LIBANIUS

OPERA

FOERSTER

2

ORATIONES

12-25

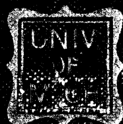

LIBANII OPERA

RECENSUIT

RICHARDUS FOERSTER.

VOL. II.

ORATIONES XII—XXV.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MCMIV.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

LIBANII OPERA

RECENSUIT

RICHARDUS FOERSTER

VOL. IV

ORATIONES LI—LXIV

MCMVIII
LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

IOANNI VAHLEN

S.

PRAEFATIO.

Unius anni spatio intermisso tomum primum sequitur secundus quo orationes Libanii quibus cum Iuliano motuque Antiocheno res est continentur. Tertii prima folia prelis commissa sunt.

In primo tomo quae G. Schmid, G. Fritz, H. van Herwerden, R. Asmus iure iniuriaque aliter scribi instituive voluerunt, de iis disputandi alius erit locus. Unum vero iam nunc peto ut corrigatur peccatum quod, ut Ed. Schnepp cand. phil. Argentoratensis monuit, in apparatum criticum irrepsit. Pag. 154 lin. 3 scribendum erat: ἕτερος *ACP* edd om *B*.

In hoc vero tomo quae vel addenda vel corrigenda mihi visa sunt sequenti paginae tradidi.

Dabam Vratislaviae idibus Iuliis anni MCMIV.

Richardus Foerster.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 78, 2 ad scholion cf. scholion eiusdem codicis Vindobonensis ad or. XXVI πρὸς Ἰκάριον t. III 13, 11.

P. 111, 5 not. scribas: at cf. p. 261, 15 et Rhes. 664.

P. 169, 18. Fortasse praeferendum δραστόν, ut Libanius t. II 328, 11 τὰ τὸ δυνατὸν οὐκ ἔχοντα dixit.

P. 180, 9 schol. scribas: Ὁ.

P. 199 not. 1 scribas: Villoison.

P. 211 ad lin. 8 scribas: p. 985 B.

P. 225 not. 1 addas: G. Koch, Ann. philol. 147, 362 sq.

P. 228 not. 1 scribas: 4306.

P. 253 ad lin. 10 post p. 72, 19 addas: et or. XXII p. 489, 18.

ib. in adnot. crit. ad l. 2 post 155 addas: cf. Act. Erud. 1721, 267.

P. 262 in adnot. crit. ad l. 18 post Fabr addas: cf. Act. Erud. 1721, 268.

P. 277 in adnot. crit. ad lin. 3 addas: εὐνάζεσθαι Io. Henr. Maius (Histoire critique de la République des Lettres t. XIII p. 271), cui oblocutus est Io. G. Steinheil per epistulam quae manuscripta servatur in codice bibliothecae universitatis Gissensis B. G. Ms. 58[a], de quorum sententiis a Waechtlero in *epistola de quibusdam locis Libanii* inserta Actis Eruditorum anni 1721 p. 266—270 relatum est.

P. 309 in adnot. crit. ad l. 16 addas: ⟨λιμῷ⟩ τετρυχωμένοις Steinheilius et ad l. 17 ἀπατῶσι Maius cf. Act. Erud. 1721, 269.

P. 323 ad l. 15 scribas: 425 sq.

P. 330 ad l. 3: Edessam. cf. Sozom. h. eccl. VI 1 p. 216 A qui etiam in sequentibus Libanii narrationem in suum usum convertit.

XII.

Oratio εἰς Ἰουλιανὸν αὐτοκράτορα ὕπατον iussu, ut Libanius ipse vit. § 127 t. I p. 144, 7 sq. ait, imperatoris kalendis Ianuariis anni 363 habita ut huius, ita postquam in publicum prodiit[1]), multorum plausum nacta, sed etiam postea studiose lectitata est. Numerus igitur librorum manuscriptorum hodie superstitum haud parvus est. Sunt enim 27 atque hi quidem:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 138v. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. XIII/XIV inde a fol. 60v et saec. X inde a fol. 66 (καιρὸς ἦν p. 32, 16). Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 43. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 e Palatino gr. 282 manu tertia correcto vel ex eodem fonte descriptus fol. 157v. Vide t. I p. 415 sq. Contuli.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 164v. Vide t. I p. 44 sq. Initium (fol. 164v—165v) contuli.

6. Patmius 471 saec. XIV fol. 89. Vide t. I p. 41 sq.

---

1) Cf. ep. 695 λόγος δὲ ὁ μὲν εἰς τὴν πανήγυριν ἔτι μέλλει, κρύπτεσθαι μὲν ἐθέλων, ἑλκόμενος δὲ εἰς μέσον παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἴσως φανεῖται. δεῖ γὰρ ἐκεῖνον κρατεῖν κτλ. Orationem Libanius etiam in epitaphio Iuliani § 4 t. I p. 523, 10 sq. R significare videtur. Iuliani cum ad alios tum ad senatum populumque Atheniensium epistulam (cf. § 64 p. 33, 3 sq.) suum in usum convertit, cuius qui huc faciunt locos in testimoniorum numero habui.

7. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 300. Vide t. I p. 59 sq.

8. Wolfenbuttelanus gr. 511 saec. XV fol. 338, descriptus e Laurentiano LVII 27. Vide t. I p. 64 sq.

9. Escurialensis T—II—9 saec. XVI descriptus ex editione Ferrariensi. Vide t. I p. 67.

10. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 158^{v}. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 277. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

12. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 28. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

13. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 17. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

14. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 74. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

15. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 52. Vide t. I p. 39 sq.

16. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 308^{v}. Vide t. I p. 48 sq.

17. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 72. Vide t. I p. 209 sq.

18. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 35^{v}. Vide t. I p. 211 sq.

19. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 67^{v}. Vide t. I p. 227 sq.

20. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 112^{v}. Vide t. I p. 228 sq.

21. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 5. Vide t. I p. 229 sq.

22. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 48. Vide t. I p. 323 sq. Initium (p. 9, 1—12, 10) mihi contulit Alexander Lauriotes.

23. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 48^{v}. Vide t. I p. 331 sq.

24. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 80^{v}. Vide t. I p. 363 sq.

25. Marcianus gr. 422 chartaceus in folio minore 81
saeculo XV nitide scriptus, olim Bessarionis[1]), continet post Dionis Chrysostomi, Gorgiae, Themistii, Lysiae, Synesii orationes inde a

fol. 165 *λιβανίου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: μενέλαος*

167ᵛ *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· ὀδυσσεύς*

175 *ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων*

179 *λιβανίου ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν ὀδυσσέα ἀχιλλεὺς*

188 *Πόθεν τοῖς ἕλλησιν* i. e. *Πατρόκλου πρὸς Ἀχιλλέα μελέτη*

196 *μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς τροίας* i. e. *Ὀρέστης*

202 *νῦν πρῶτον ὕπατον* i. e. *εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον.*

Desinit fol. 209ᵛ. Sequuntur *ἀριστείδου ῥήτορος κατὰ τῶν ἐξορχουμένων* aliaeque eius orationes. Contuli orationem Libanii anno 1869. Sed lectiones eius ab apparatu critico exulare iussi. Temerariam enim expertus est manum interpolatoris haud verecundantis scribere *ἰατρὸς* pro *ναυπηγὸς* p. 34, 8, *τοὺς λόγους* pro *τὰ λόγια* p. 31, 9, *ἄγοντας* pro *πέμποντας* p. 14, 22, *παρέχοντες* pro *κομίζοντες* p. 29, 7 et inculcare *δυνάμει* inter *λέγοντος* et *ἐφάμιλλος* p. 10, 10, *τὰ τέλη* inter *περὶ* et *τῆς Θρᾴκης* p. 33, 7.

26. Vaticanus Palatinus gr. 350 chartaceus formae 82
octavae saeculi XVI continet foliis 27, ut iam Sylburgius in catalogo codicum graecorum Palatinorum[2]) e parte perspexit, relliquias auctoris nomine et initiis fere privas orationum et declamationum Libanii.

---

1) In inventario edito ab Omontio, Inventaire des manuscrits grecs et latins donnés a Saint-Marc de Venise par le cardinal Bessarion en 1468, Parisiis 1894 est num. 303 p. 32: *Item Dionis, Sinesii et Libanii orationes, in papyro* (= Montfaucon Bibl. Manuscr. p. 470 B. 5. δ)

2) Monumenta pietatis et literaria ed. Miegius Francof. ad M. 1701 p. 104.

Fol. 1 incipit verbis *ἄνθρωπος κλῆρον* quae sunt *Μάγου κατηγορίας* t. IV 733, 22 R, cuius finis (738, 26) exstat fol. 3^{v}, initium cum inscriptione *λοιμὸς ἐπεῖχε τὴν πόλιν κτλ.* (723, 1) reliquaque foliis 13—18 continentur.

Huic declamationi succedit fol. 3^{v} oratio *πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς* sed manca, nam folio 8^{v} desinit verbis *ἔδει τῶν τρόπων γενέσθαι τὴν μετάστασιν* (t. I p. 499, 7 R), folia vero 9 et 10 vacua sunt.

Fol. 11 incipit verbis *καὶ τὸ οἰμώζειν* quae sunt declamationis *Δύσκολος ὤλισθεν* t. IV 617, 7, cuius finis (621, 17) in folio 13 exstat.

Folia 19 et 20 vacua sunt.

Fol. 21 inc. verbis *ἔχειν αὐτοὺς τῆς κακίας βουλόμενοι*, des. *ἀτυχεῖς ἐάσας πολίτας*

Fol. 23 cui 22 succedit, inc. verbis *οὐκ ἠρεθίζετο δὲ* quae sunt orationis *εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον* p. 24, 16 desinentis verbis *οὕς τε ἦγες* (33, 22) in folio 26^{r}. Reliqua vacua sunt.

Codicem anno 1869 inspexi.

83 27. Parisinus gr. 3017 chartaceus formae octavae maioris saeculo XV exaratus, intra annos 1440 et 1451[1]) dono datus Isidoro cardinali Ruteno, ut elucet ex inscriptione folii primi: *Reverendissimo In Christo patri et domino Isidoro. sacrosancte romanae ecclesiae presbytero cardinali tituli sancti Marcellini: rusiensi vulgariter nuncupato,* deinceps Caroli de Montchal archiepiscopi Tolosani († 1651)

---

1) Die enim 18 mensis decembris anni 1439 Isidorus ab Eugenio IV cardinalis creatus, die autem 8 mensis februarii anni 1451 a Nicolao V episcopus Sabinensis electus est (De Mas Latrie, Trésor de chronologie col. 1206. Hefele, Conciliengeschichte VII 2 p. 790. Pierling, La Russie et le Saint-Siège p. 68). Idem est atque cardinalis Ruthenus, cui Calixtus III 51 codices graecos bibliothecae Vaticanae *ad usum vitae* concessit (Muentz et Fabre, La bibliothèque du Vatican au XVᵉ siècle p. 340), qui post eius mortem illi non redditi, sed teste Vespasiano ab haeredibus dissipati sunt (Muentz et Fabre l. l. p. 116. Hilgers, Centralblatt f. Bibl. XIX 6 sq.).

et Telleri archiepiscopi Remensis[1]), ut elucet ex inscriptionibus folii primi: *Ex Libris Caroli de Montchal Archiepiscopi Tolosani* et: *Codex Telleriano-Remensis 107*, ab hoc anno 1700 bibliothecae Regiae (32 $\underset{2}{8}$9) donatus continet[2]) post *ψαλτήριον* et *πίνακα τοῦ βιβλίου* (fol. 2 et 3):

fol. 4 *λιβανίου λόγος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὑπὲρ ἀριστοφάνους*. Titulus aeque ac plerique qui sequuntur manu secunda scriptus est.

12 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς στάσεως* *λόγος β'* (haec duo vocabula aeque atque sequentes indicationes et numerationes orationum rubricata sunt)

20ᵛ *λιβανίου σοφιστοῦ ὑπὲρ σωκράτους ἀπολογία: λόγος γ'* (omnia rubricata sunt)

55ᵛ *λόγος δ'* *λυσίου ῥήτορος ἐπιτάφιος τοῖς κορινθίων βοηθοῖς*[3])

65 *λόγος ε'* *εἰς εὐστάθιον τὸν κάρα*

66 *λόγος ς'* *τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα θεοδόσιον ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς*

73ᵛ *λόγος ζ'* *τοῦ αὐτοῦ λόγος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανὸν*

85 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς* (omnia rubricata; *η'* in marg. m²)

92ᵛ *τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανόν* (omnia rubricata; *θ'* in marg. m²)

---

1) Inter huius codices eum recensuit Montfaucon, Bibl. Manuscr. II p. 905 b: *cod. CLXXV Libanii sophistae μελέται et orationes 26 consulares, in charta manu antiqua et vere graeca.* Antea codex fortasse fuerat Georgii d' Armagnac cardinalis. Cf. Omont, Inventaire sommaire des manuscr. grecs de la bibl. nat. introd. p. XXII et IX.

2) Quaternionum litterae conspiciuntur: *β'* fol. 12, *γ'* fol. 27ᵛ, *δ'* fol. 28 et 35ᵛ, *ε'* fol. 36, *ς'* fol. 44, *ζ'* fol. 52, *ι'* fol. 83ᵛ, *ια'* fol. 91ᵛ, *ιβ'* fol. 99ᵛ.

3) Similiter Lysiae qui fertur epitaphius inter Libanii orationes et declamationes in codice Athoo S. Dionysii 342 (infra n. 97 p. 117) reperitur.

106 *τοῦ αὐτοῦ προσφωνηματικὸς ἰουλιανῷ λόγος ι′* (omnia rubricata). Des. fol. 113.

Folium 113 vacuum est.

A folio 114 alia manus incipit:

πολέμωνος σοφιστοῦ εἰς κυναίγειρον καὶ καλλίμαχον ἀναγκαῖοι πάνυ

117 *εἰς τὸ ἐναντίον ὁ καλλιμάχου πατήρ.* Desinit fol. 121 verbis *καὶ τὸν μέν, Ἡρακλέος* = p. 38, 12 ed. Hinck, cuius nota conferenda.

A folio 122 alia incipit manus:

παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς (α^{ος} in marg. m^{2})

124^{v} *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος* (β′ rubr.)

131 *δύσκολος λάλον γήμας* (γ′ rubr.)

136^{v} *Νόμος ἐν λακεδαίμονι* (δ′ rubr.)

140 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηΐδος* (ε′ rubr.)

149 *Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* (ς′ rubr.)

158^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν* (ζ′ rubr.)

163^{v} *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα* (η′ rubr.)

169 *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα* (θ′ rubr.)

173 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς* (ι′ rubr.)

178 *πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν* (ια′ rubr.)

182^{v} *Ἡ διάλεξις πεποίηται μὲν* (= Choric. p. 203—204 ed. Boiss.)

183 *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ* (ιβ′ rubr.)

190^{v} *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (ιγ′ rubr.)

197^{v} *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* (ιδ′ rubr.)

204 *ἔχων τις γυναῖκα* (ιε′ rubr.)

208^{v} *δικάζεται ποσειδῶν ἄρει* (ις′ rubr.)

211^{v} *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης* (ιζ′ rubr.)

215 *ἐζήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην* (ιη′ rubr.)

219^{v} *παράσιτος τοῦ τρέφοντος* (ιθ′ rubr.)

222^{v} *ἔχων τίς παῖδας δύο πρὸς* (κ′ rubr.)

228 *νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα* (κα′ rubr.)

238 *νόμος ἦν μετὰ τοῦ τυράννου* (κβ′ rubr.)

246 *Τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος* (κγ′ rubr.)

256 *Οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων* (κδ′ rubr.)

264 *Ἀντιλογία παρ᾽ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα* (κε′ rubr.)

273v πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης· ὀδυσσεύς (κς′ rubr.) Desinit fol. 283 statimque succedit carmen περὶ τῶν ζ′ σοφῶν, quod t. I p. 366 indicavi.

Folium 283v vacuum est.

Inde a folio 284 sequuntur excerpta, quorum primum Plat. Protag. p. 320 C ἀλλ᾽ ὦ σώκρατες ἔφη οὐ φθονήσω cum scholiis. Des. fol. 195 οὐδὲν ἐργῶδες. ἤγουν δυσχερές:

Codex ex eodem exemplari quo Ambrosianus I 49 (n. 58 cf. t. I p. 363 sq.) qui paulo plura continet, descriptus est. Adhibitus i. e. partim collatus, partim sed non in oratione εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον inspectus est a Boissonadio.[1]) Gasda contulit προσφωνητικὸν Ἰουλιανῷ, ὑπὲρ Ἀριστοφάνους, Σωκράτους ἀπολογίαν, Τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος. Ipse codicem anno 1880 examinavi et quatenus necessarium visum est contuli. Sed neque exemplar e quo codex fluxit, fide praestitit nec librarius in opere suo exsequendo satis diligenter versatus est. Itaque hic quoque codex ab apparatu critico aberit.

Idem de maiore parte reliquorum codicum hoc loco dixisse satis habeo relegans ad ea quae de loco in stemmate codicum singulis assignando in anterioribus orationibus indicavi et in Epilegomenis accuratius exponam.

Quos vero ad fundamenta probae recensionis iacienda adhibendos esse censui codices octo *CAPUVIBM* in duas distinguuntur familias, quarum prior codicibus *CAP*, altera *VIBM* continetur, *U* recensionem ex utraque mixtam exhibet. Modo enim is cum *CAP*, modo cum codicibus alterius familiae concinit atque ita quidem ut ad idem exemplar redeat e quo *I* transscriptus est. *U* et *I* enim soli certas lectiones falsas praebent, ut τούτου pro τοῦδε p. 20, 10, φόνον pro φόνου p. 20, 5, τοῦ omissum p. 29, 1, lectionem diversam a μεταπέπτωκε p. 37, 8, nam μετα in utroque tantum manui correctrici debetur. Cf. t. I p. 433 sq.

1) Cf. t. I p. 78. Ab hoc varietatem lectionis ad orationem XIX πρὸς Θεοδόσιον περὶ τῆς στάσεως (t. I p. 626—643 R) enotatam se accepisse testatur L. de Sinner, Nov. SS. Patr. Graec. delect. p 194, qua de re conferas quae infra ad hanc orationem dicemus.

Rationem autem necessitudinis quae inter hos codices intercedit, hoc tibi stemma ante oculos ponet:

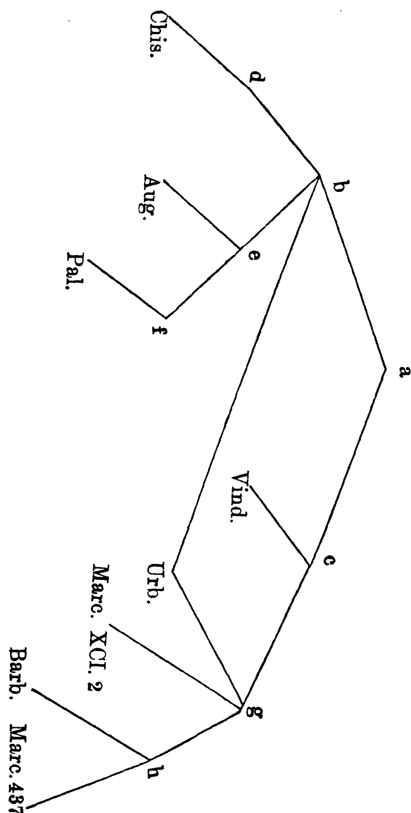

Pauca citaverunt Macarius Chrysocephalus (cf. t. I p. 351 sq.) fol. 88ᵛ et Thomas Magister.

Primum oratio in lucem prodiit editione Ferrariensi fol. 221ᵛ—232ᵛ (= Ferr), quae manavit e codice Wolfenbuttelano, ut ex ipsa codex Escurialensis T II 9. Hanc repetivit Morellus t. II p. 227—250 (= Mor) paucis iisque fere falsis coniecturis in margine additis. Multa felicissime correxit Reiskius (= Re) in Animadversionum volumine V p. 153—167 et in editione (priore Altenburgi 1784 p. 161—178; altera ibid. 1791 t. I p. 366—404), cui parandae codex Augustanus et Wolfenbuttelanus ei praesto erant. Sed hic quoque neglegentia typothetarum et incuria Reiskiae accidit, ut nonnulla depravarentur vel omitterentur quae in Morelliana editione recte leguntur. Nonnulla ad textum emendandum contulerunt Gasda (Krit. Beiträge zu Libanios II p. 5 et 6) codicibus ille usus Augustano et Vindobonensi, Sintenis, Cobetus.

ΕΙΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΥΠΑΤΟΝ.

1. *Νῦν πρῶτον ὕπατον ἐν τῇ τοῦ πράγματος* R366 *ὁρῶ στολῇ, καὶ καλῶς ὁ δαίμων ἀνεβάλετό μοι τὴν θέαν, ὅπως τὸ τῶν σχημάτων σεμνότατον ἐν τῷ κρατίστῳ τῶν βασιλέων πρῶτον ἴδω. καὶ γέγονε παραπλήσιον οἷον εἴ τῳ πρώτου μὲν Ὁμήρου ποιητῶν ὑπῆρξεν ἀκοῦσαι, πρῶτον δὲ ἅρμα ἰδεῖν ὑπὸ Πέλοπος ἡνιοχούμενον.* 2. *ἔνι δέ τι καὶ τούτων οὐ χεῖρον, τὸ τὴν πατρίδα μοι ταῦτα καὶ δεδέχθαι καὶ δεῖξαι χωρίον*

C = Chisianus
A = Codex Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Vaticanus Palatinus 282
U = Urbinas 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

---

7 Pind. Ol. I 87. Philostr. iun. im. 9

---

1 *τοῦ αὐτοῦ εἰς V εἰ* in *εἰς* postea add. *A πρὸς IBM εἰς τὸν* Macar. Chrys. fol. 88 | *αὐτοκράτορα ἰουλιανὸν PBM* et Macar. sed in hoc *αὐτοκράτορα* erasum | *αὐτοκράτορα* om *VI* | *ὕπατον γενόμενον P* 3 *ἀνεβάλλετο UVBI* (sed in hoc *λ* secund. eras) Ferr Mor 6 acutus et *υ* in *πρώτου* in ras I^2 *πρῶτον M* 8 *τι* inser C^f 9 *καὶ* prius om *B*

φίλτατον ποθεινοτάτην ὄψιν. ἀλλ' οὐδὲ ὃ τρίτον ἔχω προσθεῖναι, λείπεται τῶν εἰρημένων, ὅτι με μὴ τοῖς πολλοῖς ἐν ἴσῳ θεωρὸν ἄφωνον ἔστησεν ἡ Τύχη τὴν
R 367 μετὰ σιγῆς ἡδονὴν | ἡδόμενον, ἀλλὰ καὶ λόγῳ μηνύσαι ταύτην ἔδωκε τοῖς τε παροῦσιν ὑμῖν τοῖς τε ὕστερον ἐντευξομένοις. 3. ὑμεῖς δὲ ὅτι μὲν χαίρετε τοῖς δρωμένοις, καὶ ταῖς εὐχαῖς δι' ὧν αἰτεῖτε ταῦτα πολλάκις ὀφθῆναι καὶ τοῖς προσώποις γέμουσιν εὐθυμίας δηλοῦτε· πολὺ δ' ἂν δείξαιτε κάλλιον, εἰ συνεξορμήσαιτε τοῖς λόγοις καὶ γένοιτο τῇ τοῦ λέγοντος ἐφάμιλλος ἡ τῶν ἀκροωμένων βακχεία.

4. Πολλοὶ μὲν οὖν εἰσιν ἕτοιμοι τὴν πανήγυριν ὑμνεῖν καὶ λόγους καθ' ἡσυχίαν ἥκουσι συντεθεικότες, οἱ δὲ καὶ μένοντες οἴκοι τοὺς αὐτῶν εὐφραίνουσιν ὁμοίως οἵ τε μᾶλλον οἵ τε ἧττον ἐν δυνάμει τοῦ λέγειν. ὃ καὶ θαυμάσαι τις ἄν, ὅτι μὴ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων σιγᾶν ἠνάγκασε τοὺς πολλούς, ἀλλὰ πᾶν μέτρον κινεῖται νῦν καὶ τὴν ὑπόθεσιν οὐκ ὀκνεῖ. 5. ἔστι δ' ὅ τις ἂν ἠξίωσεν εἶναι τῆς σιωπῆς αἴτιον, τοῦτ' αὐτὸ καὶ τὸ πεῖθον τολμᾶν. εἰ μὲν γὰρ ἦσαν οἱ πρὸς ἀξίαν ἐροῦντες, ὃ συμβαίνειν ἐπὶ τῶν μὴ λίαν ὑπερβαλλόντων πέφυκεν, οἱ συνειδότες αὑτοῖς ἀσθένειαν κέρδος ἂν ἐποιοῦντο λαθεῖν. ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἔστιν οὐδενὶ τὴν ἧτταν διαφεύγειν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐδο-

4 μηνῦσαι ut I? cf. t. I 272,5 9 αι in δείξαιτε in ras I^{3} et ex ε corr V^{f} δείξετε M δείξητε B | συνεξορμήσαιτε V et Re συνεξορμήσετε reliqui libri nisi quod U inter σ et τ lacunam unius litterae habet, Ferr Mor 12 τὴν inser C^{f} 14 καὶ inser C^{f} | αυτῶν U αὑτῶν M 15 οἵ τε ἧττον in marg C^{f} 16 ὧ V, in marg ἤτοι ἐν ὧ | τίς IBM 21 προσαξίαν V | ἐπὶ] ὑπὲρ M 22 ʽ in αὑτοῖς in ras P^{4} αὐτοῖς BM αυτοῖς U 24 διαφ υγεῖν cum rasura unius litterae inter φ et υ P διαφ υγειν U

κιμοῦσαν δύναμιν ἐλέγχει τῶν ἔργων ἡ φύσις, κοῦφον ἤδη γίγνεται καὶ τῷ φαυλοτέρῳ μετὰ τοῦ βελτίονος νενικῆσθαι καὶ τοῖς ἀμείνοσι μετ' ἀλλήλων. 6. οὐ γὰρ οὕτω τὸ τῶν πράξεων ἀπολειφθῆναι τοῖς λέγουσι φαίνεται δεινόν, ὡς τὸ τοὺς μὲν ἰσχύσαι, τοὺς δὲ μὴ δυνηθῆναι. ὅπου δὲ τῶν ἐπαινούντων τὰ τῶν ἐπαινουμένων καλὰ περιγίγνεται, δέξαιτ' ἂν ἕκαστος εἰπὼν κοινωνῆσαι τῷ | κρείττονι τῆς ἥττης ἢ τὴν ἡσυχίαν R 368 ἀγαγὼν μὴ μετὰ τῶν εἰπόντων ἀριθμεῖσθαι.

7. Ἡ μὲν οὖν τοῦ βασιλέως ἀρετὴ καλεῖ πρὸς ἑαυτὴν τὸν λόγον, ὁ δὲ τοῦ λόγου νόμος ἐπὶ τὸν ὕπατον πρότερον ἄγει, πόθεν τε τὴν ἀρχὴν ἐνομίσθη καὶ διὰ τί, καὶ ποῖ προῆλθε, καὶ τίς ὁ καρπὸς τοῦ πράγματος. 8. τῶν γὰρ ἄνω βασιλέων κατὰ μικρὸν τοὺς τῆς βασιλείας ἐκβαινόντων ὅρους καὶ τὴν ἔννομον ἀρχὴν ἐξαγόντων εἰς τυραννίδος ἐξουσίαν πόλις ἐλευθερίας ἐρῶσα καὶ πρόνοιαν μὲν ἀρχόντων ἀγαπῶσα, δεσπότου δὲ ὕβριν οὐ δυνηθεῖσα φέρειν τὸν μὲν ὑπερόπτην ἐκεῖνον καὶ βαρὺν καὶ ὄγκου γέμοντα καὶ ἀσελγείας ἐξέβαλε, φυλακὴν δέ τινα τῆς ἐλευθερίας ἡ βουλὴ ζητοῦσα Λακωνικόν τι μιμεῖται παράδειγμα καὶ παραδοῦσα τοὺς μὲν μαχίμους ἐπετείοις στρατηγοῖς δυοῖν κοσμήσασα τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι, τὸν δῆμον δ' ἑτέροις ἄρχουσιν, ὅπως ἀλλήλους ἔχοιεν εἰς τὸ σωφρονεῖν

21 Dion. Hal. IV 73

2 γίνεται *CAV* edd 4 τὸ ante lineam *P* inser C^{f} τῷ Ferr Mor 5 ὡς ex ὥστε corr I^{3} ὥστε *U* | ἰσχῦσαι? cf. 10, 4 7 περιγίνεται *CVB* edd 12 τηναρχὴν *VB* et ex τὴν ἀρχὴν corr I^{3} | διατί *VIBM* 14 καταμικρὸν *VM* 19 post ἐκεῖνον rasura 5 vel 6 litterarum *M* | καὶ alterum om *V* 22 ἐπε et ε' et οις in ἐπετείοις in ras I^{2} | τοῖς στρατηγοῖς *M* 23 κοσμήσασα δὲ τῷ *B*

ἀνάγκην, αὐτὴν ἐν μέσῳ κατέστησεν ἐφορῶσά τε τὰς ἑκατέρων γνώμας καὶ παρεσκευασμένη τοῖς ἀδικουμένοις ἐν ταῖς ταραχαῖς ἀμύνειν. 9. εὗρε δὴ τοὺς ἐξιόντας φιλοπόνους τε καὶ φιλοτίμους καὶ δικαίους καὶ φιλοκινδύνους, ταῦτα δὴ τὰ σά, τὰ μὲν φύσεως δεξιότητι, τὰ δὲ εὐθυνῶν φόβῳ. ὧν ὃν ἔφην προϊόντων τρόπον γίνεται βασιλεία πάλιν καὶ τὰ αὑτῆς ἀπολαμβάνει, τὸ δὲ ὅπως, οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ λέγειν. ἣ τοὺς ὑπάτους παραλύσασα τοῦ στρατηγεῖν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐτήρησε ποιήσασα τὸ γέρας ἄοπλον. 10. εἶθ'
R 369 ὁπότε μὲν βουληθεῖεν τῶν | σπουδαίων λαμπρῦναί τινας, ἐδίδοσαν τὴν τιμήν, ὁπότε δὲ αὐτῇ χαρίσασθαι τῇ τιμῇ, σφίσιν αὐτοῖς περιετίθεσαν αὐτὴν τῷ βασιλεῖ τὸν ὕπατον παραζεύξαντες, ὅπως ἅμα μὲν ἡ τὸ σχῆμα εὑροῦσα τιμῷτο πόλις οὔτ' ἀνῃρημένου παντάπασι τοῦ νόμου τοῦ τε πάντων κρατοῦντος μεταλαμβάνοντος ὡς καλοῦ, ἅμα δὲ αὐτοῖς ἀθάνατος ἡ προσηγορία μένοι καὶ τῶν ἀεὶ γινομένων ἀπιόντων ἑστήκοι παγίως κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου. ὡς οὔτε λιθίνην οὔτε χαλκῆν οὔτε ὀρειχαλκίνην, ἀλλ' οὐδὲ ἐξ ἀδάμαντος στήλην εὑρήσεις μονιμωτέραν τῆς μνήμης ἣν τουτὶ τὸ καλὸν

20 Plat. Criti. p. 119 c

2 post η in παρεσκευασμένη rasura 1 litterae *B* | ἀδικοῦσιν *B* 3 ἀρχαῖς? Sintenis | ἀμύνειν, εὗρε Re | τοὺς τούτους corr *P*[2] 5 ταῦτα δὴ τὰ σὰ corrupta habet Re ταῦτα δὴ τοσαῦτα μὲν φύσεως κτλ. Mor 6 ὧν inserui cum Gasda e *P*[2]*VI* | φόβῳ, ὃ ἔφην, προϊόντων χρόνων coni Re Anim 7 αὐτῆς *APBM* 8 δ' Re 10 γῆρας *M* γ ρας *U* 12 ἔδοσαν *V* et γρ γρ΄ περιέθεσαν in marg *I* 13 περιετίθεσαν *I* περιέθεσαν *V* 16 τοὐνόματος coni Re 18 γιγνομένων *B* sed γ alterum erasum, et Re 19 ὡς scripsi e *VB* ὥστ' reliqui libri edd 20 οὔτ' *CU* Re | οὐδ' Re 21 ν in ἣν in ras *I*[2] ἢ *U* et ex ἣ corr *M*[2]

τῷ τυχόντι βεβαιοῖ. 11. κεῖται γὰρ οὐκ ἐν μιᾷ τινι πόλει, καθάπερ Ἀθήνησιν Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι, τῇ τῆς πόλεως ὑποκείμενον τύχῃ καὶ μετὰ ταύτης σωζόμενόν τε καὶ διαφθειρόμενον, καίτοι ⟨καὶ⟩ πόλεως ἑστώσης πολλάκις αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν στηλῶν προαπεῖπον, ἀλλ' αὕτη γε καὶ κατακλυσμὸν καὶ τὴν ἐκ πυρὸς ἂν διαφύγοι διαφθορὰν μετὰ τῶν ἐκεῖνα διαφευγόντων ἀνθρώπων, οὓς αἱ τῶν τόπων ῥύονται φύσεις, κἂν τὰ πεδία γένηται πέλαγος, | οἵ γε ἐν σκοπέλοις R 370 οἰκοῦντες ἢ πόλεις ἢ κώμας ἔχουσιν, ἐν οἷς μάλιστα φυλάττουσι τοὔνομα καὶ διδάσκειν τοὺς ἔπειτα δύνανται. 12. πολλὴν δὴ συγγνώμην ἔχω τοῖς ἐρῶσι τοῦ πράγματος καὶ παρὰ τῶν θεῶν αἰτοῦσι πρὸ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἐπὶ τοῦδε κομισθῆναι τοῦ δίφρου. ἐπεὶ καὶ οἷς ὑπῆρξεν εἰς ὑπάρχους τελέσαι, πρὸς τοῦτο βλέπουσιν, ὡς τοῦτο ὂν ἆθλον ἐκείνου, οἷς τε συνέβη τοῦδε πρὶν ἐκείνου τυχεῖν, ἥκιστα προσέχουσιν ἐκείνῳ νομίζοντες ὅ τι ἂν ἐπὶ τῷδε λάβωσιν, ἔλαττον εἰληφότες ἔσεσθαι. 13. τί γὰρ ἂν γένοιτο σεμνότερον ἢ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ἡλίου δίκην ἐπέχειν τῇ προσηγορίᾳ, καὶ πάντων ἀνθρώπων ἐν στόμασιν εἶναι τοὔνομα

2 Dem. Lept. § 70, p. 478, 4 10 Her. I 170 2 20 Her. VII 19

1 πόλει in marg I^3 4 καὶ inserui e P^2UVBM cum Gasda qui τῆς addit om reliqui libri edd 5 ἐπιγραφαὶ scripsi auctore Re coll. Thuc. II 43, 2 οὐ στηλῶν — σημαίνει ἐπιγραφή γραφαὶ libri edd | τωῆ P 7 διαφύγοι in marg I^3 | φθορὰν VI 8 πόνων Ferr Mor 9 γ' Re 10 κώμας ἢ πόλεις B | ἔχοντες B 11 φυλάττειν coni Re 12 δὲ VUI Re, quod correxit Sintenis 14 κοσμηθῆναι V 19 ἔσονται B | γένοιτο scripsi cum Sinteni e VUIBM γένηται reliqui libri edd

ἢ τὸ παρὰ τῶν γονέων τεθὲν πολλὰς ἀνάγκας τῆς μνήμης ἐχούσης, δικαστήρια, γάμους, ἀγοράν, λιμένας, χρέα, πράσεις, τοὺς συμβάλλοντας καὶ γραφομένους συνθήκας, τοὺς διαφερομένους καὶ τὴν πίστιν ἀπὸ τῶν γραμμάτων φέροντας, τοὺς κοινωνοῦντας, τοὺς διισταμένους, παίδων γενέσεις εὐδαιμόνων, παίδων ἐν διδασκαλείοις μαθήσεις; ὧν μία σπουδὴ βοῆσαι τοὺς ὑπάτους, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ διαλύονται. 14. ὅπερ οὖν ἤδη R 371 τις ἔφη περὶ τοῦ τῶν θεῶν ὑπάτου, | Διός, τὸ μεστὰς εἶναι πάσας μὲν ἀγυιάς, πάσας δὲ ἀγορὰς καὶ λιμένας καὶ θάλατταν, τοῦτ' ἄν τις εἴποι καὶ περὶ τῶν ὁμωνύμων τῷ θεῷ. καὶ γὰρ τὰ τούτων ὀνόματα πᾶσαν μὲν ἤπειρον, πάντας δὲ μυχοὺς θαλάττης ἐπέρχεται καὶ ἀγροὺς καὶ καλύβας, καὶ ὅλως οὗ γένος ἀνθρώπων ἥμερον, καλῶ δὲ ἥμερον τοὺς ἐν τοῖς ἡμετέροις ζῶντας νόμοις, ἐνταῦθα ταῦτα καὶ γνωρίζεται καὶ λέγεται καὶ τὸ κῦρος τοῖς μεγίστοις παρέχει, καὶ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς ἐκεῖθεν προσθήκης οὐχ ἧττον ἁπανταχοῦ καθ' ἑκάστην ᾄδεται τὴν ἡμέραν. 15. τοσοῦτον δέ ἐστι τὸ τῆς τιμῆς ὑπερβάλλον, ὥσθ' αἱ μὲν τῶν θεῶν ἑορταὶ διήρηνται τοῖς τόποις, καὶ τῶν ὁμόρων τοὺς μὲν τούτῳ, τοὺς δὲ ἑτέρῳ πομπὴν πέμποντας ἴδοι τις ἄν, καὶ τοὔνομα τοῦ τὴν θυσίαν δεχομένου πολὺ

9 Arat. 2 sq. 13 Pind. Pyth. VI 12. Eur. Herc. F. 400

9 τις] ὁ ἄρατος P^2

1 ἢ delendum censuit Re Anim, *μᾶλλον* ante ἢ inserendum in edit 7 *σπουδὴ* om *B* inser I^3 9 *τὸ* inser P^3, om in ras 2 litterarum *A* del Re; cf. p. 15, 10 11 *εἴπῃ* *CAP* Re 16 *ταῦτα* inserui e libris 19 *καθεκάστην* *I* 21 *τρόποις* *UMI* sed in hoc ρ erasum

μὲν παρὰ τούτοις, πολὺ δὲ παρ' ἐκείνοις, οὐ ταὐτὸν ἑκάτερον, ὁ δὲ ὕπατος ἓν πανταχοῦ καὶ πολύ, χρόνον ἐλάττω καὶ πλείω διορίζων, οὐκ ἐῶν τοὺς νεωτέρους τὰ τῶν πρεσβυτέρων ἔχειν, ὁ δὲ πάλαι κείμενος ἐν ταῖς δίκαις ὥσπερ ἀνίσταται, καὶ συνδικάζει τοῖς ζῶσιν ὁ τεθνεώς. 16. εἰκότως ἄρα παῖδες Ῥωμαίων καὶ πρὸ γήρως λιπαροῦ τίθενται τὴν τιμὴν καὶ δοθείσης αἱρέσεως παρά του τῶν κρειττόνων βίου τε μακροῦ καὶ ταύτης ἐπὶ ταύτην ἂν ἐνεχθεῖεν. ὃ γὰρ τοὺς ἥρωας ἐπίστανται τῶν ψυχῶν πριαμένους, τὸ μηδαμοῦ στῆναι τὴν | μνήμην αὐτοῖς, τοῦτ' ἴσασιν ὑπάρξον σφίσιν R 372
ἀπὸ μόνου τοῦ γέρως. 17. οὐδὲν τοσοῦτον ὁ Πυθόδωρος, φαῦλον ἡ Χρυσίς, μικρὸν ὁ Αἰνησίας· Ἄργος ἐκείνης, Ἀθῆναι τούτου, Λακεδαίμων ἐκείνου, καὶ οὔτ' ἂν ὁ Λάκων ἐπεγράψατο τῷ ψηφίσματι τὸν Ἀθηναῖον οὔτ' ἂν οὗτος τὸν Λακεδαιμόνιον, ἀλλ' εἴσω τῶν ὅρων ἑκατέροις ἡ τῶν ὀνομάτων ἰσχύς. ἔνι δέ τις καὶ τοῖς Ὀλυμπίοις μοῖρα περὶ βραχύ τι καὶ αὐτὴ μένουσα. τούτῳ δὲ πᾶσαν μὲν τὴν οἰκουμένην ὁ νόμος | 19
ἀνέῳξε, πανταχοῦ δὲ τὴν αὐτὴν ἐγκατέστησε δύ- R 373
ναμιν. 18. καὶ τὸ τῆς σελήνης πρὸς τοὺς ἀστέρας εἴποι τις ἂν ἐν καιρῷ, ὅτι πολλοῖς εἴδεσι τῶν ἀγαθῶν

---

7 Od. τ 368. λ 136 = ψ 283. Pind. Nem. VII 99 9 Il. ι 412 sq. cf. Aesch. Ctes. § 182 p. 79 12 sq. Thuc. II 2, 1 21 Sapph. fr. 3 (Iul. ep. 19) et pap. Berol. ed. Schubart Act. Acad. Berol. 1902, 201 col. II 4 sq.

---

2 πολὺν libri Ferr Mor corr Re Anim 3 καὶ πλείω om *M* 12 τοῦδε coni Mor 14 ἐκεῖ *P* sed ου suprascr. m² ἐκείνων Mor 15 ὁ Λάκων — 16 οὔτ' ἂν om Wolfenb. Ferr Mor 18 αὕτη *BI* in quo tamen gravis supra η erasus 22 ἄλλων ?, ut etiam Boissonadius Anecd. nov. p. 341 coniecit

κοσμουμένων οὐκ ἔστιν ὅ τι μὴ κρύπτεται τῷ παρὰ τοῦδε φωτί. μόνη γὰρ ἥδε τιμῶν καὶ βασιλέως ἥρμοσε τύχη.

19. *Καὶ περὶ μὲν τοῦ πράγματος αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ τοῖς μετασχοῦσι γιγνομένων ἀπόχρη τὰ εἰρημένα· πλείω μὲν γὰρ ἕτερος ἴσως γ' ἂν εἴποι, μέμψιν δ' οὐκ ἂν ἀπειροκαλίας ἐκφύγοι. οἷς δὲ ἡγοῦμαι τῶν βασιλέων αὐτὸ πρέπειν καὶ προσέτι γε λυσιτελεῖν, ἐνταῦθα ὑπειπὼν ἐπὶ τὰ λοιπὰ βαδιοῦμαι.* 20. *ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν σὺν τέχνῃ βασιλικῇ τὴν γῆν κατευθύνοντα καὶ τὰ μὲν Ῥωμαίων κρείττω ποιοῦντα, τὰ δὲ τῶν ἀντιπάλων ἀσθενῆ, καὶ τοῖς μὲν εὐφροσύνας πορίζοντα, τοῖς δὲ θρήνων ἀφορμὰς περιιστάντα, καὶ τὰ μὲν εὖ διακείμενα φυλάττοντα, τὰ δὲ ὡς ἑτέρως ἐπανορθοῦντα, τούτῳ μὲν καὶ προσήκειν ἐν τούτῳ γενέσθαι καὶ κέρδος εἶναι τὴν ἀίδιον μνήμην, ὥσπερ Θησεῖ καὶ Πηλεῖ καὶ Παλαμήδει καὶ οἷς ἐμέλησεν ἀρετῆς.* 21. *ὅσοι δὲ τὰ μὲν τῶν οἰκείων εἰς φαῦλον κατάγουσι, τὰ δὲ τῶν ἐναντίων αἴρουσι καὶ συνεθίζουσι νικᾶν μὲν ἐκείνους, αὐτοὺς δὲ φεύγειν, τοὺς δὴ τοιούτους οὐχ ὅπως οἶμαι δεῖν τὴν ἐξ ὑπάτου μνήμην διώκειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τὸ πρῶτον εὑροῦσι γράμματα καταρᾶσθαι καὶ μισεῖν, ὅτι κακῶν ἀπιόντων ἐπελάβοντο* R 374 *καὶ κατέσχον | καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ χρόνου λήθην ἐκώ-*

18 ut Constantius cf. p. 23, 12 sq.

1 *ὅ τι*] *ὃ* *V* | *ται* in *κρύπτεται* in ras P^4 5 *γινομένων* *V* 6 *γ'* om *UIM* 7 *φύγοι* *U* | *δ'* Re 8 *γε* om *B* | *λυσιτελεῖν* *I* sed *εῖν* in ras m^2 9 *ταῦθ'* Cobet Mnem. V 111 (Coll. 107) 15 *προσήκει* Ferr Mor 17 *παλαμήδη* *UI* 20 *αὑτοὺς* *CI* et (ex *αὐτοὺς* corr) M^2 Re *αυτον* *U* | *δὲ* *C* sed *ἡ* suprascr *f* 21 *ὑπάτων* Re 22 *το πρῶτον* *VM* *τοπρῶτον* *IB* et e *τὸ πρῶτον* corr P^3 23 *οντο* in *ἐπελάβοντο* in ras I^2 24 *ον* in *κατέσχον* in ras I^2

λυσαν. 22. ὅσων γοῦν μαλακῶν ἐν ἀρχαῖς γενομένων αἱ τῶν συνθηκῶν ἀναγνώσεις ἐπεισάγουσι τοὔνομα, συνεισέρχεται καὶ ὁ τῶν κακῶν ὄχλος, καὶ τὸ τέλος αὐτοῖς γίγνεται τῆς λαμπρότητος ζημία. 23. τίσιν οὖν οὕτω συμφέρει καὶ τὴν ἐσθῆτα ταύτην ἐνδῦναι καὶ τὸ σκῆπτρον ἐνεγκεῖν καὶ τὸ φάρμακον μνήμης ἀπαύστου πρὸς τὸ μέλλον ἀφεῖναι; σοὶ καὶ ὅστις σοὶ προσόμοιος ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται. παῖδες δέ σοι καὶ παίδων παῖδες καὶ οἱ ἀπ' ἐκείνων τῶν σῶν γένοιντο καὶ ζηλωταὶ καὶ κληρονόμοι. 24. μὴ γάρ μοι πᾶς ὕπατος γενέσθω βασιλεύς, ἐπειδήπερ ἔξεστι καὶ ἔστιν αὐτὸς μὲν ὁ διδούς, αὐτὸς δὲ ὁ λαμβάνων, ἀλλ' ὃς κατὰ τὸν πάλαι τῶν ὑπάτων νόμον οὕτω προὔστη τῆς βασιλείας, ὡς εἰς εὐθύνας καταστησόμενος τῆς ἀρχῆς, οἷος ἡμῖν αὐτὸς δέδειξαι. 25. καὶ γὰρ εἰ μείζων λογιστῶν καὶ τοῦ διδόναι λόγον ἀνθρώπων τισὶν ἡ Τύχη, θεούς γέ σοι καθῆσθαι νομίζων δοκιμαστὰς ἀξίως τῶν ἐκείνων ὀφθαλμῶν ἅπαντα καὶ πράττεις καὶ λέγεις, ὡς οὔτε τὸν ἥλιον οὔτε τὴν νύκτα λήσων. λαμβανέτω δὲ καὶ πᾶς ὁ βουλόμενος ἐξέτασιν ὁμοίως καὶ νέος καὶ γέρων.

26. Ἐρῶ δὲ ἐγὼ φαυλότερος ὑπὲρ ὀξυτέρου ῥήτορος οὐκ ἀπ' αὐτῆς τῆς βασιλείας ἀρξάμενος, ἀλλ' ἐπὶ

---

6 Plat. Phaedr. p. 274 E. 275 A   8 Il. υ 308   17 Dem. c. Mid. § 127 p. 556, 17

---

1 *γεγενημένων B*   4 *γίνεται V*   5 *ὄντως* ex *οὕτω* corr *P*[2]   7 *ἀφεῖναι* corruptum videtur, nisi quid ante *πρὸς* excidit   10 *γινέσθω V*   *γιγνέσθω MBI* sed in hoc *ιγ* in ras m[2]   11 *ἐστὶν* Re   13 *νόμον* e *νόμων* corr *C*[s]   14 *αὐτὸς ἡμῖν B*   16 *ἡ σὴ τύχη* coni Re   17 *καθῆσθε M* sed *αι* suprascr. m[3] post *καθῆσθαι* rasura trium litterarum in *I* | *δικαστάς VB*   21 *δ'* Re | *ἐγὼ ὁ φαυλότερος V*   22 *καὶ οὐκ M*

τὴν πρώτην ἡλικίαν ἀνενεγκὼν τὴν κρίσιν, ὅπως ταύτην φαίνηται προσηκόντως λαβὼν καὶ δείξας ἀρετὴν ἐπὶ τῆς ἐξουσίας.

R 375 27. | Ὅσα μὲν οὖν παιδαγωγῶν τε ἐγκειμένων καὶ διδασκάλων φοβούντων ἐδέξατο τῇ ψυχῇ τὰ πρῶτα τῶν ἱερῶν καὶ τὴν ῥίζαν ἔχοντα, εἰπεῖν παραλείψω. καὶ γὰρ εἰ μηδὲ τότε τὸ τῆς προθυμίας ἀπῆν, εἴς γε τὴν τῶν ἐφεστηκότων ὀφρὺν ἡ δόξα τῶν πόνων ἔρχεται. 28. ἀλλ' ἐπειδὴ προϊὼν ὁ χρόνος τὰς μὲν τοιαύτας ἀνάγκας ἔπαυσε, βουλῆς δὲ κύριον ἐποίησεν, ὥσπερ τὸν Ἡρακλέα, ὑπῆρχε δὲ καὶ διὰ τῆς λείας ἔρχεσθαι καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων εἰς οἶνον ἐκφερόμενον καὶ κύβους καὶ σωμάτων ἔρωτας, ἐπὶ τὸν ὄρθιον καὶ τραχὺν οἶμον ὁρμᾷ, ποῖ φέρει, μᾶλλον σκοπήσας ἢ δι' ὅσων χαλεπῶν. 29. καὶ μέσος δυοῖν βασιλέοιν ἰδιώτης ἐν Ἀστακίᾳ καθήμενος, ἔνθεν μὲν ἀνεψιοῦ τοῦ τὸ πᾶν κράτος ἔχοντος, ἑτέρωθεν δὲ ἀδελφοῦ δευτέραν τάξιν εἰληφότος, ἐπέθετο κτήμασι βασιλείας καλλίοσι, φιλο-

5 Aristid. or. XLII t. I p. 773, 3 Dind. Arist. Vesp. 831. Thesm. 629 (Lob. Agl. 54) 11 Xen. Mem. II 1, 21 11 sq. Hes. op. 288 sq. 18 sq. Eunap. vit. soph. (Maxim.) p. 47, 26 ed. Boiss.

16 ἀνεψιοῦ] νῦν ἀνεψιὸν λέγει, ὃν ἡμεῖς καλοῦμεν ἐξάδελφον. λέγει δὲ Κωνστάντιον τὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου υἱόν C^f ἤτοι ἐξαδέλφου τοῦ κωνσταντίου (κωνσταντίνου *A*) *A* (man. ant.) *PI*

1 ι in κρίσιν ex α corr C^f 3 οὔπω ὢν ante ἐπὶ excidisse coni Re 6 ἔχων εἰπεῖν coni Re probabiliter ἔχων ἂν εἰπεῖν Sintenis 7 τότε om *B* 8 ὀφρὺν ex ὀφρῦν corr IP^s ὀφρῦν reliqui libri edd 11 λεί cum rasura 5 fere litterarum *U* | ἔρχεσθαι inser I^2 et in marg C^p om *UMB* 14 πῇ *M* 16 ἀστασίᾳ Mor | ἔνθ cum rasura 2 litterarum *U* | τοῦ om in rasura 2 litterarum *I* 18 κτήματι *VUIBM* καλλίονι *VUIB* et e κάλλιον corr M^2

σοφίᾳ καὶ λόγοις, οὕτω δὲ ψηφίζομαι παρὰ σοῦ μαθών, ὦ βασιλεῦ, τοῦ προτιθέντος ἃ μαθὼν ἔχεις ὧν ἄρχεις ἐθνῶν. 30. ὁρῶν δ' ὅτι ῥητορικὴ μὲν τὴν πρὸς τὰ πλήθη πειθὼ δημιουργεῖ, φιλοσοφία δὲ περὶ τῶν σεμνοτέρων εἰδέναι ποιεῖ, καὶ νομίσας δεινόν, εἰ περὶ μὲν τῶν ἱκανῶς διαλέξεται, τὰ μείζω δὲ οὐκ εἴσεται, συνῆγεν ἀμφοτέρας καὶ συνεκεράννυε, | τὴν μὲν R 376 διάνοιαν ὑψηλοτέραν ποιῶν τῇ τῶν οὐρανίων μαθήσει, τὴν δὲ γλῶτταν εἰς δρόμον ἀσκῶν τῇ τῶν ῥητόρων ὁμιλίᾳ. 31. καίτοι τίς οὐκ ἂν ἀρκούσας ὑπολαβὼν εἰς εὐδαιμονίαν ἀφορμὰς τὸν πατέρα, τὸν πάππον, τὸν θεῖον, τὸν ἀνεψιόν, τὸν ἀδελφόν, τὰς διὰ τὸ γένος τιμὰς καὶ θεραπείας καὶ κολακείας, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ καθεύδων διετέλεσεν ἐπὶ μισθῷ τοῖς δεομένοις συμμαχῶν καὶ προστιθεὶς ἀγροῖς ἀγρούς, χρυσῷ χρυσόν, σκεύη σκεύεσι, τἄλλα τοῖς ἄλλοις; ἀλλ' οὐχ οὗτος. 32. ἀλλ' ἐπαινῶν Ἀναξαγόρου τὸ τὴν μὲν πατρῴαν γῆν ἄσπορον ἀφεῖναι, τὴν ψυχὴν δὲ εἰς καρποὺς παρασκευάσαι τῶν μὲν ἠμέλει, τὴν δὲ ἐθεράπευε καὶ κτήματος ἑνὸς ἀμετρίαν θαυμάσας, οὐ γὰρ ἀποκρύψομαι, βιβλία πάντα πανταχόθεν ἐξείλκυσε καὶ τὰ ταμιεῖα διηρευνήσατο τούτων μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρημάτων ἕτεροι. 33. φιλοσοφίας δὲ ἡμμένον καὶ ἐπὶ τὸν ἐκείνης

---

17 Diog. L. II 3, 2

---

3 ῥητορικὴ — 5 ποιεῖ citat Macar. fol. 88   5 νομίσας εἶναι δεινόν *B*   6 τῶν ⟨ἐλαττόνων⟩ coni Re | ἱκανῶς inser I^3 | δ' Re   10 τις Re   16 τἆλλα *A* | ἄλλοις ἀλλ' Re   17 πατρώαν *ABP* sed in hoc ι subscr. m^3 19 δ' Re | καὶ inser C^f om *APV*   20 τὴν ἀμετρίαν Re   22 τούτων scripsi e *V* ταῦτα reliqui libri edd   23 τὸν supra τῶν M^2

παρακύψαντα λειμῶνα δόξαν περὶ τοῦ θείου παράσημον οὐκ ἐνῆν περιφέρειν, ἀλλ' εὐθὺς τὴν κηλῖδα διέρρυψε καὶ τοὺς ὄντας ἀντὶ τοῦ δοκοῦντος ἐπέγνω πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἡγεμόνι φιλοσοφίᾳ χρησάμενος. 34. *ἐκείνην ἐγὼ τὴν ἡμέραν ἀρχὴν ἐλευθερίας τῇ γῇ καλῶ καὶ μακαρίζω τόπον τε ὃς τὴν μεταβολὴν ἐδέξατο, καὶ τὸν τῆς γνώμης ἰατρόν, ὃς κινδύνων τὸν κάλλιστον αὐτός τε κινδυνεύσας καὶ τόνδε πείσας μετὰ τοῦ μαθητοῦ τὰς Κυανέας διέπλευσεν.* 35. *εἰ μὲν οὖν προσεῖχε τὸν νοῦν τοῖς τοῦδε γράμμασιν ὁ ἀδελφός, ἦν ἂν νῦν συζυγία προστατῶν, καὶ γὰρ ἦν οἷος οὐ*
R 377 *βασιλεύων | βασιλεύοντα νουθετεῖν. ὡς δὲ ὁ μὲν ἄκριτος ἀπεληλύθει λέγειν ἔχων τι περὶ τῶν πεπραγμένων, ἐπὶ δὲ τοῦτον ἐκτεῖναι τὰς μέμψεις ὁ ἐκεῖνον ἀπεκτονὼς ἐβούλετο μέν, ἠπόρει δέ, φόνου μὲν ἔσχεν αὐτόν, πλάναις δὲ ἑκάκου δίκας λαμβάνων ὧν ἐγκαλεῖν οὐκ εἶχεν.* 36. *οὕτω δὲ ἄρα τῆς ὑφ' ἑαυτῷ γῆς ἠπί-*

---

1 Eur. Hippol. 1115 6 sq. cf. p. 67, 3 sq. Eunap. l. l. p. 47, 11 et 51, 18 sq. 15 Iulian. ep. ad sen. pop. Ath. p. 270 D. 16 Iulian. l. l. p. 272 D

---

1 sq. *σημείωσαι τοῦτο κατάπτυστον* (duo ultima vocabula postea add.) *A*

---

1 *δόξαν* — 3 *ἐπέγνω* fere erasa in *A* 2 *περι* in *περιφέρειν* in ras *I*², *ἀνα* supra *περι* *P*² | *υ* in *διέρρυψε* ex *ι* corr *I*², circumductum et in marg pos. *ριψε* *M* *διέρριψε* reliqui libri edd, correxerunt Gasda et Hercher Herm. XII 255 3 *δοκοῦντας* Re, quod correxi Mus. Rhen. XXXII 96 | *πρὸς* — 9 *διέπλευσεν* m. posteriore fere exstincta in *A* 7 *ὃς τῶν κινδύνων* *B* | *τὸ* *U* 10 *τούτου* *UI* | *ὁ* inser *C*ᶠ 11 *νῦν* om *VB* 14 *κτεῖναι* Ferr Mor, quod corr Re | *ὁ 'κεῖνον* *CVUIM* *ὀκεῖνον* Ferr 15 *φόνον* *UI* 16 *αὐτόν* inserui e *V* om reliqui libri edd | *αι* in *πλάναις* ex *οι* corr *C*ᶠ *ις* in ras *I*² *πλάνοις* *VBM* 17 rasura 1 litterae ante *φ'* *U* | *η* in *ἠπίστατο* in ras *M*²

στατο τὴν φύσιν, ὥστε τὴν λῆξιν τῆς Ἀθηνᾶς τὰς τῶν Συρρακουσίων ἡγεῖτο λιθοτομίας καὶ λόγων ἐραστῇ τὸ χωρίον δεσμωτήριον, ὥσπερ ἂν εἴ τις εἰς Θάσον τῶν φιλοίνων τινὰ κομίσας καὶ κελεύσας μένειν τήκειν αὐτὸν ἡγοῖτο τῷ τόπῳ, τὰ πάντων ἥδιστα χαριζόμενος ἐν τῇ κολάσει. 37. μᾶλλον δὲ θεῶν τοῦτο δῶρον ἦν βουλομένων φίλην τε πρὸ τῆς βασιλείας αὐτῷ γενέσθαι τὴν πόλιν καὶ προεισενεγκεῖν χάριτας, ὅπως ἂν ἐν τῷ βασιλεύειν ὀφειλέτης εἴη τῇ πόλει, καὶ τὸ μέγιστον, ἵν' Ἀθήνηθεν ἐπὶ τὸ σκῆπτρον ἰὼν φέρηται παρὰ τῆς Ἀττικῆς, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐκεῖ φυομένων, τὸ κρατεῖν βαρβάρων. 38. ὁ μὲν οὖν δαίμων καλῶς ταῦτα διῴκει τῆς οἰκουμένης προμηθούμενος, ὁ δ' ἡσυχίας ἐπιθυμίᾳ βασιλείαν ἔφευγε, μόνος ἀποδιδράσκων τὸ παρὰ τῶν ἄλλων θηρευθέν, στέφανον καὶ βασιλείαν τὴν τότε. τεκμήριον δέ, πλείω μὲν ἀφῆκε δάκρυα καλούμενος ἐπ' αὐτὴν ἐχόμενος τῆς ἐν ἀκροπόλει κιγκλίδος, ἤ τις ἂν ἐπὶ κώνειον ἀγόμενος, ἥδιστα δ' ἂν | πτερωθεὶς ἐξαίφνης εἰς Ὑπερβορέους R 378
ἀπέδρα. στρέφων δὲ παρ' ὅλην τὴν πορείαν λογισμούς, εἴ πως ἀποκρούσαιτο τὴν πολύευκτον ἀρχήν,

---

1 Aristid. Panath. I p. 161, 12 Dind. Thuc. VII 86, 1. cf. or. XIII p. 69, 11 sq. 16 sq. Iulian. l. l. p. 275 A

---

1 ξ in λῆξιν in ras I^2 2 ρ alterum in συρρακουσίων erasum *P* συρακουσίων *CVBM* Mor | λ et θ in λιθοτομίας in ras I^2 3 ὥσπερ in ras I^2 5 ἡγεῖτο *BM* Ferr Mor | πότω *U* 13 καλὸς *U* | διώκει *U* προδιῴκει *B* | ὃ δ' *PVIBM*

14 δὲ Re | ἔφευγεν *CA* Ferr Mor 15 θηρ(ευ)αθὲν *AC* sed in hoc ευ suprascr. *f* θηραθὲν *UBP* sed in hoc α in ras m³, et Re | στέφανον scripsi coll. p. 34, 1 καὶ φόνον libri edd καὶ φθόνον καὶ βασκανίαν ἐνόμιζε τὴν βασιλείαν· τὴν τότε coni Re | καὶ om in rasura 3 litterarum *B* 18 τίς *BM*

οὐ πρότερον ἐξέληξε, πρὶν θεῶν τις ἐπελθὼν μετέστησε τὴν βουλὴν καὶ τὸν ὄκνον ἀφεῖλε διαρρήδην ἐπιτάξας ὑπομεῖναι τὴν λειτουργίαν. 39. μάρτυρα δὲ τῆς ὁσιότητος αὐτὸν εἶχε τὸν ἐχθρόν. ἵνα δὲ μὴ θαυμάσῃ τις ἐχθρὸν ἀκούων τὸν κοινούμενον τῆς ἀρχῆς, ἐρῶ, τίς ἦν ὁ τῆς κοινωνίας νοῦς. ἐκεῖνος γὰρ οὐχ ὅπως τινὰς ἀνθρώπων ἡδέως ἂν εἶδεν ἐν θρόνοις βασιλικοῖς ἢ τοῖς ἁλουργοῖς ἐσθήμασιν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ὀνείρατα ταύτην ἔχοντα τὴν θέαν μετρίως ἤνεγκεν ἄν. πόθεν οὖν μετέδωκεν ὧν περιείχετο; 40. κακῶς ἔπασχεν ὑπὸ τῶν βαρβάρων πανταχοῦ, καὶ τὸ περικείμενον τοῖς Ῥωμαίων ὅροις Μυσῶν λείαν ἐπεποίητο τὰ τῇδε, μάλιστα δὲ τὸ περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπόνει, καὶ μικρὸν ἦν στρατηγὸς εἰς ἐπανόρθωσιν, ἀλλ' ἔδει βασιλέως ἐπισχήσοντος τὸ ῥεῦμα. 41. δραμεῖν μὲν οὖν αὐτὸς οὐκ ἠπίστατο, κοινωνὸν δὲ τῆς ἀνάγκης καλούσης τοὺς ἄλλους ὑπερπηδήσας τὸν ἠδικημένον αἱρεῖται, τοῦ μὲν αἵματος ὁπόσον ἐξέχεεν οὐκ ἐπιλελησμένος, πιστεύων δὲ τῷ κατηγορεῖν ἔχοντι μᾶλλον ἢ τοῖς ὀφείλουσι χάριτας. καὶ οὐκ ἐψεύσθη. λαβὼν γὰρ Ἀθη-

1 Soph. El. 1312 10 cf. Epitaph. t. I 533 10 R. Amm. Marc. XV 8, 1 12 cf. t. I 476, 6

8 *ἁλουργὲς κρεῖττον ἢ πορφυροῦν* B^2 (cf. Thom. M. s. v.)

1 *πρὶν*] ἢ Re 5 *τὴν ἀρχὴν V* 7 *ἐν* — 8 *ἐσθήμασιν* citat Thom. M. p. 17, 17 s. v. *ἁλουργόν, οὐ πορφυροῦν. Λιβάνιος ἐν τῷ ὑπατικῷ· ἐν κτλ.* 8 *ἁλουργοῖς* ex *ἀλουργοῖς* corr *M* *ἁλουργοῖς* ex *ἀλουργοῖς B* cf. I 586, 1 R 9 *ἂν* om *V* 11 *παρακείμενον VP* sed in hoc *αρα* in ras m^3 et in infima pagina manu posteriore scriptum: *ἐν τῷ τοῦ δεῖνος περικείμενον* *παρακείμενον* praeferendum censet Gasda 12 *ἐπεποίηντο M* 14 *πρὸς B* 18 ante *τοῦ* rasura 4 vel 5 litterarum in *I* | *ἐξέχε* cum rasura 2 fere litterarum *U* | *οὐκ* om *U* 20 *ἀθηναῖον VB*

ναίων λογισμὸν καὶ τὸ στῆθος πλήξας καὶ κελεύσας μὴ μνησικακεῖν οἷος ἦν | ἀδόλως συμπονεῖν. R 379

42. Αἱ μὲν πρὸ τῆς βασιλείας εὐθῦναι τοιαῦται, πάντα ἂν λογιστὴν ἐπαινέτην λαβοῦσαι. δοκιμάζωμεν δὲ καὶ τὸν κυβερνήτην τὸν ἤδη κινοῦντα τοὺς οἴακας. ὁ μὲν οὖν ἐκπέμπων ἐπὶ πολεμίους εὖ πράττοντας οὐ νίκην αἰτῶν οὐδὲ κράτος οὐδὲ ἀριστεύειν ἐξέπεμπεν. 43. εὐθὺς γὰρ αὐτῷ μετάμελος εἰσῄει λογισμὸν οὐκ ἔχων, ἐπεὶ καὶ οὓς συναπέστειλεν ἐν τάξει συμβούλων, κωλυτὰς ἔργων γενναίων, οὐ παραινέτας ἐξέπεμπε, Φοίνικα δὲ ἐξαιρῶ τοῦ λόγου, τοιγαροῦν εὐθὺς ἀφείλκετο, μᾶλλον δὲ ἐφοβεῖτο τὴν τοῦ συνάρχοντος εὔκλειαν ἢ τὴν τῶν ἐναντίων ὕβριν, καὶ τὸ μὴ τοῦτον ἐπαινεθῆναι τοῦ πληγῆναι τοὺς πολεμίους ἥδιον ἦν. 44. ἀλλ' ἐκείνου κατηγορεῖν ἐμοὶ μὲν οὐχ ἡδύ, τῷ λόγῳ δὲ ἀνάγκη. διαστῆσαι γὰρ τὴν εὐφημίαν ἀπὸ τῶν μέμψεων οὐκ ἔστιν. ὁρμηθεὶς τοίνυν ἐξ Ἰταλίας σὺν ὁπλίταις ἐλάττοσιν ἢ τετρακοσίοις ἐν ἀκμῇ τοῦ χειμῶνος, τὴν δὲ τῆς ὥρας ὑπερβολήν, ἣν ἐνιαυτοῦ κύκλος ἐφίστησι τοῖς τόποις, οἱ μὲν ὑμῶν ἤνεγκαν, οἱ δὲ ἀκηκόασι,

1 Aesch. de fals. leg. § 176. c. Tim. § 208. Andoc. de myst. § 79. 81. 90. | Od. υ 17 cf. Decl. Cephali Herm. IX 56, 1 sq. 8 Thuc. VII 55, 1 11 Σαλούστιον Iulian. l. l. p. 281 D sq. cf. Mommsen Herm. XXXVI 535 | Plat. Phaedr. p. 242 B. Rep. VI p. 492 E. Conv. p. 176 C. 17 sq. Iulian. l. l. p. 277 D

4 λογισμὸν *C* sed στὴν suprascr. *f* | δοκιμάζομεν *V* 5 δὲ ἤδη καὶ τὸν κυβερνήτην κινοῦντα *B* 8 αὐτὸν *B* 11 δ' Re ἐξαιρῶ scripsi auctore Gasda ἐξαίρω libri edd | τοῦ fortasse cancellandum, ut deest in *V* et locis Platonicis supra allatis 12 δὲ] γὰρ *VB* et in ras *I²M* 15 ου in ἐκείνου in rasura 4 fere litterarum *I²* ἐκείνου μὲν *C* (sed in hoc μὲν del *f*) *APBM* Re 16 ἀπὸ om *B* 20 ἡμῶν *V* et coni Mor

σὺν εὐχαῖς μὲν ἐπέβη τῆς ὁμόρου, γῆν δὲ ὁρῶν Γαλατῶν μὲν καλουμένην, ἐσπαρμένην δὲ ὑπὸ βαρβάρων, οἳ μετὰ τῆς πρότερον ἀρουμένης καὶ τὰς πόλεις αὐτὰς κατενεγκόντες ἐγεώργουν, τὸν χειμῶνα μὲν ἀνήλισκεν εἰς βουλήν, ὡς δὲ τῆς ὡραίας ἐπὶ τὰ ἔργα καλούσης ἐβόα μὲν αὐτὸς καὶ συνῆγε καὶ συνεκρότει καὶ παρεθάρρυνε τοὺς ἐπτηχότας, ὑπεσκέλιζον δὲ τὴν ὁρμὴν οἱ ἵππαρχοι καὶ λοχαγοὶ καὶ ταξίαρχοι πληροῦντες ἐντολὰς δεσπότου, νικᾷ νίκην ἡμῖν ὁ βασιλεὺς πρὸ |
R 380 τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις τὴν ἀπὸ τῆς καρτερίας καὶ τοῦ ταῦτα πρᾴως ἐνεγκεῖν, κἀνταῦθα τὸ τῆς παιδείας ἀπήντα κέρδος, Ἡρακλῆς τε χείρονος ἀνδρὸς ὑπακούων Ἄρης τε ἐνιαυτοῦ πλέον ὑπ' ἀνθρώπων ἐμπλήκτων δεθείς. 45. ἀλλὰ γὰρ ἔδει καὶ τὸν Ἄρη λυθῆναί ποτε καὶ τοῦτον. ὡς γὰρ ὁ μὲν ἐν τοῖς κωλύμασιν ἔστενε μέν, οὐκ ἠρεθίζετο δέ, τὰ δὲ πράγματα ἀπωλώλει, τοῖς δὲ βαρβάροις ηὐξάνετο τὸ φρόνημα, τῶν δ' ἐπηρεαζόντων ὁ κίνδυνος οὐκ ἠνείχετο, λαβὼν οἶμαι δύνα-

1 cf. Epitaph. t. I p. 534, 4 R 1 sq. Iulian. l. l. p. 278 D sq. 4 Amm. Marc. XVI 2, 1 5 sq. Iulian. l. l. p. 278 A sq. 12 Od. λ 621. Il. τ 132 13 Il. ε 385 sq. cf. ep. 1186. 17 Amm. XVI 12, 2

18 λαβὼν] ταύτην τὴν μετοχὴν ἀναπόδοτον εἴασε διὰ τὸ ἠναγκάσθαι πολλὰ διὰ μέσου εἰπεῖν. οὕτω δὲ καὶ Ἀριστείδης ἐποίησεν εἰς τὸν πανηγυρικὸν ἐν Κυζίκῳ περὶ τοῦ ναοῦ εἰπών·

4 ἐγεώργουν inser I^3 | μὲν inserui e *VUIBM* 5 ὥρας *B* | τὰ ἔργα e τω ἔργω corr A^2 8 ὕπαρχοι *VUI* | ἐντολὴν *V* 11 πρᾴως *APIBM* | post ἐνεγκεῖν comma posui, ut κἀνταῦθα — κέρδος parentheseos loco sit 12 post κέρδος lacunam qua ἀναπέφηνε γὰρ ἡμῖν vel simile perierit, statuit Re 14 ἄρην *VUIM* 15 ἐπὶ *V* et in ras I^2 16 ω prius in ἀπωλώλει in ras P^3 ἀπ^ω^ολώλει *A* ἀπολώλει *CUB* edd 17 δὲ *V* 18 οἶμαι] οἴχεται vel ᾔει?

μιν μικράν τε καὶ πολιορκεῖσθαι μαθοῦσαν. 46. ὑμεῖς μὲν ἴσως ἐπιθυμεῖτε καὶ παράταξιν ἀκοῦσαι καὶ στρατοπέδου φύσιν καὶ κέρας ἑκάτερον καὶ φάλαγγα καὶ παράκλησιν καὶ τῶν ἐναντίων τέχνας καὶ στρατὸν φανερὸν καὶ κρυπτομένους λόχους καὶ προοίμιον συμβολῆς καὶ ζέουσαν μάχην καὶ τραυμάτων εἴδη καὶ φυγὴν καὶ δίωξιν καὶ γῆν ἀφανῆ νεκροῖς, ἐγὼ δὲ τὴν μὲν τῆς διηγήσεως ἀκρίβειαν, ὅταν καὶ περὶ τῶν ἄλλων | ἱκανῶς διεξίω, κομιῶ· νῦν γὰρ δὴ πάντα συντέ- R 381 τμηται, καὶ ὁ λόγος ἔοικε σκιρτήμασι τῇ πανηγύρει πρέπουσιν. 47. ὥσπερ οὖν Ὀλυμπιονίκης οἴκαδε σπεύδων ἀπὸ τῆς Πίσης ἐρωτώμενος ὑπὸ τῶν ἐντυγχανόντων τῆς νίκης τὸν τρόπον τοῦτο μὲν ἀποδώσειν ὑπισχνεῖται, συγχαίρειν δὲ αὐτῷ πρὸς τὸ παρὸν ἀξιοῖ δεικνὺς ἅμα τὸν στέφανον, οὕτω καὶ νῦν τὰ ἀπὸ τοῦ πολέμου λέγομεν ὑπερβάντες τὰς μάχας. 48. καρπουμένων γὰρ τὴν ἡμετέραν τῶν βαρβάρων καὶ πόλεις μὲν πέντε δεούσας πεντήκοντα καθῃρηκότων, ἀποτε-

---

1 sq. cf. Epitaph. t. I p. 540, 20 sq. R. Amm. XVI 12, 7 sq. 17 Iulian. l. l. p. 279 A

(= II 129, 11 Keil.) *οὕτως ἄρα καὶ ὑμεῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὧν ἐδεήθησαν παρασχόντες ἐπιστάντες αὐτοὶ τελευταῖοι, πρὸς αὐτό γε ἥκω τὸ κλυδώνιον, πῶς ἂν εἴποιμι ὅσον βούλομαι, ἀλλὰ τοσοῦτον ἂν εἴποιμι, ὅσον εἰπὼν συγγνοίην ἐμαυτῷ.* *P* m. rec. (³?) *IB*²

---

1 τε inser *A*² | post μαθοῦσαν lacunam maiorem statuit Gasda 4 καὶ κατὰ τῶν *B* 5 συμβ λῆς cum rasura 2 litterarum *U* 7 ανῆ in ἀφανῆ in ras *I*² 10 ὁ inser *A*² | τῇ inser *A*² 12 πίσσης *VIM* et e πίσης corr *P*³*B*² 13 τὸ τρόπαιον *B* 14 δ' Re | αὐτῷ Re 16 ε alterum in ὑπερβάντες in ras *I*² 18 η et ων in ἀποτετμημένων in ras *P*²

τμημένων δὲ τῆς γῆς τὸ πλέον καὶ κεκτημένων, τῶν δὲ φανερωτάτων ἐν Γαλάταις γενῶν οἰκτρῶς ἐκεῖ δουλευόντων, ἤδη δὲ μείζω περίνοιαν τῶν πολεμίων εἰληφότων ὁ στρατηγικώτατος οὗτος καὶ τῶν ἀφ' οὗ γεγόνασιν ἄνθρωποι πολέμων γέμων οὐ φορητὸν ἡγησάμενος, εἰ πλείους μὲν ⟨χιλίων⟩ τριήρεις ἐνίκων περὶ Σαλαμῖνα τριακόσιαι, τὸ δὲ τῶν βαρβάρων νέφος αὐτὸς σὺν ὀλίγοις μὴ τρέψαιτο, προσπίπτει μὲν ὡς ἀγαπήσων, εἰ τῆς χώρας ἐξελάσειεν, ἡ νίκη δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐκείνων προήγαγε καὶ διαβὰς Ῥῆνον ποταμόν, R 382 *ὕδωρ ἔλεγχον ἐκ τῶν γεννωμένων ἀδικίαν | μητέρων, φιλονεικήσας ζῶντας λαβεῖν εἰδὼς ἀγαλλομένους θανάτῳ τοσούτους σαγηνεύσας ἤγαγεν, ὥσθ' ἡμῖν μὲν ἐπίπονον τὴν ἐκείνων γενέσθαι τροφήν, τοῖς δὲ ὑπολειφθεῖσιν ἄφθονον τὴν οἴκοι προκεῖσθαι.* 49. *δείσας δὲ τὸ τῆς νίκης μέγεθος καὶ τὴν τοῦ ἔργου λαμπρότητα μᾶλλον ἢ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ κινδύνους οὐ προσέθηκε τῷ τροπαίῳ πομπὴν καὶ ταῦτα ἐν δεσμοῖς ἔχων τὸν ἄρχοντα τῶν πολεμίων, οὕτως ἐπεξῆλθε κρατῶν,*

---

3 Aristid. or. t. I p. 229, 10 D 6 Aesch. Pers. 338 sq. Her. VIII 48 et 66 11 cf. *διήγημα* IV 1110 R 13 Iulian. l. l. p. 280 C sq. 18 sq. Iulian. l. l. p. 279 C sq.

---

1 *ον* in *πλέον* et *καὶ* in ras 2 litterarum *P*[3] (*καὶ* m[1] omissum videtur) 2 „*malim ἐκείνοις*“ Re 4 *ἀφοῦ V* 6 *μὲν* om Re | *χιλίων* inserui (Mus. Rhen. XXXII 92) praeeunte Re („*desideratur χιλίων aut χιλίων καὶ διακοσίων*“) cf. II 180, 14 R 7 *ἔθνος* (*νέφος* supra) *AP* 9 *δ'* Re | *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* corr *A* (radendo) et *P*[3] 11 *δι* in *ἀδικίαν* in ras *P*[3] *ἀτυχίαν* coni Mor num *κακίαν* vel *αἰκίαν*? 12 *δὼς* in *εἰδὼς* in ras *P*[3] 13 *μὲν* inser *P*[3] om *AU* 14 *δ'* Re 19 *ἐπεξῆλθε* scripsi e *VUI* (qui in margine habet *γρ' ἐπῆλθε*) *BM* et *P* sed in hoc *πεξ* in ras unius litterae m[3] *ἐπῆλθε A* edd *ἐξῆλθε C* sed *ἐπ* supra *ἐξ* pos. *f* „*malim ἐπανῆλθε*“ Re

οὐδὲ κύπτοντα τοῖς πεπορθημένοις ἔδειξεν οὐδ' ἐπικατέσφαξε ταῖς κειμέναις τῶν πόλεων τὸν κατενεγκόντα καλλωπιζόμενος τῷ φόνῳ, ἀλλ' ἀναμνησθεὶς Ἀχιλλέως, ᾧ τὸ νικᾶν ἤρκει, παρεχώρει τῶν λοιπῶν τῷ πρεσβυτέρῳ πανταχοῦ τὰς ἀφορμὰς παραιρούμενος τῶν φθόνων. 50. *οἰηθεὶς δέ, ὅτι τὸ χρῆμα τῶν πόλεων οὐ ταὐτὸν ἀνθρώπῳ πάσχει, τοῖς μὲν γὰρ ἄλυτος ἡ τελευτή, τὰς δὲ ἔστιν ἀναβιώσασθαι, χεῖρα ὀρέγει ταῖς κειμέναις. αἱ δὲ ἀνίσταντο καὶ αὐτίκα κῆρυξ διέπλει τὸν ποταμὸν κελεύων ἐπὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν κατιέναι τοὺς ἑαλωκότας, οἱ δὲ ἔθεον, οὐκ ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς λυθείς, ἀλλ' οἱ μὲν ἔμενον [οἱ] ἐκείνων, οἱ δὲ ἐπανήεσαν ὑπὸ τῶν ἑλόντων προπεμπόμενοι. | οὕτως αὐτοὺς* R 383 *ἐπαίδευσε πάντα ὑπακούειν ἡ μάχη.* 51. *εἰ δὲ τὸ προσθεῖναι πόλιν ταῖς ἀρχαίαις εὐεργεσία κοινὴ τοῦ τῆς οἰκουμένης αὐξανομένου σώματος, τό γε τὰς ἀνῃρημένας ἀποδοῦναι πόσῳ λαμπρότερον; ἐν ᾧ καὶ τὴν γῆν ἔστιν οἰκίζειν καὶ τὴν αἰσχύνην λύειν. οὐ γὰρ τὸ μὴ ποιῆσαι τὴν οὐκ οὖσαν δεινόν, τὸ δὲ τὴν πρὶν*

---

3 Il. ι 330 sq. 6 Lucian. Char. § 23

---

1 *οὐδὲ UI* | *ἐπικατέσκαψε U* 5 *τὸν φθόνον V* „*malim aut τὸν φθόνον aut τῶν φθονούντων*" Re *θ* in *φθόνων* ex *ο* corr *I*² *φ όνω U* 6 *τὸ χρῆμα* — 8 *ὀρέγει* citat Macarius Chrys. fol. 88ʳ 7 *ἡ* om Macar. 8 *ταῖς M* | *ἀναβιῶναι V* | *χεῖρα*] *εἴ τις χεῖρα* Macar. 9 ˜ in *κῆρυξ* erasus in *M* *κήρυξ VP* sed in hoc acutus in ras m³ 10 *σφέτερ'* Cobet Mnem. V 111 (Coll. 107) | *ἑαυτῶν* Re 12 *οἱ* cancellis inclusi *ἐπιλελησμένοι κείνων* coni Re *ἐκείνων* Re *'κείνων* libri Ferr *οἰκείων* Mor | *δ'* Re 13 *πεμπόμενοι B* 15 *ἀρχαίαις* ex *ἀρχαῖς* corr *I*² 16 *αὐξανομένου* scripsi e *CVIBM* *αὐξομένου APU* et suprapos. *C*ᶠ edd 16 *τό* cum rasura unius litterae (*ν*, ut videtur) *P* 17 *ἀποδοῦναι* inser *I*² 19 *ἔνεργον* ante *ποιῆσαι* inserendum coni Re, *πόλιν* ego | *γῆν τὴν* Re Anim

οὖσαν περιιδεῖν ἐρριμμένην διπλῆς ἐντεῦθεν περιισταμένης ζημίας, ὀνειδῶν τε καὶ βλάβης. ὡς ἐκεῖνό γε τὸ πτῶμα φαινόμενον τοῖς τε βαρβάροις ἂν ἦν εἰς τόλμαν παράκλησις τοῖς θ' ἡμετέροις εἰς ἀτολμίαν ἀνάγκη, κἂν εἰ μὴ νῦν, ἀλλ' ὕστερόν γε τοὺς μὲν ἂν ἔθελξε, τοὺς δὲ παρώξυνε. σὺ δ' ὅπως οἱ μὲν ἀεὶ τρέμοιεν, οἱ δ' ἀεὶ θαρροῖεν, τρόπαιον ἀκίνητον τὰς πόλεις ὤρθωσας. 52. *καὶ διὰ τὴν σὴν καὶ γνώμην καὶ τύχην καὶ μόχθους καὶ τέχνας οὐ καθ' ἑκάτερον τοῦ πολέμου* | R 384 *τὸ στόμα τοῖς βαρβάροις ὑπῆρχε κρατεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν ἔδρων, οἱ δὲ ἔπασχον, ἔπασχον μὲν οἱ περὶ Ῥῆνον, ἔδρων δὲ οἱ περὶ Τίγρητα, καὶ τῇ μὲν εἰσέρρεον, τῇ δὲ ἔπιπτον· οἷόν τι περὶ Ποτίδαιαν γενέσθαι φασὶν Ἀριστέως μὲν τοῦ Κορινθίου τρεψαμένου τὸ καθ' ἑαυτὸν καὶ ἐλαύνοντος, θατέρου δὲ κέρως, ἕως εἰς τὸ τεῖχος κατεκλείσθη, φεύγοντος.* 53. *εἰ δὲ μὴ σὺ τότε ἀντέκρουσας, οὐδὲν ἂν ἐκώλυσε τοὺς βαρβάρους ἑκατέρους τὴν ἐν ποσὶν ἀεὶ κτωμένους περὶ τὸν Βόσπορον ἀλλήλοις τελευτῶντας συμμίξαι. νῦν δ' ἡ τῶν ἑτέρων ἧττα τοὺς μὲν ἀπώλεσε, τοὺς δὲ φροντίζειν ἐποίησε καὶ συνεσκίασε τὴν ἀπὸ τοῦ νικᾶσθαι Ῥωμαίους αἰσχύνην φήμης φήμην παραμυθουμένης καὶ λόγου λόγον καταλαμβάνοντος.*

---

13 Thuc. I 62, 4   18 Thuc. III 97, 1. cf. t. I 475, 9   23 Plat. Theaet. p. 172 B

---

4 *δ'* Re   6 *δὲ* Re   7 *οἳ* *PVIBM*   8 *τύχην καὶ γνώμην* Ferr Mor   11 et 12 *δ'* Re   13 *εον* in *εἰσέρρεον*, quod scripsi auctore Re, in ras $P^3 I^3$ *εἰσέρρ* cum rasura 2 litterarum *U*   *εἰσέρρει* reliqui libri edd   15 *καὶ* inser I^3 17 *ἐκώλυε* *B*   18 *καὶ* ante *περὶ* *C* sed del *s*   19 *συμμίξαι*] de hac scriptura diserte agam   21 *τοῦ* ⟨*τοὺς νικηφόρους*⟩ *νικᾶσθαι* coni Re Anim

54. *Σὺ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ τροπαίου πάλιν ἐπὶ τὰς Μούσας ἐτρέπου, καθάπερ ἀθλητὴς ἐπὶ παλαίστραν ἀπὸ στεφάνου, καὶ τὰ ὅπλα καταθέμενος ἀνελάμβανες τὰ βιβλία, παρ' ὧν ὁρμηθεὶς καὶ τὴν νίκην ἀνείλου· πλήθει γὰρ ἀντιταττομένη σοφία κρείττω ποιεῖ τὸν συνετώτερον.* 55. *ἀφικνοῦνται δέ σοι τῆς δόξης αἰρομένης οὐκ ὀρχησταὶ καὶ μῖμοι γέλωτος ἀφορμὰς κομίζοντες οὐδ' αὐληταὶ καὶ κιθαρῳδοὶ δείπνων χρησίμους ἐξελαύνοντες | λόγους, ἀλλὰ σμήνη τε ῥητόρων καὶ* R 385 *φιλόσοφος Ἀθήνηθεν, καλὸς μὲν ἰδεῖν, καλλίων δὲ χρήσασθαι, πλεῖστον μὲν ἀνθρώπων ἔχων νοῦν, ἐν δὲ λόγοις ἄριστος εἶναι μᾶλλον ἢ δόξαι βουληθείς.* 56. *ὃς τὰ μὲν ἐπαινέσας, περὶ δὲ τῶν συμβουλευσάμενος ἀπηλλάττετο δῶρον λαβών, ὃ μόνος βασιλέων δέδωκας, ἔπη τὸν ἄνδρα μηνύοντα. εἰ δὲ Πεισίστρατον ἐπαινοῦμεν ὑπὲρ τῆς τῶν ἑτέρῳ πεποιημένων συλλογῆς, ποῦ θήσομεν τὸν Ὁμήρου μιμητήν;*

57. *Ἀλλὰ γὰρ οἷς τοὺς πολεμίους ἐξέκοπτες, μετὰ*

---

10 *Πρίσκος*? cf. Iulian. ep. 3. 71. Eunap. vit. soph. p. 65, 7 ed. Boiss. Liban. vit. § 123 t. I p. 142, 6

---

1 *τοῦ* om *UI* 5 inter *ἀντι* et *ταττομένη* rasura 4 litterarum in *I* *ἀντιπαραταττομένη* *UM* 6 *δόξης* *AP*, in marg *γρ*^{αι} *τῆς τύχης* A^2P^3 *τύχης* *C*, in marg *γρ*^{αι} *δόξης* *f* *τύχης* Ferr Mor | *ἐρρωμένης* Re Anim 7 *μίμοι* *VUM* 8 *οὐδὲ* *VM* 10 *καλὸς* e *καλῶς* corr C^f 11 *πλεῖστον* scripsi e *VIBM* cum Cobeto Mnem. V 111 (Coll. 107) *πλείστων* reliqui libri nisi quod *πλείστ* cum rasura 2 litterarum habet *U*, edd 13 *συμ* ante *βουλευσάμενος* inser A^2 14 post *ὃ* rasura 1 litterae, ut videtur *σ*, *B* | *βασιλέων* e *βασιλεύων* per rasuram corr *C* 15 num *ὑμνοῦντα*? 16 *ἑτέρωι* ex *ἑτέρων* per rasuram corr *I* *ἑτέροισ* *M* sed *οισ* in ras *ὁμήρῳ* *B* | *πεπονημένων* *M* 17 *μι* in *μιμητήν* in ras I^2

τῶν κρατουμένων τὸν διὰ σοῦ νικῶντα ἡνίας. οὕτω δύσμαχόν ἐστι νόσημα φθόνος καὶ τὴν τῶν ὠφελούντων δύναμιν ὁ κερδαίνων μισεῖ. ὃς δὴ καὶ τότε ἐπὶ τόνδε πάλαι πεφυτευμένος ἀνέδραμε καὶ τὸν σπινθῆρα προήγαγεν εἰς φλόγα. 58. τὸ πρῶτον ἐψίλωσε φίλων, ὡς βλάψων ἐν ταῖς βουλαῖς, ὁ δὲ ἦν ὁμοίως εὔβουλος, μετὰ ταῦτα χειρὸς συχνῆς, ὡς ἀσθενῆ ποιήσων, ὁ δὲ ἦν οὐδὲν ἧττον ἰσχυρός. πάντας ἐκάλει τὰ Περσικὰ προϊστάμενος, εὐφημότατα ἀνθρώπων ἐκδιδοὺς μετὰ τοῦ βασιλέως τὰς πόλεις. ὁ δ' ἦν μὲν πέρα τοῦ μετρίου πρᾶος, ἐρῶ γάρ, καὶ βαδίζειν ἐκέλευεν, οἰμωγαὶ R 386 δὲ γυναικῶν | ἀντελαμβάνοντο τῶν σωμάτων. αἷς ἀναπεπνευκυίαις ἄρτι κῦμα δεύτερον συνίστατο, τὸν δὲ οὐδὲ ταῦτα ἀντιτείνειν ἔπειθε. 59. πῶς δὲ μέγας γίγνεται βασιλεύς; ἐνταῦθα γάρ μοι δοκοῦσιν ὀξύτερον βλέψειν οἱ κριταί· οὔτ' ἐβιάζετο στρατιώτης οὔθ' ἡττᾶτο στρατιωτῶν βασιλεὺς οὐδ' οὕτως ἐπεπαίδευτο τὸ ἀρχόμενον κακῶς, ὥστε τὸν ἄρχοντα γνώμῃ προσπεσὸν ἄγειν. ἀλλὰ τίς δὴ λόγος ἀληθέστερος; θεὸς

5 Iulian. l. l. p. 283 C   15 Plat. Rep. X p. 595 E

1 κρατοῦντα *B* | οὕτω — 3 μισεῖ citat Macar. fol. 88[v] ὄντως Macar.   4 πάλαι om *B*   5 τοπρῶτον *APVIBM*   7 μεταταῦτα *PVIB*   8 πάντα *B* sed α in ras m[2] προφασιζόμενος   9 προιστάμενος *I*   10 ὅδ' *PVBM* | α in πέρα in ras *I*[2]   11 πρᾶος *APBM* | ἐκέλευσεν *M*   12 γυναικῶν, αἳ Mor   13 συνίστατο *A*, in marg γρ[αι] προίστατο ut Ferr Mor προίστατο *C*, in marg γρ συνίστατο *f*   14 οὐδὲ scripsi e *VUIM* ut coni Re οὐ reliqui libri edd   15 γίγνεται μέγας *U* γίνεται *CVB* Ferr Mor   16 βλέψειν scripsi e *VBM* βλέπειν reliqui libri sed in βλέψειν corr *I*[2], et edd | οἱ κρείττους Re Anim   17 οὔθ' coni Re fortasse recte   18 ὸν in προσπεσὸν in ras *I*[2]   19 ἀλλὰ τίς et ἀληθέστερος; scripsi auctore Re ἀλλά τις et ἀληθέστερος. libri edd | θεὸς scripsi coll p. 31, 9 et Iul. l. l. p. 284 D οἷος libri edd οἰωνὸς coni Re

μὲν ἐξώρμησεν ἐκείνους οὐδὲν προεσκεμμένους, ἀλλ' ἔφθασε τὸν λογισμὸν ἡ φωνή. θεοῦ δὲ τοῦτο. πρόσταξις ἧκεν ἀδελφὴ τῆς προτέρας προστιθεῖσα θαλαττίῳ χλαμύδος βαφῇ λιθοκόλλητον ταινίαν | φέρουσάν τι καὶ αὐτὴν καρποῦ θαλαττίου. ὁ δὲ ἔβλεπε πρὸς οὐρανόν, καὶ ἦν ὁμοίως ἥ τε δόσις ἥ τε λῆψις ἄμφω βουλὴ δαιμόνων. R 387 60. *ὥσπερ οὖν οὐ τῆς Πυθίας ἡγούμεθα τοὺς χρησμούς, ἀλλὰ τοῦ πέμποντος ἐπὶ τὸ στόμα τὰ λόγια, οὕτω νῦν τῶν ἐκείνους τε κεκινηκότων τοῦτόν τε πεπεικότων κοσμῆσαι τὴν κεφαλὴν κεκρίσθω μᾶλλον τὸ ἔργον ἢ ὧν τὰς γνώμας ὡς ἐβούλοντο διέθηκαν. εἰκός γέ τοι τοὺς ἐπινεύσαντας ἐρωτωμένους καὶ τὴν γένεσιν ὡς καλῷ τῷ πράγματι παρασχεῖν. ἄδικον μὲν γὰρ τιμὴν οὐκ ἂν ἐπήνουν, δικαίαν δ' ἂν εἰσῆγον.* 61. *οὐ μὴν τό γε νεῦμα τῶν θεῶν ἕρμαιον ἐγένετο τῷ τετιμημένῳ, καθάπερ πάλαι ταύτην ἐν αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν τρέφοντι, ἀλλ' ὡς ἄν τις τῷ βραχυτέρῳ χαίρων, ἔμελλεν, ὤκνει, περὶ τὸ πρόσθεν μέτρον διέτριβε, τὴν ἐνθένδε ψῆφον μετὰ τὴν ἄνωθεν ἔμενε. τὸν δὲ ἔκαμπτεν οὐδέν.* 62. *ἕως μὲν οὖν ὑπῆσαν ἐλπίδες καταλλαγῶν, ἀνεῖχεν. ἐπεὶ δὲ πόλεμος μὲν ἐκεκήρυκτο σαφής, ἐπετειχίζετο | δ'* R 388

---

9 et 21 Iulian. l. l. p. 284 D

---

21 *ἀνεῖχεν*] *ἤτοι διέτριβεν· ἔμελλεν V*

---

1 *μηδὲν B* 4 *χλαμύδος βαφῇ* e *βαφῇ χλαμύδος* corr *C*[f] 5 *τι* om *M* | *ἔβλεπεν εἰς V* 7 *βουλὴ* scripsi e *BM* cum Sinteni *βουλῇ* reliqui libri sed in *βουλὴ* corr *P*[2], edd 8 *πέμψαντος B* 10 *νενικηκότων U* 13 *εἰπεῖν* post *γένεσιν* inser *I* 17 *αὐ̉τῶ A αυτῶ U αὐτῷ M* 19 *ν* in *πρόσθεν* add *C*[f] 20 *ἔμενε* (λλ supra) *M* 22 *ἐκηρύττετο I* sed *ηρύττε* in ras m[2] | *ἐπ* ante *ἐτειχίζετο C*[f] | *δὲ VB*

Ἰταλία, παρεκαλεῖτο δὲ τὸ Κελτικόν, ἐκινεῖτο δὲ τὸ Σκυθικόν, ἐχώρει δὲ ὁ πεζός, ἐπορεύετο δὲ ὁ τοξότης, κατεῖχε δὲ οὐδὲν οὐδὲ ἐπέστρεφεν, οὐ Περσῶν ἵππος χρεμετίζων περὶ τὸν Εὐφράτην, οὐ μηχαναὶ προσαγόμεναι τείχεσιν, οὐ θρηνοῦσαι πόλεις, οὐκ ἐλπιζόμενον πῦρ, ἀλλ' ἐωνεῖτο τῇ Ῥωμαίων γῇ τὸν φόβον τῶν μεγίστων ἀφιστάμενος βαρβάροις, ἵνα μὴ μικρῶν τῷ γένει, τότε δὴ τότε τοὺς ἀντικαθισταμένους ἀφεὶς τὴν λεωφόρον σκοπεῖν αὐτὸς ἑτέραν ὁδὸν ἀτριβῆ καὶ τραχεῖαν καὶ κρημνοῖς ἄπορον, ὥσπερ τινὰ τῶν ἐν ἄστει χειροποιήτων δρόμων, ἤνυσεν ἴσως Ἀπόλλωνος ἡγουμένου καὶ τὸ δύσβατον λεαίνοντος κατὰ τὴν τάφρον τῶν Ἀχαιῶν. 63. οὕτω δὴ τῶν ἁλισκομένων οὐκ αἰσθανομένων, ὥσπερ τινῶν R 389 ἰχθύων | οὔπω τοῦ δικτύου συναχθέντος, ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ἀνεφάνη πρῶτον ἐπιβὰς τῶν ἐσχάτων καὶ διήνεγκεν οὐδὲν ὑφύδρου κολυμβητοῦ κρυπτομένου μὲν ὑπὸ τοῖς νώτοις τῆς θαλάσσης, λανθάνοντος δὲ

1 Iulian. l. l. p. 286 A sq. 8 Dem. cor. § 47 p. 241, 21 13 Il. ο 355 sq. 17 Thuc. IV 26, 5 18 Il. β 159. ϑ 511. Od. γ 142

1 *ἐκινεῖτο — 2 Σκυθικόν* om *M* 2 (2) et 3 *δ'* Re 4 *χρηματίζων A* *χρεμετίζουσα* coni Re 7 *φόβον* scripsi auctore Re coll. § 73 p. 35, 19 *φόνον* libri edd *φθόνον* Cobet Mnem. III 246 | *τοῖς βαρβάροις* Re 8 *μικρὸν U* | *ἀντικαθισταμένους* scripsi e *CAPU* *ἀντικαθημένους* reliqui libri et in marg P^3 (praemisso *γρ*) et C^m et edd 9 *περισκοπεῖν V* 11 *ει* in *ἄστει* in ras P^3 *ἄστυ A* | *ω* in *δρόμων* ex *ο* corr P^3 *δρόμον A* 15 voce *ἐπειδὴ* desinit in *A* folium 65 eoque manus recentior saeculi XIII/XIV quae scriptura artiore operam dedit, ut folium totum textum supplendum caperet, voce *καιρὸς* inc. fol. 66 eoque manus antiqua 17 *κολυμβητοῦ* inserui e *VB* et marg C^f coll Thuc. l. l. *ὑφύδρου A* (*κολυμβητοῦ* supra) *ὑφύδρου P* sed *ὑ* et *υ* in ras m^3, *ἤγουν κολυμβητοῦ* in marg m^3 18 *θαλάττης VIBM*

τοὺς ἐπὶ τῆς ἠιόνος, ἕως ἂν βούληται. 64. οὕτω δὲ πλείω λόγον τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδικεῖν ἢ τῆς νίκης αὐτῆς ἐπεποίητο, ὥστ' ἐν μέσοις τοῖς δεινοῖς ἐμβεβηκὼς δι' Ἑλλήνων ἅπασιν ἀνθρώποις ἀπελογεῖτο πέμπων ἐπιστολὰς ἐκεῖσε κατὰ τοὺς ἑκάστων τρόπους μείζους, ἐλάττους, τὸ μέσον ἐχούσας, ὡς ἔμελλον τοῖς δεξομένοις ἁρμόσειν. 65. βουλευομένου τοίνυν ἐν Παιονίᾳ περὶ τῆς Θρᾴκης, εἴτ' ἐμβολῆς εἴτε καθέδρας ὁ καιρός, καὶ τῷ πλήθει τῶν πολεμίων ἀντιτάττοντος ἀρετὴν τύχη τις κρίνει τὸ ἔργον ἡσυχαζόντων τῶν ὅπλων πρέπον ἐξευροῦσα τῇ συγγενείᾳ πέρας. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει κρατῆσαι τὸν ἀμυνόμενον, ἐξήρπασε τὸν ἐπιόντα νόσῳ· καὶ τὸ μὲν τρόπαιον οὕτω μέγα, στρατιωτῶν δὲ οὐδαμοῦ τάφος. 66. ὑποχωρείτω τοίνυν τῷ βασιλεῖ καὶ | 14
Κῦρος ὁ μέγας ἐν θεοφιλῶν κρίσει. καὶ γὰρ εἰ R 390
τοῦ ποιμένος ἔτυχεν εἰς σωτηρίαν, ἀλλὰ μεμάχηταί γε τῷ πάππῳ, καί τι καὶ πλέον, ὡς Ἰσοκράτης φησίν, ὥσθ' ὁμοῦ Μήδους τε εἶχε καὶ συνεκαλύπτετο· σοὶ δὲ καλλίων τοῦ κτηθέντος ὁ τῆς κτήσεως τρόπος καθαρᾷ τῇ χειρὶ παρελθόντι πρὸς τὸ πᾶν. 67. τὸ δὲ ἔτι κάλλιον, τὴν γὰρ αὐτὴν ἥσθησαν ἐπὶ τούτοις ἡδονὴν οὕς τε ἦγες καὶ οἷς ἀπήντας· νόμῳ μὲν γὰρ μεθ' ἑτέρων ἦσαν, φίλτρῳ δὲ μετὰ σοῦ πυνθανόμενοι γνώμῃ μὲν εἶναι βασιλέα, πόνοις δὲ συστρατιώτην. 68. καὶ τοῦτ' ἄρ' ἦν τὸ τὴν κεφαλήν σου παρὰ τῶν κρειττόνων

---

15 Her. I 110 sq. 17 Isocr. Euag. (IX) § 38 p. 196 b

---

9 τῷ πλήθει e τὰ πλήθη corr *A*² 10 ὅπλ in ὅπλων in ras *I*² 15 ˜ in κῦρος in ras *P*³ κύρος *VI* 17 καί τοι *UIM* 21 ἡδονὴν ἐπὶ τούτοις *M* 24 σε post εἶναι inser *B* 25 τὸ — 34, 1 ἀνάδημα citat Thom. M p. 26, 15 ὅθεν καὶ ἀνάδημα ὁ στέφανος. Λιβάνιος ἐν τῷ ὑπατικῷ· τὸ κτλ. | σοι *B*

ἄγεσθαι πρὸς ἀνάδημα, ὅπως ἀκολουθήσῃ τῷ στεφάνῳ R 391 μὲν ὀργή, τῇ δὲ ὀργῇ κίνησις, τῇ κινήσει δὲ | ὁ σὸς δρόμος καὶ γένοιο δὴ τοῖς πράγμασι πλησίον. εἰ δὲ ὀκνεῖς, φησί, τὸν φόνον, θάρρει. καὶ τοῦτο ἡμῖν μελήσει.

69. Οὕτω τοίνυν ὁσιώτατα ὧν ἴσμεν τῆς τε Εὐρώπης τὸ πλέον καὶ τὴν Ἀσίαν προσλαβὼν οὐδὲν πρὸ τῶν ἱερῶν ἐσπούδασεν, ὥσπερ τις ἀγαθὸς ναυπηγὸς τὴν τρόπιν πρὸ τῶν ἄλλων σκεπτόμενος. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ταύτης ἰσχυρῷ σώζεται τὸ πλοῖον, οὕτως ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν κρειττόνων αἱ πόλεις. διὰ τοῦτο νεὼς ἀνίστη καὶ βωμοὺς ἐποίει καὶ τὴν αὑτοῦ πατρίδα συνείθιζε μὴ πολεμεῖν τοῖς καλοῖς ἥκιστα ἀνεχομένην καπνοῦ λυσιτελοῦντος, ὥσπερ τινὰ μητέρα νουθετῶν υἱός, ὃς αὐτῇ τὰ πρῶτα συνεξηπατημένος αὑτόν τε κἀκείνην ὕστερον ἀπήλλαξε τῆς πλάνης.

70. Θαυμάζω τοίνυν ἔγωγε τῶν ἐν μνήμῃ Περσῶν, ὅτι μὲν αὐτῶν κρατήσεις, λεγόντων, ὅτι δὲ κεκράτηκας, οὐκ ἐνθυμουμένων, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ Πόντου πρὸς τῷ Βοσπόρῳ καθήμενος καὶ ποιῶν ὃ νῦν ἐγώ, βιβλίον αὑτοῦ τῇ μεγάλῃ βουλῇ δεικνύων. τίς R 392 οὖν ἡ νίκη; 71. γυμνώσας | μὲν ἐκεῖνος τῆς τῶν

---

4 Proverb. Coisl. 180. Bodl. 361. Miller, Mél. de litt. gr. 352, 3. 19 Her. IV 81, 2. Xen. Anab. VI 2, 1

---

4 δ' Re | φασί? | φόνον *I* sed φ in ras 2 litterarum m[2] ονον *U* cum rasura 1 vel 2 litterarum ante ο φθόνον *B* sed θ erasum 10 σώιζεται *A* 11 διατοῦτο *VIBM* 12 spiritus in αὑτοῦ in ras *P*[3] αυτοῦ *U* αὐτοῦ *M* 15 ταπρῶτα *VIBP* sed in hoc supra prius α rasura et hoc ipsum in ras m[3] | ἐξηπατημένος *M* | αὐτὸν *M* 18 κρατήσειε *B* 21 αὑτοῦ scripsi αὐτοῦ libri edd | δεικνύω Re (ἐδείκνυον Anim)

ὁπλιτῶν ἀκμῆς τὴν ἑῴαν γῆν ἐπορεύετο τῷ φαυλοτάτῳ τῆς στρατιᾶς παραδοὺς τὰς πόλεις, οἳ φυλάκων ἔχοντες σχῆμα τῶν φυλαξόντων ἐδέοντο, καὶ μετὰ τῶν φρουρουμένων οἱ φρουροῦντες ἔτρεμον. τὴν μὲν οὖν τῶν πόλεων ἁρπαγὴν οὔπω παροῦσαν ἐδοκοῦμεν ὁρᾶν, ἡ φυγὴ δὲ εἶχε τὴν σωτηρίαν. 72. καὶ ἐμακάριζον οἱ μὲν ἐν μεσογείᾳ τοὺς ἐπὶ θαλάττῃ, οἱ δὲ οἰκοῦντες κάτω τοὺς ναυκλήρους αὐτῶν καὶ οὐδὲν ἦν εὐδαιμονέστερον τότε τοῦ κεκτῆσθαι πλοῖον. Κυπρίων δὲ οἱ παρόντες ἐθεραπεύοντό τε καὶ καταγωγὰς ὑπισχνοῦντο. ἦν δὲ ἀδεὲς οὐδὲ ἡ θάλαττα ὡς ἔν τε τοῖς λιμέσιν ἐσομένων ὑπὲρ τῶν νεῶν τραυμάτων ἔν τε τῷ πελάγει νεκρῶν τοῦ καιροῦ τοὺς κακούργους ἀθροίζοντος. 73. ταύτας δὴ τὰς μεταναστάσεις ἔσχεν ἡμέρα μία. ἡ γὰρ αὐτὴ σοὶ μὲν ταῦτα ἔδωκεν, ἡμῖν δὲ θαρρῆσαι τὴν μονὴν οὐ δυνάμεώς ποθεν ἐπελθούσης οὐδὲ τειχῶν τοῖς μὲν γενομένων, τοῖς δὲ ἐπισκευασθέντων οὐδὲ τῶν ἀντιπάλων λοιμῷ βεβλημένων, ἀλλὰ ψιλῆς τῆς προσηγορίας ἐκβαλούσης τὸν φόβον, καὶ Τίγρητος ἀπέχων ἑβδομήκοντα σταθμούς, ὥσπερ ἄρας εἰς μάχην
σημεῖα, | τοὺς Πέρσας ἐτάραττες. 74. ὁ δὲ κακῶς R 393
ἀπολούμενος Δημάρατος ὁ τὰ παρ' ἡμῖν ἐπαινῶν πρὸς

---

22 Her. VI 70. VII 102 sq. Antoninum significari observavit Valesius ad Ammian. XVIII 5, 3

---

1 ἑῴαν *VUIBMP* sed in hoc iota subscr. m[3]   7 ante οἱ rasura 12 vel 13 litterarum in *I*   8 αὐτῶν Re αὑτῶν libri Ferr Mor   11 ἀδεὴς Gasda contra usum Libanii (cf. p. 41, 17 ep. 12. 21 etc.)   12 νεῶν *P* sed circumflexus e gravi corr m[2], *I* sed ω in ras m[2]   18 λιμῷ *VB*   19 ἐκβαλλούσης *B*   20 σημεῖα εἰς μάχην *B*

ἐκείνους ἀγαθὰ καὶ τοῦ χειμῶνος φάσκων αὐτοῖς παραδώσειν ὥσπερ ἐν κύρτῳ τὴν πόλιν μεταβαλὼν τοὺς Πολυδάμαντος ἠφίει λόγους οἷς ἐκεῖνος ἐχρῆτο φανέντος Ἀχιλλέως. ταύτην ὅστις εὖ φρονεῖ, μεγάλην νίκην προσερεῖ τῆς μελλούσης οὐ φαυλοτέραν. ἡ μὲν γὰρ ἐκείνους θεῶν διδόντων δοριαλώτους ἄξει, ἡ δ' ἡμᾶς ἐκώλυσε γενέσθαι, καὶ δι' ἐκείνης μὲν ὧν πεπόνθαμεν ληψόμεθα δίκην, διὰ δὲ ταύτης οὐ προσπεπόνθαμεν. 75. *ἡττᾶται δέ, οἶμαι, πολέμιος οὐχ ἁλισκόμενος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅταν λήψεσθαι μὲν ἐλπίσῃ, σωθεὶς δὲ ἀγαπήσῃ· τὸ γὰρ προσδοκηθὲν ἐν τοῖς εἰλημμένοις ἀριθμῶν ἀπεστερῆσθαι νομίζει.* 76. *μία μὲν οὖν αὕτη τοῦ νενικῆσθαι τὸν Μῆδον ἀπόδειξις, ἑτέρα δέ, καί μοι σύγγνωθι πρὸς Διός, εἴ τι τῶν ἀπορρήτων ἐκφέροιμι, βιάζεται γάρ μοι τὸ στόμα καὶ γίγνεται τοῦ τείχους τῶν ὀδόντων δυνατώτερον, γράμματα πρῴην ἧκεν Ἀσύρια δεόμενα κήρυκι καὶ πρεσβείᾳ ἀνοῖξαι τὴν ὁδὸν καὶ τὰ διάφορα λόγῳ τεμεῖν.* 77. *ἐγὼ μὲν οὖν ᾤμην αὐτὸν κροτήσειν καὶ ἑορτάσειν καὶ τάχους ἐπιμελήσεσθαι καὶ συνέχαιρον δὴ πρᾶγμα ποιῶν πολλάκις*

---

3 Il. σ 247 sq.   17 sq. cf. I 577, 7 sq. R   20 cf. Io. Lyd. de mens. IV 118

---

1 *ἐκείνους* scripsi *ἐκεῖνον* libri edd, sed ˜ et *ον* in ras et ´ et *ους* suprascr. *P*[3], ut *ἐκείνους* etiam in Vat. 84 | *αὐτοῖς* scripsi *αὐτῖ U αὐτῶ* reliqui libri edd, sed *ῶ* in ras et *οῖς* suprascr. *P*[3], ut *αὐτοῖς* etiam in Vat. 84   2 *τοὺς τοῦ πολυδάμαντος VBM*   6 *ι* in *δοριαλώτους* in ras *M* et *P*[3], ex *υ* corr *U*, in *υ* corr *A*[2] *δορυαλώτους VIB* Mor Re cf. Lob. ad Soph. Ai. v. 211 | *ἥ VIBM* et ex *ἡ* corr *P*[3] | *δὲ* Re   9 *αι* in *ἡττᾶται* in ras *C*[2] | *δ'* Re   10 *ὅτ' ἂν A*   12 *οὖν* inserui e *VI* om reliqui libri edd   15 *γίνεται CAPV* edd   16 *πρώην VIBM*   17 *ἀσσύρια VBI* sed in hoc prius *σ* inser m[2] cf. ad t. I 455, 12   19 *ἐπιμελήσεσθαι* scripsi cum Gasda *ἐπιμελεῖσθαι* libri edd

ἡττημένου, ὁ δ' ἀπέρριψε τὴν ἐπιστολὴν ἀνδρειότερον Διομήδους δεινὸν νομίζων, εἴ τις ὀφείλων δίκας περὶ σπονδῶν διαλέξεται. 78. τούτων δὲ οὐκ ἐλάττω τὰ πρὸς τοὺς ἥκοντας παρὰ τῶν Σκυθῶν, οὓς ἐν τοῖς ὅρκοις ἀκριβολογουμένους λαβὼν ἐκέλευσεν ἀπελθόντας περὶ πολέμου σκοπεῖν, καὶ διὰ μακροῦ δὴ χρόνου Ῥωμαῖος ἀνὴρ ἠπείλησε βαρβάρῳ. 79. πόθεν δὴ τὸ τοῦ πολέμου | μεταπέπτωκε πνεῦμα; καὶ τί τὴν R 394 Ῥωμαίων τύχην ἐπανήγαγεν εἰς τὸ Πέρσας φοβεῖν; οὐ πεζομαχία τις οὐδ' ἱππομαχίας πόνος οὐδ' ὅπλων καινότης οὐδ' ἐπιτεχνήσεων εὕρεσις, ἀλλ' αἱ πυκναὶ θυσίαι καὶ τὸ αἷμα τὸ πολὺ καὶ οἱ τῶν ἀρωμάτων ἀτμοὶ καὶ θεῶν ἑστιάσεις καὶ δαιμόνων τοὺς πολεμίους συνέστειλαν. 80. διὰ τοῦτο χαίρει καλούμενος ἱερεὺς οὐχ ἧττον ἢ βασιλεύς, καὶ τοὔνομα τοῖς ἔργοις συμβαίνει· ὡς οὐ μᾶλλόν γε βασιλέας τοῖς περὶ τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ἱερεῖς ἁγιστείαις παρῆλθεν. οὐ λέγω τοὺς νῦν τοὺς ἀμβλυτέρους, ἀλλὰ τοὺς πάλαι τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ τοὺς ἀπηκριβωμένους. οὐ γὰρ νόμων ἀνάγκαις ὑπηρετῶν νῦν μὲν ἔθυσε, νῦν δὲ ἔληξεν, ἀλλ' ὀρθῶς εἰρῆσθαι νομίζων τὸ δεῖν ἀπὸ θεῶν ἄρχεσθαι καὶ ἔργων καὶ λόγων, ἃ τοὺς ἄλλους οἶδε ταῖς νουμηνίαις ἀναθέντας, ταῦθ' ἑκάστης ἡμέρας εἶναι πεποίηκεν, αἵματι μὲν

2 Il. ι 31 sq. 10 Thuc. I 71, 2

1 ὃ *VIBM* et *P* sed in hoc acutus in ras m^2 ὁ *A* 4 περὶ *C* 8 μετα in μεταπέπτωκε in ras *U*^{2}*I*^{2} | πνεῦ in πνεῦμα in ras *I*^{2} 9 τὸ] τοὺς *U* 10 τίς *IBM* 13 πολεμίους scripsi e *VB* cum Re Anim, Gasda, Cobeto Mnem. V 111 (Coll. 107) πολέμους reliqui libri edd | ἀνέστειλαν Cobet l. l. 14 διατοῦτο *APVI* 17 ʽ in ἁγιστείαις in ras *P*^{3} ἀγιστείαις *UI* 18 τοὺς prius om *C* Ferr Mor 21 post ἔργων rasura 6 vel 7 litterarum *I* 22 ὃ *B* | οἶδα *B*

δεχόμενος ἀνίσχοντα τὸν θεόν, αἵματι δὲ παραπέμπων εἰς δύσιν καὶ ταὐτὰ πάλιν νυκτερινοῖς ἑτοιμάζων δαίμοσιν. 81. εἴσω δὲ τὰ πολλὰ κατεχόμενος ὑπὸ τῆς τύχης, ἐπεὶ μὴ τρέχειν εἰς ἱερὸν παρ' ἡμέραν ἔνεστιν, ἱερὸν ποιεῖται τὰ βασίλεια καὶ τὸν κῆπον καθαρώτερον τῶν παρ' ἐνίοις ἀδύτων, καὶ γίγνονται τοῖς μὲν δένδρεσιν ἡδίους οἱ βωμοί, τοῖς βωμοῖς δὲ τὰ δένδρα. 82. τὸ δὲ κάλλιστον, οὐ γὰρ ἐφ' ὑψηλοῦ καθήμενος ἢ χρυσαῖς ἀσπίσι περικλειόμενος ἑτέρων χερσὶ θεραπεύει τοὺς θεούς, ἀλλ' αὐτουργεῖ καὶ περιτρέχει καὶ
R 395 σχίζης ἅπτεται | καὶ μάχαιραν δέχεται καὶ ὄρνις ἀνέρρηξε καὶ τὰ ἔνδον οὐκ ἠγνόησε, καὶ τούτων πίστις οἱ δάκτυλοι τῶν ἐκεῖθεν τεκμηρίων γέμοντες. ἡγεῖται γὰρ ἄτοπον, εἰ τὰ μὲν γραμματεῖα τοῖς ἄρξουσιν αὐτὸς ἐγχειριεῖ, ταῖς δ' αὐταῖς χερσὶν οὐ πληρώσει τὰ πρὸς τοὺς θεούς. 83. ἐντεῦθεν οὐ καθίζει βουλὰς στρατηγῶν καὶ λοχαγῶν καὶ ταξιαρχῶν ἐν τοῖς ἐπείγουσιν οὐδὲ τρίβει χρόνους ἐν σκέψεσιν, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς διδασκάλους τῶν ἐν ἀδήλῳ καταφυγὼν ἀπήλλακται, ἐντεῦθεν γράμμα μὲν οὐδὲν ἀπὸ τῶν περάτων τῆς ἀρχῆς ἢ κομιδῇ σπάνια, πάντα δὲ ἔγνωσται, καὶ καθάπερ τὸν Ἥλιον λέληθεν οὐδὲν τῶν ἐπὶ γῆς, οὕτως οὐδὲ σὲ τῶν δρωμένων οὐδὲν αὐτοῦ διδόντος Ἡλίου. 84. ἔτι δὲ κἂν τοῖς ἐσχάτοις ὅσοι βάρβαροι τὴν ἡμετέραν ἀπὸ

2 ταὐτὰ scripsi auctore Re Anim ταῦτα libri edd 3 ταπολλὰ *VIBP* (sed in hoc α in ras et cum πολλὰ coniunctum m[3]) et *M* (sed in hoc gravis erasus) 4 παρημέραν *V* 5 ποιεῖ *V* et Cobet Misc. 148 6 ἐν in ἐνίοις in ras *P*[3] | γίνονται *V* | δένδρεσιν (superscr. οισ) *B* 10 αὐτουργεὶ *UM* | καὶ prius inserui e *VIB* 17 ταξιάρχων *B* 19 τῶν ἀδήλων *B* 21 κομιδῆ *ACV* κομιδὴ *U* 23 δηλοῦντος vel δὴ δύντος vel δὴ ὅμοιον ὄντα coni Re

*τῆς ἔξω θαλάττης μέχρι τῆς τοῦ Πόντου παροικοῦσι
ῥαχίας, τὰ ὅπλα κρεμάσαντες ἀλοκίζουσι τὴν γῆν |
τὰς μὲν ἐντεῦθεν καὶ παρ' ἡμῶν εὐπορίας ἀπεγνω-* R 396
*κότες, εὐχόμενοι δὲ τῇ Δήμητρι. τῶν δ' ὑπηκόων
ὅσοις ἔδει γενέσθαι κακῶς, τυραννίδος ἔρωτι σφᾶς
αὐτοὺς ἀπώλεσαν ἃ μὲν ἤλπισαν, οὐ δυνηθέντες, ἃ δ'
ἐφοβήθησαν, ἁλόντες οὐ παθόντες, μόνοι ζῶντες ἐπὶ
τοιούτοις βουλεύμασιν.* 85. *ἐγὼ δὲ Ξέρξην ἐθαύμαζον
οὐκ ἀποκτείναντα τοὺς ἀντὶ τῶν ἀγγέλων ἐπὶ τὸν θά-
νατον ἥκοντας. κήρυκες | ἠδίκηντο παρ' ὅλης πό-* R 397
*λεως, εὐκαταφρόνητον τῷ Μήδῳ, καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν
τῶν αὐτοὺς διδόντων ᾐσχύνθη. ὁ δὲ τοὺς ἐπ' αὐτὸν
ἃ μηδὲ εἰπεῖν θέμις συντεθεικότας μέχρι τῶν ἐλέγχων
ἐκόλασε.*

86. *Καὶ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, τῶν αὐτῶν ἐπικούρων
ἡγώμεθα τῶν βελτιόνων εἰς φυλακὴν Ἄργου τοῦ γηγε-
νοῦς, οἳ φρουροῦσι μὲν αὐτὸν μετὰ δορυφόρων, φυ-
λάττουσι δὲ τοὺς δορυφόρους αὐτούς, κἂν εὕρωσιν
ἀντὶ κυνῶν λύκους, ἐμήνυσαν, οὐκ ἀσθενέσι καὶ σκο-*

---

2 Ar. Vesp. 850   9 Her. VII 136 cf. t. I p. 464, 2 R
16 Aesch. Prom. 568   17 Amm. XXII 11, 2 cum nota Valesii

---

2 *ῥαχία λέγεται ἡ πέτρα ἡ ἀπόκρημνος καὶ σκληρά. λέγεται δὲ καὶ ἡ πλημμύρα τῆς θαλάσσης* C^{f}

---

1 *θαλάσσης APIM*   2 *ἀλοκίζουσι C* sed in marg *αὐλακίζουσι f*   7 *ἐφόβησαν M*   9 *οὐκ ἀποκτείναντα* om *B* | *τοὺς* in ras 5 fere litterarum P^{3} | *ἀντὶ* om *P*   10 *γὰρ αὐτοῦ* ante *ἠδίκηντο* excidisse putat Re   11 *εὐκαταφρόνητοι V* Mor *χρῆμα* ante *εὐκαταφρόνητον* excidisse putat Gasda *εὐκαταφρονήτου* coni Re | *μ* et *δ* in *μήδωι* in ras *A* *δήμω P* | *ἀνδρείαν M*   12 spir. asper in *αὐτοὺς* e leni corr A^{2}, in ras M^{2} *αὐτοὺς UB* | *τοὺς μὲν ἐπ' B*   13 *συντεθεικότας θέμις U*   14 *ἐκόλασεν A*   17 *μετὰ τῶν δορυφόρων* coni Re

λιαῖς ἐνυπνίων ὄψεσιν, ἀλλ' ὥσπερ νῦν ἡμεῖς ἀλλήλους ὁρῶμεν καὶ φράσειεν ἂν ἄλλος ἄλλῳ περὶ τοῦ λέγοντος, ὡς εὖ λέγοντος ἢ τοὐναντίον, οὕτως ἐκεῖνοι τούτῳ περὶ τῶν πρασσόντων νεώτερα, τιμῶντες αὐτῷ τοὺς R 398 ὀφθαλμοὺς | τῇ σφετέρᾳ θέᾳ καὶ οὐκ ἐῶντες ἀπιστεῖν Ὁμήρῳ θεοὺς ἀνθρώποις ἀναμίξαντι καθάπερ ἑταίρους καὶ φίλους. 87. πῶς δὲ οὐκ ἔμελλον ἔσεσθαί σοι φίλοι μηδενὸς αὐτοῖς ἀμεληθέντος ἐν τῇ δεῦρο πορείᾳ βωμοῦ; ὅς γε καὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ τοσοῦτον ἐκδραμὼν εἰς Φρυγίαν ἐλθὼν τὴν τεκοῦσαν ἡμῖν τοὺς θεοὺς πολλοῖς καὶ μεγάλοις τιμήσας ἐπανῆλθες. ἥκων τοίνυν παρ' ἡμᾶς, ὡς μὲν ἄν τις φαίη τῶν οὐδὲν εἰδότων, ἡσύχασας, ὡς δ' ἂν ἐγώ, πεπολέμηκας, καὶ τῶν εἰς τὴν νίκην φερόντων εὕρηταί τι μεῖζον αὐτῆς τῆς μάχης. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει. 88. οὐκ ἦν ἡμῶν τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἡ Περσῶν δύναμις οὔτε πλήθει μείζων οὔτε ἀλκῇ βελτίων οὔτε τέχνῃ καλλίων οὔτε ὅπλοις ἰσχυροτέρα, ἀλλ' ὃ πάντα ταῦτα καὶ συνέχει καὶ διαφθείρει νῦν μὲν παρόν, νῦν δὲ ἀπόν, ἐκεῖσε μεθειστήκει καὶ μετ' ἐκείνων R 399 ἐπῄει, δαίμονες | πολέμου καὶ μάχης καὶ τροπῆς κύριοι, καταπολεμοῦντες μὲν τοὺς ἀτιμάζοντας, ἐπιρρωννύντες δὲ τοὺς αἰδουμένους. 89. συνιόντων τοίνυν ἔτι τῶν στρατοπέδων ἀφανῆ παρ' ἐκείνων ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους ὁπλίτας ἐχώρει βέλη τῶν ψυχῶν ἁπτό-

---

4 post ῶ in αὐτῶ rasura 1 litterae (ut videtur ν) *I* αὐτοῦ *M* sed *ου* in ras m^2 et coni Gasda 10 ἐλθεῖν *M* 11 τιμήσας in marg I^3 13 τὴν om *M* 14 „*aut* εὕρηταί σοί τι *leg. aut* εὕρησαί τι“ Re 17 οὔτε τέχνῃ καλλίων praemisso κείμενον in marg I^2 | οὔθ' *M* 19 δ' Re 20 καὶ μάχης] „*aut leg.* καὶ νίκης *aut* καὶ μάχης καὶ νίκης“ Re 23 ἔτ in ἔτι in ras P^3 ἐπὶ *CA* Ferr Mor, quod corr Re improbante Gasda qui οὔπω coni

μενα, τὰ μὲν Ἄρεος ἀφιέντος, τὰ δὲ τῶν Ἄρεος λοχιτῶν, τοῦ Δείμου, τοῦ Φόβου. τούτοις δὴ τάς τε καρδίας ἐπλήττοντο τά τε ξίφη τῶν χειρῶν μεθίεσαν ἔπασχόν τε ὅπερ εἰκὸς ἀνθρώπους, ἡττῶντο δαιμόνων. 90. εἰδὼς οὖν ὀρθῶς, ὅτι δεῖ στρατιώτην ἕκαστον προσκυνῆσαι τούτους ὧν δεῖται μαχόμενος, ὡς τοῦτ' ὂν τῆς παρασκευῆς κεφάλαιον, οὐκ ἀσπίδος οὐδὲ θώρακος οὐδὲ ἀκοντίου, καὶ διαλεχθεὶς τοῖς θεοῖς, ἅττα δὴ καὶ διείλεξαι, συνέσει τῶν κρειττόνων τὴν δύναμιν ὥπλισας, ἑκόντας ἐπὶ τοὺς βωμοὺς θέοντας καὶ διαμαχομένους ὑπὲρ τοῦ λιβανωτοῦ.

91. Τῇ μὲν οὖν Ῥωμαίων ἀρχῇ τοιοῦτον τεῖχος περιήλασας. εὖ δὲ ποιῶν καὶ τὸν ἄλλον μεταρρυθμίζεις ὄχλον, τὸ τοῦ Πρωτέως εἰς ἑτέρους ἐργαζόμενος. νῦν γὰρ δὴ τὸ τὴν γῆν οἰκοῦν ἀπὸ συῶν ἀτεχνῶς εἰς ἀνθρώπους μεταπλάττεται. 92. τούτων δὲ | ἁπάν- R 400
των αἴτιον οἱ λόγοι. ταυτὶ μὲν γὰρ ἔργα φρονήσεως, φρόνησις δὲ λόγων, οὓς ἐδέξω τῇ ψυχῇ πᾶσαν ἰδέαν, τοὺς μὲν δρόμῳ χωροῦντας, τοὺς δὲ σχολῇ βαίνοντας, ἐπιστολάς, διαλεκτικούς, κάλλος ἐπῶν· ὧν τοῖς μὲν ἐγκωμιάζεις, τοῖς δὲ πείθεις, τοῖς δὲ ἀναγκάζεις, τοῖς δὲ θέλγεις, καὶ νικᾷς τοὺς μὲν ῥήτορας τῇ φιλοσοφίᾳ,

---

2 Il. ο 119. δ 440. λ 37 14 Od. δ 417. 455 sq.

---

1 ο in ἄρεος ex ω corr P^3C^s ἄρεως *A* Re (bis) cf. t. I 516, 5 R 5 εἰδὼς scripsi e *VI* (sed in hoc spiritus et ὼς in ras m[2]) εἶδες reliqui libri edd | ὅτι δεῖ στρατιώτην inser I^3 7 post παρασκευῆς rasura 2 litterarum *I* | ἀσπίδας θώρακας ἀκόντια Re quod improbavit Gasda coll. Plat. Euth. 4 D ἠμέλει ὡς ἀνδροφόνου καὶ οὐδὲν ὂν πρᾶγμα, εἰ καὶ ἀποθάνοι διείλε αι cum rasura 2 litt post λε *U* 9 συνουσίᾳ vel εὐνοίᾳ coni Gasda 13 μεταρυθμίζεις *VI* 14 τὸ e τοῦ corr I^2 17 γὰρ om *B* 20 διαλέξεις coni Mor 21 πείθεις — 22 δὲ om *V* | δ' Re

τοὺς δ' αὖ φιλοσόφους τῇ ῥητορείᾳ, τῇ ποιήσει δὲ ἀμφοτέρους, ὥσπερ αὖ τοὺς ποιητὰς ἀμφοτέροις ἐκείνοις καὶ νὴ Δία γε πάντας οὓς ἔφην, θατέρᾳ φωνῇ τελεώτατα ἐχούσῃ, λέγω δὲ οὐκ αὐτὸς ἐπαΐων, ἀλλά με πέπεικεν ὁ Καρχηδόνιος ἐκεῖνος. 93. ὥστ' εἴ σοι συμβεβήκει ταῦτα κεκτῆσθαι βασιλείας ἄνευ, πολλοῖς ἂν βασιλέων ἐπιθυμίαν παρέσχες τὰ μὲν αὑτῶν δοῦναι, τὰ δὲ σὰ λαβεῖν, καὶ εἴ γέ πως ἐνῆν σοι δέκα γλώσσαις ἐκπέμπειν φωνήν, οὐδὲν ἂν ἐδέου τῶν περὶ τὰς ἐπιστολὰς συμμάχων. 94. τούτους δὴ τοὺς πολλοὺς καὶ καλοὺς καὶ ποικίλους λόγους οὐ πρεσβυτέροις τῆς ἀρχῆς μόνοις ἐκτήσω πόνοις, ἀλλ' ἐτήρησας ἔτι καὶ νῦν τὴν ὑπὲρ αὐτῶν ἀγρυπνίαν. καὶ οὐκ ἠνάγκασεν ἡ βασιλεία κεῖσθαι μάταια τὰ βιβλία, ἀλλ' ἡ μὲν νὺξ ἐπὶ τῆς πρώτης ἔτι μοίρας, σὺ δὲ ᾄδεις πολὺ πρότερος [R 401] τῶν ὀρνίθων ἢ τίκτων λόγους | ἢ τὸν ἑτέρων τόκον λαμβάνων. ὕπνου δὲ ἰσχὺς κεκράτηται κεκολασμένης γαστρός· μετὰ μὲν γὰρ οἴνου καὶ πλησμονῆς ἄρχει βλεφάρων ἐκεῖνος, ἄνευ δὲ τούτων οὐ μέγα δύναται. 95. τί δὴ θαυμαστόν, εἰ σωμάτων ὠλιγώρηται κάλλος ἐν τεττίγων μὲν τροφῇ, λόγων δὲ ἀπεργασίᾳ, θεῶν δὲ συνουσίᾳ, πόνῳ δὲ συνεχεῖ; τὸ γὰρ ἐπὶ ταῦτα

8 Il. β 489 21 Theocr. id. IV 16 22 Isocr. de pace § 5 p. 159 d

2 ποιητὰς in marg inser I^3 5 εἴ] ἂν Re 6 ταῦτα συμβεβήκει *B* 7 αν in ἐπιθυμίαν in ras C^2 | αὑτῶν *APBM* αυτῶν *U* 10 δὲ Re 15 ἔτι πρώτης *V* | πρότερον Re 16 τὸν inserui e *VB* ἢ $\overset{ον}{\text{τοὺς}}$ *M* ἢ τοὺς *UI* sed in hoc τοὺς in ras m[2] 17 $\overset{ον}{\text{τόκους}}$ *M* τόκους *UI* sed in hoc υς in ras m[2] 17 ὕπνου — 20 δύναται citat Macar. Chrys. fol. 88[v] ἰσχὺς ὕπνου Macar. | δὲ om Macar. 19 ἄρχει καὶ βλεφάρων *V* | οὗτος Macar. 21 δ' Re 22 „*malim* πόνων δὲ συνεχείᾳ“ Re

ἐρρυηκὸς ἀπήρτηται τῶν ἐκεῖθεν ἡδονῶν. καὶ κινδυνεύει τῇ πρὸς τὸ σωφρονεῖν παρασκευῇ τῶν περὶ τῆς σωφροσύνης ἐπαίνων ἀπεστερῆσθαι· τὸ γὰρ μηδ' ἐγχωρεῖν ἐνταῦθα διαίτης τεταγμένον δουλεύειν ἔρωτι πονηρῷ τὸ θαῦμα περιῄρηκε. 96. *τοιοῦτος ἡμῖν ὁ βασιλεύς τε καὶ ὕπατος, νικῶν ἁπάσαις οὐ μόνον ἡμῶν ψηφιζομένων, ἀλλὰ καὶ θεῶν δικαζόντων, ἐμφράττων καὶ τὸ τοῦ Μώμου στόμα τῇ τῆς ἀρετῆς ἀκριβείᾳ· ἐπεὶ καὶ τοῦτο γενναῖον καὶ μεγαλόψυχον τὸ πολὺ τῇ τύχῃ λειπόμενον προσελέσθαι τὸν ὁμόζυγα καὶ μήτε τὸ σχῆμα διαφυγεῖν οὐκ ὄντος ὁμοτίμου μήτ' ἐπιθυμίᾳ τοῦ σχήματος πρὶν | ἢ κάλλιον ἀποδεῖξαι τὸν ὁμότιμον.* 97. *πάντως δὲ* R 402 *καὶ Ξάνθος, ἀθάνατος ἵππος, οὐκ ἠτίμαζε τὸν Πήδασον παραθέοντα. καὶ πρὸς τούτῳ γε τῷ παραδείγματι τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Διομήδην ἐφ' ἑνὸς ἴσμεν ἀγομένους ἅρματος, δεινὴν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον.*

98. *Νῦν μοι δοκοῦσι καὶ γάμοι σωφροσύνῃ συνέσε-*

---

7 Dem. de fals. leg. p. 406, 5 cf. t. I p. 531, 4 R 10 Sallustium cf. Amm. XXIII 1, 1. Mommsen, Herm. 37, 443 12 Il. *ω* 52 Od. *η* 159 13 Il. *π* 152 sq. 15 Il. *ε* 839

---

9 supra *η* in *τύχη* circumflexus erasus, *τ* in ras et acutus P^3 *ψυχῆι AC* sed in hoc *τύχη* suprascr. *s* *υχη* cum rasura 1 litterae ante *υ U* | *προσελέσθαι* scripsi auctore Cobeto Mnem. V 112 (Coll. 108) *προελέσθαι* libri (*αι* in ras P^3 *ἑλέσθαι* Vat 84) edd 10 *τὸν* om *PU* sed in hoc rasura 3 litterarum | *φυγεῖν VBMI* sed in hoc supra *φ* rasura duarum triumve fere litterarum 11 *πρὶν*] *λαμπρότερον* aut *πλουσιώτερον* scribendum coni Re 12 *κάλλιον* scripsi e *VBM* (sed in hoc in *καλλίω* corr m^2) coll. locis Homericis, ut etiam Sintenis coniecisse videtur *καλλίω* reliqui libri sed e *κάλλιον* corr I^2, edd 13 *πήγασον VB* (sed in hoc acutus et *γ* in ras m^2) Ferr Mor *πηδασον* (*γ* suprascr.) *M* *πήγασον* (*δ* suprascr.) *I* sed *γ* in rasura 2 litt 17 *συνέπεσθαι U*

σθαι καὶ πάντα συμβόλαια δικαιοσύνης μεθέξειν καὶ παῖδες ἐπ' ἀμείνοσι τεχθήσεσθαι χρηστοῦ τινος οἰωνοῦ τῆς σῆς προσηγορίας ἡγουμένης.

99. *Τοῦτον ἐγὼ τὸν ἐνιαυτόν, εἴ τις ἦν ἀγὼν ἐνιαυτοῖς, ὥσπερ ἀθληταῖς, καὶ κρίσις, δοκῶ μοι πᾶσιν ἂν νικῆσαι τοῖς κριταῖς. ὕπατον μὲν γὰρ ἐδέξαντο πολλοὶ καὶ δέξαιντό γε, πρῶτος δὲ οὗτος ἐν μοναρχίᾳ. εἰ οὖν Σαπφὼ τὴν Λεσβίαν οὐδὲν ἐκώλυσεν εὔξασθαι νύκτα αὐτῇ γενέσθαι διπλασίαν, ἐξέστω κἀμοί τι παραπλή-*
R 403 *σιον αἰτῆσαι· Χρόνε, πάτερ | ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν, ἔκτεινον ἡμῖν τουτὶ τὸ ἔτος ἐφ' ὅσον οἷόν τε πλεῖστον, ὥσπερ ὅτε Ἡρακλῆς ἐσπείρετο, τὴν νύκτα ἐξέτεινας, καὶ δὴ καὶ ὅλως τῷ βασιλεῖ τὴν ζωὴν ὑπὲρ τὸν ὅρον τοῦ Σόλωνος ἕλκε σαυτοῦ νομίζων κόσμον ἀγαθοῦ βασιλέως γῆρας.* 100. *ταῦτα αἰτῶ καὶ προσέτι τὴν ἡμετέραν στρατιὰν ἐν Σούσοις δειπνῆσαι Περσῶν οἰνοχοούντων. ταῦτα εὔχεσθαι καλόν, ταῦτα εὔλογον προσδοκᾶν. σὺν γὰρ θεῷ καὶ αὐτοὶ κινησόμεθα.*

101. *Ἴθι δὴ νέμε τὴν ἐλευθερίαν πᾶσί γε χρηστοῖς καὶ βελτίστοις οἰκέταις, οὓς τοσοῦτον τῶν ἐπ' ἐλευθερίᾳ πώποτε ῥαπισθέντων εὐδαιμονεστέρους θετέον, ὅσον ἐκείνους τῶν ἐντελευτησάντων τῇ δουλείᾳ. μετα-*

---

8 Sapph. fr. 130 B 12 Luc. deor. dial. 10. Anth. Plan. IV 102, 1 13 Her. I 32, 1

---

1 „*malim τὰ interponi*" Re 3 *σῆς* del *I* 4 *ἐνιαυτοῖς* scripsi auctore Re qui adnotavit: „*Videtur aut ἐνιαυτῶν, ὥσπερ ἀθλητῶν leg. esse aut ἐνιαυτοῖς, ὥσπερ ἀθληταῖς*" *ἐνιαυτῶν* libri edd | *ἀθλητῶν* Marc. 422 9 *τί VI* 13 *καὶ* (2) in ras *I*[2] | *ὅ* in *ὅλως* in ras *I*[2] 14 *όσμον* in *κόσμον* in ras *I*[2] 15 *καὶ* inserui e *VUIBM* praeeunte Re („*malim καὶ προσέτι aut προσέτι δὲ*") 18 *νικήσομεν* Gasda 19 *γε* scripsi auctore Sinteni *τε* libri edd 21 *πώποτε* om Re

βάλλει γέ τοι τὴν τύχην αὐτοῖς ἀνὴρ ἀφ' αὐτοῦ τῆς ἐλευθερίας ἀρξάμενος καὶ οὐκ ἐάσας ἐνδυναστεῦσαι τῇ ψυχῇ τὴν δεσποτείαν τῶν ἡδονῶν. 102. καὶ πλεονεκτοῦσι τῶν μὲν ἑτέρωθι | λυθέντων ἐκ δουλείας τῇ R 404 τοῦ ὑπάτου σεμνότητι, τῶν δ' αὖ παρ' ὑπάτοις τῇ τοῦ βασιλέως προσθήκῃ, τῶν δ' αὖ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῇ τοῦ νῦν ὑπεροχῇ.

Οὕτω παραπλησίαν τῇδε πανήγυριν οὔπω πρότερον ἑωράκασιν οὔτ' ἀνθρώπων οὔτε θεῶν ὀφθαλμοί.

---

2 οὐκ — 3 ἡδονῶν citat Thom. M p. 100, 16 s. v. Δεσποτεία· καὶ Λιβάνιος ἐν τῷ πρὸς Ἰουλιανὸν ὑπατικῷ· οὐκ κτλ. ἐάσας] ἐμὸν (ortum ex ἐῶν?) Thom. 3 τῇ ψυχῇ] παρ' αὐτῷ Thom. unde in Libanium transferre voluit Oudendorp ψυχῇ Re τύχῃ libri Ferr Mor 5 τῶν δ' — ὑπάτοις Mommsen Röm. Staatsr. II 102 pro glossemate habuit

---

XIII.

Oratio προσφωνητικὸς Ἰουλιανῷ[1]) inscripta et a Libanio ad imperatorem Antiochiae salutandum, ut ipse ait[2]), huius iussu anno 362 habita, non solum Iuliano accepta fuit, sed etiam saeculorum posteriorum plausum tulit et pro singulari exemplo eloquentiae Libanianae habita est. Unde cum evenerit ut creberrime describeretur, etiam superstitum codicum numero plerasque orationes superat. Sunt enim 48 vel 49. In his enumerandis ordinem quem hucusque secutus sum teneo, ut primum recenseam codices 'corporum', subiungam 'scholasticos' qui eclogas orationum et declamationum scholis destinatas vel hanc orationem solam continent.

Sunt autem hi:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 146[v]. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 68[v], mancus — uno enim folio amisso finis orationis inde a p. 79, 8 κτη]μάτων cum initio sequentis periit —. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 50. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

---

1) Haec meliorum, προσφωνηματικὸς deteriorum codicum forma est.

2) Ep. 648 *Μικρὰ δὲ αὐτὸν ἀναπαύσας καὶ τὴν πόλιν ἁμίλλαις ἵππων εὐφράνας ἐκέλευέ με λέγειν. καὶ εἶπον παρακληθεὶς οὐκ ἐνοχλήσας, ὁ δὲ ἐτέρπετο βεβαιῶν μοι τὸ προοίμιον· ἔφην γὰρ αὐτὸν ἐν προοιμίῳ πάντα τἀμὰ καλὰ νομιεῖν ὑπὸ τοῦ ἐρᾶν* (cf. § 3 et 4 p. 64, 4 sq.). *καὶ οὕτως ἐξέβη*.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 165. Vide t. I p. 415 sq.

5. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 81. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

6. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 50. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

7. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 58. Vide t. I p. 39 sq.

8. Patmius 471 saec. XIV fol. 203ᵛ. Vide t. I p. 41 sq.

9. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 114. Vide t. I p. 44 sq.

10. Neapolitanus II E 18 saec. XV fol. 183ᵛ. Vide t. I p. 47 sq.

11. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 314. Vide t. I p. 48 sq.

12. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 386. Vide t. I p. 59 sq.

13. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 81. Vide t. I p. 209 sq.

14. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 44. Vide t. I p. 211 sq.

15. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 24. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

16. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 56. Vide t. I p. 214 sq.

17. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 173ᵛ. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

18. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 38. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

19. Monacensis gr. 113 (=Mo) saec. XVI fol. 139ᵛ. Vide t. I p. 413 sq. Contuli.

20. Ottobonianus gr. 69 saec. XVI fol. 70. Vide t. I p. 222 sq.

21. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 93ᵛ. Vide t. I p. 363 sq.

22. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 106. Vide supra p. 4 sq.

84 23. Mutinensis CLXXXI (III F 3) chartaceus in folio saeculo XV exaratus manuque altera aequali correctus non solum aqua male habitus, sed etiam detrimenta passus et bibliopegi culpa disturbatus[1]) continet

fol. 1 *λιβανίου λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ διὰ τὴν πρὸς ἀντίοχον συνηγορίαν*

6 *περὶ δουλείας λόγος λιβανίου.* oratio manca; nam desinit folio 8^{v} verbis *οὐκ ἂν ἀδικοίην, εἰ καλοίην ἐλεύθερον* = II 68, 28 R.

9 inc. *πειρᾶσθαι δὲ τὰ ἀπόντα.* des. in fol. 12 *τὴν βουλὴν ἀνθοῦσαν.* Est finis orationis *πρὸς τὴν βουλήν* II 541, 12—548, 13 R, cuius initium infra fol. 159^{v}—163^{v} exstat.

12 *πρὸς τοὺς εἰς τὴν παιδείαν αὐτὸν ἀποσκώψαντας.* Manu altera correctrice aeque atque in Monacensi gr. 101 fol. 146^{v} (t. I p. 221) in margine scripta sunt verba: *ἑτέρα ἐπιγραφή· πρὸς τοὺς λέγοντας μή τινας τῶν ὁμιλιτῶν ὠφελῆσθαι παρ' αὐτοῦ ἐπὶ λόγοις.*

21 *πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ τῶν προσεδρευόντων τοῖς ἄρχουσι* des. fol. 24 verbis *λυθῆναι μὲν προσῆκεν* (II 606, 14 R) quae excipiuntur folio 172.

25 inc. *διηγήσωμαι, καὶ αὐτοὶ* i. e. *τυφλοῦ φιλοπάτορος ἀπολογία* IV 745, 10, cuius initium est in foliis inde a 145^{v}.

35 *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ* (*αὐτῷ* suprascr. m^{2}) *ἐξαίφνης* (IV 159)

44^{v} *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (IV 110). In margine manu altera exarata est protheoria p. 110—112.

53^{v} *νόμος ἦν μετὰ τοῦ τυράννου* cum *προθεωρίᾳ* IV 798; des. fol. 57^{v} verbis *ἀποκόψας ὁ δῆμος, τούτων δὲ* (IV 805, 25).

58 inc. *Λιβανίου σοφιστοῦ λόγος πρὸς τὸν μέγαν θεο-*

---

1) Descriptio codicis a V. Puntoni Stud. ital. di filol. class. IV 496 data cum omnino parum accurata sit tum ordinis foliorum turbati nullam rationem habet.

δόσιον βασιλέα περὶ τῆς στάσεως: *λόγος β'*[1]). Des. fol. 65 *ἀπόπεμψον*. Fol. 65ᵛ vacuum est.

66 inc. *Λιβανίου σοφιστοῦ ὑπὲρ σωκράτους ἀπολογία λόγος γ*. Des. fol. 96.

96ᵛ inc. *δύο γείτονες ἦσαν πτωχοὶ καὶ τοῦ ἑνὸς ἔφνης πεπλουτηκότος ὁ ἕτερος προσιὼν τοῖς δικασταῖς αἰτεῖ κώνειον*. Inc. *Ἀλλ' εἰ καὶ* = IV 159 sq.

107 inc. *Φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα* = IV 568. Des. folio 113, cuius pagina aversa vacua est.

114 inc. *εἰς εὐστάθιον τὸν κάρα*: ~ *λόγος ε'*

114ᵛ *λιβανίου πρὸς τὸν βασιλέα θεοδόσιον ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς*: *λόγος ς'*

121 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς*: *η'*

128 *τοῦ αὐτοῦ προσφωνηματικὸς ἰουλιανῷ ι̅* des. fol. 133ᵛ.

134 inc. *Θεωρία* (rubr.) *Πόθεν τοῖς ἕλλησιν κτλ.* (IV 81). Haec protheoria manu altera scripta est.

Fol. 135 sequuntur praemisso rubricato *μελέται* hypothesis et declamatio ipsa incipientes *Ἀφαιρεθεὶς Ἀχιλλεὺς* et *ὤμην μὲν* (IV 83, 1). In margine rubricatum est *ε'*.

145ᵛ *Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* IV 739. Protheoria (740—741) manu altera in folio 146 exarata est. In margine rubricatum est *ς'*. Desinit fol. 147ᵛ verbis *ἄνωθεν ἅπαντα* (IV 745, 10), quae excipiuntur folio 25.

Fol. 148 inc. *ἄμεινον ὁπότερον* i. e. *εἰς Κώνσταντα καὶ Κωνστάντιον* III 306, 16. Des. fol. 159ᵛ voce *ζητήσομεν* (332, 14)

159ᵛ *πρὸς τὴν βουλὴν* (rubr.) II 526, 1. Des. fol. 163ᵛ voce *διατηρεῖν* (= 541, 12), quam excipiunt quae sunt in folio 9 sq.

164 inc. *φήναντες· ἃ μὲν* i. e. *εἰς Κώνσταντα καὶ Κωνστάντιον* III 287, 12 usque ad fol. 171ᵛ quod desinit voce *ἡ κτῆσις*, quam excipiunt quae sunt in folio 148 sq.

1) Numerus *β'* inde explicatur, quod in exemplo unde haec pars codicis fluxit, antecessit oratio *ὑπὲρ Ἀριστοφάνους* teste codice Parisino gr. 3017 fol. 4, qui ex eodem fonte manavit.

172 inc. ἐλύετ' ἂν i. e. finis orationis κατὰ τῶν προσεδρευόντων τοῖς ἄρχουσι II 606, 14 usque 610, 16
173 Πρὸς ἰκάριον
178 Κατὰ ἰκαρίον [α'] (II 110—134)
184 Πρὸς τὰς τοῦ παιδαγωγοῦ βλασφημίας
188ᵛ Πρὸς τοὺς οὐ λέγοντας
193 Πρὸς ἀντιοχέας ὑπὲρ τῶν ῥητόρων. Desinit fol. 200 ἕλεσθε (II 223, 6). Fol. 201 vacuum est.

Ex eodem quo Monacensis gr. 101 et 113 fluxit exemplo. Codicem anno 1870 examinavi et e parte contuli.

24. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 73ᵛ. Vide t. I p. 227 sq.

25. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 126ᵛ. Vide t. I p. 228 sq.

26. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 17ᵛ. Vide t. I p. 229 sq.

27. Parisinus Suppl. gr. 656 saec. XV fol. 115. Vide t. I p. 234.

28. Vaticanus gr. 2243 saec. XIV fol. 182ᵛ. Vide t. I p. 281 sq.

29. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 54. Vide t. I p. 323 sq.

Inter 'scholasticos' codices referendi sunt:

30. Vaticanus gr. 937 saec. XV fol. 198ᵛ. Vide t. I p. 329 sq.

31. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 16. Vide t. I p. 331 sq.

32. Parisinus gr. 963 saec. XV fol. 14ᵛ. Vide t. I p. 333 sq.

33. Parisinus gr. 2577 A saec. XV fol. 248ᵛ. Vide t. I p. 334 sq.

34. Sinaiticus 1198 (= S) saec. XIV fol. 5. Vide t. I p. 335 sq. Descripsit Bernardakis.

35. Vaticanus gr. 1534 A saec. XIV fol. 237ᵛ. Vide t. I p. 336 sq.

36. Vaticanus gr. 1704 saec. XVI fol. 133. Vide t. I p. 337 sq.

37. Laurentianus LXX 13 saec. XV fol. 195. Vide t. I p. 346sq. Initium (fol. 195 et 196) contuli.

38. Marcianus gr. 445, bombycinus formae octavae 85
pluribus manibus saeculi XV exaratus, olim Bessarionis[1]), continet post Nicephori Gregorae epistulas, Luciani dialogos, Nicephori Blemmydae *λόγον βασιλικὸν ἀνδρίας* inde a

fol. 120 *λόγοι λιβανίου ῥήτορος.*

λόγος προσφωνηματικὸς ἰουλιανῷ δυσσεβῆ

126^{v} *λόγος πρεσβευτικὸς πρὸς αὐτοκράτορα ἰουλιανὸν τὸν ἀποστάτην*

139 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς*

147^{v} *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενελάου.* Desinit folio 151^{v} verbis *ῥαθύμως βουλεύεσθαι ἐκεῖνο* IV 12, 13

152 inc. *πάντες ἐπίστασθε* i. e. *Ὀρέστης* IV 114, 6

162^{v} *σκέμμα ὃ πομπηιανὸς προὔβαλεν· Ἔχων τις γυναῖκα* (IV 639)

171 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως.* Desinit folio 175 verbis *συμμάχων ἠτυχηκότων* (IV 715, 24).

Examinavi codicem qui nullius pretii est, anno 1869.

39. Baroccianus gr. 63 chartaceus formae quartae 86
minoris saeculi XIV continet primum post tabulas astronomicas et Aristidis Panathenaicum inde a folio 102—119 lacinias epitaphii Iuliani inde a *λαβοῦσα καὶ οὐ* (I 568, 11 R) usque ad *ὁρίζει τὸ κράτος* (609, 9). Ordo foliorum bibliopegi culpa disturbatus hic esse debet: fol. 114—119 (568, 11—582, 7); 110—113 (582, 7—591, 8); 106—109 (591, 8—600, 7); 102—105 (600, 7—609, 9).

Fol. 120 nova manus incipit qua scriptae sunt Aristidis ad Platonem de quattuor viris oratio *Π]αραιτεῖσθαι μὲν οὐκ οἶδα* (II 156, 1 D.) usque ad *καὶ τῶν πραγμάτων*

---

1) Est in indice librorum graecorum Bessarionis (ed. Omont p. 32 cf. supra p. 3 not. 1) 281: *Item epistolae Grigorae, Luciani et Libanii quaedam, in papyro.*

(175, 16), quibus folium 127^{v} desinit, et laciniae declamationum Libanii, quarum ordo nunc disturbatus hic esse debet: 160 inc. *δύσκολος γήμας λάλον*

166 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· μενέλαος.*

168 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσεύς.* Quod nunc est folium 175 revera inter 166 et 167 locum habet, et folium 174 quod desinit verbis *οὐ γὰρ δὴ ταύτην* (36, 1), excipitur folio 128 et sequentibus usque ad 132 (*εἰ τοῦτο ὑμῖν ἀρέσκει* = 47, 3).

Huic succedit

fol. 132 *μετὰ τροίας ἅλωσιν* i. e. Orestis declamatio quae desinit folio 140^{v} (133, 24). Reliqua pars huius folii vacua est.

Fol. 141 incipit titulo cui spatium relictum est, privus *Προσφωνητικός*, sed desinit folio 143^{v} verbis *ἐν δὲ ταῖς συμπλοκαῖς* (p. 73, 8).

Folia 144—158^{r} continent Epitaphium Iuliani inde a *τὸ μὲν πεπραγμένον* 544, 23 usque ad *τῆς πόλεως δὲ ὑπὸ τῶν εὐπόρων* 587, 10. Fol. 158^{v} et 159 vacua sunt. Inde a folio 176 sequitur fragmentum orationis Aristidis *ὑπὲρ τῶν τεττάρων* inde a verbis *οὐδὲ τῷ σεμνοτάτῳ* (194, 18 D).

Codicem anno 1880 inspexi.

Excerpta ex hoc codice continet

87 40. Leidensis Vossianus Miscellaneus XIX. 4 chartaceus in folio saeculi XVII inde a folio 23^{v} usque ad 24^{r}. In illo enim folio legitur: „*Ex orat. quam Libanii esse credo in Iulianum. pag. 102 Ms. vide pag. 316 impr. lin. 32* [= ed. Mor.] *καὶ αὐτίκα πλείους* [= I 600, 7 R] — *ἑκατέρου ὕψος* [= 600, 16 R] *pag. 108^{b} post aliquot folia de Euphrate fluvio ita loquitur: πῶς οὖν τοῖς μὲν ἐπεκούρει — τὸ ὕδωρ καὶ μὴ* [= 597, 1 — 9 R].

Initium Orationis Ἐπανήκει μετὰ τῶν (*imp. pag. 173*) — *ἀποφήνας* (*p. 174*)“ [= p. 65, 1]

et in folio 24^{r} legitur: „*fol. 143 et pag. 6 πάντα δὲ τοῖς ὅπλοις — ἐν δὲ ταῖς συμπλοκαῖς* [= p. 73, 1—8]. *his*

verbis clauditur pagina. sequentis paginae prima verba sunt quae non videntur cohaerere τὸ μὲν πεπραγμένον εἶναι" [= 544, 23 R].

Sequuntur excerpta e codice Barocciano 50: *Vol. 64.* 4to *ante Phocylidis versus hoc distichon legitur* etc.: „*Anonymi epistolae sex. — Vide pag. 6 codicis nostri.*[1]) — *Sunt Libanii.*"

Qui excerpsit, ipse fuit Isaac Vossius, quem iam adulescentem Oxonii commoratum esse constat.

Codicem examinavi anno 1875.

41. Mutinensis CVI (II D 7) chartaceus in folio una 88
manu saeculi XV exaratus, aqua male habitus continet initio privam declamationem Menelai ad Troianos de Helena quae incipit

fol. 1 *δικαίων τύχοιμεν* (IV 3, 13)
3^v *ᾤμην ὦ τρῶες* (= IV 15, 1)
17 *ἄριστ' ἀχιλλεῦ* (= Aristidis Legatio)[2])
23 *ὅτε πρῶτον ὑμᾶς* (= IV 47, 1)
37 *ᾤμην μὲν ὦ ἀχιλλεῦ* (= IV 83, 1)
48^v *μετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν* (= IV 110)
58^v *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* (= IV 739)
71^v *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν* (= IV 639)
78 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς* (= IV 654)
85^v *δύσκολος λάλον γήμας* (= IV 134)
92 Inc. *πόποι· ἦ μέγα πένθος* i. e. *μονῳδία ἐπὶ Ἰουλιανῷ*
96 *εἶτα ὅμηρος μὲν* i. e. *μονῳδία ἐπὶ Νικομηδείᾳ*
99 *ἄ*] *νδρες ὧν τοῖς ὀφθαλμοῖς* i. e. *μονῳδία ἐπὶ τῷ ἐν Δάφνῃ νεῷ τοῦ Ἀπόλλωνος*
100^v *ἐπανήκεις μετὰ τῶν ἱερῶν* i. e. *Προσφωνητικὸς Ἰουλιανῷ*
106^v *ἔ*]*δει μὲν ὦ παρόντες* i. e. *ἐπιτάφιος ἐπὶ Ἰουλιανῷ*
144^v *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ τῶν ὀρχιστῶν* (sic)

---

1) Is est Leidensis Vossianus 77, qui olim fuit Isaaci Vossii.

2) V. Puntoni (Indice dei codd. greci della bibl. Estense, Stud. ital. di filol. class. IV 452 sq.) hanc orationem ut multas alias omisit.

Desinit folio 164 — *τέλος*.

Codicem inspexi anno 1870.

89 42. Parisinus Coislinianus 180 (olim 119) chartaceus in folio saeculi XV/XVI, olim Petri Segueri Cancellarii († 1672) continet

fol. 1 *πρεσβευτικὸς ὑπὲρ ἑλένης* (sic) *πρὸς τοὺς τρῶας μενέλαος* (corr. ex *ἀγαμέμνονος*)

3 *δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα*

6^v *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς*

8^v *ἀριστίδου* (sic) *ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα· ὀδυσσεὺς*

11^v *λιβανίου ἀπολισμὸς* (sic) *ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα* (sic) *καὶ φοίνικα*

19 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* cum protheoria

26 *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν*

30^v *πρεσβευτικὸς δεύτερος πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσεὺς* cum protheoria

36^v *μετὰ τροίας ἅλωσιν* cum protheoria

Folium 41^v vacuum est.

42 *μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ παραβάτῃ*

43^v *ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ παραβάτῃ*

66^v inc. titulo privus *Προσφωνητικός*.

69^v *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ τῶν ὀρχιστῶν* (sic). Desinit folio 70^v verbis *τοῖς πράγμασιν* (III 350, 20 R). Folia 71 et 72 vacua sunt. Fol. 73 sequitur *λεξικὸν ὡραῖον*. Cf. Montfaucon, Bibl. Coislin. p. 239.

Codicem anno 1880 inspexi.

90 43. Matritensis N 98 chartaceus formae quartae saeculo XV plurima ex parte a Constantino Lascari, cuius etiam erat teste inscriptione folii 105^v *κωνσταντίνου τοῦ λασκάρεως κτῆμα*, exaratus miscellaneus continet inde a folio

99 *λιβανίου σοφιστοῦ μονωδία ἐπὶ ἰουλιανῶ τῶ καταράτω*

102^v *τοῦ αὐτοῦ μελέτη· μενέλαος πρὸς τρῶας*

107 *λιβανίου προσφωνητικὸς ἰουλιανῶ*

113 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσεύς*. Haec declamatio quae desinit folio 134^r, non

manu Lascaris ipsius scripta aliaque manu correcta et suppleta est.

135 *λιβανίου μονωδία ἐπὶ τῷ πυρποληθέντι ναῷ τοῦ ἀπόλλωνος*

136^{v} *λιβανίου ἠθοποιία· τίνας ἂν λόγους εἴποι πόρνη σωφρονήσασα*

137 *ἀριστείδου πρεσβευτικός.* Des. fol. 146. Codicem anno 1880 inspexi.

44. Cantabrigiensis Universitatis Dd. XI 54 91
bombycinus formae octavae minoris saeculi XIV exeuntis vel XV ineuntis, olim Ioannis Baptistae Altini[1]), deinde Ioannis Mori episcopi Norvicensis, postea Eliensis, anno 1715 a Georgio rege Britanniae bibliothecae Universitatis donatus continet post Luciani scripta, quorum ultimum *Τυραννοκτόνος* (*Ἀνῆλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν*) pagina 113 incipit et pag. 124^{v} verbis *ὑπ' ἐμοῦ φονευόμενος καὶ τιτρωσκόμενος* t. II p. 83, 26 ed. Teubn. desinit, inde a pag. 125 usque ad 142

Λιβανίου (rubr.)

Δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα cum multis glossis interlinearibus et scholiis marginalibus et post Aristidis *εἰς Ἐτεωνέα ἐπικήδειον* et Severi ethopoeias

inde a pag. 149

Τοῦ Λιβανίου (rubr.)

Τίνας ἂν εἶπε λόγους πόρνη σωφρονήσασα (IV 1044)

150 *Τοῦ αὐτοῦ· τίνας ἂν εἶπε λόγους ἀχιλλεὺς ἐρῶν πενθεσιλείας μετὰ θάνατον* (IV 1026)

151 *Λιβανίου σοφιστοῦ Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενέλαος*

162 *Λιβανίου· τίνας ἂν εἴποι λόγους πολυξένη ἀπαγομένη πρὸς σφαγήν* (rubr.) (IV 1037)

163 *τίνας ἂν εἴποι λόγους αἴας ἀφαιρεθέντων τῶν ἀχιλλείων ὅπλων* (IV 1038). Scripsit alia manus sed aequalis hanc et duas sequentes ethopoeias

---

1) Dum huius est, folium praefixum inscriptum est: *Recueil de Lucien et autres pièces.* Cf. t. I p. 58.

164 *τίνας ἂν εἴποι λόγους αἴας μετὰ τὴν μανίαν σωφρονήσας*: est autem ethopoeia revera non haec, sed *Αἴας μέλλων ἑαυτὸν ἀποσφάττειν* (IV 1039)

165 *τίνας ἂν εἴποι λόγους δειλὸς ἰδὼν πόλεμον ἐζωγραφημένον ἐν τοῖς τοίχοις τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας* (IV 1021). Reliqua pars paginae 166 vacua relicta est.

167 *Λιβάνιος· Ἰουλιανῷ προσφωνητικός* cum scholiis marginalibus scriptus manu priore

180 *τίνας ἂν εἶπε λόγους ὁ μενοικεύς* (IV 1045)

181 *Ἠθοποιία· τίνας ἂν εἴποι λόγους ἀνδρομάχη ἀναιρεθέντος ἕκτορος* (IV 1011). Reliqua pars paginae 181 vacua est.

183 *Λιβανίου Ἀχιλλέως ἀπολογία ὅτε ἧκον οἱ πρέσβεις ὑπὲρ τοῦ ἀγαμέμνονος αὐτῷ πρεσβευσάμενοι* (IV 47), quae desinit pag. 196 verbis *πρὸς τὰς παραινέσεις καὶ σωφρονῶ* (60, 15).

Inde a pagina 197 exstant Nonni ad Gregorium Nazianzenum scholia manu saeculi XIII exarata.

Codicem examinavi et ex parte contuli anno 1880.

92 45. Ambrosianus C 47 sup. chartaceus formae quartae saeculo XV bene exaratus, a Federico Borromeo cardinale in bibliothecam Ambrosianam illatus teste inscriptione *Felicibus auspiciis Illustrissimi Card. Federici Borrhomaei Olgiatus vidit anno 1603* continet post Philostrati vitas sophistarum titulo privas (fol. 1—55) et initium Heroici (fol. 55^{v})[1] inde a

fol. 57 *μελέται τοῦ λιβανίου*[2])

δύσκολος λάλον γήμας

63^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας. μενέλεως.*

67^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. ὀδυσσεὺς* cum protheoria

79^{v} inc. *ἡ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ὕλη* i. e. *Ὀρέστης* cum protheoria

88 *Πόθεν τοῖς ἕλλησιν* i. e. *Πάτροκλος* cum protheoria

---

1) Folium 56 vacuum est; folio 57 alia manus incipit.
2) Omnes tituli rubricati sunt.

96v *ἄριστε ἀχιλλεῦ — πῶς οὐκ ἄτοπον* i. e. Aristidis *Πρεσβευτικὸς* t. II p. 585, 1—8 ed. Dind. Reliqua pars huius folii vacua est.

Fol. 97 *ἔχων τις παῖδας δύο* (t. IV 669); des. fol. 102 verbis *τήρει τὴν πρὸς αὐτὸν εἰρήνην* (686, 19). Reliqua pars folii vacua est.

Fol. 103 *τοῦ λιβανίου* (rubr.) *προσφωνητικὸς ἰουλιανῷ.*

Des. fol. 107. Folium 107v et quinque sequentia vacua sunt. Sequuntur alia, inter quae vita Libanii Eunapiana (135 *εὐναπίου· ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ ἐπιγεγραμμένου βίοι σοφιστῶν· Λιβάνιον ἀντιόχεια* — 136 *ἐπηρεία τύχης συμβάντων*).

46. Parisinus gr. 3035 (antea 3281) in chartis 93
laevigatis formae sextae decimae scriptus saeculo XIV, a vermibus corrosus, miscellaneus continet fol. 105 Libanii ad Iulianum epistulam 33 in fine (106r) rubricatam *λιβάνιος ἰουλιανῷ* et post orationem *θεμιστίου φιλοσόφου ἐπὶ πατρὶ* (= or. XX p. 285 ed. Dind.) et epistulas Synesii

fol. 149 inc. *ΛΙΒΑΝΙΟΥ ϹΟΦΙϹΤΟΥ προσφωνητικὸς ἰουλιανῷ.* Des. fol. 155v.

fol. 157 inc. *Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί*, quarum prima (*α'*) *Λαμπρὸς ἡμῖν* (= 336), ultima (*ο'*) *τῷ αὐτῷ·* (*ἀνδρονίκῳ*) *εἰληφέναι σου* (= 30) folio 187v desinit.

Priusquam codex (anno 1719) bibliothecam Regis intraret, fuit Stephani Baluzii, antea autem cardinalis Nicolai Rodulphi; nam si haec quae supra recensui reliquaque quae eo continentur (Aristidis oratio fol. 1, Synesii epistulae fol. 38 et orationes fol. 123, Galeni opuscula fol. 197) contuleris cum codice qui in 'indice librorum domini Nicolai cardinalis Rodulphi' a Montefalconio Bibl. manuscr. II p. 766 sq. latine reddito p. 777 c N inter libros 'Graecos promiscue in capsa 25 n. 27' ita describitur: *Aristidis oratio. Synesii epistolae 103 et alia quaedam. Libanii*[1]) *et Gallieni. Libanii epistolae 70,* dubitare non

---

1) Index graecus codicis Parisini gr. 3074 e quo Monte-

poteris quin idem codex sit. Cf. p. 61. Adhibitus est a Fed. Morello, ut infra (p. 61) demonstrabo, et a Boissonadio (cf. t. I p. 78). Ipse codicem anno 1880 inspexi.

94 47. Taurinensis gr. 172 chartaceus formae octavae maioris saeculi XV continet post Isidori Pelusiotae epistulas (fol. 1), Synesii epistulas et orationes (fol. 16) (*συνεσίου κυρηναίου ἐπισκόπου πτολεμαίδος ἐπιστολαὶ καὶ λόγοι διάφοροι*) inde a folio

96[1]) *λιμονίου* (sic) *σοφιστοῦ ἐπιστολαὶ καὶ μελέται:*

Ac primum quidem sunt epistulae octo, quarum prima est *βηλαίω· Ἐγένετό μοι φίλος* (= ep. 730), ultima *δημητρίω· αὐτήν τε ταύτην* (= 31). Sequitur

fol. 100^v *λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς ἰουλιανὸν· ἐπανήκει μετὰ τῶν ἱερῶν* i. e. *Προσφωνητικός*. Des. fol. 107^v.

Succedunt diversis manibus scriptae aliae epistulae, ac primum quidem 28, quarum prima *γαιανῷ· φοίνικες μὲν ἀπολαύουσι* (= 690), ultima *ὥσπερ οἷς ἔπεμψας* (= 128), deinde inde a folio

119^v 19, quarum prima *τατιανῷ· ἐπαινοῦντι μοι* (= 241), ultima *ἀνατολίω· ἐγὼ τοὺς ὄντας μοι* (= 394a), ita tamen, ut inter has duas partes inde a folio 116^v usque ad 119^v interposita sit declamatio: *λιβανίου σοφιστοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος.*

Inde a folio 127 sequuntur

τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως κυροῦ γρηγορίου τοῦ κυπρίου ἐπιστολαί et inde a

fol. 134 alia manu exarata declamatio Libanii *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς δωρεὰν θαλοῦ στέφανον*, quae desinit folio ultimo codicis 138^v verbis *καὶ περὶ τῆς οὐσίας· οἷς γὰρ* (IV 636, 30).

Codicem anno 1870 inspexi.

95 48. Monacensis gr. L chartaceus in folio saeculo XVI exaratus tribus manibus, quarum secunda est Nicolai

---

falconius vertit, accuratius praebet: *λιβανίου προσφωνητικὸς ἰουλιανῷ· τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ ō.*

1) Folia 1—95 alia manu scripta sunt atque sequentia.

Artensis (Aulonitae) teste subscriptione fol. 248^{v} *νικόλαος ἐξ ἄρτης καὶ αὐλῶνος ἔγραψα*, olim Michaelis Sophiani teste inscriptione fol. 117 *μιχαῆλος σοφιανὸς*, deinceps bibliothecae[1]) Fuggerorum et Albrechti V Ducis Bavariae[2]), ex eodem fluxit exemplo quo Taurinensis 172. Continet enim parte prima (fol. 1—117) plane eodem atque hic ordine inde a

fol. 1 *Συνεσίου κυρηναίου ἐπισκόπου ἐπιστολαὶ καὶ λόγοι διάφοροι*

72 *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαὶ καὶ μελέται*, inter quas, tanquam epistula „*πρὸς Ἰουλιανὸν*", exstat *Προσφωνητικός* (fol. 75^{v}—81) et *λιβανίου σοφιστοῦ πρεσβιτικὸς* (sic) *πρὸς τοὺς τρῶτας* (sic) *ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενελάου*[3]) (fol. 90—93^{v})

102 *τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως κυρίου γρηγορίου τοῦ κυπρίου ἐπιστολαί*,

111—117^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ἤτησεν*[4]) sine protheoria,

quibus inde a folio 118 succedunt epistulae Maximi Planudis, Andronici Zaridae, Georgii Lacapeni, Isidori Pelusiotae. Codicem ab Hardtio (Elect. bibl. Monac. codd. graec. t. I p. 250 sq.) non tam accurate quam fuse descriptum a me rogati G. Laubmann et Fr. Boll inspexerunt.

Periisse videtur

49. codex Antonii Augustini 237 cui inerat etiam: „*Eiusdem Libanii oratio prosphonetica ad Iulianum*" (vide t. I p. 347 sq.).

Hic quoque codicum duae statuendae sunt familiae, inter quas quos ut optimos duces sequendos censui codices

---

1) In huius catalogo anno 1565 facto, ut Fr. Boll mecum communicavit, codex p. 64 sub *stat. 5 n. 9* exstat.

2) Catal. graec. Manuscr. codd. qui asservantur in bibl. Bavar. Duc., Ingolstadii 1602 p. 36 cod. XCVI.

3) Ultima quinque vocabula manu secunda addita sunt.

4) Ab Hardtio haec declamatio pro epistula Georgii Cyprii habita est.

ita distribuuntur, ut *CAP* prioris, *VIMoBM* alterius sint, *U* vero recensionem ex utraque mixtam praebeat. Familia prior alteram pretio paulo superat. Codices autem 'scholastici' e propagine familiae alterius, vel, ut accuratius dicam, e codice prodierunt qui communem cum *V* parentem habuit. Quod ut intellegeretur simulque ut tota indoles huius codicum generis eluceret, unum elegi Sinaiticum (= *S*) cuius lectiones, ut a Bernardaki transscriptae erant, in apparatum criticum reciperem.

Necessitudinis autem vinculum quo hi decem codices coniuncti sunt, hoc tibi stemma ante oculos ponet:

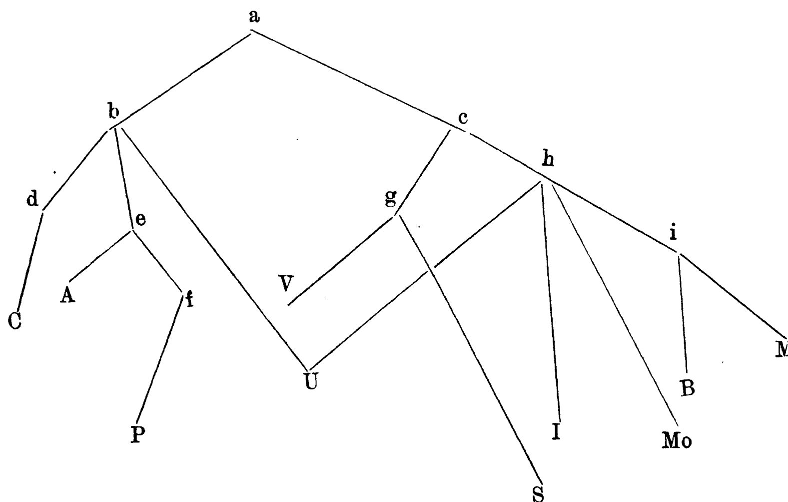

Paucissimi loci Macarii Chrysocephali Roseto et Andreae Lopadiotae lexico (cf. t. I p. 351 sq. et 238) servati sunt.

Primus in lucem protraxit F. Morellus editione quae hodie vel in ditissimis bibliothecis desideratur inscripta: „*Λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ Ἰουλιανῷ προσφωνητικός. Li-*

banii Sophistae Panegyricus Iuliano Imperatori dictus. Fed. Morellus Prof. et interpr. Reg. Graeca quae nunc primum e Bibl. reg. prodeunt, recensuit, Latine vertit et notis illustravit. Ad Ludovicum XIII. Regem Christianiss. Parisiis Apud Fed. Morellum MDCX." Antecedit versio latina (p. 5—23) textui graeco (p. 1—21) et notis (p. 22—24): quarum longe gravissima est prima, qua de subsidiis criticis verba fecit in hunc modum: *Duobus Regis codicibus usi sumus: et alterius alter poscebat opem Codex: hic recentiore et incultiore manu, ille vetustiore et peritiore exaratus. O si tertius adfuisset! praeclarius certe nobiscum actum esset. hoc optemus, his interim fruamur et cum coniectaneis Scholia quoque graeci Censoris perpendamus.* Quorum *recentior et incultiore manu exaratus* est Parisinus gr. 963 (n. 32) saeculi XV, olim Cardinalis Rodulphi, inde ab anno 1599 Regiae bibliothecae, qui etiam scholia a Morello significata et publicata continet, alter *vetustior et peritiore manu exaratus* debet esse Parisinus gr. 3035 (n. 46) saeculi XIV, item olim Cardinalis Rodulphi, ut supra ostendi, cuius cum codicibus anno 1599 Regiam bibliothecam intrasse, ex hac vero postea elapsus alibi latuisse censendus est, donec in manus Stephani Baluzii veniret itaque in illam rediret, nisi malumus statuere hic quoque Morellum errasse, ut *Regium* nominaret codicem qui revera nondum in bibliotheca Regia erat. Codex enim qui hanc orationem continet neque ullus alius in bibliotheca Regis fuit neque hodie in bibliotheca Parisina est praeter Par. gr. 3017, Suppl. 656, Coisl. 180 qui aetate multo demum posteriore bibliothecae Regiae illati sunt.

Cum uterque codex scholasticus sit, textus Morellianus (= Mor), qui in editione operum Libanii t. II p. 173—184 cum plerisque notis (p. 184) repetitus est, a genuino multum recedit. Quem Reiskius (= Re) Animadv. V p. 111—115 coniecturis, in editione a coniuge emissa Altenb. 1784 p. 178—186; ed. alt. (1791) t. I p. 405—423 etiam ope codicum *A* et *Mo* sagaciter et feliciter

emendavit. Boissonadius lectiones codicum Par. 963 et 3035 margini exemplaris sui editionis Reiskianae apposuit. Nonnulla ad textum emendandum contulerunt Gasda[1]) codicibus ille quidem usus Augustano, Vindobonensi, Parisino 3017 qui alterius familiae, sed parvae dignitatis est, Cobetus Mnem. V 112 sq. (= Coll. crit. p. 108 sq.), Sintenis.

1) Zu Libanios II p. 6—8.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΩ.

1. Ἐπανήκει μετὰ τῶν ἱερῶν, ὦ βασιλεῦ, καὶ τὸ R 405
τιμᾶσθαι τὴν τῶν λόγων τέχνην, οὐ μόνον ὅτι μέρος τῶν ἱερῶν οὐκ ἐλάχιστον ἴσως οἱ λόγοι, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸς τὴν τιμὴν τῶν θεῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκινήθης τῶν λόγων. οὓς οὖν τῶν παρόντων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι συμβέβηκε, τούτοις ἔδει δήπου καὶ χώραν ἐν βασιλείοις εἶναι. 2. ἥκουσιν οὖν ὥσπερ εἰς πομπήν τινα κεκοσμημένοι συγχαίροντες αὑτοῖς τε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, τὸ μὲν μῆκος εἰς αὖθις ἀποθέμενοι, μεθ' ὥρας δέ σοι

C = Chisianus
A = Codex Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Vaticanus Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 113
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
S = Sinaiticus 1198

---

10 Plat. Gorg. p. 449B

---

1 ταυτοῦ *U*, τοῦ αὐτοῦ *MoS*, τῶ αὐτῶ *I* ante προσφωνητικὸς (προσφωνηματικὸς *Mo*) | προσφωνηματικὸς *BMo* | ἰουλιανῷ add *P*[3] εἰς ἰουλιανόν *BM* 2 Ἐπανήκεις *Mo* | καὶ τὴν Mor 3 μόνος *Mo* | ῞τι cum rasura 1 litterae *U* 8 οὖν inser *I*[3] 9 κεκοσμημένο cum rasura 1 litterae *U* | ʽin αὑτοῖς in ras *P*[3] et e' corr *M*[2] ἀυτοῖς *I* sed ' supra υ eras αυτοῖς *U* αὐτοῖς *AB* 10 εἰσαῦθις *UVIBMMoS* et ex εἰσ αὖθις corr *P*[3]

καὶ δρόμου φανῆναι βουλόμενοι. δοῦναι δὲ χάριν Ἑρμοῦ τε καὶ Μουσῶν καὶ τῆς σῆς κεφαλῆς. εἰ γὰρ τὴν ἀπὸ τοῦ νεύματος θεῖο ψῆφον, ἅπαντα ἕξει καλῶς. 3. ἐπέρχεται δ' ἐμοὶ μόνῳ θαρρεῖν ἐξ ἁπάντων ὁπόσοι τι τοιοῦτον ἐτόλμησαν, οὔ τι κατὰ τὴν ῥώμην τῶν
R 406 λόγων οὐδ' ὡς | μᾶλλον ἑτέρου λαβόντι τὴν τέχνην, ἀλλ' ὅτι τὰ τῶν ἐρωμένων ὁποῖά ποτ' ἂν ᾖ, καλὰ φαίνεται τοῖς ἐρῶσι καὶ τὸ δοκιμάζειν ἀφέντες ὡς ἐπὶ θαυμαστοῖς βοῶσι. 4. σὺ δ' ἡμῖν πάλαι σαυτὸν ἐνταῦθα κατέστησας, ᾧ γε καὶ σοφιστὴς ἅπας ἐπὶ λόγοις εἰσιὼν παρέχει φόβον, μή τι βέλτιον ἐμοῦ τύχῃ φθεγξάμενος καὶ τὴν δόξαν ἣν εἶχες μεταστήσας ἀπέλθῃ.

5. Ἆρ' οὖν μοι καιρὸν ἔχει κατὰ τὸν Λέσβιον Ἀλκαῖον ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν; ἦλθες ἐκ περάτων γᾶς, οὐκ ἐλεφαντίνῃ χρυσοδέτῳ καλλωπιζόμενος λαβῇ, καθάπερ ἐκεῖνος ἐποίησεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς χρυσῇ ψυχῇ κατευθύνων τὴν οἰκουμένην, μεγάλα μὲν ἐκ τοῦ γένους ἔχων τὰ παραδείγματα, μικρὰ δὲ τοῖς σαυτοῦ

---

3 Aesch. Suppl. 358 6 Ep. 648 13 Alc. fr. 33 B

---

14 γρ παρ ἡφαιστ· γᾶς ἐλεφαντίναν λαβὰν τὼ ξίφεος χρυσοδέταν ἔχων Cod. Par. gr. 963 fol. 15 in marg praemisso *F. Morel,* quod indicat scholion aut a Morello ipso profectum aut ex huius editione transsumptum esse.

---

3 ἅπανθ' *S* edd 1 δ' ἐμοὶ scripsi δέ μοι libri edd 5 οὔτε ex οὔ τι corr *Mo*² „*aut οὐχὶ aut οὔτοι videtur praestare*" Re 7 τὰ — 9 βοῶσιν citat Macar. Chrys. fol. 77ᵛ praemisso λιβανίου σοφιστοῦ· ἐκ τοῦ προσφωνητικοῦ ἰουλιανῷ: λόγ. α̅ | καλὰ supra καλοὺς *Mo*² 11 φόβον παρέχει *S* Mor | μή πού τι Laur. LXX 13 edd 12 εἶχον *VS* Mor 13 καιρὸν οὖν ἄρ' ἔχει μοι *MI* in quo μοι inser m² 15 γας (ῆ supra) *B* γῆς *M* 18 καὶ μικρὰ δὲ *B* | σαυτοῦ scripsi e *VUIMo* αὑτοῦ reliqui libri (ex αὐτοῦ *A* et ἁ in rasura 2 litt *M*) edd

καὶ τὰ μέγιστα ἀποφήνας. 6. *οἷον γάρ τι τὸ τῶν Αἰακιδῶν γενέσθαι φασίν, ἀγαθὸς μὲν αὐτὸς Αἰακός, οἱ δὲ ἐξ ἐκείνου γνωριμώτεροι τοῖς ἔργοις, εἰς Ἀχιλλέα δὲ τὸ σπέρμα προβὰν καθ' ὑπερβολὴν ἐξέλαμψε, τοιοῦτόν τι καὶ τὸ νῦν· γενναῖοι γενναιότερον ἔτεκον καὶ τὴν ἡδίστην ἧτταν ἡττήθησαν καὶ κοινὴν ταύτην ἁπάντων ἐποίησαν. ὅταν γὰρ οἱ τῶν ἄλλων ἀμείνους δεύτεροί του γένωνται, μειζόνως τούτους ἀπέφηναν ἐκείνου δευτέρους, ὧν ἦσαν αὐτοὶ καλλίους.* 7. *πόρρωθεν δὲ ἄρα καὶ πρὸ τῆς βασιλείας ἤρξω κρατεῖν. οὐ γὰρ ὅμοια τὰ ἐν παισὶ σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ αἱ κρηπῖδες παραπλήσιαι. τῶν γε μὴν εὐθὺς ἐν ἀλουργίσι τραφέντων | ὁ τὰ πρῶτα μετασχὼν ἰδιώτου* R 407 *τάξεως ἐμπειρότερος εἰς ἀρχήν, ἐξ ἀγορᾶς ἔχων τὴν μάθησιν ὧν διοικήσειν ἔμελλεν.* 8. *οὑτωσὶ μὲν τῶν πρὶν ἢ λυσιτελεῖν βασιλευσάντων κρατεῖς, ὅτ' ἄμεινον, ἐπὶ τοῦτο ἥκων· τοὺς δ' αὖ μετὰ νοῦ τοῦτο ἐσχηκότας νικᾷς ἑτέρωθεν, μᾶλλον δὲ καὶ τούτους κἀκείνους ἀπὸ τῶν αὐτῶν νικᾷς, [ἐκ] παιδείας καὶ λόγων, οἷς εὐθὺς ἐκ νέου τὴν ψυχὴν ἀρδόμενος ὑπὸ τῶν τὸ μέλλον ἐπισταμένων θεῶν πόρρωθεν ἐδημιουργοῦ πρὸς τὴν παροῦσαν τύχην δεινὸν ἡγουμένων, εἰ τὸν μὲν ἐφ' ἅρμα*

---

17 Plat. Men. p. 88 B

---

1 *καὶ* om B 4 *εἰς S* Mor | *τοιοῦτό I* sed *ό* in ras m² 7 *ὅταν* — 9 *καλλίους* citat omisso *γὰρ* Macarius fol. 77ᵛ 8 „*που Cod. vetus Reg.*“ Mor 10 *δ'* Re 11 „*τοῖς Cod. vetus Reg.*“ Mor qui om 12 *κρηπίδες VBM* | *γε μὲν C* sed *ε* alterum in *η* corr *f* *μέν γε A* (sed in ras m²) *PV* Re *μὲν γὰρ Mo* et in ras *I* 13 ante *ἰδιώτου* ras 2 litt *I* 14 *εἰς ἀρχὴν ἐμπειρότερος Mo* 15 *γνῶσιν V* 16 „*Cod. Vet. βουλευσάντων*“ Mor | *ὅτε S* Mor 17 *τοῦθ' S* edd | *νοῦ* scripsi auctore Cobeto Mnem. V 112 (Coll. 108) *σοῦ* libri edd | *τοῦτ' S* edd 19 *ἐκ* „*malim abesse*“ Re cancellavi

ἀναβησόμενον σὺν τέχνῃ τοῦτο δέοι ποιεῖν ἢ βεβλάφθαι μετὰ τῶν ἵππων, ὁ δὲ τῆς οἰκουμένης τὰς ἡνίας ληψόμενος σὺν ἀμαθίᾳ τοσαύτης ἡνιοχήσεως ἅπτοιτο καὶ τοῖς ἐσθήμασι τῶν ἀρχομένων κρείττων ὢν ἐν τῷ καλλίονι λείποιτο.

9. Ἐγίγνοντο τοίνυν ἀρχαὶ τούτῳ τοῦ μανθάνειν, ὅτε περ τοῦ παιδεύειν ἐμοί, καὶ πεφυκὼς ἐξ ὧν ἴσμεν πάντα ἀφελὼν ὄγκον ἐβάδιζεν εἰς διδασκάλου καταστήσας αὑτὸν ἐν τῷ τῶν ἄλλων μέτρῳ καὶ δι' ὧν μὲν ἐτίμα τὸ περὶ ταῦτα ἴσον, ἠγαπᾶτο, νίκην δὲ κἀνταῦθα λαμπρὰν ἀνῃρεῖτο, σπορὰν μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς ἄλλοις δεχόμενος, ἐν δὲ τῷ τόκῳ τὴν νεότητα παριών. 10. δοκῶν δὲ βασιλείᾳ πανταχόθεν πρέπειν καὶ κινῶν ἐπὶ τοῦτο τὰς τῶν δρώντων γλώττας, ἵνα μὴ τοιοῦτος ῥέῃ
R 408 λόγος ἐν ὁμίλῳ πολλῷ καὶ | πόλει φρόνημα ἐχούσῃ, πέμπεται τῇ Νικομήδους ἐνδιατρίψων, ὡς ἀσθενεστέρᾳ. 11. τὸ δὲ ἦν ἀρχὴ τῶν μεγίστων ἀγαθῶν αὐτῷ τε καὶ τῇ γῇ. ἦν γάρ τις σπινθὴρ μαντικῆς αὐτόθι κρυπτόμενος μόλις διαφυγὼν τὰς χεῖρας τῶν δυσσεβῶν. ὑφ'

---

11 Her. IX 64. VI 103, 1

---

19 *Κυπρί[ου]· Λιβάνιε θεομισές, κάκιστ' ἀπολούμενε κολάκων, ἀθέου τυραννίδος ἀγεννέστατε θεραπευτά, οἷα μαίνῃ, οἷα φθέγγῃ θεοῖς κιβδήλοις καὶ ἀσεβείᾳ συνηγορῶν Mo* (et Mutin. 181 fol. 120) (Cyprium non quem Re dicit Apostolium, sed Georgium Cyprium fuisse conicio cf. ad t. IV 348 R). — *φίλος, τοὺς εὐσεβεστάτους ἀσεβεῖς ὀνομάζων ἔλαθες σαυτὸν γραψάμενος ἀσεβείας M* m. rec.

---

1 *δέοι τοῦτο Mo* 3 *τοσαύτης* (γρ τοι supra) *S* *τοιαύτης* Mor | *ἡνιοχήσεται S* 6 *ἐγίνοντο V* 9 ʽ in *αὐτὸν* e ʼ corr *P*[3]*I*[3] *αὐτὸν BMMo* Mor 13 *πανταχόθεν* reposui e libris *ἁπανταχόθεν* edd | *νικῶν* Re quod correxit Iacobs Ach. Tat. p. 944 *κοινῶν Mo* 14 *τοῦτο* reposui e libris cum Iacobsio l. l. *τούτῳ* edd | *ἐρούντων* Sintenis num *ἐρώντων*? | *γλώσσας BMMo* 15 *φρόνημα ἐχούσῃ πόλει Mo* 16 *ἐν* ante *ἀσθενεστέρᾳ* inser *I*[3]

ᾧ δὴ πρῶτον τἀφανὲς ἀνιχνεύων τὸ σφοδρὸν μῖσος κατὰ τῶν θεῶν ἐπέσχες ὑπὸ τῶν μαντευμάτων ἡμερούμενος. 12. ὡς δὲ ἧκες εἰς Ἰωνίαν καὶ εἶδες ἄνδρα καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα σοφὸν καὶ περὶ τῶν τὸ πᾶν δὴ τοῦτο τεκτηναμένων τε καὶ διατηρούντων ἤκουσας καὶ πρὸς τὸ κάλλος τῆς φιλοσοφίας ἔβλεψας καὶ τοῦ ποτιμωτάτου τῶν ναμάτων ἐγεύσω, ταχέως ἀποσεισάμενος τὴν πλάνην καὶ διαρρήξας ὥσπερ λέων τὰ δεσμὰ καὶ τῆς ἀχλύος ἀπαλλαγεὶς ἀλήθειαν μὲν ἀντέλαβες ἀγνοίας, τὸ δὲ γνήσιον τοῦ νόθου, τοὺς δὲ παλαιοὺς ἄρχοντας ἀντὶ τοῦ νεωστὶ κακῶς εἰσκωμάσαντος. 13. μιγνὺς δὴ τοῖς ῥήτορσι τὸν ἀμείνω χορόν, καὶ γὰρ τοῦτο θεῶν ἔργον | εἰς R 409 μέγεθός σοι τὴν διάνοιαν διὰ τοῦ Πλάτωνος ἀγόντων, ὅπως ὑψηλῇ γνώμῃ μέγεθος ὑποδέξαιο πραγμάτων, ἤδη τοίνυν ἰσχύων ἑκάτερα, δρόμῳ τε γλώττης καὶ μαθήσει τῶν ὄντων, πρὶν ἢ βοηθεῖν ἔχειν τοῖς ἱεροῖς, ἐμήνυες,

---

1 Il. χ 192 3 cf. p. 20, 4 sq. 6 Plat. Tim. p. 75 E 11 cf. p. 29, 9 sq.

---

3 *ἄνδρα*] *τὸν Μάξιμον* suprascr. *A* m. ant. et *P²* *τὸν Μάξιμον ἔοικε λέγειν τὸν ἐκ Τύρου, ᾧ χρησάμενος Ἰουλιανὸς ἡγεμόνι εἰς τὸ τῆς ἀσεβείας βάραθρον κατηνέχθη I* m. poster. et Laur. LXX 13 fol. 196ᵛ et „*uterque cod. Reg.*“ (= Par. 3035. 963) apud Morellum 11 *κακῶς*] *τί δ' ἂν ἕτερον τοσαύτην τῷ φιλοχριστοτάτῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ παρὰ τῶν ὀρθῶς ἐπισταμένων ψηφίζεσθαι προὐξένησεν εὐφημίαν, ὅσην τὸ ὑμᾶς ἐπ' αὐτὸν τοιαῦτα μελαγχολῆσαι κακοὺς κακῶς ἐπιτρίψαι προθυμηθέντα; I* m. post. et omissa voce *Κωνσταντίνῳ* Laur. et *cod. Reg.* Mor

---

1 *ὧν MoS* 2 *ἐξημερούμενος Mo* sed *ἐ* inser m², *S* edd 4 *ὑπὲρ* Mor qui adnotat: „*περὶ cod. vet.*“ | *τῶν* inser *I²* 5 *τε καὶ διατηρούντων* inser *I²* 9 *τὸ γνήσιον δὲ I* (sed in hoc post *τὸ* ras 2 litt) *S* Mor 11 *εἰσ* in *εἰσκωμάσαντος* erasum *V* | *δὲ Mo* 12 *χορόν* scripsi auctore Re Anim *λόγον M* et e *χρόνον* corr *I²* *χρόνον* reliqui libri edd 13 *τὴν διάνοιαν* om *B* 15 *ἑκάτερα I* sed acutus supra *ε* erasus et *α* (2) in ras *ἑκατέροις VBS* Mor | *καὶ μαθήσει*] *μαθήσει τε* Re

ὅτι καιροῦ διδόντος οὐκ ἀμελήσεις, δακρύων μὲν ἐπὶ τοῖς κειμένοις, στένων δὲ ἐπὶ τοῖς σεσυλημένοις, ἀλγῶν δὲ ἐπὶ τοῖς ὑβρισμένοις, διδοὺς τοῖς πλησίον ὁρᾶν ἐν τῇ παρούσῃ λύπῃ τὴν ἐσομένην βοήθειαν. 14. τοιαύτης δὲ ἐλπίδος ἀναφυομένης ἅπαν ὅσον ἔκκριτον καὶ νοῦν ἔχον ἐν ἠπείρῳ καὶ νήσοις, μετὰ σοῦ ταῖς εὐνοίαις ἐτάττετο συγκατασκευάζοντες τὴν βασιλείαν οὐχ ὅπλοις οὐδὲ ξίφεσιν, ἀλλ' εὐχαῖς λανθανούσαις καὶ κρυπτομέναις θυσίαις, μάντις τε ἅπας ἐνεργὸς ἦν ἐπιθυμῶν προμαθεῖν τὸ νῦν δρώμενον. θεοὶ δὲ εὐμενεῖς ἐπένευον. 15. οὕτω πολὺ πρὸ ταυτησὶ τῆς χλαμύδος ἐβασίλευες καὶ τὴν ἀρχὴν εἶχες ἔργῳ καὶ πρὸ τοῦ σχήματος. ὅταν γὰρ ᾖ ⟨τῳ⟩ τὸ βουλόμενον ἄρχεσθαι, κἂν μήπω τὸ ποθούμενον ἐφεστήκῃ, ταῖς τῶν ἐπιθυμούντων γνώμαις ἐν τάξει τοῦ κρατοῦντός ἐστι. 16. θεοὶ δέ σε τῆς μεταβολῆς ἀγασθέντες καὶ ὧν ὑπὲρ αὐτῶν ἐγνώκεις τε ἤδη καὶ δράσειν ἔμελλες μισθοὺς τοὺς μὲν ἐδίδοσαν, τοὺς δὲ ἡτοίμαζον. ἡτοίμαζον μὲν τὸ σκῆπτρον, ἐδίδοσαν δὲ τὴν σωτηρίαν, ὅτε δὴ τῆς θαλάττης ἀναταραχθείσης ἐκ πνευμάτων συκοφαντικῶν καὶ σκάφους τοῦ μὲν καταδύντος, τοῦ δὲ περικλυζομένου καὶ τοῦ κύματος ὑπὲρ τῶν τοίχων αἰρομένου

---

21 cf. p. 20, 12 sq. 22 Od. μ 420

---

2 et 4 δ' Re 5 ἔγκριτον Mor 6 ἐν ἠπείρῳ καὶ νήσοις om *S* 11 χλαμίδος *Mo* χλανίδος Iacobs „*Vide Themist.*" (num p. 63, 10 ed. Dind.?) at cf. p. 31, 4 et or. XVIII § 120 p. 562, 5 R 13 ὅτι *S* τῳ inserui auctore Gasda qui praeterea ὅτῳ γὰρ ἂν coni 14 ἐφεστήκει in ἐφεστήκῃ corr *I* et in ἐφειστήκῃ m[2] ἐφειστήκει *U* ἐφεστήκει *M* ἐφέστηκε *Mo* 19 θαλάσσης *V* 22 τὸν τοῖχον *UIBMMo* „*quod paene praeferam*" Re et coni Hemsterhus. ad Lucian. t. I p. 285 τῶν (οὺς) τοίχων (ους) *V* τῶν τοίχων e τὸν τοῖχον corr *A*

Διοσκούρους ἄνωθεν ἐκ κοινοῦ βουλευτηρίου πέμψαντες ἐξήρπασαν τοῦ κλυδωνίου τὸ πλοῖον.

17. | *Καὶ ταυτὶ μέν, ὡς ἐνῆν, μάλιστα σκιάσας* R 410 *διῆλθον ἐν ᾧ σοι τρόπῳ χαριούμενος ᾔδειν· μεγαλοψυχίας γὰρ δὴ περιουσίᾳ καὶ τοῖς ἠδικηκόσιν ὧν πέπονθας ἠφίεις τὴν μνήμην. ὃ πειράσομαι μὲν ἐν τῷ λόγῳ φυλάττειν, οὐκ ἐώντων δὲ παντελῶς τῶν πραγμάτων ἔστω συγγνώμη.*

18. *Πάλιν τοίνυν ἐνεθυμήθην, ὅτι καὶ ὅσα σοι τῆς τιμῆς ἀφαιρεῖν ἐδόκει, καὶ ταῦτα τῆς καλλίονος μοίρας ἦν γνώμῃ θεῶν. ὅτε γοῦν ἀφῃρέθης τὴν τοῦ βαδίζειν ὅποι βουληθείης ἐξουσίαν, ἐν τοιούτῳ χωρίῳ κατεκλείσθης, ἐφ' ὃ πάντως ἂν ἔδραμες ἐξουσίας ὑπαρχούσης. εἰς γὰρ τὴν ἀρχαιοτάτην καὶ σοφωτάτην καὶ θεοφιλεστάτην καὶ κοινὴν ἐρωμένην ἀνθρώπων τε καὶ θεῶν, τὰς Ἀθήνας, ἐπέμπου, καὶ παραπλήσιον ἦν, ὥσπερ ἂν εἰ δίκην ἀπαιτῶν ἕνα τῶν Φαιάκων Ἀλκίνους ἐν τῷ κήπῳ καθείρξας εἶχεν.* 19. *ἐγίγνετο δὴ ταὐτὸ σόν τε καὶ τῆς πόλεως κέρδος. σύ τε γὰρ ἑώρας τὴν πόλιν ἥ τε πόλις ἐκτᾶτο σύμμαχον ἀνάγκαις ἀγράφοις ταῖς ἀπ' εὐνοίας κατειλημμένον εὖ ποιεῖν διὰ πάντων*

---

14 Plat. Tim. p. 24 C. Aristid. t. I 58, 5 sq. D.

---

1 *Διοσκόρους I* sed *ο* in ras m[2] 3 *συσκιάσας I* sed *συ* inser m[2], *BMo* (*διῆλθον* supra) 4 *ἐπῆλθον Mo* 5 *δὴ* om Re 6 *ἠ* supra *ὀ* in *ὀφίεις Mo* *ὑφίεις* Mor | *κἀγὼ* inter *μὲν* et *ἐν* interponendum coni Re 13 *ὃ* in ras *I*[2] et ex *ὧ* corr *A*[2] *ὧ UBM* *ὧν Mo* | *πάντως* (*ν* supra) *Mo* 14 *καὶ σοφωτάτην* om *Mo* 16 *θεῶν γῆν τὰς S* Mor 17 *ἂν* in *γὰρ* corr *Mo*[2] 18 *ἐγίνετο V* *ἐγένετο* edd | *δὲ S* edd | *ταυτὸν UBMo* et *I* sed in hoc *ν* erasum 19 *κράτος B* et *γρ* in marg Mor | *ἑώρακας Mo* 21 *ἀ* supra *ἐ* in *ἐπ' Mo*[2]

τὴν λῆξιν τῆς Ἀθηνᾶς. ᾤφθαι δὲ ὑπὸ σοῦ τὴν πόλιν ἔφην, ὅτι δὴ γέμων ἐκ τῆς Ἰωνίας λόγων οὐδὲν ἐδεήθης τῆς μητροπόλεως εἰς σοφίαν, ἀλλ' | R 411 οὗ μανθάνειν νόμος, ἐνταῦθα δεικνύειν εἶχες ἃ κομίζων ἀφῖξο.

20. Τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἔτι μείζω τὴν ἀπόδειξιν ἔχει τοῦ βουλαῖς δαιμόνων διοικεῖσθαί σοι τὸν βίον, καὶ ὡς περιστάντες ἐφρούρουν τε φιλοπόνως καὶ φόβων ἔλυόν τε καὶ πρὸς δύναμιν ἦγον, οὐ κατὰ μικρὸν ἐργαζόμενοι τὴν μετάστασιν ἐν μήκει χρόνων, ἀλλ' ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ τὴν βασιλείαν δόντες, ὁποῖα τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲν χρῄζοντα διατριβῆς, ἀλλὰ συνάπτοντα τοῖς ἐγνωσμένοις τὸ πέρας. 21. οὕτω δὴ καὶ σὲ μετὰ μὲν τοῦ τρίβωνος Ἀθήνηθεν ἀνέστησαν, ἐν δὲ τῇ κρατούσῃ κατὰ νόμον ἐσθῆτι ταχέως ἔδειξαν ἀπιστεῖν τε τοῦ διδόντος ἀναγκαζομένου καὶ πειθομένου πιστεύειν καὶ νῦν μὲν ἀνειργομένου, νῦν δὲ παρακαλουμένου, τὸ μὲν ἐξ ὧν αὐτῷ συνῄδει πεπονθότος, τὸ δὲ ἐκ τῆς σῆς φύσεως δεχομένου, πολλάκις ἐφ' ἑκάτερον μεταπίπτοντος, ἕως ὁ φόβος ὑπεχώρησε τῇ πίστει. 22. οὐ μὴν ἐκ τῶν λείων καὶ ἧττον ἐπιπόνων, ὥσπερ εἰκὸς πῶλον τό γε πρῶτον ὑπαγόμενον ζυγῷ, τῆς βασιλείας

1 cf. or. XII p. 21, 1 11 Thuc. II 53, 1. cf. I 618, 15 R

2 οὐχ ὅτι Gasda | τῶν ἐκ Gasda | οὐδὲν] τι Gasda 3 ἀλλὰ edd 5 ἀφίξω *Mo* et *M* sed in hoc in ἀφῖξο corr m[3] 7 βουλαῖς supra βουλῆς *Mo*[2] | διοικήσεσθαι Mor 8 τε om *Mo* | φόβον *UIBMMo* 9 πρὸς *I* εἰς (supra) *BM* | οὐ in ras *P*[2] 10 γρ περιστρόφῳ in marg Mor 11 διδόντες *S* edd | οἷα *S* Mor 13 καὶ σὲ] σε καὶ *S* Mor 16 καὶ μὴ πειθομένου *V* 18 ῾ in αὑτῷ ex ᾿ corr *B*[2] αυτῶ *U* αὐτῶ *MMo* 19 πολλάκις καὶ ἐφ' *Mo* 22 τό γε scripsi τό τε libri edd τε delendum censet Sintenis | γρ ἐπαγόμενον in marg Mor

ἥπτου, ἀλλ' ὥσπερ εἰ πρῶτον πλέων ἀπὸ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ τὴν πρώτην ἀναγωγὴν ἐποιοῦ, χαλεπωτάτου γε πορθμοῦ, ὡς Ὅμηρός τε δηλοῖ καὶ μαρτυρεῖ Θουκυδίδης, οὕτως ἀπὸ τῆς ἑσπέρας, ἥδ' ἐστι πολέμου χωρίον, ἀρχὴν ἐβάλου τῶν βασιλικῶν ἄθλων. 23. *καὶ τὸ μὲν σχῆμα ἦν δεχομένου μέρος τῶν ὄντων, τὸ δὲ ἔργον τὰ μήπω | παρόντα κτωμένου. ἐπορεύου γὰρ* R 412 *ἐπ' ὀνόματα πόλεων μᾶλλον ἢ πόλεις καὶ ποιήσων πόλεις ἢ χρησόμενος οὔσαις· ὥστε ἐῴκεις οἰκιστῇ γῆν ἔρημον οἰκίζοντι τῶν προσοικούντων οὐκ ὄντων.* 24. *τοῦ γὰρ τῶν βαρβάρων ῥεύματος ἐπικλύσαντος τὴν Γαλατῶν εὐδαιμονίαν, μᾶλλον δὲ πεποιηκότος τῶν βαρβάρων τὰ τούτων, οὐ γὰρ πάντα ἐφεξῆς ἔφθειραν, ἀλλ' εἶχον ὅσα ἐξῆν ἄγειν καὶ ἦσαν ἰσχυρότεροι τοῖς ἔνθεν προσγενομένοις, οὐκ ἠγάπησας, εἰ στήσαις τὴν ὕβριν, οὐδὲ τὸ μή τι παθεῖν ἀρκεῖν ἡγήσω, καίτοι καὶ τοῦτο ἦν μέγιστον ἐν μέσῳ ληφθέντα τοῦ πυρὸς κρείττω γενέσθαι τῆς φλογός, ἀλλ' εἰ μὴ πικρὰν αὐτοῖς καταστήσαις τὴν ἡδονὴν ἣν ἥδοντο νικῶντες, καὶ τὴν λείαν ἐπιζήμιον ἣν ἀπῆγον τρυφῶντες, οὐκ ἠξίους εἰς τὸν ἥλιον ἐλευθέρως βλέπειν, ἀντὶ τῶν ἐκδεδωκότων ὁ πειρώμενος ἀνασώζειν αἰσχυνόμενος.*

25. *Ἐνταῦθα δὴ τοῦ λόγου γενόμενος Ὅμηρος μὲν*

---

3 Od. μ 73 sq. 235 sq. 4 Thuc. IV 24, 4 5 Plat. ep. 7 p. 326 E 23 Il. β 484

---

1 *ὡσπερεὶ U* et ex *ὥσπερ εἰ* corr *I* 3 *πορθμῶν S* edd 3 *τε* inser I^2 om *M* 4 *ἡ δὲ* Re num *ἤ γ'*? 11 *τῶν Mo* 13 *ἐφεξῆς* om *S* Mor 15 *προσγινομένοις V* et supra *προσγενομένοις* Mo^2 16 *καίτοι* — 18 *φλογός* om *S* Mor, qui verba *ἦν μέγιστον* — *φλογός* „*scholium στηλιτικὸν in Iulianum*“ esse credidit (p. 23) 21 *ἐλευθέροις ὄμμασι S* edd

ἂν εἶπεν· ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσαι, ἐγὼ δὲ σοῦ δεηθείην ἂν εἰπεῖν, ὅπως ἕκαστα πέπρακται. δεῖ δὲ οὐδέν σοι πρὸς ταῦτα στόματος, ἀλλ᾽ ἀποχρήσει δοῦναι τὴν συγγραφὴν ἣν ὧν
R 413 *αὐτὸς ἔπραξας συνέθηκας ὁ αὐτὸς γενόμενος | καὶ στρατηγὸς καὶ συγγραφεύς.* 26. *ἀλλ᾽ ἐκεῖνα μέν μοι χορηγήσει πρὸς μῆκος λόγου μικρὸν ὕστερον, ἐπειδὰν εἰς τὸ πᾶν ἀφεῖναι πέλαγος ὁ θεὸς ἐπιτρέπῃ, νῦν δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν εἰργασμένων, καὶ γὰρ εἰς ἅπασαν ἐξέδραμε τὴν οἰκουμένην, εἰρήσεται.*

27. *Τοὺς μὲν διώκοντας φεύγοντας ἔδειξας, τοὺς ἐπτηχότας δὲ ἐλαύνοντας, τοὺς μὲν ἁρπάζοντας ἀποδιδόντας, τοὺς δὲ ἀφαιρεθέντας κομιζομένους, καὶ μετήλλαξας φόβον καὶ θάρσος, ῥώμην καὶ ταπεινότητα, τὸ μὲν τρέμειν εἰς τοὺς ἐναντίους ἀπώσας, τὴν δὲ ἐκείνων ὑπεροχὴν εἰς τοὺς οἰκείους μεταστήσας.* 28. *οὐκ ἔστιν ὅπως ταῦτα σὺ χωρὶς τῆς Ἀθηνᾶς εἰργάσω, ἀλλ᾽ ἔχων Ἀθήνηθεν τὴν θεὸν καὶ βουλῆς κοινωνὸν καὶ πράξεων συνεργὸν, ὥσπερ Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν ἀλλόκοτον*

---

8 Her. VII 193. Thuc. VII 19, 4. Io. Chrys. ad pop. Ant. = t. II p. 90 A ed. Montf. homil. VII 19 Il. ϑ 364 sq. Od. λ 626. cf. ep. 535. 1045

---

7 *χορηγήσει· ἀντὶ τοῦ βοηθήσει· πρὸς ὃ καὶ Πλάτων· εἰ καὶ ἔτι ἐπιχορηγοῖς τῷ λόγῳ V* (Theaet. 179 D ?)

---

1 *ἔσπετε VUBMS* *ἔπετε* (σπ suprascr.) *Mo* | *νῦν*] *δή Mo* 2 *δέ σου AUIBMMo* 3 *δεῖ* e *δὴ* corr *I*[2] | *οὐδὲ* Mor | *ταῦτα* inser *I*[2] om *CAUBM* 4 *ἣν* — 5 *ἔπραξας* in marg Mor, *ἣν αὐτὸς ὁ πράξας* in textu 5 *ἔπραξας αὐτὸς*? | *γινόμενος V* 8 *ἐπιτρέπῃ* (ψ suprascr.) *V* *ἐπιτρέψῃ MoI* sed in hoc *ψη* in ras m[2] *ἐπιτρέποι U* 12 *τοὺς ἐπτηχότας δὲ*] *τοὺς δὲ* (*δ᾽ I*) *ἐπτηχότας IS* Mor *δὲ* eras *I* *δ᾽ Mo* 14 *ῥώμην*] *καὶ ῥώμην Mo* 16 *μεταστήσας εἰς τοὺς οἰκείους S* Mor 19 *πράξεως PVS* Mor

κύνα, πάντα μὲν εἶδες τοῖς λογισμοῖς ὀρθῶς, πάντα δὲ τοῖς ὅπλοις ἐπετέλεσας γενναίως, οὐ πέμπων στρατιώτας ἐκ χαρακώματος οὐδ' ἐν σκηνῇ καθήμενος περὶ τῶν ἐν τῇ μάχῃ πυνθανόμενος, ἀλλὰ καὶ ποδὶ χρώμενος καὶ χεῖρα κινῶν καὶ δόρυ σείων καὶ ξίφος ἕλκων, αἵματι τῶν ἐναντίων παρακαλῶν τοὺς στρατιώτας, ἐν μὲν ταῖς σκέψεσι βασιλεύων, ἐν δὲ τῷ τάττειν στρατηγῶν, ἐν δὲ ταῖς συμπλοκαῖς ἀριστεύων. 29. τοιγαροῦν πολλάκις ἐπανῆλθες χρήζων περιπλῦναι τὰ ὅπλα | γέμοντα φόνου βαρβαρικοῦ, καί σε διεδέξατο R 414 τράπεζα τῶν πολλῶν οὐ διαφέρουσα· πλείω μὲν γὰρ πράττειν ἠξίους, μᾶλλον δὲ τρυφᾶν οὐκ ἠνείχου. 30. τίνες οὖν οἱ τούτων καρποί; Γαλατῶν αἱ πόλεις ἀνίσταντο θεωρούντων μὲν ἡμῶν, οἰκοδομούντων δὲ τῶν βαρβάρων. ὥσπερ γὰρ ἣν ἔτεμον Σπαρτιᾶται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι χοίνικας ἔχοντες, οὕτως ἃς οἵδε κατήνεγκαν πόλεις αὐτοὶ ποιεῖν ἠναγκάζοντο, καὶ χεῖρες αἱ μαθοῦσαι κατασκάπτειν ἀνορθοῦν ἐπαιδεύοντο. 31. λεὼς δὲ τοῖς ἄστεσιν οὐκ ἐκ τῶν ἀγρῶν οὐδὲ σύμμικτος οὐδὲ τῶν ἐπιτυχόντων, ὥστε τὰ μὲν ἄψυχα τοῖς πρὶν ἐοικέναι, τὸ δὲ κυριώτερον χεῖρον εἶναι τοῦ πρόσθεν, ἀλλ' ἀπέδωκας πάσῃ μηχανῇ τὰς μὲν οἰκίας τῷ τόπῳ, ταῖς δὲ οἰκίαις τὰ σώματα. καὶ κατῄεσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες

15 Her. I 66, 2 16 Dem. de cor. § 129 p. 270, 8

1 post ὀρθῶς rasura 6 litterarum *I* 2 ἐ in ἐπετέλεσας in ras *I*² ἀπετέλεσας *U* ἐτέλεσας *B* 7 ἐν δὲ — στρατηγῶν in marg *B*² 9 τὰ ὅπλα περιπλῦναι *S* edd 10 καὶ σὲ Re 11 τῆς τῶν coni Re 13 οὖν om Mor 14 ὑμῶν *APMS* Mor „*recte, ni fallor*" Re τῶν οἰκείων *B* 15 post ἔτεμον rasura 10 litt *B* 16 σχοίνους coni Mor not. p. 184 19 ἐπανορθοῦν *M*

ἐκ δουλείας ἀδίκου πρὸς εὐδαιμονίαν ἀρχαίαν, καὶ παρ' οἷς ἐτράφησαν ἐν οἰκετῶν τάξει, παρὰ τούτων ἐτρέφοντο πάλιν ἐν δεσποτῶν νόμῳ. ἡ δὲ τροφὴ σῖτος ἦν, μισθὸς εἰρήνης. 32. πολλῶν δὲ ἀγγέλων ὡς τὸν πρεσβύτερον θεόντων ᾔτησε μὲν στρατιὰν οὐδείς, νίκην δὲ πάντες ἐμήνυον. ὁ δὲ λόγος φερόμενος εἰς Μήδους ἐνέπεσεν. εἶθ' οἱ μὲν εὔχοντό σε περὶ R 415 τὸν Ῥῆνον μένειν, οἱ δ' αὖ περὶ | Ῥῆνον διαβῆναί σε τὸν Τίγρητα καὶ σφίσι μὲν ἕτερον ἀντιταχθῆναι, σὲ δὲ καὶ Πέρσαις ἐπιδεῖξαι τὴν αἰχμήν.

33. Ἄγαμαι δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐκείνων, οἳ στεφανούμενόν σε τοῖς τροπαίοις ὁρῶντες οὐκ ἤνεγκαν μὴ περιθεῖναι τὸν ἐκ λίθων στέφανον δεινὸν νομίζοντες τὸ μὴ συμβαίνειν τοὔνομα τοῖς ἔργοις μηδὲ συνᾴδειν τὴν τιμὴν ταῖς νίκαις. καλούσης τοίνυν αὐτῆς τῆς ἀνδραγαθίας τὸ γέρας εὖ ποιοῦντες ἠκολούθησαν, ὥσπερ ἀρίστῳ στρατιώτῃ σκευὴν ἀμείνω διδόντες ἀντὶ τῆς χείρονος. 34. ταυτὶ δὲ ταῖς μὲν φαινομέναις ἀνάγκαις ὑπ' ἐκείνων ἐδρᾶτο, ταῖς δὲ κρυπτομέναις ψήφοις ὑπὸ τῶν θεῶν ἐκυροῦτο τῶν τε συμπαραταξαμένων αὐτῷ τῶν τε ἄνωθεν τεθεαμένων τὰς μάχας. ὢ νυκτὸς ἐκείνης ἱερᾶς, ὢ φιλονεικίας ὁπλιτῶν ἐνθέου, ὢ θορύβου πομπῆς ἡδίονος, ὢ μακαρίας ἀσπίδος, ἣ

21 cf. p. 30, 19 sq. 24 Amm. XX 4, 17

11 Τὸ ἄγαμαι ἔστιν ὅτε καὶ γενικῇ δώσεις, ὅτε παρ' ἐλπίδας (παρελπίδας V) θαῦμά τι μηνύεις V

2 ἐστράφησαν Mo 3 ἐστρέφοντο Mo 7 ε in εὔχοντο in ras P^3 8 τὸν om Re 9 σε περὶ τὸν M τὸν om V 10 τὴν αἰχμὴν ἐπιδεῖξαι BS edd 14 καὶ τὸν BS Mor 15 συμβῆναι V | μὴ δὲ libri corr Mor 22 αὐτῶν CAPUIS Mor

τὸν τῆς ἀναρρήσεως ἐδέξατο νόμον πρεπωδεστέρα σοι παντὸς εἰωθότος βήματος. ὡς καλὸν μὲν σοῦ τὸ διωθεῖσθαι τὴν δόσιν, κάλλιον δ' ἐκείνων τὸ κατεπείγειν τὴν λῆψιν, ἐπιεικὲς δὲ τὸ περὶ τοῦ πεπραγμένου τὸν θυμούμενον πραΰνειν, ἀνδρεῖον δὲ | τὸ μὴ πρὸς R 416 βίαν τοῦ δοθέντος ἐκπεσεῖν. 35. ὅτε δὴ πολλῶν ἐθνῶν μυρίοις ταλάντοις ἐπὶ σὲ παρακληθέντων τὸν ἡγούμενον αὐτῶν ῥᾳδίως ἑλὼν τῇ τῶν κακούργων περιέβαλες αἰκίᾳ διδάσκων ἐν ταῖς πλευραῖς μὴ τοιαῦτα κερδαίνειν, σὺ μὲν ἴσως ἐγέλας ἐπιβουλευόμενος, ἡμεῖς δὲ ἐφροντίζομεν, εἰ καὶ θαρρεῖν ὑπῆρχεν. ὁ δὲ πάντα ὁρῶν τε καὶ ἀκούων Ἥλιος οἶδεν, ἃ τότε ἐφρονοῦμεν καὶ τί τῷ πολέμῳ τὸ πέρας ᾐτοῦμεν. οἷα δὲ φιλόδωρος θεὸς ἔδωκέ τε καὶ κάλλιον ἢ τις ἂν ἤλπισεν. 36. οὐ γὰρ ἐπέτρεψε συμπεσεῖν στρατῷ στρατὸν οὐδὲ γυμνῶσαι σίδηρον οὐδὲ ἐξ ἀλλήλων οἰκείους ἀριστεῦσαι οὐδὲ φοινιχθῆναι γῆν φόνῳ φιλτάτων οὐδὲ τελεσθῆναι νίκην τοῖς νικῶσι λυπηρὰν οὐδὲ τοὺς αὐτοὺς καὶ κρατεῖν καὶ δακρύειν, ἀλλ' ἀποστήσας τῶν πραγμάτων τὸν ἕτερον, ᾧ καιρὸν εἶχεν ἀπελθεῖν, ὑπὸ τῷ τεχνίτῃ τοῦ βασιλεύειν τὰ πάντα ἐποίησεν, ὥστε σοί τε καθαρὸν αἵματος γενέσθαι τὸ κράτος ἐκείνῳ τε

---

6 cf. p. 31, 21 sq. Amm. XX 9, 4. 8 Vadomarium cf. p. 26, 19. Amm. XXI 3, 5 sq. 11 Od. λ 109 Il. γ 277

---

8 σημείωσαι ὅτι ἡ τῶν κακούργων αἰκία τὸ τὰς πλευρὰς τύπτεσθαι *V*

---

1 γρ κόσμον in marg Mor | πρεπωδεστέρας *VIS* Mor 2 μὲν σοῦ] μέσον *Mo* 7 τῶν *M* 9 περιέβαλλες *Mo* 12 εἶδεν *V* cum scholio καὶ οὕτως· ἥλιος οἶδεν ἤτοι ἔγνω et *Mo* 13 τὸ om *S* Mor 15 εἴασε *S* Mor 16 οὐδ' *S* edd 18 νίκην om Mor qui in marg habet „ἴσως νίκην“ 20 οἷ Mor

τιμηθῆναι τὸν νεκρὸν ἐκ τοῦ τρόπου τῆς τελευτῆς. 37. καίτοι κἂν εἰ σιδήρῳ κριθῆναι τὴν ἔριν ἐδέησεν, οὐκ ἂν ἑτέρως τὸ πρᾶγμα ἔπεσεν, ἀλλ' ἐρρύη μὲν ἂν αἷμα, βραχὺ δὲ τοῦτο καὶ μικρόν. πλὴν γὰρ ὀλίγων κομιδῇ λόχων, οἵπερ ἦσαν κεκολακευμένοι, ὁ στρατιώ-
R 417 της ἅπας συνέπνει | καὶ ἐδόκει μὲν ἐπὶ σὲ τρέχειν, ὑπὸ δὲ σοὶ τεταξόμενος ἠπείγετο. 38. τί οὖν ἄν τις τῶν πάντων μάλιστα θαυμάσειε; πότερον τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν ἢ τὴν τῶν ἑπομένων ἀρετὴν ἢ τὴν καινὴν ὁδὸν καὶ τὸ προσδοκώμενον κατὰ γῆν ἐλθεῖν περιπλεύσαντα τὸ πλέον δοῦναι τῆς κινήσεως αἴσθησιν μετὰ τὴν κτῆσιν ἢ τὸν ἐκπλήξαντα γένη βαρβαρικὰ πλοῦν [ἢ τὴν παρὰ τῶν Ἀντιοχέων σοι πρέπουσαν κωμῳδίαν] ἢ τὸ τῶν κομιζομένων δώρων ἐπὶ τὴν ὄχθην κάλλος ὠνουμένων ἑκάστων παραμεῖψαι τὴν σφετέραν |
R 418 τὸν στόλον; 39. ἐγὼ μὲν ἐραστής εἰμι τοῦ ποταμοῦ, καί μοι φαίνεται τοῦ καλοῦ μὲν καλλίων Ἐνιπέως, τοῦ γεωργοῦ δὲ χρησιμώτερος Νείλου δεξάμενος εὐ-

---

1 cf. t. I p. 561, 24 sq. R 10 cf. p. 32, 10 16 Amm. XXI 8, 2 17 Od. λ 238 sq.

---

18 γεωργὸν ἐκάλεσε τὸν Νεῖλον ἐξ αὐτῆς τῆς ἧς παρέχει χρείας ἀποδοὺς τὸ ὄνομα V

---

2 ρι in κριθῆναι in ras P^2 5 χ in λόχων in ras C^n 7 ταξόμενος VBMS Mor | γοῦν Mor 8 τὴν τοῦ] „*malim σὴν interponi*" Re 10 ἐλθεῖν scripsi auctore Re Anim ἔχειν libri edd 11 δοῦναι scripsi cum Mor e *MoSI*, in quo tamen ῦναι in ras m² δόντα reliqui libri et Re 12 κίνησιν Gasda 13 ἢ — 14 κωμῳδίαν quae in *Mo* et in margine adscripta nota γρ πρόσθες in Mor (τῆς pro τῶν) exstant, ut additamentum irrisoris Iuliani Libaniique (num Georgii Cyprii? cf. schol. ad p. 66, 19) e textu removit Re 14 δῶρον *Mo* 15 ν in ἑκάστων ex ι corr C^s inser P^3 ἑκάστωι *A*

μενεῖ τῷ πόρῳ πλοῖα φέροντα πᾶσιν ἐλευθερίαν. 40. *εἴπω τι τῶν εἰρημένων λαμπρότερον; Κιλίκων μὲν ἠγνόουν οὐκ ὀλίγοι τὸ παρὰ σφίσι συμβάν, σὺ δ' ἐκ μέσων Ἰλλυριῶν ἑώρας τὴν τύχην, μᾶλλον δὲ ἐκ μέσων Γαλατῶν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἔπλεις κληρονόμου γνώμῃ ναυπηγησάμενος τὸ πρῶτον, οὐ πολεμίου μίσει, καὶ συνέβη δὴ πάντων καινότατον, αὐτὸς ἐγίγνου τοῖς ἀγγέλοις ἄγγελος, καὶ ἃ μηνύσοντες ἦλθον, ἀκούσαντες ἀπῆλθον.* 41. *καὶ οὐ τὰ μὲν τοῦ δαιμονίου τοιαῦτα, αἱ δὲ πόλεις ἧττω τῆς προσηκούσης ἡδονὴν ἥσθησαν, ἀλλ' εἰ πάντες ἄνθρωποι νοσήματι κοινῷ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστερημένοι θεοῦ τινος ἐξαίφνης εὐνοίᾳ τὰς ὄψεις ἀπέλαβον, οὐκ ἂν μειζόνως ἐχάρησαν· οὐ γὰρ φόβος ἠνάγκαζε πλάττεσθαι τὴν χαράν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἑκάστου ψυχῆς ἡ πανήγυρις ἤνθει, καὶ πᾶν ἰδίᾳ λυποῦν ἀσθενέστερον ἦν τοῦ καιροῦ, βοὴ δὲ ἐκ παντὸς χωρίου πρὸς οὐρανὸν γεγηθότων ἤρχετο τοῦτο μὲν ἐξ ἄστεων, τοῦτο δὲ ἐξ ἀγρῶν, καὶ οἰκιῶν καὶ θεάτρων καὶ ὀρῶν καὶ πεδίων, φαίην δ' ἂν ὅτι καὶ παρὰ τῶν πλεόντων ἐκ ποταμῶν τε καὶ λιμνῶν καὶ θαλάττης μέσης.* 42. *ὅπερ γὰρ Ἀσκληπιόν φασιν Ἱππολύτῳ γενέσθαι, τοῦτ' αὐτὸς ἐγένου τῷ τῆς οἰκουμένης σώματι. | τε-* R 419

2 cf. IV 628, 12 R 21 cf. t. I 656, 10 R

1 *τὰ πλοῖα S* Mor *πλοῦν U* 2 *τί IBMMoS* 3 *περὶ* supra *παρὰ Mo*[2] | *ξυμβάν M* 4 *δ'* Re 6 *ναυ γησάμενος U* | *τοπρῶτον IB* 7 *δὴ τὸ πάντων S* Mor | *ἐγίνου V* Mor *ἐγένου* Re 10 *ἡδονὴν* scripsi auctore Re coll. p. 71, 19. *ἡδονῆς* libri edd 11 *κοινῷ τῷ τῶν S* 13 *ἐχάρησαν* scripsi auctore Cobeto Mnem. V 112 (Coll. 108) *ἐχόρευσαν* libri edd 14 *τῆς* in marg *I*[2] 17 *ἀστέων VMo* et ex *ἄστεων* corr *I*[2] 20 *ποταμοῦ Mo* 21 *όν* in *ἀσκληπιόν* in ras *I*[2] | *φησὶν Mo*

θνεῶτάς τε ἀνέστησας καὶ βασιλείας ὄνομα νῦν, εἴπερ ποτέ, προσέλαβεν ἔργον. δίκην μὲν ἐπράξω παρ' ὧν μὴ λαβεῖν ἄδικον, αἰτίαν δὲ οὐκ ἐπήνεγκας οἷς ὑπῆρχεν ἀναχώρησις. ἵππων δὲ καὶ ὀρέων διαδοχὰς ὑπὲρ μεγίστων δὴ τὸ πρῶτον συστάσας τριβομένας ἔπαυσας ὑπὸ τῶν ἐλαυνόντων. 43. οἱ δὲ τῶν ἐθνῶν ἄρχοντες ὑπὸ λημμάτων οὐκ ἄρχονται, φόβος δὲ καὶ τιμῆς ἐλπίς, ἡ μὲν ἐπεγείρει πρὸς ἀρετήν, ὁ δὲ εἴργει πονηρευμάτων. πᾶν μὲν ἀνάλωμα μάταιον ἐκβέβληται, πᾶς δὲ πόρος οὐκ εὐπρεπὴς λέλυται, πᾶσα δὲ δόσις εὔλογος τετίμηται. μόνος γὰρ οἶσθα καλῶς καὶ δοῦναι καὶ μὴ δοῦναι, τοῖς μαχίμοις μὲν διὰ τῶν δωρεῶν παραμυθούμενος τοὺς πόνους, θαυματοποιῶν δὲ τέχνας οὔτε καταλύσας οὔτε θαυμάσας, τὸ μὲν οὐ σαυτοῦ νομίζων, τὸ δὲ δήμοις συμφέρειν. 44. τράπεζα δέ σοι μετρία

---

2 Dem. adv. Aphob. § 2 p. 845, 4 15 Amm. Marc. XXV 4, 4

---

2 ἐπράξω] ἤτοι ἀπήτησας, ἔλαβες καὶ χωρὶς προθέσεως· οἱ δὲ μετὰ προθέσεως γράφοντες τῆς εις ἁμαρτάνουσιν· οὓς τίνα ἄν τις πράξαιτο πρεπωδεστέραν δίκην ἢ ἣν αὐτοὶ καθ' ἑαυτῶν ἐργάζονται εἰς τὰ τοιαῦτα ἀμαθαίνοντες; καὶ πάλιν εἰσπράττει τιμωρίαν ἤτοι ἀπαιτεῖ καὶ τοῦτο πλὴν ἐνεργητικόν V 11 οἶσθα] οὐ τῆς Ἑλληνικῆς συνηθείας· ἀντὶ τούτου γὰρ οἶδας καλῶς δοῦναι καὶ μὴ δοῦναι. τὸ δὲ οἶσθα οὕτως λαμβάνεται ἀπολελυμένως· οἶσθα τὸν ἄνδρα καὶ οἶσθα τὸ τοῦ δεῖνος γένος V

---

1 έ in ἀνέστησας in ras I^2 2 ὧ sed ν suprapos. C^s 3 κ έ in οὐκ ἐπήνεγκας in ras I^2 οὐκ ἐπήνεγκας supra οὐχ ὑπήνεγκας A^2C^s οὐχ ὑπήνεγκας UBM 4 ὲρ in ὑπὲρ in ras I^2 ὑπὸ U 5 τοπρῶτον VB | συστάσας καὶ τριβομένας Mo τριβομένας om B εἰκῆ τριβομένας Re Anim 7 γρ ὑπὲρ in marg Mor | „malim οὐκέτ'" Re | αι in ἄρχονται in ras I^2 et in ες corr A^2 ἄρχοντε cum rasura unius litterae U | ῆς supra τιμῶν Mo^2 8 δ' Re 11 οι in οἶσθα ex η corr I^2 | καλὸς S 14 καταλύσας οὔτε θαυμάσας scripsi κατέλυσας οὔτ' ἐθαύμασας libri edd 15 συμφέρον Mor

καὶ σύσσιτοι Πλάτωνος ὁμιληταί, μεθ' ὧν ἐγρήγορας ὑπὲρ γῆς ἁπάσης καὶ θαλάττης, καὶ παρεδρεύει Διὶ μὲν ἐν οὐρανῷ Δίκη, σοὶ δὲ τῶν ἐπὶ γῆς οἱ σοφώτατοι χαίροντες τῇ φορᾷ τῆς ψυχῆς, ἣν παρ' ἡμέραν ἐκφέρεις. 45. ἡ δὲ φορὰ ποικιλωτέρα παντός, οἶμαι, λειμῶνος. ἧς ἐστὶ μὲν καὶ τὸ ταῖς πόλεσιν ἐπανορθῶσαι τὴν πενίαν | ἐξεληλαμέναις ἀρχαίων τε καὶ δικαίων R 420 κτημάτων, ὃ τοὺς μὲν ἰδίους οἴκους μεγάλους ἐποίησε, τοῖς δὲ κοινοῖς περιέχεεν ἀμορφίαν, ἔτι δὲ τὸ τοῦδε κάλλιόν τε καὶ μεῖζον, τὸ δοῦναι πάλιν θεοὺς ἀνθρώποις ἐπιτρόπους πάλαι τοῦ γένους ἄνευ τῶν μεγάλων κυβερνητῶν εἰκῇ φερομένου καὶ περιρρηγνυμένου ταῖς πέτραις. 46. καὶ γέγονεν, ὥσπερ ἐν ἐκλείψεσιν ἡλίου, τοῦ μὲν ἐνοχλοῦντος ἀπαλλαγή, τῆς δὲ ἀκτῖνος ἐπάνοδος, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ κόσμος πόλεσιν, ὥσπερ οἱ στέφανοι, καὶ σωτήριον, ὥσπερ τὰ φάρμακα. δι' ὧν γὰρ γίγνονται καλλίους, διὰ τούτων ἐπ' ἀσφαλοῦς ὁρμοῦσι. καὶ σοὶ χάρις ὀφείλοιτ' ἂν οὐχ ἧττων ἢ Πελασγῷ τῷ Ἀρκάδι. τοῦ γὰρ τὴν ἐκ τῶν ναῶν

2 Hes. Opp. 259. Orph. fr. 33 A. [Demosth.] c. Aristog. I § 11 p. 772, 25. cf. II 601, 19 R 6 Amm. Marc. XXV 4, 15 cum nota Valesii 19 Hyg. fab. 225. Paus. II 22, 1

4 παρημέραν *V* 5 φέρεις sed ante φ lacuna 2 litterarum *S* 6 οἷς *I* (sed ο praep. m²) et *Mo* | ἐπανορθῶσαι [ειν] τὴν ζημίαν [πενί] *B* 8 litteris κτη desinit fol. 71ᵛ *A*; finis orationis et initium sequentis perierunt uno folio amisso; fol. 72 inc. vocibus τὸ πολλοὺς (p. 89, 4) 9 περιέ..εν *S* γρ περιέσχεν in marg Mor 10 τοῦδε [τούτου] *Mo* τούτου *IBM* 14 τῆς supra τῶν *Mo²* 15 ἁ.τον. *S* | καὶ om *S* | γρ κόσμον in marg Mor 16 „*malim aut* σωτηρία *aut* (κόσμον) φέρει (καὶ) σωτηρίαν" Re 17 γίνονται *S* edd | π' in ἐπ' in ras *I²* ἐπὶ *PVBMMo* cf. I 445, 1 18 καί σοι *PVIBMS* | ἧττον [ω] *S* ἧττον reliqui libri, quod corr Mor

R 421 *καταδεῖξαι τιμὴν | τὸ σβεσθεῖσαν ἐπαναγαγεῖν οὐκ ἔλαττον.*

47. *Νῦν καιρὸν ἂν ἔχοι τοῦ ζῆν ἐπιθυμεῖν καὶ θύειν ὑπὲρ μακροτέρου βίου. νῦν γὰρ ὡς ἀληθῶς ἔστι ζῆν, ὅτ' εὐδαιμονίας αὖραι τὴν γῆν ἐπιπνέουσιν, ὅτε σῶμα μὲν ἀνθρώπου, ψυχὴ δὲ θεοῦ βασιλεύει, ὅτε πῦρ μὲν ἐπὶ βωμῶν αἴρεται, καπνῷ δὲ ἀὴρ ἱερῷ καθαίρεται, ἑστιῶσι δὲ ἄνθρωποι δαίμονας καὶ δαίμονες ἀνθρώποις ὁμιλοῦσι. καί μοι δοκεῖ μηδὲν ἂν γενέσθαι ταῖς πόλεσι πλέον αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἑλομένου τὰ τῇδε διοικεῖν ὑποδύντος ἀνθρώπου τύπον. οἷς γὰρ ἂν ἐχρῆτο τότε, κατὰ ταὐτὰ νῦν ἀρχόμεθα.* 48. *βλέπει μὲν γὰρ ὀξὺ καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῖν ὁ βασιλεὺς παντὸς Θεμιστοκλέους ὀξύτερον, εἶναι δέ τι πιστεύων ἐν τοῖς κρείττοσι σοφώτερον ταῖς ἐκεῖθεν εἰσηγήσεσιν ἄγει τὴν οἰκουμένην, οὐκ ἀναμένων χρησμοὺς ἄλλοθεν οὐδὲ παραναλίσκων ἐν θεωρῶν ῥᾳθυμίᾳ τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἀντὶ τῆς Πυθίας αὐτὸς αὐτῷ καθιστάμενος, οὐκ ἀνασχόμενος βλέπειν εἰς ὀφρὺν μάντεων οὐδὲ γνώμης ἑτέρων πρᾶγμα τοσοῦτον ἐξάψαι, ἀλλ' εἰδώς, ὅτι καὶ τοῦθ' ἕν τι τῶν παρὰ τῷ Χείρωνι μαθημάτων, καὶ*

---

13 Thuc. I 138, 3 et 4   17 cf. p. 38, 18 sq.   21 cf. Pind. Pyth. IV 102

---

3 *ἔχειν M*   4 *ὡσαληθῶς B*   7 *βωμῶν* scripsi auctore Re *βωμοῦ S* (ῶ supra) *βωμῷ* reliqui libri *βωμοῦ* edd | *αἴθεται* Cobet Mnem. V 112 (Coll. 108) | *καθαίρεται ἱερῷ B*   9 *ὁμιλῶσι Mo* sed *ου* supra *ω* m[2] *συνομιλοῦσι B*   12 *τότε*] *τε M* | *ταῦτα BS* et e *ταυτά* corr *I*[2] et Sintenis | *μὲν* om Mor   13 *ἡμῖν* om Mor   16 *ἄλλοθεν* scripsi auctore Sinteni *ἄνωθεν* libri edd   18 *οὐδὲ* Re   19 *οὐδὲ* — 20 *ἐξάψαι* citat lex. Vindob. p. 84, 7 N. s. v. *ἐξάψαι ἀντὶ τοῦ ἐξαρτῆσαι· Λιβάνιος· οὐδὲ κτλ.*   21 *ταῦθ' S* | *παρὰ* supra *περὶ Mo*[2] | *χείρωνι C* sed *ω* ex *ο* corr *f* *χείρονι S*

τὸν Ἡρακλέα μάντιν οὐχ ἧττον ἢ τοξότην ἐπιστάμενος παῖδα τὸν Μελάμπουν ἀπέφηνας μετὰ | τῶν θεῶν R 422 *τὸ μέλλον ὁρῶν.* 49. *ἐντεῦθεν καὶ μένεις καὶ βαδίζεις, ὅτε βέλτιον, οὐχ ὑπὸ τῶν πεπραγμένων τὰς ἐκβάσεις μανθάνων, ἀλλ' ἐπὶ προδήλῳ τῷ τέλει τοὺς ἀγῶνας ἀναιρούμενος, στρατηγῶν μὲν τῶν τάξεων αὐτός, στρατηγούμενος δὲ ὑπὸ τῶν κρειττόνων.* 50. *ὁ μὲν οὖν Ἀγαμέμνων ἤκουσε παρά του τῶν ἡττόνων, ὡς τύχης ῥοπῇ βελτιόνων ἄρχοι, μὴ προσειληφέναι γὰρ τὴν ἀλκήν, νῦν δὲ ἐν τῇ τοῦ κρατοῦντος ἀρετῇ καὶ τὸ τῆς ἐξουσίας ἐστί. καὶ οὐδεὶς οὕτω δόξει γενναῖος, ὃς ἡγήσαιτ' ἂν οὐ δικαίως ἐν ἀρχομένοις εἶναι.* 51. *ὅ τι γὰρ παρ' ἄλλῳ καλόν, τοῦτο παρὰ σοὶ μειζόνως. καὶ μόνος συνείληφας, ἃ τοὺς ἄλλους μεμερισμένα κοσμεῖ, καὶ οὔτε ῥήτωρ οὔτε ὁπλίτης οὔτε δικαστὴς οὔτε σοφιστής, οὐ τελεστικός, οὐ φιλόσοφος, οὐ μάντις δύναιτ' ἂν αὐτὸν πρὸ σοῦ θαυμάσαι. καὶ γὰρ πράττοντας οἷς πράττεις καὶ λέγοντας οἷς λέγεις ἐκάλυψας.* 52. *ὅς γε καὶ τὴν δοκοῦσαν ὥραν τῶν ἐμῶν ἐπιστολῶν παρελή-*

1 Her. II 83. Aristid. I 58, 1 D 8 Il. *ι* 37 sq.

2 ante *μετὰ* libri excepto *S* praebent verba *διὰ τῶν θεῶν* (*αὐτῶν B*) quae receperunt edd expulsis verbis *μετὰ τῶν θεῶν*, ego lectionem variam vel potius interpretamentum horum existimo 4 *ὁπότε S* edd *ἀεὶ πρὸς τὸ B* 6 „*num ἀναιρόμενος?*" Re at cf. Her. VI 108 | „*malim aut αὐτὸς δὲ στρατηγούμενος aut στρατηγούμενος δὲ αὐτὸς*" Re 8 *του* e *των* corr C^s 9 *τῶν* ante *βελτιόνων U* et inser I^2 | *ἄρχοι* (ει supra οι) *Mo* *ἄρχει B* 10 *δ'* edd | *ἐν* om libri excepto *S* | *τῇ* om libri exceptis *VB* (sed in hoc inser m^2) *S* | supra *τοῦ* rasura duarum litterarum *P* 13 *μειζόνως*] „*malim καὶ praeponi*" Re 14 *μεμερισμένως U* et supra *μεμερισμένα I* 16 *οὐ* (1)] *οὔτε M* 18 *ὥστε* (ὅσγε supra) *B* 19 *ἐμαυτοῦ S* om Mor

λυθας. ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν κοινὸν τὸ κέρδος, τουτὶ R 428 γὰρ | τὸ καλὸν ἐγὼ μὲν ἐφύτευσα, σὺ δὲ ἔθρεψας, αἱ δὲ πόλεις δρέπονται.

53. Δότε δή, θεοὶ σωτῆρες, τὸ γῆρας τοῦ Νέστορος τῷ βασιλεῖ, τὴν γὰρ δὴ γλῶτταν πάλαι δεδώκατε, καὶ παῖδας, ὥσπερ ἐκείνῳ, καὶ τοσοῦτον ἅπαντας τοὺς Ῥωμαίων ἡγησαμένους τῷ χρόνῳ νικήσειεν, ὅσονπερ ἤδη ταῖς ἀρεταῖς.

---

4 Il. α 247 sq.

---

1 μὲν in ras I^2 om S Mor 2 γὰρ] τί S 6 ἅπαντας in marg add I^2

XIV.

Oratio πρὸς Ἰουλιανὸν ὑπὲρ Ἀριστοφάνους inscripta sub finem anni 362 ad Iulianum missa[1]) unaque cum huius litteris laudis eius plenis[2]) in publicum emissa iisdem fatis usa est quibus oratio XII εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον. Itaque codices quoque superstites iidem sunt excepto quod loco Marciani 422 (81) exstat codex eiusdem bibliothecae 438 (66) et accedit fragmentum codicis Cantabrigiensis (96).

Sunt autem codices 27:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 151. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A), qui incipit demum verbis τὸ πολλοὺς (p. 89, 4), saec. X inde a folio 72, saec. XIV inde a folio 74 (p. 93, 20). Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 53ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 169. Vide t. I p. 415 sq.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 154. Vide t. I p. 44 sq.

---

1) Libanium ipsum dicere coram Iuliano orationem esse habitam perperam Reiskius e t. I p. 143, 2 conclusit.

2) Est epistula 74 editionis Hertleinianae, sed integra demum edita a Bidez et Cumont, Recherches sur la tradition manuscrite des lettres de l'empereur Julien, Bruxelles 1898 p. 126. Haec cum responso Libanii (ep. 670) in archetypo codicum quorundam orationi, ut hic voluerat (l. l. ἡ μὲν οὖν ἐπιστολή σου προσκείσεται τῷ λόγῳ), succedit. cf. t. I p. 28 n. 1 et Athoum Laurae ib. p. 323 sq.

6. Patmius 471 saec. XIV fol. 59ᵛ. Vide t. I p. 41 sq.

7. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 279. Vide t. I p. 59 sq.

8. Wolfenbuttelanus gr. 511 saec. XV fol. 311. Vide t. I p. 64 sq.

9. Escurialensis T—II—9 saec. XVI, descriptus ex editione Ferrariensi. Vide t. I p. 67.

10. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 181. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 54ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

12. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 44. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

13. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 27ᵛ. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

14. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 85. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

15. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 62. Vide t. I p. 39 sq.

16. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 294ᵛ. Vide t. I p. 48 sq.

17. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 86. Vide t. I p. 209 sq.

18. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 48. Vide t. I p. 211 sq.

19. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 76. Vide t. I p. 227 sq.

20. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 132ᵛ. Vide t. I p. 228 sq.

21. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 22ᵛ. Vide t. I p. 229 sq.

22. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 57. Vide t. I p. 323 sq.

23. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 41. Vide t. I p. 331 sq.

24. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 2. Vide t. I p. 363 sq.

25. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 4. Vide supra p. 4 sq. Contulerunt Boissonadius et Gasda.

26. Marcianus gr. 438 saec. XV fol. 127^{v}. Vide t. I p. 419 sq.

27. Cantabrigiensis Collegii Trinitatis Collect. 96
1116, Gal. O. 2. 12 (= T) (olim signatus 391. K. 21), olim Thomae Gale[1]), miscellaneus, e quattuor constat diversis partibus, quarum prima, sex foliis bombycinis manu saeculi XIII exaratis, continetur fol. 1 finis orationis ὑπὲρ Ἀριστοφάνους a verbis οὐδὲ συνετάραξε Διὸς γαμηλίου θεσμὸν (p. 109, 4) usque ad finem,

1^{v} πρὸς θεοδόσιον βασιλέα περὶ τῆς στάσεως

5^{v} πρὸς θεοδόσιον ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς desinit folio 6^{v} verbis ἤγετο στένων (I 661, 8 R), quae excipiuntur foliis 27 et 28 codicis qui hodie est Burneianus gr. 276 (n. 131.)[2])

Inde a folio 7 sq. sequuntur glossarium graecum, Andromachi medici carmen, [Dionysii Halic.] rhetorica, alia.[3])

Libanium anno 1880 contuli.

Stemma codicum idem est atque in oratione εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον (supra p. 8), ad quod te delego, excepto quod codex *T* a fonte e quo *IBM* fluxerunt, prope abest, ut e lectione prava cum his communi ἵν᾽ pro ἦν (p. 113, 1) colligendum est. Neque huic familiae tribuendus non est codex Parisinus gr. 3017, immo vero singularem eius cum *I* codice affinitatem monstrant vitia utriusque communia, ut τισι pro τι p. 94, 2 γενέσθαι pro δεδόσθαι p. 96, 3, εἶναι insertum inter δεξαμένων et τοῦτον p. 99, 2, βασιλεῖ insertum post γένηται p. 101, 19. Sed deterior est Parisinus Marciano *I*; nam manum expertus est interpolatricem, quae, ut uno exemplo defungar, p. 100, 6 e lectione ὃν λείπεσθαι συμβαίνει effecit ὃς λείπεται. Itaque

1) Catal. codd. Angl. et Hibern. t. II p. 190 n. 6033, 199: *Libanii orationes aliquot graece.*

2) Hoc exposui Act. Acad. Berol. 1885, 915 sq.

3) Cf. James, The Western manuscripts in the library of Trinity College, Cambridge t. III 96.

lectiones eius a Gasda enotatas ab apparatu critico fere exclusi.

Pretium utriusque familiae (*CAP* et *VIBMT*) fere par est, *U* hic quoque mixtae recensionis indicia praebet.

Duos locos citavit Ioannes Siceliota Doxapatri in commentario ad Hermogenis περὶ εὑρέσεων librum, usus ille quidem codice qui proxime accedit ad U, sed parum accurate, ut fides eius parva, pretium etiam minus sit, quoniam codex unde commentarium descripsi, Baroccianus gr. 175[1]), indicia neglegentiae maximae prae se fert. Multo plures locos excerpsit codice secundae familiae usus Maximus Planudes in Collectaneis codicis Palatini gr. 129 fol. 38[2]), sed hi fere pusilli sunt parumque integre fideque exscripti, ut monstrat γονὰς pro θεσμὸν p. 109, 4.

Primum oratio typis sed mendosissime impressa est editione Ferrariensi fol. 201—208^{v}, quam repetivit paucissimis correctis Morellus t. II p. 210—226. Multa earum vitia sustulit divinando Reiskius Anim. V 143—153, plura usus codicibus *A* et Wolfenbuttelano in editione (priore p. 186—198; altera t. I p. 424—450), cuius de vitiis et typographicis et Reiskiae ipsi tribuendis conferenda sunt quae supra (t. I p. 76) dixi. Pauca eorum correxit Boissonadius ope codicis Parisini gr. 3017, plura Gasda[3]), usus ille quidem codicibus Monacensi, Vindobonensi, Parisino, nonnulla divinatione Sintenis et Cobetus.

1) Cf. Mélanges Graux p. 630. St. Gloeckner, Quaestt. rhetor. (Breslauer Philol. Abhandl. VIII 2) p. 12.
2) Cf. t. I p. 73 sq.
3) Krit. Beiträge zu Libanios II p. 8—9.

ΠΡΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ ΥΠΕΡ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ.

1. *Εἰδώς σε πολλήν, ὦ βασιλεῦ, τῶν τοῖς φίλοις* R 424 *οὐ συναγωνιζομένων κατεγνωκότα κακίαν φίλος ὢν αὐτὸς Ἀριστοφάνει τῷ Κορινθίῳ καὶ τὸν ἄνθρωπον ὁρῶν ἐν τῇ παρὰ σοῦ προνοίᾳ τὰς ὑπολοίπους κεκτημένον ἐλπίδας λέγειν δεῖν ᾠήθην περὶ αὐτοῦ καὶ βοηθεῖν ὃν δύναμαι τρόπον.* 2. *ἴσως μὲν γάρ τις καὶ γενήσεται πρᾶξις ἀπὸ τῶν λόγων συμφέρουσα, καὶ*

C = Chisianus
A = Codex Monacensis gr. 483 (olim Augustanus)
P = Vaticanus Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
T = Cantabrigiensis Colleg. Trinit.

---

1 *Πρὸς — Ἀριστοφάνους*] desunt ut verba sequentia usque ad *εἰσῆλθε* p. 89, 4 in *A* *ὑπὲρ ἀριστοφάνους* *C* edd *εἰς τὸν αὐτὸν ὑπὲρ ἀριστοφάνους* *P* *πρὸς τὸν αὐτὸν πρεσβευτικὸς ὑπὲρ ἀριστοφάνους* *U* *πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν* (om V^n) *αὐτὸν ὑπὲρ ἀριστοφάνους* V^n *I* *ὑπὲρ ἀριστοφάνους πρὸς ἰουλιανὸν* *B* *καὶ οὗτος πρὸς ἰουλιανὸν ὑπὲρ ἀριστοφάνους* *M* 2 *Εἰδώς — 7 τρόπον* citat Ioannes Siceliota Doxap. in commentario ad Hermog. de invent. cod. Barocc. 175 fol. 29 *ἐγὼ δὲ εὗρον τὸν Λιβάνιον ἐν τῇ ὑπὲρ Ἀριστοφάνους πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἀπολογίᾳ ὑπὲρ φίλου λέγοντα καὶ ὁμολογοῦντα ἐν προοιμίοις τὴν εὔνοιαν οὕτως· εἰδώς σε κτλ.* | *πολλήν, ὦ βασιλεῦ*] *ὦ βασιλεῦ πολλὴν* Doxap 3 *ὢν αὐτὸς*] *αὐτὸς ὢν* *I* sed *ὑτ* in ras m^2 et *ὢν* in ras m^3 7 *δυνάμεθα* Doxap

τυχὼν τινος ἀγαθοῦ τὴν αὐτοῦ κομιεῖται· εἰ δ' ἄρα τοῦ δαίμονος ἡ δυσμένεια, δι' ἣν ἐν πολλοῖς τεταλαιπώρηται κακοῖς, ἔτι καὶ νῦν ἐπηρεάζοι, τὸ γοῦν ἐμέ τε παρὰ σοὶ διὰ τὴν σπουδὴν εὐδοκιμεῖν κἀκείνῳ τινὰ παραμυθίαν εἶναι τὸ μὴ περιῶφθαι δυστυχοῦντα παρὰ R 425 *τῶν | γνωρίμων ὑπάρξει.* 3. *εἰ μὲν οὖν μὴ καλῶς ποιῶν ὁ δυσχερὴς ἐκεῖνος παρεληλύθει χρόνος, λέγειν μὲν ἂν οὐδὲν ἐχρῆν, οὐ γὰρ ἦν ὁ καιρὸς λόγων, ζητεῖν δὲ τῶν εὐνούχων τοὺς ὅ τι δόξειε πράττοντας καὶ δανεισάμενον ὡς πλεῖστον χρυσίον ὠνεῖσθαι παρ' αὐτῶν τὰ μέγιστα· ἐπεὶ δὲ τοῖς γιγνομένοις ὁ Ζεὺς αἰσχυνόμενος νοσοῦσαν μὲν τὴν βασιλείαν ἔπαυσεν, εἰς δὲ τὴν ἀπὸ τῶν λογισμῶν διοίκησιν τὸ πρᾶγμα μετέστησε καὶ λέγειν ἔξεστιν ὑπὲρ ὧν ἀγορὰ προὔκειτο, πολλῆς ἡγησάμην ἀργίας εἶναι μὴ χρῆσθαι τῇ φωνῇ τοῦ καιροῦ ταύτην ἀπαιτοῦντος, ἄλλως τε καὶ σοῦ τῷ ῥήτορι χαίροντος καὶ τῆς γνώμης οὐ μᾶλλον ὅπως Ἀριστοφάνει τι τῶν κατὰ νοῦν ἔσται ζητούσης ἢ ὅπως τῆς ὑπαρχούσης δόξης ἄξιόν τι ποιήσας ὀφθήσῃ.*

4. *Γεγενῆσθαι μὲν οὖν ἐν χείρονι λόγῳ καὶ φήμῃ τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἀντιλέγω, καὶ γὰρ τοῦτο τῆς δυστυχίας, ἣ τά τε ἄλλα τοῦτον κατέβλαψε καὶ δόξῃ φαυ-*

1 *αὑτοῦ BM αυτοῦ U* 8 *ἂν* om *IBM* 10 *δανεισάμενον* scripsi *δανεισαμένους* libri edd 11 *ἐπὶ U* | *γινομένοις V* et e *γιγνομένοις* corr *B* 14 *ὐ* et *o* ultimum in *προὔκειτο* in ras *P*[3] *προέκειτο V* sed *έ* et *o* ultimum in ras *n* *πρόκειται?* Sintenis 15 *ἡγησάμην* ex *ἡγησαμένην* corr *I*[2] 17 *ὅπως* inserui e *VIBMU* 18 *Ἀριστοφάνει εἴ τι* coni Re Anim | *τί PVIB* 20 *Γεγενῆσθαι* — 89, 10 *ὑπολαμβάνειν* citat Io. Sicel. Doxap. l. l. fol. 32v *ὅμοιον τῷ παρόντι προοιμίῳ καὶ παρὰ τῷ Λιβανίῳ ἐν τῇ ὑπὲρ Ἀριστοφάνους ἀπολογίᾳ· γεγενῆσθαι κτλ.* 20 *χείρονι*] *καιρῷ* Doxap 21 *καὶ* — 89, 1 *ἔργων* om Doxap 22 *τάτ' P* | *τοῦτον* scripsi cum Sinteni e *VUI* (sed in hoc e *τούτω* corr m[2]) *τούτῳ* reliqui libri edd „*malim καὶ δὴ καὶ δόξῃ*" Re *δόξη B* sed *α* supra *η* m[2] *δόξει M*

λοτέρᾳ τῶν ἔργων. ἀλλ' εἰ μὲν Ἀριστοφάνης πρῶτος καὶ μόνος τοῦτο ἐπεπόνθει, σφόδρα ἂν ᾐσχυνόμην· ἐπεὶ δὲ μετὰ τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως ἐξ ἀρχῆς εἰσῆλθε τὸ πολλοὺς μὲν πονηροὺς ἐπιεικεῖς, πολλοὺς | δὲ τῶν μετρίων ὑπειλῆφθαι μοχθηροτέρους, δέομαί R 426 σου, βασιλεῦ, τὸν τοῦ λόγου μικρὸν χρόνον μεταστησάμενον ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἣν ἔχων δόξαν περὶ τούτου τυγχάνεις, ἀκολουθῆσαι τοῖς πράγμασι, κἂν μὲν ἐκεῖνα δεικνύῃ βέλτιστον, οὕτω φρονεῖν, εἰ δὲ μή, μὴ μόνον ἀμελείας ἄξιον, ἀλλὰ καὶ δίκης ὑπολαμβάνειν. ἀνάσχου δὲ μικρὸν ἄνωθεν ἀκούων, μῆκός τε γὰρ ἀφαιρήσω τῆς διηγήσεως, καὶ σὺ μᾶλλον εὑρήσεις, ἃ γνῶναι δίκαιον.

5. Τούτῳ Μένανδρος μὲν ἦν πατήρ, τὰ πρῶτα Κορινθίων, φίλος Ἑκάτῃ καὶ Ποσειδῶνι, πλέων μὲν εἰς Αἴγιναν ὑπὲρ τῶν ἐκείνης ὀργίων, ἐλαύνων δὲ εἰς Ἰσθμὸν ὑπὲρ τῶν τοῦδε μυστηρίων, ἐν μὲν τῇ νήσῳ κορυφαῖος ὢν τοῦ θιάσου, ἐν δὲ τῇ χερρονήσῳ συντελῶν ἀπὸ τῶν μικροτέρων, τελῶν δὲ εἰς τὸ μέγα συνέδριον. 6. ὅτε δὴ καὶ πατὴρ ἐγένετο τοῦτον γεννήσας, οὕτως ἦν φιλόπολις, ὥστε διαπράττεται τῆς οἴκοι βουλῆς εἶναι | μᾶλλον ἢ τῆς Ῥωμαίων. ἀλλ' Ἀριστο- R 427 φάνης ὑπὸ τῆς τύχης κεκώλυται τὸν πατέρα ζηλοῦν,

14 Paus. II 30, 2. Luc. navig. § 15

1 τῶν ἔργων] „adde περιέβαλεν" Re | πρῶτον καὶ μόνον τοῦτ' Doxap 3 τῶν inserui e *PVIBM* | ἐξαρχῆς *CUVBM* Mor Re 4 vocibus τὸ πολλοὺς rursus incipit *A* (fol. 72) 7 ν in μεταστησάμενον ex ς corr V^n, supra ς pos. I^3 sed ς et μετα in ras 4 litt m^2 et ante μ ras 2 litt μεταστησάμενος *UM* Doxap 7 περὶ τούτου δόξαν Doxap 9 μή om Ferr Mor, qui tamen post μὴ inserendum coniecit οὐ 13 ταπρῶτα *V* 15 δ' Re 16 τῆδε *V* 17 χερρονήσῳ *V* χερονήσω *B* χερον ήσω *U* cum ras 1 litt | συντελῶν ⟨μὲν⟩ ἀπὸ? 20 διεπράττετο *I* sed ε (1) in ras m^2 διαπράττεσθαι coni Mor 22 ὑπὸ τῆς τύχης in marg I^2 | τῆς om *BM*

ὡς εἴσῃ προϊόντος τοῦ λόγου. 7. γενόμενος τοίνυν ἐξ ἐκείνου τε καὶ τῆς τῶν φιλοσόφων ἀδελφῆς, Ἱερίου λέγω καὶ Διογένους, τρέφεται μὲν ἐν ταῖς τούτων χερσί, παιδεύεται δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς λόγους τε καὶ τὸ καλῶς ἀναλίσκειν διὰ παντὸς εἴδους δαπάνης ἐρχόμενος ᾗ τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβὲς ἀναμέμικται. οἶδε ταῦτα Δημήτηρ καὶ Κόρη καὶ Σάραπις καὶ Ποσειδῶν καὶ ὁ τὴν Λέρνην κατέχων Ἴακχος καὶ πολλοὶ πρὸς τούτοις ἕτεροι δαίμονες, περὶ οὓς ἅπαντα φιλοτίμως ἐξεπλήρωσε. 8. καὶ προῆλθεν, ὦ βασιλεῦ, δαπανῶν εἰς τὴν τοῦ καλουμένου στρατηγοῦ λειτουργίαν, καὶ τοῦτον αὐτὸς εἶδον ἐν ἐκείνῃ τῇ στολῇ παραπεμπόμενον ὑπ' εὐφημιῶν ἐκ Λακεδαίμονος ἀναστρέφων, οὔπω μὲν ὢν τῷ νέῳ συνήθης οὐδὲ εἰδώς, εἴ ποτε ἔσομαι, μακαρίζων δὲ τῷ τηλικοῦτον ὄντα κτᾶσθαι τὴν παρὰ τῆς πόλεως τιμὴν ἐν ταῖς τοῦ πατρὸς φροντίσιν. 9. ἔτι γὰρ ἔζη Μένανδρος. ὡς ἔδει γε καὶ μέχρι γήρως ἐσχάτου. ἦ γὰρ ἂν Ἀριστοφάνης πολλῶν μὲν ἀπήλλακτο πλανῶν, πολλῶν δ' ἂν κινδύνων τῶν μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς συμβάντων, τῶν δὲ ἐν δικαστηρίοις οὐχὶ δικαίως, ἦν δ' ἂν τῶν δυναμένων ἐν Κορίνθῳ μᾶλλον ἢ τῶν τὴν ἑτέρων θαυμαζόντων δύναμιν.

10. *Πόθεν οὖν ἐξέπεσε τῆς αὐτῷ προσηκούσης τάξεως καὶ τὸν τοῦ πολιτευομένου βίον φυγὼν ἧκεν εἰς τὸν τοῦ στρατιώτου;* Εὐγένιος ὁ μικρὸς γίνεται

13 cf. t. I p. 93, 13 sq.

8 Λέρνην] ὄνομα κρήνης B^2 cf. Paus. II 36, 7 ἡ δὲ Λέρνα ἐστι —πρὸς θαλάσσῃ et 37, 6

4 ἀπὸ *B* et in ὑπὸ corr I^2 15 τὸ *BM* 19 πλάνων libri Ferr 20 δ' Re 21 δ' om *CAPBM* Ferr Mor, inser Re 23 ἐξέπεσε *P* sed έπε in ras m^2

παρὰ Κώνσταντι μέγας. λαβὼν δὲ ἐκ γάμου τινὸς ἀφορμὰς ἀναισχύντους εἰς τὸ τῶν Ἀριστοφάνους ἀμφισβητεῖν χωρίων, οἶσθα δέ, ὡς | πάντων μὲν ἐπε- R 428 *θύμουν οἱ τοιοῦτοι, πάντα δὲ ἥρπαζον ἀναγκάζοντες ἢ τῶν ὄντων ἀφίστασθαι τῷ βουλομένῳ λαβεῖν ἢ πολεμεῖσθαι, ὅδ' οὔτ' ἐκεῖνο πειθόμενος, οὐ γὰρ ἦν ἐν μικροῖς ἡ ζημία, τοῦτό τε δεδοικὼς φυγὰς γίγνεται τῆς αὑτοῦ νομίζων οὕτως ἂν τήν τε γῆν καὶ τὸ σῶμα διασῶσαι.* 11. *τὰς μὲν οὖν ἐπιβουλὰς ὅσας ἐπ' αὐτὸν ἐκίνησε καὶ ὡς οὐδενὸς ἀπέσχετο πειρώμενος αὐτὸν ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, καὶ βίαν καὶ ταραχήν, ὧν ἐνέπλησεν αὐτῷ καὶ ἀγροὺς καὶ οἰκίαν, ἐῶ. καὶ γὰρ σιωπῶντος οὐδὲν ἧττον ἔγνωκας εἰδώς, ἐν οἷς ἔζων οἱ δυναστεύοντες τότε.* 12. *γενόμενος δὲ ἐν Συρίᾳ καὶ στὰς καὶ*

---

1 *λαβὼν δὲ*] *τὸ δε̄ οὐ καλόν· πῶς γὰρ συνταχθήσεται ἡ ἐπιφερομένη ἑτέρα μετοχὴ ὅδ' οὔτ' ἐκεῖνο πειθόμενος; δοκεῖ οὖν μοι τοῦ λαβὼν δὲ ἐκβεβλῆσθαι τὸ δε̄ καὶ οὕτως ἀναγινώσκεσθαι· γίνεται παρὰ Κώνσταντι μέγας λαβὼν ἐκ γάμου τινὰς ἀφορμάς* *V* *Ἰστέον ὅτι* (om *V*) *αὕτη ἡ σύνταξις εἰ καὶ δοκεῖ σόλοικος, ἀλλ' οὐκ ἔστιν· ἡ γὰρ ἐπανάληψις τὸ ὅδ' οὔτ' ἐκεῖνο πειθόμενος ποιεῖ μὴ ἀποδίδοσθαι τὴν μετοχὴν τὸ λαβὼν δὲ ἐκ γάμου τινὰς* (*τινὸς I*) *ἀφορμάς· ποιοῦμεν δὲ τὰς ἐπαναλήψεις, ὡς θέλομεν, εἴτε ἐκ τῶν προτέρων εἴτε ἐξ ἄλλων. ὅτι δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει, μαρτυρεῖ* [*δὲ PI*] *καὶ οὗτος ἐν τῷ Ἀντιοχικῷ λέγων· ἀναβιβάσας τὸν υἱὸν — διώκων παραγίνεται* (= or. XI t. I p. 465, 4)· *καὶ γάρ ἐστι τὸ ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ ὁ υἱὸς αὐτοῦ* PI^2B et m. saec. XV *V*

---

1 *μέγας λαβὼν ἐκ* schol. *V* *δὲ* eras *U* *δ'* Re | *τινὰς* *VIBMU* 3 *δέ* om *M* 6 *ὁ δ'* *CAPU* Re | *ἐκείνω* *M* et supra *ἐκεῖνο* (o eras) A^n 7 *γίγνεται* in ras I^2 *γίνεται* *B* *γρ ᾤχετο* supra *γίγνεται* *M* *ετ* *U* sed ras 3 litt ante et 2 post 8 *αὐτοῦ* *UBM* | *οὕτωσ ἂν* in *ὅποσ ἂν* corr A^n 9 *διασῶσαι* in *διασώση* corr A^n 10 *ἐκίνησεν* *A* 12 *αὐτὸν* ex *αὐτῶ* corr P^2I^2 14 *δ'* Re

ἀναπνεύσας οὐκ ἐπὶ τοὺς πλέον ἰσχύοντας ἢ τὸν ἐν βιβλίοις βιοῦντα Φουρτουνατιανὸν καταφεύγει νομίζων παρ' Ἕλληνος, οὕτω γὰρ ἐκεῖνον καλεῖν ἄξιον, τεύξεσθαί τινος αἰδοῦς. ὃ καὶ γέγονεν. ἀκούσας γάρ, ὅθεν τε ἥκοι καὶ ὅπως καὶ τί παθὼν καὶ τί φοβούμενος, δέχεται τὸν ἄνθρωπον ἡμέρως καὶ κατέστησεν εἰς ἄδειαν διὰ τοῦ σχήματος. 13. ὁ δὲ ὢν ἤδη στρατιώτης σώματι μὲν ἀπείρῳ τοιούτων πόνων διῆλθεν ἐφ' ἵππων πολλάκις τὴν οἰκουμένην ἐν τοῖς ἐπείγουσι τῶν καιρῶν εἰσφερόμενος τάχος, καὶ οὐδὲν ὧν ἦν ἀνάγκη θᾶττον μαθεῖν, βραδύτερον παρὰ τὴν τοῦδε μέλλησιν Κωνστάντιος ἤκουσε, πλὴν εἴ που συνετρίβη καταπεσών, ὃ καὶ αὐτὸ τοῦ σπεύδειν σημεῖον. 14. ἐπαινούμενος δὲ τῶν πόνων τὰ προτεινόμενα κέρδη διεωθεῖτο, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἐπιδείξει τοῦτον οὐκ
R 429 ἐπιμελητὴν ὀρέων, οὐκ ἄγγελον | ὑπάρχων, οὐ νίκης μηνυτήν, οὐκ ἄλλο τῶν τοιούτων ὑπηρετηκότα οὐδέν, ὃ τὰς μὲν πόλεις ἀπώλλυε, τοὺς δὲ δοκοῦντας δια-

---

2 Ep. 1348. Sievers, Leben des Lib. p. 248 16 I 567, 8 sq. R

---

1 οὐδ' Ferr Mor οὐδὲν μᾶλλον Re Anim | ἰσχύοντας μᾶλλον ἢ *B* et coni Re 2 Φορτουνατιανὸν Re | καταφεύγει παρὰ τὸν δεῖνα νομίζων τεύξεσθαί τινος αἰδοῦς Plan fol. 38 6 ἄνδρα *B* 7 ὡς Re 8 πόνων om *M* 10 ὧν ἂν ἦν *M* 12 ἤκουσεν *A* 14 τὰ προτεινόμενα — διεωθεῖτο citat Plan l. l. | διωθεῖτο *V* 15 inter ὅστις et ἐπιδείξει rasura 2 litt *I* ὅστις οὐκ *U* | οὐκ inser *I*² om *U* 16 ὀρέων scripsi coll. I 121, 18. 569, 9 et 570, 6 R cf. O. Hirschfeld, Die agentes in rebus (Act. Acad. Berol. 1893, 437) ὁρίων libri Ferr Mor οὐρέων Sievers p. 94 ὁρίων (ὁρρίων vel ὁρρείων Anim) = *horreorum* Re, quod a sermone Libanii alienum est | ὑπάρχων scripsi auctore Sieversio l. l. ὑπάτων libri edd 18 ἀπώλλυεν *ACP* edd

κονεῖν μετ' ἁμαξῶν χρυσὸν ἀγουσῶν ἀπέπεμπεν. οὐ μὴν Ἀριστοφάνης ἠξίωσε τοῖς πατρῴοις τοιαῦτα προσθεῖναι χρήματα, ἀλλ' ἐτρέφετο μὲν τοῖς οἴκοθεν ἐν ξένῃ, τὸ δὲ διαπεφευγέναι τὸν κίνδυνον ἀρκοῦν ἡγεῖτο κέρδος ἐλευθέρῳ καὶ πρέπον.

15. *Ἐν τοιαύτῃ δὲ προαιρέσει ζῶντος ἐπεθύμησε δυστυχῶς τῆς Αἰγυπτίων ἀρχῆς Παρνάσιος καὶ μετέσχεν Ἀριστοφάνης τῆς τύχης, εἵπετο γὰρ Μουσωνίου πέμποντος, διότι μέν, οὐκ οἶδα, τοσοῦτον δὲ ἐπίσταμαι, ὅτι πέπονθε μέν, ἃ μέχρι νῦν, ὦ βασιλεῦ, δακρύει, λαβεῖν δὲ μικρὸν μὲν ἠτιάθη χρυσίον, ἔλαβε δὲ οὐδὲ τόδε, πληγὰς μέντοι πολλὰς καὶ χαλεπὰς καὶ πολλαχοῦ τῆς γῆς ταῖς ἐκ μολίβδου σφαίραις, ἃς ἡγήσατο Παῦλος εἰς θάνατον ἀρκέσειν. καὶ ἅμα ταῦτά τε ἔπασχε καὶ παρὰ Κορινθίοις ἐλειτούργει τὰ τῶν καλουμένων στρατηγῶν· οὕτω | γὰρ Ἀνατόλιος ἔγνω.* R 430 16. *τὸ μὲν οὖν ἔγκλημα ἦν, ὅτι μάντιν εἰσαγάγοι Παρνασίῳ τῶν περὶ τοὺς ἀστέρας ἐχόντων τὴν τέχνην ἐροῦντά τι τούτων, ὑπὲρ ὧν οὐ νόμος μανθάνειν. ὁ δὲ τὸ μὲν εἰσαγαγεῖν ὁμολογῶν, φάσκων δὲ τὴν μαντείαν ἐπὶ τῶν ἰδίων τοῦ Παρνα-*

---

1 I 568, 21 R 7 Ep. 364 13 cf. Mommsen, Röm. Strafrecht p. 984 16 Sievers p. 238

---

1 *μετ'* scripsi e libris *μετὰ* edd | *ἁμαξῶν B* Mor Re | *χρυσὸν I* sed *ὸν* in ras m² | *ἀγουσῶν* in marg add *I²* 2 *πατρώοις* in ras *I³* 4 *τὸν μέγιστον κίνδυνον UBM* 8 *μουσωνίῳ M* 9 *καὶ διότι I* *δι' ὅτι V* et in ras *P⁴* 10 *μέχρι τοῦ νῦν V* 11 *μὲν* om *V* 12 *πανταχοῦ* Ferr Mor 13 *μολύβδου CAI* (sed in hoc *υ* corr in *ι*) Ferr Mor | *ἐς* Re 14 *ἔπασχεν A* 17 *μά U* sed *ντιν* add. m. rec. | *τῶν*] *το Aⁿ* | *περὶ I* sed *ε* et *ι* in ras m² *παρὰ U* 20 *τῶν* voce des. in *A* fol. 72ᵛ, quod excipitur folio 74 manu, ut 73 et sequentia, saeculi XIII/XIV exarato

σίου στῆναι πρὸς πάσας ἀνάγκας ἥγετο προσπαροξύνας τι καθ' ἑαυτοῦ τὸν Παῦλον ῥήμασιν ἐκείνῳ μὲν προσήκουσιν, ἀμείνοσι δὲ τότε σιγᾶσθαι. 17. *τῆς τραγῳδίας δὲ ἐκείνης εἰς ἔτος προβεβηκυίας τρίτον καὶ μόλις λαβούσης τελευτὴν τοῖς μὲν ἄλλοις ὑπῆρξεν ἀπαλλαγή, μόνος δὲ οὗτος ἐκολάζετο περιγραπτοῖς ὅροις, ὧν ἐκτὸς οὐκ ἦν κινεῖσθαι. καὶ ἐπέμπετ' ἂν δεδεμένος, εἰ μὴ θεῶν τις τὴν ταῦτα παρανομοῦσαν, ἆρά μοι δώσεις τυραννίδα πρὸς σὲ εἰπεῖν; ἔστησε.*

18. *Τοιούτοις, ὦ βασιλεῦ, προσπαλαίσας Ἀριστοφάνης Κύκλωψι δεῖται σοῦ, καὶ ἡμεῖς δὲ συνδεόμεθα, πέμψαι παρὰ τοὺς οἰκείους χαίροντα καί γε δυνάμενον διάγειν τῶν προγόνων ἀξίως.* 19. *καὶ τίς, φήσεις, αὐτὸν κωλύει βαδίζειν; πολλὰ καὶ μεγάλα· τὸ δεσμωτήριον, αἱ πληγαί, ἡ ἀτιμία, τὸ γυμνωθῆναι πρὸς βάσανον,* R 431 *τὸ μικροῦ πλησιάσαι τὸν | κοντὸν τοῖς νώτοις, εἰ μὴ Μόδεστος οἷς ἐβόησεν οὗτος ἐπὶ διακρούσει τῆς βασάνου συνεχώρησε. ταῦτα αὐτὸν ἐμποδίζει, ταῦτα δεσμεύει, ταῦτα τῶν οἰκείων διείργει, ταῦτα ἂν μή τις ἀνέλῃ, πᾶσαν οὗτος ὄψεται πόλιν πλὴν τῆς οἰκείας.* 20. *οὐ γὰρ τὸ βασανισθῆναι μόνον, ὦ βασιλεῦ, καταχεῖ τῶν πεπον-*

---

6 Aristid. or. XLII § 327 t. II 48, 6 K.

---

2 *τισὶ I* (et Par. 3017) 4 *δ'* Re 6 *μόνος* — 7 *κινεῖσθαι* citat Plan fol. 38 6 *περιγράπτοις* Plan 7 *ἐπέμπετο P* sed inter *έ* et *μ* rasura 3 litt *ἐπέπεμπτ'* Cobet Mnem. V 112 (Coll. 108) 8 *θεὸς A* sed *θεῶν τις* in marg m² 9 *ἔστησεν C* edd 10 *τοιούτοις* — 11 *σου* citat Plan fol. 38 10 *ἀριστοφάνης ὦ βασιλεῦ προσπαλαίσας U* 11 *κύκλοψι UBMI* (sed in hoc *ο* in *ω* corr m²) | *δεῖταί σου VIBM* Ferr Mor | *δὲ* om *UIBM* 12 *καί γε*] *ὡς* in ras Par. 3017, quod (vel *ὥς γε*) probavit Gasda 20 *πόλιν πλὴν τῆς οἰκείας ὄψεται V*

θότων ἀτιμίαν, ἀλλὰ καὶ ὅστις ἐγγὺς ἦλθε τοῦ παθεῖν, τὸ τῆς ἐπιτιμίας ἀκέραιον ἀπολώλεκε. κἂν εἰς ἔριν καταστῇ πρός τινα καὶ φιλονεικίαν, ἀκούει τὰ τῶν πεπονθότων· τὸν δὲ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου; τὸν δὲ ἐκ τῆς βασάνου; τὸν τῷ μεταφρένῳ νενικηκότα τοὺς ἄκμονας; τοῦτον δὲ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ περὶ κοινῶν φθέγγεσθαι πραγμάτων δέον ἐν τῷ οἰκήματι πρὸς τοὺς δεσμώτας περὶ τοῦ ξύλου; ταῦτα ἴσως ἐρεῖ τις τῶν νῦν μὲν λαμπρῶν, πάλαι δὲ τοὺς Μενάνδρου θεραπευόντων οἰκέτας. οὗτος δὲ ἄρα καταράσεται Μοδέστῳ μὴ τεμόντι τὸν τράχηλον.

21. *Τίς οὖν τούτων ἐπανόρθωσις; καὶ πῶς ἂν ἄπρακτα τὰ πεπραγμένα γένοιτο; λυθῆναι μέν, ὦ βασιλεῦ, καὶ μὴ γενέσθαι τὰ γεγενημένα τῶν ἀμηχάνων, ἐξαλεῖψαι δὲ τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀτιμίαν ἔστι. τούτου δ' ἰατρὸς ἄλλος μὲν οὐδείς, μόνος δὲ σύ· ὡς ἂν παραστῇ σοι | τὸν ἄνθρωπον ἀπολαμπρῦναι τιμῇ τινι, κέ-* R 432 *κρυπται τὰ ὀνείδη, συνεσκίασται τὰ χείρω, γέγονεν ἔνδοξος, ἔχει τὴν παρρησίαν, ἀπέθετο τὴν αἰσχύνην.* 22. *πρὸς γὰρ τῷ τὰ δεύτερα τῶν προτέρων πεφυκέναι κρατεῖν, ὡς ἔφη Πίνδαρος, τὸ τὸν τετιμηκότα τοῦ πε-*

---

13 Pind. Ol. II 17 sq. 21 Pind. fr. 279 Schr. i. e. Ol. II 21 sq.

---

2 *ἐπιτιμία ἡ τιμή· καὶ Αἰσχίνης ἐν τοῖς αὐτοῦ* (p. 39, 42) *V* 4 *δὲ*] *δεῖ δῆλον* V^r

---

1 *τὴν ἀτιμίαν* Re 2 *ἀπολώλεκεν CAP* edd | *κἂν εἴ τις B* 6 *δεῖ IBM* 9 *μὲν* om Ferr Mor 14 *τετελεσμένα V* 16 *ὡσὰν B* | *παραστῇ σοι I* sed ˜ et *οι* in ras m² *παραστήσοι U* sed acutus et *ο* erasa, Ferr et Mor qui *παραστῇ σοι* in marg coni 18 *συνεσκίασται I* sed inter *ν* et *ε* rasura duarum triumve litterarum 20 *πρότερον A* et in *προτέρων* corr P^3I^3

ϱιυβϱικότος εἶναι βελτίω μεγάλην ἰσχὺν εἰς τὸ λήθην ἐπιθεῖναι τοῖς φαυλοτέϱοις ἔχει. καὶ δόξει τὸ μὲν ὀϱθῇ κϱίσει δεδόσθαι, τὸ δὲ ἀνοήτῳ πικϱίᾳ πεπλημμελῆσθαι. ὅταν δὲ ὡς ἠδικεῖτο δι' ὧν ἔπασχε, πεισθῶσιν ἅπαντες, οὐκέτ' ὀνειδιοῦσιν ἃ πέπονθεν· οὐ γὰϱ ἦν ἀδικοῦντος. 23. οὕτως ἔξεστί σοι τῆς οἰκίας ἀφανίσαι τὴν ἀδοξίαν ποιήσαντι τὰ τϱίτα τοῖς πϱώτοις παϱαπλήσια. τούτων γὰϱ ἐκείνοις ὁμοιωθέντων ὑποχωϱήσει τὸ μέσον καὶ δυσχεϱές, καὶ οὐδεὶς Κωνστάντιον καὶ δεσμά, ἀλλὰ σὲ πεϱιᾴσει καὶ τὴν τιμήν. 24. τίς οὖν αὕτη γένοιτ' ἄν, αὐτὸς κϱινεῖς, ἡμεῖς δὲ εἰσόμεθα χάϱιν. ὥσπεϱ γὰϱ δοῦναι ῥᾴδιον ἣν ἂν δόξῃ παϱασχεῖν, οὕτω σοι τὸ τὴν δοθῆναι πϱοσήκουσαν εὐχεϱὲς εὑϱεῖν. πολλοὶ δέ, ὦ βασιλεῦ, τιμῶν τϱόποι, καθ' οὓς καὶ μείζονος καὶ ἐλάττονος ἔστι τυχεῖν. ἡμεῖς δὲ οὐ διοισόμεθα πεϱὶ τοῦ μέτϱου. πάντως ὅ τι ἂν δῷς, κοσμήσει τὸν εἰληφότα, καὶ μικϱὸν οὐδὲν οὐδὲ ταπεινὸν
R 433 τῶν ἐκ | γενναίας καὶ θείας διδομένων ψυχῆς.

25. Εἰ δέ τις ἡμᾶς ὀχληϱοὺς εἶναι φήσει καὶ πλείω σοι τῶν ἀναγκαίων ἀνατιθέναι βοηθεῖν ἀξιοῦντας ταῖς τῶν καθ' ἕκαστον τύχαις, ὥσπεϱ οὐκ ὂν ἱκανὸν φοϱτίον τὰς ὑπὲϱ τῶν πόλεων φϱοντίδας, ἴστω τὸ μέγιστον

---

3 γενέσθαι I sed γενέ in ras m^2 (et Par.) | πεπλημελῆσθαι PI sed in hoc alterum μ add m^2 4 δὲ] οὖν V 10 πεϱιάσει inser $C^s V^r$ om I sed supra καὶ τὴν est rasura sex fere litterarum, B 11 αὐτὸς — χάϱιν citat Plan fol. 38 αὐτὸς μὲν κϱινεῖ Plan 13 καὶ inter σοι et τὸ VB et inser I^2 | ἡδονὴν inter τὴν et δοθῆναι M, rasura duarum litterarum I | δοθῆναι I sed θ et αι in ras m^2 15 οὐ — 16 μέτϱου citat Plan fol. 38 | οὐ] καὶ οὐ Plan 17 ταπεινὸν I sed απει in ras m^2 ἀγεννὲς AP sed γϱ^αι ταπεινὸν in marg AP^3 21 οὐκ ὂν P sed κ ον in ras m^3, I sed οὐχ ἱκανὸν in marg m^3

τῶν σῶν ἀγνοῶν. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ καὶ μέχρι γένους ἑκάστου καὶ ἀνδρὸς τὴν σὴν τετάσθαι διάνοιαν. τοῖς μὲν γὰρ βραχυτέροις τὰς γνώμας καὶ τὸ περὶ τῶν ὅλων ἀκοῦσαί του λέγοντος ἢ διαλεχθῆναι βαρύ, τὸν μεγαλόψυχον δὲ χαίροντα τῷ πλήθει τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραττομένων ὁρῶμεν. 26. *καθεδεῖτ' οὖν ὁ βασιλεὺς ἡμῖν σκοπῶν, πῶς ὁ δεῖνα καὶ πῶς ὁ δεῖνα πράττει, καὶ φιλονεικήσει μεθιστάναι τὰ λυπηρά; καὶ πῶς ἐξαρκέσει; μάλιστα μὲν ὤφειλεν οἷόν τε εἶναι περὶ πάντων αὐτὸν καὶ πυνθάνεσθαι καὶ βουλεύεσθαι καὶ κινεῖν τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα. ἐπεὶ δὲ τοῦθ' ἧττον δυνατὸν ἢ τὴν ἄμμον ἀριθμεῖν, τούς γε δεξιωτέρους καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀτυχοῦντας οὐ περιοπτέον. ὧν εἷς Ἀριστοφάνης. πολλὰ γὰρ αὐτῷ τὰ βοηθοῦντα, καὶ οὐ Μυσῶν ἀνὴρ ἔσχατος, ἀλλ' οἷος φέρειν φιλοτιμίαν τοῖς εὖ ποιεῖν αὐτὸν προαιρουμένοις. ὡς δὲ οὐκ ἔστι σοι παρὰ φαῦλον τὰ τοῦδε ποιήσασθαι, γνῶναι ῥᾴδιον.*

27. *Πρῶτον μὲν Ἕλλην ἐστίν, ὦ βασιλεῦ· τοῦτο δ' ἐστὶν ἕνα τῶν σῶν εἶναι παιδικῶν. οὐδεὶς γὰρ οὕτω τῆς αὑτοῦ πατρίδος ἐραστής, ὡς σὺ τοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐδάφους ἐνθυμούμενος ἱερὰ καὶ νόμους καὶ λόγους καὶ σοφίαν καὶ τελετὰς καὶ τρόπαια ἀπὸ βαρβάρων.* 28. *ὄν-*

---

12 Pind. Ol. II 108   15 Plat. Theaet. p. 209 B

---

1 *δὲ A* | *καὶ* in ras *I*[3] om *U*   4 *ἀκοῦσαι τοῦ UMI* sed in hoc circumflexus erasus   5 *δὲ καὶ χαίροντα M*   6 *πραττομένων I* sed *πρ* in ras m[2] | *καθεδεῖται UIM*   10 *ὤφειλεν εἰ οἷόν B* | *αὐτῶν I* et in *αὐτὸν* corr *U*   11 *βουλεύεσθαι* e *βούλεσθαι* corr *I*[2]   12 *τοῦτο δ' ἧττον* — 13 *ἀριθμεῖν* citat Plan fol. 38   17 *δ'* Re   18 inter *τοῦδε* et *ποιήσασθαι* ras 5 litt *I*   20 *ἕνα P* sed *α* in ras m[3]   *ἕν τι I* sed *τι* ex *α* ut videtur corr m[3]   21 *αυτοῦ U*   *αὐτοῦ BM*   22 *ἱερὰ καὶ λόγους καὶ νόμους V*   *καὶ λόγους* om Ferr Mor

τος δὲ Ἀριστοφάνει τούτου πλεονεκτήματος οὐ μικροῦ, R 434 κἂν εἰ | Μεγαρεὺς ἐτύγχανεν ὢν ἢ Μήλιος ἢ Λήμνιος, μεῖζόν ἐστι τὸ τῆς πόλεως εἰς αἰδῶ· Κορίνθιος γὰρ οὑτοσί. καὶ οὐκ εἰς μύθους ἀποίσω τὸν λόγον οὐδ' Ἡλίου καὶ Ποσειδῶνος ἔριν οὐδ' ἐπιγράμματά σοι δίειμι κοσμοῦντα νεκροὺς ἐκ ναυμαχιῶν τεθαμμένους οὐδὲ δικαιοσύνην τῆς πόλεως καὶ τὸ μετὰ τῶν ἠδικημένων ἀεὶ γίγνεσθαι, οὐχ ὡς μικρὰ πρὸς δόξαν ὄντα τοῖς ἔχουσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶνδε κάλλιον ἔχω λέγειν. 29. ἀνάμνησον γὰρ σαυτόν, ὦ βασιλεῦ, τῆς ἐπιστολῆς, ἣν Κορινθίοις ἔπεμψας, ἄκων μὲν εἰς τὸν πόλεμον ἐμβάς, ἤδη δὲ τὸ πλέον λαβών, οὔπω δὲ εἰς τέλος ἥκων· ἐν ᾗ σαφῶς εὐεργέτας σαυτοῦ τοὺς Κορινθίους καλεῖς. ἀλλὰ γὰρ αὐτοῦ μοι δεῖ τοῦ μέρους τῆς ἐπιστολῆς, καὶ γὰρ ἂν ἡδίους τοὺς ἀκούοντας ποιήσαιμεν. 30. πατρῴα μοι πρὸς ὑμᾶς ὑπάρχει φιλία· καὶ γὰρ ᾤκησε παρ' ὑμῖν ὁ ἐμὸς πατὴρ καὶ ἀναχθεὶς ἔνθεν, ὥσπερ ἐκ Φαιάκων Ὀδυσσεύς, τῆς πολυχρονίου πλάνης ἀπηλλάγη. εἶτα μικρὰ διελθὼν περὶ πανούργου μητρυιᾶς, ἐνταῦθα, φής, ὁ πατὴρ ἀνεπαύσατο. σεμνόν γε τοῦτο Κοριν-

---

2 cf. II 215, 24 R. ep. 372. Theocr. id. XIV 48 c. schol. | III 343, 14 R. ep. 18. Arist. Av. 186 c. schol. 5 t. I p. 458, 1. [Dio Chr.] Corinth. II 106 R 6 [Dio Chr.] Corinth. II 109 R Aristid. or. 49 t. II 163, 4 K. Simon. fr. 96—98. Athen. Mitteil. XXII 52 7 [Dio Chr.] l. l. II 108 et 109 R 16 Iulian. fr. 5 18 Od. ν 89 sq. 20 Helena cf. Zos. II 8 et 9

---

1 δ' ἂν? 4 καὶ — λόγον citat Plan fol. 38 8 γίνεσθαι A edd 9 τί inter ἔχω et λέγειν inser I^2 τι Par. 3017 et Boisson. Pachym. p. 128, 4 λέγειν ἔχω V 12 δ' Re 13 ᾗ supra οἷς V^r 15 ποιήσαιμεν I sed εν in ras m^2 num ποιήσειε? 18 καὶ ἀπαχθεὶς ἔνθεν ἀπηλλάγη citat Plan l. l.

θίοις, ὥσπερ Ἀθηναίοις τὰ περὶ τὴν Δήμητρος πλάνην. 31. *οἷον τοίνυν ἕνα τῶν δεξαμένων | τὸν σὸν πα-* R 435
τέρα τὸν Ἀριστοφάνους πατέρα. τῶν γάρ, οἶμαι, πρώτων ἦν καὶ τῶν ἀγόντων τὴν πόλιν, ὥστε τῶν δημοσίᾳ πραττομένων οὐκ ὀλίγον εἰς ἐκεῖνον ἤρχετο. πάντων δὲ ἀτοπώτατον, εἰ πόλει μὲν ὅλῃ βλάβος ἀνδρὸς ἑνὸς γίγνεται κατὰ τὸν Ἡσίοδον κακία, πόλεως δὲ ὅλης ἀρετὴ μὴ δύναιτο ἄνδρα ἕνα ὠφελεῖν. 32. *εἶεν. Ἱέριον δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἆρ' εἰ ζῶντες ἐτύγχανον, οὐκ ἂν εἶχες περὶ σεαυτόν, ὥσπερ τὼ δαιμονίω τώδε, τόν τε ἀπὸ τῆς Ἠπείρου καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἰωνίας; τί δ'; ἐκείνους οὐκ ἂν οἴει πάνθ' ὑπὲρ Ἀριστοφάνους εἰπεῖν τε καὶ πρᾶξαι; πάνυ γε. καὶ γὰρ ἤχθοντο βεβιασμένου στρατιώτου στολὴν ὑποδῦναι καὶ καιροῦ τυχόντες, ὅπως ἔσται τι βέλτιον αὐτῷ, προὐνοοῦντ' ἄν.* 33. *μὴ τοίνυν, εἰ μὴ φωνῆς ἀκούεις Ἀριστοφάνους τῶν θείων, ἧττον νόμιζε χαριεῖσθαι τοῖν ἀνδροῖν, εἰ δώσεις ἃ βουλομένοις ἐστί. τοῦ μὲν γὰρ ἡμῖν διαλέγεσθαι γεγόνασιν ἔξω, πρὸς δὲ τοὺς τῶν ἀνθρώπων κρείττους, οἷς νῦν ὁμιλοῦσι, μεμνήσονταί σου τῆς χάριτος.* 34. *πῶς οὖν οὐ δεινόν, εἰ Ἀλέξανδρος, καὶ ταῦτα Θηβαίοις ὀργιζόμενος, ὡς οἶσθα, τοὺς Πινδάρῳ κατὰ γένος προσήκοντας ᾐδέσθη διὰ τὴν Πινδάρου μουσι-*

---

7 Hes. Opp. 240. cf. t. I p. 503, 19. IV 726, 29 R 9 cf. p. 90, 2 11 Priscum et Maximum cf. p. 100, 2 sq. t. I p. 142, 7. 67, 3. Amm. XXV 3, 23 23 cf. t. I 663, 8 R

---

2 *εἶναι* inter *δεξαμένων* et *τὸν* *I* Par. 3017 et Boisson. Pachym. p. 137 6 *βλάβος ὅλη* *U* | *ἑνὸς ἀνδρὸς* *IBM* 7 *γίνεται* *V* edd | *κακία* in marg add. *V*r 10 *σαυτόν* Re 11 *τόνδε* Re | *δέ* Mor Re 15 *τί* *VIBM* | *αὐτῶι* *C* 17 *ἧττόν τι* *V* 20 *σου* scripsi auctore Sinteni *που* libri edd 21 inter *ταῦτα* et *θηβαίοις* ras 6—? litt *I*

κήν, Ἀριστοφάνην δὲ μηδὲν ὀνήσει μήτε τῶν θείων ἡ φιλοσοφία μήτε τῶν σοὶ συνόντων, οἷς ἴσα καὶ γονεῦσι προσφέρῃ; ταυτὶ γὰρ ἃ νῦν λέγω, Μάξιμον νόμιζε λέγειν, Πρίσκον παραινεῖν. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἐρώτησον αὐτούς. ὁρᾷς, ὡς ἐπιθυμοῦσι τυχεῖν τινος ἀγαθοῦ τὸν ἄνθρωπον; 35. *ἀλλ' οὐδ' Ἐλπίδιος, ὃν κατὰ σοφί-*
R 436 *αν | μὲν λείπεσθαι συμβαίνει τοῖν ἀνδροῖν, τῇ δὲ περὶ τὸ θεῖον σπουδῇ καὶ τῷ περὶ σὲ φίλτρῳ μάλιστα αὐτοῖν ἐοικέναι, οὐδ' οὗτος ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρίων τῶν Ἀριστοφάνους βουλεύεται, ἀλλὰ καὶ τοῦθ' ἕν ἐστι τῶν ἀγρυπνίαν αὐτῷ φερόντων καὶ ποιησόντων γε ἡδονήν, εἰ γένοιτο.* 36. *μετὰ τούτων ἐστὶ Φῆλιξ ὁ καλὸς καὶ γενναῖος, τούτῳ μὲν ἀρχαῖος ἑταῖρος, θεοῖς δὲ νεωστὶ φίλος ἡγεμόνι σοὶ χρησάμενος ἐπὶ τὴν γνῶσιν τῶν κρειττόνων· ὃς ἐπειδὰν ἴδῃ τὸν γνώριμον, ἐγκαλύπτεται τῶν δεινῶν οὔπω λελυκὼς οὐδέν.* 37. *πρόσθες ἐκείνῳ τὸν χρηστὸν καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀνηρτημένον τῇ καλοκἀγαθίᾳ Δωρίωνα, ᾧ τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων εὐφροσύνην ἀμβλύνει τὰ περὶ τοῦτον οὐ μεταβεβλημένα.* 38. *καὶ μὴν αὐτὸς ὁ λέγων παρὰ σοὶ μὲν οὐκ ἄτιμος, τούτῳ δὲ ἐπιτήδειος ἀπ' ἐκείνων τῶν χρόνων,*

---

2 Thuc. I 140, 6 cf. t. I 651, 21 R 18 Ep. 735

---

2 *σοφία* Ferr Mor | *σοι CAP* Re | *συνόντων* — 3 *προσφέρῃ* citat Plan fol. 38 *συνόντων*] *τούτων* Plan 4 *πρίσκον B* sed *ί* in ras 3 litt *προῖσκον UIM* | *δ'* Re 6 signum interrogationis posui e *VIBM* (et Par. 3017) | *ἐλπίδι σ* cum rasura unius litterae *U* *ἐλπίδος I* sed in *ἐλπίδιος* corr m[3], Ferr Mor quod correxit Valesius ad Amm. Marc. XXIII 1 p. 351 7 *μὲν* in ras *I*[3] 9 *αὐτοῖς B* 11 *γε* om *M* 12 *Φήλιξ* Re 19 *τούτων* Ferr Mor quod corr Re Anim 20 *αὐτὸς A* (supra: *ἐγὼ*) 21 *α* in *ἀπ'* in ras *P*[4]*I*[3] *ἐπ' CA* Ferr Mor quod corr Re Anim

ἐν οἷς τῶν ἐμῶν συγγραμμάτων ἀναγινώσκων ἐν Λυκείῳ λίθοις ἐβάλλετο παρὰ τῶν οὐκ οἰομένων αὑτοῖς τὴν ἀνάγνωσιν λυσιτελεῖν καὶ τοιαῦτα ποιῶν οὐκ ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τῷ χαίροντι τοῖς λόγοις | ἐχαρίζετο. σὺ R 437 δ' ἂν αὐτὸς εἴης ὁ χαίρων. οὐκοῦν καὶ αὐτὸς ἂν μετ' ἐμοῦ χάριν ὀφείλοις. ἐμοῦ τοίνυν ἀποδιδόντος τῷ λέγειν ἀπόδος καὶ σὺ τοῖς ἔργοις.

39. Οἱ μὲν οὖν ἀξιοῦντες τοσοῦτοι καὶ πάντες φίλοι, οἶμαι δ' εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις ἔμελεν ἥκιστα τοῦ πράγματος, εἷς δέ τις ἐκ τῶν ἠριθμημένων ἦν, ὃν οὗτος ἐλύπει δυστυχῶν, κἂν τοῦτον ἂν ἠδέσθης τὸν ἕνα. δοὺς τοίνυν ἂν ἑνὶ τὴν χάριν, ὦ βασιλεῦ, τοσούτοις οὐ δώσεις οὐδ' ἡγήσῃ δεῖγμα τῆς Ἀριστοφάνους ἐπιεικείας εἶναι τοιούτων μαρτύρων χορόν; οἳ οὔτ' ἂν ἠγνόησαν, εἴπερ ἦν πονηρός, οὔτ' ἂν ἐπῄνεσαν πρὸς σὲ τὸν πεπονηρευμένον. 40. εἰ γὰρ καὶ φίλος, ἀλλ' οὐ σοῦ γε φίλτερος οὐδ' αὖ τἀκείνου τῶν σῶν, ἀλλ' οὐδὲ πάντες οὐδὲ τὰ πάντων οὔτ' ἔστιν οὔτε μὴ γένηται. μὴ τοίνυν οἷς μὲν μοχθηροὶ βοηθοῦσι, τούτους ἡγοῦ τοῖς βοηθοῦσιν ἐοικέναι, πάλιν δὲ ἡγοῦ μοχθηρὸν ὑπὲρ οὗ ποιοῦνται τοὺς λόγους οἷς τὰ βελτίω σύνοισθα.

---

1 τι (τί *IBM*) inter ἐμῶν et συγγραμμάτων *UIBM* et e Par. 3017 inseruit Boisson. Pachym. p. 129 et interponi maluit Re 2 αὑτοῖς libri (αυτοῖς spiritu eraso *U*) Ferr Mor corr Re 3 τελεῖν Ferr Mor 5 αὐτὸς] „*malim* καὶ αὐτὸς" Re 9 οἶμαι — 12 ἕνα citat Plan fol. 38 9 ἔμελεν ex ἔμελλεν corr *AUI* 11 ἂν om in ras 2 litt *I* 14 τοιοῦτον *UIBM* τοσοῦτον *V* quod praefert Gasda 16 εἰ — 17 φίλτερος citat Plan l. l. 18 βασιλεῦ post γένηται probante Gasda praebet Par. 3017 et in marg I^2 20 τοῖς βοηθοῦσιν ἐοικέναι in marg I^2 | μὴ ante ἡγοῦ inser. coni Mor, ἡγοῦ del Gasda 21 ὧν Ferr Mor

41. *Εἰ μὲν οὖν ἓν τοῦτο μόνον ὑπῆρχεν Ἀριστοφάνει,*
R 438 *τὸ συνηγόρων τῶν ὑπὸ σοῦ πιστευομένων* | *εὐπορεῖν, ἴσως ἂν ὀκνηρότερον διεκείμην. νῦν δ', ὦ βασιλεῦ, ταὐτὰ μὲν ἡμῖν ηὔξατο, ταὐτὰ δὲ ἐμίσησε, τῶν αὐτῶν δὲ ἐπεθύμησεν. ἧκεν εἰς τὰ λείψανα τῶν ἱερῶν κομίζων οὐ λιβανωτόν, οὐχ ἱερεῖον, οὐ πῦρ, οὐ σπονδήν, οὐ γὰρ ἐξῆν, ἀλλὰ ψυχὴν ἀλγοῦσαν καὶ φωνὴν ὀδυρομένην καὶ δεδακρυμένην καὶ δακρύων ἀφορμὰς καὶ βλέπων εἰς γῆν, τὸ γὰρ εἰς οὐρανὸν σφαλερόν, ᾔτει παρὰ τῶν θεῶν παῦσαι μὲν τὸ φθεῖρον τὴν οἰκουμένην, τὰ δὲ Γαλατῶν ἀγαθὰ κοινὰ ποιῆσαι τῆς γῆς.* 42. *καὶ ταύτης τῆς εὐχῆς οὐκ ὀλίγους αὐτῷ κοινωνοὺς εἰργάσατο, πρὸς μὲν ἐκεῖνον ἐκπολεμῶν, εἰς δὲ τὴν μερίδα τὴν ἡμετέραν εἰσάγων, κἂν τοῖς συλλόγοις οὐκ ἀκινδύνους μέν, ἡδίστους δὲ αὐτῷ λόγους ἀπέτεινεν οὔπω παρούσης ἑορτῆς ἑορτάζων, οἷα μὲν ἔσται τὰ τῶν στρατιωτῶν, οἷα δὲ τὰ τῶν πόλεων, οἷα δὲ τὰ βασίλεια, τὰ δὲ τῶν ἀρχόντων, τὰ δὲ τῶν λόγων, τὰ τῆς Ἀσίας, τὰ*
R 439 *τῆς Εὐρώπης, τὸ μέγιστον ἁπάντων, τὰ περὶ* | *τοὺς θεούς.* 43. *εἶπέ που λέγων, ὡς πρῶτος ἐνευδαιμονήσει*

---

11 cf. p. 73, 13 sq. 20 Thuc. II 44, 1

---

2 *συνηγορῶν* in *συνηγόρων* corr *I²B²*, in *συνηγορ ν U* 3 *ταῦτα* Ferr Mor, qui tamen *ταὐτὰ* coni 4 *δ'* Re 8 *δηλοῦσαν* inter *δακρύων* et *ἀφορμὰς* excidisse putat Re, *ἔχουσαν* ego 10 *φθεῖραν* Mor 11 inter *ἀγαθὰ* et *κοινὰ* ras 9—10 litt *I* 12 *αὐτῶ AVBMI* (sed in hoc in *αὑτῶ* corr) Ferr Mor *αυτῶ U* 15 *αὐτῶ VIBM* *αυτῶ U* | *τοὺς λόγους BM* | *ἀπέτεινεν C* sed *ετ* in ras 3 litt *f* 17 *βασιλείας*? Sintenis, fortasse recte, praesertim si *τῆς* praeponitur 18 *δὲ* inter *τὰ* et *τῆς* (bis) *UIBM* 19 *καὶ τὸ* vel *τὸ δὲ* Gasda | *πάντων I* sed in *ἁπάντων* corr m², *BM* 20 *ἐν εὐδαιμονήσει B* Ferr Mor

τῷ καιρῷ. βεβαίωσον τοίνυν αὐτῷ καὶ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν μαντείαν καὶ μὴ περιίδῃς καταγελώμενον ὑπ' ἐκείνων οἷς ᾖδε τὰς προσδοκίας. δεῖ γὰρ εἶναί τι πλέον τοῖς ἐπιθυμήσασι σὰ γενέσθαι τὰ πάντα.

44. *Καὶ ὡς μὲν τοῖς πᾶσιν εὐθενεῖ τὰ τῶν βουλευόντων πράγματα καὶ τῷ πλήθει τῶν προσγεγενημένων καὶ τῷ μέτρῳ τῶν ἀναλωμάτων καὶ τῷ πάλιν ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ τετάχθαι σχήματος, ἀνωμολόγηται· Ἀριστοφάνης δὲ οὔτε ταῦτ' ἀγνοῶν οὔτε φαῦλον ἡγούμενος τῆς αὐτοῦ προβεβλῆσθαι καὶ σώζειν τε τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ μείζω ποιεῖν φεύγει τὴν προστασίαν καὶ τὸ πολιτεύεσθαι. | ἀλλ' ὅθεν ὃ* R 440 *καλὸν ἡγεῖται, πράττειν οὐ δύναται, φράσω, κἄν με λάβῃς ψευσάμενον, μή μοι δῷς ἕτερον παρρησίας λόγον.*

45. *Ἐκάκωσεν, ὦ βασιλεῦ, τὰ πράγματα τούτῳ πρῶτον μὲν Εὐγένιος φόβον ἐμβαλὼν τοῖς διοικοῦσι καὶ προδείξας, ὡς ὁ μὴ φεύγων ἀπολεῖται παιόμενος καὶ ἀγχόμενος, ἔπειθ' οὗτος μακραῖς καὶ χρονίοις ἀπουσίαις, δι' ἃς δένδρα τε ἐκκέκοπται καὶ γῆ γεωργίας ἐστέρηται, τῶν δὲ ἀνδραπόδων τὰ μὲν ἀπέδρα, τὰ δὲ ἀργεῖν ἔμαθε, τὰ δὲ κακουργεῖν, γυνὴ δὲ τὰ τοιαῦτα θρηνεῖν μὲν δύναιτ' ἄν, διορθοῦσθαι δὲ οὐ*

---

8 [Dem.] Epitaph. § 4 p. 1389 extr.

---

3 *καθ'* supra *οἷς A* | *ᾖδε* scripsi auctoribus Sinteni et Gasda qui etiam de *κατῇδε* cogitavit *ἦγε* libri edd *ἤλεγχε* coni Re 4 *σὰ* om *B* 5 *τοῖς* om *P* | *εὐθηνεῖ V* *εὐσθενεῖ BM* *ἀσθενεῖ* Ferr Mor 7 *τῷ* (2)] *τὸ IB* 10 *αὐτοῦ M* et ex *αὑτοῦ* corr *B* *αυτοῦ U* 11 *αὐτοῦ UM* et ex *αὑτοῦ* corr *B* 12 *τὴν* om Fer Mor 13 *κἄ* cum ras 1 litt *U* 14 *δὸς B* | *τόπον* Cobet Mnem. V 112 (Coll. 108) 17 *ὁ* del. censet Gasda 18 *οὗτος*] „*addendum videtur αὐτός*“ Re | „*malim ταῖς μακραῖς*“ Re 21 „*malim τὰ δὲ καὶ κακουργεῖν*“ Re

πάνυ. ὁ δὲ δὴ τελευταῖος σκηπτὸς ὅσα ἦν ἐπίπλων ἐχόμενα πάντα ἐξανήλωκε μεταπεμπομένου τοῦδε χρυσία καὶ σκεύη καὶ κατακόπτοντος θεραπεύοντος ἀπὸ R 441 τούτων πολλοὺς | πανταχόθεν λύκους ἐπικειμένους. 46. οὐ δεῖ δὴ θαυμάζειν, εἰ τηλικοῦτον μῆκος οὕτω δεινῆς συμφορᾶς ἠλλοίωσέ τι τῆς πατρικῆς εὐδαιμονίας, ἀλλ' ὅπως οὐ καὶ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὴν οἰκίαν ἀπέδοτο μετὰ τῶν ἄλλων ὑπὸ τοσούτων ἐσθιόμενος θηρίων. τίνα δὴ βούλει τὸν ἄνθρωπον ἐπανελθόντα γενέσθαι καὶ τί ποιεῖν; ἅψασθαι προστασίας μετὰ πενίας, ὦ βασιλεῦ; μέγα μέντ' ἂν στενάξαι Μένανδρος ὑπὸ γῆς, εἰ αἴσθοιτο τὸν υἱὸν αὐτῷ χρημάτων ἐνδείᾳ πολλοῖς τῶν αὐτοῦ χειρόνων ἐξιστάμενον τῶν πρωτείων. ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας μὲν ἰάσασθαι τὰ τραύματα, χρημάτων δὲ ἤδη συνειλεγμένων οὕτως ἐκεῖσε παριέναι; καὶ τίς ἀνέξεται τῶν αὐτὸ τοῦτο δεδοικότων, μὴ σχολῇ θερα- R 442 πεύσῃ τὸν οἶκον; 47. δεῖ | δή τινος τιμῆς, ἐξ ἧς ἀτέλειαν χρόνον τινὰ καρπωσάμενος ἤδη μετὰ ῥώμης

1 Her. II 77, 2. cf. Hemsterh. ad Arist. Plut. p. 166, 5

7 ἀλλ' ὅπως οὐ] θαυμάζειν ἀπὸ κοινοῦ A

2 ἐξανάλωκεν A ἐξανάλωκε UIM 3 καὶ κατακόπτοντος scripsi κατακόπτοντος καὶ libri edd „σκεύη, ⟨καὶ⟩ κατακόπτοντος καὶ aut καὶ σκεύη κατακόπτοντος καὶ" Re 4 τούτον AP 5 δεῖ δὴ P sed εῖ et ὴ in ras m[4] δὴ δεῖ V | οὗτως C 7 οἰκείαν A 8 μετὰ τῶν ἄλλων om V 11 μέγα I sed εγ in ras m[3] μ cum rasura 2—3 litt U 12 αυτῶ U 13 αὐτοῦ ABM αυτου U | χρόνοις M et γρ in marg C[r] | ἐξανιστάμενον U | πρωτείων A sed in marg γρ αι θώκων, e πρώτων corr I[2], in πρώτων corr P[3], πρώτων C sed γρ πρωτείων in marg f, Ferr Mor πρῴων i. e. πατρῴων V sed πρωτείων in marg r 14 τραύματα in πράγματα corr A 15 παριέναι P sed α in ras m[4] 16 δεδιότων V

εἰς τὸ λειτουργεῖν ἀφίξεται. καὶ γὰρ εἰ τοῦτο φαίης, ὡς δώσεις ψιλὴν ἀτέλειαν ἐτῶν δή τινων καὶ τοῦτο προσήκει στέργειν, ὅτι μὲν ταπεινότερον τοῦτο ἐκείνου καὶ οὐκ ἀρκοῦσαν ἔχον τῷ τοσαῦτα πεπονθότι τὴν παραμυθίαν, ἐάσω, ἀλλὰ σοί γε οὐκ ἂν εἴη τοῦ βελτίονος λόγου. 48. δῆλον γάρ, ὡς ἂν ἀτελὴς περινοστῇ μηδ' ἐν ἄλλῳ τῳ τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ παρεχόμενος χρείαν, ἄνισον δόξει τὸ πρᾶγμα, καὶ λυπήσει τοὺς λειτουργοῦντας, εἴ τις τῶν ἐκείνων ἀναλωμάτων θεωρὸς περίεισιν ὁμοίως τοῦ τε λειτουργεῖν καὶ πάσης ἀφειμένος διακονίας. 49. καὶ πολλούς γε τοὺς τῶν αὐτῶν ἀξιώσοντας τυχεῖν εὑρήσεις· οὐ γὰρ ἀπορήσουσιν ὅθεν ἐνοχλήσουσιν. οἷς εἰ μὲν ἅπασι τὴν ἀτέλειαν δώσεις, βλάψεις τὰς πόλεις, εἰ δὲ οὐδενὶ πλὴν τοῦδε, πολλοὺς ἀνιάσεις. πάντα δὲ ἄμεμπτα βουλοίμην ἂν εἶναι τὰ σά, καθάπερ τὰ τῶν θεῶν. 50. ἵν' οὖν μὴ Κορινθίων μὲν οἱ πολλοὶ διὰ τὴν Ἀριστοφάνει δοθεῖσαν ἀτέλειαν διαφύγωσι τὸ λειτουργεῖν, Ἀργεῖοι δὲ διὰ Κορινθίους, Σπαρτιᾶται δὲ διὰ τοὺς Ἀργείων ἀτελεῖς, τῶν δὲ ἄλλων ἕκαστοι διὰ τοὺς πλησίον, γενέσθω τι τοιοῦτον Ἀριστοφάνει παρὰ τῆς σῆς διανοίας, ὃ τούτῳ μὲν εὐσχήμονα | τὴν ἀνάπαυσιν οἴσει, τοὺς δὲ ἄλλους R 443 οὐκ ἐάσει δαπανωμένους ἀγανακτεῖν, ὡς ἂν ἐλαττουμένους. 51. οὐ γὰρ ἑτέρως γε εἰ τιμηθείη τις, τὸ μὴ πᾶσι γενέσθαι τὴν αὐτὴν τιμὴν ἐν ἐγκλήμασι θήσονται, ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν λογιοῦνται τῇ τοῦ λαβόντος πρὸς

2 *τούτω UBMI* sed in hoc in *τοῦτο* corr m[2] 5 *τοῦτο τοῦ V* quod praefert Gasda 7 *ἀφ'* om *B* | *αὐτοῦ B* 11 *ἀξιώσαντας UBM* 15 *ἂν* om *B* 19 *δ'* Re 20 *ἀτελεῖς* post *πλησίον A* sed m[1] punctis deletum, et Re | *τί AVIBM* 21 *διὰ AP* | *τῆς* om Ferr Mor | *τούτω* e *τοῦτο* corr *M*[3] 24 „*aut ἕτερος aut ἑτέρῳ*" Re Anim 25 *ἐγκλήματι* Re

τὸ ἔργον ὃ δεήσει πράττειν ἐπιτηδειότητι, μετουσίαν δὲ τῆς ἀτελείας οἱ ζητοῦντες ἔσονται καὶ οὐ δόξουσιν ἀναισχυντεῖν. ἵν' οὖν μηδὲν ἕπηται τῇ δόσει δυσχερές, ἄλλῳ τῳ τὸν ἄνθρωπον εὖ ποίει.

52. *Τῶν δὲ ἐξ Αἰγύπτου χρημάτων ὅταν μνημονεύσῃς καὶ τῶν κεκλοφότων ἕνα νομίζῃς Ἀριστοφάνην, ἐπαινῶ μέν σε τοῦ μίσους, ὅτι μισεῖς τοὺς ὅθεν οὐ δίκαιον λαμβάνοντας, ὅταν γὰρ τοῖς πάλαι τὰ τοιαῦτα κεκερδακόσιν ὀργίλως ἔχῃς, οὐδ' ἐνθυμηθῆναι περὶ τῶν πονηρῶν λημμάτων τὸ νῦν ἐᾷς, πρόσαγε μέντοι ταῖς διαβολαῖς, ὦ βασιλεῦ, τὴν ἀκριβεστάτην βάσανον.* 53. *ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι λέγουσι. δεῖ δὲ οὐδὲν οὔτ' Αἰγυπτίους δεῦρο καλεῖν οὔτε τοῦτον ἐκεῖσε πέμπειν ὑποσχήσοντα λόγον· πάλαι γὰρ ταῦτα κέκριται καὶ βεβασάνισται, καὶ βουλόμενον εἰδέναι τὰ δημόσια διδάξει γράμματα. ἐν τούτοις τοίνυν ἕνδεκα μὲν καὶ διακοσίους στατῆρας ἐγκέκληται λαβεῖν οὐχ ἁρπάσας οὐδὲ βιασάμενος, ἀλλά τινος μισθὸν ὠφελείας, ὡς ὁ συκοφάντης ἔφησεν, ἦν γὰρ δὴ συκοφάντης,* | R 444 *λαβεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπολαβεῖν ἐθέλων.* 54. *ὡς δ' ὁ μὲν οὐκ ἐξήλεγχεν, ὁ δ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν ἔφερεν, ὑπῆρχε δὲ τῷ κατηγόρῳ Παῦλος εἰς πλεονεξίαν, παρῄνουν δὲ*

---

2 *οἱ* in *εἰ* corr *B* | post *ζητοῦντες* inser. coni *ἐλάσσους* Re Anim, melius *πολλοὶ* in edit. 3 *δοκήσει* Ferr Mor 4 *τῶι C* 5 inter *χρημάτων* et *ὅταν* ras 2 litt *I* 6 *νομίσῃς V* | *Ἀριστοφάνη ACP* Ferr Mor cf. p. 100, 1 et 112, 22 7 *ἐπαινῶ A* sed *ου* supra *ῶ* 10 *τονῦν B* sed *τοὺς* supra *το* m² | *πρόσαγε* in *προσάγαγε* corr *I*² *προσάγεται* Plan fol. 38 qui verba ab hoc usque ad 11 *βάσανον* citat | *μέντοι ταῖς*] *τε* Plan 11 *ὦ βασιλεῦ* om Plan 12 *δεῖ* — 14 *λόγον* citat Plan l. l. 12 *οὐδὲν* — 13 *καλεῖν* om Plan 13 *οὔτε*] *μὴ* Plan 16 *μὲν* om *BM* 20 num *λέγων* scrib. coll. 102, 20 et locis ad Her. I 114, 3 a Kruegero congestis? 21 *ὅδ'* libri Ferr Mor *ὁ δὲ* Re

καὶ τῶν φίλων οἱ παρόντες ὑπομεῖναι μᾶλλον τὴν ἄδικον ζημίαν ἢ τὴν ἐπὶ πλέον κρίσιν, οὕτως ἐποίησε. καὶ δανεισάμενος τῷ ψευσαμένῳ μὲν τὴν ἀναίδειαν ἔγκαρπον κατέστησεν, ἔδωκε γὰρ τὸ χρυσίον, αὐτίκα δὲ ἐν πολλῶν ἐδόκει χερσὶν ἔσεσθαι τοῦ παραδείγματος μυρίους ἐγείροντος. 55. ὡς δὲ οὐδεὶς ἐφαίνετο μέμψιν ἐπάγων, παραδόντες αὐτὸν στρατιώταις καὶ κήρυκι κελεύσαντες δι' Αἰγύπτου πάσης τὸν μὲν ἄγεσθαι, τὸν δὲ κηρύττειν, εἴ τις Ἀριστοφάνει προεῖτο μισθόν, ἥκειν ἀποληψόμενον ἔπεμψαν. ὁ δὲ τῇ περιουσίᾳ τῆς ἀληθείας κρείττων ἐγένετο τῆς Αἰγυπτίων φύσεως· πάντες μὲν γὰρ εἶδον ἀγόμενον, πάντες δὲ τοῦ κήρυκος ἤκουσαν, παρῄει δὲ οὐδείς. 56. καίτοι τίς οὐκ ἂν τῶν ἡνίκα ἠναγκάζοντο δοῦναι λελυπημένων ἡδέως ἂν πάλιν ἤνεγκε | τὸ χρυσίον οἴκαδε, καὶ ταῦτα R 445 Αἰγύπτιος; οὓς οὐκ ὀκνοῦντας ὁρῶμεν ὧν ἔδοσαν μνησθῆναι, ἀλλὰ μάλ' εὐχερῶς εἰσπράττοντας ἃ μὴ δέδοται. ἀλλ', οἶμαι, τὸ μηδὲ σκιὰν ὑπεῖναι δωροδοκίας μηδ' ὅθεν ἂν αἰτία γένοιτο πιθανή, σιγᾶν ἠνάγκασε καὶ συκοφάντου τόλμαν. 57. πότερ' οὖν τἀμφίβολον ἐκεῖνο λῆμμα τὸ μικρὸν σημεῖον δεῖ ποιεῖσθαι μειζόνων ἃ μηδεὶς ἐγκέκληκεν, ἢ τὴν ἐν τοῖς κηρύγμασι τῶν εἰωθότων συκοφαντεῖν σιωπὴν τοῦ μὴ δικαίως ἐγκε-

11 Theocr. XV 48 sq. cum schol. Suidas s. v. *Αἰγυπτιάζειν*.

2 ante *οὕτως* ras 5 litt *I* 6 *ἐγείραντος UI* sed in hoc *α* in *ο* corr, *BM* 9 *πρόοιτο* Re 10 *ἐξ* ante *ἔπεμψαν* in marg *B*[2] | *περιουσία* e *παρουσία* corr *I*[2] [*γρ παρον*] *περιουσίᾳ M* 14 *ἠναγκάζοντο* Re *ἠναγκάζετο* libri Ferr Mor 15 *ἤνεγκεν οἴκαδε τὸ χρυσίον VBMI* sed in hoc *β* supra *οἴκαδε* et *α* supra *τὸ* erasa 17 *μνησθῆναι* supra *μεμνῆσθαι V*[r] | *μὴ*] „*malim μηδὲ*“ Re 20 *πότερον PUIM* Re 22 *ἃ* — 23 *εἰωθότων* om Ferr Mor

κλῆσθαι τὰ μικρὰ τεκμήριον; μᾶλλον γὰρ εἰκὸς τὸν οὐ παρ' ἄλλων εἰληφότα μηδὲ τοῦτο λαβεῖν ἢ τὸν τοῦτο θαυμάσαντα τῶν μειζόνων ἀποσχέσθαι. 58. πᾶς γάρ, ὦ βασιλεῦ, φιλοχρήματος μικρὸν οὐδὲν ἐξ Αἰγύπτου φέρεται. ῥεῖ γὰρ αὐτόθι μετὰ τοῦ Νείλου καὶ τὰ κέρδη, καὶ τούτων οὐκ ἀφανεῖς αἱ πηγαί. ὁ δὲ οὕτως ἦν ἄθλιος καὶ χρημάτων τε ἥττων καὶ τοῦ κερδαίνειν ἄπειρος, ὥσθ' ἕνεκα διακοσίων στατήρων αἰσχύνην κινδύνους ἔχουσαν ὑπομένειν ᾑρεῖτο; 59. καὶ μὴν εἰ μὲν ἐπιθυμῶν λαβεῖν εἶτ' οὐκ ἔχων εἰς τό τῳ συμπράττειν δύναμιν οὐδὲ τὸν δώσοντα εἶχεν, ἀπολογίαν ἔχει τὴν ἀσθένειαν αὐτήν· εἰ δ' ὢν κύριος
R 446 πολλαχόθεν | μισθαρνεῖν οὐκ ἐχρῆτο τῇ δυνάμει πρὸς πόρον, πῶς ἂν μᾶλλον φανείη κρείττων χρημάτων; ἢ τίς ἂν βασιλεὺς τούτῳ πράγματα ἐγχειρίσας αὑτὸν αἰτιάσαιτο;

60. Ἤσθην δέ τινος εἰπόντος ἐν μέρει κατηγορίας, ὡς οὗτός ἐστι διειλεγμένος ἑταίρᾳ τινὶ τῶν ἐπὶ σκηνῆς γυναικῶν. οὐ γὰρ οἶδα, τίνας ἂν πρὸ τούτων ἐξήτησε λόγους, εἰ συνήγορος ἦν. 61. φέρε γάρ· εἰ ἐγὼ ποιῶν Ἀριστοφάνει τούτῳ νῦν ἐγκώμιον μετὰ τὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἔπαινον ἐπὶ τὸν τῆς ἐγκρατείας προελθὼν τό-

---

6 Her. II 28 7 Iul. ep. 74

---

2 ἄλλων ⟨τὰ μείζω⟩ εἰληφότα Gasda 6 δ' Re 8 ἄπειρος *P* sed α in ras m[5] 9 signum interrogationis e *V* posui 10 τό τῳ συμπράττειν scripsi τοῦτο συμπράττειν libri edd excepto quod τὸ ante τοῦτο inser I^2 et ειν in ουσαν corr B^2 „*aut* εἰς τοῦτο συμπράττουσαν *aut* εἰς τὸ συμπράττειν" Re Anim, εἰς τὸ ὁτῳοῦν συμπράττειν coni in edit. 11 post ἀπολογίαν ras 12 fere litt *I* 16 αὑτὸν scripsi e *VIB* (in quo 'e' corr) αὐτὸν reliqui libri edd

πον οὕτω πως διῆλθον, ὅτι οὗτος μέντοι πλείστην γῆν ἐπελθὼν καὶ πολλοῖς ὡμιληκὼς ἔθνεσι νέος ὤν, ὅτε μάλιστα ψυχῆς τυραννοῦσιν ἔρωτες, ὑπερόπται νόμων, οὐκ ἐπεβούλευσε γάμοις οὐδὲ διέστησε τοὺς ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐξευγμένους οὐδὲ συνετάραξε Διὸς γαμηλίου θεσμὸν οὐδ' ἐξ ὧν ἄλλους ἠδίκει τὰς ἡδονὰς ἐπλήρωσεν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἀφειμέναις εἰς Ἀφροδίτης ἐξουσίαν τὰς τῆς φύσεως ἐκούφιζεν ἀνάγκας, εἰπέ μοι, τούτοις εἰ τὸν ἄνθρωπον ἐσέμνυνον, ἆρ' ἂν ἐδόκουν ἀγνοεῖν ἐγκωμίων ὁδοὺς ἢ ψυχῆς ἀρετὴν ἱκανῶς δεικνύειν; 62. καὶ γὰρ εἰ μὲν φιλοσοφεῖν ἔφασκεν Ἀριστοφάνης καὶ περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ σκοπεῖν καὶ τὰ θεῖα ταῦτα δὴ μετεχειρίζετο, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, μουσικήν, ἀριθμούς, τὸν Πλάτωνα, τὸν Πυθαγόραν, καὶ καταδεδουλῶσθαι τὰς ἡδονὰς ἔλεγε καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἡγεῖτο διαφέρειν, εἰκότως ἂν ἐπετιμᾶτο χείρων τοῦ προσήκοντος δεικνύμενος· εἰ δὲ εἷς ἐστι τῶν ῥητορικῶν ἢ εἰ βούλει γε, στρατιωτῶν, τί ἄν τις παρ' αὐτῷ ζητοίη τὰ τοῦ ἱεροφάντου, δέον ἐπαινεῖν, εἰ ταῖς ἐννόμοις ἠρκέσθη μίξεσιν; 63. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδ' ἱερὰ τῶν κειμένων ἀνοικοδομεῖν ὑπὸ ταῖς τοῦδε | φροντίσι φαίην ἂν πλημμελές. ὁρῶ γὰρ οὐκ ὀλίγων τῶν νῦν ἐπ' ἐκείνων τεταγμένων τόνδε σωφρονέστερον καὶ R 447

6 οὐδὲ voce incipit *T* 6 οὐ συνετάραξε — 9 ἀνάγκας citat Plan fol. 38 θεσμὸν] θεσμοὺς *V* γονὰς Plan 10 ἄνθρωπον] ὀν̅ν̅ i. e. οὐρανὸν *T* 17 εἰκότως ἐπετιμᾶτο omisso ἂν citat Plan l. l. 19 γε τῶν στρατιωτῶν *V* 21 ἐγὼ — 23 πλημμελές citat Plan l. l. 21 μὲν γὰρ] δ' Plan 21 ἱερὰ — 22 φροντίσι] ἐκεῖνο Plan 23 πλημελές *V* 24 ἐκείνῳ Re, ut ep. 18 ἐφ' ᾧπερ ἐτέτακτο

οὐδένα τῶν θεῶν ὑβρισμένον ἀπεληλακότα τῆς ἐπιμελείας οὐδένα. 64. *ἀλλ' ἐφ' ἃ μὲν Ἀριστοφάνει χρῆσθαι βέλτιον, αὐτός, ὅπερ ἔφην, ἤδη βουλεύσῃ, σκληρὰν δὲ αὐτῷ τὴν τύχην ἐπικειμένην καὶ κατενεγκοῦσαν εἰς πᾶν ταπεινότητος διάλλαξον, πρὸς Διός, ὦ βασιλεῦ, καὶ ποίησον ἡμερωτέραν, χεῖρα ὄρεξον ἀνδρὶ πεπονηκότι, λόγων ἠμμένῳ, μεμνημένῳ, Πειρήνης τροφίμῳ, Δωριεῖ, Κορινθίῳ, Χαρίτων μνήμονι, φίλων ἐπιμελεῖ, τὴν ἐκ τοῦ τοὺς θεοὺς ἀτιμάζειν οὐ δεξαμένῳ τιμήν.* 65. *πόσου ποτ' ἂν ἐπρίατο Γεώργιος ἐκεῖνος αὐτομολοῦντα τοῦτον ἰδεῖν καὶ στάντα ἐπὶ τοῦ βήματος, ὅθεν*
R 448 *ἐκεῖνοι τὰς γραῦς δημαγωγοῦσιν, ἐξειπεῖν* | *καὶ διασῦραι τὰ ἀπόρρητα τῶν δαιμόνων, τὰ τῆς Ἰνοῦς, τὰ τοῦ παιδός, τὰ Καβείρων, τὰ Δήμητρος; ποίαν οὐκ ἂν προὔπιεν Αἴγυπτον ἀντὶ ταύτης τῆς κωμῳδίας; παρὰ τίσιν οὐκ ἂν εὐνούχοις τὸν ἄνθρωπον ἀπέφηνεν ἰσχυρόν; ἥπτετ' ἄν, εὖ ἴσθι, καὶ τῆς Κωνσταντίου κεφαλῆς, εἰ τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν πρὸς Γεώργιον ἤρει-*

---

7 Isocr. Archid. § 16 p. 119a 10 Ep. 205. Iul. ep. 10. Amm. Marc. XXII 11, 3—8. cf. Reiske de quibusdam e Libanio repetitis argumentis p. 12 14 Philodem. Anth. Pal. VI 349, 1; Lucian. ib. 164, 1. Macrob. Sat. V 17, 17 sq.

---

14 *Κάβειροι· δαίμονες ἢ ὀνόματα θεῶν, ὡς ἡ Περσεφόνη καὶ ἡ Δημήτηρ· προσηγορεύθησαν δὲ ἀπὸ Καβείρων ὀρέων Φρυγίας, ἐπεὶ ἐντεῦθεν μετηνέχθησαν B*[2] (= Et. M. s. v. *Κάβειροι*).

---

1 *οὐδε* (*οὐδέ M*) cum ras 2 litt *PM* *οὐδέ τινα B* sed *τινα* in ras 2 litt | *ὑβρισμένον I* sed *ο* in ras m[2], in *ὑβρισμένων* corr *MB*[2], *ὑβρισμένων CAPU* 4 *δ'* Re 7 *μεμνημένῳ* om *B* „*malim credere deesse Μουσῶν*" Re 8 *χαρίτων* libri edd 13 *διασῦραι* scripsi e *P* (e *διασύραι* corr m[3]) et *M* *διασύραι* reliqui libri Ferr Mor *διασύρειν* Re 14 *πανὸς VI* (sed in hoc *ν* in ras 2 litt m[2]) et in ras Par. 3017 et supra *παιδὸς B* 17 *κωνσταντίνου UI* sed in hoc *ν* eras 18 *ἐπὶ V*

δεν. 66. ἀλλ' οὔτ' ἀρχῆς οὔτε χρημάτων οὔτ' ἀσφαλείας οὔτ' ἐλπίδων ἀπέδοτο τὰ κάλλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀλλὰ κἂν ταῖς κρίσεσιν αὐταῖς ὁπότε δεήσειεν ὅρκου, τοὺς θεοὺς ὤμνυ φυλάττων ἀκριβέστερον ἀνδρὸς Σπαρτιάτου τάξιν, οὐ πεπεισμένος μέν, ὡς σωθήσεται, νομίζων δὲ καλὸν τὴν εὐσέβειαν ἐντάφιον. 67. εἶθ' ᾧ τὸ κινδυνεύειν κουφότερον τῆς μεταβολῆς, οὐδὲν ἐκ τῶν νῦν καιρῶν ἔσται τὸ ἆθλον, ἀλλὰ περιόψει ποιοῦντα τοῦθ' ὃ ποιεῖν ἔγνωκεν, εἰ μὴ βοηθήσεις; τί δὲ τοῦτο ἔστιν; εἰς πλοῖον ἐμβὰς πλανᾶσθαι διανοεῖται | περὶ τὴν Ἰταλίαν, περὶ τὴν Λιβύην, περὶ R 449 τὴν ἔξω θάλατταν. ἐπιστρέψει δὲ αὐτὸν οὐδέν, οὐ παιδίον αἰσθανόμενον ἐπῶν, οὐ γυνὴ σώφρων, οὐ σήματα προγόνων, οὐ θανάτου φόβος, οὐκ εἰ τὴν ψυχὴν ἐν ξένων ἀφήσει χερσίν, οὐκ εἰ τεθνεὼς ἄταφος κείσεται. τούτων γὰρ ἁπάντων ἡγεῖται πικρότερον εἶναι τὸ στένειν οἴκοι.

68. Σὸν τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, μεταστῆσαι τὴν ψῆφον καὶ ποιῆσαι γλυκίω μὲν αὐτῷ τὴν πατρίδα, ποθεινὴν δὲ τὴν γυναῖκα, πλείστου δὲ ἀξίαν τὴν τοῦ παιδὸς θέαν, ὃς ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς πέπονθε τὰ τῶν ὀρφα-

---

6 Isocr. Archid. § 45 p. 125a

---

5 *Φασὶ γὰρ περὶ Σπαρτιατῶν, ὡς οὐδέποτε ἐν πολέμοις ἐλειποτάκτουν* $P^2 I^2 B^2$

---

4 *ὤμνυε* *U* 5 *τὴν* ante *τάξιν* inser Re, at cf. Rhes. 664 10 *τοῦτο ἐστὶν* *M* *τοῦτό ἐστιν* reliqui libri edd 11 *παρὰ* (ter) *V* sed *ε* supra *α* prius *r* 12 *ἐπιστρέψει* scripsi *ἐπιστρέφει* libri edd 14 *σήματα* scripsi e *P* (sed post *σ* 1 litt erasa) *I* (sed *σ* in ras m^3) *V* (sed *ση* supra *χρήματα*) *σχήματα* reliqui libri edd 15 post *ι* in *ἀφήσει* ras 1 litt *I* 19 *γλυκίω* supra *γλύκιον* V^r *γλυκίων* *C* sed *ν* erasum *γλύκιον* *I* (sed acutus et *ον* in ras m^2 et supra *ι* accentus ras) *BM*

νῶν καὶ τὰ μέλλοντα φοβερώτερα. πρόεισι μὲν εἰς ἡλικίαν, δέος δέ, μὴ προσαγάγῃ τις μηχανήν, μήτηρ δὲ οἰκουροῦσα πρὸς τὰς ἔξω πάγας οὐκ ἂν ἀμύνοι, γνῶμαι δὲ παίδων εὐπαράγωγοι, δεῖ δὲ πατρός. 69. ἀπόδος τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, τῷ νέῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ γεννήτορος καὶ γενοῦ σωφροσύνης αἴτιος. μὴ πλείτω πρὸς τὰ πέρατα τῆς γῆς Ἀριστοφάνης μετὰ δακρύων, ἀλλὰ βαδιζέτω μετ' εὐφροσύνης πρὸς τὸ τοῦ Πέλοπος χωρίον. ἐν μέσῃ Πελοποννήσῳ διηγείσθω τὰς σὰς ἀρετάς, ἔχει γλῶτταν ἀρκοῦσαν τοῖς ἔργοις, λεγέτω πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἐν οἷς ζῇς καθ' ἡμέραν, ἃ τεθέαται. πορευέσθω μηνυτὴς τῶν πολλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν θυσιῶν, ὧν τὰς μὲν ἡ πόλις | R 450 ἐδέξατο, τὰς δὲ ἡ Δάφνη, τὰς δὲ τὸ ὄρος, ἀγέλας ἐσφαγμένας, αἵματος ῥύακας, εὐωδίαν εἰς αὐτὸν ἀνατρέχουσαν αἰθέρα. εὐξάσθων ὅμοια καὶ παρὰ σφίσιν ἰδεῖν ἐν Δελφοῖς, ἐν Πίσῃ, παρ' Ἀθηναίοις, παρὰ τοῖς τοῦδε πολίταις, πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, κατ' ἤπειρον, ἐν νήσοις. 70. ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς εὔχομαι καὶ μετασχεῖν γε τῆς πορείας ἐκείνης. ὡς καλὸν ἐπ' Ἐλευσῖνος ἰδεῖν μύστην Ἡρακλεῖ παρισούμενον καὶ τοῦτον αὐτὸν Ἀριστοφάνην ὑπὲρ τοὺς ἄλλους πηδῶντα.

71. Τί φῄς, ὦ βασιλεῦ; πείθομεν ἢ ληροῦμεν; ἤδη ψηφίζου τοσοῦτον προενθυμηθείς, ὡς οὐ λήσει τοὺς

---

21 Plat. Axioch. p. 371 D. Aristid. t. I 58, 9 D

---

1 „*malim* ⟨πρόσεισι⟩. πρόεισι" Re πρόεισι *I* sed προ e προσ corr m[3] 2 προσαγάγοι *T* προσάγῃ *BM* 8 μετὰ σωφροσύνης *B* | τὸ om Ferr Mor 9 πελοποννήσω *P* sed ννη in ras m[3] πελοπονήσω *T* 11 ζῆν Ferr Mor qui ἔζη coni | καθημέραν *V* 16 εὐξάσθων scripsi e *VIM* Par εὐξάσθω reliqui libri edd 19 καὶ ante ταῦτα edd 22 ἀριστοφάνη *T* 23 βασιλεύς *M* 24 λήσει *I* sed ει in ras m[2] λήσῃ Ferr Mor

ὄντας ἀνθρώπους οὔθ' ὁ λόγος οὔθ' ἡ ψῆφος. ἢν οὖν ἐρραψῳδηκέναι δόξω, τὸ μὲν ἐμὸν οὐ πολλῆς φροντίδος, σκόπει δὲ αὐτός, εἰ μηδὲν σοὶ βλάβος τὸ δοκεῖν οὐκ εὖ φρονεῖν, ὃν περὶ πολλοῦ ποιῇ.

---

2 [Dem.] c. Aristog. I § 2 p. 770, 13. de symm. § 12 p. 181, 14. cf. ep. 1033

---

1 ἵν' *UIBMT* 3 δ' Re | *μηδὲν σοὶ* scripsi *μηδέν σοι* libri edd 4 *ποιῇ*] sequuntur in *B* fol. 89 (aeque atque in codicibus quos supra p. 83 not. 2 indicavi) epistulae *ἰουλιανὸς λιβανίῳ· Ἀποδέδωκας ἀριστοφάνει* (= Iul. ep. 74 ed. Hertl. Bidez et Cumont, recherches sur la tradition p. 126) et *λιβάνιος ἰουλιανῷ· Ἐγὼ μὲν ἀριστοφάνει* (= Lib. ep. 670)

XV.

Oratio inscripta *Πρεσβευτικὸς πρὸς Ἰουλιανόν*, cuius una cum sequenti mentionem fecit primus Socrates hist. eccl. III 17 p. 194[1]) (*ὅθεν ὑπόθεσιν ἔσχεν ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος γράψαι τόν τε πρεσβευτικὸν ὑπὲρ Ἀντιοχέων καὶ τὸν πρὸς Ἀντιοχεῖς περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς, ἀλλὰ τούτους μὲν τοὺς λόγους φασὶ γράψαντα τὸν σοφιστὴν μηκέτι εἰς πολλοὺς εἰρηκέναι*), paulo[2]) post quam imperator Antiochiam ad bellum Persis inferendum reliquit id est post diem quartum mensis Martii anni 363 ad iram eius placandam conscripta[3]) est atque ita quidem, ut urbis nomine ab ipso coram imperatore habita esse videatur. Re autem

---

1) Unde sumpsit Historia eccles. trip. VI 40 p. 468 ed. Basil. 1523.

2) Nuntium rerum primarum a Iuliano feliciter gestarum iam Antiochiam venisse monstrat initium orationis. Epistula vero 736 non momentum quo Libanius Iulianum ad bellum proficiscentem prosecutus est, sed prius colloquium spectat, cuius et in hac ipsa oratione § 82 p. 153, 15 et in sequenti § 1 p. 160, 3 sq. mentio facta est.

3) Querelarum de Antiochenis a Iuliano mense Ianuario huius anni Misopogoni vel Antiochico insertarum etsi non ad verbum, tamen revera rationem habet. Libanium autem operam adiutricem Iuliano in Misopogone conficiendo navasse commentum est magistellorum serioris aetatis perperam interpretatorum Gregorii in Iulianum *στηλιτευτικὸν* alterum, ut Eliae Cretensis (lat. vers. ed. Antv. p. 231) et Basilii Caesareensis (ed. Boisson. Notic. et Extr. XI p. 126 = Migne Patr. gr. t. XXXVI col. 1156 *πολλὰ στίγματα ὡς προσόντα τῇ Ἀντιοχέων πόλει ἐνέστιξεν ἑαυτῷ (Ἰουλιανὸς) Λιβανίου συμπεπονηκότος τῇ συγγραφῇ*).

vera neque habita neque ad imperatorem delata est, quippe qui prius mortem obierit, ut Libanius ipse in monodia Iuliani or. XVII p. 220, 10 sq. *ἐγὼ μὲν ἐδημιούργουν λόγον διαλλαγῶν τῶν πρὸς τὴν πόλιν φάρμακον, σὺ δὲ ᾤχου, σεσίγηται δὲ τὸ φάρμακον* testatur. Argumentum vero orationis tale est, ut neque ab omnibus in deliciis habita sit neque tam paucis arriserit, ut 'corporis' finibus coercita manserit, sed etiam in 'eclogas' recepta sit. Itaque numerus codicum superstitum ut multo minor quam in *Προσφωνητικῷ*, *Μονῳδίᾳ* et *Ἐπιταφίῳ*, ita maior est quam in orationibus *εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον* et *ὑπὲρ Ἀριστοφάνους*. Nam non solum in iisdem fere codicibus reperitur atque hae duae orationes, sed etiam in compluribus aliis qui eclogas continent. Sunt autem hi 32:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 156^{v}. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) fol. 78^{v} saec. XIII/XIV, inde a folio 82 saec. X. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 59. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 175. Vide t. I p. 415 sq.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 158. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

6. Patmius 471 saec. XIV fol. 72. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

7. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 287. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

8. Wolfenbuttelanus gr. 511 saec. XV fol. 321 descriptus e Laurentiano LVII 27. Vide t. I p. 64 sq.

9. Escurialensis T—II—9 saec. XVI descriptus ex editione Ferrariensi. Vide t. I p. 67.

10. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 192. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 287. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

12. Marcianus append. XCI. 2 (= I) saec. XIV fol. 51ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

13. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 32ᵛ. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

14. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 89ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

15. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 43. Vide t. I p. 39 sq. et 69. Contuli.

16. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 289. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

17. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 93. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

18. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 53ᵛ. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

19. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 59. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

20. Vaticanus gr. 941 saec XV fol. 93ᵛ. Vide t. I p. 228 sq. et 236.

21. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 28ᵛ. Vide t. I p. 229 sq. et 236.

22. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 39. Vide t. I p. 323 sq. et 432.

23. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 21ᵛ. Vide t. I p. 331 sq.

24. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 62. Vide t. I p. 363 sq.

25. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 73ᵛ. Vide supra p. 4 sq.

26. Neapolitanus II E 18 saec. XV fol. 189. Vide t. I p. 47 sq. et 69.

27. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 136ᵛ. Vide t. I p. 214 sq. et 236.

28. Vaticanus gr. 937 saec. XV fol. 205ᵛ. Vide t. I p. 329 sq.

29. Parisinus gr. 2577 A saec. XV fol. 253. Vide t. I p. 334 sq.

30. Casanatensis 197 saec. XV fol. 188. Vide t. I p. 420 sq. Contuli.

31. Marcianus gr. 445 saec. XV fol. 126^v^. Vide supra p. 51. Inspectus est a Bastio. Cf. p. 122, 6.

32. Athous S. Dionysii 342 chartaceus formae oc- 97
tavae saeculi XV continet

fol. 1 *Λιβανίου σοφιστοῦ κοιαίστορος μελέται. Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. Μενέλαος*

5^v^ *Τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς εἰς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. Ὀδυσσεύς*

20^v^ *Πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα ὑπὲρ ἑλλήνων. ὀδυσσεύς. ἀριστείδου ῥήτορος*

28 *Λιβανίου πρὸς τὸν ὀδυσσέως πρεσβευτικὸν ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως*

44 *Ὑπόθεσις τῆς τοῦ πατρόκλου μελέτης* cum declamatione ipsa

58^v^ *Τοῦ αὐτοῦ λιβανίου σοφιστοῦ τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει* cum protheoria

68 *Τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανόν*

79^v^ *Λυσίου ῥήτορος ἐπιτάφιος τοῖς κορινθίων βοηθοῖς*[1]

89^v^ *Δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει· Λιβανίου*

98 *Φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος — ὑγιάνας ὁ πατὴρ ἀποκηρύττει τὸν παῖδα.*

105 *τοῦ αὐτοῦ μονῳδία ἐπὶ τῷ παραβάτῃ ἰουλιανῷ.*

Folia 110 et 111 vacua sunt.

112 *τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ παραβάτῃ.*

Codicem Spyr. Lambros anno 1884 inspexit descriptionemque mihi misit paulo copiosiorem quam quae postea ab eo typis mandata est.[2]

E quorum codicum numero quos contuli decem *CAP UVIBM* Laurentianus LVII 20 Casanatensis in duas dis-

---

1) Cf. supra p. 5 de Parisino gr. 3017.

2) Catalogue of the greek Manuscripts on the Mount Athos t. I p. 414 n. 3876.

cedunt familias, quarum prior codicibus *CAP*, altera reliquis continetur, *U* tamen recensionem ex utraque mixtam ita ut plerumque cum I consentiat, sequitur. Sed lectionibus codicum Laurentiani et Casanatensis apparatum onerare non e re visum est. Ille enim ubi a *VI* recedit, pravas fere lectiones praebet, hic ex eodem fluxit exemplo quo *M*. Nam cum hoc concinit non solum in lectione perversa *κατεῖχε* pro *κατέχει* p. 121, 5, in *σοι* omisso p. 130, 15, sed etiam in verbis *καὶ τὸ χωλαί τε ῥυσσαί τε παραβλῶπες τὼ ὀφθαλμὼ ἐνωτιζόμενος* post *τῶν λιτῶν* p. 132, 2 insertis, propriae vero eius lectiones omnes pessimae sunt.

Necessitudinis autem vinculum quo codices quos adhibui octo coniuncti sunt, stemma tibi indicat orationi *εἰς Ἰουλιανὸν ὕπατον* supra p. 8 praefixum.

Unum addo manum secundam codicis *I* in corrigendo usam esse si minus *V* ipso, certe codice huius gemello vel fonte.

Magnus est numerus, parvus vero ambitus locorum ex hac oratione prolatorum a Macario Chrysocephalo (cf. t. I p. 351sq.), Maximo Planude (cf. t. I p. 73 et supra p. 86), auctoribus lexicorum Augustani (p. 121, 10) et Darmstadiensis[1]) codicis 2773 miscellanei saeculi XIV exeuntis vel XV ineuntis fol. 217^v, Thoma Magistro, qui codices secundae familiae libere admodum usurpaverunt.

Typis expressa est sed mendosissime oratio primum in editione Ferrariensi fol. 208^v—218^v, iterum a Fed. Morello in editione[2]) quae titulum gerit: „*Λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς Ἰουλιανόν. Libanii Sophistae legatio ad Iulianum Imperatorem pro Antiochenis. Fed. Morellus Professorum Regiorum Decanus, graeca recensuit, Latine vertit, Notis illustravit, Parisiis apud Fed. Morellum*

1) Cf. L. Voltz et G. Croenert, Centralbl. f. Bibl. XIV 537 sq. Locos Libanii ex hoc codice transscriptos insigni Voltzii benevolentiae debeo.

2) Cuius hodie rarissimae exemplar in bibliotheca Musei Britannici inspexi.

Architypographum Reg. MDCXI. Non sine Regis privilegio." Praefatio editionis *Henrico Borbonio, Primo Principi primoque Pari Franciae* dedicatae subscripta est: *Lutetiae XIII. Kal. Decemb. A. S. MDCXI.* Versioni latinae (p. 1—39) succedit textus graecus (p. 1—39) cum notis paucis parvi pendendis (p. 39 et 40), qui fere idem est atque editionis Ferrariensis. Neque hunc nisi paucissimis locis correctum praebet editio ab eodem curata Libanii operum t. II p. 151—172. Multorum locorum emendatio felicissime successit acumini Reiskii Animadv. V 103—109; plures correxit idem ope codicum Augustani et Wolfenbuttelani in editione ab ipso praeparata et a vidua foras missa Altenburgi 1784 p. 198—212, iterum 1791 t. I p. 451—483; unum Boissonadius ope codicis Parisini 3017 usque ad p. 467 ed. Reisk. ab ipso collati[1]); complures Gasda partim e codicibus cum Augustano tum Vindobonensi partim ex ingenio[2]), Sintenis, Cobetus.

---

1) Vide supra p. 7.
2) Kritische Beiträge zu Libanios II p. 9—10.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ.

R 451 1. *Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. μέχρι τούτου μοι τῷ ἔπει χρηστέον, τὰ δὲ ἐφεξῆς Εὐμαίῳ μὲν ἥρμοττεν εἰπεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐκέτι, ἐπεὶ καὶ ὄψεσθαί σε ἐφάμην καὶ νενικηκότα καὶ ταῦτα ἃ πάντες ᾄδουσι δεδυνημένον.* 2. *εὖ γὰρ ἴσθι πᾶσαν μὲν γνώμην, πᾶσαν δὲ γλῶτταν ἐπὶ σαυτὸν ἀπὸ τῶν πρὶν ὑμνουμένων μεταστήσας, καὶ οὔτε τὰ πρὸ τῶν Τρωι-*

C = Chisianus
A = Codex Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Vaticanus Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

---

2 Od. π 23sq. cf. Iul. ep. 7

---

1 *Πρεσβευτικὸς — Ἰουλιανόν*] *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανὸν λόγος μβ* (corr e *μα*) *V* *πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν αὐτὸν ὑπὲρ* (*τῶν* add *I*) *ἀντιοχέων PIM* *πρὸς τὸν αὐτὸν πρεσβευτικὸς ὑπὲρ τῶν ἀντιοχέων U* *πρεσβευτικὸς πρὸς ἰουλιανὸν* rubr., *ὑπὲρ τῆς τῶν ἀντιοχέων ὀργῆς* add man. textus *B* 2 *ἦλθες* ex *ἤλυθες* corr $P^2 I^3$ *ἤλυθες AUVBM* *Ἦλθες Τηλέμαχε* ut inscriptionem orationis citat Thomas Mag. s. v. *μεταξύ* p. 239, 13 R *Λιβάνιος ἐν τῷ Ἦλθες Τηλέμαχε* (vide infra p. 125, 6) 3 *μοι* om Mor | *ἑξῆς U* 4 *ἐμοὶ A* sed *οι* in ras m[2] 6 *μὲν γλῶτταν I* 7 *δὲ γνώμην I*

κῶν οὔτ' αὐτὸς οὗτος ὁ δεκέτης πόλεμος οὔτε τὸ γενόμενον ἐν τῇ θαλάττῃ πρὸς τὸν τοῦ νῦν Πέρσου πρόγονον τοῖς Ἕλλησιν | ἔργον οὔτε ἃ Ἀλέξανδρος R 452 ἐκλελυμένοις προσπεσὼν ἔπραξε, τούτων οὐδὲν οὐδενὸς ἀνθρώπων κατέχει τὴν ψυχὴν οὐδὲ τὴν φωνήν, ἀλλὰ πάντες πάντων ὡς μικρῶν ἀφέμενοι τῶν παρόντων ἔχονται καὶ χαίρουσιν ἀκούοντές τε καὶ λέγοντες ὁ μὲν τόλμαν, ὁ δὲ εἰσβολήν, ὁ δὲ διάπλουν, ὁ δὲ τοὺς ἐν χερσὶ πεσόντας, ὁ δὲ καθέδρας, σοφίσματα, ἀγῶνας.

3. Ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων μεγάλη τοῖς θεοῖς ἡ χάρις, οἵ σε ἐπόρευσάν τε πρὸς τὸν βάρβαρον καὶ κρείττω τῶν ἐναντίων ἔδειξαν καὶ πάλιν ἀπέσωσαν, εὔχομαι δὲ τοῖς αὐτοῖς θεοῖς καὶ ἐμοὶ δοῦναι κρατῆσαι τήμερον καὶ μὴ καταγέλαστον ἐνθένδε ἀπελθεῖν. κρατήσαιμι δ' ἄν, εἰ πείσαιμί σε, μᾶλλον δέ, εἰ πείσαιμι, σὸν ἔσται τὸ κράτος τοῦ παύσαντος τὸν θυμόν. 4. καὶ οὕτω δὴ νίκην νίκῃ συνάψεις τῇ διὰ τῶν ὅπλων τὴν ἀπὸ τῆς

9 Thuc. II 18, 3

1 οὔτ' — πόλεμος citavit Thomas Mag. s. v. δεκέτες p. 86, 13· δεκέτης πόλεμος κάλλιον εἰπεῖν ἢ δεκαέτης· Λιβάνιος ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιοχέων ὀργῆς· οὔτ' κτλ., cuius placitum integrum scholiasta (m²) codicis Barberini repetivit, excepto quod pro verbis Λιβάνιος — πόλεμος posuit ὡς ἐνταῦθα   οὔτε Mor Re   2 θαλάσσῃ CU edd   τὸ U om Ferr Mor   5 ἀνθρώπου V | τέχει κατεῖχε B   κατεῖχε M   8 εἰσ βολήν V   9 ἐνέδρας Re Anim   10 μεγάλη — 11 βάρβαρον citaverunt omissa τε particula lexic. cod. Augustani ed. G. Hermann. de emend. rat. gramm. graec. p. 345, 15 et Plan in Excerpt. cod. Pal. 129 fol. 38ᵛ in hunc modum: πορεύομαι ἐγὼ καὶ πορεύω ἕτερον, ὡς παρὰ Λιβανίῳ· μεγάλη κτλ.   12 ἀπέδοσαν U   απέσωσαν (δο superscr.) BM   14 ἐνθένδεν B   15 δ' UI sed in hoc spiritus in ras, Re om A | πείσαιμι (2) in πείσαιμίσε corr I³   post πείσαιμι rasura duarum triumve litterarum U

ἡμερότητος, ἣν ἔπεμψέ με νῦν αἰτήσοντα πόλις ἀτυχής, εἰ δὲ βούλει, προπετής, πόλις ἐπὶ μὲν τοῖς σοῖς τροπαίοις ἡδομένη, ταῖς δ' αὑτῆς αἰτίαις αἰσχυνομένη.

5. πεποίηκε δέ μοι τὴν χειροτονίαν οὔτε τὸ γένει τῶν ἄλλων διαφέρειν οὔτε τὸ χρόνῳ προήκειν οὐδὲ πλῆθος λειτουργιῶν οὐδὲ τὸ μὴ δύνασθαι τοὺς ἄλλους λέγειν· εἰσὶ γάρ, εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες ἐν παιδεύσει καὶ λόγοις τεθραμμένοι καὶ περὶ πραγμάτων ἱκανοὶ διαλεχθῆναι.

6. ἀλλ' ἐπὶ ταύτην με τὴν πρεσβείαν κατέστησε πρῶτον μὲν τὰ τοῖς διδασκάλοις ὑπὸ τῶν ὡμιληκότων ὀφειλόμενα χρέα· πεπείκασι γὰρ αὐτούς, ὡς ἐμὸς σὺ μαθητής, οὐκ ἐμοῦ ταῦτα ἀλαζονευσαμένου πρὸς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἡ τῶν λόγων ὁμοιότης τὴν δόξαν ταύτην
R 453 εἰσήγαγε καὶ | οὐδ' ἂν οἱ χρησμοὶ μεταβάλοιεν, ὡς οὐ πρὸς ἐμὲ σὺ βλέπων τοιαῦτα δημιουργεῖς.

7. ἓν μὲν τοῦτο τοὺς ἀνθρώπους περιέστησέ μοι καὶ παρέστησεν ἐλπίδας, ὡς αἰδεσθήσῃ τὴν συγγένειαν τῶν λόγων, ἕτερον δὲ ἃ τιμῶν διατετέλεκας θέρος ὅλον καὶ χειμῶνα καλῶν, μεταπεμπόμενος, ἐπιστέλλων, λέγοντος ἡδόμενος, ἀχθόμενος σιγῶντος. οὐδὲ τὴν ἀγρυπνίαν ἠγνόησαν ἣν ἐρεῖν ποτέ μου μέλλοντος ἠγρύπνεις διὰ τὰς ἐν ταῖς τοιαύταις ἐπιδείξεσι τύχας.

8. τά γε μὴν περὶ τοῦ σίτου, δι' ὃν ἔστιν ἡμῖν ἡ πόλις, εἰ γὰρ μὴ τότε ἐκεῖνον ἔδωκας ἐγκαλῶν ὁμοῦ καὶ

23 Iul. Mis. p. 369 A sq.

1 ἣν *A* sed ν in ras 2 litt m[2] 2 πόλις in marg inser *A* 3 αυτῆς *U* 5 τὸ *I* sed ὸ in ras m[3] 6 „*Cod. Ven. 445 teste Bastio* τὸ δύνασθαι παρὰ τοὺς" Boisson. 10 παρὰ *VB* | ὡμιληκότων *C* sed ι in ras paulo maiore m[2] et ω corr ex ο *s*, et in ὁμιλητῶν corr m. rec. *V* 11 αὐτοὺς *U* et in αὑτοὺς corr *I* 14 μεταβάλλοιεν *UVIBM* 18 ὡς vel ὅτι coni Gasda 22 ἐπιδείξεσι *A* sed ι primum m[2], *P* sed ε primum et ι primum in ras m[4] ἐπιδείξεσι τύχας in marg *I*[2] 23 ὅν ἐστιν libri edd

σώζων, νῦν ἂν κενὴ σωμάτων ἡ πόλις εἱστήκει, ταύτης τοίνυν τηλικαύτης εὐεργεσίας ἐμοὶ τὴν χάριν ἐκέλευες ἀπελθόντας ἔχειν, ὃ καὶ ἐποίουν ἥκοντες μακαρίζοντες ἐμὲ καὶ σφᾶς αὐτούς, τῶν μὲν τιμῶν ἐμέ, τῆς δὲ βοηθείας αὐτούς. οὐ τοίνυν ἔμελλον ταῦτα εἰδότες ἑτέρωθεν μεταπέμψεσθαι τὸν πρεσβευτὴν οὐδ' ἀμνημονήσειν τοῦ δακρύσαντος παρ' Ἀχιλλεῖ γέροντος, ὃν πρὸ τῶν ἄλλων ἐπιτήδειον ἡγεῖτο διαλλάττειν ἕτερος γέρων. 9. οἱ μὲν οὖν εἰκότως ᾑροῦντο ἐμὲ νομίζοντες οὕτως ἢ τεύξεσθαι τούτων ἐφ' ἃ πέμπουσιν ἤ, τό γε | δεύτερον, οὐ δώσειν αἰτίᾳ χώραν, ὡς οὐ R 454 καλῶς εἶδον, ὃν ἑλέσθαι χρῆν. ἐγὼ δὲ εὐθὺς μὲν ἐξωμοσάμην, ὦ βασιλεῦ, καὶ πᾶν ποιήσειν πρότερον ἔφην ἢ τοῦτο, μεμνημένος, ὅτι μ' ἐκέλευες φεύγειν τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως λόγον ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐνδώσων οὔτ' ἐμοὶ καλῶς ἔχον ἄπρακτον ἀπελθεῖν. 10. προσκαθημένων δὲ ἀνθρώπων πολιτῶν καὶ συμφοιτητῶν καὶ συγγενῶν καὶ στενόντων καὶ θρηνούντων καὶ διεξιόντων ἄθλους τῶν ἐμῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως προγόνων καὶ δεικνύντων

2 Iul. Mis. p. 354 C 7 Il. ι 432 sq. 8 Il. ι 168 12 Dem. de fals. leg. § 122 p. 378, 18

7 γέροντος] τοῦ Φοίνικος $P^3 I^2$ 9 γέρων] ὁ Νέστωρ $P^3 I^2$

1 ἡμῖν inter πόλις et εἱστήκει $V I^2$ 2 ἐκέλευσας $V I^2$ 4 ἐμὲ I sed ὲ in ras m^2 ἡμᾶς BM 5 αὑτούς ex αὐτούς corr I^3 αὐτούς U 6 ε ultimum in μεταπέμψεσθαι ex α corr $A^2 P^4 I^2$ μεταπέμψασθαι CU sed in hoc α manus correctrix versata est, M 7 τοῦ παρ' ἀχιλλεῖ δακρύσαντος M 9 οὖν inserui e V | ᾑροῦντό με Re 10 ἴσως V | τεύξεσθαι I sed ε secundum in ras m^2 τεύξασθαι Mor 12 μὲν inser I^3 14 μεμνημένος I sed μεμνημ in ras m^2 | μὲ ἐκέλευες V 17 prius καὶ in ras I^2 om BM alterum καὶ inser Mor

τάφους μητρός, πατρὸς καὶ ἔτι τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν πάλαι καὶ τῶν πρῴην οἰχομένων νομίσας, ὦ βασιλεῦ, μετὰ τούτων ἐκείνους παρεστάναι καὶ τὰ μὲν ἱκετεύειν, τὰ δὲ τῇ μελλήσει μέμφεσθαι, τὰ μὲν αἰσχυνθείς, τὰ δὲ δείσας Ἐριννῦς, ἃς ἀγανακτεῖν δεῖ νομίζειν πατρίδος ἀμελουμένης, ὥσπερ ἀμέλει τοκέων, καὶ πρὸ τούτων τὴν σὴν γνώμην φοβηθείς, μή με ἡγήσῃ θηριώδη καὶ δυσσεβῆ καὶ τῶν τιμιωτάτων προδότην, ὑπὸ τούτων ἁπάντων ἐπείσθην ἤ, τό γε ἀληθέστερον, ἠναγκάσθην ὑπακοῦσαι κλάουσιν. 11. ἀλλὰ τί με ποιεῖν ἐχρῆν; ἀπελαύνειν δεομένους; μὴ δοκεῖν ἀκούειν λεγόντων; μὴ δοκεῖν ὁρᾶν παρόντας; περιχυθέντων ἀποπηδᾶν; εἰς ἀγρὸν ἐλαύνειν; ἐρήμους ἐᾶν ἄνωθέν τε ταῦτα ἐφορῶντος ἡλίου καὶ γῆς διαστῆναι δυναμένης; 12. καὶ τίς ἂν ἦν εὐπρόσωπος λόγος τοσαύτῃ κακίᾳ; ὅτι τραχὺς ὁ βασιλεὺς καὶ δυσχερὴς τὸν τρόπον καὶ δίκας εἰδὼς λαμβάνειν παρρησίας; ἀλλ' ᾔδεσάν μου τὴν
R 455 ὑπὲρ αὐτῶν τούτων πρὸς σὲ παρρησίαν ἀπὸ | δείλης πρωίας μέχρι μέσων πολλάκις προελθοῦσαν νυκτῶν, ἐφ' ᾗ τῶν μὲν φίλων τινὲς δείσαντες ὡς ἂν ἐκβαινούσῃ τὸ μέτρον ἐπεῖχον, σὺ δὲ ἐκείνους ἐπεῖχες μὴ ταῦτα ποιεῖν νομίζων εἶναι βασιλικὸν καὶ τῆς σῆς αὐλῆς ἄξιον οὐ τὸ σιγώντων κρατεῖν, ἀλλὰ τὸ φερόντων εἰς μέσον ἃ φρονοῦσι περιεῖναι. 13. τοσαύτης

---

5 *ἐριννῦς C* 8 ὑπὸ scripsi e *VM* sed in hoc ὑπὲρ suprascr. m², *I* sed in hoc ο in ras m² ὑπὲρ (ὑπὸ supra) *B* sed ὑ ante πὸ m² ὑπὲρ reliqui libri edd 9 inter ἀληθέστερον et ἠναγκάσθην rasura 5 litt *B* 10 κλαίουσιν Mor Re 13 ἄνωθέν τε] acutus supra ε et sequens ε in ras *P⁵I²* τε om *AU* | ταῦτα eras *U*, in marg *I²*, om *BM* 15 τοιαύτη *V* 17 μου *I* sed μ in ras m² | τὴν *P* sed ὴν in ras m⁴ 22 νομίζον e νομίζων corr *U* | εἶναι in marg *I*

τοίνυν ἀδείας ἀνεῳγμένης τῇ παρρησίᾳ τῷ σιγᾶν οὐδαμόθεν ἀπολογία. ἄνδρα δὲ ᾧ χαίρεις καὶ ὃν ἐν τοῖς ἑταίροις ἠρίθμηκας, ἐξελεγχθῆναι πονηρὸν καὶ μιαρὸν καὶ ὠμὸν καὶ βάρβαρον οὐδ' ἂν σοὶ καλῶς εἶχεν, ὦ βασιλεῦ.

14. Διὰ ταῦτα ἥκω πρεσβεύων καί σου δέομαι μὴ μεταξὺ λέγοντος ἀπαντᾶν μηδὲ τὴν ἄμαχον ἐκείνην τῶν λόγων ῥώμην ἀντεξάγειν τοῖς ἐμοῖς. δεῖ γάρ σε τήμερον χρηστὸν φανῆναι μᾶλλον ἢ ῥητορικόν· ἃ δὲ δέομαί τε καὶ ὧν ἀξιοῦμεν τυχεῖν, μίμησαι σαυτόν, ὦ βασιλεῦ, καὶ ποίησον τῇ προτέρᾳ καθέδρᾳ τὴν δευτέραν παραπλησίαν. 15. ἔστης παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐλαύνων· στῆθι καὶ νῦν ἀπὸ τῶν νενικημένων ἀναστρέφων. παλαιὸν βασιλέων χειμάδιον ἡ πόλις. μεινάτω τοίνυν ὁ περὶ τὸν χειμῶνα νόμος. 16. κάλλη μὲν ἡμῖν οὐκ ἔστιν οἰκοδομημάτων, οὐ γὰρ εἴασεν ἡ πάλαι Περσῶν ὕβρις πῦρ ἐπιφέρουσα | τοῖς ἀνθι- R 456 σταμένοις, ἔστι δὲ πολὺ τὸ οἰκούμενον ἀποχρῶν καὶ πολίταις καὶ μετοίκοις καὶ ξένοις καὶ βασιλεῖ καὶ

8 Arist. Ach. 440 sq. 11 cf. p. 181, 12

1 τῶ *P* sed ῶ ex ὸ corr m[5] τὸ *A* sed in τοῦ corr m[2] 3 ἑταίροις *I* sed ἑται in ras m[2] | μιαρὸν καὶ πονηρὸν *BM* 4 ἂν σοὶ scripsi ἄν σοι libri edd 6 διαταῦτα *VIB* | καὶ σοῦ Re 6 καί σου — 7 ἀπαντᾶν citavit Thom. Mag. p. 239, 14 s. v. μεταξὺ ἀντὶ τοῦ διαμέσου καὶ μεταξὺ ἀντὶ τοῦ ἐν ὅσῳ· Λιβάνιος ἐν τῷ Ἦλθες Τηλέμαχε· καί σου κτλ., cuius verba repetivit schol. *B* excepto quod pro Λιβάνιος — Τηλέμαχε praebet ὡς ἐνταῦθα 8 δεῖ — 9 ῥητορικόν ad versum comoediae atticae revocavit in hunc modum σὲ γὰρ δεῖ τήμερον | χρηστὸν φανῆναι μᾶλλον ἢ (δεινὸν λέγειν) Kockius Fr. com. Att. III 492 n. 442 10 ὦ inserui ex *UVIBM* om reliqui libri edd 13 νενικημένων *A* sed μέν e κότ corr m[2], *I* sed νενικη in lacuna m[2], μένων in ras m[3] νενικηκότων *UM* Ferr Mor 18 ἔστι scripsi ἔτι libri edd

στρατοπέδῳ, τέχναι δὲ παντοῖαι καὶ πλῆθος ἐμπόρων καὶ πηγαὶ καὶ ποταμὸς καὶ χειμὼν πρᾷος καὶ θέρος ἄλυπον καὶ γῆ πάντα πολλὰ φέρουσα τῶν παρὰ τοῦ Διός, εἰ τύχοι. 17. εἰς ἅ μοι δοκεῖτε βλέψαντες ὑμεῖς οἱ βασιλεῖς ἐν τοῖς πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμοις τῇδε χειμάζειν, ὡς ἀρκούσης τῆς πόλεως ἀνασχέσθαι τὸν ὄγκον τοῦ πράγματος, τὰς δ' ἄλλας καὶ διατρέχοντες θορυβεῖτε μὴ δυναμένας ἐνεγκεῖν τὸ φορτίον. ἡ μὲν γὰρ ἔοικεν ὁλκάδι μυριοφόρῳ μεγάλῃ καὶ ἰσχυρᾷ, τὰς δ' εἰκάσαις ἂν ἀκατίοις, οἷς πλέον ἄχθος εἰ φιλονεικήσαις ἐνθεῖναι, κατέδυσας. 18. νῦν οὖν ἥκομεν ὡς χάριν αἰτοῦντες τὴν λειτουργίαν ζημίαν ἡγούμενοι τὴν περὶ ταῦτα ἀνάπαυσιν. ἐκ γὰρ τοῦ πάλαι μελέτην εἰληφέναι τοῦ πράγματος ποθοῦμεν βασιλέως καθέδραν, ὥσπερ αἱ τίτθαι τὸν περὶ τὰ παιδία πόνον τοῦ χρόνου προϊόντος ἐν ἡδονῇ τίθενται κἂν ἡ τιτθεία λάβῃ τέλος, δακρύουσιν. 19. εἰ μὲν οὖν ἐξ οὐρίων ἡμῖν τὸ κλέος ἔτρεχεν, οὔτ' ἂν ἕτερον εὐτρέπιστό σοι χωρίον οὔτ' ἂν λόγων ἔδει τοῖς ἀφιγμένοις, ἀλλ' | R 457 ἃ τῶν συνηδομένων ἐστὶ φθεγξάμενοι καὶ τῇ τοῦ δήμου φωνῇ τὰ εἰωθότα χρησάμενοι σὺν χορείᾳ καὶ κρότῳ καὶ σκιρτήμασιν ἤγομεν ἄν σε πρὸς τὸ ἄστυ·

9 Thuc. VII 25, 4 cf. Lob. Phryn. p. 662 17 Soph. Ai. 1083

2 καὶ πηγαὶ om Ferr Mor 4 ὑμεῖς inser $I^3 B^2$ om *M* 6 τὸν ὄγκον ἀνασχέσθαι Re 9 μυριοφόρτῳ Ferr Mor, quod h. l. improbandum, quamquam exstat in epigrammate Automedontis Anth. Pal. X 23, 5 μεγάλῃ καὶ ἰσχυρᾷ pro glossemate habendum? 10 δὲ Re 11 οὖν inser P^4 12 ζητοῦντες *V* 13 ἐκ γὰρ τοῦ scripsi ἐν γὰρ τῷ libri edd 14 καθέδραν *P* sed καθεδρα in ras m^4 15 τίτθαι *P* sed τ alterum in ras m^4 τῆτθαι *C* | τοῦ om Ferr Mor 16 ἡ in ras I^3 17 εἰ — 127, 6 ἥκουσιν citat Plan fol. 104 18 ερ χε et ras 3 litt *U* | σοι εὐτρέπιστο Re ηὐτρέπιστό Plan 21 χρησάμενοι τὰ εἰωθότα *U* κατὰ τὰ εἰωθότα Gasda

ἐπειδὴ δὲ πέπτωκεν εἰς χείρω δόξαν τὰ ἡμέτερα καὶ δοκοῦμεν οὐ προθύμως ὑπουργηκέναι καὶ τὰ μὲν ἐρρᾳθυμηκέναι, τὰ δ' ἐξεπίτηδες ἠναντιῶσθαι καί, τὸ πάντων δεινότατον, ὠρχῆσθαι κακῶς καὶ πανήγυρίν τινα πεποιῆσθαι πρόφασιν πονηροῦ δρόμου, λείπεται λόγῳ βοηθεῖν τοῖς εἰς τοιαύτας αἰτίας ἥκουσιν.

20. Ἐρῶ δ' οὐχ ἃ λεγόντων ἀκήκοα προστιθέντων ὀδυρμοὺς τοῖς λόγοις. τίνα δὴ ταῦτα ἃ παραλείπω; τίς ἡμῖν ἀδίκημά τι σύνοιδε; παριὼν δεικνύτω καὶ τὸ διαβάλλειν ἀφεὶς ἐξελεγχέτω. τί μὲν ὠλιγωρήθη; τί δὲ ἐπεβουλεύθη; τί μὲν μαλακίᾳ προείθη; τί δὲ πονηρίᾳ διεφθάρη; 21. βασιλεὺς μὲν εὖ ποιῶν ἐκόλασε τῶν ὠνίων τὰς τιμάς, ἡ γῆ δὲ περὶ τὰς γονὰς ὑπὸ τῶν αὐχμῶν ἠδικημένη μετὰ ἀφθονίας οὐκ ἔσχε βεβαιῶσαι τὸν νόμον, αἱ δὲ τῶν κερδῶν ὑπερβολαὶ κεκωλυμέναι τὰς ἐμπορίας κατέλυσαν. ἡμεῖς δὲ τῶν λειτουργούντων ἐσμέν, οὐχὶ τῶν καπηλευόντων. οὐ ταύτην ἐγὼ κομίζω τὴν ἀπολογίαν. ὅτου γὰρ ἂν καταγνῷς, ὦ βασιλεῦ, καὶ παρ' ἐμοὶ τοῦτον ἡλωκέναι δεῖ, κἂν εἴπῃς· ὁ δεῖνα ἠδίκηκε, ταῦτα καὶ αὐτὸς ψηφίζομαι.

---

13 Iul. Mis. p. 368 D sq.

---

1 ἐπεὶ Plan Ferr Mor 3 δὲ *V* 4 ὀρχεῖσθαι *VU* 5 δαίμονος *B* Plan *M*² in marg et praemisso γρ supra δρόμου *I*³ 7 δὲ *V* 8 δὲ *V* | ἃ inser *A*² om *U* 9 σύνοιδεν *CAPU* edd | παριὼν Re παρὼν libri Ferr Mor | δεικνύτω *I* sed κνύ in ras m² 10 μὲν ἐπεβουλεύθη, τί δὲ ὠλιγωρήθη *APU* 11 ἐπεβουλεύθη τί δὲ in marg *I*² et δὲ in μὲν corr m³ | μαλακίᾳ προείθη in marg *I*³ 12 προεί η cum ras 1 litt *U* 13 τὰς τῶν ὠνίων τιμὰς ἐκόλασε citat lex. Darmst. fol. 217ᵛ s. v. τιμὴ καὶ τὸ τίμημα 15 μετ' Re 16 κερδῶν e καρδίων corr *I*³ 18 οὐ *V* | καπηλευόντων *I* sed καπη in ras m² 21 ἠδίκησε *CAP* edd

22. *Πόθεν οὖν ἐξαιροῦμαι τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ* | R 458 *κινδύνου τὴν πόλιν, ἣν οὐκ ἂν καλέσαιμι δικαίαν; ἔστι τι παλαιὸν νόμιμον ὑπὸ θεῶν μὲν καταπεμφθέν, ὑφ' Ἑλλήνων δὲ τιμηθέν, πολλοὺς δ' ἐν δικαστηρίοις σεσωκός, ὃ μυριάκις αὐτὸς πεποίηκας κύριον. ἔφθης εἰπὼν τὴν συγγνώμην καὶ ῥῆμα μέλλον ἐγνώρισας, οὗ τὸ ἔργον οὐκ ὀλιγάκις ἔπραξας.* 23. *ἡμάρτομεν, ὁμολογοῦμεν, καὶ γεγόναμεν τῆς σῆς βουλήσεως βραδύτεροι. οἱ μὲν ἡμῶν ἀμβλύτερον τοὺς σιτοποιοὺς ἐφύλαξαν, οἱ δὲ ὅλως ἐκαθεύδησαν, οἱ δὲ ἐπεθύμησαν ἀργυρίου πλείονος. ἔστω γάρ· τί οὖν; αἴτιον δεῖ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὴν πόλιν; καὶ τὸ τῆς συγγνώμης μέρος οὐδὲν ὀνήσει τοὺς ὃ τῆς ἀνθρωπείας ἐστὶ φύσεως πεπονθότας, ἐξενεχθέντας τοῦ δέοντος; καὶ ποῦ τὸ θεοὺς ἀνθρώπων εἶναι κρείττονας, εἰ τὸ μηδὲν ἁμαρτάνειν καὶ παρὰ τούτοις ἀξιώσομεν εἶναι; τίς δὲ πόλις ἢ ποῖον ἔθνος ἢ τίς ἀνὴρ ἕξει σωθῆναι διὰ πάντων τοιαύτης ἀκριβείας τεταμένης;* 24. *εἰ μὲν ἐξῃρῆσθαι δεῖ τοῦ βίου τὴν συγγνώμην καὶ πάντα ἐξετάζεσθαι πικρῶς καὶ τὸν ἐφ' ὁτῳοῦν ἁλόντα κολάζεσθαι, μενέτω τὸ μῖσος, καὶ κάλει τὴν πόλιν ἐχθράν· εἰ δὲ νῦν, εἴπερ ποτέ, προσήκει ταύτην ἀνθεῖν τὴν καταφυγήν, διὰ τί μόνοι τῶν τοῦ καιροῦ καλῶν ἐξειργόμεθα;*

25. *Ἐνθυμοῦμαι δέ, ὅσα σε ποιεῖ φιλάνθρωπον· πρῶτον μὲν Ἕλλην τις εἶ καὶ κρατεῖς Ἑλλήνων· οὕτω*

24 Iul. Mis. p. 367 C

1 *ἐξαιρῶμαι* Gasda 3 *τί AVI* 11 *ἀνάστατον* Cobet Mnem. X 193. N. S. V 129 (Coll. 109) coll. p. 163, 19, num *ἄτιμον* vel *ἐξάγιστον* coll. p. 142, 8 et 5? | *διατοῦτο UIBM* 13 *ὀνήσει P* sed *o* in ras m[4] 15 *ἁμαρτάνειν I* sed *ν* in ras m[3] 17 *τεταμένης V* et e *τεταγμένης* corr *I*, et Re *τεταγμένης* reliqui libri Ferr Mor 18 *μὲν οὖν ἐξῃρῆσθαι B* 19 *πάντας V* | *ἐξετάξεσθαι C* 20 *τὸ* om *B* 22 *διατί CAVIBM* 23 *ὁπόσα UI* sed in hoc in *ὅσα* corr m[2], *BM* 24 *τις* delet Cobet Coll. 109

γὰρ ἥδιόν μοι καλεῖν τὸ τοῖς βαρβάροις ἀντίπαλον, | *καὶ οὐδέν μοι μέμψεται τὸ γένος Αἰνείου.* 26. *φρο-* R 459 *νεῖ δ' ὁ μὲν βάρβαρος μέγα λυττῶν καὶ ἀγριαίνων καὶ τὰ τῶν θηρίων μιμούμενος καὶ σφάττων ἐν δείπνῳ τὸν ὁμόφυλον καὶ πίνων ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, κἂν ἱκετεύῃ τις, ὁ μὲν [τις] οὐδὲν ἤνυσεν, ὁ δὲ καὶ προσπαρώξυνεν. ἀλλ' ἡμῖν ἡ μεγίστη σπουδὴ τῶν θηρίων ὅτι πλεῖστον διεστάναι καὶ θυμὸς ἐξελύθη δάκρυσι καὶ τὸ τῆς ὀργῆς ζέον ἐσβέσθη κλαυθμῷ καὶ τὴν ὧν ἔπαθε μνήμην ἐξέβαλέ τις ἰδὼν αἰσχυνόμενον τὸν ἠδικηκότα.* 27. *οὕτω δὲ ἡμῖν ἡρμοσμένου τοῦ γένους ἴσῳ μέτρῳ δεῖ τῶν μὲν βαρβάρων ἡμᾶς ἡμερωτέρους εἶναι, τῶν δ' ἄλλων ἡμῶν τὴν σὴν ψυχήν. διὰ τί; ὅτι σε οὐ κυνηγέται πρόσηβον ὄντα παραλαβόντες θηρία βάλλειν ἐδίδαξαν τὸ πολὺ τοῦ χρόνου περὶ νάπας καὶ ὄρη καὶ κρημνοὺς ἐν λεόντων καὶ κάπρων διατρίβοντα μάχαις, ἀλλ' ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος, ἱερεὺς δικαιοσύνης, ἡγεμὼν παιδείας, εἰδώς, εἴπερ τις, τῆς Ὁμήρου γνώμης τὰ ἀπόρρητα καὶ σύμπαντός γε τοῦ περὶ τὸν Ὅμηρον χοροῦ, ὃν ἐδέξω μὲν νέος ὤν, ὡς εἰκὸς τὸν τηλικοῦτον, ἐπίστασαι δὲ νῦν, ὡς εἰκὸς τὸν φιλοσοφοῦντα.* 28. *καὶ μὴν καὶ ῥήτορας ἅπαντας καὶ συγγραφέας, πολλῶν πραγμάτων διδασκάλους, ὧν ὁ πόνος οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἀφῆκεν*

---

13 Iul. Mis. p. 359 B sq. 17 Nicocles cf. t. I p. 98, 15. 101, 14. Socr. h. e. III 1 p. 168. Iul. Mis. p. 353 B. or. VII p. 235 A

---

3 *δὲ V* 5 *τὸν I* sed *ν* in ras m² *τὸ APU* Re 6 *ὁ μὲν* inser *P²* | *τις* eras *U* om *P* cancellavi | *προσπαρώξυνεν I* sed *προσ* inser m² 8 *ἐξεπλύθη* Re 10 *οὕτως CAU* Ferr Mor 13 *διατί CAVBM* | *σε οὐ I* sed *ε οὐ* in ras m² 14 *θηρία I* sed *ηρία* in ras m² 15 *ὄρη καὶ νάπας B* 16 *διατρίβοντα I* sed *βον* in ras m² 20 *τὸν* in ras *I²* om *U*

ἀγνοηθῆναι, προσπεριείληφας τοῖς ἀπὸ τῶν μέτρων χρησίμοις. ὅ γε μὴν κολοφών, τὰ θεῶν θρέμματα, Σωκράτης, Πυθαγόρας, Πλάτων καὶ ὅσοι ῥύακες ἀπ' ἐκείνων ἐρρύησαν, τούτων οὐδεὶς ἔξω τῆς σῆς διανοίας, R 460 ἣν εἰσελθόντες ἐξειργάσαντο καλὴν καὶ | γενναίαν, ὥσπερ οἱ παιδοτρίβαι τὰ σώματα. παρὰ τούτων ἀπαιτῇ τήμερον τὴν πρὸς ἡμᾶς ἡμερότητα, καθάπερ γῆ παρὰ τῶν γεωργῶν τοὺς καρπούς.

29. Εἰσὶ δὲ καὶ τούτων τινὲς αἰδεσιμώτεροι πράκτορες. τίνες οὗτοι; οἱ τὸν Ὄλυμπον οἰκοῦντες, μᾶλλον δὲ σοὶ συνοικοῦντες θεοὶ καὶ δαίμονες, ὧν τὸν φίλον εἰς φιλανθρωπίαν ἀνάγκη καθέλκεσθαι. καὶ γὰρ οὐχ ὅσον δέξασθαι θυσίαν καὶ δι' ὀρνίθων πετομένων ἢ ἀρνῶν σφαττομένων μηνύσαι τι τῶν κρυπτομένων οὐδὲ μέχρι μαντικῆς ἡ μετ' ἐκείνων σοι συνήθεια, καίτοι καὶ τοῦτο λαμπρόν, ἀλλ' ὅσαπερ ἡμῖν παρ' ἀλλήλων, τοσαῦτα σοὶ πρὸς ἐκείνους. 30. οἵ καὶ καθεύδοντά σε ἀνήγειραν χειρὶ κινήσαντες καὶ λόχους ἔφρασαν καὶ στρατείας καιρὸν καὶ παρατάξεως τόπον καὶ ποῖ δεῖ προελθεῖν καὶ πόθεν ἀπελθεῖν. καὶ μόνος σὺ τὰς ἐκείνων ἑώρακας μορφὰς εὐδαίμων εὐδαιμόνων

3 Iul. Mis. p. 353 B et 359 C 5 Plat. Gorg. p. 504 A

11 καλῶς συνοικεῖν δαίμονας τούτῳ λέγεις | καὶ δαίμονας αὖθίς γε τοῦτον συμμένειν (?) | μετὰ τελευτὴν τὴν τρισάθλιον νόει· | Σατὰν γὰρ ἐσκεύασε τὴν ψυχὴν δόμον | ἄποικον αὐτοῦ Χριστὸν ἐργασάμενος (Laur. LVII 20 fol. 44v in marg m[2]).

11 δέ σοι Re 12 ἕλκεσθαι Mor sed γρ. θέλγεσθαι in marg quod Re Anim probavit 13 ἢ] καὶ Re 14 μηνῦσαι? cf. 10, 4 | τί VIBM 15 σοι om M 16 ὅσαπ ρ cum ras 1 litt U 17 παρ' ἐκείνων? 20 πῆ V | δεῖ e δὴ corr P[2] δὴ AB

θεωρός, καὶ μόνῳ σοὶ φωνῆς θεῶν ὑπῆρξεν ἀκοῦσαι καὶ διανισταμένῳ πρὸς ἕκαστον τὸ Σοφοκλέους λέγειν, νῦν μέν, ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, νῦν δέ, ὦ φθέγμα Διός, νῦν δὲ Ἀπόλλωνος, Ἡρακλέους, Πανός, πάντων θεῶν καὶ πασῶν. 31. τοιαύτης οὖν ἑταιρίας καὶ συνουσίας ἠξιωμένος καὶ τοιούτους ἔνδον ἔχων, οἷς συμβουλεύῃ περὶ τῶν πραγμάτων, οὐκ ἄδηλον ὡς ὁμοιότητι τρόπων ἐπεσπάσω τοὺς αὐτοὺς καὶ προστάτας καὶ φίλους. ἀπὸ τοίνυν τούτων ἦν ἡ κατέχουσα τὸν Ἀχιλλέα θυμούμενον, ὅτε λανθάνουσα τοὺς ἄλλους ἑωρᾶτο μόνῳ δι' ὃν ἀφῖκτο. 32. καὶ μὴν ὁ Ζεὺς οὐ καταιβάτης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱκέσιος καὶ μειλίχιος. ποιήσας τοίνυν τὸ τοῦ καταιβάτου πρὸς τοὺς βαρβάρους, ὅπερ ἦν δίκαιον, μειλίχιος | ἡμῖν γενοῦ, καὶ δέξαι R 461 τὰς ἱκετείας, ἐπεὶ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἑκατέραν ἐμιμήσω τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν ἐμπίπτων μέν, ὥσπερ τις κεραυνός, τοῖς ἀντιβλέπουσιν, οὐκ ἐπάγων δὲ τὸν σίδηρον τοῖς ἱκετεύουσιν· οἳ τοσοῦτον ἑτέρως τὰ νῦν πράττουσιν, ὅσον γῆν ἀντὶ γῆς μετειλήφασιν. ὡς τἄλλα τε καὶ φόβος καὶ ὕβρις ἄπεστι καὶ τρέφονται καὶ θεραπεύονται τῶν φρουρίων . ἐγγύς, ἃ κατεσκάφασι.

2 Soph. Ai. 14 5 Dem. de cor. § 1 9 Il. α 198

1 θεῶν φωνῆς *UI* 3 Ἀθήνας Re 5 οὖν in ras *I*[2] | ἑταιρείας *VIBM* 11 μόνω *I* sed ω in ras m[2] μόνον *B* | ὃν *P* sed ῞ in ras m[2] οὗ *C* Ferr Mor qui ὃν coni ου supra ὃν sed postea del *A* 12 μειλίχιος *P* sed ος in ras m[3] 13 τοίνυν in ras 4 litt *P*[3] 14 ὅπερ ἦν δίκαιον in ras *P*[2] 16 θεοῦ *I* sed εου in in ras m[3] 17 ἀντιβλέπουσιν *I* sed ἀντι inser m[2] 18 τανῦν *AVBM* 19 ὡς scripsi cum Sinteni e *VI* sed in hoc σ in ras ὧν reliqui libri edd 20 τε scripsi auctore Re γε libri edd

33. πρὸς θεῶν, ὅταν Ἀχιλλεὺς ἀκούων περὶ τῆς φύσεως τῶν Λιτῶν καὶ ὡς στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί, μένῃ φυλάττων τὴν ὀργήν, οὐκ ἀγανακτεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ ταῦτα ἐρῶν τοῦ στρατιώτου, εἰ τοῖς θεοῖς κατὰ γένος προσήκων οὐ μιμεῖται τούτους ἐξ ὧν ἐγένετο, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἔργον Ἀπόλλωνος τὸν λοιμὸν εἰδὼς ἐπὶ θυσίας προτρέπει τὸν Ἀγαμέμνονα πιστεύων ἀρκέσειν τὰ τοιαῦτα πρὸς μεταβολήν, αὐτὸν δ' οὐκ ἀξιοῖ τοσούτοις καὶ τηλικούτοις δώροις ἀφεῖναι τὴν ὀργήν, καὶ ταῦτα ἐγγύθεν ἔχων τὸ παράδειγμα τοῦτον τὸν ἄρτι μὲν ἀναλίσκοντα τῇ νόσῳ τὸν στρατόν, μικρὸν δ' ὕστερον διηλλαγμένον τῶν θεωρῶν ἡκόντων καὶ τεθνκότων;
34. ὃ δ' αὖ τότε ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ Ἴλιον, αὐτός R 462 τε καὶ οἱ λοιποὶ καθ' ἡμέραν | ἔτι καὶ νῦν πράττουσι τῶν ἁμαρτανόντων μέν, εἰς εὐχὰς δὲ καταφευγόντων φειδόμενοι. εἰ δὲ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν εὐήθως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πραττομένων βέβαιον εἶχον τὴν ὀργὴν καὶ μηδὲν ἦν ἱκανὸν πρὸς διαλλαγήν, ἠρήμωντ' ἂν αἱ πόλεις ὀλίγων κομιδῇ διαφευγόντων τὰ παρ'

---

2 Il. ι 502 et 497 6 Il. α 62 sq. 8 Il. ι 378 sq. 638 11 Il. α 457 sq.

---

2 *καὶ τὸ χωλαί τε ῥυσσαί τε παραβλῶπες τὠφθαλμὼ ἐνωτιζόμενος* post *Λιτῶν M* (et Casan) | *τρεπτοὶ B* 3 *μένοι U* 5 *ἐξεγένετο* Ferr Mor 6 *εἰδὼς τὸν λοιμὸν U* 7 *θυσίαις I* sed in hoc ι erasum, *BM* 8 *αυτὸς* spiritu supra υ eraso *V* *αὑτὸν* Mor qui *αὑτὸς* coni | *ἐπὶ τοσούτοις* Re Anim 9 „*malim ἐπαφεῖναι*“ Re 11 *δὲ* edd 12 *τῶν — τεθνκότων* citat sub Aristidis nomine Thom. M. p. 181, 2 s. v. *θεατής· θεωρὸς δὲ ὁ τὴν θυσίαν ἀπάγων εἰς τὸ ἱερὸν πρὸς τὸ θῦσαι καὶ θεραπεῦσαι τὸν θεόν. Ἀριστείδης· τῶν κτλ.* 13 *θεὸς I* sed *εὸς* in ras m[3] 14 *καθημέραν VIB* 15 *ἁμαρτόντων* Cobet Mnem. X 193 (Coll. 109) | *εὐχὰς I* sed *ας* in ras m[2] *εὐχὴν BM* 16 *δ'* Re 17 *ὑπὸ I* sed *ὑ* in ras m[3]

ἐκείνων βέλη. ἀλλ' οἶμαι καὶ πλημμελοῦμεν καὶ ἱκετεύομεν καὶ σωζόμεθα. καὶ ὁ θεοείκελος ἀκριβῶς τοῦτο ἔστιν οὐχ ὁ τοῖς θεοῖς τὴν μορφὴν ἐοικώς, οὐ γὰρ οἷόν τε, ἀλλ' ὅστις ἑτοίμως ἔχων εὖ ποιεῖν οὐκ ἐπιθυμεῖ πανταχοῦ τιμωριῶν. 35. διὰ τοῦτο τηροῦντος μὲν τὴν μῆνιν Ἀχιλλέως ἀχθόμεθα καὶ μετὰ τῶν πρέσβεων τῶν οὐχὶ πεπεικότων ἀδικεῖσθαι νομίζομεν, χαίρομεν δὲ τὸν Πρίαμον ὁρῶντες ἔνδον ὄντα παρ' αὐτῷ καὶ συνδειπνοῦντα καὶ οὐδενὸς ὧν ἐσπούδαζεν ἀτυχοῦντα. καὶ τοῦτον νομίζομεν ὡς ἀληθῶς ἐκ Θέτιδος καὶ τῆς οἰκίας Αἰακοῦ, τὸν δὲ ἡδέως ἐκεῖνον χαλεπαίνοντα καὶ ὁ σφόδρα αὐτὸν ἀγαπῶν Πάτροκλος οἶσθα ὧν ἔφησεν εἶναι παῖδα. 36. καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι φησὶν Ὅμηρος, σοὶ δ' ἔσται μὲν ὅτε θύσουσιν ἄνθρωποι καὶ βωμοὺς ἱδρύσονται καὶ προσεύξονται, καθάπερ Ἡρακλεῖ, τὸν γὰρ ἔργων τῶν ἐκείνου ζηλωτὴν εἰκός τοι καὶ τιμῶν τῶν ἐκείνου τεύξεσθαι, νῦν δέ σοι παρ' ἡμῶν ἀνθ' ἱερείων καὶ καπνοῦ καὶ κνίσσης σχῆμα ταπεινὸν καὶ ἀντιβόλησις καὶ δάκρυα. νεῦσον δή, |

7 Il. ι 624 sq. 8 Il. ω 625 sq. 12 Il. π 33 sq. 13 Il. ι 499 19 Il. α 317

1 πλημελοῦμεν *VU* 2 θεοείκελος — 5 τιμωριῶν citat Macar. Chrys. Roset. fol. 88 praemissis verbis ἐκ τοῦ πρεσβευτικοῦ ἰουλιανῶ· λόγ. β 3 τοῖς θεοῖς] θεῷ Macar | προσεοικὼς Macar 5 πανταχοῦ in marg I^3 | διατοῦτο *VIM* 10 ὡσαληθῶς *B* 11 ἐκείνω supra ἐκεῖνον M^2 13 τοὺς μὲν Re 14 τοις *U* 15 δὲ *V* | ὅτε ex ὅτι corr I^3 | θύσουσιν *I* sed σ prius inser m^3 17 τὸν e τῶν corr UI^2 | τοι] τι *UIBM* delendum videtur 19 ἡμῶν *P* sed ῶν in ras m^2 | ἱερείων *P* sed acutus et ων in ras m^2 ἱερεῖον *A* | καὶ ante κνίσσης inser $I^3 M^2$ om *CAPUV* Mor | κνίσσης e κνίσης corr C^s

R 463 πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἧς τὴν πόλιν ὥσπερ Ῥώμην ἑκατέραν ἐπιθυμεῖς ἰδεῖν, μετὰ τῆς σαυτοῦ πατρίδος καὶ τῆς τὰ πολλὰ ταῦτα κτησαμένης πόλεως τὰς Ἀθήνας θαυμάζων. 37. ἐνθυμοῦ τοίνυν, ὅτι τούτων τῶν Ἀθηναίων καλὰ μὲν κἀκεῖνα, ναυμαχίαι μετὰ χρησμῶν κατορθούμεναι καὶ πείθουσαι τοὺς βαρβάρους ἀγαπᾶν τοὺς ἀρχαίους ὅρους, μᾶλλον δὲ συστέλλειν εἰς ἔλαττον ἀναγκάζουσαι τοὺς ὅρους, κάλλιστον δὲ ἁπάντων ἡ πρὸς τοὺς ἀτυχοῦντας φιλανθρωπία, δι' ἣν πρὸς οὓς ἄρτι παρετάττοντο, ὑπὲρ τούτων πρὸς ἑτέρους ἠγωνίζοντο. 38. ἔπασχον ὑπὸ Θηβαίων κακῶς· εἶτ' ἔτρεχον εἰς Ἁλίαρτον ἐλευθερώσοντες Θηβαίους. οὐδὲν μετριωτέρων ἐπειρῶντο Κορινθίων καὶ Κορινθίοις ἠδικημένοις ἐβοήθουν. ἔσωζον καὶ τὴν Σπάρτην μετὰ Κριτίαν καὶ Δρακοντίδην καὶ τὸ καθῃρημένον τεῖχος καὶ τὰς ἀφειλκυσμένας τριήρεις καὶ τὸ πολὺ κώνειον καὶ τὰς φυγὰς καὶ τὸν λιμὸν ἐκεῖνον καὶ τὸν φόνον. δι' Ἐλευσῖνος τῆς τετμημένης ἦλθον εἰς Πελοπόννησον οὐκ ἐπιτρέψοντες ἀπολέσθαι τὴν Λακεδαίμονα. 39. τῶν γὰρ οἴκοι τὸν ἔλεον ἡγουμένων θεόν, οὗ τὸν βωμὸν ἑώρακας Ἀθήνησιν, ὦ βασιλεῦ, μεμνῆσθαι τῶν τοῖς καλοῦσι καὶ δεομένοις ἡμαρτημένων οὐκ ἦν, ἀλλ' ἢ

---

5 Her. VII 141 sq. VIII 96 11 Xen. Hell. III 5, 7—22 13 Xen. Hell. IV 2, 17; 5, 3 14 Xen. Hell. VI 5, 33 sq. 18 Thuc. II 19, 2 20 Paus. I 17, 1 cf. t. IV 253 sq. R

---

1 ἑτέραν *VBM* et praemisso γρ supra ἑκατέραν sed postea eras *I* 7 μᾶλλον — 8 ὅρους praemissa voce κείμενον in marg *I*[3] 8 ἀναγκαζουσῶν *M* sed ἀναγκάζουσαι in marg m[2] 10 πρὸς ἑτέρους inser *I*[2] om *M* 11 εἶτα *V* 12 πρὸς *UIM* 13 μετριώτερον (ων supra) *B* 19 τὸν e τῶν corr *V*[2] 21 Ἀθήνησιν inser *P*[3] | μὴ μεμνῆσθαι *V*

τὸν βωμὸν ἀνατρέπειν ἐχρῆν ἢ διηλλάχθαι. μίμησαι δὴ πόλιν, ἣν τὸ οἰκτείρειν τοὺς εἰς αὐτὴν ἀδικήσαντας ἐποίησεν ἔνδοξον· μᾶλλον δὲ ἀκολούθησον σαυτοῦ φιλανθρωπίαις, τούτου γὰρ οὐδὲν ⟨ἂν⟩ εἶχον μεῖζον εἰπεῖν. 40. *εἰ | μὲν γὰρ μήπω μανίαν ὑπηκόων πρᾴως* R 464 *ἐτύγχανες ἐνεγκών, εἶπον ἄν σοι Ξέρξην ἀφέντα μὲν τοὺς κατασκόπους, ἀφέντα δὲ τοὺς ἀντὶ τῶν κηρύκων, ἰδόντα δὲ Θεμιστοκλέα τὸν ἔχθιστον ὡς φίλον καὶ τῷ μὴ λαβεῖν δίκην προσθέντα τὸ καὶ δοῦναι δωρεάς, Λάμψακον, Μυοῦντα, Μαγνησίαν, μετὰ τὰς περιβοήτους ἐκείνας ναυμαχίας τὰς μὲν ἥττους, τὴν δὲ ἢ προσόμοιον οὐδέν, δι' ἣν ἡ Σαλαμὶς ὑπὸ τοῦ Πυθίου θεία προσείρητο. καὶ ταῦτα ἦν μεγαλοψυχίας, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἐλπίδων μισθός, ἃς ὑπετίθετο δουλώσειν αὐτῷ τοὺς Ἕλληνας. τὸν γὰρ τῆς οἰκείας προδότην οὐκ ἂν*

---

2 Iul. Mis. 348 C. Soph. O. C. 258 sq. c. schol. Call. Aet. fr. 21 S 6 Her. VII 146 et 134 10 Thuc. I 138, 5 12 Her. VII 141—143

---

3 *δ'* Re | *ταῖς σαυτοῦ* Gasda, num *τῇ σαυτοῦ φιλανθρωπίᾳ*? 4 *ἂν* inserui 7 *ἀφέντα δὲ* inserui (Mus. Rhen. XXXII 93) e *VBMI* sed in hoc in marg m², coll. p. 39, 8 *ἀφέντα δὲ — κηρύκων* del censet Gasda | *τοὺς I* sed *οὺς* in ras m³ | *τῶν I* sed *ῶν* in ras m³ 8 *ἰδόντα δὲ*] *ἰδόντας V* 9 *καὶ τὸ B* 10 *μειοῦντα UI* | *μετὰ*] *Μέγαρα μετὰ V* et in ras *I*² et Gasda *μετὰ* om reliqui libri edd *Μέγαρα* in *μετὰ* correxerunt Re Anim, Cobet Mnem. N. S. II 404. V 129 (Coll. 109), Sintenis | *περιβοήτους* scripsi auctore Cobeto l. l. *πρέσβεις C* cum lacuna 18 vel 19, *A* cum lacuna 10 litterarum, *PM πρέσβυς B* sed *υ* in ras m² *π* cum rasura duodecim fere litterarum *U πρεσ* (*πρεσβ* R) cum lacuna (quam Mor ed. 1611 p. 40 in *βείας καί*, in ed. opp. p. 160 in *Περκώτην καὶ Παλαίσκηψιν καὶ* supplevit) edd *πολλὰς VI* (sed in hoc in ras m²) et coni Re Anim 11 *ἐκείνας*] *ἐκείνας οὐ λογισάμενον P* sed *ἐκ* et *λογ* in ras 11 fere litt m² om *U* | *καὶ* ante *ναυμαχίας* inser Sintenis 13 *μεγαλοψυχίας δωρεὰ* vel *χάρις* coni Re 15 *οἰκίας VU*

ἡγεῖτο περὶ τὸν βάρβαρον ἔσεσθαι χρηστόν. 41. *εἶπον ἄν σοι μετὰ Ξέρξου καὶ τὸν Μολοττὸν Ἄδμητον, ὃς ἥδιστ' ἂν τὸν αὐτὸν τοῦτον ἄνθρωπον λαβὼν ὥστε ἀποκτεῖναι, λαβὼν καὶ ἔχων οὔτε τοῖς ἐξαιτοῦσιν ἔδωκε καὶ ὅπως ἔλθοι παρ' οὓς ἐβούλετο, ἔπραξε.* 42. *διεξῆλθον ἂν καὶ περὶ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου καὶ περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, ὧν ὁ μὲν Ἀθηναίων τοὺς Ἀργαῖον κατάγοντας κεκρατηκὼς ὥσπερ εὐεργέτας ἀπέπεμψεν οὐδὲν ἀξιώσας κατασχεῖν λάφυρον τῶν ἐκ τῆς νίκης αὐτῷ γεγενημένων, Ἀλέξανδρος δὲ πολλὰ παρὰ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἠδικημένος τά τε πράγματα ταραττόντων καὶ τοὺς δήμους κινούντων καὶ μαργίτην αὐτὸν ἀποκαλούντων καὶ ὑβριζόντων καὶ καταφρονούντων τῷ μὲν εἶναι πάντων κύριος ἀπέσφαξεν ἄν, εἴπερ ἤθελε, δεξάμενος δὲ πρεσβείαν εἴασε καὶ τηλι-* R 465 *καύτην χάριν | ἔδωκε Δημάδῃ τῷ Δημέου.*

43. *Τούτων ἂν καὶ πολλῶν ἑτέρων ἐμνήσθην, εἰ μὴ τούτων ἐπεποιήκεις λαμπρότερα. νῦν δέ με τοῦ τὰ παλαιὰ παραδείγματα συλλέγειν ἀπήλλαξας ἤδη τούτων ὑπαρξάμενος, ἐφ' ἃ νῦν ἥκομεν. ἢ γὰρ οὐχ οὗτος ἐκεῖνος ὁ τοὺς θήξαντας ἐπ' αὐτὸν τὰ ξίφη καὶ βεβου-*

---

3 Thuc. I 136 et 137 7 [Dem.] c. Aristocr. § 121 p. 660, 13. Diod. S. XVI 94. cf. t. I 663, 15 R 12 Aesch. c. Ctes. § 160. Plut. Dem. 23. Diod. S. XVII 15

---

1 *περὶ τὸν βάρβαρον οὐκ ἂν ἡγεῖτο* (*οι* supra *ει* m²) *B* 2 *ξέρξην V* quod probavit Gasda 3 *ἥδιστ' ἂν* scripsi auctoribus Sinteni et Gasda *ἥδιστα* libri edd | *τοῦτον* in marg add *A²* 4 *ἐξέδωκε* Cobet Mnem. X 194, ut Thuc. I 136, 4 et 137, 1

5 *ἔλθῃ* (*οι* supra) *B* *ἔλθῃ* reliqui libri edd | *πρὸς* Re 8 vocibus *περ εὐεργέτας* rursus incipit manus antiqua in *A* fol. 82 9 *λαφύρων* Mor Gasda 12 *μαινόμενον V²* et *ἀνόητον B²* supra *μαργίτην* 16 *δημαίου UVIBM* 19 *λέγειν P* 20 *ὑπάρξας VB* | *ἢ* ex *ἦ* corr *I²B²M²* | *οὗτος* ex *οὕτως* corr *I²*

λευμένους, ποῦ καὶ πότε δεῖ τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἐκτεμεῖν, ἐλέγξας μὲν καὶ μεμψάμενος, τῶν ψυχῶν δὲ οὐκ ἀποστερήσας, ἐφ᾿ ᾧ καὶ μᾶλλον τὴν οἰκουμένην ἢ τοῖς τροπαίοις ἐξέπληξε; νόμος ἦν τῇ τότε φιλανθρωπίᾳ φέρειν τῶν ἀρχομένων τὰς πλημμελείας. τήρει δή μοι τὸν νόμον ἀκίνητον καὶ τοῖς ἐνεγκοῦσιν ἔπαινον ἕτερα προστίθει. 44. *καὶ γὰρ οὐδὲ τὰ πάντα πονηρᾷ σπείσῃ πόλει οὐδὲ ἐξ ἀπονοίας καὶ θρασύτητος καὶ ὕβρεως καὶ τῶν χειρίστων γιγνωσκομένῃ, ἀλλ᾿ εἰ δίδως εἰπεῖν, τοῦτο πρῶτον ἐγκεκλημένῃ. διὸ καὶ συνειπεῖν ἐπείσθην νομίζων ἔσεσθαι τὰ πρόσθεν τῶν τελευταίων παραίτησιν, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν μὲν παμπόνηρον καὶ λυσιτελεστέραν ἡγούμενον τῆς ἐπιεικείας τὴν κακίαν μισεῖν δεῖ καὶ ἀπολλύναι παντὸς εἵνεκα βίου, τῷ δὲ ὅλως μὲν μετρίῳ, δεξαμένῳ δὲ αἰτίαν πᾶς ἂν εἰκότως καὶ συνάχθοιτο καὶ βοηθοίη.*

45. *Ἡ πόλις αὕτη, ἵνα τὰ παλαιότερα παρῶ, πυνθανομένη σου τὰς περὶ Ῥῆνον μάχας καὶ νίκας καὶ λόγων ἀπεργασίας καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν δημοσίᾳ μὲν οὐκ ηὔξατο τοῖς θεοῖς σὴν γενέσθαι τὴν γῆν, οὐ γὰρ* | *ἐξῆν, καθ᾿ αὑτὸν δὲ ἕκαστος ἢ κατὰ συμμορίας* R 466

---

2 cf. p. 39, 12 sq.

---

4 *ἢ* inserui cum Re Boissonadio Anecd. IV 196 et Gasda e *VI*[2]*M* Par. 3017 om reliqui libri edd | *ἐξέπληξε* scripsi e *VI* sed in hoc *ξε* in ras m[2], *M* (in marg *ἐξέπλησε* m[2]) et Par. 3017 cum Boissonadio l. l. *ἐξέπληξας U* *ἐξέπλησσεν C* sed *σ* prius suprapos. *f*, edd *ἐξέπλησεν A* *ἐξέπλησε P* sed *ε* (3) in ras m[2] | *τῇ τότε φιλανθρωπίᾳ* scripsi auctore Re *ἡ* (suprap. *C*[f]) *τότε φιλανθρωπία* libri edd 5 *πλημελείας PV* 8 *οὐδ᾿ P* 9 *γινωσκομένῃ VB* 10 *δι᾿ ὃ I* 11 *ἐπείσθη U* 12 *τῶν* — 16 *βοηθοίη* citavit Macar. Chrys. fol. 88 13 *μὲν* om Re 14 post *τὴν* ras 2 litt *I* 15 *ὅλω U* | *μετρίως* Macar 17 *Ἡ δὲ πόλις* Gasda 19 *ἀπεργασίας B* sed *ας* in ras m[2] | *καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν* in marg *I*[3] 21 *ἑαυτὸν* edd

τῶν ταῦτα βουλομένων αἰτοῦντες οὐ διέλιπον τὸν Δία τὰ μὲν φθείροντα τὴν ἀρχὴν παῦσαι, δοῦναι δὲ τῷ σώσοντι τὸ κράτος. 46. φοιτῶντος δὲ ἐκ Κιλικίας νῦν μὲν τούτου, νῦν δὲ ἐκείνου τοῦ λόγου πρὸς μὲν τὸν μεμνημένον ὑγείας ὠχρίων, ὁ δ' ἕτερος ἦν ἑορτὴ νευόντων ἀλλήλοις ἀφανῶς τὰ τῆς ἡδονῆς νεύματα. 47. οὐχ οὕτω πλέοντες ἄνθρωποι κακῶς ἐπεθύμησαν ἅψασθαι γῆς, ὡς οἶδε τῶν σῶν ἀπολαῦσαι φαρμάκων, οὐχ οὕτω γέρων πατὴρ υἱῶν ἰδεῖν γενεὰν ὅλην ἔκδημον γεγενημένην, ὡς ἡ δύστροπος αὕτη πόλις τὴν σὴν ἰδεῖν κεφαλήν, οὐχ οὕτως οἱ δουλεύοντες καὶ παρὰ σφᾶς ἐλθεῖν τὴν Ἡρακλέους συμμαχίαν, ὡς ἡμεῖς ἐπὶ πᾶν ἐκταθῆναι τὴν πρὶν ἐν μικρῷ βασιλείαν. 48. ὡς δὲ τὰ μὲν εἶχε τελευτήν, τὰ σὰ δὲ ηὔξητο καὶ ὁ καιρὸς ἐδίδου δεῖξαι τὴν γνώμην, ἤκουσαν οἱ θεοὶ βοῆς ἡλίκης οὐ πρόσθεν, τῶν μὲν ἀνδρῶν ἐμπεπληκότων οὐ R 467 μόνον τὸ | θέατρον, ἀλλὰ καὶ τὰς τοῦ ὄρους λαγόνας, γυναικῶν δὲ κατὰ τὸν αὐτῶν νόμον οἴκοθεν ἑκάστης συνεκπεμπούσης εὐφημίαν. 49. ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα πεπραγμένων, καὶ εἴ τις ἦν ὀνειροπολῶν τι νεώτερον, τῆς ἐλπίδος ἀπέστη καὶ παρὰ τὴν ὄχθην Ὀρόντου τὰ σὰ τιμήσειν ὀμώμοκεν, ὅ τε δὴ στρατὸς καὶ τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ποιητὴς ἂν ἔφησε, γαννύμενον ἐχώρει. 50. τούτων τὰ μὲν ὡμολόγηται, περὶ δὲ τῶν ἐμοὶ πίστευσον. ἔμελλέ τις ἐν Ἐφέσῳ τοῦ

---

3 cf. t. I 560, 23 sq. R   12 cf. t. II 87, 31 sq. R

---

2 „*fuit cum τὸν suspicarer*" Re Anim   3 et 4 δ' Re   5 ὑγιείας *V* | δὲ Re   8 οἶδε *P* sed ῀ in ras m² οἶδε *A* | φαρμάκων *I* sed φαρ et κ in ras m²   11 περὶ *V*   13 ἐν in ras *I*³   15 βοῆς *I* sed ῆς in ras m²   16 ἐ πεπληκότων cum ras 1 litt *U*   18 αὐτῶν *UVIBM*   20 τί *IM*   22 ὀρρόντου *UIBM* | στρατηγὸς supra στρατὸς *M*   23 γαννύμενον *C* sed ν alterum suprapos. *p* γανύμενον *A* γαννύμενα *M*

περὶ σὲ φίλτρου δώσειν δίκην κἀνταῦθά τις ὑπωπτεύετο καὶ ἡ σύλληψις ἠλπίζετο. ἦσαν κἀνταῦθα τῆς σῆς φύσεως μηνυταὶ διδάσκοντες ἃ συνῄδεσαν, καὶ πολὺ τὸ πειθόμενον κηλούμενον ἔρωτι. 51. βούλει με καλέσαι τούτου μάρτυρα τὸν ὑπὸ σοῦ πάλαι μὲν στέγῃ, μετὰ ταῦτα δὲ γράμμασι, τὰ τελευταῖα δὲ νῦν ἀρχῇ τετιμημένον; ἢ βλάπτει καὶ ἐμὲ καὶ τὸν μάρτυρα τὸ εἶναι πολίτας ἄμφω; τῶν γε πλειόνων | ἡμεῖς, ὦ R 468 βασιλεῦ, καὶ συγγενεῖς, ἀλλ' ὅμως μήποτε οὕτω θαυμάσαιμεν μὴ πατρίδα, μὴ γένος, ὥστ' ἀληθείας τε καὶ σοῦ ποιήσασθαι πρότερα. 52. καὶ τί δεῖ περὶ ταῦτα διατρίβειν, ᾧ μάρτυς ὑπάρχει πιστότατος, ὃν μόνον τῶν πάντων οὐκ ἂν ἐκβάλοις; τίνα δὴ λέγω τοῦτον; αὐτὸν σέ. σὺ γάρ τι τῇ πόλει πρῴην πρὸς ἐμὲ μεμφόμενος, ἐγὼ δέ, ἔφης, αὐτὴν διενοούμην ποιῆσαι μαρμαρίνην. οὕτω γὰρ εἶπες τῷ ῥήματι. οὐκοῦν ἀφίκου φιλῶν. εἰ δὲ ἐφίλεις, ἐπῄνεις. ἐπῄνεις δὲ οὐκ ἐχθράν, ἀλλ' ἀμειβόμενος φίλτρον· οὐ γάρ σε ἐλάνθανε τὰ τῆς ἑῴας ἐπὶ τῆς ἑσπέρας καθήμενον οὐδὲ τίς μὲν ἠγάπα τὰ χείρω, τίς δὲ ἐπόθει τὰ βελτίω. ὃ τοίνυν τῇ πόλει παρεσκεύαζες κάλλος, τεκμήριον ἦν

5 Celsum cf. ep. 628 (Sievers p. 90) 17 Iul. Mis. 366 D

3 ἃ συνῄδεσαν] „videtur σοι interponendum" Re συνείδεσαν *UI* sed in hoc ει in η corr m[3] 6 μεταταῦτα *VIBM* | τὰ δὲ τελευταῖα *V* | νῦν om *U* | ἀρχῇ scripsi auctore Re ἄρει libri edd 15 ἔφησ *C* sed ν supra σ s ἔφην Ferr Mor qui ἔφης coni 16 οὗτως *CAU* edd | ἔφης *UVI* sed in hoc in ras m[2] 17 ἐπῄνεις prius inser $C^{s}P^{2}$ om *AM* | δ' Re 18 ἔχθραν Ferr Mor et ex ἐχθρὰν corr m[2] Laur. 57, 20 ἔχθρᾳ Re | ἀμειβόμενος scripsi e *VBI* sed in hoc ειβ ex υν corr m[2] ἀμ όμενος cum ras 2 litt post μ *U* ἀμυνόμενος reliqui libri edd 19 punctum post καθήμενον delevi 20 ἐπόθει scripsi auctore Re Anim ἐποίει libri edd

τοῦ τὰ σὰ τὴν πόλιν ᾑρῆσθαι. 53. ἴσως τις ἀπήγγειλέ σοι μετὰ τῶν ἄλλων νεὼς ἔτι πολλούς τε καὶ μεγάλους παρ' ἡμῖν ἑστηκότας, ὃ τῆς τῶν ἐνοικούντων εὐσεβείας ἐποιοῦ σημεῖον, ὡς τῶν μὲν βουλομένων R 469 καθαιρεῖν ὄντων, σεσωσμένων | δὲ τῶν οὐ κειμένων ταῖς τῶν ἀχθομένων τῇ καθαιρέσει μάχαις.

54. Τί οὖν; πάντα ἐκεῖνα ἐξαλείψομεν εἰς ἓν τοῦτο βλέποντες, καὶ περιέσται τῶν δεικνύντων ἀρετὴν τὸ πραχθὲν ἐκ ῥαθυμίας; δίκασον ἡμῖν, ὡς Λακεδαιμόνιοι· ἐφ' ἑκάτερα τὴν ἐξέτασιν ἄγων δὸς τῷ πλείονι τὴν ῥοπήν. ἀναμνήσθητι τοῦ σαυτοῦ νόμου τοῦ περὶ τῶν ψευδομένων· ἂν ψεύσηται, φησίν, ἅπαξ τῶν ἐμοί τις ὁμιλούντων, οἴσω· κἂν δεύτερον ἴσα τολμήσῃ, καὶ τοῦτο ἀνέξομαι· κἂν ἁλῷ τρίτον οὐ τἀληθῆ λέγων, οὔπω μεμίσηται· προστιθεὶς δὲ τέταρτον ἐξελήλαται. ἀλλ' ἡμῖν γε μὴ τρὶς νέμε συγγνώμην, ἀλλὰ νῦν μόνον. ἔπειτά σοι παρέξομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀμέμπτους. ἡ γὰρ παροῦσα λύπη νήφειν παρακελεύσεται. 55. εἶτα ἐρήσῃ· τί γὰρ δέδιτε; ποίαν δήμευσιν οὐσίας; ποίαν φυγήν; τίνας

---

1 *τίς VIBM* 4 *ὡς* — 6 *μάχαις*] reliqui ut sunt in libris, nisi quod secutus sum emendationem correctoris (m²) in marg *M*: *οἶμαι κάλλιον· ὡς τῶν μὲν βουλομένων καθαιρεῖν, ὄντων. σεσωσμένων δὲ τῶν οὐ κειμένων, ταῖς τῶν ἀχθομένων τῇ καθαιρέσει μάχαις*, quae melior videtur quam *σεσωσμένων* ut glossam ad *οὐ κειμένων* delere *ὄντων σεσωσμένων, τῶν δὲ οὐ* libri edd *ὡς τῶν μὲν, τῶν βουλομένων καθαιρεῖν ἀπιόντων* (vel *ἀπελθόντων*), *σεσωσμένων* coni Re, qui in Anim satis habuerat pro *σεσωσμένων* coniecisse *ἐρρωσμένων* vel *ἑτοίμων* vel *ἐσσυμένων* plura verba ante *βουλομένων* excidisse putat Gasda | *ἀπὸ* m² supra *τῶν V* 7 *ἐκεῖνα* om *V* inser *I²* 9 *Λακεδαιμόνιοι* scripsi auctore Re *λακεδαιμονίοις* libri edd, sed etiam *Ἄγιδι* excidisse puto coll. Thuc. V 63 14 *ἂν V* 16 *ἀλλὰ CABM* Ferr Mor 19 *παρακελεύεται* Re | *ἐρήσ* cum ras 1 litt *U* 20 *ποίαν P* sed *π* in ras m²

σφαγάς; παίζεις, ὦ βασιλεῦ, πρὸς ἄνδρας ἀτυχοῦντας. τί φής; οὐ δημεύεις οὐδὲ σφάττεις οὐδὲ φυγαδεύεις, ἀλλὰ μισεῖς καὶ δυσμενεῖς νομίζεις καὶ καταλείπεις. τοῦτο δέ ἐστιν ἡ μεγίστη δίκη· πολλὰ γὰρ ἐν ταὐτῷ κατὰ τῆς πόλεως βοᾷς, ὅτι φεύγω πόλιν μεστὴν ἁπάντων κακῶν, ὕβρεως, μέθης, ἀκρασίας, ἀσεβείας, φιλοχρηματίας, | θράσους καὶ μεθί- R 470 σταμαι πρὸς ἐλάττω πόλιν τοῦ τῆς δυνατωτέρας τρόπου κατεγνωκώς. 56. οὕτως οὖν λαμπρῶς ἔτι ζῶντας ἡμᾶς καὶ στηλίτας ποιῶν, ἃ παραλείπεις λέγων, οἴει κρύψειν δι' ὧν κολάζεις, ὥσπερ ἂν εἰ τήμερον ἐκθεὶς κατ' ἐμοῦ λόγον, ὡς εἴην ἀνοσιώτατος καὶ σὸς ἐχθρός, ἔπειτα ἠξίους με εἰδέναι χάριν, ὅτι μὴ τέθνηκα; ἐγὼ δὲ εἶπον ἄν σοι· εἰρωνεύῃ, βασιλεῦ, καὶ μείζω θανάτου τιμωρίαν εὑρὼν ὑποκορίζῃ τὸ πρᾶγμα. μή μοι χαρίζου τὰ τοιαῦτα μηδ' ἐπονείδιστόν μοι ποιῶν τὸν βίον ἐπίτρεπε ζῆν, ἀλλ' ἀνασταύρωσον, καταπόντισον. λεγέτω μέ τις κακῶς οὐκ αἰσθανόμενον, νῦν δὲ οὐκ ἀποκτενεῖς, ὅπως μειζόνως ἀνιάσῃς; ἔστιν, ὦ βα-

7 151, 6. Iul. Mis. 364 D. 370 B

1 post *σφαγάς* lacuna 3 litt *C* 2 *οὐδὲ* (1)] *οὐ BM* | *οὐδὲ φυγαδεύεις* om *V* 3 *δυσμενεῖς* scripsi ex *UVB* *δυσμενῆ* (*εἶς* supra) *I* *δυσμενῆι C* *δυσμενῆ AP* sed in hoc *εἶς* supra *ῆ* pos. m², *M* edd 4 *αὐτῷ* Ferr Mor 7 *μεθίσταμαι I* sed *μ* in ras m² *μεθίστα αι* cum ras 1 litt *U* 9 *οὕτως* — 16 *πρᾶγμα* citat Plan fol. 104 | *λαμπρῶς* om Plan 10 *καὶ* in ras *I*² sed punctis del delendum censuit Re aut praefigendum aliquod participium e. c. *κοτορύσσων*, ut corrector codicis *M* (m²) in margine scripsit *αἰκίζων*, at cf. Dem. Phil. III § 45 p. 122, 23 *ὥστε καὶ στηλίτας ποιεῖν* 11 *κρύπτειν* Plan *εις* in *κολάζεις* et *ὥσπερ ἂν* in ras *P*⁴ 12 „*malim ἐκθείης*“ Re Anim | *μετ'* Plan 19 *δ' CAP* Re 20 *ἵνα BM* | signum interrogationis posui auctore Re 20 *ἔστι* — 142, 1 *τελευτῆς* citat omisso *ὦ βασιλεῦ* Macar fol. 88

σιλεῦ, καὶ ζωὴ πολλάκις πικροτέρα τελευτῆς. 57. τάχα σοι καὶ ἡ πόλις λέγει· δήμευσον, ἀπόκτεινον· εἰ βούλει, κατάσκαψον. μιᾶς ἡμέρας ἡ λύπη, τὸ δὲ νῦν κακὸν πῶς οἴσω μακρὸν γιγνόμενον; ἐξάγιστος ἡ πόλις, ὡς ὁ Κιρραίων λιμήν, ἐπάρατος, ὡς τὸ Πελασγικὸν ἐκεῖνο, καὶ κινδυνεύομεν τήμερον περὶ τῆς παρρησίας. ὡς γὰρ εἷς ἀνὴρ ἁλοὺς R 471 ἑταιρήσεως ἄτιμος, οὕτως ἡ πόλις | ἡμῖν, εἰ μείναις ὀργιζόμενος, ἄφωνος. ποῦ γὰρ ἔτι καὶ πρὸς τίνας σεμνυνούμεθα ἢ παρ' ἡμᾶς ἰόντας ἢ παρ' ἑτέρους ἰόντες; κεκλείσεται πᾶς μὲν ἡμῖν λιμήν, πᾶσα δὲ ἤπειρος, πᾶν δὲ γένος, καὶ δεήσει τοὺς ἀποδημοῦντας κρύπτειν, ὅθεν εἰσί, καὶ πλάττειν ἑαυτοῖς πατρίδας. 58. τοῖς μὲν ἀνδροφόνοις εὕρηται καθάρσια τὸ μῦσος λύοντα, κἂν ἀφείς τις τὴν τοῦ παθόντος χώραν ἑτέρωσε δράμῃ, τὸν βοηθήσοντα καὶ παραμυθησόμενον εὗρε, τὸ δὲ ἡμέτερον κακὸν πανταχοῦ πολεμίους εὑρήσει, καὶ τὴν σὴν ἔχθραν ἡ οἰκουμένη μιμήσεται, κἂν ἔλθῃ τις ὡς ἡμᾶς ξένος, διαδραμεῖται τὸ ἄστυ, καθάπερ οἱ τὰς νοσούσας. 59. λήσει δὲ τοῦτο οὐκ Αἰθίοπας ἀμφοτέρους, οὐ Κελτούς, οὐ Σκύθας, οὐ Περσῶν τοὺς λειπομένους. ἡ γὰρ τοῦ θυμουμένου λαμπρότης οὐκ

1 t. IV 472, 24 sq. 5 Aesch. c. Ctes. § 107 p. 68, 36 6 Thuc. II 17 20 Her. VII 70

4 γινόμενον V 6 Πελασγικὸν P sed ασγικὸν in ras 4 fere litt 10 ἑτέρ$\overset{ους}{ας}$ M | ἰόντας U 11 κεκλείσεται C sed ε primum in ras ex αι corr f | μὲν om U 14 μ σος cum rasura unius litterae U 16 βοηθοῦντα V | εὗρεν CA 18 τίς VIBM 19 διαδραμεῖται I sed δια inser m^2 20 post νοσούσας excidisse πόλεις et participium putat Gasda

ἐᾷ λαθεῖν τοὺς μισουμένους, πρὸς δὲ καὶ τὸ μέγεθος τῆς μισουμένης πολὺν ποιεῖ τὸν λόγον. καὶ γὰρ εἰ προσεπταίκαμεν, καὶ κατεγνώσμεθα. ἀλλ' ἐν ταῖς μετὰ δύο τὰς πρώτας τετάγμεθα, καὶ γίνεται τῇ πόλει ζημία τὸ βεβοῆσθαι, ὥσθ' ὃ τὸν Καλλίξενον περιστῆναί φασιν, ἀποθανεῖν λιμῷ μισούμενον, τοῦθ' ἡμῶν τοῖς ἄλλοθι φανεῖσι συμβήσεται παντὸς ὠθοῦντος, ἐκβάλλοντος, ἐξελαύνοντος. 60. *καὶ οὔπω τοσοῦτον τὸ κατ' ὀλίγων τῶν ἑτέρωσε ἰόντων γενησόμενον, ἀλλ' ὅλῃ γε ἀνάγκη τῇ πόλει τὴν ἀσφάλειαν ἀπολωλέναι. εὐτυχεῖν μὲν γὰρ διηνεκῶς ὄντας ἀνθρώπους ἀμήχανον, ἀλλὰ καὶ λιμὸς καὶ λοιμὸς καὶ τὰ ἔτι δεινότερα, τὰ | ἀπὸ* R 472 *τῶν σεισμῶν λυμαίνεται τὰς πόλεις. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις καιροῖς ἓν φάρμακον τοῖς πληγεῖσιν, ἡ παρὰ τῶν προσχώρων προθυμία. ἣν ἐὰν ἀφέλῃς, τὴν μόνην ἐλπίδα ἀνῄρηκας. ἀναιρεῖται δὲ πῶς; ἐὰν οἱ παθόντες*

---

5 Xen. Hell. I 7, 35

---

5 *Καλλίξενον*] *οὗτος ἐξαπατήσας τοὺς Ἀθηναίους καὶ γνώμην εἰπών, ὥστε τοὺς δέκα στρατηγοὺς ἀναιρεθῆναι, ἄνδρας οὐ τιμωρίας ἀξίους, ἀλλὰ πολλῶν ἐπαίνων καὶ στεφάνων ἀξίους, εὐθὺς τοῦ δήμου μεταμεληθέντος εἰς αἰτίαν ἦλθεν κτλ. — παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι δακτυλοδεικτουμένην ἔχει τὴν πονηρίαν παρ' ὅλον τὸν βίον* (= Diod. Sic. XIII 103). *ἀπέθανεν οὖν τῷ λιμῷ ὑπὸ πάντων μισούμενος καὶ ἐξελαυνόμενος.* *B*[2]

---

2 *τῆς* inser *B*[2] 4 *ταῖς πρώταις V* post *πρώτας* addendum *πρώταις* aut pro *ἐν ταῖς* scribendum *εὐθὺς* coni Re, at cf. I 673, 7 R *νῦν δὲ δυοῖν μὲν ἤδε δευτέρα, τρισὶ δὲ ἴση, τῶν δ' ἄλλων περίεστι* | *γίγνεται B* 5 *καλλίξενον P* sed *ε* in ras m[2] *καλλίξεινον IMB* sed in hoc *ε* supra *ει* m[2] 8 *τοσοῦτο B* | *τὸ* inserui e *M*[2] cum Re Sinteni Gasda 9 *ὀλίγων* scripsi ex *UVI* (sed in hoc *ω* in *ο* corr) cum Sinteni Gasda *ὀλίγον* reliqui libri sed in *PBM* *ο* in *ω* corr m[2], edd 10 *εὐτυχεῖν* — 11 *ἀμήχανον* omisso *μὲν γὰρ* citat Macar fol. 88 15 *παραθυμία VB*

πονηροὶ δοκῶσι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐπιχαίρειν, οὐκ ἐπαμύνειν εἰώθασιν ἅπαντες. 61. μικράς γε ἡμᾶς καὶ οἵας ἐνέγκαι ῥάδιον εἰσπράξῃ δίκας κοινὸν ἡμῖν ἁπάντων ἀνθρώπων ἐπάγων πόλεμον, δι' ὃν ὀρθῆς μὲν μενούσης τῆς πόλεως τεταπεινῶσθαι συμβήσεται, συμφορᾷ δὲ χρησαμένης τῶν βοηθησόντων ἀπορεῖν. 62. εἶεν· τὰ μὲν παρὰ τῶν ἀστυγειτόνων καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων πρὸς ἡμᾶς τοιαῦτα· παῖδες δὲ σοὶ καὶ παίδων παῖδες οὐ δοκοῦσί σοι τὸ μῖσος μετὰ τῆς ἀρχῆς ἐκδέξεσθαι περὶ τὴν ἡμετέραν καὶ τιμήσειν ἑτέρας καὶ ταύτην ἀτιμάσειν καὶ πάντα τρόπον κακώσειν; 63. ἐγὼ μὲν γὰρ ἕως ὁ παρὼν τῶν πραγμάτων ἑστήξει κόσμος, καὶ τὴν τῶν ἀεὶ κρατούντων ἔχθραν ἀθάνατον ἑστήξειν ἡγοῦμαι τῇ πόλει, κἂν ταλαιπωρούμενοι φθεγξώμεθα τὰ τῶν ἀλγούντων, εὐθὺς ἥξειν ἡμῖν τὰ νῦν· οὐ γὰρ οἶδε εἰσὶν οἱ τὸν πρᾳότατον ἐξοργίσαντες καὶ πικρὰν αὐτῷ καταστήσαντες τὴν ἑαυτῶν R 473 καὶ | ποιήσαντες ζητεῖν τόπους ἑτέρους εἰς χειμερινὴν καθέδραν; εἶθ' οὓς ἀπολωλέναι πάλαι προσῆκεν, εἰ μὴ τρυφᾶν ἐξέσται, δεινὰ πεπόνθασιν; οὐ ποιήσει τις μικρὰν ἐκ μεγάλης τὴν τύραννον, οὐ πένητας ἐξ εὐπόρων; 64. δυσ-

2 ἄνθρωποι *V* | μικράς *I* sed άς in ras m[2] 8 δὲ σοὶ scripsi δέ σοι libri edd 9 σοι om *P* Ferr Mor | ἐκδέξεσθαι scripsi e *VUP* sed in hoc ε in ras m[3], *I* sed in hoc ε ex α corr m[2] ἐκδέξ^ε^ασθαι *M* ἐκδέξασθαι reliqui libri edd 12 ἑστήξει Re ἑστήκει libri Ferr Mor 13 ἀθάνατον in marg *I*[3] | ἑστήξειν citat Plan fol. 104[v] 15 τὰ (2) *P* sed α in ras m[3] τανῦν *B* 16 τῶν βασιλέων post πρᾳότατον excidisse putat Re 17 αὐτῶν Re 18 ἑτέρους *I* sed έ in ras m[2] 19 πάλαι inser *I*[2] 21 τίς *UVIBM* 22 πένητας *AM* sed in his ς erasum, πένητα *UB* Re | εὐπόρων *M* sed ων ex ου corr, *I* sed ων in ras m[4], *P* sed ων in ras m[2] εὐπόρου *CAUB* Re

μένειαν οὖν, ὦ βασιλεῦ, φυτεύων ἡμῖν ἄπαυστον, δι' ἣν πάντας μὲν ὑπάρχους, πάντας δὲ ἡγεμόνας πολεμίους ἕξομεν, ὡς ἐκ τῶν ἡμετέρων κακῶν τοῖς βασιλεῦσι χαριουμένους, πείθειν ἐπιχειρεῖς, ὅτι οὐ ταῦτα τιμωρία; τί γὰρ φήσομεν ἐρωτώμενοι· πόθεν μεμίσησθε; μεταστήσομεν ἐπὶ σὲ τὴν αἰτίαν; ἀλλ' οὐ δέχεται μέμψιν ἡ σὴ φύσις, καὶ γίγνεται κατὰ τῶν ἐγκαλουμένων ἡ τοῦ κατεγνωκότος ἀρετή. 65. ὥσπερ γὰρ οἱ τῶν ἱερῶν ὑπὸ τῶν θεῶν διὰ τῶν χρησμῶν ἐκβαλλόμενοι σιγῶσιν, ὡς ἂν ὑπὸ τῶν ἅπαντα εἰδότων ἐξεληλεγμένοι, οὕτως ὧν ἂν ὡς κακῶν μνησθῇς, οὐκ ἔχουσιν, ὡς συκοφαντοῦνται, λέγειν. τοῖς σοῖς οὖν, ὦ βασιλεῦ, καλοῖς ἑαλώκαμεν. σὺ δ' ἀποκτείναις μὲν ἡμῶν μηδένα μηδέ γε στερήσαις μήτε οὐσίας μήτε πατρίδος μηδέ γ' ἕτερος ἀνθ' ἑτέρου γένοιο. 66. ὁρῶ δέ, ὡς ἐν μὲν τοῖς τοιούτοις πάθεσι τὸ κοινὸν ἐκφεύγει τὰς αἰτίας τῶν ἐγκλημάτων ἐν τοῖς παθοῦσιν ἱσταμένων, ἃ δὲ ⟨σὺ⟩ βούλει ποιεῖν, ὅλην τὴν πόλιν περιβάλλει τῇ δίκῃ. τὸ μὲν γάρ ἐστιν ἐν χρηστῇ πο-

9 cf. t. I p. 119, 19. III 65, 16 R

3 κακῶν *P* sed κ prius in ras m[4] 4 χαριουμένους scripsi e *VPI* sed in his duobus ους in ras m[2] χαριουμένων (ους supra) *M* χαριουμένο cum ras 2 fere litt *U* χαριουμένων reliqui libri edd 6 μεμίσησθε scripsi cum Mor et Gasda, ut in *B* supra μεμισῆσθαι m[2] scriptum est et in Laur. LVII 20 (in marg. m[2] γρ μεμισῆσθαι) μεμισῆσθαι reliqui libri edd | ἐπί σε Re 7 γίνεται *V* 10 ὡσὰν *B* 13 δὲ Re 15 μηδέ γ' scripsi μήτε γε *C* edd μήτε γ' *ABM* μήθ' *P* sed θ' in rasura trium litterarum m[2], *I* sed ήθ' in ras m[2], *V* μή cum rasura quattuor litterarum *U* | ἕτερος ἀνθ' *I* sed τε et ἀνθ' in ras m[2] ἀνθ' ἑτέρου ex ἀνθετέρου corr *M*[2] 17 παθοῦσιν ut e dittographia corruptum in suspicionem vocavit Gasda 18 σὺ inserui auctore Re | βουλεύῃ e βούλει corr *I*[2] 19 περιβάλλεις *V*

R 474 νηρούς | τινας πεφηνέναι, τὸ δὲ διὰ πάσης ἥκειν τὴν μοχθηρίαν.

67. Θαυμάζω δέ, εἰ θαυμαστόν σοι δοκεῖ τὸ μὴ καλῶς ἡρμόσθαι τὰς πόλεις τοιούτου διδασκάλου πολὺν δὴ χρόνον τυχούσας. οὐ πάντα ἦν ταραχῆς καὶ ῥαθυμίας καὶ ἀμελείας μεστά; οὐχ οἱ μὲν νόμοι γράμματα ἄλλως, ἀρχαὶ δ' ἐπωλοῦντο, τοῖς δὲ ἀρχομένοις κρείττοσιν εἶναι τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχε δείλης μὲν δῶρα πέμπουσιν, ἕωθεν δὲ μονονοὺ ῥαπίζουσιν; οὐ τὸ μὲν δικαίως ἄρχειν κατεγελᾶτο, τὸ δὲ μισθοφορεῖν ἐπῃνεῖτο; οὐ τὸ μὲν καλὸν ἀσθενὲς ἐγεγόνει, τὸ δὲ ἡδὺ τὴν ἰσχὺν εἶχεν; οὐχ ὁ πονηρευόμενος κύριος ἦν τοῦ μὴ δοῦναι δίκην; 68. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ τοσαύτης ἐξουσίας εἰς κακίαν δεδομένης ἐγένετό τις τοῖς τῶν πόλεων τρόποις ὑπὸ τοῦ καιροῦ λύμη; ἢ τοὺς μὲν τῶν φαύλων μαθητὰς σοφιστῶν οὐκ ἔνι γενέσθαι τεχνίτας ἀγαθοὺς λόγων, ὑπνηλοῦ δὲ ἀνδρὸς βασιλεύοντος σωφρονεῖν τὴν οἰκουμένην ἔστι; καὶ τῇ μὲν τῶν ποιμένων ἀμαθίᾳ τὰ ποίμνια διαφθείρεται, ταῖς δὲ τῶν βασιλέων ῥαθυμίαις αἱ πόλεις παιδεύονται;

---

6 Iul. Mis. p. 354 B   7 Thuc. VIII 78, 2

---

17 ὑπνώδης οὐδεὶς τῶν δοκίμων εἶπεν, ὑπνηλὸς δὲ ὁ ὕπνῳ δουλεύων B^2 cf. Thom. M. s. v.

---

7 δὲ *V* | δ' Re   8 τῶν ἀρχόντων εἶναι *V*   9 οὐ] καὶ *B*   17 ὑπνηλοῦ δὲ βασιλέως (pro ἀνδρὸς βασιλεύοντος) citavit Thom. M. p. 372, 6 s. v. ὑπνώδης παρ' οὐδενὶ τῶν δοκίμων, ὑπνηλὸς δὲ ὁ ὕπνῳ δουλεύων. Λιβάνιος ἐν τῷ πρὸς Ἰουλιανὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀντιοχέων ὀργῆς· ὑπνηλοῦ κτλ. | δ' Re | βουλεύοντος Ferr Mor, qui tamen βασιλεύοντος coniecit   19 τὸ ποίμνιον *BM*

ὁποῖον ἂν ἐπιστήσῃς τοῖς ἵπποις ἡνίοχον, τοιοῦτον ἔλπιζέ | σοι τὸ ἅρμα γενέσθαι. 69. διὰ τί νῦν R 475 μακαρίζομεν τὴν γῆν; ὅτι παρῆλθεν ἐπὶ τὴν θεραπείαν αὐτῆς ἰατρὸς ἄκρος. οὐκοῦν ὡς μεταθήσοντος τῶν πόλεων τοὺς τρόπους καὶ δείξοντος ἀμείνους χαίρομεν. τί οὖν δεῖ θαυμάζειν, εἰ πλημμελείας εὗρες, ἃς ἐκ τοῦ παύειν εὐδοκιμεῖς; ἤδη τις ἵππον φαύλως ἠγμένον ἐπρίατο πιστεύων αὐτὸν ἐπανορθώσειν τῇ παρ' ἑαυτοῦ τέχνῃ. οὗτος οὖν εἰ τὴν πρώτην ἐπ' αὐτὸν ἀναβὰς εὐθὺς ἠγανάκτει μὴ πάντα ἄριστον ὁρῶν, οὔ σοι δοκεῖ δικαίως ἂν ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ λαβόντος φωνὴν ἐξ Ἥρας, ὡς εἰδὼς μέντοι ταῦτα ἐπρίω καὶ ὡς ἀπαλλάξων τῆς ἀταξίας διὰ τῆς ἐπιστήμης ἣν ἔχεις; δεῖ δὴ τῇ παιδείᾳ χρόνου καὶ μελέτης, ὧν προϊόντων ἴσως φανοῦμαι βελτίων. 70. βεβιώκαμεν ἀνειμένως, ὦ βασιλεῦ, πάντες ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐξουσίας. ἥκομεν ὑπὸ ζυγὸν ἀκριβέστερον. πειρασόμεθα φέρειν. σύγγνωθι μικρὰ καὶ ποιήσεις ἀμείνους ἢ δεῖσθαι συγγνώμης. καὶ ὅτι γε καινὸν οὐδὲν αἰτοῦμεν, ἀλλ' ἤδη τοῦ συγγινώσκειν ὑπῆρξω, τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀναμνήσθητι, ἐν ᾗ πονηρούς τε ἐκάλεις καὶ σώζειν ἠξίους. ἥμαρτον μέν, ἀλλὰ

---

11 Il. τ 407

---

1 ἐπιστήσῃς *P* sed ης in ras m³ : ἐπιστήσαις *UBI* sed in hoc αι in ras m² | τὸν ante ἡνίοχον *V* et inser *I*² 2 γενήσεσθαι *V* et *I* sed in hoc ησε in ras m² | διατί *VIBM* 6 χρὴ *V* | πλημελείας *PV* 7 τίς *VIB* 9 τηνπρώτην *B* 10 εὐθὺς in marg *I*² 12 μέντοι *I* sed οι in ras m² | τοιαῦτα *UB* | ὡς om *V* 14 „*malim* δὲ" Re 15 βεβιώκαμεν *P* sed αμεν in ras m² 16 ὦ βασιλεῦ πάντες ἀνειμένως *U* 17 ἐπὶ *V* 19 σε *V* 22 σώιζειν *A*

τρεφέσθων· ἐλύπησαν μέν, ἀλλὰ μὴ λιμωττόντων. δίδου μέτρα μύρια καὶ προστίθει τρισχίλια. 71. ταῦτα χαλάσαντος ἦν, ταῦτα οὐ τελέως μισοῦντος, ταῦτα προσδοκῶντος μεταβολήν· οὐ γὰρ δὴ πόλιν ἀνιάτως ἔχουσαν ἔμελλες φιλοπόνως φρουρήσειν, εἰ μὴ κἀκεῖνα μισοῦντος ἦν ὄμβρων ἀμετρίαν ἐπιχειρεῖν ἀνείργειν καὶ ῥύεσθαι τὴν γῆν τῶν
R 476 ἐκεῖθεν κινδύνων, | ὅτε τὸν πολὺν ἐκεῖνον ὑετὸν ὑπαίθριος τῷ βωμῷ προσεστὼς ἐδέξω τῷ σώματι τῶν ἄλλων ὑπὸ τῷ νεουργῷ συνειλεγμένων ὀρόφῳ δεδιότων μὴ τοῖς καρποῖς βοηθῶν αὐτὸς ἰατροῦ δεηθῇς, ἀλλ' οὐδὲν ἀπέστησέ⟨σε⟩ τῆς βοηθείας. 72. οὕτως ὠλιγώρεις τῆς πόλεως· ὑπὲρ ἧς κἀκεῖνο προσέθηκας, ᾐσθόμην γάρ· ἤρου τοὺς θεούς, εἰ πρὸς τὸ θέρος ἥξομεν ἀστασίαστοι, γνώμην ἔχων, εἰ προαίσθοιτό τις δεινόν, ἀπώσασθαι δι' ὧν εἴωθας. εἶθ' ὑπὲρ ὧν ὅπως μὴ ἀπολοῦνται πονεῖς, τούτους ὅπως ἀθυμοῦντας ἀπολεῖς σκοπεῖς καὶ λιμοῦ μὲν ἐξαιρεῖς, λύπαις δὲ ἐκδίδως; καὶ μένειν

2 Iul. Mis. p. 369 A sq.

2 μύρια *U* sed μυρ erasum, *I* sed μύ in ras m[2] μυρία *V* 5 ἤμελλες Re 7 ἀνείργειν ἐπιχειρεῖν *V* 8 ὑπαίθριος ὑετὸν *U* 10 „*malim* συνειλιγμένων“ Re 12 σε inserui auctore Re Anim ex *I* ἀπέστησέ (σε supra) | τῆς *P* sed ἧς in ras m[2] | οὕτως οὐκ ὠλιγώρεις Gasda 14 ἤρου *A* sed ρου in ras 3 litt m[2], *I* sed ου in ras m[3], *C* sed ου supra εο s | εἰ ἢ *C* ἢ (εἰ supra) *A* sed del et in ἢ mut. *n* 15 προαίσθοιτο scripsi auctoribus Re Anim et Sinteni, qui etiam de προδηλοῖτο cogitavit, sed fortasse praeferendum προαίσθοιντό τι πρόσθειτο *V* et e πρόσθοιτο corr *P*[2] πρόσθοιτο reliqui libri edd „*num* προφαίνοιτό τι“ Re in ed. τις *M* sed ς eras τι Mor 16 ὅπως om *V* 17 ἀπολῆς *CAP* Ferr Re, quod correxerunt Mor Cobet Mnem. X 194, Gasda 18 ἐξαιρεῖς scripsi cum Cobeto l. l. et Gasda ἐξαίρεις libri edd | δ' Re

μὲν βούλει τὴν πόλιν, ὡς οὐκ ἄχρηστον, αἰσχύνῃ δὲ περιβάλλεις, ὡς οὐδενὸς ἀξίαν;

73. *Ἀλλὰ πάντως ἡμᾶς δεῖ δοῦναι δίκην. δεδώκαμεν, ὦ βασιλεῦ, καὶ ταύτην μεγάλην καὶ μακράν, καὶ μὴν οὑτοσὶ πέμπτος τῇ τιμωρίᾳ. στένοντες καὶ σκυθρωποὶ καὶ κατηφεῖς διηγάγομεν οὐδὲν τῶν δεδεμένων ἄμεινον, πεπληγμένοι τὰς ψυχάς, νέφους τὰ πρόσωπα γέμοντες, ὅμοιοι τοῖς πενθοῦσι παίδων ἄωρον τελευτήν, δακρύοντες, ὀδυρόμενοι, μισοῦντες ἡμᾶς αὐτούς, τοὔδαφος, τὸν ἀέρα, τὸ ὕδωρ, τὰς οἰκίας, τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλλήλους ἐκτρεπόμενοι, κεντούμενοι τῆς νυκτός, ὀδυνώμενοι μεθ' ἡμέραν.* 74. *ἔσωσε μὲν Ἀλέξανδρος τὴν | πόλιν, ἔσωσεν, οὐκ ἂν ἄλλως φαίην,* R 477 *ἀλλὰ μετὰ πικρῶν ῥημάτων τῶν μὲν τὴν βουλὴν βαλλόντων, τῶν δὲ τὸν δῆμον τιτρωσκόντων οὐ διὰ τὸ καθ' ἡμέραν ἐξαμαρτάνειν, πᾶς γὰρ αὐτῷ τὰ δίκαια παρῄνει φυλάττειν, ἀλλὰ δι' ἓν ἐκεῖνο τὸ σὲ παροξύναν, καὶ ἀνθρώπων πάντων ἠθροισμένων τοῖς μὲν ἄλλοις ἦν πρᾷος, ἐφ' ἡμᾶς δὲ χειμάρρου σφοδρότερος, ὥσθ' ἡμῖν τὸν Κιμμερίων ἐκείνου τοῦ χρόνου γεγονέναι βίον ἐν σκότῳ καὶ νυκτὶ συνεχεῖ, τὸν δ' ἥλιον ἡμῖν ἐνομίζομεν οὐκ ἀνίσχειν.* 75. *τίνας ἔτι ζητεῖς*

---

12 Ep. 722. Amm. Marc. XXIII 2, 3 sq. 20 Od. λ 14 sq.

---

1 *ἀχάριστον* Ferr Mor 3 *δίκην*; libri edd 5 *μὴν* *I* sed *ην* in ras m² | *τιμωρίαι* *C* sed *τι* inser *f* 6 *κατηφεῖς καὶ σκυθρωποὶ* *I* | *διάγομεν* *V* | ante *δεδεμένων* ras 2 litt *I* 9 *δακρύοντας* Re 12 *ϑ'* cum ras 2 litt *U* | *μεϑημέραν* *V* 14 *βαλόντων* *BM* 16 *καϑημέραν* *VM* | *ἐπεξαμαρτάνειν* *V* | *γὰρ* in ras *I*³ | *αὐτῶ* *I* | *παροξῦναν*? cf. t. I 85, 8 20 *τῶν* *V* 21 ante *συνεχεῖ* ras 2 litt *I* *δὲ* *I* sed *ὲ* in ras m³, et Re

δίκας παρ' ἀνθρώπων ἀναλωμένων λύπῃ; δὸς δὴ συγγνώμην, δός, ὦ βασιλεῦ, μὴ πάντων ἐφεξῆς, ἀλλ' ὅσα ἐκ τῶν ὠνίων ἔφυ. τῶν δὲ ἐν τῷ δρόμῳ τετολμημένων σὺ μὲν πάλαι κατεγέλασας, ἡμεῖς δὲ ἀπαιτήσομεν δίκας, ὡς ἀνιχνεύοντές γε τοὺς καταράτους οὐ πεπαύμεθα. καὶ τοῦ λαβεῖν ἐσμὲν οὐ πόρρω. σύγγνωθι δὴ πρὸς θεῶν, πρὸς δαιμόνων, πρὸς τῶν τροπαίων, πρὸς αὐτῆς φιλοσοφίας. ἀπὸ μεγάλων ἔργων ἥκεις. R 478 *ἔστω σου καὶ τοῦτο μέγα. στεφάνωσον τὰς | νίκας τῇ φιλανθρωπίᾳ καὶ μὴ μόνους ⟨ἡμᾶς⟩ ἐν κοινῇ πάντων ἀνθρώπων πομπῇ καθίσῃς κλάοντας.*

76. *Ἡμεῖς οἱ μισοῦντες σὲ καὶ τὴν σὴν βασιλείαν. καὶ γὰρ ταῦτα ἀκηκόαμεν, Ἥλιε. τῶν μὲν ἔργων σοι χωρούντων κατὰ νοῦν, τοῦ δὲ τῶν ἔργων οὔπω φαινομένου λόγου πάντα ἀφέντες ἐν ἱκετείαις ἦμεν, παῖδες, γέροντες, γυναῖκες, εὐθὺς μὲν καθ' ἑκάστην ἀγειρόμενοι φυλήν, ἔπειτα εἰς ὅμιλος τὰ μέρη γιγνόμενοι, πορευόμενοι μὲν δι' ἀγορᾶς μετὰ λαμπρῶν τῶν εὐχῶν, ὑπερβαίνοντες δὲ τὰς πύλας μετὰ μειζόνων, κυλινδούμενοι δὲ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ τὰς τοῦ πολέμου δεχομένῳ μελέτας ⟨μετὰ μεγίστων⟩. ὅσοι δὲ ἡμῶν ἐν ἐπιστήμῃ*

---

11 Plat. Ion. p. 535 E

---

1 *ἀναλωμένων C* sed *η* supra *α f* *ἀν λωμένων* cum ras 1 litt *U* *ἀνηλωμένων V* edd | *τῇ λύπῃ* Mor 4 *κατεγέλασας I* sed *ας* inser m² *κατεγέλας BM* 6 *λαβεῖν — πόρρω* citat Plan fol. 104ᵛ 10 *ἡμᾶς* inserui post *μόνους*, ut coni Re, post *κλάοντας* Re Anim et Sintenis 14 *σοι I* sed *οι* in ras m², *C* sed ex *ου* corr *f* *σου* reliqui libri sed *οι* suprascr *P*³
15 *λόγου οὐ πάντα* cum signo interpunctionis Re Anim | *ἦμεν, παῖδες*] *παῖδες ἦμεν C* *ἦμεν παῖδες ἦμεν A* sed *ἦμεν* alterum deletum, et *P* *ἦμεν παῖδες* cum ras 4 fere litt *I* *ἦμεν* Ferr Mor 16 *ἐγειρόμενοι M* 17 *γινόμενοι VBM* 21 *μετὰ μεγίστων* inserui | *δ'* Re

τοῦ θείου, καὶ τούτων ἐκοινώνουν καὶ πρὸς βωμοὺς ἤεσαν καὶ πάντα τρόπον | θεραπεύοντες τοὺς R 479 δοῦναι νίκην κυρίους. εἰ οὖν ταῦτα τῶν μισούντων, τίς ἡ τοῦ φιλεῖν ἀπόδειξις; 77. ἀλλ' εἰσὶν οἳ δυσχεραίνουσί τι τῶν σῶν. καὶ γὰρ πατέρας τινές. γένοιτ' ἂν οὖν τι πατέρων γλυκύτερον; περὶ δὲ Ταρσέων, ὦ βασιλεῦ, πῶς ἔχεις; οὐδεὶς ἐκείνων ἀγροικότερόν τι φθέγξεται; καὶ τίς ἐγγυᾶται χρησμός; τί οὖν, ἂν ἐκδράμῃ τι ῥῆμα χαλκοτύπου ἢ σκυτοτόμου, [ἢ] ὃ τοὺς τοιούτους εἰκός; ζητήσεις πόλιν ἑτέραν καὶ πάλιν ἄλλην; καὶ τὸ ποῦ δεῖ σε χειμάζειν ἐν τοῖς ὑπηκόοις κείσεται; μήποτε τοσοῦτον ἰσχύσαιεν. ἀλλ' ἐγκάθιζε τοῖς μὲν βουλομένοις, ὡς εὐφραίνων, τοῖς δὲ οὐκ ἐθέλουσιν, ὅπως μάθωσιν ἐθέλειν. δεῖ γὰρ τοὺς μὲν ἑκόντας γνώμῃ, τοὺς δὲ ἄκοντας ἀνάγκῃ τὰ δέοντα ποιεῖν. 78. εἰ δὲ σοφιστὴς ἡμῖν ἐτύγχανες ὤν, πάντως δ' ἄν, εἰ μὴ τοῦτο ἦσθα τὸ μέγιστον καὶ θειότατον, ἀντηγωνίζου μοι νῦν, ἔπειτα τῶν σῶν τις ὁμιλητῶν ἐβλάκευεν, ἆρ' ἂν ἐπέτρεπες; οὐκ ἔστιν· ἀλλ' εἰσήγετ' ἂν τὸ σκῦτος. οὕτω δὴ καὶ νῦν ἅπασα πόλις μαθέτω βασιλέως ἐπιδημίαν φέρειν. 79. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν τοῖς τοιούτοις βαρυνομένων, ἡμεῖς δὲ

---

2 καὶ eras *CP* om Ferr Mor, cancellandum coni Sintenis | ἐθεράπευον *V* et e θεραπεύοντες corr I^2, quod probat Gasda num θεραπεύοντες ἦσαν? 3 ταῦτα inser P^2 6 et 9 τί *IBM* 7 πῶς ἔχεις] „*videtur aut* πίστιν *aut* βεβαίως *interponendum*" Re 9 ἢ cancellavi auctore Re Anim qui pro ὃ coni οἷον | χαλκότυπον *V* χαλκοτύπων ἢ σκυτοτόμων Mor 11 χειμάζειν *C* sed ειν in ras corr ut videtur ex ηι *f* 12 ἰσχύσαιεν scripsi ἰσχύσαιμεν libri edd 13 εὐφραίνων ex εὐφραινῶν corr I^3 14 δεῖ — 16 ποιεῖν omissis γὰρ et μὲν citat Macar fol. 88 15 δ' Re 18 σῶν ὁμιλητῶν τις *UIBM* 20 εἰσήγετο *V* | σκῦτος scripsi e *CA* σκύτος reliqui libri edd 22 τοῖς inser I^3

πάλαι τε ἐθάδες τῆς σὺν βασιλεῖ διαίτης καὶ νῦν
δεόμεθα μὴ στερηθῆναι τοῦ γέρως. ἱκετεύει σε πόλις
R 480 Ἰνάχου γένος ἔχουσα κατὰ ζήτησιν τῆς Ἰοῦς | πλα-
νηθέν, ἱκετεύει σε πόλις μέρος Ἀθηναίων ἔχουσα, πό-
λις Μακεδόνων, πόλις Ἀλεξάνδρου τοῦ τὰ αὐτά σοι
δραμόντος, ἧς τὴν πηγὴν ἐθαύμασεν, ἐξ ἧς ἡδέως
ἔπιεν, ἱκετεύει σε πόλις πολλούς σοι θεοὺς παρασχομένη
συμμάχους, οἷς ἔθυσας, οὓς ἐκάλεσας, μεθ' ὧν ἐστρα-
τεύου, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Πᾶνα, τὴν Δήμητρα, τὸν Ἄρη,
τὴν Καλλιόπην, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Δία τόν τε ἐπὶ τῆς κο-
ρυφῆς καὶ τὸν ἐν ἄστει, παρ' ὃν εἰσῆλθες ὕπατος,
ὅθεν ἐξῆλθες θαρρῶν, ᾧ γέγονας ὀφειλέτης. ἔχω σου
γράμματα παρὰ τῷ θεῷ κείμενα. ἧκε θύσων, ἀπόδος
τὸ χρέος καὶ θύσας μένε ⟨κατὰ⟩ τὸ τεταγμένον. 80. αὐ-
τῶν ἐκείνων νόμιζε ταῦτα ἀκούειν, αὐτοὺς ὁρᾶν οἴου
νῦν. ἴσως δὲ καὶ βλέπεις περιεστῶτας ἡγουμένου τοῦ
Διός, ὃς λαβὼν ἡμᾶς ἤδη σου μαχομένου τρέμοντας
R 481 ἐπέρρωσέ τε καὶ παρεθάρρυνεν | ἐναργεῖ τεκμηρίῳ.
τοῦτο δὲ ἦν, κύκνον τις ἑλὼν ἐν ταῖς ὄχθαις τῆς λί-
μνης φέρων ἀνέθηκε τῷ θεῷ. ὁ δὲ τῶν μὲν πτερῶν
οὐ παρῄρητο, τὴν δὲ ἰσχὺν ἀποβεβλήκει τῶν πτερύγων,
οἷόν τι συμβαίνει περὶ τοὺς κύκνους, ὅταν ἐκπεσόντες

3 t. I p. 451, 1 sq. 6 t. I p. 460, 9 7 Iul. Mis. p. 346 B sq. 10 sq. t. I p. 474, 2 11 t. I p. 141, 9. Iul. l. l.

2 ἱκετεύει — 3 πλανηθέν praemisso κείμενον in marg P[3] 3 γένους Re 9 τὸν Πᾶνα inserui e V coll. t. I 579, 16 R cf. ad p. 110, 14 | δήμητραν VI sed in hoc ν erasum, BM Ferr Mor | ἄρην VBM 10 τ' Re 11 ὕστατος V ὕ^ς^πατος I 14 ⟨κατὰ⟩ inserui | αὐτὸν ἐκεῖνον V 15 οἴου νῦν ὁρᾶν V 19 τίς VIBM 20 πτερῶν I sed ε in ras m[2] π ρῶν cum ras 2 litt U 21 παρῄρητο scripsi auctore Re παρῃρεῖτο libri edd 22 ὁποῖον edd | ὅταν I sed αν in ras m[2]

τῆς ἐν τοῖς ἕλεσιν ἐλευθερίας ἀνθρώποις ὑποχείριοι γένωνται. 81. τὸν μὲν δὴ ἄλλον χρόνον ἐπὶ γῆς ἦν οὐκ ἐπιχειρῶν αἴρεσθαι. θυσίαν δέ τινα ποιουμένων ἑβδόμῃ ἱσταμένου ὡς προσῆλθε τῷ ἱερῷ τὸ πῦρ, ὁρμήσας ὁ κύκνος πρὸς τὸν ἀέρα τρὶς τὸν νεὼν ὑπ' αὐτὰ τὰ γεῖσα τῷ πτερῷ περιδραμών, ἔπειτα μετεωριζόμενος ἀναβὰς ἀφῆκεν αὑτὸν πρὸς τὴν ἕω. καὶ αὐτίκα βοή ⟨τε⟩ ἦν χαιρόντων, ἐξαλλομένων, κυβιστώντων μνήμῃ τῆς τοῦ Διὸς μεταβολῆς, ἣν εἰς τοῦτον τὸν ὄρνιν μεταστήσας ἑαυτὸν τὴν Ἑλένην ἔσπειρεν, ἐδόκει τε πᾶσιν ἐπείγεσθαι συνεξαιρήσων τὸ Περσικόν. 82. οὗτος μετ' ἐμοῦ νῦν ἀγορεύει βουλόμενος τῇ μὲν πόλει γενέσθαι διαλλαγάς, ἐμοὶ δὲ τὴν ἐκ τοῦ δοκεῖν πεπεικέναι δόξαν. μὴ τοίνυν ἀτιμάσῃς μηδὲ ἐλέγξῃς ῥήτορα ψήφῳ σῇ κεκοσμημένον. ἔδωκας τοὺς πυροὺς ἐμοῦ δεηθέντος, λῦσον τὴν ὀργὴν ἐμοῦ δεομένου. μὴ κάμῃς σεμνύνων ἄνθρωπον ἐκκρουσθέντα πολλάκις ὕπνου ταῖς περὶ σοῦ φροντίσι μηδ' ἀποπέμψῃς ἄπρακτον εἰς τὴν | πατρίδα κύπτοντα, ἐρυθριῶντα, R 482
ἐγκεκαλυμμένον, αἰσχυνόμενον μὲν τῶν πολιτῶν τοὺς παρόντας, αἰσχυνόμενον δὲ τοὺς ἀπόντας. 83. οἷς

---

15 ep. 736

---

2 τὸν μὲν οὖν Sintenis 3 οὐκ om Ferr Mor „οὐδ' *malim*" Re 4 ἱσταμένου] „*videtur nomen mensis desiderari*" Re 5 ναὸν *V* 6 τὰ *I* sed ἀ in ras m^2 | γεῖσσα *VB* | τὼ πτερὼ *V* 7 αὑτὸν *I* sed ʽ ex ʼ corr m^3 8 ⟨τε⟩ inserui cum Sinteni 9 ὂν *V* ἧ? 10 ἐλλένην *I* sed λ secundum eras ἐλ ν cum ras 4 litt *U* 12 βουλόμενος *I* sed inter λ et ο ras 2 litt 13 ἐκ om *M* 14 μήτ' Re 18 σὲ Re perperam in *A* legi asserens 20 αἰσχυνόμενον μὲν in marg I^2 | τῶν πολιτῶν in ras I^2

ἐπειδὰν προαπαντῶντες ἐρωτῶσι· πεπείκαμεν, ὦ πρεσβευτά; τί ἀποκρίνωμαι; προσωπείου μοι δεήσει τότε ἢ νὴ Δία γε, νυκτὸς εἰς τὴν εἴσοδον καιροῦ κρύπτοντος φοινισσομένην παρειάν. οἴκοι δὲ γενόμενον ἀνάγκη καθειργμένον μένειν, ὡς οὐκ οἴσω τοὺς εἰς ἐμὲ βλέποντας δεικνύντας τοῖς πέλας τὸν ἡττημένον. 84. ἀλλὰ γάρ ἐστιν ἡμῖν ὄρη μεγάλα καὶ ὑψηλὰ καὶ λάσια, ἀνθρακέων τινῶν δῆμοι καὶ ἄντρα καὶ καλύβαι. παρὰ τούτους ἥξω μεταθέμενος τοὔνομα καὶ στολὴν μεταλλάξας καὶ ὅσα ἂν ἐξῇ τῶν περὶ τὸ πρόσωπον. ἐνταῦθα ἐπ' ἐρημίας κείσομαι πόρρω τῆς πόλεως, ἣν οὐκ ἔσχον ὀνῆσαι.

85. Χορηγῶν μὲν ἐγενόμην ἔκγονος, ὦ βασιλεῦ, χορηγεῖν δὲ αὐτὸς ὑπὸ τῆς Τύχης ἐκωλύθην. αἰσχρὸν δὲ ζῆν μηδὲν εὖ ποιεῖν τὴν αὑτοῦ δυνάμενον. ἐπειδὴ τοίνυν τῶν τερπουσῶν λειτουργιῶν ἀπολέλειμμαι, δεῖξόν με τῇ σωζούσῃ φιλοτιμούμενον. 86. καὶ μή μοι λεγέτω τις τὴν ἐν Κιλικίᾳ παρασκευήν. βουλήθητι
R 483 μόνον, καὶ πάντα ἕψεται. | πέντε ἡμερῶν τὸ ἔργον καὶ καμήλων οὐ πολλῶν. εἶδες ἡμᾶς ἠσθενηκότας, ὅρα καὶ δύναμιν ἔχοντας. λάβε πεῖραν τοῦ τόκου τῆς γῆς, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἐναντίων. νῦν εἴσῃ σαφῶς, εἴτε κακίας ἦν εἴτε δυστυχίας ἐκεῖνα.

---

13 cf. t. I p. 80, 11

---

1 προαπαντῶντες Re προσαπαντῶντες (προσαπαντῶτες *U*) libri Ferr Mor 2 ἀποκρινοῦμαι *I* sed οῦ in ras m² ἀποκρίνομαι Ferr Mor 9 παρὰ — ἥξω citat Plan fol. 104ᵛ 11 ἐνταῦθ' Re 14 δ' Re 14 αἰσχρὸν — 15 δυνάμενον citat omisso δὲ Macar fol. 88 15 ζῆν τινὰ Macar | αὑτοῦ πατρίδα Macar 18 τίς *IBM*

XVI.

Oratio inscripta *πρὸς Ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς* paulo post quintam decimam scripta[1]) fere iisdem quoque atque illa fatis usa est. Itaque maximus est numerus eorum codicum qui utramque, parvus eorum qui alterutram continent.

Quibus vero sive integra sive manca servata est codices hi sunt 33:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 165. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 86. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 66. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 182. Vide t. I p. 415 sq. Contuli.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 209ᵛ. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

6. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 508. Vide t. I p. 59 sq.

7. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 206. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

8. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 61. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

9. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 62. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

---

1) Orationem aeque atque antecedentem revera non habitam esse asserit Socrates h. eccl. III 17 (cf. supra p. 114).

10. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 39. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

11. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 95ᵛ. Vide t. I p. 24 sq.

12. Ottobonianus gr. 69 saec. XVI fol. 63. Vide t. I p. 222 sq.

13. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 48ᵛ. Vide t. I p. 39 sq. et 69.

14. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 305. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

15. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 102. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

16. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 60ᵛ. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

17. Laurentianus XXXII 13 saec. XV fol. 64. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

18. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 104ᵛ. Vide t. I p. 228 sq. et 236.

19. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 36ᵛ. Vide t. I p. 229 sq. et 236. Desinit fol. 39ᵛ verbis *οὖν φροντιζόντων* p. 174, 12.

Ex hoc codice fluxerunt duo apographa: prius quod exhibet

20. Cantabrigiensis Collegii Trinitatis 1158 (Gale Collection O. 2. 54), factum a Patricio Iunio.[1]) Vide t. I p. 232 sq.

alterum quod exhibet

21. Bodleianus Langbain. Advers. 20 p. 56, factum a Gerardo Langbainio. Vide t. I p. 230.

Ex hoc fluxit

22. apographum Olearii quod periisse videtur, saltem ubi hodie lateat, nescitur. Vide t. I p. 231.

23. Athous Laurae Ω 123 (= Ath) saec. XIII

---

1) Quod conieceram, interim confirmatum vidi testimonio Montacutii Rhodesii James, The Western manuscripts in the library of Trinity College, Cambridge vol. III p. 174.

fol. 44. Vide t. I p. 323 sq. et 432. Contulit meum in usum Alexander Lauriotes.

24. Monacensis gr. 113 (= Mo) saec. XVI fol. 132. Vide t. I p. 413. Contuli.

25. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 75^{v}. Vide t. I p. 363 sq.

26. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 85. Vide supra p. 4 sq.

27. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 142. Vide t. I p. 214 sq. et 236.

28. Casanatensis 197 saec. XV fol. 199. Vide t. I p. 420 sq. et supra p. 118. Contuli.

29. Vaticanus Palatinus gr. 350 saec. XVI fol. 3^{v}. Vide supra p. 3 sq. Desinit fol. 8^{v} verbis *τὴν μετάστασιν* (p. 175, 4).

30. Mutinensis gr. 181 saec. XV fol. 121. Vide supra p. 48 sq.

31. Marcianus gr. 445 saec. XV fol. 139. Vide supra p. 51. Initium orationis usque ad p. 165, 12 contuli.

32. Cheltenhamensis 10618 saec. XVII vel XVIII fol. 38 a Leonardo Adami e Pal. 282 transscriptus. Foliis 42—45 eiusdem versio latina continetur. Vide t. I p. 282 sq.

33. Musei Britannici Harleianus 5592 chartaceus 98
in folio continet aeque atque 5591, cuius in primo folio scriptum est *Ex libris Henrici Stefani* et *ἐκ τῶν ἐνρίκου τοῦ στεφάνου*, et 5593 excerpta Henrici Stephani atque inter haec in fasciculo secundo inde a folio 208 usque ad 212 *πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς* cum subscriptione *τέλος τοῦ λόγου τοῦ λιβανίου. ὃς ἐπιγράφεται πρὸς ἀντιοχέας περὶ τῆς τοῦ βασιλέως φυγῆς.* E nota marginali folii 202^{v}: *Venetiis An. 1555. August. XVIII* colligas orationem hoc anno a Stephano descriptam esse Venetiis e codice quem Marcianum gr. 445 vel XCI. 2 fuisse coniecerim.

Codicem anno 1880 inspexi.

De codice Ioannis Altini, e quo orationem descriptam penes se esse testatus est Henricus Valesius Adnot.

in libr. eccles. hist. Socr. (ed. 1668) p. 190[1]) conferantur quae t. I p. 58 dixi.

Ratio quae intercedit inter codices quos in censum vocavi eadem est atque in oratione antecedenti, nisi quod ad codices alterius familiae accedit codex Monacensis 113 (*Mo*). Etiam hic duorum codicum quos collatos habeo lectiones ab apparatu critico exulare iussi: Casanatensis propter causam quam supra p. 118 protuli, et Athoi, quia quamvis aetate et pretio praestet, tamen proxime ad codicem *Mo* accedit, ut apparet ex *αὐτοῖς* omisso p. 169, 4, *λαμπρὰν καταστῆσαι* pro *καταστῆσαι λαμπρὰν* p. 168, 23, *τοιούτῳ λόγῳ* pro *τοιοῦτον λόγον* p. 170, 14, *ταύτην* pro *ταύτῃ* p. 174, 7, *ὅλων* pro *ἄλλων* p. 174, 16 neque propriis liber est interpolationibus, ut *ἠδικηκότες* pro *ἡμαρτηκότες* p. 161, 9, *τοὺς ἀρχομένους* pro *τινὰς τῶν ἀρχομένων* p. 172, 5, *ἐκ τούτων γε κομιδῇ κυριεύειν εὐπορούντων δέ τινων εὐαριθμήτων* pro *ἐκ τοῦ κυβεύειν εὐπορούντων κομιδῇ τινων εὐαριθμήτων* p. 177, 8.

Eodem pacto in Marcianum gr. 445 item codicem secundae familiae propter nubem qua obvolutus est lacunarum corruptelarumque consulendum esse duxi.

Neque quicquam commodi redundat e lectionibus codicum Vaticanorum 81. 82. 84. 941, quas Leo Allatius in margine codicis Barberini posuit[2]) quasque inde in meum Reiskianae editionis exemplar transtuli. Vaticanus 84 si minus e Palatino 282 ipso, certe e fonte cum hoc communi, Vaticanus 82 ex eodem exemplari scholiis praedito quo Vindobonensis fluxit, sed uterque aeque atque Vaticanus 941 mendose admodum descriptus est.

Loci ex hac oratione citati non reperiuntur nisi duo in lexico codicis miscellanei Darmstadiensis 2773 saeculi XIV exeuntis vel XV ineuntis fol. 217v,[3]) plures sed parvi ambitus apud Maximum Planudem in collectaneis codicis Palatini Heidelbergensis 129 fol. 104v.[4])

---

1) Cf. eiusdem notam ad Amm. Marc. XXIII 2 p. 353.
2) Cf. t. I p. 33. 3) Cf. supra p. 118. Locos mihi exscripsit Voltzius. 4) Cf. t. I p. 73.

Primum oratio typis mandata est Hamburgi anno 1715 a Fabricio Bibl. gr. VII p. 207—223 ex apographo et cum versione latina Godofredi Olearii parum integre et mendose admodum, quoniam fons apographi, codex Baroccianus, mancus est et multis laborat vitiis neque Fabricius, id quod fere facile fieri poterat, his tollendis ullam operam impendit. Sed haec splendere censenda est editio prae fine orationis qui in illa desideratur, a Philippo Angelico Becchetto Bononiensi foras misso et latine verso in Amadutii Anecdotis litterariis ex Mss. codd. erutis vol. I Romae 1773 p. 9—22. Malus fuit codex quem adhibuit Laurentianus XXXII 13, peior ipsius linguae graecae scientia.

Reiskius postquam multa vitia editionis Fabricianae — Becchettiana ei ignota mansit — coniectando ἀκονιτὶ sustulit Anim. V 109—111, orationis integrae ex Augustano (A) descriptae, cum Monacensi (*Mo*) collatae, denuo critice pertractatae editionem praeparavit, quam eo mortuo Reiskia foras misit prius Altenburgi 1784 p. 213—222, iterum ibidem 1791 vol. I p. 484—506. Hanc mere repetivit Monnerius p. 64—103,[1]) ut ne omissa quidem in illa vocabula e Fabriciana reponeret, si vero quid mutavit, corrumperet, ut συμβουληθῆναι in συμβουλευθῆναι p. 169, 9. Nulla igitur eius ratio habenda erat; versionem vero gallicam quamvis satis liberam tamen elegantem admodum lubens merito laudandam duco.

Boissonadius nihil nisi lectiones codicis Parisini gr. 3017 margini editionis Reiskianae usque ad p. 489 adscripsit.[2])

Vitia quae culpa non minus codicum quam Reiskiae etiam in hanc editionem irrepserant, e parte sustulerunt Cobetus, Sintenis, Gasda[3]), qui codices *A* et *V* contulerat.

---

1) Vide t. I p. 15.
2) Cf. t. I p. 78.
3) Krit. Beitr. zu Liban. II p. 10—11.

ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΟΧΕΑΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΟΡΓΗΣ.

R 484 1. *Ἃ μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα διείλεγμαι καὶ ὡς οὔτ' ἀγῶνος οὔθ' ἱκετειῶν οὐδοτιοῦν παραλέλοιπα, μεμαθήκατε τὰ μὲν αὐτοῦ μου διηγουμένου πρὸς ὑμᾶς οὐχ ὡς ἄν τινος σεμνυνομένου μᾶλλον ἢ παραμυθουμένου, τὰ πλείω δὲ τοῦ βασιλέως μεμηνυκότος ἐνταῦθά τε πρὸς τὸν ἱερέα λέγοντος ἠνωχλῆσθαι παρ' ἐμοῦ καὶ πάλιν ἐν τῷ σταθμῷ πρὸς τὸ κοινὸν τὸ ὑμέτερον·*

C = Chisianus
A = Codex Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Vaticanus Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis 113
B = Barberinus II 41
M = Marcianus 437

---

5 ep. 736 10 Iul. ep. 27 p. 399 B et C

---

1 *Πρὸς τοὺς P* | *ἀντιοχεῖς PBM* Fabr | *ὑπὲρ B* 5 *οὐδοτιοῦν* inser I^2 *οὐδ' ὁτιοῦν CAPVMoM* Fabr | *παραλέλοιπα* in *παραλέλειπται* corr I^2 *παραλέλειπται* (supra *οιπα*) *B* 6 *ταμὲν V* | *ὑμᾶς I* sed *υ* in ras m^2 7 *ὡσάν Mo* 10 *πρώτῳ* (α') ante *σταθμῷ* excidisse puto coll. Iul. ep. 27 p. 399 C | *ἡμέτερον MoBM* Fabr

ἃ δὲ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ περί τε τῶν κατεχόντων δυσχερῶν καὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς καὶ πῶς ἂν ἐκείνην τε παύσαιμεν καὶ δόξαιμεν γεγονέναι βελτίους, ταῦτα πειράσομαι διελθεῖν. 2. ἔδει γὰρ ἐκεῖ μὲν ὑμᾶς ἐξαιρεῖσθαι αἰτίας ἐπιχειρεῖν, ἐνταῦθα δὲ μὴ | κρύπτειν, R 485 ἅ τις ἂν ἡμᾶς αἰτιάσαιτο δικαίως. τὸ μὲν γὰρ εἶχε συγγνώμην καὶ τετύχηκε καλῶς ποιοῦν, τῷ δ' ἂν τὰ μέγιστα βλαβείημεν, εἰ μείναιμεν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡς οὐδὲν ἡμαρτηκότες. 3. καὶ ὅτι μὲν ἢ πάντας ἢ τοὺς πλείους ἀνιάσω διὰ τῆς παρρησίας, οὐκ ἀγνοῶ, πολὺ δέ γε βέλτιον λυπηθέντας τοῖς λόγοις ἡσθῆναι τοῖς ἀπ' αὐτῶν ἔργοις ἢ νῦν τὰ τέρποντα ἀκούσαντας ἀντὶ μικρᾶς ἡδονῆς πολλὴν καὶ μεγάλην ὑπομεῖναι ζημίαν. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπαινεῖν τε ὑμᾶς ὁμοῦ καὶ δι' ὧν ἂν τὸν κίνδυνον ἐκφύγοιμεν, δεικνύειν, μανίας ἂν ἦν δήπου μὴ τοῦτον αἱρεῖσθαι τῶν λόγων τὸν τρόπον· ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος ἀνάγκη τὸ συμφέρον ἀπολωλέναι, σωφρονούντων ἂν εἴη τὰ φέροντα τὴν σωτηρίαν πρὸ τῶν κολακευόντων ποιήσασθαι.

4. Δημοσθένης μὲν οὖν τοῖς αὑτοῦ πολίταις παραινῶν ἀθυμοῦσι μὴ οὕτως ἔχειν ἠξίου μηδ' ὡς οὐκ οὔσης χρηστῆς ἐλπίδος διακεῖσθαι τὰς γνώμας· ἐγὼ

---

21 Dem. c. Phil. I § 2 p. 40, 10 sq.

---

2 καὶ περὶ τῆς *UBM* edd ras 4 litt inter καὶ et τῆς *I* | ἂν om *B* 3 παύσαιμέν τε Re 4 μέν μ' ὑμᾶς Sintenis 6 ὑμᾶς *UVIMo* 10 πλείστους Re 11 γε inser *I*[3] om *BM* edd | λυπηθέντες *Mo* 15 ἐκφεύγοιμεν *A* sed ε erasum, *I* sed ευ in ras m[2], *MoBM* Fabr 16 ἂν om *U* inser *I*[2] | τούτων Fabr 17 ἐπεὶ *MI* sed in hoc in ἐπειδὴ corr m[2] 21 αὑτοῦ *VMoBM* αυτοῦ *U*

δὲ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ συμβουλεύειν ὑμῖν ἀποθέσθαι τὴν ἀθυμίαν, ὥστ' οὐδ' ἂν ἄλλως ἡγοῦμαι σωθῆναι τὴν πόλιν, εἰ μὴ προσθείημεν τῇ παρούσῃ καὶ τοὺς πώποτε δόξαντας μεθ' ὑπερβολῆς πεπενθηκέναι παρέλθοιμεν τῇ λύπῃ. 5. ὡς οὕτως ἔχει· εἰ μὲν ὡς περὶ κούφου τοῦ παρόντος καιροῦ διανοηθείημεν, μεῖζον ποιήσομεν τὸ κακὸν ἐνδειξάμενοι πᾶσιν, ὡς οὐδὲν R 486 ἔσται τοσοῦτον ἀπ' οὐδενός, | ὃ ταράξει τὴν πόλιν· ἂν δ' ἀπογνῶμεν τὰ βελτίω καὶ λάβωμεν φόβον ὃν εἰκὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐδαφῶν εἰς κίνδυνον ἥκοντας, πρῶτον μὲν ἄμεινον περὶ τῶν λοιπῶν μετὰ τούτου βουλευσόμεθα τοῦ δέους. ἔπειτα καὶ τοῦτ' ἂν ἴσως ἀρκέσαι τῷ βασιλεῖ πόλιν δοκοῦσαν ἐπὶ μεγάλου φρονήματος εἶναι παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐκπεπλῆχθαι καὶ ταπεινὴν γεγονέναι καὶ πιστεύειν, ὡς ἀπολεῖται.

6. *Πολλαὶ* μὲν οὖν ἀεὶ καὶ μεγάλαι συμφοραὶ τὴν ταλαίπωρον ταυτηνὶ περιέσχον, καὶ ἴσως οὐ μετὰ δεξιῶν συμβόλων ὁ Σέλευκος αὐτὴν ἐποίει. τῇ γοῦν δυνάμει τῶν Περσῶν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κακῶν εὐδοκιμεῖν ὑπῆρξεν, ὥσπερ παλαιστῇ τὸν αὐτὸν ἀντίπαλον πολλάκις καταβαλόντι. πότε γὰρ οὐκ ἐστράτευσαν ἐπὶ

---

10 [Dem.] c. Aristog. II p. 803, 28 sq. 18 t. I 464, 13 sq.

---

10 ἐδάφων κάλλιον ἢ ἐδαφῶν B^2 (cf. Thom. M p. 137, 1 ἐδάφων, οὐκ ἐδαφῶν κτλ.)

---

4 πεπονθέναι *Mo* 5 ὡς scripsi cum Gasda e *V* ὥςθ' reliqui libri edd 7 οὐδὲ *Mo* 10 ἐδαφῶν corr ex ἐδάφων MP^3, in ἐδάφων I^3 ἐδάφων in ἐδαφῶν corr C^2 ἐδάφων *B* edd 14 τὸν om *UI* 16 ἀεὶ om *M* 18 τῶν inter δεξιῶν et συμβόλων *Mo* et in ras I^2 | γ' οὖν *A* 19 δυνάμει τῇ τῶν *Mo* | εὐδοκιμεῖν ὑπῆρξε κακῶν *UI* 21 καταβαλόντι *I* sed β et λ in in ras m^3 | ἐστράτευσεν *B*

τήνδε τὴν γῆν; ἢ πότε ἐπελθόντες οὐκ ἀνῃρήκασιν, ἃ μὲν ἐδύναντο κατασκάπτοντες, κατὰ δὲ τῶν λοιπῶν τῷ πυρὶ χρώμενοι; 7. *φιλόνεικοι δὲ ἄρα ἦσαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ οὐκ εἰδότες δαίμοσιν ἐξίστασθαι τόπων. οὓς ἐχρῆν ἐνθυμηθέντας, ὅτι τις ἄρα φθόνος πολεμεῖ τῷ χωρίῳ, μετὰ τὸ πρῶτον εὐθύς, εἰ δὲ μή, τό γε δεύτερον πτῶμα ζητῆσαι γῆν ἑτέραν, ὥσπερ οἱ Φωκαεῖς ἐκεῖνοι. νῦν δὲ ἀνίστασαν καὶ πάλιν ἐδείκνυσαν πόλιν οὐκ εἰδότες, ὅτι κακοῖς ἑτέροις ἑτοιμάζουσι τὸ ἄστυ.*

8. *Πολλῶν δὲ δὴ καὶ δεινῶν κατασεισάντων, ὦ ἄνδρες πολῖται, πρότερον τὴν ἡμετέραν οὐδὲ μίαν ἔγωγ' ἂν τῇ παρούσῃ συμφορᾷ ἐξισοῦσθαι φαίην ἄν. πρῶτον μὲν γὰρ οὐχ ὅμοιον ὑπὸ τῶν φύσει πολεμίων πάσχειν κακῶς ἢ παρὰ τῶν οἰκείων καὶ ὧν εἰκὸς ἦν ἀπολαύειν τῆς προνοίας, μισεῖσθαι.* 9. *ἀλλ' ὥσπερ πολλῷ δεινότερον ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐλαύνεσθαι καὶ κατήγορον ἔχειν αὐτὸν τὸν γεγεννηκότα τοῦ παρὰ | τῶν ἔξω τοῦ γένους ἐπιβουλεύεσθαι, οὕτω μεῖζον* R 487 *κακὸν τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ δοκεῖν ἀξίαν ἀναστάσεως εἶναι τὴν πόλιν ἢ παρὰ τῶν βαρβάρων ἔργῳ τοῦτο παθεῖν.* 10. *τὸ μὲν γὰρ ὁ τοῦ πολέμου νόμος οἶδε,*

8 Her. I 164

1 *ἀπελθόντες Mo* 2 *ἠδύναντο Mo* | *λοιπῶν* in *ὑπολοίπων* corr *V* 5 *ἐνθυμηθέντες* ex *ἐν θυμηθέντες* corr *Mo*[2] 8 *φωκεῖς UMo* 8 *νῦν — 9 πόλιν* citavit Planudes fol. 104[v] 8 *νυνὶ δ'* Re | *ἐνίστασαν* Plan 11 *δὴ* om Fabr 12 *οὐδεμίαν PUVIB* edd 13 *ἐξισοῦσθαι* om *Mo* *ἂν*] *μειζοτέραν Mo* 14 *μὲν* om Re 15 *περὶ Mo* et supra *παρὰ M*[2] 16 *ἀπολαύειν τῆς προνοίας* scripsi e *CAPU* *τῆς προνοίας ἀπολαύειν* reliqui libri edd 18 *γεγενηκότα MoM* | *περὶ Mo* 20 *τὸ Mo* 21 *περὶ Mo*

καὶ τῶν εἰωθότων τὸ πάθος, τοῦ δὲ οὐ πολλὰ τὰ παραδείγματα. καὶ τοῦ μὲν ἄν τις αἰτιάσαιτο τὴν τύχην, τὸ δὲ τῆς γνώμης ἔλεγχον ἔχειν δοκεῖ. καὶ τὸ μὲν ἐλεεῖται παρὰ τῶν ὁμοφύλων, καὶ βοηθεῖν εἰσιν ἕτοιμοι τοῖς πεπληγμένοις, τῶν δ' ἅπας τις ἂν τὴν φιλίαν φύγοι τοῦ πολὺ τῇ γνώμῃ διεστάναι σημεῖον ἐκφέρων τὸ μισεῖν. 11. οὔκουν εἰ μὴ πέπτωκεν ἡμῖν ἡ πόλις, προσήκει χαίρειν ἢ μετρίως τὴν δυσκολίαν φέρειν, ἀλλ' εἰ τὴν πρὶν ἀποβαλοῦσα δόξαν ἐν ταῖς μοχθηροτάταις τέτακται, μᾶλλον ἀλγεῖν ἢ εἰ τοὺς πολεμίους ἀπὸ τῶν τειχῶν ἑωρῶμεν. ἐμοὶ γὰρ εἴη μάλιστα μὲν καὶ σώζεσθαι καὶ σπουδαίῳ δοκεῖν, εἰ δ' ἕλκοι πρὸς αὑτὴν ἡ κακία, μετριώτερον, ὦ ἄνδρες πολῖται, τελευτὴ πονηρίας. 12. οὑτωσὶ μὲν οὖν εἰ καὶ θαρρεῖν ὑπῆρχε περὶ τοῦ μέλλοντος, διά γε τὴν παροῦσαν αἰσχύνην ἔδει καταδύεσθαι καὶ στένειν καὶ νομίζειν τῇ πόλει σχῆμα προσήκειν, οἷον ἐν τοῖς κήδεσιν οἶκον ἕκαστον καταλαμβάνει, νῦν δ' οὔσης |
R 488 τῆς ἀδοξίας τοσαύτης οὐδ' ὁ μηδὲν ἡμᾶς πείσεσθαι τῶν ἀνηκέστων ἐγγυώμενός ἐστιν, εἰ μή με λελήθατε χρησμοὺς ἐκ Δελφῶν δεξάμενοι. 13. ἕως οὖν ἀκμάζει τῆς ὀργῆς ταύτης ἡ φλόξ, τίς οὕτως ἀνδρεῖος, ὅστις

1 *πάθος* scripsi e *Mo* cum Cobeto Mnem. X 193 (Coll. 109) et Sinteni *πλῆθος* reliqui libri edd „*num πεπονθότων τὸ πλῆθος*" Re, quod improbavit Bastius Greg. Cor. p. 139 coll. IV 474, 18 | *οὐ*] *εἰς Mo* 2 *τὴν* om *BM* 3 *δοκεῖ* cum ras 1 litt *P* 6 *πολὺ I* sed *ὺ* in ras m² *πολλῇ U* | *τὴν γνώμην Mo* sed *ν* ultimum eras 7 *ἡμῶν* Fabr 8 *προσήκοι Mo* 9 *ἀποβαλοῦσα I* sed *βαλ* in ras m² | *δόξαν I* sed *δόξ* in ras m² 10 *μοχθηροτάταις I* sed *μοχθ* in ras m² 12 *σώιζεσθαι A* | *δὲ* Re 13 *ἕλκει UI* | *αὑτὴν MoM αυτὴν U ἑαυτὴν B* edd 14 *οὖν* inser *A*² *I*³ om *CMo* 15 *περὶ*] *διὰ B* 18 *ἐγκαταλαμβάνει A* sed *ἐγ* praepos m², *PU* 19 *ἡμᾶς πείσεσθαι I* sed *ἡ* et *πει* in ras m² 21 *ἀκμάζει P* sed *ζ* in ras m³ 22 *οὗτος B*

οὐκ ἀξιώσει τρέμειν; οὐκ ἴστε, ὡς ὅσα οἱ σεισμοὶ δύνανται καὶ οἱ σκηπτοὶ καὶ αἱ τῆς θαλάττης ἐκδρομαί, τοσαῦτα καὶ οὐδὲν ἐλάττω βασιλέως θυμός; ἰσχύει γέ τοι τοῖς στρατεύμασι κατὰ τῶν ὅπλα οὐκ ἐχόντων, κἂν ἀναρπάσαι νεύσῃ πόλιν, οἴχεται ἡ μεγίστη τῶν ἁπασῶν ἐν ἡμέρας σμικρῷ μέρει χειρί, σιδήρῳ, πυρί, τοῖς ἄλλοις. 14. *ὁ δὲ ταύτην ὀκνῶν τὴν ὑπερβολὴν ἀφελὼν ἃ πόλεώς ἐστι γνωρίσματα, κώμης σχῆμα περιέθηκε. βλέψατε δὴ εἰς Καππαδοκίαν ἐκείνην. ἐκεῖ πόλις εὐδαίμων καὶ λαμπρὰ καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ἐπιμελουμένη καὶ χειμάδιον βασιλεῖ γεγενημένη πολλάκις ἐξώσθη τοῦ τῶν πόλεων καταλόγου δόξασά τι θρασύτερον ποιεῖν τῆς ἐξουσίας. τί οὖν; οὐκ εὖ φρονούντων ἀνθρώπων ἐστὶ πεφρικέναι, δακρύειν, σκοπεῖν, ὅπως τι τῶν ἡμαρτημένων ἀναλύσομεν;* 15. | R 489
εἶτ' ἀναστάς τις ἐνταῦθα ἐρήσεται· καὶ ποῦ τοῦτο

---

9 Sozom. V 4 p. 184 *Καισάρειαν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα — ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν πόλεων ἐξήλειψεν ὁ βασιλεύς*

---

1 *οὐκ ἴστε* — 3 *θυμός* citavit Plan fol. 104^v *καὶ οὐκ ἴστε ὅσα Mo* 2 *αἱ*] *ἐκ Mo* 3 „*malim καὶ βασιλέως* sc. *δύναται, nisi legere malis: καὶ βασιλέως θυμὸς ἰσχύει. ἰσχύει γε τοῖς*“ Re | *ἔν γε Mo* 5 *ἀναρπάσαι* Re, quod probavit Cobetus Mnem. N. S. III 150 *ἁρπάσαι* libri Fabr 6 *ἡμέρα Mo* | *μικρῷ V φοβούμενος*
7 *ὀκνῶν Mo* 8 *γνωρίσματα C* sed *τα* inser *f* 9 *δὴ* scripsi e *V* *δὲ* reliqui libri Fabr *δ'* Re | *εἰς τὴν Καππαδοκίαν* Fabr 10 *λαμπρὰ* in marg I^2 13 *τί οὖν; οὐκ εὖ* scripsi *τί οὖν οὐκ εὖ U* *τί οὖν εὖ* reliqui libri edd sed *γρ τί οὖν οὐ τῶν εὖ A* in marg, *γρ^{αι} τί οὖν οὐκ εὖ φρονούντων ἐστὶ γενομένης ἐν ὑποκρίσει τῆς ἀναγνώσεως* M^2 in marg, *οὐκ εὖ* I^2 in marg, rasura 5 litterarum inter *οὖν* et *εὖ P* 14 *ἀνθρώπων* om Fabr *ἀνῶν I* sed *ἀν* et ¯ in ras m^3 | *πεφρικέναι καὶ δακρύειν* Fabr 15 *ἀναλύσωμεν IBM* sed in hoc *ω* in *ο* corr, Fabr 16 *ἐνταῦθ' UI* sed in hoc apostrophus et sequens *ἐ* in ras m^2

ἀδίκημα ἡμέτερον, εἰ μήτε ἔδωκεν ὅσα προσῆκεν ἡ γῆ τάς τε ἐμπορίας ἔπαυσε τὰ περὶ τὰς τιμὰς τῶν ὠνίων νεωτερισθέντα; ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἀτυχοῦντας δείκνυσιν, εἰ μηδὲν ἀδικοῦντες μεμισήμεθα. ὥστ' ἐξ ἀμφοτέρων συνεστάλθαι καὶ θρηνεῖν νοῦν ἐχόντων ἐστίν, εἴτ' ἐξεπίτηδες ἄρχοντα χρηστὸν ἠδικήκαμεν εἴτ' οὐδὲν ἡμαρτηκότας δαίμων τις ἐχθρὸς ταύτῃ περιβέβληκε τῇ δόξῃ. 16. *ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῶν μὲν τὸ μηδὲν ἠδικηκέναι πολύ, παρ' ἐκείνου δὲ τὸ τὰ μέγιστα ἠδικῆσθαι, τοιαύτην μὲν οὐκ ἂν εὐξαίμην ἔγωγε διακρῖναι δίκην, ἄμφω γὰρ φίλω, καὶ ἥ τε πατρὶς τίμιον ὅ τε βασιλεὺς αἰδέσιμος καὶ κατὰ τὴν αὑτοῦ φωνὴν ἑταῖρος καί, τὸ μέγιστον, ἀπὸ τῶν λόγων οὓς ἀδελφοὺς ἐγώ τε κἀκεῖνος τίκτομεν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ δεῖ πάντα ὕστερα τῆς ἀληθείας εἶναι καὶ προεῖπον, ὡς οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἃ φρονῶ λέξω, καὶ καταστήσας ἅπαξ ἐν τῷ συμβουλεύειν ἐμαυτὸν εἰς*
R 490 *ἀνάγκην κατακέκλειμαι | τοῦ τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν, λεκτέον ἅ γε φαίνεται.*

17. *Οὐδ' εἰ πάνυ πολλάκις, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, φαίην μάτην ὑμῖν ἐγκαλεῖν τὸν βασιλέα, δυναίμην ἂν πλὴν ὑμῶν πεῖσαί τινα. ἥ τε γὰρ περὶ θεοὺς εὐσέ-*

---

2 *ἔπαυσε* — 3 *ὠνίων* citat lex. Darmst. f. 217v s.v. *τιμή· καὶ τὸ τίμημα· τὰς τῶν ὠνίων τιμὰς ἐκόλασε* 3 *τοιοῦτος* scripsi cum Sinteni e *V* et *P* qui habet *τοσοῦτος* (ι superscr.) *τοσοῦτος* reliqui libri edd 4 *ἀδικοῦντες* *I* sed *δικ* in ras m² 5 *μισούμεθα* Fabr 7 *ἠδικήσαμεν* Fabr 9 *ἡμῶν* *UI* | *μὲν* om *M* | *ἐκείνῳ* Fabr 10 *τὸ* om Fabr | *τὰ* om *Mo* | *μὲν* om edd | „*malim δεξαίμην*" Re Anim 11 *φίλω* scripsi auctore Re *φιλῶ* libri (*φιλῷ* *I* sed *ῷ* in ras m²) edd 13 *αὑτοῦ* scripsi *αὐτοῦ* libri edd 14 *ἔγωγέ τε* *M* Fabr 15 *ὕστερον* *Mo* | *τῆς* inser *I*³ om *BM* 16 *καὶ* om *Mo* 17 *εἰς τὸ* *VB* 18 *κατακέκλεισμαι* *AP* sed in his *σ* inser m², *VUB* *κατακίκλιμαι* *Mo* 19 post *φαίνεται* lacuna 4 litt in *C* 22 *περὶ τοὺς θεοὺς* *Mo*

βεια τό τε πρὸς τοὺς ἀρχομένους ἥμερον ἥ τε φύσις φιλοσοφίᾳ προσήκουσα τά τε μαθήματα συνηγωνισμένα τῇ φύσει, πάντα ταῦτα καθ' ἡμῶν γίγνεται καὶ μαρτυρεῖ καὶ μονονουχὶ βοᾷ, ὅτι μᾶλλον ἡ πόλις εἰς ἐκεῖνον ἥμαρτεν ἢ παρ' ἐκείνου τι περὶ ἡμᾶς πεπλημμέληται. 18. *ὁ γὰρ ἄνθρωπος μίαν ταύτην ἡδονὴν ἥδεται τὴν ἀπὸ τοῦ μηδὲν ἑαυτῷ συνειδέναι πονηρὸν καὶ τῶν θεῶν τῷ μὲν σῖτον ἐσθίειν διέστηκεν, ἐν δὲ τῇ τῆς ἀρετῆς ἀσκήσει καὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείᾳ πλησίον αὐτῶν ἐστι τῶν μὲν αἰσχρῶν ἐπιθυμιῶν πλέον κρατῶν ἢ ὧν ἄρχει πόλεων, τῶν δ' ἤδη τὴν αὐτὴν βασιλείαν ἐσχηκότων τοὺς μὲν τοῦ μηδενὸς ἀξίους ἀποφήνας, τοὺς δὲ οὐχ ὅσουπερ πρότερον, τοὺς δὲ τῇ μὲν μιμησάμενος, ἔστι δὲ οἷς νικήσας.* 19. *οὕτως οὖν ἀγαθὸν ἔχοντες τὸν κατήγορον καὶ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης γενομένων τῷ Διὶ δικαιότερον οἰόμεθα περὶ ὧν ἐγκεκλήμεθα ἐξαρνούμενοι μεθ' ἡμῶν τινας τῶν ἀκροωμένων ποιήσειν; οὐκ ἔστιν. εἰπὲ γάρ, τίνα πιστὴν ἐροῦμεν πρόφασιν; ὡς ἀβασανίστως ὅ τι ἂν τύχῃ, πράττει; καὶ τίς οὕτω τῶν ἐπ' ἀγορᾶς στρεφομένων*

---

16 Il. ξ 322 19 Thuc. I 20, 1

---

16 *Τοῦ Μίνωος καὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος* $P^2 I^2$

---

1 *τοὺς* om Fabr 2 *προσήκουσα* *I* sed *οσηκου* (*η* supra) in ras m[2] (*πρέπουσα* Vat. 82) 3 *ὑμῶν γίνεται* *V* 5 *ὑμᾶς* *B* | *πεπλημέληται* *PUI* sed in hoc *μ* secundum inser m[3] 8 *τῷ*] *τὸ* *Mo* 10 *πλέον κρατῶν*] *πλεονεκτῶν* *M* 11 *πόλιν* *Mo* 12 *ἀξία* *Mo* 13 *δ'* Re | *ὅσουπερ* *Mo* *ὅσαπερ* Fabr | *ὅσον* *V* 14 *τῇ*] *τοῖς* Fabr | *δ'* Re | *οὓς* *V* | *καὶ νικήσας* *Mo* Re 18 *ἀκροατῶν* *V* 19 signum interrogationis posui | *τύχῃ* scripsi cum Gasda e *CAP* *τύχῃ* (*οι* supra) *V*, o tamen eras *τύχ' ἢ* *Mo* *τύχοι* reliqui libri edd 20 *ἀγορᾷ* *Mo* Fabr

ἔμπειρος τῶν καθ' ἡμέραν πραττομένων; ἀλλ' ὡς ἰσχυρότερον λογισμοῦ τρέφει θυμόν; ὁ τοὺς ἀκονήσαντας
R 491 | *ἐπ' αὐτὸν ξίφη ζῆν ἀφείς; ἀλλ' ὅπως δημεύσειεν, αἰτίας πλάττει κενάς; ὁ τὴν ἀρχαίαν τοῦ χρυσοῦ φορὰν τοῖς δήμοις ἀνείς; ἀλλὰ θηριώδης ἄνθρωπος; ὁ βαδίζων εἰς ἱερὰ καὶ τοῖς ἀρχομένοις ἀναμιγνὺς ἑαυτὸν καὶ δικάζων πρᾴως καὶ περὶ τῶν ἡμετέρων τέκνων ἀνερωτῶν καὶ χαίρων, εἴ τι τῶν καλῶν ἐπιτηδεύοι;* 20. *πολλοὶ μάρτυρες ἥξουσιν, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, ἐκείνῳ βοηθοῦντες, πόλεις μυρίαι, ἔθνη μεγάλα, γῆ καὶ θάλαττα, πάντες οἱ νεμόμενοι τὴν μέχρι τῆς ἡμετέρας ἀπὸ τῶν τοῦ Ῥήνου ῥευμάτων, ὑφ' ὧν ἁπάντων ἀγαπώμενος εἰς ταυτηνὶ προπεμπόμενος ἧκεν. ὅταν οὖν ἀπαρέσκωμεν μόνοι καὶ μόνοις ἐγκαλῇ τοὺς ἄλλους ἐπαινῶν, οὐκ ἐκεῖνον εἰκὸς μεταβεβληκέναι τοὺς τρόπους, ἀλλ' ἡμᾶς οὐκ εὐήνιον παρεσχῆσθαι τὴν πόλιν.*

21. *Οὕτως ἐξετάζων, ὦ ἄνδρες πολῖται, τὰ πεπραγμένα μᾶλλον ἡμᾶς αἰτίαις ἐνεχομένους ἢ συκοφαντουμένους εὑρίσκω. εἰ δὲ δεῖ καὶ σαφεστέρων ἐγκλημάτων ἅψασθαι καὶ δακεῖν μὲν ὑμᾶς, ὠφελῆσαι δέ, τὸ*
R 492 *μὲν ὡς κατεκρύψατε τὰ παρὰ τῶν ἀγρῶν καὶ | δυνάμενοι καταστῆσαι λαμπρὰν τὴν ἀγορὰν ὅπως εἰς στενὸν ἥξει, διεπράξασθε καὶ πόλεμον ἤρασθε πρὸς*

2 cf. p. 39, 12 sq. 22 Amm. XXII 14, 1 sq.

1 *καθημέραν V* | *ἄλλως Mo* 2 *ὁ* in *οὐ* corr *Mo* 3 *ἐπ' αὐτὸν ἀκονήσαντας Mo* | *ἐφ' αὐτὸν τὰ ξίφη* edd | *ὅπως I* sed *πως* in ras m² 4 *καινάς M* Fabr et defendit Re 11 *τὴν* om *Mo* 13 *ταύτην VMo* | *παραπεμπόμενος PUI* et *γρ* in marg *A²* 14 *ἀπαρέσκωμεν C* sed *ω* ex *ο* corr *f* 18 *πολῖται* om *U* 19 *ὑμᾶς U* et supra *ἡμᾶς I³* et Fabr | *ἐχομένους* Fabr 20 *εὑρίσκων Mo* 22 *παρὰ* inser *A* et *Cf* 23 *λαμπρὰν καταστῆσαι Mo*

τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίαν, οὐκ ἐρῶ. ψευδοίμην γὰρ ἂν εἰδώς, ὅτι πολλοὶ τῶν πολλὴν γῆν ἐχόντων πεινῶντας τοὺς ὑμῶν αὐτῶν οἰκέτας ὁρῶντες ἐπαρκεῖν αὐτοῖς οὐ δύνασθε. 22. ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἡδέως ἂν μεμψαίμην, ὅτι μὴ τὴν γνώμην τῆς δυνάμεως παρεσχόμεθα καλλίω. τί δέ ἐστιν, ὅ φημι; ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀντιοχεῖς, ἀδυναμίαν καὶ προθυμίαν συνελθεῖν καὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔργῳ μὲν τῷ κελεύοντι μὴ δυνηθῆναι χαρίσασθαι, γνώμῃ δὲ καὶ τῷ σφόδρα συμβουληθῆναι καὶ τῷ φαινομένης ἐλπίδος ἡσθῆναι καὶ τῷ τῆς τοῦ πράγματος φύσεως ἐναντιουμένης ἀθυμῆσαι. 23. ὧν ἡμεῖς οὐδὲν ἐδείκνυμεν, ἀλλ' ἦμεν ἔνδηλοι βαρυνόμενοι τῷ νόμῳ καὶ ποιοῦντες μὲν ὅσα ἐνῆν, ἀηδῶς δ' ὑπουργοῦντες, καὶ τοὺς μὲν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ὑποφέροντες πόνους, τὸ πραττόμενον δὲ οὐκ ἐπαινοῦντες. ἐγὼ δ' ἠξίουν ὑμᾶς συνερασθῆναι μὲν τῷ βασιλεῖ τῆς καταστάσεως ταύτης, θαυμάσαι δὲ τὴν ὁρμήν, εἰ καὶ τὸ δραστήριον ἀπῆν, ὡς ψυχήν τε φιλάνθρωπον ἐμφανίζουσαν καὶ τῇ πενίᾳ βοηθοῦσαν, δεινὸν ἡγουμένην, εἰ οἱ μὲν ὡς μάλιστα τρυφῷεν, οἱ δὲ

12 ἔνδηλοι πληθυντικῶς, ἔνδηλον δὲ οὐδέποτε, εὔδηλον δέ V

1 ψευδοίμην *I* sed ευδ in ras m² 2 πολλοὶ] πολλὴν *Mo* 3 ἱκέτας *UI* 4 αὐτοῖς om *Mo* | δύνασθε *P* sed α in ras m³ 4 ἀλλ' — 5 μεμψαίμην citat Plan fol. 104ᵛ 5 παρεσχόμεθα *I* sed σ eras 6 δέ *I* sed έ in ras m² 7 καὶ inser *I*² 10 φαινομένης — 11 τῷ om *Mo* 12 ὡς *Mo* | ἐνδείκνυμεν *B* | ἔνδηλοι scripsi e *CA* sed in hoc corr in ἔκδηλοι m², *VBM* ἔκδηλοι reliqui libri edd 15 ὑποφέροντες *I* sed φ in ras m² | νόμους *Mo* 16 δὲ Re num δ' οὐκ, ut I 452, 15? | ἡμᾶς *B* (υ supra) ἡμᾶς *UI* | μὲν om Fabr 18 δραστήριον scripsi coll. Thuc. II 63, 2 ῥᾷστον libri edd ἀνυστὸν Cobet Mnem. X 195. N. S. V 129 (Coll. 109)

τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς διατελοῖεν, καὶ τῆς ἀγορᾶς ἀνθούσης ὁρᾶν μόνον ἐξείη τοῖς πενεστέροις τὰς τῶν εὐπορούντων ἀπολαύσεις. 24. *ταῦτα ἔδει φρονεῖν καὶ* R 493 *γενέσθαι φανεροὺς οὐ | τῷ κολάσαντι τὰς τιμὰς μεμφομένους, ἀλλὰ τοῖς οὐκ ἀνεχομένοις σωφρονῆσαι καπήλοις. καὶ γὰρ εἰ τὸ πρᾶγμα μηδὲν μᾶλλον ἠκολούθει τοῖς βουλήμασιν, ἀλλ' ὑμεῖς γε ἐν τοῖς εὐξαμένοις ἐδοκεῖτ' ἂν εἶναι μηδὲν ἀντιπεσεῖν τῇ βασιλέως γνώμῃ. οὕτω καὶ στρατιῶται διαφεύγουσιν αἰτίαν, ὅταν τοῦ στρατηγοῦ πρὸς τὸ δοκοῦν ἄπορον ἡγουμένου τὴν αὐτοῦ τοῦ παρακαλοῦντος μιμησάμενοι τόλμαν οἴωνται μὲν δεῖν χωρῆσαι διὰ παντός, ἀποκρουσθέντες δὲ τῷ μὴ τυχεῖν τοῦ τέλους ἀλγῶσιν.* 25. *ἡμεῖς δὲ τοιοῦτον λόγον γενέσθαι συνεχωρήσαμεν, ὡς ἐν μὲν ταῖς φερούσαις ἀφθονίαν ἡμέραις ἀθυμοῖμεν, τῇ σπάνει δὲ τῶν ὠνίων ἑορτάζοιμεν, ὡς ἐλεγχόμενοι μὲν ἐκείνῳ, νικῶντες δὲ τούτῳ. χρῆν δὲ ἐκεῖνον γεγενῆσθαι τὸν λόγον, ὡς τὴν τοῦ βασιλέως ὑπερβάλλομεν λύπην, ὅτι μὴ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τῶν τιμῶν μέτρου μένει τὸ σχῆμα τῆς ἀγορᾶς.*

---

2 *ἐξήει IU* sed in hoc *ει* eras 3 *ταῦτ' Mo* 5 *ἀνασχομένοις* Fabr 7 *βουλήμασιν I* sed *η* in ras m² *βουλεύμασιν U* | *ὑμεῖς I* sed *υ* in ras m³ | *γ'* Re | *αὐξομένοις C* sed *εὐξα* supra *αὐξο f, A* sed litterae ipsae manu secunda renovatae, *P* sed *ξο* in ras m² et *εὐξα* supra *αὐξο* m³, *UMo* 8 *ἐδόκει τ' Mo* et in *ἐδοκεῖτ'* corr *C¹* | *τῷ* inter *εἶναι* et *μηδὲν* inser *I³* 10 *δοκοῦν I* sed *ου* in ras m² | *ἄπορον Mo* sed *ει* supra *ο* (1) m² 11 *παρακαλοῦντος I* sed *ο* alterum in ras m³ 12 *διαπαντός P* 14 *τοιούτω λόγω Mo* 15 *ἀθυμοῖμεν* scripsi ex *UVIM* sed in duobus ultimis *ι* in ras paulo maiore m² *ἀθυμοῦμεν* reliqui libri edd 16 *ἑορτάζοιμεν P* sed *ι* erasum, *I* sed *ι* inser m³ *ἑορτάζομεν C* edd, sed „*malim ἐνεορτάζομεν*" Re 17 *δ'* Re 18 *ὑπερβάλλωμεν UI* 19 *ὅτι* — 20 *ἀγορᾶς* citat lex. Darmst. s. v. *τιμή* fol. 217ᵛ | *καὶ* om *I* | *ἐπὶ VI* sed in hoc *'πὶ* in ras m² *ἐκ* reliqui libri lex. Darmst. Re 20 *φορᾶς P*

26. Ἐμοὶ ταῦτα σύνοισθα; | φήσειεν ἂν Εὔ- R 494 βουλος ἀναπηδήσας καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος. οὐκ ἔγωγε. πάλαι γὰρ ἂν ὑμῖν ἐχθρὸς ἦν, εἴ τι τοιοῦτον ᾔδειν. ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐκεῖνο πεισθείην, ὡς οὐκ ἐξεφοίτησεν ἐντεῦθεν ἀφορμὴ τὸ μῖσος ἐπισπωμένη. καὶ παρ' ὅτων μὲν ἀνθρώπων, ἀγνοῶ, περιτρέχουσαν δὲ τοιαύτην δόξαν ᾐσθόμην. 27. συκοφάντου γὰρ τὸ ἔργον. πάλιν ἡ τοῦ βασιλέως ἀρετὴ ταύτην ἡμῖν ἀποκλείει τὴν καταφυγήν. ἄλλος μὲν γὰρ κἂν ὑπήχθη καὶ ἐξηπατήθη, τοῦτον δὲ κἀν ταῖς δίκαις ὁρῶμεν οὐχ ἑλκόμενον ὑπὸ τῶν ψευδομένων, ἀλλὰ πάντα πατοῦντα καὶ κατακλῶντα φενακισμὸν καὶ καθάπερ φάλαγγα ῥηγνύντα τὰς παραγωγάς, ἕως ἂν ἐπ' αὐτὸ τἀληθὲς πορευόμενος ἀφίκηται.

28. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, τὴν ἀγορὰν ἐῶμεν καὶ πάντων ἀέρων | τὰ ἐγκλήματα. οἳ δὲ κακῶς οὗτοι γυμνού- R 495 μενοι καὶ κάκιον τρέχοντες καὶ δεδωκότες αὑτοῖς ἄδειαν τοῦ κακῶς λέγειν ὃν ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἃ μηδ' ἂν κατ' ἀλλήλων φθεγγόμενοι δικαίως ἀπῆλθον ἀθῷοι, ταῦτα καταχέαντες τοῦ σωφρονεστάτου καὶ δικαιοτάτου καὶ

---

1 t. I 139, 9. Amm. XIV 7, 6? 20 Iul. Mis. 357 A sq. 360 D

---

1 signum interrogationis P^3 Fabr, comma Re 4 ἂν om Re | ἐχθρὸς ὑμῖν *Mo* 5 ἐξεφοίτησεν *I* sed ξε inser m^2 6 ἀμορφία *Mo* | παρ' ὅτων *I* sed 'ὁ in ras m^3 παρό των cum ras 1 litt *U* $\overset{\text{ου}}{\text{ὅτῳ}}$ *M* 7 τὴν τοιαύτην Fabr 8 $\overset{\text{δόξαν}}{\text{χώραν}}$ *Mo* | ηὐξόμην Fabr 9 πάλιν *I* sed αι supra ιν m^2 | ἡ τοῦ om Fabr | ὑμῖν *VB* 10 καὶ] κἂν *V* et supra καὶ I^3 11 τοῦτο *Mo* 13 φάλαγγας Gasda, at cf. Il. ζ 6 14 πορευόμενος ἀφίκηται τἀληθὲς *V* 17 παρὰ τῶν ἀγρῶν Fabr | οὕτω *M* 20 ἀλλήλων in ἄλλων corr P^2 | δικαίως ἀπῆλθον om Fabr | ἀθῶοι *CPUIBM*

φρονιμωτάτου πότερ' ἄμεμπτον ἡμῖν ἐποίουν τὴν πόλιν ἢ τούτων οἷς πιέζεται νῦν ἀξίαν; 29. καὶ μὴ νομίζετε περὶ τῆς αὐτοῦ δόξης δεδοικότα χαλεπῶς ἔχειν τοῖς εἰρημένοις, μήποτε τοσοῦτον δυνηθείη ταυτὶ τὰ καθάρματα, ἀλλὰ τό τινας τῶν ἀρχομένων τοσαύτης γέμειν ἀσελγείας καὶ μήτε φοβεῖσθαι, τολμᾶν δὲ ἐν βασιλείᾳ ῥᾳδίως ὃ μηδ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ταύτῃ πλείονι τοῦ συμφέροντος ἐξουσίᾳ χρωμένῃ, τοῦτ' ἔστιν, ὃ τὴν ἀθυμίαν ἐμπεποίηκε. 30. τοιούτων οὖν ᾀσμά-
R 496 των διὰ τῆς πόλεως φερομένων | τίς ἀνεβόησεν ὡς ἐπ' ἀσεβείᾳ; τίς προσελθὼν ἐπάταξε; τίς τὴν καρδίαν ἐπλήγη; τίς εἶπε πρὸς τὸν πλησίον· οὐ κωλύσομεν; οὐ συλληψόμεθα; οὐ δήσομεν; οὐκ ἀποκτενοῦμεν; ἔπρεπε γάρ, οἶμαι, τὸν μὲν ἡσυχάζειν, ἡμᾶς δὲ εἶναι τοὺς ἀπαιτοῦντας τὴν δίκην, καὶ πρὶν ἐκεῖνον, ἥτις ἐστὶν ἡ βλασφημία, μαθεῖν, τοὺς ὑβριστὰς ἀπολωλέναι.

31. Ὀλίγοι, φησίν, ἦσάν τινες. οὐκοῦν καὶ διὰ τοῦτο κεκολάσθαι χρῆν, ὅτι ἃ πλείονες ὄντες τῶν λοιπῶν οὐδ' οὕτως ἂν εἰκότως ἐτόλμων, ταῦτ' ὄντες οὐδὲ εἴκοσι παροινοῦντες οὐκ ὤκνουν.

---

9 Iul. Mis. p. 345 D. cf. Asmus, Arch. f. Gesch. der Philos. XV 438

---

1 πότερον *B* 3 αὐτοῦ ex αὐτοῦ corr *P* αὐτοῦ *IBM* αυτοῦ *U* αὐτῆς *Mo* ἑαυτοῦ edd | δεδιότα *V* 6 μήτε] „*fort. leg.* μήτε θεοὺς μήτε ἀνθρώπους φοβεῖσθαι“ Re simplicius videtur cum eodem Anim pro μήτε scribere μηδὲν vel τε pro δὲ | τε *UI* | ἐν τῇ βασιλείᾳ Fabr βασιλεῖ *Mo* 9 ἐμπεποίηκεν *C* sed ἐμ inser *f* et A^2 πεποίηκε *V* 10 ἂν ἐβόησεν *Mo* 14 ἡμᾶς *I* sed ἡ in ras m^2 | δ' Re 15 τὴν in marg inser I^2 om Fabr 18 φασὶν Fabr | διατοῦτο *PIMoBM* 19 χρή *UIBM* | λοιπῶν *I* sed λο in ras m^2 20 οὐδ' om Fabr 21 παραινοῦντες Fabr (et Vat. 941)

32. *Ἀλλὰ φαῦλοί τινες ἦσαν, ἄποροι καὶ κακοῦργοι καὶ βαλλαντιοτόμοι.* δευτέραν ἀνάγκην εἴρηκας τοῦ δεῖν αὐτοὺς διεσπάσθαι, εἰ τὰ μὲν ἀδικήματα μεγάλα καὶ δεινὰ καὶ περιφανῆ, παραίτησις | R 497 δὲ οὐδαμόθεν.

33. *Ξένοι, φησίν, ἦσαν οἱ θέοντες.* οὐκοῦν οἱ μὲν οἷς ἔλεγον ἠδίκουν, ἡμεῖς δὲ οἷς ἐπετρέπομεν. ἴσον δὲ γίνεται τῷ δρᾶν τὸ παρὸν κωλύσαι μὴ βουληθῆναι, καὶ δι' ὧν τις οὐκ ὀργιζόμενος τοῖς ἠδικηκόσι φαίνεται, τῆς ἀδικίας ἐπαινέτης γίγνεται. 34. *ἄνθρωπε, Φοίνιξ εἶ καὶ πόλις ἔστι σοι; μάλιστα μὲν κἀκεῖ σωφρόνει, εἰ δὲ οὐ δύνασαι, μὴ παύσαιο νοσῶν οἴκοι καὶ τὴν ἀσέλγειαν ὀνομάζων ἑορτήν. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἴσμεν τοιαῦτα οὔτε ᾄδειν οὔτε ἀκούειν. ἀλλ' ἐπιθυμεῖς παρ' ἡμῖν κορδακίζειν; ἀπόθνησκε καὶ μὴ τὰ σαυτοῦ κακὰ τῷ κοινῷ τῆς πόλεως προστίθει.*

35. *Τί ἐροῦμεν; ἢ τί φήσαιμεν ἄν, διότι τούτων οὐδὲν πεποιήκαμεν; ἐρεῖ τις, ἐδείσαμεν, φησί, μὴ τὰ δοκοῦντα νόμοις ἱεροῖς γίγνεσθαι κωλύοντες*

---

8 Thuc. I 69, 2. cf. III 422, 9 R

---

1 *καὶ* ante *ἄποροι* inser *I*[3] *ἄποροι Mo* sed *ει* supra *ο* m[2] 2 *καὶ* om Fabr | *βαλλαντιοτόμοι* scripsi e *CAPV* *βαλαντιοτόμοι* reliqui libri edd 3 *εἰ*] *καὶ Mo* 5 *δὲ οὐδεμία οὐδαμόθεν* coni Re 6 *φασὶν* Fabr 7 num *ἔθεον*? | *ἐπιτρέπομεν Mo* 8 *γίγνεται I* sed *γ* secundum inser m[2] | num *κωλῦσαι*, ut *IM*? cf. I 272, 5 8 *οὐ* Fabr 10 *γίνεται UIMo* 11 *Φοίνιξ* scripsi e *VBP*[3] *φοῖνιξ* reliqui libri edd cf. t. I 122, 17; 127, 19 12 *δ'* Re | *παύσαι Mo* *παῦσαι B* Fabr 13 *ἀσέλγειαν I* sed *λγ* in ras m[3] *ἀσέβειαν MoBM* 14 *ἐῶμεν* Fabr | *ᾄδειν*] *λέγειν V* 15 *παρ' ἡμῖν* inser *I*[3] 16 *τὰ σαυτοῦ*] *τοσαῦτα Mo* 18 *τί ἐροῦμεν* om *B* | *φήσομεν* Fabr | *ὅτι V* 19 *ἐρεῖ τις* om *I* in ras 4 vel 5 litt *τίς ABM* 20 *γίνεσθαι VMo*

εἰς αἰτίαν τοῦ τὰς ἑορτὰς ἀναιρεῖν ἐμπέσωμεν. R 498 ἔδει γὰρ ἡμᾶς πεισθῆναι ταῦτα | ἑορτὴν εἶναι, κῶμον οὕτω τολμηρὸν ἐπὶ τὴν θειοτάτην χωροῦντα κεφαλήν. 36. ἀναμεμίχθαι σκώμματά τινά τισιν ἑορταῖς ὁμολογῶ, ἀλλὰ πρῶτον μὲν κοῦφα καὶ φορητὰ καὶ οὐκ ἀπὸ γλώττης ἀναπεπταμένης, οὐ γὰρ εἰς ὁμοίους, ἀπορριπτούμενα, καὶ ταύτῃ τὴν τραχύτητα λεαίνοντα. εἰ δὲ ἐξῆν τοῖς ἐμοῖς δούλοις τἀξ ἀνθρώπων ὀνείδη συμφορήσασι τὴν ἑορτὴν προστησαμένοις ἀνέδην ἐμὲ λοιδορεῖν, ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀπεδεξάμην τοὺς ταύτῃ τῇ θεραπείᾳ χαίροντας θεούς.

37. Ἦν μὲν οὖν φροντιζόντων πόλεως ἀνθρώπων πάλαι ταῦτα ἐκκόψαι καὶ μηδὲ τὸν ὕπτιον Κωνστάντιον περιιδεῖν ὑβριζόμενον, λογιζομένους, ὡς βασιλέως ἁπλῶς κἂν ἡ γνώμη μετέχῃ ῥαθυμίας, ἥ γε τύχη τιμῆς ἀξία. R 499 εἰ δ' ἦν οὐδὲν ἀπεικὸς μετὰ τῶν ἄλλων | καὶ τοῦτο ἀμεληθῆναι, παρειληφότος γε τὴν ἀρχὴν τοῦ πάντας ἐν ἅπασι τῆς γῆς μέρεσι παρελθόντος οὐδὲν ἐχρῆν τῶν κόσμον ἀπαιτούντων ὀλιγωρεῖσθαι, ἀλλὰ

---

6 Plat. Phaedr. p. 240 E

---

1 ἐκπέσωμεν *Mo* 2 ὑμᾶς *C* sed *υ* in ras *f* | εἶναι; Re 3 θειότητα *Mo* 4 κεφαλήν; edd | ἀναμεμίχθαι cf. ad p. 28, 19 6 γλώττης ἀναπεπταμένης citat Plan fol. 104v addens καὶ οὐ συνεσταλμένης 7 ἀπορριπτούμεθα *Mo* | ταύτην *Mo* 8 δ' Re 9 ἀναίδην (ε supra α) *I* ἀναίδην *UB* om Fabr 10 ἐγὼ μὲν] ἔγωγ' οὖν Fabr | ἂν om *B* 12 verbis ἦν μὲν οὖν φροντιζόντων desinit cod. Barocc. 219 fol. 39v et Fabr, incipit Becchett 14 λογιζομένων (Ath. et) coni Bec 15 μετέχει *PMo* | ῥαθυμίᾳ Bec 16 δ' ἦν scripsi e *V* (et Vat. 82) cum Sinteni δ' οὖν reliqui libri, nisi quod οὖν in *A* erasum, et edd | οὐδὲν ἀπεικὸς] εἰκὸς *V* (et Vat. 82) γὰρ inter οὐδὲν et ἀπεικὸς inser *I*[2] | ὅλων *Mo* 17 γε μὴν τὴν in ras *B* 18 τοῖς *CAPMo* Re | γῆς om *Mo* 19 ὠλιγωρεῖσθαι *UI*

μάλιστα μὲν οὔπω προσιόντος τοῦ καιροῦ φόβῳ προανελεῖν τὰς ὕβρεις, τούτου δὲ διαφυγόντος τὴν γνώμην ὑπ' αὐτῆς κινηθῆναι τῆς ἀσελγείας. 38. ὅλως δὲ λαμπρὰν ἔδει τῶν τρόπων γενέσθαι τὴν μετάστασιν, καὶ τὴν πόλιν ἀμείνω μεταλαβεῖν ἁρμονίαν, ὥσπερ τινὰ κιθάραν εἰς ἄκρου κιθαρῳδοῦ χεῖρας ἐλθοῦσαν, ταύτην δὲ τὴν ἁρμονίαν διὰ πάντων μὲν τῶν κοινῶν, διὰ πάντων δὲ τῶν ἰδίων τετάσθαι καὶ ψυχῶν καὶ διαίτης καὶ ἀνδρῶν καὶ παίδων καὶ γυναικῶν.

39. Ἀλλ' ὅτι μὲν ἐκ τῆς ἡμετέρας μωρίας συνέστη τε τὴν ἀρχὴν τὸ μῖσος καὶ προϊὸν ηὐξήθη, δεδήλωται· συγχωρῶ δέ, εἰ δοκεῖ, τύχης εἶναι τὸ ἔργον οὐ τὰ δίκαια ποιούσης. τί οὖν; ἐάσομεν, ὥσπερ κακοὶ ναῦται, κρατηθῆναι τὴν ναῦν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἤ τινα πρόνοιαν ἀντιστήσομεν τῷ κλύδωνι; ἐμοὶ μὲν τοῦτο δοκεῖ καὶ τοῦτο βούλημα | τοῦ παρόντος λόγου κα- R 500
μνούσῃ βοηθῆσαι τῇ πόλει, καὶ πάνθ' ὅσα ἐπετίμησα, πρὸς μίαν ταύτην τείνει σπουδήν.

40. Τίνα δὴ τὰ φάρμακα; φανῶμεν ὡς ἀληθῶς ἀλγοῦντες, φανῶμεν ὡς ἀληθῶς πενθοῦντες. ἀπολογησώμεθα λύπῃ καὶ σωφροσύνῃ. καὶ γὰρ τοῦτο ἕν ἐστι

---

1 κακοῦ *V* | προ ανελεῖν cum ras 1 litt *U* 3 ἐπ' Bec 4 γενέσθαι τῶν τρόπων *V* 5 καταλαβεῖν Bec 7 δὲ] μὲν *Mo* | κοινῶν (γεν supra) *M* ἀρετῶν *Mo* 8 διὰ — ἰδίων om *Mo* 8 ἰδίων scripsi e *VI* sed in hoc ἰδί in ras, *B*, ut coniecit Re εἰδῶν reliqui libri sed ἰδίων in *P* suprascr m[2], edd | τετάχθαι *Mo* 11 τε om *B* | προιὸν *C* sed ω supra ο *f* 13 ἑάσομεν *P* sed ε in ras m[2], spir. len. m[3] ras 2 litt ante ασομεν *U* δράσομεν reliqui libri (et Bec), quod corr Re | ἐάσομεν post ναῦται inser *I*[2] 14 τίνα in τινὰ corr *M*[2] 20 πενθοῦντες *I* | φανῶμεν ὡς ἀληθῶς inser *I*[2] | ἀλγοῦντες *I* | ἀπολογησόμεθα *Mo* et Bec 21 λύπη *I* sed η in ras 3 litt λύπη τε *U*

τῶν ἐγκλημάτων, ὡς φρόνημα μεῖζον ἀσκοῦμεν τοῦ δέοντος καὶ φοβεῖν οὐδὲν δύναται τὴν πόλιν. μή μοι νομιζέτω τὴν αὐτοῦ κατήφειαν Ἀργύριος εἰς ἀπολογίαν ἀρκεῖν, ἀλλ' εἰς ἀχθηδόνα κοινὴν σχηματίσωμεν τὸ ἄστυ καὶ μιμησάσθω πένθος οἰκίας ὅλη ⟨ἡ⟩ πόλις. 41. κλείσωμεν βραχὺν χρόνον τὸ θέατρον καὶ δεηθῶμεν τῶν ὀρχηστῶν τουτωνὶ καὶ μίμων μεταδοῦναι [καὶ] τοῖς ἀστυγείτοσι τῶν παρ' αὐτῶν ἀγαθῶν, ἡμῖν δὲ ἐπιτρέψαι τὸ θέρος ἄνευ τέρψεως διαγαγεῖν. τὰς τῶν ἵππων ἁμίλλας εἰς ἐλάττους συστείλωμεν ἄθλους, ἓξ ἀντὶ τῶν ἑκκαίδεκα τάξαντες. τὸ πολὺ καὶ μάταιον τοῦτο φῶς καὶ τρυφὴν ἄχρηστον δεικνύον τὸ πρὸ τῶν βαλανείων κρεμάμενον εἰς πολλοστὸν τοῦ νῦν ὄντος καταστήσωμεν. δικάσωμεν ἡμῖν αὐτοῖς, ἵνα μὴ βασιλεὺς ἡμῖν. ὑπόσχωμεν ἑκόντες τιμωρίαν, ἵνα μὴ μείζω πάθωμεν ἄκοντες. οἰκείᾳ ψήφῳ τὴν ἐκείνου κωλύσωμεν. 42. κἂν οἱ τῶν θεάτρων ἐξηρτημένοι χαλεπαίνωσι, πείθωμεν αὐτοὺς ἐπιγνῶναι τὸν καιρόν, οὐ προσεχόντων δὲ μηδεὶς ἔστω λόγος. δεινὸν γάρ, εἰ τούτοις κατὰ τῆς κοινῆς σωτηρίας χαριούμεθα καὶ τὸ μὴ λυπῆσαι τοὺς ὁμολογοῦντας ἄνευ τῶν ἐπὶ σκηνῆς μὴ

---

3 αὐτοῦ *VIMoBM* αυτοῦ *U* | ἀργύριος ex ἀργυρίοισ corr *P*² ἀργύριον Bec 5 ἡ inserui auctore Re 7 καὶ om *B* cancellavi 8 αὐτῶν scripsi e *CA* sed in hoc ʽ in ʼ corr m², *P* αὐτοῖς *V* αὐτῶν reliqui libri | δ' *PUIB* et supra δὲ *C*ᶠ, e δὲ corr m. rec. *A*, Re | ἐπιτρέψαι *I* sed ἐπι in ras m² τρέψαι *C* sed ἐπι suprascr. *f*, *A* sed in ἐπιτρέψαι corr m. rec., *V* sed ἐπιτρέψαι in marg rubr., *Mo* Bec 10 ἁμίλλας *C* sed λ alterum inser *p* 11 τῶν] τοῦ *Mo* | ἑκκαίδεκα *I* sed ἑκ in ras m² | καὶ τὸ *B* 12 δεικνύων *Mo* cf. ad I 166, 13 13 βαλανείων *I* sed λαν in ras m³ βασιλείων *CA* sed in hoc in marg γρ βαλανείων, *VMoB* Bec βασιλείων (λαν suprascr.) *M* βα είων cum ras 3 litt *U* 18 πείθομεν *U* 19 λόγων *Mo*

δύνασθαι ζῆν ἔμπροσθεν τοῦ λῦσαι τὴν βασιλέως ὀργὴν θησόμεθα. 43. εἰ γὰρ δὴ δεδοίκαμεν στάσιν, καὶ τοῦτ' ἐγκαλεῖ | τῇ βουλῇ βασιλεύς, εἰ οὕτω κακῶς R 501 τῆς πόλεως προὔστημεν, ὥστ' ἀνάγκην εἶναι τοὺς ἀμείνους τοῖς πολλοῖς ἀκολουθεῖν καὶ τοῖς ὄχλοις ἐκπορίζειν ἡδονὰς ἢ εὐθὺς ἀπολωλέναι. ἀλλὰ μὴν ἄγαν παμπόλλους εἶναι νομίζομεν τοὺς ἐν λιμῷ ζητοῦντας ὀρχήσεις. ἀλλ' ἀνθρώπων ἐκ τοῦ κυβεύειν εὐπορούντων κομιδῇ τινων εὐαριθμήτων καὶ τούτων ξένων, ἐφ' οὓς ἔχομεν τὸν τῆς ξενηλασίας νόμον, ἣν θρασύνωνται. 44. οἶμαι μὲν οὖν εἴξειν ἅπαντας τοῖς ὑμῖν δοκοῦσιν, ἂν δ' ἄρα τις καὶ γένηται θόρυβος, σώσει τοῦτο τὴν πόλιν τὸ φοβερόν. ὡς πολλοῦ γε ἄξιον ἀκοῦσαι βασιλέα τῶν ἐνθένδε ἀναβαινόντων, ὅτι Ἀντιοχέων οἱ μὲν τὰ κοινὰ πράττοντες μεταρρυθμίζουσιν εἰς καρτερίαν τὴν πόλιν, ὁ δῆμος δὲ ἀντιτείνει καὶ οἴεται δεῖν ἢ τρυφᾶν ἢ στασιάζειν.

45 Ὁ δ' οὐ χρηστὸν οἰωνὸν ταῦτα εἶναι νομίζων, εἰ μὲν ἀπόντος φόβου παντὸς φανεροῦ τὴν μεταβολὴν εἰσηγούμην, ἴσως ἂν ὀρθῶς εὐλαβεῖτο, θυμοῦ δὲ ζέοντος τηλικούτου καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ προσδοκωμένων, ἣν αὐτοὶ τῶν ἡδονῶν τι περικόψωμεν, τάχ' ἂν ἐμπλήσαι-

---

9 t. I 312, 9   22 Dem. Phil. III § 54 p. 124, 26

---

2 *εἰ*] *οὐ Mo* Re   locum lacuna corruptum statuit Gasda   5 *ὅλοις U*   6 *μὴ* cum ras 1 litt *PIM*   7 in *νομίζομεν ο* secundum in *ω* corr $P^4 I^2$ 8 *τοῦτ' ἔστιν* post *ἀνθρώπων* excidisse coni Re | *εὐπορούντων* inser I^3 11 *ἡμῖν M*   12 *γενήσεται Mo*   14 *ἀποβαινόντων CA*, sed *γρ ἀναβαινόντων* in marg C^r, *.να.* supra *πο* manu primae aequali *A*   18 *Ὁ δ'* om Bec   19 *τινὸς φοβεροῦ Mo*   20 *ηὐλαβεῖτο V*   21 *τῶν*] *πάντων?* | *ἢν μὲν αὐτοὶ τί τῶν ἡδονῶν περικόψωμεν B*   *ἢν μὴ αὐτοὶ τῶν ἡδονῶν περικόψωμεν Mo*   22 *ἐμπλήσωμεν Mo*   *ἐκπλήξαιμεν BM*

μεν τὸν ἐλαύνοντα δαίμονα τὰ ἡμέτερα. οὔκουν εὖ φερομένην ἐμβαλοῦμεν εἰς κακόν τι τὴν πόλιν, ἀλλὰ σειομένην στήσομεν. 46. σταίη δ' ἄν, ὦ ἄνδρες πολῖται, βεβαίως, εἰ, ὃ τῶν μὲν εἰρημένων ἐστὶ μεῖζον, ἐνίοις δὲ πρόσαντες, τοῖς πλείοσι δὲ κατὰ νοῦν, νική-
R 502 σειέ | τε καὶ θαυμασθείη. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ τοῦθ', ὡς οὔτε πρηνεῖς ἐπὶ γῆς ἐρριμμένοι οὔτε κλαδίοις ἐλαιῶν αἰτοῦντες, οὐ στεφανοῦντες, οὐ βοῶντες, οὐ πρεσβεύοντες, οὐ ῥήτορα δεινότατον πέμποντες σβέσετε τὴν ὀργήν, ἣν μὴ παυσάμενοι τῶν ὕθλων τούτων δῶτε τῷ Διὶ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς τὴν πόλιν, περὶ ὧν ὑμᾶς πολὺ πρὸ τοῦ βασιλέως Ἡσίοδος διδάσκει καὶ Ὅμηρος εὐθὺς ἐκ παίδων. 47. ὑμεῖς δὲ τῷ πεπαιδεῦσθαι μὲν ἀξιοῦτε τιμᾶσθαι καὶ παίδευσιν καλεῖτε τὰ ἔπη, περὶ δὲ τῶν μεγίστων ἑτέροις χρῆσθε διδασκάλοις καὶ ὧν κεκλειμένων ἔδει στένειν, ἀνεῳγμένα φεύγετε. εἶθ' ὅταν Πλάτωνος καὶ Πυθαγόρου μνησθῇ τις, τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν ταμίαν καὶ τὸν μάγειρον καὶ τὸ πάλαι ταῦτα πεπεῖσθαι προτείνεσθε καὶ οὐκ αἰσχύνεσθε ταῦτα αἰσχυνόμενοι, ἀλλ' οἷς ἔδει νομοθετεῖν, τούτων ἐφόλκια γίγνεσθε

---

8 ἐλαιῶν ἐπὶ τῶν δένδρων, ἐλαῶν δὲ ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν *V* cf. Thom. M. p. 120, 11

---

1 ante εὖ ras 2 litt *I* 5 δὲ (prius)] τε *Mo* 7 ὥστ' *Mo* 7 οὔτε — 8 αἰτοῦντες citavit Plan fol. 104v 7 κλάδοις Bec 8 ἐλαιῶν ex ἔλεον corr I^2 10 εἰ *Mo* 12 πρὸ τοῦ βασιλέως πολὺ *Mo* | Ἡσίοδος καὶ Ὅμηρος διδάσκει Bec 13 τὸ *Mo* 15 χρῆσθαι *B* et in χρῆσθε corr MP^3 16 κεκλεισμένων *C* sed σ inser *p*, *A* sed σ inser m², *P* sed σ erasum, *UVI* sed in hoc σ erasum, [illegible]*M* Bec 18 τὸν ταμίαν coni Re, fortasse recte 21 γίνεσθε *UMo*

καὶ μεγάλην ἀνάγκην ἡγεῖσθε τοῦ κακῶς διὰ τέλους φρονεῖν τὸ πάλαι φρονεῖν κακῶς, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὴν ὥραν ἐν τῇ νεότητι πεπρακὼς καὶ διὰ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν φυλάττοι τὴν νόσον.

48. *Καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν; | νῦν γὰρ ὑμῖν* R 503 *αἵρεσις ἢ μισουμένοις διατελεῖν ἢ διπλῇ κερδᾶναι τό τε τοῦ κρατοῦντος κτησαμένοις εὐμενὲς καὶ γνοῦσι τοὺς ὄντως τὸν οὐρανὸν ἔχοντας. μόνοι γὰρ ὑμεῖς ἐν οἷς χαριεῖσθε κερδανεῖτε καὶ σχῆμα διδόντων ἔχοντες ἔργῳ τῶν λαμβανόντων ἔσεσθε.* 49. *ἀλλ' οὐδεὶς ὑμᾶς μεταστήσει λόγος, οἶδα, καὶ διὰ τοῦτο συνέτεμον, ἵνα μὴ τηνάλλως μηκύνοιμι. ἀλλ' ὅπως, ἡνίκα ἂν ἐγγὺς ᾖ τὰ δεινὰ καὶ βασιλεὺς μετὰ Πέρσας ὡς πολεμίαν μεταχειρίζηται τὴν πόλιν, μή μοι περιστάντες ὀδύρησθε φάσκοντες καιρὸν ἥκειν τῶν λόγων. ὧν γὰρ αὐτοὶ καταφρονεῖτε, πῶς ἂν τούτους ἀξιοίητε παρ' ἐκείνῳ δύνασθαι;*

50. *Πρὸς δὲ τοὺς ἀδικεῖσθαι νομίζοντας, εἰ τῶν τε ἄλλων αἰτιῶν οὐ μετέχοντες καὶ θεοῖς θύοντες μετὰ τῶν ἀσεβούντων τε καὶ τἄλλα ὑπαιτίων ζημιωθεῖεν, ἐμαυτοῦ μὲν οὐκ ἐρῶ λόγον, τὸν ἐκείνου δὲ πρὸς ἐμέ. καὶ γὰρ αὐτὸς διῄρουν ὑμᾶς ἀπολογούμενος*

1 *διατέλους V* 4 *φυλάττει^{οι} I* *φυλάττει U* sed *ε* e parte et *ι* eras 5 *ἡμῖν Mo* 6 *μισουμένοις* scripsi *μισουμένους* libri Re *μισούμενοι* Bec 11 *διατοῦτο VIMoM* 12 *τηνάλως IMo* | *ἂν* inserui e *V* et *P* in quo *ἡνίκα* in *ἡνίκ' ἂν* corr m^3 om reliqui libri edd 14 *με UI* sed in hoc *ε* in ras m^2 15 *ὀδύρεσθε UIMo* *ὀδυρεῖσθε* Cobet Mnem. X 194 16 *καταφρονεῖτε V* *καταφρονοίητε* reliqui libri sed *οίη* in ras P^2, edd | *αὐτοὺς Mo* 19 *καὶ θεοῖς θύοντες* om *B* 20 *ὑπαιτίων* scripsi auctoribus Re et Cobeto Mnem. X 196 *ποιούντων P* sed *ποιουν* in ras m^2 et circumflexus supra *των* eras *των* praevia rasura 4 litt *U* *ὑπ' αὐτῶν* reliqui libri sed *ποιούντων* antepos. I^2, edd 22 *ἀπολογουμένη Mo*

πρὸς αὐτόν, τῷ δὲ ἓν ἔπος ἤρκει τοῦ τὴν δάφνην παρὰ τῶν Μουσῶν λαβόντος. διδοὺς γὰρ εἶναί τινας οὐ πονηροὺς οὐκ εἴα θαυμάζειν, εἰ μετὰ τῶν κακῶν ἀπολοῦνται. πολλάκι γάρ φησι καὶ σύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα. 51. *κἀνταῦθα οὐκ ἐνῆν* R 504 *ἀναισχυντεῖν οὕτω πάλαι τοῦ πράγματος | ἔχοντος. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅπως μὲν ἀνηλώθη τῷ λοιμῷ τῶν Ἀχαιῶν ὁ στρατὸς διὰ τὴν Ἀγαμέμνονος ἁμαρτίαν, οἷα δὲ ἔπαθον ἀποπλέοντες οἴκαδε διὰ τὴν Αἴαντος ἀδικίαν; οὐκ Ἀθηναῖοι μὲν τῆς Περικλέους εἰς τοὺς Μεγαρέας ὕβρεως ἔτισαν κοινῇ τὴν δίκην, Θηβαῖοι δ' ἐνόσουν Οἰδίπου κτείναντος Λάιον καὶ ταῦτα ὃν ἔσφαττεν οὐκ εἰδότος; τοῦτον οὖν ὁρῶν παρὰ τοῖς κρείττοσι κεκρατηκότα τὸν νόμον φυλοκρινήσει καθήμενος ἀπὸ τῶν φαύλων ὄντων πολὺ πλειόνων τοὺς χρηστούς; βουλοίμην μὲν ἄν, πιστεύειν δὲ οὐκ ἔχω.*

52. *Ἕως οὖν ἔτι διαβαίνει ποταμοὺς καὶ βλέπει πρὸς τὴν τῶν Περσῶν δυναστείαν καὶ σκοπεῖ περὶ*

---

1 Hes. theog. 30 4 Hes. op. 240. cf. p 99, 6

---

9 *Ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ναῷ τὴν Κασάνδραν ἔφθειρεν, ὅθεν Ἀθηνᾶ ὀργισθεῖσα κοινῇ τοὺς Ἕλληνας ἐτιμωρήσατο πνεύμασιν ἀτόποις ἐκδοῦσα τούτους πλέοντας οἴκαδε* $P^2 I^2 B^2$

---

1 *τῷ*] *τα* *Mo* 4 *πολλάκι* scripsi cum Cobeto l. l. *πολλάκις* libri edd | *ξύμπασα* *P* sed *ξ* in ras m² 6 *οὕτω* inser I^2 10 *Μεγαρέας* scripsi coll. Arist. Pac. 606 sq. Diod. Sic. XII 40. Plut. Per. 31, 1. Max. Plan. Rhet. gr. V 375 n. 57 *ἥρωας* libri edd 13 *ἰδὼν* supra *ὁρῶν* I^2 14 *φυλλοκρινήσει* *B* sed *λ* alterum eras, *M* *φιλοκρινήσει* *Mo* *φιλοκρινήσῃ* *U* 15 *πολὺ* om *B* 16 *πιστεύειν* *C* sed *ν* eras

τῆς εἰσβολῆς καὶ ποῦ καὶ πότε καὶ πῶς ἐπίθοιτο τοῖς πολεμίοις, ποιήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς καὶ καθάπερ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τῆς πολλῆς τρυφῆς ἀπαλλαγέντες εἰς τὸ μέτριον μετέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀλλήλους παρακαλέσαντες τὴν μὲν νῦν οὖσαν περὶ τῆς πόλεως δόξαν ἐκβάλωμεν, φανῶμεν δὲ ἄξιοι βασιλεῖ τῆς προτέρας ἐλπίδος. 53. *ἐκεῖνος ᾤετο μάλιστα ταύτην ἑαυτῷ συγχορεύσειν καὶ τὰς ἄλλας ἀποκρύψειν εὐνοίᾳ καὶ τῆς πατρίδος αὐτῆς οἰκειοτέραν ἔσεσθαι κάλλος αὐτῇ καὶ προσθήκας ἑτέρας ἑτοιμάζων ἐπορεύετο. νῦν δὲ μισεῖ καὶ μισεῖσθαι πέπεισται ὁ Ἀπόλλωνος φίλος ὑπὸ τῶν Ἀπόλλωνος τροφίμων καί φησιν ἐν Ταρσοῖς τῆς Κιλικίας χειμάσειν.* 54. | *ἡμεῖς δὲ εἰ τοῦτο γένοιτο,* R 505 *βιωσόμεθα; εἰπέ μοι, ποίαις ψυχαῖς; τί λέγοντες; πῶς ἀλλήλους ὁρῶντες; πῶς τοὺς εἰσαφικνουμένους; Ἀντιοχείας οὔσης, Ἥλιε, καὶ σωζομένης ἐν Ταρσοῖς βασιλεύς; καὶ πέμψομεν πρέσβεις εἰς Κιλικίαν οἱ δεχόμενοι τοὺς ἐκεῖθεν; καὶ Κύδνος εὐτυχέστερος Ὀρόντου τοῦ ποταμοῦ;* 55. *καὶ ἡ αἰτία δι' ἣν ταῦτα οὕτω πέπρακται, χαλεπωτέρα πτώματος. οὐκ ἤνεγκαν ἄρχοντα ἀγαθὸν οἱ τῶν μὴ τοιούτων γενεὰν ἐνεγκόντες ὅλην, οὐκ ἤνεγκαν ἐν βασιλεῖ φιλοσοφίαν οἰκοῦσαν, ἀπεσείσαντο τὴν ἀρχήν. εἶτ' οὐ πᾶς ὑμῖν ἀπὸ τῶνδε τῶν χρόνων πολέμιος βασιλεύς; οὐ διαδέξονται μετὰ τοῦ*

---

1 *ἐπίθειτο P* sed *ει* ex *οι* corr et post *ι* ras 1 litt, *I* sed *ε* secundum in ras m[3] *ἐπίθηται V* quod probat Gasda 3 *καὶ* om *M*, inser in marg *I*[3] | *ὑμέτεροι V* 6 *ἐκβάλλωμεν UI* *ἐμβάλωμεν* Bec 8 *συγχορεύσειν* Re *συγχορεύειν* libri Bec 9 *αὐτῆς* scripsi *αὐτὴν* libri edd 13 *δ'* Re | *τοῦ C* sed *το* add *f* 16 *οὔσης καὶ σωζομένης ἥλιε Mo* *σωιζομένης A* 18 *Ὀρρόντου UVIBM* | *τοῦ* om *VIBM* | *τοῦ ποταμοῦ* del Cobet Mnem. X 196. N. S. V 130 (Coll. 110), at cf. I 506, 6 19 *οὕτω ταῦτα B* | *οὕτω* inser *I*[2] 22 *σοφίαν V* 23 *ἡμῖν VMoBM*

σκήπτρου τὸ μῖσος; οὐ φεύξονται τὴν ἀκόλαστον; οὐ συνεπιθήσονται τοῖς καιροῖς; οὐ τοῖς ἀεὶ τὴν πόλιν ἔχουσι τὴν νῦν ἀγνωμοσύνην προοίσουσι; καλῆς γε προνοίας τοὺς υἱεῖς κληρονόμους καταλείψετε· ἄνδρες, δείσατε τὸν κρημνόν. 56. τοιοῦτον ἐχθρὸν ἐγὼ κἂν ἰδιώτην ἔδεισα. οὐκ ἔστι τοῦ Τυανέως πόρρω κατὰ τὸν βίον, ὃς δυοῖν ῥήμασιν ἔστιξε τὴν ἡμετέραν. εἶτ' οὐ νήψομεν; οὐχ ὅλον τὸ συμβησόμενον ὀψόμεθα ταῖς R 506 ψυχαῖς; οὐκ ἐπὶ | τὰ ἱερὰ δραμούμεθα; οὐ τοὺς μὲν πείσομεν, τοὺς δὲ ἕλξομεν; οὐ παρὰ τοὺς βωμοὺς ταῖς ἱκετείαις χρησόμεθα χαίρειν ἀφέντες ἱπποδρόμους; οὐκ ἀποστελοῦμεν φήμην ἐπ' αὐτὸν Χοάσπην Ἀντιοχεῖς ἀπολελόγηνται λέγουσαν; οὐ δεξόμεθα τὴν ἐκεῖθεν βασιλεὺς διήλλακται λέγουσαν;

57. Τούτων εἰ λέγοι τις βέλτιον, πρῶτος ὑπακούσομαι. εἰ δ' ἐνθάδε σιγήσας οἴκοι με κακῶς ἐρεῖ, θαυμάσεταί με τοῦ χειμῶνος ἅμα δάκρυσιν.

---

7 Philostr. Apoll. I 16. 17. VI 38

---

6 *τοῦ Ἀπολλωνίου* $P^2 I^2$

---

3 *προοίσουσι* Re *προσοίσουσι* libri sed *σ* primum eras *B*, Bec 4 *καταλείψετε κληρονόμους U* | *καταλείψατε Mo* | *ὦ ἄνδρες πολῖται* (vel *Ἀντιοχεῖς*)? 9 *οὐ* — 10 *ἕλξομεν* citavit Plan fol. 104v 10 *ἐλέγξομεν U* sed *έγ* eras, *I* sed in *ἕλξομεν* corr m², *BM* Bec 13 et 14 *λέγουσαν* del Cobet Mnem. X 196. N. S. V 130 (Coll. 110) 15 *λέγοι* scripsi e *VI* *λέγει* reliqui libri edd | *βελτίω V* 17 *δάκρυσι CA* Re

Subscr. *πρὸς ἀντιοχέας* (*τοὺς ἀντιοχεῖς P*) *περὶ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς API*

XVII.

Oratio inscripta *μονῳδία ἐπὶ Ἰουλιανῷ* quae non statim post nuntium necis Iuliani die 26 mensis Iunii anni 363 factae Antiochiam perlatum, sed duobus fere annis post[1]) composita vel saltem retractata est, postquam e scriniis rhetoris quibus aliquamdiu retenta est,[2]) in publicum prodiit, aeque atque *Ἐπιτάφιος* qui successit,[3]) multorum summam admirationem nacta est. Unde explicatur quod tantum abest ut 'corporis' finibus circumscripta manserit, ut non solum in complures orationum eclogas transierit modo cum *Προσφωνητικῷ* modo cum *Πρεσβευτικῷ* modo cum *Ἀντιοχικῷ* aliisque orationibus coniuncta, sed etiam cum reliquis monodiis vel cum Epitaphio unum effecerit corpusculum. Itaque etiamnum superstitum codicum numerus maximus est. Quos ordinem quem modo significavi secutus recensebo. Sunt autem paene sexaginta.

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 170. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 484, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 91. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

---

1) Ubi nuntium necis acceperit, scribendo et dicendo prorsus se abstinuisse affirmat ep. 1350. Verba autem p. 218, 14 *ἀναπνεύσατε, Κελτοί. χορεύσατε, Σκύθαι. παιανίσατε, Σαυρομάται. ὁ ζυγὸς ὑμῖν συντέτριπται καὶ οἱ αὐχένες ἐλεύθεροι — τοῦτο σεισμοὶ γῆν πᾶσαν δονοῦντες* res annorum 364 et 365 respiciunt, de quibus confer quae ad orationem sequentem p. 223 praefatus sum.

2) Cf. ep. 286.

3) Cf. Clinton, Fasti Romani I 461.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 73. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 109. Vide t. I p. 415 sq.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 167^{v}. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

6. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 71. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

7. Neapolitanus II E 18 (LIII) saec. XV fol. 94 incipit titulo et initio priva oratio verbis πα]θήματα τῆς πρὸς 214, 7. Vide t. I p. 47.

8. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 376. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

9. Parisinus gr. 3016 saec. XV fol. 236^{v}. Vide t. I p. 53 sq.

10. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 351. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

11. Wolfenbuttelanus 511 saec. XV fol. 351. Vide t. I p. 64 sq.

12. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 221. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

13. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 66^{v}. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

14. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 95. Vide t. I p. 39 sq. et 69.

15. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 108. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

16. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 65. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

17. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 72^{v}. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

18. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 43. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

19. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 102^{v}. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

20. Laurentianus XXXII 13 (= La) saec. XIV fol. 1. Vide t. I p. 227 sq. et 236. Contuli.

21. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 164^{v}. Vide t. I p. 228 sq. et 236.

22. Parisinus Suppl. gr. 656 saec. XV fol. 120^{v}. Vide t. I p. 234.

23. Parisinus gr. 1000 saec. XV fol. 176. Vide t. I p. 280 sq.

24. Parisinus gr. 2577 A saec. XV fol. 114. Vide t. I p. 334 sq.

25. Ambrosianus I 49 anno 1488 scriptus fol. 411. Vide t. I p. 363 sq.

26. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 103^{v}. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

27. Marcianus gr. 438 saec. XV fol. 2^{v}. Vide t. I p. 419 sq.

28. Matritensis N—78 saec. XV fol. 1. Vide t. I p. 420 sq. Inspexi.

29. Mutinensis gr. 236 saec. XV fol. 196. Vide t. I p. 421 sq.

30. Vaticanus gr. 1152 saec. XVII fol. 147. Vide t. I p. 422.

31. Monacensis gr. 495 saec. XV fol. 1. Vide t. I p. 422.

32. Vaticanus gr. 1898 saec. XVI fol. 215. Vide t. I p. 423 sq.

33. Parisinus Coislinianus 180 saec. XV/XVI fol. 42. Vide supra p. 54.

34. Matritensis N—98 saec. XV fol. 99. Vide supra p. 54 sq. Inspexi.

35. Athous Dionysii 342 saec. XV fol. 105. Vide supra p. 117 sq.

36. Athous conventus Batopaedii 367 chartaceus 99
formae quartae saeculo XIV exeunte vel XV ineunte scriptus continet

fol. 1 *μονῳδία εἰς ἰουλιανὸν*
6 *ἐπιτάφιος εἰς τὸν βασιλέα ἰουλιανόν*
51 *ὑπὲρ τῆς τιμωρίας ἰουλιανοῦ*
57 [*πρὸς Ἐλλέβιχον*]

64 [*βασιλικὸς εἰς Κώνσταντα καὶ Κωνστάντιον*]. Desinit folio 81 verbis *μεμνημένον τι παραλιπεῖν* (III 305, 22 R).

Sequuntur orationes Dionis Chrysostomi et inde a folio 113 usque ad 153 declamationes Libanii:

δύσκολος ὤλισθεν

δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα

παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς

πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· ὀδυσσεύς

νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν;

deinde fol. 153 *ἰωάννου διακόνου τοῦ εὐγενικοῦ μονῳδία ἐπὶ τῇ τῆς θεσσαλονίκης ἁλώσει*

156 *ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ὀδυσσέως*

162 [*Ἀχιλλέως ἀντιλογία πρὸς τὸν Ὀδυσσέως πρεσβευτικόν*]. Desinit codex folio 175, sed finis declamationis abreptus est.

Codicem quem exstare primum mentione a Pischono [1]) facta cognovi, mea gratia inspexit et descripsit anno 1879 Manuel Gedeon, anno 1884 *ἐπιτάφιον* et *περὶ τῆς τιμωρίας Ἰουλιανοῦ* orationes partim contulit partim transscripsit G. N. Bernardakis.

100 37. Cremonensis 12228 (L. 6. 33), 172 in indice Martinii [2]) chartaceus formae octavae saeculo XV bene exaratus, olim *Collegii Cremonensis Societatis Iesu* (fol. 1) continet

fol. 1 *ἀριστείδου μελέτη. λόγος α̅. ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα. ὀδυσσεύς*

9 *λιβανίου: ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα*

27 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς.*

44v *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος*

59v *μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης*

72 *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον*

87 *δύσκολος ὤλισθεν*

92 *δύσκολος γήμας*

---

1) Die Mönchsrepublik des Berges Athos (Raumers Histor. Taschenbuch IV 1 p. 68).

2) Martini, Catal. di mss. greci nelle bibl. Ital. I 315 sq.

100^v *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ*

108^v *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν*

117 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως* des. fol. 126, cuius reliqua pars vacua est.

127 *λιβανίου σοφιστοῦ κοιαίστορος ἐπιστολαί*, quarum prima (*α*) *ἀρισταινέτῳ· ἐπανήκων ἡμῖν* (= ep. 334), ultima (*ρ*) *ἀνατολίῳ· οἷα τετόλμηται* (= ep. 551) est.

186 *τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος εἰς τὸν βασιλέα ἰουλιανόν* des. fol. 239, cuius pagina aversa vacua est.

240 *τοῦ αὐτοῦ μονωδία εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα ἰουλιανόν.* Desinit folio 245 vocibus *οὐκ ὄρνιν: τέλος.*

Codex cum codice Athoo Iberon 193 (121) prorsus consentit, nisi quod in hoc monodia deest.

Codicem anno 1870 examinavi; apographum epistulae *κη* (= 1427) debeo Aemidii Martinii amicitiae.

38. Escurialensis *Σ*—I—14 (70 in catalogo Mil- 101
leri) chartaceus in folio saeculo XV a Michaele Apostole in insula Creta exaratus continet

fol. 1 *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κοιαίστορος, μελέται: πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: ~ μενέλαος: ~*

4^v *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης, ὀδυσσεύς:*

15 *ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλέα*

20^v *Λιβανίου* (add. manu recentiore, Nicolai Turriani scriptoris graeci bibliothecae Escurialensis, ut visum est Carolo Graux, qui mea causa codicem anno 1876 inspexit) *πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν ἀντιλογία ἀχιλέως*

32^v *πρεσβεία πατρόκλου πρὸς ἀχιλλέα ἀξιοῦντος αὐτὸν ἐξελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον*

42 *δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει*

48 *μετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα κρίνεται φόνου*

56 *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα*

67 *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ ἀπεδήμησεν*

72 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτῷ κάμνοντος*

78 *μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῷ αὐτοκράτορι*

81^v *μονῳδία ἐπὶ νικομηδείᾳ*

84 *μονῳδία ἐπὶ τῷ πυρποληθέντι ναῷ τοῦ ἀπόλλωνος.* In fine (fol. 85ᵛ) scriptum est: *Μιχαῆλος Ἀποστόλιος ἐξέγραψεν* (*ἐ* e *συν* corr.).

Folia 86 et 87 vacua sunt.

88 *τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος εἰς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανόν.*

Folium 115 vacuum est.

116 *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαι*, quarum *α΄ Θεμιστίῳ φιλοσόφῳ· Διανίῳ μήτηρ τέ ἐστι* (= ep. 379), ultima (*ρξη΄*) *φουρτουνατιανῷ· ἐξ ἡμισείας ἔχειν* (= 564) (fol. 156ᵛ).

Sequitur fol. 157 *Ἰσοκράτους λόγος παραινετικὸς πρὸς δημόνικον*, cuius in fine (fol. 161ᵛ) scriptum est: *Μιχαῆλος Ἀποστόλης βυζάντιος μετὰ τὴν τῆς αὐτοῦ πατρίδος ἅλωσιν πενίᾳ συζῶν, καὶ τόδε τὸ βιβλίον μισθῷ ἐν κρήτῃ ἐξέγραψεν.*

102 39. Parisinus gr. 2961 chartaceus in folio saeculo XV diligenter exaratus[1]), olim Nicolai Rodulphi cardinalis,[2]) continet

fol. 3 *βιβλίον ῥητορικὸν· λιβάνιος σοφιστής· ἔχον τούτου προγυμνάσματα· λόγους καὶ μελέτας* (rubr.)

διήγημα: Δηιάνειραν κτλ.

ἕτερον διήγημα· ἀκούεις ἄνθος

ἕτερον διήγημα· ἔρως ἅπτεται

χρεῖαι· χρεία· ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἐρωτηθεὶς

4ᵛ *ἄλλη χρεία· Διογένης μειράκιον ἰδὼν*

5ᵛ *ἑτέρα χρεία· Ἰσοκράτης τῆς παιδείας*

7ᵛ *ἐγκώμιον δικαιοσύνης*

8 *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον ὡραῖον*

11ᵛ *τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν* des. fol. 13, cuius reliqua pars vacua est

14 *ἐγκώμιον δημοσθένους*

---

1) In folio primo praeter *πίνακα ἀκριβῆ* legitur: *N° 54 undecimae.* et *2776.* et *N° 54 della 21 cassa;* in folio tertio: *CCCLXIX* et *447*.

2) In indice graeco codicis Parisini gr. 3074 (= Montfaucon, Bibl. Manuscr. II p. 772 e n. 56) inter libros oratorios descriptus est ita: *λιβανίου μελέται τινὲς καὶ προγυμνάσματα.*

14ᵛ *μῦθοι· ὁ μῦθος· οἱ λύκοι*
ἕτερος μῦθος· σεμνὸς ἦν
ἄλλος μῦθος· ἔδοξε τῷ διὶ

15 *λιβανίου σοφιστοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης, λόγος πρῶτος: μενέλαος*

16ᵛ *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης λόγος δεύτερος: ὀδυσσεύς:*

20ᵛ *τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν: ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως: λόγος γ̄ος*

26 *τοῦ αὐτοῦ σοφιστοῦ λιβανίου μελέται:* ~ *Δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα*

29 *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον*

32ᵛ *ἐξῄτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην*

35 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς*

36ᵛ *τοῦ αὐτοῦ σοφιστοῦ λιβανίου μονῳδία ἐπὶ νικομηδείᾳ*, cui succedit in fol. 37ᵛ brevis tractatus rhetoricus incipiens *ἐν τοῖς τῶν ῥητόρων λόγοις διατί προτέτακται τὸ προοίμιον τῶν ἄλλων· ἐπειδὴ σώματι ἔοικεν ὁ λόγος, τὸ δὲ προοίμιον κεφαλῇ*, desinens *γνώμην καὶ ἀγῶνας*

38 *μελέται: τῷ κατορθώσαντι πόλεμον*, desinit fol. 43 verbis *οὐ χρώματα* (= IV 538, 7 R). Reliqua pars folii vacua est.

43ᵛ *πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα· ὀδυσσεὺς ὑπὲρ ἑλλήνων. ἀριστείδου ῥήτορος*

46 *Ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς* cum *προθεωρίᾳ τῆς τοῦ πατρόκλου μελέτης*

52 *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν*

55ᵛ *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου ἐπὶ τῷ παραβάτῃ καὶ δυσσεβεῖ ἰουλιανῷ μονωδία.* Des. fol. 57ᵛ cuius reliqua pars vacua est.

58 *λιβανίου σοφιστοῦ· πρὸς ἀνθύπατον μόντιον περὶ τοῦ δημοσθένους βίου, καὶ ἐκθέσεις τῶν ὑποθέσεων τῶν λόγων αὐτοῦ:*

59 *ὅτι τριῶν ὄντων τῶν μερῶν τῆς ῥητορικῆς ὁ δημοσθένης τὰ δύο ἐξήσκησεν*

ὑπόθεσις τοῦ $\overline{α}^{ου}$ λόγου τῶν ὀλυνθιακῶν: des. fol. 59^{v}, cuius reliqua pars aeque atque folium 60 vacua est.

61 *Δημοσθένους ῥήτορος ἀθηναίου ὀλυνθιακῶν λόγος πρῶτος.* Sequuntur usque ad finem (fol. 124) aliae orationes Demosthenis cum argumentis Libanii.

Codex, ut consensus in ordine, titulis, lectionibus, lacunis evincit, ex eodem fluxit exemplari quo Parisinus gr. 3014 (= 129), qui plura, sed non omnia quae hic continet.

Codicem anno 1880 examinavi.

103 40. Vaticanus Palatinus gr. 148 membranaceus formae octavae maioris saeculo XV exaratus continet post *Ἀριστοτέλους ἠθικῶν μεγάλων* libros manu nitidissima scripturae antiquae imitatrice (fol. 1—52^{v}) exaratos inde a folio 61[1]), sed alia manu ac neglegentiore scripta

Λιβανίου σοφιστοῦ προγυμνάσματα

χ]ρεία πρακτικὴ Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς παρά τινος ποῦ ἂν ἔχοι τοὺς θησαυροὺς τοὺς φίλους ὑπέδειξεν (= Pal. 277 fol. 228)

63^{v} *ἐγκώμιον ἀχιλλέως* (= Pal. 277 fol. 230^{v})

65^{v} *χ]ρεία διογένης μειράκιον ἰδὼν ἀτακτοῦν τὸν παιδαγωγὸν [ἔπαι]σεν εἰπὼν τί γὰρ τοιαῦτα παιδεύεις* (= 277 fol. 232^{v})

67^{v} *ἐγκώμιον θερσίτου* (= 277 fol. 234^{v})

69^{v} *[χ]ρεία Θεόφραστος ἐρωτηθείς τι ἐστιν ἔρως, ἔφησε πάθος ψυχῆς σχολαζούσης* (= 277 fol. 236^{v})

71 *ἔκφρασις μέθης* (= 277 fol. 238^{v})

71^{v} *ἐγκώμιον δημοσθένους* (= 277 fol. 239)

73 *γνώμη προτρεπτική· δεῖ δὴ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἐστι γενέσθαι τῶν δεόντων* (= 277 fol. 240^{v})

74 *γνώμη προτρεπτική: οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν* (= 277 fol. 241^{v})

75 *[χ]ρεία. ἰσοκράτης τῆς παιδείας τὴν ῥίζαν ἔφη πικρὰν* (= 277 fol. 243)

80 *κατασκευὴ ὅτι εἰκότα τὰ κατὰ τὴν ἀχιλλέως ὀργήν* (= 277 fol. 247)

---

1) Folia 53—60 vacua relicta sunt.

82 [ἀ]νασκευή· ὅτι οὐκ εἰκὸς τὸν χρύσην εἰς τὸ ναύσταθμον ἐλθεῖν τῶν ἑλλήνων (= 277 fol. 249)

83 μονωδία ἐπὶ τῷ πυρποληθέντι ναῷ τοῦ ἀπόλλωνος (= 277 fol. 250)

84ᵛ μονωδία ἐπὶ νικομηδείᾳ (= 277 fol. 251ᵛ)

87 ἀνασκευὴ ὅτι οὐκ εἰκότα τὰ κατὰ τὸν αἴαντα τὸν λοκρόν (= 277 fol. 254)

89 μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ θεομάχῳ πεσόντι (= 277 fol. 256)

93 ἐγκώμιον διομήδους (= 277 fol. 259ᵛ)

95 ἐγκώμιον ὀδυσσέως (= 277 fol. 261ᵛ)

98 [ἠ]θοποιία· τίνας εἴποι λόγους νιόβη κειμένων τῶν τέκνων (IV 1015 R) (= 277 fol. 264)

99 ὀδυσσεὺς ἐν τῷ κύκλωπος σπηλαίῳ (= 277 fol. 265)

100 μενέλαος μαθὼν τὴν τελευτὴν ἀγαμέμνονος (= 277 fol. 265ᵛ)

100ᵛ αἴας ἀφαιρεθεὶς τὰ ὅπλα (= 277 fol. 266ᵛ)

101 ὁ αἴας μετὰ τὴν μανίαν

102 ἀχιλλεὺς καταπονουμένων τῶν ἑλλήνων (= 277 fol. 267)

103 ἀχιλλεὺς πεσόντος πατρόκλου (= 277 fol. 267ᵛ)

103ᵛ πόρνη σωφρονήσασα (= 277 fol. 268)

104 ἐγκώμιον δικαιοσύνης (= 277 fol. 268ᵛ)

105ᵛ κατασκευή· ὅτι εἰκότα τὰ κατὰ τῶν ἀχιλλέως ὅπλων (= 277 fol. 269ᵛ)

107 ψόγος φιλίππου (= 277 fol. 270ᵛ)

108ᵛ ἐγκώμιον γεωργίας (= 277 fol. 272)

110ᵛ ψόγος ἀμπέλου (= 277 fol. 273)

111ᵛ ψόγος πενίας (= 277 fol. 274)

113 ψόγος πλούτου (= 277 fol. 275ᵛ)

114ᵛ ἀριστείδου ῥήτορος μονῳδία ἐπὶ σμύρνῃ (= 277 fol. 276ᵛ). Des. fol. 115ᵛ.

Codicem anno 1869 examinavi atque e parte contuli.

104 41. Vaticanus Palatinus gr. 277 chartaceus in folio saeculo XVI optime exaratus continet post Dionysii Halicarnasei quae fertur artem rhetoricam (fol. 4) Demetrii Phalerei *περὶ ἑρμηνείας* (fol. 71) aliaque

inde a folio 228 inscripto:

λιβανίου σοφιστοῦ προγυμνάσματα usque ad finem (fol. 277) eadem eodem ordine opuscula quae Palatinus 148 (n. 103), nisi quod in folio 267 titulo *τίνας ἂν εἴποι λόγους ὁ αἴας μετὰ τὴν μανίαν* succedit non haec ipsa, sed alia titulo priva ethopoeia *τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀχιλλεὺς καταπονουμένων Ἑλλήνων*, ut singula hic recensere superfluum sit. Codex vero, ut lectiones a me collatae demonstrant, non e Palatino 148, sed e fonte cum hoc communi fluxit. Ad progymnasmata (fol. 236^{v}. 240^{v}. 254) Allatius lectiones codicis Barberini margini adscripsit.

Codicem anno 1869 inspexi.

105 42. Vaticanus Palatinus gr. 275 chartaceus formae quartae maioris, scriptus a Michaele Apostole post annum 1453 secundum subscriptionem folii 176^{v} *μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος μετὰ τὴν τῆς αὐτοῦ πατρίδος ἅλωσιν πενίᾳ συζῶν καὶ τόδε τὸ βιβλίον ἐξέγραψεν*, olim Caroli cuiusdam testibus tribus distichis in folio 8^{v} scriptis

Κάρλου κτῆμα τόδ' ἐστὶν, ὃν ἱλαροῖσιν ἀπόλλων
εἴσιδεν ὀφθαλμοῖς ἐς φάος ἐρχόμενον

et *Κάρλου κτῆμα τόδ' ἐστιν· ὁ χρυσοκόμας ὃν ἀπόλλων*
ἵλαος εὐμειδὴς εἴσιδε τικτόμενον

et *Κτῆμα τεὸν τόδε κάρλε τὸν ἔδρακεν ἄρτι νεογνὸν*
γηθόσυνος χαίρων φοῖβος ἀκερσεκόμας, [1])

deinde Georgii Balsamae Zacynthii[2]) secundum inscriptionem folii primi *τοῦτο τὸ βιβλίον ἔστιν τοῦ γεωργίου*

---

1) Eiusdem Caroli fuerunt codex celeberrimus Euripidis Palatinus gr. 287 simillimis distichis distinctus, quae legis apud Kirchhoffium in praefatione ad Eur. trag. vol. I p. IX, Stevensonium, Catal. codd. gr. Pal. p. 162, Wuenschium Mus. Rhen. LI 143 sq., et codex Pal. 261.

2) Cf. Legrand, Bibliogr. hellén. des XV et XVI siècles I p. CLI.

τοῦτὸ τὸ ὁ γεώργιος ὁ βαλσαμὰς ἔγρα, quem sub initium saeculi decimi sexti in gymnasio Graeco Romae fuisse constat,[1]) unde explicatur versio latina inter lineas declamationis primae Libanii scripta, deinde *Udalrici Fuggeri*[2]), cuius codicum collectio anno 1584 in bibliothecam Palatinam transiit. Prima codicis folia vacua sunt; fol. 9 incipit *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται: πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· μενέλαος* cum versione latina interlineari

12ᵛ *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· ὀδυσσεύς*

23ᵛ *ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα*

29 *πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν ἀντιλογία ἀχιλλέως*

41 *πρεσβεία πατρόκλου πρὸς ἀχιλλέα ἀξιοῦντος αὐτὸν ἐξελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον*

51 *μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα κρίνεται φόνου*

60 *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα*

71ᵛ *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ*

77ᵛ *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτῷ κάμνοντος*

83 *δύσκολος γήμας γυναῖκα λάλον*

90 *μονωδία ἐπὶ ἰουλιανῷ αὐτοκράτορι*

94 *μονωδία ἐπὶ νικομηδείᾳ*

97 *μονωδία ἐπὶ τῷ πυρποληθέντι ναῷ τοῦ ἀπόλλωνος*

98ᵛ *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κοιαίστορος ἐπιστολαί*, quarum prima *κλεάρχῳ· ἔμελλον γράφων* (= ep. 1), ultima (σ) *ἀρισταινέτῳ· ἐξέστω παίζειν* (= 1028ᵇ) desinit folio 176ᵛ.

Sequuntur fol. 177 *μιχαήλου ἀποστόλου τοῦ βυζαντίου*

---

1) Cf. Sathas, *Νεοελλην. φιλολ.* p. 227.

2) Hoc elucet ex indice bibliothecae Fuggeranae anno 1571 confecto hodieque in bibliotheca urbica Hamburgensi conservato (cf. Hoffmann, Serap. IX 289 sq.) in quo, ut Meynckius mihi scripsit, codex in hunc modum descriptus est: *n. 12 In Bretter. p. 374. Libanii declamationes. Eiusdem epistolae. Michael Apostolus adversus Pletonem* . . . geschr. *auf Papier in fol.*

πρὸς τὰς ὑπὲρ ἀριστοτέλους περὶ οὐσίας κατὰ πλήθωνος θεοδώρου τοῦ γαζῆ ἀντιλήψεις aliaque eiusdem Michaelis opuscula, quorum ultimum (fol. 225^{v}—228) inscriptum *προσφώνημα εἰς τὸν θειότατον καὶ παναγιώτατον μου δεσπότην καὶ κύριον βησσαρίω τὸν αἰδεσιμώτατον καρδηνάλιν τῶν τούσκλων καὶ πατριάρχην κωνσταντινουπόλεως μιχαήλου ἀποστόλη τοῦ βυζαντίου* codicem post annum 1463 quo Bessario patriarcha Constantinopolitanus factus est, exaratum esse monstrat.

Codicem anno 1869 examinavi.

106 43. Vaticanus gr. 224[1]) chartaceus formae octavae maioris diversis manibus saeculi XV scriptus continet post *Κλεομήδους κυκλικῆς θεωρίας μετεώρων βιβλία δύο*, Lucianum, Aristidis *πρεσβευτικὸν πρὸς Ἀχιλλέα, μονῳδίαν ἐπὶ Σμύρνῃ, ἐπιστολὴν περὶ Σμύρνης* inde a

fol. 163 *ἀντιλογία Ἀχιλλέως πρὸς τὸν ἐν λιταῖς πρέσβυν Ὀδυσσέα*

175 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀριστείδην περὶ τῶν ὀρχηστῶν*

188^{v} *μονῳδία λιβανίου ἐπὶ ἰουλιανῷ*

192 *ἀριστείδου εἰς ἐτεωνέα ἐπικήδειος* desinit verbis *πρέποντα ἀλλήλοις* I 127, 15 Dind. Folium 192^{v} vacuum est.

193 inc. *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*

ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ

197^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας*

202^{v} [Luciani] *λούκιος ἢ ὄνος* (initium tantum exstat cum explicatione vocum)

221 *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον*

228 iterum *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον*, sed iam fol. 228^{v} verbis *τὰ δὲ ἤδη* IV 624, 7 R desinit

---

1) In indice codicum bibliothecae sub Nicolao V facto describitur inter libros mathematicos: *Cleomadis Metheora et Luciani et Libani nonnulla etc.* (Müntz et Fabre, La bibl. du Vatican au XVe siècle p. 339). In indice bibliothecae Vaticanae edito ab Haasio Serap. XII p. 243 est n. 417.

229 inc. [Πατρόκλου μελέτη] Ὤμην ὦ ἀχιλλεῦ

238 πρεσβευτικὸς εἰς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης μενελάου

241 τοῦ ἁγίου ἐπιφανίου περὶ τῶν λίθων

244 δύσκολος ὤλισθεν. Exstat tantum titulus.

ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην. κατέφυγεν ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμόν. Desinit verbis νῦν ἀκούσεσθε IV 254, 1 R.

Sequuntur usque ad finem (fol. 306) dialogi Lucianei.

Codicem anno 1868 inspexi.

44. Vaticanus Palatinus gr. 278 partim membra- 107
naceus (fol. 1—96), partim chartaceus (fol. 97—301) formae octavae maioris, olim Georgii Cantacuzeni secundum subscriptionem folii 174ᵛ τὸ παρῶν βιβλίον ὑπάρχη τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχοστρ(ατήγου) κυροῦ γεωργ(ίου) τοῦ καντακουζηνοῦ· ἐνέτυχον δὲ αὐτὸς τοῦτο ἐν τῷ σμεντερόβῳ ἐν μηνὶ μαΐῳ λα΄. ἰνδ. β΄. τοῦ ͵ςϡξβ΄. ἔτους. ✝ δημήτρ(ιος) λάσκαρις, ὁ νοτάριος[1]) continet post Manuelis Chrysolorae erotemata et varia astronomica in chartis saeculo XV exaratis

fol. 143 ἀριστείδου μελέτη πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα· ὀδυσσεύς

151 λιβανίου ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα

167 δύσκολος ὤλισθεν

171ᵛ λιβανίου ἐπιστολὴ ἀνατολίῳ· οἷα τετόλμηται (= ep. 551). Fol. 172ᵛ—174 vacua sunt.

Folio 175 incipit nova manus aequalis qua scripta sunt

λιβανίου ἐπιτάφιος εἰς τὸν βασιλέα ἰουλιανόν

229 τοῦ αὐτοῦ μονῳδία εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα ἰουλιανόν

235 πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης· ὀδυσσεύς cum protheoria

252ᵛ μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὁ ὀρέστης κρίνεται

264 ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος cum protheoria

---

1) Cf. Stevenson, Catal. codd. Palat. graec. p. 154.

279^{v} δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα. Des. fol. 289. Inde a folio 289^{v} sequuntur alia.

Codicem anno 1869 examinavi.

108 45. Vallicellanus F 14 (81 in Catalogo codicum graecorum nuper ab Aemidio Martini, Mediolani 1902 edito p. 137) chartaceus (mm. 225 × 155) saeculi XVI ineuntis anno 1556 in insula Creta ab Ioanne Choniano protonotario Monembasiae emptus, ut elucet e nota folii 111^{v} κτῆμά ἐστι ἰωάννου χωνιανοῦ πρωτονοταρίου μονεμβασίας· ὅπερ ὠνήσατο διατρίβοντος τῇ τοῦ μίνωος καὶ ῥαδαμάνθυος πόλει· ἐπὶ ἔτους ,ζξδ, deinde si recte coniecit Martinius, Achillis Statii, continet post Isocratis ad Demonicum inde a capite sexto orationem

fol. 5^{v} ἐπιστολὴ λιβανίου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανόν· διπλῆν ἀνήρησαι (= ep. 372)

7 μονῳδία λιβανίου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἰουλιανόν

11 μονῳδία ἀριστείδου ἐπὶ σμύρνην κειμένην

13 ἀπολογία ἀχιλέως· πρὸς τὸν ὀδυσσέα (IV 47)

28 διπλῆν ἀνήρησαι (= ep. 372 desinens verbis σὸν ἀτεχνῶς p. 185, 16 W.)

29 φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλοῦ στέφανον κτλ.

35 δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα

40^{v} παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς

44 πρεσβεία πατρόκλου πρὸς ἀχιλλέα ἀξιῶν αὐτὸν ἐξελθεῖν

53^{v} λόγος πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσεύς

65^{v} αἰλίου ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα· ὀδυσσεύς

70^{v} πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: μενέλαος

73^{v} λιβανίου σοφιστοῦ λόγος περὶ τῆς ἑαυτοῦ τύχης. Desinit fol. 106^{v} verbis καὶ μετὰ ταῦτα t. I p. 204, 1.

Sequuntur varia.

Codicem quem Libaniana continere e catalogo codicum Vallicellanorum manuscripto manco admodum olim inspecto cognoscere non potui, sed e catalogo demum typis mandato Aemidii Martini didici, e parte anno 1903 a me rogatus Augustus Mau contulit. *Βίος* cum Laurentiano LVII 20 ita concinit, ut ex eodem exemplari deductus, sed pretio critico privus dicendus sit. Cf. Addenda tomi I p. X. Monodia cuius initium (p. 206—209) collatum habeo, in nonnullis cum P, in aliis cum M consentiens recensionem mixtam praebet.

46. Vaticanus gr. 1858 chartaceus formae octavae 109
saeculi XV exeuntis vel XVI ineuntis miscellaneus incipit folio 64 verbis *ἀνέπειθε καὶ παρανομεῖν* quae sunt declamationis *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* IV 628, 14 R desinentis folio 68ʳ.

Folio 68ᵛ incipit: *μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῷ πεσόντι* cum scholiis marginalibus

73 *ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ θεομάχῳ* desinit folio 87ᵛ *εἶναι ταῦτα ἠξίουν· καὶ ὁ μὲν ἀφιστάμενος τοῖς ἰσχύουσι τῶν πατρῴων βέλτιστος* (= I p. 566, 6 R)

88 *πίναξ τῶν νόμων κατ' ἀλφάβητον*

111 *λουκιανοῦ λόγοι*

135 *ἔκθεσις πρὸς ἰουστινιανὸν σχεδιασθεῖσα παρὰ ἀγαπητοῦ διακόνου*

157 *συνεσίου ἐπιστολαί* (*νθ'*) cum scholiis interlinearibus

188 *ἐκφράσεις λιβανίου* item cum scholiis interlinearibus

	ἔκφρασις	*πεζομαχίας*	*α̅ η*
189		*γραφῆς τῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ*	*βη*
190		*ἑτέρας γραφῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ*	*γη*
191		*κήπου*	*δη*
191ᵛ	*ἐγκώμιον*	*φοίνικος καὶ μηλέας*	*εη*
193	*ἔκφρασις*	*λιμένος*	*ϛη*
193ᵛ		*ναυμαχίας*	*ζη*
194		*θήρας*	*ηη*
195		*λέοντος κατέχοντος ἔλαφον*	*θη*
195ᵛ		*ἡρακλέους καὶ ἀνταίου*	*ιη*
196ᵛ		*ἑτέρα· ἐξέλιπε μὲν μετὰ* (IV 1083 R)	*ια'*

198 ἔκφρασις ἡρακλέους ἑστῶτος ἐν τῇ λεοντῇ ιβ'
198ᵛ τρωίδος ἀπεστραμμένης (IV 1093) ιγ'
199ᵛ ἥρας ιδ'
200 πολυξένης σφαττομένης ὑπὸ νεοπτολέμου ιε'
201 προμηθέως ιϛ'
Des. fol. 202ᵛ.

Folio 203 incipiunt alia manu scriptae φιλοστράτου εἰκόνες.

Codicem anno 1895 inspexi.

110 47. Matritensis N—18 chartaceus in folio saeculi XV, olim Ioannis Fernandez de Velasco,[1]) continet post Iliadem et Euripidis Hecubam inde a

fol. 246 ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ παραβάτῃ
267 [μονῳδία ἐπὶ Ἰουλιανῷ]
269ᵛ inc. ἐπὶ δ' οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε περικλῆς ὁ ξανθίππου ᾑρέθη λέγειν des. οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν i. e. non, ut Iriartius[2]) coniecit, declamatio inedita Libanii, sed Periclis oratio funebris apud Thucydidem II 34—41, 1.

Codicem anno 1880 inspexi.

111 48. Marcianus gr. 442 bombycinus formae duodecimae saeculo ineunte XV scriptus, olim Bessarionis[3]), continet

fol. 7 λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί, quarum prima γλυκείας με γεύσας (= 1183), ultima (ρνζ) νῦν τε ἐπιστέλλων (= 37)
74 [μονῳδία ἐπὶ Ἰουλιανῷ]
78ᵛ τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ τῇ τῆς νικομηδείας καταστροφῇ

---

1) Cf. Carol. Graux, Essai sur les origines du fonds grec de l'Escurial p. 70.

2) Catal. codd. graec. Matrit. p. 70. Cf. Jahrb. f. Philol. 1876 p. 214.

3) In folio praefixo legitur: λιβανίου ἐπιστολαὶ καὶ λόγοι αἰσχίνου: κτῆμα βησσαρίωνος καρδηνάλεως τοῦ τῶν τούσκλων. In indice codicum ab H. Omont Parisiis anno 1894 (Revue des Bibliothèques) edito p. 32 est n. 300: *Item epistolae Libanii, et orationes Aeschinis, in papyro.* Cf. supra p. 3 not. 1.

81^{v} *μονωδία εἰς τὸν ἐν τῇ δάφνῃ νεὼν τοῦ ἀπόλλωνος*

83 *ἁλοῦσά τις γυνὴ φαρμακείας*, declamatio Hadriani rhetoris edita a L. Allatio Excerpt. p. 238 sq. et ab H. Hinckio, Polem. declam. p. 44.[1])

84 [*μονῳδία ἐπὶ Σμύρνῃ*] Aristidis quae incipit *Ζεῦ, τί χρήσωμαι.*

Inde a folio 87 sequuntur orationes Aeschinis et monodiae Alexii Lampeni.

Codicem anno 1869 examinavi et initium monodiae contuli.

49. Vaticanus gr. 1394 chartaceus formae octavae 112
maioris saeculi XV teste inscriptione folii ultimi *Ἰωάννου τοῦ Λαυρεντίου καὶ τῶν φίλων* olim Ioannis Laurentii Veneti[2]), deinde Fulvii Ursini qui codices suos anno 1600 bibliothecae Vaticanae legavit, ut elucet ex inscriptione involucri *ex libris Fulvii Ursini,* continet post Synesii hymnos, orationes, epistulas, Amasidis ad Polycratem epistulam (fol. 296)[3]), Aristidis orationes inde a fol. 324

λιβανίου ῥήτορος σοφιστοῦ καὶ κοιαίστωρος μονωδία εἰς νικομήδειαν

328^{v} *τοῦ αὐτοῦ μονωδία εἰς τὸν ἐν τῇ δάφνῃ ναὸν τοῦ ἀπόλλωνος*

331—337 *τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ ἰουλιανῷ.*

Inspexi anno 1869.

50. Parisinus gr. 3025 chartaceus formae octavae 113
maioris saeculi XV exeuntis vel XVI ineuntis, olim Colbertinus (4432), inde ab anno 1732 Regius (3287) continet inde a

fol. 2 *λιβανίου σοφιστοῦ μονωδία ἐπὶ τῇ νικομηδείᾳ*

6^{v} *τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ τῷ ἐμπρενέμω* (sic) *τῆς δάφνης*

9 *τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ τῷ παραβάτῃ ἰουλιανῷ*: Desinit fol. 16^{v}. Sequuntur diversa.

---

1) Cf. Villois, Anecd. II 253.
2) Cf. P. de Nolhac, Bibliothèque de Folvio Orsini p. 184.
3) Cf. Mus. Rhen. LIII 551.

Codicem anno 1880 inspexi.

114 51. Vaticanus gr. 199[1]) chartaceus formae quartae maioris saeculi XV continet post varia

fol. 96 *ἐπιστολαὶ λιβανίου σοφιστοῦ*, quarum prima *κλεάρχω· ἔμελλον γράφων* (= 1), ultima (*ρια*) *ἰουλιανῶ καίσαρι· διπλῆν ἀνήρησαι νίκην* (= 372)

fol. 123 *τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ ἰουλιανῶ αὐτοκράτορι*

125^v *τοῦ αὐτοῦ μονωδία ἐπὶ νικομηδεία*

127^v *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας λόγος ὑπὲρ τῆς ἑλένης* (= IV 1 R). Desinit fol. 130^v. Succedunt Plutarchea Lucianea alia.

Codicem anno 1868 inspexi.

115 52. Vaticanus gr. 579 chartaceus formae octavae miscellaneus[2]) continet manu saeculi XIV exarata inde a

fol. 260 *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου μονωδία ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἰουλιανῷ τῷ δυσσεβεστάτω* (haec vox incerta)

261^v *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου μονωδία ἐπὶ τῇ νικομηδεία, ὅτε θεία ῥιπῇ κατεχώσθη ὑπὸ* [*τοῦ σεισμοῦ*] des. fol. 262^v

263 [*ἔκφρασις μέθης*] alia charta aliaque manu exarata. Des. fol. 263^v.

Codicem anno 1895 inspexi.

116 53. Vindobonensis phil. 219 chartaceus miscellaneus diversis manibus saeculi XV satis neglegenter exaratus continet post Pindari carmina

fol. 102 *τοῦ λιβανίου μονωδία ἐπὶ τῶ αὐτῶ ἰουλιανῶ τῶ τρισκαταράτω*

105 *μονωδία λιβανίου ἐπὶ καταπτώσει τῆς νικομηδείας*. Desinit folio 108^v, sed bibliopegi culpa folium 107 ante 108 positum est. Succedit monodiae in folio 108^v *ἐπιτομὴ χρόνων τῶν ἀπὸ τοῦ ἀδὰμ ἕως τοῦ ͵ϛφπθ ἔτους*.

Codicem anno 1870 inspexi.

---

1) In indice graeco codicum bibliothecae Vaticanae edito ab Haasio Serap. XII p. 159 est n. 126.

2) Cf. Heisenberg, Analecta p. 41.

54. Vaticanus Palatinus gr. 360 chartaceus formae 117
octavae diversis manibus saeculo XVI exaratus, miscellaneus continet post *Πορφυρίου εἰσαγωγὴν τῶν πέντε φωνῶν* (fol. 4—20) aliaque[1]) inde a folio 40

λιβανίου μελέται τοῦ σοφιστοῦ
παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς
45ᵛ [*παράσιτος τοῦ τρέφοντος κτλ.*]
52ᵛ [*φθονερὸς τοῦ γείτονος*]
69 [*μονῳδία ἐπὶ Ἰουλιανῷ*]. Des. fol. 76.

Folia 77—79 vacua sunt. Inde a folio 80 usque ad finem (fol. 346) sequuntur diversa.

Codicem anno 1869 inspexi.

55. Vallicellanus B 70 (15 in catalogo Martinii 118
p. 29) chartaceus formae octavae saeculi XV continet inde a

fol. 153ᵛ *Ἐπιστολαὶ Λιβανιου σοφιστου*, quarum prima *ἰφικράτει· ἠρόμην ὅτι* (= ep. 40), ultima (25) in fol. 165 *Ἀριστοφάνει τῷ κορινθιω· οὐδέπω με πεπαυμένον* (= ep. 1186) est. Sequuntur inde a fol. 166 Theophylacti *ἐπιστολαὶ ἠθικαὶ* et (fol. 171) [Aristotelis] *περὶ κόσμου* liber et post *τοῦ σταφιδάκη μονῳδίαν ἐπὶ τῷ αὐτοκράτορι Παλαιολόγῳ* (fol. 199—200)[2])

fol. 200 *λιβανίου σοφιστοῦ μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ παραβάτῃ*

205 *λιβανίου μελέται*, sed nihil exstat nisi initium tituli declamationis

ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ — ἰδὼν ἐκεῖνος (= IV 639, 6 R).

Codicem anno 1868 inspexi et initium monodiae contuli, postea epistulas examinavit a me rogatus Hugo Lincke.

56. Escurialensis Σ—II—7 (83 in catalogo Milleri) 119
chartaceus in folio saeculi XV continet in folio praefixo manu recenti scriptam epistulam Libanii *Μοδέστῳ· Καλλῶς*

---

1) Folia 21—23 et 34 vacua sunt, 35—39 desunt.
2) Cf. Byz. Zeitschr. IX 381.

(sic) *μοι δοκοῦσιν* (= ep. 245) et post Iliadem, scholia ad Lycophronem, Eustathium ad Dionysii Periegesin, Xenophontis de republica Lacedaemoniorum libellum inde a folio

329^{v} *μονῳδία λιβανίου ἐπὶ τῷ βασιλεῖ ἰουλιανῷ κιαίστορος ῥήτορος*

332^{v} [*πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· Μενέλαος*]. In fine (extremo fere folio 334^{v} quod ultimum est codicis) legitur: *τέλος εἴληφεν ἡ μελέτη μενελάου.*

Anno 1876 mea gratia inspexit Carolus Graux.

Ad hos accedunt tres codices qui fragmenta monodiae continent:

57. Laurentianus LVII 44 saec. XIII qui folio 101 finem inde a *αἵματι συμμιγεῖς* (p. 220, 1) praebet. Vide t. I p. 224sq.

58. Mutinensis gr. 236 saec. XV fol. 196 qui statim folio 196^{v} desinit verbis *τοὺς μὲν εὐώχει* (p. 208, 15). Vide t. I p. 421sq.

120 59. Laurentianus IX 30 chartaceus formae octavae saeculi XV exeuntis vel XVI ineuntis mutilatus continet fol. 1 declamationem quae inscripta quidem[1]) *ἐκδοθεὶς φιλίππω δημοσθένης ἀφεθεὶς καὶ μὴ πολιτευόμενος κρίνεται δημοσίᾳ,* revera autem est: *ἐξῄτησεν ὁ Φίλιππος τὸν Δημοσθένην — γράφει παρ' Ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸν βωμόν* (IV 253); desinit ante finem verbis *τοῦ βωμοῦ κέκλεισται* (265, 21);

fol. 7 *μονωδία ἐπὶ τῷ παραβάτῃ καὶ ἀσελγεῖ ἰουλιανῷ,* sed etiam haec iam folio 8 desinit verbis *ἀντὶ τῶν κακῶν εἰς τάξιν* (210, 13).

Folium 9 incipit verbis *οὐσίαν δυοῖν ἕνεκα τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτίσαι καὶ τοῦ φίλω σπουδαίω δυστυχοῦντι βοηθῆσαι,* quae sunt Isocratis ad Demonicum orationis § 28 p. 8a. Quae usque ad finem *τὰς τῆς φύσεως ἁμαρτίας ἐπικρατήσειεν* (fol. 12) progreditur. Quae autem inde a folio 12^{v} sequuntur, quae aeque atque prius fragmentum Bandinius (Catal. I 441) se ignorare professus est, nihil

1) Manu secunda *λιβανίου* suprascriptum est.

aliud nisi oratio est titulo priva Aristidis, *Πρεσβευτικὸς πρὸς Ἀχιλλέα.* Huic succedunt orationes Demosthenicae.

Codicem anno 1869 contuli.

Duo codices periisse videntur:

60. Antonii Augustini (vide t. I p. 347sq.) et

61. Aegidii Noallii, e quo monodiam et epitaphium 121
Iuliani se praebere Morellus in 'indice' orationum testatur. Quem Noallius, inde ab anno 1585 episcopus Aquensis et regis Gallorum legatus Constantinopoli, „qui ecclesiam Aquensem diu tenuit ac rexit semper absens episcopatu tandem se apud Regem abdicavit et vivere desiit anno 1600“,[1]) Constantinopoli acquisivit, si idem fuit codex monodiarum atque is quem Morellus ad *Βασιλικὸν* edendum adhibuit. In praefatione enim editionis huius orationis a Morello primum Parisiis 1614 factae haec verba leguntur: *„Exemplum MS. alterum praebuit Constantinopolis munificentia Reverendiss. Episcopi Aquensis D. Aegidii Noallii μακαρίτου, R. P. Frontoni Ducaeo Theologo è Societate Iesu benigne communicatum, ab eoque diligenter accurateque descriptum nobisque ultro concessum est.“* Ad quem Noallio mortuo pervenerit, nescitur neque unum e superstitibus codicibus novi, qui idem atque hic dici queat.

Si unicus textus Morelliani fons fuit, proxime ad Palatinum gr. 282 accessit. Nam textus ille cum hoc codice in lectionibus, verbis transpositis, lacunis mirum in modum consentit. Plures sane codices Morellum adhibuisse minime omni probabilitate caret. Quod si in hac oratione statueremus, mirus ille consensus etiam ita explicari posset, ut Morellus apographo codicis Palatini ipsius usus esset aeque atque in *Βασιλικῷ*, de quo ipse l. l.: *tertium,* inquit, *(exemplum MS) Heidelberga civitate a clarissimo et eruditissimo Viro Markardo Frehero Consiliario Palatino ad nos liberaliter est transmissum.* Sed lacuna magna quam Morellus in codice eodem Noallii a se adhibito exstare testatus est in Epitaphio p. 300 *(hic desiderantur quaedam ob Graeci*

1) Gallia Christiana II 196.

Codicis lacunam) (cf. p. 234) et foliorum ordo disturbatus neque in Palatino neque in Parisino gr. 3016 — si quis hunc olim Noallii fuisse suspicari velit — apparent.

In hac quoque oratione codices 'eclogarii' quos quidem inspexi dignitate pretioque 'corporalibus' longe inferiores sunt. Itaque satis esse duxi unius ex illis testis Laurentiani XXXII 13 (*La*) lectiones in apparatum criticum recepisse. Laurentianus IX 30 ad eundem fontem atque Barberinus redit. Quos igitur in censum vocavi sunt codices *CAPUVIBMMoLa*. De ratione autem quae inter hos intercedit in universum ad ea te delegatum volo quae in orationibus proxime antecedentibus exposui. Sed quamquam hic quoque duae codicum familiae dispiciuntur, tamen vestigia bipertitionis magis dissipata sunt, quoniam non solum *BM* recensionem mixtam praebent, sed etiam *P* hic illic cum codicibus secundae familiae facit. Sed is etiam neglegentiae singularis notas prae se fert. In hac quoque oratione inter *U* et *I* arta illa est necessitudo (cf. p. 7).

Unum locum Eustathius, duos Thomas Magister citavit.

Num revera quatenusve Bessario orationem in monodia quam adulescens in Manuelem Palaeologum († 1424) scripsit, suum in usum converterit, tum demum certo stabiliri poterit, cum haec graece prodierit.

Cum hac aeque atque cum Aristidis in Smyrnam monodia eam comparavit et latine vertit Nicolaus Perotti, inde ab anno 1458 archiepiscopus Sipontinus, et ipse auctor monodiae in fratrem Severum, ut ipse testatur in 'Prohoemio ad Aristidis Libani et Bessarionis monodias a se e greca lingua in latinum conversas ad Petrum [Foscarum] Apostolice Sedis protonotarium' (fol. 236), quod exstat in codice Vat. lat. 8086 (chart. in oct. saec. XV) fol. 238ᵛ: *„Primum apud grecos hoc dicendi genere* (fol. 239 inc.) *usus est Aristides, deinde Libanius, praeter eos ex veteribus nemo; apud latinos vero nullus adhuc, quod in meam notitiam venerit, usus est. Accepi subito Aristidem Libaniumque in manibus*

et eas monodias accepi quae omnibus quas scripserunt cum doctorum omnium iudicio pulchriores et affectibus pleniores habentur, hoc est Aristidis monodiam in Smirnae deplorationem et Libanii in funere Iuliani imperatoris. quas cum Bessarionis monodiae comparassem et iniquus alioquin in eum iudex esse conatus forem, ut soleo opera amicorum eo acrius iudicare, quo magis amo, longo sane intervallo praeferendum Bessarionis opus existimavi tum affectuum multitudine tum sententiarum ubertate tum elegantia et suavitate sermonis. Quapropter exhilaratus animo et quasi aliquem cum quo Bessarionis mei victoriam communicare possem perquirens, ut ii facere solent, quibus ex animi sententia foelix aliquid faustumque evenit repente, et non amplius quam quatuor dierum spatio monodias ipsas omnes latinas feci tuoque nomini, petre foscare, dedicavi, cuius optimum incorruptissimumque esse iudicium scio — Nostramque monodiam praeter alias omnes addidimus: quam paulo ante in Severi fratris acerbissimo funere infelices meditati sumus."

Iam sequuntur deinceps tres 'monodiae Aristidis (239v), in obitu Severi Perotti fratris (241v), Bessarionis in Manuelem Palaeologum' (245), Libanii non item. Neque eam adhuc in alio codice reperi.

Eaedem quae in codice Palatino gr. 282 corruptelae in editione principe, Morelliana t. II p. 251—259, conspiciuntur multis aliis auctae: quas e parte tantum Reiskius Anim. V 167—171 sustulit. Multo meliorem formam induit oratio in editione Reiskiana (priore p. 223—229; posteriore t. I p. 507—521), ad quam parandam codicibus *A* et *Mo* et Wolfenbuttelano adiutus erat. Boissonadius[1]) margini sui huius editionis exemplaris lectiones codicum Par. gr. 3025 et 1000 adscripsit. Gasda codices *AV* et Parisinum gr. 3016 contulit; emendando ipse[2]) et Cobetus pauca assecuti sunt.

1) Cf. t. I p. 78.
2) Krit. Beiträge zu Libanios II 11.

ΜΟΝΩΙΔΙΑ ΕΠΙ ΙΟΥΛΙΑΝΩΙ.

R 507 1. Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος οὐκ Ἀχαιίδα γῆν μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ὁπόσην ὁ Ῥωμαίων κοσμεῖ θεσμός, κατείληφε· μᾶλλον μὲν γὰρ ἴσως ἣν Ἕλληνες οἰκοῦσιν, ἅτε καὶ μᾶλλον αἰσθανομένην τοῦ κακοῦ,

C = Chisianus
A = Codex Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Vaticanus Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
La = Laurentianus XXXII 13

2 Il. α 254

1 ἡ ἐπὶ ἰουλιανῶι μονωιδία *A* Re μονῳδία ἐπὶ ἰουλιανῶ πεσόντι *BM* μονῳδία εἰς ἰουλιανόν *V* Mor qui in marg habet γρ ἐπὶ Ἰουλιανῷ μονωδία εἰς τὸν κατάρατον ἰουλιανὸν *U* μονωδία (ἐπὶ in marg inser m[2]) Ἰουλιανοῦ *Mo* ἑτέρα πρὸς ἰουλιανόν *I* | ἐπὶ in ras *P*[2] | ἰουλιανῷ *P* sed ῷ in ras m[2] 2 ὢ *CUV* Re | ἦ κτλ. citavit Eustathius ad Od. α 344: οὕτω καὶ Λιβάνιος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἰουλιανὸν σχηματίζει τὸ ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει γράψας οὐκ Ἀχαιίδα μόνον καὶ τὰ ἑξῆς ἦ ex ἢ corr *A*[2] ὢ Re 2 οὐκ — 4 θεσμός uncis inclusit Mor 2 ἀχαιίδα *I* sed ι prius inser m[2] ἀχαίδα *CAUMMoLa* edd | γῆν in ras *P*[3] 3 καὶ πᾶσαν *P* sed αὶ et πᾶσαν in ras m[4] | ὁπόσην *P* sed ὁπόση in ras m[3] γρ ὅσην in marg Mor | μὲν om *La* 4 οὖν ante γὰρ inser *C*[m] γὰρ eras eiusque loco οὖν pos *A*[2]

διήκει δ' οὖν καὶ διὰ πάσης γῆς, ὡς ἔφην, ἡ πληγὴ τύπτουσά τε καὶ κατατέμνουσα τὰς ψυχάς, ὡς οὐκέτ' ὂν βιωτὸν ἀνδρὶ βελτίστῳ τε καὶ ὅτῳ τοῦ εὖ ζῆν ἐπιθυμία. 2. τιμαὶ μὲν οἴχονται τῶν ἀγαθῶν, ὑψηλαὶ δὲ τῶν πονηρῶν τε καὶ ἀκολάστων φατρίαι· νόμοι δὲ κωλυταὶ κακουργημάτων οἱ μὲν ἤδη λέλυνται, οἱ δὲ αὐτίκα τοῦτο πείσονται, τοῖς δὲ μένουσι γράμμασιν εἶναι περιέσται ἔργων ἀμοίροις. πέπονθέ τε τὸ ἀνθρώπειον γένος, οἷον αἱ πόλεις ὧν κατασείεται τείχη. καὶ γὰρ ἐκεῖ τοῦ περιφράττοντος ἀπολωλότος τῶν μᾶλλον ἰσχυόντων γίνεται τὰ τῶν δικαίως κεκτημένων, οἱ δὲ ἐπιπεσόντες ἁρπάζουσί τε καὶ κτείνουσι καὶ ὑβρίζουσιν εἰς γυναῖκας ἁλούσας καὶ παῖδας. καὶ νῦν ἀνέῳκται κατὰ τῶν ἐπιεικῶν τοῖς ἀνόσια δρῶσιν ὁδὸς εὐρεῖα καὶ κλισιάδες μεγάλαι, καὶ τετείχισται οὐδὲν ἔτι. 3. τὸν μὲν οὖν | Ἕκτορα τῆς Τροίας ἤδη τις ἑκά- R 508

---

15 Her. IX 9, 9

---

5 φατρία ἡ συγγένεια, τὸ σύνταγμα καὶ τὸ γ̄ον μέρος τῆς φυλῆς, λαμβάνεται δὲ ἐπὶ κακοῦ, οἱονεὶ συμφωνία ἐπὶ πράξεσι φαύλαις B^2 rubr   15 κλισιάδες αἱ δίπτυχοι θύραι, κλισίαι δὲ αἱ στρατιωτικαὶ σκηναί B^2 rubr

---

1 δ' οὖν] γρ γοῦν in marg Mor | γρ τῆς γῆς in marg Mor   2 οὐκ ἔτ' *IMo*   3 βιωτὸν inser B^2 | γενναίω (γρ βελτίστω) *IM* γενναίω in marg *Mo* | τε inser I^3 om *B* | ζῆν εὖ Mor, γρ εὖ ζῆν in marg   4 μὲν οὖν *B*   5 τε om *I* | φρατρίαι edd, γρ φατρίαι in marg Mor   6 post κωλυταὶ rasura 1—2 litt *I*   7 τοῦτο inser I^2 | γράμματα (σιν) *M* sed σιν m^2 8 ἔργων ἀμοίροις περιέσται *La* | ἀνθρώπινον *La*   9 ὧν] ὅταν *La* | κατασείεται Mor, γρ κατασείονται in marg | τείχη (γρ ἕρκη) *C* sed γρ ἕρκη *m*, *M* ἕρκη *B* et in ras I^2 10 μᾶλλον ἰσχυόντων Mor, γρ ἰσχυροτέρων in marg   11 γίγνεται *CA* edd   13 ἠνέῳκται edd

λεσεν ἀστραβῆ κίονα ὀρθῶς προσειπών. πεσόντος γὰρ ἐπὶ σαθροῦ τὸ Ἴλιον εἱστήκει καὶ αὐτίκα ἔμελλε κείσεσθαι μετὰ τοῦ Ἕκτορος. νυνὶ δὲ οὐ μιᾶς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον πόλεως οὐδέ γε ἔθνους ἑνὸς ἀνατέτραπται κίων, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τῶν ἀπογόνων Αἰνείου, τὸ δέ ἐστι γῆς ὅ τι κάλλιστον καὶ θαλάττης, ἐπ' οὐδενὸς ἰσχυροῦ βέβηκεν. ἀλλ' ἔστι καὶ τῶν οὐ σφόδρα βιαίων πνευμάτων κατασεῖσαι, τῶν μὲν ἔνδοθεν πονηρίᾳ λυμαινομένων, τῶν δὲ σὺν ὅπλοις ἔξωθεν ἐπιόντων τε καὶ ἐχόντων.

4. Τίνα μέντοι, τίνα θεῶν αἰτιατέον; ἢ πάντας ὁμοίως ἐκλιπόντας φρουρὰν ἣν ὤφειλον τῇ γενναίᾳ κεφαλῇ ἀντὶ πολλῶν μὲν ἱερείων, πολλῶν δὲ εὐχῶν, μυρίων δὲ ἀρωμάτων, πολλοῦ δὲ αἵματος τοῦ μὲν νυκτός, τοῦ δ' ἐν ἡμέρᾳ χυθέντος; οὐ γὰρ τοὺς μὲν εὐώχει, τοὺς δὲ ὑπερέβαινεν, ὥσπερ ὁ Αἰτωλὸς ἐκεῖνος τὴν Ἄρτεμιν ἐν καρπῶν συλλογῇ, ἀλλ' ὅσους οἱ ποιηταὶ παρέδοσαν, πατέρας τε καὶ παῖδας, θεούς τε καὶ θεάς, ἄρχοντάς τε καὶ ἀρχομένους, ἅπασιν ἔσπενδέ τε

---

1 Pind. Ol. II 89 sq. 16 Il. ι 533 sq. cf. III 338, 24 R

---

1 τοῦτο ἐκ τοῦ Πινδάρου εἴληφε. φησὶ γὰρ περὶ Ἀχιλλέως· ὃς Ἕκτορ' ἔσφαλε Τροίας ἄμαχον ἀστραβῆ κίονα B^2

---

1 ἀκλινῆ rubr. supra ἀστραβῆ *B* | ὀνομάσας rubr. supra προσειπών *B* 3 νῦν *V* Mor (sed γρ νυνὶ in marg) | ὂν *I* sed ν in ras plurium litt m^2 οὐ μιᾶς *C* sed γρ μικρᾶς (supra) γρ μικρᾶς *m* οὐ μικρᾶς *B* οὐδεμιᾶς *La* 4 γε om Mor, sed γρ γε in marg 6 ὅτι *IBMMo* 8 ἔνδον *B* 10 ὀχούντων coni Mor 11 αἰτητέον Mor | ἢ Boisson. Georg. Pachym. p. 146 not. 4 12 ἐκλιπόντας ὁμοίως *B* | ἥνπερ *B* | ὤφειλον τηρεῖν *PBM* Mor τηρεῖν in marg add I^3, del Re 16 δ' Re 19 ἅπασιν om Mor

καὶ τοὺς ἁπάντων ἐνεπίμπλη βωμοὺς ἀρνῶν καὶ βοῶν. 5. ὥστε ἔγωγε πολλάκις ἐνεθυμήθην, ὅτι οὐδὲν ἂν δέοι τῷδε τῷ ἀνδρὶ τάχους τε ἵππων καὶ τοξοτῶν τέχνης καὶ ὁπλιτῶν ἀλκῆς καὶ δέκα μυριάδων, ἀλλ' ἔχων ἀμφ' αὐτὸν τοὺς θεούς, ὀλίγην στρατιὰν μέγα δυναμένην, ὀφθεὶς τοῖς ἐναντίοις πείσει γενέσθαι γυμνούς. 6. ἤλπιζον δὲ καὶ σκηπτοὺς καὶ πρηστῆρας καὶ τὰ ἄλλα βέλη τὰ τῶν κρειττόνων καταβήσεσθαι ἐπὶ Πέρσας, οἱ δὲ οὕτως ἄρα ἦσαν δίκαιοι, ὥστε πολλῇ μὲν ἑστιαθέντες κνίσσῃ, λαμπρὰ δὲ ὑποσχόμενοι καὶ τῶν γε πρώτων οὐ φθονήσαντες τελευτῶντες τά τε ἄλλα | συνέχεαν καὶ αὐτοῦ προσαπεστέρησαν R 509 ἁλιέων μιμησάμενοι δέλεαρ καὶ δι' Ἀσυρίων κεκρατημένων ἐπὶ θάνατον ἑλκύσαντες. 7. ἀμείνων ἄρα ἦν ὁ λογισμὸς ὁ τέως καταγελώμενος, ὃς πόλεμον ὑμῖν ἀρά-

15 λογισμός· κίνησις ψυχῆς περί τι καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῇ διανοίᾳ ἀνελθὸν νόημα B^2 | ἐνδικώτατα (corr ἐνδικώτερον), βέβηλε, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ ὄντως εὐσεβέστατος, ἔπραξεν ἢ ὁ παρὰ σοὶ ὑμνούμενος ἀσεβέστατος C^f ληρεῖς, φλυαρεῖς, φληναφεῖς, ματαιόφ[ρων] A^2

1 ἐνεπίμπλη *V* sed in marg m. rec. ἐνεπίπλη, ἐπεὶ καὶ ἐμπίπλησιν ἐρεῖς (cf. ad p. 258, 13), *A* sed η in α corr m. rec. ἐνεπίμπλει *UM* ἐπλήρου Mor | ἀρνῶν τε καὶ *B* 3 τἀνδρὶ *U* 5 αὑτὸν *V* | στρατείαν *La* sed στρατιὰν suprascr m^2 στρατεία in marg *Mo* 8 τἄλλα *BM* | τὰ om *VBM* 9 περὶ *Mo* 10 κνίσῃ *CA* κνίσῃ *La* | ὑπεσχημένοι *V* et cum γρ supra ὑποσχόμενοι M^2 11 τελευτῶντες inser B^2 12 αὑτοῦ *P* γρ αὐτὸν in marg Mor 13 ἀσσυρίων *La* cf. ad t. I 455, 12 14 ὁ inserui ex *A* (in quo tamen erasum) et *B* cum Cobeto Mnem. II 404. V 130 (Coll. 110) 15 λοιμὸς (quo Constantius notaretur) Cobet l. l. at cf. p. 275, 18 | πόλεμον post ὑμῖν Mor om *P* | ὑμῖν *I* sed υ in ras m^2 ἡμῖν *C* sed η corr *s*, *VBM* | πολὺν ὑμῖν ἀράμενος *P*

μενος πολύν τε καὶ σφοδρὸν καὶ ἄπαυστον ἔσβεσε μὲν πῦρ ἱερόν, ἐπέσχε δὲ θυσιῶν ἡδονήν, βωμοὺς δὲ ἐφῆκε λακτίζουσιν ἀνατρέπειν, ἱερὰ δὲ καὶ νεὼς τοὺς μὲν ἔκλεισε, τοὺς δὲ κατέσκαψε, τοὺς δὲ βεβήλους ἀποφήνας πόρνοις ἐνοικεῖν ἔδωκε, ξύμπασαν δὲ τὴν περὶ ὑμᾶς διατριβὴν καταλύσας νεκροῦ τινος θήκην R 510 εἰς τὸν ὑμέτερον ἐγκατέστησε κλῆρον. 8. | ἀλλ' ὅμως οὗτος ὁ Σαλμωνεὺς ἢ Λυκοῦργος καὶ πρός γε ἔτι Μελιτίδης, οὐδὲ γὰρ νοῦ μετεῖχεν οὐδὲ πολὺ βελτίων τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς ἦν ἢ τῶν πηλίνων, τεσσαράκοντα ἔτη κατέσχεν ἣν ἐλωβᾶτο γῆν καὶ μόλις ποτὲ ἀπῆλθε νόσῳ. 9. ὁ δέ γε ἱεροὺς ἀνανεωσάμενος νόμους καὶ τὰ καλὰ ἀντὶ τῶν κακῶν εἰς τάξιν ἀγαγών, ἐγείρας μὲν ὑμετέρους οἴκους, στήσας δὲ βωμούς, ἱερέων δὲ γένη συγκαλέσας ἐν σκότῳ κρυπτόμενα, λείψανα δὲ ἀγαλμάτων ἐπανορθώσας, θύσας δὲ ἀγέλας, θύσας δὲ ποίμνια, τὰ μὲν ἔξω, τὰ δὲ ἔνδον, τὰ μὲν

---

3 Aesch. Ag. 384 6 Io. Chrys. or. de S. Babyl. contra Iul. II p. 551 sq. Socr. III 18. Sozom. V 19. Philost. h. eccl. VII 8 10 Arist. Ran. 538. 11 Amm. XXI 15, 3

---

1 *σίγα βέβηλε σκαιὸν ἐκπτύων ὕθλον A οἷα ληρεῖς ἀθλιώτατε (καὶ ματαιόφρον* add *V*)*AV*

---

1 *τε* om *P* Mor 2 *βωμοὺς I* sed *οὺς* in ras m² 3 *ἀφῆκε A* sed *α* ex *ε* corr *f*, *B* *γρ ἀφῆκα* in marg Mor | *δὲ* om *B* 6 *ὑμᾶς I* sed *ὑ* in ras m² *ἡμᾶς VMB* sed in hoc *ὑ* suprascr m², et coni Mor | *τινοσ C* sed *οσ* in ras ex *α* corr *f*, et Mor *τιν* cum rasura 2 litt *U* *τινα* reliqui libri | *θήκην* e *φήμην* corr *A²* et Re *φήμην* reliqui libri Mor 7 *εἰς* del *A* | *ὑ* in *ὑμέτερον* in ras *P²I²M* *ἡμέτερον V* et coni Mor Gasda 8 *γ' PU* Re 9 *μελιτι΄δης* cum rasura 1 litt *U* | *οὐδὲν CA* sed in utroque *ν* erasum | *γρ μετείληχε* in marg *M* 13 *εἰς τὴν τάξιν* Re 14 *ἡμετέρους V* et coni Gasda 15 *ἱερέων I* sed *έ* in ras m²

ἐν νυξί, τὰ δὲ ὑφ' ἡλίῳ, πάντα δὲ τὸν αὑτοῦ βίον ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀρτήσας χειρῶν, μικρὸν μὲν χρόνον ἐν ⟨τῷ⟩ μικροτέρῳ σχήματι βασιλείας, πολὺ δὲ βραχύτερον ἐν τῷ μείζονι φανεὶς ᾤχετο γεύσας μὲν ἀγαθῶν τὴν οἰκουμένην, κορέσαι δὲ οὐκ ἀρκέσας. 10. ἀλλὰ | πεπόνθαμεν, οἷον εἰ τῷ φοίνικι τῷ ὄρνιθι παρέστη R 511 διὰ πάσης μὲν τῆς γῆς ἐκτεῖναι τὴν πτῆσιν, στῆναι δὲ μηδαμοῦ μήτε ἀγρῶν μήτε ἄστεων. ἀμυδρὰ γὰρ οὕτως ἂν ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις ἡ τοῦ ὄρνιθος ὄψις. καὶ νῦν ἣν οὗτος ἀπέδωκεν εὐδαιμονίαν ὥσπερ ὑπόπτερος διέδραμεν οὐκ ἀνασχομένη ῥιζωθῆναι τῆς, οἶμαι, κακίας ἀναμαχεσαμένης τὴν ἧτταν. 11. ὡς πολύ γε ἦν κουφότερον ἐν τοῖς χείροσι μένειν ἀπείρους ὄντας ἁρμονίας βασιλικῆς ἢ μεταρρυέντας ἐπὶ τὰ ἀμείνω τοῦ βίου πάλιν ἐπὶ τὰ πρόσθεν ἀπενεχθῆναι, καθάπερ ναῦν ἀναχθεῖσαν μὲν ἐξ ἀλιμένων χωρίων, αὖθις δὲ ἐναντίῳ πνεύματι πεμφθεῖσαν ἐπὶ τὰς πέτρας, ὥστε καὶ περιρραγῆναι. 12. τὸ δὲ μηδὲ διὰ χρόνου γενέσθαι τὴν ἐπάνοδον τῶν κακῶν, ἀλλ' ὥσπερ παρακύψασαν τὴν ἀγαθὴν τύχην εὐθὺς οἴχεσθαι φεύγουσαν, Ἡράκλεις, ὡς πικρόν τε καὶ πικρῶν τινων δαιμόνων. λειμών τις οὗτος ἀνθήσας παραχρῆμα κατερρύη.

8 Plat. Epi. p. 985 Bonm

1 δ' *U* et in ras *I*² | τῶν *Mo* | αὐτοῦ *P* sed ʽ in ras m³ αὑτοῦ *M* ἀ῾ὐτοῦ *V* 2 μικρὸν — 4 φανεὶς in marg *La* 3 τῷ inserui e *La* suasore Re | μικροτέρῳ *I* sed έρ in ras m² μικροτάτω *U* 6 οἱονεὶ *La* | πάρεστι Mor, γρ παρέστη in marg γρ πτῆσις 8 γρ μηδαμῆ Mor | ἀστέων *VI* 9 ὄρνιθος ὄψις *I* sed ος ὄψ in ras m² 11 ἀπέδραμεν Sintenis 14 μεταρρυέντος? | τἀμείνω *V* 17 πεμφθεῖσαν corruptum videtur ῥιφθεῖσαν Cobet Mnem. V 130 (Coll. 110) num ἐγχριμφθεῖσαν? 18 διαχρόνου *V* 21 πικρὸν τινῶν *Mo* | γρ δαιτυμόνων in marg Mor 22 γρ οὕτως in marg Mor | κατερρύη *I* sed κατ in ras m³

13. *Καίτοι ἔγωγε τοὺς μὲν τικτομένους μακαρίους ἀπεκάλουν, ἐν οἵῳ δὴ χρόνῳ σπαρέντες ἦλθον εἰς φῶς, τοὺς δ' αὖ γεγηρακότας ἠλέουν ἐν βορβόρῳ* R 512 *τε βεβιωκότας πλῆθός τε | ἐτῶν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν καλῶν ἀνηλωκότας, πλὴν ὅσον καὶ οἴδε σκιρτήσαντές τε ἐν γήρᾳ καὶ χορεύσαντες ἔμελλον ἀπέρχεσθαι. κακοδαίμονες δὲ ἄρα ὄντες ἐλάνθανον οἱ γεννώμενοι πρὸς τέλματά τε ἥξοντες καὶ νοσήσουσαν τὴν γῆν.*

14. *Ὦ γλυκείας ἀκοῆς, ἣν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἡ φήμη φέρουσα τὰς πόλεις εὔφραινε, μάχας καὶ τρόπαια καὶ Ῥῆνον πλεόμενον καὶ φόνον Κελτῶν καὶ αἰχμαλώτους λαμβανομένους, τοὺς δὲ πρὶν Ῥωμαίων ἁλόντας ἀποδιδομένους καὶ φόρους ἐκ πολεμίων καὶ τὰ κείμενα ἀνιστάμενα καὶ δαίμονός τινος ἔργα καὶ ἀρετὴν ἀπαγγέλλουσα.* 15. *ὢ τῶν δευτέρων θαυμασιωτέρων, ὁδοῦ τε ἐκείνης διὰ τῶν ἐσχάτων καὶ δρόμου λανθάνοντος καὶ ὁπλιτῶν ἓξ φοβούντων δισμυρίους καὶ πάντων μὲν ἐπ' αὐτὸν ὁπλιζομένων, ἀμαχεὶ δὲ τοῦ πολέμου τεθέντος. ὢ τῶν λόγῳ δηλουμένων, ὢ τῶν*

---

2 *ὅτῳ* Mor 5 *ἀναλωκότας* *I* | *οἶδε* *A* et in *οἴδε* corr C^{f} *οἶδε* *Mo* 6 *τε* om *V* Mor | *καὶ χορεύσαντες* om Mor | *ἀπέρχεσθαι* scripsi coll. I 140, 3 et 148, 13 *πορεύεσθαι* libri edd 7 *ἐλάνθανον ὄντες* *V* | *γενώμενοι* *UI* 8 *τέρματα* supra *τέλματα* in marg C^{m} *τέρματα* *B* sed *ρ* in ras | *ἥξοντες* *I* sed *ντες* in ras m^{2} *ἥξον* cum rasura 2 litt *U* *ἥξουσι* *M*, sed *γρ ἥξοντες* in marg | *νοσήσασαν* Mor 11 *εὔφραινεν* *CAPMo* *εὔφρανε* *UIBM* *εὔφρανες* Mor sed in marg *γρ εὔφραινε* 13 *ἁλόντας* *I* sed *όν* in ras m^{2} | *ἀποδιδομέν*^{α}*ους* *Mo* 15 *τε* post *ἔργα* inser *M* | *ἀπαγγέλλουσα* *A* sed *ἀ* m^{2} *ἐπαγγέλλουσα* *La* *ἐπαγγέλουσα* (*ὀν* infra) *Mo* 19 *αὐτον* ex *αὐτῶν* corr *U* *αὐτῶν* *M* 20 *τεθέντος* corruptum videtur *κριθέντος* Cobet Mnem. V 131 (Coll. 111) *λυθέντος* praetulerim | *τῶν* (1) *C* sed *ν* ex *ι* corr *m*

πείρᾳ δεικνυμένων. 16. *βασιλεὺς ἐξέπληξε λόγου γραφῇ περὶ Βόσπορον ἄνδρα τὸν ὑπὸ ἀμαθίας φάσκοντα Διογένη μιμεῖσθαι τὸν ἐκ Σινώπης, ὄντα δὲ πλὴν ἀναιδείας οὐδέν. βασιλεὺς ἐπέσταλκε σὺν ἀμηχάνῳ κάλλει καὶ περιιστάμεθα τὰς ἐπιστολάς.* 17. *χωρεῖ παρὰ | τὴν μητέρα τῶν θεῶν εἰς Φρυγίαν.* R 513 *ἔπειτα ἐκεῖ τι παρ' αὐτῆς ἀκούσας ἐπείγεται. εἶτα ἐκ Κιλικίας σχολῇ πορεύεται δοκοῦν καὶ τοῦτο τῷ Διί. ἧκεν εἰς τὴν μεγάλην τὴν Ἀντιόχου πόλιν ἢ εἰ βούλει γε, Ἀλεξάνδρου τοῦ φίλου τε αὐτῷ καὶ οὐκ ἐῶντος καθεύδειν, ὥσπερ δή τινα στρατηγὸν στρατηγὸς Ἀθηναῖος Ἀθηναῖον.* 18. *οὗ δὴ μυρίαι μὲν δικαζόμεναι δίκαι, πολλῶν δὲ θέσεις νόμων, βιβλίων δὲ συγγραφαὶ βοηθούντων θεοῖς, δρόμοι δὲ εἰς τεμένη τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, τὰ δὲ πρὸ αὐτῆς ἐν γηλόφοις, τὰ δὲ ἐν ἄκροις ὄρεσι. καὶ οὐδὲν οὕτω χαλεπὸν οὐδὲ δύσβατον, ὃ μὴ λεῖον ἐδόκει νεὼν ἔχον ἢ πρότερόν γε ἐσχηκός.*

---

1 Iulian. or. (VII) *πρὸς Ἡράκλειον κυνικὸν περὶ τοῦ πῶς κυνιστέον* p. 204 sq. Eunap. fr. 18. cf. or. XVIII § 157 p. 304, 17 sq. 11 Plut. Them. 3, 3 13 cf. or. XVIII p. 581, 17 sq. R. Iul. ep. 79. Theoph. chron. I p. 52, 4 sq. ed. de Boor.

---

11 *Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους ῥαθύμως τὸ πρῶτον βιούς, ἐπειδὴ Περικλῆν εἶδε τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην νενικηκότα, λαμπρῶς τε διηγέρθη καὶ βίον σπουδαῖον ἀναλαβὼν θαυμαστός τε γέγονε καὶ τὴν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν νενίκηκεν* $P^2 I^2 B^2$

---

1 *ἐξέπληξε* Mor *γρ ἐπέπληξε* in marg 2 *ὑπ'* Re 5 *καὶ — ἐπιστολάς* citavit Thom. M. p. 311, 12 *μὴ εἴπῃς περιίσταμαι τὸν δεῖνα· πῶς γὰρ ἂν ὁ εἷς τινα περισταίη; ἀλλὰ περιιστάμεθα. Λιβάνιος ἐν ἐπιστολῇ· καὶ κτλ.* 7 *τί* *V* 8 *καὶ* om Mor sed *γρ καὶ* in marg 13 *τὲ* *P* sed *δὲ* (2) suprascr m^3, *MMo* edd 14 *τε* *P* sed *δὲ* suprascr m^3, edd 15 *πρὸ αὐτῆς* om *P* Mor | *δ'* Re 16 *οὐδὲ*] *γρ καὶ* in marg Mor 17 *νεὼν* in ras P^3 | *γ'* *AUIBM*

πυνθανόμενοι δὲ οἱ μέχρι τῶν τερμάτων Αἰγύπτου τε καὶ Λιβύης, ὡς ἐρρωμένως ἅπτοιτο τῶν ἱερῶν ὁ βασιλεύς, μικρὰ μὲν ἐχρῶντο ταῖς οἰκίαις, ἐν ἱεροῖς δὲ διητῶντο.

19. *Ἔδει τότε, ὦ φίλτατε, μὴ ἀπώσασθαι τὴν Περσικὴν πρεσβείαν σπονδάς τε αἰτοῦσαν καὶ στέρξουσαν* R 514 *οἷς | γνοίης. ἀλλά σου τὰ παθήματα τῆς πρὸς τῷ Τίγρητι γῆς ἀνθεῖλκε τὴν γνώμην δεδῃωμένης τε καὶ ἐρημωθείσης καὶ πολλὰς ἐμβολὰς ἀνασχομένης, ὧν ἑκάστη τὸν τῇδε πλοῦτον ἐκεῖσε μετήνεγκεν. ᾤου γὰρ ὡσπερεὶ προδοσίαν εἶναι μὴ λαβεῖν δίκας ἡσυχίας ἐπιθυμοῦντα.* 20. *ἀλλ' ἰδού, τὸ δαιμόνιον ἀντέκρουσε. μᾶλλον δὲ δίκας μὲν ἐπράξω παριούσας μεγέθει τὰ ἀδικήματα. γῆ ἦν Ἀσυρίων, τὸ κάλλιστον ὧν Μῆδοι κέκτηνται, φοίνιξι μεγάλοις δένδρων τε ἑτέρων παντοδαποῖς εἴδεσι σκιερά, χρυσόν τε καὶ ἄργυρον αὐτοῖς, ὡς ἂν ὀχυρωτάτη, φρουροῦσα, βασιλείων τε λαμπρῶν ἐνῳκοδομημένων κάπρων τε καὶ ἐλάφων καὶ ὁπόσα θήρα δίδωσιν, ἐν χώροις τετειχισμένοις πεφυλαγμένων φρουρίων τε κρειττόνων πολεμίας χειρὸς εἰς ἀέρα μέσον ἠρμένων ἀγρῶν τε παρισουμένων ἄστεσι τῆς τε ἄλλης εὐδαιμονίας διαφερόντως ἀνθούσης.* 21. *τούτοις*

---

1 *τε* om *V* 2 *γρ ἐρρωμένων* in marg Mor | *ὁ* eras *I* om *P* Mor | *βασιλεύς. καὶ μικρὰ* Mor 6 *στέργουσαν* (ξ supra γ) *Mo* 7 *ἀλλὰ σοῦ* Re 10 *ἐκεῖσε* in ras 3 litt *P*[3] *γρ ἐκεῖθεν* in marg Mor 11 *ὥσπερ* Mor 12 *ἐπιθυμοῦντας* Mor *γρ ἐπιθυμοῦντα* in marg 13 *δίκας μὲν P* sed *ας μὲν* in ras m[3] *γρ δίκας ἐπράξω* in marg Mor | *ἐπράξω P* sed spir. et *ω* in ras m[3] et post *ε* ras 1 litt *ἔπραξε* Mor | *περιούσας Mo* 14 *οὖν Mo* | *Ἀσυρίων* cf. ad I 455, 12 16 *γρ σκιερῶν* in marg Mor 17 *ὡσὰν IB* 19 ante *τετειχισμένοις* ras 2 litt *P*, *εὖ* inser *I*[2] et coni Mor 21 *μέσον ἠρμένων P* sed *ον* et *μένων* in ras m[3] *γρ ἐρηρεισμένων* in marg Mor | *ἄστεσι* in ras *P*[3] *γρ ἄλσεσι* in marg Mor

δὴ προσπεσὼν οὕτως ἐπέκλυσέ τε καὶ κατέσυρε γελῶν τε ἅμα καὶ παρέχων τοῖς στρατιώταις κωμάζειν, ὥστε ἀποικίας εἰς αὐτὴν δέοιντ' ἂν Μῆδοι καὶ οὐδὲ ἀνδρὸς γενεὰ τὸ πτῶμα ἀνορθῶσαι. καὶ μὴν ὄχθης τε ἀνάβασις ἀπιστουμένη νυκτομαχία τε ὄχλον ὅτι πλεῖστον κατενεγκοῦσα Περσῶν τρόμος τε ἐγκείμενος τοῖς μέλεσι καὶ τὸ πόρρωθεν ὁρᾶν φθειρομένην τὴν γῆν σὺν ἀτολμίᾳ, ταυτὶ | μὲν τῆς δίκης ἦν ἐπετίθει. R 515

22. *Ἀπόδος δὴ ἡμῖν, ὦ θεῶν ὕπατε, τὸν ὁμώνυμον, ὃς πλεῖστα δή σε ἐκάλεσεν ἐν ἔτει ἀρχομένῳ. τοῦ δὲ* ὁμόζυγος *καὶ γέροντός περ ὄντος τὸν ἐνιαυτόν. ὁ δὲ* † *ἐν μέσῳ κατέδυ. καὶ ὁ μὲν ἔκειτο, ἡμεῖς δὲ ἐν Δάφνῃ τὰς Νύμφας ἐθεραπεύομεν ὀρχήσει τε καὶ ταῖς ἄλλαις χάρισιν εἰδότες ὧν ἐπεπόνθειμεν οὐδέν.*

23. *Τίς ἄρα λόγχην ἐκείνην ἐχάλκευσε τοσοῦτον δυνησομένην; τίς ἐπήγαγε δαίμων τῷ βασιλεῖ θρασὺν*

---

11 cf. p. 43, 10

---

11 *ἀπέδωκας αὐτῷ δηλονότι. ἔθος ἦν παλαιὸν τοῖς Ῥωμαίοις κατ' ἐνιαυτὸν δύο προβάλλεσθαι ὑπάτους, ἕνα μὲν ἐκ τῆς βουλῆς, τὸν δὲ ἕτερον ἐκ τοῦ δήμου, ὧν ὁ μὲν ἦρχε τῶν στρατευμάτων, ὁ δὲ τὰ τῆς πόλεως διῴκει πράγματα. ἐλθόντι δὲ εἰς βασιλείαν τῷ Ἰουλιανῷ ἔδοξε τὸν παλαιὸν διατηρῆσαι νόμον, καὶ ἑαυτὸν μὲν ἀνέδειξεν ὕπατον, συμπαρέζευξε δὲ ἑαυτῷ καὶ ἕτερον ὁμόζυγα τιμῶν δηλονότι τὴν ἀρχαίαν καὶ ἔννομον Ἑλληνικὴν συνήθειαν. φησὶν οὖν ἐνταῦθα, ὅτι τῷ μὲν ὁμόζυγι γέροντι ὄντι ἀπέδωκας ἐκπληρωθῆναι τὸν ἐνιαυτόν, τὸν δὲ Ἰουλιανὸν κατέδυσας ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χρόνου, ὦ Ζεῦ, ἐν τῇ τῶν Περσῶν γῇ πεφονευμένον. οὕτω δὲ εἶπεν ὡς λίαν σχετλιάζων ὑπὲρ ἐκείνου B*[2]

---

1 *οὗτος* Mor, *γρ οὕτως* in marg 2 *ὥστ'* Re 3 *ἀποικίαν ILa* | *ἂν οἱ Μῆδοι* Mor 4 *γενεᾷ M* | *ἀνορθῶσαι P* sed ο et acutus supra ω et αι in ras m[3] et accentus supra ο erasus *ανορθώσαι* (*οὔτ* supra) *M* 9 *δὲ UMo* Re 10 *τοῦδε U* | *δ'* Re | excidisse verba *εἴας ἐκβαίνειν* vel *συμπληροῦσθαι* coni Re, *ἐπλήρωσας* ego | *περ ὄντος* in marg add *Mo*[2]

ἱππέα; τίς κατηύθυνεν ἐπὶ τὰ πλευρὰ τὴν αἰχμήν; ἢ δαίμων μὲν οὐδείς, προθυμία δὲ σφοδρὰ καταναγκάζουσα περιτρέχειν τε καὶ ἐξοτρύνειν στρατιὰν ἀργὸν εἰωθυῖάν τε καθεύδειν καὶ τραυμάτων ἄπειρον τὴν πολλήν; ἀλλ' ὁ μὲν οὕτως ἠμέλει τοῦ σώματος, Ἀφρο- R 516 δίτη | δὲ ὅπως οὐκ ἐξήρπασεν οὐδὲ Ἀθηνᾶ, θαῦμα ἂν εἴη. 24. καίτοι παλαιάς γε βοηθείας αὐτῶν ἐμιμοῦντο ἄν, ὧν ἡ μὲν Μενέλεων ἐξέσωσεν, ἡ δὲ Πάριν, ἄνδρα ἠδικηκότα καὶ προσηκόντως ἀγχόμενον. τίς ποτε ἄρα τότε ἦν ἐν οὐρανῷ λόγος; τίς Ἄρεος ἀνέστη κατήγορος, ὥσπερ πρότερον ὁ Ποσειδῶν, φερομένου μὲν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἔτι ἔμπνου τοῦ βεβλημένου, τῆς στρατιᾶς δὲ οἰμωγῇ διαχρωμένης, τῶν ὅπλων δὲ αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐκφευγόντων, ὥσπερ ἐν τῷ Σικελικῷ πορθμῷ τὰς τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων αἱ κῶπαι; 25. θρῆνος ἦν τότε Μουσῶν, θρῆνος ἦν ἐν Βοιωτίᾳ καὶ Θρᾴκῃ καὶ τοῖς φίλοις ὄρεσι θρηνουσῶν, οἶμαι, γῆν

7 Il. δ 128 sq. 8 Il. γ 370 sq. 11 cf. IV 402 R sq. 15 Od. μ 203

1 κατεύθυνεν *VM* 2 σφόδρα *VMo* 3 τε om *I* | στρατείαν *I* sed in στρατιὰν corr m[3], *La* | ἀργὴν *C* sed ἀργὸν suprascr. *f*, *P* sed ἀργὸν suprascr. m[3], *UIBMMoLa* et cum γρ in marg Mor 5 ὁ] εἰ Gasda 6 οὐδ' *VUIB* 7 αυτων *U* αὐτῶν *APVIBMoLa* Mor om *M* 8 Μενέλεων *P* sed εων in ras m[3] | ἐξ in ἐξέσωσεν del *A* 10 ἄρα τότε in marg add *Mo*[2] λόγος ἦν τότε ἐν οὐρανῷ *P* sed numeris suprascriptis verba in formam textus nostri transposita m[3] ἦν ἐν οὐρανῷ τότε λόγος *UIM* | ἄρεος *C* sed ο ex ω corr m[2] ἄρεως (ο suprascr.) *A* ἄρεως *MLa* edd 11 post κατήγορος ras 10—11 litt *M* 12 ἔτ' *PUILa* edd 13 στρατείας *La* et in στρατιᾶς corr *I* | οἰμωγῇ *I* sed οἰμω in ras m[2] | διαχρωμένης *I* sed δια del m[3] χρωμένης *U* sed ante χ ras 3 litt 14 ἐκφευγόντων scripsi ex *UI* sed ε (2) eras ἐκφυγόντων reliqui libri edd 15 τὰς inser *M*[2] et in marg *B*[2], in cuius textu lacuna est 2—3 litt | ἑταίρων χεῖρας Mor 16 ἦν (2) om Mor 17 ἴρεσι *V* | γῆν τε] καὶ γῆν Re καὶ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ἀέρος Mor

τε καὶ θάλατταν καὶ ἀέρα, εἰς οἵαν ἀνομίαν ἐμπεπτώκασι, τὰ ἄλλα δέ, ὡς ἂν ἐστερημένα τῆς τῶν βωμῶν θοίνης. 26. ὀδυρόμεθα δὴ καὶ ἡμεῖς κατὰ συμμορίας, φιλόσοφοι μὲν τὸν τὰ τοῦ Πλάτωνος σφίσι συνδιερευνώμενον, ῥήτορες δὲ τὸν δεινόν τε εἰπεῖν καὶ εἰπόντος | R 517 ἐξετάσαι, οἷς δὲ πρὸς ἀλλήλους διαφοραὶ ψήφου δικαίας δεόμεναι, τὸν ἀμείνω τοῦ Ῥαδαμάνθυος δικαστήν. 27. ὦ γεωργοὶ κακοδαίμονες, ὡς βορά γε ὑμεῖς ἔσεσθε τῶν εἰσπράττειν τεταγμένων. ὦ βουλευτηρίων ἰσχὺς καταρρέουσά τε ἤδη καὶ εἰς εἴδωλον ἀφιξομένη ταχέως. ὦ πόλεων ἄρχοντες, ὡς ἀπολεῖταί γε ὑμῖν τὸ ἔργον τοῦ ὀνόματος, ὥσπερ ἐν ταῖς πομπαῖς καὶ ἔσται τὸ ἄρχον ὑπὸ τῷ ἀρχομένῳ, ὦ βοαὶ πενήτων ἀδικουμένων, ὡς μάτην γε πρὸς τὸν ἀέρα ῥιφήσεσθε. ὦ λόχοι στρατιωτῶν, οἷς ἀπόλωλε βασιλεὺς ταὐτὰ τοῖς πολλοῖς ἐπὶ στρατείας σιτούμενος. ὦ νόμοι δικαίως ἂν Ἀπόλλωνος δόξαντες εἶναι καταπατούμενοι. ὦ λόγοι δύναμίν τε καὶ σθένος ὁμοῦ κτησάμενοί τε καὶ ἀποβαλόντες. ὦ χεῖρες ὑπογραφέων τῇ τῆς γλώττης εὐμουσίᾳ κρατηθεῖσαι. ὦ πτῶμα τῆς οἰκουμένης

17 Her. I 65 20 Aristid. Mon. in Smyrn. II 10, 15 K

1 θάλασσαν *BM* 2 ἄλλα ε cum rasuris singularum litt ante ά et ε *U* τἄλλα *P* (antecedente ras 3 litt) et Mor | τὲ *I* sed τ in ras m², *P* sed τ in ras m⁴ 3 ὠδυρόμεθα *AMoLa* et Boiss. Anecd. I 452 ὀδυρώμεθα *P* Mor | συμμορίαν *P* Mor (γρ συμμορίας in marg) 4 μὲν inser *I*² | τοῦ om *V* | διερευνώμενον *M* 5 εἰπόντας coni Mor 8 ὢ ut constanter in sequentibus *UIBMo* Mor 9 βουλευτηρίων *I* sed ων in ras m² 10 τε inser *P*³ 12 γρ προπομπαῖς in marg Mor 16 ταῦτα *Mo*, ταυτὰ in marg | ἐπιστρατείας *Mo* στρατείας *P* sed ς add m³ στρατεία *UIBM* et γρ in marg Mor 17 δόξαντες in marg add m. rec. *V* 19 ἀπογραφέων *V* | γλώττης *P* sed ττη m³

κοινόν. 28. κατακλυσμός τις οὗτος ἕτερος θέρους μέσου ἢ προσβολὴ πυρός, ὁποῖον ἐν τῇ Φαέθοντος ἡνιοχείᾳ λόγος ἀφθῆναι. μᾶλλον δὲ πολλῷ τουτὶ τὸ πάθος ἐλεεινότερον. τὸ μέν γε ἦν ἐρήμην εἶναι τὴν R 518 | γῆν, τὸ δὲ νῦν πάσχειν κακῶς ὑπὸ τοῦ χείρονος τὸν ἀμείνω πόαν τε ὑπάρχειν ὥσπερ θρέμματι τῇ κακίᾳ τὰς πόλεις ἄφθονον, ἐξ ὧν ἂν ἔχοι τρέφεσθαι εἰς πιμελήν. 29. ὥσπερ οὖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὴν ψυχὴν γέμοντί τε πονηρῶν ἐπιθυμιῶν κρεῖττον ἀπελθεῖν ἢ ζῆν τυραννουμένου τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ βελτίονος ὑπὸ τοῦ φαυλοτέρου, οὕτω δὴ καὶ τῇ γῇ μᾶλλον ἂν ἐλυσιτέλει κρυφθῆναι συνεχέσιν ὄμβροις ἢ πεπολίσθαι τε καὶ τρέφειν γένος ἀνθρώπων, ἐν ᾧ κακία μὲν τίμιον, ἀρετὴ δὲ ἄτιμον. 30. ἀναπνεύσατε, Κελτοί. χορεύσατε, Σκύθαι. παιανίσατε, Σαυρομάται. ὁ ζυγὸς ὑμῖν συντέτριπται καὶ οἱ αὐχένες ἐλεύθεροι. τοῦτο ἦν ἄρα νεὼς Ἀπόλλωνος πυρὶ δαπανώμενος, ἐξέλιπεν ὁ θεὸς τὴν γῆν μιαίνεσθαι μέλλουσαν, τοῦτο σεισμοὶ γῆν πᾶσαν δονοῦντες, μελλούσης ἄγγελοι ταραχῆς τε καὶ ἀκοσμίας.

31. Σὺ μέν, ὦ βασιλέων ἄριστε, μεγάλα ἐργαζό-

---

1 cf. IV 185, 18 sq. 14 cf. I p. 620, 21 R 19 cf. p. 621, 7 sq. R

---

1 *καινόν* coni Re | *οὗτος ἕτερος* restitui e libris exceptis *U* in quo post *οὗτος* pro *ἕτερος* est rasura 6 litt, et *P* qui praebet, ut edd, *ἕτερος οὗτος* sed litteris *β* et *α* suprascriptis ordinem correxit m[3] | *θέρους μέσου* ante *ὁποῖον* (2) in marg *I*[2] om reliqui libri excepto *P* 3 *ἡνιοχία IB* | *πολλῷ* om *B* 5 *χείρονος I* sed *ο* prius ex *ω* corr m[2] 6 *θρέμμά τι A* sed acutus supra *α* m[2] *θρέμμα* cum rasura 2 litt *U* 13 *τε* om *U* 15 *παιωνίσατε AUIB* *παιονίσατε M* 16 *ἡμῖν Mo* 17 *ἆρα Mo* 21 *γρ μέγιστα* in marg Mor

μενος ἐνενόεις τὸν ἐπαινέτην ἐμὲ καὶ λόγους τοὺς ἐσομένους τοῖς πράγμασιν, ἐγὼ δὲ ἤσκουν τὴν διάνοιαν, ὡς μὴ λειφθείην τῶν ἔργων, ὥσπερ τις παλαιστὴς ἐπιμελούμενος τοῦ σώματος πυνθανόμενος ἥξειν ἀντίπαλον ἰσχυρόν. ἐγὼ μὲν οὖν λέγω τε καὶ ἐρῶ καὶ οὐκ ἀδικήσω σιγῇ τὰ ἔργα, ἀκούσονται δὲ ἄλλοι μὲν τῶν ᾀσμάτων, αὐτὸς δὲ ὁ τὰς νίκας ἀνῃρημένος τέθαπται καλὰς καὶ γενναίας ἐλπίδας τῆς οἰκουμένης ἐκτεμών. 32. ἐδέξατο πληγὴν Ἀγαμέμνων, ἀλλὰ Μυκήνης βασιλεύς, Κρεσφόντης, ἀλλὰ Μεσσήνης, Κόδρος, ἀλλὰ χρησμῷ πειθόμενος, Αἴας, ἀλλὰ μικρόψυχος στρατηγός, Ἀχιλλεύς, ἀλλ' ἥττων ἀφροδισίων καὶ θυμοῦ καὶ ἄλλως | ταραχώδης, Κῦρος, ἀλλ' ὄντων υἱέων, R 519 Καμβύσης, ἀλλὰ μαινόμενος. Ἀλέξανδρος ἔθνησκεν, ἀλλ' οὐκ ἐχθροῦ χειρί, καὶ ἅμα ἄνθρωπος δοὺς ἂν ἀφορμὴν κατηγόροις. ὁ δὲ ἐξ ἑσπέρας μέχρις ἀνίσχοντος ἡλίου κρατῶν, ψυχὴν δὲ ἔχων μεστὴν ἀρετῆς, νέος δὲ καὶ οὐκ ὢν πατὴρ ὑπ' Ἀχαιμενίδου τινὸς κατενήνεκται.

---

9 Il. β 569 10 Lyc. c. Leocr. § 84 sq. 14 Her. III 30 sq.

---

2 ἑπομένους Mor, γρ ἐσομένους in marg | τὴν διάνοιαν ἤσκουν *P* Mor 6 ἀδικήσωσι γῇ *Mo* 8 καλάς γε καὶ *M* 9 μυκηνῶν e μυκήνης corr A^2I^2, *La* edd 10 μεσσήνης *P* sed σ alterum add m^3 μεσήνης *VUIBMo* Mor 11 γρ μακρόψυχος in marg Mor 12 ἥτ̄των *C* sed τ suprapos. *f* ἤ των *U* 15 ἂν inser I^2M^2 om *UB* 16 ἀφορμὴν restitui e libris excepto *P* qui ἀφορμὴν supra ἀφορμὰς habet m^3, et *I* qui ἀφορμὰς supra ἀφορμὴν habet m^2 ἀφορμὰς edd, sed γρ ἀφορμὴν in marg Mor | δ' Re | μέχρι *V* 17 δὲ P^3 supra τε quod est in ras m^2 τε edd | ἀρετῶν *PM* edd 18 ἐν *Mo*, ὢν in marg 18 ὑπ' — κατενήνεκται citavit Thom. M. p. 287, 20 s. v. τοὺς Πέρσας οἱ ὕστερον καὶ Μήδους καὶ Ἀρσακίδας καὶ Ἀχαιμενίδας λέγουσι. Λιβάνιος ἐν τῇ εἰς Ἰουλιανὸν μονῳδίᾳ· ὑπ' κτλ., cuius verba exscripsit scholiasta codicis *B* | ἀχαιμενίδου *M*, in marg γρ ἐχαιμενίδου ἀχαιμαινίδου *I* sed ἀ in ras m^3

33. ἀκούσας ἀνέβλεπον εἰς οὐρανὸν ψεκάδας αἵματι συμμιγεῖς ἀναμένων, οἵας ἀφῆκεν ἐπὶ Σαρπηδόνι Ζεύς, οὐ μὴν εἶδον. ἴσως μέντοι ἀφῆκεν ἐπὶ τῷ νεκρῷ, τοὺς δὲ πολλοὺς ἔλαθεν, ἅτ' ἐν μάχῃ καὶ κονιορτῷ καὶ αἵματι τῷ ἀπὸ τῶν φόνων.

34. Ὢ νεῴ καὶ ἱερὰ καὶ ἀγάλματα βασιλείων ἐξελαυνόμενα. ὁ μὲν ὑμᾶς ἱδρύσατο μάρτυρας ἐγγύθεν ἐσομένους τῶν αὐτῷ πραττομένων, ὑπὸ δὲ τῶν ἀτίμως ἐκβέβλησθε ἐπιλεγόντων, ὡς καθαίροιεν τὸν χῶρον. ὢ πολλὰ συγκινήσας ἐπὶ σαυτῷ δάκρυα οὐκ ἐπ' ἤματι κατὰ τὸ ἔπος ὀλοφυρμοῦ τυχών, ἀλλ' ἐν τῷ πένθει κατέχων ἀνθρώπους καὶ κατασχήσων γε, ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ. 35. σοῦ
R 520 τις ἤδη τὴν τελευτὴν ἀγγείλας | αὐτοῦ λίθοις κατεχώσθη, καθάπερ αὐτόχειρ γεγονὼς ἢ ὡς ἀδύνατά γε ἀγγέλλων, ὥσπερ ἂν εἰ ἔφασκε τῶν θεῶν τινα τεθνάναι. παιδὸς μὲν ἤδη τις τάφον ἀδακρυτὶ παρῆλθε, πρὸς δὲ σὴν ὅστις τείνειε τὸν ὀφθαλμὸν εἰκόνα, πηγαὶ δακρύων εὐθὺς τῶν μὲν παῖδα, τῶν δὲ πατέρα καλούντων, κοινῇ δὲ ἁπάντων φύλακα.

2 Il. π 459 sq. 10 Il. τ 229 12 Plat. Phaedr. p. 264 D. Anth. Pal. VII 153, 2. Cert. Hom. et Hes. 255 p. 447, 1 ed. Rzach (Hes. Lips. 1902).

1 „*num* ἃ ἀκούσας *aut* ἃ ἐγὼ ἀκούσας“ Re | ψεκάδας *C* sed ε ex α corr *p*, *A* sed ε ex α corr m², *I* sed ε in ras m² 4 πολλοὺς *C* sed οὺς in ras ut videtur ex ῶι corr *s* | ἅτε *P* edd 5 τῶ e τὸ corr *M*² 6 et 10 ὢ *BMoI* sed in hoc in ὦ corr m³ 8 post τῶν vocem probrosam velut πόρνων Re, ἀθέων Cobet Mnem. V 131 (= Coll. 111) excidisse coniecerunt, id quod improbavit Boissonadius Pachym. p. 236, 3 9 γρ ἐκβέβληται in marg Mor 14 ἀγγείλας ἤδη τὴν τελευτὴν *PU* Mor 16 ἀγγέλων *C* sed λ secundum suprap. *f*, *PU* | post εἰ rasura 3 litt *P* εἴ τις *U* edd 17 ἀδακρυτὶ *C* sed α secundum in ras *f* 18 δὲ σὴν] τὴν σὴν δ' *PLa* Mor τὴν ante σὴν inser *I*³ 20 δ' Re

36. *Ὦ τῆς ὀρφανίας, ἣ κατείληφε τὴν γῆν, ἣν κάμνουσαν ἀνορθώσας, ὥσπερ ἰατρὸς ἀγαθός, πάλιν ἐξέδωκας τῷ πυρετῷ καὶ τοῖς πρὶν ἀρρωστήμασιν. ὢ δυστυχοῦς ἐμῆς πολιᾶς, ὢ διπλοῦ πένθους ἐμοῦ, τοῦτο μὲν τὸν βασιλέα μετὰ τῶν ἄλλων θρηνοῦντος, τοῦτο δὲ τὸν ἑταῖρόν τε καὶ φίλον.* 37. *σὺ μὲν ἠπείγου πρὸς ἐμὴν βοήθειαν ποιῶν μοι κληρονόμον τὸν νόθον, ἐγὼ δὲ ἀνεβαλλόμην τὴν σπουδήν, ὡς αὐτὸς μὲν προαπαλλαξόμενος, σοῦ δὲ εἰς τόδε ἀμυνοῦντος. Μοίραις δὲ ἄρα οὐ ταὐτὰ ἐψήφιστο. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐδημιούργουν λόγον διαλλαγῶν τῶν πρὸς τὴν | πόλιν φάρμακον,* R 521 *σὺ δὲ ᾤχου, σεσίγηται δὲ τὸ φάρμακον.* 38. *γέγονα δὲ καὶ ὅλως ἀμβλὺς εἰς λόγων τόκον, ὥσπερ ἔνιαι μητέρες ὑπὸ μεγάλων κακῶν ἐπηρώθησαν τὰς γαστέρας. καὶ μὴν καὶ ὅλως ἐξέπεσον τῶν φρενῶν καὶ οὐκ ἄνευ πόνου πάλιν ἐπανῆκον εἰς νοῦν. ἦν δὲ ἄρα βέλτιον ἐν ἀγνοίᾳ πάντων ὁμοίως κεῖσθαι μανίαν ἀντὶ λύπης περιφέροντα, ἐπειδή γε οὐδεὶς ἔτι δαιμόνων ποιεῖ πενθοῦντα ἄνθρωπον οὐ λίθον, οὐ δένδρον, οὐκ ὄρνιν.*

---

7 Ep. 1329. or. I p. 90, 11 11 or. XV p. 114 sq. 19 Aristid. Mon. in Smyrn. II 11, 22 sq. K

---

1 et 3 *ὦ* Re 2 *ἀνώρθωσας A* 6 *ὑπείγου πρὸς τὴν ἐμὴν* Mor 7 *πρὸς P* sed *ὸς* in ras m[3] | *μοι P* sed *οι* ex *ε* corr m[3] *με A* sed *ε* in ras, *UIB* sed in hoc *μου* suprascr. m[2], *M* sed *μοι* suprascr. m[2], *La* Mor 8 *δ'* Re 10 *ταὐτὰ* scripsi cum Gasda e *CAVMo* *ταῦτα PUBMLa* edd *τοῦτο* e *ταυτὸ* corr *I*[2] 11 *τῶν P* sed *ω* in ras m[2] et circumflex. e gravi m[3] 13 *ὅλος CAVMoBM*, quod probat Gasda 16 *δ'* Re 17 *με* post *βέλτιον A*[2]*I*[3]*MoBM* 18 *δαίμων V* 20 post *ὄρνιν* praebet *τέλος τῆς ἐπὶ ἰουλιανῶι μονωιδίας A*, *μονῳδία εἰς ἰουλιανόν U*, *Μονωδία ἐπὶ ἰουλιανῷ I*[2]

XVIII.

Oratio XVIII cuius titulus in libris est ἐπιτάφιος ἐπὶ Ἰουλιανῷ vel εἰς τὸν Ἰουλιανόν, quo anno confecta sit, diu in controversia fuit ac ne hodie quidem constat. Nam ut Socrates[1]) eam sub Ioviani imperio conscriptam esse sibi persuaserat, ita E. de Borries nuper[2]) annum 363 eius natalem fuisse statuit. At ut hanc opinionem amplectamur, nonnullis rebus quae initia imperii Valentiniani et Valentis respiciunt in oratione vel commemoratis vel significatis prohibemur.

Ac primum quidem res partis prioris anni 364 indicant verba p. 620, 21 R *Σκύθαι δὲ καὶ Σαυρομάται καὶ Κελτοὶ καὶ πᾶν ὅσον βάρβαρον ἠγάπα ζῆν ἐν σπονδαῖς, αὖθις τὰ ξίφη θήξαντες ἐπιστρατεύουσι, διαπλέουσιν, ἀπειλοῦσι, δρῶσι, διώκοντες αἱροῦσι, διωκόμενοι κρατοῦσιν, ὥσπερ οἰκέται πονηροὶ δεσπότου τετελευτηκότος ὀρφανοῖς ἐπανιστάμενοι*, quae iure Sieversius l. l. p. 253 ad incursiones anno 364 a Sarmatis, Alamannis, Gothis factas[3]) rettulit. Nam verba eiusmodi sunt, vix ut cum Waldeno[4]) ad tem-

---

1) Hist. eccl. III 22 *τούτων διαγγελθέντων* (i. e. ubi Iovianum imperatorem electum esse renuntiatum est) — *τότε δὴ καὶ ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος θρῆνον ἐπὶ Ἰουλιανῷ συνέταττεν, ὃν Ἰουλιανὸν ἤτοι ἐπιτάφιον ἔγραψεν, ἐν ᾧ λόγῳ πάντα σχεδὸν τὰ κατ' αὐτὸν ἐγκωμιαστικῶς διεξῆλθε.*

2) Herm. XXVII 176.

3) Cf. Amm. M. XXVI 4, 5. Zos. IV 3, 4.

4) Harvard Studies in Classical philology vol. X (Boston 1899) p. 33 sq.

pus a nece Iuliani primisque incursionibus harum gentium remotius ea revocari posse concedas.

Et ad initia imperii „fratrum Pannoniorum" pertinet Eunapio[1]) auctore ignominia Maximo philosopho illata quam Libanius verbis p. 620, 1 R *φιλοσόφων δὲ ἀνδρῶν αἰκίζεται σώματα* adumbravit.

Verborum autem quibus terrae motus Iuliani necem secutos[2]) describit (p. 621, 7 sq. R) *ἡ μέν γε Γῆ καλῶς τε ᾔσθετο τοῦ πάθους καὶ προσηκούσῃ κουρᾷ τὸν ἄνδρα ἐτίμησεν ἀποσεισαμένη, καθάπερ ἵππος ἀναβάτην, πόλεις τόσας καὶ τόσας, ἐν Παλαιστίνῃ πολλάς, τὰς Λιβύων ἁπάσας. κεῖνται μὲν αἱ μέγισται Σικελίας, κεῖνται δὲ Ἑλλήνων πλὴν μιᾶς αἱ πᾶσαι, κεῖται δὲ ἡ καλὴ Νίκαια, σείεται δὲ ἡ κάλλει μεγίστη καὶ θαρρεῖν περὶ τοῦ μέλλοντος οὐκ ἔχει. ταῦτα αὐτῷ παρὰ τῆς Γῆς ἢ εἰ βούλει γε, τοῦ Ποσειδῶνος*, prima, ut Reiskius et Clintonus[3]) recte perspexerunt, terrae motum cum inundatione die XXI mensis Iulii anno 365 *per totum orbem factum*[4]) respiciunt.

Quae vero sequuntur verba *κεῖται δὲ ἡ καλὴ Νίκαια* ad terrae motum qui die X mensis Octobris anni 368 urbem Nicaeam funditus evertit,[5]) cum Sieversio p. 253 referenda esse nego. Nam haec explicatio tum demum necessaria esset, si hunc unicum terrae motum haec urbs illa aetate passa esset. Quod tantum abest ut ita se habeat ut non solum Hieronymus[6]) cum de illo motu loquitur, his verbis usus sit: *Nicaea quae saepe ante conruerat terrae motu funditus eversa,* sed etiam Ammi-

1) Vit. soph. p. 59 sq. ed. Boiss.
2) Cf. Vit. t. I p. 147, 22. Monod. supra p. 218, 18.
3) Fast. Rom. I 463 sq. Cui adstipulatur J. W. H. Walden l. l.
4) Sunt verba Hieronymi (Euseb. vol. II p. 197 Sch. *Terrae motu per totum orbem facto mare litus egreditur, et Siciliae multarumque insularum urbes innumerabiles populos oppressere)*. Cf. Amm. M. XXVI 10, 15 *horrendi terrores per omnem orbis ambitum grassati sunt* et sq.
5) Cf. locos a Clintono l. l. p. 470 congestos.
6) Euseb. vol. II p. 197 Sch.

anus M. XXII 13, 5 iam anno 362 *Nicaeae portionem non mediocrem conlapsam esse terrae motu* testetur.

Pariter verba quae sequuntur p. 621, 15 *παρὰ δὲ αὖ τῶν Ὡρῶν λιμοὶ καὶ λοιμοὶ φθείροντες ὁμοίως ἀνθρώπους τε καὶ βοσκήματα* non de *magna fame* quae solam *Phrygiam* anno 370 vastavit,[1]) sed de fame et pestilentia (quae terrae motibus inundationibusque ubique e rerum natura succedere debuerint) aestatis illius anni 365 intellegenda esse censeo.

Verba denique *κεῖνται δὲ Ἑλλήνων πλὴν μιᾶς αἱ πᾶσαι* (sc. *πόλεις*) post annum demum 375 scribi potuisse nemo credo dicet fretus testimonio Zosimi[2]), qui Valentiniano mortuo omnes Graeciae urbes exceptis Athenis terrae motu vastatas esse memoriae prodidit. Nam huic unico huius rei testi, ut Sieversius vidit, fides non habenda est. Tempora confudit terraeque motum anni 365 ad tempus quod Valentiniani mortem secutum est transtulit.

Quoniam vero Clintonus bene mihi observasse videtur inter mala Iuliani mortem secuta etiam seditionis a Procopio factae mentionem Libanium iniecturum fuisse, si eius notitiam habuisset, non ita multo ante finem anni 365 orationem conscriptam esse coniecerim.[3]) Totam eam unquam recitatam esse ratione habita non solum ambitus ipsius sed etiam condicionis rerum universae salutisque Libanii[4]) a Waldeno dissentiens negandum duco.[5])

Ut multo magis in hac oratione quam in Monodia id egit, ut vitam atque res gestas Iuliani enarraret — unde evenit ut etiam recentioribus historicis poetisque[6]) pro potissimo

---

1) Hieron. l. l. Cf. Clinton l. l. p. 474. Walden l. l.

2) IV 18 *ὥστε καὶ τὰς πολλὰς διαρρυῆναι τῶν πόλεων πλὴν τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ τῆς Ἀττικῆς.*

3) Similiter Reiskius p. 620 not. 22, Clintonus, Waldenus, cui nonnullos locos a Libanio, priusquam orationem in publicum prodire iussisset, additos esse putanti adstipulari non queo.

4) Cf. t. I p. 151, 8.

5) Qua de re iam Reiskius l. l sese dubitare indicavit.

6) Poetarum inter quos eminent Iosephus de Eichendorff, Henricus Ibsen, Felix Dahn, opera in oratione academica sub

esset fonte — ita etiam multo plura scripta cum aliorum, de quibus copiose agère non est huius loci, tum Iuliani ipsius[1]) potissimumque epistulam ad senatum populumque Atheniensium adhibuit. Quos locos inter testimonia recipiendos duxi.

Eloquentia singularis huius orationis non solum Iuliani sectatorum sed etiam aliorum admirationem movit. Itaque etiam superstitum codicum numerus permagnus est.

Sunt enim hi quinquaginta:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 173ᵛ. Folia 183 et 184 manu saeculi XIII/XIV eadem qua folia 1 sq. scripta sunt. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 94—97; saec. XIII/XIV fol. 73; saec. X fol. 98. Folium 73ᵛ desinit verbis *διέσπασε. τὰς δ'* (p. 258, 5), folium vero 98 incipit *μέγιστον, ὅτι τὰ μὲν* (p. 622, 23 R). Media foliorum fere 33 iactura interierunt. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 75. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 112. Vide t. I p. 415 sq.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 130. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

6. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 45. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

7. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 253. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

8. Parisinus gr. 3016 (= Par) saec. XV fol. 93. Vide t. I p. 53 sq.

9. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 311. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

10. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 279. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

---

titulo *Kaiser und Galiläer* typis Vratislaviae anno 1903 mandata brevi persecutus sum fusiusque in ephemeridibus a Max. Kochio collega atque amico editis tractabo.

1) Cf. E. de Borries Herm. XXVII 183. Asmus Philol. LXI 581.

11. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 70. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

12. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 97. Vide t. I p. 39 sq. et 69.

13. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 112. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

14. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 65. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

15. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 76ᵛ. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

16. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 46. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

17. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 105. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

18. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. XIII fol. 101ᵛ. Vide t. I p. 224 sq. Contuli.

19. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 3. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

20. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 170. Vide t. I p. 228 sq. et 236.

21. Parisinus Suppl. gr. 656 saec. XV fol. 124ᵛ. Vide t. I p. 234.

22. Parisinus gr. 963 saec. XV fol. 53. Vide t. I p. 333 sq.

23. Ambrosianus I 49 saec. XIV fol. 428. Desinit fol. 438ᵛ verbis *μὲν οἰκοδομεῖται* (p. 290, 13). Vide t. I p. 363 sq.

24. Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 40 incipit verbis *ἐπιθυμεῖν ἐκεῖνο* (p. 252, 11). Vide t. I p. 229 sq.

Ex hoc apographa facta sunt lacunam editionis Morellianae supplentia duo: unum a Patricio Iunio:

25. Cantabrig. Trinit. Gale Collection O. 2. 54. Vide t. I p. 232 sq. et supra p. 156.

alterum a Gerardo Langbainio:

26. Oxon. Langbain. Advers. 20 p. 76. Vide t. I p. 230 sq. E quo fluxit

27. Apographum Wolfii Hamburgense. Vide t. I p 231 sq.

28. Monacensis gr. 101 saec. XVI (= Mo) fol. 64. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

29. Marcianus gr. 438 saec. XV fol. 8^{v}. Vide t. I p. 419 sq.

30. Matritensis N—78 saec. XV fol. 6. Vide t. I p. 420 sq. Inspexi.

31. Mutinensis gr. 236 saec. XV fol. 155. Vide t. I p. 421 sq.

32. Vaticanus gr. 1152 saec. XVII fol. 302. Vide t. I p. 422.

33. Parisinus Coislinianus 180 saec. XV/XVI fol. 43^{v}. Vide supra p. 54.

34. Mutinensis gr. 106 saec. XV fol. 106^{v}. Vide supra p. 53 sq.

35. Baroccianus gr. 63 saec. XIV continet foliis 144—158 et 102—119 verba inde a *τὸ μὲν πεπραγμένον* (p. 265, 17) usque ad *ὁρίζει τὸ κράτος* (p. 609, 9 R). Vide supra p. 51 sq.

36. Leidensis Vossianus Miscell. XIX 4 saec. XVII continet ab Isaaco Vossio e Barocciano 63 excerpta. Vide supra p. 52 sq.

37. Athous Dionysii 342 saec. XV fol. 112. Vide supra p. 117 sq.

38. Athous Batopaedii 367 (= Ba) saec. XIV/XV fol. 6. Vide supra p. 185 sq. Partem mihi contulit, partem descripsit Bernardakis.

39. Cremonensis 12228 saec. XV fol. 186. Vide supra p. 186 sq.

Cum hoc fere prorsus consentit

40. Athous Iberon 193[1]) chartaceus formae quartae 122
partim saeculo XIV, ut Manueli Gedeon visum est, XV iudice Lambro, partim XVI (fol. 1—8; 113—120) exaratus, continet post Gregorii Nazianzeni hymnos in Christum (fol. 1)

1) In catalogo Spyr. Lambri II p. 55 numerum 4313 habet.

fol. 2 *Λιβανίου σοφιστοῦ κοιαίστορος μελέται. Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ ἑλένης· μενέλαος*

8 *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα λόγος β΄*

18 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης* [*Ὀδυσσεύς*]

28 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος*

36^{v} *μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης*

43^{v} *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον*

52 *δύσκολος ὤλισθεν*

54^{v} *δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα*

59 *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ*

63^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν*

68^{v} *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως*

74 *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κοιαίστορος ἐπιστολαί*, quarum prima (*α΄*) est *ἀρισταινέτῳ· ἐπανήκων ἡμῖν* (334), ultima (*ρ΄*) *ἀνατολίῳ· οἷα τετόλμηται* (551) imperfecta folio 101 desinit quattuor foliis excisis.

102 *ἐπιτάφιος εἰς ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην λιβανίου.*

Desinit fol. 112^{v} verbis *ἐξήρκει πλουτεῖν· ἀλλ' εἰ καὶ μὴ* (p. 293, 14).

Sequuntur inde a folio 113 Demosthenis orationes Olynthiacae et de corona (imperfecta).

Manuel Gedeon anno 1879, Spyr. Lambros 1884 mea gratia inspexerunt et e parte descripserunt.

41. Escurialensis Σ—I—14 saec. XV fol. 88. Vide supra p. 187 sq.

42. Vaticanus Palatinus gr. 278 saec. XV fol. 175. Vide supra p. 195.

43. Vaticanus gr. 1858 saec. XV/XVI fol. 73. Oratio est imperfecta. Vide supra p. 197.

44. Matritensis N—18 saec. XV fol. 246. Vide supra p. 198. Inspexi.

123 45. Athous Iberon 186[1]) chartaceus formae octavae saeculi XV continet post alia inde

1) In catalogo a Spyr. Lambro facto (II p. 50) habet numerum 4306.

a fol. 23 *Τοῦ Λιβανίου· Ἡμέτερος μὲν πολίτης* (= ep. 1100)
23^v *ἰουλιανῷ· ἀλλά σοι τὸ μὲν* (= ep. 33)
24^v *μῦθος ἠθικός· ἔδοξε τῷ διὶ βασιλεύεσθαι* (IV 854 R)
25 *γαιανῷ· ὃ ἐνόμιζον ἀδικεῖν* (= ep. 1044)
25^v *μελέτη λιβανίου· ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην* (IV 253)
33 *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* cum protheoria
49 *ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα ὑπὲρ ἑλλήνων*; des. fol. 55, cuius reliqua pars vacua est.

Folium 56 incipit verbis *ἵνα μὴ μάτην δεῦρο φιλοσοφία φθέγγηται, εἴη σοι τὸ βασιλεύειν ταύτῃ σεμνόν* orationis quae desinit fol. 63 *ἑνὸς οὖν ἄξιον ἐπιμνησθῆναι βασιλέως καὶ ἤθους καὶ ἔργου· καὶ γὰρ ἀποχρῶν ὁτιοῦν πάντα συνεφελκύσασθαι* i. e. Synesii or. de regno p. 4 D—17 D.

Fol. 65[1]) *ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῷ τῷ καταράτῳ.*

Verba inde ab *αὐτῶν μεταδιδόντων* (p. 580, 2 R) usque ad *ἀρκεῖν, τοῦτο καὶ* (p. 584, 10) desunt; nam folia 88 et 89 quae ea continere debebant, vacua relicta sunt.

fol. 177 *ἀντιλογία πρὸς τὸν ὀδυσσέα πρεσβευτικὴ πρὸς ἀχιλλέα*
194 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· μενέλαος*
198^v *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηΐδος* cum protheoria
213 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· ὀδυσσεύς* cum protheoria; desinit fol. 216^v verbis *ἐκ φοινίκης ἥρπασαν ἢ φοίνικες* (IV p. 24, 1). Finis declamationis in folio 115^v legitur.

Codicis descriptionem anno 1884 factam Spyridoni Lambro debeo.

46. Marcianus gr. 440 chartaceus formae octavae 124
maioris anno 1423 a Leone Atrape bene exaratus, olim Bessarionis teste inscriptione folii 1 (*νθ̄ λιβανίου μελέται. ἐμοῦ βησσαρίωνος καρδηνάλ. τοῦ τῶν τούσκλων*),[2]) continet titulo privas declamationes

1) Folia 63^v et 64 vacua sunt.
2) In indice edito ab H. Omontio (cf. supra p. 3) p. 33 est n. 312: *Item meletae Libanii, in papyro.*

fol. 1 [*πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης· Μενέλαος*]

6^v Aristidis [*πρεσβευτικὸς πρὸς Ἀχιλλέα*]

15^v Libanii [*ἀντιλογία Ἀχιλλέως*]

33 [*Πάτροκλος*]

49^v [*πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης· Ὀδυσσεύς*] des. fol. 67^v. Folia 68 et 69 alia continent.

70 [*ἐπιτάφιος ἐπὶ Ἰουλιανῷ*]. Post finem orationis in folio 125 legitur subscriptio: *ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον ὁ λιβάνιος· μᾶλλον δὲ οὐκ ὢν λιβάνιος· ἀλλὰ ὧσιν μελέται αὐτοῦ· ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ φθίνοντος τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἰνδικτιῶνος δευτέρας τοῦ* ϛ^{ου} ϡ^{ου} λα^{ου}′ *ἔτους· ἐγράφην δὲ αὐτὸν οἰκείοις χερσὶ κυρίου παπᾶς λέων ὁ ἀτράπης:*

Codicem anno 1869 inspexi et e parte contuli.

125 47. Laurentianus LVII 33 chartaceus formae quartae saeculi XV exeuntis vel XVI ineuntis continet

fol. 1 *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιτάφιος εἰς τὸν βασιλέα ἰουλιανόν.* des. fol. 46.

Sequuntur tractatus de figuris (fol. 47), *ἡφαιστίωνος περὶ μέτρων* (50), *ἰουλιανοῦ εἰς τὸν βασιλέα ἥλιον* (60), *ἀριστοτέλους φυσιογνωμικά* (76) aliaque.

Initium orationis contuli anno 1869.

126 48. Holkhamicus 281 comitis Leicestrii chartaceus formae duodecimae saeculi XV et XVI, teste inscriptione folii 1 *Θωμας Κοκε* olim Thomae Coke, Armigeri Lovelii, qui annis 1714 usque ad 1718 Italiam peragrans alibique codices multos acquisivit[1]) († 1759), continet post *ἀλκινόου διδασκαλικὸν τῶν πλάτωνος δογμάτων* (fol. 1) et *μαξίμου τυρίου διαλέξεις* (72) et *φιλοσοφούμενα* (93^v) inde a folio 121[2]) manu saeculi XVI exaratum

λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ ἐπιτάφιος εἰς ἰουλιανὸν qui desinit folio 209^v verbis *μνησθεὶς δή τινος παλαιοῦ ῥωμαίων* (p. 600, 3 R). Sequuntur duo folia vacua.

Codicem anno 1880 inspexi.

---

1) Cf. Philol. XLII 159, ubi codex accuratius a me descriptus est. Michaelis, Ancient marbles in Great Britain p. 58.

2) Folia 118^v—120 vacua sunt.

49. Vaticanus gr. 2236 chartaceus formae octavae 127
saeculi XV miscellaneus, olim Columnensis (*Colon. 75. 74. 31. LXXXV*) continet

fol. 1 *πρὸς τὸ ὑπὲρ λατίνων βιβλίον· τοῦ σοφοῦ διδασκάλου καὶ θείου ἀνδρὸς κυρίου γεωργίου τοῦ γεμιστοῦ πλήθωνος*

27 *ἐκ τῶν τοῦ στράβωνος γεωγραφικῶν*

67 *λόγος συμβουλευτικὸς πλήθωνος πρὸς τὸν δεσπότην κύριον θεόδωρον τὸν παλαιολόγον*

86ᵛ *ἐπιστολὴ πύρρου πρὸς τὸν ῥωμαίων ὕπατον*

137ᵛ *τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος* (*πλήθωνος* in marg) Inc. *Τῇ τῶν ἡμετέρων βασιλέων καὶ ἡγεμόνων μητρὶ τῇ ἄρτι δὴ ἐκ τοῦδε τοῦ βίου οἰχομένῃ*

177 inc. *λιβανίου. ἐπιτάφιος ἐπὶ τῷ βασιλεῖ ἰουλιανῷ, τῷ γενεοτάτῳ*: Desinit fol. 215ᵛ verbis *ἀλλὰ τὴν μὲν δύναμιν* (p. 596, 21 R), quibus subscriptum est *ζήτει*. Reliqua desunt. Nam quattuor quae sequuntur folia 216—219 fragmentum Thesei Plutarchei inde a verbis *ἠιθέους ἑπτὰ καὶ παρθένους τοσαύτας* (c. 15, 1) continent.

Codicem anno 1895 inspexi.

Duo codices periisse videntur:

50. codex Aegidii Noallii. Vide supra p. 203.

51. Codex qui olim fuit abbatiae S. Remigii Re- 128
mensis, in catalogo huius bibliothecae manuscripto excerpto illo quidem in codice Par. Suppl. 798, ut conicio, a Bernardo Montfaucon, qui excerpta graecis praetermissis typis mandavit,[1]) in folio 112 ita descriptus:[2])

Codex 530

Libanii Epitaphium Iuliani apostatae. *ἔδει μὲν*

Meditatio parasiti (quam conicio esse declamationem Libanii *Παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς — ἑαυτὸν προσαγγέλλει* t. IV 150 sq., quippe quae multo crebrius descripta sit quam altera *Παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος* ib. p. 216 sq.)

1) Bibl. bibl. manuscr. nov. t. II p. 1189ᵇ.

2) Codicem Parisinum nuper gratiose inspexit Georgius Mayen.

Epistola Diamoni ad Iustinianum. τιμῆς ἁπάσης
Xenophontis liber primus [Hellen.] μετὰ δὲ ταῦτα
Georgii Plethonis, Diodori Siculi, Appiani quaedam
Georgii Plethonis de Medis Persis Assyriis τὸ παλαιὸν κατὰ τὴν Ἀσίαν
Aristidis πρεσβευτικὸς πρὸς Ἀχιλλέα *et quaedam alia.*

Antea fuit Caroli cardinalis a Lotharingia et archiepiscopi Remensis[1]), cui Constantinus ille Palaeocappa in codicibus exarandis operam suam dicavit.[2]) Hodie neque iam in illa bibliotheca exstat neque in ullo alio codicum superstitum eum recognoscere possum. Sed ut vel iis quae eo continentur probatur, neque vetustate neque pretio insignis fuit.

Ut omnes hi codices ad unum stemma revocentur, plane fieri non potest; sed ne ii quidem quos adhibendos esse censui *CABMoVLaIMPU,* quamquam ad duas familias revocari possunt, mixtae recensionis vestigiis privi sunt. Immo confusio lectionum multo maior est quam in 'Monodia'. Nam non solum *U* quocum *P* fere consentit, sed etiam *B* e mixta fluxit recensione, ita tamen ut *PU* multo magis cum familia secunda, *B* cum *Mo,* propagine familiae prioris, faciat. Quod cave neglegas inspiciens stemma ad necessitudinem codicum potius adumbrandam quam depingendam a me propositum:

1) Montfaucon, Palaeogr. gr. p. XXVII.
2) Cf. Henr. Omont, Inventaire sommaire des manuscrits grecs des bibliothèques des Départements (Cabinet historique 1883 p. 203) et Leop. Cohn, Philol. Abhandl. M. Hertz dargebracht p. 124.

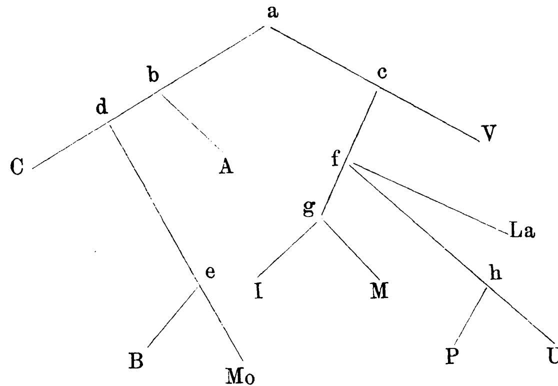

A quod in maxima parte orationis desideratur, dolendum est. *I* et *M* ad idem exemplar redire, quod ex eodem quo *La* fluxit fonte, palam fit consensu certarum pravarum lectionum, ut *μοίρᾳ* pro *μέρει* p. 244, 7, *κατάσχῃ* pro *μετάσχῃ* p. 257, 20, *πρότερον* pro *πότερον* p. 264, 5, *λεγόμενα* pro *τιμώμενα* p. 581, 21 R, vel vocum omissarum, ut *καὶ* p. 260, 17, *ἦν* p. 575, 8 R, *μὲν* p. 578, 8, *ἂν* p. 593, 13. Cum *I* etiam plerumque facit codex Athous Batopaedii 367 (= *Ba*): qui quamquam mihi dignus visus non est qui integer in apparatum criticum reciperetur, tamen lectiones memorabiles ab eo non exclusi. Prorsus ab hoc abesse possunt codices 'eclogarii'.

Eloquentiam quam Libanius in hac oratione exhibuit, multos quidem allexisse dixi, sed Iuliani persona in causa fuit, ut pauci locos laudarent excerperentve. Itaque nulla sunt testimonia auctorum florilegiorum, paucissima grammaticorum, ut Thomae Magistri, vel scholiastarum recentiorum ut codicum Euripidis Leidensis et Wolfenbuttelani ad Phoen. 290. Contra multi cum singula tum univerum consilium quod Iuliani admirator secutus est, impugnaverunt. Quo in numero habendi sunt et auctores scholiorum superstitum et scriptores rerum ecclesiasticarum, ut Socrates

hist. eccl. III 1; 21; 23 et Sozomenus hist. eccl. VI 1 et 2, e quibus sua hauserunt et Nicephorus Call. h. eccl. X 36 et 34 et Cassiodorus Hist. trip. VII 2 atque auctor Historiae miscellae XI 24, per quos aliqua saltem Libanii notitia medio aevo ad viros doctos occidentis venit.

Oratio primum edita est a Morello t. II p. 260—331 (= Mor), sed mendose admodum. Lacuna ne ipsum quidem fugit, quippe qui in margine p. 300 adnotaverit: *λείπει οὐκ ὀλίγα* et *Hic desiderantur quaedam ob Graeci Cod. Lacunam.* Desunt verba *αὖθις παρεσκεύασε* p. 576, 2 R usque ad *τούτοις κρατοῦσαν* p. 585, 2. Codicem qui hac lacuna laboret non novi; nihilominus Morelli testimonium in suspicionem vocare non auderem, nisi aliunde didicissem, quantae levitatis homo fuerit.[1] Eum non intellexisse verba quae a p. 301 usque ad 304, 27 praebet (= 608, 9 —613, 18 R), suum locum post ea quae sequuntur habere patet. De codice Aegidii Noallii, e quo se hanc orationem aeque atque Monodiam Iuliani praebere testatur vide quae supra (p. 203) exposuimus. Certum est textum Morellianum ad nullum alium codicem propius accedere quam ad Barberinum (*B*).

De pretio editionis acriter quidem sed vere iudicat H. Valesius[2]) in hunc modum: *Libanii oratio funebris de laudibus Iuliani edita quidem est a Morello sed corruptissima. Nam et transpositione duorum quaternionum insigniter foedata est: et praeterea aliquot paginarum lacuna laborat. Sed nos ipsam quidem transpositionem jam pridem deprehendimus. Lacunam vero ex Manuscripto codice Ioannis Altini supplevimus.* Codicem Altini fuisse Parisinum gr. 3016 t. I p. 58 conieci. Sed Valesius quod sibi proposuerat ut hanc orationem cum aliis integram foras mitteret, non assecutus est.

Lacunam illam satis habuit e suo codicis Barocciani vel potius Langbainiani apographo (cf. p. 226) cum vitiis

---

1) Cf. Philol. LIX 403.
2) Socr. hist. eccl. annot. in libr. tert. cap. XXIII p. 44.

supplevisse Io. Christophorus Wolfius in appendice editionis Libanii centuriarum epistolarum adhuc non editarum Lipsiae 1711 p. 301—310 (= Wolf).[1])

Oratio integra primum edita est ab Io. Alb. Fabricio Bibl. gr. VII p. 223—378 Hamburgi 1715 (= Fabr) atque ita quidem ut praeberet textum Morellianum initio paucissimis locis coniectura emendatum, inde a pag. 252, 11 multo pluribus ope apographi ab Oleario facti ex eodem codice Langbainiano qui ab illa demum pagina incipit.[2]) Sed vel sic oratio Libaniana scatebat vitiis, quorum partem ut emendatione tolleret, facile successit ingenio Reiskii in Animadversionum volumine quinto p. 171—198. Etiam plura correxit ope codicum cum Augustani lacuna sane maxima laborantis tum Monacensis gr. 101 in editione post ipsius mortem ab uxore Altenburgi anno 1784 p. 229—279, iterum ibidem anno 1791 t. I p. 521—626 curata (= Re). Sed ut male cecidit, quod Reiskius, ut ipse t. I p. 620 concedit, magis Morellianae quam Fabricianae editionis rationem habuit lectionesque huius probas[3]) neglexit, ita Reiskia in hac quoque oratione typis mandanda non ea qua par fuit cura versata est, quin etiam secundam nonnulla vitia[4]) intrare passa est quae a priore absunt.

Nonnulla correxerunt Boissonadius qui initium codicis Parisini gr. 963 usque ad p. 527 R contulit[5]), Gasda[6]) adiutus ille quidem codicibus Augustano, Vindobonensi, Parisino gr. 3016 (= Par), Cobetus, Sintenis.

---

1) Cf. t. I p. 231 sq.
2) Cf. t. I p. 230 sq.
3) ut *ἀρτίως* t. I p. 596, 1 R; *οὐκ* p. 531, 14 R (= 248, 14).
4) ut *ἔργων* t. I p. 535, 5 pro *ἔργον* (= p 236, 5).
5) Cf. t. I p. 78.
6) Kritische Beiträge zu Libanios II p. 11—16.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΕΠΙ ΙΟΥΛΙΑΝΩΙ.

R 521 1. *Ἔδει μέν, ὦ παρόντες, ἅπερ ἤλπιζον ἐγώ τε*
καὶ πάντες ἄνθρωποι, τὸ τέλος εἰληφέναι καὶ τὴν μὲν
Περσῶν ἀρχὴν νυνὶ καταλελύσθαι, τῆς δὲ ἐκείνων γῆς
R 522 *Ῥωμαίους* ¦ *ἄρχοντας ἀντὶ σατραπῶν ἐπιμελεῖσθαι*
νόμοις ἡμετέροις καὶ τὰ μὲν ἱερὰ κεκοσμῆσθαι τὰ παρ' ἡμῖν τοῖς ἐκεῖθεν λαφύροις, τὸν δὲ ταύτην ἀνῃρημένον τὴν νίκην καθήμενον ἐπὶ τοῦ βασιλείου θρόνου δέχε-

---

C = Codex Chisianus
A = Monacensis (olim Augustanus) 483
B = Barberinus II 41
Mo = Monacensis gr. 101
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
M = Marcianus gr. 437
P = Palatinus gr. 282
U = Urbinas gr. 126
La = Laurentianus LVII 44
Ba = Athous Batopaedii 367

---

1 *Ἐπιτάφιος*] *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιτάφιος La* | *ἐπὶ Ἰουλιανῷ*] *εἰς τὸν αὐτὸν ἰουλιανόν V* *εἰς τὸν ἄθλιον ἰουλιανὸν U* *πρὸς τὸν αὐτὸν I* post *ἰουλιανῶ* add *τῷ θεομάχω* C^{m} *B*, *θεομάχῳ* sed uncis inclus Mor, *αὐτοκράτορι La*, *λιβανίου σοφιστοῦ Mo* 3 *μὲν*] *τῶν* Mor 5 *ἀντὶ I* sed *ἀντ* in ras m² 6 post *ἡμετέροις* excidisse participium *ὑπακούοντας* aut *ἀκολουθοῦντας* putat Re | *τὰ A* sed *α* ut videtur ex *ο* corr m. post. 7 *δὲ* inser La^{y} 8 *καθήμενον* — 237, 1 *ἐπινικίους* citat Thom. M. p. 164, 11 s. v. *Ἐπίνικος Ἀττικοί, ἐπινίκιος Ἕλληνες* ... *Λιβάνιος ἐν τῷ εἰς τὸν Ἰουλιανὸν ἐπιταφίῳ· καθήμενον κτλ.*

σϑαι τοὺς ἐπινικίους. ταυτὶ γὰρ ἦν, οἶμαι, καὶ δίκαια καὶ προσήκοντα καὶ τῶν πολλῶν ϑυσιῶν, ἃς ἐκεῖνος ἔϑυσεν, ἄξια. 2. ἐπεὶ δὲ μεῖζον μὲν ἴσχυσεν ὁ φϑονερὸς δαίμων τῶν εὐλόγων ἐλπίδων, κεκόμισται δὲ νεκρὸς ἀπὸ τῶν Βαβυλῶνος ὅρων ὁ μικρὸν τοῦ τῶν ἔργων ἀπέχων τέλους καὶ δάκρυα μὲν ὁπόσα εἰκός, ἀπὸ πάντων ὀμμάτων ἐρρύη, κωλύσαι δὲ οὐκ ἔνι τὴν τελευτήν, ὃ λοιπὸν μέν ἐστιν, ἐκείνῳ δὲ μάλιστα κεχαρισμένον, ποιῶμεν, ἐν ἄλλοις ἀκροαταῖς περὶ τῶν ἐκείνου τι λέγοντες, ἐπειδήπερ αὐτὸς ἐκωλύϑη τὸν ἔπαινον ὧν ἔπραξεν ἀκοῦσαι. 3. πρῶτον μὲν γὰρ ἀδικοῖμεν ἄν, εἰ ὁ μὲν ὅπως ἐπαινεϑείη, πάντα ἐτόλμησεν, ἡμεῖς δὲ αὐτὸν ἀποστερήσαιμεν τῶν ἄϑλων. ἔπειτα πάντων αἴσχιστον οἷς ζῶντα ἂν ἐτιμῶμεν, ταῦτα τεϑνεῶτι μὴ φέρειν. ἄνευ γὰρ τοῦ τῆς ἐσχάτης κολακείας εἶναι τὸ περιόντας μὲν ϑεραπεύειν, ἀπελϑόντων δὲ ἀμνημονεῖν, τοῖς μὲν ζῶσιν, εἰ καὶ μὴ λόγῳ τις χαρίζοιτο, κατὰ πολλοὺς ἂν ἑτέρους | δύναιτο τρό- R 523
πους· πρὸς δὲ τοὺς οἰχομένους ἓν ἡμῖν ὑπάρχει μόνον,

---

1 *ἐπινικίους* cum acuto supra secundum iota et *ους* supra *ίους* erasis *B*, in quo notam Thomae M. adscripsit m^{2} *ἐπινίκους* Thom *ὕμνους* supra *ἐπινικίους* *La*^{s} | *ἦν*] *ἂν* Mor Fabr 3 *μείζω* *MPU* 7 *κωλῦσαι* *M* cf. ad I 272, 5 | *δ'* Re 8 *μέν*] *ἡμῖν ἓν* (*μόνον*)? Sintenis | *ἐστὶν ἐμοὶ* *V*, in marg *M*^{3} et *La* sed in hoc *ν ἐμοὶ* inser *s* | *ἡμῖν* post *ἔστιν* excidisse puto 10 *τι* om Mor Fabr | *λέγωμεν* (*λέγοντες* suprascr.) *C* sed *λέγοντες* suprascr. *m*, *Mo* *λέγωμεν* *ALaIMPU* Re | *τὸν ἔπαινον ὧν ἔπραξεν αὐτὸς ἐκωλύϑη* *La* 12 *ὅπως ἂν* *B* Mor Fabr | *πάντα* *I* sed *π ΄ ν* in ras m^{2} | *ἔπραξεν* *La* sed in marg *γρ καὶ ἐτόλμησεν* 13 *ἀποστερήσαιμεν* *P* sed *ο* in ras m^{2} 15 *τεϑνεῶτι* *I* sed *ι* in ras m^{3} | *οὐκ* ante *ἄνευ* *Mo* et inser *C*^{s} | *τοῦ* in ras *A*^{2}, in *τούτου* corr *La*^{y} 16 *τὸ* om Fabr 17 *γὰρ* post *μὲν* inser *Mo* et *La*^{s} | *καὶ μὴ*] *μὴ καὶ* *P* *καὶ* om Fabr | *λέγω* *Mo* 18 *ἑτέρους* om *La*

εὐφημίαι τε καὶ λόγοι τὰ πεπραγμένα μετ' ἀρετῆς εἰς ἅπαντα παραπέμποντες τὸν χρόνον.

4. Ἀεὶ μὲν οὖν ἔγωγε τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐγχειρῶν ἐγκωμιάζειν ἐλάττους εὗρον τοὺς ἐμοὺς λόγους τοῦ μεγέθους τῶν ἔργων, καὶ μὰ τοὺς θεοὺς οὐδεπώποτε ἠχθέσθην, εἰ φίλου βασιλέως ἀρετὴ νικῴη τὴν τοῦ φιλοῦντος σοφιστοῦ δύναμιν. κοινὸν γὰρ τοῦτό γε τῶν πόλεων κέρδος ἡγούμην τὸ τὸν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ὅλων παρειληφότα τὴν ἀρχὴν μηδενὶ καταλιπεῖν λόγῳ τοῖς ἔργοις ἐξισωθῆναι τοῖς ἑαυτοῦ. ὁ δὲ οὐδὲ τὰς πρὸς Ὠκεανῷ δεδειγμένας ἀνδραγαθίας οἷός τ' ὢν κοσμῆσαι κατὰ τὴν ἀξίαν μόνας, τίς ἂν εἴην τήμερον ἀνάγκην ἔχων ἐκεῖνά τε καὶ τὸν ἐπὶ τοὺς Πέρσας δρόμον ἑνὶ παραδοῦναι λόγῳ; 5. οἶμαι γάρ, εἰ παρὰ τῶν κάτω θεῶν ἀνάστασιν ἐκεῖνος εὑράμενος ἐπὶ τῷ τουτονί μοι συμπονῆσαι τὸν λόγον λανθάνων τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐκοινώνει μοι τῆς σπουδῆς, μηδ' ἂν οὕτω τὸ μέτρον ἀκριβῶς γενέσθαι τοῖς πράγμασιν,

---

3 Cf. or. XVII p. 218, 21 sq. 11 Or. XII p. 22, 10 sq.

---

1 ἀρετῆς *P* sed ς in ras m² 2 παραπέμποντες *I* sed ες in ras m² παραπέμποντα *C* sed τες suprascr. *m*, *ALa* Mor Fabr 4 εὗρον in εὕρισκον corr *I*³ 5 οὐδεπώποτ' *UI* Re 8 τὸν *I* sed ὁ in ras m³ 11 δεδειγμένας *I* sed ειγ in ras m³, e δεδιδαγμένος corr *La*ˢ δεδιδαγμένας *C* sed γρ δεδειγμένας suprascr. *m*, *ABMoM* sed in hoc γρ δεδειγμένας suprascr. m³ | ὢν *C* sed ν inser *f* 12 μόνας *C* sed ος suprascr. *m* μόνος *B* 13 „*malim* ἐκείνας" Re 15 εὑρόμενος *V* probante Gasda at cf. IV 269, 17 | post ἐπὶ rasura 3 litt *A* | τῷ e τὸ corr *C*ᵐ τὸ *AMo* edd „*malim tamen* τῷ" Re 16 συμποιῆσαι *ABMoC* sed in hoc πονῆσαι supra ποιῆσαι scr. *m*, in συμπονῆσαι corr *MP*² γρ συμποιῆσαι in marg Mor cf. 239, 3 18 μέτρον ⟨ἰσόμετρον⟩ ἀκριβῶς coni Re

ἀλλὰ καλλίω μὲν ἂν ἢ νῦν ῥηθῆναι, πᾶν δὲ ὅσον εἰκός, οὐδὲ οὕτω. τί οὖν χρή με πείσεσθαι νομίζειν ἄνευ συμμαχίας τοιαύτης τοσοῦτον πόνον ἀναιρούμενον; 6. *ἀλλ' εἰ μὲν μὴ καὶ πρότερον ὑμᾶς ᾐσθόμην οὐκ ἀγνοοῦντας μέν, ὡς ἡ νίκη τῶν ἔργων, ὅμως δὲ ἡδομένους τοῖς λόγοις, καλῶς ἂν εἶχέ μοι σιωπᾶν·* | *ἐπεὶ δὲ καὶ τότ' εὐθὺς ἐπῃνεῖτε καὶ ἐμένετε τοὺς* R 524 *λόγους ἀγαπῶντες, οὐκ εἶναι πρόφασιν ἡγούμενος τῇ σιωπῇ δικαίαν πειράσομαι τὰ δίκαια ποιεῖν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ φίλον.*

7. *Ἐγένοντο μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοι βασιλεῖς γνώμῃ μὲν οὐ κακοί, γένει δὲ οὐ λαμπροί, καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν ἐπιστάμενοι σῴζειν, αἰσχυνόμενοι δὲ εἰπεῖν, ἐξ ὧν ἐγένοντο, ὥστε καὶ τοῖς ἐγκωμιάζουσιν αὐτοὺς ἔργον εἶναι θεραπεῦσαι τὸ τραῦμα, τούτῳ δὲ οὐδέν ἐστιν, ὃ μὴ χορηγεῖ πρὸς ἔπαινον.* 8. *αὐτίκα τὸ γένος, αὐτῷ πάππος μὲν βασιλεύς, ὃς μάλιστα δὴ χρημάτων ὑπεριδὼν μάλιστα δὴ τὰς τῶν ἀρχομένων εὐνοίας ἐκτήσατο, πατὴρ δὲ βασιλέως μὲν υἱός,* •*βασιλέως δὲ ἀδελφός, δικαιότερος δὲ τοῦ σχόντος τὴν βασιλείαν ἔχειν, ἀλλ' ὅμως ἡσύχαζε καὶ συνεύχετο τῷ λαβόντι καὶ συζῶν*

---

19 *βασιλέως* (1)] *τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου* I^3

---

1 *ἂν ἦν ἢ P* 3 *ἀναιρούμενον* scripsi *αἱρούμενον* libri (*αἱρούμενον Mo*) sed in *ἀράμενον* corr I^2, quod praebent edd 4 *μή τι καὶ* Mor sed in marg *γρ τι πρότερον*, Fabr 7 *ἐπῃνεῖτε C* sed *η* corr ex *α s* *ἐπαινεῖτε* (η superscr.) *Mo* 10 *καὶ*] *γρ τὸν* in marg Mor 12 et 13 *δ'* Re 13 *σώιζειν A* 15 *δ'* Re 16 *χορηγοῖ* Mor | comma post *γένος* posui, post *αὐτῷ* delevi auctore Sinteni *ὁποῖον*; vel tale quid post *γένος* excidisse coni Re | *αὐτωι C* 18 *τῶν* om *M* inser I^3 19 *δ'* Re 20 *ἔχοντος* et *ἔχων* Mor qui etiam *δικαιοτέρως* coni, Fabr 21 *συνηύχετο BVIM*

ἀδόλως καὶ φιλῶν διετέλει. 9. γήμας δὲ ὑπάρχου θυγατέρα χρηστοῦ τε καὶ νοῦν ἔχοντος, ὃν ὁ πολέμιος νενικηκὼς ᾐδέσθη καὶ τοὺς αὐτοῦ παρεκάλεσεν εἰς ἐκεῖνον βλέποντας ἄρχειν, ποιεῖται τουτονὶ τὸν ἄριστον καὶ τιμᾷ τὸν κηδεστὴν τῇ προσηγορίᾳ τοῦ παιδός.

10. Κωνσταντῖνος μὲν οὖν τετελευτήκει νόσῳ, τὸ ξίφος δὲ μικροῦ | R 525 διὰ παντὸς ἐχώρει τοῦ γένους ὁμοίως πατέρων καὶ παίδων. οὗτος δὲ καὶ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ὁμοπάτριος τὸν πολὺν διαφεύγουσι φόνον, τὸν μὲν νόσου ῥυσαμένης, ἣ πρὸς θάνατον ἀποχρήσειν ἐδόκει, τὸν δὲ τῆς ἡλικίας, ἄρτι γὰρ ἀπήλλακτο γάλακτος. 11. ἐκεῖνος μὲν οὖν πρὸς ἄλλοις μᾶλλον ἦν ἢ λόγοις νομίζων ἧττόν γε ταύτῃ πειράσεσθαι τοῦ φθόνου, τοῦτον δὲ ὁ λαχὼν δαίμων ἐκίνει πρὸς ἔρωτα λόγων καὶ διέτριβε περὶ αὐτοὺς ἐν τῇ μεγίστῃ μετὰ τὴν Ῥώμην πόλει φοιτῶν εἰς διδασκαλεῖον, ὁ βασιλέως μὲν υἱιδοῦς, βασιλέως δὲ ἀδελφιδοῦς, βασιλέως δὲ

---

1 ὑπάρχου] ἤτοι τοῦ Ἰουλιανοῦ I^3 4 τουτονὶ] τὸν Ἰουλιανὸν I^3 8 οὗτος] ὁ Ἰουλιανὸς I^3 | ἀδελφὸς] ὁ Γάλλος I^3 9 τὸν μὲν] τὸν Γάλλον I^3 11 τὸν δὲ] τὸν Ἰουλιανὸν I^3 12 ἐκεῖνος] ὁ Γάλλος I^3 14 τοῦτον] τὸν Ἰουλιανὸν I^3 17 υἱιδοῦς] ἔγγονος I^3 | βασιλέως] τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου I^3 | ἀδελφιδοῦς] ἀνεψιὸς I^3 | βασιλέως] τοῦ Κωνσταντίνου I^3

---

1 δὲ] γὰρ *M*   3 ᾐδέσθη *C* sed η in ras *s* | αὐτοῦ ex αὑτοῦ corr *B*   αὑτοῦ *MoVLaIM* Mor Fabr   4 ποιεῖ τε *CB* Mor Fabr   7 διαπαντὸς *Mo*   8 καὶ (prius)] τε καὶ Mor Fabr | οὗτος — 11 γάλακτος] hunc locum ante oculos habuit Socrates hist. eccl. III 1 p. 168 τότε δὴ καὶ οὗτοι ἀπορφανισθέντες τοῦ οἰκείου πατρὸς μικροῦ δεῖν τῷ Δαλματίῳ συνεκινδύνευσαν, εἰ μὴ Γάλλον μὲν νόσος προσδοκίαν ἔχουσα θανάτου ἐρρύσατο, Ἰουλιανὸν δὲ ἡ ἡλικία, ὀκταετὴς γὰρ ἦν ἔτι, διέσωσεν.   10 ἀποχρήζειν Mor Fabr   12 ἦν ἢ λόγοις *I* sed ν ἢ λ in ras m^2 13 πειράζεσθαι Mor Fabr | φόνου *M* (et Par 963)   14 δ' Re   16 Ῥώμην πόλει] πόλιν ῥώμην *La*   16 ὁ — 17 ἀδελφιδοῦς om Mor Fabr | υἱδοῦς *La*

ἀνεψιός, οὐ σοβῶν οὐδὲ λυπῶν οὐδὲ ἀξιῶν ἀποβλέπεσθαι διὰ πλῆθος ἀκολούθων καὶ τὸν ἀπ' ἐκείνων θόρυβον. ἀλλ' εὐνοῦχός τε βέλτιστος σωφροσύνης φύλαξ καὶ παιδαγωγὸς ἕτερος οὐκ ἄμοιρος παιδείας ἐσθής τε μετρία καὶ ὀφρὺς οὐχ ὑπὲρ τὰς ἄλλας καὶ τὸ φθάσαντα προσειπεῖν καὶ τὸ μὴ παρῶσαι τὸν πένητα καὶ τὸ καλούμενον εἰσελθεῖν καὶ τὸ πρὶν ἢ κληθῆναι μένειν καὶ τὸ στῆναι μὲν οὗ τοῖς | ἄλλοις R 526 *νόμος, ἀκοῦσαι δὲ ταὐτὰ τοῖς ἄλλοις καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἀπελθεῖν καὶ μηδαμοῦ ζητῆσαι πλέον, ὥστ' ἔξωθέν τις ἐπελθὼν καὶ βλέψας εἰς τὸν χορὸν οὐκ εἰδώς, οἵτινες οὐδ' ὧντινων, οὐκ ἂν εὗρεν ἐν συμβόλοις τισὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς τύχης.*

12. *Οὐ μὴν πάντα ἐκείνοις ἴσος ἦν, ἐπεὶ ἔν γε τῷ συνιέναι καὶ δέξασθαι τὸ ῥηθὲν καὶ φυλάξαι λαβὼν καὶ μὴ πονῶν ἀπειπεῖν πολὺ τοῖς ἄλλοις πρὸς αὑτὸν ἐποίει τὸ μέσον. ὃ ἐγὼ καθορῶν ἤλγουν οὐ σπείρων αὐτὸς εἰς τὴν τοιαύτην ψυχήν. σοφιστὴς γάρ*

---

4 *Μαρδόνιος* Iul. Misop. p. 352 A sq. Socr. III 1 p. 168. Sozom. VII 21 p. 310. Cf. Sievers, Studien z. Kaisergesch. p. 228.

---

1 *ἀνεψιός*] *ἐξάδελφος* I^3

---

1 *οὐδὲ* (2)] *οὐδ'* Re 3 *εἵπετο* post *βέλτιστος* inser I^2 | *τῆς σωφροσύνης* Fabr 5 *τὰς ἄλλας* reposui e libris *τοὺς ἄλλους* edd, sed *γρ τὰς ἄλλας* in marg Mor 6 *προσειπεῖν* *P* sed *σ* (in marg) et *ει* (1) in ras m^2 | *καὶ* om Mor Fabr 7 *κλιθῆναι* *Mo* 9 *δὲ* om Mor Fabr | *πολλοῖς* *I* (et *Ba*) 10 *πλεῖον* Mor Fabr | *ὥστε* edd 17 *αὑτὸν* ex *αὐτὸν* corr P^2 *αὐτὸν* reliqui libri Mor Fabr | inter *οὐ* et *σπείρων* rasura 2 litt *A* 18 *τὴν* om *B* 18 *σοφιστὴς* — 242, 5 *πόλεμον*] hunc locum ante oculos habuit Socrates hist. eccl. III 1 p. 168 *ῥητορικὴν δὲ παρὰ Ἐκηβολίῳ κατώρθου τῷ σοφιστῇ Χριστιανῷ τότε τυγχάνοντι. τούτου δὲ ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος προενόησε, μή πως*

τις πονηρὸς τοῦ κακῶς ἀγορεύειν τοὺς θεοὺς μισθὸν εἶχε τὸν νέον ἐν τοιαύτῃ καὶ αὐτὸν τῇ περὶ τῶν θεῶν τρεφόμενον δόξῃ καὶ φέροντα τὴν φαυλότητα τῶν λόγων διὰ τὸν πρὸς τοὺς βωμοὺς τοῦ διδασκάλου πόλεμον. 13. ἤδη δὲ πρόσηβος ἦν, καὶ τὸ τῆς φύσεως βασιλικὸν πολλοῖς καὶ μεγάλοις τεκμηρίοις ἐμηνύετο. καὶ ταῦτα οὐκ εἴα καθεύδειν Κωνστάντιον, δείσας δέ, μὴ πόλις μεγάλη τε καὶ μεγάλην ψῆφον ἔχουσα καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην εἰκασμένη τοῖς ὅλοις ἐπισπασθῇ πρὸς τὴν ἀρετὴν τοῦ νέου καὶ γένηταί τι τῶν ἐκείνῳ λυπηρῶν, πέμπει μὲν αὐτὸν εἰς τὴν Νικομήδους πόλιν, ὡς οὐ φοβήσουσαν ἴσα, παιδεύεσθαι δὲ δίδωσιν ἐξουσίαν. ὁ δὲ οὐ φοιτᾷ μὲν παρ' ἐμὲ ποιούμενον αὐτοῦ τὰς συνουσίας ἤδη καὶ πόλιν ἀντὶ πόλεως ᾐρημένον τὴν γαλήνην ἔχουσαν ἀντὶ τῆς κινδύνων γεμούσης, τοὺς λόγους δὲ ὠνούμενος ὁμιλῶν οὐκ ἀνίει. 14. τὸ δὲ
R 527 αἴτιον τοῦ | τοῖς λόγοις ⟨μὲν⟩ χαίρειν, φεύγειν δὲ τὸν ἐκείνων πατέρα, πολλοῖς καὶ μεγάλοις αὐτὸν ὅρ-

---

Ἕλληνος διδασκάλου ἀκροώμενος πρὸς δεισιδαιμονίαν ἐκκλίνοι iterumque respexit III 23 p. 200 εἰ Ἰουλιανὸς ἦν σοφιστής, εἶπεν ἂν (Λιβάνιος) καὶ αὐτὸν κακὸν σοφιστήν, ὡς καὶ Ἑκηβόλιον ἐν τῷ ἐπιταφίῳ Ἰουλιανοῦ. cf. Iul. ep. 43 et 19 2 τῶν om *La* 4 τῶν διδασκάλων Mor Fabr 7 δείσας — 243, 7 κτησάμενος ante oculos habuit impugnans Socrates l. l. διὸ μεθίστησιν αὐτὸν ἐκ τῆς μεγαλοπόλεως εἰς τὴν Νικομήδειαν κελεύσας μὴ φοιτᾶν παρὰ Λιβανίῳ τῷ Σύρῳ σοφιστῇ 8 ψῆφον] γρ ἄλλως ἀπόφασιν in marg Mor („*glossa ad* ψῆφον *in cod. Par. 963:* ἤως ἀπόφασιν. *Imo* ἤγουν" Boisson. Georg. Pachym. p. 12 not. 4) 9 ὅλοις *A* sed ex ἄλλοις corr m^2, *P* sed ὅλ in ras m^2, *I* sed ὅ in ras m^3 ὅλλοις ex ἄλλοις corr *M* ἄλλοις *La* (et *Ba*) 10 ἐκείνω λυπηρῶν *I* sed ει et ῶν in ras m^3 12 δὲ in ras P^2 13 μὲν inser I^3 | ποιουμένου Mor 16 ἀνίει *I* sed ει in ras m^2 17 μὲν inserui post λόγοις, ut *I* in quo οις μὲν in ras m^3, et Re Anim qui in editione ante λόγοις poni maluit

κοις ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος κατειλήφει σοφιστὴς ἢ μὴν ἐμὸν μήτε γενέσθαι μήτε κληθῆναι φοιτητὴν μήτ' εἰς τὸν κατάλογον ἐγγραφῆναι τῶν ἐμῶν ὁμιλητῶν. 15. ὁ δὲ τῷ μὲν ἐξορκίσαντι μεμφόμενος, τοὺς ὅρκους δὲ οὐ παραβαίνων, ἐμοῦ δὲ ἐπιθυμῶν εὗρεν ὅπως μήτε ἐπιορκήσει καὶ μετασχήσει τῶν λόγων, πορθμέα τινὰ τῶν καθ' ἡμέραν λεγομένων δωρεαῖς μεγάλαις κτησάμενος. οὗ δὴ καὶ τὰ μάλιστα τῆς φύσεως διέδειξε τὴν ἰσχύν· αὐτῷ γὰρ ἥκιστά μοι συνὼν τῶν συνεχῶς συνόντων ἀμείνων εἰς μίμησιν ἦν καὶ δι' ἀμυδροτέρας ὁδοῦ τὴν εἰλικρινῆ τὴν ἐκείνων τῇ τῶν καρπῶν παρήει φορᾷ, ὅθεν, οἶμαι, καὶ τοῖς ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ πεποιημένοις λόγοις ἔνι τι πρὸς ἡμᾶς συγγενὲς καὶ ἔδοξεν εἷς εἶναι τῶν πεπλησιακότων.

16. Ἐκείνῳ μὲν οὖν περὶ ταῦτα ἡ σπουδή, τῷ δὲ ἀδελφῷ γίνεται μετουσία τῆς βασιλείας κατὰ τὸ δεύτερον σχῆμα. διπλοῦ γὰρ ἐγηγερμένου τῷ Κωνσταντίῳ πολέμου, τοῦ μὲν προτέρου Περσικοῦ, τοῦ δ' ἐπ' ἐκείνῳ τοῦ πρὸς τὸν τύραννον, ἔδει δήπου καὶ συνάρχοντος, καὶ πέμπεται Γάλλος ἐξ Ἰταλίας τὴν πρὸς ἕω φρουρήσων, καὶ ὅπερ τῷ τοῦδε πατρὶ πρότερον, τοῦτο ὑπῆρχε καὶ τῷδε, βασιλέως ἦν ἀδελφός. 17. ἐκεῖνος

---

6 Socr. l. l. 19 *Μαγνέντιον* cf. p. 250, 14. Zosim. II 45

---

16 *ἀδελφῷ*] *τῷ Γάλλῳ* I^2 22 *ἐκεῖνος*] *ὁ Γάλλος* I^3

---

1 *κατείληφε* Mor Fabr 4 et 5 *δ'* Re 5 *μήτ'* Re | *ἐπιορκήσῃ καὶ μετασχήσῃ* *I* 7 *καθημέραν* *VM* 8 *οὗ* *P* sed ῾ῦ in ras m² | *ταμάλιστα* *BVMP* 11 *εἰλικρινῆ* *CABLaUP* sed in hoc ᾿ e ῾ corr m², edd nonnulla excidisse coni Re 15 *οὖν μὲν* Re | *δ'* Re 18 *μὲν προτέρου*] *πρότερον μὲν* *La* 21 *τοῦθ'* edd 22 *βασιλέως ἦν ἀδελφός* ut glossema delenda censet O. Guenther, quaestt. Ammian. critt., Gotting. 1888 p. 14 at cf. § 8 p. 239, 19 et infra p. 244, 3

μὲν οὖν καὶ διὰ τῆς Βιθυνίας δορυφορούμενος ἐχώρει καὶ εἶδον ἀλλήλω, τούτου δὲ τὴν γνώμην οὐκ ἠλλοίωσεν ἡ περὶ ἐκεῖνον τύχη, οὐδὲ τὸ βασιλεύειν οἱ τὸν ἀδελφὸν ἀφορμὴν εἰς ῥαθυμίαν ἔλαβεν, ἀλλ' ἐπηύξησε μὲν τὴν ἐπιθυμίαν ἣν εἶχε περὶ τοὺς λόγους, ἐπηύξησε δὲ τοὺς πόνους οἷς ἐχρῆτο περὶ τὴν τούτων θήραν, νομίζων, εἰ μὲν ἐν ἰδιώτου μέρει μείνειεν, ἕξειν ἀντὶ R 528 *τῆς | βασιλείας τὴν σοφίαν, κτῆμα θειότερον, εἰ δ' ἐπὶ σκῆπτρον ἄγοιτο, κοσμήσειν τῇ σοφίᾳ τὴν βασιλείαν.* 18. *διὰ τοῦτο ἡλίῳ τε ἐχρῆτο πρὸς τὰς μαθήσεις καὶ νυκτὸς ἐπελθούσης πυρὶ καὶ τὴν μὲν οὐσίαν οὐκ ἐποίει μείζω ῥᾴδιον ὄν, τὴν δὲ γνώμην καλλίω. καί ποτε τοῖς τοῦ Πλάτωνος γέμουσιν εἰς ταὐτὸν ἐλθὼν ἀκούσας ὑπέρ τε θεῶν καὶ δαιμόνων καὶ τῶν ὡς ἀληθῶς τὸ πᾶν τοῦτο καὶ πεποιηκότων καὶ σωζόντων καὶ τί τε ἡ ψυχὴ καὶ πόθεν ἥκει καὶ ποῖ πορεύεται καὶ τίσι βαπτίζεται καὶ τίσιν αἴρεται καὶ τίσι καθέλκεται καὶ τίσι μετεωρίζεται, καὶ τί μὲν αὐτῇ δεσμός, τί δὲ ἐλευθερία, καὶ πῶς ἂν γένοιτο τὸ μὲν φυγεῖν, τοῦ δὲ τυχεῖν, ἁλμυρὰν ἀκοὴν ἀπεκλύσατο ποτίμῳ λόγῳ*

---

2 Socr. l. l. p. 169 B 4 Isocr. Euag. § 28 p. 194 b 20 Plat. Phaedr. p. 243 D

---

2 *ἀλλήλω*] *ὁ Γάλλος καὶ ὁ Ἰουλιανός I*[3]

---

2 *ἀλλήλους* Mor Fabr 3 *τὸν I* sed *ὁ* in ras m[2] 4 *ῥαθυμίαν I* sed *ῥαθυμί* in ras m[2] *βασιλείαν M* (et *Ba*) 5 *μὲν* — 6 *δὲ* om *La* 7 *μοίρᾳ IM* | *μείνειεν* e *μένει* corr *P*[2] 9 *τὸ* ante *σκῆπτρον* inser *I*[3] 10 *διατοῦτο BMoIMP* 12 *μείζονα La* 14 *ὑπέρ τε* inser *I*[2] 15 *σωιζόντων A* 16 *πῆ M* 19 *δ'* Re | „*malim ἐγγένοιτο*" Re

καὶ πάντα τὸν ἔμπροσθεν ἐκβαλὼν ὕθλον ἀντεισήγαγεν εἰς τὴν ψυχὴν τὸ τῆς ἀληθείας κάλλος, ὥσπερ εἴς τινα μέγαν νεὼν ἀγάλματα θεῶν πρότερον ὑβρισμένα βορβόρῳ. 19. *καὶ ἦν μὲν περὶ ταῦτα ἕτερος, ἐσχηματίζετο δὲ τὰ πρόσθεν, οὐ γὰρ ἐξῆν φανῆναι. Αἴσωπος δὲ ἐνταῦθα μῦθον ἂν ἐποίησεν οὐκ ὄνον λεοντῇ κρύπτων, ἀλλ᾽ ὄνου δορᾷ τὸν λέοντα. κἀκεῖνος ᾔδει μὲν ἃ εἰδέναι κρεῖττον, ἐδόκει δὲ τὰ ἀσφαλέστερα.* 20. *τῆς φήμης δὲ πανταχοῖ φερομένης πάντες οἱ περὶ τὰς Μούσας καὶ τοὺς ἄλλους γε θεοὺς οἱ μὲν ὡδοιπόρουν, οἱ δὲ ἔπλεον σπεύδοντες ἰδεῖν τε ἐκεῖνον καὶ συγγενέσθαι καὶ εἰπεῖν αὐτοί τι καὶ ἀκοῦσαι λέγοντος. ἦν δὲ ἐλθοῦσιν οὐ ῥᾴδιον ἀπελθεῖν· κατεῖχε γὰρ ἡ σειρὴν οὐ λόγοις μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ πρὸς φίλτρον εὖ πεφυκέναι. τῷ δ᾽ ἄγαν φιλεῖν εἰδέναι καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαίδευε καλῶς τοῦτο ποιεῖν, ὥστε συγκεραννύμενοι γνησίως οὐκ ἀπόνως ἀπηλλάττοντο.*

21. *Ἦν οὖν ἐκείνῳ παντοδαπὴ σοφία συνειλεγμένη καὶ δεικνυμένη, ποιηταί, ῥήτορες, γένη φιλοσόφων,* | R 529
πολλὴ μὲν Ἑλλὰς φωνή, οὐκ ὀλίγη δὲ ἀτέρα. τῷ δὲ

---

5 Aesop. fab. 333. Babr. fab. 139

---

1 *καὶ ἐνταῦθα ὁ ἐσκοτισμένος βλασφημεῖ CA*

---

1 ante *ἐκβαλὼν* rasura 5 litt *La* *γρ ἐμβαλὼν ἆθλον* in marg Mor 2 *ἕτερος Mo* sed *γρ ἑταῖρος* in marg 5 inter *δὲ* et *τὰ* rasura 3 litt *I*, *καὶ M* (et *Ba*) | *φανῆναι Mo* sed *φωνῆσαι* in marg 7 *ἃ* in ras *I*[2] 8 *ἀφελέστερα V* 9 *πανταχοῦ V* Mor Fabr *πανταχῇ BIMU* 10 *γε* om *V* (et *Ba*) probante Gasda „*malim δὲ*“ Re | *δ᾽* Re 11 *τ᾽* Re 14 *τὸ M* 15 *δὲ* edd | *ἐπαίδευε* om *M* 16 *ὥσθ᾽ οἱ I* sed *θ᾽ οἱ* in ras m[2] 20 *δ᾽ La* | *λύτρα* Mor coniciens *λατίνη ἀλλοτρία* Fabr *χατέρα* Re Anim | *τῶν CAMoLaM* sed *ν* in *A* et *M* eras *τοῖς I* sed *οἷς* in ras m[2]

ἣν φροντὶς ἀμφοτέρων εὐχή τε ἀπὸ παντὸς εὖ φρονούντων στόματος γενέσθαι τῶν πραγμάτων τὸν νεανίσκον κύριον καὶ στῆναι μὲν τὴν φθορὰν τῆς οἰκουμένης, ἐπιστῆναι δὲ τοῖς νοσοῦσι τὸν ἐπιστάμενον τὰ τοιαῦτα ἰᾶσθαι. 22. *οὐ μὴν φαίην ἂν ἐκεῖνον ἐπιτιμᾶν ταῖς εὐχαῖς οὐδ' ἀλαζονεύσομαι τοῦτό γε ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλὰ βούλεσθαι μὲν καὶ αὐτόν, βούλεσθαι δὲ οὐ τρυφῆς οὐδὲ δυναστείας οὐδὲ πορφύρας ἔρωτι, τοῦ δὲ τοῖς αὑτοῦ πόνοις ἀποδοῦναι τοῖς ἔθνεσιν ὧν ἐξεπεπτώκεσαν τά τε ἄλλα καὶ οὐχ ἥκιστα δὴ τὰς τῶν θεῶν λατρείας.* 23. *ᾧ δὴ καὶ διαφερόντως τὴν καρδίαν ἐπλήττετο νεώς τε ὁρῶν κειμένους καὶ τελετὰς πεπαυμένας καὶ βωμοὺς ἀνατετραμμένους καὶ θυσίας ἀνῃρημένας καὶ ἱερεῖς ἐλαυνομένους καὶ τὸν τῶν ἱερῶν πλοῦτον εἰς τοὺς ἀσελγεστάτους μεμερισμένον, ὥστ' εἴ τις αὐτῷ θεῶν ὑπισχνεῖτο τὴν τούτων ἐπανόρθωσιν δι' ἑτέρων ἔσεσθαι, σφόδρα ἄν μοι δοκεῖ τὴν βασιλείαν φυγεῖν· οὕτως οὐ τοῦ κρατεῖν, τοῦ δὲ εὖ πρᾶξαι τὰς*
R 530 *πόλεις | ὠρέγετο.*

24. *Ταύτης τοίνυν τῆς ἐπιθυμίας ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πεπαιδευμένων ἀκμαζούσης τοῦ τῇ τοῦδε γνώμῃ θεραπευθῆναι τὴν γῆν ἦλθεν ἐπὶ τὸν Γάλλον συκο-*

---

22 Amm. XIV 7, 9 sq. Zosim. II 55

---

15 *εὐσεβεστάτους, τρισάθλιε, ἀλλ' οὐκ ἀσελγεστάτους C* m. rec.

---

1 ⟨*τῶν*⟩ *εὖ*? 4 *τοῖς* om Mor 5 *ἂν* — 6 *ἀλαζονεύσομαι* om *Mo* 6 *οὐδὲ* Re 7 *καὐτὸν U* 8 *οὐδὲ* (1) in ras, ex *οὐ*, ut videtur, corr P^2 *οὐ U* 9 *αὐτοῦ P* sed in *αὑτοῦ* corr m², *ULaIMMo* 10 *οὐχήκιστα VB* | *δὲ* Re | *τὰς*] *τῆς V* 12 *ἐπλήττετο τὴν καρδίαν B* Mor Fabr 16 *θεῷ Mo* 17 *δοκῇ LaPU* 21 *τοῦ* scripsi e *VP* cum Gasda et Sinteni *τὸ* reliqui libri edd, quod delendum censuit Re

φαντία καὶ γράμματα ἐπιβουλὴν ἔχοντα τὴν ἐσχάτην εὕρητο, δόντων δὲ δίκην τῶν ἀδικούντων, οὐ γὰρ ἔμελλεν αὐτοὺς στεφανώσειν ὁ τὰ τοιαῦτα ἠδικημένος, ἔδοξεν ἧς εἰλήφει δίκης ὀφείλειν δίκην ὁ λαβὼν καὶ ἀπέθνησκεν ἄφωνος φθάσαντος τὴν ἀπολογίαν τοῦ ξίφους. 25. καὶ αὐτίκα οὗτος ἀνέσπαστό τε καὶ ἦν ἐν μέσῳ φυλάκων ὡπλισμένων ἄγριον μὲν βλεπόντων, τραχὺ δὲ φθεγγομένων, κοῦφον δὲ ἀποφαινόντων οἷς ἐποίουν τὸ δεσμωτήριον. καὶ προσῆν τὸ μηδὲ ἐφ' ἑνὸς ἱδρύεσθαι χωρίου, τόπους δὲ ἐκ τόπων ἀμείβειν ἐπὶ ταλαιπωρίᾳ. καὶ ταῦτα ἔπασχεν ἐγκαλούμενος μὲν οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον. πῶς γὰρ ὅς γε διειστήκει μὲν τἀδελφοῦ σταθμοῖς πλείοσιν ἢ τριακοσίοις, γράμματα δὲ ἔπεμπεν, οὐδὲ ταῦτα πολλάκις, προσρήσεσιν ὁριζόμενα μόναις; διόπερ οὐδ' ἦν οὐδ' ὁ συκοφαντήσων, ἀλλ' ὅμως οἷς ἔφην ἐπιέζετο κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὅτι δ' εἷς ἀμφοτέροις πατὴρ γένοιτο. 26. πάλιν τοίνυν ἐνταῦθα ἄν τις αὐτοῦ θαυμάσειε τὸ μήτε τοῖς κατὰ τοῦ τεθνεῶτος λόγοις κολακεῦσαι τὸν ἀπεκτονότα μήτε τοῖς ὑπὲρ ἐκείνου παροξῦναι τὸν ζῶντα, ἀλλὰ τὸν μὲν ἀφανεῖ λύπῃ τιμᾶν, | τῷ δὲ μὴ δοῦναι R 531 πρὸς φόνον ἀφορμὴν σφόδρα γε βουλομένῳ. οὕτω

---

6 Socr. l. l.

---

6 οὗτος] ὁ Ἰουλιανὸς I[s]

---

1 τὴν ἐπιβουλὴν Fabr 4 ὀφείλειν in ras La[y] 6 ἀνήρπαστο V 8 δὲ om La 10 ἱδρύσθαι V Re 12 οὐδὲν ex οὐδενὶ corr P[2] οὐδένι La | οὔτ' I sed ' in ras m[3] 14 δ' Re | καὶ ante οὐδὲ inserendum putat Re 15 οὐδ' ἦν om Fabr | οὐδ' (2)] ὁδ' B fortasse delendum 17 δὲ edd 18 αὐτοῦ inser P[3] om U 20 ὑπὲρ — 21 μὲν in marg Mo[2] 22 γε om Mor Fabr

γὰρ εὖ καὶ καλῶς ἐκράτησε τῆς γλώττης καὶ ταῦτα τῶν περιεστηκότων ἀνιαρῶν οὐ σφόδρα ἐπιτρεπόντων, ὥστε ἐνέφραξε τῇ καρτερίᾳ τοῖς πονηροτάτοις τὰ στόματα. 27. *οὐ μὴν οὐδὲ ταῦτα ἤρκει πρὸς σωτηρίαν οὐδὲ ἵστη τῷ μάτην θυμουμένῳ τὴν ὀργήν, τὸν δὲ εἶδε Κάδμου θυγάτηρ Ἰνὼ χειμαζόμενον, ἡ Κωνσταντίου γυνή, καὶ τὸν μὲν ἠλέησε, τὸν δὲ ἐμάλαξε καὶ πολλαῖς ταῖς ἱκεσίαις ἔπεισεν ἐρῶντα τῆς Ἑλλάδος καὶ μάλιστα δὴ τοῦ τῆς Ἑλλάδος ὀφθαλμοῦ, τῶν Ἀθηνῶν, εἰς γῆν ἐρωμένην πέμψαι.* 28. *τοῦτο τοίνυν αὐτὸ πῶς οὐκ ἀτεχνῶς ψυχῆς ἐκ θεῶν ἀφιγμένης τὸ καταστάντα εἰς αἵρεσιν χωρίου μήτε κήπων μήτε οἰκιῶν μήτε αὐλῶν μήτε τῶν ἐπ' αἰγιαλοῖς ἀγρῶν μήτε τῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων ὄντων οὐκ ὀλίγων ἐπιθυμῆσαι τρυφῆς, ἃ πάντα ἦν ἐπὶ τῆς Ἰωνίας αὐτῷ, ἀλλ' ἡγήσασθαι μικρὰ τὰ δοκοῦντα μεγάλα πρὸς τὴν τῆς Ἀθηνᾶς πόλιν, τὴν μητέρα Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους καὶ τῆς ἄλλης τῆς πολυειδοῦς σοφίας;* 29. *ἥκει μὲν ⟨οὖν⟩ ἐκεῖσε θέων, ὡς προσθήσων οἷς ἠπίστατο καὶ διδασκάλοις* |
R 532 *ἐντευξόμενος δοῦναί τι δυναμένοις ὧν εἶχε πλέον.*

---

6 Od. ε 333 sq. 7 Iulian. or. III p. 118 B sq. ep. ad sen. Athen. p. 273 A. Zosim. III 1. Socr. l. l.

---

2 *σφοδρῶς ἐπιτερπόντων* Mor Fabr, quod corr Re 8 *ἱκετείαις V* | *ἔπεισεν* scripsi auctore Re coll. Socr. III 1 p. 169 C *πείθει τὸν βασιλέα μηδὲν μὲν αὐτὸν δρᾶσαι κακόν, συγχωρῆσαι δὲ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ἐλθόντι φιλοσοφεῖν* *ἔλυσεν* libri edd 10 *ἐρρωμένην Mo* 12 *αἵρειν La* sed ´ et *ρει* in ras *s* 13 *τῶν* om Mor Fabr | *μήτε τῆς La* sed *τε τῆς* in ras *s* 14 *ὑπὸ* sed uncis inclus Mor | *οὐκ*] om Mor *παρὰ* Fabr 17 *μητέρα τε* Mor Fabr 18 *οὖν* inserui ex *I*²*M* (et Par²) suasore Re *γὰρ V* om reliqui libri edd 19 *θεῶν Mo* 20 *δυναμένοις I* sed ´ et *οις* in ras m³

συγγινόμενος δὲ καὶ πεῖραν αὐτοῦ τε παρέχων καὶ λαμβάνων ἐκείνων ἐξέπληττε μᾶλλον ἢ τοῦτο ἔπασχε καὶ μόνος ἐκεῖνος νέων τῶν Ἀθήναζε ἡκόντων διδάξας τι μᾶλλον ἢ μαθὼν ἀπῆλθε. τοιγαροῦν ἀεί τινα σμήνη περὶ αὐτὸν ἑωρᾶτο νέων, πρεσβυτέρων, φιλοσόφων, ῥητόρων. ἔβλεπον δὲ ἄρα εἰς αὐτὸν καὶ οἱ δαίμονες εὖ εἰδότες, ὡς οὗτος αὐτοῖς ἐπανάξει τὰ πάτρια. 30. ὁ δὲ λέγων τε ἦν ὁμοίως θαυμαστὸς καὶ αἰδούμενος, οὐ γὰρ ἦν ὅ τι χωρὶς ἐρυθήματος ἐφθέγγετο. τῆς μὲν οὖν πρᾳότητος ἅπαντες ἀπέλαυον, τοῦ πιστεύεσθαι δὲ οἱ βέλτιστοι, κἀν τούτοις αὐτοῖς πρῶτος ἦν ὁ παρ' ἡμῶν, ὁ μόνος ἐν ἀνθρώποις ἄμεμπτος, ὁ τὸν μῶμον ἀρετῇ νενικηκώς.

31. Ἦν μὲν οὖν γνώμη τῷ νεανίσκῳ ταῖς Ἀθήναις ἐμβιῶναί τε καὶ ἐντελευτῆσαι καὶ τοῦτο κέκριτο πέρας εὐδαιμονίας, τῶν πραγμάτων δὲ ἀπαιτούντων βασιλέα δεύτερον ἐφθαρμένων μὲν τῶν περὶ τὸν Ῥῆνον πόλεων, τῶν δ' ἐκεῖσε πεμπομένων στρατηγῶν μείζονα ἢ ἐξῆν ζητούντων καλεῖται πρὸς ἀρχὴν ὁ φιλοσοφῶν Ἀθήνησιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ φιλοσοφεῖν παρέχων θαρρεῖν

12 ὁ παρ' ἡμῶν] ὁ Μάξιμος PI^2M^2, fortasse e Socrate h. eccl. III 1 p. 168 C, at hunc Ionia oriundum fuisse dicit noster p. 303, 6. Melius de Sallustio cogitavit Re (cf. Iul. ep. 16), de Celso Sievers p. 90 (cf. Amm. XXII 9, 13).

1 συγγενόμενος *La* Re | αὐτοῦ *C* sed in αὑτοῦ corr *f*, *AMoLaMP* sed in hoc in αὑτοῦ corr m², *U* Mor Fabr | τε om *B* 4 ἢ τὶ μαθὼν *Mo* μαθὼν supra παθὼν *C*ᵐ | τινας μήνη *Mo* τινες [μήνη] Mor 5 ἑωρῶντο Mor Fabr 6 δ' Re | ἄρ' edd 7 ἐπανάξει *C* sed α secundum ex η corr *f* | πάτρια *I* sed π et ι in ras m² 8 οὖν *Mo* | καὶ in ras *I*² 9 χωρὶς in marg *I* 13 μῶμον *I* sed μῶ in ras m³, γρ νό μῶμον *M* 18 δὲ *Mo* Re 20 ἀθήναζε (ησιν supra) *M*

τῷ πλεῖστα ἠδικηκότι. καὶ γὰρ εἰ φονεὺς ἐγεγόνει πατρός τε καὶ ἀδελφῶν, τῶν μὲν πάλαι, τοῦ δὲ ἔναγχος, ἀλλ' ἤλπιζέ γε τὰς πίστεις ἐν βεβαίῳ κείσεσθαι καὶ τὸν ἐκείνου τρόπον κρείττω τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθαι. 32. ὁ μὲν οὖν καλῶν οὐ κακῶς ἤλπιζε, τὸν δὲ R 533 οὐδὲν ἦν ὃ πιστεύειν | ἔπειθεν, ὡς οὐκ εἰς ἐπιβουλὴν ἡ τιμὴ τελευτήσει, ταυτὶ γὰρ ἐδίδου τὸ ῥυὲν αἷμα μαντεύεσθαι, διαδύσεως δὲ οὐκ οὔσης καλεῖ σὺν δάκρυσι τὴν θεὸν καὶ δεηθεὶς ἀμύνειν ἐπορεύετο. μετασχὼν δὲ τῆς βασιλείας ἐπ' ἆθλον εὐθὺς ἀποστέλλεται τῶν Ἡρακλέους χειρῶν δεόμενον. εἶχε γὰρ ὧδε τὰ περὶ τοὺς Γαλάτας, ὧν οἱ τελευταῖοι προσοικοῦσι τὸν ὠκεανόν.

33. Μαγνεντίῳ Κωνστάντιος πολεμῶν ἀφελομένῳ μὲν ἀλλοτρίαν ἀρχήν, ἄρχοντι δὲ αὐτῷ μετὰ φυλακῆς τῶν νόμων πάντ' ᾤετο δεῖν κινεῖν ἐπὶ τῷ τὸν ἄνδρα ἑλεῖν. καὶ ἀνοίγει δὴ τοῖς βαρβάροις διὰ γραμμάτων τοὺς Ῥωμαίων ὅρους ἐξεῖναι φήσας αὐτοῖς ὁπόσην δύναιντο κτᾶσθαι. 34. δοθείσης δὲ ἐκείνοις τῆς ἀδείας καὶ τῶν συνθηκῶν λελυμένων ταῖς ἐπιστολαῖς εἰσχυ-

---

2 Iul. ep. ad sen. Athen. p. 270 D 7 Amm. XXIII 1, 5 12 Socr. l. l. 17 sq. cf. p. 22, 11 sq. Amm. XV 8, 1

---

1 εἰ] ὁ Mor quod del Fabr | γέγονε Mor Fabr 2 ἀδελφοῦ τοῦ *UP* sed in hoc οῦ bis in ras m² | τοῦ *P* sed οῦ in ras m² | δὲ *C* sed δ in ras *f* 3 κείσεσθαι e κεῖσθαι corr *A*² κεῖσθαι *CBMo* sed in hoc in marg κείσεσθαι, Mor Fabr 5 τὸν in ras *I*² ὁ *M* 8 διαδύσεως *A* sed γρ ἀναδύσεως in marg m² διὰ δύσεως *Mo* ἀναδύσεως *V*, fortasse recte cf. Plat. Euthyd. p. 303 E οὐκ ἔστι γάρ μοι ἀνάδυσις | δ' Re 9 τὸν *V* Mor Fabr at cf. p. 248, 16 et 72, 18 14 κωνσταν^τ^ *V* 15 δ' Re 16 τὸ *La* 19 δ' Re 20 ἐκχυθέντες Cobet Mnem. V 131 (= Coll. 111) at cf. Her. IX 70, 2; Il. μ 470; φ 610

θέντες ἐπὶ πολλῆς τοῦ κωλύσοντος ἐρημίας, ὁ γὰρ δὴ Μαγνέντιος ἐν Ἰταλίᾳ τὰς δυνάμεις εἶχε, Μυσῶν λείαν ἐργάζονται τὰς εὐδαίμονας πόλεις, καὶ κατεσύροντο μὲν κῶμαι, κατεσείετο δὲ τείχη, χρήματα δὲ ἤγετο καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες, καὶ οἱ δουλεύσοντες ἠκολούθουν τὸν αὐτῶν πλοῦτον οἱ δυστυχεῖς ἐπὶ τῶν ὤμων φέροντες, ὁ δὲ οὐ δυνάμενος δουλεύειν καὶ γυναῖκα καὶ θυγατέρα ὁρᾶν ἐν ὕβρει κλάων ἀπεσφάττετο, μετενηνεγμένων δὲ ἐκεῖσε τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν ἐγεώργουν οἱ κεκρατηκότες τὴν ἡμετέραν μὲν ταῖς αὑτῶν χερσί, τὴν δὲ αὑτῶν ταῖς τῶν εἰλημμένων. 35. | *αἱ δ' αὖ* R 534
διαφυγοῦσαι τὴν ἅλωσιν ἰσχύι τειχῶν γῆν μὲν οὐκ εἶχον πλὴν ὀλίγην κομιδῇ, λιμῷ δὲ ἀνηλίσκοντο παντὸς ἁπτόμενοι τοῦ δυναμένου τρέφειν, ἕως εἰς τοσοῦτον σωμάτων κατέστησαν ἀριθμόν, ὥστε τὰς πόλεις αὐτὰς ἀγρούς τε εἶναι καὶ πόλεις καὶ τὸ εἴσω τῶν περιβόλων ἀοίκητον ἀρκοῦσαν γεωργίαν. καὶ γὰρ βοῦς ἐξεύγνυτο καὶ ἄροτρον εἵλκετο καὶ σπέρμα κατεβάλλετο καὶ ἀνήει στάχυς, καὶ θεριστὴς καὶ ἅλως, καὶ πάντα

---

1 [Dem.] de synt. § 19 p. 171, 23 2 cf. p. 22, 11 3 Socr. l. l. 15 cf. p. 24, 1 sq. Amm. XVI 2, 12

---

1 *κωλύσαντος* Mor Fabr 4 *κατεσείοντο* *V* | *δὲ* (1)] *δὴ* *La* 5 *δουλεύσοντες* scripsi *δουλεύοντες* *BMoLaMPU* Mor Fabr *βουλεύοντες* *C* sed *β* in *δ* corr *m*, *AVI* sed in hoc *β* in ras m², Re fortasse post *οἱ* excidit *ἄνδρες* 6 *αὐτῶν* *MoLaM* et ex *αὐτῶν* corr *P*² 7 *δ'* Re | *μὴ* *V* | *καὶ γυναῖκα* in marg *I*² 8 *κλαίων* edd 10 *τὴν ἡμετέραν* inser *La*ʸ | *μὲν* om *La* | *αὐτῶν* libri sed in *αὑτῶν* corr *I*³*La*ᵖ, Mor Fabr *ἑαυτῶν* Re 11 *δὲ αὑτῶν* scripsi *δὲ αὐτῶν* *MoIMU* *δ' ἑαυτῶν* *CABVP* 13 *δ'* Re 14 *τοσούτων* *V* 15 *σωμάτων* om *B* Mor Fabr 16 *τῶν* om Mor Fabr 18 *συνεξεύγνυτο* Mor Fabr 19 *θεριστὺς* olim coni Re

ταῦτα εἴσω πυλῶν, ὥστ' οὐκ ἄν τις ἔφησεν ἀθλιωτέρους εἶναι τοὺς ἁλόντας τῶν οἴκοι μενόντων.

36. *Καὶ ὁ μὲν τοσούτου μισθοῦ τὴν νίκην πριάμενος εὐθὺς μὲν ἥδετο καὶ ἐγαυρία, τοῦ πολεμίου δὲ ἡττημένου καὶ τῆς προδοσίας ἐκφανείσης καὶ μονονουχὶ βοώσης τῆς Ῥώμης, ὡς ἠκρωτηρίασται, τοῖς μὲν αὐτοῦ κινδύνοις ἐξελάσαι τοὺς κωμάζοντας οὐκ ἐτόλμα, στρατεύειν δὲ τὸν ἐκ μουσείων ἄρτι πρὸς ὅπλα εἱλκυσμένον ἠξίου καὶ τὸ δὴ καινότατον, τὸν αὐτὸν ὁμοῦ κρείττω τε φανῆναι καὶ χείρω τῶν πολεμίων ηὔχετο, τῷ μὲν τῆς γῆς ἐπιθυμεῖν ἐκεῖνο ποιῶν, φθόνῳ δὲ τοῦτο.* 37. *καὶ ὅτι γε ἀπολούμενον οὐχ ἧττον ἢ κρατήσοντα ἐξέπεμψεν, εὐθὺς ἔδειξεν. οὔσης γὰρ αὐτῷ στρατιᾶς, ὅση πρότερον τρεῖς βασιλείας συνεῖχε, καὶ*
R 535 *πολλῶν μὲν ὁπλιτῶν, πολλῶν δὲ | ἱππέων, ὧν, οἶμαι, φοβερώτατον τὸ παρὰ τῆς σκευῆς ἄτρωτον, τριακοσίους αὐτῷ τοὺς φαυλοτάτους τῶν ὁπλιτῶν ἐκέλευεν ἕπεσθαι· τοὺς γὰρ ἱδρυμένους αὐτὸν ἐκεῖ στρατιώτας εὑρήσειν. οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ μεμαθηκότες ἡττᾶσθαι καὶ οἷς ἔργον ἦν πάλαι πολιορκεῖσθαι.* 38. *τὸν δὲ οὐδὲν ἄρα τού-*

---

12 Socr. l. l. p. 170 B 16 Iulian. ep. ad sen. Ath. p. 277 D et 281 D. Lib. or. XII p. 23, 18 19 cf. p. 25, 1

---

5 *καὶ* (2) om Mor Fabr 7 *αὐτοῦ* *MoLaM P* sed in hoc in *αὑτοῦ* corr m² 8 *πρὸς τὰ ὅπλα B* 11 inter *μὲν* et *τῆς* rasura 2 litt *M* 12 *κρατήσοντα PI* sed in utroque *ο* ex *α* corr m² 14 *στρατείας PI* sed in his in *στρατιᾶς* corr m², *La* 15 *ἱππέων ὄντων, ὧν* Mor Fabr 16 *παρὰ τῆς σκευῆς C M* sed in utroque *τῆς παρασκευῆς* suprascr. m. rec. (*m* et *M*²), quod praebent etiam *B* Mor Fabr 17 *τῶν* om *Mo* | *ἐκέλευσεν IMU* 18 *ἐκεῖσε M* inter *ἐκεῖ* et *στρατιώτας* ras 3—4 litt *I* 19 *οὓς* Mor Fabr 20 *δ'* Re

των ἐτάραξεν οὐδὲ ἔδειξε περίφοβον, ἀλλὰ τότε πρῶτον ὅπλων τε καὶ πολέμου γενόμενος καὶ μέλλων ἐπὶ τοὺς ἀεὶ νενικηκότας ἐξάγειν στρατιώτας τρέμοντας οὕτω μὲν ἤνεγκε τὴν σκευήν, ὥσπερ ἀντὶ βιβλίων ἐξ ἀρχῆς ἀσπίδα μεταχειριζόμενος, οὕτω δὲ ἐχώρει θαρρῶν, ὥσπερ μυρίων Αἰάντων ἡγούμενος. 39. δύο δὲ ἄρα αὐτὸν ἐποίει τοιοῦτον· ἓν μὲν ἡ σοφία καὶ τὸ τὰ βουλεύματα εἰδέναι χειρῶν ὄντα δυνατώτερα, ἕτερον δὲ τὸ πιστεύειν αὐτῷ συστρατεύειν τοὺς θεούς. ᾔδει δὲ καὶ τὸν Ἡρακλέα τὴν Στύγα διαφυγόντα τῇ ῥοπῇ τῆς Ἀθηνᾶς.

40. Τῆς δὲ τῶν θεῶν πρὸς αὐτὸν εὐνοίας εὐθὺς ἀπὸ γραμμῆς ἐναργὲς τὸ σύμβολον. κινηθεὶς γὰρ ἐξ Ἰταλίας τοῦ χειμῶνος μεσοῦντος, ἡνίκα τὸν μὴ στέγῃ σωζόμενον ἕτοιμον ἦν ἀπολωλέναι κρυμῷ τε καὶ νιφάσιν, οὕτω φαιδρᾶς ἀπολαύων ἐπορεύετο τῆς ἀκτῖνος, ὥστ' ἔαρ ὀνομάζοντες τὴν ὥραν ἐχώρουν καὶ πρὸ τῶν πολεμίων τὸ ψῦχος ἥττητο. 41. καὶ μὴν κἀκεῖνό γε σημεῖον τῆς βελτίονος τύχης. διεξιὼν γὰρ πολίχνιον

10 Il. ϑ 369. cf. or. XIII p. 72, 19 14 Iulian. l. l.
19 Amm. XV 8, 21

1 voce *περίφοβον* desinit fol. 97 in *A*, quae sequuntur usque ad *διέσπασε. τὰς δ'* p. 258, 5 leguntur in folio 73 exarato manu saeculi XIII/XIV 2 *ὅπλον M* | *γε όμενος* una litt abscissa *A* et cum rasura unius litt *U* *γενόμενος M* sed *γενόμενος* suprascr. m², Fabr, quod correxit Io Henr. Majus (Hist. crit. de la Républ. des Lettres t. XIII p. 155) 4 *ἐξαρχῆς VB* 5 *οὕτω* — 6 *ἡγούμενος* in marg *Mo²* 5 *δ'* Re 6 *δ' ἄρ'* Re 8 *εἶναι I* sed *γρ ὄντα* suprascr. m², (et *Ba*) 9 *ἤδη La* sed *η* secundum ex *ει* corr *p*, *Mo* 10 *τὸν ἡρακλέα* inser *B²* 15 *τε* inser *P³* om *MU* 16 *φαιδρῶς La* 18 *ψύχος AVIMPU* 19 *διεξιὼν* — 254, 6 *ἥρμοσε* citat inter *ἐναλλαγῆς παραδείγματα* Schol. Leid. et Guelph. ad Eur. Phoen. 290 *καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Λιβάνιος ἐν τῷ πρὸς Ἰουλιανὸν ἐπιταφίῳ οὕτω φησί· διεξιὼν κτλ.* 19 *πολίχνιον M* sed *υ* supra prius *ι* m²

τὸ πρῶτον ἧς παρελάμβανε γῆς στέφανόν τινα κλά-
R 536 δων, πολλοὺς δὲ ἐκ καλωδίων τεταμένων | εἰς κίονας ἐκ τοίχων ἐξαρτῶσιν οἱ δῆμοι μετεώρους, τούτων εἷς τῶν στεφάνων, ᾧ καλλωπίζομεν τὰς πόλεις, ἐκλυθεὶς τοῦ δεσμοῦ καταβαίνων ἦν ἐν τῇ τοῦ βασιλέως κεφαλῇ καὶ ἥρμοσε, καὶ βοὴ πανταχόθεν. ἐδηλοῦτο γάρ, οἶμαι, τῷ στεφάνῳ τὰ μέλλοντα τρόπαια καὶ ὅτι νικήσων ἔρχεται.

42. Εἰ μὲν οὖν ὁ πέμψας ἐπέτρεψεν εὐθὺς ἐν ἔργοις τε εἶναι καὶ χρῆσθαι τοῖς λογισμοῖς, εὐθὺς ⟨ἂν⟩ ἐδέχετο τἀκεῖ τὴν μεταβολήν, νῦν δ' ὁ μὲν πάντων ἦν ἄκυρος πλὴν τῆς χλαμύδος, οἱ στρατηγοὶ δὲ κύριοι, ταῦτα γὰρ ἐδέδοκτο τῷ πεπομφότι τοὺς μὲν ἐπιτάττειν, τὸν δὲ ὑπηρετεῖν. ὁ δὲ Ὀδυσσέως τε καὶ τῶν Ὀδυσσέως μεμνημένος ἠνείχετο, τοῖς στρατηγοῖς δὲ ἄρα ἤρεσκε καθεύδειν. τοῦτο δὲ ἐποίει τοὺς ἐναντίους μεγάλους, εἰ βασιλέως ἥκοντος ἔχοιεν ἃ πρότερον. 43. ἀλλ' ὅμως καὶ κεκωλυμένου πράττειν, περιιόντος

11 Iul. ep. ad sen. Ath. p. 277 D. 278 D 14 Od. υ 18 sq. ι 296 sq.

1 ἧς *A* sed in marg ἣν εἰς *Mo* | κλάδων e κλάδον corr *B*² 2 δ' Re 4 ᾧ — πόλεις delenda censuit Re Anim ᾧ] οἷς *P* sed οις in ras m², *U*, quod mavult Re 5 ἐν in ras *I*² (ἐπὶ Par) 6 κεφαλῆι *C* sed γρ κορυφῇ suprascr. *m*, quod praebent etiam edd κεφαλῇ *La* sed κεφαλ in ras *p* κεφαλῇ praebet etiam Socr. l. l. λόγος δέ τις, ὅτι εἰς ἓν τῶν πολιχνίων εἰσελθόντος αὐτοῦ στέφανος ἀφ' ὧν τὰς πόλεις κοσμοῦσιν, ἐν μέσῳ τῶν κιόνων ἐκ καλωδίων ἠρτημένος τῇ κεφαλῇ κατενεχθεὶς ἥρμοσεν, ἐπί τε τούτῳ πάντας τοὺς παρόντας ἀναβοῆσαι· προδηλοῦσθαι γὰρ αὐτῷ διὰ τοῦ γενομένου σημείου τὴν βασιλείαν 9 ἐπέτρεπεν *V* 10 ⟨ἂν⟩ inserui e *V* om reliqui libri edd 11 τἀκεῖ τὴν] τὴν ἐκεῖ Mor Fabr | ἦν πάντων *A* Re 12 ἄπορος Mor Fabr 16 τουτὶ Fabr | ηὐποίει Fabr 17 μεγάλους om Mor Fabr 18 περιιόντος *P* sed εριι in ras m²

δὲ μόνον κατὰ θέαν τὰ ἔθνη, τουτὶ γὰρ ἐδέδοτο μόνον, τοσοῦτον ἴσχυσε τοὔνομά τε καὶ τὸ πρόσωπον, ὥστ' ἤδη τις τῶν κατακεκλεισμένων πολύν τινα χρόνον καὶ τεταριχευμένων ἐκπηδήσας εἷλε βάρβαρον πρὸς τῷ τείχει γεωργοῦντα καὶ ἄλλος ἄλλον καὶ ἕτερος ἕτερον καί τινα καὶ νυκτερινὴν ἐπιχείρησιν νεανίσκων ἀπεκρούσαντο πολλῶν γέροντες ὀλίγοι γήρᾳ τῶν ὅπλων ἀφειμένοι. οἱ μὲν γὰρ κλίμακας φέροντες κατὰ πύλας ἐρήμους προσέθεσαν, ᾧ δὴ τρόπῳ τῶν πόλεων τὰς πλείστας ᾑρήκεσαν, οἱ δὲ ὡς ᾔσθοντο, πᾶν τὸ φανὲν ὅπλον ποιησάμενοι παρηβηκόσι ποσὶν ἔτρεχον | βο- R 537
ῶντες τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα. καὶ ἐνίκων οἱ γέροντες, ὥσπερ οἱ Μυρωνίδου, τοὺς μὲν αὐτοὶ κτείνοντες, οἱ δὲ καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἄνωθεν ῥιπτοῦντες ἀπέθνησκον. 44. ἐγένετο δὲ καὶ νέων ἑτέρωθεν ἐκδρομή τις ἐπὶ τοὺς βαρβάρους οὐ πρότερον εἰωθότων. καὶ οἱ μὲν τραπέντες ἔφευγον, οἱ δὲ ἐτρύφων ἐν ταῖς σφαγαῖς οὐχ ὁρῶντες μὲν τὸν βασιλέα, τῷ δὲ πλησίον αὐτῶν εἶναι τεθαρρηκότες. ἕτεροι μετανίστασθαι μέλλοντες ἐκβαλόντες τῶν ψυχῶν τὸν φόβον ἔμενον. 45. βαρβάρων δὲ ἐκ δασείας ὕλης ἐπιθεμένων τοῖς ἐσχάτοις

7 Amm. XVI 2, 1 13 Thuc. I 105, 4

1 ἐδέδοτο Re ἐδέδοκτο libri Mor Fabr 3 ὥστε *V* | κατακεκλεισμένων *C* sed σ inser *s* κατακεκλειμένων *P* sed σ inter ει et μ eras, *I* sed ει in ras m², *VMo* εἰσκατακεκλειμένων *La* 4 τεταριχευμένων *I* sed ριχ in ras m² 5 ἄλλον ἄλλος *V* 8 inter ἀφειμένοι et οἱ rasura 4 litt *La* 9 τρόπῳ ᾧ δὴ *M* τρόπῳ om *La* (et *Ba*) inser *I*² 14 σφὰς *CAMo* | αὑτοὺς *C* sed ' in ras *f* αὐτοὺς *AMo* Re 15 ἐγεγένητο *La* 18 πλησίον δὲ *La* | αὐτὸν *V* αὐτῶν reliqui libri Mor Fabr 19 ἕτεροι ⟨δὲ⟩ Gasda 20 ἐμβαλόντες Re 21 δὲ om *La* | βαθείας *A* sed in marg γρ δασείας | ἐπιτιθεμένων Mor Fabr

ἐν τῇ πορείᾳ τῆς στρατιᾶς πρὸς τοσοῦτον τὸ πρᾶγμα μετέστησεν, ὥσθ' οἱ λυπήσειν ἐλπίσαντες ἀπεσφάττοντο. καὶ ὁ κτείνας μάρτυρα τοῦ φόνου τὴν τοῦ τεθνεῶτος ἐκόμιζε κεφαλήν, καὶ ἦν τις μισθὸς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ ἡ πολλὴ σπουδὴ κεφαλὴν τεμεῖν. τῇ γὰρ ἐπιθυμίᾳ τοῦ κέρδους ὁ σοφώτατος ἐκεῖνος ἐκάθηρε τὰς ψυχὰς τῆς δειλίας, καὶ τὸ λαβεῖν ἐθέλειν τολμᾶν ἔπειθεν. οἱ δ' εἰς τὰς νήσους ἃς ὁ Ῥῆνος ποιεῖ τῶν βαρβάρων καταφυγόντες θήρα τοῖς νέουσί τε καὶ πλέουσι τῶν ἡμετέρων ἦσαν, καὶ τοῖς ἐκείνων βοσκήμασιν αἱ πόλεις εἱστιῶντο. 46. *καὶ μὴν δυοῖν πόλεῳν ταῖν μεγίσταιν τὴν μὲν εὑρὼν μυρίαις προσβολαῖς κεκακωμένην, τὴν δ' ἔναγχος ἐφόδῳ μιᾷ κεκενωμένην τε καὶ κειμένην τῇ μὲν χεῖρα ὤρεξεν εἰς ἀνάστασιν καὶ φρουρὰν ἐγκατέστησε, τὴν δ' ἀπειρηκυῖαν τοῖς ἅπασιν, ὥστε καὶ ὅθεν οὐ νόμος ἀναγκασθῆναι τραφῆναι, παρεμυ-*
R 538 *θήσατο ταῖς ἀμείνοσι | τῶν ἐλπίδων.* 47. *ταῦτα ὁρῶν τις βασιλεὺς μοίρας οὐ μικρᾶς βαρβαρικῆς ἧκεν ἀπολογίαν τε κομίζων, ὡς οὐ μεγάλα ἠδίκηκε, καὶ σπονδὰς αἰτῶν καὶ συμμαχήσειν λέγων, ὡς δ' ἐδόκει*

---

4 Socr. l. l. 9 Amm. XVI 11, 9 12 Amm. XVI 2, 12 13 Iulian. epist. ad sen. Athen. p. 279 B (cf. E. v. Borries Herm. XXVII 183). Amm. XV 8, 19. XVI 3, 1

---

11 *δυοῖν πόλεοιν τὸ σχῆμα καινόν V* 14 *φρουρὰν*] *φύλαξιν V*

---

2 *μετέστησαν PU* 3 *ὁ κτείνας*] *ἐκτείνας* Mor 4 *ἐκόμισε La* 5 *ἡ* om *A* et delendum censuit Sintenis num *πολλὴ ἡ*? 6 *ἐκάθαιρε V* 9 *καταφεύγοντες CBMoIMU καταφευγόντων La* 11 *δυεῖν M* | *πόλεωιν C* *πόλεοιν AVLa* *πόλεων P* sed *ι* subscr. m³, *IMBMo* edd 13 *κεκακωμένην V* 16 *νόμοις La* sed *νόμο ς* in ras *n* 18 *μοίρας* bis sed alterum eras *V* | *σμικρᾶς* edd 19 *κομίζειν Mo* 20 *δὲ* Mor Re

τι λέγειν, σπένδεται βραχύν τινα χρόνον ποιῶν αὐτὸν ἐπιεικέστερον τῷ φόβῳ τῶν δευτέρων.

48. Ταυτὶ μὲν οὖν καὶ ἔτι πλείω τούτων τὴν χώραν ἐπιὼν ἴσχυσεν οὔπω τοῦ πᾶν ὃ διανοηθείη πράττειν εἰς ἐξουσίαν ἥκων. ὡς δὲ ἀπήλλακτο μὲν ὁ τοὺς πολεμίους δεδιὼς στρατηγός, εἰς δὲ τοὺς οἰκείους ὑβρίζων, ἧκε δὲ διάδοχος ἀνὴρ τά τε ἄλλα βέλτιστος καὶ πολέμων οὐκ ἄπειρος καὶ τῶν κωλυμάτων τὰ πολλὰ ἐπέπαυτο, τότε δὴ τότε τῷ βασιλεῖ καιρὸς ἐπιδείξεως ἀκριβοῦς παρῆν. 49. σκοπείτω δέ τις· ὡς γὰρ ἐδόκει τῷ πρεσβυτέρῳ γενέσθαι δεῖν διάβασιν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τούτου δὲ ὁ νεώτερος ἤρα πάλαι, καθάπερ ἵππος δρόμου, καὶ πρὸς τὴν ἀνάγκην ᾗ κατείχετο, ἤχθετο, μικρὰν οὖσαν ὁ Κωνστάντιος ὁρῶν τὴν ἐκείνου δύναμιν καὶ τοῦ τολμήματος ἥττονα πέμπει τῶν αὐτοῦ διπλασίαν, τρισμυρίους ὁπλίτας, ἐπιστήσας ἡγεμόνα δοκοῦντα ἐπίστασθαι δυνάμει χρῆσθαι. 50. καὶ ἔδει δὴ στράτευμα ἓν ταῦτα ἀμφότερα γενέσθαι, καὶ ὡς ἦν οὐ | πολὺ τὸ συνιοῦσι μέσον, δείσας ὁ πρε- R 539
σβύτερος μὴ μετάσχῃ τῆς νίκης ἅτερος, καὶ ἅμα ἡγού-

4 Amm. XVI 3, 2 5 Iul. l. l. p. 278 B. Amm. XVI 4, 3 (Marcellus) cf. Asmus Philol. LXI 579 7 Amm. XVI 10, 21; 11, 1 (Severus) 17 Amm. XVI 11, 2 (Barbatio)

1 λέγων *M* sed ειν suprascr. m^{2} 4 τὸ^{οῦ} *A* τὸ *La* | πράττων^{ειν} *A* 5 δ' Re | μὲν non post ἀπήλλακτο sed post πολεμίους *A* Re 7 ὑβρίσων Mor | ἧκε ex ἧκεν corr C^{f} 11 δεῖν γενέσθαι Mor Fabr 12 δ' Re | ὁ] οὐ *Mo* | πάλαι in marg *A*
15 ἐκείνων^{ου} *P* ἐκείνων *U* 16 αὐτῶν *I* αὐτοῦ Re | διπλάσιον *ALa* 18 ἔδει — καὶ in marg Mo^{2} | ἀμφοτέρους *A* 19 τὸ συνιοῦσι] τοῖς συνιοῦσι τὸ *V* (et Par), quod probat Gasda num συνιοῦσι τὸ? 20 μετάσχῃ *I* sed με in ras m^{2} κατάσχῃ *M*

μενος ἀρκέσειν τοὺς αὐτοῦ, κελεύει τῷ μὲν μηκέτι συμμίξαι, διαβῆναι δὲ μόνον. γεφυροῦντι δὲ αὐτῷ πλοίοις τὸν ποταμὸν τεμόντες τῆς ὕλης ἀφιᾶσιν ἄνω οἱ βάρβαροι κατὰ ῥοῦν πάχη ξύλων, ἃ προσπίπτοντα ταῖς ναυσὶ τὰς μὲν διέσπασε, τὰς δ' ἀνέρρηξε, τὰς δὲ καὶ κατέδυσε. 51. διαλελυμένης δὲ τῆς πρώτης πείρας ὁ μὲν ᾤχετο φεύγων καὶ αἱ τρεῖς μυριάδες, τοῖς βαρβάροις δὲ οὐκ ἤρκει τὸ μὴ παθεῖν, ἀλλ' αὐτῶν ἤδη νομίσαντες εἶναι τὸ καὶ δρᾶσαί τι διαβάντες ἐδίωκον καὶ καταλαβόντες ἔκτεινον καὶ παιανίζοντες ἀνεχώρουν καὶ συνῆπτον ἔργον ἔργῳ, μᾶλλον δὲ ἀπὸ λόγων ἤρχοντο τῶν δευτέρων. 52. ὡς γὰρ ἦσαν οἴκοι πάλιν, ὁ βασιλεὺς δὲ ἐνεπίμπλη πυρῶν καὶ φρούρια καὶ πόλεις ἀπὸ τῶν ἐκείνοις εἰργασμένων ληίων ταῖς τῶν στρατιωτῶν χερσίν, ὅπως οἷόν τε ἦν, ἐπὶ τούτῳ χρώ-

---

14 Amm. XVI 11, 11

---

1 τοὺς παρ' *A* Re | αὐτοῦ *CBVLaP* sed in hoc 'ex' corr m[3], edd 2 συμμίξαι cf. ad p. 28, 19 | μᾶλλον *La* 5 μὲν om *A* | διέπαυσε *B* et supra διέσπασε *C*[m] et cum γρ *M*[2] | vocibus τὰς δ' desinit fol. 73 in *A* et perierunt quae sequuntur usque ad πρῶτον καὶ μέγιστον p. 622, 23 R τὰς δ' ἀνέρρηξε om Fabr δ' ἀνέρρηξε scripsi e libris coll. Thuc. VII 34, 3 δὲ διέρρηξε Mor Re 6 καὶ om *U* inser *P*[3] 8 αὐτῶν scripsi αὑτῶν libri edd 9 τὸ om *B* | καὶ om *Ba* inser *I*[2]*M*[2] 10 καὶ (2) — 11 ἔργον in marg *Mo*[2] 10 παιανίζοντες *La* sed α in ras *p* παιωνίζοντες *C* (supra ω alterum ω pos *m*) *IM* sed in hoc γρ παιανίζοντες suprascr. m[2] cf. p. 218, 15 11 δ' Re 12 locum corruptum esse censet E. v. Borries Herm. XXVII 187 13 δὲ om *V* | ἐνεπίμπλη *V* sed μ in ras m[2] adscripto scholio manu recentiore eadem quae scripsit scholion p. 209, 1: τὰ περὶ τοῦ ἐνεπίπλη καὶ ἐμπίπλησι καὶ πίμπλησι καὶ τὰ τῶν ἐν παρηχήσει λέξεων ἔφθη εἰρημένα | καὶ] τὰ *V* 15 χεροῖν *La* | ὡς *V* quod probat Gasda „*malim* ὁπόσων" Re | τούτων *MoLa* τοῦτο *I*, quod mavult Re

μενος, καὶ τὰ κείμενα ἀνέστη καὶ πόρρω τοῦ Ῥήνου χειμάζοντι | βασιλεῖ τὰς τῶν ἐχθρῶν ἐπιχειρήσεις R 540 *ὀξέως μηνύσειν ἔμελλεν ἄλλων παρ' ἄλλων δεχομένων τὸν λόγον — πρότερον δὲ τὸ μῆκος τῆς ἐρημίας ἀφῃρεῖτο τὴν τῶν ἐπιβουλῶν αἴσθησιν — ταῦτα δὴ πυνθανόμενοι Ῥωμαίους ἐν γῇ Ῥωμαίων τἀκείνων ἀμῶντας ἀγανακτήσαντες, ὥσπερ τῶν πατρῴων αὐτοῖς κειρομένων, πέμψαντες κήρυκα καὶ δι' ἐκείνου δεικνύντες τὰς ἐπιστολάς, αἳ τὴν γῆν αὐτῶν ἐποίουν, πολεμεῖν αὐτὸν ἔφασκον τοῖς τῷ πρεσβυτέρῳ δόξασι καὶ δεῖν τοῦτο ὁμολογεῖν ἢ τοῖς γεγραμμένοις ἐμμένειν ἢ μηδέτερον βουλόμενον ἐλπίζειν μάχην.* 53. *ὁ δὲ τὸν μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἥκειν εἰπών, μὴ γὰρ ἂν οὕτω θρασὺν γενέσθαι τὸν ἐκείνων ἄρχοντα, κατεῖχεν, αὐτὸς δὲ μεμνημένος τῶν παρακελεύσεων ὧν ἤκουσεν ἐν ταῖς συγγραφαῖς τῶν παλαιῶν ἐκείνων διεξιόντων στρατηγῶν, καὶ καλῶς εἰδώς, ὅτι λόγος τοιοῦτος ἔργων ἡγούμενος εὔψυχον ἐπὶ τὴν συμπλοκὴν παραπέμπει τὸν στρατιώτην, εἶπε λόγον, ὃν ἥδιστα μὲν ἂν εἰς τὸν παρόντα λόγον ἐνέθηκα, τοῦ νόμου δὲ τοῦ περὶ ταῦτα*

8 Amm. XVI 12, 3 9 Socr. l. l. p. 170 C 19 Amm. XVI 12, 9—12

1 *ἀνέστη* scripsi auctore Re coll. Amm. XVI 11, 14 *dum castrorum opera mature consurgunt* *ἀνίστη* libri edd | *τοῦ* om *B* *που τοῦ Ba* 2 ⟨*τῷ*⟩ *βασιλεῖ*? 3 *ἔμελλον V* 4 *ἐρημίας* reposui e libris *ἐρήμης* edd 5 *ἐπιβούλων La* et ex *ἐπιβουλῶν* corr *I*[2] 6 *τἀκείνων* reposui e libris *τὰ ἐκείνων* edd | *ἀμῶντας BMo* 7 *πατρῴων P* sed *ατρῴων* in ras 3 litt m[3] | *αὐτοῖς* Re 8 *κήρυγμα V* 11 *ἢ*] *καὶ* Gasda | *τοῖς* om *U* | *μὴ δ' ἕτερον MoLaIM* 13 *γενέσθαι θρασὺν* edd 14 *αὐτὸς* — 260, 7 *κακία* post *ἔστησε* p. 260, 19 ponenda censuit E. de Borries, Die Alamannenschlacht des Jahres 357, Argentorati 1892 p. 5 16 *ἐκείνων* om Re 19 *ἥκιστα* Mor | *ἂν* om *LaB* | *τὸ Mo* 20 *τὰ τοιαῦτα La* *αὐτὰ M*

οὐκ ἐῶντος τοσοῦτον εἴποιμ' ἄν, ὅτι τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἢ πρότερον τὸ μηδὲν ποιεῖν. 54. καὶ ἐδόκει δεῖν κέρας μὲν ἑκάτερον τοὺς ἱππέας ἔχειν, τὸ μέσον δὲ εἶναι τῶν ὁπλιτῶν, τοὺς δὲ ἀμείνους ἑκατέρων τούτων ἐν τῷ δεξιῷ περὶ τὸν βασιλέα. καὶ τοῦτο ἔδει μὲν τοὺς πολεμίους λανθάνειν, λαθεῖν δὲ οὐκ εἴασεν αὐτομόλων τινῶν κακία. γιγνο-
R. 541 μένης δὲ τῆς ἐκείνων | διαβάσεως κωλῦσαι μὲν ἐξὸν ὁ βασιλεὺς οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλ' οὐδὲ μέρει μικρῷ προσπεσὼν μαχέσασθαι, ἤδη δὲ ὄντων τρισμυρίων κατέβαινε, πρὶν ἐπιγενέσθαι πολλάκις τοσούτους· ἐγνώκεσαν γάρ, ὡς ἦν ἀκούειν ὕστερον, μηδένα τῶν μαχίμων οἴκοι μένειν. 55. ἄμφω τοίνυν ἄξια θαυμάσαι, τὸ μήτε τοῖς πρώτοις ἀπαντῆσαι μήτε πᾶν τὸ κεκινημένον δέξασθαι· τὸ μὲν γὰρ ἦν οὐ μέγα, τὸ δὲ τοῦ μεγίστου κινδύνου, καὶ τὸ μὲν μικροῦ τὴν γνώμην, τὸ δὲ ἀλογίστου. διὰ τοῦτο πλείους μὲν ὧν ἦγε καὶ πολλῷ τινι περαιουμένους οὐκ εἶργε, τῇ δὲ ἐφόδῳ τὸ τούτοις ἐπιρρέον ἔστησε. 56. τοῖς βαρβάροις δὲ πάντα πεπυσμένοις τὸ μὲν ἀνδρειότερον τῆς στρατιᾶς πρὸς τὸ κρεῖττον ἀντετέτακτο, τῷ δεξιῷ δὲ κέρᾳ σύμμαχον

---

1 Il. β 453   3 Amm. XVI 12, 7 et 21   10 Amm. l. l. 26   19 Amm. l. l. 21

---

1 εἴποιμι *V* | τοῖσι scripsi cum Fabr e *VLaIMPBMo* τοῖς reliqui libri Mor Re | δὲ Mor Re   2 γένετ' scripsi e *VLa* ἐγένετο *M* Fabr γένετο reliqui libri Mor Re   7 δ' Re | κακουργία *V* | γινομένης *V*   8 κωλῦσαι *IM* et e κωλύσαι corr *P* cf. ad t. I 272, 5   9 βασιλεὺς δὲ οὐκ *La* Fabr | ἠβουλήθη *M*   17 διατοῦτο *BVIMP* | ἦγεν *La* | καὶ in ras *I²* om *M*   18 δ' Re   20 στρατείας *LaIP* sed in his duobus in στρατιᾶς corr m²   21 ἀντιτέτακτο *PUI* sed in hoc τακτο in ras m², Fabr ἀντέτακτο *M*

ἔδωκαν λόχον, ὃν ἔκρυψαν ὑπὸ ὀχετῷ μετεώρῳ καλάμων πυκνῶν, καὶ γὰρ ἦν ὑδρηλὸν τὸ χωρίον, τοὺς καθημένους ἀφανιζόντων. οὐ μὴν τούς γε ὀφθαλμοὺς τῶν ἐπ' ἄκρῳ τῷ εὐωνύμῳ Ῥωμαίων ἐλάνθανον, ἀλλ' ὡς εἶδον, ἅμα βοῇ δραμόντες τοὺς μὲν ἀναστήσαντες ἐδίωκον, τῆς στρατιᾶς δὲ εἰς ἥμισυ δι' ἐκείνων διετάραξαν φυγῆς φυγὴν τεκούσης τῆς τῶν πρώτων τὴν τῶν δευτέρων. 57. *γίγνεται δέ τι παραπλήσιον ἐν τῇ μάχῃ τῷ περὶ τὴν τῶν Κορινθίων πρὸς Κερκυραίους ναυμαχίαν. καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ νικᾶσθαί τε καὶ νικᾶν ἑκατέροις συνέβη. τὸ γὰρ εὐώνυμον ἑκατέρων ἐκράτει, ὥστ' ἐπιέζετο τὸ περὶ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων δεξιόν, λογάδες ὑπὸ λογάδων.* 58. *καὶ οὐδὲ τοῖς τὰ σημεῖα φέρουσιν, οἳ φυλάττειν | δὴ μάλιστα μεμε-* R 542
λετήκασι τάξιν, ὁ νόμος ἐσώζετο. ὡς δὲ ἐνέκλιναν, μέγα βοήσας ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς τοῦ Τελαμωνίου

---

1 Amm. l. l. 23 et 27 3 Amm. l. l. 37 7 Phocyl. 73 9 Thuc. I 49 16 Amm. l. l. 40

---

1 *λόχος ἡ ἐνέδρα ἀπὸ τοῦ τοὺς ἐπιλέκτους εἰς τοῦτο εὐθετεῖν ἢ ἀπὸ τοῦ λέξασθαι. καὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἐπίλεκτοι διεκρίνοντο εἰς ἐνέδρας. εὕρηται καὶ λόχος ἡ τάξις στρατιωτῶν τινων συμμορία* B^2 cf. Etym. M. s. v. *λόχος*

---

1 *ἔδωκαν V*, *ἔδοσαν* in marg | *ὑπ'* Re | *μετεώρων P I* sed in hoc *ν* add m², (et *Ba*) cf. Westdeutsche Zeitschr. VII 69. XII 136; E. de Borries l. l. p. 26 3 *μὴν La* sed *η* ex *ε* corr *n* 4 *τῶν Ῥωμαίων* Re 6 *στρατιᾶς* e *στρατείας* corr MI^2 | *δ'* Re 7 *διετάραξ*$\overset{\alpha}{\varepsilon}$*ν* *C* sed *α* suprascr. *f*, *Mo* *διετάραξε B* Mor *ἐτάραξαν V* *ἐξετάραξαν La* 9 *τῷ*] *τῇ V* Mor Re | *παρὰ* Re | *τὴν* om Mor Re 10 *ναυμαχίαν V* sed *ν* ultimum eras *ναυμαχίᾳ* (γρ ἑκα) Re | *ἐνταῦθα La* 11 *ἀμφοτέροις M* | *ἑκατέρων* om *V* 12 *ὥστε PU* *ὡς B* Mor Re 15 *τὴν τάξιν M* cf. p. 111, 5 | *ἀνέκλιναν* Mor Fabr 16 *τοῦ* om *VLa*

μιμησάμενος λόγους, ὁ μὲν γὰρ εἶπεν οὐκ εἶναι τοῖς Ἕλλησι διαφθαρεισῶν τῶν νεῶν ἐπάνοδον, ὁ δὲ ἡττηθεῖσι τούτοις κεκλείσεσθαι τὰς πόλεις καὶ τροφὴν δώσειν οὐδένα, καὶ ἐπέθηκε δὴ τελευτῶν, ὡς εἰ δέδοκται φεύγειν, αὐτὸν δεήσει κτείναντας τότ' ἤδη δραπετεύειν, ὡς ζῶντά γε οὐκ ἐπιτρέψειν, καὶ δείκνυσι δὴ τῶν βαρβάρων τοὺς ἐλαυνομένους ὑπὸ τῶν τρεψαμένων. 59. ὡς δὲ τὰ μὲν ἤκουσαν, τὰ δὲ εἶδον, καὶ τὰ μὲν ᾐσχύνθησαν, τοῖς δὲ ἥσθησαν, ἀνέστρεφόν τε καὶ αὖθις συνέμισγον, καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐλέλυτο, καὶ πᾶς ἦν ἐν τῷ διώκειν· ὥστε καὶ οἱ τῶν σκευοφόρων τῶν ἐν τῇ κορυφῇ φύλακες ἠράσθησαν τῶν γιγνομένων μετασχεῖν. ὡς δὲ ἠπείγοντο καὶ ὁ δρόμος δῆλος ἦν, δόξαν πλείονος δυνάμεως παρέσχον τοῖς βαρβάροις, καὶ οὐκ ἦν ὁ μένειν ἔτι βουλόμενος. 60. ὥστε ἐκεκάλυπτο μὲν τὸ πεδίον ὀκτακισχιλίοις νεκροῖς, ἐκρύπτετο δὲ ὁ Ῥῆνος τοῖς ἀπειρίᾳ τοῦ νεῖν ἀποπνιγεῖσι, μεσταὶ δὲ ἦσαν τῶν κειμένων αἱ νῆσοι τοῦ ποταμοῦ τῶν νενικηκότων ἐπὶ τοὺς ἐν ταῖς ὕλαις ἐπτηχότας ἰόντων. τοῖς δὲ πορρωτάτω βαρβάροις νεκροὶ καὶ ὅπλα τὴν μάχην ἐμήνυον ὑπὸ τοῦ ῥεύματος φερόμενοι. 61. τὸ

---

1 Il. *ο* 504 sq. 15 Amm. XVI 12, 63 19 Amm. l. l. 59

---

3 κεκλήσεσθαι Mor κεκλήσεσθαι Re 4 οὐδενὶ *V* | καὶ om *V* „*aut delendum* καὶ *aut deest aliquid paulo ante*“ Re | δὴ om *M* | δέδοκται *M* sed αι supra ο m[3], e δέδοκτο corr *I*[2] 5 κτείνοντες *MoLa* sed in hoc ες ex α, ut videtur, corr *n* 6 ζῶν *VM* συζῶντα *Mo* 7 δὲ *P* | τρεψομένων Mor 14 δυνάμενος *Mo* sed νο in ras ex ω, ut videtur, corr m[2] | παρείχοντο *V* 15 ὥστ' Re | ἐπεκαλύπτετο Mor Re 16 τὰ πεδία *Mo* | ὀκτακισχιλίοις om Mor Fabr | ἐκέκρυπτο *La* 17 δ' Re 18 τῶν — ποταμοῦ om Fabr

δὲ μέγιστον, σαγηνεύοντες γὰρ τοὺς ἐν ταῖς νήσοις ἐν ταύτῃ τῇ θήρᾳ καὶ τὸν ἄρχοντα μετὰ τῶν ἀρχομένων εἶχον· ὃν ἦγον ἐχόμενοι τῶν χειρῶν, οὐ γυμνώσαντες τῶν ὅπλων, ἄνδρα μέγιστόν τε καὶ κάλλιστον καὶ τοὺς ἁπάντων ὀφθαλμοὺς ἐπιστρέφοντα καὶ σώματι καὶ σκευῇ. 62. *καὶ ὁ μὲν ἥλιος τοιοῦτον ἔργον | ἐπιδὼν ἔδυ, τὸν ἄνδρα δὲ τοῦτον ὁ βασιλεὺς εἰς* R 543 *εὐθύνας ὧν ἐτόλμησε καταστήσας, μέχρι μὲν ἐχρῆτο λόγοις φρόνημα ἔχουσιν, ἐθαύμαζε, ταπεινὰ δὲ τὰ τελευταῖα γενναίοις τοῖς πρώτοις ἐπιθέντα καὶ δείσαντα περὶ τῇ ψυχῇ καὶ μνησθέντα σωτηρίας ὥσπερ ἐμίσησεν. οὐ μὴν ἔδρασέ γε δεινὸν οὐδὲν οὐδὲ ἔδησεν αἰδεσθεὶς τὴν ἄρτι τύχην καὶ λογιζόμενος, ὅσον ἴσχυσεν ἡμέρα μία.*

63. *Τίνα τῶν παρ' Ἕλλησιν ἑορτῶν παρέβαλεν ἄν τις τῇ τότε ἑσπέρᾳ συμπινόντων μὲν ἀλλήλοις τῶν ἠγωνισμένων, ἀριθμούντων δὲ πρὸς ἀλλήλους, οὓς ἐν τῇ μάχῃ κατήνεγκαν, καὶ τῶν μὲν γελώντων, τῶν δὲ ᾀδόντων, τῶν δὲ ἀπειλούντων, ὁ δὲ εἰργόμενος σιτίων τοῖς τραύμασιν ἀρκοῦν εἶχε παραμύθιον αὐτὰ τὰ τραύματα;* 64. *ἦ που κἂν τοῖς ὀνείρασιν ἐκεῖνοι τοὺς βαρ-*

---

2 Iulian. ep. ad sen. Ath. p. 279 C. Amm. l. l. 24 8 Amm. l. l. 65

---

1 *σαγηνεύσαντες* Re 3 *εἷλον* Sintenis et Cobet Mnem. V 132 (Coll. 112) at cf. p. 282, 2 et 283, 11 | *ὃν I* sed *ο* et gravis in ras m^2 7 *ἄνδρα P* sed *γρ ἄρχοντα* in marg m^3 *ἄνδρα ἄρχοντα Mo* *ἄρχοντα CB* Mor Re | *βασιλεὺς εἰς P* sed *εὺς* in ras suprascr. m^2 et *εἰ* in ras m^2 11 *τῆς σωτηρίας* Fabr | *ἐμίσησεν P* sed *ε* alterum in ras m^2 12 *ἔδησεν La* sed *η* in ras *n* *ἔδεισεν Mo* 14 *οὐ παρέβαλλεν La* 15 *μὲν* om *Mo* 16 *ἀγωνισαμένων* Mor | *ὅσους* Cobet Mnem. V 132 (Coll. 112) 18 *δὲ* (prius)] *δ'* cum rasura 3 litt *La* 19 *εἶχέ γε* edd „*num leg. ἀρκοῦσαν εἶχε παραμυθίαν?*“ Re 20 *ἦ που κἄν* reposui e libris *ἤπου κἂν* edd

βάρους ἐνίκων καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἐν ἡμέρᾳ πεπονημένων ἡδονὴν καὶ διὰ τῆς νυκτὸς ἐκαρποῦντο, χρόνιοι δή, μάλα χρόνιοι τρόπαιον στήσαντες βαρβάρων καὶ τῷ παρ' ἐλπίδα μειζόνως εὐφραινόμενοι. 65. καίτοι πότερον φύσει κακοὺς ὄντας Ἰουλιανὸς ἐποίησε βελτίους, ὥσπερ τις θεὸς μένος ἐμβαλών; καὶ τί μεῖζον τοῦ μεῖζον ἀνθρώπου δύνασθαι; ἀλλὰ χρηστὰς φύσεις ἔβλαπτεν ἡγεμόνων κακία; καὶ τί κάλλιον τοῦ τοὺς ἀγαθοὺς εἰς ἐπίδειξιν ὧν ἴσχυον ἀγαγεῖν; ἀλλὰ θεῶν τις ἐξ ἀφανοῦς τὰ τούτων ἐποίει βελτίω; καὶ τίνος οὐ σεμνότερον μετὰ τοιούτων ἀγωνίζεσθαι συμμάχων; R 544 | ἐπεὶ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις μεῖζον εἰς δόξαν, οἶμαι, τὸ μεθ' Ἡρακλέους καὶ Πανὸς πρᾶξαι τὰ λεγόμενα Μαραθῶνι ἢ εἰ τῶν θεῶν χωρὶς ταῦτα ἐδεδύνηντο.

66. Ἄλλος μὲν οὖν ἄν τις ἐπὶ τοσαύτῃ νίκῃ τὴν στρατιὰν διαφεὶς αὐτὸς ἂν ἥκων εἰς πόλιν ἵππων ἁμίλλαις καὶ θεάτρων ἡδοναῖς εἱστίασεν ὀφθαλμούς, ἀνέπαυσε τὴν γνώμην. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος. ἀλλὰ τοῖς μὲν τὰ σημεῖα φέρουσιν, ὅπως εἰδεῖεν τηρεῖν τὴν

---

4 Amm. XVI 12, 51 6 Il. π 529 13 Her. VI 105. Polem. decl. I 35. II 41 et 62. Anth. Plan. IV 232

---

2 *κρεῖττον διὰ τῆς νυκτὸς* in marg *La*[s] | *χρόνιοι δή, μάλα* om Mor 4 *παρελπίδα P*[2]*VIB* 5 *πότερον C* sed in marg *γρ καὶ οὕτως· καίτοι πρότερον* — 6 *ἐμβαλὼν m* *πρότερον IM* Fabr probat Gasda 6 *θεῶν Ba* | signum interrogationis e *B* posui cum Mor 9 *ἐξαφανοῦς V* 11 *πάντων* Re, quod in *τούτων* correxit Cobet Mnem. V 132 (Coll. 112) 13 *γενόμενα V*. probat Gasda 15 *τις* om Fabr | *τοιαύτη M* | *τὴν* om Mor 16 *στρατείαν VLaI* 18 *ἀνέπαυε La* *καὶ ἀνέπαυσε* vel *ἀνέπαυσε δὲ* Gasda num *ἀνέπαυσέ τε*? 19 *τὴν τάξιν τηρεῖν* Re *τηρεῖν* om *La*

τάξιν, δίκην ἐπέθηκε ζῶσι τὸ μὴ καὶ ἀποκτεῖναι τῇ νίκῃ δούς, τὸν δὲ μέγαν ἐκεῖνον, τὸν βασιλέα, τὸν αἰχμάλωτον πέμπει Κωνσταντίῳ τῶν αὐτοῦ συμφορῶν μηνυτήν, οἰόμενος δεῖν αὐτὸν μὲν πονεῖν, τῶν δὲ τοιούτων ἄθλων ἐκείνῳ παραχωρεῖν, Ἀχιλλεὺς Ἀγαμέμνονι τῆς λείας ἀφιστάμενος. 67. ὁ δὲ ἦγέ τε ἐπ' αὐτῷ πομπὴν καὶ ἡβρύνετο καὶ ἦν λαμπρὸς ἀπὸ τῶν ἑτέρου κινδύνων, ἐπεὶ καὶ τὸν τῷδε μὲν συνδιαβάντα δυνάστην, παραινοῦντα δὲ μὴ μάχεσθαι φοβήσας τοῖς γιγνομένοις εἰς τὰς Κωνσταντίου χεῖρας φεύγοντα ἐνέβαλε, καὶ ἦν ἀμφοῖν διὰ τοῦτον βασιλέοιν δεσπότης, τοῦ μὲν αὐτὸν δόντος, τοῦ δὲ ἁλόντος.

68. Ἀλλ' ἐπάνειμι γάρ, ὅτι μὴ ταὐτὸν τοῖς νικῶσιν ἔπαθε πάθος, οὓς ἐπὶ τέρψεις ἀφιᾶσι καὶ ῥᾳθυμίας αἱ νῖκαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τῇ γῇ τοὺς πεπτωκότας παρέδωκεν, οὐκ ἐπέτρεψε τοῖς στρατιώταις καὶ μάλα βουλομένοις καταθέσθαι τὰ ὅπλα, ἀλλ' ἡγούμενος τὸ μὲν πεπραγμένον εἶναι τῇ σφῶν αὐτῶν βοηθούντων ἀνθρώπων,

1 Zosim. III 3, 11. cf. E. v. Borries Herm. XXVII 192
2 Iulian. ep. ad sen. Athen. p. 279 C   16 Amm. XVII 1, 2

1 ἂν inter δίκην et ἐπέθηκε *M* sed del m², rasura 2 litt *I* | ζῶσι (ζῶσιν *Mo*) corruptum vel potius lacuna statuenda videtur   2 δούς (χαρισάμενος suprascr.) *I*   3 τῷ Κωνσταντίῳ Re | αὐτοῦ ex αὐτοῦ corr *M*² αὐτοῦ *MoLaPU* Mor Fabr   4 αὐτὸν *BMoIMPU* Mor Fabr αὐτὸς *VLa*   6 ἐξιστάμενος *V*   7 ἡβρύνετο *P* sed spir. asp. in ras m² ἠβρύνετο *IMU*   9 γινομένοις *V*   11 βασιλέοιν διὰ τούτου *V* διατοῦτο *B* | τοῦτον scripsi auctore Re e *C* (τοῦτο sed τον suprascr. *m*) et *M* (διατοῦτον sed ν add m²) τοῦτο reliqui libri edd   12 αὐτὸν *Mo* Mor, ex αὐτὸν corr *P*², in αὐτὸν corr *I*³ αυτὸν *U* | δ' Re   14 ἔπαθε *B* sed γρ πέπονθε suprascr. m² | τέρψιν *V*   15 νίκαι *MoVM* et in νῖκαι corr *P*² | ἀπέδωκεν *M*   16 ἐπέστρεψε *Mo* 18 εἶναι om *La* | τῇ om *I* Mor | σφίσιν αὐτοῖς *I* sed ίσιν et οῖς in ras m³

δεῖν δὲ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τιμωρίαν ὧν πεπόνθασι R 545 *λαμβάνειν, | ἦγεν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων διδάσκων καὶ λέγων, ὡς βραχὺ τὸ λειπόμενον καὶ τρυφὴ μᾶλλον ἢ πόνος, ὡς ἐοίκασιν οἱ βάρβαροι θηρίῳ βεβλημένῳ καὶ δευτέραν περιμένοντι πληγήν.* 69. *καὶ οὐκ ἐψεύσατο· διαβάντων γὰρ οἱ μὲν ἐν ἡλικίᾳ γυναῖκας καὶ τέκνα ταῖς ὕλαις ἐγκαταθέμενοι φεύγοντες ἐσώζοντο, ὁ δὲ πυρὶ μὲν ἀνήλισκε τὰς κώμας, ἐξῆγε δὲ πᾶν τὸ κεκρυμμένον, καὶ τὰ δένδρα οὐκ ἐκώλυε, καὶ παρῆν αὐτίκα πρεσβεία ταπεινοὺς φθεγγομένη λόγους καὶ πρέποντας τοῖς παροῦσι κακοῖς. οἱ δὲ ἦσαν αὐτοῦ στῆναι καὶ λήξαντα τοῦ φθείρειν χρῆσθαι τοῦ λοιποῦ φίλοις. σπένδεται δή, καὶ τῶν σπονδῶν χρόνος ὁ χειμὼν μόνος, παρ' οὗ καὶ σπονδῶν ἄνευ τύχοι τις ἂν ἴσως ἀναπαύσεως.* 70. *τοῖς μὲν οὖν ἡττημένοις τοσοῦτον ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ οὐκ ἠξίωσε καθῆσθαι, ἀλλ' ἐν χειμῶνι μέσῳ τοῦτο μὲν Φρακτοὺς χιλίους, οἷς ταὐτὸν εἰς ἡδονὴν χιών τε καὶ ἄνθη, κώμας τινὰς πορθοῦντας, ὧν ἐν μέσῳ φρούριον ἔρημον, περιστοιχισάμενος*

---

8 Amm. l. l. 7 13 Amm. XVII 1, 12

---

1 *δὲ δεῖν I* sed *ὲ* et *εῖν* in ras m[2] | *ὧν C* sed *ν* in ras m[2] ex *ι*, ut videtur, corr 2 *τὴν* om Mor Fabr | *τῶν* in ras *I*[2] inser *M*[2] 4 *πόνοι P* | *καὶ ὡς M*, fortasse recte | *βεβλημμένῳ La* sed prius *μ* eras, et Fabr 5 *μὴ καὶ* Gasda 11 *οἱ* in *οἷ* corr *P*[2] | *δ'* Re | *αὐτοῦ P* sed *ου* ex *οις*, ut videtur, corr m[2] 12 *λήξαντες* Mor Re, quod corr Fabr et Sintenis | *τουλοιποῦ PMB τὸ λοιπὸν V* 13 *σπένδεται M* sed *αι* supra *ε* m[2] 16 *δ'* Re „*post αὐτὸς δὲ videtur aut αὐτῷ aut λαβεῖν deesse*" Re | *ἠξίωσε καθῆσθαι* scripsi e *VP* sed in hoc *ε* ex *εν* corr et *καθῆσθαι* inser m[2] *ἠξίωσεν* (*καθῆσθαι* om) reliqui libri edd 17 *Φράγγους* Kellerbauer annal. philol. suppl. IX 200 at cf. III 317, 9 R 19 *ἔρημον C* sed *γρ ἐρυμνὸν* infrascr. *m*, in *ἐρυμνὸν* corr *M*[2] at cf. Amm. XVII 2, 1 *munimentis duobus quae olim exinanita sunt* | *περιστοιχησάμενος V*

καὶ κατακλείσας εἰς τοῦτο λιμῷ λαβὼν ἔπεμψε δεδεμένους τῷ μείζονι, πρᾶγμα καινότατον, καὶ γὰρ ἐκείνοις νόμος ἢ νικᾶν ἢ πίπτειν. ἀλλ' ὅμως ἐδέθησαν ταὐτόν, οἶμαι, παθόντες τοῖς ἐν Σφακτηρίᾳ Λάκωσιν. ἐκείνους μὲν οὖν λαβὼν ὁ βασιλεὺς δῶρά τε ὠνόμαζε καὶ τοῖς αὑτοῦ λόχοις ἀνέμιξε πύργους τινὰς σφίσιν ἐγκαταμιγνύναι πιστεύων. οὕτως ἀντὶ πολλῶν σωμάτων ἕκαστος ἦν. 71. *ἓν μὲν τοίνυν τοῦτο τοσοῦτον ἔργον χειμερινόν, ἕτερον δὲ οὐκ ἔλαττον. ἔθνος γὰρ ὅλον ἐξαίφνης καταθέον τὴν χώραν ἔθει μὲν αὐτὸς ὡς ἐξελῶν μετὰ τῶν φυλάττειν τεταγμένων τὸ πιεζόμενον, οἱ δὲ αἰσθόμενοι τοῦ δρόμου φθάσαντες αὐτοὶ τοὺς πολεμίους ἐξέβαλον | ἀποβαλόντας οὐκ ὀλί-* R 546 *γους. οὕτως ὁ βασιλεὺς παρών τε καὶ μέλλων ὁμοίως ἐνίκα.* 72. *καὶ ταῦτα ἔπραττεν ἐκ μέσων ἀνιστάμενος καὶ τότε τῶν βιβλίων, μᾶλλον δὲ χορῶν ἐπὶ τοὺς ἐναντίους μετὰ τούτων ἐχώρει. ἀεὶ γὰρ εἶχεν ἐν χεροῖν ἢ βίβλους ἢ ὅπλα νομίζων μεγάλα πόλεμον ὑπὸ σοφίας ὠφελεῖσθαι καὶ μείζω γε φέρειν ῥοπὴν βασιλέα βουλεύεσθαι δυνάμενον ἢ μαχόμενον.* 73. *αὐτίκα δύο ταυτὶ πῶς οὐ λυσιτελέστατα μὲν τοῖς ἄλλοις, γνώμης*

---

1 Amm. XVII 2, 3 4 Thuc. IV 38

---

3 *νόμοις Mo* 5 *λαβὼν ὁ* scripsi auctore Gasda e Par *ὁ λαβὼν* reliqui libri edd | *δῶρον V* probante Gasda | *ὠνόμαζε La* sed *ω p* *ἐνόμισε* coni Mor 6 *αὐτοῦ LaIMP* sed in hoc lenis in asp. corr m[3], *BMo* *αυτοῦ U* | *σφίσιν* om *La* 9 *δὲ* om Mor *δ'* Re 11 *ἐξελὼν BMoVIMLa* sed in hoc *λ* et accentus in ras ex *λθ*, ut videtur, corr *n* 12 *αἰσθανόμενοι La* 13 *ἐξέβαλλον La* | *ἀποβαλόντας C* sed *ες* supra *ας* pos *m* *ἀποβαλόντες* Mor Fabr 17 *χεροῖν* reposui e libris *χερσὶν* edd 19 *ὠφελῆσθαι La* 21 *μὲν* inser *M*[2] | *ὅλοις* coni Re

δὲ δεξιωτέρας τὸ τιμαῖς μὲν αὐξῆσαι τὴν προθυμίαν τῶν ἀγαθῶν, ἃς αὐτοῖς προὐξένησε παρὰ τοῦ τὰ τοιαῦτα νέμοντος, ποιῆσαι δὲ τοὺς τὰ τῶν πολεμίων ληστεύοντας ὧν κρατήσαιεν δεσπότας· ἐοικὸς γὰρ δὴ τοῦτο ἐκείνῳ σαφῶς τῷ τὸν κομίσαντα πολεμίου κεφαλὴν χρυσίον δέχεσθαι τῆς τόλμης. 74. *τῆς φήμης δὲ ἐπὶ τὴν οἰκουμένην ἄμφω φερούσης ἤρα μὲν αὐτοῦ πᾶς στρατιώτης ὅστις ἔργων ἐραστής, ἤρων δὲ οἱ περὶ τοὺς λόγους, καὶ τῶν Ἀθήνησι διατριβόντων οἱ συνειδότες αὐτοῖς τι καλὸν ὡς ἐκεῖνον ᾖεσαν, ὥσπερ πάλαι ποτὲ εἰς Λυδίαν οἱ σοφισταὶ παρὰ τὸν Κροῖσον. ἀλλὰ Σόλωνι μὲν Κροῖσος τοὺς θησαυροὺς τῶν χρημάτων ἐδείκνυεν, ὡς ἂν οὐδὲν τοῦδε κεκτημένος τιμιώτερον, ὁ δὲ τοῖς ἀφικνουμένοις τοὺς τῆς ψυχῆς θησαυροὺς ἀνεπετάννυεν, ⟨ἐν⟩ οἷς ἦν τὰ παρὰ τῶν Μουσῶν, καὶ ⟨ἅπερ⟩ ὁ βασιλεὺς ᾔδεν ἔπη τούτοις τοὺς ἥκοντας κοσμῶν, καὶ νῦν ἔξεστιν ἀναγνῶναι λαβόντα.*

75. *Τοιαῦτα τοίνυν συναναβακχεύσας τοῖς Ἑρμοῦ τε καὶ Διὸς ὀπαδοῖς τοῦ καιροῦ τὸ σημεῖον αἴροντος εὐθὺς στρατεύει καὶ περὶ τὸν ποταμὸν ἀστράψας ἔθνος*

11 Her. I 29 et 30 18 Eur. Bac. 864 20 Amm. XVII 8, 4

1 *αὐξῆσαι C* sed *αὐ* ex *ε*, ut videtur, corr *f* 2 *αὐτὴ V* | *περὶ V* | *τὰ* inserui e *MoLaIMP*[3] (et *Ba*) om reliqui libri edd 3 *τῶν* om *CIMU* Re 5 *κομίσοντα P* et e *κομίσαντα* corr *I*[2] *κομίζοντα V* 7 et 8 *δ'* Re 9 *διατριβόντων I* sed *ων* in ras m[2] *διατρίβοντες M* 10 *αὐτοῖς BMo* Mor Re et in *αὐτοῖς* corr *P*[3]*I*[3] | *τι* om Mor Re *τί VLaI* 14 *τοὺς τῆς ψυχῆς*] *τῆς ψυχῆς τοὺς B* *τοὺς τῆς ψυχῆς τοὺς Mo* *τὸν τῆς ψυχῆς θησαυρὸν* Par probante Gasda 15 *ἐν οἷς* scripsi auctore Re *ὃς V* et Par probante Gasda *ὡς* reliqui libri edd 16 *ἅπερ* inserui | *γρ ᾔδειν* in marg Mor | *ἔπει V* | *τούτοις* om *V* 19 *ὀπαδοῖς P* sed spir. len. in ras m[2] *ὁπαδοῖς VIM* | *αἴροντος I* sed *αι* et *ο* prius in ras m[2]

ὅλον οὕτως ἐξέπληξεν, ὥστ' ἠξίουν μετοικεῖν καὶ μέρος εἶναι τῆς αὐτοῦ | βασιλείας τῆς οἰκείας τὸ ζῆν ὑπ' R 547 ἐκείνῳ κρίνοντες ἥδιον καὶ γῆν ᾔτουν καὶ ἐλάμβανον. καὶ βαρβάροις ἐπὶ βαρβάρους ἐχρῆτο πολὺ κάλλιον ἡγουμένοις μετὰ τούτου διώκειν ἢ μετ' ἐκείνων φεύγειν. 76. καὶ ταυτὶ μὲν ἀμαχεί, γνοὺς δὲ πάλιν διαβαίνειν καὶ σπάνει πλοίων ἵππους τε καὶ ὁπλίτας νεῖν ἀναγκάσας προῄει τὰ μὲν δῃῶν, τὰ δὲ κτώμενος, ἐκώλυε δὲ οὐδείς. ὀψὲ δέ ποτε οἱ δυστυχεῖς ἱκέτευον δέον πρὸ τοῦ πυρός. 77. ὁ δὲ ἥκειν τὴν ἡμέραν νομίσας, ᾗ τὰ τῶν Γαλατῶν θεραπεύσειν ἔμελλε, τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς ἀτίμως ἀπέπεμψεν, ὡς δ' αὖθις ἧκον αὐτοὺς ἄγοντες ἱκέτας τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸ σκῆπτρον ἔχοντες εἰς γῆν ἔκυπτον, ἀναμνήσας τῆς πολλῆς ὕβρεως καὶ τῶν μυρίων παθημάτων ὠνεῖσθαι τὴν εἰρήνην ἐκέλευε τῆς ἰάσεως τῶν κακῶν πόλεις μὲν ἐγείροντας, σώματα δὲ ἄγοντας. 78. οἱ δὲ ὡμολόγουν τε καὶ οὐκ ἐψεύδοντο, καὶ ἐκομίζετο μὲν ξύλα τε καὶ σίδηρος εἰς ἀνάστασιν οἰκιῶν, ἐλέλυτο δὲ πᾶς εἰς ἐπάνοδον αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ μαστιγοῦντος πρότερον θωπευόμενος, ὅπως αὐτῷ μὴ μνησικακήσειεν, οὓς δὲ οὐκ ἄγοιεν ὧν εἰλήφεσαν, τεθνεῶτας ἐδείκνυον, τὸ δὲ ἐν τούτοις

8 Amm. XVII 10, 6   10 Amm. l. l. 8 sq.

2 αὐτοῦ] ἐκείνου Re | ὑπ' *I* sed ὑπ in ras m^2 5 φυγεῖν Re   7 καὶ (1) om *M* | νεῖν ante ἀναγκάσας *Ba* Fabr Re et inser V^r, post ἀναγκάσας in marg I^2 om reliqui libri Mor   8 γρ ἀναγκάσαι in marg Mor   9 δ' Re   9 οὐ *Mo*   11 ἣ *La* sed spir. asp. *n* ἥ *VIM* ἢ *Mo* | ἤμελλε *La*   13 καὶ ⟨οὗτοι⟩ τὸ coni Re   16 διὰ ante τῆς inser I^3 | ἀγείροντας *B*   17 σώματα] αἰχμαλώτους vel σώματα δὲ ⟨αἰχμάλωτα⟩ scripserim coll. Dem. p. 480, 10 τρισχίλια δ' αἰχμάλωτα σώματα δεῦρ' ἤγαγε   21 ὅπως ἂν αὐτῷ (*Ba* et) Fabr   21 et 22 δ' Re   22 οὐκ ἂν ἄγοιεν Re

R 548 ἀληθὲς ὑπὸ τῶν ἀφειμένων ἐκρίνετο. | 79. τοῖς μὲν δὴ Κυρείοις στρατιώταις θάλαττα φανεῖσα τὸ πρῶτον μετὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀρῶν τε καὶ πόνων κραυγήν τε ἐκίνησε καὶ δάκρυα σὺν χαρᾷ καὶ περιέβαλλον ἀλλήλους οἱ κοινωνοὶ τῶν κινδύνων ἐκείνων, οὗτοι δὲ οὐ θάλατταν, ἀλλ' ὡς εἶδον ἀλλήλους, ταὐτὸν ἔδρων, οἱ μὲν οἰκείους ὁρῶντες ἐκφυγόντας δουλείαν, οἱ δ' οἰκείους τε καὶ τὴν οἰκείαν ἀπολαμβάνοντες. συνεδάκρυε δὲ καὶ ὅσον γένους μὲν αὐτοῖς οὐ μετεῖχεν, ἑώρα δὲ τὰς περιπλοκάς, καὶ ἔρρει δάκρυα δακρύων ἀμείνω, ὧν τὰ μὲν ἦν διοικιζομένων πάλαι, τὰ δὲ συνιόντων τότε.

80. Οὕτω Γαλάτας ὁ πόλεμος καὶ διέσπασε καὶ συνήγαγεν, ὁ μὲν δειλίᾳ τῶν ἐφεστώτων, ὁ δὲ ἀνδρίᾳ πολεμηθείς. καὶ βουλευτήρια δὲ ἐπίμπλατο καὶ δῆμοι, καὶ τέχναι καὶ πόροι χρημάτων ηὔξοντο, καὶ θυγατέρων ἐκδόσεις καὶ γάμοι νέων καὶ ἀποδημίαι καὶ ἑορταὶ καὶ πανηγύρεις εἰς κόσμον τὸν ἔμπροσθεν ᾔεσαν.

---

2 Xen. Anab. IV 7, 21 sq.

---

2 οὗτοί εἰσιν, ὥς φησι Ξενοφῶν, οἱ μετὰ Κλεάρχου συναναβάντες ἐπὶ Δαρεῖον συμμαχοῦντες τῷ Κύρῳ *B*²

---

2 δὲ *Mo* | Κυρείοις scripsi cum Fabr et Cobeto Mnem. V 132 (= Coll. 112) coll. Xen. Anab. III 2, 17. Hell. III 2, 7. 4, 20. Ag. 2, 11 μυρίοις libri Mor Re | θάλασσα *BMoPVIM* Mor Fabr | τοπρῶτον *BPIM* 3 ὀρῶν, οὐκ ὀρέων in marg *B*² | κολωνῶν olim conieci Mus. Rhen. XXXII 94 4 περιέβαλον *CBMoIM* (et *Ba*) Re 5 δ' Re 7 δουλείας *Mo* 8 ἀπολαμβάνοντας *La* 9 γένος *UP* sed in hoc in γένους corr m³ | αὐτοῖς om *La* 11 συνιόντων τότε. reposui cum Gasda e *BMoLaIMPU* συνιόντων. τότε reliqui libri edd 14 ἀνδρείᾳ *LaMI* sed in hoc ε eras, edd 15 ἐπίπλατο *La* sed inter ἐ et π rasura 1 litt | δῆμος Mor Fabr 16 ηὔξηντο *V* 17 καὶ (1) om Re 18 ᾔεσαν *V* Fabr Re ἤεσαν *Mo* ἦσαν reliqui libri Mor et tuetur Sintenis

81. *ὥστ' εἴ τις οἰκιστὴν καλοίη τῶν πόλεων ἐκείνων τὸν ἄνδρα τοῦτον, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι. τὰς μὲν γὰρ ἤγειρεν οἰχομένας, ταῖς δὲ μικροῦ κεκενωμέναις τοὺς οἰκήτορας ἀπέσωσε καὶ τὸ μηκέτι τὸν ἴσον φοβεῖσθαι φόβον ἀπέδωκεν. οὔκουν οὐδεὶς ἔτι βαρβάρων χειμῶνος ἐπελθόντος ἐπὶ τὰς εἰωθυίας λῃστείας ἐξέπλευσεν, ἀλλ' οἴκοι μένοντες τὰ αὑτῶν ἤσθιον οὐκ αἰδοῖ συνθηκῶν μᾶλλον ἢ* | *φόβῳ πολέμου, ἐπεὶ καὶ τοῖς* R 549 *οὔπω σπονδῶν τετυχηκόσι τὸ προσδοκώμενον δέος ἡσυχάζειν παρήνει.*

82. *Τίνα δὴ τὰ ἐπὶ τῆς ἡσυχίας; τὴν μεγίστην τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον νῆσον ἣν ὠκεανὸς ἔχει, τοῖς λογισμοῖς ἑώρα καὶ πέμπει δὴ λογιστὰς τῆς δαπάνης, ἣ τοὔνομα μὲν ἦν στρατιωτική, τῷ δὲ ἔργῳ πρόσοδος τῶν ἡγουμένων. καὶ τοὺς μὲν ταῦτα ἀδικοῦντας δικαίους ἐποίησεν, ἕτερον δὲ πολλῷ μεῖζον καὶ μάλιστα Γαλάταις σωτήριον.* 83. *τοῦ σίτου γὰρ ἀπὸ τῆς νήσου πάλαι φοιτῶντος μετὰ τὴν θάλατταν διὰ τοῦ Ῥήνου καὶ τῶν βαρβάρων οὐκέτ' ἐπειδήπερ ἴσχυσαν, ἐπιτρεπόντων ὁλκάδες αἱ πάλαι μὲν ἀνειλκυσμέναι κατεσάπησαν, ὀλίγαι δὲ ἔπλεον, ὧν ἐν λιμέσι τὸν γόμον ἐξαιρουμένων ἁμάξας ἐχρῆν ἀντὶ τοῦ ποταμοῦ τῷ σίτῳ γενέσθαι, καὶ τὸ πρᾶγμα ἦν ἡ μεγίστη δαπάνη. τοῦτ'*

11 Zosim. III 5

3 *τῶν* (*αἷς* suprascr.) *V* 4 *ἶσον VLa* 5 *ἔτι τῶν βαρβάρων* Re 7 *αὑτῶν P* sed spir. asp. in ras m² *αυτῶν U* *αὐτῶν M* Mor Fabr 9 *δέος*] *δεινὸν*? 11 *δὲ* Fabr 12 *τοῖς — ἑώρα* labem contraxerunt? 13 *λόγους* Mor (*γρ λογάριον* in marg) Re | *ἢ* Re 14 *στρατιωτικά La* | *δ'* Re 16 *μάλιστα* om *B* 18 *κατὰ* Sintenis 19 *οὐκ V* | ante *ἴσχυσαν* rasura 3 litt *B* | *οὐκ ἐπιτρεπόντων La* 21 *τῶν γόμων M* et e *τὸν γόμον* corr *I²* 22 *ἁμάξας BMoVU* Mor Fabr et ex *ἀμάξας* corr *P²* *ἁμάξαις M* sed *ας* suprascr. m² cf. p. 93,1. 290,5 23 *τοῦτο PLaM* edd

οὖν ἀνανεούμενος καὶ δεινὸν νομίζων, εἰ μὴ πρὸς τἀρχαῖα καταστήσει τὴν σιτοπομπίαν, ναῦς τε ὀξέως ἔδειξε πλείους ἢ πρότερον καὶ διεσκοπεῖτο, πῶς ἂν αὐτῷ δέξαιτο τὸν σῖτον ὁ ποταμός.

84. Ἐν τούτῳ δὲ ὄντος κλοπῆς ἐδίωκεν ἄρχοντα ἀρχόμενος, Φλωρέντιος δέ, ὡς μὲν ὕπαρχος, ἐδίκαζεν, ὡς κλέπτειν δὲ εἰδὼς καὶ τότε εἰληφώς, ἐπὶ τὸν γραψάμενον τὴν ὀργὴν ἦγεν αἰδούμενος τὸν ὁμότεχνον. ὡς δὲ οὐκ ἐλάνθανεν ἀδικῶν, ἀλλ' ἦσαν οἱ πρὸς ἀλλήλους φθεγγόμενοι | R 550 καὶ ὁ θροῦς αὐτῷ τὰ ὦτα ἐκέντει, τὸν βασιλέα δικαστὴν ἐκάθιζεν. ὁ δὲ τὰ πρῶτα ἔφευγεν, οὐ γὰρ αὐτῷ καὶ τοῦτο δεδόσθαι. 85. καὶ ταῦτα ἐποίει Φλωρέντιος οὐ τῷ τὰ δίκαια ἐψηφίσθαι, τῷ δὲ νομίζειν ἐκεῖνον αὐτῷ θήσεσθαι, κἂν ἀδικεῖν δοκῇ. ὡς δὲ τῆς πρὸς αὐτὸν χάριτος πλέον εἶδεν ἐσχηκυῖαν τὴν ἀλήθειαν, ἤλγησέ τε τὴν ψυχὴν καὶ ἄνδρα ᾧ μάλιστα ἐχρῆτο, διαβαλὼν γράμμασιν ὡς ἐπαίροντα τὸν νέον, ἐξέβαλε τῶν βασιλείων, ὃς ἦν

---

2 Iul. ep. ad sen. Ath. p. 280 C 6 Amm. XVII 3, 2 sq. Iul. ep. ad Ath. p. 282 C. ep. 7 p. 384 D sq. cf. Asmus Philol. LXI 581 17 *Σαλούστιον* cf. Iul. ep. ad Ath. p. 282 C. or. VI p. 189 A. cf. Asmus l. l. p. 585

---

14 *θήσεσθαι*] *ἤτοι συμφωνήσειν, ἀκολουθήσειν* V^r 17 *τὸν Σαλούστιον λέγει* $P^2 I^2 V^r$ qui *λέγει* omittit

---

1 *ἀνανοούμενος* Sintenis num *ἀνακεσόμενος*? 2 *σιτοπομπίαν* *I* sed *ι* alterum in ras 2 litt 5 *ἐδίωξεν* *CB* edd *ἐδίωξεν* (κ superscr.) *Mo* 7 *ὡς*] *ὁ* Mor Fabr | *κλέπτην* *La* Mor Fabr *κλέπτης* *Mo* | *κατήγορον* Re 9 *δ'* Re 11 *ταπρῶτα* *BVIMP* 12 *αὐτῷ* scripsi *αὐτῷ* libri edd 13 *φλορέντιος* *Mo* | „*post ἐψηφίσθαι videtur aut πιστεύειν aut πεποιθέναι aut συνειδέναι deesse*" Re *πιστεύειν* inseruit Asmus l. l. 15 *αὑτὸν* *P* sed *ὸν* in ras m[2] 16 *τε* om *V*

ἀντὶ πατρὸς τῷ βασιλεῖ. 86. πάλιν τοίνυν τοῦτον ἐτίμησε λόγοις οἳ τὴν ἐπὶ τῷ τότε χωρισμῷ κηρύττουσιν ἔτι λύπην, καὶ ἅμα μὲν ἔστενεν, ἅμα δὲ τῶν ὑπολοίπων εἴχετο. καὶ οὐκ ἐγένετο χείρων τὴν γνώμην τοσαῦτα ἀδικούμενος. 87. οὐδ' ᾠήθη δεῖν ὧν ὑπὸ τούτων ἔπασχε παρὰ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας δίκην λαβεῖν, ἀλλὰ κατέβαινε μὲν ἐπ' αὐτὸν ὠκεανόν, πόλιν δὲ Ἡράκλειαν, Ἡρακλέους ἔργον, ἀνίστη. τὰ πλοῖα δὲ εἰς τὸν Ῥῆνον | εἰσῆγε τῶν προσδοκωμέ- R 551
νων κωλύσειν ἀποπνιγομένων μέν, εἴργειν δὲ οὐκ ἐχόντων. ὁ δὲ ἐχώρει τὴν τῶν ἐνσπόνδων παρεξιών, ὅπως μὴ δι' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἰὼν ἀνάγκῃ τι βλάψειε. καὶ ἅμα τὰ πλοῖα παρέπλει καὶ τῶν ἐναντίων ὁ στρατὸς ἀντιπροσῄεσαν, ὡς δὴ σχήσοντες ζευγνύναι πειρωμένων. 88. ἐνταῦθα μοί τις ἀθρείτω τὸν στρατηγικώτατον, καὶ ὡς οὐδὲν ἦν τῶν ἀμηχάνων, ὃ μὴ ῥᾴδιον ἐξήλεγχεν. ὡς γὰρ βαδίζων καὶ περισκοπῶν τὴν ἀντιπέρας ὄχθην κατεῖδεν ἐπίκαιρον τόπον,

---

2 Iul. orat. consolat. VIII p. 240 sq. 8 Amm. XVIII 2, 4. Iul. l. l. p. 279 D sq. 11 Amm. XVIII 2, 7

---

18 ὄχθη ἐπὶ ποταμοῦ, ὄχθος δὲ ἐπὶ ἁπλῷ ἐπαναστήματι γῆς B² (= Thom. M. p. 260, 8)

---

2 ἐτίμησε I sed ι in ras 3 litt m² | κηρύττουσι λύπην ἔτι B edd 3 ἔστενε P 4 χείρων supra χεῖρον M³ 6 ἔπασχε I sed ε et α in ras m² ἔπασχεν C 8 ἀνέστη Mor Fabr 9 δ' Re 9 προσδοκωμένων — 10 μὲν I sed δοκωμένων κωλύσειν μὲν ἀποπνιγομένων in ras 14 litt m² 10 κω λύσειν ἀποπνιγομένων in marg inser M⁴ 12 πολέμους La 13 τί BMoVIM 15 πειρωμένων in πειρώμενον corr I² πειρωμένους V πειρώμένων Ba | μοι τίς BMoVIM 16 καὶ ⟨δείξαντα⟩ ὡς coni Gasda 17 περιεπῶν Mo sed περισκοπῶν in marg

οἷον κατασχεθέντα παρέχειν ἀσφάλειαν τοῖς κατειληφόσι, πλοῖά τινα καὶ μοῖραν τῆς δυνάμεως μικρὰν ἀφανῶς ἐν κοίλῳ τινὶ τῆς οἰκείας ὄχθης χωρίῳ καταλιπὼν αὐτός τε ἐπορεύετο καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠνάγκαζεν ἴσῃ πορείᾳ χωρεῖν, ἑσπέρας δὲ στρατοπεδευσάμενος τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐκείνοις σημαίνει διαπλεύσασι κρατῆσαι τοῦ χωρίου. 89. *καὶ οἱ μὲν πεισθέντες ἐκράτουν, οἱ δὲ ἀναστρέψαντες ἐξεύγνυον ὁρμώμενοί τε ἐξ οἰκείων καὶ τελευτῶντες εἰς τὸ κατειλημμένον. ταῦτα τοῖς βαρβάροις δόξαν πλειόνων γεφυρῶν ἐνέβαλε καὶ τῶν περιεστηκότων αὐτοὺς κακῶν οὐκ ὀλίγα ἀγνοεῖν ἡγοῦντο. καὶ τότε δὴ τοὺς ἐπὶ τὴν εἰρήνην καταφυγόντας ἐπῄνουν καὶ ἧκον τῶν αὐτῶν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀξιοῦντες τυχεῖν, ὁ δὲ καὶ τὴν τούτων αἴθων τε καὶ τέμνων, ἐπειδή ποτε ἐνεπλήσθη, διαλλάττεται. καὶ πάλιν αἰχμαλώτων λύσεις καὶ τἄλλα πάντα ἄχρι τῶν δακρύων ἐοικότα τοῖς πρώτοις.*

90. *Ἀντιλαβόντων δὴ τὰς τύχας ἀλλήλων Γαλατῶν τε καὶ τῶν ἐν κύκλῳ βαρβάρων καὶ τῶν μὲν ἀνηνθηκότων, τῶν δὲ κατερρυηκότων καὶ τῶν μὲν ἐν θαλίαις,*

---

1 Amm. l. l. 9   13 Amm. l. l. 19

---

20 *θάλεια εὐωχία, πανήγυρις καὶ ὄνομα Μούσης παρὰ τὸ θάλλειν τοὺς εὐωχουμένους B*[2]

---

1 *παρέχειν ἂν V*   3 *ἐν*] *οὐ V* sed *γρ ἐν* in marg *r*   5 *ἴσῃ πορείᾳ* reposui e libris (*V* tamen *ὅποι πορεία*, in marg *γρ ἴσῃ πορείᾳ r*) *ἴσην πορείαν* edd   6 *καταλειφθεῖσιν P* sed *ει* prius ex *η* corr m[2] *καταληφθεῖσιν Mo*   9 *τὸ* scripsi e *V* suadente Re *τὸν* reliqui libri edd   10 *δόξαν* inser *I*[2] | *πλειόνων δόξαν M*   12 *καί ποτε V* sed in marg *γρ καὶ τότε r*   14 *γρ γῆν* in marg Mor   15 *ἐνεπλήσθη* quod coniecerat Re reposui e libris *ἀνεπλήσθη* edd   18 *δὲ VB* | *ἀλλήλων* om Re

20 *κατερρευκότων* Mor sed *γρ κατερρυηκότων* in marg | *θαλίαις* (*ει* supra) *B* cf. schol. ad h. l.

τῶν δὲ ἐν στεναγμοῖς | κειμένων καὶ τῶν μὲν ἀπο- R 552
λωλεκότων τὸ κράτος, ὃ διὰ τέλους ἕξειν ἐνόμιζον, τῶν δὲ ἀπειληφότων τὴν δύναμιν, ἐφ' ἧς οὐκέτ' ἤλπιζον ἔσεσθαι, καὶ πάσης φωνῆς ταὐτὸν ᾀδούσης, ὡς οὐχ ὅπλων ταυτὶ μᾶλλον ἢ τῆς ἐκείνου διανοίας, ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν φθόνος παρὰ τοῦ στεφάνους ὀφείλοντος. καὶ τοῦ στρατοῦ τὸ μὲν ἀκμάζον τε καὶ πρὸς τὰς χρείας ἕτοιμον ἐκάλει καὶ μετεπέμπετο, τὸ δὲ παρηβηκός τε καὶ συνεισφέρον ἀριθμὸν ἀντ' ἔργων εἴα μένειν. 91. πρόφασις δὲ ὁ Περσικὸς πόλεμος καὶ τὸ μὴ δεῖσθαι τὴν Γαλατῶν εἰρήνην στρατιωτῶν, ὥσπερ οὐ ῥᾳδίως ὅρκων πατουμένων ὑπὸ βαρβάρων ἀπιστίας ἢ ὡς οὐ δέον προσεῖναι ταῖς συνθήκαις τὸ παρὰ τῶν ὅπλων ἐχυρόν. ἀλλ', οἶμαι, στρατιᾶς μὲν μείζονος τῆς αὐτῷ παρούσης ἐπὶ τοὺς Πέρσας οὐκ ἐδεῖτο. μέρος τε γὰρ ἐκείνης ἐξήρκει καὶ πολλάκις τὴν αὐτὴν ἀγείρας οὔποτ' ἂν ἦλθε διὰ μάχης ἐγνωκὼς ἀεὶ μέλλειν. 92. ἀλλ' ἕτερος ἦν ὁ λογισμός. στῆσαι γὰρ αὐτῷ καὶ τὰ ἔργα καὶ τὴν δόξαν ἤθελεν αὐξομένην, μᾶλλον δὲ καὶ διαφθεῖραι τὴν ὑπάρχουσαν ἐπαγαγὼν αὐτῷ τε καὶ τοῖς ὀλίγοις καὶ σαπροῖς στρατιώταις τὴν τῶν βαρβάρων νεότητα. 93. ἐπεθύμει γὰρ τὸν ἐναντίον τῷ

---

4 Amm. XX 4, 1. Zos. III 8, 6

---

1 *δ'* Re 2 *διατέλους V* | *ἐνομίζοντο V* 3 *ἀνειληφότων* Sintenis | *οὐκ ἔτ' P* 4 *ὡς* inser $C^m M^2$ om *BMoPU* edd *ὅτι* excidisse aut *εἶναι* addendum esse coni Re 6 *αὐτὸν I* sed *ν* in ras m^2 | *περὶ V* 8 *ἐκάλει τε καὶ Mo* Re 12 *ῥᾴδιον* Mor 14 *ὀχυρὸν* ex *ὀχυρὸν* corr *Mo* *ἰσχυρόν* Fabr | *στρατιᾶς P* sed *ι* in ras m^2 16 *τὴν αὐτὴν*] *τοσαύτην* Fabr Re | *ἀγεῖραι Mo* 17 *ἀνῆλθε I* | *μένειν P* in quo etiam in marg *ἐν ἄλλ[ῳ] μέν[ειν]* scr. m^3 18 *αὐτῷ* om Re 21 *τῶν* om *V* 22 *γὰρ* inser in marg P^3 om *U* | *τῷ* om *V* *τωτότε B*

τότε κομισθῆναι πανταχοῖ λόγον, ὡς ὁ μὲν κατακέκλεισται καὶ πολιορκεῖται, τοὺς πολεμίους δὲ οὐδὲν χωρεῖ, ἀλλ' αἱροῦσι πόλεις καὶ κατασκάπτουσι πάλιν καὶ ἀροῦσι καὶ σπείρουσι τὴν ἀλλοτρίαν. ᾔδει γάρ,
R 553 ὡς εἰ καὶ λίαν | στρατηγικὸς ἐκεῖνος, ταὐτὸν ἂν πάθοι κυβερνήτῃ μεγίστης νεὼς ἐστερημένῳ ναυτῶν. οὐδὲ γὰρ ἡ 'κείνου τέχνη δύναιτ' ἂν ἀνθ' ὅλου πληρώματος γενέσθαι τῇ νηί. οὕτως ὁ βέλτιστος βασιλεὺς ἧς ἔδωκεν ἀρχῆς ἐφθόνει τῷ διασεσεικότι τὴν βάρβαρον.

94. Πεσὼν τοίνυν εἰς ἀπορίαν ὁ γενναῖος ἐκεῖνος καὶ τῷ τε πεισθῆναι καὶ μὴ τὸν ὄλεθρον ὁρῶν ἀκολουθοῦντα, τό τε γὰρ γυμνωθῆναι τῆς δυνάμεως τὴν παρὰ τῶν ἐναντίων εἶχε σφαγὴν τό τε ἔχεσθαι τὴν παρὰ τῶν οἰκείων, μᾶλλον εἵλετο πειθόμενός τι παθεῖν ἢ δοκῶν ἀπειθεῖν κουφοτέραν κρίνων τὴν παρὰ τῶν πολεμίων πληγὴν ἧς ἔμελλε πλήξειν ὁ συγγενής. οὕτω δὴ πράττειν ἔδωκεν ἃ βούλοιντο τοῖς τοῦ πρεσβυτέ-

---

2 Thuc. II 17, 3 15 Amm. XX 4, 4

---

1 πανταχῇ *BVIU* Mor πανταχοῦ *M* Fabr | κατακέκλειται *MoPU* κατακέκλειξαι (ξ supra lineam: τ) *I* sed ξ in ras m[2] 3 αἵρουσι *La* 5 εἰ καὶ] εἴ γε Fabr 6 μεγίστης reposui e libris excepto *B* qui habet μεγάλης ut edd | ἐστερημένων αὐτῶν *Mo* 7 ἢ *Mo* | ἐκείνου edd | ἀνθόλου *La* 8 ὁ βέλτιστος ὁ βασιλεὺς *B* Mor Fabr 9 διασεσωκότι libri et Mor qui in marg praebet γρ διασεσεικότι, quod receperunt Fabr Re 12 τε πεισθῆναι] πεπεῖσθαι *V* 13 et 14 τό τε *M* sed acutus in ras m[3] τῶι τε *C* sed suprascr. γρ τό τε *m*, τῷ τε *BMoIPU* edd aut bis τὸ aut servato τῷ scribendum παρὰ τῶν ἐναντίων συνημμένην εἶδε τὴν σφαγήν coni Re 15 πειθόμενος scripsi cum Sinteni λειπόμενος (supra: πειθ) *PU* λειπόμενος reliqui libri edd 16 δοκεῖν *V* 17 οὕτω δὴ ἁπλῶς aut ἀνέδην coni Re 18 ἂν *Mo*

ρου κόλαξιν. οἱ δὲ ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενοι τῶν δορυφόρων καὶ οἷς μάλιστα ἐπίστευεν ἐκλέγοντες διὰ πάντων ᾖεσαν, ἕως αὐτῷ κατέλιπον ὁπλίτας εὔξασθαι μόνον δυναμένους.

95. Καὶ ὁ μὲν ἔστεργεν, οὐκ ἀδακρυτὶ μέν, ὅμως δὲ ἠξίου φέρειν, κινουμένων δὲ πανταχόθεν τῶν διεσπαρμένων λόχων οἰμωγὴ πανταχόθεν ᾔρετο πρὸς οὐρανὸν πενήτων, εὐπόρων, οἰκετῶν, ἐλευθέρων, γεωργῶν, ἀστικῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν, νέων, πρεσβυτέρων μόνον οὐκ εἰσβεβληκέναι τοὺς πολεμίους ἡγουμένων καὶ τὰ μόλις ἐκτμηθέντα κακὰ πάλιν ἀναβλαστήσειν ἡγουμένων. μάλιστα δ' ἐξ ὧν ἐγεγόνει τέκνα τοῖς στρατιώταις, αὗται δεικνῦσαι παιδία τά τε ἄλλα καὶ τὰ ἐν τῷ γάλακτι καὶ ταῦτα ἀντὶ θαλλοῦ σείουσαι μὴ προδοῦναι σφᾶς ἐδέοντο. 96. ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεύς, παρῄνει τοῖς ἐξ Ἰταλίας | ἥκουσιν ἑτέραν R 554
ἄγειν τοὺς στρατιώτας πολὺ τῆς πόλεως, ἐν ᾗ καθῆστο καὶ διέτριβεν, ἀπέχοντας. ἐδεδίει γάρ, οἶμαι, μὴ δράσειαν, ὃ καλῶς ποιοῦντες ἔδρασαν. ὡς δὲ οὐ προσεῖχον ἐκεῖνοι τοῖς λόγοις, ἀλλ' εἰσῆγον τοὺς ἄκρους τῶν λόχων ὧν ἐξήρτηται τὸ λοιπόν, ὁ μὲν ὄχλος αὐτῶν

---

3 Zosim. III 3, 3 μόνον εὔχεσθαι, καθάπερ αὐτός (Ἰουλιανός) πού φησιν, ᾔδεσαν

---

1 δ' Re | δορυφόρων *I* sed ante δ ras 2 litt et ρ et φ in ras m[2] 2 ἐπίστευον Mor | παντὸς *IU* Re 9 ἀστυκῶν *C* sed υ ex ι corr *s*, *IM* 10 μονονοὺκ *CU* | ἡγουμένων om Re fortasse delendum 12 τέκνα inser *I*[3] et in marg *M*[3] 13 αὐταὶ *La* αὐτῶν post rasuram 2 litt *M*, γρ' καὶ αὗται ἀρκοῦσαι in marg m[3] 14 τῷ inserui e *P* in quo punctis deletum est, *UVIM* (et *Ba*) | θαλοῦ *La* 18 δράσειαν *P* sed α alterum corr m[3] δράσειν *U* 19 δὲ in marg inser *O*[c] γὰρ *La* | verbis οὐ προσεῖχον incipit in *C* fol. 183 quod aeque atque 184 manu saeculi XIII/XIV exaratum est

ἅπας ἐδεῖτο καὶ μένειν καὶ σώζειν ἅπαντα ὑπὲρ ὧν ἐπεπονήκεσαν, οἱ δὲ ἠλέουν τε τοὺς ἱκετεύοντας καὶ ἐδυσχέραινον τὴν ὁδόν. 97. αἰσθόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ εἰωθότος πρὸ τῆς πόλεως βήματος, ὡς οὐκ εἴη βουλὴ περὶ ὧν ἤδη τῷ κρείττονι δέδοκται. μακρὸν δὲ ἐκεῖνοι σιωπῇ δεξάμενοι λόγον καὶ προσειπόντες οὐδὲν ἑσπέρας ἤδη, μᾶλλον δὲ περὶ μέσας νύκτας ὅπλα ἐνδύντες περιστάντες τὸ βασίλειον ἐβόων διδόντες τὴν μείζω τάξιν τε καὶ προσηγορίαν. 98. ὁ δὲ ἠγανάκτει μὲν τοῖς γιγνομένοις, δρᾶσαι δὲ ἦν οὐδὲν ἕτερον πλὴν τοῦ μηδένα τῶν ἔνδον μοχλῶν ἐᾶν ἅπτεσθαι. φανείσης δὲ ἡμέρας ἀνασπάσαντες τὰς θύρας καὶ ξίφη δεικνύντες εἷλκον αὐτὸν ἐπὶ ταὐτὸ βῆμα, καὶ μάχη μακρὰ λογισμῶν καὶ βοῆς, τοῦ μὲν οἷς ἡγεῖτο κωλύσειν διεξιόντος, τῶν δὲ ἀξιούντων τῇ κραυγῇ νικᾶν. 99. φεύγοντος δὲ τὴν ταινίαν τὴν χρυσῆν καὶ καταφεύγοντος ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον νόμον ἀνήρ τις μέγας καὶ τἄλλα βέλτιστος ὄπισθεν αὐτῷ παραστὰς οἷον εἶχε στρεπτὸν περὶ τῇ 'κείνου τίθησι κεφαλῇ, καὶ ἐδέδοτο τὰ μείζω. τῆς τοίνυν ἀνάγκης ἡττηθεὶς καὶ τοσούτων ὁπλιτῶν ὁρμὴν ξέουσαν οὐ

---

7 Amm. XX 4, 14 19 Iul. l. l. p. 284 D. Amm. XX 4, 18

---

1 ἅπας inser I^2 2 πεπονήκεσαν *B* | τε inser I^2 | ἱκετεύοντας scripsi ex *UP* qui habet κελεύοντας (ἱκετ supra) κελεύοντας reliqui libri edd 4 ἐν om (*Ba* et) Fabr, recte, ut videtur 6 δ' Re 7 κατὰ Re 9 μείζονα *M* 10 δ' *CBMoLaU* | 11 οὐδὲν ἦν Re | ἐᾶν μόχλων ἅψασθαι Re 14 μάχῃ *C* | μακρᾷ *CBMo* 18 τὰ ἄλλα *La* τἄλλα *M* μάλλα *I* (γρ μάλα supra) sed λ alterum eras et μ in ras m^2 19 ὃν *VLaIMPU* et coni Mor, quod recepit Fabr | ἐκείνου *BIM* edd 20 ἐδέδοκτο *LaM*

δυνηθεὶς προκαταπαῦσαι τοῦ φρονήματος εὐθὺς | ἀπὸ τῶν ταῦτα δεδωκότων ἤρξατο. 100. ἀντὶ γὰρ R 555 τοῦ ζητεῖν, ὅν τινα σφίσι δώσει μισθόν, καὶ δώροις μεγάλοις κολακεύειν, ὅτι νόμον ἡγητέον τὴν αὐτοῦ γνώμην, ἐκήρυξε. δοκεῖν τοίνυν αὐτῷ μηδένα τῶν ἠναντιωμένων τοῖς πεπραγμένοις μηδεμίαν ἀπαιτεῖν δίκην μηδὲ ξίφος ἐπ' αὐτοὺς ἕλκειν μηδὲ βλέμματι φοβεῖν μηδὲ ῥήματι λυπεῖν, ἀλλ' οἷς ἂν ἐχρῶντο πρὸς αὐτοὺς κεκοινωνηκότας, ταῦτα ποιεῖν πρὸς μεμαχημένους. 101. καίτοι τίς οὐκ ἂν καὶ ῥαθυμοῦντας παρώξυνεν; ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος. οὐδενὶ γὰρ αἵματι τὴν βασιλείαν ἐβουλήθη τυραννίδος ἐγκλήματι | μολῦναι. R 556 διὰ ταῦτα ἐπέταξε σωφρονεῖν. καὶ παρῆσαν αὖθις οἱ τρέμοντες φαιδροὶ καὶ τεθαρρηκότες καὶ περιειστήκεσαν τὸν θρόνον τοῦ μὴ τεθνάναι χάριν εἰδότες. 102. ὧν οὐ προσηκούσας ἀμοιβὰς ἀπέδωκαν· ἀντὶ γὰρ εὐεργεσίας οὐκ ἔδησαν κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀλλ' ἐβουλήθησαν ἀποκτεῖναι τῶν εὐνούχων τὸν μάλιστα περὶ τὴν

---

17 Zenob. II 11. Prov. Bodl. 143. Diog. I 81. Miller Mélanges p. 364. cf. ep. 194 et 1063

---

4 κολακεύσειν *CB* Mor κολακεύσει *VMP* κολακεύει *I* θεραπεύσει *U* | ἡττητέον *La* ἥγηντο τὴν αὐτῶν Gasda | αὐτοῦ *C* Re 5 αὐτὸν *I* sed ὸν in ras m² 7 μηδὲ (2)] μήτε *CLaU* Re 9 ταὐτὰ? | προσμεμαχημένους *I* sed αχη in ras 5 litt m² μεμηχανημενους (μαχημένους) *CBMo* sed μαχημένους suprascr. $C^m B^3$ 10 τίς οὐκ ἂν καὶ] τις κἂν *M* 12 ἠβουλήθη *La* | μολύναι *La* 13 διαταῦτα *BVIMP* 15 τὸν om *CBLa* Mor Fabr | ᾧ ante ὧν suprascr. *I²* 17 ἔδησαν *V* sed in ἐδέησαν corr m², οὐκ ἐδέησαν in marg ἐδέησαν reliqui libri sed έη in *U* eras, in ἔδησαν corr *I²*, οὐκ ἔδησαν adscr. in marg *B²*, defendit Re ἐδεήθησαν Mor, quod correxerunt in ἐδέθησαν Meineke hist. crit. com. p. 23, in ἔδησαν Fabr et Cobet Mnem. X 197. N. S. V 132 (Coll. 112) | τὴν om in lacuna 18 fere litt *M* 18 τὸν εὐνοῦχον *V* | παρὰ *I* sed ambo α in ras m³

εὐνὴν ἐλπίσιν ἀναπτερώσαντες. ἤδη δὲ ὄντος ἐγγὺς τοῦ φόνου στρατιώτης ἐξ Ἀπόλλωνος ἐσείετο καὶ τὸ γενησόμενον ᾖδε καὶ συνεκάλει τὸν ὄχλον εἰς ἐπικουρίαν, οἱ δὲ ἔθεόν τε καὶ τὸ συντεθὲν ἀνίχνευον. καὶ τὸ μέγιστον, οὐδὲ ὁ ταῦτα ὑπηρετῶν ἀπεσφάττετο. 103. ὁρῶν δὲ τοὺς τἀκείνου φρονοῦντας ἐγγύθεν ἐπιβουλεύοντας καί που καὶ τολμῶντας λέγειν, ὡς ἄρα ἄμεινον εἰς τὰ πρότερα καταβῆναι καὶ τῶν παρόντων ἀποστῆναι, θεοὺς μόνους ἀξιόχρεως ἐν τοῖς τηλικούτοις ἡγησάμενος συμβούλους ἐρόμενος ἤκουσεν, ὡς ἐμμενετέον οἷς εἶχε. 104. λαβὼν δὴ ψῆφον τὴν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τὴν κοινὴν τῆς δυνάμεως ἄρχοντάς τε ἐπὶ τὰς πόλεις ἐξέπεμπεν ἀντὶ πονηρῶν μὲν ἀγαθούς,
R 557 ἀντὶ δὲ σκαιῶν πεπαιδευμένους | καὶ στρατόπεδον ἀπὸ τῶν λῃστεύειν ἠναγκασμένων συνήγαγεν, οἳ Μαγνεντίῳ συναράμενοι τοῦ κινδύνου πράξαντες κακῶς τὰς ὁδοὺς κατειλήφεσαν ἀδίκοις τρεφόμενοι πόροις. τούτους ἐφ' ὅπλα καλέσας καὶ δοὺς ἄδειαν φανῆναι τοὺς μὲν τοῦ παρανομεῖν ἀπήλλαξε, τοὺς δὲ ὁδοιπόρους τῶν φόβων. 105. ἐλθὼν δ' ἐπὶ τὸν Ῥῆνον καὶ δείξας τοῖς βαρβάροις τὴν κεφαλὴν καὶ δευτέροις ὅρκοις

10 Amm. XX 5, 10 13 Socr. III 2, 16 p. 171 A 16 Thuc. IV 10, 1

1 ὄντες *B* edd 2 ἐσείετο *B*, ἐθειάζετο suprascr. m[2] num ἐκινεῖτο? 3 ᾖδεν *La* εἶδε Mor (γρ ᾖδε in marg), Fabr 4 δ' *CB* et e δὲ corr *Mo* 6 τἀκείνου *I* sed ἀ in ras m[2] et ante et supra τ ras 3 fere litt τἀκείνων Fabr 11 ἐμμενητέον Re | εἶχεν *La* | δὲ *VLaPU* Re | τὴν ψῆφον τὴν *VMI* (in quo prius τὴν eras) fortasse recte 13 τὰς πόλεις *P* sed ὰς et εις in ras m[3] τ cum rasura 2 litt πόλιν *U* | ἐξέπεμψεν (π suprascr.) *La* ἐξέπεμψεν e Par Gasda 15 ἀπὸ scripsi ex *I* sed πὸ in ras m[2], (et *Ba*) ἀντὶ reliqui libri edd 16 πράξαντος Re Anim 20 δὲ *VIMP*

τὰς ὁμολογίας ἐνδήσας ἔτρεχεν ἐπὶ τὸν ἀκούσιον ἀγῶνα, μᾶλλον δ' ἐπὶ τὴν ἄνευ τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον μάχης τοῦ σκήπτρου διαδοχήν· ᾔδει γὰρ παρὰ τῶν θεῶν ἀκούσας, ὃ συμβήσεται.

106. Ἀλλὰ γὰρ ὑπερέβην τι τῶν ἀξίων εἰρῆσθαι. τοῦτο δὴ λεκτέον. πρεσβειῶν γὰρ οὐκ ὀλίγων ἀμφοτέρωθεν γενομένων, ὧν αἱ μὲν ἐκεῖθεν ἠξίουν ἐπὶ τοῦ σχήματος μένοντα μηδὲν ἔργῳ πλέον ἢ πρόσθεν ἔχειν, αἱ δ' ἐνθένδε πάντως δεῖν ἀφίστασθαι τῆς τιμῆς καὶ διὰ πάντων εἶναι τὸν πρότερον, ἐν τούτῳ δὲ ἦν αὐτὸν ἀπολωλέναι καὶ τοῦ στρατοπέδου τὸ πλέον καὶ συνήθεις καὶ φίλους, τῷ δὲ τῆς μὲν αὐτοῦ σφαγῆς βραχὺς ἦν ὁ λόγος, δεινὸν δὲ ἐδόκει προδότην καταστῆναι τῶν φιλτάτων. 107. ἐπειδὴ ταῦτα ἦν καὶ πάλιν ἐπὶ ταὐτὸ πάλαισμα Κωνστάντιος ἀφῖκτο | καλῶν γράμμασι τοὺς βαρβάρους ᾗ πρότερον καὶ χάριν R 558
αἰτῶν καταδουλοῦσθαι τὴν Ῥωμαίων, ἔπειθεν ἐπιορκεῖν ἐκ πολλῶν ἕνα. ὁ δὲ ὁμοῦ μὲν ἐλῄστευεν, ὁμοῦ δὲ ἐν τοῖς ἀγροῖς, οὓς εἰλήφει μισθόν, ἐτρύφα καὶ ὡς ἂν

18 Amm. XXI 3, 4

1 τὰς ὁμολογίας om Re | ἐνδήσας *I* sed δησ in ras m³ ἐνδείξας *M* | ἔτρεχ^εν *C* sed εν suprascr. *f* | ἀκούσιον (ἑ suprascr.) *V* 2 δὲ *MoVIMP* 4 ἀκοῦσαι Mor Fabr | ἃ Re 5 τί *BMoVIM* 7 γινομένων *M* 9 δὲ *VIMP* 11 post πλέον rasura 7 litt vel duarum vocum quarum prior τὸ, altera πλέον fuisse videtur *V* 12 „*malim* τοὺς συνήθεις" Re | αὑτοῦ libri Mor 13 δ' *LaU* Re 14 „*malim* ἐπεὶ δὲ" Re fortasse praeferendum ἐπειδὴ δὲ | καὶ om Fabr 15 ταὐτὸν *VLaMUPI* sed in duobus ultimis ν eras | ἀφίκετο *V* 16 ᾗ ex ἣ corr *CBI* ᾗ *P* sed ˜ ex ˋ corr m² ἥ *Mo* οἶ supra ἣ *M²* ἣ *U* Mor qui in marg habet γρ ὡς, quod recepit Fabr 18 πολλῶν in ras *M²* | ἐλήστευσν *I* sed ἐλη in ras m² | δὲ ἦν ἐν *V* 19 οἷς *V* | μισθόν, ἐτρύφα om *V* ἐνετρύφα Mor Re | ὡσὰν *BI*

ἄκακός τις συνεδείπνει τοῖς ἐνθένδε στρατηγοῖς. 108. καὶ τὸν μὲν λῦσαι τὰς σπονδὰς ὑπομείναντα πίνοντα εἶχε, διαβὰς δὲ εἰς τὴν ἐκείνου δίκην ἐπέθηκε τῆς ἐπιορκίας οὐ μεμπτήν. συνδραμόντων δὲ περιφόβων τῶν τὰ δίκαια τετηρηκότων καὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν ἐκείνου δεινῶς αἰσχυνομένων καὶ προστιθέντων ὅρκοις ὅρκους ἀναβὰς ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν ἐν μέσῃ τῇ βαρβάρῳ καὶ τοὺς ἐκείνων ἄρχοντας ἄνωθεν ὁρῶν ἐν ὑπηκόων τάξει μετὰ τῶν πολλῶν ἑστηκότας τὰ μὲν ἀναμνήσας, τὰ δὲ ἀπειλήσας ἀπῆλθε. 109. καὶ ἤδη δύναμις συνείλεκτό τις, ἧς οὐ τὸ πλῆθος μᾶλλον ἄν τις ἢ τὴν προθυμίαν ἠγάσθη. οἳ συνθήκαις τε καὶ δεξιαῖς ἀλλήλους κατελάμβανον ἦ μὴν πᾶν μὲν ποιήσειν, πᾶν δὲ πείσεσθαι ὑπὲρ νίκης, φοβηθῆναι δὲ ἓν μόνον, τὴν ἐκ τοῦ μὴ φυλάξαι γενησομένην αἰσχύνην.

110. Τοῦ δὲ ὅρκου διὰ πάντων χωροῦντος Νεβρίδιός τις ἀνήρ, μᾶλλον δὲ ἀνδρόγυνος, ὕπαρχος ὢν παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου τοῦτο λαβών, ἐπετίμα τοῖς γιγνομένοις καὶ τὸν ὅρκον ἐμέμφετό τε καὶ ἔφευγε βαρβάρους καλῶν τοὺς ὀμωμοκότας. οὕτως ἐκολάκευε. πᾶσαν δὲ ὀργὴν ἐφελκυσάμενος καὶ χεῖρα καὶ δικαίως
R 559 | ἂν κατακοπεὶς ὑπὸ τοῦ πρώτου πλήξαντος ἂν εἰ-

---

2 Amm. XXI 4, 5   9 Amm. XXI 5, 1 sq.   12 Her. IX 106, 3   16 Amm. XXI 5, 11

---

1 *καὶ*] om *La*   *ὁ δὲ I* sed in ras m[2] (et *Ba*)   2 *εἶλε*? at cf. ad p. 263, 3   8 *ἰδὼν V*   9 *ἑστῶτας V*   10 *ἀπῆλθεν* Re   13 *ἤ Mo*   *ἢ La*   14 *φοβηθῆναι V* sed *φοβήσεσθαι* suprascr. *r*, quod probat Gasda | *μὴ* om Mor   15 ⟨*πίστιν*⟩ *φυλάξαι*?   17 *δ'* Re   19 *ἔφυγε CBMo* Mor Re   20 *ὁμωμοκότας P* sed spir. len. in ras m[3]   *ὁμωμοκότας BLaM* Mor   21 *δὲ ὀργὴν*] *ὀργὴν δὲ CBMo* edd   22 *κατακοπεὶς* inser *I*[2] | *ὑπὸ τὴν τοῦ* Mor Fabr | *ἂν* inserui e *LaPU*   om reliqui libri edd

κότως ὥσπερ νεφέλῃ καλυφθεὶς διεσώζετο. καὶ μέμψαιτο μὲν ἄν τις τὴν ἐνταῦθα φιλανθρωπίαν, ἡ δ' οὖν φιλανθρωπία τοῦ βασιλέως ἡμῖν τοσαύτη.

111. *Ἐκεῖθεν τοίνυν ὥσπερ χειμάρρους ἐφέρετο παντὸς ἐμποδίσματος κρείττων ἀεὶ γιγνόμενος, γεφύρας προκαταλαμβάνων, καθεύδουσιν ἐφιστάμενος, ἄλλοσε μὲν αὐτοὺς ἀναγκάζων βλέπειν, κατόπιν δὲ αὐτοῖς προσιών, ἐλπίζειν μὲν ἕτερα ποιῶν, πειρᾶσθαι δὲ ἄλλων, ἠπείρῳ μὲν χρώμενος οὐχ ὁρωμένων ποταμῶν, πλέων δὲ σὺν ὀλίγοις, ἡνίκα ἐξείη, τοὺς μὲν ἐν τοῖς ὅροις ἐῶν καθῆσθαι, τὰς πόλεις δὲ αὐτὰς ἔχων ὧν προβέβληντο, πείθων, βιαζόμενος, ἐξαπατῶν· οἷον γὰρ αὖ κἀκεῖνο· ὧν ἐκράτησε στρατιωτῶν ὅπλοις τοὺς ἑαυτοῦ κοσμήσας ἔπεμπεν ἐπὶ πόλιν εὖ πεφραγμένην, οἱ δὲ οἰκείους τε ἡγοῦντο τοὺς προσιόντας καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐδέχοντο τοὺς ἐναντίους.* 112. *τὸ δὲ πάντων ἥδιστον, ὅτι προσλαβὼν μὲν Ἰταλίαν τὴν καλήν, προσλαβὼν δὲ Ἰλλυριοὺς τοὺς μαχιμωτάτους καὶ πόλεις πολλάς τε καὶ ἰσχυρὰς καὶ χώραν ἀρκοῦσαν εἰς βασιλείαν μεγάλην οὐδαμοῦ μάχης ἐδεήθη καὶ φόνων, ἀλλ' ἀπέχρησεν ἡ φρόνησις καὶ τὸ ποθεῖσθαι τὸν ἄρχοντα.* 113. *μεγίστη δὲ συμμαχία*

1 Il. ε 345. φ 597 17 I 521, 12 22 Socr. III 2, 16 p. 171 A

1 *καλυφθεὶς I* sed *λυφ* in ras m² *καμφθεὶς La* 3 *αὖ V* | *ἡμῖν* inser *I²* 4 *ἐφέρετο I* sed *φερ* in ras m² 7 *δ'* Re | *αὐτὸς*? Sintenis 8 *ἕτερα I* sed *ε* prius in ras m² 10 *ἐξείη* scripsi e *MoVLaIMPU* *ἐξῆν* reliqui libri edd 11 *δ' CU* Re 12 *προυβέβληντο MI* sed in hoc *το* in ras m² *προεβέβληντο* edd 13 *κἀκεῖνο I* sed *ο* in ras m² | *τοὺς*] *τοῖς M* | *ἑαυτοῦ I* sed *ου* in ras m³ 14 *οἶδ' B* Mor *οἱ δ'* Fabr 15 *δ' CBU* Re 18 *δὲ* inser *M* *δ' CBMoLaU* edd | *Ἰλλυρίους* Mor Fabr 19 *ἁρμόζουσαν* Mor 20 *προσεδεήθη* Re

τὰ τοῦ δειλοῦ καὶ προδότου γράμματα πρὸς τοὺς βαρβάρους, ἃ πλέων τε καὶ πεζεύων ἀνεγίνωσκε μὲν πό-
R 560 λεσιν, ἀνεγίνωσκε | δὲ στρατοπέδοις παρεξετάζων τοὺς αὑτοῦ πόνους ταῖς καλαῖς ἐπιστολαῖς. αἳ δὲ τῷ μὲν ἐξεπολέμουν τὸν ἀκούοντα, τῷ δὲ προσετίθεσαν καὶ ταῦτα πολλοστὸν ἄγοντι μέρος τῆς ἐκείνου στρατιᾶς. 114. ἀλλ' ὅμως ἀφίσταντο μὲν Μακεδόνες εὐθέως, ἀφίστατο δὲ ἡ Ἑλλὰς καὶ τὸν καιρὸν ἥρπαζεν ὃν ᾔτει παρὰ τῶν θεῶν σιγῇ τε καὶ βωμῶν χωρίς, οὐ γὰρ ἦσαν. ἀνεῴγνυτο δὴ νεώς τε ὁ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεῶν τοῦ βασιλέως ἀνοίγοντός τε καὶ τιμῶντος ἀναθήμασι καὶ αὐτοῦ τε θύοντος καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλοῦντος. 115. εἰδὼς δέ, ὡς καὶ θεοὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐκρίθησαν, εὐθύνας ἠξίωσε δοῦναι τῶν πεπραγμένων, καὶ τοὺς Ἐρεχθείδας ὁ βασιλεὺς ἐποίει δικαστὰς πέμπων ἀπολογίαν ἐν γράμμασι. τυράννου μὲν γὰρ ἕρμαιον ἡγεῖτο τὸ μὴ κρίνεσθαι, βασιλέως δὲ τὸ περὶ ὧν ἔδρασεν εἰς λόγον καθίστασθαι. ὁδοῦ δὲ πάρεργον, στάσιν ἐμπεπτωκυῖαν ἱεροῖς γένεσι διιστᾶσαν τρόπον τινὰ τὴν πόλιν ἐπιστολαῖς ἔπαυσεν, ὡς ἂν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ καθ' ἡσυχίαν τὰ πάτρια τελοῖτο τοῖς κρείττοσι.

---

7 sq. Socr. l. l. 13 Xen. Mem. III 5, 10 cf. Stephani, C. R. pour 1872 p. 64 sq. 16 Iul. ep. ad sen. Athen. p. 268 A sq.

---

4 αὐτοῦ libri Mor 6 τῆς αὐτοῦ στρατείας *La* | στρατιᾶς *P* sed ι in ras m², *V* sed e στρατείας corr *r* 8 δ' *CBMoLaU* Mor Fabr | τῶν καιρῶν *PU* 10 δὲ *I* | τε om *La* post τε rasura 1—2 litt *V* 11 ἀνοιγνῦντος *La* | τε om *La* 17 μὲν inser *I²* om Re | τὸ om *M* 18 λόγον reposui e *CMoVLaPU* λόγους *BMI* sed in hoc υς in ras m², edd 20 γένεσιν *P* | διιστῶσαν *Mo* 21 ὡσὰν *BI* | καὶ inser *I²* | καθησυχίαν *V*

116. *Καὶ Ἀθηναῖοι μὲν ἔθυόν τε χρόνιοι καὶ τοῖς θεοῖς ηὔχοντο ταῦτα ἃ καὶ μηδενὸς εὐχομένου δώσειν ἔμελλον, ὁ δὲ ἤλαυνε τρίχα διελὼν τὴν δύναμιν καὶ ταῦτα τῆς Θράκης ὑπὸ τῶν ἐναντίων κατειλημμένης· ἤλπιζε γὰρ τῶν μὲν εὐθὺς κρατήσειν, ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν Βόσπορον τὸ διαπλέον σχήσειν.* 117. *τῷ δὲ ἄρα ἀγγέλους ἐκ Κιλικίας | ἔφερον ἵπποι φράσοντας τὴν* R 561 *ἐπὶ ταῖς Κρήναις τοῦ πρεσβυτέρου τελευτήν, ὃν ἀπειλοῦντα μείζω τοῦ Ξέρξου καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τῷ σώματι τοῦ πολεμίου σκοποῦντα, τὸν γὰρ ἀντεπιόντα ἔχειν ἡγεῖτο πρὶν ἑλεῖν, Ζεὺς ὁ κατὰ Σοφοκλέα μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρων νόσῳ πεδήσας ἀπήνεγκε.* 118. *τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις πλάσμα τε ὁ λόγος ἐδόκει καὶ παράκρουσις καὶ μηχάνημα καὶ δεῖν ἀπιστεῖν, ὁ δὲ ἐκ κιβωτίου τινὸς βιβλίον μεταπεμψάμενος ἐδείκνυ λόγια πρεσβύτερά τε πολὺ τῆς ἀγγελίας καὶ τῇ τότε ἀγγελίᾳ βεβαιούμενα καὶ ὡς θεοῦ πέμ-*

3 Socr. l. l. 9 Her. VII 35 11 Soph. Ant. 127
16 Amm. XXI 2, 2. Zosim. III 9. Zonar. XIII 11

16 *λόγια*] *χρησμός· Ζεὺς ὅταν εἰς πλατὺ τέρμα μόλῃ κλυτοῦ ὑδροχόοιο, | παρθενικῆς δὲ Κρόνος μοίρης βαίνῃ ἐπὶ πέμπτης | εἰκοστῆς, βασιλεὺς Κωνστάντιος Ἀσίδος αἴης | τέρμα φίλου βιότου στυγερὸν καὶ ἐπώδυνον ἕξει* B^2 e Zonara XIII 11

1 *ἐθύοντο CBMoLaMI* sed in hoc in *ἔθυον τε* corr m², Mor 2 *μηδὲν εὐχομένοις PU* 3 *δ' CBMoLaU* edd 5 *δ' CLaU* Re 6 *τὰ διάπλεον C τὸ διὰ πλέον Mo τὸ διάπλέων* Mor *τὸν διάπλουν* Fabr Re, qui Anim *τὸ διαπλέον* coniecerat | *τῷ* e *τὸ* corr I^3 | *δ' CBMoLaU* edd 7 *Κιλικίας P* sed *ι* primum in ras m² | *φράζοντας VMPU* 8 *οὗς Mo* 9 *τουτὶ La* Mor | *χρήσεσθαι B* 10 *τὸ σῶμα B* Mor | *σκοποῦντι* Re 12 *γλώσσης* scripsi e *VIMP* coll. Soph. l. l. *γλώττης* reliqui libri edd | *ὑπερεχθραίνων La* 14 *παράχρησις M* 15 *δ' CBLaU* et (e *δὲ* corr) *Mo*, edd

ποντος ἤρχοντο καθαρὰν αἵματος αὐτῷ τὴν νίκην ἐπηγγελμένου καὶ παραινοῦντος ἐπείγεσθαι τοῦ μή τινα τολμῆσαι μακρὰν ἀπόντος τὴν βασιλείαν ἁρπάσαι. 119. *ἀναγινώσκων τοίνυν καὶ τὸν πόλεμον ὁρῶν οὕτω καλὴν καὶ πολλοῦ τινος ἀξίαν λαβόντα κρίσιν καὶ τελευτὴν ἀκούων ἀνθρώπου συὸς ἀγρίου θυμὸν ἐπ' αὐτὸν ἔχοντος οὐκ ἐπὶ θοίνην καὶ πότον καὶ τὰς ἀπὸ τῶν μίμων ἡδονὰς ἐτράπετο, ἀλλ' ἐκβεβηκότων μὲν τῶν χρησμῶν, γῆς δὲ καὶ θαλάττης ὑπ' αὐτῷ γεγενημένης, ἀντιβλέποντος δὲ οὐδενός, ἑνὸς δὲ εἶναι τὰ πάντα πάντων ὁμολογούντων, οὐδὲν δὲ ἀναγκασθεὶς ὧν οὐκ ἐβούλετο δρᾶσαι, πάντων δὲ αὐτῷ βασιλείων ἀνεῳγμένων εἰς θρῆνον κατηνέχθη καὶ δάκρυα κατὰ τῶν λογίων ἔρρει.* 120. *καὶ οὐδὲν ἦν ἰσχυρότερον τῆς φύσεως, ἀλλ' ἐρώτημα πρῶτον ὁ νεκρὸς καὶ ποῦ τὸ σῶμα καὶ εἰ τιμᾶται τὰ εἰκότα. οὕτως ἦν χρηστὸς περὶ τὸν τὰ τοῦ Κρέοντος ἂν ἐπ' αὐτῷ μιμησάμενον.*
R 562 ¦ *καὶ οὐκ ἐνταῦθα τὰ πρὸς τὸν οἰχόμενον ἔστη, ἀλλὰ κατέβη μὲν εἰς τὸν λιμένα τῆς μεγάλης πόλεως πάντα ἀγείρας τὸν ὅμιλον, ἔτι δὲ κομιζομένου διὰ τῆς θαλάττης ᾤμωζεν. ἥψατο δὲ ταῖν χεροῖν τῆς σοροῦ πάντα βασιλείας σύμβολα πλὴν τῆς χλαμύδος ἀπορρί-*

17 Soph. Ant. 198 sq.

1 *ἤρχοντο* in *ἤρχετο* corr *M*[2] 1 *αὐτῷ* — 2 *παραινοῦντος* om *Mo* 1 *τὴν νίκην αὐτῷ V* 4 *ἀναγιγνώσκων La* 8 *ἐτράπετο I* sed *ε* supra *α* m[2] *ἐτρέπετο* (*α* supra *ε*) *Mo* *ἐτρέπετο CBLa* Mor Fabr 9 *γῆς δὲ*] *καὶ γῆς PU* 10 *δ' CBMoLaU* edd | *δ' CLaU* | *εἶναι* inser *C*[r] 11 *δ' CLaU* Re 12 *οὐκ* inser *M*[2] | *δ' CMoLaU* edd 15 litteris *λ' ἐρώτημα* incipit fol. 189 eoque rursus scriptura antiqua in *C* 16 *εἰ* om *M* | *ἦν C* sed *ν* add *s* 17 *τοῦ* inser *I*[2] | *αὐτὸν M* 18 *τὰ* inser *P*[3] om *VIMU* (et *Ba*) 19 *κατέβη μὲν* Mor sed *γρ κατέβημεν* in marg 20 *ἐγείρας Mo* | *τῆς* inser *P*[2] om *VLaIMU* (et *Ba*) | *θαλάσσης IM* 21 *τῆς βασιλείας* Re

ψας οὐκ ἀξιῶν ἐγκαλεῖν τῷ σώματι περὶ τῶν τῇ ψυχῇ βεβουλευμένων.

121. Τετιμημένου δὲ ἐκείνου ταῖς προσηκούσαις τιμαῖς ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν τῆς πόλεως τῆς θεραπείας ἤρχετο σπένδων μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς ἁπάντων, χαίρων δὲ τοῖς ἑπομένοις, καταγελῶν δὲ τῶν οὐκ ἀκολουθούντων καὶ πείθειν μὲν ἐπιχειρῶν, βιάζεσθαι δὲ οὐκ ἀξιῶν. καίτοι φόβος ἐπεκρέματο τοῖς διεφθαρμένοις καὶ ἦν ἐλπίς, ὡς ἐκκοπήσονται μὲν ὀφθαλμούς, ἀποτετμήσονται δὲ κεφαλάς, ποταμοὶ δὲ αἵματος ῥυήσονται τοῖς φόνοις, ἀνάγκας δὲ καινὰς ὁ καινὸς δεσπότης εὑρήσει, μικρὸν δὲ εἶναι δόξει πῦρ καὶ σίδηρος καὶ τὸ καταποντίζεσθαι καὶ τὸ ζῶντα κατορύττεσθαι καὶ τὸ περικόπτεσθαι καὶ τὸ κατατέμνεσθαι. ταυτὶ μὲν γὰρ τοῖς πρόσθεν ἐπέπρακτο, πολὺ δὲ τούτων ἠλπίζετο χαλεπώτερα. 122. ὁ δὲ τῶν τε ἐκεῖνα δεδρακότων ὡς οὐ πραττόντων ὃ ζητοῦσι κατεγίνωσκεν αὐτός τε οὐδὲν ὄφελος εὕρισκε τῆς ἐνταῦθα ἀνάγκης. τοὺς μὲν γὰρ τὰ σώματα νοσοῦντας δήσαντά ἐστιν ἰάσασθαι, δόξαν δὲ περὶ θεῶν οὐκ ἀληθῆ τέμνων καὶ καίων οὐκ ἂν ἐκβάλοις, ἀλλὰ κἂν ἡ χεὶρ θύῃ, μέμφεται ἡ γνώμη

3 δ' Re 4 τῆς alterum om *La* 6 ἀνθρώποις supra ἑπομένοις *I*² 7 βιάζεσθαι *I* sed βι΄ζε θαι in ras m² 9 ἀποτεμήσονται *MU* ἀποτμήσονται Fabr 10 ῥύσονται Mor Re, qui adnotavit: „*malim* ῥυήσονται" 11 φόνοις *B* sed φ in ras m² | δεσπότης om *La* 13 ζῶντας edd sed γρ ζῶντα in marg Mor ζῶντα κατορύττεσθαι καὶ τὸ post περικόπτεσθαι καὶ τὸ in marg inser *Mo* | καὶ τὸ περικόπτεσθαι om *M* 15 ἔμπροσθεν *B* | ἐτέτακτο *La* | ἤλπιζον *La* 17 κρατούντων *La* | αὐτὸς δὲ *V* 18 ἐνταῦθα *M* sed εν supra α m², *I* sed ἐντεῦθεν suprascr. m³, quod habet *Ba* 19 δήσαντα scripsi e *V* cum Gasda δήσαντας reliqui libri edd post δήσαντας ras 2—3 litt *I* 20 καὶ om libri Mor Fabr inser Re | κάων *V* 21 ἐκβάλλοις *B* βάλοις *V* sed ante β ras 2 litt

τὴν χεῖρα καὶ κατηγορεῖ μὲν τῆς τοῦ σώματος ἀσθενείας, θαυμάζει δὲ ἃ πρόσθεν, καὶ ἔστι σκιαγραφία
R 563 τις μεταβολῆς, οὐ μετάστασις | δόξης, καὶ συμβαίνει δὴ τοὺς μὲν τυγχάνειν συγγνώμης ὕστερον, τοὺς δὲ ἀποθανόντας τὰ θεῶν τιμᾶσθαι. 123. ταῦτ' οὖν αἰτιώμενος καὶ ταῖς σφαγαῖς ὁρῶν ηὐξημένα τἀκείνων ἔφυγεν ἃ κατεμέμφετο καὶ τοὺς μὲν δυναμένους γενέσθαι βελτίους εἰσῆγεν εἰς τἀληθές, τοὺς δὲ τὰ χείρω στέργοντας οὐχ εἷλκεν. οὐ μέντοι βοῶν ἐπαύετο· ποῖ φέρεσθε, ὦ ἄνθρωποι; καὶ τοῦ φωτὸς τὸν σκότον ἡγούμενοι φανότερον οὐκ αἰσχύνεσθε οὐδὲ αἰσθάνεσθε τὰ τῶν ἀσεβῶν γιγάντων νοσοῦντες; ὧν τὰ σώματα μὲν οὐδὲν διέφερε τῶν ἄλλων, ὥστ' ἀφιέναι τὰ λεγόμενα βέλη, τὸ δ', ὥσπερ ὑμεῖς, ἀτιμάζειν τὰ θεῶν ἐποιήσατο τὸν μῦθον. 124. ᾔδει γάρ, ὡς ὁ σὺν ἐπιστήμῃ τῆς θεραπείας ἁπτόμενος τῆς ψυχῆς πρὸ

9 [Plat.] Clitoph. 1 p. 407 A (cf. Wyttenb. ad Plut. Mor. t. II p. 4 E et ad Iulian. or. I p. 3 D)

1 τὴν χεῖρα om Re   2 καὶ inter δὲ et ἃ eras *IM*   3 μετάστασις *I* sed post α prius ras 1 litt, *Mo* sed μετάβασις in marg   μετάβασις *MUP* sed in hoc ς supra β m³   4 τυγχάνειν om *B*   τυγχάνειν συγγνώμης ὕστερον in συγγνώμης ὕστερον τυγχάνειν corr *M*³ | τοὺς] αὐ· τοὺς *V*   αὐτοὺς *La*   5 τὰ scripsi e *VUI* (et *Ba*)   μετὰ reliqui libri sed in ras 2 litt *P*³ et ante τὰ inser *M*³ quod postea erasum   post τὰ ras 3 litt (τῶν ?) *I*   6 τἀκείνων *I* sed α in ras m²   τὰ ἐκείνων *M*   9 σέβοντας *V*   10 φέρεσθε *I* sed ε ultimum in ras m²   11 φανότερον reposui cum Cobeto Mnem. N. S. V 132 (Coll. 112) e *CBMoPU(Ba)I* sed in hoc ό in ras 7 litt   φανερώτερον *LaM* edd   φιλανθρωπότερον *V*   12 αἰσθάνεσθε *I* sed ε alterum in ras m²   13 ὧν *I* sed ν in ras m²   15 δὲ Re | τὰ *I* sed ὰ in ras m² | ἐποίησε *M*   16 ἤδη *Mo* | ὡς om *Mo*   17 τῆς (1) reposui e libris   τῆσδε edd   aut τῆσδε τῆς aut τῆς pro τῆσδε scribendum coniecit Re

τῶν ἄλλων φροντιεῖ καὶ τῶν γε τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν τῆς εὐσεβείας πρώτου. ταὐτὸν γάρ, ταὐτὸν δύνασθαι ταύτην γε ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ καὶ τρόπιν ἐν νηὶ καὶ θεμέλιον ἐν οἰκίᾳ. καὶ γὰρ εἰ πάντας μὲν ἀπέφηνεν εὐπορωτέρους Μίδου, μείζω δὲ πόλιν ἑκάστην τῆς ποτὲ Βαβυλῶνος, πόλεως δὲ ἑκάστης τῷ περιβόλῳ περιέτηξε χρυσόν, τῶν δ' | αὖ περὶ τὸ θεῖον ἡμαρ- R 564 *τημένων ἐπηνώρθου μηδέν, ἴσον ἂν ἔπραττεν ἰατρῷ παραλαμβάνοντι μὲν σῶμα καθ' ἕκαστον τῶν μερῶν γέμον κακῶν, πάντα δ' ἰωμένῳ πλὴν ὀμμάτων.* 125. *διὰ τοῦτ' ἐπὶ πρώτην ᾔει τὴν ἰάτρευσιν τῶν ψυχῶν ἡγεμὼν γιγνόμενος ἐπὶ τὴν γνῶσιν τῶν ὡς ἀληθῶς τὸν οὐρανὸν ἐχόντων καὶ νομίζων αὐτῶν συγγενῶν οἰκειοτέρους τοὺς ταῦτα παιδευομένους καὶ φίλον μὲν ἄγων τὸν Διὶ φίλον, ἐχθρὸν δὲ τὸν ἐκείνῳ, μᾶλλον δὲ φίλον μὲν τὸν ἐκείνῳ φίλον, ἐχθρὸν δὲ οὐ πάντα τὸν οὔπω Διὶ φίλον. οὓς γὰρ ᾤετο τῷ χρόνῳ μεταθήσειν, οὔτ' ἀπήλαυνε κατεπᾴδων τε ἐνῆγε τὴν πρώτην τε ἀναινομένους περὶ βωμοὺς ὕστερον χορεύοντας ἔδειξε.*

126. *Πρῶτον μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, ὥσπερ φυγάδα,*

---

6 Plat. Criti. p. 116 B   15 Iul. ep. 7   19 cf. or. XIV p. 100, 12 sq.

---

2 *πρῶτα IM* (et *Ba*) Fabr | *ταὐτὸν* (2) eras *VI*, delendum censuerunt Re Gasda   3 *γε* scripsi e *La*, ut coni Mor   *τε* reliqui libri edd   4 *εἰ* in ras *P*[2]   *εἴ τις* coni Mor   5 *εὐπορωτέρους I* sed *έρους* in ras m[3]   7 *αὐταῖς* Mor Re   9 ante *σῶμα* ras 2 litt *B* | *καθέκαστον V* | *μελῶν V*   10 *γέμοντι* in *γέμον τῶν* corr *V*[2] | *διατοῦτ' BVIMP*   *δι' αὐτοῦ τ' Mo*   12 *γινόμενος V* | *ὡσαληθῶς B*   13 *νοῦν* in *οὐρανὸν* corr *V*[2]   14 *πεπαιδευμένους V* | *φίλον C* sed *ο* ex *ω* corr   18 *ἀνῆγε La* | *καὶ τὴν C* sed *καὶ* inser *m*, *BMoLa* edd | *τὴν πρώτην* in *τηνπρώτην* corr *B*[2] | *τε* om *CBMo* Mor Re   19 *ἔδειξεν La*   20 *ὥσπερ* om *V*

τὴν εὐσέβειαν κατήγαγε νεὼς τοὺς μὲν ποιῶν, τοὺς δὲ ἐπισκευάζων, εἰς δὲ τοὺς εἰσάγων ἕδη. χρήματα δὲ ἐτέλουν οἱ τοῖς τῶν ἱερῶν λίθοις σφίσιν αὐτοῖς οἰκίας ἐγείραντες. καὶ κίονας εἶδεν ἄν τις τοὺς μὲν ναυσί, τοὺς δὲ ἐπ' ἁμαξῶν τοῖς σεσυλημένοις κομιζομένους θεοῖς, καὶ πανταχοῦ βωμοὶ καὶ πῦρ καὶ αἷμα καὶ κνίσσα καὶ καπνὸς καὶ τελεταὶ καὶ μάντεις ἐλεύθεροι φόβου καὶ ἐν ὀρῶν κορυφαῖς αὐλοὶ καὶ πρόσοδοι καὶ βοῦς ὁ αὐτὸς ἀποχρῶν θεραπεία τε εἶναι θεῶν καὶ δεῖπνον ἀνθρώποις. 127. ἐπεὶ δὲ οὐ ῥᾴδιον μὲν βασιλεῖ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔξω βασιλείων ἐφ' ἱερὰ βαδίζειν, λυσιτελέστατον δὲ συνεχὴς ὁμιλία θεῶν, ἐν μέσοις τοῖς βασιλείοις ἱερὸν μὲν οἰκοδομεῖται τῷ τὴν ἡμέραν ἄγοντι θεῷ καὶ μυστηρίων μετέσχε τε καὶ μετέδωκε μυηθείς τε ἐν μέρει καὶ μυήσας, χωρὶς δὲ πᾶσι θεοῖς βωμοὺς ἱδρύσατο. καὶ πρῶτον ἔργον ἐξ εὐνῆς ἀεὶ συγγενέσθαι διὰ θυσιῶν τοῖς κρείττοσι καὶ νικῆσαι ταύτῃ γε τὸν Νικίαν. 128. οὕτως ἐξέτεινε τῆς περὶ ταῦτα σπουδῆς τοὺς ὅρους τὰ μὲν ἀπολωλότα πρὸς ταὐτὸν αὖθις ἄγων, καινὰ δὲ παλαιοῖς προστιθείς. ἔπειθε δὲ ταῦτα θαρρεῖν τὸ σωφρονεῖν.

5 Plat. leg. IX p. 864 D 18 Thuc. VII 50, 4

1 οὐαί σοι λέγοντι τὸ πικρὸν γλυκύ C^2 2 ἕδη οὐ μόνον τὰ ἐδάφη, ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν θεῶν εἰκόνες κτλ. — τὰ ἕδη τῶν θεῶν (= Thom. M. p. 139, 13 s. v. ἕδος) B^2 4 ταῦτα εἰσὶ τὰ τὸν ἄθλιον ἀπολέσαντα C^2

2 δ' Re | ἕδη *LaI* Mor qui in marg habet γρ ἕστη, Fabr 4 οἰκίαν *La* | ἐγείροντες Re 5 ἐφ' ἁμαξῶν *C* sed ex ἐπ' ἁμαξῶν corr *s*, *BMoV* edd cf. p. 271, 22 7 κνίσσα e κνίσα corr C^s κνίσ^σα *B* 8 ὁδῶν *V* 9 ἀποχρῶν ex ἀπὸ χρειῶν vel χροιῶν corr I^2 10 δ' *CLaU* Re 11 βασιλείων *C* sed ων ex ας corr *f*, *I* sed ων in ras m², *M* sed ων in ras m³ βασιλείας *Mo* Mor 14 μετέσχεν *La* 21 ἔπειθεν *La*

καὶ σύνεγγυς ἔχειν ἱεροῦ τὸ δωμάτιον ἐξῆν τῷ γε κρείττονι ἡδονῶν. οὐδὲν γὰρ ἐπράττετο τῆς νυκτὸς τῶν τοιούτων γειτόνων | ἀνάξιον. 129. ἃ μὲν οὖν R 565 ὑπέσχετο καὶ τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν θεῶν πρὸ τῆς βασιλείας, οὕτω λαμπρῶς ἐπ' αὐτῆς ἀπέδωκεν, ὥστε καὶ τῶν πόλεων αἷς μὲν ἦν ἱερὰ μένοντα, καὶ προσορῶν ἥδετο καὶ τοῦ τὰ μέγιστα εὖ παθεῖν ἀξίας ἐνόμιζε, τὰς δὲ ἀνεσπακυίας ἢ πάντα ἢ τὰ πλείω μιαράς τε ὠνόμαζε καὶ τῶν ὠφελειῶν μετεδίδου μὲν ὡς ὑπηκόοις, οὐ μὴν ἄνευ τοῦ δυσχεραίνειν. ταῦτ' οὖν ποιῶν καὶ τοὺς θεοὺς ἐφιστὰς τῇ γῇ καὶ διαλλάττων ἐῴκει ναυπηγῷ νηὶ μεγάλῃ τοὺς οἴακας ἀποβαλούσῃ προστιθέντι πάλιν ἑτέρους, πλὴν ὅσον οὗτος τοὺς αὐτοὺς ἀπεδίδου σωτῆρας.

130. Τοιαῦτα δὴ περὶ τῶν πρώτων καὶ μεγίστων πεπολιτευμένος βλέψας εἰς τὴν βασιλικὴν θεραπείαν καὶ κατιδὼν ὄχλον ἄχρηστον τηνάλλως τρεφόμενον, μαγείρους μὲν χιλίους, κουρέας δὲ οὐκ ἐλάττους, οἰνοχόους δὲ πλείους, σμήνη τραπεζοποιῶν, εὐνούχους ὑπὲρ τὰς μυίας παρὰ τοῖς ποιμέσιν ἐν ἦρι, καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστων ἐθνῶν ἀμυθήτους κηφῆνας, μία γὰρ

17 Amm. XXII 4, 10. Socr. III 1 p. 171 B.

1 ἔχει *Mo* 2 οὐδὲ *IM* (et *Ba*) 4 καὶ τοῖς θεοῖς om *U* 5 αὐτῆς *I* sed ῆς in ras m² 6 ὥστε scripsi auctore Gasda ὅς γε libri sed γρ ὧς in marg *Mo*, edd | καὶ del? | οὖν *Mo* 8 ἀξίως *La* | ἐνόμιζεν *La* 8 τὰς — 9 ὠνόμαζε om Mor 8 δ' Re | ἢ πάντα om Fabr 9 ὠνόμαζε *I* sed ἐνόμιζε suprascr. m² ὠνόμαζε (ε suprascr.) *M* ἐνόμιζε Fabr 12 οἴηκας *La* 14 σωτῆρας] „*malim* καὶ *praeponi*" Re σωτηρίας *La* 15 δὲ Re 17 τηνάλλως *P* sed λ alterum erasum τηνάλως *I* 19 πλείους] „*malim* καὶ πλείους" Re 20 μύας *La* 21 ἕκαστον *La*

δὴ τοῖς ἀργοῖς καὶ φαγεῖν ἀγαθοῖς καταφυγὴ τῶν διακόνων βασιλέως καὶ κληθῆναι καὶ νομισθῆναι καὶ ταχὺ τὸ χρυσίον ἐποίει τὴν ἐγγραφήν, τούτους τοίνυν οὓς μάτην ἔβοσκεν ἡ βασιλικὴ δαπάνη, ζημίαν, οὐχ ὑπηρέτας νομίσας ἐξέωσεν εὐθέως. 131. συνεξέωσε δὲ καὶ τοὺς πολλοὺς ὑπογραφέας, οἳ τέχνην ἔχοντες τὴν τῶν οἰκετῶν ὑφ' ἑαυτοῖς ἔχειν τοὺς ὑπάρχους ἠξίουν καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτῶν οὐ πλησίον οἰκεῖν, οὐκ
R 566 ἐντυχόντα προσειπεῖν, | ἀλλ' ἀπεστέρουν, ἥρπαζον, πωλεῖν ἐπηνάγκαζον, τιμὴν οἱ μὲν οὐκ ἐτίθεσαν, οἱ δ' οὐ τὴν ἀξίαν, οἱ δὲ ἀνεβάλλοντο, οἱ δὲ τὸ μὴ ποιῆσαι κακῶς ἀντὶ τῆς τιμῆς ὀρφανοῖς ἐλογίζοντο, καὶ περιήεσαν κοινοὶ τῶν καλόν τι κεκτημένων ἐχθροί, οἷον ἵππον ἢ ἀνδράποδον ἢ δένδρον ἢ ἀγρὸν ἢ κῆπον· αὑτῶν γὰρ μᾶλλον ἢ τῶν ἐχόντων εἶναι ταῦτα ἠξίουν. καὶ ὁ μὲν ἀφιστάμενος τοῖς ἰσχύουσι τῶν πατρῴων βέλτιστος καὶ ἀπῄει φέρων ἀντὶ τῆς οὐσίας τὸ ῥῆμα, ὅτῳ δὲ ἐφαίνετο δεινὸν ταῦτα παθεῖν, ἀνδροφόνος, γόης, πλήρης ἀδικημάτων, πολλῶν ὀφείλων δίκας. 132. ποιοῦντες δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπόρους

---

5 Socr. l. l.

---

1 καταφυγὴ om *V* sed post γὰρ δὴ inser *r* | τὸ τῶν Gasda secundum Par qui pro τῶν habet τὸ 2 τοῦ βασιλέως *VLa* (et *Ba*) 3 τούτοις *CU* Mor Re 6 τοὺς om *La* 7 οἰκετῶν *I* sed κετ in ras m^2, supra οἰκιῶν M^2 | ἑαυτοὺς *La* 8 οὐ om Re 10 καὶ τιμὴν *I* (et *Ba*) | οἵ δ' *BMoVIMP* 11 οἱ] οὐ *Mo* | δ' *CLaU* Fabr Re 12 τῆς om *La* | ἐλογίζοντο *P* sed ον in ras 1 litterae m^3 ἐλογίζ το cum rasura 1 litterae *U* 13 κοινὸν *Mo* | καλῶν *LaM* sed in hoc in καλὸν corr m^2 | ἐχθροί *P* sed ί in ras m^2 15 αὑτῶν ex αὐτῶν corr P^3M^2 αὕτῶν *V* αὐτῶν *BLaU* Mor Fabr | ἀρχόντων *V* sed ε supra αρ suprascr. m^2 | εἶναι ταῦτα] ταῦτα εἶναι *I* (et *Ba*) 20 δὴ *P*

ἐξ εὐπόρων, αὐτοὺς δὲ ἐξ ἀπόρων εὐπόρους καὶ τῇ τῶν πρότερον εὐδαιμόνων πενίᾳ πλουτοῦντες καὶ τὴν ἀπληστίαν εἰς τὰ τέρματα τῆς οἰκουμένης ἐκτείνοντες ὅ τι βούλοιντο παρὰ τοῦ κρατοῦντος ἐπήγγελλον καὶ οὐκ ἦν ἀρνηθῆναι, ἀλλ' ἡρπάζοντο παλαιαὶ πόλεις, καὶ κάλλη νενικηκότα χρόνον διὰ θαλάττης ἤγετο ποιήσοντα κναφέων υἱέσιν οἰκίας τῶν βασιλείων φαιδροτέρας. 133. οὕτω δὲ ὄντων ἐκείνων οὐ φορητῶν πολλοὶ ζηλωταὶ καθ' ἕκαστον, αἱ κύνες, φασί, τὰς δεσποίνας μιμούμεναι. τῶν γὰρ οἰκετῶν οὐδεὶς ἦν, ὃς οὐχ ὕβριζε δέων, σπαράττων, ἀφαιρούμενος, παίων, ἐκβάλλων, ἐλαύνων, γεωργεῖν ἀξιῶν, ἐπὶ ζεύγους φέρεσθαι, δεσπότης εἶναι καὶ τοσοῦτός γε, ὅσος ἦν ὁ δεσπότης αὐτῷ. 134. οἷς γε οὐκ ἐξήρκει πλουτεῖν, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ κοινωνοῖεν ἀξιώματος, ἠγανάκτουν, ὡς ταύτῃ δὴ κρύψοντες τὴν δουλείαν. καὶ ζώνην εἶχον μετὰ τῶν

---

9 Plat. rep. VIII p. 563 C

---

7 κναφέων] κναφεὺς ἀττικόν, τὸ δὲ πλυνεὺς ἀδόκιμον, πλυνὸς δὲ ὁ ἄτιμος (κτλ. = Thom. M. s. v. πλυνεύς p. 282, 5) B^2

---

1 αὐτοὺς — εὐπόρους om *V* | αὐτοὺς ex αὐτοὺς corr P^3 αὐτοὺς *MoM* Mor αυτοὺς *U* | δ' *LaM* Re 2 προτέρων *M* 4 ὅτι *Mo* | ἐπήγγελον *CMoLaI* in quo ἐζήτουν suprascr. m^2 ἀπήγγελλον *B* Fabr ἀπήγγελον Mor 5 ἀλλὰ *CLa* edd 6 διαθαλάττης *La* 7 βασιλείων *I* sed εί in ras m^3 9 καθέκαστον *P* | φασὶν *Mo* 11 δέων *V* sed post ε ras 1 litt, υ, ut videtur δαίων *M* sed δέων in marg m^3 γρ ζέων in marg Mor δῶν Cobet Mnem. N. S. V 133 (Coll. 113) 12 ἐλαύνων, ἐκβάλλων *V* | ἀξιῶν in marg inser Mo^2 13 ὅσον *V* 14 γε *P* sed γ in ras m^2 δὲ *Mo* | ἐξήρκει Mor sed γρ ἐξηρτίκει in marg | ἀλλὰ *Mo* sed ἀλλ' in marg 15 καὶ om *M* | κοινωνοῖεν *P* sed ι et ο῀ in ras m^2 κεκοινήκεσαν *CBMo* sed in hoc κεκοινώνοιεν in marg, Mor Re κεκοινώνηκε *La* κεκοινώνηκεν *M* | ταύτῃ] τούτου Fabr 16 τὴν om *La* | κρύψοντος *CMo* Mor

κεκτημένων φρίττειν ἀναγκάζουσαν καὶ στενωπὸν | R 567 καὶ φυλακὴν καὶ πόλιν. τούτους δὴ τοὺς Κερβέρους καὶ πολυκεφάλους εἰς ἰδιώτας ἐξέβαλε προσειπὼν κέρδος ἡγεῖσθαι τὸ μὴ τεθνάναι τούτους. 135. τρίτην μοῖραν κακούργων ὑπηρετῶν κλεπτόντων καὶ λωποδυτούντων καὶ πᾶν καὶ λεγόντων καὶ ποιούντων ἐπὶ τῷ λαβεῖν τῶν βασιλείων ὑπερώρισε θυρῶν, οἳ τὰς αὐτῶν πατρίδας τῆς παρ' αὐτῶν ἀπεστερηκότες χρείας βουλὰς ἀποδράντες καὶ νόμους λειτουργιῶν εἰς ἀγγελιαφόρους τελέσαντες ἐωνοῦντο μὲν πευθῆνες καταστῆναι καὶ τὸ σχῆμα ἦν φυλάκων, ὅπως μηδὲν ἀγνοοῖ βασιλεὺς τῶν ἐπ' αὐτὸν συντιθεμένων, τὸ δὲ ἔργον καπήλων. 136. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι τὰς θύρας ἕωθεν ἀνοίγοντες σκοποῦσι περὶ τῆς ἐμπολῆς, οὕτως οὗτοι κερδῶν ἐμέμνηντο πρὸς τοὺς τούτων προσαγωγέας, οἳ τοὺς χειροτέχνας σιγῶντας ὡς λοιδοροῦντας τὴν βασιλείαν ἦγον ὑπὸ τὰς ἐκείνων μάστιγας, οὐχ ἵνα ξαί-

---

10 Her. I 120, 2. IV 71, 3. cf. O. Hirschfeld Act. Berol. Acad. 1893, 437 sq.

---

10 πευθῆνες] μανδάτωρες B^2 cf. Suidas s. v.

---

1 κεκτημένων *I* sed ν in ras m^3 3 καὶ ⟨ὕδρους⟩ πολυκεφάλους aut καὶ πολυκεφάλους ⟨γε⟩ scribendum coni Re | εἰς ἰδιώτας inser I^2 4 τεθνάναι. ⟨μετὰ⟩ τούτους coni Re probabiliter 5 λωποδυτῶν *La* 7 τὸ *La* 8 αὑτῶν ex αὐτῶν corr P^3 αὐτῶν *MoLaMU* Mor Fabr ἑαυτῶν *I* | αὐτῶν ex αὑτῶν corr P^3 αὑτῶν *BMoVLaIMU* Mor Fabr | ἀπεστερηκότ$\overset{ες}{\text{ας}}$ *Mo* 10 τελ$\overset{ε}{\text{ευ}}$σαντες *Mo* | ἐπονοῦντο *B* Mor Fabr 11 ἀγνοεῖ *CP* sed in hoc in ἀγνοοῖ corr ἀγνοῆ *V* ἀγνοῇ Fabr 12 αὐτὸν ex αὐτῶν corr I^2 15 προσαγωγέας *I* sed post α prius ras 2 litt προαγωγέας *La* 17 ἐκείνου *LaI* sed in hoc ου in ras m^2, (et *Ba*) | μάστιγες *Mo*

νοιντο, ἀλλ' ἵνα τὸ μὴ τοῦτο παθεῖν πρίαιντο. καὶ οὐδεὶς ἦν ἔξω βελῶν, οὐ πολίτης, οὐ μέτοικος, οὐ ξένος, ἀλλ' ὁ μὲν οὐδὲν ἀδικῶν καὶ συκοφαντούμενος ἀπώλλυτο μὴ διδούς, ὁ δὲ καὶ σφόδρα πονηρευόμενος προϊέμενος ἐσώζετο. 137. ὁ μέγιστος δὲ τῶν πόρων ἑλεῖν τι κακούργημα περὶ τὴν βασιλείαν· ἀντὶ γὰρ τοῦ παραδοῦναι τῇ τῶν ἀδικουμένων ὀργῇ τὸν ἁλόντα | ἀντὶ τῶν καταπεπιστευκότων τοῖς ἐπιβουλεύουσιν R 568 ἐπὶ τῷ λαβεῖν ἐβοήθουν. 138. ἔτι τοίνυν τοῖς μὲν σωφρονοῦσιν ὥρας ἐπιπέμποντες νέων καὶ καθιστάντες εἰς ἀδοξίας φόβον, τοὺς δὲ τῶν γοήτων ἐλέγχους τοῖς πόρρω τῆς αἰτίας προσάπτοντες δύο ταύτας ὑπερβαλλούσας ἐκαρποῦντο προσόδους, μᾶλλον δὲ τρίτην ἑτέραν ἁδροτέραν ἀμφοῖν. διδόντες γὰρ ἐξουσίαν τοῖς τὸ νόμισμα διαφθείρειν τολμῶσιν ἀπὸ τῶν σπηλαίων ἐν οἷς ταῦτα ἐτολμᾶτο, δόκιμον ὑπὲρ τοῦ παρασήμου φέροντες ἐτρύφων. 139. ὅλως δὲ τῶν ἀφορμῶν ἡ μὲν ἐν ἀφανεῖ τε καὶ συχνή, ἡ δ' ἐν φανερῷ τε καὶ δήλη, σχῆμα δὴ νόμου λαβοῦσα, καὶ οὐ σφόδρα τῆς ἑτέρας

1 ἐκπρίαιντο Cobet Mnem. N. S. V 133 (Coll. 113) 3 οὐδὲν scripsi ex *IPU* μηδὲν *C* sed inser *f*, *BMoM* edd μὴ *V* (et e μὲν corr *Ba*²) om *La* | καὶ „*videtur delendum*" Re 4 προιέμενος πονηρευόμενος *La* 5 προϊέμενος] πριάμενος Fabr 7 ἀδικουμένων *I* sed ἐν in ras m², supra ἀδικημάτων *C*ᵛ, *BMo* qui in marg habet ἀδικημάτων, quod est in reliquis libris 9 τῷ] τὸ *V* | ἔτι τοίνυν om Mor 11 τοὺς supra τοῖς *C*ᵛ*M*²*P*³ τοῖς *VIU* | ἐλέγχους supra ἐλέγχοις *C*ᵛ*M*²*P*³ ἐλέγχοις *VLaIU* | τοῖς supra τοὺς *C*ᵛ*M*²*P*³ τοὺς *VLaI* 12 προσάττοντες *IP* sed in hoc τ primum in π corr m³ | ταῦτα *La* | ὑπερβαλούσας *P* sed λ alterum inser m³, *ULaIM* 14 ἀδροτέραν *La* 16 ὑπὲρ in ras *I*² 17 ἐτρύφων *I* sed τρύ in ras m² 18 νυχία? | ἤδ' *BVMP* ἢ δ' *Mo* | τε] „*malim* μὲν" Re 19 σχῆμα *P* sed μα in ras m² | δὴ νόμου scripsi δ' ἦν ὁμοῦ libri (ὁμοῦ in ὅμοιον corr *M*²) δὲ ἦν ὁμοῦ Mor qui in marg praebet γρ δ' ἐνῆν δὲ ὁμοῦ Fabr δὲ νόμου Re | γρ λαβοῦντα in marg Mor

ἐλάττων. ὥστ' ἔθνους μεμνημένοι καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν χρημάτων εὐθὺς προσετίθεσαν, ὃν ὑπῆρχεν ἐκεῖθεν ἔχειν.

140. Οὗτοι τοίνυν οἱ βασιλέως ὀφθαλμοὶ καὶ φάσκοντες ἅπαντα εἰς φῶς ἄγειν καὶ ποιεῖν τοὺς πονηροὺς μετρίους τῷ μὴ ἐξεῖναι λανθάνειν πάσας ἀνίεσαν εἰς πονηρίαν ὁδοὺς καὶ μόνον οὐκ ἐκήρυττον, ὡς ἀκίνδυνα δράσουσιν. ὥσθ' οἱ κωλυταὶ τῶν ἀδικημάτων αὐτοὶ τοὺς ἀδικοῦντας ἔσωζον κυσὶν ἐοικότες συμπράττουσι τοῖς λύκοις. διὰ ταῦτα ἴσον ἦν θησαυρῷ τε ἐντυχεῖν καὶ τούτων μετασχεῖν τῶν μετάλλων. ὁ γὰρ ἥκων Ἶρος ἐν βραχεῖ χρόνῳ Καλλίας. 141. ἄλλου τοίνυν ἀντλοῦντος ἐπ' ἄλλῳ καὶ γιγνομένων τῶν μὲν πόλεων πενεστέρων, τῶν δὲ ταῦτα καπηλευόντων εὐδαιμόνων πάλαι τε ὁ βασιλεὺς ἡμῖν ἤχθετο καὶ παύσειν ἠπείλει δυνηθεὶς καὶ δυνηθεὶς ἔπαυσεν ὅλην R 569 μὲν ἐκείνην | διασκεδάσας τὴν φατρίαν, ἀφελόμενος δὲ καὶ προσηγορίαν καὶ τάξιν, ἀφ' ἧς πάντα ἐπόρθουν τε καὶ διώρυττον, αὐτὸς δὲ τοῖς αὐτοῦ χρώμενος μὲν εἰς γραμμάτων πομπάς, τῆς δὲ τοῦ ταῦτα δρᾶν ἐξουσίας οὐ μεταδιδούς. 142. τοῦτο δὲ ἦν ἀκριβῶς ἐλευ-

---

12 Ep. 143. cf. Herm. XII 207 sq.

---

1 ὥστε edd 2 ἐκεῖθεν ὑπῆρχεν M | ἐγγύθεν B 5 ἅπαντα φάσκοντες I ἅπαντας C Mor Re 6 μετρίως (ου supra ως) Mo | ἀνήεσαν La 7 πονηρίας M | μονονοὺκ Re 8 ὥσθ' P sed θ in ras m[2] ὥστε La 10 διαταῦτα BVIM | ἶσον BMoLa 12 καλίας M 13 γιγνομένων I sed γι in ras m[2] et post γ alterum rasura 1—2 litt | μὲν inser I[2] 15 τε] μὲν Fabr | βασιλεὺς αὐτὸς ἡμῖν La 17 φατρίαν P sed supra φ rasura φρατρίαν edd cf. p. 207, 5 19 αὐτοῦ P sed in αὐτοῦ corr m[3], VLaM Mor Fabr αυτοῦ U αὐτοῦ I 21 ἐλευθέρας] ἀληθῶς La

θέρας γενέσθαι τὰς πόλεις, ἐφεστηκότος δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἔχοντος οὐκ ἦν ἀναπνεῦσαι καθαρῶς. ἀλλ' ὁ μὲν ἐβάλλετο, ὁ δὲ ἔμελλε, καὶ τῷ γε μὴ πεισομένῳ τὸ πείσεσθαι προσδοκᾶν ἀντὶ τοῦ παθεῖν καθίστατο. 143. τῶν τοίνυν ἀγγάρων ἡμιόνων τῇ τε συνεχείᾳ τῶν πόνων καὶ τῷ τοὺς ἄρτι ῥηθέντας τὰς μὲν λιμοκτονεῖν, αὐτοῖς δὲ τῷ 'κείνων λιμῷ παρασκευάζειν Σύβαριν — ἐποίει δὲ πολὺν τὸν πόνον καὶ τὰ νεῦρα οἷον ἐξέτεμνε τὸ τῷ βουλομένῳ ῥᾴδιον εἶναι ζεύξαντα ζεῦγος ἐλαύνειν καὶ ταὐτὸν δύνασθαι βασιλέως τε περὶ ταῦτα καὶ πευθῆνος γράμματα. διὸ στῆναι μὲν οὐκ ἦν οὐδὲ μικρὸν οὐδὲ ἀπολαῦσαι φάτνης, ἡ πληγὴ δὲ ἀσθενοῦσαν οὐκ ἀνίστη πρὸς δρόμον, ἔδει δὲ εἴκοσιν ἢ καὶ πλειόνων πρὸς ἕλξιν ὀχήματος, αἱ πολλαὶ δὲ αἱ μὲν ἄρτι λυθεῖσαι πίπτουσαι | ἔθνησκον, αἱ δὲ ὑπὸ R 570 τῷ ζυγῷ πρὶν ἢ λυθῆναι — κᾆτ' ἐκωλύετο μὲν ἀπὸ τοῦ τοιούτου τὰ δεόμενα τάχους, τὴν βλάβην δὲ πάλιν εἰς χρημάτων λόγον αἱ πόλεις ἐδέχοντο. 144. τοῦ δὲ

8 Plat. rep. III p. 411 B   18 Thuc. III 46.   Dem. p. 385, 11

5 ἄγγαροι λέγονται οἱ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόροι V^2 ἄγγαρος καὶ ἀγγαρεία ἡ δημοσία καὶ ἀναγκαία δουλεία· ἄγγαροι καὶ οἱ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόροι B^2

1 τοιαῦτα (*Ba* et) e ταῦτα corr I^2 3 ἤμελλεν *La* | παθόντι *M* sed πεισομένω in marg   πεισαμένῳ Mor qui in marg habet γρ πεισομένῳ, et Re   4 πείθεσθαι *La*   5 πρὸς τῇ τε Fabr   6 το' ς cum ras 1 litt *U*   7 αὐτοῖς ex αὑτοῖς corr P^3I αυτοῖς *U*   αὑτοῖς *MoM* Mor Fabr | ἐκείνων edd   8 ἐποίησε omisso δὲ Fabr | δὲ in γε corr P^2 sed δὲ suprascr. m^3 | οἷον *P* sed ν in ras m^3 οἷς *U*   9 εἶναι om *U* inser P^3 10 δὲ *Mo*   11 καὶ inser I^2 14 ἕλξιν *P* sed ελ in ras m^3 ξιν cum rasura 1 litt (ἕ?) ante ξ *U*   16 τῷ ζυγῷ e τὸ ζυγὸν corr I^2 τὸν ζυγὸν *M* cum binis rasuris supra ο | ἢ om *MPU*   inser I^2B | κᾆτ' ἐκωλύετο] κατεκωλύετο *La* Mor Re | ὑπὸ *V*   17 τοῦ om *La*

ἀθλίως ταῦτα ἔχειν ἔλεγχος σαφέστερος ὁ χειμὼν τότε δὴ μάλιστα διακοπτομένης πολλαχοῦ τῆς τῶν ὀρέων διαδοχῆς, ὥστ' ὀρεωκόμοι φεύγοντες ἐν ὀρῶν ἦσαν κορυφαῖς, ἡμίονοι δὲ χαμαί, τοῖς δ' ἐπειγομένοις πλὴν βοῆς τε καὶ τοῦ πλῆξαι τὸν μηρὸν οὐδέν. καιροὶ δὲ οὐκ ὀλίγων πραγμάτων ἐξέφυγον τὰς ἀρχὰς ταῖς κατὰ τοῦτο βραδυτῆσι. καὶ ἐῶ λέγειν ἵππους ὅμοια πεπονθότας καὶ ὄνους πολλῷ δεινότερα. τοῦτο δὲ ἦν τοὺς ταῦτα λειτουργοῦντας ἀπολωλέναι. 145. ἵστησι δὴ καὶ ταύτην Ἰουλιανὸς τὴν μέθην στήσας ὡς ἀληθῶς τοὺς οὐκ ἀναγκαίους δρόμους καὶ τὰς μὲν τοιαύτας χάριτας ἐπικινδύνους ἀποφήνας καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν, διδάξας δὲ τοὺς ἀρχομένους ὑποζύγια τοὺς μὲν κτᾶσθαι, τοὺς δὲ μισθοῦσθαι. καὶ πρᾶγμα ἀπιστούμενον ἑωρᾶτο, γυμνάζοντες ἡνίοχοι μὲν ἡμιόνους, ἱπποκόμοι δὲ ἵππους. ὥσπερ γὰρ πρότερον ἐπεπέδηντο ταῖς ταλαιπωρίαις, οὕτω δέος ἦν, μὴ καὶ τότε τῷ μήκει τῆς ἀργίας. τουτὶ δὲ τοὺς οἴκους τῶν ὑπηκόων εὐπορωτέρους καθίστη.

146. Ἐπεδείξατο δὲ τὴν αὐτὴν πρόνοιαν καὶ περὶ τὰς ἐν ταῖς πόλεσι βουλάς, αἳ πάλαι μὲν πλήθεσί τε

---

2 πολλαχοῦ om *B* πολλαχῇ *La* | τῆς ὕλης τῶν *B* 3 οἵ τε Koen Greg. Cor. p. 380 ed. Schaefer 4 ἐπειγομένοις *P* sed πει in ras m³, *I* sed πειγ in ras m³ ἐπι ομένοις cum rasura 2—3 litt *U* ἐπιγιγνομένοις *M* 5 τε inser *I*² | δ' Re 7 βραδυτῆσιν *La* 8 δ' Re | διὰ τὸ inter ἦν et τοὺς excidisse coni Re 9 ἵστησιν *La* | δὲ *MoVI* 10 ὡς in ras *I*² | ὡσαληθῶς *B* 11 δρόμους *I* sed μ in ras m² τρόπους *CBMoVLaM* Mor 14 μισοῦσθαι *I* sed ου in ras 3 litt m² μιμεῖσθαι *M* 15 καὶ γυμνάζοντες *La* | μὲν τοὺς ἡμιόνους *V* 16 ἵππους in ras *M*² 18 οἴκους *I* sed post κ rasura 1—2 litt οἰκείους *M* | εὐπορωτέρους *I* sed ερ in ras m² 20 δὴ *PU* 21 τὰς — βουλὰς scripsi e *VUP* in quo αἷς bis suprascr. m³, *I* in quo ὰς bis ex αἷς corr m², (et *Ba*) ταῖς βουλαῖς reliqui libri edd | πλήθεσίν *La*

καὶ πλούτοις ἔθαλλον, ἔπειτα ἦσαν οὐδὲν μετερρυηκότων πλὴν ὀλίγων κομιδῇ τινων τῶν μὲν εἰς τὰ στρατιωτῶν, τῶν δ' εἰς τὸ | μέγα συνέδριον. τοὺς R 571 δ' ἦν ἕτερόν τι τὸ δεξόμενον καὶ οἱ μὲν ἐκάθευδόν τε καὶ ἐχαρίζοντο τῷ σώματι καὶ τῶν οὐ τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ἐλθόντων κατεγέλων. τὸ δὲ ὑπολελειμμένον ὀλίγον ὂν ἐβαπτίζετο, καὶ τὸ λειτουργεῖν τοῖς πλείοσιν εἰς τὸ προσαιτεῖν ἐτελεύτα. 147. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν, ὡς ἡ τῆς βουλῆς ἰσχὺς ψυχὴ πόλεώς ἐστιν; ἀλλὰ Κωνστάντιος μὲν λόγῳ ταῖς βουλαῖς βοηθῶν ἔργοις ἦν ἐχθρὸς μετατιθεὶς ἑτέρωσε τοὺς ἐκείνας φεύγοντας καὶ διδοὺς ἀτελείας παρανόμους. ἐῴκεσαν οὖν ῥυσοῖς γραϊδίοις ἠσθημένοις ῥάκια, καὶ ὠδύροντο μὲν οἱ σεσυλημένοι βουλευταί, δεινὰ δὲ αὐτοὺς ὡμολόγουν πεπονθέναι τε καὶ πάσχειν οἱ δικάζοντες, βοηθεῖν δὲ ὄντες ἕτοιμοι βοηθεῖν οὐκ εἶχον. 148. ἀλλ' ἔδει ποτὲ καὶ ταύτας τὴν αὐτῶν ῥώμην ἀπολαβεῖν. τὸ γὰρ δὴ πολλῶν ἐπαίνων ἄξιον ἐκεῖνο γράμμα τὸ δεῖν πάντα ἄνδρα πρὸς βουλὴν καλεῖν καὶ μηδὲν ἔχοντα ἰσχυρὸν

---

13 Her. III 129, 2   18 Cod. Theod. XII 1, 50—56   19 Thuc. III 6, 2

---

2 *πάλιν* Mor | *κομιδῇ* in marg inser *Mo*[2] | *τὰ*] *τοὺς La* 3 *τούςδ' BIMP*   4 *γρ τι δεξόμενον* in marg Mor   *τὸ* om Fabr   *δεξάμενον* coni Re | *ἐκάθευδον I* sed *θ* in ras m[2] 5 *αὐτὴν* inser *I*[2]*M*[2]   6 *αὐτοῖς* Re   *γρ αὐτὰ* in marg *I*[2] | *ὑπολελειμμένον C* sed *λε* prius suprascr. *f*   9 *ὡς*] *ὅτι* Re 10 *βουλαῖς* scripsi auctore Re   *ψυχαῖς* libri edd   12 *οὖν* inser *C*   *γὰρ M* (et *Ba*) | *ῥυσσοῖς VB* sed in hoc *σ* alterum suprascr. m[2]   13 *ἠσθημέναις* Re | *ῥακία LaP*   14 *αὐτοὺς* scripsi auctore Re   *αὐτοῖς* (*αὑτοῖς La*) libri edd   15 *δοκιμάζοντες* coni Gasda   17 *ταύτας* Re   *ταῦτα* libri Mor Fabr | *αὑτῶν* ex *αὐτῶν* corr *P*[3]   *αὐτῶν MoVLaM* Mor Fabr

εἰς ἄφεσιν ἐγγράφειν οὕτω τὸ πρᾶγμα ἐπηνώρθωσεν, ὥστ' ἠλέγχετο μικρὰ τῷ πλήθει τῶν εἰσιόντων τὰ χωρία. 149. *οὐ γὰρ ἦν ὑπογραφεὺς οὐδὲ εὐνοῦχος ὁ χρημάτων ἀφήσων, ἀλλ' οἱ μέν, ὡς εὐνούχοις προσῆκε, τὰ δούλων ὑπηρέτουν οὐδὲν ἐπὶ τοῖς χιτῶσι φρονοῦντες, οἱ δ' ὅσα χεῖρα καὶ μέλαν ἀπαιτεῖ καὶ κάλαμον, ἐπλήρουν, τἄλλα δὲ ἠπίσταντο σωφρονεῖν μαθόντες* R 572 *ὑπὸ τοῦ διδασκάλου | πενίαν δικαίαν ἀγαπᾶν. τοιγαροῦν καὶ νῦν πολλοὺς ἂν εὕροις ἀπ' ἐκείνης τῆς συνουσίας φιλοσόφων βελτίους. οἶμαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς τάξεσιν ἥκιστα δὴ τότε κέρδη θαυμάσαντας μάλιστα δόξης ἐπιθυμῆσαι.* 150. *μέμνησθε δέ, ὡς ὧν πρότερον προϊόντων πρηνεῖς κατεπίπτομεν ὥσπερ ἐν ἀστραπαῖς, τούτοις ἐκ τῶν ἵππων ἀποβαίνουσιν ἐπ' ἀγορᾶς ἐμβάλλοντες δεξιὰν διαλεγόμεθα καὶ τὸ μὴ μείζω τῶν ἄλλων φρονεῖν τοῦ φοβεῖν ἡγοῦνται κάλλιον.*

---

15 Dem. Mid. § 119 p. 553, 14

---

1 *πρὸς I* (et *Ba*) | *ἐπηνόρθωσεν M* *ἐπηνωρθ σεν* cum ras 1 litt *U* 2 *γρ ἐξιόντων* in marg Mor 4 *ὡσ I* sed *σ* in ras m[3] | *προσῆκεν La* 5 *ὑπηρέτουν* ex *ὑπηρετοῦν* corr *P*[3], *I* sed acutus et *ου* in ras m[3], in marg *Mo* qui in textu habet *ὑπηρετεῖν* *ὑπηρέτουν* *ὑπηρετεῖν M* *ὑπηρετεῖν CBLa* Mor 6 *οἵ δ' BMoMP* *οἳ δ' VLa* 8 *τοῦ*] *τοιούτου* Re 9 *ἔστι* ante *τοιγαροῦν* inser Mor Fabr, *ἔτι* Re | *καὶ νῦν* inser *La*[s] | *εὑρεῖν* Fabr | *ἀπεκείνης La* 11 *πράξεσιν UP* sed in hoc *τα* supra *πρά* suprascr. m[3] | *κέρδη τότε La* 12 *θαυμάσαντας I* sed *α* ultimum ex *ε* corr m[2], *La* sed *ας p* 13 *τῶν* Mor Fabr | *πρανεῖς La* 14 *τούτοις* — 15 *ἀγορᾶς* in marg *Mo*[2] 15 *διαλεγόμεθα I* sed *α* prius in *ε* corr m[2] recte, ut videtur 16 *μείζω* reposui e libris (*μείζονα B*) *μεῖζον* edd 17 *ἡγοῦντο I* sed *ο* in ras m[2] recte, ut videtur (*ἡγοῦντο* [αι] *Ba* sed *αι* suprascr. m[2])

151. Ἀλλὰ μὴν νόμους βασιλεῦσι θεῖναι μὲν ῥᾴδιον, ἔξεστι γάρ, συμφέροντας δὲ οὐ ῥᾴδιον, φρονήσεως γὰρ ἤδη τοῦτό γε. ὁ δὲ τοιούτους μὲν ἔθηκεν, οἷς εὗρεν, ὥστε μεγάλα τοὺς πρὸ τούτων γενομένους ἀνθρώπους ἐξημιῶσθαι, τοὺς δὲ τούτοις μὲν ἐοικότας τῶν πάλαι κρατούντων, λελυμένους δὲ αὐθαδείᾳ δυνάστου πάλιν κυρίους ἀπέφηνε τὸ τοῖς εὖ ἔχουσι συμφέρεσθαι τοῦ μάτην τῶν κειμένων ἐπιλαμβάνεσθαι κάλλιον εἰς φιλοτιμίαν ἡγούμενος.

152. Φέρε δὴ καὶ περὶ τῶν δίκην δεδωκότων σκεψώμεθα.

Οὐκοῦν τριῶν ὄντων οἳ σφαγαῖς ἐτελεύτησαν ὁ μὲν συκοφαντῶν ἐπεληλύθει τὴν οἰκουμένην καὶ ταῖς ἠπείροις ἀμφοτέραις μυρίους θανάτους ὤφειλεν, ὥστ' | ἤλγουν οἱ τὸν ἄνθρωπον εἰδότες, ὅτι μὴ οἷόν τε R 573 ἦν καὶ τεθνεῶτα κτεῖναι καὶ τρὶς τοῦτο ποιῆσαι καὶ πολλάκις. ὁ δ' ἄνευ τοῦ τὸν Κωνστάντιον δεδουλῶσθαι δοῦλος αὐτὸς ὢν καὶ τὸ τοῦδε δεινότερον, εὐνοῦχος, αἰτιώτατος ἐγεγόνει τῷ Γάλλῳ τῆς ὠμοτάτης τελευτῆς. ὅ γε μὴν τρίτος ὀργῇ μὲν τῆς στρατιᾶς

---

2 Eur. Or. 251 12 Amm. Marc. XXII 3, 10 (Paulus) 17 Amm. l. l. Socr. III 1 p. 171 A (Eusebius) 20 Amm. XXII 3, 7 sq. (Ursulus)

---

4 οἷς ex οὓς corr I^2, in οὓς corr La^s οὓς V ἐφ' οἷς Re, at cf. p. 69, 13 et Arist. Plut. 492 | ὡς V | γενομένους I sed γενομε in ras m^2 6 τῶν om Mor Fabr 7 ἀπέφηνεν La 8 τῶν κειμένων om V 10 σκεψώμεθα inser La^s in fine folii 112^v σκεψόμεθα U sed ο paulisper eras, et P sed ο in ω corr m^3 12 ἐπλούτησαν Fabr ἐνεπλούτησαν Re 13 ἀπεληλύθει B 17 ὁ δ' in ὅ δ' corr P^3 ὅ δ' IBM ὃ δ' Mo 19 γάλῳ V μεγάλῳ M sed με eras, I sed in γάλλῳ corr m^3 20 μὲν om V | στρατείας LaUP sed in hoc in στρατιᾶς corr m^3, I sed in στρατιᾶς corr m^2

ἀνηρπάσθη δώρων βασιλικῶν αὐτούς, ὡς ἔλεγον, ἀπεστερηκώς, ἔτυχε δὲ καὶ μεταστὰς παραμυθίας τινὸς τῇ θυγατρὶ τοῦ βασιλέως μοῖραν οὐ μικρὰν τῶν πατρῴων ἀφέντος. 153. οἵ γε μὴν εἰς αὐτὸν ὑβρικότες, ἦσαν γάρ, ἦσαν οἳ παρεκάλουν τινὰς ἐπὶ τὸ σκῆπτρον, οὐδενὸς κατ' οὐδὲν φειδόμενοι ῥήματος τὴν μὲν ἀξίαν δίκην οὐκ ἔδοσαν, οὔκουν ἀπέθανον, νήσοις δὲ ἐνδιατρίβοντες τῆς γλώττης ἐπαιδεύοντο κρατεῖν. οὕτως ἐκεῖνος ἑτέροις μὲν ἠδικημένοις ἠπίστατο τιμωρεῖν καλῶς, ἐν δὲ τοῖς εἰς αὐτὸν μεγαλόψυχος ἦν.

154. Εἰσῆλθε καὶ εἰς τὸ συνέδριον καὶ τὴν μεγάλην βουλὴν περὶ αὐτὸν ἐκάθισε πολὺν δὴ χρόνον ταύτης τῆς τιμῆς ἐστερημένην. εἰς μὲν γὰρ τὸ βασίλειον εἰσεκαλεῖτο πρότερον ἑστήξουσά τε καὶ μικρὰ ἀκουσομένη, βασιλεὺς δὲ οὐκ ᾔει παρ' αὐτὴν συγκαθεδούμενος· τῷ γὰρ μὴ δύνασθαι λέγειν ἔφευγε χωρίον δεόμενον ῥήτορος, ὁ δέ, ὥσπερ Ὅμηρος ἔφη τὸν δεινὸν λέγειν, ἀ σ φ α λ έ ω ς ἀ γ ο ρ ε ύ ω ν ἐδίωκε τοὺς τοιούτους συλλόγους διδοὺς μὲν τῷ βουλομένῳ παρρησιάσασθαι πρὸς αὐτόν, διεξιὼν δὲ καὶ αὐτὸς νῦν μὲν π α ῦ ρ ά τ ε

---

17 Od. ϑ 171   20 Socr. III 1 p. 172 A. Il. γ 214 et 222

---

1 ὡς ἔλεγον in marg *I*[2]   2 καὶ om *MoLa*   4 αὐτὸν *I* sed ante α rasura unius litt, item rasura supra υ   5 ἦσαν om *U*   6 κατ' οὐδὲν] κατουδὲν *VLaP* „num κατὰ τοῦδε?" Re   7 οὐκοῦν Mor   οὐκ οὖν Fabr   8 γλώττης *I* sed ττης in ras m[2]   γλώσσης *M*   10 αὑτὸν *CBVLa* Re   αυτὸν *U*   12 αὑτὸν *BVLaMUP* sed in hoc in αὐτὸν corr m[3] | ἐκάθισεν *La*   13 τιμῆς supra βουλῆς *La*[s] | γὰρ om *La*   15 ἀκουσομένη *I* sed ο alterum ex α corr | δ' Re | εἴη Mor   16 ἔφευγεν *La*   19 παρρησιάσασθαι *I* sed σ secundum in ras m[2]   παρρησιάσεσθαι *Mo*   παρρησιάζεσθαι *M*

καὶ λιγέως, νῦν δὲ νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσι τοὺς Ὁμηρικοὺς ἐκείνους δημηγόρους νῦν μὲν μιμούμενος, νῦν δ' ἐν ᾧπερ ἑκάτερος εὐδοκίμει, παριών. 155. λέγοντος δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ μὲν ἐπαινοῦντος, τὰ δὲ ἐπιτιμῶντος, | τὰ δὲ νουθετοῦντος ἀγγέλλει R 574 τις προσιέναι τὸν διδάσκαλον, ἄνδρα Ἴωνα, φιλόσοφον ἐξ Ἰωνίας κεκλημένον, ὁ δὲ ἐκ μέσων ἀναπηδήσας τῶν γερόντων ἔθει πρὸς τὰς θύρας τὸ τοῦ Χαιρεφῶντος πρὸς Σωκράτην πεπονθώς, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν Χαιρεφῶν τε ὢν καὶ ἐν τῇ Ταυρέου παλαίστρᾳ, ὁδὶ δὲ πάντων τε κρατῶν κἀν τῷ μεγίστῳ συνεδρίῳ, δεικνὺς ἅπασι καὶ κηρύττων τοῖς ἔργοις, ὅτι σοφία βασιλείας τιμιώτερον καὶ ὡς ὅ τι ἐν αὑτῷ καλὸν ἐνείη, τοῦτο δῶρον φιλοσοφίας. 156. περιβαλὼν οὖν καὶ ἀσπασάμενος ᾗ νόμος τοῖς ἰδιώταις ἀλλήλους ἢ βασιλεῦσί γε ἀλλήλους, εἰσῆγεν οὐ μετέχοντα τῆς βουλῆς,

---

6 Amm. Marc. XXII 7, 3 (Maximus) cf. p. 20, 4 sq. 67, 3
7 Plat. Charm. 1 p. 153 B

---

1 νιφάδεσιν *MPU* 3 δ' *Mo* sed ' in ras δὲ edd | ἐν om *V* | περιών *Mo* 4 δ' Re 5 νουθετοῦντος supra ἐπιτιμῶντος *La*[y] | ἀγγέλει *P* sed λ secundum inser m[3] 6 τίς *BMoVIMP* | ἄνδρα ἴωνα eraso spiritu leni supra ι *V* sed γρ ἀνδραίωνα in marg m[2], ἀνδραίμονα *La* (et in marg m[2] Matr. N 78) 7 ἐξιωνίας *La* | δ' *LaU* Re | ἐξ Mor Fabr 8 ἔθει inser *La*[y] | θύρας *B* sed θύ in ras m[2] | χαιρεφῶντος *P* sed αι in ras m[2] χερεφῶντος (αι supra) *B* 9 πρὸς τὸν σωκράτην *V* σωκράτη *CBMoLa* (et *Ba*) Mor Re Σωκράτει Fabr | μὲν om *La* 10 χαιρεφών *CMPU* Mor Fabr χερεφών (αι supra) *B* | ταυρέου *P* sed ε in ras 2 litt m[3] ταυραίου *VI* (et *Ba*) Fabr cf. IV 187, 28. 196, 5 R Ταύρου Mor | ὁδὲ *Mo* 11 τε inser *V*[2] om *C* Re κἀν] καὶ ἐν *LaU* Fabr Re καὶ Mor 12 πᾶσι *Mo* 13 ὅτι *MoIP* ἔτι *La* sed ἔ eras 15 ᾗ *La* 16 βουλῆς νόμος εἰσάγειν κοσμεῖν *B*

κοσμεῖν ἡγούμενος, οὐ τὸν ἄνδρα τῷ τόπῳ, τῷ δὲ ἀνδρὶ τὸν τόπον, καὶ διαλεχθεὶς ἐν ἅπασιν, οἷος ἐξ οἵου δι' ἐκεῖνον γένοιτο, τῆς δεξιᾶς ἐχόμενος ἀπηλλάττετο. τί διὰ τούτων ποιῶν; οὐκ ἀμοιβάς, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, μόνον ἐκτίνων τῆς παιδείας, ἀλλὰ καὶ τὴν πανταχοῦ νεότητα, προσθείην δ' ἂν καὶ γῆρας, πρὸς παιδείαν παρακαλῶν, ἐπεὶ καὶ γέροντες ἤδη πρὸς μαθήσεις ἐκινήθησαν. πᾶν γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἀτιμαζόμενον μὲν ὑφ' ἁπάντων ἀμελεῖται, τιμώμενον δὲ ἀσκεῖται.

157. Ὁ δὲ νομίζων ἀδελφὰ λόγους τε καὶ θεῶν ἱερὰ καὶ τὸ μὲν ὅλως ἀνῃρημένον ὁρῶν, τοῦ δὲ τὸ πλέον, ὅπως τελέως καὶ τὸ τούτων ἔχοι καὶ πάλιν ἐρασθεῖεν ἄνθρωποι λόγων, ἔπραττε, τοῦτο μὲν ταῖς τῶν ἐπισταμένων τιμαῖς, τοῦτο δὲ τῷ λόγους αὐτὸς ποιεῖν. δύο γοῦν εὐθὺς τότε ἔδειξεν, ἔργον μιᾶς
R 575 ἡμέρας, μᾶλλον δὲ νυκτὸς ἑκάτερον, | ὧν ὁ μὲν ἐπάταξεν ἄνθρωπον νόθον Ἀντισθένους μιμητὴν ἀλογίστῳ θράσει τὸ πρᾶγμα ὁριζόμενον, ὁ δὲ πολλά τε καὶ καλὰ λέγει περὶ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν. 158. τῆς αὐτῆς δὲ διανοίας καὶ τὸ τὰς πόλεις ὑπὸ τοῖς λέγειν ἐπισταμένοις ποιεῖν καὶ παῦσαι τοὺς βαρβάρους τῶν

---

8 Plat. rep. VIII p. 551 A. cf. t. III 440, 2 R 11 cf. t. III 437, 2 R 15 Socr. III 2 p. 172 A 17 Iul. or. VII p. 204 sq. 18 Heraclium cf. or. XVII p. 213, 1 sq. 19 Iul. or. V p. 158 sq.

---

1 ἡγούμενος *I* sed ἡγου in ras m[2] 2 οἷός τ' *CBMoVLaP* οἷος τὲ *I* οἷος τε Mor 5 μόνον post ἀμοιβὰς praebet Re 6 νεόκτα *Mo* sed in marg νεότητα 13 τὸ om *C* Mor Fabr | τούτων *B* sed acutus et των in ras m[2] 14 ἔπραττεν *La* 16 εὐθὺς inser *I*[2] | τότε om *I* | ἔργον *I* sed ον in ras m[3] ἔργα *V*Fabr

ἐθνῶν κυβερνήτας, οἳ γράφοντες μὲν σὺν τάχει, νοῦν δὲ οὐκ ἔχοντες ἀνέτρεπον τὰ σκάφη. ὁ δὲ τοὺς πεπληρωμένους ποιητῶν τε καὶ λογοποιῶν καὶ παρ' ὧν ἦν εἰδέναι, τίς ἄρχοντος ἀρετή, τούτους παρεωσμένους ὁρῶν ἔδωκε τοῖς ἔθνεσι. 159. *τοιγαροῦν ἕκαστος αὐτὸν ἐπὶ Συρίας ἐλαύνοντα λόγῳ περὶ τοὺς ὅρους ἐδέχετο, δώρῳ πολὺ βελτίονι συῶν τε καὶ ὀρνίθων καὶ ἐλάφων, ἃ σιγῇ τοῖς βασιλεῦσιν ἤγετο, τότε δὲ ἀντὶ τούτων οἱ λόγοι. καὶ διεδέχοντο τὴν παραπομπὴν ἄρχοντες ῥήτορες. ὧν ὁ τῆς Κιλικίας, ἐμὸς μὲν ὁμιλητής, ἐκείνῳ δὲ φίλτατος, τεθνκότι τε καὶ παρεστηκότι τῷ βωμῷ τὸν ἔπαινον διῆλθε. καὶ ἱδρὼς ἀφ' ἑκατέρου πολὺς ἔρρει, τοῦ μὲν ὁ τοῦ λέγοντος, τοῦ δὲ ὁ τοῦ τὸν λέγοντα φιλοῦντος.*

160. *Ἀπὸ τούτων πολὺς αὖθις ὁ λειμὼν τῆς σοφίας. καὶ αἱ τῶν τιμῶν ἐλπίδες ἐπὶ τὴν τῶν λόγων μεθειστήκεσαν κτῆσιν, καὶ τοῖς σοφισταῖς τὰ πράγματα βελτίω τῶν μὲν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μανθάνειν ἀρχομένων, τῶν δὲ ὀψὲ παρ' αὐτοὺς μεταχωρούντων πώγωνας | ἐκεῖσε φερόντων καὶ τὸ τῶν δακτύλων ἔργον. οὔ-* R 576

3 Plat. rep. III p. 392 A. Isocr. or. V § 109 p. 104 b 10 Ep. 648 (Celsus) 11 or. t. III 456, 21 sq. R

1 *νοῦν I* sed *νο* in ras m[3] 2 *δ'* Re 4 *ἦν* inser *I*[2] om *M* | *παρεωραμένους V* 5 *ἔθνεσιν La* | *αὐτῶν BV* 6 *συρίαν I* Mor Re 7 *πολλῷ BVLa* 13 *ὅτου* bis *VUP* sed in hoc in *ὁ τοῦ* corr m[3] 15 *φιλοσοφίας V* 19 *δ' BLa* Re | *παρ' αὐτοὺς μεταχωρούντων I* sed ' in ras et *αὐτοὺς μετα* inser m[2] *παραχωρούντων M* 20 *καὶ — ἔργον* om *V* | post *οὕτως* quae sequuntur usque ad *τούτοις κρατοῦσαν* p. 319, 2 desunt in ed. Morelliana, cuius in margine p. 300 legitur: *λείπει οὐκ ὀλίγα* et „*Hic desiderantur quaedam ob Graeci Cod. Lacunam*“, quam lacunam primus supplevit e codicis Barocciani

τως αὖθις παρεσκεύασε τὰ τῶν Μουσῶν χλοῆσαι καὶ τὰ ὡς ἀληθῶς ἄριστα κάλλιστα νομισθῆναι καὶ μὴ τὰ τοῖς δούλοις προσήκοντα τῶν τοῖς ἐλευθέροις πρεπόντων δύνασθαι πλεῖον.

161. *Καίτοι τί μεῖζον εἴποι τις ἂν τοῦ θεούς τε καὶ θεῶν δῶρον τὸ μέγιστον, τοὺς λόγους, ἐκ τῆς ἐσχάτης ἀτιμίας εἰς τὸ τιμᾶσθαι προαγαγεῖν παρέχοντα μὲν αὐτὸν διὰ πάσης τῆς πορείας σοφισταῖς, ἐκτρεπόμενον δὲ τῆς εὐθείας ὁδοῦ κατὰ θέαν ἱερῶν, ἐνεγκόντα δὲ ῥᾳδίως καὶ μῆκος ὁδοῦ καὶ χαλεπότητα καὶ θάλπος.* 162. *οὗ δὴ καὶ μέγαν τῆς εὐσεβείας τὸν μισθὸν ἠνέγκατο γνοὺς παρὰ τῶν αὐτόθι δαιμόνων, ὅτι τε ἐπιβουλεύοιτο καὶ ἥτις ἡ σωτηρία. διὰ τοῦτο τῆς πορείας τὸν ῥυθμὸν μεθαρμόσας θᾶττον ἢ πρόσθεν ἐχώρει καὶ διέφευγε τὴν ἐνέδραν.*

163. *Καὶ ἐπιβὰς Συρίας χρέα τε λύσας ταῖς πόλεσι καὶ φανεὶς ἐν τεμένεσι καὶ λαλῶν βουλευταῖς πρὸς ἕδεσιν ὥρμησε μὲν εὐθὺς ἐπὶ τὴν Περσῶν τιμωρίαν* R 577 *καὶ οὐκ ἠξίου μέλλειν οὐδ' ἐν τῇ καθέδρᾳ | τὴν ὥραν ἀναλοῦν, ὁπλιτῶν δὲ καὶ ἵππων ἀπειρηκότων καὶ μικρὰν αἰτούντων ἀναβολὴν ἄκων μέν, ὡς ἂν ἐν*

9 Amm. XXII 9, 5

gr. 219 apographo Langbainiano (cf. p. 226) Io. Christoph. Wolf in Libanii sophistae epistolarum adhuc non editarum centuriis Lipsiae 1711 p. 301—310 (= Wolf) 3 *τοῖς* (2) inser *I*² om *CBMoVPU* 4 *πλέον V* 5 *τοῦ*] *το* cum rasura 1—2 litt *U* 7 *προσαγαγεῖν MoLaIMP* sed in his duobus *σ* erasum, (et *Ba*) Wolf Fabr 10 *δὲ* om *V* 13 *διατοῦτο BVIMP* 14 *τὸν ῥυθμὸν I* sed *ον* et *υθμ* in ras m² | *μεθαρμόσας La* sed *μεθ* in ras *s* 15 *διέφυγε* Wolf | *ἔνεδραν VLa* Fabr 16 *Συρίαν* Fabr | *τε λύσας*] *τελέσας* Fabr | *πόλεσιν La* 17 *τεμένεσιν La* 18 *ἕδεσιν* ex *ἔδεσιν* corr *B*² *'ἕδεσιν I* *ἔδεσιν Mo* | *ὥρμησεν La* | *μὲν* om *La* | *τὴν τῶν LaIU* Fabr Re 19 *οὐδ' ἐν*] *οὐδὲν Mo* 20 *ὦρ La* sed acut. *s* et post *ρ* rasura 2 litt | *ὡσὰν B*

τῇ ψυχῇ τοῦ θυμοῦ ζέοντος, εἶξε δὲ ὅμως ταῖς ἀνάγκαις τοσοῦτον ἐπιφθεγξάμενος, ὡς ἔσται τις ὁ σκῶμμα ἐπ' αὐτὸν ἀφήσων, ὡς ὄντως εἴη τοῦ προτέρου συγγενής.

164. Σκοπῶμεν δὴ κἀν τῇ καθέδρᾳ τὸν βασιλέα καὶ εἰ καιρὸς ἅπας εἶχε πράξεις ἐγκωμίων ἀξίας.

Ἧκεν αὐτῷ γράμματα Περσικὰ δέξασθαι δεόμενα πρεσβείαν καὶ λόγῳ τὰ διάφορα τεμεῖν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπηδῶμεν, ἐκροτοῦμεν, ἐβοῶμεν δέχεσθαι, ὁ δὲ ῥίψαι κελεύσας ἀτίμως τὴν ἐπιστολὴν πάντων· ἔφη δεινότατον εἶναι κεῖσθαι μὲν τὰς πόλεις, αὐτοὺς δὲ διαλέγεσθαι καὶ ἀντεπέστειλέ γε μηδὲν δεῖν πρέσβεων αὐτοῦ τάχιστα ἐκεῖνον ὀψομένου. οὐκοῦν τοῦτο ἦν νίκη πρὸ συμβολῆς καὶ πρὸ μάχης τρόπαιον, ὃ συμβαῖνον ἴσμεν ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ὅταν τῷ πολὺ διαφέροντι φανῆναι μόνον ἀρκῇ. 165. καὶ τὸ μὲν ἤδη τοῦ βασιλέως παρόντος ἐκεῖνον τοῦτο παθεῖν οὐ σφόδρα ἄν τις θαυμάσειε, καίτοι καὶ τοῦτο θαυμαστὸν τρέμειν τὸν εἰωθότα φοβεῖν, τὸ δὲ Κωνσταντίου μὲν γεγυμνωκότος τήνδε τὴν χώραν ὅπλων, Ἰουλιανοῦ δὲ τἀκείνου μὲν λαβόντος, ἔτι δὲ τῶν τῇδε

8 Io. Lyd. de mens. IV 118

1 εἶξε *I* sed ε alterum in ras m[3] εἶξεν δ' *La* 2 ἐπιφθεγξάμενος inser *I*[2] | τίς *BMoVIP* 3 τοῦ om Fabr | πρότερον Fabr Re 4 δὲ *V* 5 εἰ ὁ καιρὸς *M* | ἅπας post εἶχε inser *I*[2] om Wolf Fabr ἅπας εἶχε] εἶχεν ἅπας *PU* (et *Ba*) εἶχεν ἅπας *B* (β, α suprascr.) 6 δεόμενα πρεσβείαν reposui e libris πρεσβείαν δεόμενα edd 8 ἐβοῶμεν ἐκροτοῦμεν *V* 9 ῥῖψαι? cf. p. 28, 19 | ἀτίμω *Mo* 11 ἀντεπέστελλεν *La* sed λ secundum suprascr. *s* et ν ultimum eras | πρεσβειῶν in πρέσβεων corr *M*[2] et supra hoc suprascr. *M*[3] 13 συμβουλῆς *Mo* 14 συμβαίνειν Fabr Re | ὅτ' ἂν *Mo* | τὸ *P* sed in τῷ corr m[3], *U* 17 θαυμάσειεν *La* | καὶ om *CBMo* inser *La*[s] 19 γεγυμνωκότος *P* sed ω in ras m[3] 20 τὰ'κείνου *V* τὰ κείνου *P* sed gravis in ras m[3], *La*

R 578 ἀπόντος ἤδη μηδένα Πέρσην μηδεμιᾷ πόλει | προσβαλεῖν, ἀλλ' ἀπὸ ψιλῆς τῆς προσηγορίας ἠρεμεῖν πῶς οὐ πάντα ἀποκρύπτει θαύματα;

166. Καὶ ταυτὶ μὲν ἔγνω περὶ τῆς πρεσβείας ὅπλων, οὐ λόγων δεῖσθαι τὰ πεπραγμένα, τῶν δ' αὖ στρατιωτῶν, οὓς μὲν ἐκέκτητο πρότερον, πάντα ἔχειν ἡγεῖτο καλῶς, καὶ γὰρ τὰ σώματα ἔρρωντο καὶ ταῖς μάχαις ἔχαιρον καὶ τὰ ὅπλα αὐτοῖς τέχνης οὐ φαύλης καὶ θεοὺς καλοῦντες ἐμάχοντο, οὓς δ' αὖ προσειλήφει, καλοὺς μὲν ἑώρα καὶ μεγάλους καὶ ὅπλα ἐπίχρυσα φέροντας, τῷ δὲ πεφευγέναι τοὺς πολεμίους πολλάκις πάσχοντας πρὸς τὴν θέαν τῶν Περσῶν, ὅπερ ἐν ὄρεσιν Ὅμηρος ἄνθρωπον ἔφη πρὸς δράκοντα, ἤ, εἰ βούλει γε, ὅπερ ἔλαφοι πρὸς κύνας. 167. νομίσας οὖν αὐτοῖς βλάπτεσθαι τὰς ψυχὰς οὐχ ἡγεμόνων φαυλότητι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ θεῶν ἄνευ πολεμεῖν μῆνας ἐννέα ταύτην αὐτοῖς ἐκάθητο προξενῶν τὴν ῥοπήν, νομίζων καὶ πλῆθος σωμάτων καὶ σιδήρου κράτος καὶ ἀσπίδων ἰσχὺν καὶ πάνθ' ἁπλῶς φλυαρίαν εἶναι θεῶν οὐ συμπολεμούντων. 168. ὅπως οὖν συμπολεμοῖεν, ἐποίει πείθων τὴν ἁψομένην δόρατος δεξιὰν ἅπτεσθαι καὶ σπονδῆς καὶ λιβανωτοῦ, ὥστ' ἔχειν βελῶν φερομένων εὔχεσθαι

---

13 Il. γ 33 sq.

---

1 μὴ δὲ μιᾶι (μιᾶ Mo) CMo | προσβαλεῖν e προσλαβεῖν corr La^s 2 ἀποψιλῆς La 7 ἔρρωντο La sed ν inser s 10 μὲν inser I^2 om M 11 φέροντας La sed α ex ο corr s | τῶ P sed ῶ ex ὸ corr m^3 τῷ supra τὸ M^2 τὸ LaU 13 ἔφη ἄνθρωπον V 14 ὅπερ om La 16 καὶ om Mo | τῶν LaP sed in hoc in τῷ corr m^3, U sed ν eras, Wolf τῷ supra τὸ M^2 17 τὴν ῥοπήν I sed ην ῥο in ras m^2 τὴν om Fabr 20 ὅπως P sed πως in ras m^3 ὅπ cum rasura 2 litt U

τοῖς ταῦτα δυναμένοις κωλύειν. οὐκ ἀρκούντων δὲ τῶν λόγων χρυσὸς καὶ ἄργυρος συνέπραττεν εἰς πειθώ, καὶ διὰ κέρδους μικροῦ μεῖζον εἶχε κέρδος ὁ στρατιώτης, διὰ χρυσίου φιλίαν θεῶν πολέμου κυρίων. 169. οὐ γὰρ ᾤετο δεῖν ὁ βασιλεὺς Σκύθας καλεῖν εἰς ἐπικουρίαν οὐδὲ ὄχλον ἀθροίζειν βλάψοντα τῷ πλήθει καὶ πολλὰς ἐμποιήσοντα τὰς ἀπορίας, ἀλλὰ τὴν πολὺ βαρυτέραν χεῖρα τὴν τῶν κρειττόνων. τούτους γὰρ ἐδίδου τοῖς θύουσι συμμάχους, τὸν Ἄρη, τὴν Ἔριν, τὴν Ἐνυώ, τὸν Δεῖμον, τὸν Φόβον, ὧν τὰ νεύματα ποιεῖ τροπάς· ὥστ' εἴ τις αὐτὸν | φαίη βάλλειν (R 579) Πέρσας καὶ τιτρώσκειν ἐπ' Ὀρόντῃ διατρίβοντα, μετ' ἀληθείας ἂν λέγοι.

170. Περὶ ταύτην τὴν σπουδὴν οὐκ ἀρνοῦμαι πλοῦτον ἀνηλῶσθαι μέγαν, καλλίων δὲ ἄρα ἥδε ἡ δαπάνη τῆς περὶ τὰ θέατρα καὶ τοὺς ἡνιόχους καὶ ὅσοι τεταριχευμένοις ἀπαντῶσι θηρίοις. ὧν οὐδὲν ἐπεσπάσατο

---

5 cf. Amm. XX 8, 1. XXIII 2, 7 9 Il. δ 439. ε 592 16 [Dem.] c. Aristog. I § 61 p. 788, 23 17 Amm. XXII 10, 1

---

1 *πάντα* Re 2 *συνέπραττεν* inser I^2 3 *κέρδους* *La* sed *ους* ex *ος* corr *s* 4 *χρυσοῦ* *CBMoVLa* Re | *κυρίαν* Fabr Re 6 *ἐπικουρίαν* in ras I^2 et in ras 5 litt P^3 *σωτηρίαν* *UM* et in marg *Mo* | *οὐδ'* Re | *βλάψοντα* *La* sed *ο* in *α* corr *i* 7 *ἐμποιήσοντας* *Mo* sed *ς* erasum | *τὰς* inser I^2 | *ἀπορίας* *P* sed *ἀπο* in ras m^3 *ἐμπορίας* *U* 8 *βαρυτέραν* *P* sed *αρυ* in ras m^3 *βραχυτέραν* *UIM* Wolf | *χεῖρα* *Mo* sed post *α* 1 litt eras 9 *ἄρην* *P* sed *ν* eras, *ULa* edd 10 *ῥεύματα* *Mo* sed *νεύματα* in marg 11 *αὐτὸν* *C* sed *καὶ οὕτως εἰ βούλει· ἀντὶ τοῦ αὐτόν. αὐτοὺς καὶ ἀντὶ τοῦ διατρίβοντα, διατρίβοντας* in marg *m* *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* corr La^s *αὐτὸν* *M* sed *δι' αὐτῶν* in marg m^2 12 *ὀρόντην* *V* *ὀρρόντῃ* *IPU*(*Ba*) | *διατρίβοντα* *M* sed post ultimum *α* ras 1 litt | *μετὰ* *PU* 13 *ἂν* om *La* 14 post *περὶ* ras 2 litt *I* *περὶ δὲ* *M* 15 *δ'* Re

τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅς γε καὶ καθιζούσης αὐτὸν ἀνάγκης ἐν ἱπποδρόμῳ πρὸς ἄλλοις εἶχε τὰ ὄμματα τιμῶν ὁμοῦ τήν τε ἡμέραν καὶ τὰ αὐτοῦ, τὴν μὲν τῷ παρεῖναι, τὰ δὲ τῷ μένειν ἐπ' αὐτῶν. 171. οὐδεμία γὰρ ἔρις οὐδὲ ἅμιλλα οὐδὲ κραυγὴ τὴν γνώμην μετέστησεν ἀπὸ τῶν φροντισμάτων, ἐπεὶ καὶ ἑστιῶν ὄχλον σύμμικτον κατὰ τὸν νόμον πίνειν ἄλλοις ἐπιτρέπων αὐτὸς λόγους ἀνεμίγνυ τῷ πότῳ τοσοῦτον τῆς θοίνης μετέχων, ὅσον μὴ δοκεῖν ἀπεσχῆσθαι. τίς γὰρ οὕτω πώποτε γαστρὸς ἐκράτησε τῶν ἐν οἰκήματι μικρῷ φιλοσοφούντων; τίς οὕτως ἄλλοτε ἄλλων ἀπέστη σιτίων ἄλλοτε ἄλλον θεραπεύων θεόν, τὸν Πᾶνα, τὸν Ἑρμῆν, τὴν Ἑκάτην, τὴν Ἶσιν, τῶν λοιπῶν ἕκαστον; τίς οὕτω πολλὰς ἀσιτίας μεθ' ἡδονῆς ἤνεγκε θεοῖς συνών; 172. ὁ γὰρ δὴ τῶν ποιητῶν λόγος ἔργον ἦν, καί τις αὐτοῦ τῆς κόμης ἥψατο τῶν ἐξ οὐρανοῦ καταβάντων καὶ εἰπών τι καὶ ἀκούσας ᾤχετο. καὶ τὰς μὲν ἄλλας συνουσίας μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, ἀλλ' εἰς τὸ Κάσσιον ὄρος παρὰ τὸν

---

15 Il. α 197—221 18 Amm. XXII 14, 4

---

1 καὶ inser P^3 om *U* Fabr | καθιζούσης e καθίζειν corr La^y 2 ἄλλοις *P* sed οις in ras m^3, in marg *Mo* sed in textu ἄλλους, ut Wolf μὲν post τιμῶν *CBMoLaM*, rasura 3 litt *I* 3 ὁμοῦ] αὐτοῦ *La* | αὐτοῦ *CP* sed spir. asp. in ras $C^f P^3$ αυτοῦ *U* αὐτοῦ *Mo* 4 οὐδὲ μία *Mo* 5 οὐδ' Re 6 φορτισμάτων *La* 7 ἀλλήλοις *B* | ἐπιτρέπων *I* sed ἐπιτρε in ras m^2 9 ἀπεσχῆσθαι *P* sed σχ in ras m^2 12 θεῶν *La* 13 ἴσι cum rasura 1 vel 2 litt *U* 14 συνιών Fabr Re 16 καταβὰς coni Re et Gasda | εἰπὼν *M* sed ω in ras m^2 17 μακρὸν *I* sed ὸν in ras m^2 18 τὸν Wolf | Κάσιον *La* (et *Ba*) edd num del? | ὄρος παρὰ τὸν Κάσσιον om Wolf

Κάσσιον ἀναβὰς Δία μεσημβρίας σταθερᾶς εἶδέ τε τὸν θεὸν καὶ ἰδὼν ἀνέστη καὶ συμβουλὴν ἐδέξατο, δι' ἧς πάλιν διαφεύγει | λόχον. 173. *εἰ μὲν οὖν οἷόν* R 580 *τ' ἦν ἄνθρωπον οὐρανοῦ κοινωνῆσαι θεοῖς, μετ' ἐκείνων ἂν ἦν αὐτῷ τῆς αὐτῶν μεταδιδόντων χώρας, τοῦ σώματος δὲ ταῦτα οὐκ ἐῶντος αὐτοὶ παρ' ἐκεῖνον ᾔεσαν διδάσκαλοι τοῦ τί δεῖ ποιεῖν καὶ τί μὴ ποιεῖν γιγνόμενοι. τῷ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνονι Νέστωρ σύμβουλος ἦν ὁ Πύλιος, πάνυ μὲν γέρων, ἄνθρωπος δέ γε· τούτῳ δὲ ἀνθρώπων οὐδενὸς πρὸς ταῦτα ἔδει, πάντων γὰρ ἦν ἀνθρώπων ἐν βουλαῖς ὀξύτατος, παρὰ δὲ τῶν ἅπαντα εἰδότων ἦσαν αἱ παραινέσεις.*

174. *Τοιούτοις μὲν σωτῆρσιν ἐφυλάττετο καὶ τὰ πολλὰ συνῆν, νήφων δὲ συνεχῶς καὶ τὴν γαστέρα οὐ βαρύνων τοῖς περιττοῖς τούτοις φορτίοις, ὥσπερ πτηνός, διὰ τῶν πραγμάτων ἤρχετο πρεσβείαις ἀποκρινόμενος συχναῖς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας, πόλεσιν ἐπιστέλλων, στρατοπέδων ἄρχουσι, πόλεων ἄρχουσι, φίλοις ἀποδημοῦσι, φίλοις ἐπιδημοῦσιν, ἀκούων ἐπιστολῶν, δο-*

---

1 Plat. Phaedr. p. 242 A cf. ep. 1084   8 Il. β 369 sq. cf. IV 522, 23 sq. R

---

1 *Κάσιον* Fabr Re | *ἀναβὰς I* sed *ἀν* in ras m² *διαβὰς M* et in marg *Mo* | *διὰ CBMoM* | *εἶδεν CLa*   2 *ἧς καὶ πάλιν M*   4 *οὐρανοῦ* inser *M³*   5 *αὐτῷ* scripsi *αὐτῶ PULa* sed in hoc *ν* eras *αὐτῶν* reliqui libri edd | *αὐτῶν* ex *αὐτῶν* corr *P³* *αὐτῶν ULaMo* (et *Ba*) Wolf Fabr | *χώρας* e *χαρᾶς* corr *La*ʸ   6 *ταῦτα* om *V* | *ἐκεῖνον* ex *ἐκείνων* corr *P³*   10 *ἀνθρώπων μὲν οὐδενὸς V* | *ἔδει I* sed *δει* in ras m² *ᾔδει* Wolf *χρεία* Fabr Re | *πάντων μὲν γὰρ Mo* Re   13 *τοιούτοις I* sed prius *οι* in ras m², e *τούτοις* corr *M²* | *ταπολλὰ VP* sed in hoc grav. supra *α* prius pos m³ *τὰ* om Fabr Re   16 *πραγμάτων τούτων La*   18 *πόλεων ἄρχουσι* om *BLa* (et *Ba*) Re
19 *ἐπιστολὰς* Wolf Fabr

κιμάζων αἰτήσεις, βραδείας ἀποφαίνων χεῖρας ὑπογραφέων τῷ τάχει τῆς γλώττης. μόνος δὲ ἐκεῖνος τριῶν ἔργων εἰργάσατο σύνοδον, ἀκοῆς, λόγου, γραφῆς· τῷ μὲν γὰρ ἀναγινώσκοντι τὰ ὦτα παρεῖχε, τῷ γράφοντι δὲ τὴν φωνήν, τοῖς δὲ αὐτοῦ ζητοῦσι γράμματα τὴν δεξιάν, καὶ τὸ μηδὲν ἁμαρτεῖν πανταχοῦ προσῆν. 175. τὸ μὲν οὖν ἀναπαύεσθαι τῶν διακόνων ἦν, αὐτοῦ δὲ ἐπ' ἔργον ἀπ' ἔργου μεταπηδᾶν. ὁπότε γὰρ λήξειε τοῦ διοικεῖν, ἀριστήσας ὅσον παρεῖχε ζῆν, οὐκ ἐλείπετο τῶν τεττίγων, ἀλλ' ἀφιεὶς αὑτὸν ἐπὶ τοὺς σωροὺς τῶν βιβλίων ᾖδεν, ἕως αὐτὸν πάλιν ἐκάλει δείλης ἡ πρόνοια τῶν ὅλων, καὶ τὸ δεῖπνον μᾶλλον τῆς προτέρας R 581 τραπέζης κεκολασμένον | καὶ ὕπνος ὃς ἂν ἐκ τοσούτου γένοιτο μέτρου σιτίων, καὶ πάλιν ὑπογραφεῖς ἕτεροι τὴν ἡμέραν ἐπ' εὐνῆς ἀνηλωκότες. 176. τοῖς μὲν γὰρ διακόνοις διαδοχῆς ἔδει καὶ παρ' ἀλλήλων εἶχον τὰς ἀναπαύσεις· ὁ δὲ εἴδη μὲν πόνων ἤμειβε, πάντα δὲ ἐπόνει μόνος τὰς Πρωτέως μεταβολὰς ἐν τοῖς πραττομένοις παριών, ὁ αὐτὸς ἱερεύς, λογογράφος, μάντις, δικαστής, στρατιώτης, διὰ πάντων σωτήρ. 177. ἔσειε μὲν ὁ Ποσειδῶν τὴν μεγάλην ἐν Θρᾴκῃ πόλιν, ἀγγελίαι δὲ ἐφοίτων, ὡς, εἰ μή τις διαλλάξει

---

8 Amm. XXV 4, 4 10 Arist. Nub. 984

---

1 *ταχυγραφέων* Fabr 2 *δ' CLaU* Re 5 *δ' CU* Wolf Re | *γράμμασι La* Fabr 6 *ἁμαρτάνειν V* | *παρῆν* Re 7 *αὑτὸν* Wolf 8 *δ' CU* Re | *ἀπ' ἔργου* om Wolf | *ἀπ' I* sed *π'* in ras m² | *λήξειε M* sed *ε* ultimum in ras 2 litt m³ (*ειε τοῦ* in marg m²) *λήξειεν I* sed *ν* eras, *LaP* 10 *αὑτὸν* ex *αὐτὸν* corr *La*ⁿ *αὐτὸν BMo* Wolf Fabr | *τοὺς* om Re | *τῶν* om *U* Fabr Re 13 *οἷος* mavult Gasda 15 *ἀναλωκότες I* (et *Ba*) 17 *ἤμειβεν CB* sed in hoc *ν* eras, *MoLa* 18 *δ'* Re 20 *στρατηγός*, ante *στρατιώτης* inser Re, fortasse recte 21 *ἐν θρᾴκῃ* inser *I*²

τὸν θεόν, περιέσται τῆς πόλεως τὸ κακόν· ὁ δὲ ὡς ἤκουσε στὰς ἐν μέσῳ τῷ κήπῳ καὶ τῷ σώματι δεχόμενος τὸν ὄμβρον τῶν ἄλλων ὑπὸ ταῖς ὀροφαῖς ὄντων τε καὶ ὁρώντων καὶ ἐκπληττομένων διακαρτερήσας ὁ δαιμόνιος εἰς δείλην ὀψίαν τὸν μὲν θεὸν ἐπράϋνε, τὸν δὲ κίνδυνον ἔλυσε, καὶ μετ' ἐκείνην ἰόντες ἐμήνυον λογιζομένῳ τὴν ἡμέραν ᾗ ἔληξε τὸ κινοῦν, καὶ οὐδὲ αὐτοῦ τῷ σώματι λυπηρὸν οὐδὲν ὁ ὄμβρος ἐνέβαλε. 178. τοῦ χειμῶνος δὲ τὰς νύκτας ἐκτείνοντος ἄνευ πολλῶν καὶ καλῶν ἑτέρων λόγων ἐπιθέμενος ταῖς

---

10 cf. or. XVII p. 213, 13

---

6 post *ἐκείνην* numerum dierum e. c. *τῇ δεκάτῃ* excidisse suspicatus est Re, sed *ἡμέραν* suppleri poterit (cf. I 190, 10), praesertim cum subinde sequatur   7 *λογιζομένῳ* scripsi *λογιζόμενοι* libri (*λογαριάζοντες* adscriptum est in marg *V*) edd *λογιζομένοις* coni Re | *ἔλυσε V* sed *γρ^αι^ ἔληξε* in marg m²   8 *ἐνέβαλλε Mo*   9 *τοῦ χειμῶνος* — 314, 6 *ἡττώμενος* citat Socrates hist. eccl. III 23 p. 200 B, e quo repetiverunt Nicephorus Call. hist. eccl. X 36 et Histor. Tripert. VII 2, praemissis verbis *τότε δὴ καὶ ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος θρῆνον ἐπὶ Ἰουλιανῷ συνέταττεν, ὃν Ἰουλιανὸν ἤτοι ἐπιτάφιον ἐπέγραψεν. ἐν ᾧ λόγῳ πάντα σχεδὸν τὰ κατ' αὐτὸν ἐγκωμιαστικῶς διεξῆλθε μνημονεύσας καὶ τῶν βιβλίων ὧν κατὰ Χριστιανῶν Ἰουλιανὸς συνέθηκε καὶ ὡς εἴη ἐν αὐτοῖς γέλωτα καὶ φλήναφον ἀποδείξας τὰς Χριστιανῶν βίβλους. εἰ μὲν οὖν τὰ ἄλλα τοῦ βασιλέως ὁ σοφιστὴς ἐνεγκωμίαζεν, ἡσύχως ἂν ἐπὶ τὰ ἐχόμενα τῆς ἱστορίας ἐβάδιζον. ἐπειδὴ δὲ ὡς δεινὸς ῥήτωρ τῇ μνήμῃ τῶν Ἰουλιανοῦ βιβλίων τοῦ χριστιανισμοῦ καθάπτεται, διὰ τοῦτο εἰπεῖν καὶ ἡμεῖς ὀλίγα περὶ τούτων προαιρούμεθα πρότερον θέντες αὐτοῦ τὰ ῥήματα· τοῦ χειμῶνος, φησί, κτλ.* et subinde sequentibus verbis *ἐπεὶ οὖν ἐκεῖνος καὶ ὡς ὁμόδοξος καὶ ὡς σοφιστὴς καὶ φίλος τῷ βασιλεῖ ὅσα ἐδόκει αὐτῷ διεξῆλθε, καὶ ἡμεῖς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα κατὰ δύναμιν ἀπαντήσωμεν. πρῶτον μὲν γάρ φησιν αὐτὸν ἐπιθέσθαι ταῖς βίβλοις τοῦ χειμῶνος τὰς νύκτας ἐκτείνοντος, τὸ δὲ ἐπιθέσθαι σημαίνει, ὅτι ἔργον ἔθετο ψόγον γράψαι, ὡς ἔθος τοῖς σοφισταῖς ποιεῖν ἐν τῇ τῶν νέων εἰσαγωγῇ. πάλαι γὰρ τὰς βίβλους ἐπίστατο, τότε δὲ ἐπέθετο* | *δὲ* om Socr   9 *ἄνευ* — 10 *λόγων* om Socr   10 *πολλῶν I* sed *πολλ ͠* in ras m² *ὅπλων M* sed *γρ πολλῶν* in marg m²

βίβλοις αἳ τὸν ἐκ Παλαιστίνης ἄνθρωπον θεόν τε καὶ θεοῦ παῖδα ποιοῦσι, μάχῃ τε μακρᾷ καὶ ἐλέγχων ἰσχύι γέλωτα ἀποφήνας καὶ φλήναφον τὰ τιμώμενα σοφώτερος ἐν τοῖς αὐτοῖς δέδεικτο τοῦ Τυρίου γέρον- R 582 τος. ἵλεως δὲ οὗτος ὁ Τύριος | εἴη καὶ δέχοιτό γε εὐμενῶς τὸ ῥηθέν, ὡς ἂν υἱέος ἡττώμενος.

179. Ταυτὶ τοῦ μήκους τῶν νυκτῶν ἀπολέλαυκεν ἡμῖν ὁ βασιλεύς· ἑτέροις δὲ ἐν ταῖς τηλικαύταις τῶν Ἀφροδίτης ἐμέλησεν. ὁ δὲ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ ζητεῖν, εἴ τῳ θυγάτηρ ἢ γυνὴ καλή, ὥστ' εἰ μὴ θεσμῷ γάμων

---

1 Οἷα μαίνῃ καὶ φθέγγῃ παραληρῶν ὄντως καὶ φλυαρῶν, θεομισέστατε καὶ παντὸς γέλωτος καὶ ἐμπτυσμοῦ ἄξιε, κάκιστ' ἀπολούμενε κολάκων, θεοῖς κιβδήλοις καὶ ἀσεβείᾳ συνηγορῶν V^2
Σὺ δέ, βέβηλε, ὁπότε τοιαῦτα ἐπαρῴνεις, δίκαιος ἂν ἧς σκηπτῷ βεβλημένος ἀπενεχθῆναι La^y 4 Πορφυρίου V 5 ὁ Πορφύριος· ὁ δὲ Πορφύριος ὁ κατὰ χριστιανῶν γράψας κτλ. (= Suidas s. v.) C

Ὅτι μὲν οὖν καὶ Ἰουλιανὸς καὶ Πορφύριος, ὃν Τύριον καλεῖ γέροντα, ἄμφω φιλοσκῶπται ἦσαν, ὑπὸ τῶν οἰκείων λόγων ἐλέγχονται. — ἐκεῖνος μὲν γὰρ πληγὰς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ὑπό τινων Χριστιανῶν εἰληφὼς καὶ μὴ ἐνεγκὼν τὴν ὀργὴν ἐκ μελαγχολίας τὸν μὲν χριστιανισμὸν ἀπέλειπε, μίσει δὲ τῶν τυπτησάντων αὐτὸν εἰς τὸ βλάσφημα κατὰ Χριστιανῶν γράφειν ἐξέπεσεν, ὡς αὐτὸν Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐξήλεγξεν ἀνασκευάσας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ἰδιώτας ὑπεροπτικῶς κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐσχηκὼς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πάθους εἰς τὴν Πορφυρίου βλασφημίαν ἀπέκλινεν. ἀμφότεροι οὖν ἑκουσίως δυσσεβήσαντες ἐν γνώσει ἁμαρτίας τὸ ἐπιτίμιον ἔχουσιν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος ἐπιχλευάζων τὸν ἐκ Παλαιστίνης φησὶν ἄνθρωπον θεόν τε καὶ θεοῦ παῖδα ποιοῦσιν, ἐκλελῆσθαί μοι δοκεῖ, ὅπως αὐτὸς ἐπὶ τέλει τοῦ αὐτοῦ λόγου τὸν Ἰουλιανὸν ἀπεθέωσε Socr. l. l. p. 203

---

1 καὶ *Mo* 2 μικρᾷ *Mo* 3 τιμώμενα reposui e *CBMoV LaPU* Socr λεγόμενα *IM* (*Ba*) edd ὑμνούμενα vel θρυλλούμενα coni Re 4 ἐδέδεικτο *V* δέδεικται Socr 5 δέχοιτο *P* sed o (1) m^2 et ι m^3 in ras 6 γε om Socr | πατὴρ ante υἱέος inser Re υἱέος ex υἱέως corr I^2P^2 υἱέως *M* sed in ras, *U* Socr edd 8 τηλικαύταις bis sed alterum eras *C* 10 εἴ τῳ] ὅτω *B* εἰ τῷ Wolf εἴ που Fabr Re | ἡ *Mo*

ἐξεύχθη παρὰ τῆς Ἥρας, ἐτελεύτα ἂν λόγῳ μόνον τὰς ἀνθρώπων ἐπιστάμενος μίξεις. νῦν δὲ τὴν μὲν γυναῖκα ἐπένθησεν, ἑτέρας δὲ οὔτε πρότερον οὔθ' ὕστερον ἥψατο φύσει τε δυνάμενος σωφρονεῖν καὶ τῆς ἐν ταῖς μαντείαις διατριβῆς συμπαρακαλούσης. 180. *ἐν αἷς διῆγε μάντεών τε τοῖς ἀρίστοις χρώμενος αὐτός τε ὢν οὐδενὸς ἐν τῇ τέχνῃ δεύτερος, ὥστε μηδ' ἐξεῖναι τοῖς μάντεσι παρακρούεσθαι συνεξεταζόντων τὰ δεικνύμενα τῶν ὀφθαλμῶν ἐκείνου. καί που καὶ τῶν ἓν τοῦτο ἐπισταμένων ἀπῆλθε κρατῶν, οὕτως εὐρεῖά τε καὶ πάμφορος ἡ ψυχὴ τῷ βασιλεῖ, καὶ τὰ μὲν εὕρισκε τῇ φρονήσει, περὶ δὲ τῶν ἀνεκοινοῦτο τοῖς κρείττοσιν. ἐντεῦθεν οἷς τε οὐκ ἐδόκει δώσειν ἀρχὰς ἔδωκεν οἷς τε ἐνομίζετο δώσειν, οὐκ ἔδωκε, ψήφῳ θεῶν καὶ διδοὺς καὶ μὴ διδούς.*

181. *Ἀλλὰ μὴν ὡς γνήσιος ἦν κηδεμὼν τῆς ἀρχῆς καὶ ὡς τἀκείνης ἦγε πρὸ τῶν ἑαυτοῦ, πολλαχόθεν μὲν δεδήλωται, σαφέστερον δ' ἂν ὡδὶ γένοιτο. παρακαλούμενος γὰρ ἐπὶ γάμον παρὰ τῶν ἐπιτηδείων, ὅπως παῖδας φυτεύσειε κληρονόμους τῆς ἀρχῆς, τοῦτ' αὐτὸ δεδιὼς ἔφη μέλλειν, μὴ κακοὶ φύντες νόμῳ παραλα-*

3 Amm. XXV 4, 2

1 *μόνῳ IMU* (et *Ba*) edd | *τὰς τῶν ἀνθρώπων P* 3 *ἐπένθησε* Re | *οὔτε* Re 5 *συμπαρακηλούσης* Wolf 6 *διῆγεν La* | *τε* (1) om *B* 7 *οὐδαμῶς* Wolf Fabr „*aut οὐδενὸς aut οὐδαμῶν*" Re Anim, qui in textu posuit *οὐδαμῶν*, quod correxit Cobet Mnem. V 133 (Coll. 113) | *ὡς δὲ* Fabr 10 *τε* om Re 12 *ἀνεκοινοῦτο P* sed *οῦ* in ras 4 litt m[3] *ἀνεκοινωνοῦτο U* *ἐκοινοῦτο I* sed in *ἀνεκοινοῦτο* corr m[2], *M* *ἐκινοῦτο* Wolf Fabr 13 *ἐντεῦθεν* in marg inser *Mo*[2] | *ἀρχὴν* Fabr Re 14 *τ' CU* Re | *ἔδωκεν La* 17 *τἀκείνης I* sed *ης* in ras m[3] *τὰ 'κείνης V* *τὰ κείνης La* (et *Ba*) *τἀκείνης ἦγε*] *ἦγε τἀκείνης M* sed *ης* ex *ου* corr m[2], *τἀκείνου* in marg sed *ου* ex *ης* corr m[2], quod in *ου* corr m[3] | *μὲν* inser *M*[2] 21 *δεδιὸς M* sed *ὼς* suprascr. m[2]

βόντες διαφθείρωσι τὰ πράγματα τὸ τοῦ Φαέθοντος παθόντες. οὕτω τὴν ἀπαιδίαν τὴν αὐτοῦ τῆς εἰς τὰς πόλεις λύμης κουφότερον ἔκρινεν.

182. *Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸν περὶ τὰς δίκας πόνον ὡς ἂν* R 583 *εἰς | τοσαῦτα μέρη τὴν ψυχὴν διανέμων ἔφευγεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δικάσαι δεινοτάτοις καὶ πάντων ἀδωροτάτοις ὑπάρχοις ἔχων ἀφεῖναι τὸν περὶ ταῦτα μόχθον ὅμως ἕνα καὶ αὐτὸν τῶν δικαζόντων ἀπέφηνε καὶ πρὸς τὸν ἆθλον ἀπέδυ, πλὴν εἴ τις ἐπιλαμβάνοιτο τοῦ ῥήματος φάσκων οὐκ ἆθλον, ἀλλὰ καὶ ῥαστώνην αὐτῷ καὶ παιδιὰν γενέσθαι τὰς δίκας.* 183. *οὕτως ἀπεκρούετο μὲν εὐχερῶς τῶν συνηγόρων τὰς ἀπάτας, τὸ δὲ ἐν ἑκάστῳ δίκαιον ἀμυθήτῳ τάχει τῆς γνώμης ᾕρει λόγοις λόγους κρίνων ἀληθέσι ψευδεῖς καὶ νόμοις νικῶν σοφίσματα. καὶ οὐ τοῖς μὲν πλουτοῦσιν ἠναντιοῦτο καὶ δίκαια λέγουσι, μετὰ δὲ τῶν πενομένων καὶ ἀναισχυντούντων ἦν, ὡς ἄν τις τοῖς μὲν φθονῶν τῆς τύχης, πρὸς δὲ τοὺς ἐλέῳ καιρὸν οὐκ ἔχοντι χρώμενος, ἀλλ' ἀφιστὰς τὴν γνώμην τῶν ἀγωνιζομένων τῇ φύσει τῶν πραγμάτων προσῆγε τὴν κρίσιν, ὥστ' ἀπῆλθέ ποτε καὶ πλούσιος νενικηκὼς καὶ πένης ἡττημένος.* 184. *καὶ εἶχε μέν, εἴπερ ἐβούλετο, παραβαίνειν τοὺς νόμους καὶ οὐκ ἔμελλεν εἰς*

---

1 Plat. Tim. p. 22 C   4 Amm. XXII 9, 9   6 Thuc. II 65, 5

---

2 *ἀπαιδίαν P* sed *ι* alterum in ras m[2] *ἀπαιδείαν La* | *αὐτοῦ IP* sed in utroque spir. asp. e leni corr m[3] *αὐτοῦ MoLaM* (et *Ba*)   3 *κουφοτέραν VU* (et *Ba*) edd | *ἔκρινεν I* sed *εν* in ras m[3] *ἔκρινε V* Wolf Re   8 *αὑτὸν* ex *αὐτὸν* corr *I*[2]*P*[3] *αὐτὸν BMU*   11 *εὐχερῶς* inser *I*[2] om *M* *ἰσχυρῶς V*   12 *δ' CLaU* Re   12 *ἀμυθήτῳ* — 13 *ᾕρει*] *τῆς γνώμης ᾕρει ἀμυθήτῳ τάχει* Wolf Fabr   14 *νόμοις P* sed *οις* in ras m[3]   19 *τῇ*] *τὴν Mo*   21 *ἡττημένος* ex *ἡττώμενος* corr *M*[2] | *ἐβούλετο P* sed *ε* prius in ras m[3] *ἠβούλετο U*

δικαστήριον εἰσαχθεὶς δώσειν δίκην, οὕτω δὲ ἀκριβέστερον τῶν σμικροτάτων δικαστῶν ᾤετο δεῖν τοῖς κειμένοις ἐπὶ τῶν κρίσεων ἐμμένειν, ὥστέ τινος τῶν διὰ τὴν ἄλλην ἀδικίαν ὑπ' αὐτοῦ μισουμένων γράμμασι πεπλασμένοις βιαζομένου τὸ δίκαιον ᾔσθετο μέν, τοῦ δὲ ἀδικουμένου γράφεσθαι τὸ γράμμα οὐκ ἔχοντος ἔκρινε τὸν ἀδικοῦντα νικᾶν ἐπειπών, ὡς οὐκ ἀγνοήσειε μὲν τὴν κακοτεχνίαν, ἡσυχάζοντος δὲ τοῦ βεβλαμμένου τῷ νόμῳ δουλεύων διδοίη τὴν ψῆφον τῷ κεκακουργηκότι. ὥστε μετὰ μείζονος ἀπῄει λύπης ὁ νενικηκὼς τοῦ νενικημένου, ὁ μὲν εἰς γῆν, ὁ δὲ εἰς δόξαν ζημιωθείς. οὕτως εὗρε μήτε τὸν νόμον | κινῆσαι R 584 καὶ τὸν ἀδικοῦντα κολάσαι. 185. ἀνεῳγμένου δὲ τοῦ βασιλέως δικαστηρίου καὶ πᾶσιν οὔσης ἐξουσίας ἐκεῖσε καταφυγεῖν πάντες ὅσοι δι' ἰσχύος ἀδίκου τὰ τῶν ἀσθενεστέρων εἶχον, οἱ μὲν ἀναιδῶς ἁρπάσαντες, οἱ δὲ ἐν πράσεως σχήματι, οἱ μὲν ἐγκαλοῦσιν, οἱ δὲ καὶ σιωπῶσιν ἀποδώσοντες προσῄεσαν φθάνοντες τὰς κρίσεις τῷ φόβῳ, καὶ δικαστὴς ἦν αὐτὸς αὑτῷ τῶν ἠδικηκότων ἕκαστος. 186. ὥσθ' ὅπερ ἐφ' Ἡρακλέους γενέσθαι φασὶ τοὺς ὅπου δὴ γῆς ἢ θαλάττης πάσχον-

---

6 Dem. c. Lept. § 95 p. 486,1 et § 146 p. 501,28 20 Arist. Ach. 284. Ran. 298 c. scholl. Hesych. et Suid. s. v. Ἡράκλεις. Aristid. or. V t. I p. 59 sq. ed. Dind. (t. II p. 328,13 sq. ed. Keil)

---

2 σμικροτάτων *I* sed σ eras μικροτάτων *V* (et *Ba*) σμικροτέρων *B* ἀκροτάτων vel σμικρολογωτάτων Gasda | ᾤετο om *Mo* 6 δ' *CU* Re 9 διδοίη cf. Thom. M. s. v. διδῴη p. 91, 11 sq. R | κεκακουργηκότι *I* sed ακ in ras m² 11 γῆν reposui e libris, nisi quod γρ κτῆσιν suprascr. *I*², quod praebent edd 12 κινῆσαι e νικῆσαι corr *P*² 14 post βασιλέως ras 12 fere litt *I* | πάσης *La* 16 ἁρπάζοντες *M* 17 δ' Re | ante οἱ (1) ras 2 litt *I* | καὶ om *B* 19 αὐτῷ *MoLa* et in αὐτῷ corr *P* 21 τοῖς *La* | ὁπουδὴ *I* Fabr Re ὁποιδὴ *Mo* ὅποι *CBVMPU* | δὲ Wolf

τας κακῶς ἐκεῖνον καὶ ἀπόντα καλεῖν καὶ τοὔνομα πρὸς ἐπικουρίαν ἀρκεῖν, τοῦτο καὶ τὴν τοῦδε προσηγορίαν δεδυνημένην ἴσμεν. καὶ πόλεις καὶ κῶμαι καὶ ἀγοραὶ καὶ οἰκίαι καὶ ἤπειροι καὶ νῆσοι καὶ νέοι καὶ γέροντες καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τῷ τὸν δεῖνα βασιλεύειν λέγειν τοὺς λυποῦντας ἀπεωθοῦντο, καὶ χεῖρα πρὸς πληγὴν ἕτοιμον τὸ ῥῆμα τοῦτο συνέστειλε πολλάκις. 187. ἐδέξατο δὴ τὸ δικαστήριον ἐκεῖνο καὶ πόλεις ὑπὲρ πρωτείων ἀμφισβητούσας, αἳ τῶν ἐν Συρίᾳ μετὰ τὴν ἡμετέραν μέγισται, κάλλος δὲ θατέρᾳ πλέον ἅτε καὶ τὴν θάλατταν καρπουμένῃ. λόγων δὲ μακρῶν εἰρημένων καὶ τῶν μὲν ἄλλα τε διεξελθόντων ἃ τῆς ὥρας ἦν καὶ πολίτου τινὸς σοφίαν, τῶν δὲ ἐν μεσογείᾳ ξένου τε καὶ πολίτου, τοῦ μὲν ταύτην προκρίναντος ἐμφιλοσοφεῖν, τοῦ δὲ ἐκεῖνόν τε καὶ τοὺς ἀκολουθοῦντας ἐκείνῳ πανταχόθεν ἀσμένως δεξαμένου, τὴν μὲν τῶν λίθων αὐγὴν χαίρειν ἀμφοτέροις

---

13 Suid. s. v. Ἀπολινάριος Λαοδικεύς 14 Iul. ep. 27 p. 518, 13 ed. Hertl. Eunap. vit. Iambl. p. 11, 4 et 12, 16. Suid. s. v. Σώπατρος Ἀπαμεύς

---

10 ἅτερος ἐπὶ εὐθείας, οὐ θάτερος, βάρβαρον γάρ. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ ἁτέρα, οὐ θατέρα, ἀλλ' ἐπὶ δοτικῆς θατέρᾳ. καὶ ἅτεραι ἐπὶ πληθυντικοῦ. οὐχ ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου· γράφεται γὰρ θάτερον (cf. Thom. M. s. v. ἅτερος p. 27, 13 sq.) B^2

---

5 γυναῖκες *I* sed ες in ras m² 9 τῶν] τὴν ante quod κατὰ inser m. rec. *Ba* 10 αἱ μέγισται *B* | θατέρα *La* sed post θ ras 1 litt, *B* sed θ in ras m² (cf. schol.) 11 θάλασσαν *IM* (et *Ba*) | λόγῳ *U* 13 δ' Re 14 μεσογεία *La* sed α in ras corr ut videtur ex ου *n* | ταύτην *La* sed ν eras τ αύτη *C* sed post η 1 litt eras, *B* 15 τε om *V* 16 ἐκεῖνο *P* sed ex ἐκείνω corr m³ ἐκείν cum ras 1 litt *U* | δεξαμένου (ην supra ου) *M* 17 ἀμφοτέροις in ἀφεὶς τοὺς corr *La*ⁿ ἀμφοτέροις (αις supra οις) *Mo*

ἀφείς, τοὺς | ἄνδρας δὲ ἀλλήλοις παραθεὶς προτέραν ἐποίησε τῇ τιμῇ τὴν τούτοις κρατοῦσαν. R 585 188. *ταυτὶ δὲ ψηφισάμενος ἆρ' οὐ πρὸς ἀρετὴν παρεκάλει τὰς πόλεις ἀμελήσας τοῦ τῶν ἀψύχων κάλλους, ὡς οὐ δυναμένου φέρειν παρὰ κριτῇ σπουδαίῳ πλεονεξίαν;*

189. *Ἄρτι μὲν οὖν τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐμεμνήμην κοινότητος, νῦν δὲ ἔχω τι μεῖζον εἰπεῖν, ὅτι καὶ δικάζων πλείστῳ τούτῳ πρός τε τοὺς ῥήτορας καὶ πρὸς ἐκείνους ὧν οἱ ῥήτορες προέκαμνον, ἐχρῆτο διδοὺς ἐξουσίαν καὶ βοῆς ἀμετρίᾳ καὶ χειρὸς ἀνασείσει καὶ πᾶσι σχήμασι καὶ τοῖς εἰς ἀλλήλους σκώμμασι καὶ οἷς ὅλως ἑκάτεροι κρατήσειν ἐπίστευον. καὶ πολὺ πρὸς ἕκαστον, ὦ ἑταῖρε.* 190. *τουτὶ μὲν καὶ πρὸς ἅπαντας, οὐ μόνον πρὸς ῥήτορας νῦν δὴ πρῶτον ἀρχομένοις ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος δοθὲν ῥῆμα ἴυγγος δυνατώτερον εἰς εὔνοιαν. οὐ γὰρ τοὺς φόβους καὶ τὰς σιγὰς καὶ τὸ εἴσω τὴν χεῖρα ἔχειν καὶ τὸ κύπτειν εἰς γῆν καὶ τὸ βλέπειν εἰς τὸ ὑπόδημα μᾶλλον ἢ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ δούλους ἀντ' ἐλευθέρων ὁρᾶσθαι κἂν τοῖς λεγομένοις κἂν τοῖς πραττομένοις, οὐ ταῦτα ἡγεῖτο*

---

10 Thuc. IV 38, 1

---

1 *τοὺς* inserui e *VPU* om reliqui libri edd | *δ'* Re 2 *τούτων La* | *ταυτὶ* voce rursus incipit Mor (p. 304, 27) sed praemissis *βασιλεῖ τὸν λόγον* 608, 9 — *παρὰ πάντων* 613, 18 R 3 *ἐκάλει La* 4 *ἀμελήσας P* sed *η* in ras m² *ἀμελήσας B* sed *ού* m² | *δὲ ὡς La* sed *δὲ* eras | *δυναμένου La* sed *ου* in ras *n* *δυναμένουσ B* sed *' ουσ* in ras et *ου* supra *ουσ* m² 7 *δ'* Re | *τί BMIP* (et *Ba*) 8 *πλείστων Mo* 9 *οἱ ῥήτορες*] *ἐκεῖνοι CBMo* qui *οἱ ῥήτορες* in marg m² habet, Mor Re | *προέκαμνεν La* 11 *πᾶσιν σχήμασιν La* | *σκώμμασιν LaI* 13 *ἑκάτερον La* (et *Ba*) Fabr et ex *ἕκαστον* corr *I*² | *τὸ* ante *ὦ* inser Cobet Mnem. V 133 (Coll. 113) | *μὲν καὶ*] num *μέντοι*, ut pro *μὲν* coni Re Anim? 14 *δὲ Mo* | *ἀρχομένους CB* sed in hoc *οις* supra *ους* m², *P* sed *υ* in ras m³, Mor 18 *τὸ* (2) om Re 19 et 20 *κἂν* scripsi auctore Re *καὶ* libri edd

τὴν βασιλείαν αὔξειν, ἀλλὰ τὸ μηδένα τῶν ἐκείνῳ
R 586 συγγινομένων ⟨μὴ⟩ αὐτὸν ἔχειν μᾶλλον | ἢ 'κεῖνα θαυμάσαι. 191. ἐπεὶ καὶ τὴν ἁλουργῆ χλαμύδα φέρων, ἣν οὐκ ἦν βασιλεύοντα μὴ φορεῖν, ὡς οὐδὲν τῶν ἄλλων διαφέρουσαν ἔφερεν. οὔκουν αὐτὸν περιεσκόπει φορῶν οὐδὲ ἐβασάνιζε βαφὴν οὐδὲ βελτίω λαβὼν ἡγεῖτο γεγονέναι βελτίων οὐδὲ τὴν ἀρίστην ἄριστος, οὐδὲ τῇ τῆς χρόας ὑπερβολῇ τῆς ἀρχῆς τὴν εὐδαιμονίαν ἐμέτρει, ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἠφίει βαφεῦσι καὶ ὑφάνταις ὅ τι βούλοιντο δρᾶν, αὐτὸς δὲ ἐν τῇ τῆς φρονήσεως φορᾷ καὶ τῇ τῶν πόλεων ἐκεῖθεν ὠφελείᾳ ὑψηλήν τε ᾤετο τὴν βασιλείαν ποιεῖν καὶ διὰ τούτων εἶναι λαμπρότερος. 192. ἔμεινε δὲ καὶ ὁ χρυσὸς περὶ τῇ κεφαλῇ θεῶν οὕτω γνόντων· δι' ὅ, θεῶν, οἶμαι, καὶ τοῦτο εἰδέναι. ὡς ἐκεῖνός γε οὐκ ὀλιγάκις ὥρμησεν ἄχρυσον ποιῆσαι τὴν κεφαλήν, ἀλλ' ἦν ἀμείνων ὁ κωλύων.

193. Ὁ χρυσὸς δὲ οὗτος ἀνέμνησέ με χρυσῶν στεφάνων οὓς αἱ μὲν πόλεις ἔπεμπον διὰ πρέσβεων ἀλλήλας ὑπερβάλλουσαι τῷ σταθμῷ, χιλίων οὗτος στατήρων, δισχιλίων δὲ ἐκεῖνος, τούτων ὁ παρ' ἑτέρων ἕλκων πλέον. ὁ δὲ ἐπιτιμήσας τῷ μεγέθει σαφῶς εἰδώς, ὡς οὐκ ἄνευ πόνου τὰ τοιαῦτα συλλέγοιτο, νομοθετεῖ

---

1 ἄξειν *C* et in αὔξειν corr B^2 | τὸ in ras] P^3 τῷ *La* 2 συγγινομένων *P* sed ιν in ras m^3 συγγιγνομένων *I* συγγενομένων *U* | μὴ inserui, ἢ Fabr | αὐτὸν Re | ἢ om Fabr | κεῖνα *CMoLaIMPU* ἐκεῖνα *V* τὰ ἐκεῖνα Fabr ἐκεῖνον coni Re 3 ἀλουργῆ *ILa* cf. ad p. 22, 8 5 αὐτὸν *BM* 6 „*malim* τὴν βαφὴν" Re 9 βαφεῦσιν *Mo* | ὅτι *BM* 11 τε in marg inser I^2 12 ποιεῖν om Fabr | αὐτὸς ante διὰ inserendum coni Re 13 ἐν *U* 14 δι' ὅ scripsi διὸ libri Fabr et γρ Mor qui in textu habet ut Re διὰ | εἰδέναι *I* sed ει et ενα in ras m^2 15 γε inserui e *VLaIMPU* 16 ὁ — 17 χρυσῶν in marg Mo^2 20 δὲ inser I^2

τὸν στέφανον ἀπὸ στατήρων ἑβδομήκοντα φοιτᾶν τὴν μὲν τιμὴν ἴσην νομίζων ἑκάτερον δύνασθαι, φιλοχρημάτου δὲ | εἶναι κέρδη ζητεῖν ἐν τιμῶν σχήματι. R 587
194. καὶ τούτους οἱ κομίζοντες τοὺς νόμους καὶ πολλὰ ἕτερα γράμματα τὰ μὲν οὐ χείρω, τὰ δὲ καὶ βελτίω τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ μισθὸν ἐπὶ τοιούτοις αἰτεῖν, ὥσθ' ἑκόντων διδόντων οὐ προσίεντο· τοσοῦτος ἐπῆν κίνδυνος τοῖς οὐ καλοῖς λήμμασι, καὶ ἦν δῆλον, ὡς εἰληφότι λαθεῖν τε οὐκ ἔσται καὶ δοῦναι δίκην ἀνάγκη. οὕτως ἀγαθοῦ βασιλέως οὐ κατησχύνετο δόξα τῇ τῶν ὑπηρετούντων κακίᾳ.

195. Καὶ ὁ μὲν ἐν τούτοις ἦν, βοὴ δὲ ἐξαίφνης ἐν ἱπποδρόμῳ δήμου πεινῶντος, ὡς τῆς μὲν γῆς ὑπὸ τῶν ἀέρων ἠδικημένης, τῆς πόλεως δὲ ὑπὸ τῶν εὐπόρων οὐ φερόντων εἰς μέσον χρονίου συλλογῆς θησαυρούς, ἀλλὰ τοῦ σίτου τὰς τιμὰς συνιστάντων. συγκαλέσας δὴ γεωργοὺς καὶ χειροτέχνας καὶ καπήλους καὶ πάντων ἁπλῶς τιμητὰς ὠνίων ἀναγκάσας νόμῳ σωφρονεῖν καὶ πρῶτος αὐτὸς ἀκολουθήσας τῷ νόμῳ τοὺς αὐτοῦ πυροὺς εἰς ἀγορὰν ἐνεγκών, ἐπειδὴ τῷ νόμῳ μαχο-

---

13 vit. § 126 t. I p. 143, 10 sq. Iul. Misop. p. 368 C sq.

---

2 ἴσον *M* τῇ μὲν τιμῇ ἴσον coni Re | ἑκατέρου Mor Fabr 3 δ' Re 4 τούτοις *Mo* 5 τὰ om *La* | χείρων *Mo* | καὶ om *La* inser I^2 6 τοσούτω Mor, γρ τοσοῦτο in marg | ἐπεῖχον *La* | τοῦ e τὸν corr C^s | τοιούτοις *P* sed τοι in ras 1 litt m^2 τούτοις *CU* Re 7 διδόντων *P* sed δι in ras m^3 δόντων *U* | τοσοῦτον *B* 8 λήμμασιν *La* 11 ὑπηρετούντων *I* sed ουντων in ras 2 litt m^2 12 δ' edd | ἐν om Mor Fabr 13 ἱπποδρόμον *Mo* 14 ἄστρων Fabr 17 δὲ edd 18 τιμὰς *CBMoLaIMUP* sed in hoc τιμητὰς suprascr. m^2 18 σωφρονεῖν — 19 νόμῳ praemisso κείμενον in marg I^2 19 αὐτοῦ *BMoLaIMUP* sed in hoc in αὑτοῦ corr m^3, Mor 20 ἀγορὰσ *M*

μένην ᾔσθετο τὴν βουλὴν καὶ τοῖς μὲν αὐτοῦ χρωμένην, τὰ δὲ αὑτῆς κατακρύπτουσαν, οἴεταί τις ἀκοῦσαι τῶν οὐκ ἐπισταμένων τὰ τότε δόρυ καὶ ξίφος καὶ πῦρ καὶ θάλατταν, ταῦτα γὰρ ὀφείλειν δοκοῦσιν οἱ τῶν ὑπηκόων πολεμοῦντες βασιλεῖ, καὶ γὰρ οὗτος
R 588 | ἄνευ ὅπλων πόλεμος ἐξεπίτηδες ἀπειθεῖν καὶ παρὸν συνᾴδειν διαφωνεῖν καὶ ἃ κυροῦν ἐκεῖνος ἐσπούδακε, πάσῃ τῇ τέχνῃ ποιεῖν ἄκυρα. 196. τὸ μὲν οὖν τῆς ἀρχῆς δίκαιον καὶ ταῦτα εἰσηγεῖτο καὶ τούτων χαλεπώτερα, καὶ πάντως ἂν ἄλλος σκηπτοῦ δίκην ἐπὶ τοὺς ὑβρικότας ἠνέχθη, ὁ δὲ πανταχοῦ τε τὸν θυμὸν ἀνέχων καὶ τότε δὴ διαφερόντως νενικηκὼς τὰς μὲν προσηκούσας τιμωρίας ἀφῆκε, δεσμωτηρίου δὲ ὀνόματι μᾶλλον ἢ δεσμῷ τὴν δίκην ἐπράξατο. οὔκουν εἴσω θυρῶν ἐγένετο τῶν πολιτευομένων οὐδείς. ἀλλ' οὐδὲ νὺξ ἐπεγένετο τῷ βραχεῖ τούτῳ καὶ κούφῳ, ἀλλ' ὀλίγον τὸ μέσον ἑκατέρων τῶν διακόνων, ⟨ὧν⟩ οἱ μὲν ἦγον ἐκεῖσε, οἱ δὲ ἀπήλλαττον. καὶ οἱ μὲν ἐδείπνουν τε καὶ ἐκάθευδον, ὁ δὲ οὐδέτερον. οἱ μὲν γὰρ οἷς οὐκ ἐπεπόνθεσαν ἔχαιρον, ὁ δὲ οἷς ἐπεπόνθεσαν ἤλγει καὶ τοῦτο ἔφη μέγιστον ἠδικῆσθαι παρὰ τῆς πόλεως τὸ τοιαύτην δίκην ἀναγκασθῆναι λαβεῖν. 197. οὕτω τοῦτο

---

15 Thuc. IV 25, 1

---

2 αὑτῆς *CP* sed in αὐτῆς corr *C*[1]*P*[3], *MoLaMU* | „*malim* ἀκούσειν" Re 5 τῷ βασιλεῖ *V* Fabr 7 ἐσπούδακεν *CMoLaP* ἐσπουδάκει Gasda 8 τῇ om *I* sed in ras 3 litt, *MLaB* | ποιεῖ *Mo* 9 ταῦτα εἰσηγεῖτο *I* sed α εἰσ in ras m[2] ἡγεῖτο *M* 11 τε] μὲν *M* 12 num, ut etiam Sintenis coniecit, κατέχων coll. vit. § 129 p. 145, 10 et Soph. Oed. C. 874? 16 βραχὺ *B I* sed in hoc ὐ in εῖ corr m[3] 17 ὧν inserui auctore Re 18 δ' Re | τε om *V* 19 κάθευδον Mor Fabr 21 παρὰ τῆς πόλεως om *M* inser *I*[2]

καίτοι σμικρότατον ὂν μέγιστόν τε ἡγεῖτο καὶ τοὺς αὑτοῦ τρόπους ἐκβαίνειν καὶ οὐκ ἀνέμεινε τῶν φίλων τινὰ μέμψασθαι τὸ πεπραγμένον, ἀλλ' αὐτὸς ᾐτιᾶτο τὸ ἔργον, οὐχ ὡς εἰς ἀναμαρτήτους, οἶμαι, γεγενημένον, ἀλλ' ὡς αὐτῷ προσῆκον μηδ' ἐπ' ἀδικήμασιν εἴς γε βουλὴν τῶν τοιούτων τι ποιεῖν.

198. *Μικρὸν γοῦν ὕστερον ἑτέρων τῇ πόλει μειζόνων τετολμημένων, καὶ γὰρ εἰ περὶ | πατρίδος οἱ* R 589 *λόγοι, τῆς γε ἀληθείας οὐδὲν πρεσβύτερον, τὰς τῶν δυναστευόντων τιμωρίας ὑπερβὰς ἐπὶ τὴν τοῦ ῥήτορος ἧκε καὶ παρὸν στρεβλῶσαι καὶ ἀποκτεῖναι λόγῳ τὴν πόλιν ἀμύνεται, ταὐτόν, οἶμαι, καὶ πρόσθεν πεποιηκὼς πρὸς ἄνδρα Ῥωμαῖον θρασυνόμενόν τι τοιοῦτον, ἐφ' ᾧ δικαίως ἄν, εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον, ἐξέπεσε τῶν ὄντων. ὁ δὲ τῆς μὲν οὐσίας οὐκ ἀπεστέρησε, βέλει δὲ αὐτὸν ἔβαλεν ἐπιστολῆς.* 199. *ἀλλ' ὅμως τὸν οὕτω βραδὺν εἰς φόνον πάλιν ἐβούλευσαν ὁπλῖται δέκα κτεῖναι καὶ μελέτης τῶν τακτικῶν ἀνέμενον ἡμέραν. μέθη δὲ εὖ ποιοῦσα προλαβοῦσα τὸν καιρὸν πάντα ἐξήλεγξε καὶ τὸ τέως λανθάνον ᾔδετο.*

200. *Θαυμάζει τις οὖν ἴσως, εἰ πρᾷος καὶ ἥμερος καὶ δίκας τὰς μὲν οὐ λαμβάνων, τὰς δ' ἐλάττους τῶν*

---

7 Iul. Misop. p. 344 A. Amm. XXII 14, 2 sq. 11 Mis. p. 337 sq. 15 Iul. ep. 59 cf. Lib. ep. 670. Asmus Arch. f. Gesch. d. Phil. XV 425 f.

---

1 *μικρότατον M* 2 *αὑτοῦ V αὐτοῦ P* sed in *αὑτοῦ* corr m[3], *ULaIMBMo* Mor Fabr | *ἐκβαῖνον* Fabr 5 *αὐτῷ* Re 11 *ἧκεν La* | *καὶ* (2) inser *La*[1] | *λόγω* post *ἀμύνεται La* 12 *καὶ πρόσθεν* inser *I*[2] *πρῶτον* Fabr 13 *ἐφῶ B* | *ὧν Mo* 14 *ἂν* inser *I*[2] | *ἐξέπεσεν La* 15 *δ'* Re 16 *ἔβαλλεν* Re | *ἐπιστολῆς* reposui e libris *ἐπιστολῶν* edd 20 *ᾔδετο I* sed *δε* in ras 3 litt m[3] *ᾔδετο La* sed *ᾔ* in *ἤ* corr *n*, *PU* 21 *θαυμάσειε* coni Mor | *τίς BMoMP* | *οὖν* om in ras 2 litt *La* 22 *τάσδ' I* | *δὲ VLa* Mor Fabr

τεταγμένων εἶχεν ἀεί τινας ἐν τοῖς ἀρχομένοις δυσμενεῖς. ἐγὼ δὲ τούτου τὴν αἰτίαν ἐν τῇ μνήμῃ τῆς ὀδυνηρᾶς ἐμοὶ τελευτῆς φράσω. νῦν δ' ἄξιον εἰπεῖν περὶ τῶν συνήθων τῶν ἐκείνου τοσοῦτον, ὅτι τῶν ἐκείνῳ γενομένων συνήθων οἱ μὲν ἦσάν τε ἀγαθοὶ καὶ ἐδόκουν, οἱ δὲ ἐδόκουν μέν, ἦσαν δὲ οὐ τοιοῦτοι. καὶ τοὺς μὲν τῶν πάντων οὐδὲν μετέβαλε, τοὺς δὲ ὁ χρόνος διήλεγξεν. 201. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς βασιλείας καθαρῶς καὶ κύριος κατέστη τῶν τε θησαυρῶν καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τὸν πλοῦτον ποιεῖ τὸν βασιλέως, οἱ
R 590 μὲν προῖκά τε αὐτῷ συνῆσαν | καὶ οὐκ ἐποίουν τὰ αὑτῶν μείζω ταῖς παρ' ἐκεῖνον εἰσόδοις, ἀλλ' ἱκανὸν ἡγοῦντο κέρδος φιλεῖν τε καὶ φιλεῖσθαι καὶ τὸν αὑτῶν ἐρώμενον ὁρᾶν ἄρχοντά τε τὴν τηλικαύτην ἀρχὴν καὶ σὺν ἐπιστήμῃ καὶ πολλάκις γε αὐτοῦ κελεύοντος λαμβάνειν καὶ νὴ Δία γε καὶ δεομένου γῆν, ἵππους, οἰκίαν, ἀργύριον, χρυσίον εὐπορεῖν λέγοντες διέφευγον τὰς δόσεις. 202. οἱ βέλτιστοι μὲν οὕτως. οἱ δὲ χρημάτων πάλαι μὲν ἐπιθυμοῦντες, προσποιούμενοι δὲ καταφρονεῖν, καιρὸν δὲ ἀναμένοντες ἐχρῶντο φανέντι καὶ ᾔτουν καὶ λαμβάνοντες ᾔτουν πάλιν καὶ λαβόντες οὐκ ἔληγον, οὐδ' ἦν ὅ τι αὐτοῖς ἵστη τὴν ἀπληστίαν. ὁ δὲ μεγαλοψυχίᾳ μὲν προΐετο, χρηστοὺς δὲ οὐκέτ' ἐνόμιζεν. ἀλλ' ἠπατημένος μὲν ἤλγει, τὸν χρόνον δὲ

1 τοὺς ante δυσμενεῖς *MI* sed in hoc del m[1] 6 καὶ ἐδόκουν om Fabr ἐδόκουν, οἱ δὲ om Mor | οὐ] οὗτοι Mor 12 αὑτῶν *P* sed in αὐτῶν corr m[3], *MLaMo* Mor αυτῶν *U* | παρεκείνων *La* | ἐκεῖνον ex ἐκείνων corr *I*[2] 13 αὑτῶν ex αὐτῶν corr *I*[2]*P*[3] αὐτῶν *VLaBMo* Mor Fabr αὐτὸν *M* 14 ἐρᾶν Mor Fabr, quod corr Re 15 καὶ ante κελεύοντος eras *La* 17 διέφυγον Re διαφεύγοντας Mor 18 τὰς om Mor 19 προποιούμενοι *La* 22 ὅτι *BMoMP* 23 δ' *La* Re 24 ἐνόμιζε *La* | δ' Re

αἰσχυνόμενος ἠνείχετο καὶ τὸ δοκεῖν εἶναι βέβαιος εἰς φιλίαν τοῦ τοιούτων ὄντων ἀπηλλάχθαι κρεῖττον ἡγεῖτο. 203. ὥστ' ἠγνόει μὲν οὐδενὸς τῶν πλησιαζόντων τὴν φύσιν, χαίρων δ' αὐτῶν τοῖς σπουδαίοις καὶ συμφορὰν τοὺς ἑτέρους κρίνων τῶν μὲν εἴχετο, τοὺς δὲ οὐκ ἀπήλαυνεν, ἀλλὰ καὶ σοφιστὴν κρείττω τῆς προσηγορίας παρεχόμενον τὸν τρόπον ἐθαύμαζε καὶ φιλόσοφον χείρω τοῦ σχήματος ἐλεγχόμενον ἐκάκιζε, τὸ δὲ μὴ δοκεῖν ἐν τῇ βασιλείᾳ παλαιὰς ἀτιμάζειν συνηθείας πάντα ἔπειθε φέρειν.

204. Ἀλλὰ γὰρ ἐπιθυμεῖν μοι δοκεῖτε τῆς τῶν τελευταίων καὶ μεγίστων ἀκοῆς, ἃ Πέρσας καὶ τὴν ἐκείνων γῆν ἐπιστρατεύσας διέθηκε. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ πάλαι πρὸς ταύτην τὴν μερίδα κεχήνατε τὸ μὲν κεφάλαιον εἰδότες, ὡς νικῶν ἔπιπτε, τῶν δὲ ἐν μέρει τὰ μὲν οὐδὲ ἀκούσαντες, τὰ δ' οὐχ ὡς ἔχει. 205. ποιεῖ δὲ ὑμᾶς ὡρμῆσθαι πρὸς τὴν ἀκρόασιν λογισμὸς | τῆς Περσῶν ἰσχύος καὶ ὅσην οὖσαν ἐνίκων τὴν R 591 Κωνσταντίου δύναμιν καὶ ἐφ' ὅσον φρόνημα καὶ θάρσος οὑτοσὶ χωρῶν οὐκ ἔδεισε. Κωνστάντιος γὰρ χωρὶς τῶν τε ἄλλων νήσων καὶ τῶν ἐν ὠκεανῷ κειμένων τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἠόνων ὠκεανοῦ γῆν μέχρι τῶν

1 γϱ τῷ in marg Mor | βέβαιον *La* 2 τοῦ τῶν τοιούτων Gasda 4 δ' αὐτῶν *P* sed apostrophus m², spir. len. et ῶν in ras m³ δαυτῶ *U* δ' αὐτῶ *La* δ' αὐτῶ *B* δὲ αὐτῶν *VMo* δὲ αὖ τῷ (in marg τῇ) *M* δὲ αὖ *I* sed circumflex. m² et post υ ras 2 litt | τοῖς σπουδαίοις *P* sed τοῖς et οις in ras m³ τῶ σπουδαίω *I* sed post ῶ et ω singulae litt eras τῶν σπουδαίων *MULaB* 8 ἐκάθιζε Mor ἐκόπιζε Fabr, quod corr Re probante Porsono Adv. 257 (227) 9 βούλεσθαι (vel θέλειν Anim) δοκεῖν coni Re 12 καὶ (1)] τῶν Fabr 16 οὐδὲν *Mo* sed ν eras οὐδ' Re | τάδ' *BVMP* τὸ δ' Mor τὰ δὲ Re 17 ἡμᾶς *La* | ὁρμᾶσθαι *V* 19 θάρσος *V* sed in marg θράσος 20 ἔδεισεν *MoLa* 22 τῶν inserui e *BLaI* auctore Re | κιόνων Naber Mnem. XVI 117 | ὠκεανοῦ inserui e libris | τοῦ *La*

Εὐφράτου ῥευμάτων ἐκέκτητο τά τε ἄλλα φέρουσαν πάντα πολλὰ καὶ σωμάτων μεγέθη καὶ ψυχῶν ἀνδρίαν, ἀφ' ὧν ἂν γένοιτο στρατόπεδον ἀρραγές. 206. *ἀλλ' ὅμως οὗτος ὁ μέγας ταῖς παρασκευαῖς, ὁ τὰς μυρίας πόλεις καὶ λαμπρὰς ἔχων, ὁ τοὺς πολλοὺς δεχόμενος φόρους, ὁ τὸν πολὺν χρυσὸν ἐκ τῶν μετάλλων ἐξαγαγών, ὁ καλύψας ἱππέων σιδήρῳ σώματα Περσῶν ἀκριβέστερον, ὁ καὶ τοὺς ἵππους ὅπλοις ῥυόμενος τραυμάτων οὗτος πόλεμον παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκδεξάμενος θάρσους δεόμενον βασιλέως καὶ ψυχῆς ἐπισταμένης δυνάμει χρῆσθαι καλῶς, ὥσπερ συμπολεμήσειν τοῖς ἐναντίοις ὀμωμοκώς, ὅπως μὲν λήψεται τἀκείνων ἢ μή τι τῶν αὐτοῦ γένοιτο ὑπ' ἐκείνοις, οὐκ ἐσκέψατο, στράτευμα δὲ ἄγων καθ' ἕκαστον ἔτος ἀρχομένου θέρους ἅμα ἦρι τειχομαχούντων διαβὰς Εὐφράτην καὶ περὶ αὐτῷ τοσαύτην στρατιὰν καθίσας καὶ διανοούμενος, εἰ φανεῖεν οἱ πολέμιοι, φεύγειν, τῶν πολιορκουμένων μόνον οὐκ ἀκούων τὰς οἰμωγὰς στρατηγικώτερον ἡγεῖτο τὸ μὴ μάχεσθαι μηδὲ τοῖς οἰκείοις ἀπολλυμένοις ἀμύνειν.* 207. *τίς οὖν ὁ τῆς καθέδρας καρπός; ὁ μὲν κατέσειε τείχη καὶ κατέσκαπτε πόλεις καὶ χρήματα καὶ*

2 *ἀνδρίαν* reposui e *CBMoVPU* *ἀνδρείαν* reliqui libri edd 4 *ὁ* (1) om *Mo* 6 *φόρους* *I* sed *φ* in ras m^2 | *μετάλλων* *P* sed *μεταλλ* in ras 4 litt m^3 10 *βασιλικοῦ* coni Mor qui in textu habet *βασιλ**, et Re 11 *ὡς* Fabr 12 *ἐναντίοις* *I* sed *αντ* in ras m^2 | *ὁμωμοκώς* *MoLa* 13 *αὐτοῦ* *P* sed spir. asp. in ras m^3 *αὐτοῦ* *LaIMU* *αὐτοῦ* *Mo* | *ἐκείνοις* *I* sed *οις* in ras m^2 | *ἐσκέψατό* *B* sed *σκεψ* in ras m^2 14 *καθέκαστον* *La* 16 *αυτῷ* *La* *αὐτῷ* *BMoMPU* Mor Fabr *αὐτὸν* *VI* sed in hoc *ὸν* in ras m^2 | *στρατιὰν* *P* sed *τιὰν* in ras m^3, *I* sed *ὰν* in ras m^2 *στρατείαν* *LaM* *στρατ ιαν* cum ras 1 litt *U* | *καθιστὰς* Re, quod corr Cobet Mnem. V 133 (Coll. 113) 17 *οἱ* eras *La* 18 *μονονοὺκ* Re | ante *τὰς* ras 4 litt *I* 19 *ἐκείνοις* Mor, *οἰκείοις* in marg | *ἀπολλυμένοις* om Re 21 *τείχη* et *πόλεις* locum mutaverunt in *La*

σώματα ἄγων ἀνέστρεφεν, ὁ δὲ τοὺς ὀψομένους τὴν ἐρημίαν ἔπεμπε καὶ τοῦ μὴ πλέον τι πεπονθέναι χάριν ᾔδει τῇ Τύχῃ καὶ διὰ τῶν πόλεων ἐπανῄει μεθ' ἡμέραν τὰς ἐπὶ νίκῃ νενομισμένας φωνὰς | παρὰ τῶν δή- R 592 *μων δεχόμενος. καὶ τοῦτο ἦν ἔργον ἔτους ἑκάστου· διέβαινεν ὁ Πέρσης, ὁ δὲ ἔμελλε. προσέβαλλε περιβόλοις, ὁ δὲ ἐκινεῖτο. ἐγγὺς ἦν ἑλεῖν, ὁ δὲ ταῦτα ἐπυνθάνετο. ᾕρει, τῷ δὲ ἤρκει μὴ μεμαχῆσθαι. ὁ μὲν αἰχμαλώτων ἡβρύνετο πλήθεσιν, ὁ δὲ ἵππων ἁμίλλαις. τὸν μὲν ἐστεφάνουν αἱ πόλεις, ὁ δὲ τοὺς ἡνιόχους. ἆρ' οὐκ εἰκότως μοι προσείρηται Περσῶν οὗτος σύμμαχος; τὸ γὰρ παρὸν κωλύειν ἐπιτρέπειν ἐγγὺς ἂν εἴη τοῦ ταῖς χερσὶ συντελεῖν.* 208. *καὶ μή με οἰέσθω τις ἀγνοεῖν μήτε τὴν νυκτομαχίαν, ἐν ᾗ δράσαντές τι καὶ παθόντες διεκρίθησαν, μήτε τὴν ἐν ἠπείρῳ ναυμαχίαν, ἐν ᾗ μόλις τὴν πολλὰ παθοῦσαν πόλιν ἔσωσαν. αὐτὸ γὰρ δὴ τοῦτο καὶ τὸ σχέτλιόν ἐστιν, ὅτι ψυχὰς παραλαβὼν εἰδυίας πολεμίους φοβεῖν φοβεῖσθαι συνείθισε καὶ πονηρᾷ μελέτῃ γενναίας φύσεις ἐξέλυσεν.* 209. *ὅση δὲ ἡ τῆς μελέτης ἰσχὺς ἐν ἅπασι πράγμασι, δηλοῦσι*

14 Amm. XVIII 5, 7. Iul. or. I p. 23 B 15 Iul. l. l. p. 27 B sq. or. II p. 62 B sq.

2 *πεπονθέναι La* sed *πονθε* in ras *n* 3 *τύχῃ La* sed *τυ* in ras *n* et circumflex. supra *η* eras | *μεθημέραν BV* 4 *νίκην La* 5 *ἔτους* inser *La*^{n} 6 *δ'* Re | *ἔμελλεν CMoLa* | *προσέβαλε VMI* sed in hoc alterum *λ* inser m^2, *U* Mor Re 7 *δ'* Re 8 *ᾕρει* om Mor Fabr | *τῷ I* sed *τ* in ras m^2 | *μεμαχῆσθαι I* sed ˜ et *σθ* in ras m^2 9 *αἰχμαλώτων I* sed *ν* in ras m^2 et post *ν* ras 2 litt | *ἠβρύνετο P* sed ʽ e ʼ corr m^3, *I* sed *ἡ* in ras m^2 *ἠβρύνετο LaU ἐνηβρύνετο M* 11 *μοι* inserui e libris om *La* edd 13 *ταῖς αὐτοῦ χερσὶ* coni Re 14 *ἐν ᾗ* — 15 *ναυμαχίαν* praemissis verbis *λείπει κείμενον* in marg *La*^{y} 16 *πόλιν* in marg *I*^{3} 18 *συνείθισεν La* 19 *πονηρὰ La πονηρῷ Mo* | *μελέτη La* 20 *ἅπασιν La*

μὲν οἱ σοφοί, δηλοῖ δὲ καὶ ὁ μῦθος. αὕτη καὶ τὸν βελτίω καὶ τὸν χείρω πρὸς τοὐναντίον ἂν μεταστήσαι τῷ μὲν χείρων τῆς φύσεως, τῷ δὲ δοθεῖσα βελτίων. R 593 *αὕτη καὶ γυναῖκας | ἐφ' ἵππους ἀνεβίβασε καὶ κρείττους ἀνδρῶν ἐν ὅπλοις ἐποίησε, κἂν τὸν ἀρετῆς φύσει μετειληφότα ζῆν ἐν κώμοις καὶ μέθαις ἀναγκάσῃς, ἡ μὲν αὐτὸν ἀπολείπει, μαθὼν δὲ ταῦτα ἀντὶ τῶν ἐκείνης καλῶν ζῇ τούτοις ἡδόμενος, ἐχθρὰ δὲ αὐτῷ τὰ πρότερα, καὶ ἡ συνήθεια τὴν φύσιν ἐξέκρουσε.* 210. *τοιοῦτόν τί φημι καὶ τοὺς ἐκείνου στρατιώτας ὑπ' ἐκείνου πεπονθέναι τὰ μὲν ὅπλα λαμβάνοντας, συμπίπτειν δὲ κωλυομένους καὶ διδασκομένους ὑπὸ σκηναῖς καθεύδειν συγγενῶν ἁλισκομένων καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὴν αἰσχύνην καὶ δεδοικέναι τὴν τελευτήν. ἃ τὸ μὲν πρῶτον ἐδυσχέραινον, ὡς εἰκὸς εὐψύχους, ἔπειθ' ἧττον, εἶτα προσίεντο, εἶτα ἐπῄνουν.* 211. *διὰ ταῦτα πόρρωθεν κονιορτὸς ἀρθείς, οἷος ἂν ἐξ ἵππων γένοιτο, οὐκ ἀνίστη πρὸς συμβολήν, ἀλλ' ἔτρεπεν εἰς φυγήν. ἴλης μὲν γὰρ ἐπιφανείσης ἱππέων οὐδὲ ταύτης μεγάλης χανεῖν αὐτοῖς εὔχοντο τὴν γῆν πᾶν παθεῖν αἱρούμενοι μᾶλλον ἢ Πέρσην ἐγγύθεν προσιδεῖν, ἐξῃρημένης δέ σφισι τῆς ἀνδρίας συναφῄρητο καὶ ἡ παρρησία, καὶ*

---

1 Diog. L. I 7, 6 20 Aristid. or. 46 t. II p. 243, 10 D. Il. ζ, 282. ϱ 416

---

3 *τὸν μὲν χεῖρον τῆς φύσεως, τὸν δὲ διαθεῖσα βέλτιον* coni Re at cf. p. 126, 13 sq. 4 *ἀνεβίβασεν La ἀνεβίβασκε* Mor 6 *κώμαις B* Mor Fabr | *ἀναγκάσης P* sed *η* in ras m[3] *καταναγκάσῃς M* 8 *πότοις* Re, fortasse recte 9 *ἐξέκρουσεν La* 10 *τί* in ras *I*[3] 11 *οὖν* inter *μὲν* et *ὅπλα* eras *La* 12 *συμπίπτειν P* sed *πί* add in marg m[4] 14 *δεδιέναι V* 16 *διαταῦτα BMI* sed in hoc in *διὰ ταῦτα* corr m[2] 17 *ἂν* inser *C*[f]*I*[3], post *ἵππων* praebent *BPU* edd, om *MMo* 19 *ἶλης P* sed *ι* in ras m[3], *BMo* Mor Fabr 20 *αὐτοῖς BMoVLaIMPU* Mor | *ηὔχοντο* edd 22 *ὑφάσι Mo*, *δὲ σφίσι* in marg | *ἀνδρείας LaIM* edd

οὕτως ἀνωμολόγητο τὸ δέος, ὥσθ' ὁπότε παρ' οἷς καταλύοιεν, ὑπὸ τούτων ἠξίουν θεραπεύεσθαι, τοὔνομα τὸ Περσῶν ἔπαυεν ἐνοχλοῦντας. καὶ πᾶς ἂν εἶπεν ἐπισκώπτων, ὅτι Πέρσης ἐκεῖνος ἔρχεται, οἱ δ' ἄρ' ἠρυθρίων τε καὶ ἀπεπήδων. ἐπὶ μὲν οὖν τοὺς ὁμοφύλους ἀγόμενοι καὶ πλήττειν ᾔδεσαν καὶ πληγῆναι, Περσικὸς δὲ αὐτοῖς οὕτω πολὺς ἐνίδρυτο φόβος ἐν πολλοῖς ἔτεσι συλλεγείς, ὥστ' ἔφη τις ἂν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐν ταῖς γραφαῖς | πεφρικέναι. R 594

212. *Τούτους δὴ τοὺς οὕτω διεφθαρμένους οὗτος ὁ θαυμάσιος ἐπὶ Πέρσας ἦγεν, οἱ δὲ ἠκολούθουν κατὰ μικρὸν ἀναμιμνησκόμενοι τῆς ἀνδρίας ἣν εἶχον, καὶ πιστεύοντες διὰ πυρὸς ἐλθεῖν ἂν ἀπαθεῖς ταῖς ἐκείνου βουλαῖς.* 213. *τίνες οὖν αὗται; μεγάλην οὖσαν εἰδὼς ἐν ἀπορρήτοις ῥοπήν, ὃ γὰρ οὐδὲν ἂν ὀνήσαι προρρηθέν, μέγα ἂν ὠφελήσαι κρυφθέν, οὐκ εἰσόδου χρόνον, οὐκ εἰσβολῆς ὁδόν, οὐ μηχανημάτων τρόπον, οὐδὲν ὧν ἔστρεφεν ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἐξήνεγκεν εἰδώς, ὅτι πᾶν ἐκλαληθὲν εὐθύς ἐστιν ἐν ὠσὶ κατασκόπων.* 214. *ἀλλὰ πλοίων ἐμπλῆσαι τὸν Εὐφράτην καὶ τροφῆς τὰ πλοῖα πρὸς τὸν ὕπαρχον εἴρητο, πρὶν δὲ τὸν χειμῶνα ἐξή-*

---

9 cf. t. IV 1021, 3 sq. R   18 Iul. ep. 27 p. 519, 7 sq.

---

1 *ὁπότε I* sed *ε* suprascr. m[3] et post *τ* ras 1 litt   2 *ἀξιοῖεν La*   3 *τὸ P* sed *ὁ* ex *ῶν* corr m[3], *I* sed *ὁ* in ras m[2] *τῶν BU* edd | *ἔπαυσεν I* sed *σ* eras, *La*   4 *οἵ δ' BIMP* | *ἂν V* quod probat Gasda fortasse recte   7 *δ'* Re | *ἀνίδρυτο Mo*   8 *τίς BMP*   10 *δὲ* Re   11 *ἦγεν I* sed *᾽* in ras m[3] | *δ'* Re | *καταμικρὸν MoVP*   12 *ἀνδρείας LaIM* edd   13 *ἂν* om *M* inser *I*[2]   14 *συμβουλαῖς V*   15 *ὀνήσαι ἂν* Fabr *ὀνήσαι* in marg *I*[3] *ὀνῆσαι CMoM*   16 *μεγάλα V* | *ὠφελήσαι I* sed acutus in ras m[3] *ὠφελῆσαι CBMoM*   17 *οὐδὲ BP*   20 *πλοίων μὲν V*   21 *ἐξήκειν I* sed *η* in ras m[2], *B* sed *παρελθεῖν* suprascr. m[2]

κειν, ὑπερβὰς τὰς ἁπάντων ἐλπίδας καὶ κατὰ τάχος διαβὰς τὸν ποταμὸν οὐκ ἐπὶ τὴν πλησίον μεγάλην τε καὶ πολυάνθρωπον πόλιν [Σαμόσατα καλουμένην] ἦλθεν, ὡς ἴδοι τε καὶ ὀφθείη καὶ τὰ εἰωθότα τοῖς βασιλεῦσι τιμηθείη, ἀλλ' ὀξύτητος δεῖσθαι τὸν καιρὸν εἰδὼς ἧκε μὲν εἰς πόλιν ἔχουσαν μέγα Διὸς ἱερὸν ἀρχαῖον, θαυμάσας δὲ καὶ εὐξάμενος δοῦναί οἱ κακῶσαι τὰ Περσῶν ἀποσχίσας τῆς δυνάμεως μυριάδας ὁπλιτῶν δύο τούτους μὲν ἐπὶ τὸν Τίγρητα πέμπει φυλάξοντάς τε τὴν γῆν, εἴ τι ταύτῃ προσίοι δεινόν, καὶ παρεσομένους αὐτῷ κατὰ καιρὸν καλοῦντι. 215. χρῆν δὲ ἄρα καὶ τὸν Ἀρμένιον παραπλήσιόν τι ποιεῖν, διὰ γὰρ τῆς ἐκείνου γῆς τῆς ἀρίστης ἐλθόντα μετὰ πυρός, ὥσπερ εἰκός, τὸν ἐχθρὸν συμμίξαι τῷ βασιλεῖ, καὶ γενομένους ἀθρόους ἢ ἐκβαλεῖν τῶν ὅρων τοὺς ἐναντίους φεύγοντας ἢ καταπατῆσαι μένοντας. τούτων δὲ παρηγγελμένων αὐτὸς ἐχόμενος Εὐφράτου πιεῖν τε παρέχοντος καὶ παραπέμποντος τὴν ἐν τοῖς πλοίοις τροφὴν
R 595 | ἐχώρει. 216. πλῆθος δὲ καμήλων θεώμενος, κάμηλον ἐξηρτημένην καμήλου φορτίοις βαρυνομένας, τὰ δὲ ἦν οἶνός τε ἥδιστος ἄλλος ἐξ ἄλλης γῆς καὶ ὅσα

---

6 Amm. XXIII 3, 1. Zos. III 12 8 sq. Amm. l. l. 5 16 Amm. l. l. 6

---

1 *κατατάχος V* 3 *πόλιν B*, *τὰ σαμόσατα* suprascr. m² | *Σαμόσατα καλουμένην* quod deest in libris cancellavi 7 *τοὺς Πέρσας* Re 8 *δύο* om *Mo* 9 *τὸν* om *La* et in ras 3 litt *I* 11 *αὐτῶ La* om edd | *δ'* Re 12 *ἀρμένιον B* sed supra o acutus et post *ν* duae fere litt eras *ἁρμένιον U* 13 „*aut ἐλθόντος τοῦ ἐχθροῦ leg. videtur aut ἐλθόντων τῶν ἐχθρῶν*“ Re, quorum secundum fortasse probandum 14 *συμμίξαι* cf. ad p. 28, 19 15 *ἢ ἐκβαλεῖν τῶν ὅρων* in ras *P²* (῞ in ras m³) 18 *πλοίοις P* sed *πλοί* in ras m³ *ὅπλοις ULaIM* et in marg *Mo* 20 *βαρυνομένους* Mor *βαρυνομένων* Fabr

εἰς ἡδίω πόσιν οἴνου τοῖς ἀνθρώποις μεμηχάνηται, τί φέροιντο, ἐρόμενος ἐπειδὴ ἐπύθετο, μένειν κελεύει τὰς πηγὰς τῶν ἡδονῶν. πρέπειν γὰρ στρατιώταις ἀγαθοῖς πίνειν οἶνον ὃν αὐτοῖς κτᾶται τὸ δόρυ, τῶν στρατιωτῶν δὲ εἷς καὶ αὐτὸς εἶναι καὶ προσήκειν αὐτῷ τοῖς πολλοῖς ἰσοδίαιτον εἶναι.

217. *Οὕτω δὴ τὰ τρυφὴν ἔχοντα πάντα ἀποκόψας, ὧν μάλιστα καὶ μόνων ἐδεῖτο τὰ παρόντα, ταῦτα ἔχων ἐπορεύετο τῆς γῆς αὐτῷ τὰ ὑποζύγια βοσκούσης πόᾳ χρηστῇ, τὸ γὰρ ἔαρ ὑπὲρ ἐκείνης ἤδη τῆς χώρας εἱστήκει.* 218. *καὶ προϊόντες φρούριον εἶδον ἐν χερρονήσῳ τοῦ ποταμοῦ κείμενον, πρῶτον καὶ φανὲν καὶ ληφθὲν οὐχ ὅπλοις, ἀλλὰ φόβῳ. ὡς γὰρ εἶδον τοὺς ἀπαντικρὺ λόφους ὑπὸ τῆς στρατιᾶς κεκαλυμμένους οὐκ ἐνεγκόντες τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ὅπλων ἀνέῳξάν τε τὰς πύλας καὶ δόντες αὐτοὺς ἦλθον τὴν ἡμετέραν οἰκήσοντες. τὸ δὲ τῶν ἐπιτηδείων πλῆθος πολλῶν ἡμερῶν ἦν ἑκάστῳ τροφή, ὥστε δι' ἐρήμου τῆς ἐχομένης ἰόντες ὅσωνπερ ἐν ἄστεσιν ἀπολαύειν εἶχον.*

219. *Φρούριον ἕτερον ἦν ἐν νήσῳ περιεξεσμένῃ*

---

20 *περιεξεσμένῃ*] *κυκλοτερεῖ* V^2 cf. Theocr. id. XXII 50

---

6 Luc. bis acc. § 33 11 Amm. XXIV 1, 6. Zos. III 14 (Anatha). cf. Ritter Erdkunde X 137 sq. 20 Amm. XXIV 2, 1 (Thilutha)

---

2 *ἐπείθετο* *M* sed *υ* supra *ει* m² | *μένειν* e *νέμειν* corr La^s *ειν* antecedenti ras 2—3 litt *U* 3 *πρέπει* Mor Re 4 *κτᾶται* *I* sed *κτ* in ras m² | *τὸ* om *M* 5 *καὶ* (alterum) inser I^2 | *αὐτῷ* *La* *αὐτῷ* reliqui libri edd 8 *μόνων* *P* sed *νων* in ras m³ *μόνον* *UBM* 11 *χερροννήσω* *Mo* 14 *φίλους* *M* sed *λόφους* in marg m² | *στρατιᾶσ* e *στρατείασ* corr P^3I^2 *στρατείας* *LaU* *στρατίας* *M* | *κεκαλυμμένους* *P* sed *ους* in ras m³ 16 *ἰδόντες* *P* (sed *ἰ* eras) *ULa* | *αὐτοὺς* *MoLaMU* et in *ἀυτοὺσ* corr I^2 17 *καὶ πολλῶν* Fabr 19 *ὅσω περ* una litt post *ω* eras *I* 20 *παρεξεσμένη* *M*

καὶ τεῖχος περὶ πᾶσαν ἐληλαμένον μηδὲν ἔξω καταλελοιπὸς αὐτοῦ μηδ' ὅσον δοῦναι χώραν R 596 | *ποδί. μακαρίσας δὴ τοὺς οἰκοῦντας τῆς τοῦ τόπου φύσεως καὶ γνούς, ὡς, εἰ τοῖς ἀνηνύτοις ἐπιχειροίη, χαρίζοιτ' ἂν τοῖς πολεμίοις καὶ ὅτι τῆς ἴσης ἀνοίας παριέναι τε ἃ λαβεῖν ἔνι καὶ προσπαλαίειν τούτοις ἃ λαβεῖν οὐχ οἷόν τε, ταχέως ἐπ' αὐτοὺς ἥξειν εἰπὼν καὶ δέος σφίσιν οὐ μικρὸν ἐγκατοικίσας καὶ ταράξας τὴν γνώμην τοῖς ῥήμασι πάλιν δι' ἐρήμου πορευθεὶς ἅπτεται τῆς Ἀσυρίων γῆς, ἣ ποιεῖ τοὺς οἰκήτορας εὐδαίμονας τοῦτο μὲν πλήθει καὶ κάλλει καρπῶν ἀπ' ὀλίγου σπέρματος, τοῦτο δὲ ἀμπέλων τε καὶ φοινίκων τόκῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς, ἃ δῶρα γῆς ἀγαθῆς.* 220. *ταῦτα βλέποντες καὶ τούτων μετέχοντες οἱ στρατιῶται πολλῶν ὄντων ἐν ἑκάστῃ κώμῃ, πολλαὶ δὲ αἱ κῶμαι καὶ μεγάλαι καὶ πόλεσιν οὐ σφόδρα μεγάλαις αἱ πολλαὶ παρισούμεναι διὰ πάσης τῆς Ἀσυρίων ἐκτισμέναι, τούτοις οὖν ἐντυχὼν ὁ στρατὸς οὐκ ἐμέμψατο τῇ περὶ τὴν πορείαν ταλαιπωρίᾳ. τὸ γὰρ ἆθλον ἄξιον ἦν τῶν πεπονημένων διὰ τῆς ἐρήμου τὴν ἥμερον ἔχειν.* 221. *ἐνταῦθα φοίνικας ἐξέτεμνον, ἀμπέλους ἀνέσπων,*

---

4 Dem. pro Megal. § 26 p. 208, 29

---

1 *ἐληλασμένον B* edd 2 *αὐτοῦ P* sed ʽ in ras m³ *αὐτοῦ ULaIMBMo* Mor Re *αὐτῆς* Fabr 3 „*malim ἐνοικοῦντας*" Re 4 *ἀνηνύτοις La* sed *η* et *υ* in ras *y* 5 *ἂν* ex *αὐ* corr *La*ʸ | *ἀνοίας I* sed *οι* in ras m³ 8 *ταράξας I* sed ante et post *τα* ras 2 litt *καταταράξας B* Mor *καταρράξας M* *καταράξας* coni Re *ἐτάρασσε* Fabr 10 *Ἀσσυρίων La* sed *σ* secundum inser m³, edd (vide ad t. I p. 455, 12 et cf. Noeldeke Zeitschr. d. Deutsch. Morgenl. Gesellsch. 28, 279) | *ἣ La* sed ʽ in ras *s* *ἢ Mo* 12 *τόκῳ V* sed *κ* e *π* corr *r* 13 *ἀγαθῆς*] *ἀγαθῶν Mo* 16 *οὐ* om *M* 17 *ἀσσυρίων LaI* sed in hoc prius *σ* inser m³ *Ἀσσυρίας* edd | *ἐκτισμέναι* reposui e libris *ᾠκισμέναι* (praemisso *γρ*) in marg *B*² edd 21 *ἐξέτεμον BM*

ἐκίνουν ταμιεῖα, κατέσκαπτον μετ' ὀργῆς, ἤσθιον, ἔπινον, οὐ μὴν μέχρι μέθης, οὐ γὰρ εἴα τοῦ διὰ μέθην ἀρτίως ἀποσφαγέντος ὁ φόβος, ἀλλὰ τὴν μὲν δύναμιν συνεῖχον, ὅπως δὲ καὶ νήψουσιν, ἐσκόπουν. οἱ δὲ δυστυχεῖς Ἀσύριοι πόρρωθεν ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἑώρων τὰ σφῶν αὐτῶν κακά, φεύγοντες μέντοι καὶ τὸ πεδίον ἐκλιπόντες πολέμιόν σφισι σύμμαχον ἀντιστήσαντες | τὸν ποταμὸν οὕτως ἀπῆλθον. 222. πῶς οὖν τοῖς R 507 μὲν ἐπεκούρει, τοῖς δ' ἐμάχετο; πολὺς ὢν ὁ ποταμὸς Εὐφράτης καὶ πολλῶν ποταμῶν ἀντίρροπος μικρὸς μὲν οὐδέποτε, μέγιστος δὲ αὐτὸς αὐτοῦ γίνεται τῶν ἠρινῶν ὄμβρων λυόντων εἰς ὕδωρ τὴν ἐν Ἀρμενίᾳ χιόνα τοῦ χειμῶνος οἰκοδομηθεῖσαν, οἱ δὲ περὶ αὐτὸν γεωργοὶ διώρυχας ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατατέμνοντες, ὁπόσα Αἰγύπτιοι τῷ Νείλῳ, χρῶνται καὶ οὗτοι τῷ ποταμῷ, καὶ ἔστιν ἀμφοῖν ὁ γεωργὸς κύριος, εἰσδραμεῖν τε τὸ ὕδωρ καὶ μή. 223. τοῦ στρατοῦ τοίνυν ἐπιόντος ἀνέντες πάσας εἰσόδους τῷ ῥεύματι τάς τε διώρυχας ἔπλησαν καὶ δι' ἐκείνων τὴν ἄλλην γῆν. οὗτος μόχθων ἐκείνοις ὁ χαλεπώτατος παντὸς μὲν τοῦ λιμνάζοντος λυποῦντος, τοῦ δὲ ἐν ταῖς διώρυξι τοῖς μὲν εἰς στέρνον ἀναβαίνοντος, τοῖς δ' εἰς πρόσωπον,

---

22 τὸ *στέρνον* μᾶλλον ἐν τῷ καταλογάδην λόγῳ ἢ τὸ *στῆθος* V^r

---

1 ταμεῖα *LaU* Mor Re 3 ἀρτίως om Mor Re 4 ὅπως δὲ καὶ] ὅπως καὶ Mor καὶ ὅπως Fabr | νήφωσιν Fabr 5 ἀσσύριοι *LaI* sed in hoc prius σ inser m³, edd 7 ὃν post πολέμιον inserendum coni Re | ἀντιστήσαντες *I* sed τιστη in ras m² 9 δὲ *V* 11 δ' Re | ἑαυτοῦ *BM* et ex αὐτοῦ corr *I*² αὐτοῦ *Mo* Mor 12 ἀρμενία *I* ἄρμενία *Mo* 13 „malim ἀνοικοδομηθεῖσαν“ Re 14 ἀνατέμνοντες Fabr 15 ὁπόσαι *C* sed 1 vel 2 litt post ι eras ὁπόσα γὰρ *La* 21 δ' Re | διώρυξιν *La*

ἔστι δὲ οὓς καὶ ὑπεραίροντος. ἀγὼν οὖν ἔσχατος αὑτόν τε σῶσαι καὶ ὅπλα καὶ τροφὴν καὶ ὑποζύγια. 224. *καὶ τοῖς μὲν ἐπισταμένοις νεῖν βοηθὸς ἦν ἡ τέχνη, τοῖς δ' ἀπειροτέροις μείζων ὁ πόνος. ὥσθ' οἱ μὲν ἐγεφύρουν, οἱ δ' ἀντὶ τοῦ μέλλειν ἐτόλμων. καὶ τοῖς μὲν δι' ὄχθης ὑψηλῆς τε καὶ στενῆς ἐλαύνουσι τὸ μὴ βραχῆναι ὑπῆρχε, σφαλερὸν δὲ ἡ στενότης, οἱ δ' ἐκεῖνο φεύγοντες ἐν τοῖς ὕδασιν ᾠχοῦντο, καὶ δεσπότῃ τε δοῦλος χεῖρα ὤρεγε καὶ δοῦλον ὁ δεσπότης ἀνέσπα.* 225. *καὶ διὰ τοσούτων γε περαιούμενοι τῶν δεινῶν οὐκ ᾤμωξαν, οὐκ ἐδάκρυσαν, οὐκ ἐμέμψαντο τὴν στρατείαν, οὐ ῥῆμα ἀπέρριψαν πικρόν, οὐ πρὸς αὑτοὺς ἐνενόησαν, ἀλλ' ὥσπερ διὰ τῶν Ἀλκίνου κήπων ἰόντες οὕτως ἥδοντο τοῖς παροῦσιν ἐλπίδος τε, οἶμαι,*
R 598 | *βελτίονος ὑπούσης καὶ ἅμα τοῦ βασιλέως ταὐτὰ τοῖς πολλοῖς ἑκόντος ταλαιπωροῦντος.* 226. *οὐ γὰρ ταῖς τῶν στρατιωτῶν ἐπιτείνας κεφαλαῖς σανίδας, ὅπερ ἂν ἄλλος ἴσως ἐποίησεν, ἐβάδιζεν ἀπόνως ἐν πονοῦσι μόνος, ἀλλὰ πρῶτος τῷ σώματι πηλὸν καὶ ἰλὺν καὶ*

---

13 Od. *η* 114 sq.

---

2 *αὐτόν Mo* 3 *πολεμεῖν La* *νοεῖν* Mor, in marg *γρ νήθειν* 5 *οἵδ' VMPB* *οἳ δ' Mo* 6 *διὰ τῆς ὄχθης La* | *τε* om Mor Fabr | *ἐλαύνουσιν La* 7 *γρ βραδύναι* in marg Mor | *ὑπῆρχεν La* *ἐπῆρχε* Mor, in marg *γρ ἐπῆρκε* 8 *ᾠχοῦντο* scripsi ex *VU* *ἐχοῦντο* reliqui libri (*ε* in ras paulo maiore *P*[2]) Mor Fabr *εἰλοῦντο* Re 11 *οὐκ* (1) — *ἐδάκρυσαν* om Fabr | *ὤμοξαν P* sed *ο* in *ω* corr m[3], *I* Re 12 *ῥήματα* et *πικρά* Mor Re | *μικρόν La* 13 *αὑτοὺς P* sed ʽ in ras m[3] *αὐτοὺς UMMo* | *ἀλκινόου LaI* sed in his *ο* eras, *M* Mor Fabr 16 *ἐνόντος* Mor 17 *ὅπερ* reposui e libris *ὥσπερ* edd 18 *ἴσως* post *ἄλλος* inserui e libris (ante *ἄλλος La*) om edd | *ἐβάδιζεν* reposui e libris excepto *U* qui habet *ἐβάδισεν*, ut edd | *ἄπονος V* quod maluit Re 19 *μόνος*] *μᾶλλον La* | *καὶ* (alterum) om *Mo*

ὕδωρ τέμνων οὕτω παρεκάλει τοὺς ἄλλους ἔργοις, οὐ λόγοις διάβροχον στρατιώταις καὶ σκευοφόροις τὴν χλαμύδα δεικνύων.

227. *Καὶ οἱ μὲν τὴν λίμνην εἰργασμένοι τὴν πολλὴν Ἀσύριοι τὸ σόφισμα ἤλπιζον ἢ ἀποστρέψειν τὴν στρατιὰν ἢ ἀποπνίξειν, οἱ δέ, ὥσπερ ὑπόπτεροι πάντες ἢ τοῦ Ποσειδῶνος αὐτοῖς διϊστάντος τὸ ὕδωρ, οὕτω διαφυγόντες οὐκ ὀλίγοι προσέβαλλον οὐκέτι φρουρίοις, ἀλλ' ἣν πόλις Ἀσυρίων μεγάλη τοῦ μὲν τότε βασιλεύοντος ἐπώνυμος, τεῖχος δὲ εἴσω τοῦ τείχους ἔχουσα δεύτερον, ὥστ' εἶναι πόλιν ἐν πόλει βραχυτέραν ἐν μείζονι κατὰ τοὺς κάδους τοὺς ἐν ἀλλήλοις κειμένους.* 228. *γιγνομένης δὲ τῆς ἐφόδου συνῆγε τοὺς οἰκήτορας ὁ φόβος εἰς τὸ βραχύτερον τεῖχος, ὡς ἂν ἰσχυρότερον. οἱ δὲ τὸ μὲν ἔχοντες, τῷ δὲ προσιόντες βάλλονται μὲν ὑπὸ τῶν ἄνωθεν τοξοτῶν καὶ ἀπέθανόν τινες, χώματα δὲ αἴροντες ὑπὲρ τὸ τεῖχος παρεστήσαντο τοὺς συνειλημένους ὁμολογίᾳ. ἡ δὲ ἦν μηδὲ ἐν σπονδαῖς ποτε ἐκείνους ἀποδοῦναι Πέρσαις. ᾔδεσαν γὰρ τὰς παρ' ἐκείνοις δοράς. ὃ καὶ σημεῖον τοῦ μὴ βλακεύοντας, παντὶ δὲ σθένει μαχομένους εἰλῆφθαι.*

9 Amm. XXIV 2, 9. Zos. III 17 (Pirisabora). cf. Ritter l. l. p. 145. Ranke, Weltgeschichte IV 1 p. 116 20 Her. V 25

5 *ἀσσύριοι LaI* sed in hoc prius *σ* inser m[3], edd | *ἀποστρέφειν La* Mor 6 *στρατείαν PI* sed in *στρατιὰν* corr in illo m[3], in hoc m[2], *ULaB* et in marg *Mo* | *ἀποπνίγειν* Mor Fabr 8 *διαφέροντες U* | *οὐκ ὀλίγοι*] *οὐκ ὀλίγον CMoIPU* *μετ' ὀλίγον* (Par et) Fabr malim *κατ' ὀλίγον* | *προσέβαλον BVIM* 9 *ἀσσυρίων La* edd 10 *βασιλεύσαντος V* | *τοῦ* om *BM* inser *I*[3] 12 *κάδδους I* *κ δους* cum rasura 1 vel 2 litt *U* | post *κειμένους* ras 3 litt *M* 18 *συνειλημένους* Re *συνειλεγμένους* libri Mor Fabr 19 *σπονδαῖς I* sed *ν* m[2] *σπουδαῖς Mo* 21 *παντὶ δὲ*] *ἀλλὰ παντὶ V*

229. *Οὕτω πάντα ἦν τοῦ βασιλέως ἥττω καὶ οὐδὲν τὸν ἄνδρα ἔφερεν. ἀλλ' ἦν χαλεπὸς μὲν πολεμίοις, χαλεπὸς δὲ τῶν οἰκείων τοῖς οὐκ εἰδόσιν ἢ κρατεῖν ἢ πίπτειν. τῶν τοίνυν προβεβλημένων τῆς προνομῆς τῶν ἱππέων κακῶς ἠγωνισμένων, ὥστε αὐτοῖς καὶ τὸν ἵππαρχον ἀποθανεῖν, τοὺς ἀξιοῦντας τιμᾶσθαι πρὸ* |
R 599 *τῶν πολλῶν τοῖς ἀποκτενοῦσι παρέδωκεν οὐκ ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐκπέμπων τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς μέσους ἀναστρέφοντας εἰσελθών, καταβιβάζων ὡπλισμένους πολλοὺς αὐτὸς ἔχων δορυφόρους οὐδὲ τρεῖς. οὕτως ἦν πεπαιδευκὼς ἄρχεσθαι τοὺς στρατιώτας καὶ πᾶν τὸ δοκοῦν τῷ κρατοῦντι δέχεσθαι.* 230. *τοῖς οὖν ἱππεῦσιν ἀπαντήσας σὺν βοῇ τὸν ἀπολωλότα ζητοῦσι καὶ δίκην τὴν ἀξίαν ἐπιθεὶς τοῖς οὐκ ἐπαμύνασι καὶ δείξας τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἷα μένει τοὺς ἀπορρᾳθυμοῦντας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν θαυμαστότερος γεγονώς.* 231. *βουλόμενος δὲ ὡς πλείστην τῆς πολεμίας κακουργεῖσθαι πυκνὰς ἐποιεῖτο τὰς ἀναπαύλας, ὅπως τὸ μὲν ἄλλο στρατόπεδον ἐν χαρακώματι μένοι, τοῖς δὲ κούφοις τε καὶ εὐρωστοτέροις εἴη διερευνᾶσθαι τὴν γῆν ἄλλοις ἄλλοσε σκεδαννυμένοις. οἳ καταγείους τε οἰκήσεις ἀνεῦρον καὶ ἧκον ἄγοντες Ἀσυρίων τέκνα μετὰ μητέρων, ὥστε τὸν τῶν αἰχμαλώτων ἀριθμὸν πλείω τοῦ τῶν κτησαμένων εἶναι. σπάνις δὲ τροφῆς οὐδὲ οὕτως.*

---

3 *εἰδόσιν ἢ*] ex *εἰδόσι* corr I^2 *εἰδόσι CBMoM* edd 5 *ἠγωνισμένων* ex *ἠγωνισμένον* corr I^2 6 *ὕπαρχον La* sed *ῦ* eras, *Mo* 9 *εἰσελθὼν La* sed *εἰσ* in ras *n* 13 *τοὺς ἀπολωλότας V* 14 *τὴν* om Re 15 *ἀποραθυμοῦντας P* sed *ρ* alterum inser m^3, *UIMB* 19 *χαρακώμασι I* sed *σ* in *τ* corr m^2, *LaU* Re 21 *ἄλλο Mo* | *καταγαίους P* sed *αι* in ras 2 litt m^3, *CMo* edd *καταγέους B* sed *αι* supra *έ*, *IU* cf. Plat. Rep. VII p. 514 A. Protag. p. 320 E 22 *ἀσσυρίων LaI* edd

232. Ἐντεῦθεν τοίνυν ἐχώρουν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἆθλον, τὰς διώρυχας, μᾶλλον δὲ ἐπʼ αὐτὸ τοῦ ἄθλου τὸ χαλεπώτατον· πλείους γὰρ αἱ τομαὶ τῆς γῆς, κἂν τῷ βάθει πάλιν τὸ πλέον. οὗ δὴ καὶ σαφέστατα σωτὴρ ἐγένετο τῆς στρατιᾶς πάσης. 233. ἐπαινουμένης γὰρ ὑφʼ ἑτέρων ἑτέρας ὁδοῦ μακροτέρας μέν, τῶν δὲ ὑδάτων ἔξω, τοῦτʼ αὐτὸ τῆς ὁδοῦ μάλιστα φήσας δεδοικέναι τὸ διψῆν τε ὁμοῦ καὶ παντὸς εἴδους ὑδάτων ἐστερῆσθαι καὶ προσθείς, ὡς ἐν τούτῳ μὲν | εἴη πόνος, ἐν R 600 ἐκείνῳ δὲ ὄλεθρος, καὶ πολὺ βέλτιον παρʼ ὑδάτων ἐνοχλουμένους βαδίζειν ἢ ζητοῦντας ὕδωρ οὐκ ἔχειν, καὶ μνησθεὶς δή τινος παλαιοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ διὰ τοιαύτης ἀβουλίας αὑτόν τε καὶ οὓς ἦγεν ἀπολέσαντος καὶ δείξας εὐθὺς ἐκ βιβλίου τὴν πανωλεθρίαν, τοιαῦτα λέγων τοὺς μὲν οὐ τὰ συμφέροντα εἰπόντας αἰσχυνθῆναι κατηνάγκασε, τοὺς δὲ ἔπεισεν ὀκνῆσαι μηδέν. 234. καὶ αὐτίκα πλείους μὲν ἐπὶ γῆς οἱ φοίνικες, συχναὶ δὲ ἀπὸ τούτων αἱ γέφυραι, ῥᾳστώνη δὲ ὑπερβῆναι τοῖς πλείοσιν. εἶχε δὲ πολλὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ φθάσαι τὸν διὰ τῆς γεφύρας ἐρχόμενον ἐμβάντα αὐτὸν εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ τὸ μὲν ἰσχυρὸν τῶν πολεμίων οὕτως ἐξελήλεγκτο καὶ τὸ ὕδωρ ἐνενίκητο πάνυ δὴ νικήσειν ἐλπισθέν.

---

12 Plut. Crass. 20—31. Polybium falso citat Ranke l. l. 20 Amm. XXIV 3, 11. Zos. III 19, 4

---

1 τὸν αὐτὸν ἆθλον] ἆθλον τὸν αὐτὸν *V* | αὐτῶν *I* 2 δʼ Re | τῶν ἄθλων *V* 4 πατὴρ Re 5 στρατείας *BLaPI* sed in στρατιᾶς corr in illo m[3], in hoc m[2] 6 μικροτέρας *I* edd μακροτέρας coni Re 7 δεδιέναι *V* 9 πόνοσ *P* sed σ in ras m[3] | ἐν om *BM* inser *I*[2] 10 δʼ Re 12 δή τινος παλαιοῦ] παλαιοῦ δή τινος *La* δὴ παλαιοῦ τινος Re 13 ἀυτόν *I* sed supra υ spir. eras αὐτόν *BMo* αυτόν *La* | καὶ οὓς inser *C*[s] | εἶχεν *La* 17 et 18 δʼ Re 20 ἀρχόμενον *Mo* | ἐκβάντα *La* 21 ἐξελήλεκτο *PU* ἐξελήλεγκται *La* ἐξήλεγκτο Fabr

235. Ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ ἕτερον ἰσχυρὸν οὐκ εἰς μακρὰν ἀσθενὲς ἐπιδειχθήσεσθαι. ἦν γάρ τι φρούριον καρτερὸν καὶ τοῦτο ἐν νήσῳ ὄχθου τε καὶ τείχους μέτρῳ πρὸς ἀέρα μέσον ἀνεστηκός, τοσοῦτον ἦν ἑκατέρου τὸ ὕψος. τὸ μὲν οὖν κάτω πλὴν κομιδῇ τινος μικροῦ περιέζωστο δονάκων πυκνότητι κρυπτούσῃ τοὺς ὑδρευομένους, οἳ διὰ καταβάσεως ἀδήλου τοῖς ἔξω κατὰ πολλὴν ἐξουσίαν ὑπὸ ταῖς τῶν δονάκων κόμαις ἐχρῶντο τῷ ποταμῷ, τὸ τεῖχος δὲ κρεῖττον ἦν μηχανημάτων, τοῦτο μὲν ἐπὶ νήσου πεποιημένον, ἣν εἴσω πᾶσαν εἶχεν αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ἐφ᾽ οὕτως ὑψηλῆς, καὶ προσῆν τὸ πλίνθον ὀπτὴν πρὸς ἑαυτὴν ἀσφάλτῳ δεδέσθαι. 236. ἡ μὲν οὖν ἰσχὺς τοῦ φρουρίου συνεβούλευε μὴ πειρᾶσθαι, τὸ δὲ ἐκδραμόντας τινὰς τοῖς πρώτοις τῆς στρατιᾶς προσπεσεῖν καὶ μικρὸν ἀποσχεῖν τοῦ καὶ τὸν βασιλέα τρῶσαι θυμῷ πρὸς πολιορκίαν τοὺς πεπονθότας ἦγε. καὶ οἱ μὲν προσεκάθηντο, Πέρ-
R 601 σαι δὲ ἄνωθεν ἐγέλων, ἐτώθαζον, ὕβριζον, | ἐτόξευον, ἐτύγχανον· ἴσον αὐτοὺς ἡγοῦντο ποιεῖν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τὸν οὐρανὸν ἐπεχείρουν ἑλεῖν. 237. ὁ δὲ πρῶτον μὲν καὶ αὐτὸς πέτραις καὶ βέλεσι τῶν ἐπὶ τοῦ

---

2 Amm. XXIV 4, 1 sq. Zos. III 20 (Maiozamalcha) 6 Zos. III 21, 3 12 Zos. III 17, 5

---

1 ἔμελλεν *La* | δ᾽ Re 2 ἐπιδειχθήσεσθαι *La* sed post ει ras 2 litt 3 ὄχθησ *M* ὄχθη *V* ὄχθη *B* 4 πρὸς τὸν ἀέρα *V* | αἰθέρα Gasda 11 αὐτοῦ *M* sed ʽ in ras m^2 αὐτοῦ *PUI* sed in hoc ῶ supra οῦ m^3, *MB* Mor qui in marg habet γρ αὐτῶν | δ᾽ Re 12 τὸ in ras *P*^{2} | ὀπτὴν *P* sed η ex ο corr in ras m^3 14 δ᾽ Re 15 πρώτοις *P* sed ώτοις in ras m^3 | στρατιᾶς *P* sed ι et ˜ in ras m^2 στρατείας *BLaUI* in quo post hanc vocem ras 20 fere litt 16 πρὸς inser *I*^{2} 17 ἦγεν *CLa* 19 ἶσον *BMoLa* Mor Fabr 20 ἑλεῖν *I* sed ἑλ in ras m^2 21 αὐτὸς πέτραις in ras *C*^{2}

τείχους ἥψατο, καί τις φέρων τὸ βέλος ἐν τῷ σώματι κατέπιπτεν, ἔπειτα γεφύρᾳ τὴν νῆσον πρὸς τὴν ἤπειρον συνῆψεν, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι φυλακὴν εἶχον τὰ σκύτινα τῶν πλοίων· τούτων γὰρ τὰ ἄνω κάτω ποιήσαντες καὶ δύντες ὑπ' αὐτοῖς καὶ τοὔδαφος τῶν πλοίων ἀντ' ὀροφῆς πεποιημένοι οἱ μὲν εἴσω τῶν τοίχων τὸ αὑτῶν ἔδρων, Πέρσαις δὲ ἦν καὶ πῦρ καὶ πᾶν βέλος ἐπὶ ταῦτα μάταιον, ἅ γε οὐκ ἦν ἀκίσιν [βαλεῖν], οὐ συντρίψαι λίθοις, οὐ καῦσαι φλογί. 238. οὐ μὴν παρὰ τοῦτο ἐθορυβοῦντο, ἀλλ' εἰδότες μὲν ὀρύττοντας τοὺς πολεμίους, εἰδότες δὲ πᾶν τεχνωμένους, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐκώμαζον, ὡς ἂν ἀπέραντα πονούντων. οἱ δὲ ἐνέκειντό τε καὶ οὐκ ἔκαμνον καὶ πρὸς τὰ ἄνω χωροῦντες ᾠδοποίουν. τοῦ δὲ ὀρυττομένου τὸ εὖρος εὖρος ἦν ἀνθρώπου, καὶ ὁ πρῶτος ἀναρριχώμενος ἐν μέσαις νυξὶν εἰς μέσα πύργου τινὸς διαδὺς ἔλαθε, τῷ

---

2 Amm. XXIV 4, 6 4 Amm. XXIV 3, 11. Her. I 194, 1

---

15 *πρῶτος ἀναρριχώμενος*] *πρώτως δρασσόμενος* suprascr. et *ἀναρριχᾶσθαι· τὸ πρὸς ἄναντες ἐκβαίνειν ἅμα ταῖς χερσὶν ἀντιλαμβανόμενον καὶ στηριζόμενον* in marg rubr. *B* cf. Thom. M. p. 18, 11 s. v. *ἀναριχᾶται*

---

2 *γεφύρα P* sed *εφ* in ras m² *γέφυρα* Re 3 *δ'* Re 5 *ἐπ'* (suprascr. *ὑπ,*) *B* 6 *τείχων I* *τειχῶν* Re 7 *αὑτῶν* scripsi cum *M*² qui *βέλτιον τὸ αὑτῶν ἢ τὸ αὐτὸ* in marg habet, et Re Anim *αὐτὸ* libri edd 8 post *ἦν* excidit verbum quale *διαπεῖραι* | *βαλεῖν* quod post *ἀκίσιν* inser *C*ᵖ *M*² ita ut *ν* antecedens deleretur, et post *ἀκίσι* praebent *Mo* edd, cancellavi 9 *συντρίψαι* cum rasura 2 litt post *ι* ultimum *La* *συντρῖψαι P* sed ˜ in ras m³ cf. p. 307, 9 10 *ἰδόντες BM* 12 *διωκόντων La* sed *ιω* et *ν* prius in ras et *ο* m² 13 *οὐκ ἔκαμνον*] *ἐνέκαμνον La* 14 *ᾠδοιπόρουν IM* sed in *ᾠδοποίουν* corr in illo m², in hoc m¹, *B* 15 *εὖρος* om Mor Fabr 16 *γυναιξὶν V* | *ἔλαθεν La*

δὲ εἵπετο δεύτερος, καὶ τρίτος ἐκείνῳ, καὶ πᾶς ἐβούλετο τῶν ἀναβαινόντων εἶναι. 239. *γραῦν δ' αὐτοῦ μόνην σὺν παιδίῳ κατακειμένην, ἐπειδὴ ᾔσθετο, σιγᾶν ἀναγκάσαντες τὰς θύρας τῶν πύργων καταλαβόντες σύνθημα τοῖς κάτω πρὸς βοὴν δείξαντες ῥαγείσης πολλῆς ἐκείνης καὶ τῶν φυλάκων σὺν ἐκπλήξει τῶν εὐνῶν ἐκπηδώντων οὐδὲν ἔδει ἢ τοὺς ἐπιστάντας σφίσι φονεύειν ἅπαντας, οἱ γὰρ δὴ πλείους αὐτοὺς ἀπώλ-*
R 602 *λυσαν ταῖς ἀπὸ τοῦ | τείχους ῥίψεσι, θήρα τε ἦν πολλὴ τῶν πειρωμένων λαθεῖν καὶ οὐδεὶς ἔχειν αἰχμάλωτον ἐβούλετο μᾶλλον ἢ διαφθείρειν, ὥστ' ἀφίεσαν ἄνωθεν, αἱ δὲ αἰχμαὶ κάτωθεν ἀπήντων τοῖς ζῶσι, τοῖς ἡμιθνῆσι, τοῖς τεθνεῶσιν. ἤρκει γὰρ ἡ φορὰ πρὸς θάνατον.* 240. *τοιαῦτα ἐχόρευσαν μὲν ἐν νυκτὶ τοῖς πολεμικοῖς δαίμοσιν, ἔδειξαν δὲ ἀνίσχοντι τῷ θεῷ. καὶ τοῦτο μόνον ἠπείθησαν τῷ βασιλεῖ. ὁ μὲν γὰρ ἐκέλευε ζωγρεῖν καὶ τὸν εἰλημμένον ἐλεεῖν, οἱ δὲ μεμνημένοι τῶν βελῶν καὶ τοὺς βεβλημένους εἰδότες καὶ τῆς ὀργῆς τὴν δεξιὰν κινούσης παρεμυθοῦντο τὴν*

---

2 Zos. III 22, 4   4 Amm. XXIV 4, 22 sq.   12 Amm. l. l. 25   18 Zos. III 22, 7

---

1 *δ'* Re   3 *συνπαιδίω La*   4 *καταβαλόντες* supra *καταλαβόντες* C^{s} P^{3} *καταβάλλοντες La*   6 *φυλῶν συνεκπλήξει* Mor | *τῶν [ἀνθρώπων] εὐνῶν* Mor, *γρ ἀνῶν* in marg   8 „*aut pro ἅπαντας leg. ἀπόνως aut post φονεύειν deest aliquid; fort. haec sententia: ἀλλ' οὐδὲ τούτους μέντοι ἔδει φονεύειν ἅπαντας*" Re *ἀπαντῶντας* Sintenis cf. tamen Amm. XXIV 4, 23 *procedentes obtruncarunt vigiles omnes* et 25 | *αὐτοὺς Mo* | *ἀπώλλυσαν I* sed *λ* secundum in ras m^{2} 9 *ῥίψεσιν La*   11 *ἠβούλετο B* | *ἠφίεσαν BV* *ἀφίεντο* Fabr   12 *ἄνω La* | *δ'* Re   13 *ἡμιθνεῖσι PU*   14 *ἐχόρευσαν I* sed *χ* in ras m^{2} 15 *ἔδειξαν*] „*num deest τὰς ἑαυτῶν χορείας?*" Re | *δ'* Re   17 *εἰλημμένον P* sed *ει* in ras m^{2} *ἠλειμμένον U*

ἐπὶ τοῖς πόνοις λύπην τῷ φόνῳ καὶ ἐδέοντο βασιλέως συγγνώμην ἔχειν, εἰ δρῶσι πεπονθότες. 241. ἀπολωλόσι δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἐπαπώλλυτο τὸ φρούριον μάλιστα δὴ τῶν ἐκεῖ φρουρίων ἐκτριβέν. ὅσῳ γὰρ κατασκευῇ τῶν ἄλλων διέφερε, τοσούτῳ τὴν παντελῶς ἀφανίζουσαν ἐπεσπάσατο ψῆφον. διχόθεν γὰρ ἡ βλάβη Πέρσαις ἀντικαθιστᾶσί τε καὶ μὴ τὸ φρούριον. 242. οὕτω δὴ | λαμπρὸν καὶ μεῖζον ἀνθρωπείας R 603 φύσεως τὸ πεπραγμένον, ὥσθ' οἱ μὲν ᾑρηκότες οὐδὲν ἔτι αὐτοὺς ἐνόμιζον οἴσειν, τῶν δὲ ἐναντίων συγκατενήνεκτο τὸ φρόνημα τῷ τείχει καὶ ᾤοντο δὴ σφίσι πάντα εἶναι σαθρά. καὶ βασιλεὺς ἀεὶ μὲν ἐργαζόμενος μεγάλα, μικρὰ δὲ πάντα ἡγούμενος οὐκ ἔσχε τοῦτο μὴ νομίσαι πάμμεγα. ἐφθέγξατο γοῦν ὅπερ οὐ πρόσθεν, ὡς εἴη τῷ Σύρῳ δεδωκὼς ἀφορμὴν εἰς λόγον, ἐμὲ δὴ λέγων. ἀλλ' ἡ μὲν ἀφορμὴ θαυμαστή, πάντων ἐμοὶ φίλτατε, σὲ δὲ οὐκ ἔχοντι τίς ἡδονὴ τοῦ βίου;

243. Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπανέρχομαι, ὅτι τὸ φρούριον παθὸν ἃ διεξῆλθον, τῇ φήμῃ τοῦ πεπραγμένου πολλὴν ἐπὶ πλεῖστον τῆς ὁδοῦ τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίαν ἐποίησεν. ὥστε καὶ τὰς κώμας ἐπῄεσαν οἱ σκευοφόροι λαμβάνοντες ἃ μὴ λαβόντες οἱ κατοικοῦντες ᾤχοντο. μᾶλλον δὲ τὰ μὲν ἐλάμβανον, ἃ δὲ φέρειν οὐκ ἦν, τὰ μὲν ἐδίδοσαν τῷ ποταμῷ, τὰ δὲ τῷ πυρί, ὥσπερ ἀμέλει καὶ βα-

---

1 *φόνοις La* | *βασιλέως* inser *I*³ om *CBMoM* edd 2 *εἰ δρῶσι* ex *ἱδρῶσι* corr *M*² 3 *δὲ* Re 4 *φρουρίων ἐκτριβέν*] „*videtur εἰκότως interponendum*" Re 5 *τοσοῦτο U* 6 *ἐπεσπάσατο* in *ἐπεσπᾶτο* corr *I*² 7 *τε* om Mor Fabr 8 *ἀνθρωπείας P* sed *εί* in ras m³ 10 *ἔτ' αὐτοὺς* libri edd *ἔθ' αὐτοὺς* Sintenis | *αὐτοὺς εἶναι ἐνόμιζον Mo* | *δ'* Fabr Re 11 *σφίσιν P* 15 *λόγων Mo* 16 *ἐμὲ δὴ λέγων* in marg *Mo*² 17 *γρ τοῦ λόγου* in marg *M*³ 19 *ἃ* in marg *C*² 20 *ἐπιπλεῖστον B* 22 *λαμβάνοντες V*

σίλεια τοῦ Πέρσου κείμενα μὲν ἐπὶ τῷ ποταμῷ, κάλλος δὲ ἅπαν ἔχοντα Περσικὸν ὅσον τε ἐν οἰκοδομήσεσι καὶ ὅσον ἐν κήποις τε καὶ φυτῶν ὥραις καὶ ὀσμαῖς ἀνθέων, συῶν δὲ ἀγέλην ἀγρίων ἔτρεφεν ἀπαντικρὺ χωρίον, ἐν οἷς αὐτὸν ἐγύμναζεν ὁ Πέρσης, τότε δὲ Ῥωμαίους εὐώχουν ἅπαντας. ταῦτα ἐνεπρήσθη τὰ βασίλεια τῶν ἐν Σούσοις οὐδέν, ὥς φασιν, ἀτιμότερα καὶ δεύτερα
R 604 *ἐπὶ τούτοις καὶ τρίτα ἐπὶ κάλλει μὲν | ἐκείνων λειπόμενα, κάλλους δὲ οὐκ ἄμοιρα.*

244. *Τοιαῦτα δρῶντες ἐπὶ τὰς πάλαι ποθουμένας ἀφικνοῦνται πόλεις, αἳ τὴν Βαβυλωνίαν γῆν ἀντὶ Βαβυλῶνος κοσμοῦσι. ῥεῖ δὲ αὐταῖν μέσος Τίγρης ὁ ποταμὸς καὶ παραμείψας οὐ μικρὸν δέχεται τὸν Εὐφράτην. ἐνταῦθα οὐκ ἦν εὑρεῖν, ὃ ποιητέον· εἴτε γὰρ παρίοιεν οἱ στρατιῶται τοῖς πλοίοις, οὐκ ἦν προσελθεῖν ταῖς πόλεσιν, εἴτ' ἐπ' ἐκείνας ἴοιεν, ἀπώλλυντ' ἂν αὐτοῖς αἱ νῆες, εἴτ' ἀναπλέοιεν διὰ τοῦ Τίγρητος, μόχθος τε μέγας καὶ μέσαι ταῖν πόλεῳν ἐγίγνοντ' ἄν.* 245. *τίς οὖν ἔλυσε τὴν ἀπορίαν; οὐ Κάλχας οὐδὲ*

---

4 Amm. XXIV 5, 2. Zos. III 23   10 Amm. XXIII 6, 23. XXIV 5, 3 et 6. Strab. XVI p. 738 et 743 (Ctesipho et Coche); cf. Sozom. VI 1 qui hac oratione inde a p. 329, 21 usque ad 354, 9 obiter usus est

---

2 *οἰκοδομήμασι* Re   4 *τὲ I* | *ἀπ' ἀντικρὺ MoLa* Mor Fabr *ἀπάντικρυ* Re   5 *αὐτὸν* om *Mo* | *δὴ BMoLaPU* Mor Fabr, quod corr Re | *ῥωμαίων B* om *V*   6 *ἅπαντες* ut Amm. l. l. *quas omnes .... equites nostri confoderunt?* | *ταῦτα δ' U* edd (*δὲ* Fabr)   7 *οὐδέν* om Re   8 *ἐπὶ* (2) delendum videtur *ἔτι V* et Sintenis *ἐπὶ τοῖς δευτέροις* coni Re   9 *λειπόμενα I* sed *λει* in ras m[2] | *δ'* edd   11 *γῆν*] *τὴν* Sintenis   12 *δ'* Re | *αὐταῖν P* sed *ν* in ras m[3] *αὐτῶν C* Mor Re   13 *μακρὰν* coni Re   17 *ἀναπλέουσι* Fabr   18 *τε*] *ἦν V* | *μέσαι M* Re *μέσαιν* reliqui libri (sed in *I ν* in ras m[2]) Mor Fabr | *τῶν I* | *πόλεῳν P* sed *ῳν* in ras m[3] *πόλεων CMoIU* Mor Re *πόλεοιν BVLa* Fabr et *γρ* in marg Mor | *ἐγίνοντ' V* *ἐγίγνοιντ' IM* sed in hoc *ι* (2) eras   19 *ἔλυσεν La*

Τειρεσίας οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν μάντεων. λαβὼν γὰρ αἰχμαλώτους τῶν αὐτοῦ που πλησίον οἰκούντων ἐζήτει διώρυχα ναυσίπορον καὶ ταύτην ἐκ βίβλων, ἔργον μὲν παλαιοῦ βασιλέως, ἄγουσαν δὲ τὸν Εὐφράτην ἐπὶ τὸν Τίγρητα ταῖν δυοῖν ἀνωτέρω πόλεῳν. 246. *τῶν δὲ αἰχμαλώτων τοῦ μὲν τῆς νεότητος οὐδὲν ἐπισταμένης, τοῦ δ' ἐν γήρᾳ πάντα ὑπ' ἀνάγκης εἰπόντος, καὶ γὰρ ἑώρα τὸν βασιλέα περὶ τῶν τόπων οὕτως ἀκριβῶς τοῖς λόγοις χρώμενον ὥσπερ τινὰ τῶν ἐπιχωρίων, οὕτως ἐν τοῖς γράμμασιν ἀπὼν ἑωράκει πάλαι τὴν χώραν, φράζει τοίνυν ὁ πρεσβύτης, οὗ τέ ἐστι καὶ ὡς κέκλειται καὶ ὡς ἀναχωσθεῖσα τὸ πρὸς τῷ στόματι σπείροιτο.* 247. *νεύσαντος δὲ τοῦ κρατοῦντος ἅπαν τὸ κώλυμα ἐξῄρητο | καὶ τοῖν ῥείθροιν τὸ* R 605 *μὲν ξηρὸν ἑωρᾶτο, τὸ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὸν Τίγρητα πλοῖα παραπλέοντα τῷ στρατῷ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι μείζων ἐπελθὼν ὁ Τίγρης ἅτε προσλαβὼν τὸν Εὐφράτην φό-*

---

3 Amm. XXIV 6, 1. Zos. III 24. Polyb. V 51, 6 (*πρὸς τὴν βασιλικὴν διώρυχα*). Plin. n. h. VI 120. Her. I 193, 2 (Naharmalcha).

---

3 *διωρυχὴ καὶ διωρυγὴ ἐπὶ τοίχων καὶ χωμάτων B*^{2}
12 *κέκλειται ἀντὶ τοῦ κέκλεισται, ἐκεῖνο γὰρ δόκιμον V*^{r}

---

1 *οὐκ V* 3 *ναυσιπόρον CBMoM* | post *βίβλων* excidit participium, quale *εἰδώς* (Re) vel *ἐπιστάμενος* 4 post *μὲν* ras 3 litt *I*, *οὖν BM* | *βασιλέως οὖσαν* coni Re | *δὲ* om *La* 5 *πόλεῳν P* sed *ι* subscr. m^3 *πόλεων BMoIU* edd *πολέοιν La* 6 ⟨*ἐπὶ*⟩ *τῆς* coni Gasda *τῆς I* sed *ῆ* in ras m^3 num *ἐκ* vel *ὑπὸ*? 7 *ἐπισταμένης I* sed *ης* in ras m^2 *ἐπισταμένου V* probante Gasda, fortasse recte 8 *οὕτως I* sed ex *οὗτος* corr m^2, *M* sed acutus et *ως* in ras m^2 10 *ἑώρα καὶ V* 11 *πρεσβύτερος* Re 12 *κέκλειται* e *κέκληται* corr *VP*^{3}*I*^{2} *κέκλεισται* e *κέκληται* corr *C*^{c} *κέκληται Mo* *κέκλεισται BLaU* et (supra *κέκληται*) *M*^{2} Mor Re om Fabr | *καὶ ὡς* om Fabr | *ἀναχωσθεῖσα P* sed *σθεῖσ* in ras m^3 | *τὸ I* sed *ὸ* in ras m^2 *τῷ M* (˜ in ras) *τὰ V* 15 *πλοῖα πολλὰ παραπλέοντα La* 16 *μεῖζον La* 17 *παραλαβὼν* Re

βον ἐπήνεγκε μέγαν, ὡς οὐ φεισόμενος τῶν τειχῶν. 248. ἐκφαίνεται δὴ Περσῶν τὸ δοκιμώτατον καὶ κατεῖχον τὴν ὄχθην ἀσπίσι τε λαμπούσαις καὶ ἵπποις χρεμετίζουσι καὶ τόξοις ἠσκημένοις καὶ μεγέθεσιν ἐλεφάντων, οἷς ἴσον ἔργον δι' ἀσταχύων ἐλθεῖν καὶ φάλαγγος. οὗτοι μὲν οὖν ἦσαν ἀντιμέτωποι, ποταμὸς δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὁ μὲν ἐγγύς, ὁ [δὲ] βεβιασμένος, ὁ δέ τις ἀπωτέρω, καὶ στρατιὰ Περσῶν ἑτέρα, τὰ δὲ κατόπιν ὠμῶς πεπορθημένα καὶ οὐ διδόντα τὴν αὐτὴν πάλιν ἐλθεῖν. 249. ἐδεῖτο δὴ τόλμης ὑπερφυοῦς ὁ καιρὸς τοῖς οὐ μέλλουσιν ἀπολεῖσθαι λιμῷ, καὶ πάντες τεταραγμένοι πρὸς ἕνα ἔβλεπον. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἃ τῶν εὐθυμουμένων ἐστίν, ἐποίησεν ἱππόδρομόν τε λεάνας καὶ ἱππέας ἐπ' ἀγῶνα καλέσας καὶ ἆθλα κέλησι θείς, θεαταὶ δὲ τῶν δρωμένων οὕτω πρὸς τοῖς οἰκείοις ἦσαν οἱ πολέμιοι, οἱ μὲν κάτω περικαθήμενοι τὰς ἁμίλλας, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων, τὸν μὲν μακαρίζοντες, ὡς ἂν ἐν ταῖς εὐφροσύναις τῶν νενικηκότων ὄντα, σφᾶς δὲ αὐτούς, ὡς ἂν οὐκ ἔχοντας ταῦτα κωλύειν, θρηνοῦντες. 250. ἐν ᾧ δὲ τοῖς δρόμοις τῶν ἵππων ὁ στρατὸς ἐψυχαγωγεῖτο, κεναὶ τῶν φορτίων ἐκ παραγγέλσεως ἦσαν αἱ νῆες, τῷ λόγῳ μέν, ὅπως ὀφθείη

13 I 147, 12. t. II 59, 3 R. Ruf. Fest. brev. 28. Soz. l. l. Eunap. (?) apud Suid. s. v. ἔθηκεν

5 ἶσον *La* Mor Fabr | διὰ σταχύων *La* 6 οὖν om *La* 7 δὲ cancellavi auctore Re cui oblocutus est Sudhaus, De ratione inter Zos. et Amm. p. 69 8 στρατεία *ULaB* et in marg *Mo*, corr in στρατιὰ *I*² *P*³ 10 ἐλθεῖν in ἐπανελθεῖν corr *I*³ | δὲ δὴ *I* sed δὲ inser m³, *U* 11 ἀπόλλυσθαι *V* 12 πρῶτον μὲν inser *I*² 13 υ (1) in εὐθυμουμένων in υ corr *I*², ουμένων in ras *P*³ εὐθυμούντων *U* 15 οὗτοι *V* οὐ τῶν *La* | πρὸς e πρὸ corr *I*³ 16 οἱ (2) om *La* 17 et 19 δ' Re 19 post ἔχοντας ras 2 litt *La* 21 post κεναὶ ras 9—10 litt *I* | παραγγέλσεων *La* παραγγέλματος Re 22 ὀφθείη supra ὀφθῇ *La*ᶠ

τὸ σιτηρέσιον, εἴ πη παρανάλωται, τὸ δὲ ἔργον ἦν, οὐ προειδότας ἐξαίφνης ἐμβιβάσαι | τοὺς στρατιώτας R 606 *ἐβούλετο. δεδειπνηκότας τοίνυν ἀγείρας τοὺς ἐν τέλεσι καὶ δείξας, ὡς μία λέλειπται μόνη πρὸς σωτηρίαν ὁδὸς Τίγρητα διαβάντας γῆς ἀκεραίου πάλιν ἀπολαύειν ἔχειν, τοὺς μὲν ἄλλους εἶχε σιγῶντας, ὑφ' ᾧ δὲ ἦν τῆς δυνάμεως τὸ πλέον, ἀντέλεγε τῷ τε ὕψει τοῦ κρημνοῦ καὶ τῷ πλήθει τῶν πολεμίων φοβῶν.* 251. *ὁ δὲ τὴν μὲν τοῦ τόπου φύσιν καὶ διαμελλόντων τὴν αὐτὴν εἰπὼν ἔσεσθαι, τοὺς πολεμίους δὲ πλείονας, ἕτερον ἄνδρα ἐκέλευε καὶ προεῖπεν, ὡς κρατήσει μὲν οὗτος, οὐκ ἄνευ δὲ τραύματος. τοῦτο δὲ αὐτὸν τῇ χειρὶ δέξεσθαι καὶ οὗ τῆς χειρὸς προσέθηκε καὶ τούτῳ πάλιν τὸ μικροῦ δεήσειν φαρμάκου.* 252. *καὶ αἱ μὲν νῆες εἶχον ἤδη τοὺς μαχουμένους, ὁ δ' εἱστήκει βλέπων εἰς οὐρανόν, ὡς δὲ ἔλαβεν ἐκεῖθεν τὸ σύνθημα, δίδωσιν αὐτὸ τοῖς ταξιάρχοις, οἱ δὲ τοῖς ἄλλοις ὡς οἷόν τε μάλιστα δι' ἡσυχίας. οἱ δὲ ἔπλεόν τε καὶ ἐξέ-*

---

3 Amm. XXIV 6, 4 sq. Zos. III 25. Soz. l. l.

---

1 *εἴπου P εἴπη^{οι} B* | *δ'* Re 2 *προειδότος La* 3 *ἐβούλετο* del *I* | *τέλεσιν La* 7 *πλεῖον La* | *τῷ τε* e *τότε* corr M^3 9 *μὲν* inser I^2 | *διὰ μελλόντων I* sed gravis erasus, et Mor qui *γρ δι' ἀμελούντων* in marg habet 11 *ἐκέλευσε La* *ἐκάλει* Sintenis *ἡγεῖσθαι* vel simile excidisse putat Re recte, nisi *εἰπεῖν* cogitatione supplendum est | *προσεῖπεν IB* sed in his *σ* erasum, *Mo* 12 *οὗτος B* sed *ος* in ras m^2 | *οὐκ — τραύματος* inser I^2M^2, in ras 6—7 litt B^2, in marg $C^f V^2$ om *La* | *τοῦτο δὲ* in ras 6—7 litt B^2 | *τοῦτο P* sed *ο* alterum in ras m^2 | *δὲ* om *Mo* 13 *δέξασθαι CVPU* | *οὐ La* et in *οὗ* corr C^s | *τῇ χειρὶ* Fabr | *προσέθηκεν CLa* | *τοῦτο* Mor Fabr 15 *ἤδη* in ras I^2 | *μαχουμένους* scripsi auctore Cobeto Mnem. V 134 (Coll. 114) *μαχομένους* libri edd | *ὅ BMP* Mor | *δὲ* Re 17 *δίδωσι μὲν V* | *ταξιάρχοις I* sed *ο* in ras m^2 18 *τε ἦν* Re

βαινον αἴσθησίν τε ἤδη τοῖς ἐγγὺς παρέχοντες καὶ βαλλόμενοι, ἀλλ' ὅμως ὃν οὐκ ἂν ἐν εἰρήνῃ τε καὶ μηδενὸς εἴργοντος μεθ' ἡμέραν εὔζωνοι κρημνὸν ἐθάρρησαν, διὰ νυκτὸς ὁπλῖται τοὺς πολεμίους ὑπὲρ κεφαλῆς ἔχοντες ἀναβεβήκεσαν· ὅπως μέν, οὐδ' ἂν νῦν ἔχοιμεν ἐρωτηθέντες εἰπεῖν. οὕτως οὐκ ἀνθρώπων μᾶλλον ἦν τὸ ἔργον ἢ θεοῦ τινος ταῖς αὑτοῦ χερσὶ μετεωρίζοντος ἕκαστον. 253. *τῇ δ' οὖν ἀναβάσει τὸν φόνον συνάψαντες τοὺς μὲν ἀνισταμένους κατήνεγκαν, τοῖς δὲ κακὸν ἐπιστάντες ὄναρ ἔτι καθεύδοντας ἔκτεινον. οἱ δὲ ἀφυπνισθέντες τοσοῦτον εἶχον τῶν κοιμωμένων πλέον, ὅσον ᾔδεσαν ἃ πάσχουσιν, ἐπεὶ ἀμύνεσθαί γε τοὺς ἐπικειμένους οὐδὲ τούτοις ἦν.* 254. *οἷα δὲ*
R 607 *ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ, πολλὰ μὲν ἐφέρετο | κατὰ τῶν σωμάτων ξίφη, πολλὰ δὲ κατὰ τῶν δένδρων, ἐδήλου δὲ ταῦτα ὁ κτύπος, οἰμωγὴ δὲ ἠκούετο τετρωμένων, τιτρωσκομένων, μελλόντων, ἀπολλυμένων, ἱκετευόντων. οἱ δὲ προῄεσαν σφάττοντες, καὶ τῆς γῆς τοσοῦτον ἐκέκρυπτο τοῖς τῶν πεπτωκότων σώμασιν, ὅσον ἂν καλύψαιεν ἑξακισχίλιοι νεκροί.* 255. *εἰ δὲ μὴ σκύλων ἐπιθυμίᾳ περὶ τοὺς τεθνεῶτας διέτριψαν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς*

---

3 Ruf. Fest. l. l. 4 Amm. XXIV 6, 6 10 Il. *κ* 496. Soz. l. l.

---

1 *παρέχοντας Mo* 2 *ὃν La* | *ἐν* inser *I*² *M*² | *τὲ I* sed *ὲ* in ras m² 3 *μεθημέραν V* 4 *δι' αὐτοῦ νυκτὸς La* | *τοὺς* om Re 6 *ὄντως οὐδ'* Mor Re *ὄντως δ' οὐδ'* Sintenis 7 *αὐτοῦ BMoMLaP* Mor Fabr *αντοῦ U* 8 *μετεωρίζοντος B* sed *ωριζ* in ras m² | *δ'*] *μὲν* Re 9 *τοὺς* — 10 *ἐπιστάντες* in marg *V*² 9 *κατήνεγκαν B* sed *ήνε* in ras m² 10 *ἔκτειναν I* 11 *δ'* Re | *γρ κειμένων* in marg Mor 12 *ἀμύνασθαι MoLa* 13 *δ'* Re 14 *τῶν* om *U* 16 *ταῦτα* om *La* | *δ'* Re 18 *προσήεσαν BV* 19 *ἐκρύπτετο La* 20 *καλύψαι CMoU* Mor Re | *ἑξακισχιλίους νεκρούς* Mor Re 21 *διέτριψαν I* sed *ι* in ras m² | *ἀλλ' ἐπὶ*] *κἀπὶ V*

πύλας ἀΐξαντες ἢ ἀνέσπων ἢ κατέσχισαν, εἶχον ἂν Κτησιφῶντα τὴν πολυύμνητον. νῦν δὲ χρυσὸν μὲν καὶ ἄργυρον καὶ ἵππους τοὺς τῶν οἰχομένων ἐκτῶντο, ἅμα δὲ ἡμέρᾳ πρὸς ἱππέας ἠναγκάζοντο μάχεσθαι, οἳ τὰ μὲν πρῶτα ἐλύπουν, ἔπειτα δὲ ὑφ' ἑνὸς ἐξ αἱμασιᾶς ἀναδραμόντος στρατιώτου κυνηθέντες ἔφυγον. διαβαίνει δὲ τὸ λοιπὸν στρατόπεδον, καὶ τούτων πανταχοῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς φερόντων μετὰ θαύματος οἱ κτείνοντες περιέπλυνον αὑτοὺς τῷ ποταμῷ, καὶ ὁ Περσῶν Τίγρης τῷ Περσῶν αἵματι χρωσθεὶς ἔρρει.

256. *Λογιζέσθω δή τις τὰς ἐκείνων εἰς τὴν ἡμετέραν εἰσβολὰς καὶ τὸ καθ' ἕκαστον ἔργον καὶ παραβαλλέτω ταύτην τὴν μίαν ταῖς συχναῖς ἐκείναις καὶ τάχα εὑρήσει λαμπρὰ μὲν κἀκεῖνα, πολὺ δὲ μείζω ταῦτα καὶ τὰ μὲν οὐδενὸς ἀπαντῶντος πεπραγμένα, τὰ δὲ ὄντων τῶν μαχομένων τετολμημένα, ὥστ' εἴ τις*

---

1 Ruf. Fest. l. l. 3 Zos. III 25, 6

---

1 *ἀίξαντες* *I* sed inter *ἀ* et *ι* ras 1—2 litt *ᾄξαντες* Cobet Mnem. V 110 (Coll. 106) | *ἢ* (1) — *κατέσχισαν* praemisso *κείμενον* in marg I^2 | *κατέσχησαν* *C* sed *η* in *ι* corr *f*, iterum in *η* corr *n* 2 *κτησιφῶ* *α* cum ras 2 litt *U* | *τὴν* scripsi e *BV* cum Fabr *τὸν* reliqui libri Mor Re | *μὲν* inser I^2 om *MB* 3 *τοὺς* inserui e *CMoVPU* om reliqui libri edd 4 *οἳ* *P* sed *οι* in ras m² om *U* in ras 2 litt, in qua tantum accentus gravis emicat 5 *δὲ* inserui e *BIMPU* om reliqui libri edd | *ἐξαιμασιᾶς* *MoLa* 6 *κινηθέντες* *V* | *ἔφευγον* Re 7 *πανταχῇ* *BVIMPU* 8 *θαύματος οἱ κτείνοντες*] „*quaedam hic desunt*" Re | *οἱ κτείνοντες*] *οἰκτείροντες* *P* sed in *οἰκτείνοντες* corr m³, *I* sed in *οἱ κτείνοντες* corr m², *MU* 9 *αὐτοὺς* *P* sed spir. len. in asperum corr m³, *ULaMBMo* Mor Re *αὔτοὺς* *I* 11 *δέ* *I* Re | *τις* *U* sed *ς* eras | *ἐκείνων* *P* sed *ων* corr ex *ῳ*, ut videtur, in ras m³, *ἐκείνου* *U* 12 *καθέκαστον* *CMoILa* edd „*malim καθεκάστων*" Re | *παραβαλέτω* *P* sed secundum *λ* inser m³, *U* 13 *ταύτην* *V* sed *ην* in ras m² 16 *δ'* Re

ἤρετο Πέρσας, εἰ ἐβούλοντ' ἂν μήτε ἃ δεδράκασι, δεδρακέναι μήτε ἃ πεπόνθασι, πεπονθέναι, πάντας ἂν εἰπεῖν R 608 *ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἀρξαμένους, ὡς ἐπὶ πολλῷ* | *τὰ τότε ἐνίκων.* 257. *γνοίη δ' ἄν τις κἀκεῖθεν· Κωνστάντιος γὰρ ἐν οὐδεμιᾷ τῶν εἰσβολῶν εἰς αἴτησιν σπονδῶν ἠναγκάσθη πεσεῖν, ὁ δὲ ὧν ἔφην πεπραγμένων ἔπεμψε τὸν δεησόμενον ἐνταυθοῖ στῆναι τὸν πόλεμον καὶ τὸν νενικηκότα τοῦ πλείονος ἀποσχόμενον φίλην ἔχειν καὶ σύμμαχον τὴν αὐτῶν ἀρχήν.* 258. *καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τούτοις ἥκων τῶν εὖ γεγονότων εἰσελθὼν ὡς τὸν ἀδελφὸν τοῦ πέμψαντος μεθ' ἡμῶν ἐπ' ἐκεῖνον ἰόντα γονάτων ἁπτόμενος ἐδεῖτο κοινῶσαι βασιλεῖ τὸν λόγον. ὁ δὲ κατὰ σπουδήν τε καὶ μεθ' ἡδονῆς, ὡς δὴ χρηστόν τι μηνύσων, ἦλθε μειδιῶν καὶ διηγεῖτο καὶ δῶρα προσεδόκα τῶν λόγων. ὁ δὲ αὐτόν τε σιγᾶν ἐκέλευε καὶ τὸν ἥκοντα ἀποπέμψαι σιγῶντα καὶ συγγένειαν τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκείνου πλάσαι τῆς συνουσίας πρόφασιν. οὔτε γὰρ καταθέσθαι τὸν πόλεμον ἠξίου τό τε τῆς εἰρήνης ὄνομα δεινὸν ἐνόμιζεν ἀμβλῦναι στρατιώτην. ὁ γάρ, οἶμαι, πεισθείς, ὡς ἔξεστι μὴ μάχεσθαι, κακῶς ⟨ἂν⟩ ἀναγκαζόμενος μάχοιτο.* 259. *διὰ*

11 *Ὁρμίσδην* Zosim. III 18, 1 Amm. XXIV 2, 20

1 *ἤρετο* inser *I*[2] | *μήτ'* *La* 2 *πάντως I* sed *ω* in ras m[2] 6 „*imo vero ἠνάγκασε*“ Re 7 *ἐνταυθοῖ I* sed *ἐν* in ras m[2] *ἐνταῦθ' οἱ* Mor Fabr | *τὸν P* sed *ὸν* in ras m[3] *τὸν μὲν U* 8 *ἀπεχόμενον* Re 9 *αὑτῶν C* Re *αὐτοῦ* Fabr 10 *γρ ἡκόντων ἐ. τῶνδε ἐ* in marg Mor | *γεγονότων εἷς ὢν V* probante Gasda 11 *εἰς V* 12 *ἀψάμενος* Re | *γρ ἡγοῖτο* in marg Mor | *τῷ βασιλεῖ V* 13 *τῶν λόγων PU* *λόγον* voce des. Mor p. 322; quae sequuntur leguntur p. 301 sq. 15 *προσεδώκα P* sed *ω* in *ο* corr m[3], *La* 17 *ἐκείνου P* sed ´ et *ου* in ras m[2] *ἐκεῖνον V* 18 *τὸν* inser *I*[2] 19 *ἀμβλῦναι IBMP* sed in hoc ˜ e ´ corr m[3] *ἀμβλύναι* reliqui libri edd cf. p. 149, 17 21 *ἂν* inserui cum Sinteni et Gasda | *διατοῦτο BVIMP*

τοῦτο εἴσω τῶν ὀδόντων προσέταξε μένειν τὸ γλυκὺ τῶν σπονδῶν ὄνομα. καίτοι τίς οὐκ ἂν ἐνδεικνύμενος τοῖς ἑαυτοῦ, πόσον τι δεδύνηται | στρατηγῶν, R 609 *ἤγειρε σύλλογον ἐπ' ἀκροάσει τῶν ῥημάτων; ἀλλ' οὗτός γε ἐπὶ συνθήκας καλούμενος τῷ τείχει προσελθὼν ἐπὶ μάχην τοὺς τειχήρεις ἐκάλει γυναικῶν μὲν εἶναι λέγων ὃ πράττουσιν, ἀνδρῶν δὲ ὃ φεύγουσι.* 260. *τῶν δὲ εἰπόντων δεῖν τὸν βασιλέα ζητεῖν κἀκείνῳ δεικνύειν αὑτὸν ἐπεθύμησε μὲν Ἄρβηλα καὶ ἰδεῖν καὶ διελθεῖν ἢ ἄνευ μάχης ἢ καὶ μαχεσάμενος, ὥστε μετὰ τῆς Ἀλεξάνδρου νίκης τῆς αὐτόθι καὶ ταύτην ὑμνεῖσθαι, καὶ γνώμην δὲ εἶχεν ἐπιβῆναι πάσης ὅση Πέρσαις ὁρίζει τὸ κράτος, μᾶλλον δὲ καὶ τῆς ὁμόρου, καίτοι μηδετέρας αὐτῷ μοίρας ἐλθούσης μήτε τῆς οἰκείας μήτε τῆς συμμάχου, τῆς μὲν ἀδικίᾳ τοῦ τὸ ἔθνος ἔχοντος, ἡ δέ, ὥς φασι, κατ' ἀρχὰς εὐθὺς τοξευθέντων τινῶν ἐν τῷ Τίγρητι λουομένων, μεῖζον αὐτοῖς ἡγήσατο τὸ μάχεσθαι πρὸς αὐτούς. καὶ ἅμα ἡ τῶν ἡγεμόνων πρὸς ἀλλήλους φιλονεικία ῥαθυμεῖν τοῖς*

---

10 Socr. h. e. III 21 p. 192 C 15 Amm. XXIV 7, 8

---

2 *καίτι P* sed in *καίτοι* corr m², *U* 3 *τί VP* 5 *κ* in *καλούμενος* inser *P³U²* 7 *δ'* Re 8 *κἀκεῖνο La* 9 *αὐτὸν MoVLaM* Mor | *ἄρβυλα V ἀρβηλὰ La* 12 *δὲ* Re („*malim μὲν*“ Anim) *τε* libri Mor Fabr | *ὅση P* sed *η* in ras 2 litt m³ 13 *ὁμόρου I* sed *ο* (2) ex *η* corr m³ | *καίτι PU* 14 *μηδ' ἑτέρας LaI* 16 *ὁ δέ* Mor sed *γρ ἡ δὲ* in marg | *καταρχὰς BVILaPU* Mor 17 *ο* in *λουομένων* inser *V*, eras *I* | *αὐτοῖς* ex *αὐτοῖς* corr *M²* *αὐτῆς CBLaI* et ex *αὐτῆς* corr *P³* *αυτῆς U* *αὐτοῖς* (ῆ suprascr.) *V* *αὐτῆς Mo* Fabr *αὐτοῖς* Mor 18 *ἡ τῶν* scripsi auctore Re e *PI* in quo ex *ἥ τε* corr m² *ἥ τε* reliqui libri edd

ἀρχομένοις ἐπέτρεπεν. ὁπότε γὰρ ἅτερος κινοίη, μένειν ἅτερος παραινῶν χαριζόμενος ἔπειθεν. 261. οὐ
R 610 μὴν χείρω | γε ταῦτα ἐποίει τὸν βασιλέα. ἀλλ᾽ οὐκ ἐπῄνει μὲν ἀπόντας, πράττειν δὲ ὅσαπερ ἄν, εἰ παρῆσαν, ἠξίου καὶ πρὸς τὴν Ὑρκανίαν ἔτεινε τὸν λογισμὸν καὶ τοὺς Ἰνδῶν ποταμούς. ἤδη δὲ τῆς στρατιᾶς ἐπὶ ταῦτα ὡρμημένης καὶ τῶν μὲν πορευομένων, τῶν δὲ συσκευαζομένων θεῶν τις τοῦ μὲν ἀφίστησι, νόστου δὲ κατὰ τὸ ἔπος παρήνει μεμνῆσθαι. 262. τὰ πλοῖα δὲ πρὸς τὴν προτέραν βουλὴν ἀφεῖτο πυρί, κάλλιον γὰρ ἦν ἢ τοῖς πολεμίοις. ταὐτὸν δ᾽ ἂν εἰκότως ἐδρᾶτο καὶ τοῦ προτέρου μὲν οὐ βουλευθέντος, τοῦ δὲ ἐπανιέναι νικῶντος. ὀξὺς γὰρ καὶ πολὺς ὁ Τίγρης ἐμπίπτων ταῖς πρῴραις πολλῶν ἠνάγκαζε δεῖσθαι χειρῶν τὰ πλοῖα καὶ ἔδει τοὺς ἀνέλκοντας ὑπὲρ ἥμισυ τῆς στρατιᾶς γενέσθαι. τοῦτο δὲ ἦν κρατεῖσθαι μὲν τοὺς μαχομένους, ἔχεσθαι δὲ ἀμαχεὶ μετ᾽ ἐκείνους τὰ ἄλλα. 263. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὴν εἰς τὸ μαλακίζεσθαι παράκλησιν ἀνῃρήκει τὸ πῦρ. ὁ γὰρ μηδὲν ποιεῖν ἐθέλων ἀρρωστεῖν σκηπτόμενος ἔκειτο καθεύδων ἐν

---

9 Il. κ 509 10 Amm. XXIV 7, 4. Zos. III 26, 3

---

1 *κινοίη La*, ex *κινοῖ* corr *I*, supra *κινοῖ* C^s *κινοῖ BMoMPU* *κινεῖν V* *κινῇ* edd | *μένειν δ᾽ V* 2 *ἕτερος B* 3 *γρ χείρων* in marg Mor 4 *εἰ* inser $C^f M^3$ 6 *στρατείας La* 7 *ὁρμωμένης B* 8 *θεῶν* e *θέων* corr La^s *θεός* Re | *ἀφίστησιν La* 9 *τε* Mor Fabr quod corr Re | *γρ παρῄει* in marg Mor 11 *ἦν* om *B* Re 12 *βουλευθέντος* scripsi cum Gasda e Par *βουληθέντος* libri sed *ευ* corr ex *η* I^2 et supra *η* pos M^2, edd | *ἐπανιέναι* in *ἀνιέναι* corr M^2 *ἐπανιόντος καὶ La* 14 *πρῴραις I* sed *πρω* in ras m[2] 15 *ὑπερήμισυ I* 16 *στρατείας La* | *τῶν μαχομένων La* 17 *δ᾽* Re | *καὶ τὰ* Re 20 *ἔκειτο I* sed *γρ ἤρκει* in marg m[3], *P* sed *εκειτο* in ras m[3], eras *U*

πλοίῳ, πλοίων δὲ οὐκ ὄντων ἅπας ἦν ἐν ὅπλοις. ὡς τοίνυν οὐδὲ σφόδρα βουλομένοις ἦν ἔχειν ναῦς τοσαύτας, ἔδειξε τὸ μηδὲ τὰς ὑπολειφθείσας, αἵ δὲ ἦσαν πεντεκαίδεκα γεφυρῶν εἵνεκα πεφυλαγμέναι, μηδὲ ταύτας ἀρκέσαι σῶσαι. βιαιότερος γὰρ ὢν καὶ ναυτῶν τέχνης καὶ τῆς ἄλλης πολυχειρίας ὁ πόρος αὐτάς τε | καὶ τοὺς ἐμπλέοντας εἰς τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας R 611 *ἐξέβαλεν, ὥστ' εἰ δεῖ κατηγορεῖν ἐκείνου τοῦ πυρὸς τοὺς ἐζημιωμένους, ὁ Πέρσης ἂν εἰκότως ὁ μεμφόμενος εἴη. καὶ πολλάκις γε, ὥς φασιν, ἐμέμψατο.*

264. *Οὕτω μὲν τοῦ Τίγρητος πίνοντες ἐχώρουν κατ' ἀριστερὰν χεῖρα τὸν ποταμὸν ἔχοντες καὶ διὰ χώρας ᾔεσαν τῆς προτέρας ἀμείνονος, ὥστε οἷς εἶχον αἰχμαλώτοις θαρρούντως προσετίθεσαν. ἐπεὶ δὲ τῆς μὲν πεφυτευμένης ἐπὶ τέλει, τῆς δὲ ψιλῆς τε καὶ οὐδὲν φαυλοτέρας ἦσαν ἐν μέσῳ, κηρύττει σιτία φέ-* † *ρεσθαι τὸν στρατὸν ἡμερῶν εἴκοσι, τοσαύτη γὰρ ὁδὸς ἐπὶ τὴν ἀρίστην τε πόλιν καὶ ἅμα τῆς ἡμετέρας ὅμορον. τότε δὴ πρῶτον ὁρᾶται Περσικὴ παράταξις, πλῆθος οὐκ ἄτακτον, καὶ χρυσὸς πολὺς ἐν τοῖς ὅπλοις. πεσόντος δὲ ἡμετέρου τινὸς προμάχου καὶ συμπεσόντων ἁπάντων οὔθ' ἱππεὺς οὔθ' ὁπλίτης ἤνεγκε τὰς παρ'*

---

4 Amm. Zos. ll. ll. 12 Soz. l. l. p. 218 A 13 Amm. XXIV 7, 6 21 Amm. XXV 1, 1. Zos. III 26, 5

---

1 *πλοίων P* sed *π* in ras m[3] | *δ'* Re | *ἐνόπλοις La* 4 *ἕνεκα CVLaM* Re 8 *ἐξέβαλλεν La* | *εἴπερ B* 9 *τοῖς ἐζημιωμένοις* Re 12 *διαχώρας La* 13 *ὥστ' La* | *ἔχων La* 14 *θαρροῦντες La* | *ἐπὶ La* *ἐπεὶ δὲ*] *ἐπειδὴ Mo* 15 *ἐπιτέλει Mo* 16 *οὐδὲν*] *πολὺ* vel *πολλῷ* coni Re num *οὐδεμιᾶς οὐ*? | *μέσω I* sed *σω* in ras m[2] | „*malim καὶ κηρύττει*“ Re 18 *πόλιν* in marg *Mo*[2] | *ὅμορον, τότε* coni Re 20 *πολὺς χρυσὸς La* 21 *τινὸς* om *C* Mor

ἡμῶν ἀσπίδας, ἀλλ' εὐθὺς ἐκκλίναντες ἔφευγον ἓν εὖ τοῦτο ἠσκηκότες τοῦ πολέμου τὸ μέρος. 265. καὶ τοῦ λοιποῦ παράταξις μὲν οὐδεμία, κλοπαὶ δὲ καὶ ἀγεννεῖς ὀλίγων ἱππέων ἔφοδοι τοῖς ὑστάτοις ἐκ τάφρων ἐπιπηδώντων οὐδὲ τότε κτεινόντων μᾶλλον ἢ θνησκόντων. τοῦ γὰρ ἱππέως ὑπιὼν ὁ ὁπλίτης τὸ δόρυ |
R 612 ξίφει τὸν ἵππον ἀναρρηγνὺς ἀμφοτέρους εἶχεν ἐπὶ γῆς καὶ ἕτοιμόν γε εἰς πληγὴν τὸν ἐν τῷ χιτῶνι τῷ σιδηρῷ. 266. οἱ μὲν οὖν προσιόντες τοιαῦτα ἔπασχον, οἱ δὲ πόρρωθεν ἰσχύοντες, οἱ τοξόται, τὸ βέλος ἀφιέντες ἐπὶ γυμνὰ τοῦ στρατιώτου τὰ δεξιὰ πρὸς αὐτούς τε βλέπειν ἠνάγκαζον καὶ σχολῇ προϊέναι. προῄεσαν μέντοι καὶ τὸ νέφος οὐκ ἐκώλυε τῶν βελῶν εἰς ἅπαν. ἐλαύνων γὰρ πανταχῇ τὸν ἵππον ὁ βασιλεὺς ἐπεκούρει τῷ πιεζομένῳ λόχους τε ἀπὸ τῶν ἐν ἀδείᾳ τοῖς δεομένοις ἄγων καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν στρατηγῶν ἐπ' οὐρὰν πέμπων.

267. Μέχρι μὲν οὖν τούτων ἐκεῖνός τε νικῶν ἐχώ-

---

8 Amm. XXV 1, 12

---

1 *ἐγκλίναντες V* | *ἔφυγον La* | *ἓν εὖ* scripsi e *VU* *ἓν* om *La* *εὖ* om *CBMoMP* edd *εὖ* ex *ἓν* corr I^2 2 *τουλοιποῦ BVI* et in *τοῦ λοιποῦ* corr P^3 3 *κλοπὴ*^{αι} *B* *κλοπὴ M* *ἀγεννεῖς P* sed *ν* alterum inser m^3 *ἀγεννὴς*^{ει} *B* 4 *ἔφοδος*^{οι} *B* | *ἐπιπηδώντων I* sed *ἐπι* inser m^2 *ἐκπηδώντων V*, *ἐπιπηδώντων μᾶλλον* in marg *r* 5 *κτεινάντων V* 6 *ὁ* inserui om *P* edd 9 *σιδηρῷ I* sed acutus supra *η* eras, e *σιδήρῳ* corr P^3 *σιδηρείῳ*^{ῶ} *B* *σιδηρω U* 10 *αμφιέντες C* sed *μ* eras *ἀφέντες B* 11 *αὐτοὺς C* Re 13 *εἰσάπαν BVMPU* et ex *εἰς ἅπαν* corr *I* 14 *πανταχοῖ CMoLa* et (e *πανταχῇ* corr) P^3 edd 15 *λόχους* in ras P^3 *λόγους U* 16 *ἐπὶ CU* edd | *ἐπ' οὐρὰν* ex *ἐπουρὰν* corr P^3 18 *οὖν* om *U* inser P^3

ρει καὶ ἐμοὶ λέγειν ἡδύ, τὸ δὲ ἐντεῦθεν, ὦ θεοὶ καὶ δαίμονες καὶ μεταβολαὶ τύχης, ἐφ' οἷον ἄγομαι λόγον. βούλεσθε σιγήσω τὰ λοιπὰ καὶ στήσω τὸν λόγον ἐν τοῖς εὐφημοτέροις; πολλὰ ὑμῖν, ὦ παρόντες, ἀντὶ τῆς οἰμωγῆς ἀγαθὰ γένοιτο. τί οὖν δὴ δοκεῖ; κλαίωμεν ἢ λέγωμεν; ἐοίκατε τῷ μὲν ἔργῳ πλήττεσθαι, τὸν δὲ λόγον ἀπαιτεῖν. ῥητέον δὴ καὶ δόξαν οὐκ ἀληθῆ περὶ τῆς τελευτῆς παυστέον.

268. Ἀπειρηκότος γὰρ ἤδη τοῦ Πέρσου καὶ σαφῶς καταπεπολεμημένου καὶ δεδιότος μὴ τὰ κράτιστα τῆς αὐτοῦ γῆς κατασχόντες ἐπιχειμάσωσι, καὶ πρέσβεις ἑλομένου καὶ δῶρα ἀριθμοῦντος, ἐν οἷς ἦν καὶ στέφανος, καὶ μέλλοντος δὴ ταῦτα τῆς ἐπιούσης σὺν ἱκετηρίᾳ πέμπειν καὶ ποιεῖν ἐκεῖνον τῶν συνθηκῶν ὁριστὴν διασπᾶται | μέν τι τῆς τάξεως τῶν μὲν τοὺς προσ- R 613
βάλλοντας ἀμυνομένων προϊόντων, αἰγίδος δὲ ἐξαίφνης λαμπρᾶς κόνιν τε ἐπεγειρούσης καὶ νέφη συναγούσης καὶ τοῖς βουλομένοις τι κακουργεῖν συναιρομένης ὁ μὲν βασιλεύς, ὡς συνδήσων τὸ διαρραγέν, ἔσπευδεν

14 Dem. or. XV p. 199, 17 16 Fest. Soz. ll. ll. 19 t. II 31, 12 R

1 δ' Re | καὶ δαίμονες om Mor Fabr 3 σιγῆσαι *M* sed σιγήσω in marg m² 4 εὐφημουμένοις *La* 4 πολλὰ — 5 γένοιτο praemisso κείμενον in marg *I*² 5 δὴ om *BMoMPU* inser *I*³ | κλαίομεν *CMoLaU* et in κλαίωμεν corr *P*³ κλείομεν edd quod correxit Cobet Mnem. V 134 (Coll. 114) 6 λέγομεν *CMoLa* edd quod correxit Cobet 8 παντέον *V* 9 περὶ τοῦ θανάτου ἰουλιανοῦ in marg *CMo* 10 καταπεπολεμημένου *P* sed πε in ras m³ καταπολεμημένου *U* 11 ἑαυτοῦ *C* Re | μετασχόντες *La* 15 διὰ πάσης Mor, qui γρ διαπάσας habet in marg, et Fabr | μέντι *I* sed ι in ras 2 litt m² μέν τοι Mor, qui γρ μέν τι habet in marg, et Fabr | προσβάλλοντας *P* sed ροσ in ras m³ (προσ etiam in marg m³) προβάλλοντας *UB* βάλλοντας *V* 17 ἐπαγειρούσης (ε supra α) *V* 18 τί *BVIMP*

σὺν ἑνὶ θεράποντι, δόρυ δὲ ἱππέως ἐπ' αὐτὸν ἐνεχθὲν ἄοπλον, τῷ γάρ, οἶμαι, σφόδρα κρατεῖν οὐδὲ ἐφράξατο, διὰ τοῦ βραχίονος δραμὸν εἰς τὴν πλευρὰν εἰσέδυ. 269. καὶ πεσὼν ἐπὶ γῆς ὁ γενναῖος τὸ αἷμα ὁρῶν καταρρέον κρύπτειν ἐθέλων τὸ συμβὰν ἐπὶ τὸν ἵππον αὖθις ἀναβάς, ἐπειδὴ τὸ αἷμα τὴν πληγὴν ἤλεγχεν, ἐβόα καθ' οὓς ἀεὶ γίγνοιτο, μὴ δεδιέναι τὸ τραῦμα, μηδὲ γὰρ θάνατον ἔχειν. ἔλεγε μὲν ταῦτα, τοῦ δεινοῦ δὲ ἡττᾶτο. καὶ κομίζεται πρὸς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν μαλακὴν εὐνήν, τὴν λεοντῆν καὶ τὸν φορυτόν, ταυτὶ γὰρ ἡ 'κείνου στρωμνή. 270. τῶν ἰατρῶν δὲ μὴ εἶναι σωτηρίαν λεγόντων δεξαμένη τοῦ θανάτου τὸν λόγον ἡ στρατιά, πάντες μὲν ὠλοφύροντο, πάντες δὲ ἐκόπτοντο, παρὰ πάντων δὲ ἡ γῆ δάκρυσιν ἐβρέχετο, τὰ ὅπλα δὲ τὰς χεῖρας ἐκφυγόντα ἔρριπτο, ᾤοντο δὲ μηδ' ἄγγελον ἐκεῖθεν ἀναστρέψειν οἴκαδε. 271. ὁ δὲ δὴ Πέρσης δῶρα μὲν ἃ τούτῳ πέμπειν ἔδει, θεοῖς σωτῆρσιν ἀνέθηκεν, αὐτὸς δὲ τὴν εἰωθυῖαν παρέθετο τράπεζαν πρότερον τοὔδαφος ἀντ' ἐκείνης ποιούμενος ἐκόσμησέ τε τὴν κόμην κατὰ τὸν νόμον κατερρᾳθυμη-

---

1 Amm. XXV 3, 5 2 Amm. l. l. § 2 et 3 4 t. II 33, 1 sq. R 18 Her. 1 119, 2

---

1 ἐπ' αὐτὸν ex ἐμαυτὸν corr *M*[2] | ἀχθὲν *La* 2 τὸ *Mo* 3 verba διὰ — εἰσέδυ ut totum locum respexit, sua fecit Socrates h. eccl. III 21 p. 198 A ἐξ ἀφανοῦς δὲ ἀκόντιον φέρεται κατ' αὐτοῦ, καὶ διὰ βραχίονος διαδραμὸν εἰς τὴν πλευρὰν εἰσέδυ 7 γίνοιτο *V* 8 ἔλεγεν *La* 10 λεοντὴν *CMoLa* et in λεοντῆν corr *P*[3] | τὴν *ILa* edd | ταυτὶ ex αὕτη corr *I*[2] 11 ἐκείνου Fabr 13 στρατεία *La* | δ' *P* 14 post παρὰ πάντων lacunam indicavit Mor p. 304, 18 quam postea p. 323, 1 sq. supplevit | δάκρυσιν ἐβρέχετο *I* sed βρε in ras m[2] δάκρυα ἐδέχετο *MUP* qui γρ δάκρυσιν ἐβρέχετο in marg habet m[2] 16 ὑποστρέψειν *La* 20 γνώμην *La* | κατὰ τὸν νόμον inser *I*[2]

μένην πάντα τὸν τῶν κινδύνων χρόνον, ἃ δὲ χάσματι γῆς ἀφανισθέντων πασσυδὶ τῶν ἐναντίων ἔπραττεν ἄν, τούτοις ἑνὸς ἐκείνου τελευτῶντος ἐχρῆτο. ἀμφότεροι τοίνυν ἔθεντο ψῆφον εἰς τὴν ἐκείνου γνώμην τὰ πράγματα ἀνακεῖσθαι | R 614 Ῥωμαίοις, οἱ μὲν οἷς ἐπένθουν, οἱ δὲ οἷς ὠρχοῦντο, καὶ οἵ μὲν οἷς ἡγοῦντο ἀπολωλέναι, οἱ δ' οἷς ἤδη κεκρατηκέναι.

272. Ἴδοι δ' ἄν τις αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν κἀκ τῶν τελευταίων ῥημάτων. ἁπάντων γὰρ τῶν περιεστηκότων εἰς θρῆνον πεπτωκότων καὶ οὐδὲ τῶν φιλοσοφούντων δυναμένων καρτερεῖν ἐπετίμα τοῖς τε ἄλλοις καὶ οὐχ ἥκιστα δὴ τούτοις, εἰ τῶν βεβιωμένων αὐτὸν εἰς Μακάρων νήσους ἀγόντων οἷδε ὡς ἀξίως Ταρτάρου βεβιωκότα δακρύοιεν. ἐῴκει δὴ ἡ σκηνὴ μὲν τῷ δεξαμένῳ δεσμωτηρίῳ τὸν Σωκράτην, οἱ παρόντες δὲ τοῖς ἐκείνῳ παροῦσιν, ἡ πληγὴ δὲ τῷ φαρμάκῳ, τὰ ῥήματα δὲ τοῖς ῥήμασι, τῷ δὲ μὴ δακρῦσαι τὸν Σωκράτην μόνον τὸ μηδὲ τοῦτον. 273. δεομένων δὲ τῶν φίλων ἀποφῆναι τῆς ἀρχῆς κληρονόμον οὐδένα αὐτῷ παραπλήσιον ἐγγὺς ὁρῶν ἀφῆκε τῇ στρατιᾷ τὴν ψῆφον.

2 Thuc. VIII 1, 1. Xen. Cyr. I 4, 18 4 Her. I 97, 1. III 31, 2 9 Amm. XXV 3, 15 sq. 17 Amm. XXV 3, 22 19 Amm. l. l. § 15

1 χάσμασι *M* 6 γρ ἤρχοντο in marg Mor 7 οἳ *MoVLa* οἵ *M* οἱ δ'] οἵδ' ex οἰδ' corr P^2 | δὲ Re | ἤδη] ἡγοῦντο Fabr 8 τελευταῖα ῥήματα ἰουλιανοῦ in marg *CMo* 12 οὐχήκιστα *BV* | δὴ scripsi e libris δὲ edd | γρ βεβοωμένων in marg Mor 13 εἰς μακάρων *P* sed εἰς μακάρ in ras m² | ἀγαγόντων *BMLa* | οἷδε scripsi οἱ δὲ libri edd 14 δακρύουσιν Re | δὲ edd 16 τῷ om Fabr 17 δὲ in ras in marg I^2 | ῥήμασιν *La* | τὸ *V* | δακρῦσαι *IM* et e δακρύσαι corr P^3 cf. ad t. I p. 272, 5 18 ὅμοιον Re | τῷ *V* | τοῦτο *V* 19 αὐτῷ *BMoVIMLaP* αὐτοῦ Fabr 20 ἐφῆκε Cobet Misc. 142

οἷς δὴ καὶ ἐπιστέλλει πάντα τρόπον σώζειν αὐτούς, καὶ γὰρ αὐτὸν ἐκείνους σώζοντα πάντα ἀνατλῆναι πόνον.

274. *Τίς οὖν ὁ κτείνας, ποθεῖ τις ἀκοῦσαι. τοὔνομα μὲν οὐκ οἶδα, τοῦ δὲ μὴ πολέμιον εἶναι τὸν κτείναντα σημεῖον ἐναργὲς τὸ μηδένα πολέμιον ἐπὶ τῇ πληγῇ τετιμῆσθαι. καίτοι διὰ κηρύκων ὁ Πέρσης ἐπὶ γέρας ἐκάλει τὸν ἀπεκτονότα καὶ μεγάλων ὑπῆρχε τῷ φανέντι τυχεῖν. ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς οὐδ' ἔρωτι τῶν γερῶν ἠλαζονεύσατο.* 275. *καὶ πολλή γε τοῖς πολεμίοις ἡ χάρις, ὅτι ὧν οὐκ ἔδρασαν οὐ προσέθεντο τὴν δόξαν, ἀλλ' ἔδοσαν ἡμῖν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς τὸν σφαγέα ζητεῖν. οἷς γὰρ οὐκ ἐλυσιτέλει ζῶν, οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ ζῶντες οὐ κατὰ τοὺς νόμους, πάλαι τε ἐπεβούλευον καὶ τότε δυνηθέντες εἰργάσαντο τῆς τε ἄλλης ἀδικίας αὐτοὺς ἀναγκαζούσης οὐκ ἐχούσης ἐπὶ τῆς ἐκείνου* R 615 *βασιλείας ἐξουσίαν καὶ μάλιστά | γε τοῦ τιμᾶσθαι τοὺς θεούς, οὗ τὸ ἐναντίον ἐζήτουν.*

---

5 Amm. XXV 6, 6. cf. or. XXIII t. II 31, 14 sq. R

---

1 *γρ ἐπιτέλλει* in marg Mor | *αὑτοὺς* *I* sed ʽ in ras m[2] *αὐτοὺς* *MoLaMU* et in *αὐτοὺς* corr *P*[3] 3 *χρόνον* Mor Fabr quod corr Re 4 *Τίς* — 18 *ἐζήτουν* citat Sozomenus hist. eccl. VI 1 p. 218 e quo hausit Nicephorus Call. h. eccl. X 34, *Λιβάνιος δὲ ὁ Σύρος σοφιστής, τὰ μάλιστα συνήθης καὶ φίλος αὐτῷ γεγονώς, τάδε περὶ τοῦ κτείναντος αὐτὸν γράφει· Τίς κτλ.* 7 *καίτοι καὶ διὰ* Re | *ὁ Πέρσης ἐκάλει πρὸς γέρας* Sozom 9 *οὐδεὶς* om Sozom 10 *ἠλαζονεύετο* *I* sed *ε* (2) in ras 2 litt 11 *ἡ* inserui e *VLa* Sozom | *προσέθεσαν* *La* 13 *οὐδὲ* Re | *ἦσαν* om *U* | *οἳ* *La* | *οἱ ζῶντες* inser *I*[2] 14 *τοὺς* inser in marg *I*[2] | *ἐπεβούλευσαν* Re 15 *ἀδικίας* *I* sed *ικι* in ras m[2] *ἀδοξίας* *M* 18 *οὐ* *La* | *τοὐναντίον* *B* Sozom | post *ἐζήτουν* Sozom l. l. c. 2 perorat *καὶ ὁ μὲν Λιβάνιος ὧδέ πη γράφων Χριστιανὸν ἔσεσθαι ὑποδηλοῖ Ἰουλιανοῦ τὸν σφαγέα· ἴσως δὲ καὶ ἀληθές κτλ.*

276. Ἃ δ' ὑπὲρ τοῦ Περικλέους ὁ Θουκυδίδης φησίν, ὅτι τῇ τελευτῇ λαμπρότερον ἔδειξεν, ὅσον ἦν αὐτὸς τοῖς πράγμασι, ταῦτ' ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν καὶ περὶ τοῦδε. τῶν γὰρ ἄλλων ἁπάντων τῶν αὐτῶν ὧνπερ καὶ πρότερον ὄντων, τῶν ἀνδρῶν, τῶν ὅπλων, τῶν ἵππων, τῶν ταξιαρχῶν, τῶν συνταγμάτων, τῶν αἰχμαλώτων, τῶν χρημάτων, τῆς τροφῆς, ἐν μιᾷ τῇ περὶ τὸν βασιλεύοντα μεταβολῇ τὰ πάντα συνετρίβη. 277. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἤνεγκαν οὓς πρότερον ἤλαυνον, ἔπειτα ⟨δὲ⟩ δελεασθέντες εἰρήνης ὀνόματι, τὸ γὰρ αὐτὸ προσήνεγκαν οἱ πολέμιοι μηχάνημα, πάντες ἐβόων δέχεσθαι καὶ στέργειν, καὶ πρῶτος ὁ βασιλεύων εἵλκετο. λαβὼν δὲ αὐτοὺς πρὸς τὴν ἡσυχίαν ὡρμηκότας ὁ Μῆδος διῆγε, διέτριβεν ἐρωτῶν, ἀποκρινόμενος, τοῦτο δεχόμενος, ἕτερον ἀναβαλλόμενος, ἐν πλήθει πρεσβειῶν ἀναλίσκων αὐτοῖς τὴν τροφήν. 278. ὡς δὲ σίτου τε καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἐσπάνιζον καὶ ᾔτουν καὶ πάντα δεινὴ δὴ συγχωρεῖν ἀνάγκη περιειστήκει, τότε

---

1 Thuc. II 65, 3 sq. 12 Amm. XXV 7, 10. Zos. III 31
14 Thuc. I 90, 4. Dem. prooem. p. 1460, 1. Amm. XXV 7, 5 sq.

---

1 ὁ om Re 2 ἡ τελευτὴ coni Mor | ὅσος Fabr Re
3 τοῦτ' *VU* 6 ταξιάρχῶν *I* sed ´ et ˜ m² et ˜ in ras ταξιάρχων *V* | τῶν συνταγμάτων om *V* 7 τρυφῆς *U* 8 πρῶτον *I* sed ον in ras m² 10 δὲ inserui 11 αὐτὸ *P* sed ὸ in ras m³ 12 βασιλεὺς *La* 14 διῆγε om *B* | τοῦτον *La* sed ν erasum 15 πρεσβειῶν *P* sed ῶν in ras m² 16 τε om *V* 18 πάντα post ἤδη Re πάντα (τως superscr.) *B* om Mor Fabr | δεινὴ δὴ *P* sed η δη in ras m² et uterque gravis m³ δεινὴ δὴ (δεῖν ἤδη superscr.) *B* δεινὸς δὴ *U* δεῖν ἤδη *MoVI* Mor Fabr δὴν ἤδη *La* δεινὴ ἤδη Re

δὴ τὸν κουφότατον ᾔτει μισθόν, πόλεις καὶ χώρας καὶ ἔθνη, τὰ τείχη τῆς Ῥωμαίων ἀσφαλείας. ὁ δὲ ἐπένευέ τε καὶ παντὸς ἀφίστατο καὶ δεινὸν οὐδὲν ἐδόκει. 279. ὥστ' ἔγωγε πολλάκις ἐθαύμασα τοῦ Μήδου,
R 616 ὡς παρὸν πλείω λαβεῖν οὐκ ἠθέλησε. τίς γὰρ | ἂν ἀντεῖπεν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην προάγοντι τὴν ἐπιθυμίαν, τίς δ' ἂν ἐπὶ τὸν Ὀρόντην, τίς δ' ἂν ἐπὶ τὸν Κύδνον, τίς δ' ἂν ἐπὶ τὸν Σαγγάριον, τίς δ' ἂν ἐπὶ τὸν Βόσπορον αὐτόν; ἦν γὰρ ὁ διδάξων τὸν Ῥωμαῖον πλησίον, ὡς ἀρκέσει καὶ τὸ λοιπὸν εἰς ἀρχὴν καὶ τρυφὴν καὶ μέθην καὶ λαγνείαν. ὥστ' εἴ τις χαίρει τούτων οὐ πεπραγμένων, Πέρσαις ἴστω τὴν χάριν, οἳ πολλοστὸν μέρος ὧν ἐξῆν ἔχειν ἐπήγγειλαν. 280. ὡς οὗτοί γε τὰ ὅπλα ῥίψαντες ἐκείνοις ἔχειν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίας, γυμνοί, προσαιτοῦντες οἱ πλείους, ἐπανῄεσαν, ὁ δὲ ἀσπίδος ἥμισυ φέρων ἢ δόρατος τρίτον ἢ τῶν κνημίδων τὴν ἑτέραν ἐπ' ὤμων Καλλίμαχος ἦν οὗτος, ἀπο-

---

1 Amm. XXV 7, 9. Zos. III 31, 1

---

13 ἐπήγγειλαν] ἤτοι ᾔτησαν, ἐπηγγείλαντο δὲ ἤτοι ὑπέσχοντο V^r

---

3 ἐπένευσέ *BMoIM* et in ἐπένευέ corr P^3 4 ὥστ' scripsi ὡς libri edd 5 πῶς vel ὅπως Cobet Mnem. V 134 (Coll. 114) at cf. Thuc. I 90, 4 5 ἂν inser *V* et post ἀντεῖπεν M^2 6 προάγοντι e προσάγοντι corr *I* et coni Cobet Mnem. X 196 et Gasda προσάγοντι reliqui libri edd 7 ὀρρόντην *BMoVIMPU* 8 σαγγάριον *I* sed γ prius inser m^2 σαγάριον *MB* 9 γὰρ om *Mo* 10 post ὡς ras 2 vel 3 litt *U* 11 χαίρει τῳ τούτων οὐ πεπραγμένῳ coni Re 13 οὐκ ante ἐπήγγειλαν inserendum olim Mus. Rhen. XXXII 96 duxi ἀπήγγειλαν Fabr 16 τρύφος coni Re 17 ἐπ' ὤμων τὴν ἑτέραν *La* | καλλίμαχος Fabr Re, at cf. IV 451, 25 et Plut. de glor. Ath. c. 3. Quaestt. Conviv. I 10, 3. Diog. L. I 2, 8 (Mus. Rhen. XXXII 91) | post οὗτος lacuna 5 litt *La*

λογία δὲ μία πᾶσι τοῖς ἀσχημονοῦσιν ἡ τελευτὴ τοῦ ταῦτα ἂν τρέψαντος εἰς τοὺς ἐναντίους.

281. *Διὰ τί οὖν, ὦ | θεοὶ καὶ δαίμονες, μὴ* R 617 *ταῦτα ἐκυρώσατε; διὰ τί μὴ τὸ μὲν ὑμᾶς ἐπιστάμενον γένος εὔδαιμον, τὸν δὲ τούτοις εὐδαιμονίας αἴτιον κατεστήσατε; τί μεμψάμενοι τῆς γνώμης, τί δὲ οὐκ ἐπαινοῦντες τῶν πεπραγμένων; οὐ βωμοὺς ἀνέστησεν; οὐ νεὼς ἐποίησεν; οὐκ ἐθεράπευσε μεγαλοπρεπῶς θεούς, ἥρωας, αἰθέρα, οὐρανόν, γῆν, θάλατταν, πηγάς, ποταμούς; οὐκ ἐπολέμησε τοῖς ὑμῖν πεπολεμηκόσιν; οὐ σωφρονέστερος μὲν Ἱππολύτου, δίκαιος δὲ κατὰ τὸν Ῥαδάμανθυν, συνετώτερος δὲ Θεμιστοκλέους, ἀνδρειότερος δὲ Βρασίδου; οὐ τὴν οἰκουμένην ὥσπερ λειποψυχοῦσαν ἔρρωσεν; οὐ μισοπόνηρος, οὐ πρᾷος δικαίοις, οὐκ ἀκολάστοις ἐχθρός, οὐκ ἐπιεικέσι φίλος;* 282. *ὢ στρατιᾶς μεγάλης, ὢ πολλῶν κατασκαφῶν, ὢ πολλῶν τροπαίων, ὢ τέλους τῆς διανοίας ἀναξίου. ἡμεῖς μὲν ᾠόμεθα τὴν Περσῶν ἅπασαν μέρος τῆς Ῥωμαίων ἔσεσθαι καὶ νόμοις τοῖς ἡμετέροις οἰκήσεσθαι καὶ ἀρχὰς τὰς ἐνθένδε δέξεσθαι καὶ φόρους οἴσειν καὶ γλῶτταν ἀμείψειν καὶ στολὴν μετακοσμήσειν καὶ κερεῖν κόμας καὶ σοφιστὰς ἐν Σούσοις Περσῶν παῖδας ἐκκροτήσειν*

---

22 *ἐκκροτήσειν*] *ἤτοι ἀναδείξειν* V^r cf. Phryn. exc. ed. Bekker Anecd. 39, 3 *ἐκκροτεῖν ῥήτορας· σημαίνει τὸ ἐκδιδάσκειν καὶ*

---

1 *πᾶσι* inser I^2 *πᾶσιν La* | *τοῦ* om *Mo* 2 *ταῦτ'* Cobet Mnem. V 134 (Coll. 114) | *ἂν τρέψαντος* scripsi cum Cobeto l. l. et Gasda *τρέψαντος V* *ἀνατρέψαντος* reliqui libri (*ψ* in ras I^2) Mor Fabr *ἂν ἀνατρέψαντος* Re 3 et 4 *διατί BVIMP* 5 post *αἴτιον* vocabulum quale *νικῶντα* excidisse putat Gasda 10 *ἐπολέμησεν La* 19 *οἰκισθήσεσθαι V* 19 *καὶ* (2) — 20 *δέξεσθαι* om *La* 20 *δέξεσθαι P* sed *ε* in ras m^3 *δέξασθαι UM* sed in hoc *ε* supra *α* suprascr. m^3, *Mo* 21 *ἀμείψειν I* sed *ψ* in ras m^2 | *κείρειν La*

ῥήτορας, ἱερὰ δὲ τὰ παρ' ἡμῖν τοῖς ἐκεῖθεν κοσμηθέντα λαφύροις διδάξειν τοὺς ἐπιγιγνομένους τὸ τῆς νίκης μέγεθος, τὸν δὲ ταῦτα εἰργασμένον ἀγωνοθετήσειν τοῖς ἐγκωμιάζουσι τὰ πεπραγμένα τοὺς μὲν θαυμάζοντα, τοὺς δὲ οὐκ ἐκβάλλοντα, καὶ τοῖς μὲν ἡδόμενον, τοῖς δὲ οὐκ ἀχθόμενον, λόγους δέ, εἴπερ ποτέ, ἔσεσθαι ἡδίους καὶ τοῖς ἱεροῖς ὑποχωρήσειν τοὺς τάφους πάντων ἑκόντων ἐπὶ τοὺς βωμοὺς τρεχόντων καὶ τῶν πρότερον ἀνατρεπόντων αὐτῶν ἱδρυομένων καὶ τῶν τὸ αἷμα φευγόντων αὐτῶν θυόντων, τοὺς δὲ ἰδίους ἑκάστων οἴκους εἰς εὐπορίαν ἐπιδώσειν ἄλλαις τε ἀφορμαῖς μυρίαις καὶ σμικρότητι τῶν εἰσφορῶν,
R 618 καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο λέγεται | τοῖς θεοῖς ἐν μέσοις εὔξασθαι τοῖς κινδύνοις, οὕτω λυθῆναι τὸν πόλεμον, ὥστ' αὐτῷ γενέσθαι τὴν εἰσφορὰν εἰς τἀρχαῖα πάλιν ἀπενεγκεῖν.

283. Ταῦτα καὶ ἔτι πλείω προσδοκώμενα χορὸς φθονερῶν ἀφείλετο δαιμόνων καὶ τὸν ἀθλητὴν ἐγγὺς

δημιουργεῖν (cf. Kaibel, De Phrynicho sophista p. 25). Plat. Axioch. p. 369 D κἂν πιθανωτέρους τούτων λόγους ἄρτι κροτήσῃς 7 τάφους, ἀσύνετε, ἀλλ' ἀνάστασιν βρύοντας CMoP

---

2 ἐπιγινομένους V 4 γρ θαυμάζοντος et 5 ἐκβάλλοντος in marg Mor 5 δ' Re | ἐκβάλλοντα I sed κ in ras m³ 6 δ' (1) BIMP 8 ἐχόντων Mor Fabr, quod corr Re Anim 9 προτέρων M et e προτέρον corr I | ἀνατρεπομένων V | αὐτῶν ex αὐτὸν corr V αὐτοὺς La | ἱδρυομένων C sed γρ ἱδρυμένων in marg m, P sed ἱδρυ in ras m² ἱδρυμένων BMU 10 δὲ om M 11 ἕκαστοσ M sed ν supra σ pos m² et στων in marg m³ 12 ἀφορμαῖς I sed ante ἀ ras 1 litt et μ in ras m² ἀφορμαῖς / εἰσφοραῖς B εἰσφοραῖς M sed ἀφορμαῖς in marg m³ | καὶ in ras P² | σμικρότητι P sed σ in ras m² μικρότητι BVLaU 15 ὥστε CU Re 16 ἐπενεγκεῖν Mor Fabr 17 προσδοκώμενον Mor Fabr, quod corr Re 18 ἀθλητῶν Mo

ὄντα τοῦ στεφάνου κεκρυμμένον ἡμῖν ἐν σορῷ κεκόμικεν. εἰκότως ἄρα διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάττης ὁ θρῆνος ἦλθεν, εἰκότως οἱ μὲν ὡς ἥδιστα μετ' ἐκεῖνον ἐτελεύτησαν, οἱ δ' ἀλγοῦσι τῷ μὴ τεθνάναι νύκτα μὲν συνεχῆ τὰ πρὸ ἐκείνου, νύκτα δὲ τὰ μετ' ἐκεῖνον νομίζοντες, τὸν δὲ τῆς ἐκείνου βασιλείας χρόνον ἀκτῖνα ὡς ἀληθῶς καθαράν. 284. ὦ πόλεων, ἃς ἐποίησας ἄν, ὦ τῶν σαθρῶν, ἃς ἐπηνώρθωσας ἄν, ὦ λόγων, οὓς ἦρας ἂν εἰς ἀξίωμα, ὦ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, ὅσον ἴσχυσεν ἄν, ὦ δίκης, ἣ κατέβη μὲν ἐξ οὐρανοῦ πάλιν εἰς γῆν, ᾤχετο δὲ πάλιν ἐνθένδε εἰς οὐρανόν, ὦ μεταβολῆς ἀγχιστρόφου, ὦ κοινῆς εὐδαιμονίας ἀρξαμένης τε ὁμοῦ καὶ πεπαυμένης. παραπλήσιον γὰρ δή τι πεπόνθαμεν, οἷον εἴ τις ἀνδρὸς διψῶντος καὶ προσάγοντος τοῖς χείλεσι φιάλην ψυχροῦ τε καὶ διαφανοῦς ὕδατος γευσαμένου τὸ πρῶτον ἁρπάσας οἴχοιτο. 285. ἡμᾶς δέ, εἴπερ ἐχρῆν εὐθέως στέρεσθαι, κρεῖττον ἦν μηδὲ μετασχεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ πρὸ τοῦ κόρου στερηθῆναι. νῦν δ' οὐχ ἵνα ἀπολαύσαιμεν, | ἀλλ' ἵνα οἵων οὐκέτ' ἀπολαύομεν εἰδότες στένοιμεν, γεύσας ἀφείλετο, ὥσπερ ἂν εἰ τοῖς ἀνθρώποις δείξας τὸν ἥλιον ὁ Ζεὺς ἐπεῖχε παρ' ἑαυτῷ μηκέτι ποιῶν ἡμέραν. R 619

10 Amm. XXV 4,19. Arat. Phaen. 101 sq. 12 cf. ad p. 70,11

4 οἵ δ' *BVP* οἵ δὲ *M* | δὲ Re 5 ἐκείνην *B* 7 γρ φαιδράν in marg Mor 9 οὓς πρώην ἦρας *V* | ἂν om *V* inser *I*² | ἀρετῆς inser in marg *Mo*² 10 ἴσχυσας Fabr 11 πάλιν — δὲ om Mor Fabr 13 τε om Re 15 φιάλην τοῖς χείλεσι *I* 16 τοπρῶτον *BV* 18 τηναρχὴν *B* et e τὴν ἀρχὴν corr *I*² 19 ἀλλ' — 20 ἀπολαύομεν om Fabr | ἵνα (2) om *BIM* 20 οὐκ ἔτ' *MoP* οὐκ *VLa* οὐκέτι Re | ἀπολαύειν *La* sed ante οὐκ | στένωμεν Mor Fabr | „*post* γεύσας *deesse videtur* ὁ δαίμων" Re 22 ἐπεῖχεν *La* | αὐτῷ Re

286. *Καίτοι καὶ τοῦ ἡλίου ταὐτὰ μὲν ἔτι δρῶντος, τὴν αὐτὴν δὲ ἰόντος οὐχ ὁμοία τοῖς βελτίστοις ἡ χάρις. ἡ γὰρ ἐπὶ τᾷδε λύπη βαπτίζουσα μὲν τὴν ψυχήν, συνθολοῦσα δὲ τὴν γνώμην ἀχλύν τινα καὶ τοῖς ὄμμασιν ἐπιφέρει, καὶ μικρόν τι διαφέρομεν τῶν ζώντων ἐν σκότῳ. οἷα γὰρ αὖθις ἐπεισῆλθε τῇ τοῦ βασιλέως σφαγῇ. σεμνοὶ μὲν οἱ κατὰ τῶν θεῶν δημηγοροῦντες, ἱερεῖς δὲ ἐν εὐθύναις παρανόμοις. οἷς δὲ ἐθεραπεύθη τὸ δαιμόνιον ἱεροῖς καὶ ἃ τὸ πῦρ ἔλαβε, τούτων ἡ τιμὴ τίθεται, μᾶλλον δὲ ὁ μὲν εὐπορῶν οἴκοθεν ἔθηκεν, ὁ δ' οὐκ εὐπορῶν δεθεὶς τέθνηκε.* 287. *νεῶν δὲ οἱ μὲν κατεσκάφησαν, οἱ δ' ἡμιτέλεστοι γέλως ἑστᾶσι |* R 620 *τοῖς μιαροῖς, φιλοσόφων δὲ ἀνδρῶν αἰκίζεται σώματα, καὶ τὸ εἰληφέναι τι βασιλέως διδόντος ὄφλημα γέγονε καὶ πρόσεστιν αἰτία κλοπῆς καὶ δεῖ γεγυμνωμένον μέσου θέρους ἐν μεσημβρίᾳ ταῖς ἀκτῖσι πιεζό-*

---

13 Eun. vit. soph. (Maximi) p. 59 Boiss. cf. supra p. 223

---

11 *ὄντως ἐξάγιστος σὺ καὶ μιαρώτατος τοιαῦτα παραληρῶν V*[r]

---

1 *ταυτὰ I* sed supra *υ* ras *ταῦτα* in *ταῦτὰ* corr *M*[3] | *ἔτι* inser *I*[2] | *ἔτι δρῶντος*] *ἐπιδρῶντος M* sed *ἔτι* in marg m[3] 2 *δ'* Re 4 *τοῖς ὄμμασιν I* sed *οις ὀμ* in ras m[2], *M* sed in marg *εἶχε σώμασιν* *σώμασιν BP* 5 *νῦν* ante *ἐν* Mor Fabr quod cancellavit Re 6 $\overset{\text{εὐθὺς}}{\text{αὖθις}}$ *P* 8 *ἱερεῖς I* sed *ει* in ras m[2] *ἱεροῖς Mo* cf. Act. Erud. 1721 p. 269 sq. | *δ'* bis Re 9 „*malim ἱερείοις*“ Re | *ἔλαβεν La* 11 *τέθνηκεν La* *τέθεικε* coni Re num *ἔθηκε*? | *νεὼ P* sed post *ω* ras 1 litt et ` in ras m[3] 12 *οἵ BV* | *δὲ* Re | *ἱστᾶσι La* 13 *γρ Χριστιανοῖς C*[s] supra *μιαροῖς* et in marg *Mo*, Mor Fabr quod scholium esse cognoverunt Re et Cobet Mnem. V 134 (Coll. 114) | *δ'* Re | *τὰ σώματα* Re 14 *τί BVIMP* | *δόντος* Sintenis 15 *γέγονεν La* 16 *μέσον BM* et supra *μέσου C*[s] | *ἀκτίσι BLa*

μενον πρὸς οἷς εἴληφεν ἃ μήτε φαίνεται λαβὼν μήτε δύναται δοῦναι, διδόναι καταναγκάζεσθαι, οὐχ ἵνα δῷ, πῶς γάρ, ἃ μὴ δυνατόν; ἀλλ' ἵνα τῷ μὴ δύνασθαι στρεβλούμενος καὶ φλεγόμενος κατατείνηται. 288. ῥητορικῆς δὲ διδάσκαλοι συζῶντες πρότερον τοῖς ἀρχὰς ἔχουσιν ἀπελαύνονται τῶν θυρῶν, ὥσπερ ἀνδροφόνοι, πλήθη δὲ νέων τὰ περὶ αὐτοὺς πρότερον ταῦτα ὁρῶντες φυγόντες ὡς ἀσθενεῖς τοὺς λόγους ἄλλην ἰσχὺν ζητοῦσι. βουλευταὶ δὲ τὴν δικαιοτάτην θεραπείαν· ὑπὲρ τῶν πατρίδων ἀποδράντες τὴν ἄδικον ἐλευθερίαν. ἐδίωξαν, ὁ δὲ ἐπισχήσων τὸν πλημμελοῦντα οὐκ ἔστι, 289. πάντα δὲ μεστὰ πρατήρων, ἤπειροι, νῆσοι, κῶμαι πόλεις, ἀγοραί, λιμένες, στενωποί· πωλεῖται δὲ οἰκία καὶ ἀνδράποδα καὶ τροφεὺς καὶ τροφὸς καὶ παιδαγωγὸς καὶ προγόνων τάφοι, πανταχοῦ δὲ πενία καὶ πτωχεία καὶ δάκρυα καὶ τοῖς γεωργοῖς ἄμεινον εἶναι δοκεῖ προσαιτεῖν ἢ γεωργεῖν, ὁ δὲ τήμερον δοῦναι δυνάμενος αὔριον χρήζει τοῦ δώσοντος. 290. Σκύθαι

18 Amm. XXVI 4, 5. Zos. IV 3, 4 cf. supra p. 218, 14 sq. et 222

1 μήτε (1) *I* sed τε in ras m² et e μὴ corr *B²* μὴ *V* 2 καταναγκάζεται edd „*videtur* καὶ *praeponendum*“ Re καὶ καταναγκάζεσθαι coni Gasda 3 τὸ *Mo* 4 φθεγγόμενος *Mo* sed φλεγόμενος in marg | κατακτείνηται Fabr καταθάνῃ coni Mor cf. Aelian. ap. Suid. s. v. στρεβλούμενος 8 φεύγοντες Re 9 ζητοῦσιν *La* 11 πλημελοῦντα *P* | ἔστιν *La* 12 εστὰ in μεστὰ in ras *P³I²* μετὰ *UMo* | πρατήρων *P* sed ante τ ras 1 litt et η ex ο corr m³ πρακτήρων *C* sed ο supra η suprascr. *s*, *MoM* sed in hoc πρακτόρων in marg m², *LaU* Mor Fabr πρακτήρων (ο supra η) *I* πρακτόρων *VB* Re | κῶμαι om *V* 14 παιδαγωγοί *P* sed ι (2) e σ corr 17 δοκεῖ inser *I²* 18 δώσοντος *P* sed ωσο in ras m³ | σκύθαι *P* sed αι in ras m³ σκύθα *La* sed post α ras 2 litt quarum prior fuit ι

δὲ καὶ Σαυρομάται καὶ Κελτοὶ καὶ πᾶν ὅσον βάρβαρον ἠγάπα ζῆν ἐν σπονδαῖς, αὖθις | R 621 τὰ ξίφη θήξαντες ἐπιστρατεύουσι, διαπλέουσιν, ἀπειλοῦσι, δρῶσι, διώκοντες αἱροῦσι, διωκόμενοι κρατοῦσιν, ὥσπερ οἰκέται πονηροὶ δεσπότου τετελευτηκότος ὀρφανοῖς ἐπανιστάμενοι.

291. Ἐπὶ τούτοις τίς οὐκ ἂν νοῦν ἔχων ἐκτείνας ἑαυτὸν ἐπὶ γῆς καὶ καταχεάμενος τέφραν καὶ τίλλων νέος μὲν ἴουλον, γέρων δὲ πολιὰς αὑτόν τε καὶ τὴν οἰκουμένην, εἰ δεῖ δὴ τοῦτ' ἔτι προσειπεῖν αὐτήν, πενθήσειεν; 292. ἡ μέν γε Γῆ καλῶς τε ᾔσθετο τοῦ πάθους καὶ προσηκούσῃ κουρᾷ τὸν ἄνδρα ἐτίμησεν ἀποσεισαμένη, καθάπερ ἵππος ἀναβάτην, πόλεις τόσας καὶ τόσας, ἐν Παλαιστίνῃ πολλάς, τὰς Λιβύων ἁπάσας. κεῖνται μὲν αἱ μέγισται Σικελίας, κεῖνται δὲ Ἑλλήνων πλὴν μιᾶς αἱ πᾶσαι, κεῖται δὲ ἡ καλὴ Νίκαια, σείεται δὲ ἡ κάλλει μεγίστη καὶ θαρρεῖν περὶ τοῦ μέλλοντος οὐκ ἔχει. 293. ταῦτα αὐτῷ παρὰ τῆς Γῆς ἢ εἰ βούλει γε, τοῦ Ποσειδῶνος, παρὰ δὲ αὖ τῶν Ὡρῶν λιμοὶ καὶ

13 cf. t. I 147, 23 et supra p. 223. Amm. XXVI 10, 15 sq. Zosim. IV 18. Io. Chrys. ad pop. Ant. homil. II t. II p. 21 E ed. Montf. Chron. syr. ed. Land Anecd. syr. I 106. Ephraem. hymn. c. Iul. IV (Bickell, Ztschr. f. kath. Theol. II 354) 17 or. XXIX t. II 206, 20 R

1 δὲ in ras P^3 inser I^3 om *MU* | καὶ inser I^3 | σαυρομάται *C* sed ante μ alterum μ suprapos. *f*, *I* sed ante μ ras 1 litt 3 ἀπειλοῦσιν *La* 4 αἱροῦσι *P* sed ˜ m^2 αἴρουσι *MoU* 9 αὑτὸν *Mo* et in αὑτὸν corr P^3 αυτὸν *U* 10 δεῖ om *U* | δεῖ δὴ in ras P^3 δὴ δεῖ *VLa* Re 11 μέν γε *C* sed τοι suprascr. *s*, *I* sed ε ultimum in ras m^2 μέντοι *BM* 12 κουρὰ *La* 13 ἵππος ex ἵππον corr Mo^2 | ἀναβάτην inser V^2 14 τῶν *B* 15 μὲν inser I^2 | Κιλικίας Cobet Mnem. V 134 (Coll. 114) 18 αὐτῇ Fabr | γε παρὰ τοῦ *VLa* 19 αὖ τῶν] αὐτῶν *VLa* | ἀέρων Cobet Mnem. III 253. V 134 (Coll. 114)

λοιμοὶ φθείροντες ὁμοίως ἀνθρώπους τε καὶ βοσκήματα, ὡς οὐκ ὂν θέμις ἐκείνου μεθεστηκότος εὐθενεῖν τὰ περὶ γῆν.

294. Τί οὖν θαυμαστόν, εἴ τις τούτων ὄντων τοιούτων, ὥσπερ ἐγώ, ζημίαν ἡγεῖται τὸ μήπω τεθνάναι. καίτοι ἔγωγε τοὺς θεοὺς ἠξίουν οὐ ταύτῃ γεραίρειν τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον, ἀλλὰ παίδων γενέσει καὶ γήρᾳ βαθεῖ καὶ μήκει βασιλείας. 295. ἀλλὰ Λυδῶν μὲν βασιλεῖς, ὦ Ζεῦ, σπέρμα | Γύγου τὴν χεῖρα οὐ κα- R 622 θαροῦ, ὁ μὲν εἰς ἔτη προῆλθεν ἐννέα καὶ τριάκοντα, ὁ δὲ εἰς ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα καὶ αὐτὸς δὲ ἐκεῖνος ὁ δυσσεβὴς δορυφόρος εἰς δυοῖν δέοντα τετταράκοντα, τούτῳ δὲ τρίτου προσάψασθαι μόνον ἐπὶ τοῦ μείζονος θρόνου δέδωκας, ὃν ἔδει πλείονος, εἰ δὲ μή, μήτοι γε ἐλάττονος ἢ Κῦρον τὸν μέγαν ἀξιῶσαι χρόνου τὰ πατέρων καὶ αὐτὸν πρὸς τοὺς ἀρχομένους τετηρηκότα.

296. Ἀλλὰ γὰρ ἐννοήσας τὴν ἐπιτίμησιν ἧ τῶν ἐν τῇ σκηνῇ δακρυόντων καθήψατο, καὶ νῦν αὐτὸν ἡγοῦμαι τὴν ἐν τῷ θρήνῳ μερίδα τοῦ λόγου μέμψασθαι, καί μοι δοκεῖ κἂν δεῦρο εἰσελθών, εἴπερ ἐνῆν, τοι-

---

10 Ἄρδυς (Her. I 16) 11 Ἀλυάττης (Her. I 25) 12 Γύγης (Her. I 14, 3) 15 Her. I 214, 2

---

2 ὂν reposui e libris ἂν edd | θέμις e θέμιν corr *V* | εὐθενεῖν *C* in textu sed η supra ε pos. *s*, et in marg *m*, *P* sed θεν in ras m³, *I* sed θ corr e σθ m², *Mo* εὐθηνεῖν in εὐσθενεῖν corr *V* εὐσθενεῖν *BMLaU* edd 4 τούτων ὄντων e τούτων corr *I* 5 ζημίαν *P* sed αν in ras m³ 9 ὦ Ζεῦ βασιλεῖς *V* 10 τετταράκοντα ex Herodoto scribendum erit, cf. Mus. Rhen. XXXII 92, nisi memoriam destituisse Libanium statuere mavis 11 ὁ δὲ — πεντήκοντα in marg *Mo*² 14 εἰ *M* sed ἢ suprapos. m² | δὲ *P* sed ὲ m³ δ' *I* sed ' m² δὴ *U* | μή] inser *C*²*P*³ οὖν in ras 1 litt *I*² om reliqui libri 16 εἰς *M* 17 ἧ *I* sed ˜ in ras m³ ἣ *LaU* | τῶν ἐν in ras *P*³ 20 κἂν reposui e libris ἂν edd

οὕτοις ἂν πρὸς ἡμᾶς χρήσασθαι λόγοις, ὅτι τὴν ἐμὴν ὑμεῖς ὀδυρόμενοι πληγὴν καὶ τὸν ἐν τῇ νεότητι θάνατον, εἰ μὲν τὸ συνεῖναι θεοῖς χεῖρον ἡγεῖσθε τοῦ τοῖς ἀνθρώποις, οὐκ εὖ φρονεῖτε. εἰ δ' οὐκ οἴεσθέ μοι ταύτης μεταδεδόσθαι τῆς χώρας, πᾶν τοὐμὸν ἀγνοεῖτε καὶ πρᾶγμα πεπόνθατε ἀτοπώτατον τοῦτον ἥκιστα εἰδότες, ὃν σφόδρα εἰδέναι πέπεισθε. 297. ἔτι τοίνυν μηδὲ τὸ ἐν πολέμῳ καὶ διὰ σιδήρου δεινὸν ὑμῖν δοκείτω. οὕτως ἀπῆλθε Λεωνίδας, οὕτως Ἐπαμινώνδας, οὕτω Σαρπηδών, οὕτω Μέμνων, οἱ τῶν θεῶν. εἰ δ' ὁ χρόνος τῇ βραχύτητι λυπεῖ, φερέτω παραμυθίαν ὑμῖν Ἀλέξανδρος ὁ Διός.

298. Ταυτὶ μὲν ἐκεῖνος ἄν, ἐγὼ δὲ τούτοις ἔχοιμ' ἄν τινα προσθεῖναι, ἓν μὲν πρῶτον καὶ μέγιστον, ὅτι R623 τὰ | μὲν τῶν Μοιρῶν ἀνίκητα, Μοῖρα δὲ ἴσως ἐπέχει τὴν Ῥωμαίων, ὁποία ποτὲ τὴν Αἴγυπτον. καὶ ἐπειδὴ

---

11 Arist. Nub. 622 c. scholl.

---

1 *οἱ* Cobet Mnem. V 135 (Coll. 115) 3 *ἡγεῖσθε* ex *ἡγεῖσθαι* corr *M*³ *ἡγεῖσθαι* Re in ed. alt., quod correxerunt Cobet l. l. et Sintenis 4 *τοῦ τοῖς*] *τούτοις La* | *εὐφρονεῖτε Mo* Mor qui *γρ εὖ φρονεῖτε* in marg habet, Fabr | *εἰ*] *ου I* 5 *οἴεσθε* ex *οἴεσθαι* corr *M*³ | *με B* | *μεταδιδόσθαι U* | *τῆς* om *La* 6 *πάντ' οὐ μόνον* edd (*ἐμὲ* post *μόνον* inserendum coni Re) quod correxerunt Cobet Mnem. II 406. V 135 (Coll. 115) et Sintenis 8 *ἐπέπεισθε V* 9 *τὸ I* sed *ὁ* in ras m² *τῷ La* 10 *οὕτως* — 11 *Σαρπηδὼν* scripsi *οὕτω Σαρπηδών, οὕτως Ἐπαμινώνδας* libri (praemisso *κείμενον* in marg *I*²) edd cf. Mus. Rhen. XXXII 89 *ἐπαμεινώνδας LaM* 13 *ὑμῖν P* sed *ὑ* in ras m³ 14 *ἐκεῖνος . ἂν* (uncis inclusit Mor) *ἐγὼ* Mor Fabr quod corr Re 15 *τινα*] *τι V* om *La* | *ἓν* in ras *M* | *μὲν* in ras *M* inser *I*² om *B* | voce *μέγιστον* rursus incipit *A* (fol. 98) 16 *ἀκίνητα* Gasda at cf. t. II 65, 17 R | *δ'* Re 17 *τῶν La* | *ὁποία* ex *ὁποῖα* corr *P*³ *ὁποῖά LaI* | *τὴν* om *V*

κακῶς μὲν ἔδει ταύτῃ γενέσθαι, ζῶν δὲ ἐκεῖνος ἐκώλυεν εὐδαιμονίαν εἰσάγων, ὑπεχώρησε τῇ φορᾷ τῶν χειρόνων, ὅπως μὴ εὖ πράττοιεν οὓς ἐχρῆν κακῶς. 299. δεύτερον ἕτερον λογιζώμεθα πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, ὡς εἰ καὶ νέος ἀπῆλθεν, ἀλλὰ πᾶν γῆρας βασιλέων νικήσας ταῖς πράξεσι. τίνος γὰρ οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα μνημονεύει τις τριπλάσιον βεβιωκότος χρόνον; δεῖ τοίνυν ἀντ' ἐκείνου τὴν ἐκείνου δόξαν ἔχοντας φέρειν καὶ μὴ διὰ τὴν τελευτὴν μᾶλλον ἀλγεῖν ἢ διὰ τὰ πρὸ ταύτης [μᾶλλον] εὐφραίνεσθαι. 300. οὗτός ἐστιν ὁ τῆς Ῥωμαίων γῆς ἔξω τε ὢν ὁμοῦ καὶ κρατῶν καὶ τὸ μὲν σῶμα ἔχων ἐν τῇ πολεμίᾳ, τὴν δ' οἰκείαν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ καὶ ταὐτὸν δυνηθεὶς πρός γε τὸ πάντα ἡσυχάζειν ἀπών τε ὁμοίως καὶ παρών. οὔτε γὰρ βάρβαρος ὅπλων ἥψατο παρὰ τὰς συνθήκας οὔτ' ἔνδοθεν ἀνεφύη θόρυβος οὐδὲ εἷς, οἷα πολλὰ καὶ βασιλέων ἐφεστηκότων ἐτολμήθη πολλάκις. καίτοι τοῦτο εἴτε φίλτρον εἴτε φόβος ἐποίει, μᾶλλον δὲ εἰ φόβος μὲν

---

3 κακῶς] καλῶς μᾶλλον ἐχρῆν καὶ διὰ τοῦτο ὁ κακῶς ποιῶν καὶ κακῶς ἀπηλλάγη *A*

---

1 ταύτην *BI* | ζῶν — ἐκώλυεν om Mor Fabr 2 φορᾶ *I* sed ορᾶ in ras m² 4 ἕτερον *P*³ in ras, *I* sed spir. et ερον in ras m² ἔτι *BMU* | λογιζώμεθα *P* sed ώμεθα in ras 1 litt m³ (μεθα in marg), *M* sed ω ex ο corr m³ λογιζόμεθα *BLaU* Mor 5 βασιλεύων *La* 7 τίς *B* | τριπλάσιον in τριπλασίονα corr *I*² τριπλασίονα (supra: τριπλάσιον) *B* 8 ἀντεκείνου *La* | τὴν ἐκείνου in ras 4 litt *I*³ | δόξαν in marg *I*³ 9 τὴν ἐκείνου τελευτὴν *V* 10 μᾶλλον cancellavi 11 ὁμοῦ καὶ] καὶ ὁμοῦ Sintenis 12 οἰκείαν *P* sed ει in ras m³ οἰκίαν *BMLaU* | ὑπὸ in ras *I*³ ἐπὶ *M* 13 τὸ e τὰ corr *V* τὰ *MMo* (et Par) 16 ἀνεφύη in suspicionem vocat Gasda 18 ἐποίει — φόβος om Mor | ἐποίησεν Fabr | μᾶλλον — εἰ om Fabr

ἐπεῖχε τοὺς βαρβάρους, φίλτρον δὲ τοὺς ὑπηκόους, πῶς οὐκ ἄξιον ἑκάτερον θαυμάσαι, καὶ τὸ τοῖς ἐναντίοις δέος ἐμβαλεῖν καὶ τὸ τοῖς οἰκείοις εὔνοιαν ἐνθεῖναι ἢ εἰ βούλει γε, ἀμφοτέροις ἀμφότερα; 301. οὐκοῦν καὶ τοῦτο τῆς λύπης ἡμῖν ἀφαιρείτω καὶ πρὸς τούτῳ γ' ἐκεῖνο τὸ μηδένα τῶν ἀρχομένων ἔχειν ποτὲ πρὸς αὑτὸν εἰπεῖν, ὡς ἄρα οὐχ ὑπὸ κρείττονος
R 624 ἄρχοιτο. τίς | γὰρ ἐκείνου δικαιότερος βασιλεύειν, εἰ τὸν καὶ τῷ φρονεῖν καὶ τῷ δύνασθαι λέγειν καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς διαφέροντα τῶν ἄλλων τοῖς ἧττον ἀγαθοῖς ἐπιστατεῖν ἄξιον; 302. αὐτὸν μὲν οὐκ ἂν ἴδοιμεν, τοὺς δὲ ἐκείνου λόγους ἔστιν ἰδεῖν τοὺς πολλοὺς καὶ πάντας σὺν τέχνῃ. καίτοι τῶν ἐν τῷ γράφειν καταγεγηρακότων οἱ πολλοὶ πλείους ἔφυγον λόγων ὁδοὺς ἢ ὅσας ἐλθεῖν ἐθάρρησαν, ὥστε μὴ εἶναι πλείω φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἐκ τῶν πεποιημένων ἢ ψόγον ἐκ τῶν μὴ γεγραμμένων, ὁ δὲ πολεμῶν τε ὁμοῦ καὶ πλάττων λόγους πάσας μορφὰς καταλέλοιπεν ἁπάσαις μὲν ἅπαντας νικῶν, τὰ δ' αὑτοῦ τῇ τῶν ἐπιστολῶν. 303. ταῦτα ἐγὼ λαμβάνων παραμυθίαν πορίζομαι, διὰ τούτων ὑμεῖς τῶν ἐκγόνων τὴν λύπην οἴσετε. παῖδας

---

1 βαρβάρους] πολεμίους Re 4 εἰ inser I^3 5 ὑμῖν *V* sed υ in ras 6 γε *B* | ἐκεῖνο *I* sed post ο ras 1 litt | μηδ' ἕνα *La* 7 ἀυτὸν *I* sed spir. supra υ eras αὑτὸν *BMoLa* Mor Fabr αὔτὸν *M* sed ῾ add m^3 αυτὸν *U* 8 ἄγοιτο *V* 9 εἰ] γρ ὡς in marg Mor | σωφρονεῖν *V* 11 τε inter ἐπιστατεῖν et ἄξιον Mor Fabr expunxit Re | μὲν οὖν οὐκ *V* 12 ἔγνωμεν Mor qui γρ εἴδωμεν in marg habet, Fabr | δ' *P* et e δὲ corr I^2 | δὲ ἐκείνου] ἐκείνου δὲ *La* 15 μὴ] γρ οὐ in marg Mor 16 πεπονημένων *BIM* 19 ἅπαντα *V* | τὰ *P* sed ὰ corr m^3 | αὐτοῦ *P* sed ῾ m^3 αὑτοῦ *MoLaM* Mor Fabr αυτοῦ *U* | τῇ *P* sed ῆ corr m^3 τὰ *M* sed ῆ supra ὰ m^3 | δόξῃ post ἐπιστολῶν inser coni Mor 20 ταῦτα reposui e libris (ταῦτ' *V*) ταύτας edd 21 ἡμεῖς *B* | ἐγγόνων *La* | οἴσετε *I* sed ε (2) in ras m^3 „*num* ῥᾷον οἴσετε" Re

τούτους ἐκεῖνος ἀθανάτους καταλέλοιπεν, οὓς οὐκ ἂν ὁ χρόνος δύναιτο μετὰ τῶν ἐν ταῖς σανίσιν ἐξαλεῖψαι χρωμάτων.

304. Ἐπεὶ δὲ εἰκόνων ἐμνήσθην, πολλαὶ πόλεις ἐκεῖνον τοῖς τῶν θεῶν παραστήσαντες ἕδεσιν ὡς τοὺς θεοὺς τιμῶσι, καί τις ἤδη καὶ παρ' ἐκείνου δι' εὐχῆς ᾔτησέ τι τῶν ἀγαθῶν καὶ οὐκ ἠτύχησεν. οὕτως ἀτεχνῶς παρ' ἐκείνους τε ἀναβέβηκε καὶ τῆς τῶν κρειττόνων δυνάμεως παρ' αὐτῶν | R 625 ἐκείνων μετείληφε. βέλτιστοι δὲ ἄρα ἦσαν οἱ καὶ τὸν πρῶτον ἄγγελον τῆς τελευτῆς μικροῦ καταλεύσαντες, ὡς θεοῦ καταψευδόμενον. 305. παραμυθοῦνται δέ με καὶ Πέρσαι γραφαῖς αὐτοῦ δηλοῦντες τὴν προσβολήν. λέγονται γὰρ αὐτὸν εἰκάσαντες κεραυνοῦ πυρὶ γράψαντες κεραυνὸν προσπαραγράψαι τοὔνομα δεικνύντες, ὡς μείζω φύσεως ἀνθρωπίνης ἀφῆκεν εἰς αὐτοὺς κακά. 306. τοῦτον ἐδέξατο μὲν τὸ πρὸ Ταρσῶν τῆς Κιλικίας χωρίον, εἶχε δ' ἂν δικαιότερον τὸ τῆς Ἀκαδημίας πλησίον τοῦ

---

5 Gregor. Naz. or. III p. 83 ed. Colon. 1690 cf. Arch. Jahrb. XVI 55 13 cf. t. II 46, 8 sq. R

---

2 ὁ om *U* | ἐξαλείψας *Mo* 4 δ' Re | ἐκείνων *M* sed γρ εἰκόνων in marg m[3] 5 εἴδεσιν Mor Fabr 6 τιμῶσιν *La* | ἐκεῖνον Mor Fabr | διευχῆς *La* 7 τι om Mor (sed inser $^{\text{γρ ἠτύχησεν}}$ coni) Fabr | ἀπέτυχεν *I* 8 ἀναβέβηκεν *La* | τῆς τῶν om Mor Fabr 9 μετείληφεν *C* 10 κατὰ *V* sed καὶ in marg m[2]
10 τὸν — 11 καταψευδόμενον citat Socrates h. eccl. III 23 p. 203 A Λιβάνιος — ἐκλελῆσθαί μοι δοκεῖ, ὅπως αὐτὸς ἐπὶ τέλει τοῦ αὐτοῦ λόγου τὸν Ἰουλιανὸν ἀπεθέωσε. τὸν γὰρ πρῶτον φησὶν ἄγγελον κτλ. 10 ἄλλον *Mo* 11 κατέλευσαν Socr 13 αὐτοῦ bis *V* 14 γράψαντες κεραυνὸν delenda censet Sintenis 15 προσπαρέγραψαν *CAMoBM* et in προσπαραγράψαι corr *I*[3] προσπαραγράψαντες *La* προσέγραψαν Mor προσγράψαι Fabr 17 πρὸ τῶν ταρσῶν *M* 18 εἶχεν *MoLa* εἶδε *BM*

Πλάτωνος, ὥστ' αὐτῷ παρὰ τῶν ἀεὶ νέων τε καὶ διδασκάλων ἃ καὶ τῷ Πλάτωνι τελεῖσθαι. τούτῳ ⟨δεῖ⟩ ποιεῖν σκόλια, τούτῳ παιᾶνας, τούτῳ πᾶν εἶδος ἐγκωμίων, τοῦτον σύμμαχον ἐπὶ βαρβάρους ἀρχομένους πολέμων καλεῖν, ὃς ἔχων τὸ μέλλον ἅπαν ἐκ μαντικῆς ἑλεῖν τὸ μὲν εἰ κακώσει Πέρσας, φήθη δεῖν προμαθεῖν, τὸ δ' εἰ σῶς ἐπάνεισιν, οὐκ ἠξίωσεν ἔργῳ δείξας, ὅτι δόξης ἦν, οὐ ζωῆς ἐπιθυμητής. 307. *βασιλεύεσθαι μὲν οὖν ὑπὸ τοιαύτης ἀρετῆς πάντων εὐδαιμονέστατον, ἐστερημένους δὲ φάρμακον δεῖ ποιεῖσθαι τῆς λύπης τὸ 'κείνου κλέος, ὃν καὶ μετὰ θεῶν ὀμνύναι τοῦ σήματος ἁπτομένους μᾶλλον εὔλογον ἤ τισι τῶν βαρβάρων τοὺς παρ' αὐτοῖς δικαιοτάτους.*

308. *Ὦ δαιμόνων μὲν τρόφιμε, δαιμόνων δὲ μαθητά, δαιμόνων δὲ πάρεδρε, ὦ μικρὸν μὲν τῆς γῆς μέρος κατέχων διὰ τοῦ τάφου, πᾶσαν δὲ τῷ θαύματι*
R 626 *τὴν οἰκουμένην,* | *ὦ νενικηκὼς μάχαις μὲν τοὺς ἀλλοφύλους, ἀμαχεὶ δὲ τοὺς ὁμοφύλους, ὦ πατράσι μὲν παίδων, παισὶ δὲ πατέρων, ἀδελφοῖς δὲ ἀδελφῶν*

---

1 Paus. I 30, 3 2 Anon. vit. Plat. p. 395, 27 West.

---

1 *νέων P* sed *νέ* in ras m[4] 2 *ἃ καὶ* in ras *P*[4] | *τελεῖται U* | *δεῖ* inserui, *ἔδει* coni Re 3 *σκολιά* libri | *τούτω* (1) inser *I*[2] 6 *δὲ La* 7 *πῶς* Mor *πως* Fabr 8 *ἐπιθυμητὴ Mo* 9 *ἀρετῆς πάντων* in marg inser *I*[2] 11 *ὀμνῦναι* ex *ὀμνύναι* corr *P* | *σώματος M* sed *η* supra *ω* m[3] 12 *μᾶλλον* Re *μάλ'* libri Mor Fabr | *τισὶ τῶν P* sed *σὶ τῶν* in ras 2 litt m[3] | *τῶν* om *MU* | *ων* in *βαρβάρων* in ras *P*[3] et in ras 4 litt *I*[2] *βαρβάρων* (*ους* supra) *M* *βαρβάρων* (*οις* supra) *Mo* *βαρβάροις U* 14 *Ὦ* — 15 *πάρεδρε* citat Socrates l. l. *εἶτα πρόσω μικρὸν ὑποβάς, Ὦ κτλ.* e quo latine versa praebet Cassiod. hist. trip. VII c. 2 § 302 (et Hist. Misc. XI 24): *O daemonum alumne daemonumque discipule et daemonum observator* 15 *παρεδρευτά* Socr | *μέρος τῆς γῆς I* 18 *ὁμοφύλους P* sed *ὁμ* in ras m[2]

ποθεινότερε, ὦ μεγάλα μὲν δράσας, μείζω δὲ μέλλων, ὦ θεῶν μὲν ἐπίκουρε, θεῶν δὲ ὁμιλητά, ὦ πάσας μὲν ἡδονὰς καταπατήσας πλὴν ὅσαι λόγων, ταυτί σοι παρὰ τῶν ἡμετέρων λόγων τῶν μικρῶν, οὓς αὐτὸς ἦγες μεγάλους.

---

1 *ποθεινότερε* *P* sed *ε* ult. in ras m^{2} 1 *ὦ* — 2 *ἐπίκουρε* om *V* 3 *τουτί* Fabr 5 post *μεγάλους* habet *ἐπιτάφιος ἐπὶ ἰουλιανῶ* *I*, *ἐπιτάφιος εἰς ἰουλιανόν* *U*, *ἐπιτάφιος εἰς τὸν αὐτόν* P^{2}, epigramma traditum a Cedreno I 509 Bonn. et Zonara XIII 13

Κύδνῳ ἐπ' ἀργυρόεντι ἀπ' Εὐφρήταο ῥοάων
Περσίδος ἐκ γαίης ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ
κινήσας στρατιὴν τόδ' Ἰουλιανὸς λάχε σῆμα,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής

BM^{3} cui *ἐπίγραμμα* in margine adscripsit B^{2}, *στίχοι ἐπὶ τῷ τοῦ Ἰουλιανοῦ τάφῳ ἀναγραφέντες, οἳ δοκοῦσί μοι εἶναι Λιβανίου. πρὸς γὰρ τῷ τέλει τοῦ ἐπιταφίου ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ εὗρο* praescripsit M^{3}, qua de re cf. quae exposui in Fleckeisen annalibus philologicis 1876, 213.

Iam sequantur orationes quinque de motu illo Antiochiae mense Februario vel Martio anni 387 exorto[1]) a Libanio compositae *πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς στάσεως, πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς, πρὸς Καισάριον, πρὸς Ἐλλέβιχον, κατὰ τῶν πεφευγότων.*[2]) Quarum ipse in Vita mentionem iniecit verbis (t. I p. 192, 7 sq.) *ἐν μὲν οὖν ταῖς ἐλπίσι κατασκαφαί, τὸ δὲ ἐλπίδος ἔξω σωτηρία. τούτου δὲ καὶ αὐτὸς αἴτιος εἶναι ἐδόκουν· λόγοις τε ἡμερώσας καὶ δάκρυσι τοὺς ἐπὶ τὴν κρίσιν ἥκοντας γραμμάτων ἐρᾶν ἔπειθον, καὶ ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ πανταχοῦ γράμματα. καὶ τοῦτο ἔργον ἡγούμεθα τῆς Τύχης καὶ προσέτι γε τοὺς πολλοὺς λόγους περὶ μὲν τὴν αὐτὴν πεποιημένους ὑπόθεσιν, μορφὴν ἄλλην ἄλλος ἔχων, δόξαντας δὲ εὖ ἔχειν.* Orationes non, ut homiliae pleraeque *εἰς τοὺς ἀνδριάντας* ab Ioanne Chrysostomo presbytero Antiochiae Libanii olim auditore[3]) factae[4]), inter motum sed haud parvo temporis spatio interiecto compositae sunt.

Quas placuisse dicenti Libanio fidem facit numerus magnus codicum superstitum et locorum ex iis laudatorum.

Quarum prima est

---

1) Cf. Arn. Hug, Antiochia und der Aufstand des Jahres 387 n. Chr., Winterthur 1863, p. 11 sq. Sievers, Leben des Lib. p. 172 sq.

2) Haec est oratio XXXIV editionis Reiskianae (t. II p. 296 sq.).

3) Socr. h. e. VI 3; Theophan. chronogr. I p. 75, 29 sq. ed. de Boor; Anastas. Bibl. hist. eccl. p. 58 ed. Bekker; Cedren. I p. 574, 18 sq. ed. Bonn. (p. 327 D et 329 A); Mich. Glyc. IV p. 479; Georg. Hamart. ed. Muralt p. 490, 3 sq. Cf. A. Naegele, Byz. Zeitschr. XIII 95.

4) Ed. Montfaucon (Parisiis 1718) t. II p. 20 sq. Homiliae in universum a Libanianis orationibus valde distant neque a Libanio adhibitae sunt; nihilo minus quae quidem similia esse viderentur, adnotavi.

oratio πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς στάσεως.

Quam quod Zosimus IV 41[1]) a Libanio Constantinopoli coram imperatore in senatu pleno successu habitam esse memoriae prodidit, egregie ille verbis rhetoris sese decipi passus est. Nam sese quamvis senem, molestiarum longi itineris immemorem ad imperatorem ipsum venisse dicit quidem et in prooemio et in exordio orationis, sed fictum est. Rhetor, aliter atque Flavianus episcopus, ut e Vita apparet, patriam non reliquit. Quod vero Zosimus eum ab Antiochenis ad imperatorem delegatum esse dicit, id vel cum verbis ipsius orationis § 2 ἐγὼ δὲ ἐμαυτὸν χειροτονήσας ἥκω aperte pugnat.[2])

Oratio autem motu finito veniaque ab imperatore impetrata a Libanio artificiose composita publiceque recitata placuit neque postea 'corporis' finibus circumscripta mansit sed aeque atque tres sequentes etiam in eclogas paulo

1) Ἐπεὶ δὲ τοῖς παρ' αὐτῶν γεγενημένοις ὁ βασιλεὺς κινηθεὶς ἠπείλει τῷ πταίσματι δίκην ἀξίαν ἐπιθεῖναι, δέει τῆς βασιλέως ὀργῆς ἐδόκει τῇ βουλῇ πρέσβεις ἐκπέμπειν ὑπὲρ ὧν ὁ δῆμος ἔπραξεν ἀπολογησομένους. αἱροῦνται τοίνυν Λιβάνιόν τε τὸν σοφιστήν, οὗ τὸ κλέος ἐκ τῶν καταλελειμμένων ὑπ' αὐτοῦ κηρύττεται λόγων, καὶ Ἱλάριον γένους τε λαμπρότητι καὶ παντὶ παιδείας εἴδει προήκοντα. καὶ ὁ μὲν σοφιστὴς τὸν περὶ τῆς στάσεως αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ τῇ γερουσίᾳ λόγον εἰπὼν ἴσχυσε τὸν βασιλέα μεταστῆσαι τῆς κατὰ Ἀντιοχέων ὀργῆς, ὥστε ἀμέλει τούτῳ καὶ τὸν περὶ τῶν διαλλαγῶν ἐπιθεῖναι τελέως τοῦ βασιλέως τὸ πρὸς τὴν πόλιν ἔχθος ἀποθεμένου. De Hilario cf. Sievers l. l. p. 185.

2) Fortasse falsa memoria subest earum quae in πρεσβευτικῷ πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ὑπὲρ τῶν Ἀντιοχέων § 4 et 5 supra p. 122,1 sq. et § 9 p. 123, 9 sq. leguntur.

maiores recepta est. Numerus igitur codicum superstitum haud parvus est. Sunt autem hi 26:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 209. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 98^{v}. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 106. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 187. Vide t. I p. 415 sq.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 216. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

6. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 514^{v}. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

7. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 238^{v}. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

8. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 94. Vide t. I p. 214 sq.

9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 104^{v}. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

10. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 298^{v}. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

11. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 90^{v}. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

12. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 151^{v}. Vide t. 1 p. 24 sq. Contuli.

13. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 68. Vide t. I p. 39 sq. et 69.

14. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 317^{v}. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

15. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 154. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

16. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 103^{v}. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

17. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 81^{v}. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

18. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 63. Vide t. I p. 323 sq.

19. Ambrosianus I 49 anno 1488 exaratus fol. 9. Vide t. I p. 363 sq.

20. Parisinus gr. 3017 (= Pa) saec. XV ex eodem quo Ambrosianus I 49 exemplari descriptus fol. 12. Vide supra p. 4 sq. Gratiose meum in usum contulit H. Labaste.

21. Monacensis gr. 113 (= Mo) saec. XVI fol. 116 descriptus e Parisino gr. 3017 et manu secunda ex editione Florentina Aristidis anni 1517 correctus. Vide t. I. p. 413 sq. Contuli.

22. Laurentianus LIX 30 saec. XV fol. 202^{v}. Vide t. I p. 417 sq.

23. Mutinensis gr. CLXXXI (III F 3) saec. XV fol. 58. Vide supra p. 48 sq.

24. Cantabrigiensis collegii Trinitatis Collect. Gal. O. 2. 12 (= T) saec. XIII fol. 1^{v}. Vide supra p. 85. Contuli.

25. Parisinus gr. 3014 bombycinus formae octavae 129
saeculi XIV ineuntis olim Fonteblandensis[1]), qui perperam nota in folio praefixo ab Angelo Vergecio scripta[2]) continere dicitur: *Α λιβανίου τοῦ ῥήτορος ἅπαντα, δηλαδὴ προγυμνάσματα, ῥητορικά, μελέται, καὶ ἐπιστολαί*[3]): continet

---

1) In catalogo huius bibliothecae anno fere 1550 secundum litterarum ordinem ab Angelo Vergecio facto et codice Parisino gr. 3065 conservato fol. 67^{v} ita describitur: *Λιβανίου σχεδὸν ἅπαντα, δηλαδὴ προγυμνάσματα, μελέται καὶ ἐπιστολαί. βιβλίον β^ου μήκους δέρματι κυανῷ κεκαλυμμένον· οὗ ἡ ἐπιγραφὴ ΛΙΒΑΝΙΟΣ · Α ·*; in catalogo *κατὰ μαθήματα* a Constantino Palaeocappa anno 1552 exarato et codice Parisino gr. 3066 conservato paene eundem in modum: *Λιβάνιος Α Βιβλίον β^όυ μικροῦ μήκους, ἐνδεδυμένον δέρματι κυανῷ, παλαιόν πάνυ καὶ παχύ, ἐν ᾧ ἐστι λιβανίου σχεδὸν ἅπαντα, δηλαδὴ προγυμνάσματα, μελέται καὶ ἐπιστολαί* (Omont, Catalogues des manuscrits grecs de Fontainebleau p. 116 n. 343).

2) In altero folio praefixo legitur: *λιβάνιος τὸ παρὸν βιβλίον.*

3) Epistulae Libanii omnino absunt.

fol. 1 βιβλίον ῥητορικόν
λιβάνιος σοφιστής
ἔχ[ει τοῦ α]υτοῦ· προγυμνάσματα·
μελέτας
μῦθος
Οἱ λύκοι παρὰ τῶν προβάτων
σεμνὸς ἦν ὁ ἵππος
1ᵛ ἔδοξε τῷ διὶ
Διήγημα
Δηιάνειραν
2 ἕτερον διήγημα
Ἀκούεις ἄνθος
ἕτερον διήγημα Ἔρως ἅπτεται
ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς
5ᵛ ἄλλη χρεία· διογένης μειράκιον
7ᵛ ἑτέρα χρεία:
ἰσοκράτης τῆς παιδείας
11 γνώμη:
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν (sic)
12ᵛ ἡ αὐτὴ γνώμη, ἑτέρως
Inc. Ὅμηρος (IV 879 R)
13ᵛ ἀνασκευή· ὅτι οὐκ εἰκὸς τὸν χρύσην
14ᵛ κατασκευή· ὅτι εἰκότα τὰ κατὰ τὴν κρίσιν
15ᵛ κατασκευὴ ὅτι εἰκότα τὰ κατὰ τὴν ἀχιλλέως ὀργήν
17 κοινὸς τόπος κατὰ ἀνδροφόνου
20ᵛ τυράννου
22 ὑπὲρ τυραννοκτόνου
23ᵛ κατὰ προδότου
25ᵛ ἰατροῦ φαρμακέως
28 ἐγκώμιον διομήδους (in marg: *Collatum*)
30 βοὸς συγγραφικῷ χαρακτῆρι
31ᵛ θερσίτου
33 δημοσθένους (in marg: *Collatum*)
33ᵃ [1]) ὀδυσσέως

---

1) 33ᵃ dico folium non numeratum quod medium inter 33 et 34 est.

35 *ἐγκώμιον δικαιοσύνης*
35ᵛ *γεωργίας*
37 *ἀχιλλέως*
38ᵛ *ψόγοι*
ψόγος ἀχιλλέως
40ᵛ *ἕκτορος*
41ᵛ *φιλίππου*
42ᵛ *αἰσχίνου*
43 *πλούτου*
44 *πενίας*
45 *ὀργῆς* (add in marg m. rec.)
47 *ἀμπέλου*
47ᵛ *σύγκρισις ναυτιλλίας* (sic) *καὶ γεωργίας*
48 *ἀγροῦ καὶ πόλεως*
49ᵛ *ἀχιλλέως καὶ διομήδους*
50 *αἴαντος καὶ ἀχιλλέως*
51 *δημοσθένους καὶ αἰσχίνου*
52 *τίνας ἂν εἴποι λόγους μήδεια μέλλουσα ἀποσφάττειν τοὺς ἑαυτῆς παῖδας*
52ᵛ *ἀνδρομάχη ἐπὶ ἕκτορι*
53 *ἀχιλλεὺς ἐπὶ πατρόκλω*
53ᵛ *ἀχιλλεὺς ἡττωμένων ἑλλήνων* (in marg: *Collata*)
54 *αἴας μέλλων ἑαυτὸν ἀποσφάττειν* (in marg: *Collata*)
54ᵛ *αἴας μετὰ τὴν μανίαν* (in marg: *Collata*)
55 *αἴας στερηθεὶς τῶν ὅπλων* (in marg: *Collata*)
ἡ νιόβη κειμένων τῶν παίδων
55ᵛ *τὸ αὐτό* (IV 1017 R)
56 *ποίους ἂν εἴποι λόγους βελλεροφόντης*
56ᵛ *τίνας ἂν εἴπῃ λόγους ζωγράφος γράφων τὸν ἀπόλλωνα εἰς δάφνην ξυλίνην καὶ τοῦ ξύλου μὴ δεχομένου τὰ χρώματα*
τίνας ἂν εἴποι λόγους ἀχιλλεὺς ἐρῶν μετὰ τὴν ἀναίρεσιν πενθεσιλείας (in marg: *Collata*)

57 τὸ αὐτό (IV 1027 R) (in marg: *Collata*)
τίνας ἂν εἴποι λόγους ὁ χείρων ἀκούσας ἐν τῷ παρθενῶνι εἶναι τὸν ἀχιλλέα

57ᵛ *ἀχιλλεὺς ἀφαιρούμενος τὴν βρισηίδα*

58 *πολυξένη κελευομένη παρὰ τῶν ἑλλήνων κομίζεσθαι κτλ.* (in marg: *Collata*)

μήδεια γαμοῦντος ἑτέραν ἰάσονος

58ᵛ *πόρνη σωφρονήσασα* (in marg: *Collata*)

δειλὸς θεασάμενος πόλεμον ἐν τῷ οἰκείῳ οἴκῳ γεγραμμένον

59 *δειλὸς φιλάργυρος εὑρὼν χρύσεον ξίφος* (in marg: *Collata*)

ὁ μενέλαος μαθὼν περὶ τῆς τοῦ ἀγαμέμνονος τελευτῆς (in marg: *Impressa*)[1])

59ᵛ *μενοικεὺς ὑπὲρ νίκης τῆς πατρίδος ἑαυτὸν ἀποσφάξαι βουλόμενος*

60 *ὀδυσσεὺς ἐν τῷ κύκλωπος σπηλαίῳ καταληφθείς*

60ᵛ *ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν κύκλωπα ὁρῶν τοὺς ἑταίρους ἐσθίοντα*

ὀδυσσεὺς τοὺς μνηστῆρας ἀνελών

61 *ἔκφρασις πεζομαχίας* (*γρ. πολέμου*· suprascr. m²)

61ᵛ *γραφῆς* (*γρ. αὐλῆς* suprascr. m²) *ἐν βουλευτηρίῳ*

62 *δρόμου τῶν ἡρώων*

62ᵛ *ἄλλης γραφῆς ἐν βουλευτηρίῳ*

καλανδῶν

63ᵛ *μέθης*

ἔαρος συγγραφικῷ χαρακτῆρι

64 *θέσις εἰ γαμητέον*

65ᵛ *πρεσβευτικὸς* (*πρὸς τοὺς τρῶας* suprascr. m²) *ὑπὲρ τῆς ἑλένης, λόγος πρῶτος: μενέλαος*

68ᵛ *λόγος δεύτερος. πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: ὀδυσσεύς*

---

1) Editio Morelliana huius ethopoeiae anno 1603 prodiit.

76 *τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικόν:* ✝ *ἀντιλογία* (in marg: *Collata ἀντιλογία*)

83ᵛ *τοῦ αὐτοῦ λόγος πρὸς θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς στάσεως*[1])

87ᵛ *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου σοφιστοῦ σωκράτους ἀπολογία* (in marg: *Collata Integra Edit. anno 1612*[2])).

104 *ἐν τοῖς τῶν ῥητόρων λόγοις διατί προτέτακται τὸ προοίμιον τῶν ἄλλων· ἐπειδὴ σώματι ἔοικεν ὁ λόγος, τὸ δὲ προοίμιον κεφαλῇ:* ✝ *Τί ἐστι προοίμιον· λόγος παρασκευάζων τὸν ἀκροατὴν κτλ.* des. *γνώμην καὶ ἀγῶνας.*

Τῷ κατορθώσαντι πόλεμον cum protheoria

Des. fol. 111ᵛ verbis *οὐ χρώματα* (IV 538, 7 R)

112 *τοῦ αὐτοῦ σοφιστοῦ λιβανίου μελέται: δύσκολος λάλον γήμας*

118 *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ἤτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον*

124 *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος* (titulus inser m²) (in marg: *Collata*)

133 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως*

139 *νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι*

145ᵛ *πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν ὑπισχνεῖτο*

151ᵛ *ἔχων τίς δύο παῖδας παρὰ τὸν ἕτερον*

159ᵛ *λοιμὸς ἐπεῖχε τὴν πόλιν*

166ᵃ[3]) *ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην· κατέφυγεν ἐπὶ τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν κτλ.*

172ᵛ *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου*

170ᵛ[4]) *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος*

176 *δύσκολος ὤλισθεν*

179ᵛ *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα*

176 *τύραννος ἤτησεν ἐξ ἀστυγείτονος*

---

1) In imis foliis 86, 94, 102 adhuc numeri quaternionum *ιβ', ιγ', ιδ'* conspiciuntur, in reliquis cultello bibliopegi perierunt.

2) Numeri *12* incerti sunt. Revera editio Morelliana iam anno 1606 prodiit.

3) 166ᵃ dico folium non numeratum inter 166 et 167.

4) Perperam hoc folium numerum 170 pro 180 gerit. Neque melius numeri sequentes conveniunt.

184 *νόμος ἐν λακεδαίμονι* cum protheoria

190 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς*

193ᵛ *τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν.* Des. fol. 198 verbis *ταύτην ψηφίζεσθε* (IV 511, 26 R) et subscriptione [*τέλος ἐ*]*νταῦθα τοῦ σοφιστοῦ λόγων.*

198 *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου σοφιστοῦ μονωδία ἐπὶ νικομηδεία*: Des. fol. 200ᵛ verbis *τίς ἂν ἐπὶ* (III 344, 20 R).

Sequuntur inde a fol. 202 *ἐπιστολαὶ διάφοροι γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ μεγάλου βασιλείου τῶν κοσμικῶν διδασκάλων καὶ μεγίστων ἐν ἁγίοις φωστήρων*, quarum prima *γρηγόριος βασιλείω· ἐψευσάμην ὁμολογῶ* (= ep. 1), usque ad finem (fol. 223).

Codex usurpatus est a Fed. Morello, a quo etiam notas illas marginales *Collata* et *Impressa* profectas esse maxime mihi probabile est, non solum in progymnasmatis, de quibus ipse testatur[1]), sed etiam in declamationibus et in oratione *πρὸς Θεοδόσιον περὶ τῆς στάσεως.* Ego codicem anno 1880 examinavi atque e parte contuli.

130 26. Laurentianus Conv. suppr. Bad. 9 (= Bad) chartaceus formae octavae saeculo XIV litteris minutis sed bene exaratus, olim Michaelis Marulli Tarchaniotae testibus inscriptionibus folii I '*Arestide vodi trachagnotti*' et folii 1 *τοῦ ταρχανειώτου,*[2]) deinde abbatiae S. Mariae Florentinae, hac anno 1808 suppressa postquam paulisper apud baronem de Schellersheim fuit[3]), in bibliothecam Laurentianam illatus continet post *Φιλοστράτου περὶ Ἀριστείδου* inter *Ἀριστείδου λόγους* orationem

fol. 322ᵛ—327 *λιβανίου πρὸς τὸν μέγαν θεοδό-*

---

1) Opp. I p. 88: *In codice Regio vetustissimo et a praepete notarum ministro exarato, quo unico sumus usi.* Bastius comment. palaeogr. in Gregor. Cor. ed. Schaefer p. 759 *pro certo,* inquit, *non dicam quo numero codex a Morello usurpatus nunc insigniatur.*

2) Cf. Rostagno e Festa, Indice dei codici greci Laurenziani non compresi nel Catalogo del Bandini (Stud. Ital. di filol. class. I) p. 135.

3) Cf. H. Vitelli Mus. ital. di antich. class. I p. 2. Stud. ital. I 441 sq.

σιον περὶ τῆς στάσεως scholiis glossisque manu librarii exaratis instructam et 364ᵛ quinque epistulas Libanii εὐμολπίῳ· Οὐδὲν ἄτοπον (= ep. 316), σὺ μὲν ἐν ἀγροῖς (= 1197), σὺ μὲν ἡμᾶς (= 7), ἡσυχίῳ· ἀκούω παῖδα γεωργὸν (= 961), κληματίῳ· ὧν μὲν ἐπιθυμεῖς (= 335), quae verbis γινόμενος· αἰτούμενος desinit.

Codex fundamentum fuit editionis Aristidis Florentinae anno 1517 ab Euphrosyno Bonino, physico Florentino, correctore Iuntarum, curatae.[1]) Ipse Libanii orationem anno 1869 contuli.

In hac quoque oratione codices e quibus adhibendos esse censui *CAPTBMVIPaBad*, in duas distinguuntur familias, quarum prior codicibus *CAP*, altera *VIPaBad* continetur,[2]) *UTBM* mixtae recensionis praebent vestigia. Codex Monacensis gr. 113 (*Mo*) e Parisino gr. 3017 (= Pa) fluxit, itaque ab apparatu critico exulare iussus est. Idem etiam, quamquam non e *Pa* ipso, sed huius simili codice fluxit, in *Bad* codicem summa cum temeritate confectum statuendum esset, nisi fons esset editionum ante Reiskianam omnium.[3]) *I* insignis est nonnullis lectionibus praemissa voce κείμενον manu secunda in margine repositis quae in reliquis libris perierunt. *B* et *M* hic quoque e communi fluxerunt exemplari, sed hoc ex utraque familia concinnatum erat.

Eodem exemplari usus est Maximus Planudes, qui multo plures locos ex hac oratione excerpsit[4]) quam auctor collectaneorum quae continentur codice miscellaneo saeculi XIV Darmstadiensi 2773 fol. 103ᵛ—105ᵛ et 115ʳ.[5]) Locus quem Macarius Chrysocephalus in Roseto

---

1) Cf. p. 382 et Br. Keil Aristid. II praef. p. XXXII.
2) Cf. p. 404, 11 δαὶ *CAPU*, δὲ *VIPaBadTBM*
3) Etiam codicem *Mo* manu secunda ex editione Florentina a *Bad* suspensa correctum esse supra (p. 375) animadverti.
4) Cf. t. I p. 72 sq.
5) Cf. p. 118 not. 1 et L. Voltz et W. Croenert l. l. p. 540.

fol. 91 laudavit *Τοῦ πρὸς βασιλέα περὶ τῆς στάσεως*, revera orationis *περὶ τῶν προστασιῶν* (t. II 525, 3—4 R) est.

Primum oratio lucem vidit in editione operum Aristidis Florentina anno 1517 emissa[1]) fol. 165—167^r^ (= Flor) cuius fundamentum fuisse codicem Laurentianum Badiae supra dixi.

Cum autem editio vitia huius codicis fere omnia, quin etiam nova praebeat[2]), lectiones vero illius marginales glossasque omiserit, exceptis locis paucis quibus ab illo discrepat in apparatu silentio praetereunda erat, ita ut ubi nihil adnotatum est, eam cum *Bad* congruere tenendum sit.

Secuta est anno 1610 huius atque sequentis orationis editio a Fed. Morello (= Mor) parata hoc titulo: *Λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς Θεοδόσιον λόγοι. Libanii Sophistae ad Theodosium Imp. orationes, Pro Antiochenis ob deiectas Impp. imagines. Graece nunc primum prodeunt e Bibl. Reg. Fed. Morellus recensuit, Latine vertit, notis illustravit. Ad Henricum IV. Franc. et Navarr. Regem Christianiss. Parisiis apud Fed. Morellum MDCX.* Quo parum recte primum graece prodire dicuntur orationes. Neque editionis Florentinae immemor fuit Morellus, immo vero non solum diserte eius mentionem fecit in notis ad priorem orationem p. 13 his verbis: *hic vero supplevimus e Cod. Reg. quae deerant in Florentino: cuius tamen hanc lectionem non improbo,* sed etiam pro fundamento suae recensionis eam habuit tantumque e codice *Bibl. Reg.* correxit. Atque is fuit Parisinus gr. 3014 codex alterius familiae, sed in quo oratio multam labem contraxerat.

Haec autem editio hodie rarissima cum versione latina notisque[3]) repetita est editione operum Libania-

1) *Λόγοι Ἀριστείδου. Orationes Aristidis. Impressum bonis auibus optatam contigit metam hoc Aristidis opus die XX. Maii M. D. XVII. Florentiae sumptibus nobilis uiri Philippi iuntae bibliopolae Leonis X. pontificis nostri anno quinto.*

2) Cf. *δομάτιον* pro *δωμάτιον* p. 413, 9; *ἐπὶ στρατιὰς* pro *ἐπιστρατιὰς* p. 387, 9.

3) Paucae notae praetermissae sunt.

norum Morelliana t. II p. 389—420. Duplici igitur nomine neglegentiae arguendus est Morellus, cum in indice orationum huic editioni praemisso hanc et sequentem se praebere dicit: *e Germanica edit. Aristidis Adrianens. cum mnss. Codd. Rom. collata, ut sequens Orat.* Nam editio fuit Florentina.[1]) Et codicis *Regii* plane immemor fuit. Quos vero dicit codices *Romanos*, de his ad ea te delego quae t. I p. 58 de apographis a Leone Allatio ad Morellum missis monui.

Tertia editio utriusque orationis duobus annis post priorem Morellianam (1612) prodiit Etonae curata ab Henrico Savilio (= Sav) in tomo octavo operum Ioannis Chrysostomi p. 124—136[2]), qui in universum quidem illius vestigia pressit, raro Florentinam sequi maluit, rarissime coniecturam protulit. Itaque ubi nihil adnotatum est, Sav cum Mor congruere scito.

Quarta est Reiskii (ed. I Altenburgi 1784 p. 280—292; ed. II 1791 t. I p. 626—652), qui postquam Animadversionum volumine quinto p. 226—232 multa vitia Morellianae felici sagacitate sustulit, pluribus locis ex Augustano et Monacensi codicibus opem tulit.

Hanc fere repetivit Ludovicus de Sinner (= Sinn) in Novo Sanctorum Patrum Graecorum saeculi quarti Delectu, Parisiis anno 1842[3]) edito p. 193—226, ita tamen ut hic illic lectiones codicum Parisinorum 3017 quas a Boissonadio acceperat,[4]) et 3014 quem ipse contulerat,

---

1) De exemplari ab eo usurpato cf. Iebbium Arist. t. I praef. c 1^{v}.

2) *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου τῶν εὑρισκομένων τόμος ὄγδοος δι' ἐπιμελείας καὶ ἀναλωμάτων Ἐρρικου τοῦ Σαβιλιου ἐκ παλαιῶν ἀντιγράφων ἐκδοθείς* Etonae, in Collegio Regali 1612 p. 124: *In priore (oratione) menda quaedam sustulimus ex veteri editione, in posteriore praeter pauculas coniecturas nihil admodum praestare potuit nostra et amicorum nostrorum cura.*

3) Praetermissa est oratio in nova editione quae prodiit sub titulo: Choix de discours tirés des pères grecs par L. de Sinner, nouvelle éd. par E. Sommer, Parisiis 1860 et 1872.

4) Cf. p. 7 not. 1.

in medium proferret, coniecturas cum notulis Boissonadii et Alberti Iahn commemoraret, paucas reciperet.

Nonnulla ad verba Libanii sananda contulerunt Sintenis et Cobetus.

Orationem in gallicum sermonem vertit, ita tamen ut multa praetermitteret, multa ratione liberrima redderet I. L. Genin, professor rhetorices Parisinus, in libro inscripto: „*Discours de Flavien et de Libanius à l'Empereur Theodose, en faveur de la ville d'Antioche, traduits du grec en français et analysés*", Parisiis 1826 p. 83—90.[1])

1) Apographum benignitati H. Labastii debeo.

ΠΡΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ.

1. *Ἠτύχηκε μὲν ἡμῖν ἡ πόλις, ὦ βασιλεῦ, τοιούτων ἐν αὐτῇ πρὸς τὸν ἐραστὴν τὸν ἑαυτῆς γεγενημένων, αἰσχύνεται δὲ ὡς ἠδικηκυῖα καὶ τούτῳ κεκώλυται πέμψαι πρὸς σὲ πρεσβείαν τὴν ὑπὲρ τῶν συμβάντων καὶ λόγῳ χρησομένην καὶ ἔργῳ δεησομένην.* 2. *ἐγὼ* R 626

C	=	codex Chisianus
A	=	Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P	=	Palatinus gr. 282
V	=	Vindobonensis phil. gr. XCIII
I	=	Marcianus append. XCI 2
Pa	=	Parisinus gr. 3017
Bad	=	Laurentianus olim Badiae 9
U	=	Urbinas gr. 126
T	=	Cantabrigiensis Collegii Trinitatis
B	=	Barberinus II 41
M	=	Marcianus gr. 437

---

1 *Πρὸς*] *πρεσβευτικὸς εἰς P* rubr *τοῦ αὐτοῦ πρὸς Pa* | *Θεοδόσιον τὸν βασιλέα* scripsi e *VPaBM* cum Boisson. Philostr. epp. 202 *τὸν βασιλέα θεοδόσιον UI* rubr *τὸν μέγαν θεοδόσιον Bad* Mor *θεοδόσιον βασιλέα CA βασιλέα θεοδόσιον P* | *περὶ*] *πρεσβευτικὸς περὶ M ὑπὲρ P* | *τῆς στάσεως*] *τῆς ἐν ἀντιοχείᾳ στάσεως M τῆς γενομένης στάσεως ἐν ἀντιοχείᾳ B τῶν ἀντιοχέων P* 3 *ἠτύχηκεν M* Mor | *μὲν* om *TM* 4 *τὸν* (1) om *V* | *τὸν ἑαυτῆς*] *τῶν ἑαυτοῦ Pa* | *ἑαυτῆς I* sed *τῆς* in ras m[2] | *γεγενημένων* in ras *I*[2] 5 *αἰσχύνεται I* sed *χυνε* in ras m[2] | *ὡς* om Mor | *ἠδικηκυῖα I* sed *ἠδικηκυ* in ras m[2] 6 *ἕνεκα* supra *ὑπὲρ C*[m] 7 *ἐγὼ* — 386, 1 *ἥκω* citat Plan fol. 103[v]

δὲ ἐμαυτὸν χειροτονήσας ἥκω μέγα μὲν ποιούμενος, εἰ ὁπόσον εὔχομαι, δυνηθείην, οὐ μικρὸν δὲ καὶ αὐτὸν R 627 τὸν ὑπὲρ τῆς οἰκείας πόνον, κἂν ἀτυχῆσαι | τοῦ τέλους γένηται. κριθήσεσθαι γὰρ ἡγοῦμαι τῇ γνώμῃ μᾶλλον ἢ τοῖς οὐχ ὑπάρξασι τοῦ δοῦναι κυρίοις. 3. τὸ μὲν οὖν γῆρας οἴκοι μοι παρῄνει καθῆσθαι καὶ πολλοὶ τῶν τε οἰκείων καὶ τῶν ἐπιτηδείων, ὧν ἦν ἀκούειν, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς εἴη λέγειν ὑπὲρ τοιούτων πρὸς ὠργισμένον βασιλέα, ἐγὼ δὲ τὸ μὲν μηδὲν ἐκ τῶν λεγομένων ἔσεσθαί μοι δυσχερὲς ἀπὸ τῆς σῆς φύσεως εἶχον καὶ τρόπου, γῆρας δὲ θεῶν βουλομένων καὶ πρὸς δὶς τοσαύτης ὁδοῦ μῆκος ἀρκέσειν ἐπεπείσμην, καὶ ὡς ὀρθῶς, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δηλοῖ. 4. ὁ γὰρ οὐκ ἂν τὸν πρῶτον σταθμὸν ἐλπισθεὶς διαβῆναι διά τε πολλῶν οὕτως ἀφῖγμαι καὶ διέβην Βόσπορον ἔν τε τοῖς βασιλείοις εἰμὶ καὶ τοῖς περὶ τῆς πόλεως λόγοις. ὧν οὖν συλλαμβανόντων ἐνήνοχα τὴν ὁδὸν καὶ οὐκ ἀπεῖπον, τούτους καὶ πρὸς τὴν ὅλην σπουδὴν ἕξειν ἡγοῦμαι συμμάχους.

---

5 ἢ τοῖς μὴ γενομένοις κυρίοις κατὰ τὸ δοῦναι τοῦτ' ἔστι ἢ ὅτι οὐκ ἐγενόμην κύριος εἰς τὸ δοῦναι *Bad*

---

1 δ' *CVU* Re | ante χειροτονήσας ras 3 litt quarum ultima ι (καὶ?) *Pa* | εἰσ *Pa* sed σ eras 4 διὰ τῆς γνώμης supra τῇ γνώμῃ C^m 5 ὑπείξασι *I* sed ει in ras 3 litt m^2 | τὸ *Bad* et γρ Mor | δύνασθαι coni Boisson coll. ep. 787 7 ἀπὸ supra τε C^m | ἦν om *Pa* 9 ἐγὼ — 11 τρόπου citat Plan fol. 103^v 9 εἰρημένων *Pa* 11 „*post* τρόπου *aut deest aut certe subaudiendum est* μαντεύεσθαι *vel* τεκμαίρεσθαι“ Re 12 ἀρκέσειν inser I^2 om *T* | ἐπείσθην *Bad* 13 ὡς om *U* | τὸ inser C^m 14 τε] τῶν Mor τε τῶν οὕτω coni Re 15 οὗτος *Bad* et γρ Mor 17 οὖν inser I^2 | συλλαμβανόντων *P* sed ante ν (1) ras 1 litt et ο in ras m^2

5. Ἤδη μὲν οὖν τινος ἤκουσα ζηλοῦντος τὴν ἡμετέραν πόλιν ὑδάτων τε εἵνεκα καὶ πνευμάτων καὶ μεγέθους καὶ κάλλους ⟨καὶ⟩ τῶν ἐνοικούντων καὶ τοῦ λόγους ἐν αὐτῇ καὶ δίδοσθαι καὶ | λαμβάνεσθαι R 628 καὶ εἶναι τούς τε παιδεύεσθαι βουλομένους τούς τε παιδεύειν δυναμένους. 6. ἐγὼ δὲ οὐκ εἰς εὐδαίμονας αὐτὴν μᾶλλον ἂν θείην ἢ τοὐναντίον λογιζόμενος σεισμούς τε καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν πτώματα καὶ Περσῶν ἐπιστρατείας καὶ πορθήσεις καὶ κατασκαφὰς καὶ πῦρ · καὶ τά, ὡς ἐγὼ φαίην ἄν, δυστυχίας μείζονος, θυμόν τε κατ' ἀρχόντων ἄδικον καὶ ἐν ἕλξεσι ταῖς ἀπὸ τῶν ποδῶν θανάτους, ἃ παρ' ἄλλων ἐν ὀνείδεσιν ἀκηκόαμεν πολλάκις· ἃ γὰρ ἠτύχηκε, καὶ ἐγκέκληται. 7. καίτοι ποῦ δίκαιον τοῦτό γε; τοῦ αὐτοῦ δὴ καὶ τὸ νῦν εἶναι χρὴ νομίζειν δαίμονος προσλαβόντος καὶ τὴν ὑβρισμένην Νέμεσιν. ἡ δ' ὕβρις μηκέτ' εἶναι τὸ ἔδος. καὶ

---

11 cf. t. I p. 133, 20. infra p. 406, 7. II p. 401, 3 R. Amm. XIV 7, 5 et 8 14 cf. t. I p. 191, 18. II p. 398, 13. Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XV p. 152 E. XXI p. 214 B. D. 217 C. 218 B sq. Sozom. h. e. VII 23 p. 314 A 16 Io. Mal. XII p. 307, 16 B.

---

1 οὖν om *T* 3 καὶ inserui cum P^4, fortasse tamen etiam addendum εὐγενείας coll. t. I p. 450, 13 διελθεῖν περὶ τῆς εὐγενείας τῶν κατασχόντων τὴν χώραν 4 λόγου *Pa* 9 ἐπιστρατιὰς *Bad* Sav ἐπιστρατιᾶς *Pa* | καὶ πορθήσεις om *Bad* | κατασκαφὰς *A* sed γρ κατασφαγάς in marg, *Bad* sed ἐξολεθρεύσεις in marg, *V* sed σφαγάς in marg m^2 κατασκαφὰς καὶ σφαγάς *M* κατασφαγὰς *P* sed κατασκαφὰς suprascr. m^2, *PaT* κατασφαγὰς (κ φ suprascr.) *U* κατα ... ὰς *I* sed inter duo α 4 litt del m^2 et σκαφ inser m^3 cf. p. 359, 16 | καὶ πῦρ inser I^2 10 τὰς *Pa* | ἄν om *Pa* | μείζονος reposui e libris ἀπάσης μείζονα *Bad* edd 11 ταῖς] τοὺς *PaBad* et γρ Mor 13 οὗ (ἃ suprascr.) *Bad* οὗ Flor ἃ μὲν Mor, γρ οὗ μὲν in marg οὗ μὲν Sav, γρ ἃ in marg 14 που *Pa* πῶς *Bad* et γρ Mor | δὴ in ras 4 litt I^3 | χρὴ εἶναι *Bad*

25*

τοῦτ' ἀπεδείχθη τοῖς ἐξ ἱεροῦ Νεμέσεως ἑτέρου γεγενημένοις.

8. Καὶ ὡς μὲν οὐ δεινὰ τὰ περὶ τὰς ὑμετέρας εἰκόνας, τίς ἂν ἀντείποι; τίς δ' οὐκ ἂν σκοτεινὴν ἐκείνην προσείποι τὴν ἡμέραν; ἦν δέ, ὦ βασιλεῦ, μαινομένης πόλεως, τὸ δ' ἐκβάλλον τοῦ φρονεῖν ἦν τι ἰσχυρότερον, ὥστ' εἰ καὶ συγχωρῆσαι δεῖ τῆς πόλεως ἁπάσης εἶναι τὸ ἀδίκημα, τὴν ἀπολογίαν ἐκ τοῦ κινοῦντος ἔχει. ἃ γὰρ οὐκ ἂν ἔδρασε φρονοῦσα, ταῦτα ἐτόλμα παραφρονοῦσα. 9. τὸν δὲ τοῦτο πεπονθότα ἄνθρωπον οὐ κολάζειν νόμος, ἀλλ' ἐλεεῖν καὶ R 629 πειρᾶσθαι τέχνῃ τῇ τῶν ἰατρῶν | ἐπανορθοῦν. οὐδεὶς δὲ τύπτει τὸν μαινόμενον οὐδὲ ἔγκλημα νόσου ποιούμενος τὴν νόσον κακηγορεῖ. νοσοῦσι καὶ πόλεις, ὦ βασιλεῦ, τὰ δὲ νοσήματα τούτων ταραχαί, θόρυβος, ὀργῆς ἡττηθῆναι, τὰ τῶν ἡττημένων ἁμαρτεῖν, τὰ νόμῳ κεκωλυμένα πρᾶξαι. 10. τουτὶ γὰρ αἱ στάσεις, ἐν αἷς ἄλλα τε πολλὰ δεινὰ καὶ σφαγαὶ οὐ πολιτῶν μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ συγγενῶν τῆς ἐκ τοῦ θυμοῦ βίας νικώσης τὰ παρὰ τῆς φύσεως. καὶ τουτὶ τὸ κακὸν

---

14 Plat. Menex. p. 243 E. Xen. Mem. III 5, 18

---

1 ταῦτα Mor et in marg γρ Sav | ἀπεδείχθη *I* sed ἐ suprapos. m. rec. | τῆς (τοῖς supra) *Bad* τοῖς Flor | γεγενημένοις *Bad* sed οις in ras 4 ἂν (1) om Mor 5 ἡμέ ραν *I* sed post ε ras 2 litt et acutus m² | δ' Re 6 γρ ἐκβάλλειν in marg Mor | τί *PVIB* om *Bad* 7 ὥστε edd | ἁπάσης τῆς πόλεως *Bad* 9 ταῦτ' *VBad* 13 οὐδ' Re | „νόσου *delendum*" Re Anim 14 κακηγορεῖ scripsi auctore Re κατηγορεῖ libri edd | ὦ om *PaBad* Mor 15 τὸ δὲ νόσημα *V* | θόρυβοι Flor 18 τὰ Mor | πολλὰ καὶ δεινὰ *Bad* edd δεινὰ inser *I*² 19 μόνον (ω supra) *A* μόνων *P* sed ο supra ω eras, *M* | ἀλλ' ἤδη καὶ] ἀλλὰ καὶ *Pa* 20 παρὰ supra περὶ *M*² | τουτὶ μὲν *Bad* Sav

ἔλθοι μὲν ἄν ποτε καὶ ἐπὶ σμικρὰν πόλιν, αἷς δέ ἐστι μεγέθη, πολὺ τοῦτο ἐν ταύταις. 11. *κἂν ἐξετάζῃς τῆς Ῥωμαίων βασιλείας τὸν χρόνον, καὶ στάσεις ἐν ταῖς τηλικαύταις εὑρήσεις· ἃς οἱ μὲν ἄμεινον τῶν βασιλέων φρονοῦντες συγγνώμης ἠξίωσαν, παρ' ἐνίων δὲ οὐκ εὖ βεβουλευμένων ἦλθον ἐπ' αὐτὰς ζημίαι ζημιοῦσαι καὶ αὐτοὺς τοὺς ζημιοῦντας. πρὸς γὰρ τῷ τὰ αὑτῶν ἀσθενέστερα ποιεῖν οὐδ' εἰδέναι θεοῖς ἀκολουθεῖν ὡμολόγουν.* 12. *τίνα γὰρ δὴ τὰ τῶν θεῶν; συγγνώμη· τοῖς καθ' ἡμέραν ῥήματα ἐπ' αὐτοὺς ἀφιεῖσιν, ὅταν* | *τι παρὰ τῶν πραγμάτων λυπῶνται. καίτοι πολ-* R 630
λάκις αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀπολλύουσιν, ἀλλ' ὅμως συκοφαντοῦσιν, οἱ δὲ ἀνέχονται. καὶ διὰ τοῦτο πολὺ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, εἰ δ' εἵποντο πᾶσιν ἁμαρτήμασι δίκαι, σφόδρα ἂν ὀλίγον ἦν τὸ σῳζόμενον. ὅστις οὖν ἐοικέναι βούλεται θεοῖς, ἀφιεὶς τιμωρίας χαιρέτω μᾶλλον ἢ λαμβάνων. 13. *ᾧ μεγίστῳ καὶ τοὺς Ἕλληνας εὑρίσκω τῶν βαρβάρων διαφέροντας. οἱ μέν γε ἐγγύς εἰσι τῶν θηρίων ἀτιμάζοντες ἔλεον, οἱ δὲ ὀξεῖς τε*

8 cf. t. II 26, 10 R 14 cf. p. 426, 19 16 cf. p. 426, 10 et 427, 2

1 *μικρὰν VB* | *δ'* Re | *δὲ ἔστι MBad* 2 *μέγεθος Bad* Sav 2 *πολὺ — ταύταις*] om *Bad*, ante 4 *ἃς*, et *καὶ στάσεις — εὑρήσεις* ante *κἂν ἐξετάζῃς* collocanda censuit Boisson | *κἂν ἐξετάζῃς*] *εἰ ἐξετάσεις Bad* *ἐξετάσῃς* Mor 5 *δ'* Re 7 *τῷ τὰ*] *τὰ τῶν Pa* | *αὑτῶν* ex *αὐτῶν* corr *Bad* *αὐτῶν APPaTM* *αυτων U* 8 *ὡμολόγουν Bad*, *διεβεβαιοῦντο* in marg 9 *γὰρ* om *Bad* (in ras 1 litt) et *γρ* Mor | *δ* cum ras 1 litt *U* 10 *τοῖς τὰ* Mor | *καθημέραν VBadB* | *αὐτοὺς I* sed *οὺς* in ras m^2 | *ὅτ' ἂν A* 12 *ὅμως* om Mor sed *γρ* in marg | *οἱ μὲν* ante *συκοφαντοῦσιν* Mor Re delevi 13 *δ'* Re | *διατοῦτο PVIM* | *γρ τούτου* in marg Mor 16 ante *ἐοικέναι* ras 6—7 litt *I*, *τῶν τοιούτων BM* 18 *διαφέροντας τῶν βαρβάρων I* 19 *τὸν ἔλεον PaBad* Mor

ἐλεεῖν καὶ ὀργῆς περιόντες. οὕτω Λακεδαιμόνιοι μὲν ἐξὸν Ἀθήνας ἀνελεῖν ἐφείσαντο, οἱ δὲ πρὸς τὸν Μῆδον τῶν Ἑλλήνων πολεμήσαντες τῶν μετ' ἐκείνου στάντων καὶ ταῦτα ἀνάγκην οὐ μικρὰν εἰς τὴν δίκην ἔχοντες τὰ δεδογμένα περὶ αὐτῶν. ἦν δ' ἂν καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν βελτίων οὐ κατασκάψας Θήβας. οὐ γὰρ ἂν ἀπήντα τοῦτο τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ λόγοις, ἀλλ' ἦν |
R 631 ἂν πρῶτον ἐν τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ λόγοις.

14. *Δεινὰ τὰ γενόμενα.* τὰ δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μέτρια τὰ πολλὰ καὶ πυκνά; οἷς τὸ θέατρον τοῦ πρὸς τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν πολέμου χωρίον. ἐν δ' αὖ τοῖς πρὸς ἐκείνους πολέμοις καὶ ὑμῖν τοῖς τὰ σκῆπτρα ἔχουσι πολεμοῦσι ῥῆμα οὐδὲν ὀκνοῦντες, οἳ καὶ τοὺς τῶν βασιλέων τῶν περὶ τὴν ἑσπέραν φονέας καὶ τὰ ἐκείνων ἔχοντας πάντων ἀκουόντων ἐκάλουν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. ἀλλ' ὅμως ἔστι τε ἡ πόλις καὶ μένει. καὶ

---

1 Xen. Hell. II 2, 20 3 Her. IX 86 4 Her. VII 132. Aristid. t. I 608, 2 D 5 p. 430, 19 9 Amm. XXII 11, 4 cum nota Valesii cf. Sievers l. l. p. 114 14 Maximum cf. Zos. IV 35. Sulp. Sev. vit. Mart. 20, 3. Io. Ant. fr. 200. 201 (IV 614 sq. M).

---

7 ἀπήντα] ἠναντιοῦτο *V*

---

2 ἀνελεῖν *CI* sed ambo εῖν in ras m² | ἐφείσαντο — τῶν in ras *C²* 2 οἱ — 3 στάντων] οἱ δὲ τοὺς πρὸς τὸν μῆδον ἑλλήνων ἐπιβουλεύσαντας καὶ μετ' ἐκείνου στάντας *Bad* et γρ Mor 3 ἑλλήνων *C* sed ἑλλην in ras m² | πολεμήσαντες τῶν Ἑλλήνων Sav Sinn | ἐκείνου ex ἐκεῖνον corr *V²* 4 πρὸς *I* 7 ἂν om *PaBad* Mor | ἀπήντα] εἵπετο *Bad* et γρ Mor 7 ἀλλ' — 8 λόγοις om *PaBad* 9 δεινὰ τὰ λεγόμενα ante δεινὰ τὰ γενόμενα Mor Re cancellavi | καὶ ante τὰ *Bad* Mor Re, δὲ Sav | γενόμενα *I* sed γεν in ras m² | τὰ δὲ τῶν ἐν coni Re 10 μέτρια τὰ om *Bad* | πολλὰ *C* sed πλείστως suprascr. *m* 11 τοὺς om *I* | αὐτοῖς ex αὑτοῖς corr *P⁴* γρ αὐτοῖς Mor 12 τὰ] κατὰ *Pa* 13 οἱ Mor Re | τοὺς om Mor

δέδοται τῇ φύσει τῶν πόλεων τὰ τοιαῦτα πλημμελεῖν καὶ οὐ τὸ ἁμαρτάνειν θαυμάζομεν, ἀλλὰ τὸ μή. οὕτως εἰ καὶ μὴ γράμμασιν, ἀλλ' ἔργῳ τοῦτον τεθείκατε τὸν νόμον, συγγνώμην ἔχειν πόλεων ἀνοίᾳ. 15. | τοῦτο R 632 δὲ ἄρα εἶδε καλῶς καὶ τοῖν ἀδελφοῖν τοῖν Παιόνοιν ὁ νεώτερος. τὴν γὰρ αὖ μεγάλην πόλιν ἡδέως ὑποδεξαμένην τυράννου θράσος καὶ τὰ μὲν εἰποῦσαν, τὰ δὲ καὶ πράξασαν, ἐν οἷς ἀμφοτέροις ταῖς εἰς ἐκεῖνον ὕβρεσιν ἐχαρίζετο τῷ τυράννῳ, τοῦτον τοίνυν ἐκεῖνος καθελὼν ἥξειν τε ἐλπιζόμενος ἐπί τε τὸ σῶμα καὶ τὸ πλήρωμα τῆς πόλεως τοῦτο μὲν οὐδὲ ἐνενόησεν, ἐκάθητο δὲ ἀναμένων, ὅστις αὐτὴν ἐξαιτήσεται, καὶ φανέντος τὸν μὲν ἐπήνεσε, τὴν δὲ οὐκ ἐκόλασε. 16. λεγέσθω δή τι καὶ περὶ σοῦ τοιοῦτον, ἄλλως θ' ὅτε σοι καὶ δόξα πλείων ἐντεῦθεν ἢ παρὰ τῶν ἐν ὅπλοις κατωρθωμένων, ἅ σε δεσπότην καὶ Σκυθῶν ἐποίησε

5 Valens cf. t. I 665, 3 sq. R 6 cf. p. 286, 19 7 Procopii cf. t. II 39, 4 R. Amm. XXVI 6, 14 sq. Zos. IV 5. Themist. or. VII p. 103. 107 D. 12 Themist. or. VII p. 101. 111 sq. 15 Io. Chrys. hom. XXI p. 215 E 16 Zos. IV 34. Consul. Const. (Chron. min. ed. Mommsen, Auct. ant. IX 2 p. 243)

1 *δέδοκται M* | *τὰ* om *Pa* | *πλημελεῖν PU* et in *πλημμελεῖν* corr *I*² 2 *οὐ C* sed *ου* in ras *s* | *μὴ οὕτως PVITBM* *μὴ οὕτω Bad* Mor 3 *ὑμεῖς δὲ* ante *εἰ* inser *P*², *δὲ* ante *καὶ V* | *καὶ εἰ Bad* | *ἐν γράμμασιν* Mor | *τεθείκατε τοῦτον T* *τοιοῦτον M* 5 *δ' V* 5 *ἄρα* — 6 *αὖ* om *Bad*, *θαυμάζομεν μὴ κολασθεῖσαν* in marg | *εἶδεν A* *οἶδε P* sed *οι* in ras m², *UBM* Mor num *ᾔδει*? | *ἀδελφοῖν τοῖν* om *B* 6 *πόλιν* om *Bad* 8 *καὶ* om *BBad* Mor 9 *τοῦτον C* sed *ον* in rass | *τοίνυν* om *Bad* | *ἐκεῖνος τοίνυν T* 10 *τε* (2) om *Bad* 11 *ἐνόησεν Pa* 11 *ἐκάθητο* — 12 *ἐξαιτήσεται* citat praemisso *Λιβάνιος* Lex. Darmst. fol. 115ʳ (Etym. Gud. ed. Sturz p. 633, 24) 12 *δὲ* om Darmst. | *αὐτὸν Bad* | *ἐξαιτήσεται Bad*, *αἰτίας ἀπολύσων* in marg 13 *οὐ κεκόλακε* Mor 14 *δή τι*] *τοίνυν PaBad* Mor | *τοιοῦτο* Mor 15 *ἐν* om *PVIPaUTBM* uncis inclusit Re | *κατορθωμάτων M* sed *κατωρθωμένων* suprascr. m³ 16 *ὅ Bad*

δούλων εὔνων. τὸ δὲ ἐκείνους οὕτως ἔχειν ἐκ τῶν σῶν εἰς ἐκείνους. ἀντὶ γὰρ τοῦ κακοῦν, ῥᾴδιον δέ, οἶμαι, παντί, τοὺς ἀρχομένους ὅπως ἀδεεῖς ἔσονται, R 633 ποιεῖς. ἐντεῦθεν | ἔστιν ἀκούειν ὁριζόντων τῶν μέν, ὡς πολεμικώτερος εἴης μᾶλλον ἢ φιλανθρωπότερος, τῶν δέ, ὡς φιλανθρωπότερος μᾶλλον ἢ πολεμικώτερος. 17. ὁ δὲ ἔπαινος πολλῷ λαμπρότερος ὁ τὴν φιλανθρωπίαν ἔχων, αὐτοῦ γάρ τινός ἐστι καθαρῶς, βασιλέως δὲ πολεμίων κεκρατηκότος τὸ μέν τι γίγνεται τοῦ στρατηγοῦ, τὸ δὲ τῶν στρατιωτῶν, τὸ δὲ τῶν ὅπλων, τὸ δὲ τῶν ἵππων, τὸ δὲ τῶν ἱππέων, τὸ δὲ τῶν νεῶν, εἰ δὴ διὰ τούτων μάχοιντο.

18. Μὴ τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, δόξαν οὕτω καλὴν ἀνέλῃς, ἀλλ' ἐνθυμοῦ μέν, ὡς ἐοικέναι δεῖ πατρὶ τὸν βασιλέα, πατέρων δ' ἐστὶ τὸ πρᾴως φέρειν προπετείας

---

1 δούλων εὔνων om *Bad* | ἔχειν σε ἐκ *Bad* 2 inter τοῦ et κακοῦν ras 2 litt *Bad* | κακοῦ *B* | δέ om *Bad* Mor 3 ἐμφόβους οἶμαι πάντας Mor (e Par 3014 qui ad ἐνδεεῖς in marg habet σφάλλει· οἶμαι ἐμφόβους) et γρ Sav | num πάντως? | ἀρχομένους Par. 3014 *Bad* ἐχομένους reliqui libri Re, qui tamen et ipse ἀρχομένους coni cf. p. 324, 1 | ὅπως ἀδεεῖς scripsi cum *M*[2] in marg ἐνδεεῖς *CAV* (in quo post hanc vocem οἷς inser m[2], οὐ καλὸν in marg scr. m[3]) *I* (in quo ante hanc vocem in ras 4—5 litt ὅπως οὐκ inser m[2]) *UTBMP* (in quo α ex εν in ras corr et ὅπως post hanc vocem inser m[2]), Re οἷς ἀδεεῖς *Bad* Sav et γρ Mor, quod probat Sintenis οἷς ἐνδεεῖς *Pa* Mor et γρ Sav ὡς ἐνδεεῖς (= περιδεεῖς) Sinner auctore Boissonadio ἐν δέει ὧν ἀτακτοῦντες πείσονται coni Re 4 κακὸν cui κακῶν suprascr. m[2], ante ποιεῖς *V* | ποιεῖν *Bad* Mor | ἐριζόντων *V* 4 τῶν — 5 πολεμικώτερος *PaBad* et praemisso κείμενον in marg *I*[2] om reliqui libri Flor 6 δ' Re 8 καθαρός *Bad* 9 γίνεται *VBad* 10 τὸ — στρατιωτῶν om *Bad* 11 ἵππων *Bad* sed ω in ras 2 litt | τὸ — ἱππέων in marg Sav om *M* Mor 12 δὴ om *Bad* 14 οὐ θυμοῦ Re ex errore typographi, unde οὐ θυμουμένῳ vocabulis μὲν ὡς deletis coni Cobet Mnem. V 136 (Coll. 116), οὐ θυμουμένῳ vel οὐ θυμούμενόν γ' Sintenis | μὲν delendum censet Re 15 δέ *Bad* | πράως *PIB* | προπέτειαν Mor et γρ Sav τὰς προπετείας coni Boisson

υἱέων. πολλὰ μὲν οὖν ἔστιν ἐγκώμια κατὰ σοῦ λέγειν, πλεῖστον δ' ἀληθείας ἐν τῷ τῆς ἡμερότητος ἔνεστιν. ὥστ' εἰ καὶ πάντες ἦσαν ἀπηνεῖς καὶ χαλεποί, σὲ τοῦτο φυλάττειν ἐχρῆν. 19. νῦν δ' ὁρᾶν ἔξεστι καὶ τὸν Ἰουλιανὸν ἐντεῦθεν εὐδοκιμεῖν ἐσπουδακότα τόν τε ἀντιθέντα τῇ Ῥωμαίων πόλει τὴν νέαν | ὁμώνυμον R 634
ἔστιν οὗ τοῦτο ἐπιδεδειγμένον. τοῦ Ῥωμαίων γάρ ποτε δήμου βοαῖς αὐτὸν ἀσελγεστέραις βεβληκότος τί χρὴ ποιεῖν, ἐρόμενος τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦ μὲν εἰπόντος δεῖν πέμπειν ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν καὶ κατακόπτειν, ἡγήσεσθαι δὲ αὐτός, τοῦ δέ, ὅτι βασιλικὸν εἴη τὸ μηδὲ εἰδέναι τά γε τοιαῦτα, τὸν μὲν ἃ δεῖ παρ-

---

2 cf. p. 428, 9 sq. 7 Io. Chrys. hom. XXI p. 219 B sq. 8 cf. p. 432, 10 sq. Zos. II 30

---

1 *οὖν ἔστιν* in ras, *ἐγκώμια* in marg *I*² 2 *πλῆθος* (Par. 3014) Mor sed *γρ πλεῖστον* in marg | post *ἔνεστιν* (*ἔνεστι V*) lacuna 14—15 litt *CA*, 17 *P*, 18 *V* 3 *ὥστε* Flor Mor | *ἀπηνεῖς*] *αἴτιοι PaBad* 4 *τὸν Ἰουλιανὸν*] „*Constantinum M. designare videtur, non Iulianum Apostatam*" Re, quem secutus Cobetus Mnem. V 137 (Coll. 117) „*pro τὸν Ἰουλιανὸν*, inquit, *aliud nescio quid scripserat Constantinum significans, nam continuo addit τὸν ἀντιθέντα κτλ.*". at exstat *τόν τε* neque Iulianum in hac re ut omitteret Libanius a se impetrare potuit (cf. Epitaph. p. 323, 21 sq. et or. XII p. 39, 12), et oppositio inter *ἐντεῦθεν εὐδοκιμεῖν ἐσπουδακότα* et *ἔστιν οὗ τοῦτο ἐπιδεδειγμένον* manifesta est. Aeque perperam Sievers p. 58 *τόν τε ἀντιθέντα* ad Iulianum rettulit 5 *τόν τ'*] *τὸν I* sed cum ras 1 litt, *Bad* 6 *Ῥωμαίων*] *Ῥώμῃ* coni Re Anim et Cobet l. l. | *πόλει* scripsi *βουλῇ* libri edd *πόλιν* Cobet *τῇ πάλαι* coni Re Anim | *ὁμώνυμον* scripsi auctore Cobeto coll p. 432, 10 *ὁ τῇ Ῥώμῃ μὲν ὁμώνυμον ἐγείρας πόλιν* et Sozomeno II 3 *ἔγνωκεν οἰκίσαι πόλιν ὁμώνυμον ἑαυτῷ καὶ τῇ Ῥώμῃ ὁμότιμον* et *ἐν πᾶσι δεῖξαι σπουδάσας ἐφάμιλλον τῇ παρὰ Ἰταλοῖς Ῥώμῃ τὴν ὁμώνυμον αὐτοῦ πόλιν* *ὅμως* libri edd 7 *ἔστι Bad*, *αὐτὸν δηλονότι* in marg | *οὗ* in ras *M* om *Bad* 10 *δεῖ BadBM* 11 *ἡγήσασθαι Bad* | *αὐτὸν P* sed *ν* in ras m², *PaU* 12 *μὴ δὲ APVITBM* *μηδὲν Bad* *μὴ Pa*

αινεῖν, τὸν δὲ πικρὸν ἐκεῖνον ἥκιστα βασιλεῖ συμφέρειν εἰπών, τοὺς δὲ κρατοῦντας πρέπειν ἀνέχεσθαι τῶν τοιούτων σκιρτημάτων, τὸν μὲν ἐποίησε μέγαν τῇ δόξῃ, τὸν δὲ συστείλας ἀπέπεμψεν, εὔνουν δ' ἑαυτῷ τὴν Ῥώμην ἐποίησε νομοθετήσας γέλωτος ἀφορμὴν τοὺς βασιλέας τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι.

20. Ἀλλ' ὅμως σοί γε οὐκ ἴσος ἐκεῖνος εἰς φιλανθρωπίας λόγον, ⟨ὃς⟩ πρὸς μὲν τὰ τοιαῦτα πρᾴως εἶχε, R 635 χαλεπώτατος δὲ ἦν | τοῖς ὀρεγομένοις βασιλείας καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιβουλεύουσι καὶ οὐ τούτοις δὲ μόνοις, ἀλλὰ καὶ ὅσοι μάντεσιν ὑπὲρ τοῦ ποῖ χωρήσει τὰ ἐκείνου διελέγοντο, καὶ οὐδεμία τέχνη τόν γε τοιοῦτον ἐξείλετ' ἂν τοῦ πυρός. 21. σὺ δέ γε ποῖός τις ἐν τοιούτοις, τίς μὲν Ῥωμαίων, τίς δὲ βαρβάρων οὐκ

9 sq. Zos. II 28 et 29

2 τοὺς — 3 σκιρτημάτων om *Bad* 2 τῶν om *V* 4 ἐπέπεμψεν *Bad* | δ' ἑαυτῷ scripsi ex *CAPIU* δὲ αὐτῷ *VBadTBM* Mor δὲ αὐτῷ Re Sinn 7 σύ *I* sed ύ in ras m^3 | ἴσος *P* sed ος in ras m^2 ἶσος *T* | ἐκεῖνος scripsi auctoribus Re Anim qui postea ἐκείνῳ coni, et Cobeto l. l. ἐκείνοις libri sed in κἀκείνω corr P^2, in κἀκείνοις *Bad*, et Mor κἀκείνῳ Flor Sav | φιλανθρωπίας λόγον scripsi ex I^3 auctoribus Re Anim et Cobeto l. l. coll. t. I 508, 12 et t. II 297, 18 φιλανθρωπίαν λόγος (ὁ λόγος *BadM* Sav Re Sinn) libri sed ν secundum in σ et ς in ν corr I^3 et λόγος in λόγος ὃς corr P^2, edd 8 ὃς inserui e P^2 | ἐκεῖνος γὰρ ἡρεῖτο inser C^s | μὲν γὰρ τὰ *BadBM* edd | τὰ om Mor | πράως *PIBad BM* | ἔχειν *CAP* sed in hoc in εἶχε corr m^2, *VPaUT* εἶχεν *I* Mor Re ἔχων *Bad* Sav 9 δὲ om *Bad* Sav | εἶναι *V* | τοῖς *I* sed οῖς in ras m^2 | ὀρεγομένοις *I* sed οις in ras m^2 10 τὰ in τοῖς corr C^s | ἐπιβουλεύουσιν *V* | καὶ om Mor 10 οὐ — 11 ὅσοι om *Bad* | οὐ] οὐκ ἦν Mor, γρ τὴν in marg | τούτοις δὲ] τοῖσδε Mor 11 τοῖς μάντεσιν *Bad* | ποῖ om Mor | χωροῦσι *Bad*, προκόψουσι, καταντήσουσι in marg | τὰ ἐκείνου scripsi τὰ ἐκείνων libri sed in τἀκείνου corr P^2, edd (sed τοῖς Mor, γρ τὰ in marg) 12 διαλεγομένοις *Bad* | οὐδὲ μία *A* 13 σοὶ *Pa* | γε inser I^2 | ποῖος γε τις *Bad* Sav | τίς *I* | ἐν τοιούτοις om *Bad* 14 τούτοις *PaT* Mor τοῖς τοιούτοις; *BM*

οἶδεν; ὑπὸ μὲν γὰρ ὁμοίων ἐγκλημάτων ἥεσάν τινες ἀποθανούμενοι καὶ ἡ ψῆφος εἶχε θάνατον, ἡ δὲ λύουσα φωνὴ τὴν ψῆφον λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν βασιλείων ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως ἀπάγουσα τῶν αὐχένων τὰ ξίφη, καὶ νῦν ζῶσιν ἐν χωρίοις παρέχουσιν ἡδονὰς ἐπ' ἐλέγχοις ἀπαιτοῦσι θάνατον. 22. ἀπολέλαυκέ σου τῆς φιλανθρωπίας, ὦ βασιλεῦ, καὶ ἡ πολλαῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν τιμωμένη δαπάναις, δι' ὧν ἀεὶ μείζων τε καὶ καλλίων γίγνεται. οἱ τοίνυν Σκύθην τινὰ στρατιώτην αἰτιαθέντα τι ἐπὶ μὲν δικαστήριον οὐκ ἀγαγόντες, ἐπὶ δὲ τὴν θάλατταν μετὰ τὴν ἐν τῇ γῇ σφαγὴν προσαποστεροῦντες καὶ ταφῆς ἐλύπησαν μὲν οἷς ἐτόλμησαν κινοῦντες τὸ Σκυθικόν, ἔδεισαν | δὲ R 636 τὴν ὀργὴν καὶ οὐδὲ ὅλην ἡμέραν, ἀλλ' ἐλπίσαντες πεινήσειν ἦσαν ἐν ἄρτῳ πάλιν παρὰ τῶν διαλλαγῶν.

23. Ἢ οὖν ἕτερόν σε δεῖ γενέσθαι σήμερον καὶ ἄνω ποταμῶν πορευθῆναι τὸ πρᾶγμα ἢ ἕως ἂν ἐκεῖνος

2 Io. Chrys. hom. XXI p. 219 D sq. VI p. 76 sq. D 9 cf. or. XX p. 427, 15 17 Prov. Bodl. 58. Diogen. I 27. Hesych.

1 ἀπὸ *Bad* Sav ὑπὲρ Re | μὲν om *V* | ἤσάν Mor ἦσαν Cobet Misc. 155 4 ἐχώρει om *Bad* | ἀπήγαγε *Bad* 6 ἀπαιτοῦσι θάνατον scripsi e *V* cum Sinteni qui ἀπαιτοῦσι θανατοῦν vel θάνατον coni ἀποῦσι θανάτου reliqui libri edd quod frustra excusat Boiss ⟨μικρὸν⟩ ἀποῦσι θανάτου vel ⟨φόβον (vel ψῆφον)⟩ ἐπάγουσι θανάτου coni Re 7 ἡ ⟨πόλις⟩ πολλαῖς coni Mor | καθεκάστην *I* 8 ἀεὶ om *Bad* 9 γίνεται *VBad* Re 10 τι om *Bad* τί *Pa* 11 ἐν τῇ γῇ om *Bad* 12 ταφὴν *V* | προσαφαιροῦντες *Bad* 12 καὶ — 13 κινοῦντες om *Bad* 13 δὴ *Bad* 14 τὴν ὀργὴν] „*interponendum videtur σὴν*" Re | καὶ del? 15 ἐν *I* sed ν add m^3 | πάλιν om *Bad* | παρὰ in ras I^2 διὰ *VPa* om *Bad* | διαλλα$^{\gamma}$κτῶν *V* 17 ποταμῶν] γρ ἱερῶν πηγαὶ in marg Mor, quod post ποταμῶν inserere voluit Re | πορευθῆναι *T* sed πορευ in ras εὑρεθῆναι *PaBad* | ἐκεῖνος ἦς] ἦς ὁ αὐτός Par. 3014 Mor (sed in marg γρ ἕως ἐκεῖνος)

ᾗς, μηδὲ νῦν ἐπὶ δίκην ἐλθεῖν. τί γὰρ δὴ καὶ νεανικὸν πόλιν ὑπήκοον ποιῆσαι κακῶς; οὐδὲ γὰρ τοῖς ποιμέσι θύειν ὁπόσα βούλοιντο τῶν προβάτων, οὐδὲ τοῖς βουκόλοις τῶν βοῶν οὐδὲ τοῖς αἰπόλοις τῶν αἰγῶν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν μάχεσθαι τοῖς ἐπιοῦσι τῶν θηρίων καὶ κρατεῖν καὶ ἀπωθεῖν [καὶ] μέγα καὶ λαμπρόν, τὸ δὲ κατεσθίειν ἅ τις νέμει, θαυμαστὸν οὐδέν.

24. Οὕτω μέν, ὦ βασιλεῦ, καὶ κοινῇ τῆς πόλεως ἡμαρτηκυίας τῇ γε σῇ φύσει προνοητέον ἂν ἦν, νῦν δ' ἄκουσον ἕκαστα διηγουμένου· γένοιο γὰρ ἂν οὕτω δικαιότερος κριτὴς καὶ διαιτήσαις ἀπ' αὐτῶν τῶν πεπραγμένων τοὺς οἰκοῦντας τὴν πόλιν.

25. Ἧκε τὰ περὶ τοῦ χρυσίου γράμματα, πρᾶγμα πάλαι φοβερόν. πιστευομένου δὲ τοῦ τέως ἀπιστουμένου καὶ τῆς γῆς οὐ φερούσης τὸ ἄχθος κατηνέχθησαν οἱ τῆς ἐπιστολῆς ἀκηκοότες εἰς γῆν ἐξετάζοντες οἱ πολλοὶ τὴν πολλὴν αὐτῶν ἀδυναμίαν καὶ ὡς εἰ ἃ μὴ δύνανται μέν, οὐδ' εἰ πάνυ βούλοιντο, δυνήσονται, |

---

s. v. ἄνω ποταμῶν· παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γενομένων cf. Eur. Suppl. 520. Med. 410. Luc. dial. mort. 6, 2. 12 [Dem.] c. Euerg. p. 1142, 26 14 cf. t. II p. 2, 9 R sq. Sozom. VII 23

---

1 μὴ δὲ *APVIBadTB* | νῦν ἐπὶ in marg *I* | δίκην *I* sed δ in ras m² νίκην *Bad* et γρ Mor 2 ποιῆσαι *I* sed ποιη in ras m² γενέσθαι *Bad* 3 ἐστὶν post προβάτων *Bad* Mor 6 καὶ om *BadB* Sav cancellavi 11 ἂν om *Bad* 12 διαιτήσαις scripsi e *V* διαιτήσοις *Bad* Sav διαιτήσεις reliqui libri Mor Re 13 διοικοῦντας *Bad* Mor 14 ἧκεν *A* 15 δὲ om *Bad* Sav τε Mor 18 αὐτῶν (ex αὐτῶν corr) *Bad* Sav αὐτῶν reliqui libri Mor Re | εἰς *BadUT* edd „*fortassis plane est delendum*" Re et Sintenis 19 μέν del *Pa* et Sintenis μὴ coni Boiss | βούλοιντο e βούλονται corr *A*

τὰ σώματα δέ σφισιν ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀνάγκαις R 637 ἔσται. καταφεύγουσι τοίνυν ἐπὶ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ συμμαχίαν αὐτὸν ἐκεῖνον καλοῦντες οἷόν τε ὄντα πεῖσαί σε τοῦ πλήθους ἀφελεῖν. 26. μεστοῦ δὲ ὄντος ἀνδρῶν τοῦ δικαστηρίου, ὧν οἱ μὲν ἐν ἀρχαῖς ἐγεγόνεσαν, οἱ δὲ ἐπολιτεύοντο, οἱ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ συνδικεῖν εἶχον πρόσοδον, τοῖς δ' ὁ χρόνος λελύκει τοὺς στρατιωτικοὺς πόνους, τούτων τοίνυν τῶν ἠριθμημένων οἱ μέν, ὅπερ ἔφην, ἱκέτευον δάκρυσιν, οἱ δ' ἄνευ φωνῆς ἐδάκρυον, οὓς καὶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἱκετεύουσι δήπου θετέον. ὁ δ' ἄρχων οὐκ εἶχεν ἐπιτιμᾶν· τίνα γὰρ ἂν καὶ μέμψιν ἱκετεία δέχοιτο; 27. οὐκοῦν μέχρι μὲν τούτων οὐδὲν ὑπ' οὐδενὸς ἠδίκησαι, βασιλεῦ· ποῖον γὰρ ἀδίκημα παρ' οὗ καὶ αὐτὸς αἰτεῖς τὰ ἀγαθὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τοῦτόν τινα ἀνθρώπων βοηθὸν αὐτῷ γενέσθαι βούλεσθαι; ἤδη δὲ ὄντων ἔξω καὶ ληγόντων τῶν τοιούτων ῥημάτων ἄνθρωποί τινες σεσιγηκότων ἐκείνων

---

2 cf. or. XX p. 422, 12. Io. Chrys. hom. XXI p. 214 C

---

1 *δέ* delendum vel in *γε* mutandum censet Boiss 2 *τοῦ* om *PaB* inser *Bad* 3 *οἷόν τε ὄντα* om *Bad* 4 *σε* om *Bad* *τε* *BM* *τι* *V* | *παθήματος* *Pa* | *δὲ* om *Bad* Sav | *ἀνδρῶν* *Bad* sed *ῶν* in ras m² 5 *ἐν* om *APPaBadUTBM* inserendum coni Mor | *ἐγεγόνεισαν* *VBadB* edd 6 *συνδιοικεῖν* *PaBad* et *γρ* Mor 7 *ἐλελύκει* *M* edd 8 *τόπους* *Bad* | *τῶν* *Bad* edd om reliqui libri 9 *δάκρυσιν* „*videtur σὺν interponendum*“ Re Anim quod probat Boiss | *οἵδ'* *P* sed ʹ in ras m³, *VBM* 10 *ἱκετεύουσιν* *Bad* | *δήπου*] *ἤδη* *Bad* et *γρ* Mor 11 *ἂν* inser *Pa* 14 *τἀγαθὰ* *UTM* Re Sinn 15 *τούτων* *T* | *ἄνθρωπον* *PaBad* | *αὐτῷ* ex *αὐτῷ* corr *Bad* *αὐτῷ* *APVITBM* Mor *αυτῶ* *U* 16 *βούλεσθαι* om *Pa* | *δ'* Re Sinn 17 *γρ* *ῥηγμάτων* Mor Sav | *ἣν* post *τινες* *CA* (sed in hoc erasum) *T* | *ἐκείνων* om Mor

εἰσῆγον τὴν ταραχήν. 28. *καὶ προελθόντες οὐ Φλαβιανὸν εὑρήσειν ἔμελλον, οὐχ εὑρόντες εἶτα ἀνέστρεφον, ὅθεν πρῶτον ἐκινήθησαν, ἁπτόμενοι μὲν ῥημάτων οὐ καλῶν, μέλλοντες δὲ καὶ ἔργων, τουτὶ δὲ οὐκ ᾤοντο* R 638 *οἵ γε ἐπιεικέστεροι. τίνες οὖν ἦσαν ἐκεῖνοι; οἱ | καὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ νεφῶν αὐτῶν τοὺς ὀρχουμένους προτιθέντες. ὧν ἤδη τις καὶ τῶν ἐν Βηρυτῷ συμφορῶν αἴτιος ἐγεγόνει· τουτὶ γὰρ ὕστερον ἔγνωμεν.* 29. *τοιούτοις οὖν ὑπηρέταις ὁ κακὸς χρώμενος δαίμων ἔπραξεν ἃ σιωπᾶν μὲν ἐβουλόμην, ὁ ἀληθείας δὲ νόμος οὐκ ἐᾷ μὴ λέγειν. ἃς γὰρ μετ' αἰδοῦς ἑωρῶμεν ὑμετέρας εἰκόνας, ταύτας οὐχ οὕτως εἶδον οἱ τολμηρότατοι. τοῦ δὲ σὺν δαίμονι πονηρῷ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν τεκμήριον ἐναργὲς τὸ ῥᾳδίως ἅπαν τοῦτο πεπρᾶχθαι παιδαρίων πολὺ πρὸ ἥβης ἐπὶ πάντα πετομένων, ὀξέως ἀναβαινόντων, καταβαινόντων, ἀπ' ἄλλων ἐπ' ἄλλα διαπηδώντων μετὰ ἰσχύος πλείονος τῆς ἐν ἀκμάζουσιν*

---

1 cf. Io. Chrys. l. l. 5 Io. Chrys. hom. II 24 D. XVII 175 C

---

1 *τῶν τοιούτων ῥημάτων* post *ταραχήν* *Bad* | *προσελθόντες* *PaBad* Mor 2 *εὐρόντες* *C* sed *υ* inser *n* 3 *ὅπου* Flor et *γρ* Mor 5 *οἱ* — 7 *προτιθέντες* citat Plan fol. 103ᵛ 5 *οἳ* *BM* Plan 6 *νεφῶν* ⟨*καὶ*⟩ *αὐτῶν* coni Re 7 *προτίθενται* *BM* Plan | *τίς* *TB* *τὶς* *IBad* 8 *ταυτὶ* *IBad* edd | *ἔγνωσται* *Bad* Mor, qui *γρ* *ἔγνωμεν* in marg habet 9 *τούτοις* *Bad* | *ὑπηρέταις οὖν* libri excepto *Bad*, sed *οὖν* del *C* | *χρώμενος ὁ κακὸς* *PaBad* Mor 10 *μὲν* om *BM* 10 *ὁ* — 11 *λέγειν* praemisso *κείμενον* in marg I^2 *ὁ παιδί·* *C* sed in *λέξαι δ' ὅμως ἀνάγκη* corr *s*, *ὁ π δί* *A* sed 2 litt inter *π* et *δ* del et reliquae eras *εἴπω δὲ* *PaBad* edd om reliqui libri 10 *ἀληθείας* scripsi *παιδείας* in marg I^2 11 *μὴ* e *με* corr I^3 12 *τολμηρότεροι* *Bad* 15 *πετομένων ὀξέως* *VM* Mor 16 *ἀπ' ἄλλων* om *Bad* 17 *μετ'* *BadU* edd | *τῆς* om *Bad* | *ἀκμάζουσιν* (supra: *τελείοις*) *Bad* (*ἀκμάζουσιν* Flor)

ἐνούσης. 30. *λέγεται δὲ καὶ γέροντα μείζονα ἢ κατὰ γέροντα δυνηθέντα περὶ τὸν ἵππον, εὖ γε, ὦ γέρον ἀκούσαντα ἀμεῖψαι πολλῶν δρώντων πρότερον μὲν εἰς νεανίσκον ἑαυτόν, ἔπειτα δὲ εἰς παῖδα, εἶτα ἀφανισθῆναι καὶ φρίκην οὐ μικρὰν ἐπελθεῖν αὐτοὺς ταύτας ἰδόντας τὰς | μεταβολάς.* R 639

31. *Ἐγὼ μὲν οὖν ἦν ἐν ταῖς βοαῖς χρυσὸς πολλῶν* † *ἦν ὅτε δρόμος αἰτεῖ, ὑπὲρ τούτων φωναί. τοῦ πράγματος δ' ἐπὶ τὰς εἰκόνας προελθόντος οἱ μὲν ἠδίκουν, οἱ δὲ ἐθεώρουν ὄντες πολλῷ πλείους τῶν τὰ δεινὰ ταῦτα ποιούντων. πῶς οὖν οὐκ ἐκώλυον; τὸν αὐτὸν ἐρῶ πάλιν λόγον, ὅτι τὸ κωλύον ἦν ἰσχυρότερον. ἦν γάρ τι δαιμόνιον ἐνταῦθα, ἦν ἔνδον, ὃ τὸ καθ' ἕκαστον*

---

2 cf. p. 425, 22 sq.

---

1 *μείζονα* — 2 *γέροντα* praemisso *κείμενον* in marg *I*[2] *συστραφέντα*
2 *δυνηθέντα Bad* (*δεινηθέντα* Flor) | *γέρων M* 3 *πολλῶν ὁρώντων*] *διὰ πολλῶν Bad* 4 *δὲ* om *Bad* | *καὶ οὕτως Bad* Mor sed in hoc *γρ εἶτα* in marg 5 *αὐτοῖς* et *ἰδοῦσι I* sed *οῖ* et *ῦσι* in ras m[2], *Bad* Mor 7 *Ἐγὼ* — 8 *φωναί*] locum reliqui ut in libris *CAPV* (in quo *οὐ καλῶς ἔχει* in marg scr. *r*) *IPaUTM* legitur etsi corrupte, coniciens scribendum *ἐγὼ μὲν ἤκουον καὶ ἐν ταῖς βοαῖς πολλῶν χρυσὸς ἦν* (*ἅ γε δρόμος αἰτεῖ, ὑπὲρ τούτων φωναί*) 7 *ἦν*] *ἣν Pa* *ᾤμην B* et ex *ἦν* corr *C*[s] *ἤκουον καὶ Bad* edd | *δραμεῖν τὸ πλῆθος, ὅπου* ante *χρυσὸς B* et inser *C*[s] | *πολὺς Bad* edd 8 *ἦν* — *φωναί* om *Bad* | *ὅ τε* coni Re *ἅ τε* Boiss Sintenis Hug (Antiochia p. 27 not. 27) | *νόμος Pa* | *φωναί* in *φωνάς* corr *C*[s] 9 *δὲ Bad* | *ἐπελθόντος Bad* 10 *δ'* edd 11 *τὸν* — 12 *ὅτι* om *Bad*
11 *τὸν γὰρ αὐτὸν V* 12 *πάλιν ἐρῶ* Mor | *τὸ* — *ἰσχυρότερον*] *ἦν ἰσχυρότερον τὸ κακὸν Bad* | *κωλύον* cf. ad t. I p. 166, 13 | *ἦν* om *Pa* 13 *γὰρ* del *Pa* | *ἦν* ante *τι* repet *Bad* edd delevi | *τοι Pa* | *ἐνταῦθα Bad* edd *ὧι ταῦτα CA* *ὁ τούτων Pa*[2] *ὧ ταῦτα* reliqui libri | *ὃ Bad* *ἣ* reliqui libri | *τὸ καθ' ἕκαστον* Mor reliquaeque edd (*καθέκαστον* Re) *τοῦ καθ' ἕκαστον C* sed in marg *γρ τοῦθ' ἕκαστον n*, *V* *τοῦθ' ἕκαστον* reliqui libri

κατηνάγκαζε βλέπειν, αὐτὸν δὲ οὐκ εἴα ῥῆξαι φωνήν. 32. ἀρχῆς δὲ μὴ φαινομένης ἠρεμεῖν ἦν ἀνάγκη καὶ πλῆθος ὄντας. οἱ πολιτευόμενοι δὲ πόρρω τοῦ ταῦτα ἦσαν καὶ πράττειν καὶ δρᾶν καὶ καταδύντες ὅπη τύχοιεν ἑαυτοὺς | R 640 διέσωζον δεδιότες, μὴ φανέντες ἕλκοιντο. πολὺ δὲ δεινοτέρων ὄντων τῶν πεπραγμένων ἐκεῖθεν εἶχον εὔλογον τὸν ἐπὶ τοῖς ἐλάττοσι φόβον. τοὺς γὰρ ἐκείνων οὐκ ἀπεσχημένους τίνας ἔδει νομίζειν ἐν τοῖς ἄλλοις ἔσεσθαι καὶ ταῦτα ἤδη πυρὸς εἴς τινος τῶν λαμπροτέρων οἰκίαν ἐμβεβλημένου; ἦν δὲ αὐτοῖς πολὺ πλείων τῶν ψυχῶν ἢ τῶν οἰκιῶν λόγος. 33. διεσπαρμένοι τοίνυν κατὰ τὸν ἐμπεπτωκότα φόβον καὶ οὐκ ἔχοντες ἰδεῖν ἀλλήλους οὐδ' εἰπεῖν οὐδ' ἀκοῦσαι περὶ τῶν παρόντων καὶ ἅμα τῶν ἀγγελλομένων πλείους ποιούντων τοὺς ταῖς εἰκόσιν ἐπιθεμένους ἔκειντο εὐχόμενοι μὲν λαβεῖν τὰ παρόντα λύσιν, προβῆναι δὲ εἰς ἔργον οὐκ ἔχοντες.

---

1 cf. Io. Chrys. hom. II p. 22 B sq.

---

1 κατηνάγκαζον *Bad* ἠνάγκαζε Re εἶς (ἧς *U* εἴσω *Pa*) κατηνάγκαζε reliqui libri edd | δ' Re | ᾧ ταῦτα ἐν ἡδονῇ, ὃ τῶν γιγνομένων καθέκαστον ἠνάγκαζε βλέπειν coni Re 2 μὴ] οὐ *Pa* οἱ *Bad* | φερομένης Flor | οὕτως ante ἠρεμεῖν *Bad* edd sed uncis inclusit Re improbante A. Iahnio | ἦν ex ἣν corr C^n om *Bad* Mor 3 δὴ Flor | πόρρω που ἦσαν τοῦ ταῦτα *Bad* edd 4 καὶ om *Bad* | συμπράττειν *I* sed συμ inser m² | καταδύντες *I* sed post υ ras 2 litt | ὅπῃ ex ὅποι corr *P* ὅπου (η supra) *V* ὅποι *PaTB* ὅπου *Bad* Mor 6 πολλοὶ *T* | δεινοτέρων — πεπραγμένων] δεινότερον ὂν τὸ (om *Bad*) πεπραγμένον *Bad* Flor 10 τινα τῶν λαμπροτάτων οἰκιῶν *Bad* | ἀναβεβλημένου *Pa* | 11 δ' Re | „*imo vero* οὐ πολὺ" Re 12 ὁ λόγος Mor 13 οὐδὲ *T* 14 οὐδὲ *V* 15 τοὺς om Mor 16 ἐπιτιθεμένους *Bad* 17 δ' Re

34. Ἴδοι δ' ἂν τις κἀκεῖθεν, ὡς οὐκ ἄνευ δαιμονίας ἦν τινος ταῦτα ἀνάγκης. ὃν γὰρ καὶ ἄκλητον ἔδει τὰ τοιαῦτα κωλύειν τοξόταις ἐνταῦθα ἐφεστηκότα τρεφομένοις ὑπὲρ καιρῶν ἀπαιτούντων βέλη, καλούμενος οὗτος μυρίαις φωναῖς ματαίους λέγων προφάσεις ἐκάθητο. 35. καίτοι καὶ μηδενὸς καλοῦντος εἰκότως ἂν καὶ ἀναστὰς | καὶ δραμὼν ὅδ' ἔμπειρος ὢν πο- R 641 λέμου καὶ τἄλλ' οὐ κακὸς καὶ εἰδώς, ὡς οὐδὲ τὴν ὄψιν οἱ θορυβοῦντες οἴσουσι τῶν τόξων, ἐν μὲν τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν οὐκ ἐκινεῖτο, ἀλλ' ἦν εὐλαβὴς καὶ ἔμελλεν, οἰκίᾳ δὲ ἐβοήθει προθύμως καὶ πολλὴν ἐλπιζομένην φλόγα δύο βέλεσιν ἐν προοιμίοις ἔσβεσεν, ὥστ' αὐτὸν αὑτοῦ κατηγορεῖν οὐκ ἐπὶ τῶν σεμνοτέρων ταὐτὸν πεποιηκότος. 36. ὁ δὲ ἄρχων τῶν ἐθνῶν ὡς ἤκουσε τοξότας ἥκοντας ἐπὶ τοὺς τὸ πῦρ προσάγοντας, ἧκέ τε αὐτὸς καὶ τὰ ἀπὸ τῶν λόχων εἰσήνεγκε δῆλον τούτῳ ποιήσας, ὡς μετὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς αὐτὸς ἂν ἦν κἂν τοῖς προτέροις. τοὺς μὲν οὖν κάοντας παρέδωκε τῷ δικα-

---

14 Celsus cf. p. 409, 17. Sievers p. 263, 7.

---

1 ἐκεῖθεν *Bad* 3 τοξότην et 4 τρεφόμενον *Bad* τοξότας et τρεφομένους Mor | ἐπιστατοῦντα *T* 5 ματαίους *P* sed ους in ras ματαίας *IPaBadU* Mor 7 ἂν inserui e *V* auctore Re om reliqui libri edd | ὃ δ' *AP* sed in hoc in ὅδ' corr m[2] ὁ δ' *T* edd 8 τἆλλ' *CA* τἄλλα edd 10 ἡμῶν (υ superscr.) *Bad* ἡμῶν *VIU* Flor Mor 11 τὴν φλόγα *PaBad* Mor 12 δυσὶ *VBad* Mor | ὥστε *Bad* | αὑτοῦ ex αὐτοῦ corr *P* αὐτοῦ Mor 13 ταυτόν τι *V* ταὐτὰ *Bad* Mor 14 δ' Re 15 προσαγαγόντας *V* 16 λόχων (Par. 3014) Mor λόγων libri Flor Sav | εἰσήνεγκε *Pa* sed νεγκ in ras m[2] εἰσήνεγκεν *AP* εἰσήγαγε *Bad* et γρ Mor | τοῦτο *IPaBad* | τούτῳ ποιήσας ὡς] „*forsan* τούτῳ (vel τοῦτο) οἷος" Boiss 17 μετ' αὐτῆς ἂν τῆς χειρὸς *Bad* | ὁ αὐτὸς *Bad* Mor post αὐτὸς ras 1—2 litt *I* 18 καίοντας *T* κάοντας *IUBM* Mor ἅπτοντας *Bad* et γρ Mor | δικαστηρίωι δεικνὺς *Pa* sed ωι δεικνὺς add m[2]

στηρίῳ τὰ διὰ τῶν κεραμίδων τραύματα, τοὺς δὲ ἠσεβηκότας πολλαὶ πρὸς τὴν θήραν ὁδοί, κατήγοροι δὲ ἀλλήλων οἱ συνασεβήσαντες ἀλλήλους τε καὶ τὰ ἀλλήλων εἰδότες. καὶ ταχύς τε καὶ σαφὴς καὶ ῥᾷστος ὁ ἔλεγχος. 37. ἔδει δὴ χωρίζειν τοὺς εἰλημμένους κατὰ
R 642 τὸ τῶν ἀδικημάτων μέτρον. | τοῦτ' οὖν ἐγίγνετο. ἔδει χωρεῖν εὐθὺς ἐπὶ τὴν τῶν πονηροτέρων τιμωρίαν. καὶ τοῦτο τοίνυν ἐπράττετο τῶν μὲν ξίφει πεσόντων, τῶν δὲ πυρὶ τὰς ψυχὰς ἀφιέντων, τῶν δὲ στόμασι θηρίων δαπανηθέντων, ἔσωζε δὲ οὐδὲ τοὺς κομιδῇ παῖδας τοῦτο αὐτό, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἀνωφελής, ὡς ἐν τηλικούτοις, ὁ τῶν ἐτῶν ἀριθμός. ὁ δὲ μὴ δοὺς δίκην οὐδὲ ἠδικήκει πανταχοῦ τοῦ δικάζοντος ἰόντος τοῖς λογισμοῖς τὴν ἀκρίβειαν ἑκάστῳ προσάγοντος, ὡς μηδαμοῦ τἀληθὲς ἡττηθῆναι μηδενός.

38. Σκέψαι δή, βασιλεῦ, τί ποιῶν ἐπὶ τούτοις τοὺς ἐπαινοῦντας ἕξεις. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖς ἀρκεῖν ἡγούμενος τὸ μηκέτ' εἶναι μηδένα τῶν ταῦτ' ἠδικηκότων.

---

8 Io. Chrys. hom. III p. 45 C

---

17 δοκεῖς] ἕξειν τοὺς ἐπαινοῦντας δηλονότι V^2

---

1 γρ ἔνθα τὰ Mor | εἰς δὲ τοὺς ἠσεβηκότας coni Mor, τῶν δὲ ἠσεβηκότων Sav 2 πολλοὶ *T* | θύραν e *Pa* coni Boiss 3 οἱ συνασεβήσαντες *I* sed ι συνασε in ras m^2 οἱ συνε σε βήσαντες cum 2 lacunis singularum litterarum *C*, sed α supra ε (1) pos *n* 5 δὲ *M* 6 τὸ inser C^nI^2 | τοῦτο *PVBadB* Mor 7 πονηρῶν *V* 8 νῦν Mor et γρ Sav 10 ἔσωζεν οὐδὲ *PBadU* 11 τοῦτ' Mor Re | ἀνωφελὲς Flor | ὡς om *Bad* | ἐν τοῖς τηλικούτοις *Bad* 13 πανταχοῖ? 14 καὶ τὴν *VBad* Sav et coni Re | προσάγοντος *P* sed ος in ras m^2 15 μηδενός] μηδὲν *V* μηδαμῶς *Bad* et γρ Mor 16 τούτους *T* 17 ἐπαίνους Mor Sav sed in hoc γρ ἐπαινοῦντας 18 τὸ] τῷ *Bad*

εἰ μὲν γὰρ ἦν πολλοὺς θανάτους ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, τοῦθ' ἡμᾶς ἔδει ποιεῖν· τούτου δὲ οὐκέτ' ὄντος ὥρα παύσασθαι τῆς ὀργῆς. 39. μὴ γὰρ δὴ τῶν θρυλουμένων μηδὲν εἰς ἔργον ἔλθοι. τίνα δὴ ταῦτ' ἔστιν; οἱ μὲν εἰς ἁρπαγὴν τῶν ὄντων ἑκάστοις χρημάτων φασὶν ἐπαφήσειν σε στρατιώτας, οἱ δ' ἐπὶ σφαγὰς τῶν ἐχόντων τὴν πόλιν, οἱ δὲ διὰ μεγέθους καταδίκης ἀμυνεῖσθαι τὴν ὕβριν, οἱ δὲ αἵματι τῶν ἐν τῇ βουλῇ γνωριμωτέρων. 40. ἐγὼ δὲ πρὸς ταύτας ἐμαχόμην τὰς δόξας οὐκ εἰδέναι σὲ λέγων τοὺς τὰ τοιαῦτα οἰομένους. ὅτι μὲν γὰρ οὐχ ἁπάσης τὸ ἔργον τῆς πόλεως, ἤκουσας διηγουμένου. πάντας οὖν ἀποθνήσκειν ποῦ δίκαιον τούς τε, ὅτε ταῦτα ἡμαρτάνετο, μηδὲ ἐπιδημοῦντας τούς τε νόσῳ πεπεδημένους τούς τε, εἰ μή τις αὐτοὺς ἀποκτείνοι, τοῖς | θεοῖς εἰδότας χάριν; R 643

41. Ἀλλὰ μὴν καὶ γυναιξὶν ἔστιν ἐπιπλα. γυναῖκας δ' οὐδ' ἂν εἷς φαίη μετεσχηκέναι τοῦ τολ-

12 Dem. ad Pantaen. § 42 p. 978, 14

12 ποῦ] *τίνι τρόπῳ Bad*

1 *πολλοῖς θανάτοις Bad* Mor 2 *οὐκ ἔτ' P οὐκ Bad* Sav 3 *παύσεσθαι Pa* | *θρυλουμένων* scripsi e *CAV* *θρυλλουμένων* reliqui libri edd 6 *οἵ δ' VIB* Flor *οἷ δ' AP* sed in hoc in *οἵ δ'* corr m³ 8 *ἀμυνεῖσθαι* scripsi e *VI* sed in hoc *εῖ* in ras m², *BM* *ἀμύνεσθαι Bad* Mor *ἀμύνασθαι* reliqui libri Re 9 *γνωριμωτάτων* Mor Re 10 *λέγων* om *Bad* | *τὰ* om *V* 11 *τὸ ἔργον* in marg *B²* 12 *ἀκούσας ἔχεις Bad* | *πῶς* Cobet Mnem. V 137 (Coll. 117) at cf. p. 387, 14 et Dem. l. l. 13 *ἡμαρτάνοντο V* | *μὴ δὲ APVITBM* *μηδὲν* Flor 14 *εἴ τις* Mor sed *γρ εἰ μή τις* 15 *ἀποκτείνοι* scripsi e *PaM* coll. t. I p. 153, 12 *ἀποκτείνει V* *ἀποκτείνῃ* reliqui libri edd *ἀποκτενεῖ* Cobet l. l. 16 *οὐκ ἔστιν Bad* Mor 17 *δὲ Bad* | *φαίη* om *Bad* | *τολμήματος εἴποι Bad*

μήματος. αἵ γε σιδηρᾶς ἂν αὐταῖς ηὔξαντο εἶναι τὰς θύρας. οὕτω περὶ αὐταῖς ἔδεισαν. οὐκοῦν καὶ τὰ τούτων τῶν γυναικῶν αἷς οὔτε ἀνὴρ οὔτε παῖδες οὔτε ἀδελφοί, τῶν εἰς ἁρπαγὴν ἐξουσίαν λαβόντων ἔσται; 42. *ἐὰν οὖν εἴπωσι προσελθοῦσαι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἀλλ' ἡμεῖς γε ταῦτα οὔτε ἐβουλήθημεν οὔτε ἐξητήσαμεν οὔθ' ὅπως ἔσται προὐτρέψαμεν οὔτε τολμηθέντων ἥσθημεν οὔτε ἐν δίκῃ νῦν προσαιτεῖν ἠναγκάσμεθα καὶ ταῦτα οὐκ ὄντος τοῦ διδόντος τῷ κοινὴν ἐν τῇ πόλει γενέσθαι τὴν πενίαν, τί πρὸς ταῦτα ἐρεῖς, ὦ βασιλεῦ; τί δαί, εἰ πρὸς σὲ μὲν οὐδὲν τοιοῦτον, πρὸς δὲ τὸν Ἥλιον λέγοιτο; ἢ καὶ τοῦ θρήνου ληψόμεθα παρὰ τῶν ὀδυρομένων δίκην;* 43. *οὐ τοίνυν οὐδὲ τῇ καταδίκῃ* |
R 644 *χώραν ἐνοῦσαν ὁρῶ. πῶς γὰρ οὓς οὐκ ἔστιν ἐλέγξαι πεπονηρευμένους, τούτους ἔνι ζημιῶσαι χρήμασι; καὶ μὴν εἰ μὲν κατὰ πάντων τοῦθ' ἥξει, καὶ οὓς ὡς φίλους τῷ θεῷ τιμᾶν ἀξιοῖς, ζημιῶν ὀφθήσῃ· εἰ δ' ἔσται τὸ χωρὶς κεισόμενον καὶ οὐ πεπληξόμενον τῇ καταδίκῃ, δεινὰ φήσουσι πάσχειν οἱ καθαροὶ μὲν αἰτίας, ὥσπερ ἐκεῖνοι, μὴ τῶν ἴσων δὲ ἐκείνοις τετυχηκότες.* 44. *καὶ μὴν εἰ μὲν τῶν τὰς εἰκόνας κεκινη-*

---

12 Eur. Med. 56 sq. 18 Io. Chrys. l. l.

---

1 *αὐταῖς APITB* Mor, *αὐτὰς Bad* | *εἶναι τὰς θύρας γενέσθαι τὰς πύλας Pa* 2 *αὐταῖς T αὐταῖς VU* | *καὶ τὰ* om *Bad* 3 *οὔτε ἀνὴρ* om *Pa* 4 *ἐστὶν Bad* Mor | ; posui 5 *οὖν* om *Bad* | *ὅτι* om *Bad* 6 *ἠβουλήθημεν Bad* 8 *οὔτ' Bad* 11 *δαί* scripsi e *CAPU* *δὲ* reliqui libri edd 12 *τοιοῦτο I* sed post o ras 1 litt 13 *εἰ* Mor (*ἢ* Sav) | *περὶ Bad* 14 *τὴν δίκην Bad* Sav | *τῇ* om *Bad* 15 *ἐνοῦσαν* om *Bad* uncis inclusit Sav 18 *τῷ θεῷ*] „*malim σῷ interponi*“ Re at cf. p. 397, 2 19 *δὲ* edd | *οὔτε* Flor | *πληξόμενον Bad*

κότων εἰσὶν οἱ τοῦτο πεισόμενοι, θάνατον ὀφείλουσι τὴν δίκην, ἀλλ' οὐ τὴν εἰς χρήματα· εἰ δ' οὐδεὶς ἂν τοῦτο φῆσαι, τίνος ἀπαιτοῦνται δίκην; λείπεται δὴ τὸ τῶν πολιτευομένων καὶ τῶν ἐκείνων κεφαλῶν. οὓς εἴ τις ἀποκτείνοι μηδενὸς ἔχων αἰτιάσασθαι χεῖρας, πολιτείας ἀντ' ἀδικήματος εἰληφὼς ἔσται τιμωρίαν, καὶ τὸ πρᾶγμα φυγῆς ἄξιον καὶ νῦν εἶναι δοκοῦν ἔτ' ἔσται φοβερώτερον.

45. *Τί οὖν ἐξ ἁπάντων δείκνυται τούτων; ὅτι σοι τῆς ὀργῆς παυστέον. ὁ δὲ Διοκλέα λέγων σοι καὶ τὸν ἠναγκασμένον Εὐγένιον καὶ τὴν ἐκ Σελευκείας δεῦρο μετὰ μέθης εἴσοδον καὶ τὸν ἐμὸν πάππον καὶ τὸν | Βρασίδαν καὶ ὡς ἀπέθανον οὗτοί τε καί τινες ἕτε-* R 645 *ροι κρίσεως μὲν οὐ τυχόντες οὐδὲ ἀπολογίας, κατ' αὐτὸ δὲ τὸ πολιτεύεσθαι μόνον, οἱ ταῦτά σοι λέγοντες οὐχ ἃ μιμεῖσθαι προσήκει λέγουσιν.* 46. *οὐ γὰρ ἴσον, οὐκ ἴσον Θεοδόσιος καὶ Διοκλῆς. ἐλυσιτέλει δέ, οἶμαι,*

---

10 cf. Aur. Vict. epit. 39 11 cf. t. I 489, 7; t. II p. 429, 4 sq. 13 cf. t. I 81, 5 et 242, 17 17 cf. p. 428, 20 sq.

---

3 *φήσειε Bad* edd | *δὴ I* sed *ὴ* in ras m² | *τὸ* om *Bad* 4 *κεφάλαιον* coni Mor | *οὓς* om *Bad* 5 *τις τινὰ Bad* | *ἀποκτείνοι* scripsi e *VPaM* *ἀποκτείνει P* sed *ει* (2) inser m², *BadU* *ἀποκτείνῃ* reliqui libri Mor Re *ἀποκτενεῖ* Cobet Mnem. V 137 (Coll. 117) | *μηδὲν Bad* Sav | *ἀδικίας Bad* Sav (*γρ χεῖρας*) et *γρ* Mor | *πολιτείας* om *Bad* 6 *ἀντ' ἀδικήματος Pa*, *ἀντὶ μηδενὸς* in marg *ἀντ'*] *ἄπο τοῦ Bad* *ἄπο* Flor | *τἀδικήματος* Flor 7 *φυγεῖν* Mor sed *γρ ἀποφυγῆς* in marg *ἀποφυγῆς Bad* | *ἔτ'* om *Bad* 8 *φανερώτερον Bad* et *γρ* Mor 10 *παντέον V* 11 *Σικελίας* libri Flor Mor corr Re 12 *τὸν* (2) *I* sed *ὁ* in ras m² 13 *βασίαν Pa* *βρασίδου* reliqui libri corr Flor | *ὡς* om *Bad* | *ἐναπέθανον Bad* | *γε* Flor 15 *τοιαῦτα* Flor 16 *προσῆκε* libri Flor Mor corr Re 16 et 17 *ἶσον TB*

κἀκείνῳ μὴ τὸ ξίφος ἀκονᾶν, νῦν δὲ πολλῷ τούτῳ χρησάμενος ὢν οὐκ ἐν ὀλίγοις θαυμαστὸς διέβαλε τὰ καλὰ τοῖς χείροσιν, ὥστε καὶ τοὔνομα συνάγειν τοῖς ἀκούουσιν ἀηδίαν καὶ ποιεῖν ἀποπηδᾶν. 47. *μᾶλλον οὖν μεμνήσθω τις Κωνσταντίου τοῦ πρὸς τὰς τῶν πόλεων ἁμαρτίας ἡμέρου. ὃς ὕπαρχον ἐνταῦθα πέμπων Στρατήγιον ἐπὶ τῷ Θεοφίλου θανάτῳ, ὃν οὐκ ἄξιον ἐκεῖνος τῶν τρόπων ἐδέξατο χρηστὸς ἄρχων ὑπὸ χαλκέων πέντε κατενεχθεὶς ἐν ἁμίλλαις ἁρμάτων, τότ' οὖν ἤλγησε μὲν τὴν καρδίαν ὁ Κωνστάντιος, τιμωρίας δὲ πρὸς αὐτὸν μνημονεύων, ὅπως μετριώτατα χρήσεται τῷ πράγματι, πολλάκις εἶπε, κἀκεῖνος οὐκ ἠτίμασε τὰς ἐντολάς, οὐδὲ πλείους ἢ προσῆκε μητέρες*
R 646 | *ἐθρήνησαν.*

48. *Ἀλλὰ Θεόφιλος ἔθνησκεν, ἐρεῖ τις, τότε, τὸ δὲ νῦν ὕβρις εἰς βασιλέων εἰκόνας. ἐγὼ δέ, ὡς κἀκεῖνο μὲν ὕβρις εἰς βασιλέα, παρήσω νῦν, ἐπι-*

---

7 cf. t. I p. 134, 17 sq. et p. 133, 20 sq.

---

2 *ὀλίγοις*] *πράγμασι δηλονότι V²*

---

2 *χρησάμενος τούτῳ T* | *ὢν οὐκ*] *ᾤετο μὲν Bad* et *γρ* Mor | *ἐν οὐκ B* | *διέβαλε δὲ τὰ Bad* 4 *ἀδικίαν T* 5 *μὲν* ante *οὖν* Mor cancellavit Re | *οὖν*] *δὲ Bad* | *τίς B* 6 *ὃς ὕπαρχον* om *Bad* *ὡς* (*γρ ὃς* Sav) *ὑπάρχων* Mor 7 *πεμπῶν* (superscr. *ει*) *Bad* *πέμπει* Flor Mor | *τὸν* et *θάνατον Bad* 8 *ἀξίως Bad*, coni Mor, *γρ* Sav | *χρηστὸς ἄρχων* in ras 5 litt *P³* 9 *ἁρμάτων* om *Bad* 10 *ὁ* om Re 11 *ὅπως ὡς* Re 12 *χρήσηται Bad* | *εἶπεν A* et in *εἶπε* corr *P* 15 *τίς T* 16 *ὕβρεις B* | *βασιλέων* scripsi e *V* coll. p. 398, 12 *βασιλέως* libri edd 17 *ὡς*] *εἰ PaBad* Sav et *γρ* Mor | *ἐκεῖνο BM* | *ἐπιδείξων* Flor

δείξω δέ, ὡς ἐν ὁμοίοις αὐτὸς ἐκεῖνος ἐγένετο. Ἔδεσσα γὰρ ἡ πόλις, μεμψάμενοί τι τῶν πρὸς αὐτοὺς χαλκῆν εἰκόνα αὐτοῦ καθελόντες, εἶτα ἄραντες πρηνῆ κατὰ τὸν ἐπὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐν τοῖς διδασκαλείοις νόμον ἔτυπτον ἱμάντι τά τε νῶτα καὶ τὰ μετὰ τοῦτο κάτω προστιθέντες, ὡς ὅτῳ πληγαὶ τοιαῦται προσήκουσι, πλεῖστον ἀπέχοι βασιλείας. 49. *ταῦτα μαθὼν ὁ Κωνστάντιος οὐκ ἔπεσεν εἰς ὀργήν, οὐκ ἐξήτησε δίκην, οὐδενὶ χείρω κατέστησε τὴν πόλιν, ἀλλ' ὥσπερ οὐκ ἂν ἐκόλασε γεράνους διὰ τὴν κλαγγήν, οὕτως οὐδὲ ἐκείνους. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα οὕτως εἶναι ἐδόκει καλά τε καὶ ἐπαίνων ἄξια, ὥστε τοῖς ἐκ τῆς ἐπιεικείας ἡ κατὰ τοὺς πολέμους ἐκρύπτετο ῥαθυμία, καὶ | Περ-* R 647 *σῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἀεί τι παρασπωμένων καὶ τὰ αὑτῶν μείζω ποιούντων τοῖς ἡμετέροις χωρίοις ὅμως εἶχε τοὺς συνευχομένους αὐτῷ καὶ ζῆν βουλομένους ὑπὸ τῇ ἐκείνου περὶ τὰς πόλεις πρᾳότητι.* 50. *ἅπαντα μὲν γὰρ ἄνθρωπον τοῦτο κοσμεῖν δύναται, διαφερόντως*

1 cf. p. 433, 20 13 cf. p. 326, 3 sq.

1 *δέ* om Flor | *αὐτὸς* om *Bad* | *Ἔδεσσα* scripsi e Par. 3014 cum Mor Sinn quod commendavit etiam Re coll. verbis p. 433, 20 *πρὸς τὸν ἐν τοῖς ὁμόροις τῇ Συρίᾳ* cf. Amm. XXI 7, 7 *ἔμεσα* reliqui libri *Ἔμεσσα* Re 2 *μεμψαμένη* (Par. 3014) Mor | *αὐτοὺς M* 3 *καθελόντες αὐτοῦ T* 4 *τῶν M* | *τοὺς ἐν τοῖς* om *PaT* | *τοὺς* om *Bad* Mor 5 *τούτων· κἆτα Bad* Mor „*malim καὶ τὰ μετὰ ταῦτα κάτω vel τό τε νῶτον καὶ τὰ μετὰ τοῦτο κάτω*" Boiss 7 *ἀπέχει BadTM* Mor 7 *ταῦτα* — 10 *ἐκείνους* citat Plan fol. 103v 7 *ὁ Κωνστάντιος* om Plan 8 *οὐκ* (2) — 9 *πόλιν* om Plan 10 *οὐδ'* Plan 11 *δοκεῖ* Sintenis 13 *ἐκέκρυπτο Bad* Mor *ἀπεκρύπτετο* coni Boiss 14 *καθέκαστον Bad* Mor 15 *αὐτῶν TM* et in *αὐτῶν* corr *Bad*[2] *ἀὐτῶν I* 16 *συνηδομένους Bad* Mor 17 *'κείνου AI* | *πραότητι περὶ τὰς πόλεις PaBad* Mor 18 *τοῦτο* om *Bad* Mor

δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἐξουσίαις. τὸ γὰρ πάντα ποιεῖν ἐπιτρεπούσης τῆς τύχης εἶναι τὸ ἐπίσχῆσον καὶ διακωλύσον μέγα μέρος εἰς εὐφημίαν τε καὶ δόξαν. εἶτ' ἀκούειν περὶ ἑτέρου ταῦτα μᾶλλον ἐθελήσεις ἢ παρέχειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ σεαυτοῦ λέγειν; μηδαμῶς, ὦ γενναῖε, μηδενὶ τῆς ἐνταῦθα παραχώρει νίκης.

51. Ἀλλὰ πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ ποίας πόλεως ὁ λόγος ἐστί, σκόπει. μάλιστα μὲν γὰρ οὐδεμίαν περιοπτέον οὐδὲ τὴν σμικροτάτην οὐδὲ τὴν ἐν σκοπέλῳ κειμένην. ἁπάσης γὰρ δὴ μέλει θεοῖς καί εἰσιν ἐκείνων κτήματα. εἴποι δ' ἂν ἴσως τις, ὡς οὐ μεγάλη τὰ τοιαῦτα ζημία, ὥσπερ ἐν χορῷ τοῦ φαυλοτάτου χορευτοῦ σιωπῶντος. 52. ἀλλ' οὐ περὶ τῆς ἡμετέρας ἔνι γέ τι τοιοῦτον εἰπεῖν οὔτε ἐνθυμηθῆναι, ἣ πρὸς τοσοῦτον μὲν ἐκτέταται μῆκος, ὡς μὴ εἶναι ῥᾴδιον ἐκ πυλῶν εἰς πύλας ἐλθεῖν, τοιαύτην δὲ καὶ οὕτω πολ-
R 648 λὴν περίκειται γῆν, ὥστε | πάντα μὲν φέρειν, αὐτῇ δὲ ἀποχρῆν. πηγαὶ δὲ οὐ μικραὶ μὲν αἱ εἴσω τειχῶν

9 Phocyl. fr. 5 (ed. Bergk) apud Dion. Chrys. or. XXXVI t. II p. 80 R. Themist. or. XXIV p. 307 c

1 ταῖς om *BadT* Mor 2 τὸ] γρ τί Mor | τὲ καὶ *T* | διακωλῦσόν *M* cf. ad t. I p. 403, 3 3 γέρας Flor Mor | τε om *Bad* Mor | εἶτα Re 4 παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἑτέρου *Pa* sed τοῦ ἡμετέρου del | ἑτέρου in marg inser *A* | μᾶλλον ταῦτα *I* 5 σαυτοῦ Re | λέγειν. Re | καὶ ante μηδαμῶς eras *Pa* 8 ὁ λόγος om *Bad* Mor | οὐδὲ μίαν *AM* μηδεμίαν *Bad* edd 9 σμικρότητα Flor | σκότω Mor 10 μὲν post ἁπάσης *Bad* (om Flor) „malim ἀπασῶν“ Re | δὴ om *Bad* edd 11 εἴποι scripsi εἶπε (εἶπεν *A*) libri edd | τίς *ITB* Flor 12 ὥσπερ — 13 σιωπῶντος citat Plan fol. 103v 14 τοσοῦτο *Bad* Mor 15 τέταται *Bad* Mor 17 φέρειν (φύειν supra) *Bad* (φέρειν Flor) | αὐτῇ *P* sed ' ex ' corr m3 αὐτῇ *VBadB* 18 δ' (bis) Re

οὐδὲ ὀλίγαι, ταῖς δὲ ἀπὸ τῆς Δάφνης ἐπὶ τὸ ἄστυ θεούσαις οὐ πολλὰς ἀντιθήσεις. 53. καὶ μὴν χειμών τε πρᾶος καὶ θέρος ἀνέμοις ἥδιστον ἀγορά τε ἡ καθ' ἡμέραν ἀνθεῖ παρέχουσα τοῖς δρῶσιν ὠνῆς ἐπιθυμίαν, πολὺ δὲ τὸ πανταχόθεν εἰς αὐτὴν μετοικιζόμενον, ἡ δὲ δέχεταί τε ἀσμένη καὶ θεραπεύει καὶ οὐκ ἐᾷ μέμψασθαι τὰ βεβουλευμένα. 54. τὴν ἰσχὺν δὲ τὴν διὰ πάντων τῆς πόλεως πολλοὶ μὲν πόλεμοι πρὸς τὴν Περσῶν ἀρχὴν πολεμηθέντες ἐπέδειξαν, οὐχ ἥκιστα δὲ ᾧ πέρας Ἰουλιανὸς ἐκεῖνος ἐπέθηκε διδάξας διώκειν τοὺς φεύγειν μεμαθηκότας διὰ χρόνου Ῥωμαίοις ἔργον αὐτῶν ἀποδούς. 55. μὴ οὖν ἄλλο τι νομίσῃς νῦν ἢ περὶ τῶν ὅλων εἶναι τὴν βουλήν, εἴπερ ὑπὲρ πόλεώς ἐστιν, ἣν ὁ Μῆδος ἢ μὴ εἶναι βούλοιτ' ἂν ἢ πράττειν κακῶς, ὡς τὰ αὑτοῦ βέλτιον παρὰ τοῦτο ἕξοντα. μὴ τοίνυν συναγωνίσῃ ταῖς τῶν βαρβάρων ἐπιθυμίαις. μηδὲ τὴν ἀρετὴν τὴν Κέλσου περιυβρίσῃς. εἰ γὰρ

---

7 cf. I 480, 7. Plat. Soph. p. 254 B 17 cf. p. 401, 14. t. II p. 298, 17 sq. R. Sievers l. l. p. 263

---

15 ὡς — ἕξοντα] *ἀντίπτωσις ταῦτα ἀντὶ γενικῆς αἰτιατικῆς κριθείσης τῷ ῥήτορι V*[r]

---

1 δ' *Bad* edd 2 φερούσαις *Bad* Mor 3 πρᾶος *PIM* | καθημέραν *VI* 6 δέχεται ἀσμένως *Bad* Mor 7 τὴν (2) *I* sed ὴν in ras m[2] 8 πάσης *Bad* Mor 9 ἀπέδειξαν *M* | οὐχήκιστα *VBadB* 10 διδάξας — 11 μεμαθηκότας citat Plan fol. 103[v] 11 διαχρόνον Flor | Ῥωμαίους Mor post ῥωμαίοις ras 5 litt *I* 12 αὐτὸ νοῶν *Pa* αὐτὸν *Bad* 14 ἢ (1) om *M* 15 αὐτοῦ *IBM* | τοῦτο in τοῦθ' corr *C*[s] 17 μὴ δὲ *APVITBM* | τὴν *C* sed ὴ in ras m[2] | ἀρχὴν *Pa* sed χ in ras | ὑβρίσῃς *T* 17 γὰρ καὶ σὺ *Pa*

R 649 σὺ | ζητήσεις τι πλέον, ἐκείνῳ τὸ μέτρον ἠμέληται, καὶ τιμῶν ἀνὴρ ἄξιος.

56. *Ἀλλὰ μικρὸν οἱ τεθνηκότες πρὸς τὴν σὴν ἀθυμίαν.* σὺ δὲ μηδὲ τὴν ἐπὶ τούτῳ τιμωρίαν ἀγνόει, τὴν φυγήν, ὦ βασιλεῦ, τὴν πολλὴν ἀνδρῶν, γυναικῶν, παίδων, γεγηρακότων, ὧν ἀφ' ἑκάστου πολλὰ δάκρυα κατὰ τῶν ὄνων, κατὰ τῶν ὀρέων, κατὰ τῶν καμήλων. ὧν ὁ μισθὸς διπλάσιος τῇ χρείᾳ τῶν μισθουμένων, ὁ δὲ τήμερον ἐγκαλῶν τῷ μεμισθωμένῳ τῶν ταὐτὸ ποιούντων τῆς ἐπιούσης ἐστίν. 57. ἐπείγονται δὲ οἱ μὲν εἰς ἑτέρας πόλεις, οἱ δὲ εἰς ἀγρούς, καὶ κενὴ μὲν ὡς εἰπεῖν ἡ πόλις, αἱ δὲ πρὶν τὰ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν δεῦρο ἄγουσαι καθ' ἑκάστην πύλην ὁδοὶ τὰκ τῆς πόλεως πολλαχῇ μερίζουσιν. οἴονται γὰρ μένοντες μὲν ἀπολεῖσθαι ξιφῶν ἐπελθόντων, διασπαρέντες δὲ ᾗ δύναιτο ἕκαστος, τυχεῖν ἂν ἴσως ἀσφαλείας. 58. καιρὸς δὲ τοῖς λησταῖς οἷος οὐχ ἕτερος, χρημάτων μὲν κομιζομένων, ῥᾳστώνης δὲ οὔσης εἰς σφαγήν. R 650 φέρει δὲ ὁ ποταμὸς | νεκροὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὓς ἐμβαλλόντων τῶν πεφονευκότων δέχεται. καὶ στενοχωρία μὲν ἐν ἀγροῖς, ὀλιγανθρωπία δὲ ἐν τῇ πόλει, ὥστ' εἶναι βραχὺ τοῖς σιτοποιοῖς τὸ ἔργον. 59. δακρύουσι δὲ οἱ μὲν οὔπω τὴν πόλιν ἀφέντες τῷ μήπω,

17 cf. t. II 296, 11 sq. 10 cf. or. XXIII t. II p. 296 sq. R

1 σὺ om Mor | τί *VIBadTBM* | πλέον ἐκείνω *CAITB* πλέον ἐκείνου *V* | ἐκεῖνο Flor | ἠμέλητο Flor et γρ Mor 2 καὶ] „*malim* καίτοι“ Re, probabiliter, nisi ἀνάξιος scribendum est 4 ἀθυμίαν; Re | μὴ δὲ *APVITBM* 5 τῶν πολλῶν Mor 10 ταυτὰ *Bad* | ἐπὶ τῆς *Bad* Sav 12 ὡς εἰπεῖν] ὡσειπεῖν *B* om *Pa* | πρὶν] πρὸς Mor 13 πάλιν ὁδὸν *Bad* 14 τὰ ἐκ *V* ἐκ *Bad* Mor sed in hoc γρ τὰκ 15 διασπειρόμενοι *Bad* 16 οἷ *Bad* γρ Mor 18 δ' edd 19 δ' Re | εἰς *VIBadUT* edd 20 ἐμβαλόντων *IBM* Mor Sav 21 μὲν om *Bad* | δ' Re 22 ὥστε Flor

οἱ δ' ἀπελθόντες τῷ πόθῳ. νοσήματα δὲ ἰατρῶν σπάνει νικᾷ. ὁ δ' ἀποθανὼν πατρῴων ἐστέρηται μνημάτων. λιμὸς δὲ ἐν οὐ λιμῷ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἑκασταχοῦ καθημένων. ἄρχοντες δὲ ἄχθονται μὲν ταῖς μεταναστάσεσι, κωλύσαι δὲ οὐκ ἔχουσι τῇ τοῦ μέλλοντος ἀγνοίᾳ· πρὸς γὰρ τὸν τρέμοντα τὸ μηδὲν ἔσεσθαι λυπηρὸν οὐκ ἂν ἐγγυήσασθαι δύναιντο. ἔστι δ' οὖν οὐδέτερος ἔξω φόβου, οὔτε ὁ μένων οὔτε ὁ πορευόμενος. καὶ γὰρ οὗτος τὸ μεμενηκέναι δέδοικε. τὸ οὖν χρόνον τοσοῦτον τοσούτῳ συνεζηκέναι φόβῳ πόσην ἔχει τὴν δίκην. ἐλπὶς γὰρ θανάτου καὶ τοῦ μὴ γενησομένου τῆς ἄνευ προσδοκίας πληγῆς ἀλγεινότερον. 60. πολλοῖς ἀπόλωλε χρήματα, βασιλεῦ, πολλοῖς θεράπαιναι ἐν οὐ φορητοῖς καμάτοις, πολλαῖς μητράσιν ἐκ τῶν γονάτων ἐξέπεσε τὰ παιδία, πολλοὺς ἄνδρας ἥρπασε λῃστῶν κύματα, πολλοὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ ταφὴν προσαφῃρέθησαν. ἑτέρα γέγονεν ἡμῖν ἡ πόλις ἢ τό γε ἀληθέστερον, οὐδὲ πόλις. | κέκλειται μὲν R 651

4 cf. t. I p. 192, 5 9 cf. t. II 296, 11 sq. R

1 *οἵ I* | *δ'* Re | *σπάνει* scripsi e *P* sed *ει* ex *ιν* corr m², *U* cum Re Anim *σπάνιν* reliqui libri Re Sinn *σπάνις* Mor Sav qui *σπάνιν* coni 3 *λοιμὸς* et *λοιμῷ V* | *δ'* Re 5 *μεταστάσεσι V* | num *κωλῦσαι* ut *I*? cf. ad t. I 272, 5 | *δὲ οὐκ ἔχουσι* in marg *I* | *δ'* Re 7 *ἐγγυήσασθαι* (ᾶ supra) *I* *ἔστιν I* | *δ'* om *I* | *οὖν* om *VBad* 8 *οὐδ' ἕτερος AP* 9 num *τῷ μή*? *μὴ* inserendum censet Re qui praeterea coni *οὗτος τὸ ἀποδεδημηκέναι* (vel *πεπορεῦσθαι*), *κἀκεῖνος τὸ μεμενηκέναι δέδοικε* 10 *γοῦν Bad* Mor | *χρόνω τοσούτω Bad* | *τοσούτῳ* om Flor 12 *πληγῆς* in ras 12 litt *I²* 13 *πολλοῖς* (2)] *πολλαὶ Bad* 15 *ἐξέπεσον CAPUTBM* et *γρ* Mor Sav 15 *πολλοὺς* — 16 *κύματα* citat Plan fol. 103ᵛ 16 *ληστῶν PIB* | *σὺν* ante *ταῖς* *I*, fortasse recte 18 *ἢ*] *καὶ* Flor | *ἀληθέστερον εἰπεῖν I* 18 et p. 412, 1 *κέκλεισται IBadM*, e *κέκλειται* corr *C*ˢ, edd cf. p. 343, 12

θέατρον ἐκεῖνο, κέκλειται δὲ ἱππόδρομος. οὐ κόρην ἄγεται νυμφίος, οὐ δᾷδες ἅπτονται γάμοις, οὐχ ὑμέναιος ᾄδεται. ἐξῆλθον αὐλοὶ πάντες, ἐξῆλθον σύριγγες, ἐξῆλθον ᾄσματα. οὐ σκῶμμα, οὐκ ἀστεῖον, οὐ συμπόσιον. οὐδὲν ἁπλῶς τῶν ἡδονὴν φερόντων καὶ χάριν ἴδοι τις ἂν ἐν αὐτῇ. 61. *καταλέλυνται μὲν αἱ περὶ τοὺς λόγους διατριβαί, καταλέλυνται δὲ αἱ περὶ τὰ γράμματα διδασκαλίαι. διδάσκει δὲ οὐδεὶς οὐδὲ μανθάνει. νοσούντων μὲν ἡ χρόα, οὐκ ἐρρωμένων δὲ ἡ φωνή, πεπλανημένων δὲ ἡ γνώμη, καί τις ἐπ' ἄλλον ὁρμήσας λόγον ἐπ' ἄλλον ἀπηνέχθη.*

62. *Οἶμαι δὲ καὶ τὸν θεὸν βοηθοῦντά μου τοῖς λόγοις ἄγειν ἐπὶ τὴν Ῥωμαίων γῆν Περσικὴν πρεσβείαν. οὐ γὰρ ἂν ἔχοι καλῶς ἰδεῖν ἐκείνους πόλιν τὴν ⟨τῶν⟩ πρὸς ἕω μεγίστην ἐν μίσει τε τῷ παρὰ σοῦ καὶ κολάσεσιν αἰσχύνην ἐχούσαις τῷ τρόπῳ τῆς πόλεως. νομίσας οὖν μηδὲ ταῦτα ἀθεεὶ γεγενῆσθαι γίγνου πρᾷος καὶ μὴ στερήσῃς τὴν ἡμετέραν ὧν Παφλαγόνων τισὶ μεταδέδωκας ὀλίγοις ὀλίγην οἰκοῦσι πόλιν, ἣ καὶ φυλῆς μιᾶς τῶν ὀκτωκαίδεκα τῶν παρ' ἡμῖν λείπεται.*

63. *Καλόν, καλόν, ὦ βασιλεῦ, καὶ σὲ τούτοις σεμνύνεσθαι καὶ παῖδας σοὺς καὶ ταῦτα φιλοτιμίαν τε*

---

4 *οὐκ ἀστεῖον*] „*aut deest ἔπος vel ῥῆμα aut οὐκ una cum commate est delendum, ut sit οὐ σκῶμμα ἀστεῖον*" Re 6 *τίς M* | *ἂν* inserui e *VI*² om reliqui libri edd 7 *τοὺς IPaBad* et inser Re om reliqui libri Mor 9 *χροιά V* 13 *οὐκ ἄγειν BM* | *Περσικὴν* inser *C*⁸ | *πρεσβείας* Flor 14 *ἐκείνους ἰδεῖν T* 15 *τὴν* del Re | *τῶν* inserui cum Re | *τὴν* ante *μεγίστην Bad* et inser *I*² edd | *τε* om *BM* inser *I*² 16 *γρ ἔχουσαν* Mor et coni Sav | *τῶν τρόπων IBM* 17 *νόμισον T* | *μὴ δὲ APVIBadTBM* 18 *πρᾷος PIBM* 19 *τισὶ* inser *I*² | *μετέδωκας M* 22 *καλόν* om *Bad* Mor 23 *τοὺς σοὺς T* | *τε* om *Bad*

καὶ διδαχὴν αὐτοῖς εἶναι τοῦ πῶς δεῖ καιροῖς ὁμοίοις προσφέρεσθαι. φέρων μὲν γὰρ δυσκολίας ὁ χρόνος οὐ παύσεται, μέγα δὲ ἐκείνοις οἶμαι μὴ τὸν συμβουλεύσοντα ζητεῖν οἴκοθεν καὶ παρὰ τοῦ φύσαντος | ἔχουσι τὴν παραίνεσιν. R 652

64. Λύε δὴ τὴν πολλὴν συμφοράν, ὦ βασιλεῦ, καὶ ταῖς φυγαῖς καὶ τοῖς ὀδυρμοῖς ἐξίσωσον τὴν τῆς καθόδου φαιδρότητα. κομισάσθω τις τὸν παρθενῶνα, κομισάσθω τὸ δωμάτιον, φιλησάτω τὰς πρώτας θύρας, τὰς δευτέρας, τὰς ἐπ᾽ ἐκείναις, ἀπολαυσάτω τῆς νυκτὸς εἰς ὕπνον ἐν τοῖς αὑτοῦ κατακείμενος. 65. πολλῶν μὲν ἀκήκοας ἐγκωμίων τῶν μὲν σθένει ῥητόρων, τῶν δὲ καὶ μανίᾳ ποιητῶν εἰργασμένων, ἐν οἷς πατρῷαί τε ἀρεταὶ καὶ σαὶ καὶ ὅπλα καὶ στρατηγίαι καὶ μάχαι καὶ νῖκαι καὶ τὸ παρὸν δὲ σχῆμα τοῦτο, καθ᾽ ὃ τοῖς ἄλλοις ἐφέστηκας ἑκόντων ὑπὸ σὲ τῶν βαρβάρων ἰόντων. ποίησον δὴ καλλίους τοὺς μετὰ ταῦτα λόγους τῷ καλλίω τοῖς παροῦσι δὴ τούτοις ποιῆσαι τὴν ὑπόθεσιν. ὄντων γὰρ ἐκείνων μεγάλων ἔνι τι πλέον ἐν τούτοις ὑπὲρ ὧν ὁ νυνὶ λόγος.

---

1 αὐτοῖς καὶ διδαχὴν *Bad* | πῶς δεῖ] δεῖν *M* 3 παύσεται *P* sed σ in ras 3 litt | δ᾽ *Bad* Re | μὴ] καὶ *Pa* | συμβουλεύσοντα *P* sed σ (2) inser m[3], *I* sed ο (2) ex α corr m[2] συμβουλεύσαντα *Pa* συμβουλεύοντα *U* 4 οἴκοθέν τε *I* 6 λῦε *IM* | δὲ *Bad* | πολλὴν om *Bad* 8 τίς *TB* 9 φιλησάτω *I* sed ι in ras m[2] 10 τὴν δευτέραν· τὴν Mor, sed γρ τὰς δευτέρας· τὰς | ἀπ᾽ ἐκείνων *Bad* et γρ Mor 11 αὐτοῦ *TBM* et ex αὐτοῦ corr *Bad*[2] et in αὐτοῦ corr *C*[n] 11 πολλῶν — 13 εἰργασμένων citat Lex. Darmstad. fol. 105[r] μανία καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς ἢ ἡ θεοληψία· Λιβάνιος πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα· πολλῶν κτλ. 12 ἐγκωμίων scripsi e Par. 3014 Lex. Darm. cum Mor Sinn ἐγκώμια reliqui libri Flor Re 13 εἰργασμένων *Bad* sed α supra ων m[2] εἰργασμένα Flor 14 καὶ σαὶ inser *I*[2] καὶ σαὶ καὶ ὅπλα om *Bad* 15 δὴ *Bad* | καθὸ *Bad* 16 ὑπό σε edd | σε om *Bad* 17 δὲ *CIB* Re Sinn | μεταταῦτα *VITB* 19 τί *VITB*

66. *Νεῦσον τοίνυν, ὦ θεία κεφαλή, καὶ ποιήσας μοι τὸ γῆρας εὔδαιμον τῷ περὶ ὧν ἀφῖγμαι κατωρθωκέναι χρηστὴν ἀγγελίαν φέροντα τοῖς ἐμαυτοῦ πολίταις ἀπόπεμψον.*

---

1 ὦ om *Bad* | *ποίησαί T ποίησόν Bad* 2 *γῆρας εὔδαιμον* citat Plan fol. 103^v 3 *φέροντι Bad* | *ἐμοῖς* Mor (e Par. 3014), sed *γρ ἐμαυτοῦ* in marg | *πολίταις ἀπόπεμψον* om *Bad*

XX.

Oratio *πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς* qua Libanius Theodosium ob clementiam Antiochenis in venia motus danda declaratam praedicat atque rogat ut cum Arcadio urbem ipsam visum veniat, non magis quam quae praecedit[1]) coram imperatore habita, sed — fortasse postquam ad eum missa est — Antiochiae recitata publicique iuris facta, ut rebus cum illa priore artissime cohaeret, ita fatis iisdem usa est. Codices, quorum iam in archetypo illi successit, fere iidem sunt ratioque inter hos fere par intercedit. Sunt autem hi:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 214ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 104ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 110ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 84 anno 1425 scriptus fol. 193. Vide t. I p. 415 sq.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 223ᵛ. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

6. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 521ᵛ. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

7. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 scriptus fol. 248. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

---

1) Cf. supra p. 373.

8. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 95. Vide t. I p. 214 sq.

9. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 111v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

10. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 303v. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

11. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 95. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

12. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 155v. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

13. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 72v. Vide t. I p. 39 sq. et 69.

14. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 322. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

15. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 160. Vide t. I p. 209 sq. et 236.

16. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 108v. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

17. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 85v. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

18. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 68. Vide t. I p. 323 sq.

19. Ambrosianus I 49 anno 1488 exaratus fol. 55. Vide t. I p. 363 sq.

20. Parisinus gr. 3017 (= Pa) saec. XV ex eodem quo Ambrosianus I 49 exemplari descriptus fol. 66. Vide supra p. 4 sq. Gratiose meum in usum contulit Henricus Lebègue.

21. Monacensis gr. 113 (= Mo) saec. XVI fol. 124v. e Parisino 3017 descriptus. Vide t. I p. 413 sq. et supra p. 375. Contuli.

22. Laurentianus LIX 30 saec. XV fol. 208v. Vide t. I p. 417 sq.

23. Mutinensis gr. CLXXXI (III F 3) saec. XV fol. 114v. Vide supra p. 48 sq.

24. Cantabrigiensis collegii Trinitatis Collect.

Gal. O. 2. 12 (= T)[1]) saec. XIII fol. 5v. Desinit fol. 6v verbis *ἤγετο στένων* (p. 429, 11).

Quae excipit

25. codex Musei Britannici Burneianus gr. 276 131
(= T) fol. 27 verbis *πινόντων ἐκ* p. 429, 12 qui desinit fol. 28v verbis *γυμνῶν συντέλεια* p. 443, 4.

Quae duo folia olim cum primis sex codicis Cantabrigiensis cohaesisse probavi Act. Acad. Berol. 1885 p. 915.

Contuli.

Quibus accedunt codices nonnulli vel fragmenta in quibus oratio *περὶ τῆς στάσεως* deest:

26. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 55v. Vide t. I p. 222 sq. et 236.

27. Parisinus gr. 3016 saec. XV fol. 1 incipit verbis [*οὐ*]*κ ἐξῆν πρότερον* (p. 421, 6) et desinit verbis *πρὶν αὖθις εἴχομεν* (p. 424, 18). Vide t. I p. 53 sq. et 69.

28. Parisinus gr. 583 chartaceus formae folii mi- 132
noris saeculi XVII olim Baluzianus teste inscriptione in folio 2 posita *Baluzi. 440 (R. 2317*[2]*)* miscellaneus e diversissimis partibus compactus continet inde a

fol. 61 inc. *Καλοῦ βίου γέρας εἶναι καὶ ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους Κέφαλος καὶ Ἀριστοφῶν* declamationem e Parisino 2998, e quo a me primo Herm. IX p. 29 sq. edita est, parum diligenter descriptam et manu secunda correctam. Desinit fol. 69v verbis *οὐκ ἔστι κοινὰ* (= p. 41, 30). Reliqua desunt aeque atque initium antilogiae Cephali, quae incipit fol. 70 verbis *πᾶς ὁ δῆμος* et desinit fol. 80v ultimis verbis *ὅτι μὴ δὲ ἐμέ* (= p. 66, 11).

fol. 95 inc. *Οὐκ ἀντεῖπε τῷ φιλίππω γινομένῳ ἀμφικτύονι ὁ αἰσχίνης* (= t. III 396 R.) Desinit fol. 107 verbis *ἄνδρες ἑπτά* (433, 13). Ex eodem codice descripta est.

127 (= *pag. 25*) inc. *ἀνέχει, πρὸς ἀναίρεσιν ἕτοιμον* i. e. *ἔκφρασις Πολυξένης σφαττομένης* (IV 1089, 3 R). Des. verbis *οὐκ ἐώσης τῆς τέχνης* (= 1089, 25).

1) Cf. supra p. 85.

128 (= *pag. 9*) inc. *ἀγῶνα παρεσκευάζοντο* i. e. *ἔκφρασις ναυμαχίας* (1080, 7). Des. verbis *διελθεῖν οἷα γεγένηται* (1080, 23).

128ᵛ (= *pag. 10*) *ἔκφρασις λέοντος κατέχοντος ἔλαφον θ'*

129 (= *p. 11*) *ἔκφρασις ἡρακλέους καὶ ἀνταίου ι'*[1])

130ᵛ (= *p. 14*) *ἔκφρασις ἑτέρα τῶν αὐτῶν ια'*

Des. fol. 131ᵛ verbis *περίκειται μὲν οὐδὲν* (= 1085, 5).

132 (= *p. 25*) inc. verbis *οὖν καὶ τούτοις* i. e. *ὑπὲρ τῶν ἱερῶν* t. II 190, 4 R. Des. fol. 133ᵛ (= *p. 28*) verbis *ἀλλ' ὡς τὰ σὰ* (199, 8).

134 (= *p. 117*) inc. verbis *βο]υλομένοις ὑπῆρχεν* i. e. *περὶ τῶν συνθηκῶν* t. II 428, 4 R. Des. fol. 136 verbis *κρατείτω παραίνεσις* (432, 3). Sequitur

136 (= *p. 121*) *πρὸς τοὺς ἀντιοχεῖς ὑπὲρ τῶν ῥητόρων.*

Des. fol. 136ᵛ (= *p. 122*) verbis *μετενέγκαι τὴν μέμψιν* (t. II 205, 17 R) et rursus incipit fol. 138 quod ante 137 locum habere debebat, verbis *ἐπὶ ῥαστώνην* (210, 7) et des. verbis *ἥδιον ἀποστάντες* (212, 1), quae excipiuntur folio 137 (= *p. 147*) quod incipit verbis *πάντως δὲ μετάδοτε* (212, 1) et des. fol. 137ᵛ (= *p. 148*) verbis *γὰρ οὐ* (213, 12), quae excipiuntur verbis *λυσιτελεῖν τούσδε κτλ.* (213, 12) folio 139 (= *p. 149*) et sequentibus. Finis (*θεοῖς ἕλεσθε* 223, 6) est in fol. 145ᵛ.

Fol. 146 (= *p. 163*) *ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ λόγος* (haec verba add m²) *Εἰς τοὺς αὐτοκράτορας κώνσταντα καὶ κωνστάντιον* cum protheoria. Des. fol. 164ᵛ verbis *ἅπασι τοὺς λοιποὺς* (t. III 292, 10 R).

Folio 165 scripta sunt alia manu verba orationis *ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν* inde ab *ἢ συμφορῶν ὑπερβολάς* usque ad *φιλονεικίας εἶναι* (= t. III 391, 11—395, 11) cum subscriptione *τέλος τοῦ πρὸς ἀριστείδη.*

Foliis 166—169 alia manu exarata continentur non-

---

1) Hanc et sequentem ecphrasin in mente habuit Montefalconius Bibl. manuscr. II 1303, cum hoc codice Libanii *de Herculis laboribus* fragmentum contineri dixit.

nulla ex Eustathii de Hysm. sumpta[1]): VI 10—15 inde a verbis *ἄνθρακας εὑρίσκω τοὺς θησαυρούς, ἔκφρασις φρέατος*[2]) i. e. I 5, *συμπόσιον* i. e. I 7, *ἔκφρασις τῆς ὑσμίνης κιρνώσης* i. e. I 8.

Folio 170ᵛ et ʳ[3]) alia manu exarata exstat oratio *Λιβανίου Σοφιστοῦ* (haec duo verba praepos. m²). *τοῦ αὐτοῦ ἕτερος πρὸς θεοδόσιον τὸν βασιλέα ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς* inde ab initio *Ἃ μὲν πολλάκις* usque ad *στρατιωτῶν, οἷς ἔργον* (p. 429, 5).

Sequuntur alia manu scriptae

fol. 171 *Λιβανίου ἐκφράσεις. ἡρακλέους ἑστῶτος ἐν τῇ λεοντῇ*

ἡρακλέους περιπεπλεγμένου τῷ ἀνταίῳ

171ᵛ	*πεζομαχίας*
	κάλλους
172	*θήρας*
172ᵛ	*τρωάδος ἀπεστραμμένης* (IV 1091 R)
	τρωάδος ἀπεστραμμένης (IV 1093)

quae desinit verbis *ἣν εἴληφε τάξιν* (1094, 19).

Sequuntur inde a folio 173 *ἡρωικὸν εἰς τὴν τοῦ μουσείου ἀνοικοδόμησιν* aliaque quae recensere non est huius loci.

Codicem anno 1880 examinavi, postquam anno 1875 magnam partem (fol. 95—173) a Carolo Graux et Sturmio Luxemburgensi collatam accepi.

Libaniana quae inde a folio 127 exstant plurimam partem e codice Parisino gr. 3016[4]) dum is integer est, descripta esse videntur. Quoniam vero is fundamentum fuisse videtur editionis Morellianae, singularis inter hanc et Parisinum 583 vitiorum consensus explicatur, ut *κιγχλία* (*κιγκλία* Mor) pro *κιγκλίδι* p. 422, 20, *νῦν* pro *ἐν* 428, 21, *τετιμημένη* pro *τετμημένη* 429, 3, omissorum ver-

1) Quae indicavi Ann. philol. 1876, 213.
2) Quo Montefalconius l. l. Libanii *de puteo* fragmentum contineri opinatus erat.
3) Ordo paginarum nunc in codice inversus est.
4) Cf. t. I p. 53 sq.

borum ἅτε — ἀνθρώποις 421, 4—5, φαύλῃ 422, 10, γὰρ 425, 15. Nihil igitur erat cur lectiones huius fragmenti in apparatum criticum reciperem.

Duarum in quas codices quos adhibendos esse censui distinguuntur familiarum pretio fere aequalium prior continetur codicibus *CAP*, altera *VIPa*; mixtam praebent recensionem non solum *TBM*, sed etiam *U* qui ut hic quoque in universum ab *I* prope abest[1]), ita nonnulla feliciter emendata praebet. Etiam *T* et *Pa* nonnullis locis manum correctricem sed temerariam prae se ferunt.[2]) *B* et *M* hic quoque ex eodem exemplari fluxerunt.

Simili huius codice usus est Planudes qui fol. 103ᵛ permultos locos exscripsit.[3])

Oratio primum edita est simul cum praecedenti a Morello (= Mor) Parisiis anno 1610,[4]) qui codice Regio quidem se usum esse dicit, qui Parisinus gr. 3016 fuisse videtur.

Haec editio fere repetita est duobus annis post ab Henrico Savilio in tomo octavo operum Ioannis Chrysostomi p. 131—136,[5]) cuius, nisi a Morelliana discedit, mentionem nullam feci, deinde paucissimis mutatis sine notis a Morello ipso in editione operum Libanii t. II p. 406—420. Plurima quibus haec scatebat vitia sanavit Reiskius (= Re) prius divinatione (Anim. V 234—242), tum etiam ope codicum Augustani et Monacensis (ed. I p. 292—304; ed. II t. I p. 653—678). Nonnulla ad emendandum contulerunt Sintenis et Cobetus.

---

1) Cf. supra p. 7.

2) Ut paucis defungar, *T* praebet εἰπεῖν pro ὁμολογεῖν p. 438, 2, *Pa* διακονοῦσι pro ὑπηρετοῦσι p. 443, 2.

3) Cf. supra p. 381.

4) Cf. supra p. 382. Succedit editioni orationis περὶ στάσεως sub hoc titulo: *Libanii Sophistae ad Theodosium Imperatorem oratio post conciliationem cum Antiochenis* cum versione latina et notis („*Coniectaneis*" p. 30—32).

5) Cf. p. 383.

ΠΡΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΔΙΑΛΛΑΓΑΙΣ.

1. Ὃ μὲν πολλάκις προεῖπον, ὡς οὔτ᾽ ἔσται τῇ R 653 πόλει δεινὸν οὐδὲν ἕτερον ἅ τε ἦν ἐν τῇ τιμωρίᾳ πεπαύσεται, δέδεικται πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅπου γε καὶ πόλιν ὑπῆρξέ μοι προσειπεῖν ἣν οὐκ ἐξῆν πρότερον· ἐπεὶ δὲ δίκαιον τοῖς εὖ πεποιηκόσιν ἀποδοῦναι χάριν, δι᾽ ἐμοῦ τοῦτο ποιεῖ τῶν Ἀντιοχέων ἡ πόλις τῆς μὲν δι᾽ ἔργων ἀμοιβῆς ἀπολελειμμένη, τῇ δὲ διὰ λόγων, αὕτη γὰρ ἂν εἴη μόνη, χρωμένη. δοκεῖ δέ μοι καὶ

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
I = Marcianus append. XCI 2
Pa = Parisinus gr. 3017
U = Urbinas gr. 126
T = Cantabrigiensis Collegii Trinitatis + Burneianus 276
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437

---

1 Πρὸς] εἰς *V* | Θεοδόσιον τὸν βασιλέα] θεοδόσιον βασιλέα *C* Re τὸν βασιλέα θεοδόσιον *UM* θεοδόσιον *APaT* τὸν αὐτὸν *PI* τὸν αὐτὸν βασιλέα *B* 2 λόγος τρισκαιδέκατος post διαλλαγαῖς *V*, λόγος ς′ *Pa* rubr 3 Ὃ] om *U* ἃ *CPa* rubr (Vat. 82 Par. 583) Mor | οὔτ᾽] οὐκ ἔτι coni Mor 4 ἅ τε — 5 ἀνθρώποις om Mor 6 πάλιν *M* 8 τοῦτο δι᾽ ἐμοῦ *Pa* 10 αὕτη Re αὐτὴ libri αὐτῇ Mor | ἂν om *M* | περίλοιπος aut δυνατὴ post εἴη excidisse putat Re | ἐρωμένη *T*

τοῖς θεοῖς ὕμνος ἅπας εὖ ἔχων ἅπαντος ἀναθήματος εἶναι τιμιώτερος, ὡς δηλοῖ Πίνδαρος ὁ Θηβαῖος μειζόνων παρὰ τοῦ Πυθίου τετυχηκὼς ἢ οἱ πλεῖστον χρυσίον ἐκεῖσε κεκομικότες. 2. αἰσχύνομαι μὲν οὖν τοῖς κατὰ τῆς ἐμαυτοῦ ῥηθησομένοις λόγοις, ἐπεὶ δὲ R 654 οὐκ ἔνι τοῦτο | φυγόντα σῶσαι τὸ προσῆκον τῷ περὶ τῆς χάριτος λόγῳ, φράσω τὰ ἀπὸ τῆς ἀληθείας βουλόμενος μὲν ἂν ἔχειν εἰπεῖν τι περὶ αὐτῆς ἄμεινον, τῆς ἀνάγκης δὲ ταύτῃ ἀγούσης ἐρῶ.

3. Ἐγένετο φαύλη περὶ βασιλέα χρηστὸν ἡ ἡμετέρα πόλις μετὰ μὲν τὴν τῆς ἐπιστολῆς ἀνάγνωσιν ἀποσειομένη τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ δοκεῖν ἐπὶ τὸν θεὸν καταφεύγειν, τῶν γὰρ ἀδικουμένων ἀφαιρεῖν οὐκ ἐνῆν δήπου ταυτὶ τὰ ῥήματα. λαβοῦσα δὲ ταύτην τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ δικαστηρίῳ πονηρὰ συμμορία πλείους ἔξω τῶν θυρῶν προσλαβοῦσα καὶ μετ' ἐκείνους ἔτι πλείους καὶ πάλιν ἄλλους συνέχεαν μὲν τἀν τῷ κοινῷ βαλανείῳ νόμῳ διατεταγμένα, κινηθέντες δὲ ὑπ' αὐτῶν ὧν ἔδρασαν ἐπὶ μείζω καὶ παρανομώτερα προσπίπτουσι μὲν οὕτω σφοδρῶς τῇ τοῦ ἄρχοντος κιγκλίδι καὶ ταῖς μετ' ἐκείνην θύραις, ὥστε δεῖσαι τοὺς ὑπηρέτας, μὴ καὶ

2 Paus. IX 23, 3. X 24, 5. Eustath. prooem. Pind. § 27
12 cf. or. XIX p. 397, 2 sq   14 cf. p. 397, 16

1 ἅπας ὕμνος *Pa* | ἅπαντος om *BM*   2 ὁ om *Pa*   3 ἢ] οἳ *M*   5 τῆς *V* sed η ex οι corr m[2]   8 num καὶ βουλ.? | τί *TB*   9 τῆς δ' ἀνάγκης ταύτης *Pa* | ἐρῶ „*malim abesse*" Re   10 φαύλη om Mor   11 τὴν om sed inserendum coni Mor | οὐκ ἀποσειομένη coni Re   13 οὐκ ἐνῆν ἀφαιρεῖν *IM*   14 ἀφαιρεῖν post ῥήματα *Pa* | ταύτην ἀρχὴν *I* sed post ταύτην ras 2—3 litt   15 πονηρὰ συμμορία in marg *T*   17 μὲν inser *I*[2] | ταὐτῷ *Pa*   18 δ' *Pa*   19 παρανομώτεραι *Pa*   20 κιγκλίᾳ Mor Sav qui κιγκλίδι coni

ῥήξαντες αὐτὰς ἀποκτείνωσιν αὐτόν, οἷα τοιοῦτοι καιροὶ πεποιήκασι πολλαχοῦ, τοῦτο δὲ οὐ δυνηθέντες κατέχεαν μὲν τῶν ἑαυτῶν κεφαλῶν ὕβρεις, οὕτω γὰρ ἄμεινον εἰπεῖν, ἃς οὐδ' ἐν καπηλείῳ τῶν τις ἀγοραίων 4
| ἐφ' ἕτερον τῶν ἴσων. 4. *τούτῳ δὲ ὄντι τοσούτῳ* R 655
τὰ διὰ τῶν ἔργων ἐπέθηκαν δραμόντες ἐπὶ σέ τε καὶ τὴν γυναῖκα τὴν σὴν καὶ τέκνα ⟨καὶ⟩ χερσί τε καὶ κάλοις ταῦτα δείξαντες χαμαί. καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα, ἀλλ' εἷλκον οἱ μὲν ὅλους, οἱ δὲ διεσπασμένους. καὶ οἱ μὲν τοιαῦτα ἠδίκουν, οἱ δὲ τῷ βασιλεῖ ταῦτα ἀγγελοῦντες ᾔεσαν πεφρικότες, οἷα σφᾶς δεήσει μηνύειν. ἡ πόλις δὲ ἐθρηνεῖτο παρὰ τῶν τὰ τοιαῦτα τεθεαμένων. 5. *αἱ δὲ ἐλπίδες, ἡ μὲν ἥξειν λόγον ἐπὶ τῷ τῶν παραπιπτόντων φόνῳ, ἡ δὲ οὐ κτενεῖν μέν, δι' ἁρπαγῆς δὲ τὰ πάντων ἕξειν, ἑτέρα δὲ ψῆφος ἐπῆγε δημίων δεξιαῖς ἀπολέσθαι μὲν τὸ βουλεῦον, ἀπολέσθαι δὲ μοῖραν οὐ μικρὰν τῶν ἐν τῷ δήμῳ.*

---

7 Zos. IV 41. Sozom. h. eccl. VII 23. Theodor. hist. eccl. V 20

---

3 *κεφαλὰς ἐνταῦθα τοὺς βασιλεῖς αὐτοὺς λέγει* V^r 8 *οὐ μόνον ὁ κάλως τοῦ κάλω τὸ σχοινίον ἀλλὰ καὶ ὁ κάλος τοῦ κάλου* $P^2 I$

---

1 *ῥήξαντας αὐτοὺς Pa* 3 *ὕβρεις* om *Pa* 4 *τίς Pa* 6 *δι' ἔργων T* 7 *τὴν* (1) om *V* | *καὶ* inserui 8 *δείξαντες I* sed *δεί* in ras m² | *καὶ* om *T* | *τοιαῦτα B* 10 *ἀγγέλλοντες V* 11 *γρ ἴεσαν* Mor 12 *δ' Pa* | *περὶ Pa* | *τὰ* om *PIPaU* 13 *ἡ* scripsi e *T* cum Cobeto Mnem. V 137 (Coll. 117) *αἱ* reliqui libri edd „*malim utroque loco aut singularem aut pluralem*“ Re | *λόχον* Re *λόγον* libri Mor 14 *παραπαιόντων* (*πιπτόν* supra) *M* | *αἱ VPa* 15 *ἥξειν* Cobet l. l. | *δὲ* inserui e *V* om reliqui libri edd | *ψῆφον M*, fortasse recte 16 *δεξιὰς⟨αἷς⟩* coni Re

6. *Πῶς οὖν οὗτος; παιδεύει μὲν τιμωρίᾳ τινὶ τὴν ἴασιν ἐχούσῃ δυναμένῃ τὸ πεπαυμένον τῇ λύπῃ πάλιν ἐλεύθερον τῶν λυπούντων ποιῆσαι καὶ μὴ ἁμιλλάσθων ἵπποι, μηδ' εἰς θέατρον ἴτω μήτε ὁ τέρπων μήτε ὁ τερπόμενος καὶ μικρᾶς ὀνόματι πόλεως ἡ μεγάλη κεκλήσθω καὶ τῆς ἐκ βαλανείων ἀπεχέσθω τρυφῆς, ὧν οὐδὲν ἄλυπον, ἐπὶ δὲ τὴν ἐνίων κρίσιν πέμπει μὲν οἷς συνήδει δικαιοσύνην, ἐλέγχου δὲ ποιήσας κυρίους ὅμως αὐτῷ τὸ λοιπὸν* R 656 *ἐφύλαξεν, | ὅπως ὁπόσον ἀφήσει, ἅπασιν εἴη καταφανές.* 7. *καὶ οἱ μὲν ἀποροῦντες ἀρνήσεως ἔκειντο ἐν τῷ οἰκήματι καὶ παρῆσαν οἱ τούτων οἰκεῖοι διὰ τῶν πρὸ τοῦ θανάτου φιλημάτων τὴν μετ' ὀδυρμῶν χαριζόμενοι χάριν. ἔπειθ', ὅπερ ἥλιος ἐργάζεται νικῶν ἀκτῖσι νέφη, φῶς ἧκεν ἐπιστολῆς ἀπελαῦνον τὸ σκότος, καὶ πᾶν μὲν στυγνὸν ἐξεκεχωρήκει, πᾶν δὲ εἰς εὐφροσύνην ἄγον εἰσεληλύθει καὶ προσηγορίαν τε τὴν πρὶν αὖθις εἴχομεν καὶ θεαμάτων εἴδη καὶ λούσασθαι δὴ καὶ τὴν αὑτῆς γῆν ἡ πόλις καὶ τὴν αὑτοῦ τροφὴν ὁ πένης.* 8. *ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς ἐνί τινι λέγεται*

1 Io. Chrys. hom. ad pop. Ant. XVII p. 175 E 5 Io. Chrys. l. l. p. 175 D sq. Theodor. hist. eccl. V 19 8 Caesarium et Ellebichum 20 cf. p. 77, 21

20 *ἐνί τινι*] *Ἱππολύτῳ* P^2

2 *δυναμένην PU* Re | *τετρωμένον V* et coni Re Anim *πεπαρμένον* Re fortasse recte (cf. Il. ε 399) sed cf. p. 441, 20 3 *τῶν λυπούντων* om *Pa* 4 *μηδ'* scripsi cum Sinteni *μήτ'* libri edd 7 *ἀπέχεσθαι Pa* | *ἄλυτον I* sed τ in ras m², *Pa* 9 *ὅμως* Re om *V* *ὡς* reliqui libri Mor | *αὐτῷ APTUM* Mor *αὐτὸ I* 10 *ὁπόσην V* | *ἀφήσειν Pa* *ἀφίησιν* coni Re num *ἀφῆκεν*? 14 *ἐργάζηται B* | *νικῶν ἀκτῖσι νέφη* om *T* 16 *ἐξεκεχωρήκει P* sed ε (2) m² | *δ'* Re 18 „*malim λοῦσθαι*" Re 19 *αὐτῆς ITBM* | *γῆν* in marg A^2 | *αὐτοῦ IPaTBM* 20 post *ἀσκληπιὸς* lacuna 6 litt *U*

λῦσαι θάνατον καὶ Ἡρακλῆς μιᾷ τινι γυναικί, σοὶ δὲ περὶ ὅλην τοῦτο πέπρακται πόλιν· ἣν ὅστις ἀναβεβιωκέναι λέγοι, καλῶς ἂν λέγοι. τοσοῦτον εἴργαστο δρασμὸν ὁ φόβος οὐ σοῦ φεύγειν ἀναγκάσαντος, τῆς δὲ προσηκούσης τιμωρίας τοῦ δέους. ὃ παύσας, ὦ βασιλεῦ, μεστὴν αὖθις σωμάτων ἀπέφηνας τὴν πόλιν.

9. Γνοίη δ' ἄν τις, ἡλίκα δέδωκεν, εἰ λογίσαιτο, πόσος ἂν ἦν αὐτῷ λόγος ἐπιθέντι τὴν ὀφειλομένην δίκην, ἣν εἴ τις ᾐτιάσατο λαβόντα, συκοφάντης ἂν ἦν. ἦν δ' ἂν ἡ προσήκουσα δίκη πολὺ μὲν αἷμα, πολλοὶ δὲ νεκροί, δήμευσις τῶν ὄντων, ἐκβεβλῆσθαι τῆς οἰκείας καὶ μηδ' ἀποθανόντι μετεῖναι πατρῴων μνημάτων. 10. εἰ δή τις ἐπελαμβάνετο τούτων, τὸ στόμα ἂν ἐνεφράττετο | τοῦτο μὲν ταῖς βλασφημίαις, τοῦτο R 657 δὲ ταῖς εἰκόσιν οὕτω πολλαῖς. πρὸς γὰρ δὴ τὸν ἄτοπον ἐκεῖνον ἦν ἂν τῷ βασιλεῖ λέγειν· ἄνθρωπε, τῶν ῥημάτων οὐκ ἀκήκοας; τοὺς ἑλκομένους οὐκ εἶδες; εἰ γὰρ περὶ μόνον τὸν νεώτερον τῶν παίδων ταῦτ' ἦν ἠσελγημένα, φέρειν ἔδει· εἰ δὲ πρόσκειται μὲν ὁ πρεσβύτερος, τούτῳ δὲ ἡ τεκοῦσα, τῇ τεκούσῃ δὲ ἐγώ, καὶ τὸ δὴ τούτων ἀφορητότερον ἐμοί, τὸν ἱππέα τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν αὐτῷ ἵππῳ κατενεγκόντες, ὥσπερ ἐν ἱπ-

19 Dem. c. Mid. p. 521, 2

3 λέγει *VT* | λέγῃ *Pa* | εἰργάσατο *PaBM* 4 δρόμον Re 5 τοῦ δέους *V* Re τὸ δέος reliqui libri sed in τοῦ δέους corr *C*[s], Mor 7 δέδωκας Mor sed γρ δέδωκεν in marg 12 οἰκείας Re οἰκίας libri Mor | μὴ δ' *AVIPaBM* | πατρώων *B* 13 δὲ δή coni Re, δέ Sintenis 15 γὰρ om Mor 16 ἐν Mor 18 μόνον τὸν νεώτερον *I* sed μόνον τὸν νε in ras m[2] 19 ἂν ante ἦν *PaU*, inser *I*[2] Re 21 δ' Re | πάντων τούτων *Pa* Re 22 ἀφορητότατον coni Re Anim 23 κατενεγκόντες ἵππῳ *I*

·πομαχίᾳ τρώσαντες, ἀμφοτέρους ἐγέλων ὡς οὐκ ὄντος τοῦ χαλεπανοῦντος ὑπὲρ τοιούτων κακῶν οὐδὲ καταλελειμμένου τοῦ ληψομένου δίκην, πόσους δέοι καθ' ἕκαστον τῶν ὑβρισμένων ἀποθανεῖν;

11. *Οὐκοῦν* τὸ μὲν θανάτῳ λαβεῖν ὑπὲρ τοιούτων τιμωρίαν ἄμεμπτον, διότιπερ ἔννομον, τὸ δὲ μὴ τοιαύτης δεηθῆναι δίκης ἥμερον καὶ τὸ μὲν ὅλως τινὰ λαβεῖν νουθετοῦντος, τὸ δὲ μηδὲ τηλικαύτην πρᾴου τε καὶ πειρωμένου τοῖς θεοῖς εἰς ὅσον οἷόν τε ἀφομοιοῦν ἑαυτόν. τί γὰρ δὴ τὸ 'κείνων; 12. ἄνωθεν μὲν ἅπαντα R 658 καθορῶσι καὶ ἀκούουσιν, ἐν δ' αὖ τοῖς ἐπὶ | γῆς καὶ λεγομένοις καὶ πραττομένοις ἀδικήματα πολλά τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ ὅταν δι' αὐτοὺς ἄνθρωποι πράττωσι κακῶς, ἀδικεῖσθαί τε λέγουσι παρ' ἐκείνων καὶ βλέποντες εἰς τὸν οὐρανὸν οὐδενὸς ἀπέχονται ῥήματος. εἶδον ἐγώ τινας καὶ λίθους ἐπ' αὐτὸν ἀφιέντας. οἱ δ' ἐν τοσαύτῃ δυνάμει τοῦ λαβεῖν δίκην, εἰ βουληθεῖεν, ὄντες οὐ βούλονται. εἰ δ' ἅπασιν εἵποντο τοῖς τοιούτοις αἱ δίκαι, πάντα ἂν ἦν καθ' ἡμέραν τῶν ἀπολλυμένων πλέα καὶ οὐδ' ἂν ἐξήρκουν οἱ ζῶντες πρὸς τὰς ταφάς. νῦν δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τὸ κρείτ-

---

3 *κακῶν οὐδὲ* om Mor 4 *πόσους*] „*fortasse εἶτα deest*“ Re *ἂν* videtur inserendum | *καθέκαστον IPa* 6 *τῷ PaU* 8 *τινὰ πεῖραν λαβεῖν Pa* 9 *μὴ δὲ CAPIPaM μὴ VTUB* | *πράον IBM* 11 *ἐκείνων P* edd | *ἄνωθεν* post *ἀκούουσιν Pa* | *ἅπαντα μὲν Pa* 12 *αὐτοῖς I* 13 *γε* Mor 14 *ὅτ' ἂν A* | *αὐτοὺς VIPaTB* | *πράττουσι Pa* 15 *καὶ βλέποντες* — 16 *ῥήματος* citat Plan fol. 103ᵛ | *καὶ* om Mor | *ἐκβλέποντες*Mor, *γρ ἐμβλέποντες* in marg quod probavit Re Anim | *λέγωσι* et 16 *ἀπέχωνται* Sintenis 16 *τὸν* om *BM* | *ἀπέχοντας* Mor 17 *αὐτοὺς V* | *οἷ VIBM οἳ A* 18 *τοσαύτῃ* reposui e libris *τοιαύτῃ* edd 20 *πάντ' V* | *ἦν* om *Pa* | *καθημέραν VITBM* 22 *εἰς U* | *τὰς* om *BM*

τους εἶναι δεικνύουσι τῷ μηδὲ δικαίῳ χρῆσθαι θυμῷ πολλάκις. 13. οὕτως οὖν ἡγεῖτο θεοῖς ἴσος ὄντως ὁ βασιλεὺς φανεῖσθαι καὶ διοτρεφὴς ὡς ἀληθῶς, εἰ μὴ τιμωρίαις ἥδοιτο ταῖς κατὰ τὴν ἀξίαν. καὶ τοῦτ' εἶναι νομίζει βασιλικώτερον καὶ ᾧ μᾶλλον ἂν ἀρχὴ διασῴζοιτο. οὐ γὰρ οὕτως ἀγαπᾶται τὸ κρατοῦν οὔτε ἀπὸ τροπαίων οὔτε ἀπὸ πόλεων ἢ λαμβανομένων ὅπλοις ἢ ποιουμένων σπονδὰς οὔτε ἀπὸ πλήθους στρατιωτῶν οὔτε ἀπὸ νόμων θέσεως οὔτε ἀπὸ σοφίας οὔτε ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δικάζειν ἀκριβείας, ὡς ἀπὸ τοῦ συγγνώμην ἐν ἁμαρτίαις νέμειν.

14. Ἅ μοι δοκεῖ καλῶς οὗτος ἐπιστάμενος οἷς εἶχεν ἐγκαλεῖν τὰ μέγιστα πρὸ τῶν τῆς ταραχῆς χρόνων, τούτων ἐξὸν κτεῖναι φείσασθαι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρετῆς. τοῖς μὲν καὶ πλήξασι καὶ ἑλκύσασι τὸν Σκύθην καὶ καταποντίσασι | R 659 τὸν νεκρόν, ὧν καθ' ἕκαστον ἠδικεῖτο βασιλεύς, τῆς μέμψεως ἐπὶ τὸ τῆς πόλεως κοινὸν εἰκότως ἐρχομένης τὸ μὲν τῆς ἡμέρας ἥμισυ τὴν ὀργὴν ἐδέξατο τὴν μέχρι τῶν οὐ δεδομένων ἄρτων, ἔπειτ' ἦν, ὃ πρότερον, καὶ ἡ λῆψις καὶ ἡ δόσις, καὶ σὺν ἐκείνοις ἕκαστος οἴκαδε ἤρχετο, οἱ ἀπεκτονότες τε καὶ τὰ ἄλλα προστεθεικότες. 15. ἕτερον τοίνυν πολὺ θαυ-

15 cf. p. 395, 9 sq.

1 τὸ *Pa* | μὴ δὲ *AVIPaTBM* | χρῆσθαι *P* sed ρ in ras m[4] 2 ἴσος *PaT* 3 ὡς om *B* 5 νομίζοι *I* edd | ἀρχὴν *VB* 8 προσποιουμένων σπονδαῖς coni Re probabiliter | σπονδαῖς *Pa* 13 ταμέγιστα *V* | ταραχῆς scripsi ἀρχῆς libri edd cf. p. 430, 1 14 τούτους *VM* | punctum non post ἀρετῆς, sed post φείσασθαι ponendum sed etiam sequentia labem contraxisse videntur 16 ὧν γὰρ et ἠδίκητο coni Re | καθέκαστον *V* 22 οἱ ante τὰ inser Sintenis καὶ οἱ οὐδὲν τούτων δεδρακότες post προστεθεικότες excidisse coni Re | πολλῷ *BM*

μαστότερον. τοὺς γὰρ ἐπ' αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ πολλάκις συνελθόντας καὶ ἐν τοιαύταις βουλαῖς διατρίψαντας καὶ οἷα περὶ τοιούτων εἰκός, τὰ μὲν εἰρηκότας, τὰ δὲ ἀκηκοότας καὶ δὴ καὶ μαντείοις ἠνωχληκότας λαβὼν ὁμολογοῦντας ἀκούσας ψήφῳ πρὸς θάνατον ἀγομένους ἀφῆκεν ἕως ἔξεστι βιωσομένους τιμήσας τὸν ταῦτα εἰς μέσον ἀγαγόντα θεὸν τῷ τὸ ξίφος οὕτως ἐγγὺς ὂν ἐπισχεῖν.

16. *Διὰ τοιαύτης τοίνυν φιλανθρωπίας ἥκων καὶ πολλῇ τῇ περὶ αὐτὴν μελέτῃ κεχρημένος καὶ προσηγο-*
R 660 *ρίαν* | *ἐντεῦθεν κτησάμενος οὐκ ἔμελλες οὔτε ἐκείνην καταλύσειν οὔτε ταύτην ἐξελέγξειν, ἀλλὰ συμφωνοῦντα σαυτῷ παρέξεσθαι τὸν χρόνον καὶ τῶν προτέρων οὐ χείρω δείξειν τὰ δεύτερα. ἐπαινῶν δήπου σὺ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων τὸ σεσωκέναι πόλεις ἐμέμψω πολλάκις ἑκατέρων τὸ διεφθαρκέναι πόλεις καὶ ᾤου δὴ βελτίους ἀμφοτέρους εἶναι μὴ προσθέντας τὰ σκυθρωπότερα. καίτοι πῶς οὐκ ἐγγὺς θεῶν βασιλεὺς τοιαῦτα μὲν θαυμάζων, τοιαῦτα δὲ αἰτιώμενος;*

17. *Ἔδει καὶ τὸν τειχίσαντα στρατιώταις τε καὶ ὅπλοις τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν καὶ τοῦτ' ἔχειν ἐν τῇ ψυχῇ τἀγαθὸν τὸ μὴ ῥᾳδίως ἐπὶ τοὺς τῶν ὑπηκόων*

---

7 cf. t. I 131, 7 10 cf. p. 393, 2 15 cf. p. 390, 1 sq. 20 Io. Mal. p. 308, 17 sq. B. Aur. Vict. Epit. 39

---

1 *τῇ* inser I^2 2 *καὶ* — 4 *ἀκηκοότας* om Mor 4 *ἀκηκοότα* *U* | *μαντείοις* *M* sed *αν* in ras m^2 7 *θεὸν* *P* sed *ὸν* in ras m^3 10 *αὐτὸ* *Pa* 11 *οὔτ'* *CAP* 12 *ἐξελέγξαι* *T* 13 *σαυτῷ* scripsi e *VB* *ἑαυτῷ* *T* *αὐτῷ* *CAP* *αὐτῷ* *IPaM* 14 *ἐπαινῶν* — 18 *σκυθρωπότερα* citat Plan fol. 103^v 14 *καὶ σὺ* Plan 16 *ἑκατέρας* *Pa* 17 *δὲ* Mor | *προστιθέντας* *T* 20 *τὸν* om *T* 21 *καὶ τοῦτ'* — 429, 1 *αὐχένας* citat Plan l. l. | *ἔχει* Plan | *ἐν*] *νῦν* Mor

χωρεῖν αὐχένας. οὕτω γὰρ οὐκ ἂν οὑμὸς πατὴρ τὸ τοῦ πατρὸς ἑαυτοῦ ποτε σῶμα ὑπεδέξατο καὶ τῇ τετμημένῃ κεφαλῇ | συγκατέθαψεν οὐκ ὀφειλούσῃ R 661
δίκην. 18. *σκόπει δέ· πεντακοσίων τις ἦρχεν ἐν Σελευκείᾳ ταύτῃ στρατιωτῶν οἷς ἔργον ἦν βαθὺ ποιεῖν τοῖς αὑτῶν πόνοις τῷ λιμένι τὸ στόμα. τούτους ἔδει καὶ περὶ ἄρτον ᾧ θρέψονται, τῆς νυκτὸς ταλαιπωρεῖν, ὡς μὴ εἶναι καθεύδειν. ταῦθ' οἱ πεντακόσιοι μὴ δυνάμενοι φέρειν ὠθοῦσιν εἰς βασιλέως προσηγορίαν τὸν ἐφεστηκότα κτείνειν ἀπειλοῦντες οὐκ ἀνασχόμενον. ὁ δὲ τὸν ἐγγυτέρω διακρουόμενος θάνατον ἤγετο στένων πινόντων ἐκ τῶν ἀγρῶν ἄχρι μέθης τῶν περὶ τὸν λιμένα κεκακωμένων.* 19. *εἰσπεσόντων δὲ δεῦρο περὶ ἡλίου δύσιν τῶν οὐδὲ οὗ γῆς ἦσαν διὰ τὸν οἶνον εἰδότων μοχλοὺς τοῖς δόρασιν ἀντιτάξαντες οἱ τότε τὴν πόλιν ἔχοντες, ἐκοινώνουν δὲ ἄρα καὶ γυναῖκες τοῦ ἔργου, περὶ πρῶτον ὕπνον τὸ τέλος ἐπέθηκαν καὶ ἦν οὐδεὶς ὃς οὐκ ἔκειτο. τούτους τοίνυν τοὺς*

---

1 cf. p. 405, 12. t. I p. 81, 5 10 *Εὐγένιον* cf. p. 405, 11 sq. t. I 489, 7 sq.

---

1 *οὕτω*] *οὐ* Cobet Mnem. V 138 (Coll. 118) | *οὐκ ἂν U*, inser $P^2 I^2$, ante *ποτε* inserendum coni Re om reliqui libri edd | *ἂν* inser Cobet l. l. | *οὑμὸς*] *οὐ μόνον Pa* 2 *ποτε* inser in marg I^2 om *U* | *τῇ* om *V* 3 *συγκατέθαψεν* scripsi auctoribus Re et Cobeto l. l. *συγκατέσκαψεν* libri edd 4 *τίς IPaB* om *V* | *Σελευκίᾳ T* edd 6 *αὐτῶν PaTBM* Mor 7 *ἄρτον Pa ἄρτων* Mor 10 *ἀφεστηκότα* Sav sed *γρ ἐφεστηκότα* in marg 12 *στένων* voce des. Cantabr. fol. 6v, *πινόντων* inc. Burn. 276 fol. 27r *στένων.* Re | *πινόντων*] *ὑπὸ* inser coni
γρ κεκομμένων
Mor 12 *μέχρι Pa* | *τὸν Pa* 13 *κεκακωμένων I* sed *κε* ante *κα* inser m3 14 *οὗ* scripsi cum *Pa* *ᾗ V* *οἳ* reliqui libri edd 16 *δ'* Re 17 *καὶ περὶ* Mor | *πρῶτον τὸν ὕπνον Pa* 18 *καὶ ἦν — ἔκειτο* citat Plan fol. 103v

τῆς μὲν ταραχῆς οὐ κεκοινωνηκότας, τοὺς δ' ἁμαρ- R 662 τόντας | κατενεγκόντας καὶ τὸ πραχθὲν οὐ βουλομένους μὲν γεγενῆσθαι, γεγονὸς δὲ σβέσαντας ἀπεστέρησε τῶν ἐν τῇ βουλῇ πρώτων, ὥσπερ αὖ καὶ τὴν Σελεύκειαν. ἠδικήκει δὲ οὐδετέρα οὔθ' ὅθεν ὡρμήθησαν οὔθ' οὗ διεφθάρησαν. ἀλλ' ὅμως ἐδόκει δεῖν τοὺς ἐξ ἑκατέρας πόλεως ⟨πρώτους⟩ ἀπολωλέναι. 20. καὶ πλείστων δὴ τὸν ἐμὸν πάππον λέγεται δακρύων τετυχηκέναι κάλλους τε καὶ μεγέθους τοῦτο πεποιηκότων. εἰ δ' ἐῴκει σοὶ καὶ κατὰ μικρόν, ὦ βασιλεῦ, τῇ μὲν οὐκ ἂν ἐνεκάλεσε καθαρευούσῃ τῆς αἰτίας, τὴν δ' ἡμετέραν κἂν ἐστεφάνωσεν ἐφ' οὕτω ταχείᾳ νίκῃ.

21. Ὥσπερ οὖν ἐκεῖνα μένει τε καὶ μνημονεύεται καὶ μνημονευθήσεται καὶ λήθην οὐδεὶς ἂν αὐτοῖς ἐμποιήσειε χρόνος, οὕτω καὶ τὰ σὰ δὴ ταῦτα μνήμης ἀθανάτου τε τεύξεται καὶ οὔτε τῆς ἡμετέρας ἀνοίας R 663 ἀνήκοος οὐδεὶς ἀνθρώπων ἔσται οἷός τε | ἡμῖν ἐφ' οἵοις γεγένησαι, πᾶν τὸ ἐπιγιγνόμενον εἴσεται.

22. Νικᾷς δὲ οὐ τοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν τοῦ Διὸς παῖδα δόξαντα εἶναι τὸν Ἀλέξανδρον εἴς γε ἡμερότητα·

---

20 cf. p. 390, 5. 366, 13

---

1 *μὲν τῆς V* *μὲν* om *U* | *ταραχῆς* scripsi auctoribus Re Anim („*fortasse ταραχῆς aut ὁρμῆς*") et Sinteni *ἀρχῆς* libri edd | *κεκοινωνηκότας I* sed *κε* inser m² 2 *κατενεγκόντας* om Mor sed addendum esse dixit *Coni.* p. 31 3 *μὲν γεγενῆσθαι I* sed *μὲν γε* in ras 2—3 litt m² 5 *ἠδίκει Pa* | *δ'* Re | *οὐδέτερος* Mor 6 *οἷ δὴ ἐφθάρησαν* coni Re | *ἐδόκει μὲν δεῖν Pa* 7 *πρώτους* inserui auctore Re 8 *δακρύων, λέγεται Pa* 9 *πεποικότων C* *πεποιηκότων τοῦτο M* 10 *καὶ* om *Pa* | *καταμικρὸν VBM* 14 *ἂν* om *VPa* | *αὐτοῖς ἂν T* | *ἐμποιήσει V* 15 *οὕτως CAP* edd | *σὰ I* sed ante *σ* ras 1—2 litt 16 *τε* inserui *τετεύξεται CAPVTU* 17 *οὐδεὶς ἀνθρώπων* om *Pa* 18 *καὶ πᾶν IUM* Re | *ἐπιγινόμενον V* 19 *τοῦτο V* *τοσοῦτον Pa* *μόνον τοῦτον BM* 20 *τὸν Ἀλέξανδρον*] de scholio cogitat Re at cf. p. 366, 13

ὁ μέν γε Θήβας, ἐπειδήπερ ἐλευθερίας, ἥν ποτ᾽ εἶχεν, ἐπεθύμησεν ἡ πόλις, ἀνέσπασε πόλιν ψευδέσιν ἀγγελίαις ἀπατηθεῖσαν, ὃ κἂν εἷς ἀνὴρ πάθοι σύνεσιν ἔχειν δοκῶν· σὺ δ᾽ οὐδ᾽ ὅσον εἰς οἰκίδιον τοῦτο ἔδρασας ἡμέτερον. ὁ δὲ πλὴν μιᾶς οἰκίας τῆς Πινδάρου τὴν ἄλλην καθελὼν πόλιν καὶ τούτῳ τιμήσας τὸν ποιητὴν καλλίων ἂν ἦν ὅλῃ τῇ πόλει τιμήσας τὸν ποιητήν. ἐκείνῳ τε γὰρ ἔπρεπε δοῦναι τοσοῦτον καὶ τῷ Πινδάρῳ λαβεῖν. μιᾶς δὲ οἰκίας ἑστώσης ἐν πόλει κειμένῃ τί τὸ κέρδος ἢ τῇ πόλει παρ᾽ ἐκείνης ἢ αὐτῇ γε ἐκείνῃ, ἣν οὐδ᾽ ἂν οἰκεῖν ὁ δεσπότης ἐν τοιούτοις τοῖς περὶ αὐτὴν ἔχοι;

23. *Ἀλλὰ μὴν πρός γε τὴν δοκοῦσαν Φιλίππου φιλανθρωπίαν περὶ τοὺς ἁλόντας Ἀθηναίων, ὅτ᾽ Ἀργαῖον κατῆγον, οὐ χαλεπὸν ἀντειπεῖν, ὡς οὐκ εἴη τοῦτο φιλανθρωπία. τοῦ θεραπεύειν γὰρ Ἀθηναίους ἀνάγκην ἔχων τὴν ἀσθένειαν | αὐτοῦ οὓς ἡδέως ἂν* R 664

---

5 cf. p. 99, 21. Di. Chrys. or. II p. 83 R. Arr. Anab. I 9, 10. Eust. prooem. Pind. § 28 14 cf. ad p. 136, 7 sq. Vit. Dem. § 5 p. 4 Dind.

---

5 *Πινδάρου*] *Διότι τὸν πρόπαππον αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τὸν καὶ φιλέλληνα κληθέντα ἐπήνεσεν* $P^2 I^2 B^2$ cf. Di. Chrys. l. l.

---

4 *τοῦτ᾽* Re 5 *τῆς* — 9 *οἰκίας* in marg *Pa* 5 *τὴν* Mor, at „*scribe τῆς*“ *Coni.* p. 31 6 *ὅλην Pa* | *τοῦτο* Mor 7 *καλλίων* — *ποιητήν* om *V* 9 *δὲ*] *γὰρ IBM* 10 *ἢ αὐτή γε ἐκείνη I* | *γ᾽* Re 11 post *ἐκείνῃ* lacuna 8—9 litt *V* | *ἣν* Re Anim *ἣ μὲν CATB* Mor *ἣ γε PI* sed in his *γε* in ras m^2, *U ἣ δὴ M ἢ μὲν Pa* om *V* | *ἐν τοιούτοις τοῖς T ἐν τοῖς τοιούτοις* reliqui libri sed *ν τοῖς τοι* in ras I^2 | *τοῖς* om *Pa* 13 *μὴ* Mor 14 *φιλανθρωπίαν Φιλίππου* Mor *φιλανθρωπίαν I* sed *ιλανθρω* in ras m^2 | *Ἀθηναίους* Mor 15 *κατῆγον P* sed *ηγ* in ras m^4 | *γε* post *τοῦτο* inser I^3 Re 17 *ἔχων διὰ τὴν Pa* | *αὐτοῦ APIPaTBM* Mor *αυτοῦ U*

ἐκόλασεν ἄκων ἀφῆκε τὸ μηδὲν παρ' Ἀθηναίων ὕστερον παθεῖν ὠνούμενος. οὐκοῦν οὐκ ἦν αἰχμαλώτους ἐλεοῦντος τὸ γιγνόμενον, ἀλλὰ τὴν αὑτοῦ χώραν πειρωμένου ῥύεσθαι, πολὺ δέ, οἶμαι, τὸ μέσον φιλανθρωπίας καὶ φόβου. σὺ δὲ ποίους μὲν Ἀθηναίους, ποίους δὲ Ἀθηναίων στρατηγούς, ποίας δὲ ναῦς, ποίας δὲ ἱππαγωγοὺς τριήρεις δείσειν ἔμελλες; οὕτως εἰλικρινὲς ἐνταῦθα τὸ τῆς φιλανθρωπίας, καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδαμόθεν αἰτίαν φαυλοτέραν περιάψειε τῷ πράγματι.

24. *Λείπεται κἀκεῖνος τῶν σῶν δὴ τοῦτο ὁ τῇ Ῥώμῃ μὲν ὁμώνυμον ἐγείρας πόλιν, τὸ σχῆμα δὲ τὸ 'κείνης ἅπαν εἰς ταύτην εἰσαγαγών, εὐδοκιμῶν δὲ τῷ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἐνεγκεῖν ἀγροικισάμενόν τι. ῥήματα μὲν γὰρ εὖ ποιῶν ἤνεγκεν, ἔργον δὲ οὐδὲν προσῆν οὐδὲ κατ' εἰκόνων ὕβρις. καίτοι πολλαί γε εἱστήκεσαν ἐκείνῳ, αἷς οὐχ ὅπως χεῖρα ἐπήνεγκαν, ἀλλ' οὐδ' ὅσον εἰς βλέμμα παροινίας ἔρχεται, φαίνονται* R 665 *λελυπηκότες. οὐκοῦν ἐνταῦθα | μὲν καὶ ῥήματα καὶ ἔργα, ἐκεῖ δὲ τοὔλαττον μόνον, τὰ ῥήματα. οὕτω τοῦ βραχυτέρου μὲν ἐκείνῳ κοινωνεῖς, κοινωνὸν δὲ ἐκεῖνον τοῦ μείζονος οὐκ ἔχεις.*

---

7 Dem. Phil. I p. 46, 5   11 cf. p. 393, 6 sq.

---

3 *αὑτοῦ PaTM*   7 *ἐπαγωγούς Pa* | *ἤμελλες. Pa* | *εἰλικρινὲς VBM*   10 *τούτων Pa*   12 *'κείνης I* sed ' in ras m² *κείνης C* *ἐκείνης* edd | *εἰσάγων T* | *τῶ̃* (ο̃ supra) *I*   13 *τῶν VIBM* Mor | *τι. ῥήματα* Re *τι ῥῆμα . τὰ* (*τα V*) libri Mor   14 *δ'* Re   15 *εἰκόνος* libri et *γρ* Mor | *πολλά Pa*   16 *ἑστήκεσαν API* sed in hoc *ἑ* in ras m², *PaTB* Mor   16 *αἷς* — 18 *λελυπηκότες* citat Plan fol. 103^{v} 16 *ἐπήνεγκ ν* cum ras 1 litt *U*   17 *παροινία?*   19 *οὕτω* — 21 *ἔχεις* citat Plan l. l.   20 *δ'* Re

25. *Ἐξεταζέσθω δὴ καὶ τοῖν ἀδελφοῖν οἷς πόλις ἡ Κίβαλις, ὁ νεώτερος, ὃς ὑβρισμένος ἐν γράμμασιν ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει καθῃρημένης ἤδη τῆς τυραννίδος οὐκ ἐμνησικάκησεν. ὁ μὲν οὖν μὴ καλὸν τοῦτο νομίζων κακὸς ἂν εἴη. ἀλλὰ πρῶτον μὲν γράμματα ἔνι κἀνταῦθα, δεινότερον μὲν ἀγράφου ῥήματος, ἧττον δὲ ἔργου πάλιν.* 26. *καίτοι καὶ εἰκόνες ἑωρῶντο τοῦ ταῦτα ἀκηκοότος. ἀλλ' ὅμως αὐτὰς παρῄεσαν οὔτε τιμῶντες οὔτε ἀτιμάζοντες. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ μὲν τυραννούμενοι τὰ τοιαῦτα ἔγραφον καὶ οὐκ ἦν αὐτῶν μᾶλλον ἢ τῆς ἀνάγκης τῆς παρὰ τοῦ δεσπότου ἤτοι φανερῶς κελεύοντος ἢ καὶ παραδηλοῦντος, ὅτι βούλοιτ' ἂν αὐτῷ τὰ τοιαῦτα δίδοσθαι. οὐ δὴ δίκαιον ἐνόμιζε λαμβάνειν δίκην ὧν τινες ἐβιάσθησαν, ἡνίκα ἐδούλευον. τὰ δ' εἰς σὲ κρατοῦντά τε αὐτῶν καὶ | ἄρχοντα καὶ* R. 666 *βασιλεύοντα πεπραγμένα ἀφορμὴν μὲν ἐξ ἑαυτῶν εἰς συγγνώμην οὐκ εἶχον, μίαν δὲ καταφυγὴν τὸ σὲ πρὸς φιλανθρωπίαν πανταχοῦ καθέλκεσθαι.*

27. *Πρὸς τίνα δή σε λοιπὸν ἐξεταστέον ἢ πρὸς τὸν ἐν τοῖς ὁμόροις τῇ Συρίᾳ δι' εἰκόνος καὶ αὐτὸν*

---

2 Valens. cf. p. 391, 5 sq. Zos. III 36. Amm. XXX 7, 2
19 Dem. de cor. p. 330, 28 20 cf. p. 407, 1 sq.

---

20 *τὸν* (om *C*[f]) *Κωνστάντιον λέγει C*[f] *P*[3]

---

2 *κειβάλις Pa* | *ὁ* eras *U* | *ὑβρισμένος I* sed *βρισμένος* in ras m[2] 3 *καθηρημένος I* 4 *τοῦτο* (*τοῦτον BM*) *εἶναι νομίζων BMPa* 5 *οὐ καλὸς V* sed in marg *κακὸς* | *ἔνι . κἀνταῦθα δεινότερον T* Mor 8 *ταῦτ' Pa* *ταύτας* Mor 15 *δὲ Pa* | *ἑαυτῶν Pa* 16 *μὲν* — 17 *καταφυγὴν* om et *ἀφορμὴ τοῦ* coni Mor *Coni.* 16 *ἑαυτῶν* ex *αὐτῶν* corr *I*[2] 19 *γρ ἐξετάσαι δέον* Mor 20 *εἰκό νος C* sed ante *ν* ras 1 litt et *ν* in ras m[2]

ὑβρισμένον; ἀλλ' εἴ τις τὴν Ἔδεσσαν καὶ τὰς ἐκείνης ἑορτὰς καὶ τοὺς περὶ τὰς ἑορτὰς ἐνθυμηθείη νόμους καὶ ὡς παλαιόν τι τοῦτο διὰ πάντων βασιλέων ἧκον καὶ δι' ἀρχαιότητα μᾶλλον ἡδονὴν φέρον ἢ λύπην, πολὺ τὸ οὐκ ἴσον τῶν περὶ τὰς εἰκόνας ἀμφοτέρων εὑρήσει καὶ τοσοῦτον, ὅσον ὕβρεως καὶ παιδιᾶς τὸ μέσον. 28. λέγεται δὲ καὶ σοφῶν ἀνδρῶν ἐπιστήμῃ τοῦτο καταδεδεῖχθαι χαριζομένων τισὶ τὰ τοιαῦτα δαίμοσι καὶ ταῖς μετὰ παιδιᾶς λοιδορίαις ἑστιώντων ἐκείνους, ὅπως ταύτῃ κεκορεσμένοι μηδὲν πλέον παρὰ τῶν ἀνθρώπων ζητῶσι, καὶ ἀπιστεῖν γε οὐκ ἄξιον ὁρῶντα R 667 καὶ | σφᾶς αὐτοὺς κωμῳδοῦντας ἐκείνους καὶ τούς γε ἐν δόξῃ παρ' αὐτοῖς ὄντας ἀφορμὴν γιγνομένους τοῖς μετὰ δρόμου σκώμμασι. καθ' ἕκαστον τοίνυν ἔτος τοιαῦτα θέοντες ἔχουσι τὴν ἀπὸ τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀσφάλειαν, οὐ τὴν ἐπὶ ῥήμασι μόνον, ἀλλ' ὅλως ἐφ' ἅπασιν ἃ ποιεῖν ἥδιω δύναται τὴν ἑορτήν. κἂν ἄρχων οὐκ ὀρθῶς ἀνιαθεὶς ἐπὶ τὴν τιμωρίαν ἴῃ, μικρόψυχός τε εὐθὺς καὶ σκαιὸς ἐνομίσθη καὶ νόμων ἱερῶν ἀλλότριος. 29. ἀλλ' οὐχ ἡμῖν γε ἦν ἀπο-

9 cf. Luc. Pisc. § 25

20 ἀποστροφή] ἀπολογία *V*

1 Ἔδεσσαν scripsi Ἔμεσαν libri edd cf. ad p. 407, 1 1 καὶ — 2 ἑορτὰς (1) om *I* 2 τοὺς περὶ τὰς *I* sed οὺς περὶ in ras et τὰς in marg m[2] 3 τοῦτο inser *I*[2] | βασιλεῖον *B* sed εῖ eras | ἧκον βασιλέων *V* 5 ἶσον *Pa* | ἀμφοτέρας *Pa* 6 τοσοῦτον ὅσον *I* sed τοσ in marg, οῦτον ὅ in ras m[2] 7 ἐπιστήμη, τὸ καταδεδεῖχθαι χαριζομένη Mor 11 σε *Pa* | ὁρῶν τὰ *Pa* 13 αὐτοὺς *I* sed οὺς in ras | όντας cum ras 1 litt ante o *U* | γινομένους edd 15 ἔχουσι. καὶ τὴν *Pa* | τοῦ (1) om *Pa* 17 ὅλως scripsi ex *UP* in quo λ in ras m[4] ὄντως *V* ὅμως reliqui libri Mor ὁμοίως Re qui addit „*nisi quis* ὅλως *malit*“ 18 καὶ ἂν *Pa* 19 γε *B* 20 ἀλλ' om Mor | γε om *Pa*

στροφή τις οὐδαμόθεν οὐδ' αὖ τὸ παραιτησόμενον, ἀλλ' ἐν τῇ σιγῇ τῶν δεδρακότων ἡ κατηγορία τῶν πεπραγμένων ἐστίν. ὥστε σὺ μὲν ἐκείνῃ πάντως ἂν συνέγνως τῇ πόλει, τῇ δὲ οὐ πάντως ἂν ἐκεῖνος. οὕτω καὶ τὸν ἥμερον εἶναι δόξαντα τῇ γαλήνῃ παρελήλυθας.

30. *Οἱ δὲ δὴ τὸν πατέρα τὸν Τίτου μηδέν σου ταύτῃ λείπεσθαι λέγοντες τὸν ἐν μὲν ταῖς εἰκόσιν ὅμοια πεπονθότα, κτείναντα δὲ οὐδένα τῇ παρ' ἑαυτοῦ ψήφῳ, τά τε περὶ τὸν σῖτον οὐκ ἐθέλουσιν ὁρᾶν τά τε περὶ τοὺς ἐκ Παλαιστίνης ἱκέτας, ὧν τὸ μὲν αὐτοῖς ἐποίει λιμόν, τὸ δὲ ἀσεβείας ἀνάγκην. ὃ δὲ* R 668 *δὴ διὰ ταῦθ' ἡμάρτανον, οὐκ αὐτῶν ἦν μᾶλλον ἢ τῶν ἐπὶ ταῦτα ἀγόντων, ὥστ' ἐκεῖνοι δίκην ὡς ἀληθῶς ὤφειλον ὧν Ἀλεξανδρέας ᾤοντο.* 31. *καὶ γὰρ ὅστις χαλεπὸν ἀποδιδράσκει δεσπότην, ἠδίκηται μᾶλλον ἢ τοῦτο πεποίηκεν· ἃ γὰρ οὐκ ἐβούλετο βιασθείς, ταῦτ' ἄγειν ἐπ' ἐκεῖνον δύναιτ' ἄν. ἐν αὐτοῖς οὖν οἷς ἐκόλαζε, τοῖς ἐλάττοσιν ἡμάρτανε· πῶς οὖν τοῦ μὴ κἂν μείζοσιν ἐπαινοῖτ' ἂν εἰκότως; ἐνταῦθα δὲ ποία σιτο-*

9 Tac. H. III 48 10 Ios. b. Iud. III 10, 10

3 *πάντως ἂν* om *I* 4 *οὕτω U* et ex *οὕτως* corr *I*³ *οὕτως* reliqui libri edd 6 *τὸν* (2)] *τον Pa* 7 *μὲν ἐν I* 8 *ὅμοια πεπονθότα*] „*videtur οὐ interponendum*" Re | *αὐτοῦ I* 9 *τά — ἐθέλουσιν* in marg *P*³ 9 *τὸν σῖτον* — 10 *περὶ* om *U* 9 *ὁρᾶν* e *φωρᾶν* ut videtur, corr in ras *P*³ 10 *οἰκέτας B* 12 *δὴ* om Mor | *διαταῦθ' VBM διαταῦτα Pa* | *ἁμαρτάνον* Mor sed „*corr ἡμάρτανον*" *Coni.* l. l. 13 *ὡσαληθῶς B* 14 *ἀλεξανδρέας I* sed *ε* secundum in ras m² 14 *καὶ γὰρ* — 17 *δύναιτ' ἂν* citat Plan fol. 103ᵛ 15 *χαλεπὸν* in ras in marg *I*² | *ἀποδιδράσκει I* sed *ἀπο* in ras m² | *ἠδίκηκε* Mor 16 *πεποίῃ* cum ras 2—3 litt *U* | *ἠβούλετο BM* 17 *οἷς* om *U* 18 *ἡμάρτανεν A* | *κἂν U* Re *καὶ* reliqui libri Mor 19 *σι οδεία* cum ras 1 litt *U*

δεία; τίς λιμός; τίς ὠμότης ὑπακοῦσαι καιρῷ δεομένῳ χρημάτων καὶ ποιῆσαι μείζω τὴν Ῥωμαίων δύναμιν καὶ τὸ μὴ περὶ τοῖς ὅλοις δεδοικέναι διὰ τούτου κερδᾶναι; 32. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ μὲν ἀπεσφάγησαν Ἀλεξανδρεῖς ὑπὸ τῶν ἐγκαθημένων τῇ πόλει στρατιωτῶν οὕτω δὴ πολλοί τινες, ὥστε καμεῖν τοῖς τύπτουσι τὰ R 669 ξίφη. | τί οὖν ἔδει ζητεῖν, ὃ πρὶν ἢ πυθέσθαι περὶ τῆς στάσεως εἶχε; τούτῳ δὲ οὐδὲν τοιοῦτον παρὰ τῶν τῇδε τόξων ἐγεγόνει. δυοῖν γὰρ δὴ σωμάτων ἥψατο δύο βέλη βοηθοῦντα τῶν γνωρίμων τινὸς οἰκίᾳ θορυβουμένῃ. οὐκοῦν ὁ μὲν διὰ τῶν στρατιωτῶν ἀπεκτόνει, σὺ δὲ οὐκ ἂν αἰτιαθείης, ⟨ὃς⟩ οὐδὲ ἐν φόβῳ ζῆν ἐᾷς, τοὺς ἐνίους δὲ οὐδὲ λέγειν ἄξιον. οὕτω δὴ καὶ οὗτος ἥττηται.

33. Τῶν τοίνυν εἰρημένων μοι τὰ πολλὰ καὶ μάντιν ἐποίει με, οὐχ ὁ Λητοῦς καὶ Διὸς οὐδ᾽ ἄλλος τις θεῶν, ἀλλ᾽ ὡς μετὰ τὴν ἀτυχίαν ἐκείνην ἡ πόλις ἦν ἐν φόβῳ τῷ τῆς δίκης καὶ πολὺς ἦν ὁ τῶν ὀλέθρων κατάλογος, ἐγὼ δὴ διὰ πάσης ἐρχόμενος θαρρεῖν τε ἐκέλευον καὶ τρέμοντας ἔπαυον καὶ πᾶν ἀκριβῶς ἔλεγον τὸ μέλλον προορῶν, ὥστε τοῖς κακοηθεστέροις ἐπῄει πρὸς ἀλλήλους λέγειν, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὀρνίθων

9 cf. p. 401, 10 22 Aesch. Ag. 146

3 κερδάναι *A* 6 δὴ om *T* 7 ὃ in ἢ corr *I* | ἢ om *I* 8 εἶχεν *A* 9 τοξοτῶν *Pa* 12 οὐκ] οὓς Cobet Mnem. V 138 (Coll. 118) | αἰτιαθείης scripsi cum *Pa* αἰτιαθεὶς *V* αἰτιαθῇς reliqui libri Re ᾐτιάθης Mor | ὃς inserui ex *UP*[2] om reliqui libri edd 13 τοὺς om *V* 18 τῷ om *BM* | ὁ om Mor 19 δὴ scripsi auctore Sinteni δὲ libri edd | τ᾽ *T* Re 21 προορᾶν *CA* sed in hoc ρῶν suprascr. m[2], *Pa* 21 ὥστε — 437, 10 κινούμενος citat Plan fol. 103[v] 22 λέγειν πρὸς ἀλλήλους Plan

ἡμῖν ἀφῖκται καὶ ποιεῖ νῦν, ὃ πάλαι παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς ὁ Κάλχας ὁ Θέστορος. | 34. τότε οὖν εἶναι R 670 μάντις οὐκ ἀπηρνούμην, θορυβούντων δὲ παρὰ σοῦ τε μάντις ἔλεγον γεγενῆσθαι καὶ βλέπειν ἐμαυτὸν εἰς ἀετὸν ἕνα σὲ καὶ τὸ μὴ φαινόμενον ἐκ τῶν ἤδη γεγενημένων ὁρᾶν. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἡρακλέα πορευόμενον ἐπ' ἔργον ἑκόντα ἢ καὶ πεμπόμενον ὅστις ᾔδει καλῶς τὴν Ἡρακλέους φύσιν, λέγων ὅτι καὶ κατορθώσει, μάντις ἂν ἦν ἐκ τῶν Ἡρακλεῖ κατειργασμένων· εἰς τὸ προειπεῖν κινούμενος. 35. μαντεύεται δὲ καὶ Ἀγαμέμνων κακὸν ἔσεσθαι Τρωσὶ τὰς Ἀχιλλέως διαλλαγὰς εἰδὼς τὰς πρὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐκείνου πεπορθημένας πόλεις, μαντεύεται δὲ καὶ αὐτὸς Ἀχιλλεὺς περί τε τῆς Ἕκτορος ἀριστείας καὶ ὅπως αὐτὸν ζητήσει τὰ πράγματα. καὶ περὶ Ἀριστείδου δὲ τοῦ Λυσιμάχου μετὰ τοὺς φόρους ἀργυρολόγου πλέοντος ἦν ἄν μοι τὸ τῶν μάντεων ποιεῖν, προλέγειν, ὡς | μεθ' ὁμοίας R 671 ἐπάνεισι πενίας. 36. καὶ νῦν τοίνυν ἐβόων, ὅτι ταῦτα βασιλεὺς εἴσεται μὲν οὕτως ἀκριβῶς, ὡς μηδὲν εἶναι πλέον τοῖς αὐτόπταις γεγενημένοις ἡμῖν, αὐχένα δὲ οὐδένα ὑποθήσει σιδήρῳ.

---

2 Il. α 69 11 Il. ι 115 sq. 13 Il. α 240 15 Plut. Arist. 24. Aristid. t. II 200, 22 D. cf. Kirchhoff Herm. XI 28

---

1 ἀφίκηται Mor 2 ὁ (1) om *B* | θεστόριος *V* | τότε οὖν] „*malim μὲν interponi*" Re 5 ὡς Mor „*malim ὡς εἰς ἀετῶν*" Re | αὐτὸν Plan 6 ὁρᾶν scripsi ex *UP* sed in hoc in ras m², *I* sed in hoc ex ἐρεῖν corr ἐρεῖν reliqui libri Plan edd „*aut εὑρεῖν aut potius αἱρεῖν vel ἑλεῖν legendum*" Re 7 ἄκοντα *Pa* | ᾔδει ex ἤδη corr *I* ἤδη Mor 11 ἀχιλλέως *I* sed έως in ras m² 17 προλέγων Mor 20 μηδὲ γρ Mor, et Sav | γενομένοις Re 21 αὐχένα — σιδήρῳ citat Plan l. l. | δὲ om Plan

καὶ εἵπετο δὴ τούτοις ἐξέτασίς τε πονηρῶν ἔργων, δεῖ γὰρ τό γε ἀληθὲς ὁμολογεῖν, καὶ δικασταὶ τοῦτ' ὄντες ὃ δὴ καὶ ἐκέκληντο, καὶ γράμματα λύσιν ἔχοντα τῶν προτέρων. ἐν οἷς ἔνεστιν ὁρᾶν λάμπουσαν τῷ βασιλεῖ τὴν φύσιν, ὅταν ἀπολογῆται μὲν ἐκ τῆς τῶν ἠδικηκότων κακίας, φάσκῃ δὲ αὑτοῦ τὴν ὀργὴν ἀλλοτρίαν τε εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ταχέως μεταπηδᾶν ἐπὶ τὰ πρᾳότερα καὶ τούτου πλείω λόγον ἔχειν ἢ τοῦ τιμωρίαν λαμβάνειν.

37. Χρηστὸς δὲ ὢν καὶ φιλόδωρος χαρίζεται καὶ τῷ μεγάλῳ συνεδρίῳ καὶ τῷ μεγάλῳ δήμῳ τὸ καὶ ταῖς ἐκείνων ἱκετείαις πεπρᾶχθαί τι τῶν ἐπιεικεστέρων. ἐπεὶ ἔγωγε πέπεισμαι ταὐτὰ ἂν γενέσθαι τἀναντία βουλομένων οὐκ ἐκείνων μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντων ἀνθρώπων. νῦν δὲ πλείω μὲν ἀγαθὰ γένοιτο τῇ καὶ νῦν πολλὰ καρπουμένῃ πόλει δακρύων τε εἵνεκα καὶ R 672 | τῶν ἄλλων ἃ τὴν βοήθειαν εἶχεν, ἴστωσαν μέντοι χάριν ἠτηκότες ἣν ἔδωκεν ἂν τῇ γῇ καὶ μηδενὸς ἐπαγγέλλοντος. οἱ δ' αὐτοὺς μὲν ἔδειξαν καλῶς καὶ ὡς

---

3 cf. 424, 3 sq. 11 cf. p. 299, 3. 302, 11. 303, 11

---

1 τε om Mor 2 τε *Pa* | εἰπεῖν *T* | τοῦτ' in τούτων corr I^3 3 καὶ om *Pa* | κέκληντο Mor | γραμμάτων Mor sed γράμματα coni 4 ἐν om *T* | ἔστιν *BM* | τοῦ βασιλέως? 5 φύσιν in ras I^2 | ὅτ' ἂν *A* ut constanter | ἀπολογεῖται *Pa* 6 τε *Pa* | αὐτοῦ *VITBM* Mor 7 „*aut* τε *deletum malim aut collocatum pone* αὐτοῦ" Re | διατοῦτο *VIPaTBM* | ταχέως in marg inser A^2 | πραότερα *IBM* 12 ἱκεσίαις Mor 13 ταὐτὰ scripsi e *CAPVIPaTU* cum Cobeto Mnem. V 138 (Coll. 118) ταῦτα *BM* edd | „*malim* καὶ τἀναντία" Re 14 μόνων *BM* 17 ἕστωσαν Mor 18 ἠτηκότες *I* sed γρ ἠτυχη supra ἠτη m^3 | ἔδωκαν Mor 19 οἳ *AU* οἵ *VIBM* | δὲ *P* Re | αὐτοὺς *P* sed ' in ' corr m^3, *VIPaTUBM* Mor | καλῶς *P* sed ῶς in ras ex ου, ut videtur, corr m^2

εἰσιν εὖ πράττειν ἄξιοι, βασιλέα δὲ παρεκάλουν ἐφ' ἃ καὶ πρὸ ἐκείνων αὐτὸς αὑτόν.

38. Δηλοῖ δ' οἷός ἐστιν, ἐκεῖνος ἐν τῇ τῶν φιλανθρώπων διατριβῇ. διελὼν γὰρ ἃ δίδωσι, χωρὶς ἕκαστον ἀπαριθμεῖ, τὰς οὐσίας, τὰ θεάματα, τὰ λουτρά, τοὺς ἐξεληλαμένους, οἷς περὶ τὴν ψυχὴν ὁ λόγος, τὴν τὰ αὑτῆς ἀπειληφυῖαν ἀρχήν, ἔχων ἐν δυοῖν, εἴπερ ἐβούλετο, ῥήμασι περιλαβεῖν τὴν δόσιν. ὁ δέ, ὥσπερ οἱ τῶν ἀνθέων βραδέως ἀπαλλαττόμενοι, μακρηγορεῖ. καὶ μόλις ἐξέρχεται καὶ δέδοικεν ὑπὲρ τῶν πενομένων, ὡς ἴσον ὂν ἀπορεῖν καὶ τεθνάναι. 39. διὰ τοῦτο τῷ ζῆν προσέθηκε τὸ καὶ ἐν οἷς εἶχον ζῆν. εἰσὶ δὲ οἳ δι' ἀδίκων θανάτων ἐπὶ τάς τινων ἧκον οὐσίας, ἡ δὲ ἐντεῦθεν ὠφέλεια νῦν τε καὶ | ἐς ἀεὶ τῶν ἀεὶ τὸ R 673
κράτος ἐχόντων διδασκομένων μὴ τῶν ὄντων ἐκβάλλειν τοὺς κεκτημένους μηδὲ κέρδη τὰ τοιαῦτα νομίζειν.

40. Τῶν μὲν οὖν ἴσων ἔτυχεν ἂν καὶ οὐ τοσαύτη πόλις ἐν τοιούτοις ἁμαρτήμασιν εἰδότος, ὅτι καθάπερ ἐν σώματι κἂν τὸ μικρότατον ἀφέλῃς, τὸ πᾶν ἐζημίω-

---

3 cf. p. 444, 1

---

2 αὐτόν] αὐτὰ *Pa* 3 δὲ Re | τις post οἷος *C* et inser *P*[3] | ἐστιν om *C* | ἐκεῖνος om Re | περὶ ante τῶν inserendum puto auctore Re, nisi pro διατριβῇ scribendum διαριθμήσει coll. Plut. quom. adul. poet. aud. p. 27 C ἐπὶ τῇ διαριθμήσει τῶν χρημάτων | τῶν om *Pa* 5 τὰ λουτρά om Mor 6 τῆς ψυχῆς *IBM* et coni Re Anim, qui in edit. „*suspicabar*, inquit, *aliquando leg. esse* περὶ τῇ ψυχῇ δρόμος" 7 τὰ om *Pa* | αὐτῆς *IPaTBM* Mor αυτῆς *U* 11 ἶσον *Pa* | ὂν ex ἂν corr *P* inser *I*[2] | διατοῦτο *VIBM* καὶ διατοῦτο *Pa* 12 καὶ τὸ Re | καὶ om *Pa* | εἶχε *Pa* | οἳ καὶ δι' *T* 13 Ἀσίας Mor 14 εἰς *Pa* | ἐσαεὶ *VTBM* εἰσαεὶ *I* 16 κτησαμένους Re | μὴ δὲ *APVITBM* 17 ἐτύγχανεν *U* sed γ, α, εν eras 18 τοῖς τοιούτοις *BM* | εἰδότες Mor sed εἰκότως coni | καθάπερ — 440, 7 ἐνιαυτὸν citat Plan fol. 103v 19 ἐζημίωσας *I* sed σ in κ corr m[2], Plan

κας, οὕτω κἀν τῇ μορφῇ τῇ διὰ τῶν πόλεων ποθουμένου τοῦ τέως μὲν ὄντος, εἶτα ἀπολωλότος. νῦν δὲ δυοῖν μὲν ἥδε δευτέρα, τρισὶ δὲ ἴση, τῶν δ' ἄλλων περίεστι. 41. καὶ γέγονας οἰκιστὴς διὰ τῆς σωτηρίας οὐ λίθους ἐπὶ λίθοις διὰ τεκτόνων τιθεὶς οὐδ' ἐναρμόττων ξύλα οὐδ' ἐπάγων κέραμον οὐδ' εἰς πόνον καὶ τὸ καθῆσθαι μερίζων τὸν ἐνιαυτὸν οὐδὲ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὸ πᾶν δεόμενος, ἀλλ' ἀπὸ γνώμης τε ἡμέρου καὶ γραμμάτων ὀλίγων καὶ τοῦ κρείττων θυμοῦ γενέσθαι. 42. καὶ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα τὰ τῶν πρὸ τῆς Ἰοῦς, τὰ τῶν ἐκείνην ζητούντων, τὰ Ἀλεξάνδρου, τὰ Σελεύκου, τὰ τῶν μετ' ἐκεῖνον ἀρξάντων σὰ γίγνεται, τὸ μῆκος, τὸ πλάτος, τὰ ἱερά, τὰ ἴδια, τὰ δημόσια, στοῶν κάλ- R 674 λος, ἀγορῶν φαιδρότης, βουλευτήρια, θέατρα, | λουτρά. τὰ μὲν γὰρ ἐκείνων οἴχεται τῇ στάσει, τὴν δ' οὖσαν σὴν ἡ συγγνώμη πεποίηκεν. 43. ὁ γὰρ εἰκότως ἂν ἀνελὼν φεισάμενος εἰς τὴν τοῦ κτίσαντος χώραν ἐξ ὧν οὐκ ἀνῄρηκεν εἰσάγεται, ἐπεὶ καὶ ὅστις ἄνθρωπον ποταμοῦ ῥύμης ἐξήρπασε, πατὴρ ἂν εἰκότως εἶναι τοῦ σεσωσμένου δοκοίη. ὅταν οὖν τις ἐπαινῇ βασιλέας

3 cf. p. 143, 3 sq.; 240, 15. t. I 534, 12 sq. Auson. ord. nob. urb. II. III. IV. cf. Arch. Jahrb. XII 144 4 Io. Chrys. hom. ad pop. Ant. XXI p. 220 A 10 cf. t. I p. 451, 1 sq. 11 cf. t. I 460, 2 sq. | cf. t. I 462, 8 sq. et 470, 8 sq. 13 Io. Chrys. hom. XVII p. 178 C

1 κἂν *CAPVPaTU* edd 2 του *Pa* | μὲν ὄντος scripsi auctore Re Anim μένοντος libri Plan edd 3 ἦδε *A* | δ' *PaTBM* 10 τῶν om *B* 11 τὰ (2)] τοῦ *T* 12 γίνεται *PVTUBM* edd 15 τὰ μὲν — 20 δοκοίη citat Plan l. l. 15 τὰ — ἐκείνων] καὶ τὰ μὲν τῶν παλαιῶν ἐκείνων Plan | τὴν] τῶν *Pa* 16 σὴν] γῆν *B* om *Pa* | ὁ ex οὐ corr in ras I^{s} 17 ἂν om *CAPI* sed in hoc ras 2 litt, *PaTU* Mor 18 ἄνθρωπον ὅστις Plan 20 τίς *PaB* | ἐπαινεῖ *Pa*

ἐξ ὧν ἔδοσαν τῇ γῇ πόλεων, ἔξεστιν ἑτέρῳ τήνδε παρὰ σοῦ δεδόσθαι λέγειν. καὶ γὰρ τὸν Ἕκτορα τῇ Τροίᾳ τὸν ἐν τῇ μονομαχίᾳ πεσόντα παρ' Ἀπόλλωνος δεδόσθαι τοῦ γε ἀναστήσαντος· ὥστε σὲ μηδ' ἂν ὄνομα τῇ πόλει μεταθέντα ἐκ τῆς σῆς οἰκίας μηδένα ἂν αἰτιάσασθαι.

44. Καὶ δὴ τοῦτό γε ἐν πολλοῖς οἷς ἡμαρτήκαμεν ὀρθῶς εἴδομεν τὸ τοιαῦτα περὶ δευτέρας προσηγορίας, οἷάπερ ἀκήκοας, εἰπεῖν. δεῖ τοίνυν σε τοῖς πεπραγμένοις οἰκιστὴν πεφηνότα σαυτοῦ τε ἔργον τὴν χειμασθεῖσαν νομίσαι καὶ τῷ μὴ διαφθεῖραι προσθεῖναι προσθήκας τῆς σῆς τύχης ἀξίας, οἵαις δὴ καὶ τὴν Δάφνην καλλίω κατέστησας βασίλεια παλαιὰ τοῖς νέοις ἀποκρύψας. δεχέσθω δή τι καὶ τὸ ἄστυ παραπλήσιον, εἴτ' ἐν τῇ νήσῳ βούλει τῇ πέραν τοῦ ποταμοῦ εἴτ' ἐν τῷ πρὸ ταύτης ᾠκισμένῳ χωρίῳ. παρακαλῶ δέ σε | ἐπὶ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, οὐ μόνον ὑπὲρ R 675
μεγέθους καὶ κάλλους, ἀλλ' ὅπως καὶ μαθεῖν ἡμῖν ἐγγένοιτο, εἴτε ἔτι ἐραστὴν ἐκεῖνον ἔχομεν εἴτε ἤδη πέπαυται.

---

3 Il. η 272 15 cf. Arch. Jahrb. XII 116 sq. 126

γ
1 ἔδοσαν inser I^2 | τὴν δὲ *Pa* 2 γὰρ om *Pa* 4 τοῦδε *V* | γ' Re | σε Re σὺ Mor | μὴ δ' *TBM* 5 μεταθέντα scripsi auctore Re μεταθεῖναι libri sed θέντα supra θεῖναι suprascr P^2 7 πολλοῖς in marg *A* om Mor | οἷς πολλοῖς *I* οἷς om *U* | ἡμάρτομεν *V* 8 τὰ Mor 9 εἰπεῖν] αἰτεῖν coni Re Anim 11 τὸ *I* 12 ψυχῆς *Pa* | οἵαις *C* sed ι (2) inser *f*, *A* sed ι postea inser, *P* sed ι inser m^2 οἵας *PaT* Mor, quod corr Re 13 κατέστησας e καταστήσας corr I^2 14 τοι *Pa* 15 νήσῳ inser I^2 | βούλει *I* sed βου in ras m^2 | πέρᾳ *Pa* 17 σε scripsi auctore Re ἔτ' libri edd

45. *Σὺ δὲ κρείττων μὲν γένοιο τῆς παροινίας, φυλάττοις δὲ τὸ γενόμενον ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ λαμπάδος, δι' ἣν ὡς ἥδιστα μὲν ἑώρας τὰς ἐνθένδε πρεσβείας ὁρᾶν ἐν τοῖς παροῦσι τρόπον τινὰ τὴν ἀφεστηκυῖαν δοκῶν, εὐφραίνου δὲ τῷ τε πυνθάνεσθαι τῷ τε ἀκούειν τι περὶ ἡμῶν. μέγα μὲν δὴ καὶ τὸ λῆξαι τὴν ὀργήν, πολλῷ δ' ἔτι μεῖζον τὸ μὴ τὸν ἔρωτα λῆξαι. τῷ προτέρῳ τοίνυν τιμήσας τίμησον, ὦ βασιλεῦ, καὶ τῷ δευτέρῳ.* 46. *θεοῦ δ' ἂν εἴη καὶ τὸ τρίτον παρασχεῖν, τὸ τῇσδέ σ' ἐπιβῆναι καὶ χώρας καὶ πόλεως· πάλιν δ' αὖ τοῦδε μεῖζον τὸ σὺν τῷ νέῳ βασιλεῖ. τότε ἡμῖν, τότε καὶ πρὸς βίαν δώσεις τὴν ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἐπωνυμίαν. λέγω δὲ βίαν, ὅση δὴ γένοιτ' ἂν παρ' ὑπηκόων σωφρονούντων· ὡς καλὸν τά γε τοιαῦτα*
R 676 *βασιλέα καὶ προσαναγκάζειν.* 47. *ἡμᾶς | μὲν οὖν ἐκ τούτων προσερεῖ τις εὐδαίμονας ἔνδον τε σοῦ καθημένου καὶ βουλὰς βουλεύοντος σωτηρίους κἀν τῷ πεδίῳ τὰ πολέμια μελετῶντός τε αὐτοῦ καὶ τὴν στρατιὰν παιδεύοντος καὶ γιγνομένου τε καὶ ποιοῦντος βελτίους Πέρσαις τε σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινεῖν παρέχοντος ἐπὶ τὴν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀσφάλειαν δραμοῦσιν. εἰ δ' οὖν καὶ πολέμου δεήσειεν, ἕξεις καὶ τοὺς ἀόπλους ἡμᾶς συναγωνιστάς, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας,*

---

17 Xen. Anab. II 6, 11

---

1 *παρθενίας Pa* 3 *ἐντεῦθεν δὲ Pa* 4 *ὁρῶν* Mor sed *ὁρᾶν* coni 5 *εὐφραίνουσι* Mor 6 *τί VIBM* | *μέγαν* Mor 10 *τῶ τῆδε U* | *σ'* om *U* *σε* edd | *καὶ* (1) om Mor 11 *αὐτοῦδε I* *αὐτοῦ Pa* | *τοῦ γε V* 12 *ἡμῖν*] *ἑκὼν* coni Mor | *καὶ* om *U* | *πρὸς βίαν*] *πρεσβείαν I* 13 *δὴ IM* 15 *βασιλεὺσ Pa* | *καὶ* om Mor 16 *τίς B* | *σὲ τοῦ* Mor, sed *τε σοῦ* coni 17 *σωτηρίας* Mor 18 *παιδίῳ C* | *τὰ πολέμια* om *T* | *στρατεῖαν PaT* 19 *γινομένου V* 21 *ἐκ* om *T* 23 *καὶ παῖδας I* sed *καὶ παῖ* in ras m[2]

ὅσοι τὴν πόλιν οἰκοῦσι καὶ ὅσοι τὴν γῆν ἐργάζονται καὶ ὅσοι δεσπόταις ὑπηρετοῦσι. 48. *τίς οὖν ἡ παρὰ τῶνδε τῶν γυμνῶν συντέλεια; τοὺς θεοὺς ἕκαστοι τούτων καλέσουσιν ἀπ' εὐνοίας ἀκριβοῦς, τὸν Ἄρη, τὴν Ἀθηνᾶν, τοὺς ἄλλους ὧν ταῖς γνώμαις ἐκβαίνει τὰ τῶν πολέμων τέλη, μεμνημένοι τῶν τε λελυμένων κινδύνων τῆς τε ἀνελπίστου ταύτης σωτηρίας, αἰτοῦντες τοὺς ἐναντίους, εἴ τινες ἄρα φανεῖεν, εἰς δέος τε πίπτειν καὶ τρόμον καὶ φυγῆς μᾶλλον ἢ διώξεως ἐρᾶν. ὅσην δὲ ἐν πολέμου πράγμασιν ἔχουσιν εὐχαὶ ῥοπήν, ὁρῶμεν ἐν ταῖς ποιήσεσι.*

49. *Καὶ μήτοι νομίσῃς παρὰ τῆσδε μόνης τοῦτο ἕξειν τἀγαθόν, ἀλλ' ὅσον ἐστὶ τὸ βασιλευόμενον, τοσοῦτον τὸ συνευξόμενον. τὸ γὰρ τῶν ἀδελφῶν δίκαιον ἔστι δήπου κἀν ταῖς πόλεσι καὶ συνάχθονταί τε πληττομέναις καὶ συγχαίρουσιν ἐν τοῖς ἀμείνοσι. | καὶ* R 677
ὥσπερ ὁ μέρει πόλεως λυμηνάμενος καὶ τὸ μηδὲν πεπονθὸς ἠνίακεν, οὕτως ὁ μιᾷ πόλει λελύπηκεν ἁπάσας. οὐκοῦν καὶ ὅτῳ τι χρηστὸν εἰς μίαν γεγένηται, πάσας οὗτος ἀνηρτήσατο. ἀπὸ τοσούτων οὖν στομάτων εὐχὴν πόσον τι χρὴ νομίζειν δυνήσεσθαι;

---

20 *ἀνηρτήσατο*] *ἤτοι ἐξῆψεν ἑαυτοῦ καὶ εἰς ἀγάπην κατέστησεν* V^r cf. t. I p. 436, 10. III 384, 14 R

---

2 *διακονοῦσι Pa* 3 *συντέλεια* voce des *T* 4 *ἄρην Pa* 6 *πόλεων Pa* 9 *δρόμον B* 10 *δ'* Re | *ἀρχαὶ V* 12 *μήτι BM* 13 *τοσοῦτο CPUM* edd 15 *συνάχθονταί τε* — 16 *ἀμείνοσι*] cf. Max. Conf. (*περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας*) serm. VI 550 Comb. (t. 2 p. 763 Migne) *Λιβανίου· Συγχαίρειν χρὴ τοῖς φίλοις καλῶς πράττουσιν, ὡς καὶ συναλγεῖν λυπουμένοις* cf. ad t. I 254, 6 | *τε* inser I^3 et coni Re *γε* reliqui libri edd 17 *μέλει* Mor sed *μέρος* coni, *μέρει* Sav 18 *ἠνίακεν I* sed *ακεν* in ras m^2, *M* *ἠνία μὲν Pa* *ἡνίκα μὲν* Mor sed *ἠνίακεν* coni | *ὃ* Mor sed *ὁ* coni 19 *τί BM* | *γεγένηται P* sed *γε* prius in ras m^2 20 *οὗτως I* 21 *τί B*

50. *Οὕτως οὐ φιλάνθρωπά σοι μόνον, ἀλλὰ καὶ λυσιτελοῦντα πέπρακται. καὶ φύσει γε τὸ πρᾶγμα τοιοῦτόν ἐστιν. ἡ μὲν ἀρετὴ συμφέρον· καίτοι καὶ εἰ μηδὲν κέρδος ἔμελλεν ἐντεῦθεν ἀκολουθήσειν, αὐτό γε σὺ δήπουθεν τὸ καλὸν τιμήσειν ἔμελλες, τὸ καλὸν δέ, οἶμαι, τὸ μὴ πικρῶς ἔχειν τοῖς ἁμαρτάνουσιν οὖσιν ἀνθρώποις. εἰς μὲν γὰρ τὸν οὐρανὸν τοῦτο οὐκ εἰσέρχεται, τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ἄτης οὐκ ἔνι καθαρεῦσαι τὴν γῆν. θεῖος δέ τις εἶναι δοκεῖ καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἄξιος, ὃς ἐν ταῖς παρ' ἐκείνης ἐπηρείαις τοῖς παραπεσοῦσιν οὐκ ἐπέθετο.*

51. *Καὶ νῦν οὗτος πανταχοῦ πολὺς ὁ λόγος, οἷα μὲν τὰ παρ' ἐμοῦ, οἷα δὲ τὰ παρὰ σοῦ. οἶμαι δὲ καὶ ἐν θεῶν συλλόγοις μνήμην ἀμφοτέρων εἶναι καὶ παρὰ μὲν τῶν ἐγκώμια λέγεσθαι, Μουσῶν τε καὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος, τοὺς δ' ὑπὲρ δωρεῶν ἃς δεῖ σοὶ παρ' ἐκείνων ἐλθεῖν, γνώμην ἀποφαίνεσθαι. Καλλιόπη δὲ τὸ μὲν δράσει μετὰ τῶν ἀδελφῶν, ὑπὲρ δὲ τῆς |* R 678 *ἑαυτῆς πόλεως ἀποδώσει καὶ δευτέραν ἀμοιβὴν ἔρωτα τοῖς σοῖς υἱέσι παιδείας ἐνθεῖσα καὶ μουσικῆς.*

---

8 Il. τ 91 19 cf. t. I p. 133, 9

---

11 *τὸ ἐπέθετο καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα* V^r

---

3 *μὲν οὖν M* 7 *ἀνθρώποις οὖσιν B* 7 *ἀνθρώποις* — 8 *καθαρεῦσαι* om *Pa* 8 *τῷ* Mor | *δ'* Re | *ἄτης* libri edd 11 *ἐπ' θετο* cum ras 1 litt *U* 15 *τε* om *I* 16 *ἃς δὴ* et *ἐλθεῖν* Mor in priore ed., *αἱ δή* et *ἦλθον* in altera 17 *ἐκείνων I* sed *ων* in ras m^2 18 *τὸ μὲν ἑαυτῆς* coni Re Anim 19 *αὑτῆς Pa* 20 *σοῖς* inser I^2 | *καὶ* om Mor

XXI.

Oratio *εἰς Καισάριον μάγιστρον* qua Libanius Caesarium magistrum officiorum ob benevolentiam in venia motus Antiocheni a Theodosio impetranda exhibitam praedicat atque ut domum villamque Antiochiae sibi aedificandas curet invitat, paulo post codicillos imperatoris Antiochiam missos conscripta et ad Caesarium Constantinopolin missa aeque atque ea quae sequitur minus lectitata non plus septem et decem codicibus ad nostram aetatem pervenit. Sunt autem hi:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 220ᵛ. Correctus est manu recenti (*s*) e codice qui fons fuit codicis Monacensis gr. 101 (*Mo*). Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 110. Inter hoc et sequens exciderunt duo folia quibus verba inde ab *ἄνω κάτω* p. 453, 12 usque ad *λέγοντι τὴν ἡ]μετέραν* p. 462, 18 perierunt. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 115. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Patmius 471 saec. XIV fol. 292. Vide t. I p. 41 sq. et 69.

5. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 74. Vide t. I p. 44 sq. et 69. Initium mihi contulit Carolus de Boor.

6. Laurentianus gr. LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 464. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

7. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 149. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

8. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 230ᵛ. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

9. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 142^{v}. Vide t. I p. 222 sq. et 236.

10. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 159. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

11. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 99^{v}. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

12. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 118. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

13. Laurentianus gr. LVII 20 saec. XV fol. 133^{v}. Vide t. I p. 39 sq. et 69. Inspexerunt nuper meum in usum Pio Rajna et Henricus Rostagno.

14. Parisinus gr. 3016 saec. XV fol. 2. Oratio *ἀκεφάλως* incipit verbis *εἰς λύπην προσόμοιος* p. 453, 10. Vide t. I p. 53 sq. et 69.

15. Laurentianus gr. XXXII 13 saec. XIV fol. 115. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

133 16. Laurentianus LV 6 (= La) membranaceus formae quartae post Synesium nitidissime saeculo XI exaratum continet folio ultimo (56) manu saeculi XIII scriptam orationem

λιβανίου (add in marg m^{2}) *εἰς καισάριον μάγιστρον*,
sed hoc ipso folio desinit verbis *τὰς γαστέρας ἀντὶ* (p. 460, 4).

Contuli anno 1869.

134 17. Vaticanus gr. 64[1]) (= Va) membranaceus formae folii diversis manibus anno 1269 vel 1270 exaratus teste subscriptione in folio 289^{v} *ἐτελέσθη ἡ βίβλος αὕτη χειρὶ γραφεῖσα ἑκατογχειροι ἐν ἔτει ,ϛψοη* continet post Isocratis *ἑλένης ἐγκώμιον* (fol. 1) et *ἀρριανοῦ πρὸς λούκιον γέλλιον τῶν ἐπικτήτου διατριβῶν βιβλίον* (fol. 4)[2]) inde a

1) In indice codicum qui sub Sixto IV in bibliotheca Vaticana fuerunt edito ab Eugenio Muentz et Paulo Fabre, La Bibliothèque du Vatican (v. t. I p. 45 not.) p. 231 ultimus est inter *Graecos oratores* sic descriptus: *Arriani de disputationibus quaedam aliae Epistolae Eschinis orationes etc. Ex membr. in rubeo*; in indice graeco edito ab Haasio Serap. XII p. 145 sq. est n. 68.

2) Desinunt folio 72^{r}; folium 72^{v} vacuum est.

fol. 73 *λιβανίου ἐπιστολαί*, quarum prima (α′) *ἀνατολίῳ· οἷα τετόλμηται* (= ep. 551), ultima (πη) est *ἆρα μέμνησαι* (= ep. 1086), ita tamen ut inter verba epistulae οζ′ (= ep. 548) *ἐν ἰλίῳ* quibus folium 82ᵛ desinit, et sequens *λαμπρῶν* interiectae sint in folio 83 *τοῦ χαρτοφύλακος βουλγαρίας ἰωάννου τοῦ πεδιασίμου* epistulae quinque.

fol. 85 *συνεσίου ἐπισκόπου κυρήνησ ἐπιστολαί*, quarum prima *νικάνδρῳ· παῖδασ ἐγὼ* (= ep. 1), *ὕμνοι*[1]), *λόγοι*

fol. 144 *λιβανίου σοφιστοῦ εἰς καισάριον μάγιστρον*

145ᵛ *πρὸς ἐλλέβιχον*. Desinit in folii 146ᵛ media linea 11 verbis *κακῶς ποιεῖν ἠνέγκατο* (p. 479, 3). Reliqua pars folii vacua relicta est.

Inde a folio 147 sequuntur varia Aeschinis, Isocratis (208), Socratis atque Socraticorum, Gregorii Nazianzeni (225), Dionysii Halicarnasei opuscula rhetorica (226), Philostrati *βίοι σοφιστῶν* (265), Callistrati *ἐκφράσεις* (284), Aristidis orationes (285), de quibus conferas Usenerum ann. philol. 107, 146 sq. et Dionys. Hal. opusc. I p. XI.

Contuli anno 1870.

Codex in Libanio communem cum Laurentiano LV 6 (*La*) habuit fontem iam valde foedatum, quem etiam magis quam hic novis aspersit maculis, in reliquis manavit e Laurentiano LIX 15[2]).

Ex his decem adhibendos esse censui codices *CAPIMoBMVLaVa*, qui in duas discedunt familias quarum prior codicibus *CAPIMoBM*, altera codicibus *VLaVa* continetur. Ac communis quidem fons codicibus *PI*, exemplari unde manaverunt *B* et *M*, denique codici valde interpolato unde exaratus est *Mo* et correctus manu recenti (*s*) *C*. Exemplar unde *La* et *Va* codices qui Synesii opera continent fluxerunt, secundae familiae fuit[3]) et quamquam vitiis

1) Synesii epistulis hymnisque in folio 87ᵛ epistula Lysidis ad Hipparchum (= 3 ed. Hercher) interiecta est.

2) Cf. Usenerum Dion. Hal. opusc. l. l.

3) Praebent ut *V ἐθέλοι* (non *θέλοι*) p. 458, 12, *ἐβούλοντο* (non *ἠβούλοντο*) p. 459, 12.

scatent, tamen ab apparatu critico excludere nolui, vel ut appareret, quam cito maximae corruptelae textum orationis a 'corpore' Libanii seiunctae invaserint.

Necessitudinis vinculum quo hi codices coniuncti sunt hoc tibi ante oculos ponet stemma.

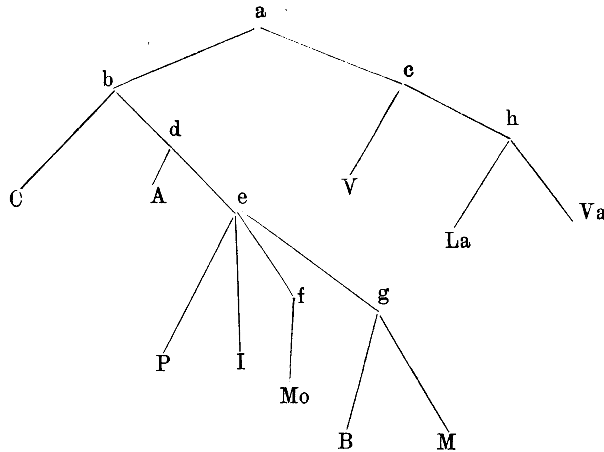

Multos locos sed fere parvi ambitus citaverunt Maximus Planudes[1]) et Macarius Chrysocephalus[2]).

Oratio primum edita est a Morello Lib. opp. t. II p. 515—524 „*ex Cod. Rom. et Bavar. mnss.*“, ut in indice praemisso legitur. Quorum secundus est codex Monacensis gr. 101, quocum plerumque consentit, prior ut ab omnibus hodie in bibliothecis Romanis asservatis diversus est, ita idem esse videtur atque Parisinus gr. 3016, cuius dum Romae est, Morellum per Allatium copiam nactum esse nec non in oratione sequenti constat.[3]) Multa huius editionis vitia divinando sanavit Reiskius Anim. V 315—324, plura ope codicum Augustani et Monacensis in editione ab ipso praeparata et a vidua (Altenburgi 1784 p. 304—312; iterum ibidem 1791 t. I p. 678—696) male curata.

1) Cf. t. I p. 73. 2) Cf. t. I p. 351. 3) Cf. t. I p. 58.

ΕΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΟΝ ΜΑΓΙΣΤΡΟΝ.

1. Ἐπειδὴ ταῖς ὑποσχέσεσι ταῖς παρὰ σοῦ τὸ R 678 ἔργον ἠκολούθησεν, ὦ γενναῖε Καισάριε, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ ταῖς ἐμαῖς παρ' ἐμοῦ προστεθῆναι τὸ ἔργον. ἦν δὲ ἐν μὲν ταῖς σαῖς ⟨τὸ⟩ πάσῃ προθυμίᾳ τῇ πόλει βοηθήσειν ὅσηπερ ἂν τῶν πολιτῶν ἕκαστος, ἐν δὲ ταῖς

C = codex Chisianus
A = Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
Mo = Monacensis gr. 101
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
La = Laurentianus LV 6
Va = Vaticanus gr. 64

---

1 Theodor. hist. eccl. V 20. Cod. Theod. VIII 5, 49. cf. Zos. III 29

---

1 πρὸς *PIBM* | τοῦ πρὸς (εἰς supra) Καισάριον Macar f. 88v | μάγιστρον om *B* post μάγιστρον praebet λόγος τεσσαρεσκαιδέκατος *V* rubr, ις in marg *B* rubr, λόγος ιδ' in marg *I*² 4 προστεθῆναι *La* sed σ suprapos. m² | τῷ ἔργῳ *Va* 5 δ' Re | τὸ inserui | τὴν πόλιν (τῇ πόλει supra) *Mo* 6 βοηθήσειν Mor sed γρ βοηθήσει in marg βοηθῆσαι *La* sed βοηθήσειν suprascr. m² βοηθεῖν *I* sed εῖν in ras 5 litt et ε ex η corr m² | ὅσηπερ *La* sed ν supra η pos m²

ἐμαῖς τὸ λόγον ἔσεσθαι παρ' ἐμοῦ τοῖς πράγμασι πειρώμενον καὶ τοὺς ἐσομένους διδάσκειν, οἷος ἡμῖν ἐν οἵῳ καιρῷ γεγένησαι. βουλοίμην δ' ἂν εἰπεῖν τι τῶν τετελεσμένων ἄξιον καὶ δύναμιν τοσαύτην εἰς τὸν λόγον παρὰ τῶν Μουσῶν λαβεῖν, ὅσηνπερ αὐτὸς
R 679 ἔσχηκας | εἰς τὸ περισῶσαι τὴν πόλιν. 2. ὁ μὲν οὖν ὄχλος, ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν ἄνδρες, πολλαὶ δὲ γυναῖκες, πολλὴ δὲ νεότης, πολὺ δὲ γῆρας, ἀφ' οὗπερ πρότερον ἐποιοῦντο χωρίου τὰς ἱκετείας, ἀπὸ τούτου νῦν καὶ τὰς ἐπὶ τοῖς δεδομένοις εὐφημίας. ἃς ἦν μέν σε κάλλιον παρόντα δέχεσθαι μετὰ τῆς φωνῆς ὁρῶντα καὶ τὴν τῶν σωμάτων κίνησιν, φοιτᾷ δὲ ἴσως οὐ μικρόν τι σοι καὶ διὰ τῶν ἀγγέλων. 3. ἐγὼ δὲ κεκοινώνηκα μὲν ἐκείνοις τῶν ἡδίστων ἡμῖν βοῶν πρᾶγμα νῦν πρῶτον πεποιηκὼς τῆς δωρεᾶς τοῦτο πειθούσης, ὃ δ' οὐκ ἔνι μὲν γενέσθαι παρὰ τῶν πολλῶν, γένοιτο δ' ἂν παρ' ἐμοῦ, τοῦτ' ᾠήθην δεῖν προσθεῖναι χάριν εἰδὼς τοῖς θεοῖς τοῦ δόξης σοι μέλειν ἀντὶ χρημάτων. ἐκείνως μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἶχον ἀμείβεσθαι, νῦν δέ, εἰ καὶ μὴ ὅσον ἄξιον, ἀλλ' ἀποδοίην ἄν τι.

4. *Εἰ* μὲν οὖν ἁπάντων τῶν παρὰ πάντα τὸν χρόνον αὐτῷ πεπραγμένων βούλοιτό τις, ὦ παρόντες,

---

1 *τὸν La* | *λόγους B* | „*malim ἕψεσθαι*" Re | *πειρώμενον* e *πειρῶμαι* corr *La*^{2}, in *πειρωμένου* corr *B*^{2} 2 *εἰ Mo* Mor qui *ἢ* vel *καὶ* coni 4 *εἰς τὸν λόγον* om *Va* 5 *τὰ παρὰ Mo* Mor | *ὁπόσηνπερ Va* 6 ante *ὁ* quod scripsit m^{3} lac 3 litt quarum ultima erasa *I* 8 *πολλὴ*] *πολὴ V* sed *η* in ras m^{2} 9 *νῦν* in marg *La*^{2} 10 *δεομένοις La Va* | *μέν C* sed *ν* add *n* num *μὲν ἄν*? 12 *συμμίκτων* Mor | *δ'* Re 13 *μικράντι Mo μικρῶν τί* Mor sed *γρ μικρόν τι* in marg 15 *πεποιηκὼς*] „*videtur hic deesse ἀσύνηθες*" Re 16 *ὅδ' P* sed *'* in ras m^{3}, *IMoBM* 17 *δὲ La* | *ἂν ἴσως Va* 19 *ἐκεῖνοι* Mor qui *ἐκεῖνος* coni *ἐκείνῃ* coni Re | *δ'* Re 22 *αὐτῶ πεπραμένων Mo*

μεμνῆσθαι καὶ τῆς τε ἐν παισὶ σωφροσύνης, εἶτ' ἐπειδήπερ ἐκ παίδων ἐξῆλθεν, ἀνδρίας τε ἐν οἷς ταύτης ἔδει καὶ γνώμης καὶ τῶν εἰς παρρησίαν ἁπασῶν ἀφορμῶν καὶ ὡς ἑτέρους ἔχων φοβεῖν αὐτὸς ἄληπτος ἦν | ἅπασι καὶ ὡς τῆς βασιλείας ἄλλοτε ἄλλων R 680 *οὔσης δι' ἴσων αὐτὸς ἐπαίνων διηκόνει τοῦ ἀεὶ κρατοῦντος ἐν κέρδει ποιουμένου τὴν Καισαρίου φύσιν — εἰ μὲν οὖν ἁπάντων ἁπτοίμεθα νῦν, κατεγνωκέναι τῶν παρόντων δόξομεν, ὡς οὐκ ἀποχρώντων εἰς λόγον· εἰ δὲ ἐπὶ τούτῳ, δόξομεν τιμᾶν τὴν βοήθειαν τῷ μηδὲν ἐπεισάγειν. οἵων τοίνυν ἀπολελαύκαμεν ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, λέγωμεν.*

5. *Τοῦ κακοῦ ἀρξαμένου μὲν ἀπὸ φωνῆς ὀλίγης, προβάντος δὲ εἰς πολλοὺς τοῦ κεκινημένου τὸ μήπω πρὸς ὁμοίαν ταραχὴν ἐπισπωμένου καὶ ῥημάτων μὲν ἐκδραμόντων δίκην ἐχόντων θάνατον, ἔργων δὲ προστεθέντων οὕτω δεινῶν, ὡς μικρὸν εἶναι τὰν τοῖς ῥήμασιν, εἰκόνων χαλκῶν καθελκομένων ὕβρει καὶ τῶν*

---

1 „*καὶ mutandum videtur cum οἷον, aut plane delendum.*" Re | *τε* delendum videtur cum Re | *εἶτα Va* 2 *ἀνδρείας IBMLa* 4 *καὶ ὡς* — 5 *ἅπασι* om Mor 4 *φοβεῖν M* sed *φοβ* in ras, *εἶχε βοηθεῖν* in marg 5 *ἅπασι P* sed *ι* in ras 4 litt m³ 6 *ἴσης Mo* Mor | *τοῦ ἀεὶ P* sed *οῦ ἀε* in ras m³ 9 *πραγμάτων Mo*, *παρόντων* in marg 10 *δ'* Re | *τοῦτο* Mor et in *τουτω* corr *La* num *τούτων* ⟨*ἐστήξομεν*⟩, ? cf. p. 310, 4 | *τιμᾶν τὴν βοήθειαν* restitui e libris nisi quod *C* pro *τὴν* habet *εἰς* et *C*ˢ loco erasi *τιμᾶν* et in marg: *δικαίως τιμᾶν ἐξ ὧν νῦν εὐηργετήμεθα παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ δεῖσθαί τινος* quae est lectio etiam codicis *Mo* nisi quod etiam *εἰς βοήθειαν* post *τινος* habet aeque atque edd (sed *δικαίων* et *εὐηργετούμεθα* Re) cf. p. 472, 16 *εἰ δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον εὐθὺς ἴωμεν, ἀρκούμενοι ἐνὶ τούτῳ, δόξομεν δικαίως τιμᾶν ἐξ ὧν* Re Anim 11 *ἀπολελώκαμεν* (*αν* superscr.) *Mo* *ἀπολελόγχαμεν* Mor 14 *δ'* Re | *κεκινημένου P* sed *ου* in ras m⁴ 15 *ἐπεσπασμένου* Mor 16 *προτεθέντων Va*

μὲν ὅλων ἑλκομένων διὰ παντὸς ὁμοίως τόπου, τῶν δὲ καὶ κατατετμημένων εἰς μέλη, τοιούτων τοίνυν R 681 *ἠσεβημένων καὶ τῶν τετολμημένων τῆς πόλεως | ἁπάσης κοινῶν γεγενημένων τῷ τοὺς μὲν δρᾶσαι, τοὺς δὲ μὴ κωλύσαι, τὴν γὰρ δὴ γνώμην ὑπὸ τὴν αὐτὴν ταῖς χερσὶν αἰτίαν ἦγον, δραμόντων τοίνυν τῶν ταῦτα μηνυσόντων βασιλεῖ καὶ τῆς πόλεως φόβῳ κεκενωμένης ὡς τῶν μενόντων πάντων ἀπολουμένων πέμπεται μετὰ τοῦ ταῖς δυνάμεσιν ἐφεστηκότος οὗτος ἐπὶ βασάνῳ τε καὶ κρίσει τῶν πεπραγμένων.* 6. *οἱ μὲν οὖν τὸν ἄνδρα οὐκ εἰδότες οἰχήσεσθαι τούς τε οὐκ ἀποδράντας τούς τε τοῦτο πεποιηκότας, ἁλώσεσθαι γάρ, ἔλεγον, καὶ οἱ μὲν ἧττον, οἱ δὲ μᾶλλον, ἀμφότεροι δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐθρήνουν, ἐγὼ δέ, οὐ γὰρ ἠγνόουν αὐτόν, τοὺς μὲν ταὐτά μοι φρονοῦντας καὶ τὸ βέλτιον προσδοκῶντας ἐπήνουν, τοὺς δὲ θορυβουμένους ἔπαυον ὅστις εἴη διδάσκων.* 7. *νὺξ μὲν οὖν ἐκείνη πολλὰς μὲν φροντίδας, ὀλίγον δὲ εἶχε τὸν ὕπνον. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες*

9 *Ἐλλεβίχου* cf. p. 486, 11

1 *ὁμοίου La* 2 *τοίνυν* eras *C* eiusque loco *μὲν* pos *s* 4 *κοινωνῶν I* sed *ων* eras, *BM* 5 *κωλῦσαι IMLa* cf. ad t. I 272, 5 6 *τοίνυν* eras *CP* eiusque loco *δὲ* pos $C^{s}P^{2}$ 7 *μηνυ*^{σόν}*σάντων V* *μηνυόντων Mo* Mor | *τῷ βασιλεῖ LaVa* | *τῇ πόλει Mo* Mor | *κεκενωμένῃ* Mor 8 *ἀπολλουμένων BM* sed in hoc *λ* prius eras 12 *τοῦτ᾽ οὐ V* | *ἀλώσεσθαι C* sed *ἀλώ* in ras *s* | *γάρ, ἔλεγον* distinxi cum Sinteni *γὰρ ἔλεγον* libri edd, sed *γὰρ* eras *I* 14 *ἐ*^{θρ}*πήνουν Va* | *αὐτοὺς* Re Anim *αὐτὸς τοὺς* Mor 14 *τοὺς* — 17 *διδάσκων* citat omissis vocabulis *ταὐτά* — *προσδοκῶντας* Plan fol. 38 15 *ταῦτα Mo* et in *ταυτά* corr I^{3} | *καὶ τὸ* in *καί τι* corr I^{3} | *βέλτιστον CAILa* Re cf. p. 454, 8 post *βέλτιον* 11 litt eras *Va* 16 *φοβουμένους LaVa* 18 *δ᾽* Re | *οἱ B*

μάντεις ἐνηγγυῶντο τὸ τέλος λέγοντες εἰς ὅπερ ἧκεν ἥξειν, ἣν οἷόν τε μὴ πλήττειν ἑαυτοὺς καὶ κυκᾶν τούς τε δεῦρο μετοικοῦντας ὅσοι τε ἐν τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι, γενομένης δὲ ἡμέρας τῶν μὲν | ἄλλων οὐ R 682 *πολὺς εὐθὺς ὁ λόγος, τὴν βουλὴν δὲ ἡ αἰτία περιίστατο. καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων λόγους ἐδέχετο μὲν ἡ τοῦ στρατηγοῦ καταγωγή, πικρὸν δὲ οὐδὲν ἀπὸ τοῖν δικαζόντοιν, ὃ τὴν νύκτα τῆς ἡμέρας ἐποίει πρᾳοτέραν. ἡμέρα δευτέρα καὶ δικαστήριον καὶ δεσμὰ καὶ τοῖς δεθεῖσιν ὁ δήσας τά γε εἰς λύπην προσόμοιος.* 8. *δύσεσθαι δὲ | μέλλοντος ἡλίου καὶ τῷ μὲν ἀσχολίας* R 683 *οὔσης ἄνω, κάτω δὲ ὄχλου περὶ τὰς θύρας ἔρχομαι μέν, ὡς δ' ἂν μὴ ἐνοχλοίην, ἀπεχώρουν. ὁ δὲ αἰσθόμενος τὸ τοῦ Πινδάρου ποιεῖ καὶ δι' ἀναβολῆς τῶν*

---

10 Ep. 787. Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XIII t. II p. 135 A 14 cf. p. 95, 21. Pind. fr. 279

---

1 *ἐνηγγυῶντο P* sed *η* in *ε* corr m^2 *ἠγγυῶντο V* frustra verbum impugnavit Lobeck Phryn. p. 155 | *λέγοντες* om *P* | *εἰς ὅπερ ἧκεν ἥξειν λέγοντες Va* 2 *πλήττειν* — 3 *μετοικοῦντας* citat Plan l. l. 2 *ἑαυτοὺς P* sed *του* corr m^2 et in marg *τοὺς* pos m^2 3 *τε* om Plan 5 *εὐθὺς*] *ἦν LaVa* | *ὁ* om *Va* | *περιίστατο καὶ* (*εἰς* supra) Re 6 *καὶ P* | *τοῖς* Mor | *τούτου PLa* | *λόγους ἐδέχετο* scripsi *λόγους. ἠλέγχετο* libri Re, sed *ἠλ* in *ἐδ* corr et *γ* eras I^2 *λόγοις ἠλέγχετο* Mor *λόγους ἐδέξατο* coni Sievers p. 178 7 *οὐδὲν* inser I^3 8 *ἡμέρας* scripsi e *BM* qui habet *ἡμέρασ* (*νυκτὸσ* supra) *νυκτὸς* reliqui libri edd | *πρᾳοτέραν PIMoBM* 9 *δικαστήρια V* *εὐθὺς* post *δικαστήριον La* 9 *καὶ* (3) — 454, 2 *παρέχων* citat Plan fol. 38^r et ^{v} 10 *δεθεῖσιν B* sed *ι* (2) ex *α* corr | *δήσας I* sed *δή* in ras m^2 *λύσας B* | *τό Va* 10 *προσόμοια* Mor sed *γρ προσόμοιος* in marg 11 *δὲ* inser I^2 om *BM* 11 *καὶ* — 12 *θύρας* om Plan 11 *τῷ μὲν* uncis inclus Mor | *τῆς ἀσχολίας* Mor 12 *οὔσης* voce des. fol. 110^v A perierunt duo folia quibus continebantur quae sequuntur usque ad *ἡμε*]*τέραν* p. 462, 18 14 *τοῦ* om *Va*

ἐπειγόντων συγγίνεταί μοι παρακαθισάμενος ἁπτόμενός τε τοῦ καρποῦ καὶ θαρρεῖν ἐν τῷ τοῦτο ποιεῖν παρέχων, ὡς οὐδεὶς τῶν ἐν δεσμοῖς στεροῖτο τῆς ψυχῆς, ὃ δὴ καὶ ἡμῖν ἀπέχρη. δεινὸν δὲ οὐδὲν τῶν ἄλλων, οὐ τὸ τῆς οἰκείας ἐκπεσεῖν, οὐ τὸ τῶν ὄντων, οὐκ αὐτὸς ὁ δεσμὸς οὐδ' εἰς γῆρας καὶ τελευτὴν αὐτόματον προϊών. 9. πολλῶν δέ μοι ῥεόντων δακρύων οὐκ ὀλίγα τῆς βελτίονος ἦν ἐλπίδος. ἐπῄνει τε ἅμα ταῦτα καὶ προσετίθει τὰ ἑαυτοῦ, οὐ τὸ γῆρας, ἐμοὶ δοκεῖν, ταύτῃ τιμῶν, πολλοὺς γὰρ ἂν ἐτίμα πρὸ ἐμοῦ, οὐδ' αὖ ἀποδιδοὺς ἃς ὤφειλε χάριτας, οὐ γὰρ ὤφειλεν οὐδ' ἦν ὅ τι προεισενήνεκτο παρ' ἐμοῦ, ἀλλ', οἶμαι, βέλτιστος ὢν καὶ τὰ καλὰ μὲν ἀξιῶν αἰδεῖσθαι, τῶν καλῶν δ' ἡγούμενος τοὺς λόγους ἀνεπήδα τε φαινο-
R 684 μένου καὶ τοῖς ἄλλοις | ἅπασιν ἐκόσμει καὶ δι' ὧν αὐτός τε ἔσομαι ῥᾴων καὶ ποιήσω τοὺς δεδεμένους, παρεῖχε. 10. παρ' οὓς ἐλθὼν ἐγὼ παρ' αὐτοῦ καταβὰς ἀπειρηκότας καὶ κειμένους ἀφώνους σκοποῦντας ὅπως ἂν αὑτοὺς ἀπενέγκαιεν, ἔσχον τε καὶ παρεμυθησάμην

---

3 Plat. Leg. IX p. 873 E

---

19 ἔσχον] ἀντὶ τοῦ ἐπέσχον· καὶ Ἀριστείδης· ἔσχον τὴν πεῖραν Ἀθηναίων στρατηγοὶ δύο (= Panath. t. I 291, 15 D) V^2

---

2 ἐπὶ *Va* 5 οἰκείας *I* Re οἰκίας reliqui libri Mor 6 αὐτόματος *C* 7 προιὼν *B* sed ο supra ὼ pos m^2 | δακρύων ῥεόντων *BM* 8 τε ⟨γὰρ⟩ ἅμα coni Re 9 προσετίθη *Va* | δοκεῖν Mor δοκεῖ libri 10 πολλοὺς *V* sed ς add m^2 quae etiam in marg γρ πολλοὺς scripsit | μὲν γὰρ Mor 11 αὖ] ἦν Mor 12 ὃ Re | ἢ μη *La* 13 αἰδεῖσθαι *P* sed δ in ras m^2 14 δὲ ἡγούμενος Re διηγούμενος *Mo* Mor | „malim καὶ τοὺς λόγους" Re | φαινομένου μου? cf. tamen p. 91, 12 17 ἐλθὸν *Mo* | καταγόμενον *Mo* sed καταβὰς in marg 18 κειμένους κάτω *LaVa* 19 αὐτοὺς *P* sed in αὑτοὺς corr m^3, *MoBMLaVa* αὐτοὺς *VI*

λέγων τε τὰ τοῦδε καὶ διδάσκων, ὡς ἔνι καὶ βιῶναι. ὥστ' εἰ φαίην τοὺς τοσούτους ἐξειλκύσθαι τελευτῆς ὑπὸ τοῦδε, τὰ ὄντα ἂν εἴην εἰρηκώς. εὔφραινε δὲ καὶ τῷ λέγειν πρὸς ἡμᾶς ἃ πρὸς τὸν ἠδικημένον ἔμελλεν ὑπὲρ ἡμῶν. τὰ δὲ ἦν, ὅτι τῷ βασιλεῖ κάλλιον μὴ λαβεῖν ἢ λαβεῖν δίκην, εἴ γε τὸ μὲν ἡδονὴν ἔχει ταχέως παυομένην, τὸ δὲ δόξαν οὐ δυναμένην λῆξαι. 11. τοῖς μὲν οὖν ἐκ τούτων ὁ δεσμὸς ἐλαφρὸς οὐ δεχομένων τῶν ὑποσχέσεων ἀλαζονείας ὑποψίαν, οὐδαμοῦ γὰρ ἀνὴρ ὃ μὴ πράξων ᾔδει κατεπηγγελμένος ἐλέγχεται, ποιῶν δὲ τῇ πόλει ταχεῖαν τῆς συμφορᾶς τὴν ἀπαλλαγήν, εἰ μὲν οἷόν τε ἦν δεηθέντα τῶν θεῶν πτερῶσαι τὰ ζεύγη, τοῦτ' ἂν ἐποίησεν, ἢ εἰ τὸ τῶν Βορέου παίδων αὐτόν ποθεν λαβεῖν, τοῦτ' ἂν ἐκείνου μᾶλλον, | ἢ εἰ παραπλήσιον ἵππον τῷ παιδὶ τῆς R 685 Γοργόνος, τοῦτ' ἂν ἐδέξατο. 12. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἦν, παρ'

12 Pind. Ol. I 88 sq. 14 Il. υ 223 sq. cf. ad t. I 513, 1
15 Luc. somn. § 15

15 τῷ παιδὶ τῆς Γοργόνος] ἤτοι τῷ Πηγάσῳ P^3

2 ὥστε *Va* | φαίην τὸ τοὺς *CPI* sed in his duobus τὸ eras, *MoVLa* edd 4 πρὸς ἡμᾶς om *La* | ὑμᾶς Mor 5 βασιλεῖ (ε̄) — 7 λῆξαι citat praemissis verbis τοῦ πρὸς (εἰς) Καισάριον λόγου Macar. Chrys. fol. 88r 5 βασιλεῖ om *La* ἀνθρώπῳ παντὶ καὶ μάλιστα βασιλεῖ Macar | κάλλιον ἦν *LaVa* 7 τὸ — δυναμένην in marg Mo^2 8 τέως *Va* | ἐλαφρὸς ὁ δεσμὸς *LaVa* 12 τῶν θεῶν e τὸν θεὸν corr $C^s P^2$ τὸν θεὸν *IMoB* Mor τοῦ θεοῦ *M* sed τῶν θεῶν in marg 13 τοῦτο *PIMoBMLaVa* edd | εἰ om *LaVa* 14 αὐτόν scripsi e *V* αὐτός reliqui libri edd sed σ in ν corr P^2 | λαβῇ Mor sed γρ λαβεῖν in marg | τοῦτο *LaVa* 15 τῶ *P* sed ω in ras, *I* sed e τῇ corr m^3 τῇ reliqui libri edd 16 παρ' ὅτου *P* sed ' et ῞ in ras m^3, *I* sed ὅ in ras m^3 παράτου *Mo* sed παρ' ὅτου in marg, *BMVa*

ὅτου ταῦτα ἐγένετ' ἄν, πόνου συνέχειαν φύσει πτερῶν ᾠήθη δεῖν ἐξισῶσαι καὶ τὰ παρέχοντα δὴ τὴν ἐν ταῖς ὁδοῖς τρυφὴν πάντα ῥίψας καὶ χαίρειν ἀφεὶς καὶ κουφότατον ἀπεργασάμενος ὡς οἷόν τε τὸ φέρον ἀναβὰς παντὶ τῷ τάχει τῶν ὀρέων ἐχρῆτο προσόντος τοῦ παρὰ τῆς μάστιγος. 13. καὶ τὸ μὲν προπέμψον τοσοῦτον ἦν, ἦν δὲ ἄρα τοῦδε τὸ πλέον γυναῖκες, αἳ δὴ καὶ τὴν πόλιν εἶχον, τριάκοντα δὴ σταδίους τοῖς αὑτῶν αὗται καλύψασαι σώμασιν ἔξω τὸ πρὸς ἑσπέραν ἔμενον, ὁ δέ, ἔστι γὰρ σώφρων καὶ εἰδὼς ἃ διωθεῖσθαι κάλλιον, καὶ τὰς τιμὰς ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις ἀξιῶν ἔχειν πέμψας μὲν οὐκ ἀπήλασε τὸν ὄχλον οὐδὲ
R 686 ἐλύπησε, διὰ δὲ τῆς ἑσπέρας αὐτῆς | τοῦτο ποιήσας, ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, εἷς γίγνομαι δὴ τῶν ἀναστρεψάντων καὶ αὐτός. 14. καὶ ὡς ἐκαθήμην πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ θύραις, βοῆς ἀκούομεν ἱκετείαν ἐχούσης. εἰκάσας οὖν, ὅπερ ἦν, ἐξιέναι τὸν ἄνδρα, πάλιν ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναβὰς ἀσθενὴς ὁ γέρων τὰ πρῶτα μὲν εἰπόμην, εἶτα παρήλαυνον, ἔπειτα πολὺ τὸ μέσον ἐμαυτοῦ πρὸς ἐκεῖνον ποιήσας ἀνέμενον, δακρύσας δὲ ἥκοντος, τοῦτο

---

1 *πόνου* — 4 *ἀπεργασάμενος* citat Plan fol. 38v   2 *τὰ* inser *M*² | *δὴ*] *ἐπὶ La* om Plan | *τὴν* Re *τῶν* libri Plan Mor
ἀφείς
3 *εἰπών LaVa*   4 *ἀπεργασάμενος ᾤχετο* Plan   5 *ἐχρήσατο* Re | *προσόντός του καὶ Va* | *τοὺς Mo* Mor qui *τοῦ* coni   6 *τοσοῦτον P* sed *ν* add m³   7 *δ'* Re   8 *δὴ σταδίοις* Mor, *γρ δισταδίους* in marg | *αὐτῶν MoM*   9 „*malim αὐταί*" Re   12 *ἀπήλασσε M* *ἀπήλαυνε ILa* Re *ἠπείλησε Va*   13 „*malim ἐλύπησε ⟨διὰ τῶν ῥαβδούχων⟩, διὰ δὲ τῆς ἑσπέρας* (sc. *ἀπήλασε τὸν ὄχλον*) *αὐτῆς τοῦτο ποιησάσης*" Re, in quo *ποιησάσης*
γρ ἀντι
fortasse probandum   14 *ἀναστρεψάντων I*   15 *παρὰ Va*   18 *ὁ* eras *PI* om *BM* | *ταπρῶτα VB* et e *τὰ πρῶτα* corr *I*³ | *εἱπόμην P* sed ʿ in ras m³   19 *ἐκείνους Va*

δὴ τὸ πολλάκις μοι πεπραγμένον, πολλὰ διεκωλύθην εἰπεῖν τοῖς παρὰ τοῦδε λόγοις ἔχουσι μάλισθ' ἅ γ' ἂν ἐβουλόμην. 15. ἐντεῦθεν ἡμεῖς μὲν ἐκαθεύδομεν, ὁ δ' ἠπείγετο καὶ τῆς δευτέρας ἑσπέρας ἥπτετο Καππαδοκίας ὁρίων, εἶτα τῶν μετ' ἐκεῖνα, καὶ τῆς ἕκτης ἡμέρας μετὰ μέσην ἔδειξεν αὑτὸν τῷ βασιλεῖ λανθάνοντα τοὺς ἁπάντων ὀφθαλμοὺς τῷ τὸ μὲν ἡγούμενον μὴ εἶναι, τὸ δ' ἑπόμενον ἐν | δυοῖν καὶ μάλιστα δὴ τῇ R 687 τοῦ σώματος διὰ τῶν πόνων δαπάνῃ. 16. πόνοι γὰρ δὴ πόνοις συνήπτοντο καὶ τὸ διιστὰν εἰς ἀνάπαυλαν ἦν οὐδέν, οὐ σῖτος, οὐκ ὄψον, οὐ ποτόν, οὐχ ὕπνος, οὐκ ἐπιθυμία κλίνης. ὃς οὕτως εἴχετο τοῦ πρόσω, ὥστε καὶ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ὀρέων ἄχθεσθαι τοῖς τε περὶ ταῦτα τάχεσιν ὡς βραδυτῆσιν ἐπιτιμᾶν· ἐπεὶ οὐδὲ ὑπόδημα ἔλυσεν οὐδ' ἀναξυρίδα ἀφείλκυσεν οὐδ' ἐγυμνώθη τῆς ἐνθένδε ἐσθῆτος, πρὶν ἐν τοῖς πρὸς βασιλέα λόγοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ἀναλώσας ἧκεν ἐπὶ λουτρόν. ὡς τά γε διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ παραθέων

---

1 τὸ om *LaVa* | διεκωλύθην] δὲ κωλύθην *Mo* δὲ ἐκωλύθην Mor sed γρ διεκωλύθην in marg 2 λόγους Mor | ἔχουσιν ἃ *I* sed ἃ ex ὃ corr m^{3} | μάλισθ' *P* sed σθ in ras m^{2} et μάλις' ἂν ἃ ἐβουλόμην in marg m^{3}, *I* sed σθ e ς corr m^{3} μάλιστ' ἂν *C* sed ' ἂν ex α corr *s* μάλιστ' *MoLa* μάλιστα *Va* edd μάλι cum ras 2 litt *B* πάντα μάλιστα coni Re | ἅ γ' scripsi ἃ *V* et coni Re probante Sieversio p. 182 ἃ δ' *C* sed ἃ e δ' ἂν corr *s*, *PMLa* ἂν δ' *Mo* δ' *Va* edd om *I* et in ras 2 litt *B* | ἂν om in ras 2 litt *B* ἄν *I* sed ''ν m^{2} et ν in ras 5—6 litt 3 ὅ *PIBMV* ὃ *Mo* 4 ἠπείγετο ex εἰ πήγετο corr *I*^{2} 6 αὐτὸν *M* Mor ἑαυτὸν Re | τῷ om Re 7 τὸν *La* Mor 8 τὸ in ras *P*^{2} καὶ τὸ Mor | δὲ Re 10 δι ι ςὰν *I* sed ι alterum in ras 3 litt m^{2} διιστᾶν *MoM* διιςᾷν Mor 13 ὁρίων *LaVa* | τε inser *M*^{2} 14 ταχέσιν *La* γρ τραχέσιν in marg Mor 15 οὐχ ὑπόδημα — ἀφείλκυσε citat Plan fol. 38^{v} | οὐδὲ (2) *I* Re | οὐδὲ (3) *PIVa* 16 ἐνθένδεν *I* sed ν ultimum eras, *BLa* | πλὴν *Va*

ἠρίθμει, καὶ κάματος οὐδεὶς αὐτὸν ἐπὶ τοῦτο κατεβίβασεν, ὅν γε οὐδὲ αἱ πόλεις. τί ποτ' οὖν ἦν τὸ τοῦτο ποιοῦν; σφοδρά τις ἐπιθυμία λῦσαι μὲν τῇ R 688 *βουλῇ τὸν δεσμόν, λῦσαι δὲ τῇ πόλει τὴν | ἀτιμίαν. ἐῴκει γὰρ οὐχ ἑτέροις ἐπικουροῦντι μᾶλλον ἢ αὑτὸν ῥυομένῳ.*

17. *Καὶ τὰ μὲν τῆς γνώμης τοιαῦτα, μάταιον δὲ ὁρμὴ πᾶσα μὴ προσλαβοῦσα τὴν Τύχην. τὸ μὲν γὰρ ἂν κινοίη, τὸ δ' ἀποστερεῖ τοῦ τέλους· μὴ γὰρ δὴ συμπνέοντος τοῦ δαίμονος πόσον ἄν τι εἴη παρ' αὐτοῦ τοῦ βουλεύεσθαι; ὡς δήτοι καὶ κυβερνήτης ἅπας σῴζειν μὲν ἂν θέλοι τὴν ναῦν, σῴζει δὲ οὐχ ἅπας, ἀλλ' οἷς συμπράττει τὰ πνεύματα. τοῦτο δ' ἂν εἴη τῆς Τύχης.* 18. *καὶ νῦν τοίνυν τῷ βουλομένῳ ταχέως διαδραμεῖν παρ' ἐκείνης καὶ τὸ δεδυνῆσθαι μηδενὸς τῶν ὑποσκελίζειν εἰωθότων παρηνωχληκότος, οἷα πολλὰ ἂν ἐξ ὀχήματος συμπέσοι, ἀλλ' ὥσπερ ἐξ ἀδάμαντος ὄντων μὲν τῶν τροχῶν, ὄντων δὲ τῶν ἐπ' αὐτοῖς, οὕτω πάντα κρείττω τοῦ τι παθεῖν ἤρχετο πληττόμενα*

---

1 *ἐπὶ τούτω* inser *I*[3] | *τοῦτο* scripsi e *CPV* *τούτω* reliqui libri edd *τούτων ἕν τι* coni Re | *κατεβίβαζεν Va* 2 *οὐδ' LaVa* 5 *αὐτὸν MoBMLaVa* 7 *μάταιον* — 11 *βουλεύεσθαι* citat Macar fol. 88[r] 7 *μάταιον* — 8 *Τύχην* ad versum comoediae Atticae *μάταιον ὁρμὴ μὴ λαβοῦσα τὴν τύχην* revocavit Kockius Fr. com. Att. III p. 501 n. 500 | *δὲ* om Macar 9 *τὸ*] *τό P* sed ´ in ras m[3] | *δὲ* Re | *ἀποστερεῖ* scripsi e *La* Macar *ἀποστεροίη I* edd *ἀποστεροῖ* reliqui libri 9 *μὴ* — 13 *πνεύματα* citat Plan fol. 38[v] 10 *συμπλέοντος Va* | *εἴη* inser *I*[3] 11 *τοῦ* in *τὸ* corr *Va* *τὸ* Mor | „*num τοῦ βουλευομένου τὸ βουλεύεσθαι vel τοῦ βουλομένου τὸ βούλεσθαι. an sic potius παρ' αὐτοῦ τοῦ βούλεσθαι (vel etiam βουλεύεσθαι)*" Re | *δή τι BVVa* *δή τις La* | *καὶ* om *La* 12 *ἐθέλοι VLaVa* | *ἅπαξ Mo* et *γρ* in marg Mor 13 *τὸ πνεῦμα La* 14 *τὸ C* sed in *τῷ* corr *s*, *V* 15 *ἐκείνης* Re („*possit quoque legi ἐκείνῃ*") *ἐκείνοις I* sed *οις* in ras m[3] *ἐκείνου La* *ἐκείνῳ* reliqui libri Mor 17 *ξυμπέσοι La* 19 *κρείττων V* | *τι* Re *τί* libri Mor

μὲν τοῖς πεφυκόσι λυμαίνεσθαι, | κρατούμενα δὲ R 689 ὑπ' οὐδενός. 19. καίτοι τὸν ἀπερισκέπτως τῇ τοῦ τάχους ἐπιθυμίᾳ χρώμενον πολλὴν ἐφέλκεσθαι καὶ τὴν βλάβην ἀνάγκη. ἀλλ' ὅμως ἐνίκα τὰ νικώμενα, καθάπερ δι' ἀέρος οὐδὲν ἐφαπτόμενα τῆς γῆς πορευόμενα. οὐκοῦν συμμαχία μὲν τῆς Τύχης διὰ τούτων δηλοῦται, τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ὑπῆρχε μὴ τῶν ἄλλων συμβουλομένων θεῶν. ὁμόνοια μὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ τὰ αὐτὰ φρονεῖν, στάσις δὲ καὶ τὸ διαφέρεσθαι πόρρω μὲν οὐρανοῦ, πόρρω δὲ τοῦ τὸν οὐρανὸν οἰκοῦντος χοροῦ. οὕτως ἔτρεχες δρόμον ὑπὸ θεῶν ἐπαινούμενον καὶ ἣν ἐβούλοντο πόλιν συνδιέσωζες καὶ ἧς ἐκήδοντο, κηδόμενος ἐφαίνου.

20. Ὡς γὰρ δὴ κατέθηκε πρὸ τῶν ποδῶν βασιλεῖ τὰ τὸν ἔλεγχον ἔχοντα γράμματα καὶ κελεύοντος ἀνεγίνωσκε καὶ τοῖς μανεῖσιν οὐδαμόθεν ἦν σωθῆναι, γονάτων τε εὐθὺς ἥπτετο καὶ περὶ δόξης ἐποιεῖτο τοὺς λόγους καὶ οἷα ἂν ἐξ ἑκατέρου συμβαίη, τοῦ τε κολάσαι καὶ τοῦ μή. ἔλεγε δ' ἄρα καὶ κεκολάσθαι τὴν πόλιν διδάσκων, ὡς αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀπώλλυσαν τῇ φυγῇ πάσχοντες, ἃ ὅπως μὴ πάθοιεν, ἔφευγον ἀποροῦντες στέγης, ἀποροῦντες τροφῆς, οὐκ ἔχοντες

21 cf. p. 496, 11 sq.

1 δ' *Va* Re om *La* 3 πάθους *V* 4 ἀλλ' — ἐνίκα om *Va* | ἐνίκα] ἀναβιοῖ *La* | κινώμενα *Mo* 6 ἡ συμμαχία *C* sed ἡ inser *s*, *Mo* edd 7 συμβουλευομένων *B* edd 10 τοῦ οὐρανοῦ Re | τῶν οὐρανῶν *La Va* 12 ἣν *I* sed ˵ in ras m[3] | ἐβούλοντο scripsi e *VLaVa* ἠβούλοντο reliqui libri edd | διέσωζες *I* sed εἶναι συν supra διέ, *V* | οἷς *BM* 14 δὴ om *M* | πρὸ *I* sed ` supra ρ eras et o m[3] 15 κελεύοντες *Mo*
η o
17 τε inser *M*[2] om *Va* | ἅπτεται *Va* 18 ἂν] μὲν *Va* 19 καὶ (2)] ἱκανῶς ἤδη coni Re | post κεκολάσθαι ras 2—3 litt *I* 21 ἔφυγον in marg Mor

ἰατρὸν ἀντιθεῖναι τοῖς ἐκ τῆς ταλαιπωρίας. καὶ ἐδείκνυ δὴ λέγων αὐτοῖς οἷς εὐπόρουν θνήσκοντας τοὺς | R 690 εὐπόρους καλοῦντας ἐφ' ἑαυτοὺς τὰ τῶν κακούργων ξίφη ⟨καὶ⟩ τῶν ἰχθύων τὰς γαστέρας ἀντὶ ταφῆς ἔχοντας. ὁ δ' ἀπὸ τοιαύτης ἀκοῆς ἐπὶ τὸν θρῆνον ὁρμήσας τὰς παρὰ τῶν ἄλλων δεήσεις ἔφθασε τοῖς παρ' ἑαυτοῦ δάκρυσιν, ἐν οἷς ἦν τῶν λυπηρῶν ἡ λύσις.

21. *Πολλὰ μὲν οὖν σὲ τὰ περιφανῆ ποιοῦντα, Καισάριε, μάλιστα δὲ τοῦτ' αὐτὸ τὸ νῦν. σεσώσμεθα γὰρ τῇ βασιλέως ψήφῳ, ἔρχεται δέ τι σωτηρίας καὶ ἐπὶ τὴν σὴν γνώμην. ἄλλου μὲν γὰρ ἴσως ἦν τοῦ μὴ κατὰ σὲ τὸν τρόπον χαρίσασθαι θυμῷ μεγάλῳ λόγοις προσερεθίζουσι καὶ νὴ Δία γε οὐκ ὄντα μέγαν ποιῆσαι τηλικοῦτον πικραῖς τε κατηγορίαις καὶ τὸ πρᾶγμα αἴρουσιν ὀνόμασι φόβῳ τε τῶν ὁμοίων, εἰ μὴ τὸ σπέρμα τις ἀνέλοι· σοῦ δ' ἦν ἀκούειν πρᾳότητος ἐπαίνους καὶ σοφίαν ὁρᾶν ἀφαιροῦσάν τι τοῦ μεγέθους καὶ λογισμοὺς ἐκ τῆς τῶν ἡμαρτηκότων φειδοῦς τὴν τῶν ἄλλων ἐγγυωμένους σωφροσύνην.* 22. *φιλῶ μὲν οὖν καὶ τὸν Ἀθηναίων ῥήτορα τῇ Μιτυλήνῃ βοη-*

3 cf. or. XXIII p. 496, 10 sq. 6 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XXI t. II p. 222 sq. 20 Thuc. III 41—48

20 ῥήτορα] *τὸν Διόδοτον φησί· οὗτος γὰρ διεκώλυσε πανδημεὶ τοὺς Μιτυληναίους διαφθαρῆναι κατὰ τὴν τοῦ Κλέωνος δημηγορίαν, ὥσπερ φησὶν ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν* B^2

1 *ἰατροὺς Va* 2 *δὲ La Va* Re | *αὐτοὺσ I* sed *ὑ* in ras m^2 | *θνήσκοντες Va* 3 *ἀπόρους P* sed *ἀ* ex *εὐ* corr m^2 | *δημίων Va* 4 *καὶ* inserui | voce *ἀντὶ* desinit *La* | *ἔχοντες MVa* 5 *ὅδ' PIBMV* *ὁ δὲ* Re 8 *τὰ σὲ* Re 10 ⟨*μὲν*⟩ *γὰρ* coni Re 11 *πρὸς Va* | *τὸ* Mor, sed *γρ τοῦ* in marg *τοῦ* coni Sintenis 14 *τε* om *B* 16 *τίς IMoBM* Mor | *πραότητος PIMoBM* 19 *φιλῶμεν Mo* Mor 20 *καὶ* om Mor | *τῶν Mo* | *ἀθηναῖον V* | *τῇ*] *τὸν V*

θοῦντα, ἀλλ' οὔτε τοσοῦτον ἦν τὸ κινδυνευόμενον, ποῦ γὰρ ἴσον ἡμεῖς καὶ Μιτυληναῖοι; τό τε πᾶν ἐκεῖνος οὐκ ἔστησεν, ἀλλ' ἴσμεν, ἐφ' ὁπόσον ἧκεν ἡ δίκη. | νῦν δὲ διὰ τοῦ παντὸς ἀφῖκται τὸ φάρμακον. R 691

23. *Σκοπῶμεν δὴ κἂν τῷ κεκομικότι τὰς διαλλαγὰς τῇ πόλει ἀνθρώπῳ τὸν ἐπίκουρον αὐτόν. ὃς γὰρ ἐγένετ' ἂν τῇ πόλει λυσιτελέστερος ἑτέρου, τοῦτον ὅπως οἴσει τὴν φιλτάτην ἡμῖν ἐπιστολήν, ἔπραξεν, ὃς ἄνευ τε βαρύτητος ἔμελλε τῇ βουλῇ συνέσεσθαι καὶ τοὺς ἐκείνης λόγους ἀνέξεσθαι πρὸς τῷ καὶ λαμπρὸν τὸ δίκαιον ἐνεῖναι τῷ πράγματι. τίς γὰρ μᾶλλον ἂν εἰκότως ἐκαρπώσατο τὰ γράμματα τοῦ μόνου τῶν [τοὺς] ἵππους ἐλαυνόντων μιμησαμένου τὰ Καισαρίου | πτερά;* R 692

24. *Ἔδει μὲν οὖν ὄρος τε ἡμῖν εἶναι καὶ ποταμὸν χρυσίον, ὥσπερ Λυδοῖς, φέροντα, ὥσθ' ἡμᾶς μὴ μείζω βούλεσθαι τοῦ δύνασθαι, νῦν δ' οὐκ ἦν ἐφικέσθαι τοῦ μέτρου τοὺς ἐν τοιαύτῃ μεταβολῇ. σὲ δὲ μακα-*

---

3 Thuc. III 50. cf. Ad. Bauer Philol. XLIII 362 5 Io. Chrys. l. l. p. 223 D 15 Eur. Bacch. 154. Her. V 101, 2. cf. t. I 531, 8

---

15 *ποταμὸν*] *τὸν Πακτωλὸν P²*

---

1 *οὔτε* scripsi *οὔ τι* libri edd „*malim οὐχί*“ Re | post *ἦν* ras 5 litt *M* 2 *ἴσον Mo* edd *εἶλον Va* | *Μιτυλήνη B* 5 *κἂν B* Mor *καὶ Va* 6 *αὐτῷ B* 7 *ἂν ἐγένετο Va* 8 *οἴσῃ C* sed *ει* suprascr *s*, *PIMoB* *οἴσῃ M* edd | *ἐπιστολὴν ἡμῖν Va* 9 *γε V* | *ἔμελλε τῇ P* sed *ε τῃ* in ras m² 10 *τὸ P* 11 *ἂν μᾶλλον Va* 12 *τὰ* om *Va* | *τῶν* om *B* 13 *τοὺς* ante *ἵππους B* edd cancellavi 15 *ὅρος* Mor sed *γρ ὄρος* in marg 16 *ὥστε Va* | *μέτρῳ Va* 18 *τῇ τοιαύτῃ BM*

ρίζω μὲν τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας, μακαρίζω δὲ τοῦ πρὸς ἐκεῖνον φίλτρου, μακαρίζω δὲ τῆς φρονήσεως, μακαρίζω δὲ τοῦ [τε] τοιαῦτα μὲν εἰργάσθαι, τοιαῦτα δὲ σεαυτῷ συνειδέναι. καὶ γὰρ ἔτι βελτίονος ἐλπίδος ὑπάρχει τοῖς τοιούτοις εἶναι καὶ ζῶσι καὶ ἀπιοῦσι, κἄν τί ποθεν προσβάλλῃ δυσχερές, ὧν πεποίηκεν ἡ μνήμη τὴν λύσιν ἐπαγγέλλεται. 25. *καλὸν μὲν οὖν καὶ ἀνδρὶ συνειπόντα κινδύνου σαφοῦς ἐξαρπάσαι καὶ τὸ νηὶ ναῦν ἐπαμύνασαν ἀποκρούσασθαι λῃστάς, σοὶ δὲ οὐκ ἀφ' ἑνὸς σώματος ἢ δέκα ἢ εἴκοσιν ἢ δὶς τοσούτων ἡ φιλοτιμία, ἀλλ' ὅσων οὐδ' ἀριθμῆσαι ῥᾴδιον. ὅτῳ δὲ εἰπεῖν ἔνι καὶ σεσωκέναι πόλιν, ἀλλ' οὔ τι γε τοσαύτην οὐδ' οὕτως ἀρχαίαν οὐδ' οὕτω πολλοῖς ἀνθοῦσαν τοῖς ἀγαθοῖς. μάρτυρες δὲ τοῦ γέμειν αὐτὴν ἀγαθῶν οἱ προστιθέντες τῷ πλήθει καθ' ἡμέραν ταῖς μεταναστάσεσι.* 26. *καὶ ὅταν δή τινες ἐν συνουσίᾳ σεμνύνωσιν ἑαυτοὺς μνήμῃ καλῶν πράξεων, σοὶ τὸ νικᾶν ὑπάρξει λέγοντι τὴν ἡμετέραν. ἢ σὺ μὲν ἴσως* R 693 *οὐκ | ἐρεῖς ἔργον ὑπερήφανον σιωπῇ κοσμῶν, ἡμᾶς*

19 Plat. Symp. p. 217 E

19 *ὑπερήφανον*] *ἤτοι μέγα, σεμνόν* V^2

1 *τῆς* — 2 *φρονήσεως* in ras 24 fere litt partimque in marg P^2 3 *τε* libri Mor cancellavi *τὰ* Re | *μὲν* om *Mo* 4 „*malim ἐπὶ*" Re at cf. p. 454, 8 5 *εἶναι* om in ras 5 litt *I* | *ἀπιοῦσι* *I* sed *ι* in ras 3 litt m² 6 *προσβάλλῃ* *M* sed *λῃ* in ras *προσβάλῃ* *V* *προσβάλλει* *Va* | *πεποίηκεν* in *πεποιήκασιν* corr I^2 | *ἡ μνήμη* *I* sed *ἡ μνημ* in ras m² 9 *σύ* *Va* et *γρ* in marg Mor 10 *στόματος* *B* | *τοσοῦτον* Mor 11 *φιλοτιμία* *Mo* sed post *α* ras 1 litt | *ὅσον* *CPIMo* Mor 12 *οὕτω* *MoVa* | *δ'* Re | „*malim οὔ τοι*" Re 13 *οὕτως* *CI* sed in hoc *ς* eras, *MoMVVa* Mor 15 *καθημέραν* *MoBMVVa* 18 voce *ἡ*]*μετέραν* rursus inc. A fol. 111 | *ἴσως* om *Va*

δὲ οὐκ ἔστιν ὅ τι παύσει λέγοντας τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας, τὸν περὶ αὐτῆς ποιοῦντας λόγον ἀθάνατον παισὶ πατέρων παραδιδόντων ἅ τε ἐπλημμελήσαμεν ἅ τε ἐδείσαμεν ὧν τε ἀπελαύσαμεν. 27. *καὶ εἰ μέν τις ὀρθώσειέ τί ποτε τῶν ἡμετέρων ἀνδρὸς ἀρετῆς δεόμενον, τὰ σὰ τοῦτον ἐζηλωκέναι ἐροῦμεν, εἰ δὲ ἀμελείᾳ πρόοιτο κακόν τι, εἰς μίμησιν τῶν ⟨σῶν⟩ καλῶν τοῦτον ἡγησόμεθα. καὶ τῶν πεπραγμένων ἡ διήγησις εἰς μέσον ἥξει νῦν μὲν ταῦτα πολλῶν λεγόντων, νῦν δὲ τοῦ μᾶλλον μεμνημένου τὸν ἧττον ἐπανορθοῦντος.* 28. *πολλαὶ μὲν ἡμῖν, ὦ χρηστέ, πανηγύρεις ἅτε καὶ παλαιοτάτοις οὖσι καὶ πρεσβυτέροις τοῦ τὴν Ἰὼ βοῦν ποιήσαντος ἔρωτος. καὶ γὰρ τοὺς ἐκείνην ζητοῦντας οἱ τὸ ὄρος οἰκοῦντες πόλιν τινὰ ἐπ' αὐτοῦ κεκτημένοι φαίνονται ξενίσαντες. ἐν οὖν ταύταις δὴ ταῖς ἑορταῖς ᾀσόμεθα μὲν τὸν ἐν ἑκάστῃ τιμώμενον θεόν, ᾀσόμεθα δὲ καὶ μεθ' ἑκάστους | σέ τε καὶ τὰ παρὰ σοῦ.* R 694
29. *δοκεῖ δέ μοι καὶ βασιλεὺς φροντίζειν, ὅ τι ἄν σοι δοὺς δόξειε πᾶν ὅσον ἦν ἄξιον δεδωκέναι. καί μοι*

---

12 cf. t. I p. 451, 3 sq. II p. 152, 3. 440, 10

---

1 *ὅτι IMo ὅστις Va* | *παύσειε Va* | *τὸ*[οῦ] *μεγεθος*[ου] *I* 2 ⟨*καὶ*⟩ *τὸν* ? | *ποιοῦντας P* sed *ς* add m² 3 *ἐπλημελήσαμεν PIMo* 5 *ὀρθώσειέτι Mo ὀρθώσει ἔτι* Mor sed *γρ ὀρθώσειέ τι* in marg *ποτε* om *Va* | *γρ ἀνδρῶν* in marg Mor | *κηδόμενον* Mor 6 *δ'* Re | *ἀμέλει Va* 7 *πρόειτο PV προεῖτο Mo* sed *πρόοιτο* in marg cf. p. 107, 9. 181, 1 „*videtur aut πρόσοιτο κακόν τι leg. esse aut πρόοιτο καλόν τι*" Re | *τινά I* *σῶν* inserui auctore Re | *καλῶν*] *κα* cum lacuna 3 litt *V* 8 *τῶν* ⟨*σοι*⟩ *πεπραγμένων* coni Re 9 *τῶν μᾶλλον μεμνημένων τῶν ἧττον ἐπανορθούντων* Mor 11 *παλαιοτάτοις I* sed *οις* in ras m³ 12 *πρεσβυτάτοις Va* | *τὴν τοῦ Va* 15 *δὴ* om *Va* 16 *τὴν Mo* | *ἐφ' Va* | *ὑμνούμενον Va* 17 *καθ' Va* 18 *ὅτι Mo*

δοκεῖς διὰ πολλῶν σχημάτων ἀφιγμένος ἐπὶ τὸ καὶ βασιλεῦσι τετιμημένον προϊὼν ἥξειν, τὸν ὕπατον. καθ' ἕκαστον οὖν τῶν σχημάτων ἕξεις δήπου καὶ σοφιστῶν ἐπαίνους μεγάλων ὄντως ἐν οἷς περὶ σοῦ λέγουσι γιγνομένων. αὐτῶν δέ γε τῶν λεγομένων κεφάλαιον ἃ τήνδε μέλλοντα τὴν πόλιν ἐπικλύσειν ἔστησας.

30. Ἡμεῖς μὲν οὖν χαλκῶν ἐμνημονεύομεν εἰκόνων οὐκ ὂν ἐπαγγεῖλαί τι παρὰ τοῦ βασιλέως σεμνότερον, ἀλλ' αἱ μέν, οἷός τις ἀνὴρ τὸ σῶμα, δεικνύουσι, ψυχῆς δὲ εἶδος τοῖς ἔργοις μηνύεται. ὅστις οὖν αὐτὸν ἐπέδειξεν ἄριστον, ἐν τῷ καλλίονι καὶ τοῖς ὕστερον ἐσομένοις φαίνεται καὶ τὸ μὲν πολλαῖς κινεῖται τύχαις, τὸ δ' ἐστὶ κρεῖττον ἤ τι τοιοῦτον παθεῖν ἐν βεβαίῳ κείμενον. 31. τά τε οὖν ἄλλα πάντα εἰρήσεται τὸν χρόνον καὶ οἷα πρὸς τὸν τῶν ἀμεινόνων ἄγγελον τουτονὶ διελέχθης, ὅτι ὦ σὺ δείξας σεαυτὸν ἐν οὐκ ὀλίγαις ὁδοῖς, φάνηθί μοι νῦν, εἰ μὲν οἷόν τε, θάττων, εἰ δὲ μή, μήτι γε βραδύτερος. ὡς ἔγωγε κάμνω τοῖς τῆς Ἀντιοχείας κακοῖς, ἢ γυ-
R 695 ναικὸς | νόσῳ πιεζομένης οὐδὲν διαφέρει.

2 cf. p. 12, 12 sq.

3 οὖν in ras I^3 δήπου *Va* 4 ὄντων *Va* 6 ἃ] ὅτι τὰ Cobet Mnem. V 138 (Coll. 118) | ἐπικλύειν *BMVa* 7 ἐμνημονεύσαμεν Mor 8 οὐκοῦν *Va* | ἐπαγγεῖλαι τί *MoBM* 9 οἰός *I* sed ´ et οἷ in ras ex οἶ corr m^3 οἷός τέ τις Mor | ἀνὴρ] ἂν ᾖ Cobet l. l. 10 τὸ ψυχῆς εἶδος — μηνύεται citat Macar fol. 88v | αὐτὸν *PI* sed ʽ e ʼ corr P^2I^3 αὑτὸν *MoM* Mor αὑτῶν *Va* 11 ἄριστον ἐν *PIMoBMV* Mor 12 φανεῖται coni Mor 13 τόδ' *APB* | ἤ τι] ἢ τί *I* ἤτοι *Mo* Mor | τοιοῦτον *I* sed ν eras 16 διειλέχθης *V* | ὦ ex ὧ corr I^3 | ἑαυτὸν (σε supra) *V* σαυτὸν Re 17 ὀλίγοις *MoM* 18 θᾶττον *MV* sed in hoc in marg θάττων r, *Va* Mor et e θάττων corr *I* 19 τῆς om Re | ἢ] οἷα Mor 20 διαφέρει om *Mo* διαφέρων Mor

ἐν δὴ τῷ σῷ τάχει κἀκείνοις τὰ τῆς τῶν ἀνιαρῶν λύσεως. 32. εἰ δὴ τοῖς ὀφείλουσι χάριν ἔξεστι πρὶν ἐκτῖσαι τὴν χάριν, ἑτέραν αἰτῆσαι, τῶν παρ' ἡμῖν οἰκοδομουμένων καὶ αὐτὸς ἡμῖν, ὦ θαυμάσιε, γενοῦ καὶ δὴ καὶ τῶν γεωργούντων καὶ ποίησον ἀμφοτέροις λαμπροτέραν τὴν πόλιν καὶ μηδέτερον τῶν ἀναλωμάτων φύγῃς, ὅπως ἡμῖν μὲν ὡς περὶ πολίτου διαλέγεσθαι πρός τε ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐξείη, σοὶ δ' ὁπότε εἴῃς ἐνθάδε, πολλάκις δὲ τοῦτο γένοιτο, διαιτᾶσθαί τε ἐν οἰκείοις καὶ τῇ παρὰ τῶν ἀγρῶν φορᾷ τοὺς ἐπιτηδείους ἑστιᾶν.

33. Ἐμοὶ δὲ ἐγγὺς μὲν ἴσως ἡ τελευτὴ δηλουμένη τῷ τῶν ἐτῶν ἀριθμῷ, τάχα δ' ἂν τύχοιμι τότε λόγου παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν, οἷς ἀφορμὴ καὶ τῶν φίλων ἡ κτῆσις ἣν ἐκτησάμην μάλα δὴ φίλων σαφῶν. ἐν τούτῳ δὴ καὶ πλέον τι περὶ σοῦ λέγειν ἕξουσι μέ-

---

4 *οἰκοδομουμένων*] ἤτοι οἰκοδομούντων ἀντὶ ἐνεργητικοῦ παθητικόν *V*[2]

---

1 *ἐκείνη C* sed *η* in ras *s* *κἀκείνῃ P* sed *ῃ* in ras m[2], *M* Mor *κἀκείνη I* sed *η* in ras ex *οισ* corr et *ησ* suprascr. m[3], *MoB* *κἀκείνης Va* | *τὰ* reposui e *V* *μετάδος Mo* et in ras 4 litt *C*[s], edd om reliqui libri | *τῆς τῶν C* sed *τῶν* inser *s*, *P* sed *ης* ex *ων* et *ων* ex *ης* corr m[2], *I* sed *ης* et *ων* in ras et *ίς* supra *ης* pos m[3] *τῶν τῆς Va* 2 *λύσισ* e *λύσεωσ* corr *I*[3] | *ἐν Mo* Mor | *δὴ* in *δὲ* corr *C*[s] 3 *ἐκτίσαι* libri (in *ἐκτῖσαι* corr *P*[3]), fortasse recte, cf. ad p. 307, 9 et 28, 19 5 *καὶ* (1) om Mor | *τῶν* del *I* 6 *λαμπροτέραν ἀμφοτέροις M* | *μὲν τὴν Va* | *μὴ δ' ἕτερον AI* *μηδ' ἕτερον CP* sed in hoc ʺ eras, *Va* 7 *ἡμεῖς Va* 8 *πρὸς* (2) om *PIMoBM* Mor *πρὸς* (*τοὺς* suprascr.) *A* *τοὺς* om Re | *ἐξείη M* sed *ἕξῃει* in marg *ἐξήει* (*οι* suprascr.) *B* *ἕξειν Va* 9 *δὲ Va* | *γίνοιτο Va* 10 *περὶ Va* om *M* 13 *τότε λόγου*] *τὸ τέλος Va* 14 *φίλων λόγων ἡ Va* 15 *ὧν B* et ex *ἣν* corr *P* | *μάλιστα Va* 16 *τί IMoBV* | *τοῦ* in *τὸ* corr *P*[2]

R 696 *γιστον τοῦτο τῶν | ἐμῶν τιθέμενοι καὶ τήν γε ἀπόδειξιν ἐξ ὧν εἴληφα ποιούμενοι. σὺ δέ, ὦ μεγάλων ἔργων δημιουργέ, πατήρ τε ἡμῖν γένοιο καὶ τοιούτων υἱέων, ὡς ἐξισοῦσθαι τὰς ἐκείνων ἀρετὰς τῇ τοῦ γεγεννηκότος.*

---

1 *καὶ* — 2 *ποιούμενοι* praemisso *κείμενον* in marg I^2
5 *εἰς καισάριον μάγιστρον* subscr. *A*, *πρὸς καισάριον μάγιστρον* *P* rubr et I^2

XXII.

Oratio *εἰς Ἐλλέβιχον* magistrum militiae paulo post veniam motus datam a Theodosio Antiochia Constantinopolin vocatum[1]) conscripta septem et decem codicibus qui magna e parte iidem sunt atque in oratione praecedenti, ad nos pervenit. Sunt autem hi:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 223 diversis manibus correctus est. Vide t. I p. 10 sq. et supra p. 445. Contuli.

2. Monacensis gr. 483, olim Augustanus (= A) saec. X fol. 111^v pluribus manibus correctus est. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 118. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 77. Vide t. I p. 44 sq. et 69.

5. Athous Batopaedii 367 (= Ba) saec. XIV/XV fol. 57. Vide supra p. 185 sq. Contulit meum in usum P. Spyr. Lambros.

6. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 118^v. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

7. Laurentianus gr. LVII 20 (= L) saec. XV fol. 137.[2]) Vide t. I p. 39 sq. et 69. Contuli.

---

1) Cf. p. 492, 5. ep. 787 et 816.

2) Folium 140 desinit vocibus *τῶν πολλῶν* p. 491, 13, quas voce *εἰκόνων* excipit folium 142; folio inter haec duo medio verba orationis XXIV *περὶ τῆς τιμωρίας Ἰουλιανοῦ* inde ab *ἀρμενία πᾶσα* t. II p. 35, 2 R usque ad *εἶναι τὸν φόνον* p. 47, 12 continentur.

8. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 235. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

9. Laurentianus gr. XXXII 13 (= La) saec. XIV fol. 89ᵛ. Vide t. I p. 227 sq. et 236. Contuli.

10. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 147. Vide t. I p. 222 sq.

11. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 161ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

12. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 102. Vide t. I p. 213 sq. Contuli.

13. Vaticanus Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 60. Vide t. I p. 214 sq. Initium contuli.

14. Parisinus gr. 3016 (= Pa) saec. XV fol. 6. Vide t. I p. 53 sq. et 69. Contuli.

15. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 122ᵛ. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

16. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 298ᵛ. Vide t. I p. 48 sq. et 69.

17. Vaticanus gr. 64 anno 1269 vel 1270 exaratus (= Va) fol. 145ᵛ. Desinit voce *ἠνέγκατο* p. 479, 3. Contuli.

Hic quoque duae distinguuntur familiae pretio fere pares, quarum prior codicibus *CAPBaILMoBM*, altera codicibus *VVa* continetur, *Pa* recensionis ex utraque mixtae vestigia prae se fert. Singularis vero necessitudo intercedit inter *BaILMoBM*, quippe qui e communi radice (*e*) prodierint, ita tamen ut *LMo* aeque atque *BM* ab iisdem propaginibus hodie deperditis (*f* et *g*) repetendi sint. Ad communem illam eorum radicem (*e*) etiam *Pa* ab una parte redire dicendus est, ab altera ad exemplar e quo *VVa* fluxerunt. Eandem quam *LMo* etiam *La* habuit originem, sed quoniam ubicunque ab his recedit, lectiones depravatas exhibet[1]), ab apparatu critico exulare iussus est. Idem statuendum esse duxi de codice prioris familiae

1) Ut paucis defungar, p. 475, 1 praebet *τιμωρίας* pro *τιμιωτέρας*; ibidem *τιμωρίαν* pro *κοινωνίαν*; p. 480, 14 *οὐκ* pro *οὐ καλῶς*; p. 485, 14 verba *καὶ περιερρεῖτο πολλοῖς μὲν ἀνδράσι* omisit.

Urbinate gr. 125 [1]), contrarium ob causam quam supra (p. 447 sq.) proposui de codice secundae familiae sed mixtae recensionis vestigiis haud privo Vaticano gr. 64 (*Va*).

Necessitudinis vinculum quo codices adhibiti coniuncti sunt hoc tibi stemma proponit:

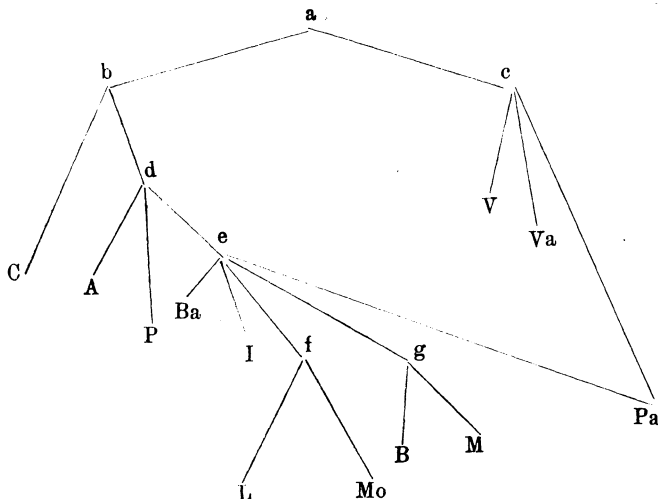

Nonnullos locos excerpsit Macarius Chrysocephalus. [2])

Oratio primum edita est a Fed. Morello t. II p. 525—537 „*ex cod. Rom. et Bavar. mnss.*“, ut ipse in indice praemisso ait. Quorum prior quin Parisinus gr. 3016 fuerit dubitari non potest; [3]) nam textus Morellianus Parisinum fere reddit. Paene vero nusquam ad vitia huius plurima corrigenda usus est codice *Bavarico* i. e. Monacensi

1) Proprium eius est vocales apostropho abreptas reponere ut in *τοῦτο* pro *τοῦθ'* p. 471, 2 et 473, 10; *ἔπειτα* pro *ἔπειθ'* p. 474, 20; *μήποτε ἂν* pro *μήποτ' ἂν* p. 478, 7.

2) Cf. t. I p. 351.

3) Cf. supra p. 448 et t. I p. 58.

gr. 101, immo vero ne eae quidem lectiones quas editor praemissis litteris *γϱ* in margine posuit, omnino cum illo codice concinunt. Hic quoque fides Morelli in suspicionem vocanda est.

Herculem igitur qui Augeae egessit *κόπϱον* praeter ceteras in hac oratione sese praestitit Reiskius. Maximus est numerus emendationum in Animadversionum volumine V p. 324—336 prolatarum, quae codicibus ab ipso postea adhibitis Augustano et Monacensi confirmatae sunt. Sed hic quoque in editione (t. II p. 1—27) Altenburgi 1793 foras missa incuria uxoris et typothetarum multa praetermissa sunt.

Nonnulla Cobetus, pauca Boissonadius[1]) et Sintenis correxerunt.

1) Cf. t. I p. 78.

ΕΙΣ ΕΛΛΕΒΙΧΟΝ.

1. *Εἰσί τινες, οἳ τοῦθ' ἓν μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ νομίζουσι χρήματα καὶ τὸ πλουτεῖν καὶ διὰ τοῦτο κἂν δι' ἐπιορκίας τουτὶ λαβεῖν οὐκ ἀποκνοῦσιν, ἀλλ' εἰ καὶ πείσονταί τι κακὸν ἐντεῦθεν ὕστερον, οὐκ ἀποτρέπονται. ἕτεροι δέ γε βούλοιντ' ἂν ἐπαινεθῆναι μᾶλλον ἢ πάνθ' ὅσα ἐν ἀνθρώποις ἔνι χρήματα κεκτῆσθαι καὶ τοῦθ' ὁμολογοῦντες οὐκ αἰσχύνονται. οἱ δὲ* R II 1

C	=	codex Chisianus
A	=	Monacensis gr. 483 (Augustanus)
P	=	Palatinus gr. 282
Ba	=	Athous Batopaedii 367
I	=	Marcianus append. XCI 2
L	=	Laurentianus LVII 20
Mo	=	Monacensis gr. 101
B	=	Barberinus II 41
M	=	Marcianus gr. 437
Pa	=	Parisinus gr. 3016
V	=	Vindobonensis phil. gr. XCIII
Va	=	Vaticanus gr. 64

1 *Εἰς 'Ελλέβιχον* om *Ba* *Εἰς*] *τοῦ αὐτοῦ εἰς V* *πρὸς CAPILMoMVa* Re 2 *Εἰσί* — 472, 7 *λέγοντας* citat praemisso *τοῦ πρὸς ἐλέβιχον: λόγ. ς* Macarius Chrys. fol. 88[v] | *οἳ*] *ὅτι Pa* Mor | *ἀνθρώπων BaI* sed in hoc *ν* eras, *MoPa* Mor 3 *διατοῦτο V* Macar 5 *πήσονται C* sed *η* in ras ex *ει* corr *s* | *τι* om *Va* | *ἐντεῦθεν, ὕστερον P* Macar 6 *δέ γε* om Macar 7 *ὅσ' Va* | *ἐν I* sed *ν* in ras m[2] *ἐπ' LMoBM* | *ἀνθρώπους M* | *εἰσὶ BaI* | *κτήματα* (*χρ* supra) *Va*

τοῦ μὲν αὐτοῦ τὴν ἴσην ἔχουσιν ἐπιθυμίαν, προσποιοῦνται δὲ μηδὲν ἐπαίνων δεῖσθαι. 2. κακοὺς τοίνυν ἀμφοτέρους ἡγούμενος ὅσοι τε τὸ πλουτεῖν πρὸ ἐπαίνων ποιοῦνται καὶ ὅσοι μεῖζον ἡγούμενοι τοὺς ἐπαίνους οὔ φασιν οὕτως ἔχειν, ἄνδρας ἀρίστους ἡγοῦμαι τοὺς μήτ᾽ ἀγνοοῦντας ὅσον ἐστὶν ἔπαινος χαίρειν τε τῷ πράγματι λέγοντας, ὥστε καὶ ἐπαγγέλλειν παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν. ὧν ἕνα τοῦτον εἰδὼς τὸν R II 2 θαυμαστὸν Ἑλλέβιχον | νῦν οὐκ αἰτοῦντι τοῦτο παρέξω πρότερον ᾐτηκότι δεδωκώς. οἶμαι γὰρ αὐτὸν καὶ διὰ τὸ πεπεῖσθαί με τὰ παρόντα ἐπαινέσαι σεσιγηκέναι τε καὶ μὴ τὸ πρότερον πρὸς ἐμὲ πεποιηκέναι. 3. ἀηδὲς μὲν οὖν παρελθόντων μεμνῆσθαι κακῶν· ἃ γὰρ μηδὲ συμβῆναι τὴν ἀρχὴν ἔδει, σιγᾶσθαι, φαίη τις ἄν, προσῆκεν. ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ οὐκ ἄν τις ἴδοι τὴν βοήθειαν καλῶς μὴ τῶν δεινῶν ἃ τῆς βοηθείας ἔχρῃζε, πρὸ αὐτῆς εἰρημένων, τῆς ἀνάγκης ἡ μνήμη δήπου γίγνεται.

---

13 cf. Eur. fr. 133 N[2]

---

3 πρὸσ *C* sed σ eras πρὸς *A* sed ς del δι᾽ Macar 4 τὸ ἐπαινεῖσθαι Macar 8 δυναμένων e δυνάμεων corr *C*[r] | τοῦτον *C*, e τούτων corr *P* sed τούτων suprascr. m[2], inser *I*[3] τούτων reliqui libri Mor τουτονὶ Cobet Coll. crit. 119 9 αἰτοῦντι τοῦτο ex αἰτοῦν τι corr *I*[3] 10 ᾐτηκότι *I* sed post η alterum 2 litt eras | δεδωκώς] δὲ κακῶς Mor ᾐτηκότι, ᾐτηκότι δὲ κακῶς, οὐ δεδωκώς coni Re 11 τὰ ὄντα aut προσήκοντα aut πρέποντα coni Re | ἐπαινέσειν Cobet Coll. 119 at cf. p. 322, 2 σεσικηκέναι *V* 12 μὴ τὸ] τὸ μὴ *Pa* Mor 13 ἀηδὲς — 15 προσῆκεν citat Macar fol. 89[r] 13 μὲν οὖν] ἐμοὶ δοκεῖ Macar 14 τηναρχὴν *I* (e την αρχήν corr m[3]) *B* 14 φαίη — 15 προσῆκεν] πάντως προσήκει Macar 16 καλῶν Mor 17 ἔχρῃιζε *C* ἔχρῃζε *M* ἔχρηζε reliqui libri edd 18 γίνεται *VVa*

4. *Χρημάτων ἐδέησε βασιλεῖ πρὸς τὴν τῶν ὅλων σωτηρίαν καὶ μάλιστα δὴ τῷ μὲν εἰς ἔτος δέκατον, τῷ παιδὶ δὲ πέμπτον τῆς βασιλείας προϊούσης. νόμος δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις χρόνοις χρυσὸν ἰέναι παρὰ τῶν κρατούντων εἰς χεῖρας τοῖς στρατιώταις. τῶν τοίνυν περὶ τῶν χρημάτων γραμμάτων ἀνεγνωσμένων ἔδει | μὲν ἡδεῖαν τότε ἀνθρώποις γενέσθαι τὴν ἀκοὴν* R II 3 *καὶ προθυμίαν περὶ τὴν εἰσφορὰν τοσαύτην, ὥστ' εὐθυμίαν ἐνεγκεῖν τῷ βασιλεῖ τὴν ἐνταῦθα ἑτοιμότητα, οἱ δὲ πρὸς τοῦθ' ἧκον ἀτοπίας, ὥστ' ἐξέπεσόν τε αὑτῶν καὶ φρονεῖν οὐκέτ' εἶχον, ἃ μὲν ἔδει δοῦναι καθορῶντες, ἃ δ' ἀντὶ τούτων ἦν ἔχειν, οὐδὲ λογιζόμενοι.* 5. *καὶ πρῶτον μὲν ἐγγὺς τοῦ θρόνου καὶ τῶν τοῦ ἄρχοντος ὀμμάτων φωνὴν ἔρρηξαν στασιαστικήν, σχῆμα μὲν ἔχουσαν ἱκετείας, ἔργον δὲ ἀπειθείας. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς τοὺς θεοὺς εἰώθαμεν καλεῖν δεόμενοι βοηθεῖν, οὕτω τότε τὸν θεὸν οἱ βοῶντες σφᾶς ἐλεεῖν, ὡς εἰς τὸ πράττειν ἀξίως ἐλέου*

---

1 cf. p. 436,1 sq. Sozom. VII 23. Theod. hist. eccl. V 20, 1 3 Marcell. Com. chron. (Chron. min. saec. IV—VII ed. Mommsen II p. 62 ad annum 387 cf. Hydat. cont. chron. Hieron. 14 VIII ib. p. 15) 4 cf. Amm. XXVI 2, 10 cum nota Valesii 8 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. V t. II p. 63 E 15 sq. cf. p. 422, 12 sq.

---

3 *δ' ἐς* (vel *εἰς*) Sintenis | *πέμπτον* Mor, quo retento *προϊόντος* coni H. Valesius l. l. 5 *τοῖς στρατιώταις εἰς χεῖρας Pa* Mor 6 *γραμμάτων* in marg inser *I*[3] *πραγμάτων Va* | *ἀνεωγμένων Va* | *ἔδει μὲν* om *Pa* Mor 7 *τότε*] *τοῖς* Cobet Coll. 119 8 *ὥστ' C* sed *σ* inser *f* | *ἐπιθυμίαν* Mor 9 *ἐντεῦθεν BaI* | *ἑτοιμότητα Ba* sed *η* ex *α* corr m[3] 10 *αὑτῶν BaIMoPaVa* Mor *αυτῶν L* spir. supra *υ* eras *ἑαυτῶν* Re 17 *δεομένοις* Mor | *τὸν θεὸν* in *τῶν θεῶν*, tum iterum in *τὸν θεὸν* corr *P*[2] | *οἱ βοῶντές*] „*malim additum ἐκάλουν*“ Re 18 *ὣς τ' Pa* Mor *ἀξίους Va*

παρὰ τῶν γραμμάτων ἀφιγμένοι. 6. ὄντος δὲ οὐδὲ τούτου φορητοῦ πολὺ δεινότερον τὸ ἐπὶ τούτῳ. μετὰ γὰρ δὴ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἐπὶ τὴν πρὸ τοῦ δικαστηρίου στοὰν ποιησάμενοι τὴν ἔξοδον καὶ τὴν βοὴν ἐπιτείναντες καὶ γυμνωθέντες τῶν χλαμύδων καὶ τὸ οὔπω κεκινημένον ταῖς δεξιαῖς κινοῦντες παρακαλοῦντες εἰς κοινωνίαν ὧν ἐτόλμων, ἐλθόντες ἐπὶ τὸ
R II 4 *πλησιάζον βαλανεῖον κάλους ὧν ἐξήρτηντο | τὰ τὸ φῶς ἐν νυκτὶ παρέχοντα, μαχαίραις ἐξέκοπτον δεικνύντες, ὅτι δεῖ τὸν ἐν τῇ πόλει κόσμον ταῖς αὐτῶν βουλήσεσιν ὑποχωρεῖν καὶ ὡς ὁ μὲν νόμος οὐδέν, τὸ δὲ ἐκείνοις δοκοῦν μέγα. 7. τοιούτου τοίνυν ᾀσθέντος προοιμίου μετὰ ῥημάτων ἑτέρων, ἃ κέρδος ἂν ἦν μοι μὴ ἀκηκοέναι, τὸ μὲν τὰ εἰωθότα ταῦτα ποιεῖν καὶ ταράττειν καὶ συγχεῖν τἀν τοῖς ἐργαστηρίοις μικρόν τε καὶ ἀνάξιον τῆς αὑτῶν ἀνδρίας ἡγήσαντο, βλέψαντες δὲ εἰς τὰς πολλὰς τὰς ἐν ταῖς σανίσιν εἰκόνας βλασφημίας πρὸ λίθων ἐπ᾽ αὐτὰς ἀφέντες ἐπὶ μὲν ταῖς ῥηγνυμέναις ἐγέλων, πρὸς δὲ τὰς ἀντεχούσας ἠγανάκτουν. 8. ἔπειθ᾽ ἡγούμενοι τὰς ἐν τῷ χαλκῷ*

1 *ἀφιγμένον V* *ἀφιγμέν* cum duabus post *ν* litteris parum perspicuis *Pa* *ἀφιγμένων* Mor | *ὄντως M* | *οὐδὲ* om *Mo* 3 *πρὸ τοῦ* om *Va* 5 *γυμνασθέντες Mo* 6 *κινοῦνται Va* 8 *πλησίον* Cobet Miscell. 143 | *κάλως V* Re *κάλλους B* sed *ου* in ras, *Mo* *κάλω* (*ους* supra) *Pa* *κάλωα* Mor *κάλωας* Valesius ad Amm. XIV 1, 9 | *ἐξήρτητο* ? 9 *ἐξέκοπτον* scripsi e *CAPBaIV* *ἀπέκοπτον* reliqui libri edd 12 *δοκεῖ* Mor qui *ὃ* pro *τὸ* coni | *ἀναθέντος Pa* Mor 15 *ρόν* in *μικρόν* — 16 *ἀνδρί* in *ἀνδρίας* absciss *Pa* 16 *ἀνάξιον V* sed *ι* inser m² | *αὐτῶν B* sed ᾽ in ῾ corr, *MMoLI* | *ἀνδρίας* reposui e libris *ἀνδρείας* edd 17 *ἐς* Re | *τὰς* (2) om *Ba* | *τὰς* — *σανί* in *σανίσιν* absciss *Pa* | *ταῖς* om *Va* 18 *πρὸς BaMo* | *θων* in *λίθων* — *ἀφέ* in *ἀφέντες* absciss *Pa* 19 *ων* in *ἐγέλων* — *ἀν* in *ἀντεχούσας* absciss *Pa* 20 *κῷ* in *χαλκῷ* et *τιμιωτέρας* absciss *Pa*

τιμιωτέρας καὶ τὴν εἰς ἐκείνας παροινίαν ἀφορητοτέραν δραμόντες ἐπ' αὐτὰς ἅμα σχοινίοις περιθέντες τοῖς αὐχέσι καταβαλόντες εἷλκον, οἱ μὲν οὐ διατεμόντες, οἱ δὲ καὶ τοῦτο ποιήσαντες. | καίτοι περὶ μὲν R II 5 τοῦ πατρὸς ἴσως ἂν εἴποιεν τὸ χρυσίον, Ἀρκαδίῳ δὲ τί ἄν τις ἐγκαλέσειε; τῷ δὲ μετ' ἐκεῖνον τί; τῇ δὲ τούτων μητρί; τῷ δὲ τοῦ βασιλέως πατρί; περὶ ὧν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὡς μετεῖχον τῶν περὶ τὴν φοράν. 9. παραδόντες τοίνυν τοῖς παιδαρίοις ἐν τοῖς οὕτως αἰδεσίμοις παίζειν ἐχώρουν αὐτοὶ μετὰ πυρὸς ἐπ' οἰκίαν ἀνδρὸς ἀδικοῦντος μὲν οὐδέν, δοκοῦντος δὲ τοῖς οὐ βουλομένοις ἀκούειν τῶν γραμμάτων, καὶ τὰ μὲν ἔκαον, τὰ δὲ διενοοῦντο, ὧν ἦν τὰ βασίλεια. καὶ εἰ μὴ τόξα τε καὶ τοξότας ἰδόντες ἔδεισαν, κρεῖττον ἂν ἦν ἢ κωλυθῆναι τὸ πῦρ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ῥέον. περὶ τοίνυν τὸ μέσον τῆς ἡμέρας μετάμελός τε εἰσήει τοὺς μανέντας καὶ κοινὸς ἦν ὁ φόβος τῶν τε ἠδικηκότων τῶν τε οὐχ ἁμαρτόντων,

---

5 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. VIII t. II p. 96 A 14 cf. p. 401, 12 sq. 17 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. II t. II p. 20 E

---

1 κοινωνίαν *CA* sed in hoc παροι supra κοινω pos m² (antiqua), *LMoPaVa* Mor ἀτιμίαν *I* sed γρ κοινωνίαν suprascr. m², *Ba* | ἀφορητοτέραν *C* sed ας ποιήσαντες supra αν pos *m* 2 καὶ inter ἅμα et σχοινίοις *Pa* Mor cancellavit Re 3 εἷλκον. οἱ μὲν οὖν Mor 4 τούτον *Mo* 5 εἴποι *L* sed post ι (2) ras 1 litt, *Mo* εἴποιε Mor 6 τί ἄν τις scripsi e *V* cum Cobeto Coll. 119 τί τίς *CAPBaLMoB* Re τί τις *IMPa* τί· τίς Mor | τί;] τὶ ὁ Re 12 οὐ om *Va* 13 ἔκαιον *VVa* ἔκαον Re ἐκίνουν Mor sed γρ ἐκεῖνον in marg om in lacuna 6 litt *B* 14 τε om *B* | ἰδόντες om *LMo* | ἔπτηξαν (ἔδεισαν suprascr.) *Va* 16 ἐπιπλεῖστον *MV* τὸ inter ἐπὶ et πλεῖστον Mor cancellavit Re

ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις κακοῖς κοιναὶ τῶν πόλεων αἱ δίκαι καὶ τὸ τῆς ὀργῆς ἀμφοτέρους ὁμοίως ἐπέρχεται τούς τε ἐν ταῖς αἰτίαις τούς τε πόρρω τῶν ἐγκλημάτων. 10. ἤδη δὲ τῶν ἀγγέλων ἐξεληλυθότων καὶ R II 6 τῶν πραγμάτων | δηλούντων ἃ δεῖ προσδοκᾶν, καὶ τῶν μὲν δαίμονας αἰτιωμένων, τῶν δὲ ἀλλήλους, πάντων δ' ἑαυτοὺς θρηνούντων καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα καὶ στέγας ἓν ἐδόκει μόνον ἔχειν τὴν σωτηρίαν, ἡ φυγὴ καὶ τὸ ζητεῖν ἄλλην γῆν. 11. τοῦ μὲν οὖν λεὼ τὸ πλεῖον μετανίστατο, τὴν βουλὴν δὲ τὸ ἄρχον ἀπειλαῖς ἐπειρᾶτο κατέχειν. νέοι δὲ οἱ περὶ ἡμᾶς τε καὶ τοὺς λόγους οὐδὲν πρὸς οὐδένα εἰπόντες ἐκποδὼν εὐθὺς ἦσαν. οἰομένων δὲ ἡμῶν ἥξειν ἐκεῖθεν λόγον ἔχοντα τὴν τιμωρίαν, τὴν δὲ ἄλλην ἄλλος ἔφασκε, δειναὶ δὲ πᾶσαι, καὶ περὶ τάφους τοῖς πολλοῖς ἡ φροντίς, εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τοῦτ' ἀπέγνωσαν ὡς ἐμπρησμοῦ τά τε ἄψυχα καὶ ἡμᾶς ἀναλώσοντος.

8 Io. Chrys. hom. l. l. p. 21 B sq. 11 cf. p. 503, 17 sq.

1 *κοιναί τε πόλεων* Mor 2 *καὶ* — 3 *αἰτίαις* in marg *Mo*[2] 3 *πόρρωι C* 5 *χρὴ Va* „*malim aut ἔδει aut δέῃ aut δέοι*" Re 7 *δὲ αὑτοὺς VVaL* Re *δὲ αὐτοὺς Pa* *δὲ αὐτῶν* Mor | *τὲ καὶ M* 9 *οὖν* inser *I*[3] 10 *τὸ* om Mor | *πλεῖον* — *ἀπειλαῖς* absciss *Pa* | *πλεῖστον V* *πλέον VaB* | *ὁ ἄρχων* (supra: *τὸ ἄρχον*) *Va* 11 *ο* in *ἐπειρᾶτο* — 12 *τοὺς* absciss *Pa* 11 *τε* om *Ba* 12 *ν* in *οὐδὲν* — *ἐκποδὼν* absciss *Pa* | *ἐκ ποδῶν CAPBa* 13 *οἰομένων* — *λόγον* absciss *Pa* | *δ' Va* 14 *ἔχουσαν Pa* sed *ν* absciss, Mor | *τὴν δὲ* in ras 3—4 litt om *I* „*ambigo utrum τήνδε an τὴν μὲν legam*" Re | *δὲ* — *ἔφα* in *ἔφασκε* absciss *Pa* | *δὲ* post *ἄλλην* inser *I*[3] | *ἄλλως I* sed in *ἄλλος* corr m[3], *LMo* *γρ ἄλλον* Mor post *ἄλλως* ras 4 litt *I*, *ἔχειν B* 15 *δὲ* in ras *I*[3] om *BaPa* Mor *δ' Va* | *ἅπασαι Va* *πᾶσιν* Mor | *ταφῆς* olim coni Re *τάφον* Cobet Coll. 119 16 *τοῦτ'* absciss *Pa* *τοῦδ' Va* 17 *ἀναλώσαντος BaI* sed in hoc *α* in *ο* corr m[3], *LMoB*

12. *Οὕτω δὲ ἡμῶν ἐπτηχότων καθάπερ ἐν προσδοκίᾳ βροντῆς ἢ σεισμῷ πάντα κινοῦντι ἔρχεται Φήμη, ἡ θεὸς ἧς πόρρω τὸ ψεῦδος, τὸν ἄνδρα τοῦτον ἀγγέλλουσα δικαστὴν ἡμῖν ἀφίξεσθαι. καὶ τοῦτ' εὐθὺς τὴν τῶν χαλεπῶν ἐλπίδα τῇ παρεχούσῃ τι βέλτιον εἰς | ἔλαττόν τε ἦγε καὶ τἀν ταῖς ψυχαῖς ἐποίει κου-* R II 7 *φότερα καί τις ἐσθίων τε ἐμειδίασε καὶ μετέλαβεν ὕπνου καθαρεύοντος πηδημάτων, καὶ περὶ ἀγρῶν τις ἤρετο τῶν ἑαυτοῦ τολμήσας εἰπεῖν ἑαυτοῦ πρότερον τῷ φόβῳ τοῦτο κεκωλυμένος, καὶ ὃ μὲν οἷς ἤκουσε πιστεύων μεθ' ἡδονῆς ἕτερον ἐδίδασκεν, ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ μεγέθους τῶν ἀγαθῶν ἀπιστῶν παρὰ τοὺς εἰδέναι τι δοκοῦντας ἤρχετο. καὶ πολὺς πανταχοῦ τε καὶ παρὰ πᾶσιν Ἐλλέβιχος ἐν οἰκίαις, ἐν ἀγοραῖς, ἐν στοαῖς, ἐν στενωποῖς, ἐν βαδίζουσιν, ἐν καθημένοις, ἐν νέοις, ἐν πρεσβυτέροις, ἐν ἀνδράσιν, ἐν γυναιξίν, ἐν ἐλευθέροις, ἐν δούλοις, ἐφ' οὓς καὶ αὐτοὺς ἤρχετό τι τῆς τῶν δεσποτῶν τύχης.* 13. *ἐμπεπληκὼς δ' ἑαυτοῦ τὴν*

---

1 Io. Chrys. l. l. p. 21 D sq. 2 Hes. opp. 764. Aesch. c. Tim. § 128. Soph. Oed. R. 158. Paus. I 17, 1 9 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XVII t. II p. 171 D sq.

---

1 *δὴ L* | *οκίᾳ* in *προσδοκίᾳ* absciss *Pa* *προθεσμία Va* 2 *βροντὴ Va* | *ἡ φήμη ἡ Va* 4 *ἀφίξεσθαι ἡμῖν Pa* Mor 5 *α* in *ἐλπίδα* absciss *Pa* | *τί BaBMPaV* *τὶ I* *τὸ B* sed *τι* suprascr. m² 6 *τε* om *Pa* Mor | *τὰ ἐν Pa* Mor | *τἀνταῖς BaMo* 7 *καὶ* absciss *Pa* | *μετέλαβεν Mo* sed *λ* et *β* in ras m² 8 *τις* absciss *Pa* *τίς BaIV* 9 (1)*αὐτοῦ Va* 10 *τούτῳ Pa* Mor 11 *ἡ* in *ἡδονῆς* absciss *Pa* | *ἐδίδασκεν I* sed *ν* add m³ 12 *τί BaIMoBMV* 13 *υς* in *πολὺς* absciss *Pa* *πολὺς P* sed *ς* add m² *πολὺ AMoMVa* | *ἁπανταχοῦ Va* 14 *ἐν στενωποῖς, ἐν στοαῖς Va* | *ἐν στοαῖς* om *Pa* 16 *γυναιξὶ V* 17 *αὐτὸς Pa* 18 *δὲ BaIBM* edd | *αὐτοῦ I* sed in *αὑτοῦ* corr m³, *BaPa* Mor

πόλιν οὗτος ὁ λόγος ἧκε μὲν ἐπὶ τὰ προάστεια ταχέως, ἧκε δὲ ἐπὶ τὰ πεδία, προὔβη δὲ ἐπὶ τοὺς λόφους ἅπασι ποιῶν ἐλαφρότερα τὰ παρόντα καὶ ὅσοι κινδύνων μὲν ἦσαν ἐκτός, τοῖς δὲ τῶν κινδυνευόντων ἐβαρύνοντο κακοῖς. ἑωρᾶτο τοίνυν ἡ γνώμη τοῦ τὸν δικαστὴν ἀπεσταλκότος ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ τὴν ψῆφον
R II 8 ἐγκεχειρισμένου, | καὶ ἐδόκει μήποτ' ἂν ἐπὶ τῇ θανατούσῃ χρήσασθαι τῇ τοῦδε κεφαλῇ, ἣν ᾔδει πρὸς οὐ τὰ τοιαῦτα πεφυκυῖαν. 14. ἦν οὖν ἀκούειν πολλῶν οὐ βοώντων μέν, οὑτωσὶ δὲ λεγόντων σωτηρίας γε εἶναι ταῦτα σημεῖα καὶ τοῦ μὴ διὰ τραχήλων διαδραμεῖσθαι ξίφη τὸ τὸν δεῖνα ἥξειν ἐπὶ τὴν κρίσιν, τὸν ἥδιστα μέν, εἴ τι σῴζοι τὸν κινδυνεύοντα, τοῦτο ἀκουσόμενον, ἀλγήσοντα δὲ ἐν ταῖς τῶν ἡμαρτηκότων ἀπωλείαις, δείξοντα δέ, ὡς βούλοιτ' ἂν εἰς ἐπιεικές τι τελευτῆσαι τοῦ καιροῦ τὴν χαλεπότητα.

15. Τί δὴ τούτων αἴτιον τῶν ἐλπίδων; καὶ πόθεν αὐταῖς ἡ γένεσις; τὰ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αὐτῷ βεβιωμένα καὶ τούτων γε μάλιστα τὰν τῷ τῆς δυνά-

---

7 Io. Chrys. l. l. p. 174 A

---

1 ὁ λόγος οὗτος *Pa* Mor 2 ἤκεν *A* | ἐπὶ (1) om *Mo* 3 παρόντα καὶ ὅσοι] „*aliquid deest post* παρόντα. *e. c.* αὐτοῖς τε τοῖς κινδυνεύουσι“ Re | κίνδυνοι Mor 4 τοῖςδε Mor | κινδύνων *V* 8 χρήσασθαι *P* sed σασθ in ras m² | ἔδει *APMoBM VVa* | πρὸσ οὐ *P* sed ὁ in ras m², *I* sed ras 1 litt ante ο (2) πρὸ σοῦ *ALMoBMVVa* πρὸς σοῦ *Pa* Mor 9 ἠν *Pa* ἣν Mor 11 γε *P* sed γ in ras m², *I* sed e δὲ corr m², *Ba* δὲ reliqui libri Mor cancellavit Re | τραχήλου *Va* 12 τὰ ξίφη *Va* 13 τι Re τις libri Mor | σώζει *V* Mor 14 ἀλγήσαντα *Pa* Mor | ἐπὶ (ἐν *supra*) *I* ἐπὶ *BaBM* Cobet Coll. 119 15 εἰς om *Va* | ἐπιεικές *C* sed ει inser *s* 18 αὐτοῖς *Va* 19 γε om *M* | τάν om *Pa* Mor

μεως χρόνῳ, ὃν ἡμερότητι κοσμήσας, ὃ δὴ καὶ τὸν τῶν ὅλων κύριον ἑώρα πεποιηκότα, δικαιοσύνης δόξαν ἐν | ἐξουσίᾳ τοῦ κακῶς ποιεῖν ἠνέγκατο δεινὸν R II 9 εἶναι νομίζων, εἰ ταῖς μὲν παρ' ἑτέρων βλάβαις χαλεπανοῦμεν, αὐτοὶ δὲ εἰς ἑτέρους τοῦτο ποιεῖν ἀξιώσομεν. 16. εὖ ποιῶν τοίνυν διατελῶν πολλοὺς μὲν ἄνδρας, οὐκ ὀλίγας δὲ πόλεις καὶ τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις τοὺς ἠτυχηκότας ποιῶν ἀμείνους ταῖς τιμωρίαις μᾶλλον ἢ διαφθείρων ἀνέσχεν ἡμᾶς τότε βαπτιζομένους. ⟨τοὺς⟩ μήπω μεθεστηκότας κατέσχε καὶ τούς, εἴπερ οὐκ αὐτὸς ἠλπίζετο, πάντως ἂν αὐτοὺς πλάνοις δόντας ἔπεισεν ὑπομεῖναι τὴν παρουσίαν. 17. ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως εἶχεν, ᾤοντο μὲν οἱ τῆς ἀληθείας ἡμαρτηκότες δι' ἐρήμης μὲν τῆς ὁδοῦ τὸν ἄνδρα τῶν πυλῶν ἅψεσθαι, δι' ἐρήμου δὲ τοῦ πρώτου τῆς πόλεως μέρους ἥξειν ἄχρι τῆς καταγωγῆς, οἱ δ' ὅσονπερ ἐπὶ τῶν προτέρων ἀγαθῶν διαδραμόντες, οἱ μεμενηκότες,

---

12 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XVI p. 160 D

---

11 πλάνοις] ἤτοι φυγαῖς καὶ μεταβάσεσιν ἐκ τόπου εἰς τόπον V^2

---

1 τὸν om Mor 3 ἠνέγκατο voce desinit *Va* | δεινὸν *PI* sed ν (2) in utroque in ras m^2 δειν' cum ras 2 litt *L* δεινὸς *CAB* qui εἶχε τινός in marg habet 5 αὐτοὶ cum ras 1—2 litt (υς?) *C* 10 τοὺς inserui auctore Re („*forsitan* τοὺς γὰρ μήπω *aut* ἀνέσχεν ἡμᾶς. τούς τε γὰρ βαπτιζομένους μήπω") | γρ καθεστηκότας in marg m. recentiss. *I* | κατέσχεν *CAP* sed in hoc ν del 11 πάντας Mor | αὑτοὺς *CP* sed in hoc ᾿ in ῾ corr, *MoPa* Mor αυτοὺς spir. supra υ eras *L* | πλάναις *Pa* Mor 13 „*post* εἶχεν *aliquid deesse videtur e. c.* τοδὶ τεκμήριον *aut* ὧδε σκοπεῖτε," Re ad p. 24,10 R provocavit Boissonadius parum apte | ἡμαρτηκότες in marg I^3 15 ἅψεσθαι scripsi e *VBaI* sed in hoc ε ex α corr ἅψασθαι reliqui libri edd 16 μέρους *C* sed ου ex ο corr *s* | οἵ δ' *IM* 17 ἀγαθὸν *C* σταθμῶν coni Re Anim probabiliter | οὐ *I* | μεμηνυκότες *V*

ἦγον αὐτὸν ὑπ' εὐφημιῶν ἐπὶ τὴν πόλιν ἀναμίξαντες
ἱκετείας. ὁ δὲ οὐκ ἀπήλαυνε μὲν φιλανθρωπίᾳ, διὰ
R II 10 δὲ τῶν παρὰ τῆς δεξιᾶς | ἐδείκνυ τὸν κατεγνωκότα
ποιῶν ὅπερ οἱ παιδοτρίβαι πρὸς τοὺς παρὰ τὸ εἰκὸς
ἡττημένους, ὡς δὴ τῆς διδαχῆς προδεδομένης αὐτοῖς.
18. καὶ οὗτος τοίνυν ὡς ἐπὶ προδεδομένων αὐτῷ παρ'
ἡμῶν τῶν παρ' αὐτοῦ περὶ ἡμῶν ἐπαίνων οὕτω μὲν
εἶχε τὴν γνώμην, οὕτω δὲ ἐχρῆτο τῇ χειρί. ἦν γὰρ
δὴ πολὺν ἡμῶν ἐμβεβληκὼς ἔρωτα τῷ βασιλεῖ πυκνοῖς
τε καὶ μακροῖς τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἐγκωμίοις ληρεῖν μὲν
ἅπαντας λέγων τοὺς ἑτέρας πόλεως μεμνημένους, εἶναι
γὰρ ἐν οὐδεμιᾷ τοσαύτην ἀγαθῶν σύνοδον, ἀλλὰ τὸ
μὲν ἔχειν, τοῦ δὲ ἐπιδεῖσθαι καὶ πολλὰς ἐν μὲν τοῖς
ἄλλοις ἔχειν εὐδοκιμεῖν, τὸν δὲ κοινὸν τῆς πόλεως οὐ
καλῶς αὐταῖς ἔχειν τρόπον, ἀλλὰ τῇ μὲν ἐπιζεῖν θυ-
μόν, τὴν δὲ ἀναισθήτως διακεῖσθαι, τὴν δ' ἐστερῆσθαι
Χαρίτων, τὴν δὲ ἀργῶς ἔχειν, τὴν δὲ τῇ φωνῇ λυπεῖν,
τὴν δὲ οὐκ εἰδέναι φέρειν βασιλέως καθέδραν, τῇδε
R II 11 δὲ μόνῃ τά τε | ἀπὸ τῆς Τύχης ὑπάρχειν ὅσα τε
εἰς ἀρετὴν ἔρχεται. ἐκεῖνον δὲ εἰδέναι τε καὶ οὐκ

12 cf. p. 408, 7 sq. 15 Arist. Ach. 321

1 *ὑπ'* in ras *I*[3] 2 *ἱκετείαις* *I* sed *ι* (3) eras | *δ'* Re | *φιλανθρωπίαν* Mor 4 *ὅπερ* ex *οἵπερ* corr *B* | *εἰκὸς*] *εἰ* Mor, quod corr Re Anim 6 *προδεδομένω* *Mo* 8 *δ'* Re 10 *μὲν* om *M* 11 *πόλεις* *Mo* 12 *οὐδὲ μιᾶι* *A* | *ἀγαθὴν* *Pa* Mor, quod corr Re Anim 13 *τὸ* *Mo* | *δ'* Re 15 *αὐταῖς* *P* sed *αῖ* ex *ὰ* in ras corr m², *I* sed *αῖς* in ras m² | *τὴν* *Pa* Mor | *ἐπιζῆν* *BaI* *ἐφίζειν* coni Re 16 *ἀναισθήτως* *I* sed *σθή* in ras m² | *τήν* *P* sed ʹ in ras m³, *IBM* | *δὲ* Re 17 *τήν* (1) *P* | *δ'* edd 18 *δ'* *Pa* Mor | *τῇδε δὲ*] *τῇ δέ*, *δὴ* *Pa* Mor 20 *ἐκεῖνα* Mor, *γρ* *ἐκείνην* in marg | *δὲ* om *Pa* Mor

εἰδέναι τῶν αὑτοῦ τὸ κάλλιστον, ἀγγελλόντων μὲν γὰρ ἀκούειν, οὐδέπω δὲ αὐτὴν ἰδεῖν, εἶναι δὲ οὐκ ἴσον ὦτα καὶ ὄμματα. καὶ παρεκάλει δὴ πρὸς τὴν ὡς ἡμᾶς ὁδὸν προστιθεὶς τῇ πόλει τὴν Δάφνην, ἣν ἔχειν τε μουσικὸν θεὸν καὶ πέμπειν ἀφ᾽ ἑαυτῆς ἐπὶ τὴν πόλιν λόγων ἐπιθυμίαν. 19. διεμέμφετο μὲν οὖν τὴν πολλὰ μὲν ἐπηγγελμένην, τοιαῦτα δὲ ἐπιδεδειγμένην καὶ λόγους καλοὺς ἔργοις χείροσιν ἀνελοῦσαν, ἔχων δέ, εἴπερ ἐβούλετο, δίκην ἣν ἐβούλετο λαβεῖν οὐδ᾽· οὕτως ἕτερος γίνεται οὐδὲ ὑπὸ τῶν ποιούντων τὰς αἰτίας ἐξέβαλλε τὸ φίλτρον, ἀλλ᾽ ἠγάπα τε ὁμοῦ καὶ κατηγόρει. δειπνοῦντα δὲ αὐτὸν ἀκούομεν οὐ δειπνῆσαι μᾶλλον ἢ τῇ διανοίᾳ βλέπειν εἰς τὰ σχήματα τῆς πόλεως παραβάλλοντα τὰ δεύτερα τοῖς ἀμείνοσι.

20. Τίνα δὴ τἀπὶ τούτοις; εἰσεκαλεῖτο μὲν οὕπερ ὁ δικαστὴς κατήγετο, τῶν τε ἀρξάντων | οὐκ ὀλί- R II 12
γον τῆς τε βουλῆς ὁπόσον οὐκ ἐπεφεύγει, καὶ ἦν τοῦτο πρᾳοτέρα τις ἐπὶ τὴν δίκην ἀρχὴ τῷ τε χωρίῳ τοῖς τε παρακαθημένοις, κελεύοντος δὲ ἕκαστον αὐτὸν ἀποφαίνειν δίκαιον ἦν μέν τις ἑκάστῳ καὶ λόγος, τὸ πλέον δὲ τῆς σωτηρίας ἐν δάκρυσι τῶν μὲν ὀδυρο-

---

3 cf. t. II 194, 7 R

---

1 αὐτοῦ *ILMo* αὐτῆς *V* 2 αὐτὴν reposui e libris αὐτὸν edd | εἶναι Re, εἰδέναι libri Mor 3 ἶσον *LMoB* | δὴ] ὃ δὲ Mor 5 μουσικὴν Mor 6 ἐπιθυμίαν *P* sed ν add m² ἐπιθυμίαι *A* ἐπιθυμίᾳ *M* ἐπιθυμία *BaLMoBV* 9 ὃν *Ba* ἥνπερ Re 10 γίγνεται edd | οὐδ᾽ Re 11 ἐξέβαλλε *CAP* sed in hoc λ alterum eras ἐξέβαλε reliqui libri ἐξεβάλετο Mor | τὸ om Mor | ἀγάπα *Mo* 13 τῇ om *Pa* Mor 16 ὀλίγον *C* sed ο (2) ex ω corr *n* 17 ἀποφεύγει *Ba* 18 πραοτέρα *PIMoBM* | τίς *BaIMoB* 19 τοῖς τε] καὶ τοῖς Re | αὐτὸν *P* sed ᾽ in ʽ corr, *IMoPa* Mor 20 μέντοι *Pa* Mor

μένων νεότητα καὶ τὸ μήπω πατέρας γεγενῆσθαι, τῶν δὲ τὸ πατέρας τε εἶναι καὶ παῖδας γενναίους τρέφειν, τῶν δὲ γῆρας γονέων, τῶν δὲ λειτουργίας ἀρχὴν μὲν δεξαμένας, ποθούσας δὲ τελευτήν, ἑτέρου γυναικὸς χηρείαν καὶ τὴν ἐσομένην περὶ τὸ μνῆμα διατριβήν. ὁ δὲ γενναῖος οὑτοσὶ τοῖς τε ἐκείνων ἐξουσίαν ἐδεδώκει δάκρυσι καὶ τοῖς ἑκάστου τῶν παρ' ἑαυτοῦ προσέθηκεν οὐκ ἀγνοῶν, ὅσοις δὴ δικασταῖς ἢ πλη- R II 13 *γαῖς ἢ πληγῶν ἀπειλαῖς τὸ τοιοῦτον | εἴργεται τὰ παρόντα ὑβρίζεσθαι διὰ τῶν ὀδυρμῶν ἡγουμένοις.*

21. *καὶ ἡ μὲν κρηπὶς οὕτω καλὴ καὶ φιλάνθρωπος, προϊόντος δὲ τοῦ πράγματος εἰς ἀκμὴν καὶ δέξεσθαι τὸ δικαστήριον τῆς ἐπιούσης τὴν κρίσιν εἰρημένον χαρίζεται μὲν κἀνταῦθα τὸ μήτε ἐν μέσαις νυξὶ μήτε ἐν πρώταις ἀλεκτρυόνων ᾠδαῖς ἥκειν ἐπὶ τὸν θρόνον, ὡς αὐτῶν γε ἐν αὐτοῖς τῶν καιρῶν ἐχόντων εἰς ἔκπληξιν ἀφορμάς, μικρὸν δὲ τὴν ἀκτῖνα φθάσας, ὥστ' αὐτῷ καὶ λαμπάδας νόμου μᾶλλον ἢ χρείας εἶναι, τὰς* R II 14 *θύρας ἐξελθὼν ἔργῳ | φιλανθρώπῳ πᾶν ἀπέκρυψε*

14 Amm. XXVIII 1, 54 cum nota Valesii. cf. Il. ρ 646 sq.

4 *δεξαμένους·* Mor | *ποθοῦντες* Mor | *γρ τελετήν* in marg Mor | *ἑτέρου* Re *ἑτέρων* *V* *ἑτέρους* reliqui libri *ἑτέρας* Mor sed *γρ ἑτέρους* 5 *χηρείαν* in marg inser *I* | *βῆμα* *BPa* Mor 7 $\overset{ὰ}{τῶν}$ *P* sed $\overset{ὰ}{ὧν}$ in ras m³, *M* *τὰ* *BaI* 8 *δὴ*] *ἢ* Mor 10 *ἡγούμενος* *Pa* Mor 12 *δέξεσθαι* scripsi e *V* cum Cobeto Misc. 143 *δέξασθαι* reliqui libri edd 13 *εἰρημένον* reposui e libris cum Cobeto l. l. *εἰρημένου* *Pa* edd 14 *τὸ* inserui e *V* om reliqui libri edd 16 *τε* *Pa* Mor | *αὐτοῖς* *ILMoBM* Mor | *καινῶν* *Pa* Mor, quod correxit Valesius l. l. 17 *ὥστ' αὐτῷ* scripsi auctore Re, ut *ταυτῶι* in *ὥστ' αὐτῶι* corr *C*ˢ *ἐν αὐτῷ* *Pa* Mor *ταυτῷ* reliqui libri Re 18 *καὶ* om *Ba* del Re | *χρείας εἵνεκεν ἀφθῆναι* olim coni Re

τοιοῦτον παράδειγμα. 22. μήτηρ γὰρ δὴ τῶν ἐν τοῖς κρινομένοις ἑνὸς νέου τε καὶ καλοῦ καὶ πολλαῖς μὲν πρεσβείαις, ἁπάσαις δὲ λαμπρυνομένου λειτουργίαις, τοῖς πράγμασι δὲ ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἀρκέσαντος γυμνώσασα μὲν τὴν κεφαλήν, λύσασα δὲ τὴν γεγηρακυῖαν τρίχα, προσδραμοῦσα τῷ στήθει καὶ περιθεῖσα τούτῳ μετὰ τῶν χειρῶν τοὺς τοιούτους πλοκάμους ᾔτει μὲν τὸν υἱὸν ἐλεεινὸν βοῶσα, δάκρυα δὲ τὰ μὲν ἐκείνης ἔρρει κατὰ τῶν ποδῶν τοῦ στρατηγοῦ, τὰ δὲ ἐκείνου κατὰ τῆς ἐκείνης κεφαλῆς. ἀφείλκυσε δὲ αὐτὴν οὐδείς, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς ἀπεώσατο, ἀλλ' οὕτως ἔδωκεν αὐτὸν τῷ μήκει τῆς ἱκετείας, ὥστ' ἐδόκει κρείττων εἶναι φύσεως ἀνθρωπείας, καὶ πανταχόθεν εὐχαὶ σώζεσθαί οἱ τὴν παῖδα τοιούτῳ τε ὄντι πρὸς ἀτυχοῦντας καὶ πᾶν τραχύ τε καὶ ἀπηνὲς τῆς γνώμης ἐξεληλακότι. 23. οἱ μὲν δὴ ἐδίκαζον, ἡμεῖς δὲ προσηδρεύομεν. ὁ δὲ ἐδόκει τισὶν οὐχ αὑτοῦ ποιεῖν εἰς ὁμολογίαν ἕκαστον τοῦ τῆς ἀδικίας σπέρματος κατακλείων | ἀπειλῶν ἑτέ- R II 15
ρους βασανίσειν τοὺς ταῦτα κατεροῦντας, εἰ μὴ συγχωροῖεν ἐκεῖνοι. καὶ ἅμα πολλοὺς τῶν πέλας ἐκίνει νεύμασι τὸν κρινόμενον εἰς ὁμολογίαν ἐνάγειν, ᾧ δὴ

4 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XVII t. II p. 172 D

2 καὶ (1) absciss *Pa* om Mor 3 λαμπρυνομένω *Pa* 4 γυμνώσασα *P* sed α (2) suprapos m^3 10 ἐκείνης *V* sed ης ex ου corr m^2 ἐκείνου *Pa* Mor | δ' Re 13 εὐχαὶ *CAI* sed ι ex ῖσ corr *C*^{s}*A*^{p}*I*^{3} εὐχαῖς *LMoBMPa* Mor quod corr Re | οἱ om Mor delendum censet Sintenis 14 τὴν scripsi e *P* sed η in ras m^2 coll. p. 492, 16 τὸν reliqui libri edd 15 ἀπεληλακότι Re 16 προσεδρεύομεν *Pa* Mor 17 αὐτὸς *Pa* Mor 18 κατα *C* 19 βασανίσειν scripsi e *V* auctore Re βασανίζειν reliqui libri edd | καρτεροῦντας *Pa* Mor 20 πέλας] πόλεων Mor 21 γρ νεύματι in marg Mor | ἀνάγειν *Mo*

μάλιστα ἠγανάκτουν οἱ πεισόμενοι νομίζοντες εἶναι κάλλιον ἐν ἀρνήσει τι παθεῖν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐλέγξαντας. τοῦτο δὲ ἦν οὐκ αὐχένας εἰς τομὴν ἑτοιμάζοντος τῷ βασιλεῖ, τὴν σωτηρίαν δέ, οἶμαι, λαμπροτέραν ποιοῦντος. οὐ γὰρ ἴσον εἰς ἔλεγχον φωνὴ μάρτυρος καὶ ἡ τοῦ φεύγοντος αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ μὲν ἐκείνης ἴσως ἄν τις εὑρεθείη καὶ λόγος, τὴν δ' οὐκ ἄν τις αἰτιάσαιτο. 24. ταῦτα [αὐτὰ] αὐτῷ τὸ τοῖς ἑαυτῶν στόμασιν ὁμολογεῖν ἀδικεῖν τοὺς αἰτιαθέντας ἐδύνατο, οἳ τὴν μὲν παροῦσαν ἡμέραν ὁριεῖν αὐτοῖς ἡγοῦντο τὸν βίον,
R II 16 ἠγνοεῖτο γάρ, ἐφ' ὅτῳ ταῦτα, τὸ | δὲ ἔμελλε φανεῖσθαι. τοῦ γὰρ ὄχλου μόνον οὐχ ὁρᾶν ἡγουμένου τὴν δεινὴν ἐκείνην ἔξοδον ὁ μὲν ἀποκτενῶν οὐδείς, δεσμὸς δὲ καὶ δημεύσεις χρημάτων καὶ οὐδὲν ὀξὺ περὶ ταῦτα, καὶ εἶχε τὴν βουλὴν ἡ πόλις, ἣν οὐκ ἔχειν ἡγεῖτο. οἳ γὰρ ἤστην, οὗτός τε καὶ ὁ κοινωνός, ἀπο-

14 Plat. Prot. p. 325 C. [Dem.] or. XVII p. 215, 24. cf. Io. Chrys. hom. XIII p. 136 A sq. 16 *Καισάριος* cf. or. XXI p. 449 sq.

1 *πεισόμενοι* scripsi auctore Boissonadio (in Sinneri Nov. Ss. patrum Graec. delectu p. 223) *πυθόμενοι I* *πειθόμενοι* reliqui libri edd 2 *τί ILBMPaV* Mor *τὶ Mo* 3 *αὐχένος* Re 4 *δ'* Re 5 *ἶσον PBaLMoB* 7 *τις A* sed *ις* iam parum perspicua | *τήν IBM* | *δὲ* Re 8 *ταῦτα — αὐτῷ* om *Pa* Mor | *ταῦτα δ' PBaI* | *αὐτὰ αὐτῷ* in lacuna 6 litt om *B* *αὐτὰ* om *V* „*αὐτὰ quid sibi velit non satis intelligo, nisi si idem atque μόνα significat*“ Re cancellavi 9 *ἠδύνατο BM* om *Pa* Mor 11 *τῳ* in *ὅτῳ* absciss *Pa* *ἧς* Mor | *τῶ BaI* 12 *μόνον. οὐχ Pa* Mor *μονονοὺχ* Re 13 *ἀποκτενῶν* scripsi *ἀποκτείνων CP* sed in hoc ex *ἀποκτένων* corr, *PaV* edd *ἀποκτένων ABaI* sed in hoc *ει* supra *έ* scr. m³, *LMoBM* 14 *δημεύσεις* (*ισ* supra scr.) *M* *δήμευσις* coni Mor 15 *ταῦτα* scripsi *ταύτην* libri edd 16 *οἳ* scripsi e *PI* sed in hoc in *οὗ* corr, *BMV* *οὐ* reliqui libri sed *γρ οἳ* in marg *A²*, edd | *'εἰ στην* (*ἤ* supra scr.) *A* sed *γρ ἤστην* in marg m² *εἰς τὴν C* sed *ή* supra *ει* scr. m², *LMoPa* (in quo post *ν* ras 3—4 litt) Mor, quod corr Re Anim | *οὐ CA* sed in hoc *γρ ὁ* in marg m²

κτεῖναι κυρίῳ, ψήφῳ βασιλέως ἐφυλαξάτην τὴν τομὴν ⟨τὸ μὲν⟩ αὐτῶν ἐν τῇ κρίσει στήσαντες, τὰ δ' ἐφεξῆς τῇ βασιλείᾳ τηρήσαντες. 25. τοιαῦτα τοίνυν ὑπηρετηκότες τῇ δίκῃ καὶ οὐ ποιήσαντες ἐλάττω τοσούτοις οἴκοις τὴν πόλιν, ταὐτὰ μὲν βουληθέντες, ταὐτὰ δὲ ἐπαινέσαντες πάσης ἔριδος ἀπηλλαγμένην βοήθειαν βεβοηθηκότες μέσοι | μὲν ἐγενέσθην πλήθους τοῦ R II 17 πρὸ τοῦ δικαστηρίου τί τῶν ἁπάντων οὐ φθεγγομένου καινὰς ἐπὶ ταῖς εἰωθυίαις δεήσεσιν εὑρίσκοντος. καὶ ὁ μὲν χρόνος τῶν ἱκετειῶν πολὺς καὶ περὶ δύσιν ἥλιος, σιγὴν δὲ οὐδεὶς ἐπέταξεν οὔτε ῥάβδοις οὔτε ψιλαῖς ταῖς χερσίν.

26. Ἀλλὰ τοῦ περὶ τὴν δίκην πόνου διάδοχος ἕτερος ἦν ὁ περὶ τὴν στάσιν. καὶ περιερρεῖτο πολλοῖς μὲν ἀνδράσι, πλείοσι δὲ γυναιξὶ μόνον οὐ προσπιπτούσαις ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀδείας, ὁ δ' αὐτὸς τά τε λεγόμενα μετ' εὐμενείας προσίετο καὶ ὧν ᾔδει πολλὴν

1 Io. Chrys. hom. XVII t. II p. 174 A sq.

1 κυρίᾳ Mor | ψήφῳ δὲ coni Re et Cobet Coll. 120 | ἐφύλαξα τὴν *I* sed in ἐφυλαξάτην corr m[3], *LMo* ἐφύλαξε τὴν Mor, sed γρ ἐφύλαξαν, quod corr Re Anim | τὴν om *LMo* | τὴν τομὴν delendum censet Cobet l. l. 2 τὸ μὲν inserui auctore Re Anim, quem secutus est Cobet l. l. | αὐτῶν *C* Re αὑτῶν reliqui libri Mor | στήσαντε et 3 τηρήσαντε coni Re | δὲ Re 5 ταῦτα (1) *Pa* Mor | ταῦτα (2) *Pa* Mor et e ταυτὰ corr *I* 7 μέσοι *I* sed οι in ras m[2] μεστοὶ Mor 8 τὶ *CALV* edd | φθεγγομένου *I* sed ου in ras m[2] φ μένου cum rasura 4—5 litt *L*, cum lacuna 4—5 litt *Mo* 9 ταῖς *I* sed ῖς in ras m[2] τὰς *C* | δεήσεις Cobet Coll. 120 | εὑρίσκοντες *I* sed ε (2) in ο corr m[2], *LMo* 11 ὁ ἥλιος *Pa* Mor 14 κινούμενος post στάσιν inser *C*[m] | πολὺς *V* 15 μόνον οὐ scripsi e *VI* sed in hoc in μονονοὺ corr m[2], *Pa* μονονοὺ reliqui libri edd 17 εὐμενείας *I* sed ενεί in ras m[2]

ἐσομένην τὴν ἰσχύν, ὑπέβαλλεν ἱκετευόμενός τε καὶ μετὰ τῶν τοῦτο ποιούντων ἱκετεύων ποιῶν ἅπαν εἶναι τὸ περὶ ταῦτα τοῦ κρατοῦντος. 27. *εἶτα μέντοι καὶ τὸν πορευόμενον, ἐδόκει γὰρ δεῖν τὸν μὲν καθῆσθαι, τὸν δὲ βαδίζειν, ἐκόσμει τῷ τὰς γλώσσας ἐπ' ἐκεῖνον ἀπ' αὐτοῦ μεταφέρειν καὶ ἐδεῖτο μετὰ τῶν ἡμαρτηκό-* R II 18 *των δικαστὴς | δικαστοῦ, τὰ μὲν ἐν μέσῳ ποιῶν, τὰ δὲ καὶ καταμόνας.*

28. *Καὶ τίς πώποτε ἄνδρα τοιοῦτον ἑώρακεν ἢ ἀκήκοε; πῶς δ' οὐ μακαρίζειν τοὺς τοῦδε τοκέας μᾶλλον ἐπὶ τούτοις ἄξιον ἢ τῇ τε ἀρχῇ καὶ τῷ τοσούτοις ἐφεστηκέναι σώμασιν, ὃ πολλῶν τε γεγένηται πρότερον καὶ πάλιν ἑτέρων ἔσται. δάκρυα δὲ τοιαῦτα στρατηγῶν οὐδενὶ σύνοιδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδ' οὕτω μεθ' ἡδονῆς εἶδεν ἐν ταῖς τῶν ἀρχομένων ψυχαῖς πανταχοῦ τε καὶ ἀεὶ περιφερόμενον στρατηγόν. πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις ἔργον αὐτῷ πέπρακται καλὸν μεταξὺ τῶν τε δεδικασμένων καὶ τῆς ἅπαντα λυούσης ψήφου.* 29. *ἔγνωστο μὲν γὰρ καὶ ἐδόκει δεῖν δεδέσθαι τὴν βουλήν, οὗ δ' ἦσαν, στενόν τε λίαν τοῦτο καὶ οὐκ ἐπῆν ὀροφή. τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς στενότητος εὐθὺς* R II 19 *ἐλύπει καταπατεῖν τε ἀλλήλους ἀναγκάζοντα | καὶ καιρὸν ἅπαντα χεῖρω ποιοῦντα τὸν ὕπνου, τὸν τροφῆς,*

---

1 *ὑπέβαλεν VI* *ἐπέβαλεν* (*ὑπε* supra) *M* 2 „*num πείθων*“ Re 5 *τῷ* scripsi e *BaI* sed in hoc *ῶ* in ras m², *LMo* *τὸ CAP* sed in hoc *ὸ* in *ῶ* corr m², *BMV* *τε Pa* edd | *γλώττας ILMoBM* om *Ba* 6 *μεταφέρων* coni Re Anim et Sintenis 8 *καὶ* om *BaI* | *κατὰ μόνας BaILMoM* 10 *ἀκήκοεν P* 11 *τὸ BaIMPa* Mor 15 *εἶδεν A* sed *ε* (1) satis perspici iam non potest *οἶδεν VPa* edd 18 *ψήφου* om *Pa* Mor 20 *οὐ Mo* Mor sed in hoc *γρ οὗ* | *στεγόν τε Ba* *στέγοντες* Mor sed *γρ στέγοντε* in marg 21 *οὖν* inser *I* 22 *τε* om *Pa* Mor 23 *ὕπνον MoPa* Mor

τὸν ἔξω τούτων. εἴτε γὰρ οὐδεὶς εἴσίοι τῶν φίλων, ἀνιαρὸν ταῖς τε εἰσόδοις τὸ χωρίον λυπηρότερον, εἴτε ὄμβρος ἐπιγένοιτο, τὸ σῶσον οὐκ ἦν. καὶ ἦν δή τινων ἀκούειν, ὡς φθήσεται τοῦ βασιλέως τὸν ἔλεον, εἴ τις ἄρα ἔσται, τὰ ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου. 30. ἔδει δὴ παρὰ τοῦ ταῦτα ἐψηφισμένου τὸ καὶ τῷ βουλευτηρίῳ χρῆσθαι, τοῖχος δὲ εἷς ἀμφοῖν, εὑρέσθαι ἢ ἀπολωλέναι. πάλιν τοίνυν τὸ τὰ τοιαῦτα τολμᾶν αἰτεῖν τῆς τοῦδε φύσεως μόνης προκαλουμένης, οἶμαι, θαρρεῖν τε καὶ ἐπαγγέλλειν, ἐν οἷς ἦν τι τῶν λυπηρῶν ἀφελεῖν. ὁ δ' εὐθὺς βουλευσάμενος εὗρεν, ὅπως τοῖς μὲν ἃ βούλοιντο ἔσται, ῥῆμα δὲ αὐτῷ μηδὲν κατὰ τῶν γεγραμμένων. 31. εἰπὼν οὖν αὐτὸς ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένειν, | εἰ παρὰ τῶν ταῦτα ὑπηρετούντων ἕτερόν τι γένοιτο, ἔφη κἂν εἰδῇ, οὐκ εἴσεσθαι. τοῦτ' αὐτοῖς τοῦ βουλευτηρίου μετέδωκεν, οὗ θέατρον ὑπωρόφιον, στοαὶ δὲ τέτταρες αὐλὴν αὐτῶν ἐν μέσῳ ποιοῦσαι εἰς κῆπον R II 20

---

1 τοῦτον *Pa* Mor | εἰσίοι scripsi e *V* εἰσῄει reliqui libri edd 4 φθήσεται *P* sed ή in ras m³ φθάσεται *BaI* sed in hoc α in η corr φθίσεται *Pa* sed η supra ι scr. m², Mor 5 ἄρα — τοῦ in lacuna 10 fere litt om *B* 7 χρῆσθαι *I* sed σθαι in ras m² | τεῖχος *Pa* Mor | εἰς *Mo* Mor | εὑρέσθαι ex εὑρεθῆναι corr *I* 8 τὸ inserui e *CPV* auctore Re om reliqui libri sed inser *A*², edd 10 τί *BaIMoB* | ὅ *BaIBMV* ὁ *AP* sed in hoc ` in ´ corr m³, *Mo* 12 προγεγραμμένων *Pa* Mor 13 αὐτοῦ *Pa* Mor | μενεῖν *BM* fortasse recte 14 εἰ δὲ παρὰ Cobet Coll. 120 | ἐρωτώντων Mor 15 ἔφη — εἴσεσθαι] ἐφ' οἷς καὶ τὰ εἴδη κεῖσθαι Sievers p. 180 | κἂν εἰδῇ, οὐκ εἴσεσθαι. τοῦτ' scripsi auctore Cobeto l. l. nisi quod is ἴδῃ pro εἰδῇ coni καὶ ἤδη σ cum lacuna 12 litt τοῦτ' *V* καὶ ὃ ᾔδει που κείσεθαι τοῦτ' *BM* καὶ εἰ δεῖ σοῦ κεῖσθαι τοῦτ' *Pa* Mor καὶ εἴδη σου κείσεσθαι τοῦτ' reliqui libri Re | αὖ τοῖς *Mo* 16 μετέδωκε *Mo* | οὐ *CAPILMoBM* et γρ Mor 17 τέτταρες scripsi e *V* τέσσαρες reliqui libri edd | αὐτῶν Re αὐτῶν libri Mor

βεβιασμένην, ἀμπέλους ⟨ἔχοντα⟩, συκᾶς, δένδρα ἕτερα, λαχάνων εἴδη, τέρψιν τοῖς δυσκόλοις ἀντίπαλον, δι' ἣν καὶ ἐγέλασάν που καὶ ἔσκωψαν καὶ προὔπιον καὶ ὕμνον ᾖσαν καὶ οὗ τύχης εἰσίν, ἐπελάθοντο κλινῶν τε ἀπολαύοντες αἷς πολὺ πρὸς ἀλλήλας τὸ μέσον, καὶ τραπεζῶν οἵων ⟨οὐ⟩ πρὸ τῆς συμφορᾶς, λόγων τε ἐν βίβλοις παντοδαπῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τούτων λόγων οὓς αἱ βελτίους ποιοῦσιν ἔριδες. 32. τοῦ δὴ τὰ δεινὰ μὴ λίαν εἶναι δεινὰ καὶ τοῦ μηδένα προδιαφθαρῆναι τῆς τοῦ βασιλέως δωρεᾶς μὴ ἡλίῳ, μὴ ὄμβρῳ, μὴ λύπῃ, μὴ δάκρυσι καὶ τοῦ δεδέσθαι τε ὁμοῦ καὶ μὴ δεδέσθαι
R II 21 καὶ | τοῦ τὰ τῶν οὐκ ἐν μεγάλοις ἐγκεκλημένων ἔχειν ἐν τηλικούτοις ἐγκλήμασι, τούτων δὴ τῶν ὀνειράτων, οὕτω γὰρ ἄμεινον προσειπεῖν, οὗτος αἴτιος, οὗτος δοτήρ, οὗτος χορηγός. 33. οὗτος μὴ πανταχοῦ πάντα ἀκριβῶς ἐξετάζων ἐπέδειξεν ἅπασαν αὑτοῦ τὴν περὶ τὴν κρίσιν σοφίαν οἷς ἔπραξεν ἐπὶ ταῖς διαλλα-
R II 22 γαῖς, ἃς οὐ τῶν ἱκετευσάντων περὶ | τὸν Βόσπορον ἡγήσομαι μᾶλλον ἢ τοῦ χώραν ταῖς ἱκετείαις τούτων δεδωκότος.

---

18 cf. p. 438, 11. Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XXI p. 216 C sq.

---

1 *ἔχοντα* post *ἀμπέλους* inserui auctore Re Anim (post *εἴδη* in ed.) 4 *ᾖσαν PBaMoBM* 5 *ἀλλήλους Pa* Mor 6 *οὐ* inserui e *V* om reliqui libri edd 8 *δὴ* scripsi auctore Re Anim *δὲ* libri edd 9 *τὸ M* 10 *μὴ ἡλίῳ* om Mor 11 *μὴ* in ras 2 litt om *V* 12 *τῶν ἐν μετάλλοις ἐγκεκλημένων οὐκ ἔχειν* Re Anim | *ἐγκεκλιμένων Pa* Mor 14 *γὰρ*] *καὶ Mo* | *οὗτος αἴτιος* om Re 16 *ἐξετάζων* scripsi e *V* auctore Re Anim qui in ed. „*num potius sic reliquit L. ἀκριβῶς ἐάσας ἐξετάζειν?*" | *αὐτοῦ* libri edd 17 *ἔπραξαν V* 18 *οὐ* ex *ὃν* corr P^2 19 *ἱκεσίαις Pa* Mor | *τούτων* scripsi, ut olim coni Re *τούτου* libri edd

34. *Μνήμης δ' ἄρα καὶ τοὐπεισόδιον ἄξιον ἐν μεγάλῳ δή τινι τὴν εὐεργεσίαν ἔχον οὐκ εἰς βουλεύοντα μὲν πεπραγμένον, γένει δὲ τῇ πόλει προσήκοντα, μυρία μὲν ἐν δίκαις ἠγωνισμένον, πολλῶν δὲ λόγων εἰς κάλλος συγκειμένων πατέρα, πατρὸς δὲ ἐν ἀρχαῖς ἀμείνω τοῖς ἀρχομένοις φανέντα τοῖς πρώτοις, τοῖς δευτέροις, τοῖς τρίτοις. ἐπὶ τοῦτον βέλος ἀφῆκε συκοφάντης, οἷα δὴ τῆς τοιαύτης τέχνης τὰ βέλη, καὶ ἡ σιγὴ πονηρὸς λόγος ἐκαλεῖτο.* 35. *ἀλλ' ἐνταῦθα ἀντέστησεν ὁ μισῶν ἀδικίαν οὗτος τῷ συκοφάντῃ μὲν αὐτόν, τῷ ψεύδει δὲ τὴν ἀλήθειαν, τῇ κακίᾳ δὲ τὴν ἀρετήν, τῇ πικρίᾳ δὲ τὴν χρηστότητα, καὶ ὅπερ αὖ καὶ δίκαιον ἦν, τοῦτ' εἶχε τὴν νίκην, τὸ δίκαιον. ὁ δὲ τῷ τε διαφυγόντι συνέχαιρε καὶ τῇ πόλει καὶ αὑτῷ, τῷ μὲν τοῦ διαπεφευγέναι, τῇ πόλει δὲ τοῦ μὴ δι' ὃν ἔνδοξός ἐστι, τοιούτου στερηθῆναι πολίτου, αὑτῷ δὲ τοῦ κακῶν ἄνδρα ἀγαθὸν ἐξαρπάσαι, καθάπερ Ἀθηνᾶ τῆς Στυγὸς τὸν Ἡρακλέα.* R II 23

36. *Εἶεν. τουτὶ μὲν τοσοῦτον ἀγαθόν, ποῖος δέ τις ἦν ἡμῖν ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως γράμμασιν; ὁποῖός περ ἡμῶν ἕκαστος, ὧν οὐδεὶς ἥσθη μᾶλλον τῆς τοῦδε*

18 cf. p. 253, 10. 72, 19. Il. ϑ 364 sq. Od. λ 626

---

3 *μέν, πεπραγμένον δὲ τῇ πόλει* Mor 4 *ἐν* *I* sed *ν* add m[3] 5 *δ'* Re 9 *ἀλλ'* inserui ex *A* in quo inser *p*, *PI* sed in hoc eras, *V* om reliqui libri edd 11 *αὐτὸν* *Pa* Mor 12 *οὖν* ? Sintenis 14 *τότε* Mor | *αὐτῷ* *Pa* Mor 16 *αὑτῷ* *BaPa* *αὐτοῦ* Mor sed *γρ αὐτῷ* in marg 17 *δὲ* om *Pa* Mor *κακὸν* *Pa* Mor 19 *εἶεν* ex *εἶ ἐν* corr *A* | *τουτὶ* e *τοῦ τὶ* corr *A* *εἶεν τοῦτο* Mor sed *γρ τούτῳ* in marg 20 *ἦν* om *V* *ὁποῖος παρ'* *BaBM* sed in hoc *γρ περ* in marg, *Pa* Mor 21 *ἕκαστος* om *Mo*

ψυχῆς. ὅς μετήνεγκε μὲν αὐτὸν ἀπὸ τῆς θοίνης ἐπὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἤδη τείνων, ὥς φασιν, ἐπὶ τὰ προκείμενα τὴν δεξιάν, εὔξατο δὲ ταχέως μὲν ἀπελθεῖν τὴν R II 24 ἑσπέραν, ταχέως δὲ ἀναφανῆναι | τὴν ἡμέραν. ᾔει δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ δικαστήριον οὐκ ἴσῳ τῷ προσώπῳ, τοσοῦτον ἦν ἐνταῦθα τὸ ἄνθος, ἐγάννυτο δὲ οὐχ ἧττον τῇ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως ἢ εἰ τηλικαύτην ἐτύγχανε δι' ὅπλων ἑλών. 37. ἐξαληλιμμένων δὴ τοῖς γεγραμμένοις τῶν χαλεπωτέρων στὰς οὗπερ πρότερον, εὐφημίαις ἐστεφανοῦτο παρὰ πολὺ πλειόνων ἢ πρότερον ἤδη τῶν καταδεδυκότων ἀναδύντων θεόντων εἰς τὰ πινάκια. δάκρυα δὲ κἀνταῦθα οὐκέτι θρηνούντων, ἀλλ' ἡδομένων. οἶδε γὰρ καὶ ἀπαλλαγὴ κακῶν ἄγειν εἰς ὀδυρμὸν ἄνθρωπον, ὥσπερ αὖ καὶ τότε. μεστὴ μὲν δαιτυμόνων ἡ πόλις αὐτῶν ἑαυτοὺς ἐν μέσῳ τῶν κιόνων ἑστιώντων, δάκρυα δὲ ἔρρει κατὰ τῶν ἐκπωμάτων οὐ φόβου τοῦτο ποιοῦντος, ἀλλὰ τοῦ μηκέτι

---

15 Io. Chrys. ad pop. Ant. hom. XXI t. II p. 223 E

---

1 *αὐτὸν BaIPa* 3 *ἀπελθεῖν* scripsi, ut *ἀ* supra *ἐ* scripsit *P*² et coni Re Anim *ἐπελθεῖν* libri edd 4 *ἡμέραν Pa* Mor *νύκτα* Re Anim *ἑτέραν* coni Sintenis 4 et 5 *δ'* Re 4 *ἀναφῆναι Mo* 6 *ἦν* om Mor | *ἐγάννυτο P* sed *ν* prius eras cf. t. I 158, 4 *ἐγάνυτο C* sed *ν* alterum suprascr. *f*, *AV* 7 *τὴν σωτηρίαν CAP* sed in hoc in *τῇ σωτηρίᾳ* corr m², *LMo BMPa* Mor *τὴν* (sed in *τῇ* corr m³) *σωτηρίᾳ I* | *ἐτύγχανεν A* sed *ν* eras 8 *ἐξαληλιμμένων I* sed *ι* in ras 2 litt et *ων* in ras m², *μ* (2) suprascr. m³ *ἐξαλιλημμένων M* sed *ιλη* in ras m² *ἐξηλειμμένων Pa* Mor | *δὲ BaIBM* 10 *παραπολὺ LMoBPa* Mor 11 *θεώντων CAP* sed in hoc *ω* in *ο* corr m³, *LMo* | *ἐπὶ* Sievers p. 183 coll. p. 439, 12 et Cod. Theodos. XIV 17, 1 cum nota Gothofredi 12 *οὐκ ἔτι AP* Mor 13 *οἶδε* — 14 *ἄνθρωπον* citat *γὰρ* particula omissa Macar. Chrys. fol. 88ᵛ 13 *εἶδε Pa* Mor sed in hoc *γρ οἶδε* in marg 15 *ἡ πόλις δαιτυμόνων V* | *αὐτῶν Mo* 16 *ἐσθιόντων BaI* | *δ'* Re

φοβεῖσθαι. ἦν δὲ τοῖς μὲν πίνουσιν ἐκ τοῦ πίνειν ἡ τέρψις, τοῖς δὲ δρῶσιν ἐκ τοῦ ταῦτα δρᾶν. 38. *ὧν εἷς καὶ οὗτος, ὃς μετὰ τὰς πολλὰς παραινέσεις αἷς ἐπηνώρθου τὴν πόλιν, ἐνόμισεν εὖ ἔχειν ὡς ἐνῆν κοινωνῆσαι τῆς εὐωχίας καὶ παριὼν τοὺς κατακειμένους οὐκ ἐξανισταμένους, οὐ γὰρ εἴα, τοῖς | καθ' ἑκά-* R II 25 *στους ῥήμασιν ἡδίους τὰς φιάλας ἐποίει τὸ μὲν ὕψος τῆς ἀρχῆς ὑποχωρῆσαι κελεύσας, πρέποντα δὲ τῷ καιρῷ αὐτὸς αὑτὸν καταστήσας, ὥστε καὶ ἰχθύν ποθεν ἐπὶ γέλωτι τῶν παρακειμένων ἁρπάσας, ἐπεὶ γέλωτα τοῦτ' ἐποίησεν, ἀπέδωκε.* 39. *τοιαύτην ἐπορεύθη πορείαν καὶ τοιούτων μετασχὼν ἐλθὼν ἠρίστα πάντων ἀρίστων ἐκεῖνο γλυκύτατον ἄξιον αὐτὸν τῶν πολλῶν εἰκόνων ἐπιδεικνύς, ἃς διὰ παντὸς ἔξεστιν ἰδεῖν τοῦ ἄστεος ἑλκούσας ὡς αὑτὰς τοὺς παριόντας καὶ πολιτῶν καὶ ξένων καὶ τριχὶ καὶ ὄμματι καὶ παρειᾷ καὶ χροιᾷ.* 40. *κἂν ταύταις ἴδοι τις ἂν τὸν τρόπον τῆς πόλεως· ἀντὶ γὰρ ὧν εὖ ἔπαθον τῶν πολλῶν τῶν πρότερον ἔχειν ἐν ἑκάστῃ φυλῇ καὶ ταύταις τὸν ἄνδρα ἐβούλοντο,*

---

1 *τοῖς*] *τοὺς Mo* 3 *τὰς Pa* Mor om reliqui libri 5 *κάτω κειμένους B* 6 *καὶ οὐκ BM* | *καθ' ἑκάστους* scripsi e *VI* *καθ' ἑκάστοις Ba* *καθεκάστου LMo* *καθ' ἑκάστου* reliqui libri sed *σ* post *υ* add P^2, edd 7 *ἐποίει. τὸ* libri edd 8 *αὐτὸς δὲ τῷ καιρῷ Pa* Mor 9 *αὐτοῦ V* *αὐτὸν Pa* Mor *ἑαυτὸν* Re | *καὶ* om *M* | *ἰχθύν M* sed ´ in ras m[2] *ἰχθὺν P* sed ` e ˜ corr m[3], *V* *ἰχθῦν* reliqui libri edd | *ποθεν I* sed *θ* in ras et *ν* add m[3] *ποτε Pa* Mor 10 *ἐπεὶ δὲ γέλωτα Pa* Mor 12 *ἐλθὼν* om *Pa* Mor 13 *αὐτὸν LMoPa* Mor 14 *διαπαντὸς IB* 15 *ἄστεως Mo* | *αὑτὰς CBV* Re *αὐτὰς* reliqui libri Mor 16 *καὶ χροιᾷ* om *Mo* 17 *κἂν* scripsi *καὶ* libri edd | *ἤδη* Mor 18 *ὧν* inser V^2 | *τῶν* (2)] *ὧν* Mor sed *γρ τῶν* in marg | *εἶχεν* Mor 19 *ἐν* om *VPa* Mor | *ἑκάστη PIMoBV* Mor | *φυλὴ P* sed ` in ˜ corr, *V* Mor | num *κἂν*? | *ταύταις* scripsi *ταυτησὶ* libri sed in *ταύτῃ* corr P^2 „*malim ἑαυτῆς*“ Re *ταυτηὶ*? Sintenis | *ἐβούλοντο* scripsi *ἐβούλετο* libri sed *ε* in *ον* corr P^2, edd

ὅπως ἐν μὲν ταῖς παρουσίαις αὐτοῦ τε ἀπολαύοιεν R II 26 καὶ | τοῦ δευτέρου, ἀπόντος δὲ μὴ τοιούτου παντὸς στέροιντο.

41. Ἡμεῖς μὲν οὖν αὐτὸν ἔχειν τε εὐχόμεθα καὶ συνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καλῶν δὲ ἐξαίφνης ὡς ἑαυτὸν ὁ βασιλεὺς ὃν ἡμῖν ἐδεδώκει, τῷ τιμᾶν μὲν τὸν ἄνδρα καὶ σὺν αὐτῷ περὶ τῶν μεγίστων ἐθέλειν σκοπεῖν εὔφρανεν ἡμῖν τὴν πόλιν, ἐρωμένου δὲ ἀποστερῶν ἠνία, παρ' ὃν οἱ μὲν ἦλθον ἰσχυρότατά σφισι ποιήσοντες τὰ δίκαια, οἱ δὲ ἀρκεῖν ἡγούμενοι τὸ τὸν ἄνθρωπον ἰδεῖν, πολλοῖς δὲ καὶ οὐχ ὁρῶσιν ἀπέχρη τὸ ὁπότε βουληθεῖεν, εἶναι ἐλθοῦσιν ἰδεῖν. 42. ἀποδότω τοίνυν ἡμῖν ὁ βασιλεὺς τὸν διὰ πολλῶν εὐεργέτην, τὸν τῆς αὐτοῦ γνώμης μιμητήν, τὸν ὥσπερ ἐκεῖνος τοῖς θεοῖς, οὕτως αὐτὸν ἑπόμενον ἐκείνῳ, τὸν R II 27 τῆς παιδὸς | παῖδας ὀψόμενον ἐοικότας αὐτῷ τῆς Ἀρτέμιδος ᾗ τῆσδε μέτεστι τῆς πόλεως, ἐν τοῖς τόκοις προθυμότερον καὶ παρούσης καὶ βοηθούσης μεμνη-

1 ἀπολαύοιε *Pa* ἀπολαύοι Mor 2 τοιούτου *I* sed γρ τοῦ γε suprascr. m^{3} τοῦ γε *P* sed οὗ γε in ras 7 litt m^{2} | παν-^{ως}τὸσ *M* 3 στεροῖντο *BaI* sed in hoc e στέροιντο corr m^{2}, *Pa* Mor 5 εἰς Mor 6 ὁ eras *I* om *BaPa* Mor 7 αὐτῷ *CBaL* Re 8 ὑμῖν *Pa* Mor | ἐρρωμένου *Pa* Mor 9 ὧν *BaB* | ἦλθον ἰσχυρότατα scripsi e *VBaI* sed in hoc α ultimum in ras 4 litt m^{3}, *MoBM* ἰσχυρότατα ἦλθον *C* sed χυρο in ras *f*, Re ἦλθον ἰσχυρότατα ἦλθον *A* sed ἦλθον (2) punctis suprapositis del *p*, *LPa* ἰσχυρότατοι ἦλθον Mor 10 τὰ inserui e *BM* auctore Re om reliqui libri edd | ἀρκοῦν *V* | τῷ *Pa* Mor 11 λοῖς in πολλοῖς et δὲ absciss *Pa* 14 αὐτοῦ ex ἑαυτοῦ corr I^{2} αὐτοῦ *M* Re 15 ἐκεῖνος scripsi e *V* ἐκεῖνον reliqui libri edd | „*malim* τοὺς" Re 16 τοῦ *Pa* Mor | αὐτῷ scripsi e *V* ἑαυτῷ reliqui libri edd 17 ἢ *Pa* Mor | μέτεστι e μετέσται vel μετέστω corr I^{2} 18 μεμνημένως *Pa* καὶ μεμνημένης Mor

μένης, οἷον ἐν οἵῳ καιρῷ περὶ τὸ κτῆμα τὸ ἐκείνης Ἐλλέβιχος ἑαυτὸν ἀπέδειξεν.

---

1 *τὸ* (2)] *τὰ Pa* om *M* | *ἐκείνης* scripsi e *VLMoB* *'κείνης* reliqui libri sed ' eras *P*, Mor *κείνης* Re 2 *ἀπέδειξε Pa* Mor | *πρὸς ἐλλέβιχον* subscr *API*[3]

XXIIII[1]) (XXXIV R).

Oratio κατὰ τῶν πεφευγότων qua Libanius cum in omnes qui metu perculsi salutem in fuga quaesiverant tum in discipulos invehitur suos qui cum urbe Antiochia ipsum studiumque eloquentiae dereliquerant, inter duas ad Theodosium περὶ τῆς στάσεως et ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς orationes conscripta[2]) in numero earum est quae paucis arriserunt. Itaque 'corporis' fines non egressa sex tantum codicibus ad nostram aetatem pervenit. Qui sunt:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 274ᵛ. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.
2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 164ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.
3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 200ᵛ. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.
4. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 227. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.
5. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 115. Vide t. I p. 213 sq. Inspexi. Contulit meum in usum Krollius.
6. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 201. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

---

1) In editione Reiskiana est oratio tricesima quarta, sed ego eam optimorum codicum ordine quem in ceteris tenui relicto propter artissimum rerum nexum cum reliquis quae motum Antiochenum spectant coniungendam esse duxi.

2) Nam prius tantum imperatoris rescriptum novit, posterius non item (p. 506, 14 sq. cf. p. 438, 3 sq.). Sieversius p. 176 not. 26 de temporis termino posteriore cogitavit. At quod Libanium dicentem facit se a viris qui ipsi duces fuerint audivisse nihil timendum esse, id in verbis rhetoris p. 500, 14 sq. non inest. De direptione tantum vel permittenda vel recusanda illos verba fecisse dicit.

Hic quoque duae distinguuntur codicum familiae, quarum prior codicibus *ACPIM*, altera codice *V* continetur. Inter codices prioris familiae *A* aetate fideque praestat. Pars codicis *C* quae hanc orationem continet saeculo demum XIV parumque diligenter suppleta est. *I* et *M* e communi fluxerunt fonte, ut elucet e consensu perversae verborum collocationis *καὶ τούτοις κἀκείνοις* pro *κἀκείνοις καὶ τούτοις* p. 505, 6. Sed *I* exemplar multo diligentius reddidit quam *M* qui vestigia gravis interpolationis aperte prae se fert et in titulo *κατὰ τῶν ἐγκαταλιπόντων τὴν πόλιν ἀντιόχειαν διὰ φόβον τοῦ βασιλέως* et in verbis ipsis orationis ut *τὸν ἀναβαλλόμενον* pro *τὸν διαβουλευόμενον* p. 503, 20.

Neque magis accepta fuit oratio florilegiorum auctoribus. Unus isque exiguus exstat locus in Roseto Macarii Chrysocephali[1]), quem de argumento orationis plane caecutire arguit titulus ei datus *εἰς τὴν τῶν πολεμίων καταδρομήν*, unde evenit ut non solum Villoisonus[2]) qui Rosetum in lucem protraxit, sed etiam Reiskia (Praef. t. I p. XXIX) de deperdita oratione[3]) loquerentur.

Totius orationis prima editio facta est Venetiis 1754 ab Antonio Bongiovanni[4]) p. 1—14 (= Bong), quae quod admodum mendosa evasit[5]), magis inde factum est quod ille graecae linguae parum gnarus fuit quam quod e codice interpolato *M* parum diligenter eam descripserat. Raro etiam codex melior *I* ab eo inspectus, rarius respectus est. Larga igitur messis fuit emendationum Reiskio Anim. V p. 232—234; etiam largior, ubi copiam codicis *A* conferendi nactus est. Sed hic quoque magna fuit incuria viduae in editione ipsa (t. II p. 296—306) paranda, in qua ne vitia quidem typographica editionis Bongiovannianae, ut *ἄλλωσε* p. 502, 22, sublata sunt omnia. Pauca correxit Sintenis, plura Cobetus.

---

1) Vide t. I p. 351. 2) Anecd. t. II p. 15. 3) Cf. quae exposui annal. philol. Fleckeis. 1876, 211. 4) Cf. t. I p. 214 et 286. 5) Rationem eius nisi ubi a *M* recedit, nullam habui.

XXIII (XXXIV R).

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΦΕΥΓΟΤΩΝ.

R II 296 1. *Τὰ μὲν ἀγγελλόμενα πάντες ἀκούομεν, ἅπαντα εἶναι μεστὰ νεκρῶν, τάς τε ἀρούρας τάς τε ὁδοὺς τά τε ὄρη τούς τε λόφους τά τε σπήλαια καὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρῶν καὶ τὰ ἄλση καὶ τὰς φάραγγας, τῶν τε νεκρῶν τοὺς μὲν ἑστιᾶν ὄρνιθας καὶ θηρία, τοὺς δὲ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ πρὸς θάλατταν φέρεσθαι.* 2. *πρὸς τοίνυν τὰς ἀγγελίας ποτὲ μὲν πλήττομαι, ποτὲ δὲ τοῖς παθοῦσιν ἐγκαλῶ καί φημι δίκαια πεπονθέναι τοὺς τῆς φυγῆς ταῦτα ἀπολαύσαντας. οὓς φαίη τις ἂν αὐτοὺς ἐπισπάσασθαι τὰ τῶν κακούργων ξίφη. ἃ γὰρ οὐκ ἂν ἐπεπόνθεσαν οἴκοι μένοντες, τούτοις περιέπεσον πλανώμενοι θοίνην μὲν αὐτοὺς προθέντες τοῖς πάλαι λῃστεύουσι, ποιή-*

A = Monacensis gr. 483 olim Augustanus
C = Chisianus
P = Palatinus gr. 282
I = Marcianus append. XCI 2
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

1 *λξ* ante *κατὰ* *A*, *τοῦ αὐτοῦ* *V*   *κατὰ τῶν ἐγκαταλιπόντων τὴν πόλιν ἀντιόχειαν διὰ φόβον τοῦ βασιλέως* *M* rubr *λς′* post *πεφευγότων* *C*, *λόγος εἰκοστὸς ἕβδομος* *V* rubr   4 *τῶν* *A* om *V*   5 *ὀρῶν* *C* | *τῶν τε νεκρῶν*] *καὶ* *M*   9 *ταύτης* *V*   10 *τίς* *I* | *ταῦτα* *M*   13 *αὐτοὺς* *CIM* | *προ θέντες* litt *σ* post *ο* eras *A* | *λῃστεύουσι* et *λῃστὰς* *I*

σαντες δὲ λῃστὰς ἑτέρους τῷ ποιῆσαι πολὺ τὸ πεισόμενον. ἑκόντας οὖν ἀπολωλότας τίς ἂν ἐλεήσειε;

3. **Φόβος γὰρ ἦν ἐπὶ τοῖς τετολμημένοις**, φήσει τις. πάνυ γε τοῖς τετολμηκόσιν αὐτοῖς, οἷς ἦν αὐτὸ τοῦτο πρὸς φυγὴν ἀνάγκη τὸ τοιαῦτα ἑαυτοῖς συνειδέναι. εἰ δέ τις μήτε τῶν ῥημάτων μήτε τῶν ἔργων ἐκοινώνησεν, ἐν οἷς ἀμφοτέροις ὕβρις, τί τοῦτον ἔδει θορυβεῖσθαι καὶ τρέμειν οὐκ ὄντος τοῦ φοβοῦντος; | 4. οἱ τοίνυν καταμείναντες οὐκ ἔσθ' R II 297
ὃ πεπόνθασιν, εἰπεῖν. τί οὖν μὴ τῶν μεινάντων ἦσαν οἱ πεφευγότες, ἀλλ' ὥσπερ θεῶν του κηρύξαντος, ὡς οὐκ ἔνι σωθῆναι μένουσιν, ἀλλ' ἐν τῇ φυγῇ μόνῃ πᾶσιν ἡ σωτηρία, οὕτω κενὰ μὲν ἐργαστήρια, κενὰς δὲ οἰκίας τε καὶ συνοικίας ἀφέντες ᾔεσαν οὐκ εἰδότες τὸ δεξόμενον; κἀνταῦθα οἷς ἦσαν ὄνοι καὶ ἡμίονοι καὶ κάμηλοι, σεμνοί τε καὶ τὰς ὀφρῦς ἐν τῷ μισθοῦν ἀνέσπων, ὡς ἂν συχνοῦ τοῦ μισθουμένου περιρρέοντος. 5. καὶ ἦν ἰδεῖν γυναῖκας ἅμα τέκνοις κομιζομένας δεησομένας τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς οὓς οὐκ ᾔδεσαν, μεταδοῦναι σφίσι τῆς γῆς. οὐ γὰρ οἰκημάτων γε. πόσα γὰρ δὴ ταῦτά γε; ἢ τίς ἄν τινας ἀγνοουμένας ῥᾳδίως ἀνέμιξεν ἑαυτῷ; θάνατος δὲ παιδίοις τοῖς μὲν ἐκ τοῦ χαμαὶ κεῖσθαι, τοῖς δὲ καὶ καταπεσοῦσιν ἀπὸ τῶν κομιζόντων, ὁ δ' ἐκ λιμοῦ καὶ πᾶσιν. ἀλλ' ὅμως ἐπὶ

---

15 τὸ δεξόμενον] ἤτοι τοὺς δεξομένους ἀνθρώπους· ἀττικὸν οὕτως *V*[2]

---

4 ἦν om *M* 7 ἡ ὕβρις *M* 11 τοῦ *A* sed ˜ eras, *CI* 13 μὲν κενὰ *M* | τὰ ἐργαστήρια edd 14 τὰς οἰκίας edd 15 τὸ *P* sed ο in ras m[2] | οἷς om *V* 16 τε ⟨ἦσαν⟩? | ἀνέσπων ἐν τῷ μισθοῦν *M* 18 ἰδεῖν om *C* 19 ᾔδεισαν *M* 21 ἀγνοουμένας scripsi e *P* sed α (2) in ras m[3] ἀγνοουμένους reliqui libri edd 24 ὅ *I*

τοσοῦτον πλῆθος ἠπείγοντο τῶν κακῶν. 6. καὶ οἱ πρῶτοι διὰ τούτων ἀπολωλότες τοὺς ἄλλους οὐκ ἐπαίδευον, ἀλλ' ἑτέρους ἕτεροι κατελάμβανον ἐπ' ἴσοις, καὶ τὰ παραδείγματα σωφρονεῖν οὐκ ἔπειθεν, ἀλλὰ σκιὰς φοβούμενοι συμφορῶν εἰς τὰς μεγίστας ἑαυτοὺς ἐνέβαλλον. οἱ δὲ ἀνοητότατοι ταῖς γυναιξὶ παρηκολούθουν. ὧν ἀμφότερα καταγνοίη τις ἄν, εἴτ' αὐτοὶ τὰς γυναῖκας ἐφόβουν εἴτε μάτην φοβουμένας οὐκ ἐθάρρυνον.

7. Ζήτησις γὰρ ἦν, φησί, καὶ τοὺς ἡμαρτηκότας ἦσαν οἱ θηρεύοντες. οὐκοῦν τοὺς ἡμαρτηκότας, ἀλλ' οὐ τὰς ἁμαρτούσας. οὔτε γὰρ ἠδικήκεσαν γυναῖκες οὔτε ἐδόκουν οὐδ' εἶπέ τις οὐδὲ ἤκουσε καὶ γυναῖκας συνεφῆφθαι τῶν ἐπὶ τῆς χαλεπῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ εἰρημένων ἢ πεπραγμένων. 8. τί οὖν ἔδει
R II 298 καὶ γυναικῶν ἐρημοῦσθαι | τὴν πόλιν, ὧν οὐκ ὀλίγας ἦν ὁρᾶν ἐγκύμονας; εἰ γὰρ δὴ καὶ τοὺς ἄνδρας ἔδει τι κακὸν λαβεῖν καὶ νοῦν αὐτοῖς εἶχεν ἡ φυγή, ταῖς γε δὴ γυναιξὶν οὐδαμόθεν ἦν λόγος. ἀλλ' ὅμως νῦν μὲν οὐκ ἐλάττους, νῦν δὲ καὶ πλείους τῶν ἀνδρῶν ἐξῄεσαν οὐ δήπου γε μέλλουσαι παραδοθήσεσθαι δικαστηρίῳ καὶ μάστιγας καὶ δεσμὸν ὑπομενεῖν. 9. τοιγαροῦν διὰ τὸν μάταιον τουτονὶ φόβον ὃ εἶχον ἀργύριον, μικρὸν δὲ ἄρα τοῦτ' ἦν, ἀνηλωκυῖαι παιδίοις ἄρτον αἰτοῦσιν οὐχ οἷαί τε οὖσαι δοῦναι δακρύουσαι πεινῶντα κατέθαπτον, εἶτα ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπαπέθνησκον. οὐδὲ γὰρ προσαιτούσαις ἦν εὐπορῆσαι τροφῆς.

5 ἐνέβαλον *V* Bong 6 δ' Re 8 οὐκ ἐφόβουν *I*
12 ἁμαρτανούσας *V* 13 αἱ γυναῖκες *M* | οὐδ'] οὔτε edd | εἶπεν *A* | οὔτε edd | καὶ om *M* 15 ἐκείνης ἡμέρας *M* edd
22 ὑπομενεῖν scripsi cum Cobeto Coll. 131 ὑπομένειν libri edd
25 δοῦναι om Bong 27 οὐ *M*

οὐ γὰρ ἦν παρ' ὅτου πάντων ὄντων ἐν τῷ δεῖσθαι λαβεῖν, πλὴν εἴ τις ἀπεχώρησεν εἰς ἀγροὺς τοὺς ἑαυτῆς, τοῦτο δὲ οὐ πολύ.

10. Ταῖς μὲν δὴ γυναιξὶν οὐδεμία συγγνώμη, ταὐτὸ δ' ἂν ἰσχύοι καὶ κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τοῖς ἐγκλήμασιν οὐκ ὄντων. οὓς γὰρ οὐκ ἤλαυνε τὸ συνειδός, τί τούτοις ἔδει φυγῆς καὶ ταῦτα Κέλσου τοῦ πανταχοῦ δικαίου κἀν τοῖς πράγμασι τούτοις τοιούτου πεφηνότος; ὁρμήσας γὰρ ἐπὶ τὴν τιμωρίαν οὐχ ὅπως ὡς πλείστους ἀποκτείνειε τῶν τῇδε ἀνθρώπων, ἐσκόπησεν, ἀλλ' ὅπως οἱ δίκην ὄντως ὀφείλοντες οὗτοι μόνοι καὶ δῶσιν. 11. ἔδειξε γὰρ τοῖς τῶν φυλῶν ἐπιμεληταῖς, ὡς ἐν ταῖς συκοφαντίαις αὐτοὶ μᾶλλον ἢ οὓς ὡς ἠδικηκότας παραδώσουσιν, ἀπολοῦνται. καί τινες τὰς τῶν | αὐτῶν πλευρὰς ἐπεῖδον τεμνομένας ἐπὶ τοιαύ- R II 299 ταις ὑποψίαις οἵ τ' εἰκότως τὰς αἰτίας λαβόντες μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀκριβείας ἁλόντες παρεδόθησαν τῷ δημίῳ. οὐκοῦν καὶ τῇ τοῦ δικαστοῦ δικαιοσύνῃ φόβος ἅπας ἄδικος ἀνῄρητο.

12. Λόγος γὰρ ἐγεγόνει, φήσει τις, ἐπιχυθήσεσθαι στρατιώτας δόρασι καὶ ξίφεσι τὸ ἐνοικοῦν ἀναλώσοντας. τουτὶ δὲ ἐν ἁμαρτίαις πόλεων οὐδεὶς οἶδε πώποτε γεγενημένον. καὶ γὰρ ἂν ἦν ἄτο-

---

7 cf. p. 409, 17 12 cf. p. 525, 10

---

2 ἐπεχώρησεν Bong | ἑαυτοῦ *M* 3 πολύ *P* sed π in ras m² 4 οὐδὲ μία *AM* 5 τῶν (1) om *I* 9 ὡς] τοὺς Bong ἀποκτενεῖ? 11 ὄντως om *M* | καὶ μόνοι Bong 12 δώσουσιν? 13 ὡς om *M* 14 τὰς τῶν scripsi τῶν *A* sed τὰς in marg m², *PI* $\overset{\text{ἀς}}{\text{τῶν}}$ *C* τὰς *MV* edd 15 αὐτῶν *IMV* num αὐτῶν ⟨οἰκετῶν⟩? 16 οἵ τ' reposui ex *ACPIV* οἱ δ' *M* edd 17 δήμῳ *AV* sed ambo in marg γρ δημίῳ, *I* 20 φήσει om *M* 21 τὸ *P* sed ὁ in ras m² 23 εἶδε *M*

πον δίκην ἐθέλειν λαμβάνειν ἐπιζήμιον τῷ ληψομένῳ. ζημία δὲ οὐ μικρὰ δήπου βασιλεῖ πόλις ἀπολλυμένη. τοῦ γὰρ ἐκεῖνο θυμῷ ποιοῦντος ἦν δήπου τὸ μηδὲ τῶν ἀψύχων φείδεσθαι. τίς οὖν βασιλεὺς τοιαύτην ἂν ἔλαβε παρὰ πόλεως δίκην, ἣ τὴν ἀρχὴν ἔμελλεν αὐτῷ ποιήσειν ἐλάττονα; 13. καίτοι καὶ εἴ τι τοιοῦτον ὑπ' ἄλλων ἐπέπρακτο, τοῦτόν γε οὐκ ἐχρῆν ἀκολου- R II 300 θήσειν οἴεσθαι τὸν τῷ μὴ κολάζειν μᾶλλον | ἢ τῷ κολάζειν ἡδόμενον. μάρτυς δὲ ὁ τῆς βασιλείας χρόνος πολλὴν αὐτῷ συνειδὼς πολλαχοῦ τὴν συγγνώμην. ὅς γε καὶ τοὺς τῆς βασιλείας αὐτῆς ἐπιτεθυμηκότας ὠθουμένους τῇ ψήφῳ πρὸς θάνατον ἐρρύσατό τε καὶ ζῆν ἀφῆκεν. οὕτως οὐδ' ὁστισοῦν τοῦτ' ἔδεισεν, ὀρθῶς φαίνεται δείσας. 14. οὐ τοίνυν οὐδ' ὅστις ἐξουσίαν ἔδεισεν εἰς ἁρπαγὴν τῶν ἐν τῇ πόλει χρημάτων, ὃ πεποιήκασιν ἤδη τινὲς βασιλεῖς ἐφέντες στρατιώταις ἁρπάζειν προειπόντες, ἐν ὅσῳ δεῖ τοῦτο μέρει τῆς ἡμέρας γενέσθαι, οὐδ' οὗτοί μοι καλῶς δεῖσαι δοκοῦσιν. ἐν γὰρ ἀπουσίαις βασιλέων ἥκιστα τὸ τοιοῦτον γίγνεσθαι, παρὼν δὲ εἰ βουληθείη καὶ ταύτῃ δίκην λαβεῖν, οὐ κωλύειν φασὶ τὸν νόμον. 15. καὶ τοῦτο ἦν ἀκούειν παρὰ τῶν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐπισταμένων ἀνδρῶν πολλὰ δὴ βασιλεῦσιν ἐστρατηγηκότων. παρ'

11 cf. p. 428, 1 sq.

2 βασιλεῖ om Bong 3 μὴ δὲ *I* 5 ἂν om *M* | δίκην; ἢ Re 6 αὐτῷ Re 12 ὠθούμενος *I* 13 ἐφῆκεν Cobet Misc. 142 | ὅστις (ὅς τις *P*) οὖν *AP* ὅστις οὖν *M* sed ˜ add m[2] ὅστις *I* 16 ἐφέντες scripsi e *V* cum Cobeto l. l. ἀφέντες reliqui libri edd 17 δεῖ e δὴ corr *I* δὴ (ει superscr.) *A* 18 καλῶς *P* sed ω in ras m[2] 23 δὴ scripsi e *V* δὲ reliqui libri edd

ὧν ἡμεῖς μαθόντες ἐβοῶμεν ἐπερχόμενοι τὴν πόλιν· τί τετάραχθε; τί πεφόβησθε; τί πλάττετε τὰ δοκοῦντα δείματα; ἀλλ' ἐδοκοῦμεν φλυαρεῖν. οἱ δὲ ἀπῄεσαν καὶ ταῦτα τοὺς ταῦτα λέγοντας ὁρῶντες οὐκ ἀπιόντας. τοῦτο γὰρ δή, τοῦτο μέγιστον εἰς πίστιν, ἔργα λόγοις ἀκολουθοῦντα καὶ μονὴ βεβαιοῦσα ῥήματα. 16. εἰ μὲν γὰρ θαρρεῖν ἑτέροις παρακελευόμενος ἃ τῶν φοβουμένων ἦν ἐποίουν καὶ μετανιστάμην, εἰκότως ἂν ἡγοῦντο πιστοτέραν συμβουλὴν τὴν ἀπὸ τῶν πραγμάτων· εἰ δ' οὐδὲν τῶν πρὸ τῆς ταραχῆς ἐν οὐδενὶ τῶν ἐμῶν ἐκίνουν, ἠδίκουν οἱ μὴ μιμούμενοι, πλὴν εἰ τοῦτο λέγοιεν, ὡς ἐθανάτων καὶ τῆς ἀπὸ τῶν ξιφῶν ἐπεθύμουν τελευτῆς. ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως ἄθλιος οὐδ' εἰ σφόδρα δυσχεραίνοι τὸ γῆρας. R II 301

17. *Πονηρᾶς* τοίνυν οὔσης τῆς τῶν πολλῶν ἐξόδου μείζων ἐν τοῖς ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἡ κατηγορία, οἳ πόλεων ἄρξαντες καὶ ἔθνη διῳκηκότες καὶ τιμῶν τετυχηκότες καὶ δικαίως ἂν ἀμειβόμενοι τήν τε πόλιν ἐν ᾗ κατοικοῦσι καὶ τὴν βασιλείαν, δι' ἣν αὐτοῖς καὶ δόξα καὶ γάμοι καὶ χρήματα, ταῦτα πάντα ἀτιμάσαντες ἀπώλλυσαν τὸ καθ' αὑτοὺς τῷ βασιλεῖ τὴν πόλιν. 18. εἰ γὰρ δὴ τῆς ὀλιγανθρωπίας τῆς ἐν αὐτῇ καταφρονήσαντες οἱ κατὰ τὴν χώραν λῃσταὶ διεσπαρμένοι στῖφος ἓν ποιήσαντες ἑαυτοὺς εἰσπεσόντες ἐληίζοντο τὸ ἄστυ, τὰ μικρὰ τὰ καταλελειμμένα, καὶ τελευτῶν-

---

6 βεβαιοῦσα μονὴ *M* 9 ἡγούμην *M* quod corr Re 10 εἰ *P* sed ' m[3] 11 οἱ μὴ *A* sed γρ οὐ in marg οὐ *CP* οἱ *I* 14 οὐδ' εἰ — γῆρας om Bong | εἰ μὴ σφόδρα *M* | δυσχεραίνει *CM* | ξίφος *M* 15 τῶν om Bong 21 ἀπόλλυσαν *M* 23 λησταὶ *I* 24 στίφος *IMV* edd cf. t. II 89,7 R | εἰσπεσόντες om *I* 25 ante τὰ (1) excidisse participium quale διαρπάζοντες vel φέροντες καὶ ἄγοντες coni Re

τες ἐνεπίμπρασαν ἄνθρωποι τῷ κακῶς ποιεῖν χαίροντες καὶ πολὺν ἐν τούτῳ βεβιωκότες χρόνον, ποῦ ποτ' ἂν ἦν ἡ πόλις, ἧς ἔχων πολλὴν πρόνοιαν ὁ βασιλεὺς ὁρᾶται; ἀλλ' ὅμως οἱ σεμνοὶ καὶ τῇ τῶν ἄλλων πενίᾳ πεπλουτηκότες καὶ δεινόν, εἰ μὴ τὰ τῶν θεῶν ἕξουσιν, ἡγούμενοι τὰ μὲν ἐν νυξί, τὰ δὲ πάντων ὁρώντων μεθίστασαν οὕτω δή τι πολὺν ἄργυρον, ὡς συχνῶν τε δεῖν ὀχημάτων ἑκάστῳ καὶ πολλῶν ὀρέων καθ' ἕκαστον, οὓς ἠνάγκαζε τὰ ἑλκόμενα στένειν. 19. *τίνος οὖν τούτους ἀξίους εἶναι φήσαι τις ἄν, οἳ προδόντες τὴν πόλιν καὶ τὸ σφῶν αὐτῶν μόνον ἰδόντες τὸν* R II 302 *πλοῦτον ἑτέρωσε καταθέμενοι | γυμνοὶ πρὸς τὸν ἔξω δρόμον ἦσαν ἕτοιμοι; καίτοι χρῆν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐν πενίᾳ κωλύειν καὶ κατέχειν, τὰ μὲν πειθοῖ, τὰ δὲ καὶ ἀπειλαῖς. οἱ δ' ἐπῄνουν τε τοὺς ἐκεῖνο ποιοῦντας καὶ ἀνθρώπους ἔλεγον εἶναι σῴζεσθαι βουλομένους, ὥσπερ ὧν εὖ ἔπραξαν ἐν τῇ πόλει δίκης παρὰ τῆς πόλεως αὐτοῖς ὀφειλομένης. οἳ τοῦθ' ἓν μόνον εὖ πεποιήκασιν, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον ἀρνούμενοι μὴ πλουτεῖν νῦν αὐτοὺς ἐξήλεγξαν ὡς πλεῖστα κεκτημένοι πόνῳ πολλῷ καὶ πραγματείᾳ μεταθέντες ἄλλοσε τὰ συνειλεγμένα.*

20. *Περὶ δὲ τῶν νέων τί φήσομεν ἢ τῶν τούτων γονέων; τί δ' ἕτερον ἢ ὡς οἱ μὲν ἥρπασαν τὸν καιρὸν*

---

1 *ἐνεπίμπρασαν P* sed *π* (1) in ras m[4] *ἐνεπίπρασαν C* | *τὸ C* 3 *πολλὴν* om Bong 5 *ἕχουσιν M* 7 *ἀργύριον* Bong 10 *εἶναι* om Bong | *τίς API* 11 *εἰδότες M* 12 *ἑτέρως* (superscr. *οις*) *M* *ἑτέροις* Bong *παρ' ἑτέροις* coni Re | *μεταθέμενοι* Cobet Coll. 131 15 *οἳ A* *οἵ PV* | *δὲ* Re 18 *αὐτῆς V* om Bong 20 *αὐτοὺς P* sed ῾ in ras m[2] *αὐτοὺς M* 21 *κεκτημένους M* | *πολλῷ πόνῳ M* 24 *δ'* om *M*

εἰς ἀργίαν, γονεῖς δὲ ταῖς τούτων ἐπιστολαῖς ἐξαπατηθέντες καλεῖν ταῖς παρ' αὐτῶν ἀνεπείσθησαν τοὺς νέους. οἱ δ' οὐ τοσοῦτο μόνον ἠδίκουν, ἀλλ' εἰσὶν οἳ γράμμα οὐδὲν οὔτε πέμψαντες οὔτε λαβόντες αὑτοὺς τοῦ δρᾶν ὃ βούλοιντο καταστήσαντες κυρίους δήσαντες τὰς διφθέρας ἀναβάντες ἐφ' ἵππους οἱ μὲν ἀγροὺς σφῶν αὐτῶν ἐνέπλησαν ἀλλοτρίους, οἱ δὲ πατρῴους, οἱ δὲ καὶ τροφοῖς καὶ τροφεῦσιν ἧκον εἰς χεῖρας καὶ μητρὸς ἕτερος καὶ πατρὸς ἄλλος, τρέμοντες δὴ καὶ τοὺς ὀδόντας κροτοῦντες καὶ μεταστρεφόμενοι, καθάπερ διωκόμενοι διώκοντος μὲν οὐδενὸς οὐδὲ σπεύδοντος ἑλεῖν, αὐτοὶ δὲ τῆς περὶ λόγους σπουδῆς διώκοντες τὴν ἀπαλλαγήν. καὶ ὁ χρόνος τοῖς ἀθλίοις ἐν ἐδωδῇ καὶ οἴνῳ καὶ ὕβρει καὶ ὕπνῳ πᾶς οὗτος ἀναλοῦτο, προσθείην δ' ἂν καὶ [ἐν] εὐχαῖς, ἐν αἷς ᾔτουν ἐκταθῆναι τὴν τῆς ῥᾳθυμίας ἀφορμὴν ἐπὶ μήκιστον χρόνον. ἐφ' ᾧ δ' ἄν τις μάλιστα ἀγανακτήσειεν, οὐδὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πρὸς ἡμᾶς | εἰπόντες, ὡς ἀπιέναι καιρός, ἀπῆλθον, ἀλλ' ἔδοξεν, ἐσίγησαν, ἔπραξαν. ὁ δ' ἐξιὼν ἤδη τὸν διαβουλευόμενον ἐνῆγε τραγῳδίας καὶ Ἰλιάδα κακῶν ἐπισείων ταῖς μελλήσεσι. R II 303

21. Καίτοι τίς οὐκ ἂν εἰκότως μισήσειε τούτους τοὺς μισοῦντας κτῆμα οὕτω καλόν, τοὺς λόγους, οὓς

16 Luc. Demon. 1 21 cf. t. III 319, 17; 343, 15; IV 967, 9 R. Dem. de fals. leg. § 148 p. 387, 12. Aristid. or. 38 t. I 715, 2 D

2 ἑαυτῶν *V* αὐτῶν *M* 3 οἳ *AP* sed in hoc ' in ʹ corr m[3] οἵ *CMV* | τοσοῦτον *IM* 4 αὐτοὺς *V* 7 σφῶν om *M* 13 τὴν om Bong 14 ἀνηλοῦτο *M* sed η in ras, *V* 15 ἐν *M* edd cancellavi 20 δ' *P* sed ' in ras m[2] | διαβουλευσόμενον *V* ἀναβαλλόμενον *M* | ἀνῆγε *I* 21 καὶ] δὲ, καὶ Bong

ἔδωκε μὲν Ἑρμῆς, ἠγάπησε δὲ τῶν Ἀθηναίων ἡ πόλις καὶ θρέψασα καὶ αὐξήσασα καὶ κοσμήσασα πανταχῆ διέπεμψεν. οὗτοι συγκρύπτουσι μὲν δυσγένειαν, κρύπτουσι δὲ ἀμορφίαν, πλοῦτον δὲ φυλάττουσι, λύουσι δὲ πενίαν, ἀρκοῦσι δὲ πόλεσιν εἰς σωτηρίαν πάντων ὄντες ὅπλων ἐν πολέμοις χρησιμώτεροι καὶ πάσης πολυχειρίας ἐν μάχαις ἰσχυρότεροι. οἱ τούτους ἔχοντες πρὸς τὰ μαντεῖα πολλάκις ἁμιλλῶνται τῷ τὸ μέλλον δύνασθαι προορᾶν· ὃ γὰρ ἐκείνοις τὰ πνεύματα, τοῦτο τούτοις ἡ γνώμη. μόνους δὲ τοὺς παιδείᾳ διενεγκόντας φαίη τις ἂν καὶ ἀθανάτους εἶναι φύσει μὲν τελευτῶντας, δόξῃ δὲ ζῶντας.

22. Ἀλλ' ὅμως οἵδε οἱ νέοι πεφεύγασι μὲν τὴν τοσαῦτα ἀγαθὰ προξενοῦσαν, ἐπὶ δὲ τὴν μυρίων μητέρα κακῶν, νωθείαν καὶ μαλακίαν, κεχωρήκασιν ἕρμαιον αὐτῶν τὴν τῆς πόλεως ἀτυχίαν ἡγησάμενοι, δεδιότες μὲν οὐδέν, προσποιούμενοι δὲ πολλά. τίς γὰρ R II 304 ἦκεν ἂν ἐπ' αὐτοὺς ἄρχων, τίς ὑπηρέτης, | τίς γείτων, τίς πολίτης, τίς ξένος πόρρω μὲν ὄντας τῶν βλασφημιῶν, πόρρω δὲ τῶν ἐπ' ἐκείναις; καὶ γὰρ ὅτε ταῦτα ἐτολμᾶτο καὶ ἦν ἔτι ἐν προοιμίοις ἡ μανία, οἱ μὲν ἀπῆλθον οἴκαδε θέοντες, οἱ δ' ἦσαν οὗπερ ἐγώ, τοῖς τῶν ἑωρακότων λόγοις, οὐ τοῖς αὐτῶν ὀφθαλμοῖς μανθάνοντες τὰ τοῦ τότε χειμῶνος. πῶς οὖν ἐσυκοφαντοῦντο ἄν; 23. τῆς δ' ἐκείνων κακίας καὶ τόδε

1 δὲ om *I* 2 πανταχοῖ *AP* Re 3 κρύπτουσι δὲ ἀμορφίαν om *C* 6 ἰσχυρότεροι *M* edd 7 χρησιμώτεροι *M* edd 8 ἀμιλλῶνται *I* 13 οἶδε *A* 15 κακῶν μητέρα *M* | νωθίαν *M* 16 αὐτῶν *CIMV* 17 γὰρ om *M* 19 τίς πολίτης om *M* | τῶν om Bong 20 ἐκείνοις Re 22 οἶ *AP* sed in hoc ` in ' corr m[3] οἷ *IV* | δὲ Re 23 αὐ̈τῶν *I* αὐτῶν *MV* 24 ἐσυκοφαντοῦντο *V* sed ν (2) inser *s* ἐσυκοφαντοῦντ' Re

τεκμήριον. εἰσὶ μὲν γὰρ οὓς ὁ περὶ τοὺς λόγους ἔρως ἔπεισε μένειν ὀλίγους δή τινας κομιδῇ. τούτων δὲ οὐδεὶς οὔτε ἐφήψατο οὔτε ἐμέλλησεν οὔτε αὐτῶν οὔτε παιδαγωγῶν οὔτ' οἰκετῶν. ἐπὶ τῆς αὐτῆς τοίνυν ἦσαν ἂν ἀδείας οἱ μὴ μείναντες ἧσπερ οἱ μεμενηκότες ταὐτοῦ δικαίου κἀκείνοις καὶ τούτοις ὑπάρχοντος, τοῦ μηδὲ κατὰ μικρὸν μετεσχηκέναι τῶν ὕβρεων.

24. Ἔτι τοίνυν εἰ μὲν ἐμίσουν ἐμὲ διὰ τὰς ἐπὶ τοὺς πόνους παρακλήσεις, τίς αὐτῶν ἀδικώτερος; καὶ γὰρ ἀθλητὴς ἄδικος, ὅστις οὕτως ἔχει πρὸς τὸν γυμναστὴν τὸν ὅτι δεῖ πάντα πόνον ἀνέχεσθαι λέγοντα. εἰ δ' ἐφίλουν τε καὶ ζῆν ἐβούλοντό με καὶ τὸ μένειν οὐκ ἀσφαλὲς ἡγοῦντο, τί μὴ προσιόντες ἐδέοντό μου σώζειν αὐτοῖς ἐμαυτόν; πάντως δὲ οὐδὲν καινὸν νέον γέροντος ἰδεῖν που τὸ συμφέρον ἄμεινον. δόξαν δ' ἂν αὐτοῖς ἤνεγκε καὶ τὸ μέμψασθαι καὶ τὸ καταβοῆσαι καὶ τὸ πάντα καὶ εἰπεῖν καὶ ποιῆσαι πειρωμένοις ἐξάγειν, νῦν δὲ διὰ σιωπῆς ἐξεπήδησαν τήμερον συγγενόμενοι, νυκτὸς δὲ ἀποδράντες, | θάνατόν μου R II 305 κατεψηφισμένοι καὶ οὐ δεδοικότες μὴ αὖθις ἀλλήλους ἴδωμεν.

25. Γνοίη δ' ἄν τις κἀκεῖθεν τουτουσί· τῆς γὰρ τοῦ βασιλέως ὀργῆς τῇ βουλῇ μὲν ἐγκαλούσης καί τισι τῶν συνδίκων, τῶν δ' ὑπὲρ παιδείας ἐνταυθοῖ

---

3 ἐψηφίσατο M | ἐμέλησεν M sed ἐμέλλησεν in marg | αὐτῶν P sed ' in ras m^2 αὐτῶν AI 4 οὔτε V Re 5 ἂν om M | οἱ in ras M^2 | ὥσπερ V 6 καὶ τούτοις κἀκείνοις IM 7 μὴ δὲ PMV | κατὰ om M | καταμικρὸν V | μικρῶν I 10 ἔχει scripsi e MV ἔχοι reliqui libri edd 14 σώζει Re | αὐτοῖς MV 14 οὐδὲν — 15 ἄμεινον citat praemissis verbis Τοῦ εἰς τὴν τῶν πολεμίων καταδρομήν: λόγ. ι̅ϛ̅ Macar fol. 90 17 καὶ (2) om M | ποιεῖν V 18 διασιωπῆς P | τήμερον M sed τ e σ corr 20 δεδιότες V 24 ἐνταυθὶ ?

διατριβόντων οὐδαμοῦ μεμνημένης καὶ τούτων τῶν γραμμάτων ἐκκειμένων καὶ τοῦ περὶ αὐτῶν λόγου πανταχοῦ πεφοιτηκότος, ὥστ' εἶναι καὶ τοῖς πεφευγόσιν εἰδέναι, οὐδεὶς τὸ τῶν χαιρόντων ἐποίησεν οὐδὲ ἀνέπνευσεν οὐδὲ προσεκύνησε τὴν Τύχην οὐδ' ἔδραμεν ἐπὶ τὴν ὧν ἀπεστέρητο μετουσίαν. 26. *καὶ τί θαυμαστόν; οὐδὲ γὰρ μετὰ δικαστήρια καὶ κρίσιν καὶ δεσμὸν ἀποκρίνοντα τοὺς ἄλλους καὶ δημηγορίαν τοῦ στρατηγοῦ τε καὶ δικαστοῦ καὶ ὅρκους ἐξαιροῦντας τὸν φόβον οὐδ' οὕτως ἐπὶ τοὺς λόγους ἐπανῆκον οὐδ' ἡδέως εἶδον τοὺς τῶν βελτιόνων ἀγγέλους, ἀλλ' οἱ ταχεῖς ἐνθένδε ἀπελθεῖν βραδεῖς εἰς τὰ δεύτερα κατεχόμενοι τῇ τῆς ἀργίας ἡδονῇ μᾶλλον ἢ ζήλῳ τῳ, μεμφόμενοι τῷ τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως ἀπεσταλμένων τάχει λόγων οὐκ ἀποροῦντες ἀναισχύντων, ὅτι ἀλλὰ περιῄρηται τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα καὶ μετείληφε σχῆμα φρουρίου καὶ οὔθ' ὁ ἱππόδρομος οὔτε τὸ θέατρον ἔχει τὰ αὐτοῦ.* 27. *καὶ τί* |
R II 306 *τοῦτο, ὦ Μουσῶν ὑμεῖς ἐχθροί; πολὺ γὰρ δὴ βελτίων ἡ πόλις εἰς λόγους ἐν οἷς δίκην ἔδωκε γεγένηται, καὶ τὰ μὲν βλαβερὰ περιῄρηται, τῶν δ' ὄντων ἀγαθῶν οὐδὲν τῇ μεταβολῇ τῆς προσηγορίας βέβλαπται. αὐτός γέ τοι χείρων οὐδὲν ἐντεῦθεν εἰς τοὺς*

---

9 Ellebichi 22 cf. p. 424, 5

---

1 *οὐδαμῇ C* 3 *πανταχοῖ* Re at cf. t. I 411, 14 8 *ἀποκρίνοντα I* sed *ο* (2) ex *α* corr *ἀποκρίνονται V* 9 *ὅρκους P* sed *υ* in ras m³ 12 *ἐνθένδεν I* 13 *τῳ* Re in *AI* legi asserens perperam *τῶν M* *τῷ* reliqui libri *τῶν μεμενηκότων* coni Re *τῶν λόγων* Sintenis | *μεμφομένων M* 17 *ὁ* om *IMV* cf. t. I 291, 5 18 *τὸ* om *M* | *αὐτοῦ IM* 20 *εἰς τοὺς λόγους* Bong

εἰωθότας γέγονα πόνους. οὐδ' ὅσοι τῶν νέων ἔμειναν, [οὐκ] ᾐτιάσαντο τὴν μονήν, οὓς οὐδὲν τὸ μὴ λοῦσθαι κωλύει καρποῦσθαι τὰ βιβλία.

28. *Οἶμαι δέ, καὶ λούσονται κἂν τοῖς ἔμπροσθεν ἅπασιν αὖθις ὄψονται τὴν πόλιν βελτίους ὑμῶν αὐτῷ τούτῳ φανέντες τῷ καὶ τὰ δυσκολώτερα τῇ πόλει συνδιενεγκεῖν. ὑμεῖς δὲ αἰσχυνεῖσθε μὲν τοὔδαφος, αἰσχυνεῖσθε δὲ τὰς πύλας, αἰσχυνεῖσθε δὲ τὸ τῶν λόγων χωρίον, αἰσχυνεῖσθε δὲ [καὶ] ἡμᾶς, εἰ μὴ καὶ τοῦτο ὑμῖν ἀπόλωλεν.*

---

2 *οὐκ* cancellavi auctore Sinteni | *οὐδὲ* *M* 5 *αὖθις* om *M* 7 et 8 *αἰσχυνεῖσθαι* *I* 9 *καὶ* *A* sed del m[1], Re cancellavi | *αὐτὸ τοῦτο* *M* 10 *ἀπόλωλε* edd *τέλος τοῦ κατὰ τῶν πεφευγότων* subscr. *A*, *κατὰ τῶν πεφευγότων* *P*

XXIV (XXIII R).

Oratio περὶ τῆς τιμωρίας Ἰουλιανοῦ ad Valentem habita esse dicenda esset, si recte in duobus eiusdem originis codicibus Urbinate gr. 126 et Marciano Append. XCI 2 inscripta esset πρὸς Οὐάλεντα[1]). At Valentis fratrisque Valentiniani ut mortuorum diserte mentio fit in oratione ipsa verbis p. 516, 1 ὁ βασιλεὺς μαχόμενος ἔπεσεν κτλ. p. 518, 16 τοῖν ἀδελφοῖν ἐπὶ τὰ σκῆπτρα παρελθόντοιν ἡ αὐτὴ περὶ τὴν τιμωρίαν ἀργία κτλ. p. 519, 12 τὴν ἄρρηκτον στρατιὰν τοῦ πρεσβυτέρου μὴ δείσαντες. p. 520, 12 οὐκ ἐπιλαμβάνομαι μὲν τοῖν βασιλέοιν, ὡς οὐ δίκαια ἔδρων τοῖς ἐξελεγχομένοις τὴν ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιθέντες δίκην· Βασιλεὺς quem Libanius crebro alloquitur, nullus alius esse potest nisi Theodosius. Nec vero probanda est ratio qua Reiskius (p. 40) anno demum ultimo vel paenultimo imperii huius i. e. anno 395 vel 394 p. Chr. orationem conscriptam esse censuit. Nam perperam is verba p. 520, 2 καὶ πολύ γε πλέον τὴν δευτέραν (sc. ἐπανάστασιν) ad Eugenii rebellionem rettulit, cum toto loco de unius Procopii seditionibus pluribus verba fiant. Ac vix Libanius ita ut fecit, locutus esset[2]), si Theodosii animum diutina experientia cognitum habuisset. Immo vero omnia nos ad initia imperii Theodosiani vocant. Nam omnes terrore cladis Valenti ad Hadrianopolin illatae perculsi et maerore afflicti dicuntur neque ullam victoriam iam a Theodosio de Gothis reportatam esse statui potest[3]). Immo vero vic-

---

1) Etiam Monnerius (cf. t. I p. 15) orationem anno 378 tribuit.

2) Cf. p. 515, 1 sq.; 516, 17 sq.; 520, 10; 523, 15; 530, 2 sq.

3) Cf. p. 521, 9 ἀλλὰ νῦν ὅσα ἐμαχέσαντο (οἱ Σκύθαι), τοσαῦτα νενικήκασι κτλ. et 514, 8 ὅθεν ἂν δράσαιμεν τοὺς πολεμίους ἃ νῦν ἡμᾶς ἐκεῖνοι.

toriam tum demum reportatum iri spondet rhetor, cum imperator ipsi Iuliani caedis ultionem petenti obsecutus fuerit.[1]) Ante diem igitur XVII mensis Novembris 379[2]) orationem conscriptam esse arbitror[3]).

Si compluribus locis (p. 523,17 *ἀλλ' ὑμᾶς γ' ἐχρῆν καὶ οὕτως ἀνιχνεῦσαι κτλ.* usque ad p. 524,9 *κεκινημένων δὲ τῶν βασιλέων — ταχέως εἰς φῶς ἔμελλεν ἥξειν* et p. 525,17 *ἡ δ' ὑμῶν τῶν βασιλέων* (*δύναμις*) *ἀσθενεστέρα τῆς θήρας* usque ad p. 526,16 *ποιήσατε τοὺς στρατιώτας* et p. 527, 14 *λυσιτελὲς ὑμῖν*) Libanius numero plurali utitur, cum Theodosio cogitatur Gratianus, a quo ille die XIX mensis Ianuarii anni 379 in imperii consortium ascitus est.

Codices quibus oratio ad nos pervenit, hi sunt 26:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XI/XII fol. 228. Folium 231[v] desinit voce *θυσίας* p. 530, 2; reliqua cum initio orationis sequentis *περὶ δουλείας* folio sequenti exciso suppleta sunt manu saeculi XV in folio quod nunc indici orationum praefixum est, e codice Monacensis gr. 101 (*Mo*) simillimo. Vide p. 445 et t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 116. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 102[v]. Correctus est manu secunda e codice Urbinatis gr. 126 (U) simillimo. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 355[v]. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

---

1) Cf. p. 521,13 *χρηστὸν οὐδὲν ἐν ἐλπίσι, πλὴν εἰ πεισθείης μοι, βασιλεῦ.* p. 532, 12 *λάβε πεῖραν, ὦ βασιλεῦ, τῆς γνώμης, ἅψαι τῆς βοηθείας, καὶ κεκτήσῃ τὴν τύχην κτλ.* ib. 16 *ὄψει τοὺς αὐτοὺς στρατιώτας κτλ.*

2) Cf. Consularia Constantinopolitana ed. Mommsen Chron. min. saec. IV. V. VI. VII (Auct. antiquiss. t. IX part. post. p. 243, 379. *Deinde victoriae nuntiatae sunt adversus Gothos Alanos atque Hunos die XV. K. Dec.*) (Theoph. p. 66, 18 ed. de Boor *οὗτος εὐθὺς τοὺς ἐν Θρᾴκῃ βαρβάρους κατὰ κράτος ἐνίκησεν*). Cf. Sievers, Studien zur Geschichte der röm. Kaiser p. 296.

3) A mea prope abest opinio Olearii (Fabr. Bibl. Gr. VII 145) probata Sieversio (Leben des Libanius p. 132).

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 172v. Vide t. I p 41 sq. et 69.

6. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 81. Vide t. I p. 44 sq. et 69. Lectiones eius a Leone Allatio in margine codicis Barberini positas exscripsi.

7. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 146. Vide t. I p. 209 sq. et 236. Huius quoque lectiones ab Allatio l. l. excerptas descripsi.

8. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 97. Vide t. I p. 211 sq.

9. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 127. Initium orationis usque ad verba ἅπαντα εἶχε καλῶς p. 514, 5 etiam alia manu coaeva in folio 272 exaratum est. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

10. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 106. Vide t. I p. 213 sq. Ex eodem quo *B* fluxit fonte. Cf. supra p. 204. 381. 447. 468. Contulit mihi Krollius.

11. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 64. Vide t. I p. 214 sq.

12. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 129. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

13. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 301v. Vide t. I p. 48 sq. Lectiones eius cum scholiis, quae quidem cum *V* consentiunt, in margine codicis Barberini ab Allatio positas descripsi.

14. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 226v. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

15. Athous Batopaedii 367 (= Ba) saec. XIV/XV fol. 51. Vide supra p. 185 sq. Descripsit mihi Bernardakis.

16. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 113v. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

17. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 107v. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

18. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 142. Vide t. I p. 39 sq.

19. Bodleianus Baroccianus gr. 219 saec. XIV fol. 1. Vide t. I p. 229 sq.

Ex hoc apographa facta sunt duo: unum a Patricio Iunio:

20. Cantabrig. Trinit. Gale Collection O. 2. 54. Vide t. I p. 232 sq. et supra p. 156,

alterum a Gerardo Langbainio:

21. Bodl. Langbain. Advers. 20 pag. 4. Vide t. I p. 230 sq.

22. 23. Huius apographum bis transcriptum est: a Godfrido Oleario (vide t. I p. 231) et ab Ioanne Christophoro Wolfio, cuius apographum servatur in bibliotheca civica Hamburgensi lectionibus discrepantibus apographi Oleariani a Fabricio instructum. Vide t. I p. 231 sq.

24. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. XIII fol. 156. Vide t. I p. 224 sq. Contuli.

25. Laurentianus XXXII 13 saec. XIV fol. 92^{v}. Vide t. I p. 227 sq. et 236.

26. Parisinus gr. 3016 saec. XV fol. 139. Vide t. I p. 53 sq.

Inter hos codices quaenam ratio intercedat, uno obtutu cognosces e stemmate quod t. I p. 237 delineandum curavi. Eadem enim fata haec oratio passa est atque secunda quae est *πρὸς τοὺς βαρὺν αὐτὸν καλέσαντας*. Nam ut non 'corporis' finibus circumscripta mansit, ita in easdem fere atque illa eclogas recepta est, quin etiam in nonnullis earum[1]) illi ipsi antecessit. Atque ut pauci codices sunt qui illam continent, nostram non item, ita unus (Athous) qui nostram, illam non item.

Non igitur est cur stemma illud hoc loco repetamus. Satis erit dixisse codicem Athoum Batopaedii (*Ba*) qui illam orationem non continet, ex eodem quo *I* manasse codice qui ad idem atque *U* redierit exemplar (*p*). Cf. p. 469.

Prioris autem familiae testes adhibui *CAPBM*, alterius

---

1) Cf. Laur. LVII 44. Laur. XXXII 13. Par. 3016. Barocc. 219. In aliis (Patm. Mon. 101) cum monodia epitaphioque Iuliani coniuncta est.

VUBaIMoLa, ita tamen ut apparatum criticum sordibus codicis *La* vitiis lacunisque scatentis onerare aeque atque in illa oratione nefas duxerim paucissimis locis quibus id referre visum est exceptis. Neque aliter de codice *Mo* statuendum esse censui, quippe qui mendosissime exaratus nullo loco ad lectionem archetypi familiae secundae restituendam quicquam conferat. Neque Baroccianum denuo excutere necesse fuit, quoniam de eius lectionibus e duobus apographis satis constat.

Oratio cum secunda aeque atque cum monodia epitaphioque Iuliani etiam hoc commune habet, quod lectoribus posteriorum aetatum non ita arrisit. Apud grammaticos nullus locus reperitur; e florilegiorum auctoribus unus Macarius Chrysocephalus[1]) unum locum laudavit. Contra aeque atque in epitaphio Iuliani scribae lectoresque codicum haud raro occasionem Libanium detestandi exsecrandique capessiverunt, cuius rei quae in codicibus Vindobonensi (et Vaticano gr. 82) exstant testimonia silentio praeterire nolui.

Qui primus nostratium mentionem orationis fecit Henricus Valesius (ad Ammianum XXXI 13 p. 646 ed. post. et ad Sozomenum VI 1 p. 218 C), descriptam sive e Barberino sive e Parisino penes se habuit. Cf. t. I p. 33 sq.

Anno 1702 primum prodiit: *Libanii Sophistae, Oratio De Vlciscenda Iuliani Imp. nece, Ex Membranis Bibliothecae Bodlejanae in Vsum φιλελλήνων Nunc primum edita. Lipsiae, Anno 1702.*[2]) E septem constat foliis quibus praeter titulum nihil nisi textus graecus continetur. Godfridum autem Olearium eius auctorem fuisse scimus testimonio certissimo Fabricii Bibl. Graec. VII 396[3]), ad quem ille postquam sese hanc cum compluribus aliis orationibus editurum esse iam anno 1695 scripsit[4]), postea

1) Cf. t. I p. 351 sq.

2) Editionis rarissimae exemplar nisi in bibliotheca civica Hamburgensi nancisci mihi non contigit.

3) Perperam tamen is eam anno *1701* prodiisse dixit.

4) Cf. t. I p. 231.

editionem cum versione latina commentarioque docto misit. Quae omnia is in Bibliothecae Graecae tom. VII p. 145—179 publici iuris fecit[1]), ita tamen ut ad textum graecum constituendum fundamento uteretur altero apographo Langbainiani quod Wolfius anno 1708 fecerat factumque ad illum miserat. In universum editio Fabriciana (= Fabr) fide Olearianae (= Ol) praestat, sunt tamen etiam in hac quae rectius legantur quam in illa.

Pauca vitia editionis Fabricianae divinando sanavit Reiskius Anim. V 198—201, plura ope codicum Augustani et Monacensis in editione quae anno 1793 ab uxore prelis commissa est t. II p. 27—62. Hanc paucissimis iisque raro feliciter mutatis repetivit Monnerius p. 162—193 elegantem versionem Gallicam addens, notas additurus, si vita longior suppetiisset.[2]) Nonnulla correxit Cobetus.

1) Notae ex hac editione etiam in Reiskianam transierunt.
2) Cf. t. I p. 15.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΙΜΩΡΙΑΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ.

R II 27 1. *Οὐκ ἀρκεῖ τοῦτο τοῖς πράγμασιν, ὦ βασιλεῦ,*
λύπη καὶ ὀδυρμὸς καὶ ἀγρυπνία μάτην ἀναλισκομένη.
R II 28 *εἰ γάρ | τι τούτων οἷόν τ' ἦν ἐπανορθῶσαί τι*
τῶν συμβεβηκότων, πάλαι ἂν ἅπαντα εἶχε καλῶς ἕνε-
κά γε καὶ τῆς σῆς καὶ τῆς τῶν ἄλλων ἡμῶν ἀθυμίας.
δεῖ τοίνυν τούτων ἀπαλλαγέντας βουλεύσασθαί τι μέγα
καὶ καλὸν καὶ ὅθεν ἂν δράσαιμεν τοὺς πολεμίους ἃ
νῦν ἡμᾶς ἐκεῖνοι. οὕτω γὰρ ἀντὶ τοῦ στένειν ἐν ταῖς
ἀπὸ τοῦ πράττειν ἡδοναῖς εἴημεν ἄν. 2. *ἔδει μὲν οὖν*

C = Codex Chisianus
A = Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Palatinus gr. 282
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII
U = Urbinas gr. 126
Ba = Athous Batopaedii 367
I = Marcianus append. XCI 2
Ol = editio Oleariana
Fabr = editio Fabriciana

---

1 *πρὸς τὸν βασιλέα περὶ M* | *ὑπὲρ PBa* Ol Fabr | *τῆς* om *M* | *τοῦ παραβάτου* post *ἰουλιανοῦ M*, *πρὸς οὐάλεντα UI*, *λόγος* ἑξ(in *κ* corr m. rec.)*καιδέκατος* rubr *V*   2 *ἀρκεῖ B* fol. 127, *ἀρχῆς* fol. 272   4 *τούτω B* fol. 272 | *τι* om *B* fol. 127 *V*   5 *τὰ συμβεβηκότα V* | *καλῶς* voce des *B* fol. 272   6 *καὶ* (1) om Ol Fabr | *ἡμῶν I* sed *ἡ* ex *ὑ* corr m³   7 *ἀπαλλαγέντα CAPBMVU* Re   10 „*malim τοῦ εὖ πράττειν legi*" Re

τὰ μαντεῖα ποιεῖν ἔτι νῦν ἃ πρότερον, | καὶ τοῖς R II 29 *δεομένοις ἀκοῦσαι, τί ποιοῦντες ἄμεινον ἂν πράξαιεν, λέγειν τε καὶ μηνύειν, οὐδὲν γὰρ ἂν ἔδει σοι νυνὶ βουλῆς οὐδὲ συμβούλων ἀνθρώπων παρ' αὐτῶν τῶν θεῶν τῆς περὶ τῶν συμφερόντων γνώμης ἀφικνουμένης· ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν σεσίγηκε καὶ πεποίηκεν ἀτυχεστέραν τὴν γῆν, εἰς δὲ ἀνθρωπίνους ἧκε λογισμοὺς ἡ τῶν συμφερόντων εὕρεσις, ἀνάσχου μου περὶ τῆς παρούσης κακοπραγίας λέγοντος, ὦ βασιλεῦ, καὶ δοκοῦντι μέν τι λέγειν πρόσεχε, ληροῦντα δὲ τῆς μὲν προαιρέσεως ἀποδέχου, τρέπου δὲ ἐπ' ἄλλο τι τῶν συνοίσειν μελλόντων.*

3. *Εἰσὶ μὲν οὖν οἳ κατηγοροῦσι τῶν στρατηγῶν, ἕτεροι δὲ τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὲν ἐκείνων ὡς οὐ πεπαιδευκότων τοὺς ὑπ' αὐτοῖς, οἱ δὲ τούτων, ὡς φύσει δειλῶν, ἐγὼ δὲ αἰσχύνομαι μὲν τὰς πολλὰς αὐτῶν μάχας, αἰσχύνομαι δὲ τὸν θάνατον ὃν τηροῦντες τὴν τάξιν ἐδέξαντο, αἰσχύνομαι δὲ τὴν αἵματι χρωσθεῖσαν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίας οὐ μικρὸν καὶ τῆς Ἰλλυριῶν τὴν πολλήν.* 4. *ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀνεῖλον ὄμβροι καὶ χρόνος, σῴζονται δὲ | οἱ τῶν ὀστῶν κολωνοί.* R II 30 *ἐν δὲ τοῖς ὀστοῖς τούτοις ἐνεῖναί φασι καὶ ⟨τὰ⟩ ταξιαρχῶν καὶ λοχαγῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις σχήμασιν. ἐν*

---

13 Zos. IV 23 21 Amm. XXXI 7, 16; 13, 6 22 Amm. XXXI 13, 18

---

1 *ἔτι καὶ νῦν B* 2 *πράξαιμεν Ba* 3 *ἂν* om Ol Fabr | *σε* Fabr | *νῦν I* sed in *νυνὶ* corr m[3], *BM* Ol Fabr 6 *καὶ πεποίηκεν*] „*videtur ταύτῃ interponendum*" Re 9 *ὦ βασιλεῦ* om Ol Fabr 11 *δ'* Re | *ἐπάλλο V* 16 *ει* in *δειλῶν* ex *η* corr V^2I^3 17 *αἰσχύνομαι — 18 ἐδέξαντο* in marg C^f 22 *τὰ* inserui auctore Cobeto Coll. 120 | *ταξιάρχων V* Cobet

μέσοις δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς μαχόμενος ἔπεσε παρόντων μὲν ἵππων τῶν βασιλείων οἷς ὅσον μέτεστι τάχους οὐκ ἀγνοοῦμεν, παρεχόντων δὲ αὐτῷ τῶν ἱπποκόμων καὶ δεομένων ἀναβάντα φυλάξαι τοῖς πράγμασιν ἑαυτόν, ὁ δ' εἰπών, ὡς οὐκ ἄξιον ζῆν ἐπὶ τοσούτοις κειμένοις, ἀντὶ τάφου τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτῷ κατενεχθέντων ἔσχε.

R II 31 5. Μὴ | οὖν μοι λεγέτω τις δειλίαν ἢ μαλακίαν ἢ ἀμελετησίαν μηδὲ τὸ κρείττους γεγενῆσθαι τοὺς βαρβάρους εἰς ταῦτα ἀναφερέτω, ἀλλ' αἱ μὲν φύσεις τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν τούτοις ἐπιστατούντων ταῖς τῶν ἔμπροσθεν παραπλήσιαι, κατὰ δὲ τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιμέλειαν οἴδ' ἐκείνων οὐχ ὕστεροι, δόξης δὲ τοσοῦτος αὐτοῖς ἔρως, ὥστε ὁμοῦ καύματι καὶ δίψει καὶ πυρὶ καὶ σιδήρῳ μαχόμενοι τὴν τελευτὴν ἡδίω τῆς φυγῆς ἐνόμισαν. τῷ ποτ' οὖν ἡμῶν πεπλεονεκτήκασι; δοκεῖ μοι θεῶν τις ἡμῖν ὀργιζόμενος ἐκείνοις συμπολεμεῖν. τὴν δὲ ὀργὴν ὅ μοι μάλιστα δοκεῖ πεποιηκέναι, φράσω.

6. Ἐδέξατο μὲν ὑπὸ τῇ πλευρᾷ τὴν πληγὴν Ἰου-

---

1 Amm. XXXI 13, 12 5 Plat. Crit. p. 53 C 9 Plat. Theaet. p. 153 B

---

6 ἤτοι δι' αὐτὸν ἀποθανόντων *V*² (et Vat. 82)

---

1 ἔπεσεν *CA* 3 αὐτῶν *Ba* | τῶν *I* sed ῶν in ras m³ 4 ἀναβάντα *P* sed α (4) in ras 2 litt m² 5 ὁ *AMo* ὅ *BMVI* | δὲ Re | ὡς om Ol | ἄξιον reposui e libris cum Ol coll. Plat. l. l. ἀξιοῖ reliquae edd 7 ἔσχεν *AU* 8 μοι om *C* Ol | τίς *BI* 9 μὴ δὲ *BVI* | γενέσθαι *I* sed in γεγενῆσθαι corr m³, *B* 12 κατὰ δὲ scripsi cum Ol κατά τε libri reliquae edd 13 ἐπιμέλειαν. *BBa* Ol Fabr | οἱ δ' *BaI* Ol Fabr οἵδε Re | δὲ scripsi e *BaI* cum Fabr τὲ *BV* τε reliqui libri Re om Ol 14 δίψη *B* 16 ἡμῶν om Ol 17 ὑμῖν *V* om *BaI* Ol Fabr 18 δ' Re 19 τῇ πλευρᾷ *I* sed ῃ et ᾳ (ex ἀν corr) in ras m³

λιανὸς ἐκεῖνος πειρώμενος τῆς ἑαυτοῦ φάλαγγος συνάψαι τὸ διασπασθὲν καὶ τὸν ἵππον ἅμα βοῇ καὶ ἀπειλαῖς ἐπὶ τοῦτο ἐλαύνων, ὁ δὲ προσπεσὼν ἦν καὶ τρώσας | Ταϊηνός τις ἐντολὴν πληρῶν τῷ σφῶν αὐτῶν ἄρ- R II 32 χοντι. τῷ δὲ ἄρα τοῦτο μισθὸν οἴσειν ἔμελλε παρ' ἐκείνων οἷς ἦν ἐν σπουδῇ τὸν ἄνδρα ἀποθανεῖν. χρησάμενος οὖν καιρῷ τῇ τότε συμβάσῃ ταραχῇ καὶ τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ πολλῇ κόνει πλήξας ἀπῆλθεν. 7. ὁ δὲ εὐθὺς μὲν κατέπεσεν, | ἔπειτ' αὖθις ἐπὶ τὸν ἵππον R II 33 ἀναβὰς ἐπεμελεῖτο τῶν συμφερόντων τῇ φάλαγγι καὶ τὸ αἷμα ῥέον ὁρῶν οὐ προκατέλυσε τὰς φροντίδας, ἕως ἐλειποψύχησεν. οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν σκηνὴν κομισθεὶς καὶ μόνος ἐν δακρύουσιν ἅπασι τοῖς περιεστηκόσι τοῦτο οὐ παθὼν οὐκ ἐμέμψατο τὴν στρατείαν, ἀλλὰ ταύτης τε ἑαυτὸν ἐπαινέσας καὶ λυπεῖσθαι φήσας οὐκ εἰ δέοι θνήσκειν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ στρατεύματος ὀρφανίᾳ, τοὺς θεοὺς ὁρῶν ἤδη παρ' οὓς ἔμελλεν ἥξειν, ἀφῆκε τὴν ψυχήν. 8. ἐγένετο βασιλεὺς ἕτερος. τοῦ-

---

1 cf. p. 353, 19 8 p 353, 16 sq. 11 p. 354, 4 13 p. 355, 9

---

3 *τίς ἦν ὁ φονεύσας Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην καὶ ἀλιτήριον καὶ ἐξάγιστον; ὁ τοῦ θεοῦ στρατιώτης Μερκούριος ἀφανεῖ πληγῇ ἀπενεγκών* V^2 Cf. *Kaiser und Galiläer* (cf. p. 225) p. 5 sq. et Buettner-Wobst Philol. LI 577

---

3 *τούτῳ* *V* | *ἦν* om Ol Fabr 4 *ταικνός τις* *PB* *ταϊανός τις* *Ba* *ταηνότις* *I* sed in *ταικνός τις* corr m^3 et *ταηνός τις* in marg m^2 *ταΐην ὅστις* *La* ....*ός τις* Ol Fabr *χριστιανός τις* coni Ol Cobet Coll. 120, Negri, Giuliano p. 112 *ταπεινός τις* Monnier *τῶν ἡμετέρων τις* Buettner-Wobst Philol. LI 570, quem correxit Crusius ibidem 735 cf. Sozom. h. e. VI 1 p. 218 B *λέγουσι δὲ οἱ μὲν Πέρσην, οἱ δὲ Σαρακηνὸν εἶναι τοῦτον* | *αὐτῶν* *I* sed *τῷ* in ras m^2 5 *δ'* Re 6 *ἐν σπουδῇ* ex *ἡ σπουδὴ* corr I^3 7 *τοῖς* in ras I^3 13 *μέσος* Ol | *δακρύουσιν* e *δάκρυσιν* corr *V* 17 *πρὸς* Ol

τον εὐθὺς ἐχρῆν ἀμῦναι τῷ τετελευτηκότι καὶ προοί-
μιον τῆς βασιλείας τὴν τιμωρίαν ποιήσασθαι. τούτῳ
⟨δὲ⟩ τοῦτο περιττόν τε καὶ μάταιον ἔδοξε. καὶ ὁ μὲν
νεκρὸς ἐκομίζετο, οἱ δὲ κακὸν τοσοῦτο κατεσκευακότες
R II 34 ἐγέλων. | ἐπιμιξιῶν δὲ πολλῶν ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς
τοὺς Πέρσας γιγνομένων ἦν ἀκούειν, ὡς οὐδεὶς ἐκεί-
νων ἐπὶ τῷ φόνῳ τετίμητο καὶ ταῦτα τιμῆς ἐλπιζο-
μένης.

9 9. Πρὸς ἐκεῖνον τοίνυν ἡγοῦμαι χαλεπῆναι τοὺς
R II 35 θεοὺς καὶ διὰ τοῦτο καταναγκασθῆναι | τοιαύτην
εἰρήνην ποιήσασθαι, δι' ἧς μείζονα ὧν εὔξαντο ἄν,
ὑπῆρξε τοῖς πολεμίοις, Ἀρμενία πᾶσα, πόλις ἡ ἐπὶ
τοῖς ὁρίοις, πλεονέκτημα μέγα, φρούρια πολλὰ καὶ
καρτερά. 10. ἀλλὰ τούτῳ μὲν ἴσως οὐκ ἐξῆν τὰ τοι-
αῦτα ζητεῖν, οἶμαι δὲ εἶναι δῆλον ὃ λέγω, τελευτῆς |
R II 36 δὲ αὐτῷ ταχείας συμβάσης καὶ τοῖν ἀδελφοῖν ἐπὶ τὰ
σκῆπτρα παρελθόντοιν ἡ αὐτὴ περὶ τὴν τιμωρίαν
ἀργία. καίτοι τοῦ μνήματος οὐ μικρά τις ἡ πρόνοια
R II 37 καὶ | ταῦτα δαπάνης γινομένης, ἀλλ' ὅμως προΐεντο
καὶ τοὺς σκεψομένους ἔπεμπον καὶ ἠρώτων ἐπανήκον-
τας καὶ ὅλως ἐβούλοντο δοκεῖν ἐσπουδακέναι περὶ τὴν
ἐνταῦθα λαμπρότητα. 11. τουτὶ μὲν οὖν καλῶς, ἐκεῖνο

---

6 p. 356, 6 sq. 12 *Νίσιβις* Zos. III 31, 4 20 cf. p. 369, 17

---

1 *ἀμύναι BI* sed in hoc ˜ ex ´ corr m³ | *τετελευτηκότι I* sed *τε* antepos m³ 2 *τοῦτο τούτῳ BaI τοῦτο δὲ τούτῳ* edd 3 *δὲ* om libri | *τε* om Re 4 *τοσοῦτο* scripsi e *CAV τοσοῦτον* reliqui libri edd | *κατεσκευακότες I* sed *ε* (1) ex *α* corr m³ 6 *γεγενημένων* Re 7 *τετίμηται* Ol 10 *διατοῦτο BVI διὰ τὸ* Ol 11 *εὔξαιντο B ηὔξαντο* Ol Fabr 12 *ἀρμενία CAPBUI* | *πᾶσα, πᾶσα* Ol | *ἣ CABMU* 14 *ἦν* Ol 19 *γενομένης M γιγνομένης P* edd 20 *πεμψομένους V*

δὲ οὐ καλῶς. οὐ γὰρ οἷς ἐποίουν ἐχαρίζοντο μᾶλλον ἢ οἷς οὐκ ἐποίουν ἐλύπουν καὶ βελτίους γ' ἂν ἦσαν ποιοῦντες μὲν ὧν ὠλιγώρουν, ὀλιγωροῦντες δὲ ὧν ἐπεμελοῦντο, ἢ ὡς νῦν ἐποίησαν. οὐδεὶς γὰρ ἂν οὕτως ἡσθείη τῶν ἀδίκως ἀποθανόντων κάλλει μνήματος ὡς τῇ τοῦ κτείναντος δίκῃ. ὄντος τοίνυν πολλοῦ τοῦ λόγου τοῦδε, ὡς ἐξ ἡμῶν ὁ ἀπεκτονὼς εἴη καὶ ὡς δεινόν, εἰ μή τις ἐπέξεισιν, οὐδὲν μᾶλλον οὓς ἐχρῆν ἐκινοῦντο οὐδὲ συνῆγον τοὺς τῶν βουλευμάτων κοινωνοὺς ἐπὶ ζητήσει τοῦ | αἵματος καὶ ταῦτα τῶν συμφορῶν R II 38 εἰς ἔννοιαν τοῦ πράγματος ἀγουσῶν. 12. διέβησαν τὸν Ἴστρον Σαυρομάται τὴν ἄρρηκτον στρατιὰν τοῦ πρεσβυτέρου μὴ δείσαντες, κατέσυραν ἀνθοῦν τοῖς ἅπασιν ἔθνος τὸ Ἰλλυριῶν, μετήνεγκαν εἰς τὴν αὑτῶν μεγάλην εὐδαιμονίαν, ἔργον χρόνου μακροῦ. καὶ τὴν μὲν τοῦ ταύτης τῆς χώρας ἄρχοντος θαυμάσαι τις ἂν λύπην δι' ἣν δακρύων, οὐχ ὑπάτου στολῆς | ἡγή- R II 39 σατο εἶναι τὸν ἐνιαυτὸν αὐτῷ, τὴν τόλμαν δὲ τῶν ἀσθενεστέρων πόθεν χρὴ νομίσαι γεγενῆσθαι; 13. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐντεῦθεν ἡγοῦμαι, ἐπεὶ καὶ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ τυράννου τὴν εἰς ἅπασαν φθορὰν ἀγαγοῦσαν τὰς | πόλεις, δι' ἣν ὁ νεώτερος πολλὰ μὲν ἔδρασε, R II 40

---

12 Amm. XXIX 6, 6 sq. 16 Probi cf. Amm. XXIX 6, 9 sq. cf. Sievers p. 253 sq. 21 Procopii cf. ad p. 391, 7 et Amm. XXVI 5, 8 sq.

---

1 *ἐχαρίζοντο* — 2 *ἐποίουν* om Ol 3 *μὲν* om Ol 10 *ἐπὶ τῇ ζητήσει BaI* 12 *στρατείαν I* sed in *στρατιὰν* corr m[3] 14 *τῶν* Ol | *αὐτῶν BMBaI* Fabr 16 *ἂν* quod etiam Sintenis desideravit, post *τις* e *V* inserui om reliqui libri edd 17 *ὑπάρχου* coni Ol coll. p. 13, 15 sq. 18 *αὐτῷ ABMVBaI* *αυτῶ U* | *δὲ τὴν τῶν BaI* 20 *μὲν* in ras 3 litt *I*[3] 21 *ἅπαν φθορᾶς V*

πολλὰ δὲ ἔπαθεν, ἐντεῦθεν ἡγοῦμαι γεγενῆσθαι, καὶ πολύ γε πλέον τὴν δευτέραν. ὁ μέν γε, εἰ μηδὲν ἕτερον, οἰκεῖός τε ὢν ἐτύγχανεν Ἰουλιανῷ καὶ δεδιὼς
R II 41 *καὶ κρυπτόμενος | καὶ ἀεὶ ληφθήσεσθαι προσδοκῶν καὶ φεύγων ἐλπιζόμενον θάνατον οὕτως ἀνέρριψε τὸν κύβον, τὸ δὲ ἄνδρας εὖ πεπονθότας, τιμῶν τετυχηκότας, ἐν φίλοις ἀριθμηθέντας ὁμοῦ τε κοινωνεῖν*
R II 42 *τραπέζης καὶ τοιαῦτα ἐπιβουλεύειν | πῶς οὐχ ὅθεν ἔφην ὥρμηται;* 14. *ὁ πολὺς δὲ φόνος ὅ τε τῇδε ὅ τε ἐν Ῥώμῃ δαιμόνων ὀργὴν μηνύει, δι' ἣν οἱ μὲν ἀπέθνησκον, οἱ δὲ ἔμελλον. ὁ Φόβος γῆν τε ἔσειε |*
R II 43 *καὶ θάλατταν. καὶ οὐκ ἐπιλαμβάνομαι μὲν τοῖν βασιλέοιν, ὡς οὐ δίκαια ἔδρων τοῖς ἐξελεγχομένοις τὴν ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιθέντες δίκην, αὐτὸ δὲ τὸ τῆς ἐσχάτης δίκης ἀξίους πεφηνέναι μυρίους, ὧν οἱ πλείους οἰκιῶν ὀνομαστῶν, βεβαιοῖ μου τὸν λόγον τὸν ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἐλαύνεσθαι λέγοντα τὴν γῆν.*

---

1 Amm. XXVI 7, 13. Zos. IV 7, 5 2 Amm. XXVI 6, 12 3 Amm. XXVI 6, 1. Zos. IV 4, 4 5 Plut. Caes. 32, 6. Brut. 40, 2. Fab. Max. 14, 1. Amm. XXVI 6, 12 *aleam periculorum omnium iecit abrupte* 6 Amm. XXVI 7, 6; 8, 1 10 Amm. XXVII 3, 12 sq. 11 cf. p. 223

---

5 *ἀνέρριψε τὸν κύβον*] *ἤτοι ἀπογνοὺς ἀπετόλμησε καὶ τὸ ὑπὲρ δύναμιν* V^2 (et Vat. gr. 82)

---

2 *εἰ καὶ μηδὲν B* 5 *ἐλπιζόμενος* Ol Fabr | *οὕτως* inser I^3 6 *τῷ* Re | *ἄνδρα* et *πεπονθότα* et *τετυχηκότα* et *ἀριθμηθέντα* et *κοινωνὸν* Ol *ἀνδρὸς* et *πεπονθότος Ba* 9 *φόνος M* sed *φθόν*(vel *ρ*)*ος* in marg | *τῇ δὲ* Ol 10 „*malim οὐ (vel οὐχὶ) δαιμόνων — nonne?*“ Re 11 *δ'* Re | *τε* inter *ὁ* et *φόβος U* et inser P^2I^3 num *καὶ ὁ* scribendum cum Vat. 939? | *φόβος* edd cf. p. 41, 2. 309, 10 | *τ'* Re 12 *μὲν* om Ol Fabr 13 *ἐξελεγχομένοις I* sed *λεγχο* in ras m^2 | *τὴν ἐκ* in marg *I*

15. *Τὰ δὲ τελευταῖα ταῦτα πῶς οὐ σαφῶς κακοδαιμονώντων; ἀπόλωλεν ἡμῖν ἔθνη πέντε καὶ εἴκοσι τῶν μὲν ἔξω τειχῶν ἡρπασμένων, τῶν* | *δὲ εἴσω* R II 44 *πάντα φαγόντων, οἷς οὐδὲ ταφῆναι τῷ λιμῷ τεθνεῶσιν ὑπῆρξεν, ἀλλ' ἀνάγοντες αὐτοὺς οἱ προσήκοντες ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀφίεσαν γυμνοὺς φέρεσθαι τοὺς ταλαιπώρους κάτω.* 16. *τοιαῦτα ἐκώμασαν οἱ Σκύθαι φρίττοντες ἀεὶ πρὸς τὴν ἀκοὴν τῆς Ῥωμαίων περὶ τὸν πόλεμον τέχνης, ἀλλὰ νῦν ὅσα ἐμαχέσαντο, τοσαῦτα νενικήκασι καλῶς μὲν ἡμῶν καὶ ὡς προσῆκεν ἄνδρας ἀγαθούς, ἀποθνησκόντων, ἀναλουμένων δ' οὖν. καὶ νῦν ἐπὶ τοὺς γεωργοὺς ἥκομεν τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις βεβιωκότων οἰχομένων. αἱ προσδοκίαι δὲ δειναὶ καὶ χρηστὸν οὐδὲν ἐν ἐλπίσι, πλὴν εἰ πεισθείης μοι, βασιλεῦ, καὶ λύσαις ὅ φημι τὴν αἰτίαν ἔχειν τῶν κακῶν.*

17. *Φήσουσι τοίνυν με πλάττειν οὐκ ὄντα φόνον τινές· τῶν γὰρ ἐναντίων ἕνα εἶναι τὸν ἀπεκτονότα.* | *ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν οὐκ ἂν εἰς μέσην τὴν στρατιὰν* R II 45 *ἐτόλμησεν ἀνὴρ Πέρσης ἐλθεῖν μὴ θανατῶν καὶ ὡς εἰ*

---

1 Luc. de morte Peregr. § 1. Herod. § 4 | Dem. or. VIII p. 93, 24. Din. c. Dem. § 91. Ar. Plut. 372 2 Zos. IV 24, 7 et 25, 2 sq. 6 Her. I 194, 1

---

1 *κακοδαιμονώντων, εὐδαιμονούντων δὲ* V^r

---

1 *κακοδαιμονούντων PV* sed in hoc *ου* in *ω* corr *r*, *BaI* sed in hoc *ου* ex *ο* corr, edd quod correxit Cobetus Coll. p. 120 4 *πάντων V πάντη* Ol Fabr | *φευγόντων V* Ol Fabr 7 *φρύττοντες I* 9 *μάχης I* sed *γρ τέχνης* suprascr. m^3 | *τοιαῦτα* Re 11 *ἀναλωμένων* Ol Fabr 14 *ἐν* inser I^3 | *πεισθείης I* sed *ρος* supra *ει* (1) scr. m^3 *προσθείης UP* sed in hoc *ρο* in *ει* corr m^3 | *καὶ λύσαις*] *κωλύσαις V* (et Vat. 82) 16 *τα* post *με* eras *C* | *φόνον* Ol (*φονὸν* Fabr) *φόβον* libri Re quod correxit Cobetus Mnem. III 246 (Coll. 121)

πλείους ἦσαν, πλείους ἂν καὶ διέφθειραν, νῦν δὲ ἀποθνήσκει μόνος οὐδενὸς τῶν ἐγγυτάτω καὶ ὑφ' ὧν ἐφρουρεῖτο παθόντος οὐδέν, ἀλλ' οὐδὲ μελλήσαντος, ὁ γὰρ ἆθλος οὗτος ἦν καὶ ἐφ' ὃν ἀπέσταλτο, τουτὶ R II 46 μὲν ἐάσω. 18. ἀλλὰ | γεγένηνται δήπου πρεσβεῖαι πολλαὶ μετ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὡς τὸν Πέρσην, πάλιν γὰρ ἐρῶ ταὐτό, καὶ εἰώθασί γε Πέρσαι φιλοτιμεῖσθαι τῇ μνήμῃ τῶν κατωρθωμένων καὶ διηγοῦνται δὴ πολλάκις ἃ Ῥωμαίους ἔπληξαν καὶ εἴ τῶν τινα βασιλευόντων κατήνεγκαν· ἀλλ' ὅμως οὔτ' αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐκείνων οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἐν ταῖς τάξεσιν ἀλλ' οὐδὲ ἰδιώτης τοῦτό γέ εἰπὼν φαίνεται τὸ τὸν θάνατον ἐκεῖνον ἄνδρα Πέρσην εἰργάσθαι. 19. ἀλλ' οὐδὲ ἐν εἰκόνι τοῦτο δείκνυσθαί φασι μάλιστ' ἂν γραφέν, εἰ ἐπέπρακτο, τοσοῦτόν γε ὂν εἰς δόξαν. ἀλλ' ἐν εἴδει μὲν λέοντος πεποίηται πῦρ ἀποπνέοντος. ἃ δὲ ἔπαθον, γράψαντες, ἃ μὴ συνῄδεσαν αὑτοῖς δεδρακόσιν, οὐ προσέθηκαν οὐδὲ ἐκαλλωπίσαντο τοῖς οὐ γεγενημένοις. 20. τὸ δὲ μέγιστον ἁπάντων, Βίκτωρα καὶ Σαλούστιον R II 47 καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὑπὲρ | τῆς εἰρήνης πρεσβεύοντας ἤρετο Σαπώρης, εἰ μὴ αἰσχύνοιντο Ῥωμαῖοι

---

19 Amm. XXV 7, 7 et 13

---

2 ὥστε πῶς οὐ θεόθεν ἦν ἡ πληγή, κακοηθέστατε καὶ δύστροπε καὶ ἐμβρόντητε; V^r 21 τὸ ἤρετο τοῦτο πρὸς τό, εἰ μὴ αἰσχύνοιντο ἀποδιδόμενον καινόσχημόν γε ὂν διὰ τοῦτο καὶ ἐσημειώθη (ἐσημειώθην V^r) V^r Vat. 82

---

1 δ' Re   2 ἐγγυτάτωι *A*   3 μελλήσαντος *V* Re μελήσαντος reliqui libri Ol Fabr quod defendit Steinheilius Act. Erud. 1721 p. 267 μεληθέντος coni Ol μελίσαντος Maius Act. l. l., μελλήσοντος Re Anim   4 ἀπέσταλτο *I* sed απ in ras m^3 13 οὐδὲ ex οὐδ' corr V^2 17 συνῄδεισαν edd | αὐτοῖς *BMI* sed ' in ' corr m^3, Ol Fabr   18 οὐδὲ *Ba*   19 βίκτωρα *P* sed ω in ras m^3 βίκτορα *BaIU* cf. t. I 242, 3

μηδεμίαν ὥραν τῆς ὑπὲρ Ἰουλιανοῦ δίκης πεποιημένοι μόνου πεσόντος, ὃ μάλιστα δὴ βοᾷ, τί ποτέ ἐστι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ δέ, ἔφη, τεθνεῶτός μοί τινος τῶν ἡγεμόνων τοὺς οὐ πεσόντας περὶ αὐτὸν ἔδειρα καὶ τοὺς τοῦ τετελευτηκότος οἰκείους ταῖς ἐκείνων παρεμυθησάμην κεφαλαῖς πέμψας αὐτὰς εἰς χεῖρας αὐτοῖς. ταῦτα οὐκ ἂν εἶπεν ὁ Σαπώρης οὐδὲ ἐπετίμησεν, εἰ τὸ ἔργον ἑνὸς ἦν τῶν πολεμίων. πῶς γὰρ ἂν ὃν οὐκ εἶχον ὑφ' αὐτοῖς, ἐτιμωροῦντο;

21. Εἰ τοίνυν ὑπὸ μὲν αἰχμῆς ἀπέθανε, χειρὶ δὲ Πέρσου τοῦτο οὐ πέπρακται, τί λοιπὸν ἢ ἐν τοῖς ἡμετέροις εἶναι τὸν φονέα ἢ χαριζομένοις | R II 48 τινὶ τὸ μηκέτ' ἐκεῖνον εἶναι ἢ καὶ σφίσιν αὐτοῖς, ὅπως ἐν ἀτιμίᾳ τὰ τῶν θεῶν εἴη, ὧν τιμωμένων ἀπεπνίγοντο.

22. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐφειστήκει κατήγορος οὐδ' οἱ καταμαρτυροῦντες. ἀλλ' ὑμᾶς γ' ἐχρῆν καὶ οὕτως ἀνιχνεῦσαι τὸ πρᾶγμα πολλάς τε ἡμέρας ἐπ' αὐτῷ καθημένους καὶ οὐκ ἀνιέντας καὶ τοὺς ἔχοντας μὲν ἐλέγχειν, ὀκνοῦντας δὲ ἐπεγείροντας, θαρρύνοντας, προτρέποντας, ἆθλα τιθέντας, ἐπὶ δωρεὰς καλοῦντας

---

1 Her. IX 8, 2. Luc. de astrol. 27 11 *αἰχμὴ τὸ κοινῶς λεγόμενον κοντάριον* V^r (et Vat. 82)

---

1 *μηδὲ μίαν A* | *ὥραν PBMVUBaI* 2 *ποτ'* Re 4 *ἔδησα* Ol Fabr qui adnotat: *MS ἔδειρα* 5 *τοῦ* inser I^3 | *τελευτηκότος C* 7 *εἰς τὰς χεῖρας M* sed ς *τὰς* in ras 9 *ἑαυτοῖς V* 13 *φόνον CAPBMVBaI* quod locis p. 44, 12. Od. φ 24. Pind. Pyth. IV 250. Plut. sept. sap. conv. 19 p. 162 E. Et. M. p. 662, 4 vix defendi poterit 16 *ἐφεστήκει MI* sed in hoc ε (2) in ει corr m^3, Ol Fabr | *οὐθ'* Re in *A* legi perperam asserens 17 *ἡμᾶς BaI* Ol Fabr | *γ' ἐχρῆν* scripsi e *V* cum Cobeto Coll. 121 et Monnerio *γε χρὴ* reliqui libri edd

καὶ νὴ Δία γε καὶ ταῖς δι' ἀπειλῶν ἀνάγκαις μὴ ἐᾶν σιωπᾶν. 23. εἰ ταῦτα παρ' ὑμῶν ἐγίγνετο, πολλοὺς ἂν εἴχετε τοὺς βοῶντας, τοὺς λέγοντας, τοὺς διδάσκοντας, τίς ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ φόνου, τίς ὁ πρῶτος ἀκούσας τοῦτο, τίσιν ὁ κτείνας ἀνεπείσθη λόγοις, | R II 49 *ἐπὶ πόσῳ μισθῷ, τίνες οἱ συνειδότες, ποῖ τρώσας ἀπεχώρησε, τίνες αὐτῷ συνέπιον καὶ συνεπαιώνισαν. 24. ὑμῶν μὲν γὰρ ἡσυχαζόντων καὶ τοῖς δυναμένοις διώκειν ἀσφαλὲς ἐφαίνετο τὸ μηδὲν λέγειν, κεκινημένων δὲ τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἀρχόντων δηλούντων, ὡς οὐ στήσονται ζητοῦντες, μέχρις ἂν εἰς φῶς ἔλθῃ τὰ κεκρυμμένα, ταχέως εἰς φῶς ἔμελλεν ἥξειν, ἐπεὶ καὶ νῦν ἦσαν οἱ ἐν γωνίαις λέγοντες, ὅπως ἅπαν τὸ δρᾶμα συνετέθη· οἳ πολλῆς ἐνόμιζον εἶναι μανίας οἷς μάλιστα προσῆκεν ἀγανακτεῖν ἥκιστα τοῦτο ποιούντων ἑτέρους σφᾶς αὐτοὺς εἰς πράγματα ἐμβάλλειν οὐκ εἰδότας μέν, εἴ τινι χαριοῦνται, δεδιότας δὲ μὴ καὶ ζημία προσγένηται. 25. ἤδη τις ὁδοι-*

---

4 Dem. or. 56 p. 1286, 10 7 Dem. or. 19 p. 380, 27 18 cf. Anth. Pal. VII 745

---

4 *ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ φόνου*] *ξενίζον καὶ τοῦτ' εἰπεῖν* V^r (et Vat. 82) 18 *τὸ ἤδη τοῦτο ἀντὶ τοῦ ποτὲ ἀσήμαντον ὡρισμένου χρόνου, ὡς δικαίως ἂν παραλαμβάνεσθαι αὐτὸ καὶ πρὸ ἐτῶν ἑξακοσίων καὶ πλειόνων ἔτι* V^r (et Vat. 82 qui *ἐπὶ* pro *πρὸ* praebet)

---

2 *ἡμῶν BaI* Ol Fabr | *ἐγίνετο V* 3 *εἴχετε* scripsi cum Cobeto l. l. *εἴδετε* libri edd | *βοῶντας — τοὺς* (3) in marg I^2 4 *πρώτως BaI* 5 „*malim τοῦτον* (Anim), *τούτου*" (in edit.) Re 7 *συνεπαιώνισαν C* sed ω in α corr *s*, *V* sed ω in α corr cf. p. 218, 15. 258, 10 8 *ἡμῶν BaI* Ol Fabr | *μὲν* inser I^3 9 *κεκινημένων οις V* (ων οις supra) 11 *ἔλθοι V* (η supra οι) 13 *ἂν ἅπαν* Ol Fabr 14 *πολλὴν* et *μανίαν* Ol Fabr | *εἶναι* inser I^2 15 *τούτων Ba* | *ποιοῦντας V* 16 *πρᾶγμα* Ol 17 *τίς CABBaI*

πορῶν αὐτὸς μὲν ἔκειτο κατακοπείς, ὁ δ' ἀποσφάξας ἀπελθὼν οἷς ἀφείλετο ἐτρύφα καὶ ὁ τοῖς νόμοις αὐτὸν παραδώσων οὐκ ἦν. ὁ δικάζων δὲ οὐκ, ἐπεὶ μηδεὶς ἐδίωκεν, ἀνεξέταστον ἀφεὶς τὸ τετολμημένον ἐκάθευδεν, ἀλλὰ πάντα κινῶν καὶ παριεὶς οὐδὲν τὸ τοῦ Λυγκέως ἔδοξε | τῷ νῷ πεποιηκέναι καὶ ὁ αὐτόχειρ ᾕρητο R II 50 *πάνυ δὴ πιστεύων ἀνωτέρω πάσης ἰδέας ἐλέγχων ἠδικηκέναι.* 26. *πολλὰ τοιαῦτα ἐν ταῖς ἐρημίαις πραχθέντα οὐκ ἔλαθε, πολλὰ τοιαῦτα ἐν ἄστεσι. καὶ οὐκ ἀπέχρη τοῖς τῶν φυλῶν ἐπιμεληταῖς τῇ γῇ παραδοῦναι τὸν ἀπεσφαγμένον, ἀλλ' ἧκον παρὰ τὸν ἄρχοντα, ἐμήνυσαν, ἔφρασαν, ὁ δ' αὐτοῦ νομίζει τὸ μὴ τὸν δεδρακότα ἀγνοηθῆναι.*

27. *Εἶθ' ὑπὲρ μὲν τῶν τυχόντων σπουδασόμεθα, τῷ δ' ἀρίστῳ τῶν ἀνδρῶν οὐ τιμωρήσομεν; καὶ τοῖς μὲν ἔθνους ἄρχουσιν ἔστιν εἰς τὸ τὰ τοιαῦτα ἐκκαλύπτειν δύναμις, ἡ δ' ὑμῶν τῶν βασιλέων ἀσθενεστέρα τῆς θήρας; οὐκ ἔστι. δεῖξον ὡς ἥδιστ' ἂν τοὺς ἀνθρώπους ἕλοις, καὶ οἱ παραδώσοντές σοι τὰ θηρία*

---

6 ᾕρητο] *ἤτοι συνείληπτο* V^2 (et Vat. 82)

---

10 cf. p. 499, 12

---

1 *κατακοπεὶς ὅδ'* Ol 3 *μὴ οὐδεὶς Ba μηδεὶς I* sed *ου* supra *μη* pos. m[3] 4 *ἐδίωκεν I* sed *ν* add m[3] 5 *τῷ* Ol | *λυγγέως V* 6 *ὁ* om *UBaI* | ᾕρητο] *εἵλετο καὶ αὐτόχειρ ᾕρητο BaI* sed in hoc *εἵλετο* punctis del m[2] et *περισσὸν* in marg pos m. rec. *ᾕρηται* Ol Fabr qui adnotat: *MS ᾕρετο*, quod corr Re Anim 7 *ἀνωτέρω — ἠδικηκέναι* in lacuna P^2 | *ἀνωτέρωι A* 8 *ἐν ταῖς I* sed *ἐν τ* in ras m[3] 8 *ἐν* — 9 *τοιαῦτα* om *Ba* 9 *ἔλαθεν A* 10 *ἀπέχρη* scripsi e *V* *ἀπόχρη* reliqui libri edd | *φίλων* Ol Fabr 12 *ὃ A ὅ BMVI* | *αὐτοῦ P* sed ' in ' corr m[2], *VBaI* Ol Fabr 14 *Εἰ δ'* Ol Fabr quod corr Re Anim 16 *ἄρχουσιν I* sed *ν* add m[3] | *ἔσται*? | *τὸ* inser I^3 om *BM* Ol Fabr | *ἐκκαλύπτειν I* sed *κ* prius in ras m[3] 17 *δὲ* Re

φανοῦνται, ἣν αὐτοῖς ἀφέλῃς μόνον τὸν φόβον, ὡς οὐδὲν δεινὸν αὐτοῖς ὁ ἐκείνων πλοῦτος ὃν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἔχουσι. τοῦτο γάρ, τοῦτο οὐκ ἔχον ἐστὶν ὑπερ- R II 51 βολήν, | φόνου τοιούτου δίκην ὀφείλοντες, ὥσπερ τὸν Πέρσην ἀπεκτονότες, ἀρχὰς ἐκαρπώσαντο.

28. Μάλιστα μὲν οὖν, εἰ καὶ μὴ τοσαύτην ὅσην ἐδείκνυον ἄρτι βλάβην εἶχεν ἡ περὶ τὴν δίκην νωθεία, καὶ οὕτω χρῆν ἐπιστραφῆναί τε καὶ φυλακήν τινα ταυτηνὶ τοῖς ἐπὶ τὰ σκῆπτρα καλουμένοις παρασχεῖν. ἐν μὲν γὰρ τῷ πράξασθαι τιμωρίαν παύσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα ἀδικοῦντας, ποιήσαντες δὲ ἄδειαν ἐφ' ὑμᾶς αὐτούς, ἀλλ' οὐκ ἐρῶ γε τὸ βλάσφημον. ὥστε τήμερον τῷ μὲν δοκεῖν Ἰουλιανῷ βοηθήσων ἀφῖγμαι, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τοῖς ζῶσιν ὑμῖν. τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ἀποδοῦναι τὴν ψυχὴν διὰ τῆς δίκης, ὑμῖν δὲ διατηρῆσαι. ποιήσατε τοίνυν τοὺς στρατιώτας τῶν ἀρχόντων προκινδυνεύειν ἢ εἰ μὴ τοῦτο βούλοιντο, μήτοι γε ἀντὶ τῶν πολεμίων αὐτοῖς καθίστασθαι.

29. Ἐγὼ μὲν εἰ καὶ στρατηγὸς ἐπεπόνθει τι τοι-

---

3 [Dem.] c. Aristog. I § 54 p. 786, 26 8 Dem. c. Aristocr. p. 665, 5

---

10 πράξασθαι ἤτοι ἀπαιτῆσαι. καὶ πράττομαι μισθὸν ἤτοι ἀπαιτῶ. πολὺ τοῦτο μάλιστα παρὰ Πλάτωνι V^2 (et Vat. 82 qui πράξασθαι om) cf. schol. ad p. 78, 2

---

1 ἣν *C* | ἀφέλῃς scripsi e *VBa* ἀφέλοις reliqui libri edd | „*post φόβον deest aut δηλώσας vel simile quid quod ex ἀφέλοις aptum erit, aut εἰδότες quod ex φανοῦνται*“ Re | ὡς] num ὥστ'? 7 νωθεία *I* sed post α 1 litt eras 8 χρὴ Fabr | τε om *BaI* 9 τοῖς bis *Ba* | προκαλουμένοις *Ba* 11 δ' *BMBaI* edd 16 τῶν ἀρχόντων τοὺς στρατιώτας *BaI* 18 τοῦ *Ba* sed των suprascr 19 τί *BI* | τοιούτων Fabr

οὗτον ἢ καί τις τῶν στρατείᾳ ἐφεστηκότων, ἠξίουν | ἄν σε χωρεῖν ἐπὶ τοὺς ἐκείνων σφαγέας δείσαντα R II 52 τὴν τοῦ πράγματος μελέτην μὴ καὶ πρὸς τὸ μέγιστον ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων βαδίσῃ· νῦν δ' ἐπὶ τὸ κεφάλαιον τῶν πραγμάτων ὁ ἱππεὺς ἐκεῖνος καὶ ὁ σίδηρος ἧκεν ἐν ἀκμῇ τῆς μάχης ὑπ' ἐργαστηρίου πονηροῦ πεμφθεὶς ἀπὸ σκηνῆς μιαρᾶς καὶ βουλευμάτων ὀλεθρίων. γένοιντ' ἂν καὶ ἄλλοι τινὲς ἴσως πονηροί, βασιλεῦ, μίαν σκηνὴν ὑπιόντες ἐχθροὶ τοῖς ἄρχουσι. τούτους ἡ μὲν φύσις οὐκ ἄν ποτε ποιήσειε βελτίους, κατάσχοι δ' ἂν ἴσως ὁ φόβος.

30. Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπάνειμι, ὅτι ἦν μὲν ἄν, εἰ καὶ μηδεὶς ἐπῆν περὶ τῶν ὅλων κίνδυνος, καὶ δίκαιον καὶ λυσιτελὲς ὑμῖν παῦσαι τὸ θράσος διὰ τῆς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ὀργῆς, νῦν δ' οὐδὲ βουλομένῳ σοι μὴ ταῦτα ποιεῖν ἔνι. οἱ γὰρ βαρεῖς οὗτοι καὶ τοῖς τὴν Ῥώμην οἰκοῦσιν αὐτὴν ἐπιστήσαντες φόβους | καὶ R II 53 ταῦτα οὕτω πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχοντες σύμβουλοι καθίστανταί σοι τῆς περὶ τὴν τιμωρίαν ἐπιμελείας, ἧς γενομένης οὐκέθ' ὑβριοῦσιν οἱ Σκύθαι.

31. Τοσούτου γὰρ ἄξιος τοῖς θεοῖς ὁ τεθνεώς; ἐρεῖ τις. πάνυ γε. καὶ παλαιός γε οὗτος αὐτῶν νόμος ὑπὲρ τῶν πεπονθότων ἀγανακτεῖν. ἡ δίκη

---

12 cf. p. 341, 18

---

1 στρατείᾳ scripsi στρατείαις *V* στρατείας reliqui libri Re στρατιᾶς Ol Fabr 2 δείσαντας *Ba* 6 ἀπ' *I* sed ἀ ex ὑ corr m[3], Ol Fabr 8 μιαρὰν coni Monnier 12 ἂν in ras *I*[3] 16 τοῖς om *Ba* | τὴν *I* sed η in ras m[3] 18 ὁδὸν om *BaI* 20 οὐκ ἔθ' *BaI* 22 τί; *Ba* 23 ἡ δίκη — 528, 2 πόλιν citavit Macar fol. 89 praemissis verbis τοῦ πρὸς βασιλέα περὶ τιμωρίας ἤτοι ἐκδικήσεως τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ

δὲ ὧν τινες ἀδικοῦσι πολλάκις τείνεται καὶ ἐφ' ἅπασαν πόλιν. ἐνόσησαν μὲν Ἀθηναῖοι διὰ τὸν Ἀνδρόγεω θάνατον καὶ τῷ πατρὶ τοῦ τετελευτηκότος τὸν δασμὸν τοὺς δὶς ἑπτὰ ἤνεγκαν ὀλίγων ὄντων οἷς ἐτολμήθη τοὔργον, ἐνόσησε δὲ ἡ Θηβαίων πόλις διὰ τὸν Λαΐου φόνον, οὗτος δὲ ἦν ὁ θάνατος ἔργον τῆς Οἰδίπου χειρὸς μόνης. λιμὸς ἐν Δελφοῖς ἦν Αἰσώπου παρ'
R II 54 αὐτοῖς | ἐπὶ σκώμματι πληγέντος. καίτοι πόσους εἰκὸς ἀπεκτονέναι τὸν ἄνθρωπον; ἀλλ' ὅμως ἡ πόλις ἐλίμωττε, καὶ μία λύσις, εἰ δοῖεν δίκην. 32. τί λέγεις; οὐκ ἐποίησε χαλεποὺς Ῥωμαίοις τοὺς θεοὺς οὕτω μὲν πεσὼν Ἰουλιανός, οὕτω δὲ ἀμεληθεὶς οὕτω μὲν χαλεπήναντος τοῖς Ἀχαιοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος διὰ τὸ μὴ ἀποδοῦναι τῷ Χρύσῃ τὴν θυγατέρα τὸν δεῖνα, οὕτω δὲ βοῶν τινων εἵνεκα τοῦ Ἡλίου, ὥστε τοιαῦτα ἀπειλῆσαι τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ μὴ λάβοι δίκην; καίτοι πεινώντων τὸ ἔργον ἦν, ἀλλ' ὅμως ἡ ναῦς αὐτοῖς κεραυνῷ διεσκέδαστο καὶ ὁ τὰ βέλτιστα παραινῶν μετὰ τῶν οὐ πεισθέντων ἐξέπιπτε. 33. τί τοὺς σὺν Ἀγαμέμνονι ἑλόντας τὴν Τροίαν ἀπώλεσεν; ὁ χειμών. τὴν

---

2 Plut. Thes. 15, 1. Paus. I 27, 10 5 cf. p. 180, 11 sq. 7 cf. t. III 66, 5 R. Plut. ser. num. vind. 12 p. 556 F sq. Arist. Vesp. 1446 c. schol. 13 Il. α 9 sq. cf. p. 180, 7. 15 Od. μ 376 sq. 17 Od. μ 342 18 Od. μ 415. η, 275 | Od. μ 417 sq. 20 cf. p. 180, 9

---

1 δὲ om Macar 4 ὄντων οἷς *C* sed ντ corr ut videtur ex υ in ras m², ων et ʿ add *s* 5 τοὔργον *B* Fabr 6 μόνης ἔργον τῆς οἰδίπου χειρὸς *V* fortasse recte ἔργον τῆς in ras *I*³ 7 λοιμὸς Cobet Miscell. 167 at cf. Plut. l. l. 8 πόσων Ol 9 τὸ ἀπεκτονέναι Ol Fabr 10 ἐλοίμωττε Cobet l. l. | δοίη Ol | λέγοις, οὐκ Ol Fabr 14 post ἀποδοῦναι ras 12 litt *I* 15 βοῶντός Ol Fabr | ἕνεκα *U* 18 διεσκέδασται Ol 19 τοὺς om Ol

| *θάλατταν δὲ τίς ἐξέμηνεν; ἡ Ἀθηνᾶ. διὰ τί;* R II 55 *ὅτι τῶν περὶ Κασάνδραν Αἴαντι πεπραγμένων οὐκ ἔλαβε τὸ στρατόπεδον δίκην, ὥσπερ οὐδὲ νῦν ἡμεῖς τοῦ φόνου. εἶτ' οἴεταί τις τὴν Πριάμου κόρην τιμιωτέραν τῇ Ἀθηνᾷ γενέσθαι πρότερον ἢ νῦν ἅπασι τοῖς θεοῖς τοῦτον; τῆς δὲ ἐν Λεύκτροις ἥττης τῆς ἀνελπίστου, μεθ' ἣν ἔμεινε κειμένη τῶν Λακεδαιμονίων ἡ πόλις, τίς οὐκ οἶδε τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ὑπόθεσιν;*

34. *Μέλει, μέλει καὶ τεθνεώτων ἀνθρώπων τοῖς θεοῖς, ὦ βασιλεῦ, ὧν καὶ τοῖς ζῶσιν ἔτι ἀνθρώποις μέλειν βούλοιντ' ἄν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο τοιοῦτον ἦν, οὔτ' ἂν εἰς Μακάρων νήσους ἤγαγον οὓς ἐθαύμασαν οὔτ' ἂν ὀστᾶ λογίοις ἐτίμησαν, ὥσπερ τά τε Ὀρέστου τά τε Θησέως.* 35. *καὶ νῦν οἶμαι τοὺς θεοὺς πολλάκις ἐν ταῖς αὐτῶν ἀγοραῖς πεποιῆσθαι* | *λόγον ἅ* R II 56 *τε ἔπαθεν οὗτος ὧν τε ἠτύχησε τεθνεώς, μεμφομένους τε καὶ παρακαλοῦντας ἀλλήλους ἐπὶ τὴν δίκην. εἰ γὰρ θρήνου μὲν ἄξιος Ἕκτωρ τῷ Διὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν θυσιῶν, ἐγκαλεῖται δὲ ὁ Ζεὺς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τοῖς Ὀδυσσέως πλάνοις ὡς ἀμελῶν ἀνθρώπου τεθνκότος, τίνα εἰκὸς εἰρῆσθαι περὶ τούτου τοῦ τὰς*

---

6 Plut. Pelop. 20. Diod. S. XV 54 13 Her. I 67. Plut. Thes. 36. Cim. 8, 5 18 Il. ω 66 sq. 19 Od. α 59 sq.

---

15 *ἀγοραῖς*] *ἤτοι συνάξεσιν· ὁμιλίαις* V^2 (et Vat. 82)

---

1 *ἐξέμεινεν* *I* sed *ν* (2) add m^3 | *διατί* *MV* 2 *κασσάνδραν* *CAPU* Re *κᾶσάνδραν* *B* *κασσάνδρας* Ol Fabr 7 *ἔμεινε* inser I^3 9 *τῶν τεθνεώτων* *M* 10 *ἔτι* inser I^2 11 *μέλλειν* *I* sed *λ* prius eras 15 *αὐτῶν* scripsi e *CAUBa* *αὑτῶν* reliqui libri edd 20 *ταῖς ὀδυσσέως πλάναις* Ol Fabr | *πολλὰ* ante *τεθνκότος* inser Cobet Coll. 121 at cf. Od. α 61 *ἱερὰ ῥέζων* 21 *τούτου* *I* sed *ου* (2) in ras m^2 | *τοῦ* *I* sed *τ* m^2 in ras, *ου* m^3

ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων ἐν τοῖς δύο ἔτεσι παρελθόντος
θυσίας; 36. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ μερίσας αὐτοῦ τὸν βίον
εἴς τε τὰς ὑπὲρ τῶν ὅλων βουλὰς εἴς τε τὰς περὶ τοὺς
βωμοὺς διατριβάς, οὗτος ὁ ἐν τελεταῖς μυρίαις ὁμι-
λήσας δαίμοσιν, οὗτος ὁ ὑπὲρ τῶν ὑβρισμένων ἱερῶν
R II 57 στενάξας | μέν, ἕως τοῦτ' ἐξῆν μόνον, ὅπλων δὲ
ἁψάμενος, ἐπειδὴ καιρὸς παρῆν, οὗτος ὁ τὰ κατεσκαμ-
μένα μὲν ἀποδοὺς τοῖς χωρίοις, τὰς τιμὰς δὲ καὶ τού-
τοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οὗτος ὁ τὸ θύειν καὶ
σπένδειν ὥσπερ ἐκ φυγῆς καταγαγών, οὗτος ὁ τὰς
πεπαυμένας ἑορτὰς ἀνανεωσάμενος, οὗτος ὁ τοὺς ἐπὶ
R II 58 τῇ θεραπείᾳ τῶν | κρειττόνων κινδύνους ἀνελών,
οὗτος ὁ μηδαμοῦ τὴν διάνοιαν ἀποστήσας τῆς παρὰ
θεῶν εὐνοίας, οὗτος ὁ πολλῶν ἐξελάσας ἀχλὺν καὶ
πάντων δ' ἄν, εἰ μὴ προαπῆλθε.

37. Τούτου Διὶ μὲν μέλει, βασιλεῖ βασιλέως, ὡς
ὁμοτέχνου, Ἀθηνᾷ δὲ τῇ τοῦ Διὸς θυγατρὶ διὰ τὴν
φρόνησιν, Ἑρμῇ δὲ διὰ τοὺς ἐν πᾶσιν εἴδεσι λόγους,

---

1 Amm. XXII 12, 6

---

9 καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως ἂν τῷ ἀθανάτῳ καὶ ζέοντι παραδοθεὶς πυρὶ ἐκείνῳ, ὅτι φυγόντα τε καὶ πεπαυμένα πάλαι πάνυ τὰ περὶ τοὺς δαίμονας τελούμενα ἀνθρώποις διὰ θυσιῶν ἐφιλονείκησεν αὐτὸς ἀνακαλέσασθαι V^2

---

1 δύο scripsi auctore Cobeto Coll. l. l. qui δύ' coni δέκα libri (sed ἐν δυσὶ μόνοις Vat. 939) edd 2 θυσίας voce des. fol. 231 in C; folio sequenti exciso quae continebantur suppleta sunt saeculo XV in folio quod nunc initio codicis exstat cf. t. I p. 13 | αὑτοῦ Re αὐτοῦ libri Ol Fabr 3 τοὺς inser I^3 om Ol Fabr 4 μυρίαις *I* sed αις in ras m^3 5 δαίμοσιν *I* sed ν add m^3 8 μὲν om Ol Fabr | ἀποδιδοὺς *C* 13 μηδαμῇ *BaI* | παρὰ scripsi περὶ libri edd 14 ἐννοίας *API* Ol Re 16 βασιλέων Ol Fabr

*Μούσαις δὲ διὰ τὰ ἔπη, τῇ δὲ Ἀρτέμιδι διὰ τὴν σω-
φροσύνην, Ἄρει δὲ διὰ τὴν ἐν πολέμοις ἀρετήν· ὃς
ἅπαν οὕτω γένος ἐταπείνωσε βαρβάρων ὑπ' ἄλλῳ τε
ἄρχων καὶ τὸ πᾶν κτησάμενος, ὥστε τὴν Περσῶν μὲν
ἐπιστρατεύσας | ἀνάστατον ἐποίει, τὰ δ' ἐφεστη-* R II 59
*κότος καὶ παρόντος ἠρεμοῦντα γένη ταὐτὸν ἐποίει καὶ
ἀφεστηκότος. καὶ ὁ μὲν ἐγγὺς Βαβυλῶνος κέλησιν
ἠγωνοθέτει, βασιλεὺς δὲ Ῥωμαῖος ἐν γῇ Ῥωμαίων οὐκ
ἦν, πάντα δὲ ἡσύχαζεν ἀντὶ τῆς παρουσίας ἀρκοῦντος·
τοῦ δέους, ὃ καὶ διὰ ⟨τὸ⟩ τοὺς Πέρσας ἐλαύνειν
ἐνεποίει.*

38. *Πᾶς οὖν ὁ μετ' ἐκεῖνον βασιλεὺς ἴστω χάριν
ὀφείλων ἐκείνῳ. τουτὶ γὰρ δὴ καὶ αἱ γυναῖκες εἴποιεν
ἄν, ὅτι τοῦ μὴ πάντα ταῦτα εἶναι Περσῶν ἐκεῖνος
αἴτιος. καὶ οὔτε τειχίζομεν οὔτε σῖτον εἰσκομιζόμεθα
οὔτε ποῖ δεῖ πλεύσαντας σωθῆναι, σκοποῦμεν | οὔτε* R II 60
*φόβῳ συνοικοῦμεν οὔτε μή τι συμβῇ τοιοῦτον οἷον
καὶ ἐπὶ τῶν προγόνων, δεδοίκαμεν, οἷς ἐν τῷ θεάτρῳ
συγκαθημένοις ἐφειστήκεσαν οἱ τοξόται τὸ ὄρος κατει-*

---

1 cf. p. 268, 15 5 cf. t. II 188, 4 R 7 cf. ad p. 344, 13 16 cf. t. II p. 186, 2 sq. R 18 Amm. XXIII 5, 3

---

7 *κέλησιν ἠγωνοθέτει*] *ἤτοι ἀγῶνα διετίθει τῶν διὰ τῶν ἵππων ἀγωνιζομένων* V^{2} (et Vat. 82) cf. Soz. hist. eccl. VI 1 p. 217 B *κέλησιν ἆθλα προθείς*

---

2 *Ἄρει — ἀρετήν* non post *σωφροσύνην*, sed post *φρόνησιν* 530, 18 *V* 3 *οὕτω γένος*] *γένος οὕτως MBaI* Ol Fabr 4 *γῆν?* | *μὲν* inser I^{3} 7 *κέλλησιν CMo* 8 *βασιλεύς τε* Monnier | *τῇ Ba* 9 *ἡσυχάζειν* libri excepto *V* | *παρουσίας I* sed *ου* in ras m^{2} | *ἀρκούντως BaI* sed in hoc in *ἀρκοῦντος* corr m^{3} 10 *ἐπὶ* Ol Fabr | *τὸ* inserui e *M* coll. t. II 559, 8 R om reliqui libri edd corruptelam agnovit Re | *τῶν περσῶν V* 14 *ταῦτα πάντα CUMo* 16 *πῇ V* | *δὴ BBaI* Ol Fabr | *πνεύσαντας Mo* 19 *ἐφειστήκεσαν I* sed *ει* ex *ε* corr m^{3}

ληφότες. ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐπὶ τῶν ὅρων στρατιώταις ἱδρυμένοις θαρροῦμεν, ὧν ὅσον ἄριστον ἐπὶ τὸν Σκυθῶν μετενήνεκται πόλεμον.

39. Ταῦθ' ἡμῖν δῶρα Ἰουλιανοῦ, ταῦτα ἐκείνων τῶν πόνων, ταῦτα ἐκείνης τῆς στρατείας, ὃς ἀνθρώπους ὀρχουμένους ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἐδίδαξεν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν τρέμειν. ἀντὶ τούτων οὖν καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃ τίς ἂν δύναιτο διελθεῖν; οὐ βοηθήσεις, οὐ ζητήσεις, οὐ κολάσεις τοὺς ἀποκτείναντας ἄνθρωπον ὃς τῆς
R II 61 ὑστεραίας | ἐδέξατ' ἂν πρεσβείαν δῶρα παρὰ Περσῶν ἄγουσαν, ὡς αὐτῶν ἦν ἀκούειν ἐκείνων;

40. Λάβε πεῖραν, ὦ βασιλεῦ, τῆς γνώμης, ἅψαι τῆς βοηθείας, καὶ κεκτήσῃ τὴν τύχην. τοῦτό σοι δείξει γεωργουμένην τὴν Θρᾴκην, τοῦτο Θερμοπύλας ἀνοιγομένας, τοῦτο τοὺς ἀλωμένους ἐπανάξει, τοῦτο μεταποιήσει τὰ νῦν, τὰς φυγὰς καὶ τὰς διώξεις. ὄψει τοὺς αὐτοὺς στρατιώτας ἐρευνωμένους τὴν ὕλην καὶ τὰ ἄντρα καὶ τοὺς μὲν σφάττοντας, τοὺς δὲ ζῶντας |

---

10 cf. or. I t. I p. 147, 14 sq. et or. XXVIII t. II p. 188, 14 sq. R

---

10 ὑστεραίας] ἤτοι τῆς αὔριον, προτεραίας δὲ τῆς προχθές V^2 (et Vat. 82)

---

1 τὸν ὅρον *U* 2 ἐπὶ *A* sed · ἀπὸ · suprascr. m² ἀπὸ *La* | τὸν om *Ba* | Σκυθῶν] τῶν σκυθῶν *MBa* edd 4 et 5 ταῦθ' Re 5 ὡς Ol ἣ perperam in *A* legi asserens Re 7 αὐτῶν *BaI* ἑαυτῶν Re 8 ἃ τίς scripsi ex *ABMBaI* ἅ τις reliqui libri edd | ; post διελθεῖν posui 12 λαβὲ? 13 κεκτήσῃ *Ba* sed κ (2) eras 14 τουτό σοι *BaI* Ol Fabr 15 ἀλωμένους *CBM* Ol Fabr 16 τανῦν *BVI* sed in hoc ` supra α pos m³ | ὄψῃ Ol Fabr 17 ἑαυτοῦ *La* σαυτοῦ *U* et ex αὐτοὺς corr P^2 et coni Ol om *Ba* | διερεύνουμένους *La* διερευνωμένους Cobet Misc. 167, fortasse praeferendum coll. t. I 149, 8; t. II 19, 22; 336, 20 18 ζῶντος Ol Fabr quod corr Re Anim

ἕλκοντας δοῦναι τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι. τούτων συνεφάψεται Ἰουλιανὸς πάντα καθιστὰς ῥᾴδια τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς τῶν στρατιωτῶν διαφεύγων, τοῖς δὲ ἔργοις γνωριζόμενος. R II 62

41. *Καλὸν δέ σοι κατ' ἄμφω σπουδάσαι περὶ τὴν τιμωρίαν· ἢ γὰρ ἐπ' ἐλέγχῳ λήψῃ τὴν δίκην, οὗ τί γένοιτ' ἂν δικαιότερον; ἢ δυνηθέντων, ὃ μὴ γένοιτο, τῶν δεδρακότων διαδῦναι κατὰ τὴν προαίρεσιν εὐδοκιμήσεις καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ παρ' ἐκείνῳ καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς, ὥσθ' ἅπερ ἦν ἄν σοι τετιμωρημένῳ, ταῦτα ἔσται ἐθελήσαντι.*

---

3 *τῶν* om Ol Fabr 4 *δ'* Re 8 *διαδύναι BI* | *κατὰ τὴν*] „*malim γε interponi*“ Re 10 *ἄν* inserui ante *σοι* e *V* auctore Re, ante *ἦν* Monnier 11 *ταῦτ' V* | *θελήσαντι M* | *ὑπὲρ τῆς τιμωρίας ἰουλιανοῦ* subscr. I^{3}

XXV.

Oratio περὶ δουλείας in ethicarum quae dicuntur[1]) numerum referenda, quippe quae quod Euripides Hec. 863 sq. dixit[2]) neminem non esse servum probatum eat, certis quidem anni quo conscripta sit signis caret, sed ut aetatis provectioris auctoris vestigia praebet[3]), ita nonnulla continere videtur quae ad tempus motu Antiocheno anni 387 paulo posterius[4]) deducant. Argumento ipso atque tractatione lectoribus arridens, etsi minus quam tres illae oratiunculae VI. VII. VIII, atque in eclogas recepta haud parvo numero codicum ad nostram aetatem pervenit.

Sunt autem hi 21:

1. Chisianus R VI 43 (= C). Initium orationis usque ad verba τῆς γὰρ p. 539, 7 folio codici saeculo XV praefixo continetur, reliqua codice ipso saeculi XI/XII fol. 232 sq. Correctus est manu recentiore (*s*) e codice Monacensis gr. 101 (= Mo) simillimo. Vide p. 445 et t. I p. 10 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 120ᵛ. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

---

1) Cf. orationes VI. VII. VIII (t. I p. 321 sq.), quae et ipsae a Libanio sene conscriptae sunt.

2) Cf p. 554, 9. Perperam Th. Kockius Com. Att. fragm. III 668 sq. Euripidis nomen a Libanio suppressum et pleraque in oratione ad ῥῆσιν comoediae Atticae, fortasse Thebanorum Philemonis (IV 11 M. II 486, 31 K), redire contendit.

3) Cf. p. 539, 1 sq. εἰς τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα πάλαι βλέπων — ἐν τῷ πολλῷ χρόνῳ τοὺς ἄλλους καὶ ἐμαυτὸν ὀδυρόμενος.

4) Cf. quae ad p. 558, 5 adnotavi. Quod p. 572, 10 optat τῶν δέ γε νῦν ὄντων (δεσποτῶν) ὡς ἐπὶ πλεῖστον εἴημεν αὐτοὶ καὶ παῖδες optime ad Theodosium Arcadiumque referri potest.

3. Vaticanus Palatinus gr. 282 (= P) saec. XIV fol. 228. Correctus est manu recentiore (= m^4) e codice aequali atque *C*. Vide t. I p. 20 sq. Contuli.

4. Laurentianus LVII 27 anno 1392 scriptus fol. 539^v. Vide t. I p. 59 sq. et 69. Inspexi.

5. Patmius 471 saec. XIV fol. 242. Vide t. I p. 41 sq. et 69. Partem p. 85, 17—88, 4 R mihi descripsit Ioannes Sakkelion.

6. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 85. Vide t. I p. 44 sq. et 69. Inspexi.

7. Vaticanus gr. 81 saec. XV fol. 194. Vide t. I p. 209 sq. et 236. Inspexi.

8. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 136^v. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

9. Monacensis gr. 101 (= Mo) saec. XVI fol. 195^v. Vide t. I p. 220 sq. Contuli.

10. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 108. Vide t. I p. 222 sq. et 236. Inspexi.

11. Mutinensis gr. CLXXXI (III F 3) (= Mut) saec. XV fol. 6. Desinit fol. 8^v verbis *καλοίην ἐλεύθερον* p. 546, 21. Vide supra p. 48 sq. Contuli.

12. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 162. Vide t. I p. 39 sq. et 236. Inspexit Henricus Rostagno.

13. Laurentianus XXXII 13 (= Laur) saec. XIV fol. 109. Vide t. I p. 227 sq. et 236. Usus eo est ad finem orationis inde a verbis *ἐμοὶ δὲ* p. 569, 1 in Morelliana editione deperditum edendum Io. Christ. Amadutius (Anecd. litt. ex Mss. codd. eruta vol. II Romae 1773 p. 3—16). Inspexi.

14. Laurentianus LIX 30 saec. XV fol. 214^v. Vide t. I p. 417 sq. Inspexi.

15. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 31^v. Vide t. I p. 331 sq.

16. Vindobonensis phil. gr. XCIII (= V) saec. XII fol. 134^v. Vide t. I p. 35 sq. Contuli.

17. Urbinas gr. 125 saec. XIV fol. 105^v. Vide t. I p. 214 sq. et 236. Ex eodem fluxit fonte atque ***B*** et ***M***. Inspexi atque e parte contuli.

18. Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 33v. Vide t. I p. 216 sq. supraque p. 7 et 204. Contuli.

19. Marcianus append. XCI 2 (= I) saec. XIV fol. 270. Vide t. I p. 217 sq. Contuli.

20. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 130. Vide t. I p. 24 sq. Contuli.

21. Marcianus gr. 437 (= M) saec. XV fol. 152. Vide t. I p. 213 sq. Contulit mihi Krollius.

Codicum a me adhibitorum hic quoque duae distinguuntur familiae, quarum prior codicibus *CAPMoMutUI*, altera codice *V* continetur, ex utraque mixtae recensionis signa prae se ferunt *BM*, ratione quam hoc tibi demonstrabit stemma:

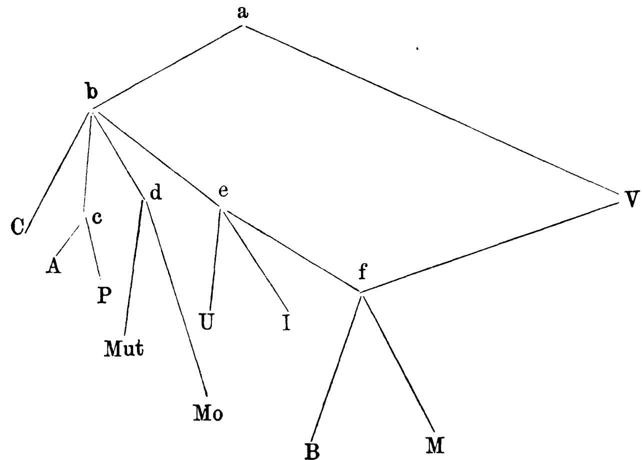

Nam *BM* modo cum *UI* modo cum *V* consentiunt. Lacunae quaedam quibus archetypus laborabat in fonte codicum *Mo* et *Mut* itaque etiam manu recentiore in *C* et *P* suppletae sunt ita ut de certa fide dubitatio sit.

Codicem Mutinensem quia neque integer neque in parte servata praestantior est quam *Mo*, ab apparatu critico

exclusi. Idemque in Urbinatem gr. 125 statui qui ex eodem quo *BM* fonte fluxit. Codex vero his cognatus Laurentianus XXXII 13 (= *Laur*) quo Amadutius usus est, ita scatet vitiis, ut eius lectiones recipere nefas sit.

Argumentum orationis causa fuit, cur numerus locorum a Planude et Macario Chrysocephalo[1]), qui codice interpolato usus est[2]), excerptorum maximus sit.

Oratio primum edita est a Morello Lib. opp. t. II p. 642—660 *e codice Bavarico*, ut ipse in indice praemisso ait, i. e. Monacensi gr. 101, sed pessime. Nam non solum finis orationis omnino deest, sed etiam pars quae huic antecedit, non formam qua in codice legitur, sed plane novam atque inauditam exhibet, id quod vix aliter explicari poterit nisi ita ut Morellus iactura apographi typographis traditi facta suo Marte, sed invita Minerva textum graecum secundum partem superstitem versionis suae latinae refinxerit, reliqua plane praetermiserit. Nam neque forma illa in ullo codicum superstitum reperitur neque, quae fuit Cobeti[3]) opinio, vetus quaedam interpretatio latina huius aliusve orationis Libanianae unquam exstitit.[4])

Finem orationis in lucem protraxerunt Amadutius[5]) eiusque immemor Reiskius, qui etiam partis antecedentis formae Morellianae genuinam e codicibus Augustano et Monacensi succedere iussit t. II p. 87 sq. plurimisque aliis orationis vitiis opem tulit, postquam iam Animadversionum volumine V p. 442—448 multa divinando egregie correxit. Quae aliis emendanda reliquit, eorum partem Cobetus et Sintenis absolverunt.

---

1) Cf. t. I p. 72 sq. et 351.
2) Cf. p. 540, 18.
3) Coll. Crit. p. 123.
4) Confer quae de hac re in Philol. t. LIX p. 400 sq. exposui. Peccato ibi p. 401 col. 2 l. 7 *ὁπλιτῶν* pro *οἰκετῶν* impressum est.
5) Cf. supra p. 535 n. 13.

ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΕΙΑΣ.

R II 63 1. *Τὼ δὲ ὀνόματε τούτω πολλὼ πανταχοῦ τῆς γῆς, ὁ δοῦλος καὶ ὁ ἐλεύθερος, ἔν τε οἰκίαις ἔν τε ἀγοραῖς ἔν τε ἀγροῖς ἔν τε πεδίοις ἔν τε ὄρεσιν, ἤδη δὲ καὶ ἐν ναυσὶ καὶ ἐν ἀκατίοις. καὶ δοκεῖ τὸ μὲν εὐδαιμονίας εἶναι, ὁ ἐλεύθερος, τὸ δὲ τοῦ ἐναντίου, ὁ δοῦλος. καὶ ὅταν δὲ προπηλακίζηταί τις, μᾶλλόν τι δεινολογεῖται τῷ ἐλεύθερος εἶναι, καὶ ἄν γε εἰς δοῦλον ὑβρίζῃ, πάλιν, εἰ ἐγκαλεῖ τις, ποιεῖται δεινὸν ἐξεῖναι λέγων τύπτειν, ὥσπερ τοὺς λίθους.* 2. *ἐγὼ δὲ*

C = codex Chisianus
A = Monacensis (olim Augustanus) 483
P = Palatinus gr. 282
Mo = Monacensis 101
U = Urbinas gr. 126
I = Marcianus append. XCI 2
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 437
V = Vindobonensis phil. gr. XCIII

---

7 Sen. ep. mor. V 6 (47), 11   8 Her. I 44. IV 68, 1

---

1 *Περὶ δουλείας* in spatio unius lineae om *C*   *τοῦ αὐτοῦ περὶ V*   2 *πολλὰ* Sintenis   4 *παιδίοις* (ε supra αι) *Mo*   5 *καὶ* (1) om *C*   6 *ἐλεύθερος P* sed *ι* ante *ο* eras et *ο* in ras m[3] | *τοὐναντίον BM*   7 *μᾶλλον τί Mo*   9 comma post *ὑβρίζῃ* posui | *εἰ* in *ἤ* corr *C*[2]   *ἢ BV* | *ἐγκαλῇ BM* sed in hoc *ῇ* in ras, *V*

εἰς τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα πάλαι βλέπων ἃ πάντας ὁμοίως εἰς δουλείαν ὑπάγει τινά, πολλάκις ἐν τῷ πολλῷ χρόνῳ τοὺς ἄλλους καὶ ἐμαυτὸν ὀδυρόμενος ἀξιώσαιμ' ἂν θάτερον τοῖν ὀνομάτοιν ἐκχωρεῖν, ὡς οὐκ ὄντος αὐτῷ πράγματος.

3. Πολὺ δέ γε πρὸ ἐμοῦ τοῦτο κατεῖδεν Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς τὴν Ἑκάβην ποιῶν. τῆς γὰρ δὴ Ἑκάβης δεομένης τοῦ Ἀγαμέμνονος συμπρᾶξαί οἱ πρὸς τὴν τοῦ Πολυμήστορος τιμωρίαν ἔδεισε μὲν ὁ Ἀγαμέμνων μὴ διαβληθείη πρὸς τὸν στρατὸν ὡς τὰ τῶν ἐχθρῶν πρὸ τοῦ οἰκείου θεραπεύων, ὁρῶσα δὲ ἡ γραῦς τὸν αὐτὸν ἄρχοντά τε τῶν Ἀχαιῶν καὶ δεδοικότα τοὺς Ἀχαιούς,

φεῦ,

ἔφη,

οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος·
ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν ἢ τύχης,
ἢ πλῆθος | αὐτὸν πόλεος ἢ νόμων γραφαὶ R II 64
εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.

ποιεῖ μὲν δὴ καὶ ταῦτα δουλείαν, ποιεῖ δὲ καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις οὐκ ὀλίγα.

4. Πρότερον δέ γε σκεπτέον, εἰ τὸ μὲν ἀνθρώπειον δουλεύει γένος, τὸ θεῖον δ' ἀδέσποτον.

---

8 Eur. Hec. 752. 789. 841 9 Eur. l. l. 855—863 14 Eur. l. l. 863 sq.

---

2 ἀπάγει *I* 3 ἄλλους inser *V*[2] 4 ἐκχωρεῖν *C* sed κ e γ corr m[2] 6 γε om *C* 7 τῆς γὰρ vocibus des. folium praefixum in *C*, δὴ ἑκάβης inc. fol. 232 9 Πολυμνήστορος Mor 10 διαβληθῇ *V* 11 ἡ om Mor 12 δεδιότα *V* 18 πόλεος scripsi auctore Re cum ed. Ald. Eur. πόλεων libri edd πόλεως libri Eur. | γραφὰς *Mo* 23 γένος δουλεύει *BM*

Ἡ μὲν οὖν ἐμὴ ψῆφος δεσπόζειν μὲν τὸ θεῖον ἀνθρώπων, δουλεύειν δὲ οὐδενί, ποιητὰς δὲ εἰ παραδεξόμεθα εἰς τὴν κρίσιν, ἄλλο τι πείσουσιν ἡμᾶς. 5. ὅταν γὰρ ὁ μὲν Κρόνος ἐκπίπτῃ τοῦ οὐρανοῦ, βασιλεύῃ δὲ ὁ Ζεύς, πάλιν δὲ αὐτὸν ἐπιβουλεύωσι συνδῆσαι

Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,

καὶ δέηται δὴ συμμαχίας ἐκ θαλάσσης καὶ εἰδῇ τοῦ μὴ δεθῆναι χάριν τῇ Θέτιδι, τίς αὕτη τοῦ Διὸς ἐλευθερία; τίς δὲ ἡ τῶν ἄλλων θεῶν, ὅταν αὐτοὺς ὁ Ζεὺς ἐκφοβῇ ταῖς ἀπειλαῖς καὶ ἀπάγῃ τῶν ἔργων ἃ πράττειν ἐθέλουσι; 6. καὶ μὴν τόν γε ἐξ ἔρωτος ζυγὸν μικροῦ πᾶσιν ἐπιτείνουσι. καὶ ἴστε ἔρωτας Διὸς καὶ Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἄρεος καὶ Ἡφαίστου καὶ Πλούτωνος, καὶ ὡς οὐδὲ τὰς θηλείας ἀφεῖσαν ποιηταὶ τοῦ ζυγοῦ, μέμνησθε. καίτοι τὸ ἐρᾶν ἄλλο τι ἐστὶν ἢ δουλεύειν; 7. λέγει δὲ καὶ ἡ Πυθία παραμυθουμένη Κροῖσον τὸν Λυδὸν αἰχμάλωτον ὄντα παρὰ Κύρῳ τῷ Πέρσῃ· τὴν πεπρωμένην μοίρην ἀδύ-

---

6 Il. α 400 9 Il. ϑ 4 sq. 16 Her. I 91, 1. cf. Philem. Theb. fr. com. IV 11, 5 M. II 486, 31 K

---

2 *παραδεξόμεθα M* sed *αδε* in ras 4 *ὅτ' ἂν CA* | *πίπτῃ UI* | *βασιλεύει Mo* Mor 5 *δ'* (1) *UMo* Re | *δ'* (2) Re | *ἐπιβουλεύουσι* Mor 7 *θαλάττης CUB* Re | *εἰδῇ* scripsi e *V* *εἰδείη* reliqui libri edd 8 „*malim τοῦ Κρόνου καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἡ ἐλευθερία*" Re 9 *ὅτ' ἂν CA* | *αὐτὸς V* *αὐτοὺς ὁ ζεὺς C* sed *υτους ο ζε* in ras m² 10 *ἀπάτῃ Mo* Mor 11 *τόν γε* om Mor | *ζυγοῦ μικροῦ* Mor | *μικροῦ* om *UI* 12 *πεῦσιν Mo* Mor | *ἔρωτα BM* | *διός τε καὶ B* 13 *ἄρεος* sed *ο* in ras ex *ω CP³M* *ἄρεῶς A* cf. p. 41, 1; 216, 10 14 *δὲ* praevia ras 2 litt *U* 15 *τί PBMV* 16 *λέγει* — 541, 1 *θεῷ* praemisso *Τοῦ περὶ δουλείας λόγ. λζ* citat Macar fol. 92ᵛ 16 *δὲ* om Macar | *καὶ* om *M* Mor | *ἡ* inserui e *BMV* coll. p. 31, 7; 80, 18; Her. l. l. om reliqui libri edd 18 „*malim ὅτι τὴν*" Re | *μοῖραν UIBM* Re *αἴσην* Macar

νατόν ἐστιν ἀποφυγεῖν καὶ θεῷ. ταυτὶ μὲν δὴ χαιρέτω, Μοίρας δὲ ἡγώμεθα | θεάς τινας εἶναι R II 65 τὰ μὲν τῶν ἀνθρώπων ὁριζούσας νήματι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων οὔτε ἰσχυροτέρας οὔτε ἀσθενεστέρας. 8. τῶν δὴ φασκόντων ἐλευθέρων εἶναι τοῦτο πρῶτον ἀφαιρεῖται τὴν ἐλευθερίαν τὸ μὴ εἶναι κύριον ἅττ' ἂν ἐθέλῃ δρᾶν, ἀλλ' ἠναγκάσθαι πράττειν ὅσα οἱ ⟨Αἶσα⟩ γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. ἰδοὺ γάρ, βούλομαι πλεῖν καὶ ἀπὸ λιμένων ἐργάζεσθαι χρήματα, ἡ δὲ Μοῖρα ἐπὶ γῆν τέ με ἄγει καὶ βοῦς καὶ ἄλοκα καὶ σπορὰν καὶ δρέπανον καὶ ἅλω, καὶ ἀφελκυσθεὶς ὧν ἐπεθύμουν, ἐν οἷς οὐκ ἐθέλω ζῶ, ὥσπερ ἕτερος γῆν ἐργάζεσθαι θέλων καὶ μικρὰ μετὰ ἀσφαλείας ἔχειν ὑπὸ τῆς Μοίρας εἰς ναῦν ἐμβιβασθεὶς ἀντὶ τῆς ἀρούρας πέλαγος τέμνει μικρῷ μέρει τῶν τοίχων διεστηκὼς θανάτου. ἄλλος ἐρῶν ῥητορικῆς εἰς παιδοτρίβου πεφοίτηκε καὶ ἀπὸ ῥώμης εὐδοκιμεῖ καὶ στέφανον ἐξ Ὀλυμπίας φορεῖ, ὁ δὲ ἐρῶν στεφάνου τοῦ ἐκ Πίσης ἐν λόγοις ἐγένετο. 9. καὶ ὅλως πολλαχοῦ μάχας ἂν εὕροι τις ἐπιθυμιῶν τε καὶ Μοιρῶν καὶ τὴν

---

3 Phanocl. Erot. 2, 1. C. I. G. 6092 (Kaibel epigr. 1084[c]), 2
7 Il. υ 127. cf. ω 209 15 Arat. Phaen. 299

---

2 χαίρειν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἡδονῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ φθείρεσθαι B^2 (= Thom. M. p. 392, 6 s. v. χαίρειν)

---

5 πρῶτος *Mo* 6 ἅττ' ἂν ἐθέλῃ scripsi e *BV* ἅττα ἐθέλει reliqui libri edd 7 ἅσσα olim conieci Mus. Rhen. XXXII 88 | ἡ μοῖρα οἱ coni Re | Αἶσα inserui (l. l.) | γειναμένῳ *V* 8 ἰδοὺ — 18 φορεῖ citat Plan fol. 104 11 ἄλοκα in αὔλακα corr V^2 ἄλωκα *BM* ἄλογα *Mo* Mor | καὶ σπορὰν — ἅλω om Plan | ἐφελκυσθεὶς Mor 12 ὧν ex ὡς corr Mo^2 13 μετ' Plan Re 19 πίσσης *B* 20 καὶ τὴν — 542, 1 Μοιρῶν om *UI*

νίκην πανταχοῦ τῶν Μοιρῶν. οὕτως ὁ μὲν γαμεῖ φεύγων τὸν Γάμον, ὁ δὲ ἄγαμος ἐβίω θύων τῷ Γάμῳ. καὶ πενία δὲ καὶ πλοῦτος καὶ παῖδες καὶ ἀπαιδία καὶ βίου μέτρα μείζω τε καὶ ἐλάττω πάντα ἐκεῖθεν. 10. διὰ τί οὖν ἐλεεῖς τὸν οἰκέτην καὶ δοῦλον καλεῖς, ὅτι τῶν σῶν ὀφρύων τἀκείνου ἔργα ἐξήρτηται καὶ ἡνία τις αὐτῷ παρὰ τῆς σῆς γνώμης ἐμβέβληται, πρὸς ἣν τὸ μὲν ποιήσει, τοῦ δὲ ἀποσχήσεται; καὶ γὰρ σὲ τὰ τῶν
R II 66 Μοιρῶν περιάγει δόγματα | μᾶλλον ἢ τὴν ναῦν ὁ κυβερνήτης, καὶ οὐκ ἂν οἷός τε εἴης ἀντιτείνων γενέσθαι ἐλεύθερος καὶ κρείττων τῶν αὐταῖς βεβουλευμένων.

11. Εἰσὶ δὲ οἳ Μοίρας μὲν οὐκ ὀνομάζουσι, Τύχην δὲ παντὸς αἰτιῶνται, κακοῦ τε ὁμοίως καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐπαινοῦσι δὴ τὸν εἰπόντα· τύχη τὰ θνητῶν πράγματα, ὡς ἂν ἐκείνης λαμπροὺς μὲν τοὺς ταπεινούς, ταπεινοὺς δὲ τοὺς λαμπροὺς τιθείσης καὶ πάλιν αὖ πρὸς τὰ πρόσθεν ἑκατέρους ἀποφερούσης καὶ πλοῦ-

15 Chaer. Achill. fr. 2 p. 782 N². Nicostr. Pandr. fr. com. III 285, 2 M (II 224, 19 K). Cic. Tusc. V 9, 25

9 περιάγει] ἤτοι περιστρέφει· περικυκλοῖ V²

2 ᾿ βίω cum ras 2 litt ante β U ἐν βίω̈ IMo Mor | Γάμον et Γάμῳ scripsi coll. t. I 312, 17 γάμον et γάμῳ libri edd sed Γάμῳ Mor 3 παῖδες καὶ ἀ in marg Mo² 4 διατί PMoI BMV 5 οὐκ post οὖν et ἀλλὰ ante καὶ PMoUI, γρ in marg M, edd et inser CᶠAᵖ 6 τὰ κείνου CAUI Re τὰ ᾿κείνου P sed ᾿ eras, Mo Mor τὰ ἐκείνου BM | τίς CAPUIBV 7 ἐμβέβληται scripsi auctore Cobeto Coll. 122 βέβληται libri edd 8 τοῦ δὲ] τοδὲ I το U sed ras 2 litt post ο | καὶ γὰρ καὶ σὲ V 9 δόγματα (νή supra) M 11 βεβουλευμένων P sed ευμένων in ras m² 14 τε Mo sed ε in ras m² 15 τύχην Mor 16 ὡς I sed ς inser m² 18 γρ ὡς (supra) πρὸς M

τον τοῦ μὲν ἀφαιρούσης, τῷ δὲ διδούσης. 12. οἴονται δὲ καὶ πόλεμον καὶ εἰρήνην καὶ ὑγείαν καὶ νόσον καὶ ὅσα ἁπλῶς ἀνθρώποις ἢ κέρδη ἢ βλάβη, πάντα ταῦτα τά τε παρελθόντα τά τε ὄντα τά τ' ἐσόμενα γνώμην εἶναι τῆς Τύχης. ἡμῖν δὲ οὔτε δικάσασθαι ἔστι πρὸς αὐτὴν οὔτε ἀπαιτῆσαι δίκην οὔτε πλήθει στρατιᾶς καταπαῦσαι τὴν δυναστείαν, ὥσπερ Λακεδαιμόνιοι τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν. 13. τί μᾶλλον οὖν ὁ δοῦλος σὸς ἢ σὺ τῆς Τύχης, εἰ ὥσπερ ἐκεῖνον σὺ γυμνοῖς τε ἱματίων, ἢν ὁ θυμὸς κρατῇ, καὶ εἰς μύλωνα πέμπεις, οὕτω σὲ γυμνοῖ τῆς οὐσίας ἐκείνη καὶ ἐπὶ θύρας πέμπει τῶν δοῦναι δυναμένων; εἰ γὰρ καὶ εὖ πράττοις διὰ τέλους, ἐκείνης γε βουλομένης οὐ μεταπέπτωκας, σαυτῷ δὲ οὐδὲν ἐβεβαίωσας, ὥσπερ οὐδὲ ὁ δοῦλος μένοι ἂν ἐπὶ τῆς εὐπραξίας ἄκοντος τοῦ δεσπότου, ἀλλ' ὃ τούτοις ἡμεῖς, τοῦτο ἡμῖν ἐκείνη. αὕτη μὲν οὖν ἄνωθεν ἡ δουλεία ποθὲν καὶ ἴσως ἐξ οὐρανοῦ. χρὴ γὰρ οἴεσθαι καὶ τῇ Τύχῃ κεῖσθαι ἐν οὐρανῷ θρόνον, εἰ καὶ μὴ ἐν τοῖς δώδεκα θεοῖς ἠρίθμηται.

14. Φέρε δὴ καὶ ἑτέρους δεσπότας καὶ δεσποίνας ἐξετάσωμεν, οὓς ἡμεῖς μὲν αὐτοῖς ἔνδοθεν ἐπανίστα-

7 Her. V 63 sq. 18 Iuv. sat. X 365 sq.

1 *ἀφαιρούσης* in ras *M*[2] | *τὸν I* *τὸ Mo* 2 *ὑγείαν C* sed *ει* ex *ι* corr *f*, *V* sed *εί* in *ίει* corr m[2] 4 *τά τ' ἐόντα V* | *γνώμης* Mutinensis, fortasse recte 6 *οὔτ'* Re 8 *οὖν μᾶλλον V* | *οὐν P* sed *οὐν* in ras m[5] 10 *κρατεῖν Mo* *κρατεῖ* Mor | *εἰς* in ras *M*[2] | *μύλωνα* retinui contra auctoritatem Arcadii p. 12, 23 (ed. Barker) *μυλῶνα* praescribentis aeque atque t. III 15, 3 et IV 848, 2 R | *πέμπης BMo* Mor 12 *πέμπη B* | *πράττεις P* sed *οι* supra *ει* scr. m[4], *MV* 13 *διατέλους AP MoUIV* 21 *αὐτοῖς Mo* Mor *ἡμῖν αὐτοῖς V*, fortasse recte | *ἐπανιστῶμεν ἔνδοθεν B*

μεν, οἱ δὲ ἀπολλύουσί τε ἡμᾶς καί, τὸ πάντων ἀτοπώτατον, ὑπὸ τῶν ἀπολλυμένων ἀγαπῶνται.

15. *Πρῶτον μὲν ἄμετρος ἐπιθυμία περὶ ἐδωδήν τε* R II 67 | *καὶ πόσιν. ἢ οὐ δεσπόται ταῦτα, ὅταν ἀφέλκοντα ἔργων σπουδαίων τε καὶ χρηστῶν καὶ ἀνδρὶ προσηκόντων ἐπὶ τραπέζας ἄγῃ πολυτελεῖς Περσικάς τινας ἢ Συβαριτικάς, ἔπειτα πόρρω τῶν νυκτῶν ὥσπερ ἐν πέδαις κατέχῃ βαρύνοντα μὲν γαστέρα, βαρύνοντα δὲ κεφαλήν, ὥσπερ οἱ κακοὶ τῶν ὀνηλατῶν τοὺς ὄνους, τελευτῶντα δὲ κακοσχημόνως οἴκαδε ἀποπέμπῃ σφαλλομένους τε καὶ ἀκράτορας τῶν ποδῶν; οὗτοι δὴ μετὰ νύκτα τε καὶ ὕπνον πάλιν αὖ ἔρχονται τὰ αὐτὰ πεισόμενοι καὶ περῶσι διὰ μέθης τὸν βίον δοῦλοί τινες ὄντες κρατήρων τε καὶ πίθων καὶ ἐκπωμάτων.*

16. *Ἕτερος τοίνυν δεσπότης θυμὸς οὐ τῷ λογισμῷ καθάπερ ἐπίκουρος ὑπηρετῶν, ᾗ δίκαιόν τε καὶ συμφέρον, ἀλλ' ὑφ' αὑτῷ τὸν λογισμὸν πεποιημένος καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐκείνου θρασέως ἁρπάσας. οὗτος τοίνυν ἐλαύνει κατάκρας τὸν ἐχόμενον καὶ ταράττει μᾶλλον ἢ τὰ πνεύματα τὴν θάλατταν, ὁποῖα ἐπολέμει τῷ τοῦ Λαέρτου. ζεῖ τοίνυν πανταχοῦ τε καὶ ἐπὶ παντὶ*

6 Thuc. I 130, 2 7 Plat. Prot. p. 310 C. Conv. p. 217 D

1 *ἀπολλύουσιν ἡμᾶς B* 3 *τε P* sed *ε* in ras m[2] 7 *πρόσω* coni Sintenis at cf. Plat. l. l. 10 *τελευτῶν V* 13 *περᾶσι Mo* Mor 15 *Ἕτερος* — 21 *τῷ Λαέρτου* citat Plan fol. 104 16 *ἡ* (superscr. *εἰ*) *B* 17 *ὑφ* (superscr. *π*) *ἀὐτῷ B* *ὑπ' αὐτῷ Mo* Mor 18 *ἁρπάσας, οὗτος* Re 19 *ταράττει* — 21 *Λαέρτου* versus agnoscit comoediae Atticae Kockius Com. Att. fr. III 668 n. 1511 coll. Cratin. fr. 136 qua de re cf. t. I Addenda p. X *καταράττει M* 20 .. *ὁποῖ' ἐπολέμει παιδὶ Λαέρτου* Kock 21 *τε* scripsi e *V* *τις* reliqui libri edd, quod „*aut delendum aut addendum aliquid e. c. σφοδρός τις*“ Re

καὶ πρὸς ἅπαντας, καθάπερ λέβης ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ, καὶ μικρὸν ἀπέχει κυνὸς ὑλακτοῦντος διακενῆς ἐμβοῶν τε καὶ ὑβριστὴς φαινόμενος καὶ πλήττων ῥήμασιν οὐκ ἀνεκτοῖς, ὅθεν αὐτῷ ἀεὶ τὸ πλέον πολέμιον. 17. παραινέσεων δὲ ἀκροώμενος ληγέμεναι δὲ θυμοῦ, χαλεπωτάτου νοσήματος, ὄφρα σε μᾶλλον τίωσ' ἀνθρώπων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες, ἐπαινεῖ μὲν τὸν σύμβουλον καὶ φησὶν οὐκ ἄλλως ποιήσειν, ἐμπεσόντος δὲ τοῦ δεσπότου πάλιν Ἀγαμέμνων γίνεται καὶ τὰ ἔνδον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. ἐν ᾧ δὴ τὴν δουλείαν ὁμολογεῖ καὶ οὐχ οἷός τέ ἐστιν ἄλλο τι δρᾶν ἢ ὅ τι ἂν ὁ θυμὸς παραγγέλλῃ. 18. δοῦλος δὲ ἦν Ἀγαμέμνων, ἡνίκα | ταῦτα ἐπεπόνθει, καὶ εἰ σφόδρα ἀπὸ Πέλοπος τοῦ R II 68 Ταντάλου τοῦ Διὸς καὶ εἰ σκῆπτρον ἦν αὐτῷ παλαιόν τε καὶ ἐξ οὐρανοῦ καὶ τῆς Ἡφαίστου χειρός. δοῦλος δὲ ἦν καὶ Ἀχιλλεὺς εἰς ὅμοιον θυμὸν ἐμπεσὼν καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ μέσῃ στρατηγὸς κατὰ βασιλέως ἕλκων τὸ ξίφος, καὶ ὁ τὰς πολλὰς πόλεις ἐκείνας καθελών, δώδεκα μὲν σὺν νηυσί, πεζὸς δ' ἕνδεκα, τάς τε σκηνὰς ἐμπεπληκὼς αἰχμαλώτων σωμάτων αὐτὸς αἰχμάλωτος ἤγετο καὶ πάντα ὃν ἐμήνιε χρόνον οὐκ ἦν ἐλεύθερος.

19. Ὁ δὲ δὴ φιλόκυβος, ὦ πρὸς Διός, ἆρα ἐλεύ-

5 Il. ι 257 sq. 10 Il. α 104 15 Il. β 101 sq. 18 Il. α 194 19 Il. ι 328 sq. 21 Dem. Lept. p. 480, 10

2 διὰ κενῆς Re 4 τὸ πλέον in suspicionem vocavit Re at cf. p. 476, 10 et Thuc. IV 86, 3 5 δὲ (1)] τε Re 7 ἐπαινεῖ — 8 ποιήσειν in marg *Mo*² 9 γίγνεται *I* 10 λαμπετόωντι *Mo* sed τι in marg m² 11 ἐίκτην — 12 τε in marg *Mo*² 12 καὶ ⟨ὅτι⟩ οὐχ? | ὅτι *IMo* 20 τὰς δὲ Re 23 Ὁ — ἐλεύθερος versum comoediae Atticae ὦ deleto et ἆρ' reposito agnoscit Kockius l. l. 1512 | δὴ om Mor | ὦν Mor | ἄρα *U*

θερος; καὶ τίς πώποτε οἰκέτην οὕτως ἠνάγκασεν ἀγρυπνεῖν, ὡς ἐκεῖνο τὸ ἀρρώστημα τοὺς κεκυφότας τε καὶ μαχομένους ἀπεστέρησεν ὕπνου πεῖθον μὲν ἀγορᾶς ἀμελεῖν, πεῖθον δὲ λουτρῶν ὑπερορᾶν, ἤδη δέ που καὶ τροφῆς αὐτῆς; ὃ γὰρ δὴ περὶ τεττίγων μεμυθολόγηται λιμῷ τελευτῆσαί τινας ἀνθρώπους ἔρωτι ᾠδῆς, ἔπειτα γενέσθαι τέττιγας τιμῇ Μουσῶν, τοῦτο μικροῦ καὶ εἰς τοὺς φιλοκύβους ἔρχεται. συνείρουσι νύκτας ἡμέραις ἄσιτοι καὶ ἄποτοι καὶ ἡδονῆς ἡδονὴ περίεστι. τοὺς οὖν ἄνευ δεσμῶν δεδεμένους τί ἄλλο γε ἢ δούλους προσρητέον;

20. Φθόνος δὲ οἷς ἐμπέπηγεν, οὐκέθ' οὗτος δι' ἡδονῆς ἀπόλλυσι τὸν φθονερόν, ἀλλὰ κοινόν τι κακὸν αὐτοῦ ἐκείνου καὶ ἐφ' ὃν κεκίνηται, καὶ πολὺ πλέον τοῦ φθονοῦντος. τὸν μὲν γὰρ φθονούμενον νῦν μὲν ἔβλαψε, νῦν δὲ οὐδέν, ᾧ δὲ ἐγκάθηται, τούτου ψυχὴν μὲν ἀλγύνει, σῶμα δὲ ἀναλίσκει καὶ ποιεῖ τῶν πενθούντων σκυθρωπότερον, οὐχ ὅτι αὐτῷ προσέπεσέ τι κακόν, ἀλλ' ὅτι τῷ πέλας ἧκέ τι ἀγαθόν. 21. τὸν τοίνυν τοῦδε τοῦ νοσήματος ἔμπλεων πῶς οὐκ ἂν ἀδικοίην, εἰ καλοίην ἐλεύθερον; ὃς πάντα οἰκέτην στιγματίαν παρελήλυθεν ἀθυμίᾳ. ὁ μέν γε ἐφέντος τοῦ

3 Aesch. Sept. 397 6 cf. Schol. ad Il. γ 153. λ 5 13 Plat. leg. IX p. 870 C. Isocr. Euag. p. 190 b. Menand. IV 235, 12 M. III p. 162, 540 K. Cf. Jahrb. d. K. Pr. Kunsts. XXIII 210 n. 1

5 ὃ — 9 περίεστι citat Plan fol. 104 5 δὴ om Mor | μεμυθολόγηκε Mor 12 οὕτως *I* 13 οὐκ ἀπόλλυσι *B* 14 αὐτοῦ τε καὶ ἐκείνου *B* αὐτοῦ τὲ *M* sed τὲ in ras m[2] „*malim τ' interponi*" Re 15 γὰρ scripsi cum Re Anim γε libri sed ε in ἀρ corr C^p, edd 19 ἧκε (ἧκεν *A*) τί *APIBM* 19 τὸν — 22 ἀθυμίᾳ ad versus comoediae Atticae revocare studuit Kockius l. l. 1513 in hunc modum: τὸν τοῦδε τοίνυν τοῦ νοσήματος πλέων | πῶς οὐκ ἂν ἀδικοῖμ' εἰ καλοῖμ' ἐλεύθερον; | πάνθ' ὃς πάρεισι στιγματίαν ἀθυμίᾳ 20 τούτου *BM* 22 γὰρ?

δεσπότου | ταῖς ὑπὲρ τοῦ μετώπου θριξὶν ἐπικαταβῆναι συγκαλύψας τοὔνειδος γελῴη ἄν, ὡς δὴ οὐκ ἐστιγμένος, τὸν δὲ οὐδὲν ἂν ποιήσειε μὴ οὐχὶ τήκεσθαι. τίς ἂν οὖν εὖ φρονῶν οὐχ ἧττον ἡγήσαιτο κακὸν ἁλῶναι τοῖς πολεμίοις ἢ φθόνον ἐρριζωμένον ἐν αὑτῷ περιφέρειν, ὠμόν τε καὶ πικρὸν καὶ σκοτεινὸν δεσπότην; R II 69

22. *Ἴωμεν δὴ καὶ ἐπὶ τοὺς φιλοχρημάτους οὓς ἐπιστρέφει δεινῶς ἀργυροκοπεῖά τε καὶ χρυσοχόων ἐργαστήρια. οἱ δὲ κἂν ἐντύχωσιν ἵππῳ μεγάλῳ τε καὶ καλῷ καὶ χρυσῷ κεκοσμημένῳ, μᾶλλον ἔβλεψαν εἰς τὸν χρυσὸν ἢ τὴν τοῦ θρέμματος ἀρετήν. ἀρκεῖ δὲ αὐτοῖς τῶν παρόντων οὐδέν, τὸ δὲ ἀπόν, ὅτι μὴ πάρεστιν, ὀδυνᾷ. πολὺ δὲ νομίζουσιν ὧν ἔχουσιν οὐδέν, ἀλλὰ τὸ παρ' ἑτέροις ὂν ἔλεγχον εἶναι τῆς αὑτῶν ἡγοῦνται πενίας. βούλοιντο δ' ἂν πάντα μὲν τὸν φαινόμενον αὑτοῖς γενέσθαι χρυσόν, πάντα δὲ τὸν ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς.* 23. *διαλέγονται δὲ ἀεὶ περὶ χρημάτων, ὥσπερ οἱ διψῶντες περὶ πηγῶν. μακαρίζουσιν οὐ Νέστορα, οὐκ Ἀργανθώνιον ⟨τῶν ἐτῶν⟩, οὐ Πηλέα τῶν γάμων,*

---

1 Diphil. fr. com. IV 407, 5 sq. M. II p. 562, 66 K 18 Il. *α* 247 sq. *β* 370

---

1 *μετώπου* m² supra *δεσπότου V* 2 *ἂν γελώη M* 4 *τίς* — 6 *δεσπότην* omisso *οὖν* citat Macar fol. 92ᵛ 5 *ἑαυτῷ V* *αὑτῶι A* *αὑτῶ IMo* Mor *αυτῶ U* 6 *φέρειν* Macar | *ὠμόν* — *δεσπότην* ad versus comoediae Atticae revocare studuit Kockius l. l. 1514 in hunc modum: *φθόνον | ὠμόν πικρόν τε καὶ σκοτεινὸν δεσπότην* 7 *δὲ M* 10 *μᾶλλον ἔβλεψαν*] „*mallem ἂν interponi*" Re 11 sq. *ἀρκεῖ δέ γ' αὑτοῖς τῶν παρόντων οὐδὲ ἕν* Kockius l. l. 13 *πολλοὶ BM* 14 *ἡγοῦνται τῆς αὑτῶν* (*αὐτῶν B*) *εἶναι BM* 15 *δ' ἂν* scripsi e *BMV* *δὲ* reliqui libri edd 16 *αὑτοῖς APMoUIBMV* Mor | *τοῖς* om *V* 17 *δ'* Re 18 *Νέστορα ⟨τῆς γλώττης⟩,?* cf. p. 82, 5 19 *ἀλλ' Mo* sed *οὐκ* in marg | *τῶν ἐτῶν* inserui coll. ep. 1460. Her. I 163

οὐκ Ἄδωνιν τοῦ κάλλους, οὐχ Ἡρακλέα τῆς ἀθανασίας, ἀλλὰ Καλλίαν καὶ Γύγην καὶ Κινύραν καὶ Κροῖσον καὶ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς μύρμηκας. καὶ εἰ μὲν λάβοιεν, φαιδροί, φίλου δὲ ἀξιοῦντος εὖ παθεῖν ἀπὸ χρημάτων σκοτοδινιῶσι, καὶ ὁ μέν τις αὐτῶν ἐσίγησεν, ὁ δὲ ὑποσχόμενος ἐψεύσατο, τρέμουσι δὲ ἀμφότεροι. 24. ὁ οὖν ἑνὸς ἕνεκα στατῆρος ἢ καὶ ἔτι σμικροτέρου του φροντίζων τε καὶ ἁρπάζων καὶ ὀμνὺς καὶ ἀποστερῶν καὶ πάντα μὲν τολμῶν, πάντα δὲ ὑπομένων, μισῶν τε καὶ μισούμενος, φίλους τε προδιδοὺς καὶ δυσμενεῖς ὑπερχόμενος καὶ ἔτι τούτων ἐλεεινότερα φέρων ἆρα ἐλεύθερος; ἥκιστά γε, ἀλλ' ἀνδραπόδων μὲν αὐτὸς ἂν εἴη δεσπότης, χρυσοῦ δὲ δοῦλος. 25. οὐδὲ
R II 70 γὰρ Μίδας | ἐκεῖνος ὁ Φρὺξ ἐλεύθερος ἦν οὕτω μεμηνὼς ἐπὶ χρυσῷ, ὥστε ἐτεθήρατο μὲν ὁ Σάτυρος αὐτῷ, οἱ μὲν δὴ οἴνῳ φασίν, οἱ δὲ δικτύοις ἃ ἀνεπέτασαν μὲν οἱ θηραταὶ τοῦ Μίδου κατὰ τῶν θηρίων, Σάτυρος δὲ νύκτωρ τὰ ὄρη περιφοιτῶν εἴληπτο. οἱ μὲν δὴ δήσαντες ἦγον τὸ ἄγρευμα τῷ βασιλεῖ, ὁ δέ,

---

3 Her. III 102 15 Xen. Anab. I 1, 13. Paus. I 4, 5. Philostr. im. I 22. vit. Apoll. VI 27 p. 267. cf. Her. VIII 138

---

2 *καλίαν B* | *κιννύραν Mo* sed *ν* prius del, *BM* 4 *φίλου* | *δὲ ἐπαξιοῦντος εὖ παθεῖν ἀπὸ χρημάτων* | *σκοτοδινιῶσιν* Kockius l.l. | *εὐπαθεῖν CAU* Re quod correxit Cobetus Coll. 122 7 — 14 *ἐλεύθερος ἦν* versus comoediae Atticae *ἑνὸς ἕνεκα στατῆρος ἢ καὶ μείονος .... καὶ πάντα μὲν τολμῶν, ἅπαντα δ' ὑπομένων* | *μισῶν τε καὶ μισούμενος* | *φίλους τε προδιδοὺς καὶ κολακεύων δυσμενεῖς* | *κἀλεινότερα φέρων ἔτ' ἆρ' ἐλεύθερος;* | *ἥκιστά γ' · ἀνδραπόδων ἂν εἴη δεσπότης,* | *χρυσοῦ δὲ δοῦλος· οὐδὲ γὰρ Μίδας ὁ Φρὺξ* agnoscit Kockius l. l. 8 *ἀποστερεῖν Mo ἀποστερεῖ* Mor 16 *αὐτὸν Mo* Mor | *δὴ οἴνῳ*] *δι' οἴνου B* | *δικτύοις, ἃ* in ras P^2 19 *δὴ*] *γε* Mor | *ἤγαγον UI*

προσέκειτο γὰρ τῷ Διονύσῳ διαφερόντως, ἀφῆκε τὸν Σάτυρον τῷ θεῷ καὶ εἶχεν εὐθὺς μισθὸν τὸ ἐξεῖναι ὅ τι ἂν ἐθέλῃ, τὸν Διόνυσον αἰτεῖν. ὑπερβὰς δὴ τὰ ὄντως ἀγαθὰ πᾶν ὅτου θίγοι χρυσὸν ᾔτει γενέσθαι, καὶ ἦν ὁ Μίδας χρυσοῦ πατήρ. πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα αὐτῷ τοῦτο ἐπεπόνθει διὰ τῶν χειρῶν, ἐπεὶ δὲ καὶ ἀριστᾶν ἔδει, χρυσὸν ἐποίει σῖτα καὶ ποτά, καὶ ἦν αὐτῷ λιμὸς ὁ πλοῦτος. εἰ δὲ οὐκ ἐδούλευε χρυσῷ, κατεχρήσατ' ἂν εἰς δέον τῷ καιρῷ.

26. *Φέρε δὴ τὸν κολοφῶνα ἐπιθῶμεν, τὴν τῶν Ἐρώτων δεσποτείαν, ἧς τὴν ἰσχὺν τό τε τόξον δηλοῖ καὶ τὰ ὅπλα. ἐπειδὰν γὰρ ἢ οἰστὸν ἀφῶσιν ἢ προσενέγκωσι πῦρ, εὐθὺς ἑκάτερον ἐπὶ τὴν καρδίαν χωρεῖ καὶ τὸ μὲν ἐργάζεται τραῦμα πικρόν, τὸ δὲ φλόγα συχνήν. γίνεται δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀνὴρ ἐρῶν Μεσσηνίων δουλότερος φίλους μὲν καὶ γονέας καὶ τὸν παρ' ἀνθρώπων ψόγον ὕθλον ἡγούμενος, λατρεύων δὲ τοῖς παιδικοῖς καὶ ὁπότε μᾶλλον δουλεύοι, μᾶλλον*

---

1 Dio Cass. LI 25, 5

---

15 *ἐπὶ τῶν ἄγαν δουλευόντων* V^2

---

1 *διαφερόντων I* 3 *ἐθέλῃ* scripsi e *CAPUI* *ἐθέλοι* reliqui libri edd 6 *αὐτῷ* Re *αὐτὸ* libri Mor | *δὴ τοῦτο Mo* Mor 8 *δ'* Re 11 *ἐρώντων CPM* sed in his *ν* eras, *A* | *δεσποτείαν* ⟨*λέγοντες*⟩? | *τό*^{α} *τε τόξο*^{α}*ν B* 12 *τἄλλα ὅπλα*? | *ἐπειδ' ἂν A* 14 *πρᾶγμα V* et in *τραῦμα* corr *IM* 15 *δὲ B* om Mor | „*Menander aut quis alius Comicus dixerat: γίγνεται δ' ἐρῶν ἀνὴρ Μεσσηνίων δουλότερος aut ἀνὴρ ἐρῶν γὰρ δουλότερος Μεσσηνίων*" Cobet Coll. 122 *ἀνὴρ ἐρῶν γὰρ δουλότερος Μεσσηνίων* Kock l.l. 16 *δουλίστερος* Meineke Anal. crit. ad Athen. (T. IV) p. 241 at cf. Zenob. III 39 Prov. Bodl. 334. Coisl. 113. Macar III 35 *δουλότερός ἐστ' ἀνὴρ ἐρῶν Μεσσηνίων* versum fuisse conieci Herm. XII 212

ἡδόμενος, δαπάναις καὶ πόνοις καὶ προσεδρείαις πλέον ἢ κέρδεσι καὶ εὐθυμίαις χαίρων, τυχὼν μὲν μετ' εὐθυμίας θεραπεύων, ἀτυχήσας δὲ πάσῃ τέχνῃ καὶ δου- R II 71 λείᾳ τὰ παιδικὰ θηρεύων. 27. καὶ οὐδὲν οὕτως ἀδύνατον ὁ ἐρώμενος ἐπαγγέλλει, ὃ μὴ πᾶσα ἀνάγκη τῷ τετρωμένῳ καταπράττειν. εἰ δὲ ἀμήχανον, τεθναίη θᾶττον ἂν ἢ προαπείποι. καίτοι δούλοις γε ἡμετέροις τὰ ἀδύνατα τῶν ἔργων ἤδη τινὰ παραίτησιν ἤνεγκεν, ἔστι δὲ οἷς ⟨καὶ τὰ⟩ ἀδύνατα μὲν οὔ, μάλα δὲ ἐργώδη. ἀκούσαις δ' ἂν καὶ παρ' αὐτῶν γε τῶν ἐρώντων, ὡς δουλεύουσιν, ἣν ὡς ἀδικοῦσιν αὐτοῖς καθίζῃ τις δικαστήριον. ἐροῦσι γάρ, ὡς ἄγονταί τε καὶ ἕλκονται καὶ ὁ βιαζόμενος τῆς σφῶν γνώμης δυνατώτερος. καὶ τοῦτο δὴ παθημάτων ἁπάντων μάλιστα συγγνώμονας ἂν ὅτι πλείστους ἔχοι, τοῦτο μὲν ὡς ἰσχυρότατόν τε καὶ οἴστρῳ τὴν ψυχὴν ἐλαῦνον, τοῦτο δὲ ὡς ἁπάσης ψυχῆς ἢ τῶν γε πλείστων ἁπτόμενον. εὐαρίθμητοι γὰρ δὴ τῶν βελῶν τούτων ἄγευστοι.

28. Τίνι δὴ τοσούτῳ κατατείνει δεσπότης οἰκέτην; ᾧ τοῦτό ἐστιν ἡ δουλεία θεραπεῦσαι τὸν κεκτημένον ταῖς ἐν δείπνῳ καὶ λουτροῖς διακονίαις καὶ πλῦναι ἐσθῆτα καὶ ζεῦξαι ζεῦγος καὶ λειψάνοις ὄψων ἑστια-

---

16 Plat. Rep. IX p. 577 E. Phaedr. p. 240 D   19 p. 363, 4

---

1 *προσεδρίαις B* edd   2 *μὲν* om *U* inser *I*[3]   3 *δόλῳ* coni Sintenis coll. Isocr. Euag. p. 195 e *μετὰ δόλου καὶ τέχνης*   4 *θωπεύων V*   5 *ὁ ἐρώμενος*] *ὁρώμενος Mo* Mor   6 *καταπράττῃ Mo* Mor   7 *ἂν* om Re | *προσαπείποι V* sed *σ* eras | *γε* scripsi auctore Re („*sive ἡμετέροις sic nudum maneat sive articulus τοῖς ei praefigatur*") *τε* libri edd   9 *καὶ τὰ* inserui   11 *τίς MoBV* Mor   14 *συγγνώμονας C* sed *ονα* in ras m[2] *συγγνώμας I*   15 *ἰσχυρότερον B*   18 *δὴ ⟨οἱ⟩*?   21 *πλύναι AMoUI*

θῆναι καὶ τοιούτοις δή τισιν ἃ τρυφῆς μὲν οὐ μεταδίδωσι τῆς ἴσης, ἄλλο δέ τι ὀνίνησιν. ὑγιεινότεροι γὰρ ὡς τὰ πολλὰ τῶν δεσποτῶν οἱ δοῦλοι· τοῖς μὲν γὰρ τὸ ἄπονον νοσημάτων αἴτιον, τοὺς δὲ ὁ πόνος τῶνδε ῥύεται.

29. *Ἔτι τοίνυν δούλῳ μέν ἐστι δρασμός, καὶ πολλοὶ μὲν γῆς, πολλοὶ δὲ θαλάττης μυχοὶ καὶ ὄρη καὶ νάπαι, καὶ ὡς αἰπόλον ἦλθε καὶ ὡς βουκόλον καὶ ποιμαίνων ἔλαθε καὶ ἔλυσεν αὐτῷ τὴν δουλείαν, ἀπὸ δὲ τῶν δεσποτῶν οὓς ἀπηριθμησάμην,* | *τῶν τὴν* R II 72 *ψυχὴν κατειληφότων ποία φυγή; τίς ἀπόδρασις; ὅποι γὰρ ἂν ἀφίκωνται, περιφέρουσι τοὺς δεσπότας.*

30. *Εἰ δὲ φής, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν πολλοὶ κακοὶ καὶ δουλεύουσιν ἡμῖν τε καὶ τῇ κακίᾳ, πρῶτον μὲν θαυμάσαιμ' ἄν, εἰ ἀπὸ ἥττονος τρυφῆς ἴση τῳ ἂν γένοιτο κακότης. ἔπειτα οὐ τοῦτο νῦν ἀγωνίζεται ὁ λόγος δεῖξαι τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, τοὺς δ' ἐλευθέρους δούλους, οὐδ' αὖ τοὺς μὲν ἧττον, τοὺς δὲ μᾶλλον δούλους, ἀλλ' ὅτι πανταχοῦ δουλεία. περὶ δὲ μέτρου δουλείας καὶ ποῦ μὲν μείζων, ποῦ δὲ ἐλάττων, ἀφεῖται τῷ βουλομένῳ ζητεῖν.*

31. *Καὶ περὶ μὲν δουλείας ψυχῶν ἅλις· καίτοι πολλά γε εἴδη καὶ μεγάλα δουλείας σεσίγηται τοῦ μὴ*

2 *ὑγιεινότεροι* — 5 *ῥύεται* citat Macar fol. 92[r] 2 *ὑγιεινότερον* Macar 3 *γὰρ* om Macar | *ταπολλὰ BM* 5 *τοῦδε* Macar 8 *ποιμαίνων B* sed *αι* in ras m[2] 9 *αὐτῷ MoIMV* Mor *αυτῶ U* 10 *ἀπηριθμησάμην* (*κατ* supra) *M* *κατηριθμησάμην I* 11 *ὅποι* scripsi auctore Re *ὅπου* libri edd 13 *φηὶς A* 15 *τρυφῆς* scripsi e *V* coll. l. 1 *τροφῆς* reliqui libri edd | *τῶι CA* *τῷ P* sed ˜ eras, *MoIB* 17 *ἐλευθέρους* — 18 *δούλους* om Mor 18 *αὐτοὺς* Mor 20 *ποῦ* (1)] *π* cum ras 2 litt *U* | *δ'* Re 23 *ἤδη I* | *δουλείας καὶ μεγάλα B*

τὸ μῆκος ἐνοχλῆσαι τοῖς ἥκουσιν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. τὰ σώματα δὲ ἡμῖν ὅστις μὲν ἔπλασεν, οὐκ οἶδα, ἔστω δέ, εἰ δοκεῖ, Προμηθεύς, οἶδα μέντοι, ὡς τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ πάντα. καὶ τεκμαίρομαι τοῖς νοσήμασιν ἐπὶ πάντα ἐρχομένοις σώματα. 32. νῦν μὲν ἰατρὸς ἧκεν ἀναστήσων οἰκέτην, νῦν δὲ δεσπότην, πολλάκις τῆς αὐτῆς ἀμφοτέρους ἡμέρας. τὸ ποτέρου δὴ σῶμα ἐλεύθερον τὴν τῆς ὑγείας ἐλευθερίαν, ἐνίοτε μὲν τούτῳ, ἐνίοτε δ' ἐκείνῳ ἐνούσης, συνεχῶς δὲ οὐδετέρῳ; ὅταν οὖν διφροφορῆται μὲν ὁ ποδάγρᾳ δεδεμένος δεσπότης, φέρωσι δὲ οἱ ῥώμην ἔχοντες οἰκέται, ἆρ' οὐ τῶν μὲν σημεῖον τῆς δουλείας τὸ φέρειν, τοῦ δὲ τὸ φέρεσθαι; στένει μέντοι καὶ οἰμώζει πλέον ἢ οἱ R II 73 φέροντες. οὐδεὶς | οὕτως ἀργὸς οὐδὲ ἄθλιος, ὃς οὐ δέξαιτ' ἂν δεσπότῃ μᾶλλον δουλεύειν ἢ τοιούτῳ νοσήματι. 33. λεγέτωσαν μὲν οὖν ἰατρῶν παῖδες νοσημάτων ἰδέας τῶν μὲν ἐφ' ἅπαν χεομένων τὸ σῶμα, τῶν δὲ μέρη πιεζόντων, οἷον κεφαλήν, ὀφθαλμούς, χεῖρας, πόδας, τῶν ἄλλων ἕκαστον, σὺ δέ, εἰ μὲν νόμῳ φύσεως ὁ μὲν οἰκέτης δέξεταί τι τούτων, ὁ δεσπότης δὲ ἀπώσεται καὶ ἀπελᾷ, καθάπερ

---

3 Paus. X 4, 3 8 Plat. Rep. 579 D 16 Luc. hist. conscr. § 7

---

4 *πάντες* (α *sup.*) *M* 5 *μὲν γὰρ* (vel *γε*) coni Re 7 *δὲ V* 8 *τῇ τῆς ὑγιείας ἐλευθερίᾳ V* 9 *ἐνούσης* scripsi *ἐνοῦσαν MoU*, in marg inser *C*p, edd om reliqui libri *ἐλευθερίαν*; ⟨*οὐδενός. ὁρῶμεν γὰρ αὐτὴν*⟩ *ἐνίοτε μὲν — ἐνοῦσαν* coni Re Anim 10 *μὲν* inser *I*² | *ποδαγραδεδεμένος U* 13 *μὲν Mo* Mor „*μέν γε aut μὲν οὖν malim*" Re 14 *οὐδεὶς γὰρ V* *ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς* aut *οὐδεὶς γοῦν οὗτος* coni Re | *οὗτος MoUI* 15 *δέξαιτ'* scripsi e *V* *δέξαιτο* reliqui libri edd 16 *παῖδας I* 20 *δέξεταί P* sed *δ* et *ετ* in ras m², *I* sed *ε* (2) in ras m², *M* sed *ετ* in ras m² *δέξαιτό V* *δέξαίτι Mo* *δέξαί τι* Mor

κύνα λίθῳ, φάσκειν ἐνὶ τούτῳ ἐλευθερίας εἴδει τὸν δεσπότην πλεονεκτεῖν· εἰ δὲ ἐπὶ πάντας ὁμοίως ἕν γέ τι τουτωνὶ τῶν κακῶν φέρεται, καθάπερ ὄμβρος ἐπὶ πᾶσαν τὴν ὑποκειμένην γῆν, ὁμόδουλοι τοῖς δούλοις οἱ δεσπόται νοσημάτων γε εἵνεκα.

34. *Καὶ μὴν καὶ τὸ ὑπ' ἄλλων ἄγεσθαι καὶ ἐφεστάναι γνώμῃ γνώμην ἔνι μὲν ἐν οἰκέταις, ἔνι δὲ ἐν δεσπόταις. τοὺς μέν γε ἡμεῖς ἡνιοχοῦμεν, ἡμᾶς δὲ οἱ νόμοι, καὶ τὸ πᾶν ἐξεῖναι τῶν δούλων μὲν ἡμεῖς, ἡμῶν δὲ ὁ νόμος ἀφῄρηται. καὶ ἐδούλευσαν Ἀθηναῖοι μὲν τοῖς Σόλωνος, Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς Λυκούργου καὶ Πέρσαι Περσικοῖς καὶ Σκύθαι Σκυθικοῖς καὶ Θρᾶκες τοῖς αὑτῶν καὶ ὁ Ἰλλυριὸς τοῖς οἰκείοις. καὶ ἡμῶν δὲ ὅστις οὐ μαίνεται, νόμῳ | δουλεύειν ὁμο-* R II 74
λογεῖ, ὁ δὲ ἀποσειόμενος τὴν δουλείαν εὐθύς ἐστιν ἐν ζημίᾳ. 35. *καλοῦμεν δὲ τῶν μὲν δούλων ἡμᾶς αὐτοὺς δεσπότας, τοὺς δὲ ἡμῶν αὐτῶν δεσπότας ἄρχοντας ὑποκοριζόμενοι τὴν ἀνάγκην εὐφήμῳ ῥήματι. οἱ δὲ καὶ παίουσιν, εἰ τούτου δέοι, καὶ ἔδησαν, ἣν μείζω ἀδικῶμεν, καὶ ἐξέβαλον νῦν μὲν οὐσίας, νῦν δὲ πατρίδος, καὶ ἀπέκτειναν, ἡμῶν δὲ τὸν οἰκέτην οὐδενὶ ἔξεστιν. εἰ δὲ τοὺς μὴ ἀδικοῦντας οὐδὲν τοιοῦτον δρῶσιν, οὐδὲ ἡμεῖς τοὺς χρηστοὺς τῶν οἰκετῶν κολά-*

---

8 Philem. l. l. v. 2 18 Aristid. or. 45 t. II 151, 23 D

---

1 *φάσκειν*] *ἤτοι φάσκε* V^2 cf. ad t. I p. 142, 16 et 291, 20

---

2 *δ'* Re 3 *τῶν κακῶν τουτωνὶ* *BM* 6 *μὴ* Mor 7 *δ'* Re 8 versum comoediae *ἡμεῖς ⟨ἄρ'⟩ ἡνιοχοῦμεν, ἡμᾶς δ' οἱ νόμοι* agnoscit Kockius l. l. 1516 9 *μὲν* om *BM* 13 *οἱ Ἰλλυριοὶ* Mor 15 *ταύτην τὴν* coni Re 17 *αὐτῶν* *P* sed *ω* in ras m^2

ζομεν, ἀλλ' ὅταν ἢ θρασύνωνται ἢ κλέπτωσιν ἢ βλακεύωσιν. οἶμαι δὲ ἐν τῷ μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας χρόνῳ πολὺ πλείους οἰκετῶν ἐλευθέρους ἐν τῇ ψυχῇ δεδωκέναι τὴν δίκην. εἰ δὲ ἡμῖν τε καὶ μεθ' ἡμῶν αὖθις δουλεύουσι τοῖς νόμοις, πλείω λέγεις ἐκείνων δουλείαν, οὐχὶ τῶνδε ἐλευθερίαν.

R II 75 36. *Διελόντες δὲ καὶ τῶν ἐθνῶν χωρὶς | ἕκαστον ζητῶμεν ἐν αὐτοῖς, ἥν πού τινος ἐλευθερίας ἴχνος κατιδόντες ψεύστην εὕρωμεν τὸν Εὐριπίδην.*

Αἱ μὲν δὴ χειρουργοὶ τέχναι αἵ τε ἄλλαι καὶ οἱ τὸν χαλκὸν ἐλαύνοντες, ἄγρυπνοί τε αὐτοὶ καὶ ἀγρυπνίας οἷς προσήκουσιν αἴτιοι διψῶντες μὲν ὕπνου, φεύγοντες δὲ οὗ λίαν ἐπιθυμοῦσι. τί οὖν οὐ καθεύδουσι; τίς αὐτοὺς ἀφυπνίζει δεσπότης; οὐκ ἐλεύθεροί τε καὶ ἐξ ἐλευθέρων; τί δὴ μαθόντες ταλαιπωρότερον ζῶσι τῶν παρ' ἡμῖν οἰκετῶν; 37. *ὅτι, φαῖεν ἄν, ἀνθρώπων μὲν ἡμᾶς οὐδεὶς ἐώνηται, λιμοῦ δὲ φόβος ὁ ἡμέτερος δεσπότης. οὗτος κελεύει νύκτα καὶ ἡμέραν κόπτεσθαι ἀπειλῶν ἀργοῖς τὸν οἴκτιστον θάνατον. ὑπὸ τούτῳ δὴ τῷ δεσπότῃ πάντας μὲν εὑρήσεις δημιουργούς, πάντας δὲ καπήλους, οἳ τὰ 'κείνων ἔργα παραλαβόντες ἐπὶ πράσει κάθηνται.*

---

20 Od. λ 342

---

6 *δουλείας* Mor 7 *διελθόντες* *Mo* Mor | *ἐθνῶν* *P* sed *ν* (1) suprascr m[3], *Mo* sed *ν* eras *ἐθῶν* *I* Mor *θεῶν* *V* | *ἕκαστον.* *CA* 8 *ζητῶμεν* *P* sed ' supra ε eras *ζητῶ μὲν* *C* Re | *αὐτοῖς* *C* Re | *ἥν πού τινος*] *ἢν ποιητικὸς* *Mo* *ἢν ποιητικὸν* Mor 10 *οἱ* Re *οἱ μὲν δὴ χειροτέχναι οἵ τε ἄλλοι* Cobet Coll. 123 12 *προσοικοῦσιν* supra *προσήκουσιν* *B*[2] et olim coni Re, fortasse recte 15 *μαθόντες* (πα suprascr.) *Mo* *παθόντες* Mor cf. Iacobs ad Philostr. Imag. p. 653 17 *οὐδεὶς ἡμᾶς οὐδεὶς* *Mo* *οὐδεὶς ἡμᾶς* Re 22 *κείνων* *Mo* Re

38. *Ἀλλ' ἆρα μὴ ὁ γεωργὸς ἐλεύθερος; καὶ πῶς; οὗ πάσης τῆς πραγματείας ἀέρες τε καὶ ἄνεμοι καὶ ὄμβροι κύριοι καὶ δεῖ δὴ θύοντα τούτους ἱκετεύειν, ὧν ἔστι καὶ ἐκφῦναι τῆς γῆς καὶ ἡβῆσαι καὶ ἐκβαλεῖν τὸν σῖτον καὶ ἁδρὸν γενέσθαι τὸν στάχυν. καὶ οὐ τοῦτο τῆς βοηθείας τὸ μέτρον, ἀλλ' ἤν γε μὴ ἐπὶ τὰς ἅλως ἔλθωσιν ἄνεμοι ἀ ν δ ρ ῶ ν λ ι κ μ ώ ν τ ω ν, ὅ τ ε τ ε ξ α ν θ ὴ Δ η μ ή τ η ρ κ ρ ί ν ῃ δ ι' α ὐ τ ῶ ν κ α ρ π ό ν τ ε κ α ὶ ἄ χ ν α ς, ἅπας ὁ πρόσθεν πόνος ἀπόλωλε τῷ ταλαιπώρῳ γεωργῷ.*

39. *Εἰ δὲ γεωργὸς δοῦλος ἀνέμων, ἦ πού γε ὁ πλωτήρ, ὃς ὅπῃ ἂν | ἐκεῖνοι πέμπωσι, φέρεται, ἐάν* R II 76 *τε κατὰ πρύμναν ἱστῶνται, τοῦτο δὴ τὸ σωτήριον τοῖς ἐπὶ τῶν νεῶν, ἐάν τε μάχωνται τοῖς δρόμοις ἀντίπρωροι ταῖς ὁλκάσιν ἐμπίπτοντες. προσκυνεῖ δὲ ὁ ναυτίλος τρέμων καὶ κῦμα ἐγειρόμενον καὶ κοιλαινομένην θάλασσαν καὶ συνισταμένην αἰγίδα καὶ πέτραν προβεβλημένην, περὶ ἣν δεῖ κάμψαντα ὅρμου τυχεῖν.*

---

4 Eur. Bacch. 750 7 Il. ε 500 sq. 13 Thuc. II 97, 1

1 *ἄρα UV* Re 2 *οὗ* scripsi e *CAP* sed in hoc ῾ in ras m², *UIBV* *οὐ Mo* edd 3 *θύοντας Mo* Mor | *τούτοις UI* 4 *ἔστι U* | *ἐκφύναι AP* sed in hoc ´ in ˜ corr m³, *MoUI* Mor | *τι τῆς B* 5 *ἀδρὸν P* sed ῾ in ras *ἀδρὸν AI* 6 *τοῦτο B* sed *το* add m² | *μέτρον M* (γρ *μέρος*) *μέρος I* *μ* cum ras 2 litt in fine lineae *U* | *εἰ Mo* Mor | *γε* inserui e *V* om reliqui libri edd 7 *ἄλλως M* 8 *κρίνῃ* scripsi e *V* *κρίνει* reliqui libri edd | *δ'* Mor qui *γ'* coni | *καρπῶν M* | *τε* om *M* 9 *πρόσθε AUI* 11 *ἦ* reposui e libris *ἦ* Mor, γρ *δήπου* in marg *ἤ* Re | *ποι U* | *γε* om *UI* 12 *πλωτήρ*; Re | *ὅποι BMV* | *πέμπωσιν IM* sed in hoc *ν* del 13 *τι Mo* et γρ Mor *τε δὴ BM* | *πρύμναν A* sed *ν* (1) inser m. rec. 14 *ἀντὶ πρωρὸς V* 15 *δ'* Re 17 *θάλατταν CMoU* edd 18 *δεῖ* om *I* | *κάμψαντα* scripsi *κάμψαντας* libri Mor *κάμψαντος* Re

40. τοὺς δὴ κατ' ἐμπορίαν πλέοντας τούτων τε ἡγώμεθα τῶν φόβων δούλους καὶ ἢ πενίας ἢ πλούτου· πενίας μέν, εἰ ὑπὲρ ἀναγκαίας τροφῆς πλέοιεν, πλούτου δέ, εἰ ὄντων σφίσιν οὐχὶ μικρῶν ὑπὲρ μεγάλων πλέουσιν. ἔνι τις καὶ ἕτερος φόβος ἐκείνων δεσπότης καὶ νὴ Δία γε πάντων ἀνθρώπων, λῃσταὶ μήτε γῆς μήτε θαλάσσης φειδόμενοι· ὧν ἐπιστάντων ἅμα σιδήρῳ πᾶσα ἀνάγκη τὸν ὑπὸ χεῖρα χρημάτων μὲν ἀφίστασθαι, ψυχὴν δὲ παραιτεῖσθαι σὺν γόοις.

41. Οἱ δὲ τὴν δουλείαν ἐπιφέροντες οὗτοι καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν αὐτῶν δοῦλοι. ἡ γὰρ ἀδικία τῆς δίκης ἀναμιμνήσκουσα θορύβου τε καὶ δείματος τὴν ψυχὴν ἐμπίπλησι καὶ κακὰ δρᾷ οὐχ ὁρώμενα καὶ ἕλκεται οὐχ ἑλκόμενος καὶ δικαστὰς αὑτῷ καθίζει καὶ κατήγορον ἐφίστησι καὶ ἔστι μὲν αὐτὸς ὁ κολάζων, αὐτὸς δὲ ὁ κολαζόμενος. οὕτως ὅ τε ληιζόμενος ὅ τε ἀδικούμενος ἐν δουλείᾳ.

42. Θεῶν ἱερεῖς δόξαιεν ἄν τισιν ἐλεύθεροι. ἀλλ' εἰ νόμοι δεσπόται, καὶ τοῦτο ὀρθῶς ἔχει, μείζων ἐν ἱερεῦσιν ἡ δουλεία. πλείους γὰρ οἱ νόμοι, οἱ μὲν ὅσοιπερ καὶ τοῖς ἄλλοις, οἱ δὲ ἐκείνοις διακελευόμενοι μόνοις βρώσεώς τε πέρι καὶ ποτοῦ καὶ κουρᾶς καὶ

---

8 Dem. or. 6 p. 74, 5 | Her. I 24, 2   19 cf. t. III 30, 11 R. Pind. fr. 169. Plat. Gorg. p. 484 B. Prot. p. 337 D. Leg. IV p. 714 D. Symp. p. 196 C. Aristid. Rhet. II 68 sq. D.

---

1 κατὰ ἐμπορείαν *M*   7 θαλάττης *MoB*   8 τῶν *UIBM* | μὲν om *V*   12 ὑπομιμνήσκουσα (ἀνα superscr.) *B*   13 δρᾷ om *B*   14 αὐτῷ *MoUM* Mor   15 ἐφίστησιν *M*   18 θεῶν — ἐλεύθεροι ad versum comoediae Atticae revocavit Kockius l. l. 1517 δόξαιεν ἱερεῖς ἂν θεῶν ἐλεύθεροι   19 οἱ *V* et ex εἰ corr *M* | ἔχεις *Mo* et γρ Mor   21 ὅσοι *M* | διακελευόμενοι scripsi coll. Isocr. Euag. p. 206 e διαλεγόμενοι libri edd

ὑποδέσεως καὶ ἀμπεχόνης καὶ στρωμνῆς καὶ τῶν ἔτι βραχυτέρων ὡς περὶ τῶν μεγίστων καὶ δεῖ δὴ ζῆν ἐντὸς τῆς ἀκριβείας ἐκείνης ἢ οὐκ ἔσται συγγνώμη. ἔν τε κοιναῖς πόλεων συμφοραῖς ὅσαι ἀπὸ σεισμῶν ἢ λοιμῶν ἢ πολέμων ἢ αὐχμῶν ἢ πλήθους ὑετῶν, ἐν αἰτίαις τε ἱερεῖς καὶ ὁ κεκακωμένος δῆμος ἐχθρὸς ὡς δὴ τῆς ὁσίας ὠλιγωρημένης. | κυκλουμένων δὴ τὸν R II 77 ἱερέα τῶν οἰομένων κεκινῆσθαι τὰ περὶ τὸ θεῖον νόμιμα χαλεπώτεραι κυμάτων αἱ τοῦ ὄχλου προσβολαί.

43. Φαίη ἂν ὁ βουλεύων ὑβρίσθαι τοῖς λόγοις, εἰ πόλεώς τε προστατεύων λαμπράς τε ἐνδυόμενος ἐσθῆτας ἔπειτα ἐν δούλοις τάττοιτο. ἀλλ' ἐγὼ μὲν αὐτὸν ἐβουλόμην ⟨ἂν⟩ εἶναι ἐλεύθερον, αὐτὸς δέ με ἕτερα διδάσκει πυνθανόμενος μέν, εἰ ἡ νὺξ ἐπὶ δικαστήριον ἄξει τοὺς ἄρχοντας, λουτρῶν δὲ καὶ δείπνων τὸ μὲν ὅλως ἀπολλύς, τοῦ δὲ οὐχ ἱκανῶς μετέχων, καθεύδων τε οὐδὲ ὅσον ἔξεστιν ὑπὸ δέους φέρων τε ἐπὶ τῶν βλεφάρων τὴν τοῦ ὕπνου χρείαν. ἀπειλὰς δὲ ἀφίημι τὰς μὲν ἀλγεινοτέρας πληγῶν, τὰς δὲ εἰς τοῦτο προϊούσας καὶ ὁδῶν ποιήσεις καὶ γεφυρῶν ἐπανορθώσεις καὶ λῃστῶν ἰχνεύσεις καὶ καρπῶν εἰσπράξεις καὶ πολυειδῆ

---

14 p. 482, 14. p. 481, 15 sq. 18 p. 482, 8 sq. 21 Xen. Cyn. 3, 4; 6, 4; 10, 5

---

1 ὑποδέσεως scripsi e *V* (sed ε prius in ras) cum Cobeto Coll. 123 ὑποδήσεως reliqui libri edd 3 ἔστι *V* 4 „*malim* γε“ Re 5 λιμῶν *B* 7 οὐσίας *I* ο σίας *U* | κυκλούμενον Mor 9 χαλεπώτεραι *P* sed αι in ras ex α corr m² 10 φαίην *UI* | ἂν om *UI* | τοὺς λόγους Mor | εἰ in ras 4 litt *P*² 11 προστατῶν *V* 12 δούλῳ Mor 13 ἂν inserui | ἕτερά με *BM* 14 πυνθανόμεν cum ras 2 litt *U* | μέν om *UI* | εἰ] ἢ Mor 17 οὐδὲ Re οὔτε libri Mor 21 εἰσ πράξεις *B*

δουλείαν, ἐρῶ γάρ, ὅ τι αὐτοῖς ὄνομα τὰ ἔργα τέθειται. 44. δῆμον δὲ ὃν ἄγειν λέγονται, σωφρονεῖν μὲν R II 78 ἐθέλοντα ἄγουσι καὶ | βλέψαιεν ἂν εἰς αὐτοὺς χαλεπὸν ἐν ἡσυχίᾳ, ἢν δὲ κυματίας ὁ δῆμος γένηται καὶ θυμὸς εἰσίῃ τὸν ὅμιλον, ποδῶν ἂν δέοι τηνικαῦτα τοῖς ἡγεμόσι, μᾶλλον δὲ πτερῶν, εἰ μέλλουσιν ἀποφεύξεσθαι τὸ πῦρ. οὐκοῦν ἐν μέρει δεσπόζουσί τε καὶ δουλεύουσι τοὺς αὐτοὺς νῦν μὲν καταπλήττοντες, νῦν δὲ οὐχ ὑπομένοντες. καὶ μὴν ὅταν γε πρὸ τῶν δικαστηρίων διεσπαρμένους ὁ κῆρυξ εἰσιέναι κελεύῃ, δρόμου δεῖ καθάπερ τοῖς οἰκέταις, βάδην δὲ οὐκ ἂν ἐξείη χωρεῖν, ὥστε οἱ τὼ πόδε νοσοῦντες ὠχριῶσιν ὑστερίζοντες. οὐκ ἄρα πολλή τό γε οὕτω ζῆν ἐλευθερία.

45. Οὐ μὴν οὐδὲ τὸ ἐν ἀσκήσει σώματος ζῆν, ὅθεν οἱ στέφανοι, δουλείας ἂν ἀπηλλαγμένον εἴη. χωρὶς γὰρ δὴ τῆς ἐκ παιδαρίου δουλείας ἣν ἐδούλευσε παιδοτρίβαις, κεῖται μὲν ὑπ' ἀγωνοθετῶν ὀργαῖς, κεῖται δὲ ὑπὸ κριτῶν ψήφοις, κεῖται δὲ ὑπὸ θεωρῶν κραυγῇ, καὶ οἱ ῥαβδοῦχοι περιεστᾶσιν ἕτοιμοι τὰς δεξιάς.

---

4 Her. II 111, 1   5 p. 475, 17 | p. 400, 3 sq. 481, 17. 476, 10
16 Plat. Symp. p. 207 D

---

1 ἔργω *V* | γάρ — αὐτοῖς in lac. 8—9 litt om *V* | τι scripsi auctore Sinteni | ὅπερ *B* ὅτε reliqui libri ὅ γε coni Re | αὐτοῖς scripsi cum Re et Sinteni αὐτὸς libri edd 3 „*imo vero* εἰς αὐτὸν" Re | οὐ χαλεπὸν *B* 4 ἢν — 7 πῦρ citat Macar fol. 92v 4 κυματίας δὲ ὁ δῆμος ἢν γένηται Macar κυματίας *P* sed ματι in ras m² κυματίζων Mor 5 ὁ θυμὸς Macar | εἰσήει *B* Macar | ποδῶν *P* sed ποδ in ras m² 6 πετρῶν *V* 10 κήρυξ *V* 11 βάδην — 12 ὑστερίζοντες citat Plan fol. 104r 11 δ' Re | ἐξήει *I* 12 ὥσθ' Re | καὶ οἱ *B* 13 οὕτως *APMoM* Mor 14 δὲ *Mo* Mor | σώματος *I* sed ω e το corr m³ σ´ματος *U* 17 μὲν inser *I*³ om *U* 19 περιεστᾶσιν *M* sed ν add m²

46. Ἦ πού τις ὑμῶν ἀγανακτεῖ σοφιστῶν οὔπω πεφηνότων δούλων καὶ οἴεταί ⟨με⟩ σεμνύνοντα ἐμαυτὸν τὸ ἔθνος ἐξαιρήσειν δουλείας. οὐ δῆτα. οὐχ οὕτω τὴν ἐπισημοτάτην ἔμελλον ὑπερβήσεσθαι δουλείαν, πρὸς ἣν οὐδὲν ἂν εἶεν ἅπασαι ὧνπερ μνήμην πεποίημαι. σοφιστὴς γὰρ ἀνὴρ Σίσυφος ἀτεχνῶς ὁ Ὁμήρῳ περὶ τὸν λίθον μοχθῶν, διδούς τε λόγους καὶ λαμβάνων, λαμβάνων μὲν ἐκ βίβλων, διδοὺς δὲ ἀπὸ στόματος. 47. δουλεύει δὲ οὐ μόνον τοσούτοις ὁπόσων ἄρχει, | ἀλλὰ πολλοῖς μὲν παιδαγωγοῖς, πολλοῖς δὲ γονεῦσι R II 79 καὶ μητρί γε καὶ τήθῃ καὶ πάππῳ. κἂν μὴ θεῶν παῖδας ἀποφήνῃ τοὺς νέους, κἂν ὦσι λίθινοι, τέχνῃ νικήσας τὴν φύσιν, κατηγορίαι πολλαὶ καὶ ποικίλαι πανταχόθεν ῥέουσι, τῷ δὲ ἀνάγκη κύπτειν εἰς γῆν λόγων μὲν οὐκ ἀποροῦντι, τῇ σιγῇ δὲ καταπραΰνοντι τὸν φιλαίτιον. 48. δουλεύει δὲ καὶ πυλῶν φύλαξι καὶ πανδοκέων γένει, τοῖς μέν, ὅπως μὴ κακίζοιτο ὑπὸ σφῶν πρὸς τοὺς εἰσιόντας τῶν ξένων, τοῖς δέ, ὅπως ἐπαινοῖτο πρὸς τοὺς καταλύοντας παρὰ σφίσι. δύναται γὰρ καὶ οὗτος κἀκεῖνος καὶ ὁ τούτων ἔτι ταπεινότερος

---

6 Od λ 593 sq.

---

1 ἤ που reposui e libris ἤπου edd | τίς I | ἡμῶν I sed η ex υ corr 2 πεφυκότων V | με inserui | ἐμαυτὸν P sed ἐμ in ras m² et supra α spir eras 3 ἐξαιρήσεσθαι B | οὕτως CAPMoUM edd 5 ἣν οὐδὲν in ras P² | ὧν V 6 σοφιστὴς — 8 στόματος citat Plan l. l. 9 τοσούτοις P sed ι in ras m² | ὁπόσον I 10 μὲν om Mor 11 τήθηι C sed τ ante ϑ inser p τήτθη Mo τίθη B τίτθῃ Mor 11 κἂν — 16 φιλαίτιον versus comoediae Atticae agnoscit Kockius l. l. 1518: κἂν μἀποφήνῃ τοὺς νέους παῖδας θεῶν, | κἂν ὦσι λίθινοι, τὴν φύσιν νικῶν τέχνῃ | — σιγῇ καταπραΰνοντι τὸν φιλαίτιον 14 πανταχόθε UI sed in hoc ν post ε add m³ 17 τοὺς Mo 20 οὕτως Mor qui οὗτος coni

σοφιστῶν ἐργαστήριον τρῶσαι. θωπεύει δὴ καὶ ὑπεισι τόν τε ἄλλοθεν ἥκοντα τόν τε οἴκοθεν ἀπαίροντα, τὸν μέν, ἵνα μὴ παρὼν ἐγγύθεν πολεμῇ καὶ διορύττῃ τὸν χορόν, τὸν δ', ἵνα μὴ πονηροτέραν φήμην δι' ὅσης ἔρχεται
R II 80 σπείρῃ γῆς. 49. βαρυτάτη | δέ οἱ καὶ ἡ βουλὴ δέσποινα ἐπίκειται γράμμασιν ὀλίγοις αἴρειν τε αὐτὸν καὶ καθαιρεῖν ἔχουσα στρέφειν τε ὅπῃ βούλοιτο τὰς ἐκείνου τύχας ἐκβάλλειν τε, εἰ τοῦτο ἀρέσκοι, καὶ πλῆθος ἀντιτέχνων ἐγκαθιστάναι ἄλλα τε μικρὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλην φέροντα τὴν λύπην. ἃ εἰ διαφεύγειν ἐθέλοι, δεῖ δήπουθεν αὐτὸν μὴ ἀμελέτητον εἶναι δουλείας. καὶ περὶ θύρας ἀρχόντων διατρίψει θυρωροὺς κολακεύων καὶ ἀπωσθεὶς οἴσει καὶ εἰσελθὼν εἴσεται θαυμαστήν τινα χάριν. εἰ δὲ πρὸς τὸν τῶν θυρῶν κύριον τοιαῦτα δράσει, τίς ἔσται πρὸς τὸν τοῦ παντὸς κυβερνήτην; 50. ἔτι κρύπτεται, ὦ ἑταῖροι, τὸ κεφάλαιον τῆς δουλείας, ἀλλ' ἐγὼ εἰς μέσον αὐτὸ προάξω. οὖσα γὰρ δὴ συνεχὴς ἡ δουλεία μυρίαις ἀνάγκαις κατειλημμένη αὔξεται καὶ ἐπιτείνεται πρὸς ἐπιδείξεις ἰόντος τοῦ σοφιστοῦ. δεῖται μὲν γὰρ ἐπαίνου καὶ τοῦτον ἔρχεται διὰ τῶν λόγων οἰσόμενος. κρίνει δὲ αὐτῷ τὴν ἡμέραν εἴτε ἀμείνων εἴτε χείρων,

3 Dem. or. IX p. 118, 11

1 δὲ *MoV* Mor 2 τὸν] ὁ *B* 4 χῶρον *Mo* sed χορὸν in marg | τόν *P* sed ´ in ras m[3], *MV* ὅ e τῶν corr *B* | δὲ Re 5 γῆς σπείρῃ? 6 αἱρεῖν Mor 7 ὅποι *UIB* 8 τοῦτ' *B* | ἀρέσκοι *P* sed οι in ras m[2] 9 ἐγκαθιστάναι. ἄλλα (η suprascr.) Re 12 διατρίψειν *B* 14 θαυμαστόν *Mo* 16 κρύπτεται *A* sed αι del et apostroph. suprapos *f*, qui postea erasus est, *P* sed αι in ras m[3], *I* sed αι in ε corr 19 ἐπιδείξεις *I* sed ´ supra ι (1) eras et εις in ras m[2] 21 τοῦτον Re τοῦτο libri Mor | εἰσόμενος *Mo* Mor 22 τῶν ημετέρων *B* sed τὴν ἡμέραν suprascr m[2]

ἡ βοή, μείζων μὲν οὖσα ἐκεῖνο, βραχυτέρα δὲ τοῦτο. ἀχρεῖος δὴ τότε οὐδείς, οὐ σκαιός, οὐ χειροτέχνης, οὐ στρατιώτης, οὐκ ἀθλητής, οὐ παιδαγωγός, οὐχ οἱ | τὰ βιβλία τοῖς νέοις ἐπ' ὤμων φέροντες, ἀλλὰ πᾶς R II 81 *ὁ συνεισφέρων ὁτιοῦν θορύβου καὶ οὗτος λόγοις ἐπικουρία.* 51. *γίγνεται δὴ πάντων τῶν χεῖράς τε ἐχόντων καὶ γλώττας τηνικαῦτα δοῦλος. καὶ πολλὰ μὲν καὶ αὐτὸς τῇ δεξιᾷ, πολλὰ δὲ τῇ κεφαλῇ, πολλὰ δὲ τῷ βλέμματι, πολλὰ δὲ τῷ ἱματίῳ θωπεύσας τε καὶ θεραπεύσας ἀπέρχεται ⟨μὲν⟩ μέγα φρονῶν, ὡς δὴ ἐλεύθερος, οὐκ οἶδε δέ, ὅτι τῶν ἀκηκοότων ἕκαστος δεσπότης τοῦ τὸν λόγον δείξαντος ἀπελήλυθεν οἷς τε ἐχαρίσατο κροτῶν ἔτι τε ἔχων ψηφίζεσθαι περὶ τῶν εἰρημένων. οὐκοῦν δουλεύουσι μὲν οἱ νέοι τῷ διδασκάλῳ, δουλεύει δὲ ὁ διδάσκαλος οὐδὲ ἔστιν εἰπεῖν ὁπόσοις.*

52. *Ἴσως τις ὑμῶν οἴεταί μοι τὴν δουλείαν ὑφ' ᾗ τέθεικα πάντα ἄνθρωπον, ἐξελεγχθήσεσθαι τῇ τῶν ἀρχόντων μερίδι καὶ ἢ ἀφήσειν με τὸ μέρος ἢ τείνειν καὶ ἐπ' ἐκεῖνο τὴν δουλείαν βιαζόμενον ἔσεσθαι γελοῖον. ἀλλὰ δύσβατος μὲν ὁ σκόπελος, πειρατέον δ' οὖν καὶ οὐκ ἀποδειλιατέον.*

---

20 Pind. N. VII 97   21 Plat. Cratyl. p. 411 A. Rep. II p. 374 E

---

2 *δὲ* *M*: edd | *οὐ* (1)] *γρ ὁ* Mor „*fort. οὐ δὲ*" Re, recte, nisi vitium in *σκαιός* latet (*κάπηλος?*)   3 *οὐχ οἱ*] *οὐχὶ* *Mo* Mor   4 *τὰ* om Mor | *ἐπὶ τῶν ὤμων* *V*   5 *ὅτι οὖν* *A* *ὅτι οὖν* *B* | *οὗτος λόγοις*] „*videtur τοῖς interponendum*" Re   7 *καὶ* (2) om *V*   10 *μὲν* inserui   11 *οἶδεν* *A*   13 *κρατῶν* (*κρο* supra) *Mo*   16 *τις* Re *τίς* libri Mor   18 *μὲν* Mor   19 *ἐπεκεῖνῳ* (*ο* supra) *B*
20 *ἀλλὰ* — 21 *ἀποδειλιατέον* ad versus comoediae Atticae revocavit Kockius l. l. 1519: *ἀλλ' ὁ σκόπελος μὲν δύσβατος,* | *πειρατέον δ' οὖν κοὐκ ἀποδειλιατέον*   20 *μὲν* om Mor | *δ' ἑξῆς οὖν* Mor

53. *Πρῶτον μὲν δὴ τοὺς ἄρχοντας ἡμῖν δίχα τμητέον· οὐ γὰρ δὴ ἅπαντές γε κρείττονες οὐδὲ ἥττονες λημμάτων, ἀλλ' οἱ μέν, οἱ δὲ οὔ. οὐκοῦν ἐκείνους μὲν τοὺς τὴν χεῖρα μιάναντας δώροις, ὥσπερ νόθους τινάς, ἀποκριτέον πράξεώς τε καὶ προσηγορίας. οὐδὲ γὰρ τοὺς λιπόντας τὰς τάξεις οὐκ ἂν ὀρθῶς ὀνομάζοιμεν στρατιώτας.* R II 82 54. | *τὸν δὲ ὡς ἀληθῶς ἄρχοντα τὸν ἄδωρόν τε καὶ φιλόπονον καὶ πάντῃ τέλειον ἄλλο τι χρὴ νομίζειν ποιεῖν ἢ ἅπερ οἱ πατέρες περὶ τὴν τῶν τέκνων τροφήν τε καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν; πατέρας δὲ εἰ δούλους τέκνων καλοῖμεν, οὐκ οἶδα τί ἂν ἀδικοῖμεν. ὧν εἵνεκα καὶ χρήματα ἀγείρουσι καὶ οἰκίας κοσμοῦσι καὶ ὁδοὺς βαδίζουσι καὶ πελάγη περῶσι καὶ τὰ ὅπλα ἐνδύντες ἢ νικῶσιν ἢ ἀποθνήσκουσιν. ὁρῶ δὴ καὶ τὸν ἄρχοντα διὰ τῶν αὑτοῦ πόνων εὐετηρίαν τε πορίζοντα καὶ εἰρήνην ἐργαζόμενον καὶ βουλὴν αὔξοντα καὶ ἔριδας λύοντα καὶ οἰκοδομημάτων γῆρας ἀποξύοντα. καὶ οὓς παίει τε καὶ δεῖ, τούτους ἀπεύξαιτ' ἂν μὴ λαβεῖν ἐπ' αὐτὸν ὀργὴν ἐνθυμούμενος, ὁπόσοι πόλεων ἄρχοντες ὑπὸ ⟨τῶν⟩ ἀρχομένων διεσπάσθησαν.* 55. *καὶ μὴν καὶ ποιμένες λαῶν ἀκούοντες, ὥσπερ αὖ πατέρες, ἥδονταί τε καὶ οἴονται καθαρῶς*

---

17 sq. Il. ι 446   20 cf. p. 406, 7. t. I 133, 20

---

1 *Πρῶτον — τμητέον* om *B* | *δίχαι A*   2 *οὐ* — 3 *οὔ* citat Plan fol. 104[r]   2 *πάντες* Re | *οὐδὲ ἥττονες* delenda censet Re   4 *μιάναντας δώροις τὴν χεῖρα B*   6 *τοὺς* om *M*   7 *δὲ* om *M* | *ὡσαληθῶς B*   8 *πάντηι A*   *πάντα UB*   9 *ποιεῖν* om *V*   10 *ἀκμὴν Mo* sed *ἄλλην* in marg   11 *τε B*   12 *ἕνεκα B*   14 *τὰ* om *V* | *ἢ* (2)] *καὶ* Mor   15 *τὸν Mo* | *αὐτοῦ MoIM* Mor   *αυτοῦ U* | *πόνων* in *πόνον* corr *Mo*   18 *τε* om Re   20 *ὑπ' B* | *τῶν* inserui auctoribus Re et Cobeto Mnem. III 248 | *διεσπάσθησαν P* sed *σ* (2) inser m[2]

τὸ τῶν ἀρχόντων ποιεῖν, ὅταν τοῖς ποιμέσιν ἐοικέναι δοκῶσι. ποιμὴν δὲ ὁ ὄντως ποιμὴν δοῦλος ἀγαθός ἐστι προβάτων, ὃς πρῶτον μὲν σκέπτεται τὰ χρηστὰ τῶν ὑδάτων καὶ ἐκεῖθεν ποτίζει, ἔπειτα τὴν λυσιτελεστάτην πόαν καὶ ἐν ἐκείνῃ βόσκει ⟨καὶ⟩ καθεύδειν τε καὶ μεσημβριάζειν παρέχων τῷ ποιμνίῳ μετὰ τῶν κυνῶν αὐτὸς περιβλέπει τοὺς λύκους. 56. *συχνὴ μὲν ἡ θεραπεία τῶν ποιμένων περὶ τὰ ὑγιαίνοντα πρόβατα καὶ ἔτι πλείων, ἣν νόσημα ἐμπεσὸν διαφθείρῃ, ταύτης δ' αὖ μακρῷ πραγματωδεστέραν νομιστέον, ᾗ τὰ τῶν ἀνθρώπων ὁ ἄρχων ἀπευθύνει. ἢ οὖν ἀπολυτέον τῷ λόγῳ τὸν ποιμένα τῆς δουλείας ἐκείνης ἢ συγχωρητέον ἐν ταύτῃ καὶ τὸν ἄρχοντα· ἐπεὶ κἂν κυβερνήτῃ τις αὐτὸν | ἐοικέναι φῇ, πάλιν αὐτῷ τό γε δουλεύειν* R II 83 *βεβαιοῦται. ὁ γὰρ δὴ κινῶν ἐκεῖνος τοὺς οἴακας καὶ βασιλεύων ἐν τῇ νηῒ τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης μακαρίζει τοὺς καθεύδοντας τῶν ναυτῶν, αὐτὸς δὲ ἥδιστα μὲν ἂν ἐκοινώνησε τοῦ ὕπνου, παρὰ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀκήκοεν ἐγρηγορέναι καὶ μόνον ἐκεῖνον ὁ πομπαῖος ἄνεμος οὐκ ἀφίησι τῆς δουλείας.*

57. *Ἄθρει δὴ κἀκεῖνο περὶ τῶν μακαρίων ἀρχόντων, ὡς οὐχ ἓν εἶδος ἀρχῆς, ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ μείζονος*

---

6 Plat. Phaedr. p. 259 A 10 Dem. or. XIX p. 427, 20. Isocr. or. X p. 208 c 19 Pind. Pyth. I 34

---

1 *τοῖς* inser *I*[2] 5 *καὶ* inserui 8 *περὶ* scripsi cum Re qui *ἐστὶ περὶ τὰ* aut *ἐστιν ὅταν ὑγιαίνῃ τὰ* coni, et Sinteni *ἐπὶ* libri edd 9 *πλείω UI* 11 *ἀπευθύνει* in ras *I*[2] *ἀπευθύνοι B* 13 *καὶ* inserui e *V* auctore Re om reliqui libri edd | *τίς CAPMoIBV* Mor 18 *ὕπνου P* sed *πν* in ras m[2] 19 *ἐκεῖνος Mo* Mor | *πομπαῖος P* sed *μ* in ras m[2] 20 *τῆς P* sed *ῆς* in ras m[2] 21 *ἄθρει* in ras *P*[3] | *παρὰ Mo* sed *περὶ* suprascr m[2], et *γρ* Mor 22 *οὐδὲν Mo* Mor | *δουλείας ἄμοιρον* post *ἀρχῆς* Mor | *εἰ* Mor

ἑστᾶσι, τοῖς δέ ἐστιν ὑποδεεστέρα, οἷς δὴ ξυμβέβηκεν οὐκ ἄρχειν ⟨μᾶλλον⟩ ἄλλων ἢ τοῦτο πάσχειν. τὸν γὰρ αὐτὸν εὕροις ἄν, ὥσπερ ἐπ' οἰκίας τριωρόφου, τοῦ μὲν ἀνωτέρω, τοῦ δὲ ὑποκάτω, καὶ πολλὰς ἂν κατίδοις χώρας μέτρῳ διεστηκυίας, ἣν ἀπὸ τῆς ἐσχάτης ἢ τὴν ἀγορὰν ἐπιτροπεύει, πρὸς τὴν μεγίστην ἀναβαίνῃς ἀρχὴν ἢ μετὰ τῶν ἄλλων ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ γίνεται, βασιλεία δὲ ὑπὸ νόμοις.

58. Τούτῳ δὲ ἄρα ἔοικε καὶ τὸ ἐν τοῖς στρατοπέδοις. καὶ γὰρ ἐκεῖ τριττύαρχοί τε καὶ ταξίαρχοι φύλαρχοί τε καὶ ἵππαρχοι καὶ πλῆθος ἀρχῶν, ἄλλος μὲν ἄλλου τι πλέον ἔχων, πάντες δὲ συλλήβδην ἔλαττον τοῦ στρατηγοῦ. αὐτὸς δέ γε οὗτος ὁ στρατηγὸς R II 84 οἵ τε μετὰ τοῦτον ἄρχοντες δρῶντες | ἅττα ἐθέλουσι, πάσχειν δύναιντ' ἂν ἅττα ἂν οὐκ ἐθέλοιεν. ἢν γάρ, οἶμαι, παραστῇ τοῖς ἑπομένοις μὴ ἕπεσθαι, τύπτοιτ' ἂν τοῖς ξίφεσιν ὁ στρατηγός, οἷόν τι πάλαι

3 cf. ad t. I p. 515, 6

1 ἑστᾶσιν *A* | „ἅπασιν *post* ξυμβέβηκεν *deesse videtur*“ Re 2 μᾶλλον inserui, quod pro ἄλλων scribendum coni Re | ἄλλων in ἄλλον corr *Mo* 4 ἀνωτέρωι *A* 5 ἣν *CA* sed in hoc in ἣν corr m. recent., *Mo* ἣν delendum coni Re 6 ἢ *AP* sed in hoc ᾽ in ῾ corr, *MoIMV* Mor | ἐπιτροπεύει *A* sed ει in η corr m. recent. ἐπιτροπεύῃ *P* sed η in ει corr m³, *UIV* 7 ἀναβαίνῃς scripsi e *B* ἀναβαίνων reliqui libri edd | ἢ *AP* sed in hoc ᾽ in ῾ corr m³, *MoIMV* Mor 8 γίνεται *A* sed η supra ε pos m. recent. γίνηται *P* sed η in ε corr m³, *MV* γίν ται cum ras 1 litt *U* γίνεται (η supra ε) *I* γίγνεται Re | βασιλέα *M* 9 τούτῳ (ο supra ω) *B* τοῦτο *M* | καὶ τὸ om Mor | τοῖς om *Mo* Mor 10 τριττύαρχοί *P* sed υ in ras et ΄ suprapos m³ τριττυαρχοί *A* sed υ in ras m. recent. τριττυάρχοι *V* τριττοὶ ἀρχοί *Mo* Mor | ταξίαρχοι *P* sed ο in ras m² 11 ὕπαρχοι (π supra) *Mo* ὕπαρχοι Mor 12 τί *MoBV* Mor 14 οἱ (τε μετὰ τοῦτον om) ἄρχοντες — 15 ἐθέλοιεν citat Macar fol. 92ᵛ 15 ἅττ' *V* | οὐκ ἂν *B*

γενέσθαι φασὶν ἐν τῇ πρὸς Μαντίνειαν φιλανθρωπίᾳ τοὺς στρατηγοὺς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀκοντισθῆναι.

59. *Εἰ δὲ ὁ ἄρχων δοῦλος, ποῦ ποτ' ἂν εἶεν οἱ περὶ τὸν δρύφακτον ἀσθμαίνοντες; τούτων δὲ ὄντων ἐν δουλείᾳ ποῦ ποτ' ἂν εἶεν ἰατροί; εἴη ἂν καὶ ὁ ἄφιλος καὶ ὁ πολύφιλος ἐν δουλείᾳ, ὁ μὲν δεδιὼς τοὺς ἐχθροὺς διὰ τὴν ἐρημίαν, ὁ δέ, οἷα ἐν πολυφιλίᾳ, πολλὰς ὀφείλων χάριτας ὧν ἐνίας οὐδ' ἂν ἀποδοῦναι δύναιτο.*

60. *Ἀποκρινώμεθα δή τοι καὶ Ἀθηναίοις καὶ πάσῃ δημοκρατίᾳ πάνυ δὴ πεπεισμένοις ζῆν ἐν ἄκρῳ που τῆς ἐλευθερίας. λέγω οὖν, ὅτι ὦ δημοκρατούμενοι, θορυβεῖτε μὲν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ κεκράγατε καὶ οἴεσθε τὰ δοκοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς ποιεῖν, χειροτονεῖτε δὲ ἅττα ἂν ἀρέσκῃ τοῖς παριοῦσιν, οὓς ὑμεῖς καλεῖτε διὰ κήρυκος δουλεύσοντες γλώσσῃ καὶ τέχνῃ. οὗτοι γάρ, οἶμαι, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ βῆμα λόγοις κεκαλλιεπημένοις*

---

1 Thuc. III 111, 2   18 Plat. Apol. p. 17 B

---

1 *ἐπὶ* olim (Mus. Rhen. XXXII 93) conieci | *Μαντίνειαν* scripsi e *B* (*μαντινείαν*) et *M* (e *μαντινεία* corr) sed fortasse *Μαντινέας* praeferendum coll. Thuc. l. l. *μαντινείᾳ* reliqui libri edd | *φιλονεικίᾳ M* *ἱππομαχίᾳ* Cobetus Coll. 123 perperam de clarissima ad Mantineam pugna (Xen. Hell. VII 5, 15 sq.) cogitans 4 *τὸν* om *M* | *δρύφρακτον BV* 5 *καὶ ὁ — 9 δύναιτο* citat Macar l. l. 6 *ὁ* (1) om Mor | *μὲν P* sed *μ* in ras m^2 7 *οἱ* Macar 10 *δὴ τὸ P* sed in *δή τοι* corr m^3, *UI* *δή τι* reliqui libri edd 14 *ʽμῖν U* 15 *χειροτονεῖται I* | *ἅττ' BM* | *ἀρέσκοι M* | *παριοῦσιν P* sed *ι* (1) inser m^3 *παροῦσιν Mo* Mor 16 *δουλεύσοντας V* *δουλεύσοντος* Mor 17 *γλώττῃ B*
18 *λόγοις — 566, 1 βοσκήματα* ad versus comoediae Atticae revocavit Kockius l. l. 1520: *λόγοις κεκαλλιεπημένοις* | *ἄγουσιν ὑμᾶς ὡσπερεὶ βοσκήματα*

ἄγουσιν ὑμᾶς, ὥσπερ βοσκήματα. καὶ ψήφισμα ψηφίσματι λύετε καὶ γνώμῃ γνώμην, κἂν τρίτος ἐπέλθῃ δεινότερος εἰπεῖν, ἐξαλείψας τὰ δύο τὸ τρίτον κυρώσας κατέβη. 61. νικᾷ δὲ οὐ τὸ λυσιτελοῦν, ἀλλ' ὃ ἂν ἀπὸ μείζονος λεγόμενον |
R II 85 τῆς δεινότητος μᾶλλον κρατῆσαι τοῦ δήμου δυνηθῇ. καὶ πολλάκις δὴ τὰ σώζοντα μὲν βλαβερά, τὰ δ' αὖ βλαβερὰ σωτηρίαν ἔχειν ἔδοξεν. ὅθεν δὴ προδόται καὶ δωροδόκοι καὶ πατρίδων ἐχθροί. γίγνεται γοῦν αὐτοῖς ἀντὶ μὲν ἀκροπόλεως τὸ βῆμα, ἡ δὲ ἀπάτη καὶ τὸ πείθειν ἀντ' ἐπιτειχισμάτων. 62. Περικλῆς δὲ ὁ Ξανθίππου φανερώτατα δὴ μοναρχίαν ἐπεισήχει τῇ πνυκὶ τὰ τοῦ Εὐρίπου πάσχοντα τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἐπιδεικνύς, ὃν ἐταπείνου τε ἐπηρμένον καὶ ἀπὸ θάρσους εἰς δέος κατέφερε. καὶ Περικλεῖ δοκοῦν ἐρήμη μὲν ἦν τῶν πολιτῶν ἡ χώρα, μεστὴ δὲ τῶν δηούντων Πελοποννησίων, Πεισιστράτῳ δὲ ἐγκαλεῖν εἶχεν οὐδὲν ἡ γῆ. οὗτοι δὲ οἱ δεινοί τε καὶ ῥᾳδίως ὄχλον ἄγοντες, ἣν ἀντιπέσῃ καιρός, ἐν γραφαῖς τε καὶ εἰσαγγελίαις καὶ τιμήματι καὶ τῷ ξύλῳ.

---

13 cf. t. IV 191, 29 R. ep. 533. Aesch. c. Ctes. § 90 p. 66, 27. Plat. Phaed. p. 90 C

---

1 ἡμᾶς *Mo* Mor sed in hoc γρ ὑμᾶς   7 καὶ om *V* | εἶναι post βλαβερά aut addendum aut subaudiendum censet Re   9 γίνεται *V*   10 ἀντὶ in marg *Mo*^{2} 11 ἐπιτειχισμάτων scripsi auctore Re ἐπιταγμάτων libri edd   12 φανερώτατος *V* | νομοναρχίαν *C* sed νο eras | ἐπεισῆγε coni Re Anim   16 ἔρημος *Mo* sed ἐρήμη in marg   17 δηούντων *MoI* | πελοποννησίων *C* sed ν (1) del *f*, *P* sed ν (2) inser m^{3}, *B* sed ν (1) eras πελοπονησίων *MoUI* Mor   20 τιμήματι reposui e *CAPUBMV* τιμήμασι *MoI* edd

63. *Τί δαί; οἱ Λακεδαιμόνιοι οἱ κατὰ τῶν εἱλώτων
ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἀνοίγοντες φόνου καὶ περὶ ὧν
Κριτίας φησίν, ὡς μάλιστα δοῦλοί τε ἐν Λακε-
δαίμονι καὶ ἐλεύθεροι, τί δ' ἄλλο γε ἢ ὅπερ αὐτὸς
ὁ Κριτίας φησίν, ὡς ἀπιστίας εἵνεκα | τῆς πρὸς* R II 86
*τοὺς εἵλωτας τούτους ἐξαιρεῖ μὲν Σπαρτιάτης
οἴκοι τῆς ἀσπίδος τὸν πόρπακα, τοῦτο δὲ οὐκ
ἔχων | ἐπὶ τῆς στρατείας ποιεῖν διὰ τὸ δεῖν* R II 87
πολλάκις ὀξύτητος τὸ δόρυ ἔχων ἀεὶ περιέρχε-

---

3 Crit. de rep. Laced. fr. 37 ed. Diels (Fragm. Praesocrat. p. 573)

---

1 post *δαί* signum interrogationis posui | *δὲ MoB* Mor | *οἱ* (2) om *Mo* Mor | *εἱλώτων API* 5 *οὕνεκα B* 6 *εἵλωτας AP* sed in hoc ʼ ex ʻ corr 8 verba inde ab *ἐπὶ* usque ad 569, 2 *ἐξέφυγεν* in hunc qui ab omnibus codicibus abhorret et ab ipso ut videtur, confictus est (cf. quae dixi Philol. LIX 400 sq.) modum praebet Mor: *ἐπὶ τῆς στρατείας· τὸ πολλάκις ταχύτητος χρείαν εἶναι· ὁ δ' αἰχμὴν κραδαίνων, ἀεὶ περιπλανᾶται, ὡσεὶ ταύτῃ ἰσχυρότερος Εἱλώτων ἐσόμενος· εἰ μέντοι ἀσπίδι μόνῃ νεανικόν τι εἴη μεμηχανημένος· τοιγαροῦν συμφορὰς ἐξειργάσαντο, ἅσπερ οἴονται ἐνέδραις ταῖς παρ' ἐκείνων τετευγμέναις ῥωμαλεωτέρας. εἴησαν πάνυ τοιάδε τῶν ἐν δέει βιούντων, καὶ δὴ καὶ μηδέ γ' ἀναπνεῦσαι ἐωμένων ὑπὸ δεινότητος τῶν αὐτοῖς προσδοκωμένων. διὸ τοὺς μέλλοντας ἀριστᾶν, καὶ καθεύδοντας, καὶ ἀλλοφρονοῦντας οἰκετῶν πομπὴ καὶ δορυφορία ὑπερασπίζει. πῶς, ὦ παῖδες Καλλαίσχρου, ἐλευθερίᾳ καθαρᾷ τε καὶ εἰλικρινεῖ ἀπολαύσειεν, οἷς ἐπετίθεσαν δοῦλοι ἅμα Ποσειδῶνι δεῖγμα· καὶ σημεῖον ἐξάραντες, ὅτι καθ' ὁμοίους χρόνους ὅμοια ποιῆσαι ἔμελλον· ὥσπερ οὖν οἱ βασιλεῖς παρ' αὐτοῖς οὐ πάμπαν ἦσαν ἐλεύθεροι· ἐξὸν Ἐφόροις ἄρχοντα δῆσαί τε καὶ κτανεῖν. οὕτως ἅπαντες Σπαρτιᾶται ἐλευθερίας ἁπαξαπλῶς ἐκδέδυνται, βιώσαντες ἐν μίσει, ἀπεχθείᾳ τε καὶ ἔχθρᾳ μετὰ τῶν θεραπόντων ἵλεως δὲ καὶ ἤπιος γενέσθω καὶ ὁ τοῦ Διὸς Ἡρακλῆς ἑπομένοις τῇ τῶν ποιητῶν διδαχῇ καὶ παιδείᾳ, ἥπερ διηγεῖται τὸν Ἡρακλῆ δουλεύσασθαι δουλείαν χαλεπὴν τὴν ὑπ' Εὐρυσθέως· καὶ δὴ καὶ ἄλλην ἐν Λυδίᾳ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ζεὺς | Αἰεί γε στενάχεσχ' ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῶτο | Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων. | οὐδ' αὐτός, ἐμοὶ δοκεῖ, Κρονίδης δουλείας ζυγὸν ἐξέφυγεν*

ται, ὡς κρείττων γε ταύτῃ τοῦ εἵλωτος ἐσόμενος, ἣν ἀπὸ μόνης νεωτερίζῃ τῆς ἀσπίδος. μεμηχάνηνται δὴ καὶ κλεῖδας ἃς οἴονται τῆς παρ' ἐκείνων ἐπιβουλῆς ἰσχυροτέρας εἶναι. 64. ταυτὶ δ' ἂν εἴη συνοικούντων τε φόβῳ καὶ μηδ' ἀναπνεῖν ἐωμένων ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐλπίσι δεινῶν. οὓς οὖν ἀριστοποιουμένους καὶ καθεύδοντας καὶ ἐπ' ἄλλο τι βαδίζοντας τὸ δεῖμα τῶν οἰκετῶν ὁπλίζει, πῶς ἂν οὗτοί γε, ὦ παῖ Καλλαίσχρου, καθαρᾶς ἀπολαύσειαν τῆς ἐλευθερίας; οἷς ἐπέθεντο μὲν μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος οἱ δοῦλοι, δεῖγμα δὲ ἐξενηνόχεσαν, ὡς ἐν ὁμοίοις καιροῖς ὅμοια δράσουσιν. ὥσπερ οὖν οἱ βασιλεῖς αὐτοῖς οὐ μάλα ἦσαν ἐλεύθεροι τοῖς ἐφόροις δεδομένου δῆσαί τε βασιλέα καὶ κτεῖναι, οὕτω σύμπαντες οἱ Σπαρτιᾶται τὴν ἐλευθερίαν ἀφῄρηντο συζῶντες ἔχθει τῷ παρὰ τῶν οἰκετῶν.

65. Ἵλεως δὲ ἔστω καὶ ὁ Διὸς Ἡρακλῆς τοῖς ἑπομένοις τῇ παρὰ τῶν ποιητῶν διδασκαλίᾳ δουλεῦσαι R II 88 λεγούσῃ τὸν Ἡρακλέα τήν τε μεγάλην | Εὐρυσθεῖ δουλείαν καὶ ἑτέραν ἐν Λυδίᾳ, καὶ ὁ Ζεὺς ἔστενεν, ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο πονοῦντα ἐν τοῖς ἄθλοις

3 Arist. Thesm. 421 sq. 9 cf. t. IV 447 sq.; 448, 25 10 Thuc. I 128, 1 et 101. Paus. IV 24, 5 sq. 13 Thuc. I 131, 2. Xen. rep. Lac. 8, 4. Plut. Cleom. 10. Isocr. Panath. § 181 20 Soph. Trach. 248 sq. 21 Il. τ 132

1 γε in ras *P*[3] | εἵλωτος *P* sed ' in ' corr, *Mo* sed ' e ' corr m[2] εἴλωτος *A* 3 μεμηχάνηται *B* | οἴονται *V* sed ον in ras οἴεται *B* 5 ταυτὶ *Mo* sed α ex ο corr m[2] | εἴη in marg *Mo*[2] 8 δεῖγμα *Mo* 9 καλαίσχρου *Mo UIBM* 11 δὲ om *U* δ' Re 12 δράσουσι Re 13 δεδομένον Cobet Miscell. 144 14 οὕτως *AMo* 15 σπαρτιᾶται *M* σπαρτιάται reliqui libri Re 20 λυδία *I* sed λυδ in ras m[3] λια anteced. ras 2 litt *U* | ὁ] ὡς? 21 ὁρῷτο scripsi ὁρᾶτο *MoM* sed in hoc ὠ in marg, Re ὡρᾶτο reliqui libri

οὒς ὁ Σθενέλου προὔβαλεν, ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μηδ' αὐτὸς διαφεύγειν δουλείαν. τὸ γὰρ καταφυγήν οἱ κατασκευάσασθαι τὸν πίθον καὶ δεδιέναι τὸν ἐπιταττόμενον αὐτὸν καὶ εἶναι τοῦ δουλεύοντος φαυλότερον δοῦλον ἐποίει τὸν ἐν τῇ τάξει τοῦ κελεύοντος. Ἡρακλῆς δὲ ἥκων εἰς Ἅιδου τὸν ἀνεψιὸν τὸν αὑτοῦ δοῦλον ὄντα τῶν κάτω καὶ προσέτι γε δεσμώτην ἔλυσε. καὶ τοὺς Ἀτρείδας γε οἳ χιλίαις ναυσὶ τῇ Τροίᾳ προσέβαλον, πολλὰ ἂν εὕροιμεν ἐν τῇ πολεμίᾳ τῷ στρατῷ δεδουλευκότας. 66. *νοῦν δὲ εἶχε Μένανδρος ὁ Διοπείθους καὶ πλεῖστα τοῖς οἰκέταις ἄρα τοῖς αὑτοῦ δεδουλευκὼς οὗτος ἔσχεν εἰπεῖν τό·*

εἷς ἐστι δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.

καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς πολὺς ὁ τῶν φροντίδων ἑσμός, ὣς οἰκέτην θρέψῃ ἐν εὐπραξίᾳ τε καὶ κακοπραγίᾳ. τῷ μὲν γὰρ ἀρκεῖ πρὸς τὰς ἐκείνου χεῖρας ἰδεῖν, τῷ δὲ

---

3 Arist. Vesp. 686 6 Eur. Herc. Fur. 619. 1169. Paus. I 17, 4. cf. A. Winkler, Darstellungen der Unterwelt auf unteritalischen Vasen p. 40 8 Aesch. Ag. 45. Eur. Iph. T. 141. Andr. 106 13 Men. Mon. 168 M

---

1 *προὔβαλεν* scripsi e *MoUIBMV* *προὔβαλλεν* *CAP* Re | verba *ἐμοὶ δὲ* usque ad finem orationis quae excepto initio (cf. ad 567, 8) in Morelliana editione perierunt, e codice Laurentiano XXXII 13 (= *Laur*) primus edidit Io. Christ. Amadutius (Anecd. litt. ex Mss. codd. eruta vol. II Romae 1773 p. 3—16 (= Amad) | *δοκεῖν* *BM* | *αὐτὸς* ⟨*οὗτος*⟩ Cobet Coll. 124 2 *καταφυγήν* *V* sed *ήν* ex *εῖν* corr m^2 | *κατασκευάσεσθαι* *UI* 3 *ἐπιταττόμενον* *C* sed *ε* (1) in ras m^2 *ἐπιτασσόμενον* *V* 5 *Ἡρακλῆς* — 7 *ἔλυσε* citat Plan fol. 104^r 6 *αὑτοῦ* *P* sed ‛ in ras m^2 *αὐτοῦ* *AMoIM* Plan *αυτοῦ* *U* 7 *γε* om Plan 8 *γε* om *Mo* *γὰρ* *V* 11 *αὐτοῦ* *MoM* 12 *οὗτος* scripsi e *V* *οὕτως* reliqui libri edd 13 *εἷς*] *σ* praevia ras 2 litt *U* *ἶσος* *I* 14 *ἑσμὸς οὐχ ὡς οἰκέτῃ* *BM* 15 *θρέψῃ* *Mo Laur* inser *C*^{s} et praemisso *κείμενον* in marg *P*^{4} om reliqui libri num *θρέψει*? 15 *ἐν* — *κακοπραγίᾳ* in lacuna 15—16 litt om *V*

ὀρέγειν ἀνάγκη. 67. καιρὸν δὲ αἰτιάσασθαι καὶ Διὸς ὀργὴν καὶ πνευμάτων ἀπουσίαν καὶ ὅσα καρπογονίαν ἴσχει, τούτων οὐδὲν ἀπολογία πρὸς δοῦλον. ἀλλ' ἐκείνῳ γε ἡ γῆ καὶ μὴ φέρουσα φέρει, ἐσθὴς δὲ καὶ ὑποδήματα ἡ μὲν ἐξυφαίνεται, τὰ δὲ ῥάπτεται καθεύδοντι, γαμοῦσι δὲ οὐδὲν προνοήσαντες, ἀλλ' ἡ μὲν πρόνοια τοῦ δεσπότου, τοῦ δέ ἐστιν ἐρρῶσθαι πρὸς τὴν εὐνήν. ἀσθενοῦντι δὲ οἰκέτῃ μία φροντὶς τὸ ἀρρώστημα, φαρμάκων δὲ καὶ ἰατρῶν καὶ ἐπῳδῶν ἄλλῳ μελήσει. R II 89 καὶ ἀποθνήσκοντί γε φόβος | οὐδεὶς ταφῆς πέρι. ταφέα γὰρ αὐτὸν ἔχει τὸν δοκοῦντα μὲν δεσπότην, ὄντα δὲ δοῦλον.

68. Εἰ δὴ δοῦλοι μὲν οἱ δοῦλοι, δοῦλοι δὲ οἱ δεσπόται, ποῦ τις ἂν εὕροι τὴν ἐλευθερίαν; ἐν ἡμῖν, φαῖεν ἂν οἱ τύραννοι. ἢ οὐχ ὁρᾷς, φήσουσιν, ἀκροπόλεις τε ἐφ' ὧν ἱδρύμεθα, νόμους τε ἀνῃρημένους, ἵν' ἡμεῖς ἀντ' ἐκείνων ἄρχωμεν, σίδηρόν τε ἐν αἰχμαῖς τοῦτον περιλάμποντα στῖφος τε τουτὶ δορυφόρων εἰς γῆν κύπτειν καταναγκάζον τὰς πόλεις; 69. ναὶ μὰ Δία, φημί, καὶ μάλα

11 Soph. Oed. Col. 582 15 sq. Philem. l. l. v. 3

1 *καὶ καιρὸν Mo καιρὸς V* | *δὲ* om *Mo* | *διὰ Mo* 4 *δὲ* scripsi *τε* libri edd delendum coni Amad 8 *ἀσθενοῦντι* — 9 *μελήσει* ad versus comoediae Atticae revocavit Kockius l. l. 1521 in hunc modum: *ἀσθενοῦντι δ' οἰκέτῃ* | *φροντὶς μία τἀρρώστημα, φαρμάκων δ' ἄρα* | [*καὶ ἰατρῶν καὶ ἐπῳδῶν*] *ἄλλῳ μελήσει* 10 *πέρι . ταφέα* scripsi cum G. Dindorfio ad Steph. Thes. s. v. *περιταφεύς περιταφέα* libri (sed *τὸ περιταφέα οὐχ ὁρῶ δόκιμον ὅσα κἀμὲ λόγοις ἐντυχεῖν* in marg *V*²) edd 15 *φήσουσι Mo* 18 *στίφος* libri cf. p. 501, 24 19 *κύπτειν P* sed *υ* in ras e *ρυ* ut videtur corr m² *κύπτειν* (superscr. *πι*) *M* 20 signum interrogationis posui e *V*

γε ὁρῶ τοὺς φαιδροὺς δορυφόρους οἳ τυραννοῦσι τῶν τυραννούντων, καὶ τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῖς φύλακες, ἔργῳ δέ εἰσι δεσπόται. ἣν μὲν γὰρ οἶδε θέλωσιν, ἁρπάζετέ τε καὶ σκευοφόρους καὶ χρήματα καὶ παρθένους καί ἐστε τύραννοι, βουλευσαμένων δὲ ἄλλο τι παρὰ τῆς φρουρᾶς ὑμῖν ὁ θάνατος. καί με τοῦτο ἄλλα τε οὐκ ὀλίγα διδάσκει καὶ ⟨ὁ⟩ Λυδὸς δορυφόρος κτείνας μὲν τὸν δεσπότην, τὰ δ' ἐκείνου κτησάμενος, τήν τε γυναῖκα καὶ τὴν ἀρχήν. 70. ὑμῖν δὲ οὐδὲ ὕπνος ἡδύς, ἀλλ' ἐν τοῖς ὀνείρασιν ἀνατρέχουσί τε οἱ βεβιασμένοι πρὸς τὰ μετέωρα καὶ προσβάλλουσι τοῖς βασιλείοις καὶ τρέπουσι τοὺς ἐπικούρους, καὶ ἐπειδὰν ἐγγὺς ᾖ τὸ ξίφος, ἀναπηδᾶτε κεκραγότες χρόνου δεόμενοι πρὸς τὸ μαθεῖν, ὅτι οὐχ ὕπαρ εἴη ταῦτα. μὴ οὖν μάλιστα ἀνθρώπων ἀναμίξαντες δεσποτείᾳ δουλείαν | καὶ διὰ δουλείας ἐκείνην λαβόν- R II 90 τες καὶ κεκτημένοι καθαρεύειν οἴεσθε τοῦ χείρονος.

71. Ἀλλ' ὁ δοῦλος ἄλλοτε ἄλλου γίνεται καὶ ἔστι πρᾶσις τοῦ σώματος. καὶ τί ταύτῃ γε ἐκεῖνος ἀθλιώτερος, εἰ ἀργύριον ὁ μὲν ἔλαβεν, ὁ δὲ ἔδωκεν;

8 Gyges cf. p. 365, 12. Her. I 12

6sq. ἤτοι οἱ φρουροῦντες αὐτοὶ ἀπέκτειναν V²

3 δ' εἰσί Re 4 οἶδ' ἐθέλωσιν V | τε inser Mo² 8 ὁ inserui 9 δὲ Mo | δὲ 'κείνου A 10 γε B | ἡμῖν Mo 14 ἐπειδ' ἂν A 18 δουλείας P sed ας in ras m² 19 οἴεσθε C sed ε (1) in η corr s, PI sed in utroque ε (2) in ras m² 21 Ἀλλ' — γίνεται ad versum comoediae Atticae revocavit Kockius l. l. in hunc modum: Ἀλλ' οὖν ὁ δοῦλος ἄλλοτ' ἄλλου γίνεται | γίγνεται UI 22 πράσις AMoU πρασις I

οὐ γὰρ δὴ τὸ σῶμά γε αὐτῷ τοῦτο ἐπήρωσεν οὐδ' αὖ τὴν ψυχὴν διέφθειρεν οὐδ' εἴ τις ἦν ἐν αὐτῇ τέχνη, ταύτην ἐξέβαλε, πολλάκις δὲ αὐτῷ τύχης νευσάσης ἀμείνονος οἶκον ἔλαχε πλούσιον ἐκ πενεστέρου.

72. Ἔρχεται δὲ καὶ ἐφ' ὅλας τὰς πόλεις τρόπον τινὰ τὸ τοιοῦτον. κεῖνται γὰρ αὗται πολλάκις βασιλεῦσιν ἆθλα καὶ ὁ κτήσασθαι βουλόμενος ὠνεῖται ταύτας ὅπλοις καὶ μάχαις καὶ μᾶλλόν γε μετὰ σωμάτων ⟨τε⟩ καὶ χρημάτων. καὶ γεγόναμεν οὐκ ὀλίγων ἤδη δεσποτῶν ἐν μικρῷ χρόνῳ. τῶν δέ γε νῦν ὄντων ὡς ἐπὶ πλεῖστον εἴημεν αὐτοὶ καὶ παῖδες.

Οὐδεὶς οὖν ἐλεύθερος, εἰ δ' ὅστις φιλοσοφεῖ, σκεψόμεθα, ὦ ἄνδρες, ἐν ἑτέρῳ περὶ τοῦδε συλλόγῳ.

1 αὐτῷ] αὐτὸ *Mo* 3 ἐξέβαλεν *Mo* | δὲ scripsi γε *V* τε reliqui libri edd 3 νευσάσης — 4 οἶκον in ras 16 fere litt P^4 3 νευσάσης *Mo* inser C^8 om reliqui libri 4 οἶκον — πενεστέρου in lacuna 18—19 litt om *V* | οἶκος *BM* | ἔλαχε πλούσιον] in marg C^8P^4 Re ἔλεγχε πλούσιον *Mo* om reliqui libri Amad 6 τὸ in marg C^8 τὸν *B* sed ν eras | κεῖνται *Mo* sed ν inser m^2 7 ὠνεῖται *P* sed ει in ras m^2 9 τε inserui | ἤδη om *B* ἔτι *M* 10 μακρῷ Cobet Coll. 124 11 ἐπιπλεῖστον *MoMV* | εἴη μὲν *Mo* εἴημεν ἂν *M* 12 δέ τις *V* ὅτις *Mo* | σκεψώμεθα *B* 13 περὶ δουλείας subscr *AP*

B. G. TEUBNER LEIPZIG.

Ausgaben griechischer und lateinischer Schriftsteller.

1a. Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana. [8.]

Diese Sammlung hat die Aufgabe, die gesamten noch vorhandenen Erzeugnisse der griechischen und römischen Literatur in neuen, wohlfeilen Ausgaben zu veröffentlichen, soweit dies zu Gunsten der Wissenschaft oder der Schule wünschenswert ist Die Texte der Ausgaben beruhen auf den jeweils neuesten Ergebnissen der kritischen Forschung, über welche die beigefügte adnotatio critica, die sich teils in der praefatio, teils unter dem Text befindet, Auskunft gibt. Die Sammlung wird ununterbrochen fortgesetzt werden und in den früher erschienenen Bänden durch neue, verbesserte Ausgaben stets mit den Fortschritten der Wissenschaft Schritt zu halten suchen.

Die Sammlung umfaßt zur Zeit gegen 400 Bände zum Preise von ca. 1200 Mark, die bei einmaligem Bezuge zum Vorzugspreise von ca. 900 Mark abgegeben werden.

Alle Ausgaben sind auch gleichmäßig geschmackvoll gebunden käuflich!

Textausgaben der griechischen und lateinischen Klassiker.

a. Griechische Schriftsteller.

Aeliani de nat. anim. ll. XVII, var. hist., epistt., fragmm. Rec. R. Hercher. 2 voll. *M.* 9.— **10.05.**

—— **varia historia.** Rec. R. Hercher. *M.* —.90 **1.30.**

Aeneae commentarius poliorceticus. Rec. A. Hug. *M.* 1.35 **1.75.**

Aeschinis orationes. Ed. Fr. Blass Ed. min. *M.* 2.40 **2.80.**

—— —— —— Ed. maior (m. Index). *M.* 8.— **8.60.**

—— —— Iterum ed. Fr. Franke. *M.* —.90 **1.30.**

Aeschyli tragoediae. Ed. H. Weil. *M.* 1.50 **2.—**

Einzeln jede Tragödie (Agamemnon. Choëphorae. Eumenides. Persae. Prometheus. Septem c. Th. Supplices) *M.* —.30 **—.60.**

[——] **Scholia in Persas.** Rec. O. Dähnhardt. *M.* 3.60 **4.20.**

Aesopicae fabulae. Rec. C. Halm. *M.* —.90 **1.30.**

Alexandri Lycopol. c. Manich. Ed. A. Brinkmann. *M.* 1.— **1.25.**

Alypius: s. Musici.

Anacreontis carmina. Ed. V. Rose. Ed. II. *M.* 1.— **1.40.**

Anaritius: s. Euclid. suppl.

Andocidis orationes. Ed. Fr. Blass. Ed. II. *M.* 1 :0 **1.60.**

Annae Comnenae Alexias. Rec. A. Reifferscheid. 2 voll. *M.* 7.50 **8.60.**

Anonymus de incredibilibus: s. Mythographi.

Anthologia Graeca epigr. Palat. c. Plan. Ed H. Stadtmueller.
Vol. I: Pal. l. I—VI (Plan. l. V—VII). *M.* 6.— **6.60.**
Vol. II. P. 1: Pal. l. VII (Plan. l. III). *M.* 8.— **8.60.**

—— **lyrica** s. lyr. Graec. rell. Edd. Bergk-Hiller-Crusius. *M.* 3.— **3.60.**

Antonini, M. Aurel., commentarr. ll. XII. Rec. I. Stich. *M.* 1.80 **2.20.**

Antoninus Liberalis: s. Mythographi.

Apollodori bibliotheca. Rec. Imm. Bekker. *M.* 1.— **1.30.**

—— —— Ed. R Wagner: siehe Mythographi. Vol. I.

Apollonius Pergaeus (cum commentariis antiquis). Ed. et Lat. interpr. est I. L. Heiberg. 2 voll. *M.* 9.— **10.—**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Apollonii Rhodii Argonautica. Rec. R. Merkel. ℳ 1.— **1.40.**
Appiani hist. Rom. Ed. L. Mendelssohn. 2 voll. ℳ 9.— **10.—**
Archimedis opera omnia. Ed. I. L. Heiberg. 3 voll. ℳ 18.— **19.80.**
Aristeae ad Philocratem epistula c. cet. de vers. LXX interpr. testim. Ed. P. Wendland. ℳ 4.— **4.50.**
Aristophanis comoediae. Ed. Th. Bergk. 2 voll.
Vol. I: Acharn., Equites, Nubes, Vespae, Pax.
— II: Aves, Lysistr., Thesmoph., Ranae, Eccles., Plutus.
Einzeln jedes Stück ℳ —.45 **—.75.**
Aristotelis de partib. anim. ll. IV. Ed. B. Langkavel. ℳ 1.80 **2.20.**
—— **de arte poetica l.** Rec. W. Christ. ℳ —.60 **—.90.**
—— **physica.** Rec. C. Prantl. ℳ 1.50 **1.90.**
—— **ethica Nicomachea.** Ed. Fr. Susemihl. ℳ 1.80 **2.10.**
—— **de coelo et de generatione et corruptione.** Rec. C. Prantl. ℳ 1.20 **1.60.**
—— **quae feruntur de coloribus, de audibilibus, physiognomonica.** Rec. C. Prantl. ℳ —.60 **—.90.**
—— **politica.** Ed. Fr Susemihl. Ed. III. ℳ 2.40 **2.80.**
—— **magna moralia.** Rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.20 **1.60.**
—— **de anima ll. III.** Rec. Guil. Biehl. ℳ 1.20 **1.60.**
[—— **ethica Eudemia.**] **Eudemi Rhodii ethica. Adi. de virtutibus et vitiis l.** rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.80 **2.10.**
—— **ars rhetorica.** Ed. A. Roemer. Ed. II. ℳ 3.60 **4.—**
—— **metaphysica.** Rec. Guil. Christ. ℳ 2.40 **2.80.**
—— qui fereb. **libror. fragmenta.** Coll. V. Rose. ℳ 4.50 **5.—**
—— **oeconomica.** Rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.50 **1.90.**
—— **quae feruntur de plantis, de mirab. auscultat., mechanica, de lineis insec., ventorum situs et nomina, de Melisso Xenophane Gorgia.** Ed. O. Apelt. ℳ 3.— **3.40.**
—— **parva naturalia.** Rec. Guil. Biehl. ℳ 1.80 **2.10.**
—— *Πολιτεία Ἀθηναίων.* Ed. Fr. Blaß. Ed. III. ℳ 1.80 **2.10.**
——: s. a. Musici.
Arriani Anabasis. Rec. Car. Abicht. ℳ 1.20 **1.70.** Mit Karte ℳ 1.50.
—— **scripta minora.** Edd. Hercher-Eberhard. ℳ 1.80 **2.20.**
Athenaei dipnosophist. ll. XV. Rec. G. Kaibel. 3 voll. ℳ 17.10 **18.90.**
Autolyci de sphaera quae movetur l., de ortibus et occasibus ll. II. Ed. Fr. Hultsch. ℳ 3.60 **4.—**

Babrii fabulae Aesopeae. Rec. O. Crusius Acc. fabul. dactyl. et iamb. rell. **Ignatii** et al. testrast. iamb. rec. a C. Fr. Mueller. Ed. maior. ℳ 8.40 **9.—**
Babrii fabulae Aesopeae. Rec. O. Crusius. Ed. minor. ℳ 4.— **4.60.**
—— —— Ed. F. G. Schneidewin.
Bacchius: s. Musici. [ℳ —.60 **1.—**
Bacchylidis carmina. Ed. Fr. Blaß ℳ 2.40 **2.90.**
Batrachomyomachia: s. Hymni Homerici.
Bio: s. Bucolici.
Blemyomachia: s. Eudocia Augusta.
Bucolicorum Graecorum Theocriti, Bionis, Moschi **reliquiae.** Rec. H. L. Ahrens. ℳ —.60 **1.—**
Callinici de vita S. Hypatii l. Edd. sem philol. Bonn. sodales. ℳ 3.— **3.40.**
Cassianus Bassus: s. Geoponica.
Cebetis tabula. Ed. C. Praechter. ℳ —.60 **—.90.**
Chronica minora. Ed. C. Frick. Vol. I Acc. **Hippolyti Romani** praeter Canonem Paschalem fragmm. chronol. ℳ 6.80 **7.40.**
Claudiani carmina: s. Eudocia Augusta.
Cleomedis de motu circulari corporum caelestium ll. II. Ed. H. Ziegler ℳ 2.70 **3.20.**
Colluthus: s. Tryphiodorus.
Cornuti theologiae Graecae compendium. Rec. C. Lang. ℳ 1.50 **2.—**
Corpusculum poesis epicae Graecae ludibundae. Edd. Brandt et Wachsmuth 2 fasce. ℳ 6.— **7.—**
Demades: s. Dinarchus.
Demetrii Cydon. de contemn. morte or. Ed. H. Deckelmann. ℳ 1.— **1.40.**
Demosthenis orationes. Recc. G. Dindorf-Blaß. Ed. maior. [Mit adnot. crit.] 3 voll. [je ℳ 2.40 **3.—**] ℳ 7.20 **9.—** Ed. minor. [Ohne die adnot. crit.] 3 voll. [je ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 4.50 **6.—** [6 partes. je ℳ —.75 **1.10.**]
Vol. I. Pars 1. Olynthiacae III. Philippica I. De pace. Philippica II. De Halonneso. De Chersoneso. Philippicae III. IV. Adversus Philippi epistolam. Philippi epistola. De contributione. De symmoriis. De Rhodiorum libertate. De Megalopolitis. De foedere Alexandri.
— I. Pars 2. De corona. De falsa legatione
— II. Pars 1. Adversus Leptinem. Contra Midiam. Adversus Androtionem. Adversus Aristocratem.
— II. Pars 2. Adversus Timocratem. Adversus Aristogitonem II. Adversus Aphobum III. Adversus Onetorem II. In Zenothemin. In Apaturium. In Phormionem. In Lacritum Pro Phormione. In Pantaenetum. In Nausimachum. In Boeotum de nomine In Boeotum de dote

Demosthenis orationes. Recc. G. Dindorf-Blaß.

Vol. III. Pars 1. In Spudiam. In Phaenippum. In Macartatum. In Leocharem. In Stephanum II. In Euergum. In Olympiodorum. In Timotheum. In Polyclem. Pro corona trierarchica. In Callippum. In Nicostratum. In Cononem. In Calliclem.

— III. Pars 2. In Dionysodorum. In Eubulidem. In Theocrinem. In Neaeram. Oratio funebris. Amatoria. Prooemia. Epistolae. Index historicus.

Dinarchi orationes adiectis **Demadis** qui fertur **fragmentis** ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας. Ed. Fr. Blaß. Ed. II. ℳ 1.— **1.40.**

Diodori bibliotheca hist. Edd. Bekker-L. Dindorf-Vogel. 5 voll. Voll. I. II. je ℳ 3.60 **4.20.** Vol. III. ℳ 4.— **4.60.** [Ed. L. Dindorf. Voll. III. IV. je ℳ 3.—. Vol. V. ℳ 3.75.]

Dionis Cassii Cocceiani historia Romana. Edd. L. Dindorf-Melber. 5 voll. Vol. I. ℳ 4.50 **5.—** Vol. II. ℳ 3.60 **4.20.** [Ed. L. Dindorf. Voll. IV. V. je ℳ 2.70.]

Dionis Chrysostomi orationes. Rec. L. Dindorf. 2 voll. ℳ 5.40. [Neubearbeitung von A. Sonny in Vorbereitung.]

Dionysi Halic. antiquitates Romanae. Ed. C. Jacoby. 4 voll. Vol. I. ℳ 3.60 **4.20.** Voll. II. III. je ℳ 3.— **3.60.**

—— **opuscula.** Edd. H. Usener et L. Radermacher. Vol. I. ℳ 6.— **6.60.**

Diophanti opera omnia c. Gr. commentt. Ed. P. Tannery. 2 voll. ℳ 10.— **11.—**

Eclogae poetarum Graec. Ed. H. Stadtmueller. ℳ 2.70 **3.20.**

Epicorum Graec. fragmenta. Ed Kinkel. Vol. I. ℳ 3.— **3.50.**

Epicteti dissertationes ab Arriano dig. Rec. H. Schenkl. Acc. fragmm., enchiridion, gnomolog. Epict., rell., indd. Ed. maior. ℳ 10.— **10.80.** Ed. minor. ℳ 6.— **6.60.**

Eratosthenis catasterismi: s. Mythographi III. 1

Erotici scriptores Graeci. Rec. R. Hercher. 2 tomi. [Vergr.; Neubearbeitung v. A. Eberhard i. Vorbereitung.]

Euclidis opera omnia. Edd. I. L. Heiberg et H. Menge.

Voll. I-V. **Elementa.** Ed. et Lat. interpr. est Heiberg. ℳ 24.60 **27.40.**

— VI. **Data.** Ed. Menge. ℳ 5.— **5.60.**

— VII. **Optica, Opticor. rec. Theonis, Catoptrica,** c. scholl. ant. Ed. Heiberg. ℳ 5.— **5.60.**

—— —— —— Supplem.: **Anaritii in X ll.** priores Element. comm. Ex interpr. Gherardi Crem. ed. M. Curtze. ℳ 6.— **6.60.**

——: s. a. Musici.

Eudociae Augustae, Procli Lycii, Claudiani carmm. Graec. rell. Acc. **Blemyomachiae** fragmm. Rec. A. Ludwich. ℳ 4.— **4.40.**

Eudociae violarium. Rec. I. Flach. ℳ 7.50 **8.20.**

Euripides tragoediae. Rec. A. Nauck. Ed. III. 3 voll. ℳ 5.70 **7.20.**

Vol. I: Alcestis. Andromacha. Bacchae Hecuba. Helena. Electra. Heraclidae. Hercules furens. Supplices. Hippolytus. ℳ 1.50 **2.—**

— II: Iphigenia Aulidensis. Iphigenia Taurica. Ion. Cyclops. Medea. Orestes. Rhesus. Troades. Phoenissae. ℳ 1.50 **2.—**

— III: Perditarum tragoediarum fragmenta. ℳ 2.70 **3.20.**

Einzeln jede Tragödie ℳ —.30 **—.60.**

Eusebii opera. Rec. G. Dindorf. 4 voll. ℳ 15.— **17.20.**

Fabulae Aesopicae: s. Aesop. fab.

Fabulae Romanenses Graec. conscr. Rec. A. Eberhard. Vol. I. ℳ 3.75 **4.30.**

Favonii Eulogii disp. de somnio Scipionis. Ed. A. Holder. ℳ 1.40 **1.80.**

Florilegium Graecum in usum primi gymnasiorum ordinis collectum a philologis Afranis. kart. Fasc. 1—10 je ℳ —.50; Fasc. 11—15 je ℳ —.60.

Hierzu unentgeltlich: Index argumentorum et locorum.

Außer der Verwendung bei den Maturitätsprüfungen hat diese Sammlung noch den Zweck, dem Primaner das Beste und Schönste aus der griech. Literatur auf leichte Weise zugänglich zu machen und den Kreis der Altertumsstudien zu erweitern.

Galeni Pergameni scripta minora. Recc. I. Marquardt, I. Müller, G. Helmreich. 3 voll. ℳ 7.50 **9.—**

—— **institutio logica.** Ed. C. Kalbfleisch. ℳ 1.20 **1.60.**

—— **de victu attenuante l.** Ed. C. Kalbfleisch. ℳ 1.40 **1.80.**

Gaudentius: s. Musici.

Geoponica sive Cassiani Bassi Schol. de re rustica eclogae. Rec. H. Beckh. ℳ 10.— **10.80.**

Georgii Acropol. opera. Rec. A. Heisenberg. Vol. I. ℳ 8.— **9.—**

Georgii Cypri descriptio orbis Romani. Acc. **Leonis imp. diatyposis genuina.** Ed. H. Gelzer. Adi. s. 4 tabb. geograph. ℳ 3.— **3.50.**

Heliodori Aethiopic. ll. X. Ed. I. Bekker. ℳ 2.40 **2.90.**

Hephaestion: s. Metrici scriptores.

Heraclitus: s. Mythographi.

Hermippus, anon. christ. de astrologia dialogus. Edd. C. Kroll et P. Viereck. ℳ 1.80 **2.20.**

Herodiani ab excessu divi Marci ll. VIII. Ed. I. Bekker. ℳ 1.20 **1.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Herodoti historiarum ll. IX. Edd. Dietsch-Kallenberg. 2 voll. [je *M.* 1.35 **1.80**] *M.* 2.70 **3.60.**
Vol. I: Lib. 1—4. Fasc. I: Lib. 1. 2. *M.* —.75 **1.10.**
Fasc. II: Lib. 3. 4. *M.* —.75 **1.20.**
— II: Lib. 5—9. Fasc. I: Lib. 5. 6. *M.* —.60 **—.90.**
Fasc. II: Lib. 7. *M.* —.45 **—.75.**
Fasc. III: Lib. 8. 9. *M.* —.60 **—.90.**

Herondae mimiambi. Acc. **Phoenicis** Coronistae, **Mattii** mimiamb. fragmm. Ed. O. Crusius. Ed. III maior. [U. d. Pr.] Ed. III minor. *M.* 2.40 **2.80.**

Heronis Alexandrini opera. Vol. I. Druckwerke und Automatentheater, griech. und deutsch hrsg. von W. Schmidt. Im Anh. Herons Fragment über Wasseruhren, **Philons** Druckwerke, **Vitruvs** Kapitel zur Pneumatik. Mit 124 Fig. *M.* 9.— **9.80.**
—— —— —— Suppl.: D. Gesch. d. Textüberliefrg. Griech. Wortregister. *M.* 3.— **3.40.**
—— —— —— Vol. II. Fasc. I. Mechanik u. Katoptrik, hrsg. u. übers. von L. Nix u. W. Schmidt. Im Anh. Excerpte aus **Olympiodor, Vitruv, Plinius, Cato, Pseudo-Euclid.** M. 101 Fig. *M.* 8.— **8.60.**
—— —— —— Vol. III. Vermessungslehre u. Dioptra, griech. u. deutsch hrsg. von H. Schöne. M. 116 Fig. *M.* 8.— **9.—**

Hesiodi quae fer. **carmina.** Rec. A. Rzach. *M.* 1.50 **2.—**

Hesychii Milesii qui fertur de viris ill. l. Rec. I. Flach. *M.* —.75 **1.10.**

Hieroclis synecdemus. Acc. fragmenta ap. Constantinum Porphyrog. servata et nomina urbium mutata. Rec. A. Burckhardt. *M.* 1.20 **1.60.**

Hipparchi in Arati et Eudoxi Phaenomena comm. Rec. C. Manitus. *M.* 4.— **4.60.**

Hippocratis opera. 7 voll. Recc. H. Kuehlewein et I. Ilberg. Vol. I (cum tab. phototyp.). *M.* 6.— **6.60.** Vol. II. *M.* 5.— **5.50.**

Historici Graeci minores. Ed. L. Dindorf. 2 voll. *M.* 8.25 **9.30.**

Homeri carmina. Ed. Guil. Dindorf. 2 voll. Ed. IV.
Vol. I: Ilias, mit Sengebuschs diss. Hom. I. *M.* 2.25. Ausg. a. Schreibpapier *M.* 4.50.
— II: Odyssea, mit Sengebuschs diss. Hom. II. *M.* 2.25. Ausg. a. Schreibpapier *M.* 4.50.
—— **Ilias.** Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hentze. 2 partes. [je *M.* —.75 **1.10.**] *M.* 1.50 **2.20.**
Pars I: Il. 1—12. Pars II: Il. 13—24.
[——] **Iliadis carmm. XVI.** Schol. in usum ed. A. Koechly. *M.* 3.— **3.60.**
—— **Odyssea.** Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hentze. 2 partes. [je *M.* —.75 **1.10.**] *M.* 1.50 **2.20.**
Pars I: Od. 1—12. Pars II: Od. 13—24.

Homeri Odyssea. Rec. A. Ludwich. 2 voll. Ed. minor. *M.* 1.50 **2.20.**
Vol. I: Od. 1—12. *M.* — 75 **1.10.**
— II: Od. 13—24. *M.* —.75 **1.10.**

Hymni Homerici acc. **epigrammatis** et **Batrachomyomachia.** Rec. A. Baumeister. *M.* —.75 **1.10.**

Hyperidis orationes. Ed. Fr. Blaß. Ed III. *M.* 2.10 **2.50.**

Iamblichi protrepticus. Ed. H. Pistelli. *M.* 1.80 **2.60.**
—— **de communi math. scientia l.** Ed. N. Festa. *M.* 1.80 **2.60.**
—— **in Nicomachi arithm. introduct. l.** Ed. H. Pistelli. *M.* 2.40 **2.80.**

Ignatius Diaconus: s. Nicephorus.

Inc. auct. Byzant. de re milit. l. Rec. R. Vári. *M.* 2.40.

Ioannes Philoponus: s. Philoponus.

Iosephi opera. Recc. Bekker-Naber. 6 voll. *M.* 21.20 **24.40.**
—— —— Rec. I. Bekker. 6 voll. Vol. VI. *M.* 2.10.

Isaei orationes. Ed. C. Scheibe. *M.* 1.20 **1.60.**

Isocratis orationes. Recc. Benseler-Blass. 2 voll. *M.* 2.70 **3.60.**

Iuliani imp. quae supers. omnia. Rec. C. F. Hertlein. 2 voll. *M.* 6.75 **7.60.**

Iustiniani imp. novellae. Ed. C. E. Zachariae a Lingenthal. 2 partes. *M.* 10.50 **11.60.**
—— —— —— Appendix (I). *M.* —.60 **1.—**
—— —— —— Appendix (II). **De dioecesi Aegyptiaca** lex ab imp. Iustiniano anno 554 lata. *M.* 1.20 **1.60.**

Leonis diatyposis: s. Georgius Cyprius

Luciani opera. Rec. C. Jacobitz. 3 voll. *M.* 6.30 **7.80.**

Lycophronis Alexandra. Rec. G. Kinkel. *M.* 1.80 **2.20.**

Lycurgi or. in Leocratem. Edd. Scheibe-Blass. Ed. maior. *M.* —.90 **1.30.** Ed. minor. *M.* —.60 **—.90.**

Lydi l. de ostentis et Calendaria Graeca omnia. Ed. C. Wachsmuth. Ed. II. *M.* 6.— **6.60.**
—— —— —— Ed. I. *M.* 2.70.
—— **de mensibus l.** Ed. R. Wünsch. *M.* 5.20 **5.60.**
—— **de magistratibus l.** Ed. R. Wünsch. [In Vorbereitung.]

Lysiae orationes. Rec. Th. Thalheim. Ed. maior. *M.* 3 — **3.60.** Ed. minor. *M.* 1.20 **1.60.**

Manethonis apotelesmaticorum qui fer. **ll. VI.** Ed. A. Koechly. Acc. **Dorothei** et **Annubionis** fragmm. astrologica. *M.* 1.50 **2.—**

Marci Diaconi vita Porphyrii, episcopi Gazensis. Edd. soc. philol. Bonn. sodales. *M.* 2.40 **2.80.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Maximi et Ammonis carminum de actionum auspiciis rell. Acc. anecdota astrologica. Rec A. Ludwich. ℳ 1.80 **2.20.**
Metrici scriptores Graeci. Ed. R. Westphal. Vol. I: Hephaestion. ℳ 2.70 **3.20.**
Metrologicorum scriptorum reliquiae. Ed. F. Hultsch. Vol. I: Scriptores Graeci. ℳ 2.70 **3.20.** [Vol. II: Scriptores Latini. ℳ 2.40 **2.80.**] 2 voll. ℳ 5.10 **6.—**
Moschus: s. Bucolici.
Musici scriptores Graeci. Aristoteles, Euclides, Nicomachus, Bacchius, Gaudentius, Alypius et melodiarum veterum quidquid exstat. Rec. C. Ianus. Ann. s. tabulae. ℳ 9.— **9.80.**
—— —— —— Supplementum: Melodiarum rell. ℳ 1.20 **1.60.**
Mythographi Graeci. Vol. I: **Apollodori** bibliotheca, **Pediasimi** lib. de Herculis laboribus. Ed. R. Wagner. ℳ 3.60 **4.20.**
—— Vol. II. Fasc. I: **Parthenii** lib. *περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων*, ed. P. Sakolowski. **Antonini Liberalis** *μεταμορφώσεων συναγωγή*, ed. E. Martini. ℳ 2.40 **2.80.** Suppl.: **Parthenius**, ed. E. Martini. ℳ 2.40 **2.80.**
—— Vol. III. Fasc. I: **Eratosthenis** catasterismi. Ed. Olivieri. ℳ 1.20 **1.60.**
—— Vol. III. Fasc. II: **Palaephati** *περὶ ἀπίστων*, **Heracliti** lib. *περὶ ἀπίστων*, **Excerpta Vaticana** (vulgo Anonymus de incredibilibus). Ed. N. Festa. ℳ 2.80 **3.20.**
Naturalium rerum scriptores Graeci minores. Vol. I: Paradoxographi, Antigonus, Apollonius, Phlegon, Anonymus Vaticanus. Rec. O. Keller. ℳ 2.70 **3.10.**
Nicephori archiepiscopi opuscc. hist. Ed. C. de Boor. Acc. **Ignatii Diaconi vita Nicephori.** ℳ 3.30 **3.70.**
Nicephori Blemmydae curr. vitae et carmina. Ed. A. Heisenberg. ℳ 4.— **4.40.**
Nicomachi Geraseni introductionis arithm. ll. II. Rec. R. Hoche. ℳ 1.80 **2.10.**
——: s. a. Musici.
Nonni Dionysiacorum ll. XLVIII. Rec. A. Koechly. 2 voll. ℳ 9.— **10.—**
—— **paraphrasis s. evangelii Ioannei.** Ed. A. Scheindler. ℳ 4.50 **5.—**
Onosandri de imperatoris off. l. Rec. A. Koechly. ℳ 1.20 **1.60.**
Palaephatus: s. Mythographi.
Parthenius: s. Mythographi.
Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. ℳ 6.— **6.60.** (Scriptores sacri et profani. Fasc. II.)
Pausaniae descriptio Graeciae. Rec. I. H. Chr. Schubart. 2 voll. ℳ 3.60 **4.40.**
—— —— Rec. F. Spiro. Vol. I. ℳ 2.80 **3.40.**
Pediasimus: s. Mythographi.

Philodemi volumina rhetorica. Ed. S. Sudhaus. 2 voll. u. Suppl. ℳ 11.— **12.60.**
—— **de musica ll.** Ed. I. Kempe. ℳ 1.50 **2.—**
Philoponi de opificio mundi ll. Rec. W. Reichardt. 4.— **5.60.** (Scriptores sacri et profani. Fasc. I.)
—— **de aeternitate mundi c. Proclum.** Ed. H. Rabe. ℳ 10.— **10.80.**
Philostrati (mai.) opera. Ed. C. L. Kayser 2 voll. ℳ 8.25 **9.25.**
—— **imagines.** Recc. O. Benndorf et C. Schenkl. ℳ 2.80 **3.30.**
Philostrati (min.) imagines et Callistrati descriptiones. Recc. C. Schenkl et Aem. Reisch. ℳ 2.40 **2.80.**
Physiognomonici scriptores Graeci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. [Vol. I. ℳ 8.— **8.60.** Vol. II. ℳ 6.— **6.60.**] ℳ 14.— **15.20.**
Pindari carmina. Ed. W. Christ. Ed. II. ℳ 1.80 **2.20.**
Platonis dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi. Ex recogn. C. F. Hermanni et M. Wohlrabii. 6 voll. [Voll. I. III—VI. je ℳ 1.80 **2.30.** Vol. II. ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 10.50 **13.50.**
Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:
Nr. 1. Euthyphro. Apologia Socratis. Crito. Phaedo. ℳ —.60 **—.90.**
— 2. Cratylus. Theaetetus. ℳ —.90 **1.30.**
— 3. Sophista. Politicus. ℳ —.90 **1.30.**
— 4. Parmenides. Philebus. ℳ —.75 **1.10.**
— 5. Convivium. Phaedrus. ℳ —.60 [**—.90.**
— 6. Alcibiades I et II. Hipparchus. Erastae. Theages. ℳ —.60 **—.90.**
— 7. Charmides. Laches. Lysis. ℳ —.60 **—.90.**
— 8. Euthydemus. Protagoras. ℳ —.60 **—.90.**
— 9. Gorgias. Meno. ℳ —.90 **1.30.**
— 10 Hippias I et II. Io. Menexenus Clitophon. ℳ —.60 **—.90.**
— 11. Rei publicae libri decem. ℳ 1.50 **2.—**
— 12. Timaeus. Critias Minos ℳ —.75 **1.10.**
— 13. Legum libri XII. Epinomis ℳ 1.50 **2.—**
— 14. Platonis quae feruntur epistolae XVIII. Acc. definitiones et septem dialogi spurii. ℳ 1.20 **1.60.**
— 15. Appendix Platonica continens isagogas vitasque antiquas, scholia Timaei, glossar., indices. ℳ 1.50 **2.—**
Inhalt von Nr. 1—3 = Vol. I.
— 4—6 = Vol. II.
— 7—10 = Vol. III.
— 11. 12 = Vol. IV.
— 13 = Vol. V.
— 14. 15 = Vol. VI.
Plotini opera. Rec. A. Kirchhoff. 2 voll. Vol. II. ℳ 3.—

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Plotini Enneades praemisso Porphyrii de vita Plotini deque ordine librorum eius libello. Ed. R. Volkmann. 2 voll. ℳ 9.— **10.10.**

Plutarchi vitae parallelae. Rec. C. Sintenis. 5 voll. [Vol. I. ℳ 1.80 **2.30.** Vol. II. ℳ 2.10 **2.60.** Voll. III—V. je ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 8.40 **10.90.**

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:
Nr. 1. Theseus et Romulus, Lycurgus et Numa, Solon et Publicola. ℳ —.90 **1.30.**
— 2. Themistocles et Camillus, Pericles et Fabius Maximus, Alcibiades et Coriolanus. ℳ —.90 **1.30.**
— 3. Timoleon et Aem. Paulus, Pelopidas et Marcellus. ℳ —.90 **1.30.**
— 4. Aristides et Cato, Philopoemen et Flamininus, Pyrrhus et Marius. ℳ —.90 **1.30.**
— 5. Lysander et Sulla, Cimon et Lucullus. ℳ —.90 **1.30.**
— 6. Nicias et Crassus, Sertorius et Eumenes. ℳ —.75 **1.10.**
— 7. Agesilaus et Pompeius. ℳ —.75 **1.10.**
— 8. Alexander et Caesar. ℳ —.75 **1.10.**
— 9. Phocion et Cato minor. ℳ —.60 **—.90.**
— 10. Agis et Cleomenes, Tib. et C. Gracchi. ℳ —.60 **—.90.**
— 11. Demosthenes et Cicero. ℳ —.60 **—.90.**
— 12. Demetrius et Antonius. ℳ —.60 **—.90.**
— 13. Dio et Brutus. ℳ —.75 **1.10.**
— 14. Artaxerxes et Aratus, Galba et Otho. ℳ —.90 **1.30.**

Inhalt von Nr. 1. 2 = Vol. I.
— 3—5 = Vol. II.
— 6—8 = Vol. III.
— 9—12 = Vol. IV.
— 13. 14 = Vol. V.

—— **moralia.** Rec. G. N. Bernardakis. 7 voll. je ℳ 4.— **4.60.**

Poetarum Graecorum eclogae. Scholarum in usum composuit H. Stadtmueller. ℳ 2.70 **3.20.**

Polemonis declamationes duae. Rec. H. Hinck. ℳ 1.— **1.40.**

Polyaeni strategematicon ll. VIII. Recc. Woelfflin-Melber. ℳ 7.50 **8.—**

Polybii historiae. Rec. L. Dindorf. 4 voll. Voll. I. II. III. Ed. II cur. Th. Büttner-Wobst. je ℳ 3.60 **4.20.** [Vol. IV u. d. Pr.]

Porphyrii opuscc. sel. Rec. A. Nauck. Ed. II. ℳ 3.— **3.50.**

Procli Lycii carmina: s. Eudocia Augusta.

Procli Diadochi in primum Euclidis elementorum librum commentarii. Rec. G. Friedlein. ℳ 6.75 **7.30.**

—— **in Platonis rem publicam commentarii.** Ed. G. Kroll. Vol. I. ℳ 5.— **5.60.** Vol. II. ℳ 8.— **8.60.**

Ptolemaei opera. Vol. I. **Syntaxis,** ed. I. L. Heiberg. Pars I. ℳ 8.— **8.60.** Pars II. ℳ 12.— **13.—**

Quinti Smyrnaei Posthomericorum ll. XIV. Rec. A. Zimmermann. ℳ 3.60 **4.20.**

Rhetores Graeci. Rec. L. Spengel. 3 voll. Vol. I. Ed. C. Hammer. ℳ 3.60 **4.20.** [Voll. II u. III vergriffen.]

Scriptores erotici, siehe: Erotici scriptores.

—— **metrici,** siehe: Metrici scriptores.

—— **metrologici,** siehe: Metrologici scriptores.

—— **originum Constantinopolit.** Rec. Th. Preger. Fasc. I. ℳ 4.— **4.60.**

—— **physiognomonici,** siehe: Physiognomonici scriptores.

—— **sacri et profani.**
Fasc. I: s. Philoponus.
Fasc. II: s. Patrum Nicaen. nomm.
Fasc. III: s. Zacharias Rhetor.
Fasc. V: E. Gerland, neue Quellen z. Gesch. d. latein. Erzbistums Patras ℳ 6.— **6.60.**

Sereni Antinoensis opuscula. Ed. I. L Heiberg. ℳ 5.— **5.50.**

Sillographorum Graecorum reliquiae. Rec. C. Wachsmuth. (Corpusc. poes. ep. Graec. ludib. Fasc. II.) ℳ 3.— **3.50.**

Simeonis Sethi syntagma. Ed. B. Langkavel. ℳ 1.80 **2.20.**

Sophoclis tragoediae. Rec. Guil. Dindorf. Ed. VI cur. S. Mekler. Ed. maior. ℳ 1.65 **2.20.** Ed minor. ℳ 1.35 **1.80.**
Einzeln jede Tragödie (Aiax. Antigone. Electra. Oedipus Col. Oedipus Tyr. Philoctetes. Trachiniae) ℳ —.30 **—.60.**

[——] **Scholia in S. tragoedias vetera.** Ed. P. N. Papageorgius. ℳ 4.80 **5.40.**

Stobaei florilegium. Rec. A. Meineke. 4 voll. Vol. IV. ℳ 2.40.

—— **eclogae.** Rec. A. Meineke. 2 voll. ℳ 6.— **7.—**

Strabonis geographica. Rec. A. Meineke. 3 voll. ℳ 7.80 **9.50.**

Syriani in Hermogenem comm. Ed. H. Rabe. 2 voll. ℳ 3.20 **4.10.**

Themistii paraphras. Aristotelis rell. Ed. L. Spengel. 2 voll. ℳ 6.70 **7.20.**

Theocritus: s. Bucolici.

Theodori Prodromi catomyomachia. Ed. B. Hercher. ℳ —.50 **—.75.**

Theonis Smyrnaei expositio rer. mathemat. ad leg. Platonem util. Rec. E. Hiller. ℳ 3.— **3.50.**

Theophrasti Eresii opera. Rec. F. Wimmer. 3 voll. Vol. III. ℳ 2.40.

Theophylacti Simocattae historiae. Ed. de Boor. ℳ 6.— **6.60.**

Thucydidis de bello Peloponnesiaco ll. VIII. Ed. G. Boehme. Ed. II. 2 voll. [je ℳ 1.20 **1.80.**] ℳ 2.40 **3.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Thucydidis de bello Peloponnesiaco ll. VIII. Rec. C. Hude. Ed. maior. 2 voll. [je ℳ 2.40 **3.—**] ℳ 4.80 **6.—** Ed. minor. 2 voll. [je ℳ 1.20 **1.80**] ℳ 2.40 **3.60.**
Tryphiodori et Colluthi carmm. Ed. G. Weinberger. ℳ 1.40 **1.80.**
Xenophontis expeditio Cyri. Rec. A. Hug. Ed. mai. ℳ 1.20 **1.60.**
— — Rec. W. Gemoll. Ed. mai. ℳ 1.20 **1.60.** Ed. min. ℳ —.75 **1.10.**
— **historia Graeca.** Rec. O. Keller. Ed. min. ℳ —.90 **1.30.**
— — Rec. L. Dindorf. ℳ —.90.
— **institutio Cyri.** Rec. A. Hug. Ed. mai. ℳ 1.50 **2.—** Ed. min. ℳ —.90 **1.30.**
— **commentarii.** Rec. W. Gilbert. Ed. mai. ℳ 1.— **1.40.** Ed. min. ℳ —.45 **—.75.**
— **scripta minora.** Rec. L. Dindorf 2 fascc. ℳ 1.35 **2.10.**
Zacharias Rhetor, Kirchengeschichte. In deutsch. Übersetz. hrsg. v. K. Ahrens u. G. Krüger. (Scriptores sacri et profani. Fasc. III.) ℳ 10.— **10.80.**
Zonarae epitome historiarum. Ed. L. Dindorf. 6 voll. ℳ 19.50 **22.90.**

Novum Testamentum Graece ed. Ph. Buttmann. Ed. V ℳ 2.25 **2.75.**

b. Lateinische Schriftsteller.

[Acro.] **Pseudacronis scholia in Horatium vetustiora.** Rec. O. Keller Vol. I. ℳ 9.— **10.—**
Ammiani Marcellini rer. gest. rell. Rec. V. Gardthausen. 2 voll. ℳ 7.20 **8.40.**
Ampelius, ed. Woelfflin, siehe: Florus.
Anthimi de observatione ciborum epistola. Ed. V. Rose. Ed. II. ℳ 1.— **1.25.**
Anthologia Latina sive poesis Latinae supplementum.
Pars I: Carmm. in codd. script. rec. A. Riese. 2 fascc. Fasc. I. Ed. II. ℳ 4.— **4.60.** Fasc. II vergr.
— II: Carmm. epigraphica conl. Fr. Buecheler. 2 fascc. ℳ 9.20 **10.35.**
Suppl.: s. Damasus.
Anthologie a. röm. Dichtern v. O. Mann. ℳ —.60 **—.90.**
Apulei metamorph. ll. XI. Ed. J. v. d. Vliet. ℳ 3.— **3.50.**
— **apologia et florida.** Ed. J. v. d. Vliet. ℳ 4.— **4.50.**
Augustini de civ. dei ll. XXII. Rec. B. Dombart. Ed. II. 2 voll. ℳ 6.— **7.20.**
— **confessionum ll. XII.** Rec. P. Knöll. ℳ 2.70 **3.20.**
Aulularia sive Querolus comoedia. Ed. R. Peiper. ℳ 1.50 **2.—**
Ausonii opuscula. Rec. R. Peiper. Adi. est tabula. ℳ 6.60 **7.20.**

Avieni Aratea. Ed. A. Breysig ℳ 1.— **1.40.**
Benedicti regula monachorum. Rec. Ed. Woelfflin. ℳ 1 60 **2.—**
Boetii de instit. arithmetica ll. II, de instit. musica ll. V. Ed. G. Friedlein. ℳ 5.10 **5.60.**
— **commentarii in l. Aristotelis περὶ ἑρμηνείας.** Rec. C. Meiser. 2 partes. ℳ 8.70 **9.70.**
Caesaris commentarii cum A. Hirti aliorumque supplementis. Rec. B. Kübler. 3 voll.
Vol. I: **de bello Gallico.** Ed. min. ℳ —.75 **1.10.** Ed. mai. ℳ 1.20 **1.60.**
— II: **de bello civili.** Ed. min. ℳ —.60 **—.90.** Ed. mai. ℳ —.90 **1.30.**
— III. P. I: **de b. Alex., de b. Afr.** Rec. E. Woelfflin. Ed. min. ℳ —.60 **1.—** Ed. mai. ℳ 1.— **1.40.**
— III. P. II: **de b. Hispan., fragmenta, indices.** ℳ 1.50 **1.90.**
— **commentarii** etc. Rec. B. Dinter Ausg. in 1 Band (ohne d. krit. praefatio) ℳ 1.50 **2.10.**
— — **de bello Gallico.** Ed. minor. Ed. II. ℳ —.75 **1.10.**
— — **de bello civili.** Ed. minor. Ed. II. ℳ —.60 **—.90.**
Calpurni Flacci declamationes. Ed. G. Lehnert. ℳ 1.40.
Cassii Felicis de medicina l. Ed. V. Rose ℳ 3.— **3.40.**
Catonis de agri cultura l. Rec. H. Keil. ℳ 1.— **1.40.**
Catulli lib. Acc. Laevii, aliorum rell. et **Priapea.** Rec. L. Mueller. ℳ —.45 **—.75.**
—, **Tibulli, Propertii carmina.** Rec. L. Mueller. ℳ 2.70 **3.20.**
Celsi de medicina ll. Ed. C. Daremberg. ℳ 3.— **3.50.**
Censorini de die natali l. Rec. Fr. Hultsch. ℳ 1.20 **1.60.**
Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich. 5 partes. 11 voll.
Pars I: **Opera rhetorica,** ed. Friedrich. 2 voll. [Vol. I. ℳ 1.35 **1.80.** Vol. II. ℳ 2.10 **2.60.**] ℳ 3.45 **4.40.**
— II: **Orationes,** ed. Müller. 3 voll. [je ℳ 2 10 **2.60.**] ℳ 6.30 **7.80.**
— III: **Epistulae,** ed. Müller. 2 voll. [Vol. I. ℳ 3.60 **4.20.** Vol. II. ℳ 4.20 **4.80.**] ℳ 7.80 **9.—**
— IV: **Scripta philosophica,** ed. Müller. 3 voll. [je ℳ 2.10 **2.60.**] ℳ 6.30 **7.80.**
— V: **Indices.** [Vergr., Neubearbeitung in Vorbereitung.]
Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:
Nr. 1. Rhetorica ad. Herennium, ed. Friedrich. ℳ —.75 **1.10.**
— 2. De inventione, ed. Friedrich. ℳ —.75 **1.10.**

Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich.

Nr. 3. De oratore, ed. Friedrich. *M.* 1.— **1.40.**
— 4. Brutus, ed. Friedrich. *M.* —.60 **—.90.**
— 5. Orator, ed. Friedrich. *M.* —.45 **—.75.**
— 6. De optimo genere oratorum, partitiones et topica, ed. Friedrich. *M.* —.45 **—.75.**
— 7. Orationes pro P. Quinctio, pro Sex. Roscio Amerino, pro Q. Roscio comoedo, ed Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 8. Divinatio in Q. Caecilium, actio in C. Verrem I, ed. Müller. *M.* —.45 **—.70.**
— 9a. Actionis in C. Verrem II sive accusationis ll. I—III, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 9b. —— —— ll. IV. V, ed. Müller. *M.* —.45 **—.75.**
— 10. Orationes pro M. Tullio, pro M. Fonteio, pro A. Caecina, de imperio Cn. Pompeii (pro lege Manilia), ed. Müller. *M.* —.45 **—.75.**
— 11. Orationes pro A Cluentio Habito, de lege agr. tres, pro C. Rabirio perduellionis reo, ed. Müller. *M.* —.75 **1.10.**
— 12. Orationes in L. Catilinam, pro L. Murena, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 13. Orationes pro P. Sulla, pro Archia poeta, pro Flacco, ed. Müller. *M.* —.45 **—.75.**
— 14. Orationes post reditum in senatu et post reditum ad Quirites habitae, de domo sua, de haruspicum responso, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 15. Orationes pro P. Sestio, in P. Vatinium, pro M. Caelio, ed. Müller *M.* —.60 **—.90.**
— 16. Orationes de provinciis consularibus, pro L. Cornelio Balbo, in L. Calpurnium Pisonem, pro Cn. Plancio, pro Rabirio Postumo, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 17. Orationes pro T. Annio Milone, pro M. Marcello, pro Q. Ligario, pro rege Deiotaro, ed. Müller. *M.* —.45 **—.75.**
— 18. Orationes in M. Antonium Philippicae XIV, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 19. Epistt. ad fam. l. I—IV, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 20. Epistt. ad fam. l. V—VIII, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 21. Epistt. ad fam. l. IX—XII, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 22. Epistt. ad fam. l. XIII—XVI, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**

Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich.

Nr. 23. Epistulae ad Quintum fratrem, Q. Ciceronis de petitione ad M. fratrem epistula, eiusdem versus quidam de signis XII, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 24. Epistt. ad Att. l. I—IV, ed. Müller. *M.* 1.— **1.40.**
— 25. Epistt. ad Att. l. V—VIII, ed. Müller. *M.* 1.— **1.40.**
— 26. Epistt. ad Att. l. IX—XII, ed. Müller. *M.* 1.— **1.40.**
— 27. Epistt. ad Att. l. XIII—XVI, ed Müller. *M.* 1.— **1.40.**
— 28. Epistt. ad Brutum et epist. ad Octavium, ed. Müller. *M.* —.60 **—.85.**
— 29. Academica, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 30. De finibus, ed. Müller. *M.* —.90 **1.30.**
— 31. Tusculanae disputationes, ed. Müller. *M.* —.75 **1.10.**
— 32. De natura deorum, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 33. De diviniatione, de fato, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 34. De re publica, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 35. De legibus, ed. Müller. *M.* —.60 **—.90.**
— 36. De officiis, ed. Müller. *M.* — 60 **—.90.**
— 37. Cato Maior de senectute, Laelius de amicitia, Paradoxa, ed. Müller [*M.* —.45 **—.75.**

Inhalt von

Nr. 1. 2	= Pars I,	vol.	I.
— 3— 6	= Pars I,	vol.	II.
— 7— 9	= Pars II,	vol.	I.
— 10—14	= Pars II,	vol.	II.
— 15—18	= Pars II,	vol.	III.
— 19—23	= Pars III,	vol.	I.
— 24—28	= Pars III,	vol.	II.
— 29—31	= Pars IV,	vol.	I.
— 32—35	= Pars IV,	vol.	II.
— 36. 37	= Pars IV,	vol.	III.

—— **orationes selectae XXI.** Rec. C. F. W. Müller. 2 partes. [je *M.* —.75 **1.10.**] *M.* 1.50 **2.20.**

Pars I: Oratt. pro Roscio Amerino, in Verrem ll. IV et V, pro lege Manilia, in Catilinam, pro Murena.
— II: Oratt. pro Sulla, pro Archia, pro Sestio, pro Plancio, pro Milone, pro Marcello, pro Ligario, pro Deiotaro, Philippicae I. II. XIV.

—— **orationes selectae XIX.** Edd., indices adiecc. A. Eberhard et C. Hirschfelder. Ed. II. *M.* 2.— **2.50.**

Oratt. pro Roscio Amerino, in Verrem ll. IV. V, de imperio Pompei, in Catilinam IV, pro Murena, pro Ligario, pro rege Deiotaro, in Antonium Philippicae I. II, divinatio in Caecilium.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Ciceronis epistolae. Rec. A. S. Wesenberg. 2 voll. [je *M.* 3.— **3.60.**] *M.* 6 — **7.20.**

—— **epistolae selectae.** Ed. R. Dietsch. 2 partes. [P. I. *M.* 1.— **1.40.** P. II. *M.* 1.50 **2.—**] *M.* 2.50 **3.40.**

—— **philosophische Schriften.** Auswahl f. d. Schule nebst einer Einleitung in die Schriftstellerei Ciceros und in die alte Philosophie von Professor Dr. O. Weißenfels. Mit Titelbild. *M.* 2.—

—— —— in einzelnen mit Vorbemerkungen u. s. w. versehenen Heften:
1. Heft: Einleitung in die Schriftstellerei Ciceros und die alte Philosophie. Mit Titelbild. kart. *M.* —.90.
2. Heft: De officiis libri III. kart. *M.* —.60.
3. Heft: Cato Maior de senectute. kart. *M.* —.30.
4. Heft: Laelius de amicitia. kart. *M.* —.30.
5. Heft: Tusculanarum disputationum libri V. kart. *M.* —.60.
6. Heft: De natura deorum libri III und de finibus bonorum et malorum I, 9—21. kart. *M.* —.30.
7. Heft: De re publica. kart. *M.* —.30.

—— **rhetorische Schriften.** Auswahl f. d. Schule nebst Einleitung u. Vorbemerkungen von Prof. Dr. O. Weißenfels. *M.* 1.80.

—— —— in einzelnen mit Vorbemerkungen u. s. w. versehenen Heften:
1. Heft: Einleitung in die rhetorischen Schriften Ciceros nebst einem Abriß der Rhetorik. kart. *M.* 1.—
2. Heft: De oratore und Brutus. Ausgewählt, mit Vorbemerkungen und Analysen. kart. *M.* 1.—
3. Heft: Orator. Vollständiger Text nebst Analyse. kart. *M.* —.60.

Claudiani carmina. Rec. J. Koch. *M.* 3.60 **4.20.**

Claudii Hermeri mulomedicina Chironis. Ed. E. Oder. *M.* 12.— **12.80.**

Commodiani carmina. Rec. E. Ludwig. 2 partt. *M.* 2.70 **3.50.**

[Constantinus.] Inc. auct. de C. Magno eiusque matre Helena libellus. Ed. E. Heydenreich. *M.* —.60 **—.90.**

Cornelius Nepos: s. Nepos.

Curtii Rufi hist. Alexandri Magni. Rec. Th. Vogel. *M.* 1.20 **1.60.**

Damasi epigrammata. Acc. Pseudodamasiana. Rec. M. Ihm. Adi. est tabula. *M.* 2.40 **2.80.**

Daretis Phrygii de excidio Troiae hist. Rec. F. Meister. *M.* 1.20 **1.60.**

Dictys Cretensis ephem. belli Troiani ll. VI. Rec. F. Meister. *M.* 1.50 **2.—**

Donati comm. Terenti. Ed. Wessner I. *M.* 10.— **10.80.**

Dracontii carmm. min. Ed. Fr. de Duhn. *M.* 1.20 **1.60.**

Eclogae poetar. Latin. Ed. S. Brandt. Ed. II. *M.* 1.— **1.40.**

Eutropii breviarium hist. Rom. Rec. Fr. Ruehl. *M.* —.45 **—.75.**

Firmici Materni matheseos ll. VIII. Edd. W. Kroll et F. Skutsch. Fasc. I. *M.* 4.— **4.50.**

Flori, L. Annaei, epitomae ll. II et P. Annii Flori fragmentum de Vergilio. Ed. O. Rossbach. *M.* 2.80 **3.20.**

—— **epitomae ll. II,** rec. C. Halm. **L. Ampelii liber memorialis,** rec. E. Woelfflin. *M.* 1.— **1.40.**

Frontini strategematon ll. IV. Ed. G Gundermann. *M.* 1.50 **1.90.**

Fulgentii, Fabii Planciadis, opera. Acc. Gordiani Fulgentii de aetatibus mundi et hominis et S. Fulgentii episcopi super Thebaiden. Rec. R. Helm. *M.* 4.— **4.50.**

Gai institutionum iuris civilis commentt. quattuor. Rec. Ph. Ed. Huschke Ed. V. *M.* 2.70 **3.20.**

Gelli noctium Attic. ll. XX. Rec. C Hosius. 2 voll. *M.* 6.80 **8.—**

Gemini elementa astronomiae. Rec. C Manitius. *M.* 8.— **8.60.**

Germanici Caesaris Aratea. Ed. A. Breysig. Ed. II. Acc. Epigrammata. *M.* 2.— **2.40.**

Hieronymi de vir. inlustr. l. Acc. Gennadi catalogus viror. inlustr. Rec. G. Herding. *M.* 2.40 **2.80.**

Historia Apollonii, regis Tyri. Rec. A. Riese. Ed. II. *M.* 1.40 **1.80.**

Historicorum Roman. fragmenta. Ed H. Peter. *M.* 4.50 **5.—**

Horatii Flacci opera. Rec. L. Mueller Ed. mai. *M.* 1.— **1.40.** Ed. min. *M.* —.75 **1.10.**

Hygini gromatici l. de munit. castr. Rec G. Gemoll. *M.* —.75 **1.10.**

Iurisprudentiae anteiustinianae quae supersunt. In usum maxime academicum rec., adnot. Ph. Ed. Huschke. Ed. V *M.* 6.75 **7.40.** — Indices ed. Fabricius [Vergriffen.]

—— —— Supplement: Bruchstücke a. Schriften röm. Juristen. Von E. Huschke *M.* —.75.

—— **antehadrianae quae supersunt.** Ed F. P. Bremer. P. I. *M.* 5.— **5.60.**

—— —— Pars II. Sectio I. *M.* 8.— **8.60.** Sectio II. *M.* 8.— **8.80.**

Iustiniani institutiones. Ed. Ph. Ed. Huschke. *M.* 1.— **1.40.**

Iustini epitoma hist. Philipp. Pompei Trogi ex rec. Fr. Ruehl. Acc. prologi in Pompeium Trogum ab A. de Gutschmid rec. *M.* 1.50 **2.—**

Iuvenalis satirarum ll. Rec. C. F Hermann. *M.* —.45 **—.75.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Iuvenci ll. evangelicorum IV. Rec. C. Marold. *M.* 1.80 **2.40.**

Lactantius Placidus: s. Statius. Vol. III.

Livi ab urbe condita libri. Recc. Weissenborn-Müller. 6 partes. [je *M.* 1.— **1.50;** Partt. I—IV auch in je 2 fascc. zu *M.* — 60 **1.—**] *M.* 6.— **9.—**

Pars I fasc. I: Lib. 1— 3. Ed. II.
— I fasc. II: Lib. 4— 6.
— II fasc. I: Lib. 7—10. Ed. II.
— II fasc. II: Lib. 21—23. Ed. II.
— III fasc. I: Lib. 24—26. Ed. II.
— III fasc. II: Lib. 27—30. Ed. II.
— IV fasc. I: Lib. 31—35. Ed. II.
— IV fasc. II: Lib. 36—38. Ed. II.
— V: Lib. 39—140.
— VI: Fragmenta et index.

Lucani de bello civ. ll. X. Ed. C. Hosius. *M.* 3.60 **4.20.**

Lucreti Cari de rerum natura ll. VI. Ed. A. Brieger. Ed. emend. M. Appendix. *M.* 2.10 **2.40.**
Appendix einzeln *M.* —.30.

Macrobius. Rec. F. Eyssenhardt. Ed. II. *M.* 6.— **6.60.**

Marcelli de medicamentis. Ed. G. Helmreich. *M.* 3.60 **4.20.**

Martialis epigrammaton ll. Rec. W Gilbert. *M.* 2.70 **3.20.**

Martianus Capella. Rec. F. Eyssenhardt. Acc. scholia in Caesaris Germanici Aratea. *M.* 4.50 **5.—**

Melae de chorographia ll. III. Rec. C. Frick. *M.* 1.20 **1.60.**

Metrologicorum scriptorum reliquiae. Ed. F. Hultsch. Vol. II: Scriptores Latini. *M.* 2.40 **2.80.** [Vol. I: Scriptores Graeci. *M.* 2.70 **3.20.**] 2 voll. *M.* 5.10 **6.—**

Minucii Felicis Octavius. Ed. Aem. Baehrens. *M.* 1.35 **1.75.**

Nepotis vitae. Edd. Halm-Fleckeisen. *M.* —.30 **— 60.**

—— —— m. Schulwörterbuch v. H. Haacke. 13. Auflage. *M.* 1.— **1.30.**

Orosii histt. adv. paganos ll. VII. Rec. C. Zangemeister. *M.* 3.— **3.50.**

Ovidius Naso. Rec. R. Merkel. 3 tomi. *M.* 2.90 **4.10.**

Tom. I: Amores. Heroides. Epistulae. Medicamina faciei femineae. Ars amatoria. Remedia amoris. Ed. II cur. R. Ehwald. *M.* 1.— **1.40.**

Tom. II: Metamorphoses. Ed. II. *M.* —.90 **1.30.**

Tom. III: Tristia. Ibis. Ex Ponto libri. Fasti. Halieutica. Ed. II. *M.* 1.— **1.40.**

—— **tristium ll. V.** *M.* —.45 **—.75.**

—— **fastorum ll. VI.** *M.* —.60 **—.90.**

—— **metamorphoseon delectus Siebelisianus.** Ed. Polle. Mit Index. *M.* —.60 **—.90.**

Palladii opus agriculturae. Rec. J. C Schmitt. *M.* 5.20 **5.60.**

Panegyrici Latini XII. Rec. Aem. Baehrens. *M.* 3.60 **4.20.**

Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. *M.* 6.— **6.60.**

Pelagonii ars veterinaria. Ed. M. Ihm *M.* 2.40 **2.90.**

Persii satirarum l. Rec. C. Hermann *M.* —.30 **—.60.**

Phaedri fabulae Aesopiae. Rec. L. Mueller *M.* —.30 **—.60.**

—— —— mit Schulwörterbuch von A Schaubach. *M.* —.90.

Physiognomonici scriptores Graeci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. [Vol. I. *M.* 8.— **8.60.** Vol. II. *M.* 6.— **6.60.**] *M.* 14.— **15.20.**

Plauti comoediae. Recc. F. Goetz et Fr. Scholl. 7 fascc.

Fasc. I. Amphitruo, Asinaria, Aulularia. Praec. de Plauti vita ac poesi testimm *M.* 1.50 **2.—**

— II. Bacchides, Captivi, Casina. *M.* 1.20 **1.60.**

— III. Cistellaria, Curculio, Epidicus *M.* 1.— **1.40.**

— IV. *Menaechmi, Mercator, *Miles glor. *M.* 1.50 **2.—**

— V. *Mostellaria, Persa, *Poenulus *M.* 1.50 **2.—**

— VI. *Pseudolus, *Rudens, Stichus *M.* 1.50 **2.—**

— VII. *Trinummus, Truculentus, fragmenta. Acc. conspectus metrorum *M.* 1.50 **2.—**

Einzeln die mit * bezeichneten Stücke je *M.* —.60 **—.90,** die übrigen je *M.* —.45 **—.75.** Supplementum (De Plauti vita ac poesi testimonia. Conspectus metrorum) *M.* —.45 **—.75.**

—— —— Rec. A. Fleckeisen. Tom. I. II. *M.* 2.70.

Tom. I. Amphitruo, Captivi, Miles glor., Rudens, Trinummus. *M.* 1.50.

— II. Asinaria, Bacchides, Curculio, Pseudulus, Stichus. *M.* 1.20.

Einzeln jedes Stück *M.* —.45. [Fortsetzung erscheint nicht.]

Plini naturalis historia. 6 voll. Rec. C. Mayhoff. Vol. II. *M.* 3.— **3.50.** Vol. III. *M.* 4.— **4.50.** Voll. IV. V. je *M.* 6.— **6.60.** Vol. VI. (Index.) Ed. Jan. *M.* 3.— **3.50.** [Vol. I vergr.; neue Aufl in Vorbereitung.]

—— **ll. dubii sermonis VIII rell.** Coll. I W. Beck. *M.* 1.40 **1.80.**

—— **(iun.) epistulae.** Rec. C. F. W. Müller *M.* 2.80 **3.40.**

Plinii Secundi quae fertur una cum Gargilii Martialis medicina. Ed. V. Rose. ℳ 2.70 **3.10.**

Poetae Latini minores. Rec. Aem. Baehrens. 6 voll. ℳ 20.10 **23.40.**

Poetarum Roman. fragmm. Ed. Aem. Baehrens. ℳ 4.20 **4.80.**

Porphyrionis commentarii in Horatium. Rec. G. Meyer. ℳ 4.20 **4.80.**

Prisciani euporiston ll. III. Ed. V. Rose. Acc. **Vindiciani Afri quae feruntur rell.** ℳ 5.— **5.60.**

Propertii elegiae. Rec. L. Mueller. ℳ —.60 **—.90.**

Quintiliani instit. orat. ll. XII. Rec. Ed. Bonnell. 2 voll. ℳ 2.40 **3.25.**

—— —— **liber decimus.** Rec. C. Halm. ℳ —.30 **—.60.**

—— **declamationes.** Rec. C. Ritter. ℳ 4.80 **5.40.**

Remigii Autissiodor. in art. Donati min. commentum. Ed. W. Fox. ℳ 1.80 **2.20.**

Rutilii Namatiani de reditu suo ll. II. Rec. L. Mueller. ℳ —.75 **1.10.**

Sallusti Catilina, Iugurtha, ex historiis orationes et epistulae. Ed. A. Eussner. ℳ —.45 **—.75.**

Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Rec. O. Ribbeck. Ed. III. Vol. I. Tragicorum fragmm. ℳ 4.— **4.60.** Vol. II. Comicorum fragmm. ℳ 5.— **5.60.**

Scribonii Largi conpositiones. Ed. G. Helmreich. ℳ 1.80 **2.20.**

Scriptores historiae Augustae. Iterum rec. H. Peter. 2 voll. ℳ 7.50 **8.60.**

Senecae (philosophi) opera. Rec. Fr. Haase. 3 voll. Vol. I. ℳ 2.10 **2.60.** Vol. II. ℳ 2.40 **3.20.** [Vol. III. vergr.] Suppl. ℳ 1.80 **2.40.**

—— **opera.** Vol. I. Fasc. I. **Dialogi.** Ed. E. Hermes. [In Vorbereitung.]

—— —— Vol. I. Fasc. II. **De beneficiis. De clementia.** Ed. C. Hosius. ℳ 2.40 **2.80.**

—— —— Vol. II. **Quaestionn. natural. ll.** Ed. A. Gercke. [In Vorbeitung.]

—— —— Vol. III. **Ad Lucilium epistt. moral.** Ed. O. Hense. ℳ 5.60 **6.20.**

—— **tragoediae.** Recc. R. Peiper et G. Richter. Ed. II. ℳ 5.60 **6.20.**

—— (rhetoris) **oratorum et rhetorum sententiae, divisiones, colores.** Ed. A. Kiessling. ℳ 4.50 **5.—**

Sidonius Apollinaris. Rec. P. Mohr. ℳ 4.— **4.60.**

Silii Italici Punica. Ed. L. Bauer. 2 voll. ℳ 4.80 **5.60.**

Sorani gynaeciorum vetus translatio Latina cum add. Graeci textus rell. Ed. V. Rose. ℳ 4.80 **5.40.**

Statius. Edd. A. Klotz, al.
Vol. I: Silvae. Rec. A. Klotz. ℳ 2.— **2.50.**
— II. Fasc. I: Achilleis. Rec. A. Klotz ℳ —.75.
— II. Fasc. II: Thebais. Rec. Ph. Kohlmann. ℳ 4.80 **5.40.**
— III: Lactantii Placidi scholia in Achilleidem. Ed. R. Jahnke. ℳ 8.— **8.60.**

Suetoni rell. Rec. C. L. Roth. ℳ 1.50 **2.—**

Tacitus. Rec. C. Halm. Ed. IV. 2 tomi. ℳ 2.40 **3.20.**
Tomus I. Libb. ab excessu divi Augusti. ℳ 1.20 **1.60.** [Fasc. I: Lib. I—VI. ℳ —.75 **1.10.** Fasc. II: Lib. XI—XVI. ℳ —.75 **1.10.**]
— II. Historiae et libb. minores. ℳ 1.20 **1.60.** [Fasc. I: Historiae. ℳ —.75 **1.10.** Fasc. II: Germania. Agricola Dialogus. ℳ —.45 **—.75.**]

Terenti comoediae. Rec. A. Fleckeisen. Ed. II. ℳ 2.10 **2.60.**
Jedes Stück (Hecyra, Phormio, Adelphoe, Andria, Hauton Timorumenos, Eunuchus) ℳ —.45 **—.75.**

[——] **Scholia Terentiana.** Ed. Fr. Schlee ℳ 2.— **2.40.**

Tibulli ll. IV. Rec. L. Mueller. ℳ —.30 **—.60.**

Ulpiani fragmenta. Ed. E. Huschke. Ed. V. ℳ —.75 **1.10.**

Valeri Maximi factorum et dictorum memorab. ll. IX. Cum Iulii Paridis et Ianuarii Nepotiani epitomis. Rec. C. Kempf. Ed. II. ℳ 4.50 **5.—**

Valeri Alexandri Polemi res gestae Alexandri Macedonis. Rec. B. Kuebler. ℳ 2.70 **3.20.**

Valerii Flacci Argonautica. Rec. Aem Baehrens. ℳ 1.50 **2.—**

Verronis rer. rustic. rell. Rec. H. Keil. ℳ 1.50 **2.—**

Vegeti Renati epitoma rei milit. Rec C. Lang. Ed. II. ℳ 3.90 **4.40.**

Vellei Paterculi hist. Roman. rell. Ed. C. Halm. ℳ 1.— **1.40.**

—— —— Rec. Fr. Haase. ℳ —.60 **—.90.**

Vergili Maronis opera. Rec. O. Ribbeck. Ed. II. ℳ 1.50 **2.—**

—— —— **Aeneis.** ℳ —.90 **1.30.**

—— —— **Bucolica et Georgica.** ℳ —.45 **—.75.**

—— **Bucolica, Georgica, Aeneis.** Rec. O. Güthling. 2 tomi. ℳ 1.35 **2.—**
Tom. I: Bucolica. Georgica. ℳ —.45 **—.75.**
— II: Aeneis. ℳ —.90 **1.30.**

Virgili Grammatici opera. Ed. Huemer. ℳ 2.40 **2.80.**

Vitruvii de architectura ll. X. Ed. V. Rose. Ed. II. ℳ 5.— **5.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

1b. Bibliotheca scriptorum medii aevi Teubneriana. [8.]

Alberti Stadensis Troilus. Ed. Th. Merzdorf. ℳ 3.— **3.40.**
Amarcii sermonum ll. IV. Ed. M. Manitius. ℳ 2.25 **2.60.**
Canabutzae in Dionysium Halic. comm. Ed. M. Lehnerdt. ℳ 1.80 **2.20.**
Christus patiens. Tragoedia Gregorio Nazianzeno falso attributa. Rec. I. G. Brambs. ℳ 2 25 **2.60.**
Comoediae Horatianae tres. Ed. R. Jahnke. ℳ 1.20 **1.60.**
Guilelmi Blesensis Aldae comoedia. Ed. C. Lohmeyer. ℳ —.80 **1.20.**
Hildegardis causae et curae. Ed. P. Kaiser. ℳ 4.40 **4.80.**
Odonis abbatis Cluniacensis occupatio. Ed. A. Swoboda. ℳ 4.— **4.60.**
Thiofridi Epternacensis vita Willibrordi metrica. Ed. K. Rossberg. ℳ 1.80 **2.20.**
Vitae sanctorum novem metricae. Ed. Guil. Harster. ℳ 3 — **3.50.**

1c. Bibliotheca scriptorum Latinorum recentioris aetatis. Edidit Iosephus Frey. [8.]

Epistolae sel. viror. clar. saec. XVI. XVII. Ed. E. Weber. ℳ 2.40 **2.80.**
Manutii, Pauli, epistulae sel. Ed. M. Fickelscherer. ℳ 1.50 **2.—**
Mureti scripta sel. Ed. I. Frey. **2 voll.** ℳ 2.40 **3.20.**
Ruhnkenii elogium Tib. Hemsterhusii. Ed. I. Frey. ℳ —.45 **—.70.**

---

2. Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griech. u. röm. Schriftstellern. [gr. 8.]

Aetna. Von S. Sudhaus. ℳ 6.— **7.—**
Lucretius de rer. nat. Buch III. Von R. Heinze. ℳ 4.— **5.—**
Vergilius Aeneis Buch VI. Von E. Norden. ℳ 12.— **13.—**
Sophokles Elektra. Von G. Kaibel. ℳ 6.— **7.—**

In Vorbereitung sind:

Altchristl. Apologeten. Von J. Geffcken.
Clemens Alex. Paidagogos. Von Schwartz.
Lukian Philopseudes. Von R. Wünsch.
Ovid Heroiden. Von R. Ehwald.
Pindar Pythien. Von O. Schröder.
Plautus Rudens. Von F. Marx.
Tacitus Germania. Von G. Wissowa.

Mit dem Plan, eine Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Literaturwerken erscheinen zu lassen, hofft die Verlagsbuchhandlung einem wirklichen Bedürfnis zu begegnen. Das Unternehmen soll zu einer umfassenderen und verständnisvolleren Beschäftigung mit den Hauptwerken der antiken Literatur als den vornehmsten Äußerungen des klassischen Altertums auffordern und anleiten, zum Nutzen für die Pflege der philologischen Wissenschaft überhaupt wie für den einzelnen Philologen.

---

3. Einzeln erschienene Ausgaben und Schriften zu einzelnen Autoren und Schriftwerken [gr. 8, wenn nichts anderes bemerkt].

Die meisten der nachstehend aufgeführten Ausgaben sind bestimmt, wissenschaftlichen Zwecken zu dienen. Sie enthalten daher mit wenigen Ausnahmen den vollständigen kritischen Apparat unter dem Texte; zum großen Teil sind sie — wie dies dann in der Titelangabe bemerkt ist — mit kritischem und exegetischem Kommentar versehen.

a. Griechische Schriftsteller.

Acta apostolorum: s. Lucas.
Aeschinis orationes. Ed., scholia adi. F. Schultz. ℳ 8.—
—— **orat. in Ctesiphontem.** Rec., expl. A. Weidner. ℳ 3.60
Aeschyli Agamemno. Ed. R. H. Klausen. Ed. alt. cur. R. Enger. ℳ 3.75.
Aeschyli Orestie mit erklärend. Anmerk. von N. Wecklein. ℳ 6.—
Daraus einzeln je ℳ 2.—:
I. Agamemnon.
II. Die Choephoren.
III. Die Eumeniden.
—— **fabulae et fragmm.** Rec. G. Dindorf 4. ℳ 4.—

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplare.

Aeschyli Agamemnon. Griech. u. deutsch m. Komm. von K. H. Keck. M. 9.—
— **Septem ad Thebas.** Rec. Fr. Ritschelius. Ed. II. M. 3.—

Dindorf, lexicon Aeschyleum. M. 16.—
Richter, z. Dramaturgie d. Ä. M. 6.50.
Westphal, Prolegomena zu Ä.' Tragödien. M. 5.—

Alciphronis rhet. epistolae. Ed. A. Meineke. M. 4.—

Ἀλφάβητος τῆς ἀγάπης. Das ABC der Liebe. E. Sammlung rhod. Liebeslieder. Hrsg. v. W. Wagner. M. 2.40.

Anthologiae Planudeae appendix Barberino-Vaticana. Rec. L. Sternbach. M. 4.—

Apollonius' von Kitium illustr. Kommentar z. d. Hippokrat. Schrift π. ἄρθρων. Hrsg. v. H. Schöne. Mit 31 Tafeln in Lichtdr. 4. M. 10.—

Apollonii Rhodii Argonautica. Ed. R. Merkel. Scholia ed. H. Keil. M. 15.—

[Aristarchus.] Ludwich, A.s Homer. Textkritik. 2 Teile. M. 28.—

Aristophanis fabulae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. M. 6.—
— **equites.** Rec. A. von Velsen. Ed. II cur. K Zacher. M. 3.—
— **ranae.** Rec. A. von Velsen. M. 3.—
— **Plutus.** Rec. A. von Velsen. M. 2.—
— **ecclesiazusae.** Rec. A. von Velsen. M. 2.40.
— **thesmophoriazusae.** Rec. A. von Velsen. Ed. II. M. 2.—

Müller-Strübing, A. u. d. hist. Kritik. M. 16.—
Roemer, Aristophanesstudien. I. M. 8.—
Zacher, d. handschriften u. klassen d. Aristophanesscholien. M. 6.—

Aristotelis ars rhet. cum adnotatione L. Spengel. Acc. vet. translatio Latina. 2 voll. M. 16.—
— **politica** cum vet. translatione G. de Moerbeka. Rec. Fr. Susemihl. M. 18.—
— **ethica Nicomachea.** Ed. et comment. instr. G. Ramsauer. Adi. est Fr. Susemihlii epist. crit. M. 12.—

Heitz, die verlor. Schriften d. A. M. 6.—
Rose, Aristoteles pseudepigraphus. M. 14.—

Artemidori onirocritica. Rec. R. Hercher. M. 8.—

Bionis epitaphius Adonidis. Ed. H. L. Ahrens. M. 1.50.

Bucolicorum Graec. Theocriti, Bionis et Moschi rell. Ed. H. L. Ahrens. 2 tomi. M. 21.60.

Hiller, Beitr. zur Textgesch. d. gr. Bukoliker. M. 3.20.

Callimachea. Ed. O. Schneider 2 voll. M. 33.—
Vol. I. Hymni cum scholiis vet. M. 11.—
— II. Fragmenta. Indices. M. 22.—

[Callisthenes.] Pseudo-C., hrsgg. von H. Meusel. M. 2.40.

Carmina Graeca medii aevi. Ed. G. Wagner. M. 9.—
— **popularia Graeciae recentioris.** Ed. A. Passow. M. 14.—

Christianor. carmm. Anthologia Graeca. Edd. W. Christ et M. Paranikas. M. 10.—

Comicorum Atticorum fragmenta. Ed. Th. Kock. 2 voll. M. 48.—
Vol. I. Antiquae comoediae fragmenta. M. 18.—
— II. Novae comoediae fragmenta. Pars I. M. 14.—
— II. Novae comoediae fragmenta. Pars II. Comicorum incertae aetatis fragmenta. Fragmenta incertorum poetarum. Indices. Supplementa. M. 16.—

Demosthenis oratt. de corona et de falsa legatione. Cum argumentis Graece et Latine ed. I. Th. Voemelius. M. 16.—
— **orat. adv. Leptinem.** Cum argumentis Graece et Latine ed. I. Th. Voemelius. M. 4.—
— **de corona oratio.** In usum schol. ed. I. H. Lipsius. Ed. II. M. 1.60.

Fox, die Kranzrede d. D., m. Rücksicht a. d. Anklage d. Aeschines analysiert u. gewürdigt. M. 5.60.
Preuss, index Demosthenicus. M. 10.—
Schaefer, D. u. s. Zeit. 3 Bde. 2. Aufl. M. 30.—

Περὶ διαλέκτων excerptum ed. R. Schneider. M. —.60.

Didymi Chalcenteri fragmenta. Ed. M. Schmidt. M. 9.—

Dionysii Thracis ars grammatica. Ed. G. Uhlig. M. 8.—

Eratosthenis carminum rell. Disp. et expl. Ed. E. Hiller. M. 3.—
— geographische Fragmente, hrsg. von Berger. M. 8.40.

Euripidis fabulae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. M. 9.—
— — Edd. R. Prinz et N. Wecklein M. 46.60.
Vol. I. Pars I. Medea. Ed. II. M. 2.40
— I. — II. Alcestis. Ed. II. M. 1.80
— I. — III. Hecuba. Ed. II. M. 2.40
— I. — IV. Electra. M. 2.—
— I. — V. Ion. M. 2.80.
— I. — VI. Helena. M. 3.—
— I. — VII. Cyclops. M. 1.40.
— II. — I. Iphigenia Taurica. M. 2.40.
— II. — II. Supplices. M. 2.—
— II. — III. Bacchae. M. 2.—

Euripides fabulae. Edd. R. Prinz et N. Wecklein.
Vol. II. Pars IV. Heraclidae. M. 2.—
— II. — V. Hercules. M. 2.40.
— II. — VI. Iphigenia Aulidensis. M. 2.80.
— III. — I. Andromacha. M. 2.40.
— III. — II. Hippolytus. M. 2.80.
— III. — III. Orestes. M. 2.80.
— III. — IV. Phoenissae. M. 2.80.
— III. — V. Troades. M. 2.80.
— III. — VI. Rhesus. M. 3.60.

—— **tragoediae.** Edd. Pflugk-Klotz-Wecklein. (Mit latein. Kommentar.) Medea. Ed. III. M. 1.50. — Hecuba Ed III. M. 1.20. — Andromacha. Ed. II. M. 1.20. — Heraclidae. Ed. II. M. 1.20. — Helena. Ed. II. M. 1.20. — Alcestis. Ed. II. M. 1.20. — Hercules furens. Ed. II. M. 1.80. — Phoenissae. Ed. II. M. 2.25. — Orestes. M. 1.20. — Iphigenia Taurica. M. 1.20. — Iphigenia quae est Aulide. M. 1.20.

[Etymologica.] Reitzenstein, Geschichte d. griech. E. Mit 2 Tafeln. M. 18.—

Eusebii canonum epitome ex Dionysii Telmaharensis chronico petita. Verterunt notisque illustrarunt C. Siegfried et H. Gelzer. 4. M. 6.—

Galeni de placitis Hippocratis et Platonis. Rec. I. Müller. Vol. I. Prolegg., text. Graec., adnot. crit., vers. Lat. M. 20.—

Gnomica I. Sexti Pythagorici, Clitarchi, Euagrii Pontici sententiae. Ed. A. Elter. gr. 4. M. 2.40.

—— **II. Epicteti et Moschionis sententiae.** Ed. A. Elter. gr. 4. M. 1.60.

Grammatici Graeci recogniti et apparatu critico instructi. 8 partes. 15 voll. Lex.-8.
Pars II. Vol. I. Et. s. t.: Apollonii Dyscoli quae supersunt. Recc. R. Schneider et G. Uhlig. Fasc. I. Apollonii scripta minora a R. Schneidero edita. M. 10.—
Pars IV. Et. s. t.: Theodosii Alexandrini canones, Georgii Choerobosci scholia, Sophronii patriarchae Alexandrini excerpta. Rec. A. Hilgard.
Vol. I. Theodosii canones et Choerobosci scholia in canones nominales. M. 14.—
— II. Choerobosci scholia in canones verbales et Sophronii excerpta e Characis commentario. M. 22.— [Fortsetzung in Vorber.]

Herodas' Mimiamben, hrsg. v. R. Meister. Lex.-8. M. 5.—

Crusius, Untersuch. z. d. Mimamben d. Herondas. M. 6.—

Herodiani ab excessu d. Marci ll. VIII. Ed. L. Mendelssohn. M. 6.80.

Herodiani technici rell. Ed., expl. A. Lentz. 2 tomi. Lex.-8. M. 54.—

Herodots II. Buch m. sachl. Erläut. hrsg. v. A. Wiedemann. M. 12.—

Ἡσιόδου τὰ ἅπαντα ἐξ ἑρμηνείας K. Σίττλ. M. 10.—

Hesiodi quae fer. carmina. Rec. R. Rzach. [In Vorbereitung.]

—— —— Rec. A. Köchly, lect. var. subscr. G. Kinkel. Pars I. M. 5.— [Fortsetzung erscheint nicht.]

—— —— Rec. et ill. C. Goettling. Ed. III cur. I. Flach. M. 6.60.

[——] **Glossen und Scholien zur Hesiodischen Theogonie** mit Prolegomena von J. Flach. M. 8.—

Dimitrijevic, studia Hesiodea. M. 6.—
Steitz, d. Werke u. Tage d. H. nach ihrer Compos. gepr. u. erkl. M. 4.—

Hesychii Milesii onomatologi rell. Ed. I. Flach. Acc. appendix Pseudohesychiana, indd., spec. photolithogr. cod. A. M. 9.—

Hipparch, geograph. Fragmente, hrsg. von Berger. M. 2.40.

Homeri carmina. Rec. A. Ludwich. Pars I Ilias. 2 voll. Vol. I. M. 16.— 18.—. Pars II. Odyssea. 2 voll. M. 16.— 20.—

—— **Odyssea.** Ed. I. La Roche. 2 partt M. 13.—

—— **Ilias.** Ed. I. La Roche 2 partt. M. 22.—

—— **Iliadis carmina** seiuncta, discreta, emendata, prolegg. et app. crit. instructa ed. G. Christ. 2 partt. M. 16.—

[——] **D. Homer. Hymnen** hrsg. u. erl. v. A. Gemoll. M. 6.80.

[——] **D. Homer. Batrachomachia** des Pigres nebst Scholien u. Paraphrase hrsg. u. erl. v. A. Ludwich. M. 20.—

Autenrieth, Wörterb. z. d. Homer. Gedichten. 8. Aufl. M. 3.— 3.60.
Ebeling, lexicon Homericum. 2 voll. M. 60.—
Frohwein, verbum Homericum. M. 3.60.
Gehring, index Homericus. M. 16.—
Gladstone's Homer. Studien, bearb. v Schuster. M. 9.—
Kammer, d. Einheit d. Odyssee. M. 16.—
La Roche, die Hom. Textkritik i. Altert. M. 10.—
Ludwich, d. Homervulgata als voralexandrinisch erwiesen. M. 6.—
Nutzhorn, d. Entstehungsweise d. Hom. Gedichte. M. 5.—
Volkmann, Gesch. u. Krit. d. Wolfschen Prolegomena. M. 8.—

Incerti auctoris epitome rerum gestarum Alexandri Magni. Ed. O. Wagner M. 3.—

Inscriptiones Graecae metricae ex scriptoribus praeter Anthologiam collectae. Ed. Th. Preger. ℳ 8.—
Inventio sanctae crucis. Ed. A. Holder. ℳ 2.80.
[**Iohannes.**] **Evangelium sec. Iohannem.** Ed. F. Blass. ℳ 5.60.
Iuliani II. contra Christianos: s. Scriptorum Graecorum e. q. s.
—— —— deutsch v. J. Neumann. ℳ 1.—
Kyrillos, d. h. Theodosios: s. Theodosios.
Leges Graecorum sacrae e titulis coll. Edd. J. de Prott et L. Ziehen. 2 fascc. Fasc. I. Fasti sacri. Ed. J. de Prott. ℳ 2.80.
Lexicographi Graeci recogniti et apparatu critico instructi. Etwa 10 Bände. gr. 8. [U. d. Presse, bez. in Vorbereitung.]
I. Lexika zu den zehn Rednern (G. Wentzel).
II. Phrynichus, Aelius Dionysius, Pausanias und and. Atticisten (L. Cohn).
III. Homerlexika (A. Ludwich).
IV. Stephanus von Byzanz.
V. Cyrill, Bachmannsches Lexikon und Verwandtes, insbesond. Bibelglossare (G. Wentzel.)
VI. Photios.
VII. Suidas (G. Wentzel).
VIII. Hesych.
IX. Pollux. Ed. E. Bethe. Fasc. I. ℳ 14.—
X. Verschiedene Specialglossare, namentlich botanische, chemische, medicinische u. dergl.
[Näheres s. Teubners Mitteilungen 1897 No. 1 S. 2.]
[**Lucas.**] **Acta apostolorum.** Ed. F. Blaß. ℳ 2.—
[——] **Evangelium sec. Lucam.** Ed. F. Blaß. ℳ 4.—
Lykophron's Alexandra. Hrsg., übers. u. erklärt von C. v. Holzinger. ℳ 15.—
[**Lysias.**] **Pseudol. oratio funebris.** Ed. M. Erdmann. ℳ —.80.
[**Mathematici.**] Heiberg, philolog. Studien z. griech. Mathematikern. I—IV. ℳ 3.—
[**Matthaeus.**] **Evangelium sec. Matthaeum.** Ed. F. Blaß. ℳ 3.60.
Metrodori Epicurei fragmm. coll., **script. inc. Epicurei comment. moralem** subi. A. Koerte. ℳ 2.40.
Musäos, Hero u. Leander. Eingel. u. übers. v. H. Oelschläger. 16. ℳ 1.—
Nicandrea theriaca et alexipharmaca. Rec. O. Schneider. Acc. scholia. ℳ 9.—
[**Oratores.**]
Blaß, d. attische Beredsamkeit. 3 Abt. ℳ 56.—
Drerup, üb. d. b. d. att. Rednern eingel. Urkunden. ℳ 5.20.
Westermann, Unters. üb. d. i. d. att. Redner eingel. Urkunden. ℳ 3.—

Περὶ παθῶν **excerpta** ed. R. Schneider ℳ —.80
Papyrus magica mus. Lugd. Bat. a C. Leemans ed. Denuo ed. A. Dieterich. ℳ 2.—
Philodemi Epicurei de ira l. Ed. Th. Gomperz. Lex.-8. ℳ 10.80.
—— *περὶ ποιημάτων* l. II fragmm. Ed. A. Hausrath. ℳ 2.—
Pindari carmina rec. O. Schroeder. (Poet. lyr. Graec. coll. Th. Bergk. Ed. quinta. I, 1.) ℳ 14.—
—— **Siegeslieder,** erkl. v. Fr. Mezger. ℳ 8.—
—— **carmina** prolegg. et commentt. instructa ed. W. Christ. ℳ 14.—
—— **versezetei kritikai** és Magyarázó jegyzetekkel kladta Hómann Ottó. I. Kötet. ℳ 4.— [Ohne Fortsetzung.]

Rumpel, lexicon Pindaricum. ℳ 12.—
Platonis opera omnia. Rec., prolegg. et commentt. instr. G. Stallbaum. 10 voll. (21 sectiones.) (Mit latein. Kommentar.)
Die nicht aufgeführten Schriften sind vergriffen.
Apologia Socratis et Crito. Ed. V cur. M. Wohlrab. ℳ 2.40. — Phaedo. Ed. V cur. M. Wohlrab. ℳ 2.70. — Protagoras. Ed. IV cur. I. S. Kroschel. ℳ 2.40. — Phaedrus. Ed. II. ℳ 2.40. — Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. ℳ 2.70. — Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. ℳ 2.70. — Meno et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae et Hipparchus. Ed. II cur. A. R. Fritzsche. ℳ 6.— — Theaetetus. Ed. M. Wohlrab. Ed. II. ℳ 3.60. — Sophista. Ed. II cur. O. Apelt. ℳ 5.60. — Politicus et incerti auctoris Minos. ℳ 2.70. — Philebus. ℳ 2.70. — Leges. 3 voll. [je ℳ 3 60.] ℳ 10.80. [Vol. I. Lib. I—IV. Vol. II. Lib. V—VIII. Vol. III. Lib. IX—XII et Epinomis.]
—— **Timaeus** interprete Chalcidio cum eiusdem commentario. Ed. I. Wrobel. ℳ 11 20.

Immisch, philolog. Studien z. P. I. Heft: Axiochus. ℳ 3.—. II. Heft: De recens. Plat. praesidiis atque rationibus. ℳ 3.60.
Peipers, Unters. über das System P.s. I. Teil: D. Erkenntnistheorie P.s. ℳ 16.80.
—— ontologia Platonica. ℳ 14.—
Ritter, P.s Gesetze. Darstellg. d. Inhalts ℳ 3.20.
—— —— Kommentar z. griech. Text. ℳ 10.—
Schmidt, krit. Commentar z. P.s Theaetet ℳ 4.—; exeget. Commentar ℳ 3.20.
Susemihl, d. genet. Entwicklg. d. Plat. Philosophie. 2 Teile. ℳ 21 —

Plutarchi de musica. Ed. R. Volkmann. ℳ 3 60.
—— **de proverbiis Alexandrinorum.** Rec. O. Crusius. Fasc. I. 4. ℳ 2 80.
—— —— —— Fasc. II Commentarius. 4. ℳ 3.—
—— **Themistokles.** F. quellenkrit. Übung n comm. u. hrsg. v. A. Bauer. ℳ 2.—
—— *τὸ ἐν Δελφοῖς E.* Ed. G. N. Bernardakis. ℳ 1.50.
Poetae lyrici Graeci. Rec. Th. Bergk. Ed. IV. 3 voll. Vol. III: Poetae melici. ℳ 13 60. [Voll. I. II vergr.]
—— —— Ed. V. 2 voll.
Vol. I. 1. Pindari carmina. Recens. O. Schröder. ℳ 14.—
— II. Poetae eleg. et iambogr. Rec. O. Crusius. [In Vorber.]
Poetarum scenicorum Graecorum Aeschyli, Sophoclis, Euripidis et Aristophanis fabulae et fragmenta. Rec. Guil. Dindorf. Ed V. 4. ℳ 20.—
Pollucis onomasticon. Rec. E. Bethe. (Lexicographi Graeci IX.) Fasc. I. ℳ 14.—
Porphyrii quaestt. Homer. ad Iliadem pertin. rell. Ed. H. Schrader. 2 fascc. gr. Lex.-8. ℳ 16.—
—— —— ad Odysseam pertin. rell. Ed. H. Schrader. gr. Lex.-8. ℳ 10.—
Ptolemaei *περὶ κριτηρίου καὶ ἡγεμονικοῦ* lib. Rec. Fr. Hanow. gr. 4. ℳ 1.—

Boll, Studien üb. Claud. Ptol. ℳ 5.60.
[Quintus Smyrnaeus.]
Zimmermann, krit. Unters. zu Q. S. ℳ 4.—; krit. Nachlese zu Q. S. ℳ 4.—
[Scylax.] Anonymi vulgo Scylacis Caryandensis **periplus maris interni** cum appendice. Rec B. Fabricius. Ed. II. ℳ 1 20.
Scriptorum Graecorum qui christ. impugn relig quae supers. Fasc. III: **Iuliani imp.** contra Christianos quae supers. Ed C. I. Neumann. **Insunt Cyrilli Alex.** fragmm. Syriaca ab E. Nestle edita. ℳ 6 —
Sophoclis tragoediae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. ℳ 5 —
—— —— Recc. et explann. Wunderus-Wecklein. 2 voll. ℳ 10 80.
Philoctetes. Ed. IV. ℳ 1 50. — Oedipus Rex. Ed. V. ℳ 1 50. — Oedipus Coloneus. Ed. V. ℳ 1 80 — Antigona. Ed. V. ℳ 1.50. — Electra Ed. IV. ℳ 1.80. — Aiax. Ed. III. ℳ 1.20. — Trachiniae. Ed. III. ℳ 1.50.
—— **König Oidipus.** Griechisch u. deutsch m. Kommentar von F Ritter. ℳ 5 —
—— **Antigone.** Griech u deutsch hrsg. v. A. Böckh. Nebst 2 Abhandl. üb. diese Tragödie (Mit Porträt Aug. Böckh's.) ℳ 4 40.

Plüß, S.' Elektra. Eine Auslegung. ℳ 3.—

Staatsverträge des Altertums. Hrsg. v. von Scala. I. Teil. ℳ 8.—
Stoicorum veterum fragmenta. Ed. J. v. Arnim. Vol. II. ℳ 14.—
[Theocritus.] Rumpel, lexicon Theocriteum. ℳ 8.—
Theodoros, der h. Theodosios: s. Theodosios.
[Theodosios.] D. heil. Theodosios. Schriften d. Theodoros u. Kyrillus, hrsg. von Usener. ℳ 4.—
Theophanis chronographia. Rec. C. de Boor. 2 voll. ℳ 50.—
Theophrasts Charaktere. Hrsg., erkl. u. übersetzt v. d. Philolog. Gesellschaft zu Leipzig. ℳ 6 —
Thucydidis historiae. Recens. C. Hude Tom. I: Libri I—IV. ℳ 10.—
— II: Libri V—VIII. Indices. ℳ 12.—
—— **de bello Peloponnesiaco ll. VIII.** Explann. E. F. Poppo et I. M. Stahl 4 voll. [8 sectiones.] ℳ 22.80.
Lib. 1. Ed. III. ℳ 4.50. — Lib. 2. Ed. III. ℳ 3.—. — Lib. 3. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 4. Ed. II. ℳ 2.70. — Lib. 5. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 6. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 7. Ed. II. ℳ 2.70. — Lib. 8. Ed. II. ℳ 2.70.

Herbst, zu Thukydides. I u. II. ℳ 6.40.
Stahl, quaestiones gramm. ad Th. pertinentes. Ed. II. ℳ 1.60.
Tragicorum Graecorum fragmenta. Rec. A. Nauck. Ed. II. ℳ 26.—
Xenokrates. Darstellg. d. Lehre u. Sammlg. d. Fragmente v. Heinze. ℳ 5.60.
Xenophontis hist. Graeca. Rec. O. Keller. Ed. maior. ℳ 10.—
Xenophontis opera omnia, recensita et commentariis instructa.
De Cyri Minoris expeditione ll. VII (Anabasis), rec. Kühner. ℳ 3.60.
Oeconomicus, rec. L. Breitenbach. ℳ 1.50.
Hellenica, rec. L. Breitenbach. 2 partt. ℳ 6.60.
Pars I. Libri I et II Ed. II. ℳ 1.80.
— II. Libri III—VII. ℳ 4.80
Zosimi historia nova. Ed. L. Mendelssohn. ℳ 10.—

b. Lateinische Schriftsteller.

Anecdota Helvetica. Rec. H. Hagen. Lex.-8. ℳ 19 —
Aurelii imp. epistt.: s. Fronto, ed. Naber.
Averrois paraphrasis in l. poeticae Aristotelis. Ed. F. Heidenhain. Ed. II. ℳ 1.—
Aviani fabulae. Ed. G. Froehner. gr. 12. ℳ 1.20.

[Caesar.] Polionis de b. Africo comm.: s. Polio.

Ebeling, Schulwörterb. zu Caesar. 4. Aufl. M. 1.— **1.30.**
Menge et Preuss, lexicon Caesarianum. M. 18.—

Caesii Bassi, Atilii Fortunatiani de metris ll. Rec. H. Keil. gr. 4. M. 1.60.

Catonis praeter libr. de re rust. quae ex**tant.** Rec. H. Jordan. M. 5.—

— de agri cult. l., Varronis rer. rust. ll. III. Rec. H. Keil. 3 voll. M. 33.40.
Vol. I. Fasc. I. Cato. M. 2.40.
— I. — II. Varro. M. 6.—
— II — I. Comm. in Cat. M. 6.—
— II. — II. Comm. in Varr. M. 8.—
— III. — I. Ind. in Cat. M. 3.—
— III. — II. Ind. in Varr. M. 8.—

Catulli l. Recensuit et interpretatus est Aem. Baehrens. 2 voll. M. 16.40.
Vol. I. Ed. II cur. K. P. Schulze. M. 4.—
— II. Commentarius. 2 fascc. M. 12.40.
—— —— Hrsg. u. erkl. v. A. Riese. M. 4.—

Ciceronis, M. Tullii, epistularum ll. XVI. Ed. L. Mendelssohn. Acc. tabulae chronolog. ab Aem. Koernero et O. E. Schmidtio confectae. M. 12.—

—— ad M. Brut. orator. Rec. F. Heerdegen. M. 3.20.

[——] **ad Herennium ll. VI:** s. Cornificius und [Herennius].

—— Q. Tullii, rell. Rec. Fr. Buecheler. M. 1.60.

Schmidt, d. Briefwechsel d. Cicero von s. Proconsulat in Cilicien bis zu Caesars Ermordg. Nebst Neudruck d. XII. u. XIII. Buches d. Briefe an Atticus. M. 12.—
—— d. handschriftl. Überlief. d. Briefe C.s an Atticus, Q. Cicero, M. Brutus in Italien. Mit 4 Taf. M. 6.—
Zieliński, Cicero im Wandel d. Jahrhunderte. kart. M. 2.40.

Claudiani carmina. Rec. L. Jeep. 2 voll. M. 20.40.

Commentarii notarum Tironianarum. Cum prolegg., adnott. crit. et exeget. notarumque indice alphabet. Ed. Guil. Schmitz. [132 autograph. Tafeln.] Folio. In Mappe M. 40.—

Cornifici rhetoricorum ad C. Herennium ll. VIII. Rec. et interpret. est C. L. Kayser. M. 8.—

Corpus glossarior. Latinor. a G. Loewe incohatum auspiciis Societatis litterarum regiae Saxonicae comp., rec., ed. G. Goetz. 7 voll. Lex.-8.
Vol. II. Glossae Latinograecae et Graecolatinae. Edd. G. Goetz et G. Gundermann. Acc. minora utriusque linguae glossaria. Adiectae sunt 3 tabb. phototyp. M. 20.—

Corpus glossarior. Latinor. a G. Loewe incohatum auspiciis Societatis litterarum regiae Saxonicae comp., rec., ed. G. Goetz.
Vol. III. Hermeneumata Pseudodositheana. Ed. G. Goetz. Acc. hermeneumata medicobotanica vetustiora. M. 22.—
— IV. Glossae codicum Vaticani 3321, Sangallensis 912, Leidensis 67 F. Ed. G. Goetz. M. 20.—
— V. Placidi liber glossarum, glossaria reliqua. Ed. G. Goetz. M. 22.—
— VI. Thesaurus glossarum emendatarum. Conf. G. Goetz. **Pars prior** 2 fascc. je M. 18.—
— VII. Thesaurus glossarum emendatarum. Conf. G. Goetz. Pars posterior. Acc. index Graecus G. Heraei. Fasc. I. M. 24.—

Dialectorum Italicarum aevi vetust. exempla sel. Ed. E. Schneider.
Vol. I. Dialecti Lat. prisc. et Falisc. exempla. Pars I. M. 3.60.

Didascaliae apostolorum fragmenta Veronensia Latina. Acc. canonum qui dic. apostolorum et Aegyptiorum reliquiae. Prim. ed. E. Hauler. Fasc. I. Praefatio, fragmenta. Mit 2 Tafeln. M. 4.—

Exuperantius, Epitome. Hrsg. v. G. Landgraf u. C. Weyman. M. —.60.

Fragmentum de iure fisci. Ed. P. Krueger. M. 1.60.

Frontonis et **M. Aurelii imp. epistulae.** Rec. S. A. Naber. M. 8.—

Gedichte, unedierte lateinische, hrsg. von E. Baehrens. M. 1.20.

Glossae nominum. Ed. G. Loewe. Acc. eiusdem opuscula glossographica coll. a G. Goetz. M. 6.—

Goetz, der Liber Glossarum. M. 1 Facs. M. 3.—

Grammatici Latini ex rec. H. Keilii. 7 voll. Lex.-8. M. 139.20.
Vol. I. Fasc. 1. Charisii ars gramm. ex rec. H. Keilii. M. 9.—
— I. Fasc. 2. Diomedis ars gramm. ex Charisii arte gramm. excerpta ex rec. H. Keilii. M. 10.—
— II. Fasc. 1 et 2. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. I. M. 19.—
— III. Fasc. 1. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. II. M. 12.—
— III. Fasc. 2. Prisciani de figuris numerorum, de metris Terentii, de praeexercitamentis rhetoricis libri, institutio de nomine et pronomine et verbo, partitiones duodecim versuum Aeneidos principalium, accedit Prisciani qui dic. liber de accentibus ex rec. H. Keilii. M. 7.—

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Grammatici Latini ex rec. H. Keilii.
Vol. IV. Fasc. 1. Probi catholica, instituta artium, de nomine excerpta, de ultimis syllabis liber ad Caelestinum ex rec. H. Keilii. — Notarum laterculi edente Th. Mommsen. ℳ 11.—
— IV. Fasc. 2. Donati ars grammatica, Marii Servii Honorati commentarius in artem Donati, de finalibus, de centum metris, de metris Horatii, Sergii de littera, de syllaba, de pedibus, de accentibus, de distinctione commentarius, explanationes artis Donati, de idiomatibus ex rec. H. Keilii. ℳ 8.—
— V. Fasc. 1. Cledonii ars gramm., Pompeii commentum artis Donati, excerpta ex commentariis in Donatum ex rec. H. Keilii. ℳ 9.—
— V. Fasc. 2. Consentius, Phocas, Eutyches, Augustinus, Palaemon, Asper, de nomine et pronomine, de dubiis nominibus, Macrobii excerpta ex rec. H. Keilii. ℳ 10.—
— VI. Fasc. 1. Marius Victorinus, Maximus Victorinus, Caesius Bassus, Atilius Fortunatianus ex rec. H. Keilii. ℳ 9.—
— VI. Fasc. 2. Terentianus Maurus, Marius Plotius Sacerdos, Rufinus, Mallius Theodorus, fragmenta et excerpta metrica ex rec. H. Keilii. ℳ 14.—
— VII. Fasc. 1. Scriptores de orthographia Terentius Scaurus, Velius Longus, Caper, Agroecius, Cassiodorius, Martyrius, Beda, Albinus. ℳ 10.—
— VII. Fasc. 2. Audacis de Scauri et Palladii libris excerpta, Dosithei ars gramm., Arusiani Messii exempla elocutionum, Cornelii Frontonis liber de differentiis, fragmenta gramm., index scriptorum. ℳ 11.20.
Supplementum continens anecdota Helvetica ex rec. H. Hageni. Lex.-8. ℳ 19.—

[**Herennius.**] Incerti auctoris **de ratione dicendi ad C. H. ll. IV.** [M. Tulli Ciceronis ad Herennium libri VI.] Recens. F. Marx. ℳ 14.—

Historicorum Romanorum reliquiae. Ed. H. Peter. Vol. I. ℳ 16.—

Horatii opera. Recensuerunt O. Keller et A. Holder. 2 voll. gr. 8.
Vol. I. Carmina, epodi, carmen saec. Iterum rec. O. Keller. ℳ 12.—
— II. Sermones, epistulae, de arte poet. ℳ 10.—
—— —— —— Editio minor. ℳ 4.—
—— **carmina.** Rec. L. Mueller. 16. ℳ 2 40, eleg. geb. m. Goldschnitt ℳ **3.60.**
—— **Satiren.** Krit. hergestellt, metr. übersetzt u. m. Kommentar vers. v. C. Kirchner u. W. S. Teuffel. 2 voll. ℳ 16.40.

Horatii Satiren. Lat. u. deutsch m. Erläuter. von L. Döderlein. ℳ 7.—
—— —— siehe auch: Satura, v. Blümner.
—— **Episteln.** Lat. u. deutsch m. Erläut. von L. Döderlein. [B. I vergr.] B. II ℳ 3.—
—— **Briefe**, im Versmaß der Urschrift verdeutscht von A. Bacmeister u. O. Keller. 8. ℳ 2.40 **3.20.**

Friedrich, Q. Hor. Flaccus. Philol. Unters. ℳ 6.—
Keller, Epilegomena zu H. 3 Tle. ℳ 24.—
Mueller, Q. Hor. Flaccus. E. lit.-hist. Biographie. ℳ 2.40.
Plüss, Horazstudien. Alte u. neue Aufs. üb. Horaz. Lyrik. ℳ 6.—

[**Iuris consulti.**] Kalb, Roms Juristen nach ihrer Sprache. ℳ 4.—

Iuvenalis saturae. Erkl. v. A. Weidner. 2. Aufl. ℳ 4.40.
—— —— siehe auch: Satura, v. Blümner.

[**Lucanus.**] **Scholia** in L. bellum civile ed. H. Usener. Pars I. ℳ 8.— [Fortsetzung erscheint nicht.]

Lucili saturarum rell. Recens., enarravit F. Marx. [In Vorber.]

Mueller, Leben u. Werke d. L. ℳ 1.20.

Nepotis quae supersunt. Ed. C. Halm. ℳ 2 40.

Nonii Marcelli compendiosa doctrina. Emend. et adnot. L. Mueller. 2 partes ℳ 32.—

Novatians epist. de cibis Iudaicis. Hrsg. v. G. Landgraf u. C. Weyman. ℳ 1.20.

Optatiani Porfyrii carmina. Rec. L. Müller. ℳ 3.60.

Orestis tragoedia. Ed. I. Maehly. 16. ℳ 1.20.

Ovidii ex Ponto ll. Ed. O. Korn. ℳ 5.—
—— **Elegien der Liebe.** Deutsch von H. Oelschläger. 2. Aufl. Min.-Ausg. ℳ 2.40, eleg. geb. **3.20.**

Siebelis-Polle, Wörterbuch z. O.s Metamorph. 5. Aufl. ℳ 2.70 **3.10.**
Stange, kleines Wörterb. z. O.s Metamorph. ℳ **2.50.**

Persius, siehe: Satura, v. Blümner.

[**Petronius.**] Segebade et Lommatzsch, lexicon Petronianum. ℳ 14.—

Phaedri fabulae Aesopiae. Ed. L. Müller. ℳ 3.—

Placidi glossae. Rec. et illustr. A. Deuerling. ℳ 2.80.

Plauti comoediae. Recensuit, instrumento critico et prolegomenis auxit F. Ritschelius sociis operae adsumptis G. Loewe, G. Goetz, F. Schoell. 4 tomi ℳ 91.20.
Tomi I fasc. I. Trinummus. Rec. F. Ritschl. Ed. III cur. F. Schoell. ℳ 5.60.

Plauti comoediae.
Tomi I fasc. II. Epidicus. Rec. G. Goetz. ℳ 3.—
— I fasc. III. Curculio. Rec. G. Goetz. ℳ 2.40.
— I fasc. IV. Asinaria. Recc. G. Goetz et G. Loewe. ℳ 3.60.
— I fasc. V. Truculentus. Rec. F. Schoell. ℳ 4.80.
— II fasc. I. Aulularia. Rec. G. Goetz. ℳ 2.40.
— II fasc. II. Amphitruo. Recc. G. Goetz et G. Loewe. ℳ 3.60.
— II fasc. III. Mercator. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 3.60.
— II fasc. IV. Stichus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 3.60.
— II fasc. V. Poenulus. Recc. F. Ritschelii schedis adhibitis G. Goetz et G. Loewe. ℳ 5.—
— III fasc. I. Bacchides. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 4.—
— III fasc. II. Captivi. Rec. F. Schoell. ℳ 4.—
— III fasc. III. Rudens. Rec F. Schoell. ℳ 5.60.
— III fasc. IV. Pseudolus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 5.60.
— III fasc. V. Menaechmi. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 5.60.
— IV fasc. I. Casina. Rec. F. Schoell. ℳ 5.60.
— IV fasc. II. Miles gloriosus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 6.—
— IV fasc. III. Persa. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 5.60.
— IV fasc. IV. Mostellaria. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 6.—
— IV fasc. V. Cistellaria. Rec. F. Schoell. Acc. deperditarum fabularum fragmenta a G. Goetz recensita. ℳ 5.60.

—— —— Ex rec. et cum app. crit. F. Ritschelii. [Vergriffen außer:]
Tomus I. Pars 3. Bacchides. ℳ 3.—
— III. Pars 2. Mercator. ℳ 3.—

—— —— Scholarum in usum rec. F. Ritschelius. [Vergriffen außer:]
Bacchides, Stichus, Pseudolus, Persa, Mercator. Einzeln je ℳ —.50.

—— **miles gloriosus.** Ed. O. Ribbeck. ℳ 2.80.

Analecta Plaut. scrips. F. Schoell, G. Goetz, G. Loewe. ℳ 6.—
Ribbeck, Übers. d. Miles gloriosus, in: R., Alazon. ℳ 4.40.
Ritchl, prolegomena de rationibus crit., gramm., prosod., metr. emendationis Plaut. ℳ 4.—

Polemii Silvii laterculus. Ed. Th. Mommsen. Lex.-8. ℳ —.80.

Polionis de bello Africo comm. Edd. E. Wölfflin et A. Miodoński. Adi. est tab. photolithograph. ℳ 6.80.

[Pompeius Trogus.] v. Gutschmid, üb. d. Fragmm. d. P. T. u. d. Glaubwürdigkeit ihrer Gewährsmänner. ℳ 2.70.

[Probus.] Die Appendix Probi. Hrsg. v. W. Heraeus. ℳ 1.20.

Propertii elegiae. Rec. A. Baehrens. ℳ 5.60.

Psalterium, das tironische, der Wolfenbütteler Bibliothek. Hrsg. v. Kgl. Stenograph. Institut zu Dresden. Mit Einleitung und Übertragung des tiron. Textes von O. Lehmann. ℳ 10.—

Quintiliani institutionis orator. ll. XII. Rec. C. Halm. 2 partes. [Pars I vergr.] Pars II: Libb. VII—XII. ℳ 9.—

Rhetores Latini minores. Ed. C. Halm. Lex.-8. ℳ 17.—

Saliarium carminum rell. Ed. B. Maurenbrecher. ℳ 1.—

Sallusti Crispi quae supersunt. Rec. Rud. Dietsch. 2 voll. [Vol. I vergr.] Vol. II: Historiarum rell. Index. ℳ 7.**20.**

—— **historiarum fragmenta.** Ed. Fr. Kritzius. ℳ 9.—

—— **historiarum rell.** Ed. B. Maurenbrecher.
Fasc. I. Prolegomena. ℳ 2 —
Fasc. II. Fragmenta argumentis, commentariis, apparatu crit. instructa. Acc. indices. ℳ 8.—

Satura. Ausgew. Satiren d. Horaz, Persius u. Juvenal in freier metr. Übertragung von H. Blümner. ℳ 5.— **5.80.**

Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Rec. O. Ribbeck. 2 voll. Ed. II. ℳ 23.—
Vol. I. Tragicorum fragmenta. ℳ 9.—
— II. Comicorum fragmenta. ℳ 14.—

[Seneca (philosophus).] Gercke, Seneca-Studien. ℳ 9.—

Servii grammatici qui fer. **in Vergilii carmina commentarii.** Recc. G. Thilo et H. Hagen. 3 voll.
Vol. I fasc. I. In Aen. I—III comm. Rec. G. Thilo. ℳ 14.—
— I fasc. II. In Aen. IV—V comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10.—
— II fasc. I. In Aen. VI—VIII comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10.—
— II fasc. II. In Aen. IX—XII comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10.—
— III fasc. I. In Buc. et Georg. comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10.40.
— III fasc. II. App. Serviana. ℳ 20.—
[— III fasc. III (Indices) in Vorber.]

Staatsverträge des Altertums. Hrsg. v. von Scala. I. Teil. ℳ 8.—

Statii silvae. Hrsg. von Fr. Vollmer. ℳ 16.—

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Statii Thebais et Achilleis cum scholiis. Rec. O. Müller. Vol. I: Thebaidos ll. I—VI. ℳ 8.—
Symmachi relationes. Rec. Guil. Meyer. ℳ 1.60.
Syri sententiae. Rec. Guil. Meyer. ℳ 2.40.
—— —— Rec. E. Woelfflin. ℳ 3.60.
Taciti de origine et situ Germanorum l. Rec. A. Holder. ℳ 2.—
—— **dialogus de oratoribus.** Rec. Aem. Baehrens. ℳ 2.—

Draeger, üb. Syntax u. Stil d. T. 3. Aufl. ℳ 2.80.
Gerber, Greef et John, lexicon Taciteum. ℳ 57.60.
[Tertullianus.] Hoppe, Syntax u. Stil d. T. ℳ 8.—
[Tiro.] Comm. not. Tir. ed. Schmitz, siehe: Commentarii.
[——] D. tiron. Psalterium, siehe: Psalterium.
Varronis saturarum Menippearum rell. Rec. A. Riese. ℳ 6.—
—— **rerum rusticarum ll. III,** rec. Keil, siehe: Cato.
—— **antiquitatum rer. divin. ll. I. XIV. XV. XVI.** Praemissae sunt quaestt. Varr. Ed. R. Agahd. ℳ 9.20.
Vergilii Maronis opera app. crit. in artius contracto iterum rec. O. Ribbeck. 4 voll. ℳ 22.40.
Vol. I. Bucolica et Georgica. ℳ 5.—
— II. Aeneidos libri I—VI. ℳ 7.20.
— III. Aeneidos libri VII—XII. ℳ 7.20.
— IV. Appendix Vergiliana. ℳ 3.—
—— —— Ed. I. [Vergriffen außer:]
Vol. III. Aeneidos lib. VII—XII. ℳ 8.—
— IV. Appendix Vergiliana. ℳ 5.—
[——] **Scholia Bernensia** ad Vergilii Buc. et Georg. Ed H. Hagen. ℳ 6.—

Comparetti, V. im Mittelalter, deutsch von Dütschke. ℳ 6.— [14.—
Heinze, V.s epische Technik. ℳ 12.—
Plüss, V. u. d. epische Kunst. ℳ 8.—
Sonntag, V. als bukol. Dichter. ℳ 5.—
Weidner, Commentar zu V.s Aen. B. I u. II. ℳ 8.—
Vitruvii de architectura ll. X. Edd. V. Rose et H. Müller-Strübing. ℳ 7.—
—— —— Rec. et in German. serm. vertit C. Lorentzen. Vol. I. Pars I. ℳ 4.50.

Nohl, index Vitruvianus. ℳ 5.—
Volusii Maeciani distributio partium. Ed. Th. Mommsen. ℳ —.30.

4. Meisterwerke der Griechen und Römer in kommentierten Ausgaben. [gr. 8.]

Die Ausgaben beabsichtigen, nicht nur den Schülern der oberen Gymnasialklassen, sondern auch angehenden Philologen sowie Freunden des klassischen Altertums, zunächst zu Zwecken privater Lektüre, verläßliche, nach gemeinsam vereinbarten Grundsätzen verfaßte und die neuesten Fortschritte der philologischen Forschung verwertende Texte und Kommentare griechischer und lateinischer, von der Gymnasiallektüre selten oder gar nicht berücksichtigter Meisterwerke darzubieten.

I. **Aischylos' Perser,** von Jurenka. 2 Hefte. ℳ 1.40.
II. **Isokrates' Panegyrikos,** von Mesk. 2 Hefte. ℳ 1.40.
III. **Auswahl a. d. röm. Lyrikern** (m. griech. Parallel.), v. Jurenka. 2 Hefte. ℳ 1.60.
IV. **Lysias' Reden geg. Eratosthenes und üb. d. Ölbaum,** von Sewera. 2 Hefte. ℳ 1.20.
V. **Ausgewählte Briefe Ciceros,** von Gschwind 2 Hefte. ℳ 1.20.

5. B. G. Teubners Schulausgaben griechischer und lateinischer Klassiker mit deutschen erklärenden Anmerkungen. [gr. 8.]

Bekanntlich zeichnen sich diese Ausgaben dadurch aus, daß sie das Bedürfnis der Schule ins Auge fassen, ohne dabei die Ansprüche der Wissenschaft unberücksichtigt zu lassen. Die Sammlung enthält fast alle in Schulen gelesenen Werke der klassischen Schriftsteller.

a. Griechische Schriftsteller.

Aeschylos' Agamemnon. Von R. Enger. 3. Aufl., von Th. Plüß. ℳ 2.25 **2.75.**
—— **Perser.** Von W. S. Teuffel. 4. Aufl., von N. Wecklein. ℳ 1.50 **2.—**
Aeschylos' Prometheus. Von N. Wecklein. 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**
—— —— Von L. Schmidt. ℳ 1.20.
—— **die Sieben geg. Theben.** Von N Wecklein. ℳ 1.20 **1.50.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Aeschylos' die Schutzflehenden. Von N. Wecklein. ℳ 1.60 **2.—**

Aristophanes' Wolken. Von W. S. Teuffel. 2. Aufl., von O. Kaehler. ℳ 2.70 **3.20.**

—— **Wespen.** Von O. Kaehler. [In Vorber.]

Aristoteles, der Staat der Athener. Der historische Hauptteil (Kapp. I—XLI). Von K. Hude. ℳ —.60 **—.85.**

Arrians Anabasis. Von K. Abicht. 2 Hefte. [I. Heft. M. Karte. ℳ 1.80 **2.25.** II. Heft. ℳ 2.25 **2.75.**] ℳ 4.05 **5.—**

Demosthenes' ausgewählte Reden. Von C. Rehdantz u. Fr. Blaß. 2 Teile. ℳ 6.60.

I. Teil. A. u. d. T.: IX Philipp. Reden. 2 Hefte. ℳ 4.50.

Heft I: I—III. Olynthische Reden. IV. Erste Rede geg. Philippos. 8. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1.20 **1.70.**

— II. Abt. 1: V. Rede über den Frieden. VI. Zweite Rede gegen Philippos. VII. Hegesippos' Rede über Halonnes. VIII. Rede über die Angelegenheiten im Cherrones. IX. Dritte Rede gegen Philippos. 5. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1.50 **2.—**

— II. Abt. 2: Indices. 4. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1.80 **2.25.**

II. Teil. Die Rede vom Kranze. Von Fr. Blaß. ℳ 2.10 **2.60.**

Euripides' ausgewählte Tragödien von N. Wecklein.

I. Bdch. Medea. 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**

II. Bdch. Iphigenia im Taurierland. 2. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

III. Bdch. Die Bacchen. ℳ 1.50 **2.—**

IV. Bdch. Hippolytos. ℳ 1.50 **2.—**

V. Bdch. Phönissen. ℳ 1.80 **2.25.**

Herodotos. Von K. Abicht. 5 Bände. ℳ 11.70.

Band I. Heft 1. Buch I nebst Einleitung u. Übersicht über den Dialekt. 4. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**

— I. Heft 2. Buch II. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— II. Heft 1. Buch III. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— II. Heft 2. Buch IV. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— III. Buch V und VI. 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

— IV. Buch VII. Mit 2 Karten. 4. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

— V. Buch VIII u. IX. Mit 2 Karten. 4. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

Homers Ilias, erklärt von J. La Roche. 6 Teile.

Teil I. Gesang 1—4. 3. Auflage. ℳ 1.50 **2.—**

— II. Gesang 5—8. 3. Auflage. ℳ 1.50 **2.—**

— III. Gesang 9—12. 3. Auflage. ℳ 1.50 **2.—**

Homers Ilias, erklärt von J. La Roche. Teil IV. Gesang 13—16. 3. Auflage. ℳ 1.50 **2.—**

— V. Gesang 17—20. 2. Auflage. ℳ 1.50 **2.—**

— VI. Gesang 21—24. 2. Auflage. [Vergriffen.]

—— —— Von K. Fr. Ameis u. C. Hentze. 2 Bände.

Band I. Heft 1. Gesang 1—3. 5. Aufl. ℳ —.90 **1.30.**

— I. Heft 2. Gesang 4—6. 5. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— I. Heft 1/2 zusammen in 1 Band ℳ **2.60.**

— I. Heft 3. Gesang 7—9. 4. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— I. Heft 4. Gesang 10—12. 4. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— I. Heft 3/4 zusammen in 1 Band ℳ **3.30.**

— II. Heft 1. Gesang 13—15. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— II. Heft 2. Gesang 16—18. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— II. Heft 1/2 zusammen in 1 Band ℳ **3.—**

— II. Heft 3. Gesang 19—21. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— II. Heft 4. Gesang 22—24. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—.**

— II. Heft 3/4 zusammen in 1 Band ℳ **3.30.**

—— —— —— Anhang:

Heft 1. Ges. 1—3. 3. Aufl. ℳ 2.10 **2.60.**

— 2. Ges. 4—6. 2. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— 3. Ges. 7—9. 2. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

— 4. Ges. 10—12. 2. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— 5. Ges. 13—15. 2. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

— 6. Ges. 16—18. 2. Aufl. ℳ 2.10 **2.60.**

— 7. Ges. 19—21. ℳ 1.50 **2.—**

— 8. Ges. 22—24. ℳ 1.80 **2.30.**

—— **Odyssee.** Von K. Fr. Ameis und C. Hentze. 2 Bände.

Band I. Heft 1. Gesang 1—6. 11. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— I. Heft 2. Gesang 7—12. 10. Aufl. ℳ 1.35 **1.80.**

— II. Heft 1. Gesang 13—18. 8. Aufl. ℳ 1.35 **1.80.**

— II. Heft 2. Gesang 19—24. 9. Aufl. ℳ 1.40 **1.80.**

—— —— —— Anhang:

Heft 1. Ges. 1—6. 4. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**

— 2. Ges. 7—12. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— 3. Ges. 13—18. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**

— 4. Ges. 19—24. 3. Aufl. ℳ 2.10 **2.60.**

Isokrates' ausgewählte Reden. Von O. Schneider. 2 Bändchen. ℳ 3.— **3.95.**

I. Bändchen. Demonicus, Euagoras, Areopagiticus. 3. Aufl., v. M. Schneider. ℳ 1.20 **1.70.**

II. Bändchen. Panegyricus u. Philippus. 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Lucians ausgewählte Schriften. Von C. Jacobitz. 3 Bändchen. ℳ 3.60 **5.10.**
- I. Bändchen. Traum. Timon. Prometheus. Charon. 3. Aufl., von K. Bürger. ℳ 1.20 **1.70.**
- II. Bändchen. Die Totengespräche. Ausgewählte Göttergespräche. Der Hahn. 2. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
- III. Bändchen. Demonax. Der Fischer. Anacharsis. ℳ 1.20 **1.70.**

Lykurgos' Rede gegen Leokrates. Von C. Rehdantz. ℳ 2.25 **2.75.**

[Lyriker.] Anthologie a. d. griech. Lyr. Von E. Buchholz. 2 Bdchn. ℳ 4.20 **5.20.**
- I. Bändchen. Elegiker u. Iambographen. 5. Aufl., von R. Peppmüller. ℳ 2.10 **2.60.**
- II. Bändchen. Die melischen und chorischen Dichter und die Bukoliker. 2. Aufl., von Sitzler. ℳ 2.10 **2.60.**

Lysias' ausgew. Reden. Von H. Frohberger. 2 Hefte. ℳ 3.60.
- I. Heft. Prolegomena. — R. gegen Eratosthenes. — R. geg. Agoratos. — Verteidigung geg. die Anklage wegen Umsturzes der demokratischen Verfassung. — R. f. Mantitheos. — R. geg. Philon. 3. Aufl., v. Th. Thalheim. ℳ 1.80 **2.25.**
- II. Heft. Reden gegen Alkibiades. — R. geg. Nikomachos. — R. üb. d. Vermögen d. Aristophanes. — R. üb. d. Ölbaum. — R. geg. die Kornhändler. — R. geg. Theomnestos. — R. f. d. Gebrechlichen. — R. geg. Diogeiton. 2. Auflage, von Th. Thalheim. ℳ 1.80 **2.25.**

—— —— Größere Ausgabe. 3 Bde. [Bd. II u. III vergriffen.]
- I. Bd. R. geg. Eratosthenes, Agoratos. Verteidigung geg. die Anklage weg. Umsturzes d. Verfassung. 2. Aufl., von G. Gebauer. ℳ 4.50.

Platons ausgew. Schriften. Von Chr. Cron, J. Deuschle u. a.
- I. Teil. Die Verteidigungsrede d. Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 11. Aufl., von H. Uhle. ℳ 1.— **1.40.**
- II. Teil. Gorgias. Von J. Deuschle. 4. Aufl., von Chr. Cron. ℳ 2.10 **2.60.**
- III. Teil. 1. Heft. Laches. Von Cron. 5. Aufl. ℳ —.75 **1.20.**
- III. Teil. 2. Heft. Euthyphron. Von M. Wohlrab. 4. Aufl. ℳ —.60 **—.90.**
- IV. Teil. Protagoras. Von Deuschle u. Cron. 5. Aufl., v. E. Bochmann. ℳ 1.20 **1.70.**
- V. Teil. Symposion. Von A. Hug. 2. Aufl. ℳ 3.— **3.50.**
- VI. Teil. Phaedon. Von M. Wohlrab. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- VII. Teil. Der Staat I. Buch. Von M Wohlrab. ℳ —.60 **—.90.**

Plutarchs ausgew. Biographien. Von Otto Siefert und Fr. Blaß. 6 Bändchen.
- I. Bändchen. Philopoemen u. Flamininus. Von O. Siefert. 2. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ —.90 **1.30.**
- II. Bändchen. Timoleon u. Pyrrhos. Von O Siefert. 2. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1.50 **2.—**
- III. Bändchen. Themistokles u. Perikles. Von Fr. Blaß. 2. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- IV. Bändchen. Aristides u. Cato. Von Fr. Blaß. 2. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
- V. Bändchen. Agis u. Kleomenes. Von Fr. Blaß. ℳ — 90 **1.30.**
- VI. Bändchen. Tiberius und Gajus Gracchus. Von Fr. Blaß. ℳ —.90 **1.30.**

Sophokles. Von Gust. Wolff und L. Bellermann.
- I. Teil. Aias. 5. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- II. — Elektra. 4. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- III. — Antigone. 6. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- IV. — König Oidipus. 4. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
- V. — Oidipus auf Kolonos. ℳ 1.20 **2.—**

Supplementum lect. Graecae. Von C. A. J. Hoffmann. ℳ 1.50 **2.—**

Testamentum novum Graece. Das Neue Testament. Von Fr. Zelle.
- I. Evangelium d. Matthäus. Von Fr. Zelle. 1.80 **2.25.**
- IV. Evangelium d. Johannes. Von B. Wohlfahrt. ℳ 1.50 **2.—**
- V. Apostelgeschichte. Von B. Wohlfahrt. ℳ 1.80 **2.25.**

Thukydides. Von G. Böhme u. S. Widmann. 9 Bändchen. [je ℳ 1.20 **1.70.**] ℳ 10.80 **15.30.**

1. Bändchen.	1. Buch.	6. Auflage.
2. —	2. —	6. —
3. —	3. —	5. —
4. —	4. —	5. —
5. —	5. —	5. —
6. —	6. —	5. —
7. —	7. —	5. —
8. —	8. —	5. —

9. Bdchn. Einleitung u. Register. 5. Aufl.

Xenophons Anabasis. Von F. Vollbrecht. 9. (bez. 8., 7.) Aufl.

Ausgabe m. **Kommentar unter d. Text.**
- I. Bdchn. B. I. II. M. 2 Figurentaf. u. 1 Karte. ℳ 1.35 **1.80.**
- II. — B. III. IV. ℳ —.90 **1.20.**
- III. — B. V—VII. ℳ 1.20 **1.50.**

—— —— dasselbe. Buch I—IV. **Text u. Kommentar getrennt.**
- **Text.** M. e. Übersichtskarte. ℳ — 90 **1.20.**
- **Kommentar.** Mit Holzschnitten und Figurentafeln. ℳ 1.35 **1.80.**

—— **Kyropädie.** Von L. Breitenbach. 2 Hefte. [je ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 3.— **4.—**
- I. Heft. Buch I—IV. 4. Auflage, von B. Büchsenschütz.
- II. — Buch V—VIII. 3. Aufl.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplare.

Xenophons griech. Geschichte. Von B. Büchsenschütz. 2 Hft. [je *M.* 1.50 **2.—**] *M.* 3.— **4.—**
I. Heft. Buch I—IV. 6. Aufl.
II. — Buch V—VII. 4. Aufl.

—— **Memorabilien.** Von Raph. Kühner. 6. Aufl., von Rud. Kühner. *M.* 1.60 **2.20.**

—— **Agesilaos.** Von O. Güthling. *M.* 1.50 **2.—**

b. Lateinische Schriftsteller.

Caesaris belli Gallici libri VII und Hirtii liber VIII. Von A. Doberenz. 9. Aufl., von B. Dinter. 3 Hefte. *M.* 2.55 **4.—**
I. Heft Buch I—III. M. Einleit. u. Karte v. Gallien. *M.* —.90 **1.40.**
II. — Buch IV—VI. *M.* —.75 **1.20.**
III. — Buch VII u. VIII u. Anhang. *M.* —.90 **1.40.**

—— **comm. de bello civili.** Von A. Doberenz. 5. Aufl., v. B. Dinter. *M.* 2.40 **2.90.**

Cicero de oratore. Von K. W. Piderit. 6. Aufl., von O. Harnecker. 3 Hefte. *M.* 4.80 **6.25.**
I. Heft. Einleit. u. Buch I *M.* 1.80 **2.25.**
II. — Buch II. *M.* 1.50 **2.—**
III. — Buch III. M. Indices u. Register z d. Anmerkungen. *M.* 1.50 **2.—**
Aus Heft III besonders abgedruckt: Erklär. Indices u. Register d. Anmerkgn. *M.* —.45.

—— —— —— 5. Auflage, von Adler. In 1 Band. *M.* 4.50.

—— **Brutus de claris oratoribus.** Von K. W. Piderit. 3. Aufl., von W. Friedrich. *M.* 2.25 **2.75.**

—— **orator.** Von K. W. Piderit. 2. Aufl. *M.* 2.— **2.60.**

—— **partitiones oratoriae.** Von K. W. Piderit. *M.* 1.— **1.40.**

—— **Rede f. S. Roscius.** Von Fr. Richter. 3. Aufl., v. A. Fleckeisen. *M.* — 90 **1.30.**

—— **div. in Caecilium.** Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. *M.* —.45 **—.80.**

—— **Reden gegen Verres.** IV. Buch. Von Fr. Richter. 3. Aufl., von A. Eberhard. *M.* 1.50 **2.—**

—— —— V. Buch. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. *M.* 1.20 **1.70.**

—— **Rede üb. d. Imperium d. Cn. Pompejus.** Von Fr. Richter. 5. Aufl., von A. Eberhard. *M.* —.75 **1.20.**

—— **Reden g. Catilina.** Von Fr. Richter. 6. Aufl., von A. Eberhard. *M.* 1.— **1.40.**

—— **Rede f. Murena.** Von H. A. Koch. 2. Aufl., von G. Landgraf. *M.* —.90 **1.30.**

—— **Rede f. Sulla.** Von Fr. Richter. 2. Aufl., von G. Landgraf. *M.* —.75 **1.20.**

—— **Rede f. Sestius.** Von H. A. Koch. 2. Aufl., von A. Eberhard. *M.* 1.— **1.40.**

Ciceros Rede f. Plancius. Von E. Köpke. 3. Aufl., von G. Landgraf. *M.* 1.20 **1.70.**

—— **Rede f. Milo.** Von Richter-Eberhard. 4. Aufl., von H. Nohl. *M.* 1.— **1.40.**

—— **I. u. II. Philipp. Rede.** Von H. A. Koch. 3. Aufl., v. A. Eberhard. *M.* 1.20 **1.70.**

—— **I., IV. u. XIV. Philipp. Rede.** Von E. R. Gast. *M.* —.60 **—.90.**

—— **Reden f. Marcellus, f. Ligarius u. f. Deiotarus.** Von Fr. Richter. 3. Aufl., von A. Eberhard. *M.* —.90 **1.30.**

—— **Rede f. Archias.** Von Fr. Richter 4. Aufl., von H. Nohl. *M.* —.45 **—.80.**

—— **Rede f. Flaccus.** Von A. du Mesnil. *M.* 3.60 **4.10.**

—— **ausgew. Briefe.** Von J. Frey. 6. Aufl. *M.* 2.20 **3.—**

—— **Tusculanae disputationes.** Von O. Heine. 2 Hefte. *M.* 2.85 **3.30.**
I. Heft. Lib. I. II. 4. Aufl. *M.* 1.20 **1.70.**
II. — Lib. III—V. 4. Aufl. *M.* 1.65 **2.15.**

—— **Cato maior.** Von C. Meißner. 4. Aufl. *M.* —.60 **1.—**

—— **somnium Scipionis.** Von C. Meißner. 4. Aufl. *M.* —.45 **—.80.**

—— **Laelius.** Von C. Meißner. 2. Aufl. *M.* —.75 **1.20.**

—— **de finibus bon. et mal.** Von H. Holstein. *M.* 2.70 **3.20.**

—— **de legibus.** Von A. du Mesnil. *M.* 3.90.

—— **de natura deorum.** Von A. Goethe. *M.* 2.40 **2.90.**

[——] **Chrestomathia Ciceroniana.** Ein Lesebuch f. mittlere u. obere Gymnasialklassen. Von C. F. Lüders. 3. Aufl., bearb. v. O. Weißenfels. Mit Titelbild. *M.* 2.80.

[——] **Briefe Ciceros u. s. Zeitgenossen.** Von O. E. Schmidt. I. Heft. *M.* 1.— **1.40.**

Cornelius Nepos, siehe: Nepos.

Curtius Rufus. Von Th. Vogel. 2 Bändchen. *M.* 4.35 **5.35.**
I. Bändchen. Buch III—V. 3. Auflage *M.* 2.10 **2.60.**
II. — Buch VI—X. Mit Karte. 2. Aufl. *M.* 2.25 **2.75.**

[Elegiker.] Anthologie a. d. El. der Römer. Von C. Jacoby. 2. Aufl. 4 Hft. *M.* 3.50 **5.10.**
1. Heft: Catull. *M.* —.90 **1.30.**
2. Heft: Tibull. *M.* —.60 **1.—**
3. Heft: Properz. *M.* 1.— **1.40.**
4. Heft: Ovid. *M.* 1.— **1.40.**

Horaz, Oden u. Epoden. Von C. W. Nauck. 15. Aufl., v. O. Weißenfels. *M.* 2.25 **2.75.**

[—] Auswahl a. d. griech. Lyrik z. Gebrauch b. d. Erklärg. Horaz. Oden, von Großmann. *M.* — 15.

—— **Satiren und Episteln.** Von G. T. A. Krüger. 2 Abt. [je *M.* 1.80 **2.30.**] *M.* 3.60 **4.60.**
I. Abt. Satiren. 14. Aufl., v. G. Krüger.
II. — Episteln. 14. Aufl., v. G. Krüger

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Horaz, Sermonen. Von A. Th. Fritzsche. 2 Bände. ℳ 4.40 **5.40.**
I. Bd. Der Sermonen Buch I. ℳ 2.40 **2.90.**
II. — Der Sermonen Buch II. ℳ 2.— **2.50.**

Livius, ab urbe condita libri.
Lib. 1. Von M. Müller. 2. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
Lib. 2. Von M. Müller ℳ 1.50 **2.—**
Lib. 3. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 4. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 5. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 6. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 7. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 8. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 9. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 10. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib 21. Von E. Wölfflin. 5. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 22. Von E. Wölfflin. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 23. Von E. Wölfflin u. F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib 24. Von H. J. Müller. 2. Aufl. ℳ 1.35 **1.80.**
Lib. 25. Von H. J. Müller. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 26. Von F. Friedersdorff. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 27. Von F. Friedersdorff. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 28. Von F. Friedersdorff. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib 29. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**
Lib. 30. Von F. Luterbacher. ℳ 1.20 **1.70.**

Nepos. Von Siebelis-Jancovius. 12. Aufl., von O. Stange. Mit 3 Karten. ℳ 1.20 **1.70.**
—— Von H. Ebeling. ℳ —.75.
—— Ad historiae fidem rec. et usui scholarum accomm. Ed. Ortmann. Editio V. ℳ 1.— **1.40.**

Ovidii metamorphoses. Von J. Siebelis u. Fr. Polle. 2 Hefte. [je ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 3.— **4.—**
I. Heft. Buch I—IX. 16. Aufl.
II. — Buch X—XV. 14. Aufl.
—— **fastorum libri VI.** Von H. Peter. 2 Abteilungen. ℳ 3.60 **4.50.**
I. Abt. Text u. Kommentar. 3 Aufl. ℳ 2.70 **3.20.**
II. — Krit. u. exeget. Ausführungen. 3. Aufl. ℳ —.90 **1.30.**
—— **ausgew. Gedichte** m. Erläut. für den Schulgebr. Von H. Günther. ℳ 1.50 **2.—**

Phaedri fabulae. Von Siebelis u. Eckstein. 6. Aufl., v. Polle ℳ —.75 **1.20.**

Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. 4 Bdchn. ℳ 5.— **6.80.**
I. Bdchn. Trinummus. 4. Aufl., von M. Niemeyer. ℳ 1.20 **1.40.**
II. — Captivi. 5. Aufl. ℳ 1.— **1.40.**
III. — Menaechmi. 4. Auflage, von M. Niemeyer. ℳ 1.— **1.40.**
IV. — Miles gloriosus. 3. Auflage. ℳ 1.80 **2.30.**

Plinius' d. J. ausgewählte Briefe. Von A. Kreuser. ℳ 1.50 **2.—**

Quintiliani institut. orat. liber X. Von G. T. A. Krüger. 3. Aufl., von G. Krüger. ℳ 1.— **1.40.**

Sallusti Crispi bell. Catil., bell. Iugurth., oratt. et epistt. ex historiis excerptae. Von Th. Opitz. 3 Hefte. ℳ 2.05 **3.20.**
I. Heft: **Bellum Catilinae.** ℳ —.60 **1.—**
II. — **Bellum Iugurthinum.** ℳ 1.— [**1.40.**
III. — **Reden u. Briefe a. d. Historien.** ℳ —.45 **—.80.**

Tacitus' Historien. Von K. Heraeus. 2 Teile. ℳ 3.90 **4.85.**
I. Teil. Buch I u. II. 4. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**
II. — Buch III—V. 4. Auflage, von W. Heraeus. ℳ 2.10 **2.60.**
—— **Annalen.** Von A. Draeger. 2 Bände. ℳ 5.70 **7.50.**
I. Band. 2 Hefte: Buch I. II. Buch III—VI. 6. Aufl., v. Becher. je ℳ 1.50 **2.—**
II. — 2 Hefte: Buch XI—XIII. Buch XIV—XVI. 4. Aufl, v. Becher je ℳ 1.35 **1.75.**
—— **Agricola.** Von A. Draeger 5. Aufl. ℳ —.60 **—.90.**
—— **dialogus de oratoribus.** Von G. Andresen. 3. Aufl. ℳ —.90.
—— **Germania.** Von E. Wolff. ℳ 1.35 **1.75.**

Terentius, ausgewählte Komödien. Von C. Dziatzko.
I. Bändchen. Phormio. 3. Aufl., von Hauler. ℳ 2.40. **2.90.**
II — Adelphoe. 2. Aufl., v. Kauer. ℳ 2.40 **2.90.**

Vergils Aeneide. Von K. Kappes. 4 Hefte.
I. Heft. Buch I—III. 5. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
II. — 3 Abt. Buch IV, V, VI. 4. Aufl., von E. Wörner. je ℳ —.50 **—.80.**
II. — Buch IV—VI (4. Aufl.) in 1 Band ℳ **2.—**
III. — Buch VII—IX. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
IV. — 3 Abt. Buch X, XI, XII. 3. Aufl., von M. Fickelscherer. je ℳ —.50 **—.80.**
IV. — Buch X—XII (3. Aufl.) in 1 Band. ℳ **2.—**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

6. Schultexte der „Bibliotheca Teubneriana“. [gr. 8. geb.]

Die Schultexte der „Bibliotheca Teubneriana“ bieten in denkbar bester Ausstattung zu wohlfeilem Preise den Zwecken der Schule besonders entsprechende, in keiner Weise aber der Tätigkeit des Lehrers vorgreifende, unverkürzte und zusatzlose Texte. Sie geben daher einen auf kritischer Grundlage ruhenden, aber aller kritischen Zeichen sich enthaltenden, in seiner inneren wie äußeren Gestaltung vielmehr inhaltliche Gesichtspunkte zum Ausdruck bringenden 'lesbaren' Text. Die Schultexte enthalten als Beigaben eine Einleitung, die in abrißartiger Form das Wichtigste über Leben und Werke des Schriftstellers, sowie über sachlich im Zusammenhange Wissenswertes bietet; ferner gegebenenfalls eine Inhaltsübersicht oder Zeittafel (jedoch keine Dispositionen) sowie ein Namenverzeichnis, das außer geographischen und Personennamen auch sachlich wichtige Ausdrücke enthält, bez. kurz erklärt.

Caesar de bello Gallico. Von J. H. Schmalz. ℳ **1.20.**

Ciceros Catilinar. Reden. Von C. F. W. Müller. ℳ **—.55.**

—— **Rede üb. d. Oberbefehl des Cn. Pompeius.** Von C. F. W. Müller. ℳ **—.50.**

—— **Rede für Milo.** Von C. F. W. Müller. ℳ **—.55.**

—— **Rede für Archias.** Von C. F. W. Müller. ℳ **—.40.**

—— **Reden geg. Verres. IV. V.** Von C. F. W. Müller. ℳ **1.—**

Horaz. Von G. Krüger. ℳ **1.80.**

Livius B. XXI—XXIII. Von M. Müller. ℳ **1.60.**

Sallusts Catilinar. Verschwörung. Von Th. Opitz. ℳ **—.55.**

Sallusts Jurgurthin. Krieg. Von Th. Opitz. ℳ **—.80.**
Beides zusammengeb. ℳ **1.20.**

Demosthenes' neun Philipp. Reden. Von Th. Thalheim. ℳ **1.—**

Herodot B. V—IX. Von A. Fritsch. ℳ **2.—**

Lysias' ausgew. Reden. Von Th. Thalheim. ℳ **1.—**

Thukydides B. I—III. Von S. Widmann. ℳ **1.80.**
Einzeln: Buch I, Buch II. je ℳ **1.—**

—— **B. VI—VIII.** Von S. Widmann. ℳ **1.80.**

Xenophons Anabasis. Von W. Gemoll. 2. Aufl. ℳ **1.60.**

—— —— Buch I—IV. ℳ **1.10.**

—— **Memorabilien.** Von W. Gilbert. ℳ **1.10.**

7. B. G. Teubners Schülerausgaben griech. u. lat. Schriftsteller. [gr. 8. geb.]

Jedes Bändchen zerfällt in 3 Hefte:

1. **Text** enthält diesen in übersichtlicher Gliederung, mit Inhaltsangaben über den Hauptabschnitten und am Rande, nebst den Karten und Plänen;
2. **Hilfsheft** enthält die Zusammenstellungen, die die Verwertung der Lektüre unterstützen sollen, nebst den erläuternden Skizzen und Abbildungen;
3. **Kommentar** enthält die fortlaufenden Erläuterungen, die die Vorbereitung erleichtern sollen.

2/3. als **Erklärungen** auch zusammengebunden erhältlich.

Die Sammlung soll wirkliche „Schülerausgaben“ bringen, die den Bedürfnissen der Schule in dieser Richtung in der Einrichtung wie der Ausstattung entgegenkommen wollen, in der Gestaltung des „Textes“, wie der Fassung der „Erklärungen“, die sowohl Anmerkungen als Zusammenfassungen bieten, ferner durch das Verständnis fördernde Beigaben, wie Karten und Pläne, Abbildungen und Skizzen.

Das Charakteristische der Sammlung ist das zielbewußte Streben nach organischem Aufbau der Lektüre durch alle Klassen und nach Hebung und Verwertung der Lektüre nach der inhaltlichen und sprachlichen Seite hin, durch Einheit der Leitung, Einmütigkeit der Herausgeber im Ganzen bei aller Selbständigkeit im Einzelnen, wie sie deren Namen verbürgen, und ernstes Bemühen, wirklich Gutes zu bieten, seitens des Verlegers.

Die fetten Ziffern verstehen sich für gebundene Exemplare.

Ziel und Zweck der Ausgaben sind, sowohl den Fortschritt der Lektüre durch Wegräumung der zeitraubenden und nutzlosen Hindernisse zu erleichtern, als die Erreichung des Endzieles durch Einheitlichkeit der Methode und planmäßige Verwertung der Ergebnisse zu sichern.

Nepos' Lebensbeschreibungen in Auswahl. Von Fügner.
1. Text. 4. Aufl. M. 3 Karten. *M.* **1.—**
2. Hilfsheft. 4. Aufl. Mit Abbild. i. Text. *M.* **1.—**
3. Komment. 3. Aufl. *M.* **—.90.**
2/3. Erklärungen. 3. Aufl. *M.* **1.40.**

Caesars Gallischer Krieg. Von Fügner.
1. Text. M. 3 Karten, sowie 8 Plänen u. 3 Abb. i. Text. 5. Aufl. *M.* **1.80.**
2. Hilfsheft. 4. Aufl. Mit Abb. im Text. *M.* **1.20.**
3. Komment. 4. Aufl. *M.* **1.60.**
2/3. Erklärungen. 3. Aufl. *M.* **2.40.**
|| **Text B.** M. Einleitg. 5. Aufl. *M.* **2.—** Dazu **Kommentar.** 4. Aufl. *M.* **1.60.**

— **Bürgerkrieg.** Von Fügner.
1. Text. Mit 2 Karten. *M.* **1.60.**

Livius, Römische Geschichte im Auszuge. Von Fügner.
I. Der zweite punische Krieg.
1. Text. 2. Aufl. Mit 3 Karten. *M.* **2.—**
2. Hilfsheft. *M.* **2.—**
3. Kommentar. 2 Hefte. je *M.* **1.20.**
II. Auswahl aus der 1. Dekade
1. Text. *M.* **1.40.**
Verkürzte Auswahl aus der 1. u. 3. Dekade.
1. Text. *M.* **2.—**

Ovids Metamorphosen in Auswahl. Von Fickelscherer.
1. Text. 3. Auflage. *M.* **1.20.**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. M. Abbild. im Text. *M.* **1.40.**
3. Komment. 3. Aufl. *M.* **1.40.**
2/3. Erklärungen. 2. Aufl. *M.* **2.20.**
Wörterbuch. 2. Aufl. steif geh. *M.* —.50.
|| **Text B.** M. Einleitg. 3. Aufl. *M.* **1.35.** Dazu **Kommentar.** 3. Aufl. *M.* **1.40.**

Ciceros Catilinar. Reden u. Rede de imperio. Von Stegmann.
1. Text. 2. Auflage. Mit Titelbild u. 3 Karten. *M.* **1.10.**
2. Hilfsh. *M.* **1.10.**
3. Kommentar. 3. Aufl. *M.* —.80.
2/3. Erklärungen. *M.* **1.60.**
|| **Text B.** M. Einleit. 2. Aufl. *M.* **1.35.** Dazu **Kommentar.** 3. Aufl. *M.* —.80.

— **Rede f. S. Roscius u. Rede f. Archias.** Von Hänsel.
1. Text. *M.* —.80.
3. Kommentar. Mit Einleitung. *M.* —.60.

Ciceros Cato maior de senectute. Von Weißenfels.
1. Text. steif geh. *M.* —.50.
3. Kommentar. steif geh. *M.* —.50.

— **Auswahl a. d. philosoph. Schriften.** Von Weißenfels.
1. Text. *M.* **1.60.**

[—] **Ausgew. Briefe a. Ciceronischer Zeit.** Von C. Bardt.
1. Text. Mit Karte. *M.* **1.80.**
2. Hilfsheft. steif geh. *M.* —.60.
2/3. Kommentar. Mit Einleitung.
I. Heft: Brief 1—61. *M.* 1.80 **2.20.**
II. Heft: Brief 62—114. *M.* 1.60 **2.—**

Sallusts Catilinar. Verschwörung. Von Stegmann.
1. Text. Mit Karte. *M.* **—.70.**
2/3. Erklärungen. *M.* **—.60.**

Tacitus' Annalen i. Ausw. u. d. Bataveraufstand d. Civilis. Von Stegmann.
1. Text. Mit 4 Karten u. 1 Stammtafel. *M.* **2.20.**
3. Kommentar. *M.* **1.40.**
Ausgabe in 2 Teilen:
I. Ann. B. I—VI. a. Text. *M.* **1.—** b. Kommentar. *M.* **1.—**
II. Ann. B. XI—XVI. Historien B. IV/V. a. Text. *M.* **—.80.** b. Kommentar. *M.* **—.80.**
III. Zeittafel, Namenverz. u. Kart., z. beid. Teilen. *M.* —.80.

Vergils Aeneide i. Ausw. Von Fickelscherer.
1. Text. 2. Aufl. Mit Karte. *M.* **1.40.**
2. Hilfsh. *M.* **—.60.**
3. Komm. *M.* **1.60.**
2/3. Erklärungen. *M.* **2.—**
|| **Text B.** Mit Einleitung. Mit Karte. *M.* **1.60.**

Horatius, Gedichte. V. Schimmelpfeng.
1. Text. Mit Karte u. Plan. *M.* **2.—**
3. Kommentar. *M.* **1.60.**

Xenophons Anabasis i. Ausw. Von Sorof.
1. Text. 4. Aufl. Mit Karte u. Plänen im Text. *M.* **1.80.**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. Mit Abb. im Text. *M.* —.80.
3. Komment. 3. Aufl. *M.* **1.40.**
2/3. Erklärungen. 2. Aufl. *M.* **1.80.**
|| **Text B.** Mit Einleit. 4. Aufl. *M.* **2.—** Dazu **Kommentar** 3. Aufl. *M.* **1.40.**
Wörterbuch. *M.* **1.20.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Xenophons Hellenika in Auswahl. Von Sorof.
1. Text. 2. Aufl. Mit Karte u. Plänen im Text. *M.* **1.80.**
2/3. Kommentar. Mit Einleitung. *M.* **1.—**
—— **Memorabilien in Auswahl.** Von Rösiger.
1. Text. *M.* **1.—**
3. Kommentar. steif geh. *M.* —.80.

Homer. I: Odyssee. Von Henke.
1. Text. 2 Bdchn: B. 1—12. 3. Aufl. — B. 13—24. 2. Aufl. Mit 3 Karten. je *M.* **1.60.** — B. 1—24 in 1 Band *M.* **3.20.**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. Mit zahlr. Abb. *M.* **2.—**
3. Kommentar. 3 Aufl. 2 Hefte. steif geh. je *M.* 1.—. Zus. in 1 Bd. geb. *M.* **1.80.**
Inhaltsübersicht (nur direkt) *M.* —.05.
—— **II: Ilias.** Von Henke.
1. Text. 2 Bdchn.: B. 1—13. 2. Aufl. — B. 14—24. Mit 3 Karten. je *M.* **2.—.** — B. 1—24 in 1 Band *M.* **4.—**
2. Hilfsheft. Mit zahlr. Abb. *M.* **2.—**
3. Kommentar. 2. Aufl. 2 Hefte. steif geh. *M.* 1.60 u. *M.* 1.20. Zusammen in 1 Bd. geb. *M.* **2.40.**

Herodot i. Ausw. Von Abicht.
1. Text. 2. Aufl. M. Karte u. 4 Plänen im Text. *M.* **1.80.**
2. Hilfsh. M. Abb. i. Text. *M.* —.80. } **2/3. Erklärungen.** *M.* **2.40.**
3. Komm. *M.* **1.80.** }
|| **Text B.** Mit Einleitung. 2. Aufl. *M.* **2.—**
Dazu **Kommentar.** *M.* **1.80.**

Demosthenes, ausgew. politische Reden. Von Reich.
1. Text. *M.* **1.20.**
2. Hilfsheft. *M.* **1.—** } **2/3. Erklärungen.** *M.* **2.20.**
3. Kommentar. I. II. steif geh. je *M.* —.80. Zus. in 1 Bd. geb. *M.* **1.40.** }

Thukydides i. Ausw. Von Lange.
1. Text. Mit Titelbild u. 3 Karten. *M.* **2.20.**
2. Hilfsh. Mit Abb. i. Text. *M.* **—.70.** } **2/3. Erklärungen.** *M.* **2.—**
3. Komment. *M.* **1.60.** }
|| **Text B.** Mit Einleitung. *M.* **2.60.**
Dazu **Kommentar.** *M.* **1.60.**
Ausgabe in 2 Teilen:
I. B. I—V. a. Text. *M.* **1.40.** b. Kommentar. *M.* **1.—**
II. B. VI—VIII. a. Text. *M.* **1.—** b. Kommentar. *M.* **1.—**
III. Zeittafel, Namenverz. u. Karten, z. beid. Teil. *M.* **—.50.**

Platons Apologie u. Kriton nebst Abschn. a. d. Phaidon u. Symposion. Von Rösiger.
1. Text. steif geh. *M.* —.80.
3. Kommentar. steif geh. *M.* —.80.

Sophokles' Tragödien. Von Conradt.
1. Text: I. Antigone. M. Titelbild. *M.* **—.70.** **II. König Oedipus.** *M.* **—.80.** **III. Aias.** *M.* **—.80.** **Text I u. II** zus.-geb. *M.* **1.10.**
2. Hilfsheft. *M.* **—.70.**
3. Kommentar: I. Antigone. *M.* **—.70.** **II. König Oedipus.** *M.* **—.70.** **III. Aias.** *M.* **—.80.**
2/3. **Erklärungen** (Hilfsheft u. Kommentar I u. II zus.-geb.). *M.* **1.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Wichtige Handbücher und neuere Erscheinungen aus dem Gebiete der klassischen Philologie.

Die auf einzelne Schriftsteller (oder Literaturgattungen) bezüglichen Schriften s. o. S. 12 ff.

Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete, hrsg. von U. Wilcken. Jährlich 4 Hefte. M. 20.—

Archiv für lateinische Lexikographie u. Grammatik, hrsg. v. E. Wölfflin. Preis f. d. Band von 4 Heften M. 12.—
Band 1—7 auf einmal bezogen M. 42.—

Byzantinische Zeitschrift, herausg. von K. Krumbacher. Preis f. d. Band von jährlich 4 Heften M. 20.—

Neue Jahrbücher f. das klass. Altertum, Geschichte u. deutsche Literatur u. f. Pädagogik, herausg. v. J. Ilberg und B. Gerth. Jährlich 10 Hefte. M. 30.—

Bender, Grundriß d. römischen Literaturgeschichte f. Gymnasien. M. 1.—

Bethe, Homer u. die Heldensage. M. —.80.

Blaß, die attische Beredsamkeit. 2. Aufl. M. 56.— **64.—**
- I. Abt. [Von Gorgias bis zu Lysias.] M. 14.— **16.—**
- II. — [Isokr. u. Isaios.] M. 14.— **16.—**
- III. — 1. Abschnitt. [Demosthenes.] M. 16.— **18.—**
- III. — 2. Abschnitt. [Demosthenes' Genossen u. Gegner.] M. 12.— **14.—**

Bloch, d. ständischen u. sozialen Kämpfe in Rom z. Zeit d. Republik. M. 1.— **1.25.**
—— Alkestisstudien. M. 2.—

Blümner, Technologie u. Terminologie d. Gewerbe u. Künste bei Griechen u. Römern. Mit zahlr. Abb. 4 Bände. M. 50.40.

Boeckh, Encyklopädie u. Methodologie d. philolog. Wissenschaften. Herausgegeben von E. Bratuscheck. 2. Aufl., von R. Klußmann. M. 14.—
[——] Lebensbeschreibung u. Auswahl a. s. wissenschaftl. Briefwechsel. Von M. Hoffmann. M. 12.—

Boissier, Cicero u. s. Freunde. Studie üb. d. röm. Gesellschaft zu Cäsars Zeit. Deutsch bearb. v. Döhler. M. 4.50 **6.—**

Boll, Sphaera. Texte und Untersuchungen z. Geschichte d. Sternbilder. Mit 6 Tafeln und 19 Textabbildungen. M. 24.—

Bretzl, botan. Forschungen des Alexanderzuges. M. 12.— **14.—**

Brunn's kleine Schriften. 3 Bände.
- I. Band. Röm. Denkmäler. Altital. u. etrusk. Denkmäler. M. d. Bildn. d. Verf. u. 65 Abb. M. 10.—
- II. u. III. Band in Vorbereitung.

Bursian, Geographie von Griechenland. 2 Bände M. 18.—
- I. Band. D. nördl. Griechenland. Mit 7 lith. Tafeln. M. 6.—
- II. Band. Peloponnesos u. Inseln. Mit 8 lith. Tafeln u. 1 von H. Lange gezeichn. Karte v. Griechenland. M. 12.—

Der II. Band auch in 3 Abteilungen:
1. Abt. Argolis, Lakonien, Messenien. Mit 6 lith. Tafeln. M. 3.60.
2. — Arkadien, Elis, Achaja. Mit 3 lith. Tafeln. M. 3.—
3. — Die Inseln. Mit Karte von Griechenland, gez. v. H. Lange. M. 5.60.

Cantor, Vorlesungen über Geschichte der Mathematik. I. Band: Von den ältesten Zeiten bis 1200 n. Chr. 2. Aufl. M. 22.—

Christ, Metrik der Griechen und Römer. 2. Aufl. M. 11.60.

Cumont, die Mysterien des Mithra, deutsch v. Gehrich. M. 5.— **5.60.**

Delorme, Cäsar u. s. Zeitgenossen. Betrachtung d. röm. Sitten gegen d. Ende d. Republik. Deutsch bearb. v. Döhler. M. 3.75 **5.40.**

Diels, Elementum. M. 3.—

Dieterich, Mithrasliturgie. M. 6.— **7.—**

Draeger, histor. Syntax d. latein. Sprache. 2. Aufl. 2 Bände. M. 26.—

Dziatzko, Untersuchungen über ausgew. Kapitel d. antiken Buchwesens. M. 6.—

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Fillenl, das Zeitalter des Perikles. Deutsch bearb. v. Döhler. 2 Bände. *M.* 12.—

Gardthausen, griech. Paläographie. Mit 12 Tafeln u. vielen Textillustrat. *M.* 18.40.

—— Augustus u. seine Zeit. 2 Teile.
I. Teil. 1. Band *M.* 10.— 2. Band *M.* 12.—
II. — (Anmerkungen). 1. Band *M.* 6.—
2. Band. *M.* 9.—
[I, 3 u. II, 3 (Schluß) in Vorbereitung.]

—— Sammlungen u. Kataloge griechischer Handschriften. *M.* 6.—

Gilbert, Gustav, Handbuch d. griech. Staatsaltertümer. 2 Bde. *M.* 13.60.
I. Band. D. Staat d. Lakedaimonier u. d. Athener. 2. Aufl. *M.* 8.—
II. — *M.* 5.60.

—— **Otto**, Geschichte u. Topographie der Stadt Rom i. Altertum. 3 Abt. *M.* 24.—

Grammatik, historische, d. latein. Sprache. Bearbeitet von H. Blase, A. Dittmar, J. Golling, G. Herbig, G. Landgraf, C. F. W. Müller, J. H. Schmalz, Fr. Stolz, Jos. Thüssing u. A. Weinhold. In mehreren Bänden. I. Band. Von Fr. Stolz. 1. Hälfte: Einleitung u. Lautlehre. 2. Hälfte: Stammbildungslehre. je *M.* 7.— [Fortsetzung unter der Presse.]

Helbig, d. Homer. Epos a. d. Denkmälern erläutert. Archäologische Untersuchungen. [Zur Zeit vergriffen. 3. Aufl. in Vorbereitung.]

—— Führer durch die öffentl. Sammlungen d. klass. Altertümer in Rom. 2 Bände. 2. Aufl. *M.* 15.— [Die Bände werden nicht einzeln abgegeben.]

—— —— auf extradünnes Papier gedruckt und mit Schreibpapier durchschossen, zum Handgebrauch für Fachgelehrte. *M.* **17.—**

Herzog, Geschichte u. System d. römischen Staatsverfassung. 2 Bände. *M.* 33.—
I. Band. Königszeit u. Republik. *M.* 15.—
II. — Die Kaiserzeit von der Diktatur Cäsars b. z. Regierungsantritt Diocletians.
1. Abt. Geschichtl. Übersicht. *M.* 10.—
2. — System d. Verfassung d. Kaiserzeit. *M.* 8.—

Holder, alt-celtischer Sprachschatz. In ungefähr 18 viermonatlichen Lieferungen zu je 8 Bogen. I. Band. (A—H.) *M.* 64.—

—— —— 9.—14. Lieferung. (I—Sextus.) Jede Lieferung *M.* 8.—

Hoppe, Bilder z. Mythologie u. Geschichte d. Griechen u. Römer. 30 Blatt Lichtdruck, 39/53 cm. Komplett in Schulmappe mit Text (Text apart *M.* 1.—) *M.* 12.—, in Geschenkmappe (Leinwand) *M.* 16.—

Imhoof-Blumer, Porträtköpfe auf röm. Münzen der Republik und der Kaiserzeit. 2. Aufl. kart. *M.* 3.20.

—— Porträtköpfe auf antiken Münzen hellenischer und hellenisierter Völker. kart. *M.* 10.—

Imhoof-Blumer und Keller, Tier- und Pflanzenbilder auf Münzen und Gemmen des klass. Altertums. kart. *M.* 24.—

Kaerst, Geschichte des hellenistischen Zeitalters. In 3 Bänden. I. Band: Die Grundlegung des Hellenismus. *M.* 12.— **14.—**

—— die antike Idee der Oekumene. *M.* 1.20.

Keller, latein. Volksetymologie und Verwandtes. *M.* 10.—

Klotz, Handbuch d. lat. Stilistik. *M.* 4.80.

Lehrs, populäre Aufsätze a. d. Altertum, vorzugsweise zur Ethik u. Religion der Griechen. 2. Aufl. *M.* 11.—

Leo, die griech.-röm. Biographie nach ihrer literarischen Form. *M.* 7.—

Lexikon, ausführliches, d. griech. u. röm. Mythologie. Im Verein mit vielen Gelehrten herausg. von W. H. Roscher. Mit zahlreichen Abbildungen. 3 Bände.
I. Band (A—H.) *M.* 34.—
II. — (I—M.) *M.* 38.—
III. — [Im Erscheinen.] 37.—46. Lieferung. (Nabaiothes—Paris.) Jede Lieferung *M.* 2.—
Supplemente: I. Bruchmann, epitheta deorum quae apud poetas Graecos leguntur. *M.* 10.—
II. Carter, epitheta deorum. *M.* 7.—

Lübker's Reallexikon des klass. Altertums für Gymnasien. 7. verb. Auflage, herausgegeben von Erler. Mit zahlreichen Abbildungen. *M.* 14.— **16.50.**

Maspero, Ägypten und Assyrien. Geschichtliche Erzählungen f. Schule u. Haus. Deutsch von Birnbaum. Mit 190 Abb. nach Zeichn. v. Faucher-Gudin. Wohlf. Ausg. *M.* **3.—**

Mitteis, a. griech. Papyrusurkunden. *M.* 1.20.

Norden, d. antike Kunstprosa vom VI. Jahrh. v. Chr. bis in der Zeit der Renaissance. 2 Bände. *M.* 28.—

Peter, d. geschichtl. Literatur üb. d. röm. Kaiserzeit bis Theodosius I. und ihre Quellen. 2 Bände. *M.* 24.—

—— der Brief in der römischen Literatur. *M.* 6.—

Pfeiffer, antike Münzbilder für den Schulgebrauch. *M.* 1.60.

Quellenbuch zur alten Geschichte f. obere Gymnasialklassen. Bearb. von Herbst, Baumeister und Weidner. 2 Abtlg. 5 Hefte. *M.* 10.20.
I. Abteilung. Griechische Geschichte.
1. Heft. Bearb. von Herbst u. Baumeister. 3. Aufl. *M.* 1.50. [Vergr.]
2. Heft. Bearbeitet von Baumeister. 3. Aufl. *M.* 1.80 **2.30.**
II. Abteilung. Römische Geschichte. Bearbeitet von Weidner.
1. Heft. 2. Aufl. *M.* 1.80 **2.30.**
2. — 2. Aufl. *M.* 2.40 **3.—**
3. — 2. Aufl. *M.* 2.70 **3.30.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Ribbeck, Reden u. Vorträge. *M.* 6.— **8.—**

Riese, d. rheinische Germanien i. d. antiken Literatur. *M.* 14.—

Roßbach und **Westphal,** Theorie der musischen Künste der Hellenen. (Als 3. Aufl. d. Roßbach-Westphalschen Metrik.) 3 Bände. *M.* 36.—
- I. Band. (Griech. Rhythmik v. Westphal.) *M.* 7.20.
- II. — (Griech. Harmonik u. Melopöie v. Westphal.) *M.* 6.80.
- III. — I. Abt. (Allgem. Theorie d. griech. Metrik von Westphal und Gleditsch.) *M.* 8.—
- III — II. Abt. (Griech. Metrik m. besond. Rücksicht auf die Strophengattungen u. d. übrigen melischen Metra v. Roßbach u. Westphal.) *M.* 14.—

Schaefer, Demosthenes u. s. Zeit. 2. Ausg. 3 Bände. *M.* 30.—

Schmidt, Synonymik der griech. Sprache. 4 Bände. *M.* 54.—

—— Handbuch d. lat. u. griech. Synonymik. *M.* 12.—

Schneider, das alte Rom. Entwickelung seines Grundrisses und Geschichte seiner Bauten. 12 Seiten Text, 12 Karten, 14 Tafeln mit 287 Abbildungen u. 1 Plan d. heutigen Stadt auf Karton. Quer-Folio. *M.* **16.—**

Schulze, Grundriß d. Logik u. Übersicht üb. d. griech. Philosophie. *M.* 1.60 **2.—**

Schwartz, Charakterköpfe a. d. antiken Literatur. *M.* 2.— **2.60.**

Sitzler, Abriß d. griech. Literaturgeschichte. I. Band. D. nationale klass. Literatur von der ältesten Zeit bis zum Tode Alexanders des Großen. *M.* 4.—

Stoll, Handbuch d. Religion u. Mythologie d. Griechen u. Römer. *M.* 2.25.

—— d. Götter u. Heroen d. klass. Altertums. Populäre Mythologie d. Griechen u. Römer. Wohlf. Ausg. *M.* **3.60.**

Stoll, d. Sagen d. klass. Altertums. Erzählungen a. d. alten Welt. Wohlf. Ausgabe. 2 Bände. 5. Aufl. *M.* **4.50.**

Studniczka, die Siegesgöttin. Entwurf d. Geschichte e. antiken Idealgestalt. Mit 12 Tafeln. *M.* 2.—

Susemihl, Geschichte d. griechischen Literatur in der Alexandrinerzeit. 2 Bände. *M.* 30.— **34.—**

Teuffel, Geschichte d. röm. Literatur. 2 Bde. 5. Aufl., bearb. v. Schwabe. *M.* 14.40 **18.—**

—— Studien u. Charakteristiken z. griech. u. röm. Literaturgeschichte. 2. Auflage. *M.* 12.—

Thesaurus linguae Latinae editus auctoritate et consilio academiarum quinque Germanicarum Berolinensis, Gottingensis, Lipsiensis, Monacensis, Vindobonensis. gr. 4. Jeder Fascikel *M.* 7.20.
(Erschienen sind bis jetzt: Vol. I Fasc. I—V. Vol. II. Fasc. I—V.)

Uhle, Plutarchs Lebensbeschreibungen großer Helden Griechenlands und Roms. Wohlf. Ausg. 2 Bände. je *M.* **3.—**

Vaniček, griech.-lat. etymolog. Wörterbuch 2 Bände. *M.* 24.—

—— etymolog. Wörterbuch d. lat. Sprache. 2. Aufl. *M.* 6.—

Volkmann, d. Rhetorik d. Griechen u. Römer. 2. Aufl. *M.* 12.—

Wachsmuth, die Stadt Athen im Altertum.
- I. Band. *M.* 20.—
- II. — I. Abt. *M.* 12.—

Weicker, d. Seelenvogel i. d. alten Literatur u. Kunst. Mit 103 Abb. *M.* 28.—

Weise, Charakteristik d. lat. Sprache. 2. Aufl. *M.* 2.40 **3.—**

Wendland, Christentum u. Hellenismus in ihren literar. Beziehungen. *M.* —.60.

Wislicenus, astronom. Chronologie. *M.* **5.—**

Wohlrab, die altklassischen Realien im Gymnasium. 5. Aufl. *M.* **1.20.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.